הִתקַשְׁרוּת מיט ה'
חסידיש דרך ה'

יחי אֲדוֹנֵנוּ מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

© 2009 אֱמָנִים לְמַעַן יִשׂרָאֵל

office@afii.org
646.460.5971
AFII
P.O. Box 2056
New York, NY 10163
U.S.A.
www.afii.org
www.afii.org/texts/hw2p2rb.htm
twitter.com/afiidotorg

א דאס איז דאָס סֵפֶר תּוֹלְדֹת, דאָס סֵפֶר פּון דעם יִחוס פּון רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע [נחמיה ח ,יז] בֶּן-דָּוִד, דעם זון פּון אַבְרָהם. אַבְרָהם האָט געבּוירן יִצחק, און יִצחק האָט געבּוירן יַעקֹב, און יַעקֹב האָט געבּוירן יהוּדה און זיינע אַחִים, און יהוּדה האָט געבּוירן פֶּרֶץ און זֶרַח פון תָּמָר, און פֶּרֶץ האָט געבּוירן חֶצרוֹן, און חֶצרוֹן האָט געבּוירן רָם, און רָם האָט געבּוירן עַמִּינָדָב, און עַמִּינָדָב האָט געבּוירן נַחשון, און נַחשון האָט געבּוירן שַׁלמוֹן, און שַׁלמוֹן האָט געבּוירן בּוֹעַז פון רָחָב, און בּוֹעַז האָט געבּוירן עוֹבֵד פון רוּת, און עוֹבֵד האָט געבּוירן יִשַׁי און יִשַׁי האָט געבּוירן דָּוִד הַמֶּלֶך, און דָּוִד האָט געבּוירן שלֹמֹה פון דעם אִשָּׁה פון אוּרִיָּה. און שלֹמֹה האָט געבּוירן רחַבעָם, און רחַבעָם האָט געבּוירן אַבִיָה , און אַבִיָה האָט געבּוירן אָסָא, און אָסָא האָט געבּוירן יהוֹשָׁפָט, און יהוֹשָׁפָט האָט געבּוירן יוֹרָם, און יוֹרָם האָט געבּוירן עֻזִיָּהוּ. און עֻזִיָּהוּ האָט געבּוירן יוֹתָם, און יוֹתָם האָט געבּוירן אָחָז, און אָחָז האָט געבּוירן הִזקִיָּהוּ. חִזקִיָּהוּ האָט געבּוירן מנַשֶׁה, און מנַשֶׁה האָט געבּוירן אָמוֹן, און אָמוֹן האָט געבּוירן יֹאשִׁיָּהוּ, און יֹאשִׁיָּהוּ האָט געבּוירן יכָנְיָהוּ און זיינע אַחִים, צוּ דער צייט פון גַלוּת-בָּבֶל. און נאָך גָלוּת-בָּבֶל האָט יכָנְיָהוּ געבּוירן שְׁאַלתִּיאֵל, און שְׁאַלתִּיאֵל האָט געבּוירן זְרֻבָּבֶל, און זְרֻבָּבֶל האָט געבּוירן אַבִיהוּד, און אַבִיהוּד האָט געבּוירן אֶלְיָקִים, און אֶלְיָקִים האָט געבּוירן עַזוּר. עַזוּר האָט געבּוירן צָדוֹק, און צָדוֹק האָט געבּוירן יָכִין, און יָכִין האָט געבּוירן אֶליהוּד. און אֶליהוּד האָט געבּוירן אֶלעָזָר, און אֶלעָזָר האָט געבּוירן מַתָּן, און מַתָּן האָט געבּוירן יַעקֹב. און יַעקֹב האָט געבּוירן יוֹסף [בֶּן-דָּוִד], דעם בַּעַל פון מִרְיָם, פון וועלכער איז געבּוירן געוואָרן יהושע/ישוע [נחמיה ח ,יז], וואָס ווערט גערופן רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ. און אַזוי זענען אַלע דוֹרות פון אַבְרָהם ביז דָּוִד פערצן דוֹרות, און פון דָּוִד ביז גָלוּת-בָּבֶל פערצן דוֹרות, און

פּון גָלות-בָּבֶל ביז רבי מֶלך המָשיחַ פערצן דוֹרות. אוּן די
געבורט פּון רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז געווען אויף אַזאַ
אוֹפּן: בּעת רבי מֶלך המָשיחַס אֵם מִרְיָם איז געווען פאַרקנָסט
צוּ יוסף [בֶּן-דָוִד], אוּן איידער זיי זענען זיך צוזאַמענגעקומען, איז
זי געפונען געוואָרן מְעוּבֶּרת [ישעיה ז, יד] פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.
אוּן אַזוי ווי יוסף [בֶּן-דָוִד] איר שִידוּך איז געווען אַ צַדיק, האָט
ער זי נישט געוואָלט אָנטון קיין חֶרפָּה אָדער אָפּן בּוּשָה, נייערט
געטראַכט מיט איר זיך געבּן אַ גֶט אוּן אָפּצולאָזן שטילערהייט
מיט איר. אוּן ווי יוסף [בֶּן-דָוִד] האָט זיך דאָס איבערגעלייגט,
הִנֵּה, ערשט אַ מַלאך ה' האָט זיך בּאַוויזן צוּ אים אין אַ חָלום,
אוּן געזאָגט: יוסף בֶּן-דָוִד, האָב נישט קיין מוֹרא צוּ נעמען מִרְיָם,
דיין כַּלָה, ווָאַרים דאָס, ווָאָס איז געבּוֹרן אין איר, איז פּון דעם
רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן זי וועט געבּערן אַ זון, אוּן דוּ זָאלסט רופן זיין
[השם יתברך] נאָמען יהושע/ישוע [עזרא ג, ח; זכריה ו, יא-יב
תּלמוּד ירוּשלמי ברכות ה שמו צמח], ווָאַרים ער וועט יוֹשִׁיעַ
[ראַטעווען] זיין עם פּון זייערע עבירות. אוּן דאָס אַלץ איז געשען,
כּדי עס זָאל מקוּים ווערן ווָאָס סע איז געזאָגט געוואָרן פּון ה'
דוּרך דעם נָביא: הִנֵּה הָעַלמָה הָרָה וְיֹלֶדֶת בֵּן וְקָרָאת שְמוֹ עִמָנוּ
אֵ-ל, הִנֵּה, די עלמה [נישט חתונה געהאט יונגע בתולה מיידל]
וועט מְעוּבֶּרת ווערן, אוּן געבּערן אַ זון [דער זון פּון דער
אויבּערשטער], אוּן מע וועט רופן זיין [השם יתברך] נאָמען
עִמָנוּאֵ-ל [ישעיה ז, יד], ווָאָס איז טַייטש: אלוקים איז מיט
אוּנדז. אוּן ווען יוסף [בֶּן-דָוִד] איז אויפגעשטאַנען פּון שלאָף,
האָט ער געטאָן אַזוי ווי דער מַלאך ה' האָט אים געבּאָטן; אוּן
ער האָט גענוּמען צוּ זיך זיין כַּלָה, אָבּער יוסף [בֶּן-דָוִד] האָט זיך
מיט איר נישט בּאַהאָפּטן, ביז זי האָט געבּוירן אַ זון; אוּן יוסף
[בֶּן-דָוִד] האָט גערופּן זיין [השם יתברך] נאָמען יהושע/ישוע
[בֶּן-דָוִד, הָאוֹמֵר זֶה בְּנִי, נֶאֱמָן, בבא בתרא].

ב און בעת יהושע/ישוע איז געבוירן געוואָרן אין בֵּית-לֶחֶם יהודה, אין די צייט פון דעם מֶלך הוֹרדוס, הִנֵּה, חַכָמים פון מִזרח זענען געקומען קיין ירוּשָלַיִם, און האָבן געזאָגט ׃ וואו איז דער מֶלך פון די יִידן, וואָס איז געבוירן געוואָרן? וואָרים מיר האָבן געזען זיין כּוֹכָב [במדבר כד,יז] אין מִזרח, און זענען געקומען צו אנידערגעפאַלן פאַר אים. און בעת דער מֶלך הוֹרדוס האָט דאס געהערט, האָט ער זיך דערשראָקן, און גאַנץ ירוּשָלַיִם מיט אים. און ער האָט פאַרזאַמלט אַלע ראָשי-כֹּהַנים און סוֹפרים [רַבָּנִים] פון דעם עם [יִשׂרָאֵל], און האָט זיי געפרעגט, וואו דער רבי מֶלך המָשיחַ דאַרף געבוירן ווערן. האָבן זיי צו אים געזאָגט׃ אין שטעטל בֵּית-לֶחֶם יהודה; וואָרים אַזוי שטייט געשריבן דורך דעם נָביא׃ און דו בֵּית-לֶחֶם, אֶרֶץ יהודה, ביסט נישט די קלענסטע צווישן די טויזנטער פון יהודה; וואָרים פון דיר וועט אַרויסקומען אַ מושל, אשר ירעה את עמי יִשׂרָאל [מיכה ה, א]. דעמאָלט האָט הוֹרדוס שטילערהייט גערופן די חַכָמים, און האָט בּיי זיי אויסגעפאָרשט אין וואָסער צייט דער כּוֹכָב [במדבר כד,יז] האָט זיך באַוויזן. און ער האָט זיי געשיקט קיין בֵּית-לֶחֶם, און געזאָגט׃ גייט און פאָרשט אויס גענוי בנוֹגֵע דעם יֶלֶד, און וועט איר וועט עס געפינען, לאָזט מיר וויסן, כּדי איך זאָל אויך קאָנען קומען זיך אנידערגעפאַלן פאַר אים [רבי מֶלך המָשיחַ]. און ווי זיי האָבן אויסגעהערט דעם מֶלך, זענען זיי אַוועקגעגאַנגען; הִנֵּה, דער כּוֹכָב [במדבר כד,יז], וואָס זיי האָבן געזען אין מִזרח, איז זיי פאָרויסגעגאַנגען, ביז ער איז געקומען און האָט זיך אָפּגעשטעלט איבער דעם אָרט, וואו דאָס יֶלֶד איז געווען. און אַז זיי האָבן געזען דעם כּוֹכָב [במדבר כד,יז], האָבן זיי זיך געפרייט מיט זער אַ גרויסער שִׂמְחָה. און בעת זיי זענען אַריַינגעגאַנגען אין בֵּית אַריין, האבן זיי געזען דאָס יֶלֶד מיט מִרְיָם זיין אֵם, און זיי האָבן אנידערגעפאַלן פאַר אים; און זיי

האָבּן געעפנט זייערע אוֹצרות, אוּן האָבּן גענעענט פאַר אים מַתָּנות; זָהָב אוּן ווייַרעך אוּן מירע. אוּן נאָכדעם ווי זיי זענען געוואָרנט געוואָרן אין אַ חָלום, אַז זיי זאָלן זיך נישט אוּמקערן צוּ הוֹרדוס, זענען זיי אַוועקגעגאַנגען צוּ זייער אייגענעם לאַנד מיט אַן אַנדערן דֶּרֶךְ. אוּן בּעת זיי זענען אַוועקגעגאַנגען, הִנֵּה, אַ מַלאך ה' האָט זיך בּאַוויזן צוּ יוסף [בֶּן-דָוִד] אין אַ חָלום, אוּן געזאָגט: שטיי אויף, אוּן נעם דאָס יֶלֶד אוּן זיין אֵם, אוּן אַנטרין קיין אֶרֶץ מִצרָיִם, אוּן זיי דאָרטן, בּיז איך וועל דיר זאָגן; וואָרים הוֹרדוס וועט זוּכן דאָס יֶלֶד, כּדי עס אוּמצוּבּרענגען. אוּן יוסף [בֶּן-דָוִד] איז אויפגעשטאַנען אוּן האָט גענוּמען דאָס יֶלֶד אוּן זיין אֵם בַּלַּיְלָה, אוּן איז אַוועק קיין אֶרֶץ מִצרַים. אוּן יוסף [בֶּן-דָוִד] איז דאָרטן געווען בּיז דעם מוֹת הוֹרדוס, כּדי ער זאָל מקוּים ווערן, וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן פוּן ה' דוּרך דעם נָביא: וּמִמִּצְרִיִם קָרָאתִי לִבנִי, פוּן מִצרַים האָבּ איך גערוּפן מייַן זוּן [הוֹשע כֵּן, א]. אוּן ווען הוֹרדוס האָט געזען, אַז ער איז פוּן די חַכָמים אויסגעשפּעט געוואָרן, איז ער זער דערצערנט געוואָרן, אוּן ער האָט געשיקט אויסהַרגענען אַלע ילָדִים אין שטעטל בֵּית-לֶחֶם אוּן אין אַלע אירע געמאַרקן, פוּן צוויי יאָר אַלט אוּן יוּנגער, לויט דער צייט, וואָס ער האָט גענוי אויסגעפאָרשט בּיי די חַכָמים. דעמאָלט איז מקוּים געוואָרן וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דוּרך יִרמיָה הַנָביא : קוֹל בְּרָמָה נִשמָע, אַ קוֹל איז געהערט געוואָרן אין רָמָה, געוויין אוּן גָּדוֹל יאָמער,
רָחל וויינט אויף אירע יְלָדים;
אוּן זי לאָזט זיך נישט טרייסטן,
וואָרים זיי זענען מער נישטא [ירמיה לא, טו].
אוּן בּעת קומט מוֹת הוֹרדוס, הִנֵּה, האָט אַ מַלאך ה' זיך בּאַוויזן אין אַ חָלום צוּ יוסף [בֶּן-דָוִד] אין אֶרֶץ מִצרַיִם, אוּן געזאָגט: שטיי אויף, אוּן נעם דאָס יֶלֶד אוּן זיין אֵם, אוּן גיי קיין

אֶרֶץ-יִשְׂרָאל; וואָרים די, וואָס האָבן געזוכט דאָס נֶפֶש פון דעם יֶלֶד, זענען מָוֶת. אוּן יוסף [בֶּן-דָּוִד] איז אויפגעשטאַנען אוּן האָט גענומען דאָס יֶלֶד אוּן זיין אֵם, אוּן איז געקומען קיין אֶרֶץ-יִשְׂרָאל. אָבער וועז יוסף [בֶּן-דָּוִד] האָט געהערט, אַז אַרְכֶלָאוֹס געוועלטיקט אין אֶרֶץ יהוּדה אויפן אָרט פון זיין אָב הוֹרדוס, האָט יוסף [בֶּן-דָּוִד] מוֹרא געהאַט אַהין צו גיין; אוּן נאָכדעם ווי יוסף [בֶּן-דָּוִד] איז געוואָרנט געוואָרן אין אַ חָלום, איז ער אַוועק אין די געגנט פון גָּלִיל, אוּן איז געקומען אוּן האָט געוואוינט אין אַ שטעטל, וואָס האָט געהייסן נצֶרֶת, כּדי עס זאָל מקוּים ווערן וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דורך די נביאים, אַז רבי מֶלך המָשיחַ זאָל גערופן ווערן אַ נָצְרִי [מָשִׁיחַ הַנֵּצֶר פון נצֶרֶת ישעיה כֵּן,א, צֶמַח יהושע שמו, זכריה ו, כֵּן-יב תּלמוּד ירוּשלמי ברכות ה שמו צמח, עזרא ג, ח ישוע, ירמיה כג,ה, זכריה ג,ח, ישעיה נג,ב].

ג אין יענע טעג איז געקומען יוֹחָנָן פון המקוה

טבילה פון תשובה [מלכים ב ה,יד], אוּן האָט רופט אויס אין דער מִדבּר פון יהוּדה, אַזוי צו זאָגן: טוּט תּשוּבה, וואָרים דאָס מַלכות-שָׁמַיִם האָט זיך דערנענטערט. וואָרים דאָס איז ער [יוחנן], פון וועמען ישַׁעיָה הַנָּבִיא האָט געזאָגט: קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ ה', אַ קוֹל רופט אין דער מִדבּר; מאַכט גרייט דעם דֶּרֶךְ ה', מאַכט גלייך זיינע שטעגן [ישעיה מ, ג]!

אוּן יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] האָט געטראָגן אַ מַלבּוּש פון קעמל-האָר, אוּן אַ לעדערנעם גַּארטל אַרום זיינע לענדן; אוּן זיין אֹכֶל איז געווען היישעריקן אוּן ווילדער האָניק. דעמאָלט איז צו אים אַרויסגעגאַנגען ירוּשָׁלַיִם, אוּן גאַנץ יהוּדה, אוּן די גאַנצע געגנט פון יַרדן; אוּן זיי זענען פון אים מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין דער מקוה פון דעם יַרדן [מלכים ב ה,יד], אוּן האָבן זיך מִתוַדה [ווידוי, ויקרא טז,כא]

געווען אויף זייערע עבירות [מִתְוַדִּים עַל חַטֹּאתֵיהֶם]. אָבּער אַז
ער האָט געזען אַ סַך פון די פּרושים און צדוקים קומען צו דער
מקוה טבִילה [מלכים ב ה,יד], האָט ער צו זיי געזאָגט: איר יַלְדֵי
נְחָשִׁים ווער האָט אייך געגעבּן צו פאַרשטיין, אַז איר זאָלט
אַנטרינען פון דעם חָרון אַף הַבָּא [אָנקומענדיקן גרימצאָרן פון
ה']? ברענגט דעריבּער פֵּירות, וואָס זענען רָאוּי פאַר
תּשובה! און רעדט אייך נישט איין, אַזוי צו זאָגן: אַברָהם איז
אָבִינו און מיר האָבּן זְכוּת אָבוּת; וואָרים איך זאָג אייך: ה' קאָן
פון די דאָזיקע שטיינער אויפשטעלן בָּנִים לְאַבְרָהָם
[גלט' ג,ז]. און אָט ליגט שוֹין די האַק בּיים שֹׁרֶש פון די בּיימער;
דעריבּער, יעדער בּוים, וואָס ברענגט נישט אַרויס קיין פְּרִי טוֹב,
ווערט אָפּגעהאַקט און אַרייַנגעוואָרפן אין אֵש אַריין [הָאֵש פון
גֵיהִנֹּם, ישעיה סו, כד]. איך מקוה טוֹבל אייך מיט מַיִם צו
תּשובה [מלכים ב ה,יד], אָבּער דער, וואָס קומט נאָך מיר, איז
מעכטיקער פון מיר, און זיינע סאַנדאַלן בּין איך נישט רָאוּי צו
טראָגן; ער וועט אייך מקוה טוֹבלען מיט דעם רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ און
מיט אֵש [מה"ש ב, ג-ד]. זיין ווינטשויפל איז אין זיין האַנט, און
ער וועט טוֹב אויסרייניקן זיין שייַער; און זיין חִטָּה וועט ער
אייַנזאַמלען אין שפּייַכלער אַריין, אָבּער די מֹץ וועט ער
פאַרבּרענען מיט אַן אומפאַרלעשלעכן אֵש [אֵש עוֹלם, ישעיה סו,
כד, דניאל יב,ב, דראון עוֹלם פון
גֵיהִנֹּם]. דעמאָלט איז יהושע/ישוע געקומען פון גָלִיל צום יַרדן
[מקוה], צו יוֹחָנָן, כּדי פון אים מקוה געטוֹבלט צו
ווערן. אָבּער יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] האָט רבי
מֵלך המָשיחַ פאַרווערט, און געזאָגט: איך וואָלט בּאַדאַרפט פון
דיר מקוה געטוֹבלט ווערן [אין משיחס מקוה], און דו קומסט צו
מיר? אָבּער רבי מֵלך המָשיחַ האָט אים געענטפערט: לאַז זיין;
וואָרים אַזוי געשיקט זיך פאַר אונדז מקַיים צו זיין כָּל-צֶדֶק.

דעמאָלט האָט ער אים געלאָזט. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן, איז ער בּאַלד אַרויסגעקומען פוּן דעם מקוה מַיִם; אוּן הִנֵּה האָט זיך דער שָׁמַיִם געשפּאָלטן פּאַר אים, אוּן ער האָט געזען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן ה' אַראָפּנידערן ווי אַ טויבּ, אוּן קומען אויף אים; אוּן הִנֵּה, אַ בַּת-קוֹל איז אַרויס פוּן שָׁמַיִם, אַזוי צו זאָגן: זֶה בְּנִי אֲהוּבִי אֲשֶׁר בּוֹ הָפַצְתִּי, דאָס איז מיין געליבּטער זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], אין וועמען איך האָבּ אַ וואוילגעפעלן [ה' אוּן בְּנוֹ אוּן רוּחוֹ, אדוֹנָי אחד דאָך מְשִׁלְשׁ, משלי ל,ד, ישעיה מח, טז, זֹהַר iii, ; מתי כח,יט].

ד דעמאָלט איז רבי מֶלך המָשיחַ געפירט געוואָרן פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן ה' אין דער מִדבּר אַריין, כּדי הַשָּׂטָן זאָל אים געפּרוּאוון מיט נְסיוֹנוֹת. אוּן אַז ער האָט געפאָסט פערציק טעג אוּן פערציק נעכט, איז רבי מֶלך המָשיחַ דערנאָך הונגעריק געוואָרן. אוּן הַמְנַסֶּה האָט גענעענט, אוּן האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אויבּ דוּ ביסט דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער, באַפעל, אַז די דאָזיקע שטיינער זאָלן ווערן לֶחֶם. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: סע שטייט געשריבּן: לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־ה', נישט פוּן ברויט אַליין לעבּט דער אָדָם, נייערט פוּן יערן דבר [ה'], וואָס קומט אַרויס פוּן מויל פוּן ה' [דברים ח ,ג]. דעמאָלט האָט הַשָּׂטָן רבי מֶלך המָשיחַ גענומען אין דער עִיר הַקוֹדֶשׁ [הייליקער שטאָט] אַריין, אוּן האָט רבי מֶלך המָשיחַ אַוויקגעשטעלט אויף דעם פִּנַּת גַּג פוּן בֵּית-הַמִקדש, אוּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אויבּ דוּ ביסט דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער, וואָרף דיך אַראַפּ; וואָרים סע שטייט געשריבּן: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָךְ עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ [תהלים צא, כֵּן-יב]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ הַשָּׂטָן געזאָגט : שטייט אויך געשריבּן: לֹא תְנַסּוּ אֶת ה' אֱלֹקֵיכֶם, דוּ זאָלסט נישט פּרוּאוון ה' אֱלֹקֶיךָ [דברים ו

,טז]. אוּן הַשָּׂטָן הָאָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ נאָכאַמאָל גענומען אויף אַ זייער הויכן הָר, אוּן האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ געוויזן אַלע מלוכות פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן זייער כבוד; אוּן ער האָט צוּ רבי מֶלך המָשִׁיחַ געזאָגט: אַלע די דאָזיקע וועל איך דיר געבּן, אויבּ דוּ וועסט תִּשְׁתַּחֲוֶה אוּן דיך בּוּקן צוּ מיר. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ צוּ אים געזאָגט: אוועק מִט דיר, הַשָּׂטָן וואָרים סע שטייט געשריבּן: אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד, דוּ זאָלסט תִּשְׁתַּחֲוֶה ה' אֱלֹקֶיךָ, [דברים ו, יג]. דעמאָלט האָט אים הַשָּׂטָן פאַרלאָזט; אוּן הִנֵּה, מַלאכים האָבּן גענעענט, אוּן האָבּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ בּאַדינט. אוּן וועֹן ער האָט געהערט, אַז יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] איז איבּערגעענטפערט געוואָרן, איז רבי מֶלך המָשִׁיחַ אַוועקגעצויגן קיין גָּלִיל; אוּן בּיים פאַרלאָזן נצֶרֶת, איז רבי מֶלך המָשִׁיחַ געקומען אוּן האָט געוואוינט אין כְּפַר-נַחוּם, וואָס איז בּיים יַם, אין דעם געבּיט פּוּן זבוּלוּן אוּן נַפְתָּלִי, כּדי עס זאָל מקוּים ווערן וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דורך ישַׁעְיָה הַנָּבִיא: אַרְצָה זְבֻלוּן וְאַרְצָה נַפְתָּלִי, דאָס אֶרֶץ זבוּלוּן אוּן דאָס אֶרֶץ נַפְתָּלִי, בּיים דֶּרֶךְ פּוּנם יַם, אין עֵבר-הַיַּרְדֵּן, גָּלִיל פּוּן די פּעלקער.

הָעָם הַהֹלְכִים בַּחֹשֶׁךְ רָאוּ אוֹר גָּדוֹל, יֹשְׁבֵי בְּאֶרֶץ צַלְמָוֶת אוֹר נָגַהּ עֲלֵיהֶם, דאָס עם, וואָס איז געזעסן אין דער פינצטער, האָט געזען אַן אוֹר גָּדוֹל [גָּדוֹל אוֹר], אוּן די, וואָס זענען געזעסן אין דעם לאַנד פּוּן שאָטן פּוּן מָוֶת, פאַר זיי איז אויפגעגאַנגען אַ אוֹר [ישעיה ח, כג; ט, א]. פּוּן דעמאָלט אָן האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ אָנגעהויבּן צוּ אויסצורופן, און צוּ דרשנען, אוּן זאָגן: טוּט תּשׁוּבה, וואָרים דאָס מַלכוּת-שָׁמַיִם האָט זיך דערנענטערט!

אוּן ווי רבי מֶלך המָשִׁיחַ איז געגאַנגען בּיים יַם פּוּן גָּלִיל, האָט ער געזען צוויי אַחִים, שִׁמעוֹן, וואָס ווערט גערופּן כֵּיפָא [כיפא א,

כיפא ב], אוּן אַנדריי זיין אָח, ווי זיי וואַרפן אַ נעץ אין יַם אַריין; וואָרים זיי זענען געווען דַיָגִים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט ׃ קומט, פאָלגט מיר נאָך, אוּן איך וועל אייך מאַכן פאַר דַיָגִים פוּן בְּנֵי אָדָם. אוּן זיי האָבּן באַלד פאַרלאָזט די נעצן, אוּן האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ
נאָכגעפאָלגט. אוּן אַז ער איז פוּן דאָרטן ווייטער געגאַנגען, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזען צוויי אַנדערע אַחִים, יַעקֹב בֶּן-זבדי, אוּן זיין אָח יוֹחָנָן [יוח', יוח"א, יוח"ב, יוח"ג, התג'], אין דער שיף מיט זבדי זייער אָב, פאַררִיכטנדיק זייערע נעצן, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי גערופן. אוּן זיי האָבּן באַלד פאַרלאזט די סִירָה אוּן זייער אָב, אוּן האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעפאָלגט [מתי יט,כט]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז ארומגעגאַנגען אין גאַנץ גָלִיל, אוּן האָט געלערנט תּוֹרה אין זייערע שוּלן, דרשנדיק די בשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן דעם מַלכות ה', אוּן האָט געהיילט אַלערליי קראַנקהייטן מיט רפואה שלמה אוּן כּל מַחֲלָה צווישן דעם עם. אוּן זיין שֵׁם האָט זיך פאַרשפרייט אין גאַנץ סוּרְיָה, אוּן בְּנֵי אָדָם האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געבראַכט אַלע, וואָס זענען געווען חוֹלים, געפּלאָגט פוּן פאַרשידענע מחלות אוּן יסורים, באַזעסענע פוּן שדים, פאַליקע, אוּן געליימטע, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געהיילט מיט רפואה שלמה. אוּן סע איז רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעגאַנגען אַ גרויסער המוֹן בְּנֵי אָדָם פוּן גָלִיל, אוּן דעקאַפּאָליס, אוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן יהוּדה, אוּן פוּן עֵבר-הַיַרדן.

ה אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען די המונים פוּן

מענטשן, איז ער עָלָה הָהָר [שמות יט,ג], אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, אוּן אַז ער האָט זיך אַנידערגעזעצט, האָבּן געגעענט צוּ אים מָשיחס תַּלמידים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געפּנט זיין מויל אוּן האָט זיי געלערנט תּוֹרה, אַזוי צוּ זאָגן׃ אַשְׁרֵי איז די, וואָס זענען עֲנִיֵי הָרוּחַ [אָרעם אין גייסט, ישעיה סו,ב], וואָרים

זייערס איז דאָס מלכות-שָׁמַיִם. אַשְׁרֵי איז די, וואָס טרויערן [ישעיה סא,ב], וואָרים זיי וועלן געטרייסט ווערן. אַשְׁרֵי איז די עַנָוִים [ישעיה בט,יט; צפניה ב,ג], וואָרים זיי וועלן יִירְשׁוּ אָרֶץ [תהלים לז, כֵּן]. אַשְׁרֵי איז די, וואָס הונגערן אוּן דאָרשטן נאָך צֶדֶק, וואָרים זיי וועלן געזעטיקט ווערן. אַשְׁרֵי איז די בַּעלי-רַחמים; וואָרים זיי וועלן דערלאַנגען בּאַרמהאַרציקייט. אַשְׁרֵי איז די, לויטערע אין לֵבָבוֹת [לֵב טָהוֹר, תהלים נא,יב], וואָרים זיי וועלן זען ה'.

אַשְׁרֵי איז די, וואָס מאַכן שָׁלום, וואָרים זיי וועלן אָנגערופן ווערן בְּנֵי אֱלֹקִים. אַשְׁרֵי איז די, וואָס ווערן גערוֹדֶפט פונוועגן צֶדֶק [דניאל ט, כד], וואָרים זייערס איז מלכות-שָׁמַיִם.

אַשְׁרֵי איז אייך, אויב בְּנֵי אָדָם וועלן אייך מבַזה זיין, אוּן אייך רוֹדֶפן, אוּן רעדן לָשׁוֹן הָרָע אויף אייך פאַלש אַלדאַס-בייז צוליב מיר [רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ]. פרייט אייך אוּן זייט מָלֵא-שִׂמְחָה, וואָרים גָּדוֹל איז אייער שָׂכָר אין שָׁמַיִם, ווייל אַזוי האָבּן זיי גערוֹדֶפט די נבִיאים, וואָס זענען געווען פאַר אייך.

איר זענט דאָס מֶלַח לֵב; אויב אָבּער זאַלץ פאַרלירט דעם טַעם, מיט וואָס וועט עס געזאַלצן ווערן? סע טויג מער אויף גאָרניט, סיידן אַרויסגעוואָרפן צוּ ווערן אוּן געטראָטן צוּ ווערן פוּן בְּנֵי אָדָם. איר זענט דאָס אוֹר הָעוֹלָם. שטעטל וואָס ליגט אויף אַ הָר קאָן נישט זיין פאַרבּאָרגן. מען צינדט אויך נישט אָן אַ אוֹר, כּדי עס צוּ שטעלן אוּנטער אַ מעסטל, נאָר אויף דעם מְנוֹרָה; אוּן עס לייכט פאַר אַלע, וואָס זענען אין בַּיִת. אַזוי אויך זאָלט איר לאָזן שיינען אייער אוֹר פאַר בְּנֵי אָדָם, כּדי זיי זאָלן זען אייערע מַעשִׂים טוֹבִים, אוּן לויבּן אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם. מיינט נישט, אַז איך בּין געקוּמען צוּ צעשטערן די תּוֹרה, אָדער די נבִיאים; איך בּין נישט געקוּמען צוּ צעשטערן, נייערט מקַיים צוּ זיין. וואָרים באֱמת, איך זאָג אייך, בּיז שָׁמַיִם אוּן ערד וועלן

פאַרגיין, וועט קיין אייַן יוד אָדער קוצו-של-יוד פון דער תּורה נישט פאַרגיין, ביז אַלצדינג וועט מקוים ווערן. דעריבער, ווער סע וועט עוֹבר זיין אויף איינער פון די דאָזיקע מינדסטע מִצוות, און וועט לערנען אַזוי די מענטשן, דער וועט גערופֿן ווערן דער מינדסטער אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם; ווער אָבער סע וועט זיי טאָן און לערנען, וועט גערופֿן ווערן גָּדוֹל אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם. וואָרים איך זאָג אייך, אויב אייער צֶדֶק וועט נישט זיין בעסער פון דער צֶדֶק פון די סוֹפרים [רַבָּנִים] און פרושים, וועט איר בְּאֵין-אוֹפן נישט אַרײַנקומען אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם. איר האָט געהערט, אַז עס איז געזאָגט געוואָרן צו די קַדמוֹנים ׃ לֹא תִרצָח [שמות כ, יג; דברים ה, יז]. און אַלע רוֹצֵחַ וועט זיין חַייב פאַר דעם בֵּית-דִין. אָבער איך זאָג אייך, אַז יעדער מענטש, וואָס טוט צערענען אויף זיין אָח, וועט זיין חייב פאַר דעם בֵּית-דִין; און ווער סע וועט זאָגן צו זיין אָח׃ רֵיקָא, וועט זיין חייב פאַר דעם סַנהֶדרין; און ווער סע וועט זאָגן׃ דו שוֹטה, וועט זיין אין סַכָּנה פאַר דעם אֵש פון גיהֶנום

[ישעיה סו, כד]. דעריבער, אויב דו ביסט מַקריב דיין קָרבן אויף דעם מִזבֵּחַ, און דאָרט דערמאָנסטו דיך, אַז דיין אָח האָט עפּעס קעגן דיר, זאלסטו איבערלאָזן דיין קָרבן פאַר דעם מִזבֵּחַ, און גיי קוֹדם כל רעד זיך דורך [שלום מאכן] מיט דיין אָח, און דערנאָך קום און זיי מַקריב דיין קָרבן. ווער מושווה דיך בּאַלד מיט דיין קעגנער, כָּל-זמַן דו ביסט מיט אים אין דֶּרֶךְ, טאָמער וועט דיך דיין קעגנער איבערענטפערן צום שופֿט, און דער שופֿט צום שוֹטר, און דו וועסט אַרײַנגעוואָרפן ווערן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין. באמת, איך זאָג דיר, דו וועסט פון דאָרטן נישט אַרויסקומען, ביז דו וועסט האבן באַצאָלט די לעצטע פרוטה. איר האָט געהערט, אַז עס איז געזאָגט געוואָרן ׃ לֹא תִנְאָף [שמות כ,יד]. אָבער איך זאָג אייך, אַז יעדער בַּר אֱנָש,

וואָס קוקט אויף אַן אִשָּׁה צוּ גלוסטן נאָך איר, האט שוין מזנה געווען אין זיין לבָבות מיט איר. אוּן אויבּ דיין רעכט אויג מאַכט דיך שטרויכלען, נעם עס אַרויס, אוּן וואָרף עס אַוועק פוּן דיר; וואָרים סע איז בּעסער פאַר דיר, אַז דוּ זאָלסט פאַרלירן איינעם פוּן דיינע אֵברים, אַיידער דיין גאַנצער גוּפָּה זאָל אַרײַנגעוואָרפן ווערן אין גיהֶנום. אוּן אויבּ דיין רעכטע האַנט מאַכט דיך שטרויכלען, האַק זי אָפּ, אוּן וואָרף זי אַוועק פוּן דיר; וואָרים סע איז בּעסער פאַר דיר, אַז דוּ זאָלסט פאַרלירן איינעם פוּן דיינע אֵברים, אַיידער דיין גאַנצער גוּפָּה זאָל אַרײַנגעוואָרפן ווערן אין גיהֶנום. עס איז אויך געזאָגט: ווער סע שיידט זיך פוּן זיין אִשָּׁה, זאָל ער איר געבּן אַ גֵּט [דברים כד, א]. אָבּער איך זאָג אייך, אַז יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס שיידט זיך פוּן זיין אִשָּׁה, סיידן פוּנווענען זנוּת, מאַכט ער זי פאַר אַ זוֹנה, אוּן ווער סע האָט חַתוּנה מיט אַ גרושה, איז אַ נואָף. ווידער האָט איר געהערט, אַז סע איז געזאָגט געוואָרן צוּ די קַדמוֹנים: דוּ זאָלסט נישט שווערן פאַלש, נייערט זאָלסט מקַיים זיין דיינע שבוּעות צוּ ה'
[שמוֹת כ, טז; בּמדבּר ל, ג]. אָבּער איך זאָג אייך: שווערט נישט בְּכלַל, נישט בּיים שָׁמַיִם, ווייל עט איז דער כִּסֵּא ה', נישט בּיי דער ערד, ווייל זי איז זיין פוּסבּענקל, נישט בּיי ירוּשָׁלַיִם, ווייל זי איז די שטאָט פוּן דעם מֶלֶך רָב
[תהלים מח,ג]. אויך זאָלסטוּ נישט שווערן בּיי דיין קאָפּ, וואָרים דוּ קאָנסט קיין איינציקע האָר נישט מאַכן ווייס, אָדער שוואַרץ. נייערט זאָל אייער דָּבָר זיין כֵּן, כֵּן; לאׂ לאׂ; אוּן וואָס עס איז איבּעריק, איז לָשׁוֹן הָרָה פונם בּייזן. איר האָט געהערט, אַז עס איז געזאָגט געוואָרן: עַיִן תַּחַת עַיִן אוּן שֵׁן תַּחַת שֵׁן [שמות כא, כד]. אָבּער איך זאָג אייך, שטעלט אייך נישט אַנטקעגן דעם, וואָס איז שלעכט; נייערט ווער סע שלאָגט דיך אויף דער רעכטער בּאַק, שטעל אים אוּנטער אויך די

אַנדערע; אוּן וויל זיך וואר מיט דיר לאָדן, כּדי אַוועקצוּנעמען דיין כָּתֹנֶת, לאַז אים אויך נעמען דיין מאַנטל; אוּן וואר סע וועט דיך נייטן צוּ גיין איין מייל, גיי מיט אים צוויי. גיב דעם, וואָס בּעט בּיי דיר, אוּן פוּן דעם, וואָס וויל בּיי דיר לייַען, קער דיך נישט אָפּ. איר האָט געהערט, אַז עס איז געזאָגט געוואָרן; וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ [ויקרא יט, יח], אוּן פיינט האָבּן דיין שׂוֹנא. אָבּער איך זאָג אייך: האָט ליבּ אייערע שׂוֹנאים, אוּן זייט דאַוונען פאַר די, וואָס רוֹדפן אייך; כּדי איר זאָלט זיין יְלָדים פוּן אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַים; וואָרים ער לאָזט שיינען זיין זון אויף בּייזע אוּן אויף גוטע, אוּן שיקט גֶּשֶׁם אויף גערעכטע אוּן אומגערעכטע. וואָרים אויבּ איר האָט ליבּ די, וואָס האָבּן אייך ליבּ, וואָס שׂכַר האָט איר? טוּען דען נישט די מוֹכסים אויך אַזוי? אוּן אויבּ איר גיט אָפּ שלום נאָר אייערע אַחים, וואָס טוּט איר דאָ אויף? טוּען דען נישט די עַמָּמים אויך אַזוי? איר, דעריבּער, זאָלט זיין תָּמים, פוּנקט ווי אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַים איז תָּמים.

ו היט אייך, אַז איר זאָלט נישט טאָן אייער צדָקה פאַר בְּנֵי אָדָם, כּדי זיי זאָלן דאָס זען; וואָרים דעמאָלט וועט איר נישט האָבּן קיין שׂכַר בּיי אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַים.
דעריבּער, בּעת דוּ טוּסט צדָקה,
זאָלסטוּ פאַר דיר נישט בּלאָזן מיט אַ שופר, ווי די צבוּעים טוּען אין די שוּלן אוּן אויף די גאַסן, כּדי זיי זאָלן קריגן כָּבוד פוּן בְּנֵי אָדָם. באָמת, איך זאָג אייך, זיי האָבּן שוֹין זייער שׂכַר. נייערט וועט דוּ טוּסט צדָקה, זאָל דיין לינקע האַנט נישט וויסן וואָס דיין רעכטע האַנט טוּט, כּדי דיין צדָקה זאָל זיין בּסֵתר; אוּן דיין אלוקים הָאָב, וואָס הִנֵּה אין פאַרבּאָרגעניש, וועט דיר פאַרגעלטן. אוּן בּעת איר זנעט מִתפַּלֵל, זאָלט איר נישט זיין ווי די צבוּעים; וואָרים זיי האָבּן ליבּ צוּ שטיין אוּן

דאַוונען אין די שולן אוּן טוט תפילה אויף די עק גאַסן, כּדי בְּנֵי אָדָם זאָלן זיי זען. באָמת, איך זאָג אייך, זיי האָבן שׂוֹין זייער שׂכַר. אוּן בּעת דוּ ביסט מִתפַּלֵל, גיי אַריין אין דיין אינעווייניקסטן שטיבל, אוּן פאַרשליס די דֶלֶת, אוּן זיי מִתפַּלֵל צוּ דיין אלוקים הָאָב, וואָס הִנֵּה אין פאַרבאָרגענישׂ; אוּן דיין אלוקים הָאָב, וואָס הִנֵּה אין פאַרבאָרגענישׂ פאַרבאָרגן, וועט דיר פאַרגעלטן. אוּן בּעת איר זענט מִתפַּלֵל, זאָלט איר נישט פּלאַפּלען אָן כַּוָּנָה, ווי די עַמָּמים טוּען; וואָרים זיי מיינען, אַז זיי וועלן דערהערט ווערן דוּרך זייער רעדן אַ סַך. זייט דעריבּער נישט גלייך צוּ זיי; וואָרים אייער אלוקים הָאָב ווייסט, וואָס איר דאַרפט, נאָך איידער איר בּעט אים. דעריבּער זאָלט איר מִתפַּלֵל זיין אויף אַזאַ אוֹפן, דאַוונען:

אוּנדזער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם, יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ
תָּבוֹא מַלְכוּתְךָ יֵעָשֶׂה רְצוֹנְךָ כְּבַשָּׁמַיִם כֵּן בָּאָרֶץ.
אֶת לַחְמֵנוּ חֻקֵּנוּ תֵּן לָנוּ הַיּוֹם,
וּסְלַח לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ כְּפִי שֶׁסּוֹלְחִים גַּם אֲנַחְנוּ לַחוֹטְאִים לָנוּ. וְאַל תְּבִיאֵנוּ לִידֵי נִסָּיוֹן, כִּי אִם חַלְּצֵנוּ מִן הָרָע כִּי לְךָ הַמַּמְלָכָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. אָמֵן.

וואָרים אויב איר וועט מוֹחל זיין די בְּנֵי אָדָם זייערע עבירות, וועט אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם אויך אייך מוֹחל זיין; נאָר אויב איר וועט די בְּנֵי אָדָם נישט מוֹחל זיין זייערע עבירות, וועט אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם אויך אייערע עבירות נישט מוֹחל זיין. אוּן בּעת איר פאַסט, מאַכט נישט קיין זויער פָּנים, ווי די צבועִים, ווייל זיי פאַרקרימען זייערע פָּנימער, כּדי בְּנֵי אָדָם זאָלן זען ווי זיי פאַסטן תעניתים. באָמת, איך זאָג אייך, זיי האָבן שׂוֹין זייער שׂכַר. דוּ אָבער, בּעת דוּ פאַסט, זאָלסטוּ זאַלבן דיין קאָפּ אוּן וואַשן דיין פָּנים, כּדי בְּנֵי אָדָם זאָלן נישט זען ווי דוּ פאַסט, נייערט דיין אלוקים הָאָב, וואָס איז

אין פאַרבאָרגענישׂ, אוּן דיין אלוקים הָאָב, וואָס הִנֵּה אין פאַרבאָרגענישׂ, וועט דיר פאַרגעלטן. זאָמלט אייך נישט אָן קיין אוֹצרות אויף דער ערד, וואוּ מאָיל אוּן זשאַוועֶר פאַרדאַרבּן, אוּן וואוּ גנָבים גראָבּן זיך אוּנטער אוּן
גַנבענען. נייערט זאַמלט אייך איין אוֹצרות אין שָׁמַיִם, וואוּ נישט קיין מאָיל, אוּן נישט קיין זשאַוועֶר פאַרדאַרבּן, אוּן וואוּ גנָבים טוּען זיך נישט אוּנטערגראָבּן אוּן גַנבענען; וואָרים וואוּ ס'איז דיין אוֹצר, דאָרט וועט אויך זיין דיין לֵב.
דאָס מְנוֹרָה פוּן דעם גוּף איז דאָס אויג. דעריבּער, אויבּ דיין אויג איז געזונט, וועט דיין גאַנצער גוּף זיין לויטער
ליכטיקייט. אויבּ אָבּער דיין אויג איז עַיִן רָעָה, וועט דיין גאַנצער גוּף זיין לויטער חֹשֶׁךְ. דעריבּער, אויבּ דאָס אוֹר, וואָס איז אין דיר, איז חֹשֶׁךְ, ווי גָּדוֹל איז די חֹשֶׁךְ
קיינער קאָן נישט דינען קיין צוויי אֲדוֹנִים; וואָרים אָדער ער וועט איינעם פיינט האָבּן אוּן ליבּ האָבּן דעם אַנדערן,
אָדער ער וועט זיך האַלטן בּיי איינעם, אוּן פאַראַכטן דעם אַנדערן. איר קאָנט נישט דינען ה' אוּן מָמוֹן.
דעריבּער זאָג איך אייך: זאָרגט נישט מיט לֵב רֹגֶז [דברים כח, סה] פאַר אייער נֶפֶשׁ, וואָס איר זאָלט עסן, אָדער וואָס איר זאָלט טרינקען, אויך נישט פאַר אייער גוּף, וואָס איר זאָלט אָנטאָן. איז נישט דאָס נֶפֶשׁ מער ווי די אֹכֶל, אוּן דער גוּף מער ווי דעם מַלבּוּש? קוּקט אויף די פייגל פוּן שָׁמַיִם, נישט זיי זייען, נישט זיי שניידן, זיי זאַמלען אויך נישט איין אין שפּייכלערס, אוּן אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם שפּייזט זיי. זענט איר נישט ווערט אַ סַך מער פוּן זיי? אוּן ווער פוּן אייך קאָן דורך דאַגהן [מיט לֵב רֹגֶז] צוגעבּן איין אייל צוּ דער שְׁנוֹת פוּן זיין חַיים?
אוּן וואָס דאַגהט [מיט לֵב רֹגֶז] איר וועגן קליידונג? בּאַטראַכט די לילּיעס פוּן דעם שָׂדֶה, ווי זיי וואַקסן; נישט זיי האָרעווען,

נישט זיי שפּינען. אוּן איך זאָג אייך, אַז אַפילו שלֹמֹה אין זיין גאַנצער כבוד איז נישט געווען באַקליידט ווי איינע פוּן זיי. בּכֵן, אויבּ ה' טוּט אַזוי באַקליידן דאָס גראָז פוּן דעם שָׂדֶה, וואָס היינט [הַיּוֹם] איז עס דאָ, אוּן מָחָר [מאָרגן] ווערט עס אַרייַנגעוואָרפן אין אוֹיוון, וועט ה' דען נישט פיל מער אייך, אָ איר קליין-גלויבּיקע? דעריבּער זאָלט איר נישט זאָרגן, אוּן זאָגן: וואָס זאָלן מיר עסן? אָדער: וואָס זאָלן מיר טרינקען? אָדער: וואָס זאָלן מיר
אָנטאָן? ווייל די עֲמָמים זוכן דאָס אַלץ; כֵּן, אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַים ווייסט, אַז איר דאַרפט דאָס אַלץ
האָבּן. נייערט זוּכט קוֹדם מַלכות ה', אוּן זיין צֶדֶק [בראשית טו, ו; דניאל ט, כד], אוּן דאָס אַלץ וועט אייך צוּגעגעבּן ווערן. זייט דעריבּער נישט באַזאָרגט [לֵב רֹגֵז] פאַר דעם מָחָר [מאָרגן], וואָרים דער מָחָר [מאָרגן] וועט פאַר זיך אַליין זאָרגן . גענוּג איז פאַר דעם יוֹם זיין אייגענע צרות.

ז מִשפּט נישט, כּדי איר זאָלט נישט געמִשפּט ווערן. וואָרים מיט דעם מִשפּט, וואָס איר טוּט מִשפּטן, וועט איר געמִשפּט ווערן, אוּן מיט דער מאָס, וואָס איר טוּט מעסען, וועט אייך געמאָסטן ווערן. אוּן פאַרוואָס זעסטוּ דאָס שפּענדל אין דעם אויג פון דיין אָח בַּמָּשִׁיחַ, אָבּער דעם קלאָץ אין דיין אייגן אויג זעסטוּ נישט? אָדער ווי קענסטוּ זאָגן צוּ דיין אָח בַּמָּשִׁיחַ : לאָמיך אַרויסנעמען דאָס שפּענדל פוּן דיין אויג, ווען -הִנֵּה- איז אַ קלאָץ אין דיין אייגן אויג? דוּ צבֿועק, נעם קוֹדם אַרויס דעם קלאַץ פוּן דיין אייגן אויג, אוּן דערנאָך וועסטוּ זען קלאָר ווי אַרויסצוּנעמען דאָס שפּענדל פוּן דעם אויג פון דיין אָח [בַּמָּשִׁיחַ]. גיט נישט וואָס ס'איז קֹדֶש צוּ כּלָבִים, אוּן וואַרפט נישט אייערע פּערל פאַר חַזֵּירים, ווייל זיי קענען זיי נאָך צעטרעטן מיט זייערע פיס, אוּן זיך אויסדרייען אוּן אייך

צעריסן. בעט, אוו סע וועט אייך געגעבן ווערן; זוכט, אוו איר
וועט געפינען; קלאַפּט אָן, אוו סע וועט אייך געעפנט
ווערן. וואָרים יעדער, וואָס בעט, וועט באַקומען, אוו דער וואָס
זוכט, וועט געפינען, אוו דעם וואָס קלאַפּט אָן, וועט מען
אויפמאַכן. אָדער וואו איז דער בַּר אֱנָש צווישן אייך, וואָס אויב
זיין זון זאָל אים בעטן לֶחֶם, וועט ער אים געבן אַ
שטיין? אָדער אויב ער זאָל אים בעטן אַ פיש, וועט ער אים געבן
אַ נָחָש? מַה-זאָך איר, וואָס זענט שלעכט, פאַרשטייט ווי צו
געבן מַתָּנוֹת טוֹבוֹת צו אייערע יְלָדִים, וויפל-זשע מער וועט
אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם געבן גוטס צו די, וואָס בעטן
אים? בכֵּן, אַלץ וואָס איר ווילט, אַז בְּנֵי אָדָם זאָלן אייך טוון,
זאָלט איר אויך זיי טאָן, וואָרים דאָס איז די תּוֹרה אוו די
נביאים. גייט אַריין דורך דעם שַׁעַר הַצָּרוּת [ענגן שַׁעַר]; וואָרים
גערַאם איז דער שַׁעַר, אוו בריייט דער דֶּרֶךְ, וואָס פירט צו אֲבַדּוֹן
[פאַרדאַרבונג], אוו אַ סַך זענען די, וואָס גייען אַריין דורך דעם
דאָזיקן. אָבער צַר [ענג] איז דער שַׁעַר, אוו שמאָל דער דֶּרֶךְ
[דֶּרֶךְ ה', הִתקַשְׁרוּת מיט ה', חסידיש דרך ה'], וואָס פירט לַחַיִּים,
אוו ווייניק זענען די, וואָס געפינען אים. היט אייך פאַר הַנְּבִיאֵי
הַשֶּׁקֶר, וואָס קומען צו אייך אין שאָפענע קליידער, אָבער
אינעווייניק זענען זיי פאַרצוקנדיקע
וועלף. לויט זייערע פֵּירות וועט איר זיי דערקענען. קלויבט מען
דען ווייַנטרויבן פון דערנער, אָדער פייגן פון
שטעכלקעס? אַזוי טראָגט אויך יעדער גוטער בוים גוטע
פֵּירות; אָבער דער עֵץ הַנִּשְׁחָת [פאַרדאָרבענער בוים] טראָגט פְּרִי
רַע. אַ גוטער בוים קאָן נישט אַרויסגעבן קיין שלעכטע פֵּירות,
אוו אַ פאַרדאָרבענער בוים קאָן נישט אַרויסגעבן קיין פְּרִי טוֹב.
יעדער בוים, וואָס טראַגט נישט קיין פְּרִי טוֹב, ווערט
אָפּגעהאַקט, אוו אַריַינגעוואָרפן אין אֵש [אֵש עוֹלם, ישעיה סו,

כד, דניאל יב,ב, דראון עולם פון גֵיהִנֹם]. דעריבער וועט איר זיי דערקענען פון זייערע פֵּירות.

נישט יעדער בַּר אֱנָש, וואָס רופט מיך ׀ אֲדֹנִי, אֲדֹנִי, וועט אַרײַנקומען אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם, נייערט דער, וואָס טוט דעם רָצון פון מײַן אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַיִם. אין יענעם יום [יום הַדִין] וועלן אַ סַך צו מיר זאָגן׃ אֲדֹנֵנוּ, אֲדֹנֵנוּ, האָבן מיר נישט נבִיאות געזאָגט אין דײַן [השם יתברך] נאמען, און אין דײַן [השם יתברך] נאמען [מָשִׁיחַ הַנֵצָר פון נצֶרֶת ישעיה כֵּן,א, צֶמַח יהושע שמו, זכריה ו, כֵּן-יב תַּלמוּד ירוּשַׁלמי ברכות ה שמו צמח, עזרא ג, ח ישוע, ירמיה כג,ה, זכריה ג,ח, ישעיה נג,ב] אַרויסגעטריבן שדים, און אין דײַן [השם יתברך] נאמען געטאָן אַ סַך נִסים? און דעמאָלט וועל איך זיי דערקלערן ׀ איך האָב אײַך קיינמאָל נישט געקענט, אַוועק פון מיר, איר וואָס טוט אומרעכט [אומגעזעצלעך מֻפְקָרוּת, יהודה ד].

דעריבער, יעדער בַּר אֱנָש, וואָס הערט די דאָזיקע רײַד מיינע און טוט זיי, וועט זיין געגליכן צו אַ חָכָם, וואָס האָט געבויט זיין בֵּית אויף דעם צור [דברים לב, יח]. און דער גֶּשֶם איז געפאַלן, און די שטראָמען זענען געקומען, און די ווינטן האָבן געבלאָזן און גענגעפאַלן, וואָרים סע איז געווען געגרונטפעסטיקט אויף דעם צור [דברים לב, יח]. און יעדער בַּר אֱנָש, וואָס הערט די דאָזיקע רײַד מיינע [דברי משיח], און טוט זיי נישט, וועט זיין געגליכן צו אַ שׂוטה, וואָס האָט געבויט זיין בֵּית אויף

זאַמד; און דער גֶּשֶם איז געפאַלן, און די שטראָמען זענען געקומען, און די ווינטן האָבן געבלאָזן און געשטורעמט אויף יענעם בֵּית, און סע איז אײַנגעפאַלן; און דאָס פאָלן דערפון איז געווען גָּדוֹלָה. און עס איז געווען, בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרענדיקט די דאָזיקע דברי תּוֹרה, האָבן זיך די גרויסע המונים בְּנֵי אָדָם געחידושט איבער זיין לערנונג. וואָרים רבי מֶלך

המָשיחַ האָט זיי געלערנט תּוֹרה ווי איינער וואָס האָט שליטה רשות, אוּן נישט ווי זייערע סוֹפרים [רבנים].

ח אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַראָפּגעקומען פּון דעם הָר, איז אים נאָכגעגאַנגען אַ גרויסער עוֹלם. אוּן הִנֵּה איז צוּ אים געקומען אַן אִיש מְצֹרָע, וואָס האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ אנידערגעפאַלן פּאַר אים, אוּן געזאָגט ׃ אֲדוֹנִי, אויבּ דוּ ווילסט, קאָנסטוּ מיך מאַכן טָהוֹר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט, אוּן האָט אים אָנגעירט, אוּן געזאָגט׃ איך וויל; זיי טָהוֹר. אוּן ער איז באַלד טָהוֹר געוואָרן פּון זיין צָרַעת. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט׃ זע, דערצייל עס קיינעם נישט, נייערט גיי אוּן וויז דיך פּאַרן כֹּהן, אוּן זיי מַקריב דעם קָרבּן, וואָס מֹשה האָט געבּאָטן, פּאַר אַן עֵדות צוּ זיי [ויקרא יג, מט; יד, ב-לב]. אוּן ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריַינגעקומען קיין כּפַר-נַחוּם, האָט צוּ אים געגעבּענט אַ קֶנטוּריוֹן וואָס האָט אים געבּעטן, אוּן געזאָגט׃ אֲדוֹנִי, מיין מְשָׁרֵת ליגט געליימט אין בַּיִת, אוּן ליידט מוֹרֶאדיק. אוּן האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט׃ איך וועל קומען אוּן אים היילן. אוּן דער קֶנטוּריוֹן האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט׃ אֲדוֹנִי, איך בּין נישט ווערט, אַז דוּ זאָלסט קומען אוּנטער מיין דאָך; נייערט זאָג נאָר דאָס דָּבָר, אוּן מיין מְשָׁרֵת וועט געהיילט ווערן. וואָרים אויך איך בּין אַ בַּר אֱנָש, געשטעלט אוּנטער באַפּעל-מאַכט, אוּן אַז אַנְשֵׁי צָבָא איך זאָג צוּ דעם ׃ גיי אוּן ער גייט; אוּן צוּ אַן אַנדערן׃ קוּם אוּן ער קומט; אוּן צוּ מיין עֶבֶד׃ טוּ אוּן ער טוּט עס. אוּן ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט צוּ די, וואָס זענען אים נאָכגעפאָלגט ׃ באמת, איך זאָג אייך, נישט אַפילו אין אֶרֶץ יִשׂרָאל האָבּ איך געפונען אַזאַ אֱמוּנה. אוּן איך זאָג אייך׃ אַ סַך וועלן קומען פּון מִזרח אוּן מַערב, אוּן וועלן זיך אַנידערזעצן בּיים

טיש מיט אַבְרָהם, אוּן מיט יִצְחָק, אוּן מיט יַעֲקֹב, אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם. די בְּנֵי הַמַּלכות וועלן אַרויסגעוואַרפן ווערן אין דער דרויסנדיקער חֹשֶׁךְ; דאָרט וועט זיין געוויין אוּן דאָס קריצן פוּן ציין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּם קֶנטוּריוֹן : גיי דיין דֶּרֶךְ ; ווי דיין אֱמוּנה, אַזוי זאָל דיר געשען. אוּן דער מְשָׁרֵת איז געהיילט געוואָרן פונקט אין יענער שָׁעה. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריַינגעקוּמען אין דעם בֵּית אַריין פוּן כֵּיפָּא, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזען זיין שוויגער שקר חוֹלים אויף פיבּער; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט בּאַרירט איר האַנט, אוּן דאָס פיבּער האָט זי אָפּגעלאָזט; אוּן זי איז אויפגעשטאַנען, אוּן האָט אים בּאַדינט. אוּן אַז דער אָוונט האָט זיך גענייגט, האָבּן זיי געבּראַכט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ אַ סַך בּאַזעסענע פוּן שדים; אוּן ער האָט אַרויסגעטריבּן די שדים מיט אַ דָּבָר, אוּן האָט געהיילט אַלע, וואָס זענען געווען חוֹלים; כּדי עס זאָל מקוּים ווערן, וואָס ישַׁעיה הַנָּביא האָט געזאָגט: ער האָט אויף זיך גענוּמען אוּנדזערע קראַנקהייטן, אוּן געטראָגן אוּנדזערע ווייטיקן (ישַׁעיה נג, ד). אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען אַ גרויסן עוֹלם אַרוּם זיך, האָט ער בּאַפוילן אַריבּערצוּשיפן זיך אויף יענער זייט יַם. אוּן הִנֵּה איז צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען אַ סוֹפר, וואָס האָט געזאָגט: רֶבִּי, איך וועל דיר נאָכגיין וואוהין דוּ וועסט גיין. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: די פוּקסן האָבּן היילן, אוּן די פייגל פוּן שָׁמַיִם האָבּן נעסטן, אָבּער דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] האָט נישט וואוּ זיין קאָפּ אַנידערצוּלייגן. אוּן אַן אַנדערער פוּן משיחס תַּלמידים האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אֲדוֹנִי, דערלויבּ מיר קוֹדם צוּ גיין אוּן מקַבּר זיין אָבי. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: גיי מיר נאָך, אוּן זאָלן די מֵתים [יוח' ג,ג] מקַבּר זיין זייערע מֵתים. אוּן וועט רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריין אין דער

סִירָה, זענען משיחס תַּלמידים אים
נאָכגעגאַנגען. אוּן הִנֵּה האָט זיך אויפגעהויבן אַ גרויסער
שטורעם אויפן יַם, אַזוי ,אַז די סִירָה איז געוואָרן פאַרפלייצט
פּוּן די כוואַליעס; אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ איז געשלאָפן. אוּן זיי
זענען צוּגעגאַנגען אוּן האָבּן אים אויפגעוועקט, אוּן געזאָגט:
אֲדוֹנִי, ראַטעוועט, מיר גייען אוּנטער, מיר קומען אום האָט רבי
מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס שרעקט איר אייך, אָ איר
קליין-גלויבּיקע? דערנאָך איז ער אויפגעשטאַנען, אוּן האָט
אָנגעשריגן אויף די ווינטן אוּן אויף דעם יַם; אוּן סע איז געוואָרן
אַ גרויסע שטילקייט. אוּן די בְּנֵי אָדָם זענען נִשתּוֹמם געווארן,
אוּן האָבּן געזאָגט : וואָס איז דאָס פאַר אַ מִין בַּר אֱנָשׁ, אַז
אַפילו די ווינטן אוּן דער יַם געהאָרכן אים [תהלים קז, כה]?
אוּן וועט רבי מֶלך המָשיחַ איז געקוּמען אויף דער אַנדערער זייט,
אין דעם לאַנד פּוּן די גַדרִיים, האָבּן אים בּאַגעגנט צוויי
בּאַזעסענע, וואָס זענען אַרויסגעקוּמען פּוּן צווישן די קבָרים,
אוּן וואָס זענען גענוּען זייער ווילד, אַזוי, אַז קיינער האָט נישט
געקענט פאַרבּיגיין דוּרך יענעם דֶּרֶך. אוּן הִנֵּה, זיי האָבּן
געשריגן, אוּן געזאָגט: מַה לָּנוּ וּלְךָ, דוּ זוּן פּוּן דער אויבּערשטער?
בּיסטוּ אַהערגעקוּמען אוּנדז צוּ פּייניקן פאַר דער צייט [צייט פּוּן
יום הדין]? אוּן פּוּן דערווייטן פּוּן זיי האָט זיך געפּאַשעט אַ
גרויסע סטאַדע חֲזִירים. אוּן די שדים האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ
געבּעטן: אויבּ דוּ טרייבסט אוּנדז אַרויס, שיק אוּנדז אַריין אין
דער סטאַדע חֲזִירים. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט:
גייט! אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן זענען אַריין אין די
חֲזִירים. ערשט די גאַנצע סטאַדע האָט זיך אַראָפּגעלאָזט פּוּן
דעם שיפּוּע אין יַם אַריין, אוּן זענען מֵת בַּמַּיִם [אומגעקוּמען אין
די וואַסערן]. אוּן די פּאַסטוכער זענען אַנטלאָפן, אוּן זענען
געקוּמען אין דער שטאָט אַריין, אוּן האָבּן דערציילט אַלצדינג,

אוּן אויך וואָס סע איז געשען מיט די באַזעסענע. אוּן הִנֵּה, די גאַנצע שטאָט איז אַרויסגעגאַנגען באַגעגענען רבי מֶלך המָשיחַ; אוּן וועַן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געזען, האָבּן זיי אים געבּעטן, אַז ער זאָל פאַרלאָזן זייערע געמאַרקן.

ט אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריינגעגאַנגען אין אַ סִירָה, אוּן איז אַריבּערגעפאָרן, אוּן איז אָנגעקומען אין זיין אייגענער שטעטל אַריין. אוּן הִנֵּה האָבן בְּנֵי אָדָם צוּ אים געבּראַכט אַ אִיש מְשֻׁתָּק, וואָס איז געלעגן אויף אַ בּעט; אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען זייער אֱמוּנה, האָט ער געזאָגט צוּם אִיש מְשֻׁתָּק: הִתְחַזֵּק, בְּנִי; דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן. אוּן הִנֵּה, עטלעכע פוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן צוּ זיך געטראַכט: דער דאָזיקער בַּר אֱנָשׁ לעסטערט [מְגַדֵּף שֵׁם ה']. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרשטאַנען זייערע מַחשָׁבות, אוּן האָט געזאָגט: פאַרוואָס טראַכט איר בייז אין אייערע לְבָבוֹת? וואָרים וואָס איז לייכטער, צוּ זאָגן: דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן, אָדער צוּ זאָגן: שטיי אויף, אוּן גיי? אָבּער כּדי איר זאָלט וויסן, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] האָט רשוּת אויף דער ערד מוֹחל צוּ זיין עבירות - האָט ער געזאָגט צוּם אִיש מְשֻׁתָּק - שטיי אויף, אוּן נעם דיין בּעט, אוּן גיי אַהיים. אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן איז אַהיימגעגאַנגען. אוּן אַז די המונים מענטשן האָט דאָס געזען, האָבּן זיי זיך געפאָרכטן, אוּן האָבּן געזאָגט בָּרוּך ה', וואָס האָט געגעבּן אַזאַ מאַכט צוּ מענטשן. אוּן ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז פוּן דאָרטן אַוועקגעגאַנגען, האָט ער געזען אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס האָט געהייסן מתתיהו [מתי], זיצן אויפן צאָל-אַמט [הויז פוּן שטייער]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: פאָלג מיר נאָך! אוּן ער איז אויפגעשטאַנען, אוּן איז רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעגאַנגען. אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געזעסן אין בֵּית

בײַם טיש, הִנֵּה ערשט אַ סַך מוֹכסים אוּן חוֹטְאִים זענען
געקומען, אוּן האָבּן זיך אַנידערגעזעצט מיט רבי מֶלך המָשיחַ
אוּן משיחס תַּלמידים. אוּן אַז די פּרושים האָבּן דאָס עזען,
האָבּן זיי געזאָגט צוּ משיחס תַּלמידים ׃ פאַרוואָס עסט אייער
רֶבּי מיט מוֹכסים אוּן חוֹטְאִים? אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט
דאָס געהערט, האָט ער געזאָגט׃ די, וואָס זענען געזונט, דארפן
נישט האָבּן קיין רוֹפא, נייערט די, וואָס זענען חוֹלים. איר אָבּער
גייט אוּן לערנט וואָס דאָס מיינט׃ חֶסֶד בּאַגער איך, אוּן נישט
קיין קָרבָּנות. [הוֹשע ו, ו]. וואָרים איך בּין נישט געקומען רופן די
צַדיקים, נייערט די חוֹטְאִים [צוּ תשובה]. דעמאָלט האָבּן
גענעענט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ די תַּלמידים פוּן יוֹחָנָן [פוּן המקוה
טבילה פוּן תשובה], אוּן האָבּן געזאָגט׃ פאַרוואָס פאַסטן
תעניתים מיר אוּן די פּרושים אָפט, אוּן דיינע תַּלמידים פאַסטן
תעניתים נישט? אוּן האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט׃
קענען די מחוּתָּנים טרויערן, כָּל-זמַן דער חָתן [רבי מֶלך המָשיחַ]
איז מיט זיי? סע וועלן אָבּער קומען טעג, ווען דער חָתן וועט
אַוועקגענומען ווערן פוּן זיי [יוח' יד,כח], אוּן דעמאָלט וועלן זיי
פאַסטן. אוּן קיינער לייגט נישט אַ לאַטע פוּן
נישט-אײַנגעלאָפּענעם טוּך אויף אַן אַלט מַלבּוש; ווייל די לאַטע
רייסט זיך אָפּ פוּן דעם מַלבּוש, אוּן סע ווערט נאָך אַן ערגערער
ריס. מע טוט אויך נישט אַרײַנגיסן קיין נייעם ווײַן אין אַלטע
לאָגלען; אַנדערש צעפּלאַצן די לאָגלען, אוּן דער ווײַן טוט זיך
צעגיסן, אוּן די לאָגלען גייען פאַרלוירן. נייערט נייעם ווײַן גיסט
מען אַריין אין נייע לאָגלען, אוּן בּיידע זענען באַוואָרנט. בּשַׁעת
רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַזוי צוּ זיי געריעדט, הִנֵּה, איז געקומען
אַחַד הַנִּכְבָּדִים [פוּן בֵּית כְּנֶסֶת], אוּן האָט פאַר רבי מֶלך המָשיחַ
אנידערפאַלן, אוּן געזאָגט׃ מײַן בַּת איז אָקערשט נִפְטָר; נאָר
קום, אוּן לייג אַרויף אויף איר דײַן האַנט, וועט זי ליבּן [יוח' י,י].

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען, אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען מיט משיחס תַּלמידים. אוּן הִנֵּה, אַן אִשָּׁה, וואָס האָט צוועלף יאָר געליטן פוּן אַ זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה], האָט געגעבענט הינטער רבי מֶלך המָשיחַ אוּן האָט אָנגעריר‌ט די מלבוש פוּן רבי מֶלך המָשיחַס צִיצִית. וואָרים זי האָט בּיי זיך געטראַכט: אויבּ איך וועל נאָר אָנרירן זיין מַלבּוש, וועל איך ווערן געזונט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן אַז ער האָט זי געזען, האָט ער געזאָגט: חזק, בַּת מיינע ;דיין אֱמוּנה האָט דיר גערַאטעוועט! אוּן די אִשָּׁה איז געזונט געוואָרן פוּן יענער שָׁעה אָן. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריַינגעקומען אין דעם בֵּית הַנִּכְבָּד אַריין, אוּן געזען די פלייֶטנשפילער, אוּן דעם טומלדיקן
עוֹלם, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: גייט אַרויס; וואָרים דאָס מיידל איז נישט נִפְטָר, נייערט זי שלאָפט, אוּן זיי האָבּן אים טוֹב אויסגעלאַכט. אָבּער אַז מען האָט דעם עוֹלם אַרויסגעשיקט, איז רבי מֶלך המָשיחַ אַריַינגעגאַנגען, אוּן האָט זי אָנגענומען בּיי דער האַנט; אוּן דאָס מיידעלע איז אויפגעשטאַנען. אוּן די שׂמַע וועגן דעם האָט זיך פאַרשפרייט אין יענעם גאַנצן לאַנד. אוּן ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז פוּן דאָרטן אַוועקגעגאַנגען, זענען אים נאָכגעגאַנגען צוויי בּלינדע, וואָס האָבּן געשריגן, אוּן געזאָגט: דערבּאַרעם דיך אויף אוּנדז, בֶּן-דָּוִד. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריַינגעקומען אין דעם בֵּית אַריין, האָבּן די בּלינדע געזען צוּ אים; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: גלויבּט איר, אַז איך בין בּכּוֹח דאָס צוּ טאָן? האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: כֵּן, אֲדוֹנֵנוּ. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ בּאַרירט זייערע אויגן אוּן געזאָגט: לויט ווי אייער אֱמוּנה, אַזוי זאָל אייך געשען. אוּן זייערע אויגן זענען געעפנט געוואָרן. אוּן רבי מֶלך

המָשיחַ האָט זיי שטרענג באַפוילן, אוּן געזאָגט: זעם אַז קיינער זאָל עס נישט וויסן. אָבּער זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבּן פאַרשפּרייט רבי מֶלך המָשיחַס שֵׁם אין יענעם גאַנצן לאַנד. אוּן ווי זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, הִנֵּה, האָט מען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געבּראַכט אַן אִישׁ אִלֵּם, וואָס איז געווען בּאַזעסן פּוּן אַ שד. אוּן אַז דער שד איז אַרויסגעטריבּן געוואָרן, האָט דער אִישׁ אִלֵּם גערעדט; אוּן דאָס המונים עם האָט זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט: אַזוינס איז נאָך קיינמאָל נישט געזען געוואָרן אין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אָבּער די פּרוּשים האָבּן געזאָגט: דוּרך דעם שַׂר פּוּן די שדים טרייבּט ער אַרויס שדים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרומגעגאַנגען איבּער אַלע שטעט אוּן שטעטלעך, האָט געלערנט [א מוֹרֶה, א רַב] אין זייערע שולן, אוּן דרשענט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּן דעם מַלכוּת [ה'], אוּן געהיילט יעדע מִין מַחֲלָה אוּן יעדן מִין ווייטיק מיט רפואה שלמה. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען דאָס מאַסן עם, האָט אים אָנגענומען אַ רַחמָנות אויף זיי, וויל זיי זענען געווען פאַרשמאַכט אוּן פאַרוואָרלאָזט, כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוֹעֶה [במדבר כז,יז]. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צוּ משיחס תַּלמידים: דער קָצִיר איז בּאֱמת גָּדוֹל, אָבּער די פּוֹעֲלִים זענען ווינציק. בּעט דעריבּער דעם אֲדוֹן הַקָּצִיר, אַז ער זאָל אַרויסשיקן פּוֹעֲלִים צוּ זיין קָצִיר!

כ אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גערופן צוּ זיך משיחס צוועלף תַּלמידים, אוּן האָט זיי געגעבּן שלִיטה אוּן מאַכט איבּער שדים, זיי אַרויסצוּטרייבּן, אוּן צוּ היילן יעדע מִין מַחֲלָה אוּן יעדן מִין ווייטיק. אוּן דאָס זענען די נעמען פּוּן רבי מֶלך המָשיחַס צוועלף שלִיחים: דער ערשטער, שִׁמעוֹן, וואָס ווערט גערופן כֵּיפָא [כיפא א, כיפא ב] אוּן אַנדריי זיין אָח; יַעקֹב בֶּן-זַבדי, אוּן יוֹחָנָן

זיין אָח [יוח', יוח"א, יוח"ב, יוח"ג, התג'], פיליפּוס אוּן בַּר-תַּלמַי; תּאָמָא אוּן מתתיהו, דער מוֹכס [מתי], יַעקֹב בֶּן-חַלפַי אוּן תַּדָי; שִׁמעוֹן דער קַנָאי, אוּן יהוּדה אִיש-קִריוֹת, וואָס האָט אים [רַבִּי מֶלך המָשיחַ] אויך פאַררָאטן. די דאָזיקע צוועלף האָט רבי מֶלך המָשיחַ אַוועקגעשיקט, אוּן האָט זיי געבאָטן, אַזוי צוּ זאָגן: גייט נישט אויף קיין דֶּרֶךְ פוּן די עַמָמים, אוּן קוּמט נישט אַריין אין אַ שטאָט פוּן די שוֹמרוֹנים, נייערט גייט ליבער צוּ פאַרלוירענע כֶּבֶשים פוּן דעם בֵּית-יִשׂרָאל. אוּן בעת איר גייט, דרשן, אוּן זאָגט: דאָס מַלכוּת-שָׁמַים איז נאָענט. היילט די חוֹלים, טָהֵרוּ מֵתים, טַהֲרוּ די מצוֹרָעים, טרייבט אַרויס די שדים; בחינם האָט איר מקַבּל געווען, בחינם זאָלט איר געבן. נעמט נישט קיין זָהָב, אָדער זילבער, אָדער קופּער אין אייערע גאַרטלען, נישט קיין בעטלערס זאַק אויפן דֶּרֶךְ, נישט קיין צוויי כֻּתָנוֹת, נישט קיין שיך, נישט קיין שטעקן; וואָרים דער פּוֹעֵל אִיז ווערט זיין לֶחֶם. אוּן אין וואָסער שטעטל אָדער דאָרף איר וועט אַריינקומען, פאָרשט אויס אַ בֶּן-חַיִל אין איר, אוּן דאָרט פאַרבּליַבט, ביז איר גייט ווייטער. אוּן ווי איר קוּמט אַריין אין דעם בֵּית, בָּרְכוּהוּ בְּשָׁלוֹום. אוּן אויב דאָס בֵּית איז אַ בֵּית-חַיִל, זאָל אייער שָׁלום קוּמען איוף אים; נאָר אויב סע איז נישט אַ בֵּית-חַיִל, זאָל אייער שָׁלום זיך אוּמקערן צוּ אייך. אוּן ווער סע וועט אייך נישט אויפגעמען, אָדער אויסהערן אייערע דִּבְרֵים [דברי משיח], זאָלט איר אָפּטרעסלען דעם שטויב פוּן אייערע פיס בעת איר גייט אַרויס פוּן יענעם בֵּית אָדער שטעטל [נָעַר חָצְנוֹ]. באָמת, איך זאָג אייך, דעם לאַנד פוּן סדוֹם אוּן עַמוֹרָה וועט אַ סַך גרינגער זיין אין יוֹם-הַדין, ווי פאַר יענער שטעטל. הִנֵּה, איך שיק אייך אַרויס ווי כְּבָשׂ צווישן וועלף. זייט דעריבּער קלוג ווי נְחָשים [בראשית ג,א], אוּן תְּמִימוּתדיק ווי טויבּן. היט אייך אָבּער פאַר בְּנֵי אָדָם; וואָרים זיי וועלן אייך איבּערענטפערן

צום סַנהֶדרין, אוּן אין זייערע שולן וועלן זיי אייך שמיַסן מיט ריטער; בֶּן, אויך פאַר מוֹשלים אוּן מלָכים וועט מען אייך ברענגען פוּן מיַינעטוועגן, פאַר אַן אֵדות צו זיי אוּן פאַר די אוּמות. אוּן בּעת זיי טוּען אייך איבּערענטפערן, דאַגהט מיט לֵב רֹגֶז נישט וואָס איר זאָלט זאָגן, אָדער וואָס איר זאָלט רעדן; וואָרים סע וועט אייך אין יענער שָׁעה געגעבּן ווערן, וואָס איר זאָלט רעדן. וואָרים נישט איר זענט עס די, וואָס רעדן, נייערט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן אייער אלוקים הָאָב, וואָס רעדט דוּרך אייך. אוּן אָח וועט אָח איבּערענטפערן צום מָוֶת, אוּן אן אָב זיין יֶלֶד, אוּן יְלָדים וועלן אויפשטיין קעגן הוֹרים, אוּן זיי טייטן; אוּן איר וועט זיין פאַרהאַסט מיט שְׂנאַת חִנָּם פוּן אַלעמען צוליבּ מיין נאָמען [יהושע/ישוע]; אָבּער דער, וואָס וועט אויסהאַלטן בּיזן סוֹף, וועט גערַאַטעוועט ווערן מיט יְשׁוּעָת אֱלֹקֵנוּ. אוּן ווען זיי טוּען אייך רוֹדפן אין דער שטעטל, אַנטלויפט אין דער אַנדערער; וואָרים באָמת, איך זאָג אייך, איר וועט נישט האָבּן דוּרכגעגאַנגען די שטעטלעך פוּן אֶרֶץ יִשׂרָאל, בּיז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשִׁיחַ] וועט קומען. אַ תַּלמיד שטייט נישט העכער פוּן זיין רֶבּי, אוּן אַן עֶבֶד איבּער זיין אָדוֹן; גענוג איז פאַר דעם תַּלמיד ער זאָל זיין ווי זיין רֶבּי, אוּן דער עֶבֶד ווי זיין אָדוֹן. אויבּ דעם בַּעל-הַבַּיִת האָט מען גערופן בַּעל-זבוּל, וויפל מער זיינע בני-בּית! בּכֵן, האָט נישט קיין מוֹרא פאַר זיי; וואָרים עס איז גאָרניט פאַרהוילן, וואָס וועט נישט אַנטפּלעקט ווערן, אוּן פאַרבּאָרגן [נִסְתָּר], וואָס וועט נישט באַקאַנט ווערן. וואָס איך זאָג אויך אין דער חֹשֶׁךְ, רעדט אין דער ליכטיקייט; אוּן וואָס איר הערט אויפן אויער, דאָס זאָלט איר אויסרופן אויף די דעכער. אוּן האָט נישט קיין מוֹרא פאַר די, וואָס טייטן דעם גוּף, נאָר קאָנען נישט טייטן די נשָׁמה; נייערט האָט ליבּערשט מוֹרא פאַר אים, וואָס קאָן אומבּרענגען סיי

נשָמה, סיי גוף אין גיהֶנום. פאַרקויפט מע דען נישט צוויי פייגעלעך פאַר אַ פרוטה? אוו דאָך פאַלט קיין אֶחָד פון זיי נישט אויף דער ערד אָן דער רָצון פון אייער אלוקים הָאָב. בּיי אייך זענען אַפילו די האָר אויף דעם קאָפּ אַלע געציילט. דערפאַר האָט נישט קיין מוֹרא; איר זענט מער ווערט ווי אַ סַך פייגעלעך. דעריבּער, יעדער בַּר אֱנָש, וואָס וועט מיך מתודה זיין פאַר בְּנֵי אָדָם [אני מאמין הוֹדָאָה פון רבי מֶלך המָשיחַ אֲדוֹנֵנוּ], דעם וועל איך אויך מתודה זיין פאַר מיין אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַיִם. וער אָבּער סע וועט מיך פאַרלייקענען פאַר בְּנֵי אָדָם, דעם וועל איך אויך פאַרלייקענען פאַר מיין אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַיִם. מיינט נישט, אַז איך בּין געקומען ברענגען שָׁלום אויף דער ערד; איך בּין נישט געקומען ברענגען שָׁלום, נייערט אַ חֶרֶב. וואָרים איך בּין געקומען פונאַנדערשיידן אַ בַּר אֱנָש פון זיין אָב, אוו אַ בַּת פון איר אֵם, אוו אַ שנור פון איר שוויגער; אוו אֹיְבֵי אִיש אַנְשֵׁי בֵיתוֹ, אַ מענטשנס שׂונאים וועלן זיין זיינע אייגנע בני-בּית [מיכא ז, ו]. דער, וואָס האָט ליב אָב אָדער אֵם מער ווי מיך [רבי מֶלך המָשיחַ, דער זון פון דער אויבּערשטער], איז מיך נישט ווערט; אוו דער, וואָס האָט ליב בֶּן אָדער בַּת מער ווי מיך [בַּר-אֱנָשׁ, דניאל ז,יג, מָשיחַ], איז מיך נישט ווערט. אוו דער, וואָס נעמט נישט זיין [עֵקֶדָה עץ בראשית כב,ז] עֵקֶדָה עץ בּוים פון מסירות נפש אוו גייט מיר נאָך, איז מיך נישט ווערט. דער, וואָס געפינט זיין נֶפֶשׁ, וועט עס פאַרלירן; אוו דער וואָס פאַרלירט זיין נֶפֶשׁ פון מיינעטוועגן [לְמַעַן רבי מֶלך המָשיחַ], וועט עס געפינען. דער, וואָס נעמט אייך אויף, נעמט מיך אויף, אוו דער, וואָס נעמט אייך אויף, נעמט אויף דעם, וואָס האָט מיך געשיקט. דער, וואָס נעמט אויף אַ נָביא אין דעם נאָמען פון אַ נָביא, וועט באַקומען אַ נָביאס שׂכַר; אוו דער, וואָס נעמט אויף

אַ צַדיק אין דעם נאָמען פּון אַ צַדיק, וועט באַקומען אַ צַדיקס שׂכַר. אוּן דער, וואָס וועט בלויז געבן צוּ טרינקען אַ כּוֹס קאַלט מַיִם איינעם פּון די דאָזיקע מינדסטע, אין דעם נאָמען פּון אַ תַּלמיד [פּון רבי מֶלך המָשיחַ], באֱמת, איך זאָג אייך, ער וועט נישט אָנווערן זיין שׂכַר.

יא אוּן עס איז געווען, וען רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענדיקט צוּ באַפעלן זיינע צוועלף תַּלמידים, איז ער פּון דאָרטן אַוועקגעגאַנגען לערנען תּוֹרה אוּן דרשענען אין זייערע שטעטלעך. אוּן וען יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה] האָט געהערט אין דער בֵּית הַסּוֹהַר די מַעשׂים פּון דעם רבי מֶלך המָשיחַ, האָט ער געשיקט דורך זיינע תַּלמידים, אוּן געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: אַתָּה הוּא הַבָּא, אָדער זאָלן מיר וואַרטן אויף אַן אַנדערן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: גייט אוּן דערציילט יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה] וואָס איר הערט אוּן זעט: די בלינדע קריגן זייער ראִיה, די לאָמע גייער, די מצוֹרָעים ווערן מְטוֹהָרִים, די טויבּע הערן, די טויטע שטייען אויף תּחַיַת-הַמֵּתים, אוּן פאַר די עֲנִיִּים ווערט געדרשנט די בשׂוֹרת הגאולה. אוּן אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס וועט זיך נישט שטרויכלען אָן מיר! אוּן ווי זיי זענען אַוועקגעגאַנגען, האָט רבי מֶלך המָשיחַ אָנגעהויבּן צוּ רעדן צוּם המונים עם וועגן יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה]: וואָס זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען אין דער מִדבּר? אַ טראָשטשינע שאָקלען זיך מיטן ווינט? וואָס דען זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען? מענטשן אָנגעטאָן אין פיינע מַלבּושים? הִנֵּה, די וואָס טראָגן פיינע מַלבּושים זענען אין הייזען פּון מלָכים. אָדער צוליב וואָס זענט איר אַרויסגעגאַנגען? צוּ זען אַ נָביא? כֵּן, איך זאָג אייך, אַ סַך מער ווי אַ נָביא. דאָס איז ער, פּון וועמען סע שטייט געשריבּן: הִנְנִי שׁוֹלֵחַ מַלְאָכִי לְפָנֶיךָ וּפִנָּה, איך שיק מיין

מלאך פאַר דיין פָּנים, וואָס וועט אָנגרייטן דיין דֶּרֶךְ פאַר דיר [שמות כג,כ, מלאכי ג,א]. באמת, איך זאָג אייך, צווישן די, וואָס זענען געבוירן געוואָרן פון נָשים, איז נישט אויפגעשטאַנען קיין גרעסערער ווי יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה; דאָך איז דער קלענסטער אין דעם מַלכות-שָׁמַים גרעסער ווי ער.

און זינט די טעג פון יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה אָן ביז איצט, ליידט דאָס מַלכות-שָׁמַים געוואַלט, און די בְּנֵי אָדָם פון געוואַלט נעמען עס מיט גבורה. וואָרים אַלע נבִיאים און די תּוֹרה האָבן נבִיאות געזאָגט ביז יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה]. און אויב איר ווילט עס אָננעמען, איז ער אלִיָהוּ הַנָּבִיא, וואָס דאַרף קומען. דער, וואָס האָט אויערן, זאָל הערן! צו וועמען אָבער זאָל איך גלייכן דעם דאָזיקן דוֹר? עס איז גלַיִך צו יְלָדים, וואָס זיצן אויף די מאַרקפּלעצער און רופן צו זייערע חַבֵּרים: מיר האָבן געשפּילט פאַר אייך, און איר האָט נישט געטאַנצט; מיר האבן געקלאָגט, און איר האָט נישט געטרויערט. וואָרים יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] איז געקומען, און ער האָט נישט געגעסן און נישט געטרונקען, און זיי זאָגן: אַ שד איז אין אים. דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשִׁיחַ] איז געקומען ער עסט און טרינקט, און זיי זאָגן הִנֵּה, אַ בַּר אֱנָשׁ אַ זוֹלֵל-וסוֹבא, אַ פריינט פון מוֹכסים און חוטאים און די חָכמה איז געראכטפאַרטיקט דורך אירע מַעשִׂים.

דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ אָנגעהויבן צו מוסרן די שטעטלעך, אין וועלכע דאָס רוֹב פון זיינע וואונדער זענען געטאָן געוואָרן, ווייל זיי האָבן נישט תּשובה געטאָן. ווי צו דיר, כּוֹרָזִין ווי צו דיר, בֵּית-צַיְדָה וואָרים אויב די נִסים, וואָס זענען געטאָן געוואָרן אין אייך וואָלטן געטאָן געוואָרן אין צוֹר און אין צִידוֹן, וואָלטן זיי שוין לאַנג צוריק תּשובה-געטאָן אין זאַק און אַש. אָבער איך זאָג אייך, אין יום-הַדין וועט זיין

גרינגער פאַר צוֹר אוּן צִידוֹן ווי פאַר אייך! אוּן דוּ, כּפַר-נַחוּם, אַזש צוּם שָׁמַיִם וועסטוּ דיך דערהייבּן? אין שאוֹל-תַּחתִּיה וועסטוּ אַראָפּנידערן [ישעיה יד,יג-יד]. וואָרים אויבּ די נְסִים, וואָס זענען אין דיר געטאָן געוואָרן, וואָלטן געטאָן געוואָרן אין סדוֹם, וואָלט זי פאַרבּליבּן בּיזן היינטיקן יוֹם. אָבּער איך זאָג אייך, דעם לאַנד פוּן סדוֹם וועט זיין גרינגער אין יום-הדין ווי דיר. אין יענער צייט האָט רבי מֶלך המָשיחַ אויסגערופן, אוּן געזאָגט: בָּרוּך ה', איך זאָג ברוך ה' דיר, אלוקים אבי, אָדוֹן פוּן שָׁמַיִם אוּן ערד, וואָס דוּ האָסט דאָס פאַרהוילן פוּן די חַכָמים אוּן פאַרשטענדיקע, אוּן עס אַנטפּלעקט פאַר עוֹפּעלעך; כֵּן, אלוקים אבי, אַזוי איז געווען דיין רָצוֹן. אַלצדינג איז מיר איבּערגעגעבּן געוואָרן פוּן מיין אלוקים אבי; אוּן קיינער קען נישט דעם זוּן [דעם זוּן פוּן דער אויבּערשטער], אַחוּץ דער אלוקים הָאָב; אוּן קיינער קען נישט דעם אלוקים הָאָב, אַחוּץ דער זוּן, אוּן דער, צוּ וועמען דער זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער] וויל אים מגלה-זיין. קוּמט צוּ מיר, איר אַלע, וואָס האָרעוועט אוּן זענט שווער בּאַלאָדן, אוּן איך וועל אייך געבּן מְנוּחָה. נעמט אויף אייך מיין יאָך, אוּן לערנט פוּן מיר; וואָרים איך בּין עַניוָתדיך אוּן נידעריק אין געמִיט, אוּן איר וועט געפינען מְנוּחָה פאַר אייערע נשָמות. וואָרים מיין יאָך איז גרינג, אוּן מיין מַשׂא איז לייכט [רומ' ג, כח].

יב אין יענער צייט איז רבי מֶלך המָשיחַ אין אַ שַׁבּת געגאַנגען דוּרך תּבוּאה-שָׂדוֹת; אוּן זיינע תּלמידים זענען געווען הונגעריק, אוּן האָבּן אָנגעהויבּן צוּ רייסן זאַנגען אוּן עסן. אָבּער אַז די פּרושים האָבּן דאָס געזען, האָבּן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: הִנֵּה, דיינע תּלמידים טוּען חִלוּל שַׁבּת [נחמיה יג,יח], וואָס איז אָסוּר אוּם שַׁבּת. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט:

האָט איר נישט געלייענט וואָס דָוִד האָט געטאָן, בּעת ער איז געווען הונגעריק, אוּן די, וואָס זענען געווען מיט אים? וווי ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית ה', אוּן האָט געגעסן דאָס לֶחֶם-הַפָּנִים, וואָס עס איז נישט געווען מותר פאר אים צוּ עסן, אוּן אויך נישט די, וואָס זענען געווען מיט אים, נייערט נאָר די כֹּהֲנִים אַליין? אָדער האָט איר נישט געלייענט אין דער תּוֹרה, אַז די כֹּהֲנִים זענען מחלֵל שַׁבּת אין בֵּית-המִקדש, אוּן דאָך זענען זיי נישט חַייב [במדבר כח,ט]? אָבער איך זאָג אייך, אַ גרעסערער פוּן בֵּית-המִקדש איז דאָ פאַראַן. אוּן אויב איר וואָלט פאַרשטאַנען, וואָס דאָס מיינט: חֶסֶד חָפַצְתִּי וְלֹא־זָבַח, חֶסֶד בּאַגער איך אוּן נישט קיין קָרבָּנות, וואָלט איר נישט פאַרמִשפּט די אומשולדיקע [הושע ו,ו]; וואָרים דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשִׁיחַ] איז אָדוֹן איבּער דעם שַׁבּת. אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ איז אַוועק פוּן דאָרטן, אוּן איז אַרײַנגעגאַנגען אין זייער שוּל. אוּן הִנֵּה איז דאָרט געווען אַ בַּר אֱנָשׁ מיט אַ פאַרדאַרטער האַנט. אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט: מעג מען היילן אוּם שַׁבּת? כּדי זיי זאָלן אים קענען פאַרמַסרן. האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ צוּ זיי געזאָגט: וואָסער דער בַּר אֱנָשׁ צווישן אייך, וואָס פאַרמאָגט אַ כֶּבֶשׂ, אוּן אויב זי זאָל שַׁבּת אַרײַנפאַלן אין אַ גרוּבּ, צי וועט ער זי נישט אָננעמען אוּן אַרויסשלעפּן? בּכֵּן, וויפל מער איז אַ בַּר אֱנָשׁ וועט פוּן אַ כֶּבֶשׂ! דעריבּער מֻתָּר מען שַׁבּת טאָן גוּטס. דערנאָך האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ געזאָגט צוּם בַּר אֱנָשׁ: שטרעק אויס דיין האַנט! אוּן ער האָט זי אויסגעשטרעקט; אוּן זי איז ווידער געווארן געזונט, ווי די אַנדערע. אוּן די פרוּשים זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבּן זיך קיינמאָל אים אַן עֵצה געהאַלטן, ווי אים אומצוּבּרענגען. אוּן אַז רבי מֶלך המָשִׁיחַ האָט דאָס באַמערקט, איז ער אַוועק פוּן דאָרטן. אוּן אַ סַך זענען רבי מֶלך המָשִׁיחַ נאָכגעגאַנגען, אוּן ער האָט זיי אַלע געהיילט מיט רפואה

שלמה, אוּן זיי שטרענג אָנגעזאָגט, אים נישט מגַלה צוּ זיין, כּדי עס זאָל מקוּים ווערן, וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דורך ישַׁעיָה הַנָּבִיא׃ הֵן עַבְדִּי אֶתְמָךְ־בּוֹ בְּחִירִי רָצְתָה נַפְשִׁי .נָתַתִּי רוּחִי עָלָיו מִשְׁפָּט לַגּוֹיִם יוֹצִיא, הִנֵּה, מיין עֶבֶד, וועמען איך האָב אויסדערוויילט; מיין געליבטער, אין וועמען מיין נפש האָט אַ וואוילגעפעלן. איך וועל געבּן מיין רוּחַ [הַקּוֹדֶשׁ] אויף אים. אוּן ער וועט דערקלערן משפּט צוּ די פּעלקער [ישעיה מב,א]. לֹא יִצְעַק וְלֹא יִשָּׂא וְלֹא־יַשְׁמִיעַ בַּחוּץ קוֹלוֹ, ער וועט זיך נישט צאַנקען, אוּן וועט אויך נישט שרייען; אוּן קיינער וועט נישט הערן זיין קוֹל אויף די גאַסן. קָנֶה רָצוּץ לֹא יִשְׁבּוֹר וּפִשְׁתָּה כֵּהָה לֹא יְכַבֶּנָּה, אַ צעשפּאָלטן שטעקל וועט ער נישט צעבּרעכן, אוּן טליענדיקן פלאַקס וועט ער נישט אויסלעשן, ביז ער וועט אויספירן מִשפּט צוּם זיג. אוּן אויף זיין נאָמען וועלן די פּעלקער האָפן [ישעיה מב, א-ד].

דעמאָלט האָט מען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געבּראַכט אַ בּלינד-אִיש אִלֶּם, וואָס איז געווען בּאַזעסן פּוּן אַ שֵׁד, אוּן ער האָט אים גענהיילט, אַזוי, אַז דער אִיש אִלֶּם האָט גערעדט אוּן געזען. אוּן די אלע המונים עם האָט זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט׃ זאָל דאָס זיין דער בֶּן-דָּוִד [משיח]? אָבּנער אַז די פּרוּשים האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי געזאָגט׃ ער טרייבּט אַרויס שֵׁדים נאָר דוּרך בַּעל-זבוּל, דעם שַׂר פּוּן די שֵׁדים. אוּן פּאַרשטייענדיק זייערע מַחשָׁבות, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט׃ יעדע מלוּכה, וואָס איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, ווערט חָרוב; אוּן יעדע שטעטל אָדער בַּיִת, וואָס איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, וועט נישט בּאַרַיֶה שטיין. אוּן אויבּ הַשָּׂטן טוּט אַרויסטרייבּן דעם שָׂטן, איז ער צעטיילט קעגן זיך אַליין, טאָ וויאַזוי קאָן זיין מלוּכה האָבּן אַ קיום? אוּן אויבּ איך טרייבּ אַרויס שֵׁדים דוּרך בַּעל-זבוּל, דוּרך וועמען טרייבּן אייערע בָּנִים זיי אַרויס?

דעריבּער זאָלן זיי זיין אייערע שופטים. טרייַבּ איך [המָשיחַ] אָבּער אַרויס שֵדים דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון ה', טאָ האָט געזעענט צו אייך דאָס מַלכות פון ה'. אָדער וויאַזוי קאָן איינער אַרייַנקומען אין בֵּית אַריין פון דעם גיבּור, אוּן רויבּן זיינע זאַכן, אויבּ ער בּינדט נישט קוֹדם דעם גיבּור, אוּן דערנאָך ערשט קאָן ער באַרויבּן זיין בֵּית. וועל סע איז נישט מיט מיר [מָשיחַ], איז קעגן מיר [אַנטי-מָשיחַ], אוּן וועל סע זאַמלט נישט איין מיט מיר, צעשפּרייט. דעריבּער זאָג איך אייך, יעדע עבירה אוּן לעסטערונג [גִדוּף] וועט פאַרגעבּן ווערן די בְּנֵי אָדָם, אָבּער די לעסטערונג [גִדוּף] קעגן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ וועט נישט פאַרגעבּן ווערן [יוח"א ה, טז]. אוּן וועל סע וועט רעדן אַ דָבָר קעגן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג רבי מֶלך המָשיחַ], וועט מען עס אים מוֹחל זיין, וועל אָבּער סע וועט רעדן קעגן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, דעם וועט מען עס נישט מוֹחל זיין, נישט אויף דער עוֹלם-הַזֶה אוּן נישט אויף דער עוֹלם-הַבָּא. אָדער מאַכט דעם בּוּם טוֹב, אוּן זיינע פֵּירות טוֹב, אָדער מאַכט דעם בּוּם שלעכט, אוּן זיינע פֵּירות שלעכט; וואָרים דעם בּוּם דערקענט מען לויט זיינע פֵּירות. איר יַלְדֵי נְחָשים! ווי קאַנט איר רעדן גוּטס, וועל איר זענט שלעכט? וואָרים פון וואָס דאָס לֵב איז פוּל, רעדט דאָס מויל. דער גוּטער מענטש טוּט אַרויסבּרענגען פון זיין גוּטן אוֹצר גוּטס; אוּן דער שלעכטער מענטש טוּט אַרויסבּרענגען פון זיין שלעכטן אוֹצר רָעָה. איך זאָג אייך, אַז פאַר יעדן פוּסטן דָבָר, וואָס בְּנֵי אָדָם רעדן, וועלן זיי מוּזן אָפּגעבּן חֶשבּון אין יום-הַדין; וואָרים לויט דיינע רייד וועסטוּ גערעכטפאַרטיקט ווערן, אוּן לויט דיינע רייד וועסטוּ פאַרמִשפּט ווערן. דעמאָלט האָבּן עטלעכע פון די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן פרושים צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט, רֶבִּי, מיר וואָלטן וועלן זען אַ צייכן [אוֹת] פון דיר. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט

געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: אַ שלעכטער אוּן נוֹאפדיקער דוֹר זוּכט אַ צייכן [אוֹת], אָבּער סע וועט אים קיין צייכן [אוֹת] נישט געגעבּן ווערן, סיידן דער צייכן [אוֹת] פוּן יוֹנָה הַנָבִיא. ווייל אָזוי ווי יוֹנָה איז שְׁלשָׁה יָמִים וּשְׁלשָׁה לֵילוֹת, דריי טעג אוּן דריי נעכט געווען אין דעם אינגעווייד בִּמְעֵי הַדָּג, אַזוי וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג המָשיחַ] זיין שְׁלשָׁה יָמִים וּשְׁלשָׁה לֵילוֹת, דריי טעג אוּן דריי נעכט אין דעם לֵב פוּן דער ערד. די בְּנֵי אָדָם פוּן נִינְוֵה וועלן אויפשטיין צוּם מִשפּט מיט דעם דאָזיקן דוֹר, אוּן וועלן אים פאַרמְשפּטן; ווָאָרים זיי האָבּן תשוּבה געטאָן אויף יוֹנָהס הַטָפָה, אוּן הִנֵּה אַ גרעסערער ווי יוֹנָה איז דאָ. די מַלכּה פוּן תֵּימָן וועט אויפשטיין אין דעם מִשפּט מיט דעם דאָזיקן דוֹר, אוּן אים פאַרמְשפּטן; ווָאָרים זי איז געקוּמען פוּן עק עוֹלם הַזֶּה צוּ הערן שלֹמֹהס חָכמה; אוּן הִנֵּה אַ גרעסערער ווי שלֹמֹה איז דאָ דאָ. אוּן בּעת דער שֵׁד גייט אַרויס פוּן אַ בַּר אֱנָשׁ, וואַנדערט ער אַרוּם אין טרוּקענע ערטער, אוּן זוּכט אַ מָקוֹם-מנוּחה; אוּן אַז ער געפינט אים נישט, דעמאָלט זאָגט ער: איך וועל מיך אוּמקערן אין מיין בֵּית אַריין, פוּנוואַנען איך בּין אַרויסגעגאַנגען. אוּן בּעת ער קוּמט, געפינט ער עס ליידיק, אויסגעקערט, אוּן אויסגעפוּצט. דערנאָך גייט ער, אוּן נעמט מיט זיך זיבּן אַנדערע רוּחות, נאָך ערגערע ווי אים אַליין, אוּן זיי גייען אַריין אוּן וואוינען דאָרט; אוּן דער סוֹף פוּן יענעם בַּר אֱנָשׁ ווערט ערגער ווי דער אָנהייב. פוּנקט אַזוי וועט אויך זיין מיט דעם דאָזיקן שלעכטן דוֹר. אוּן בּשַׁעת ער האָט נאָך גערעדט צוּם די המונים עם, הִנֵּה ערשט רבי מֶלך המָשיחַס אֵם אוּן זיינע אַחִים זענען געשטאַנען אין דרויסן, אוּן האָבּן געוואָלט מיט אים רעדן. אוּן איינער האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: הִנֵּה, דיין מוּטער אוּן דיינע אַחִים שטייען אין דרויסן אוּן ווילן מיט דיר

רעדן. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט צוּ דעם, וואָס האָט אים דאָס געזאָגט: ווער איז מיין אֵם, אוּן ווער זענען מיינע אַחִים? אוּן ער האָט אויסגעשטרעקט זיין האנט אויף זיינע תַּלמידים, אוּן געזאָגט: הִנֵּה, איז מיין אֵם אוּן מיינע אַחִים! וואָרים ווער סע וועט טאָן דעם רָצון פוּן מיין אלוקים אָבי שֶׁבַּשָּׁמַים, איז מיין אָח, אוּן אָחוֹת, אוּן אֵם.

יג אין יענעם יוֹם איז רבי מֶלך המָשיחַ אַרויסגעגאַנגען פוּן דעם בֵּית אוּן האָט זיך געזעצט בּיים יַם. אוּן סע האָט זיך פאַרזאַמלט אַרום רבי מֶלך המָשיחַ אַ גרויסער עוֹלם, אַזוי, אַז ער איז אַריַינגעגאַנגען אין אַ סְירָה, אוּן האָט זיך אַנידערגעזעצט; אוּן דאָס גאַנצע עם איז געשטאַנען בּיים בּרעג. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געריעדט אַ סַך מיט משָלים, אוּן געזאָגט: הִנֵּה, דער זייער איז אַרויסגעגאַנגען זייען. אוּן בּעת ער האָט געזייט, איז טייל זרִיעה געפאַלן בּיים דֶּרֶךְ, אוּן די פייגל זענען געקומען אוּן האָבּן זי פאַרצערט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף פעלזיק לאַנד, וואוּ זי האָט נישט געהאַט קיין סַך ערד; אוּן זי האָט באַלד אויפגעשפּראָצט, ווייל זי האָט נישט געהאַט קיין טיפקייט פוּן ערד; אוּן אַז די זוֹן איז אויפגעגאַנגען, איז זי פאַרטריקנט געוואָרן, אוּן מַחמת זי האָט נישט געהאַט קיין וואַרצלען, איז זי פאַרוועלקט געוואָרן. אוּן אַנדערע איז געפאַלן צווישן דערנער, אוּן די דערנער זענען אויפגעוואַקסן אוּן האָבּן זי דעדשטיקט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף אֲדָמָה טוֹבָה, אוּן האָט אַרויסגעגעבּן תּבוּאה, טייל הוּנדערטפאַך, טייל זעכציק, טייל דרייַסיקפאַך. דער, וואָס האָט אויערן, זאָל הערן! אוּן די תַּלמידים האָבּן גענעענט, אוּן האָבּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: פאַרוואַס רעדסטו צוּ זיי מיט משָלים? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: אייך איז געגעבּן

געווארן צו פאַרשטיין די סוֹדות פון דעם מַלכות-שָׁמַים, אָבער צו זיי איז דאָס נישט געגעבן געווארן. וואָרים דער, וואָס האָט, דעם וועט געגעבן ווערן, אוּן ער וועט האָבן בּשֶׁפע; אָבער דער, וואָס האָט נישט, פון דעם וועט אַוועקגענומען ווערן אַפילו דאָס, וואָס ער האָט. דעריבּער רעד איך צו זיי מיט משָׁלים, ווייל הַגַם זיי זעען, זעען זיי נישט; אוּן הַגַם זיי הערן, הערן זיי נישט, אוּן פאַרשטיין אויך נישט. אוּן אויף זיי איז מקוּים געווארן די נבוּאה פון ישַׁעיָה, וואָס זאָגט: שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ וְאַל־תָּבִינוּ וּרְאוּ רָאוֹ וְאַל־תֵּדָעוּ, הערן וועט איר הערן, אוּן נישט פאַרשטיין, אוּן זען וועט איר זען, אוּן דאָך נישט זען. הַשְׁמֵן לֵב־הָעָם הַזֶּה וְאָזְנָיו הַכְׁבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע פֶּן־יִרְאֶה בְעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמָע וּלְבָבוֹ יָבִין וְשָׁב וְרָפָא לוֹ, וואַרים פעט איז דאָס לֵב פון דעם דאָזיקן עם, אוּן זעייערע אויערן שווער צו הערן, אוּן זייערע אויגן האָבּן זיי פאַרמאַכט,טאָמער וועלן זיי זען מיט זייערע אויגן, אוּן הערן מיט זייערע אויערן, אוּן פאַרשטיין מיט זייער לֵב, אוּן תשובה טוּן אוּן איך זאָל זיי היילן. [ישעיה ו, ט-י]

אָבער אַשְׁרֵי איז צו אייערע אויגן, וויל זיי זעען, אוּן אייערע אויערן, וויל זיי הערן. וואָרים באָמת, איך זאָג אייך, אַז אַ סַך נבִיאים אוּן צדיקים האָבּן באַגערט צו זען וואָס איר זעט, אוּן האָבּן עס נישט געזען, אוּן צו הערן וואָס איר הערט, אוּן האָבּן עס נישט געהערט. הערט דעריבּער איר דאָס מָשל מיט דעם זייער. איטלעכער וואָס הערט דאָס דָבָר פון דעם מַלכות-שָׁמַים אוּן פאַרשטייט עס נישט קוּמט הַשָׂטן אוּן רויבט דאָס, וואָס איז פאַרזייט געווארן אין זיין לֵב; איז דער, וואָס איז פאַרזייט געווארן בּיים דֶּרֶךְ. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייט געווארן אויף פעלזיק לאַנד, דאָס איז דער, וואָס הערט דאָס דָבָר אוּן נעמט עס בּאַלד אויף מיט שִׂמְחָה; אָבער אַזוי ווי ער האָט נישט קיין שורש אין זיך, פאַרבּלייבּט ער נאָר אויף אַ ווייַל; אוּן ווי נאָר

סע קומען אָן ליידן אוּן רִדיפות צוליבּ דעם דָּבָר, ווערט ער בּאַלד געשטרויכלט. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייֶט געוואָרן צווישן דערנער, דאָס איז דער, וועס הערט דאָס דָּבָר, אוּן די דאָגות פוּן הָעוֹלָם הַזֶּה אוּן די אָפּנאַרעריי פוּן עַשִׁירות דערשטיקן דאָס דָּבָר, אוּן עס איז אָן פֵּירות. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייֶט געוואָרן אויף הָאֲדָמָה הַטוֹבָה, דאָס איז דער, וואָס הערט דאָס דָּבָר אוּן פאַרשטייט עס; דער, בֶּאמת, טראָגט פֵּירות, אוּן בּרענגט אַרויס, טייל הוּנדערטפאַך, טייל זעכציק, אוּן טייל דרייַסיקפאַך. אַן אַנדער מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ געבּראַכט פאַר זיי, אַזוי צו זאָגן: דאָס מַלכות-שָׁמַים איז גלייכן צו אַ בַּר אֱנָש וואָס האָט פאַרזייֶט גוטע זרִיעה אין זיין שָׂדֶה. אוּן בּעת די בְּנֵי אָדָם זענען געשלאָפן, איז געקומען זיין שׂוֹנא אוּן האָט פאַרזייֶט ווילד-גראָז צווישן דעם חִטָּה, אוּן איז אַוועקגעגאַנגען. אוּן וען די זרִיעה האָט אויפגעשפּראָצט אוּן געטראָגן פרוכט, דעמאָלט האָט זיך אויך באַוויזן דאָס ווילד-גראָז. זענען געקומען די עֶבֶד פוּן דעם בַּעל-הַבַּיִת, אוּן האָבּן צו אים געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, האָסטו נישט געזייֶט גוטע זרִיעה אין דיין שָׂדֶה? פוּנוואַנען-זשע נעמט זיך אויף אים ווילד-גראָז? האָט ער צו זיי געזאָגט: אַ שׂוֹנא האָט דאָס געטאָן, האָבּן הָעֲבָדִים צו אים געזאָגט: ווילסטו אֶפשר, אַז מיר זאָלן גיין אוּן זיי צונויפקלייבּן? האָט ער געזאָגט: לֹא, טאָמער וועט איר, בּשַׁעת איר וועט צונויפקלייבּן דאָס ווילד-גראָז, אויך אויסווואָרצלען מיט זיי דעם חִטָּה. לאָזט זיי בּיידע וואָקסן צוזאַמען בּיז קָצִיר-צייט; אוּן אין דער צייט פוּן קָצִיר וועל איך זאָגן צו די שניטער: קלייבּט צונויף קוֹדם דאָס ווילד-גראָז אוּן בּינדט עס אין גאַרבּן, כּדי עס צו פאַרבּרענען; אָבּער דעם חִטָּה זאַמלט איין אין מיין שיַער אַריין. אַן אַנדער מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ געבּראַכט פאַר זיי, אַזוי צו זאָגן: דאָס

מַלכות-שָׁמַים איז געגליכן צו זענעפט-זרִיעה, וואָס אַ בַּר אֱנָשׁ האָט געזומען אוּן פאַרזייֶט אין זיין שָׂדֶה. אוּן הַגַם סע איז קלענער פוּן אַלע זָרַע, וואָקסט עס אָבּער אויס, איז עס גרעסער פוּן אַלע קרייַטעכצער, אוּן ווערט אַ בּוים, אַזוי, אַז די פייגל פוּן שָׁמַיִם קומען אוּן נעסטן אין זיינע צווייגן. אַן אַנדער מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי דערציילט: דאָס מַלכות-שָׁמַים איז געגליכן צו זויערטייג, וואָס אַן אִשָׁה האָט געזומען אוּן אַריַינגעטאָן אין דריי מאָס מעל, בּיז עס איז אינגאַנצן פאַרזייַערט געוואָרן. דאָס אַלץ האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזעדט מיט משָׁלים פאַרן המונים עם; אוּן אָן אַ מָשל האָט ער נישט געזעדט צו זיי. כּדי עס זאָל מקוּים ווערן וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דוּרך דעם נָביא: אֶפְתְּחָה בְמָשָׁל פִּי אַבִּיעָה חִידוֹת, איך וועל עפענען מיין מויל מיט משָׁלים, אוּן רעדן רעטעניש פוּן פאַרצייטן [תהלים עח ,ב]. דערנאָך האָט ער אָפּגעלאָזט דאָס המונים עם, אוּן איז אַריַינגעגאַנגען אין בֵּית אַריין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַס תּלמידים האָבּן געענטפערט, אוּן האָבּן צו אים געזאָגט: דערקלער אוּנדז דאָס מָשל פוּן דעם ווילד-גראָז פוּן שָׂדֶה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: דער, וואָס זייֶט הַזָרַע הַטוֹב, איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג מָשיחַ]; אוּן דאָס שָׂדֶה איז די עוֹלם הַזֶּה, אוּן די גוּטע זרִיעה זענען די בְּנֵי הַמַלכות; אוּן דאָס ווילד-גראָז זענען די בְּנֵי הָשָׂטן [בראשית ג,טו]; אוּן דער שׂוֹנא, וואָס האָט עס פאַרזייֶט, איז הַשָׂטן; אוּן די קָצִיר-צייט איז דער סוֹף פוּן דער וועלט, אוּן די שניטער זענען מַלאָכים. דעריבּער, אַזוי ווי דאָס ווילד-גראָז ווערט צוּנויפגעקליבּן אוּן פאַרבּרענט אין אֵש, אַזוי וועט עס זיין בּיים סוֹף פוּן דער וועלט. דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג מָשיחַ] וועט אַרויסשיקן זיינע מַלאָכים, אוּן זיי וועלן צוּנויפקלייבּן פוּן משיחס מַלכות אַלע שטרויכלוּנגען אוּן אומרעכט-טוּער, אוּן משיחס מלאָכים אַריַינוואַרפן אין דעם

אוֹיוון פּון אֵש; דאָרט וועט זיין געווייַן און דאָס קריצן פּון
ציין. דעמאָלט וועלן די צַדיקים שיינען ווי די זון אין דעם
מַלכות פּון זייער אלוקים הָאָב. דער, וואָס האָט אויערן, זאָל
הערן. דאָס מַלכות-שָׁמַיִם איז געגליכן צוּ עַן אוֹצר פאַרבאָרגן
אין שָׂדֶה, וואָס עַ בַּר אֱנָש האָט געפּונען און פאַרבאָרגן; אוּן
פאַר שִׂמְחָה גייט ער און פאַרקויפט אַלץ, וואָס ער האָט, און
קויפט דאָס שָׂדֶה. אוּן ווידער איז דאָס מַלכות-שָׁמַיִם געגליכן צוּ
עַ סוֹחר, וואָס זוכט שיינע פּערל. אוּן עַז ער האָט געפּונען איין
פּערל פּון גרויסן וועדט, איז ער געגאַנגען און האָט פאַרקויפט
אַלץ, וואָס ער האָט געהאַט, און האָט זי געקויפט. אוּן ווידער
איז דאָס מַלכות-שָׁמַיִם געגליכן צוּ עַ נעץ, וואָס מען האָט
געוואָרפן אין יַם אַריין, און וואָס האָט איינגעזאַמלט
פאַרשידענע מִינים; אוּן וען זי איז פוּל געוואָרן, האָט מען זי
אַרויסגעצויגן אויפן בּרעג, און זיך אַנידערגעזעצט, און די גוּטע
צוּנויפגעקליבן אין כֵּלים, אוּן די שלעכטע אַוועקגעוואָרפן. אַזוי
וועט עס זיין בּיים סוֹף פּון דער וועלט. די מַלאָכים וועלן
אַרויסגיין און אָפּשיידן די רשָׁעים פּון צווישן די צַדיקים, אוּן זיי
אַריינוואַרפן אין דעם אוֹיוון פּון אֵש; דאָרטן וועט זיין געווייַן
און קריצן פּון ציין. האָט איר דאָס אַלץ פאַרשטאַנען? זאָגן
זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: כֵּן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי
געזאָגט: דעריבּער איז יעדער סוֹפר, וואָס איז געוואָרן אַ תַּלמיד
פּון דעם מַלכות-שָׁמַיִם, געגליכן צוּ אַ בַּעל-הַבַּיִת, וואָס טוּט
אַרויסבּרענגען פּון זיין אוֹצר נייעס און אַלטס. אוּן עס איז
געווען, אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענדיקט די דאָזיקע משָׁלים,
איז ער אַוועקגעגאַנגען פּון דאָרטן. אוּן ער איז געקומען אין
זיין אייגן לאַנד אַריין, און האָט זיי געלערנט תּוֹרה אין זייער
שוּל, אַזוי, אַז זיי האָבּן זיך געחידושט, און געזאָגט: פּונוואַנען
נעמט זיך צוּ אים די דאָזיקע חָכמה [משלי ח,ל; ל,ד] אוּן די

נְסים? איז דאָס נישט דעם סטאָליערס זון? אוּן הייסט נישט זיין אֵם מִרְיָם, אוּן זיינע אַחִים יַעקֹב [יעקב], אוּן יוֹסף, אוּן שִׁמעוֹן, אוּן יהוּדה [יהודה]? אוּן זענען נישט זיינע אָחוֹת אַלע בֵּיי אוּנדז? פוּנוואַנען נעמט זיך דאָס אַלץ צוּ אים? אוּן זיי זענען געשטרויכלט געוואָרן אין אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אַ נָבִיא איז נישט אָן כָּבוד, סיידן אין זיין אייגן לאַנד, אוּן אין זיין אייגן בַּיִת. אוּן ער האָט דאָרט נישט געטאָן קיין סַך נְסִים, מַחמת זייער אוּמגלויבּן.

יד אין יענער צייט האָט הוֹרדוס, דער טעטראַרך, געהערט די שׁמַע [שם] וועגן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן ער האָט געזאָגט צוּ זיינע מְשָׁרֵתים: דאָס איז יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה; ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַּת-הַמֵּתים, אוּן דעריבּער אַרבּעטן אין אים די דאָזיקע כּוֹחות. וואָרים הוֹרדוס האָט געכאַפּט יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה], אוּן האָט אים געבּונדן אוּן אַריינגעזעצט אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין, צוליבּ הוֹרוֹדְיָה, דאָס אִשָּׁה פוּן זיין אָח פיליפּוס; מַחמת יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה] האָט אים געזאָגט: עס איז דיר נישט דערלויבּט זי צוּ האָבּן [ויקרא יח,טז; כ,כא; מתי יט,ט]. אוּן ער האָט בּדֵעה געהאַט אים צוּ טייטן, נאָר ער האָט מוֹרא געהאַט פאַר דעם עם, ווייל זיי האָבּן יוֹחָנָן געהאַלטן פאַר אַ נָבִיא. אָבּער בּעת עס איז געקוּמען הוֹרדוסעס געבּוירנטאָג, האָט הוֹרוֹדְיָהס בַּת געטאַנצט פאַר די געסט, אוּן זי איז הוֹרדוסן געפעלן געוואָרן. דערפאַר האָט ער איר צוגעזאָגט מיט אַ שבוּעָה, איר צוּ געבּן, וואָס נאָר זי וועט פאַרלאַנגען. אוּן זייענדיק אָנגערעדט פוּן איר אֵם, האָט זי געזאָגט: גיבּ מיר דאָ אויף אַ קְעָרָה דעם קאָפּ פוּן יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה. אוּן דער מֶלך איז טרויעריק געוואָרן, אָבּער צוליבּ זיינע שבוּעות אוּן די געסט, האָט ער באַפוילן, אַז דאָס זאָל איר געגעבּן ווערן. אוּן ער האָט געשיקט

אוּן געקעפּט יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] אין דער בֵּית הַסּוֹהַר. אוּן זיין קאָפּ האָבּן בְּנֵי אָדָם געבּראַכט אויף ׳קְעָרָה, אוּן מ׳האָט אים געגעבּן דעם מיידל. אוּן זי האָט אים געבּראַכט צוּ איר אֵם. אוּן זיינע תַּלמידים האָבּן געגעבּנט, אוּן האָבּן געגוּמען דעם גוּפָּה, אוּן האָבּן אים מקַבּר געוועזן; אוּן זיי זענען געגאַנגען אוּן האָבּן עס דערציילט רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער זיך פּוּן דאָרטן צוּריקגעצויגן אין אַ סִירָה, אין אַ וויסטן אָרט אַליין, אוּן אַז דאָס המונים עם האָט עס געהערט, זענען זיי אים נאָכגעגאַנגען פּוּן די שטעטלעך צוּ פּוּס. אוּן בּעת ער איז אַרויסגעקוּמען, אוּן האָט געזען דעם גרויסן הַמוֹן בְּנֵי אָדָם, האָט אים אָנגענוּמען אַ רַחמָנוּת אויף זיי, אוּן ער האָט געהיילט מיט רפואה שלמה זייערע חוֹלים. אוּן אַז דער אָוונט איז צוּגעפאַלן, האָבּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געגעבּנט משיחס תַּלמידים, אוּן געזאָגט: אָרט איז וויסט, אוּן דער יוֹם איז שוין פאַרבּיי; לאָז אָפּ דעם עוֹלם, כּדי זיי זאָלן קענען גיין אין די ׳שטעטלעך, אוּן קויפן פאַר זיך אֹכֶל. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: זיי באַדאַפען נישט אַוועקגיין; גיט איר זיי צוּ עסן! האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט : מיר האָבּן דאָ גאָרניט אַחוּץ פּינף לאַבּן לֶחֶם אוּן צוויי פּיש. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: בּרענגט זיי אַהער צוּ מיר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהייסן דעם עוֹלם זיך אַנידערזעצן אויפן גראָז; אוּן ער האָט גענוּמען די פּינף לאַבּן לֶחֶם אוּן די צוויי פּיש, אוּן האָט אויפגעהויבּן זיינע אויגן צוּם שָׁמַיִם אוּן האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, אוּן ער האָט אָפּגעבּראָכן פּוּן דעם לֶחֶם אוּן עס דערלאַנגט צוּ די תַּלמידים, אוּן די תַּלמידים האָבּן עס געגעבּן דעם מאַסן עם [פּוּן דער פַּאַרבּרענג]. אוּן זיי האָבּן אַלע געגעסן צוּ דער זאַט, אוּן זיי האָבּן צוּנויפגענוּמען פּוּן די רבֶּיס שיריים, צוועלף פּוּלע קערבּ. אוּן די, וואָס האָבּן געגעסן, זענען געוועזן

אַרום פינף טויזנט מאַן, אַחוץ נָשים אוּן יְלָדים.
אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט באַלד באַפוילן די תַּלמידים
אַריַינצוגיין אין דער סִירָה, אוּן אַריבערפאָרן פריער פאַר אים
אויף דער אַנדערער זייט ים, ביז ער וועט אָפּלאָזן דאָס
עם. אוּן נאָכדעם ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַוועקגעשיקט
דאָס עם, איז ער אַליין אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, כּדי
מִתפַּלֵל צוּ זיין; אוּן אַז דער אָוונט איז צוגעפאַלן, איז ער דאָרטן
געווען איינער אַליין. אוּן די סִירָה איז שוין געווען אין מיטן יַם,
מיילן פון דער יבשה, אוּן די כוואַליעס האָבן זי געשליַידערט,
ווייל דער ווינט איז געווען איר אַנטקעגן. אוּן אין דער פערטער
משמר פון דער לַילָה איז ער געקומען צוּ זיי, גייענדיק אויפן יַם.
אוּן ווי די תַּלמידים האָבן רבי מֶלך המָשיחַ געזען גיין אויפן יַם,
האָבן זיי זיך דערשראָקן, אוּן געזאָגט: ס'איז אַ רוּחַ רָפָאִים! אוּן
זיי האָבן זיך צעשריגן פאַר פַּחד. אוּן באַלד האָט זיך רבי מֶלך
המָשיחַ אָפּגערופן צוּ זיי, אוּן געזאָגט: חזקוּ! אֶהְיֶה הוּא [שמות
ג,יד]; האָט נישט קיין מוֹרא. אוּן כֵּיפָּא האָט אים געענטפערט:
אֲדוֹנִי, אויב דוּ ביסט עס, באַפעל מיר צוּ קומען צוּ דיר איבערן
הַמַּיִם. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: קוּם! אוּן כֵּיפָּא איז
אַרויס פון דער סִירָה, אוּן איז געגאַנגען איבערן מַיִם צוּ קומען
צוּ רבי מֶלך המָשיחַ. אָבּער וועו ער האָט געזען, אַז דער ווינט
איז שטאַרק, האָט ער מוֹרא באַקומען; אוּן ווי ער האָט
אָנגעהויבן צוּ זינקען, האָט ער אויסגעשריגן: אֲדוֹנִי, ראַטעווע
מיך! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט באַלד אויסגעשטרעקט זיין
האַנט, אוּן האָט אים אָנגעכאַפּט, אוּן צוּ אים געזאָגט: אָ דוּ
קליין-גלויביקער, הַלמַאי האָסטוּ געצווייפלט? אוּן ווי זיי
זענען אַריַינגעגאַנגען אין דער סִירָה, האָט זיך דער ווינט
געשטילט. אוּן די, וואָס זענען געווען אין דער סִירָה, האָבן
אנידערגעפאַלן צוּ אים, אוּן געזאָגט: בֶּאמת, דוּ ביסט דער זון פון

דער אויבערשטער׃ אוּן זיי זענען אַריבערגעפאָרן, אוּן זענען געקומען צוּם אֶרֶץ גְּשׁוֹר. אוּן ווי נאָר די בְּנֵי אָדָם פוּן יענעם אָרט האָבן רבי מֶלך המָשיחַ דערקענט, האָבן זיי געשיקט אין דער גאַנצער אַרומיקער געגנט, אוּן האָבן צוּ אים געבראַכט אַלע, וואָס זענען געווען חוֹלים; אוּן זיי האָבן אים געבעטן, אַז ער זאָל זיי לאָזן בלויז אָנרירן די מלבוש פוּן רבי מֶלך המָשיחַ ציצית; אוּן אַלע, וואָס האָבן רבי מֶלך המָשיחַ אָנגערירט, זענען געזוּנט געוואָרן מיט רפואה שלמה.

טו דעמאָלט זענען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקומען פּרושים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים] פוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן האָבן געזאָגט׃ פאַרוואָאס זענען דיינע תַּלמידים עוֹבר אויף דער מסוֹרה פוּן די זקֵנים [תּוֹרה שבעל פה]? וואָרים זיי מאַכן נישט קיין נטִילת-ידַיִם, בּעת זיי עסן לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט׃ הַלמַאי זענט איר אויך עוֹבר אויף ה׳ס געבאָט צוליבּ אייער מסורה? וואָרים ה׳ האָט געזאָגט׃ כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ, גיבּ אָפּ כָּבוד דיין אָב אוּן דיין אֵם, אוּן מְקַלֵּל אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת, אוּן דער, וואָס שעלט אָב, אָדער אֵם, זאָל באַשטימטערהייט געטייט ווערן [שמוֹת כ, יב; כא, יז]. אָבּער איר זאָגט׃ ווער סע זאָגט צוּ זיין אָב, אָדער אֵם׃ אַ קָרבּן איז דאָס, וואָס דוּ וואָלטסט געקאָנט הַנָאה האָבן פוּן מיר, דער איז מער נישט מחויב אָפּצוגעבּן כבוד זיין אָב, אָדער אֵם. אוּן דערמיט האָט איר מבַטל געווען ה׳ס דָּבָר צוליבּ אייער מסורה. איר צבוּעים! טוֹב האָט ישַעיָה אויף אייך נבּיאות געזאָגט, בּעת ער האָט געזאָגט׃ הָעָם הַזֶּה בִּשְׂפָתָיו כִּבְּדוּנִי וְלִבּוֹ רִחַק מִמֶּנִּי, דאָס דאָזיקע עם גיט מר אָפּ כָּבוד מיט זיינע ליפּן, אָבּער זיין לֵב איז ווייט פוּן מיר; וַתְּהִי יִרְאָתָם אוֹתִי מִצְוַת מענטשן מְלֻמָּדָה, אוּן אומזיסט טוען זיי מיך דינען, מיט לערנען אײַנגעחזרטע מִצוות פוּן בְּנֵי אָדָם [ישעיה כט, יג]. אוּן רבי מֶלך

המָשיחַ האָט צוּ זיך גערופן דאָס עם, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט:
הערט, אוּן פאַרשטייט: נישט דאָס, וואָס גייט אַריין אין מויל,
איז מטַמא דעם בַּר אֱנָשׁ, נייערט דאָס, וואָס קומט אַרויס פוּן
מויל, אָט-דאָס איז מטַמא דעם בַּר אֱנָשׁ. דעמאָלט האָבּן
געגעענט די תַּלמידים, אוּן האָבּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט:
ווייסטוּ, אַז די פּרושים האָבּן זיך געפילט געטראָפן, וועַן זיי
האָבּן דאָס געהערט? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געענטפערט, אוּן געזאָגט: יעדע פלאַנץ, וואָס מיין אלוקים אָבִי
שֶׁבַּשָּׁמַים האָט נישט געפלאַנצט, וועט אויסגעוואָרצלט ווערן.
לאָזט זיי גיין! זיי זענען בּלינדע פירער פוּן בּלינדע. אוּן אויב
בּלינדער פירט אַ בּלינדן, פאַלן זיי ביידע אַריין אין אַ גרוּבּ. האָט
כֵּיפָא געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: בּאַשייד אוּנדז דאָס
מָשל! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: האָט איר נאָך אַלץ
נישט קיין שֵׂכל? פאַרשטייט איר נישט, אַז אַלץ, וואָס קומט אין
מויל אַריין, גייט אין מאָגן, אוּן ווערט אַרויסגעוואָרפן אין
בֵּית-הַכִּיסא? אָבּער דאָס, וואָס גייט אַרויס פוּן מויל, קומט פוּן
לבָבוֹת, אוּן דאָס מאַכט מטַמא דעם בַּר אֱנָשׁ. וואָרים פוּן
לבָבוֹת קומען אַרויס בייזע מַחשָׁבות, רציחה, נִיאוּף, זנוּת, גנֵבה,
עֵדֵיוּת שֶׁקר, אוּן גדוּפים. אָט דאָס איז מטַמא דעם בַּר אֱנָשׁ;
אָבּער צוּ עסן אָן אַ נטִלַת-ידַיִם איז נישט מטַמא דעם בַּר אֱנָשׁ.
אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעגאַנגען פוּן דאָרטן, אוּן איז
געקומען אין די קאַנטן פוּן צוֹר אוּן צִידוֹן. אוּן הִנֵּה איז אַ
כּנַענישע אִשָּׁה אַרויסגעקומען פוּן יענע געמאַרקן, אוּן האָט
געשריגן: האָבּ רַחמָנוּת אויף מיר, אֲדוֹנִי, בֶּן-דָּוִד! מיין בַּת ווערט
בּיטער געפּלאָגט פוּן אַ שד. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט איר
נישט געענטפערט קיין דָּבָר. אוּן זיינע תַּלמידים האָבּן געגעענט,
אוּן אים געבּעטן: שיק זי אַוועק, וויל זי שרייט אוּנדז נאָך.
אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט: איך בּין

נאָר געשיקט געוואָרן צוּ די פאַרלוירענע כֶּבֶשים פון דעם בֵּית יִשׂרָאל. אָבּער זי האָט גענעענט, און האָט אנידערגעפאַלן פאַר רבי מֵלך המָשיחַ און געזאָגט: אֲדוֹנִי, העלף מיר! און רבי מֵלך המָשיחַ האָט געענטפערט, און געזאָגט: עס איז נישט רעכט צוּ נעמען דאָס לֶחֶם פון די יְלָדים און עס וואַרפן פאַר די כּלבים. אָבּער זי האָט געזאָגט: כֵּן, אָדוֹנִי; נאָר די כּלבים עסן אויך די בּרעקלעך, וואָס פאַלן אַראָפּ פון דעם טיש פון זייערע אדוֹנים. דעמאָלט האָט רבי מֵלך המָשיחַ געענטפערט, און צוּ איר געזאָגט: אָ אִשה, גָּדוֹל איז דיין אֶמוּנה! זאָל דיר זיין אַזוי ווי דוּ ווילסט. און איר בַּת איז געהיילט געוואָרן אין יענער שָׁעה. און רבי מֵלך המָשיחַ איז פון דאָרטן אַוועקגעגאַנגען, און האָט זיך דערנענטערט צוּם יַם פון גָּלִיל; און ער איז אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, און האָט זיך דאָרטן אַנידערגעזעצט. און אָט איז צוּ רבי מֵלך המָשיחַ געקוּמען גרויסער הַמוֹן בְּנֵי אָדָם, וואָס האָט געהאַט מיט זיך לאָמע, בּלינדע, שטוּמע, געמוּמטע, און אַ סַך אַנדערע, און זיי האָבּן זיי אַנידערגעלייגט פאַר זיינע פיס, און ער האָט זיי געהיילט אַזוי, אַז דאָס המון עם האָט זיך געהִידושט, בּעת זיי האָבּן געזען די שטוּמע רעדן, די געמוּמטע געזוּנט, די לאָמע גיין, און די בּלינדע זען; און זיי האָבּן געלויבּט דעם אֱלֹקֵי יִשׂרָאל. און רבי מֵלך המָשיחַ האָט צוּ זיך גערוּפן משיחס תַּלמידים, און געזאָגט: עס איז מיר אַ רַחמָנות אויפן המון עם, וואָרים זיי זענען מיט מיר שוֹין דריי טעג, און האָבּן נישט וואָס צוּ עסן; און איך וויל זיי נישט אַוועקשיקן הוּנגעריק, טאָמער וועלן זיי חַלֶשן אויפן דֶּרֶךְ. האָבּן די תַּלמידים צוּ רבי מֵלך המָשיחַ געזאָגט: פון וואַנען זאָלן מיר נעמען אַזויפיל לֶחֶם אין דער מִדבּר, כּדי צוּ זעטיקן אַזאַ גרויסן עוֹלם? האָט רבי מֵלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: וויפל לאַבּן לֶחֶם האָט איר? זאָגן זיי: זיבּן, און עטלעכע קליינע פישלעך. און רבי מֵלך המָשיחַ האָט

געהייסן דעם עוֹלם זיך אַנידערזעצן אויף דער ערד, אוּן האָט
געגומען די זיבן לעבלעך לֶחֶם אוּן די פיש, אוּן נאָכדעם ווי ער
האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, האָט ער זיי איבערגעבראָכן, אוּן
דערלאַנגט די תַּלמידים, אוּן די תַּלמידים דעם עם. אוּן אין דער
פַּאַרבערגען זיי האָבן אַלע געגעסן אוּן זענען זאָט געוואָרן; אוּן
זיי האָבן צונויפגעקליבן פון די איבערגעבליבענע ברעקלעך פון
רבֿיס שיריים, זיבן פולע קערבֿ. אוּן די, וואָס האָבן געגעסן,
זענען געווען פיר טויזנט מאַן, אַחוץ נָשים אוּן יְלָדים. אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט אָפּגעלאָזט דאָס עם, אוּן איז אַריַינגעגאַנגען
אין אַ סִירָה, אוּן איז געקומען אין די געמאַרקן פון מָגָדוֹן.

טז אוּן די פרושים אוּן צדוקים האָבן גענעענט, אוּן כּדי רבי

מֶלך המָשיחַ צו פרואווּן, האָבן זיי פאַרלאַנגט פון אים, אַז ער
זאָל זיי ווייזן אַ צייכן [אוֹת] פון שָמַיִם. אָבער ער האָט
געענטפערט, אוּן צו זיי געזאָגט: אין אָוונט זאָגט איר: סע וועט
זיין אַ שיין וועטער, ווייל דער שָמַיִם איז רויט. אוּן אין דער
פרי: הַיוֹם וועט זיין שטורעמדיק, ווייל דער שָמַיִם איז רויט אוּן
פאַרוואָלקנט. דאָס אויסזען פון שָמַיִם ווייסט איר ווי צו
טײַטשן, אָבער נישט די צייכנס פון די צייטן. אַ שלעכטער אוּן
נואֵפדיקער דור באַגערט אַ צייכן [אוֹת], אוּן ס'וועט אים קיין
שום צייכן [אוֹת] נישט געגעבן ווערן, סיידן דעם צייכן [אוֹת] פון
יוֹנָהן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי פאַרלאָזט אוּן איז
אַוועקגעגאַנגען. אוּן בעת די תַּלמידים זענען געקומען אויף דער
אַנדערער זייט יַם, האָבן זיי פאַרגעסן מיטצונעמען
לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: שׂימוּ לב, אוּן
היט זיך פאַר דעם שְׂאוֹר פון די פרושים אוּן צדוקים. אוּן זיי
האָבן זיך געאַמפערט, אוּן געזאָגט: מיר האָבן נישט
מיטגענומען קיין לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס
באַמערקט, אוּן געזאָגט: אָ איר קליין-גלויביקע, וואָס אַמפערט

איר אייך, וואָס איר האָט נישט קיין לֶחֶם? צי פאַרשטייט איר נאָך אַלץ נישט, אוּן געדענקט איר נישט די פינף לֶחֶם פאַר די פינף טויזנט, אוּן וויפל קערבּ איר האָט צונויפגענומען? אויך נישט די זיבן לעבּלעך לֶחֶם פאַר די פיר טויזנט, אוּן וויפל קערבּ איר האָט צונויפגענומען? ווי קומט עס, וואָס איר פאַרשטייט נישט, אַז איך האָבּ צו אייך גערעדט נישט וועגן לֶחֶם, נייערט אַז איר זאָלט זיך היטן פאַרן שׂאוֹר פוּן די פּרושים אוּן צדוקים. דעמאָלט האָבּן זיי פאַרשטאַנען, אַז ער האָט זיי נישט געהייסן זיך היטן פאַרן שׂאוֹר פוּן לֶחֶם, נייערט פאַר דער גַאֲוַת פּלפּול פוּן די פּרושים אוּן צדוקים. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אין דעם געבּיט פוּן קֵיסַריה פוּן פיליפּוס, האָט ער געפרעגט זיינע תַלמידים: ווער, זאָגן בְּנֵי אָדָם, איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג]? אוּן זיי האָבּן געזאָגט: טייל זאָגן, יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה; אַנדערע, אלִיָהוּ הַנָבִיא; אוּן אַנדערע ווידער, יִרמָיָהוּ, אָדער איינער פוּן די נבִיאים. זאָגט ער צו זיי: איר אָבּער, ווער זאָגט איר, אַז איך בין? האָט שִמעוֹן פּעטרוס [כֵּיפָא] געענטפערט: דוּ בּיסט דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ, דער זון פוּן דער אויבּערשטער, דער בֶּן אלקים חיים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צו אים געזאָגט: אַשרֵי איז דיר, שִמעוֹן בּר-יוֹנָה! ווָאָרים נישט קיין בָּשׂר-ודם האָט דיר דאָס אַנטפּלעקט, נייערט מיין אלוקים אָבִי שֶבַּשָמַים! אוּן איך זאָג דיר, אַזן דוּ בּיסט פּעטרוס, אוּן אויף דעם דאָזיקן פעלז וועל איך בּויען מיין הברית החדשה קהִילה [משיחס הברית החדשה קהִילה], אוּן די טויערן פוּן שאול וועלן זי נישט גוֹבר זיין. אוּן איך וועל דיר געבּן די מַפתְחות פוּן דעם מַלכות-שָמַים, אוּן וואָס דוּ וועסט אַסרן אויף ערד, וועט זיין געאַסרט אין שָמַים; אוּן וואָס דוּ וועסט מַתיר זיין אויף ערד, וועט זיין מותּר אין שָמַים. דערנאָך האָט רבי מֶלך המָשיחַ באַפוילן

משיחס תַּלמידים, זיי זאָלן קיינעם נישט דערציילן, אַז ער איז דער רֶבי מֶלך המָשיחַ. פּוּן דעמאָלט אָן האָט רבי מֶלך המָשיחַ אָנגעהויבּן צוּ ווייזן משיחס תַּלמידים, אַז ער מוּז גיין קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן ליידן אַ סַך פּוּן די זקֵנים אוּן ראָשי-כֹּהַנים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן געטייט ווערן [מקבל דער גילוי פּון דער רֶביס הִסתַּלְקוּת!], אוּן אויף דעם דריטן יוֹם ווידער אויפשטיין תחית-המתים. אוּן כֵּיפָּא האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזוּמען אָן אַ זייט, אוּן האָט אָנגעהויבּן אים צוּ מוּסרן, אוּן זאָגן: חַס-וְשָׁלוֹם, אָדוֹנִי! אַזוינס זאָל דיר קיינמאָל נישט געשען. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן געזאָגט צוּ כֵּיפָּא: אַוועק פּוּן מיר, הַשָּׂטן, דוּ ביסט פאַר מיר אַ מכשול; ווָאַרים דיך אַרט נישט, ווָאָס איז שַׁייך ה', נייערט דאָס, ווָאָס איז שַׁייך בְּנֵי אָדָם! דערנאָך האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צוּ זיינע תַּלמידים: וויל ווער מיר נאָכגיין, זאָל ער זיך אַליין פאַרלייקענען, אוּן נעמען אויף זיך זיין עֲקֵדָה עץ בראשית כב,ז בּוּים פּוּן מסירות נפש, אוּן מיר נאָכגיין. ווָאַרים ווער סע וויל ראַטעווען זיין זיין נֶפֶשׁ, ווועט עס פאַרלירן אוּן ווער סע ווועט פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ פּוּן מײַנעטוועגן, ווועט עס געפינען. ווָאַרים וואָסער נוּצן האָט דער בַּר אֱנָשׁ, ווען ער זאָל געווינען די גאַנצע וועלט, אוּן פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ? אָדער וואָס פאַר אַן אויסלייז קאָן אַ בַּר אֱנָשׁ געבּן פאַר זיין נֶפֶשׁ? ווָאַרים דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג מָשיחַ] וועט קוּמען אין דער כבוד פּוּן זיין אלוקים הָאָב מיט זיינע מַלאָכים, אוּן דעמאָלט וועט ער פאַרגעלטן יעדן בַּר אֱנָשׁ לויט זיינע מַעשׂים. באֱמת, איך זאָג אייך, פאַראַן עטלעכע פּוּן די, ווָאָס שטייען דאָ, ווָאָס וועלן נישט פילן דעם טַעם פּוּן מָוֶת, בּיז זיי וועלן זען דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג מָשיחַ] קוּמען אין זיין מַלכוּת.

יז אוּן זעקס טעג שפּעטער האָט רבי מֶלך המָשיחַ מיט זיך גענוּמען כֵּיפָּא, אוּן יַעקֹב, אוּן יוֹחָנָן זיין אָח, אוּן האָט זיי אַליין

אַרויפגעבראַכט אויף אַ הויכן הָר אין יחידות. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז פאַר זיי פאַרענדערט געוואָרן [בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] הָדוּר בְּלבושׁ, ישעיה סג, א; כיפא ב א, יז-יח], אוּן רבי מֶלך המָשיחַ פָּנים האָט געשיינט ווי די זון, אוּן זיינע מַלבושים זענען געוואָרן וויים ווי דאָס אוֹר. אוּן הִנֵּה, מֹשה [רבינו] אוּן אלִיָהוּ הַנָבִיא האָבן זיך צוּ זיי אַנטפּלעקט, אוּן האָבן גערעדט מיט רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן כֵּיפָא האָט זיך אָנגערופן, אוּן געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: אֲדוֹנִי, עס איז טוֹב פאַר אוּנדז דאָ צוּ זיין; אויב דוּ ווילסט, וועל איך דאָ מאַכן דריי סֻכּוֹת, אֶחָד פאַר דיר, אֶחָד פאַר מֹשה [רבינו], אוּן אֶחָד פאַר אלִיָהוּ הַנָבִיא. אוּן בשַׁעת כֵּיפָא האָט נאָך גערעדט, הִנֵּה, האָט אַ ליכטיקער וואָלקן זיי פאַרשאָטנט; אוּן אַ קוֹל פוּן דעם וואָלקן אַרויס האָט געזאָגט: דאָס איז מיין באַליבטער זון [דער זון פוּן דער אויבערשטער], וואָס איז מיר וואוילגעפעלן; אים זאָלט איר הערן! אוּן אַז די תּלמידים האָבן דאָס געהערט, זענען זיי געפאַלן אויף זייער פָּנים, אוּן האָבן שטאַרק מוֹרא געהאַט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענעענט אוּן האָט זיי אָנגערירט, אוּן געזאָגט: שטייט אויף, אוּן האָט נישט קיין מוֹרא. אוּן אַז זיי האָבן אויפגעהויבן זייערע אויגן, האָבן זיי קיינעם נישט געזען, אַחוּץ רבי מֶלך המָשיחַ אַליין. אוּן וועָן זיי האָבן אַראָפּגענידערט פוּן דעם הָר, האָט זיי רבי מֶלך המָשיחַ באַפוילן: דערציילט קיינעם נישט פוּן דער חָזוֹן, ביז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט אויפשטיין תּחִיַת-הַמֵּתים. אוּן תַּלמידים המָשיחַ האָבן אים געפרעגט: פאַרוואָס זאָגן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אַז צוּערשט דאַרף אלִיָהוּ הַנָבִיא קוּמען? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט: אַוודאי וועט אלִיָהוּ הַנָבִיא קוּמען, אוּן ווידער אַלץ אויפריכטן; אָבער איך זאג אייך, אַז אלִיָהוּ הַנָבִיא איז שוֹין געקוּמען, אוּן זיי האָבן אים נישט דערקענט, נייערט האָבן מיט אים געטאָן, וואָס זיי האָבן

געוואָלט [מתי ו, י]. פונקט אַזוי וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] אויך ליידן פון זיי. דעמאָלט האָבן די תּלמידים פאַרשטאַנען, אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געריעדט פון יוֹחָנָן פון המקוה טבילה פון תשובה. אוּן בּעת זיי זענען געקוּמען צום מון-עם, האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ גענעענט אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס איז פאַר אים געפאַלן אויף די קני, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, דערבּאַרעם דיך אויף מיין זון, וואָרים ער איז אַ חוֹלה-נוֹפל, אוּן ליידט שטאַרק; אוּן אַ סַך מאָל פאַלט ער אין אֵש, אוּן אַ סַך מאָל אין מַיִם אַריין. אוּן איך האָבּ אים געבּראַכט צוּ דיינע תּלמידים, אוּן זיי האָבּן אים נישט געקאָנט היילן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: אָ אומגלויבּיקער אוּן פאַרקרוּמטער דוֹר, ווי לאַנג נאָך זאָל איך זיין מיט אייך? ווי לאַנג נאָך זאָל איך אייך פאַרטראָגן? בּרענגט אים אַהער צוּ מיר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים אָנגעשריגן, אוּן דער שֵׂד איז פון אים אַרויס, אוּן דאָס ייִנגל איז געהיילט געוואָרן מיט רפואה שלמה אין יענער שָׁעה.

דעמאָלט האָבּן געענעענט די תּלמידים צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, בּעת זיי זענען געווען אין אַ יחידות, אוּן האָבּן געזאָגט: פאַרוואָס האָבּן מיר אים נישט געקאָנט אַרויסטרייבּן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: מַחמת איר האָט נישט קיין אֱמוּנה. וואָרים בֶּאמת, איך זאג אייך, אויבּ איר וואָלט געהאַט אֱמוּנה אַזוי גָּדוֹל ווי אַ קערנדל פון זענעפט-זרִיעה, וואָלט איר געקאָנט זאָגן צוּ דעם דאָזיקן הָר : טראָג דיך אַריבּער פון דאַנען אַהין, אוּן ער וואָלט זיך אַריבּערגעטראָגן; אוּן קיין זאָך וואָלט פאַר אייך נישט געווען אוממעגלעך. דער דאָזיקער מִין אָבּער גייט נישט אַרויס, סיידן דורך תּפִילה טאָן אוּן תַּעֲנִית.

אוּן בּשַׁעת זיי האָבּן זיך אויפגעהאַלטן אין גָּלִיל, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט איבּערגעענטפערט ווערן אין די הענט פון בְּנֵי אָדָם, אוּן זיי

וועלן אים טייטן [משיחס הִסתַּלְקוּת!], אוּן דעם דריטן יוֹם וועט ער אויפשטיין תּחִיַּת-המֵתים; אוּן זיי האָבּן זיך שטאַרק מצַער געווען מיט עָגְמַת נֶפֶש. אוּן אַז זיי זענען געקומען קיין כּפַר-נַחוּם, זענען די איינמאָנער פוּן דעם מַחצִית-השֶׁקל צוגעגאַנגען צוּ כֵּיפָא, אוּן האָבּן געזאָגט: צאָלט נישט אייער רֶבּי דעם מַחֲצִית-הַשֶּׁקֶל? האָט ער געזאָגט: כֵּן. אוּן ווען ער איז אַריינגעקומען אין בֵּית, האָט רבי מֶלך המָשיחַ קוֹדם צוּ אים געריעדט, אַזוי צוּ זאָגן: וואָס מיינסטוּ, שִׁמעוֹן? די מלָכים פוּן דער ערד, פוּן וועמען נעמען זיי מֶכֶס, אָדער מַס? פוּן זייערע בָּנִים, אָדער פוּן פרעמדע? אוּן אַז ער האָט געזאָגט: פוּן פרעמדע, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: אַזוי זענען די בָּנִים פריי. אָבּער כּדי מיר זאָלן נישט זיין קיין מִיכשול פאַר זיי, גיי צום יַם, אוּן פאַרוואַרף אַ וועטקע, אוּן נעם דעם ערשטן פיש, וואָס וועט אַרויסקומען, אוּן אַז דוּ וועסט עפענען זיין מויל, וועסטוּ געפינען אַ שֶׁקל; דעם נעם, אוּן גיבּ אים זיי פאַר מיר אוּן פאַר דיר.

יח אין יענער צייט האָבּן די תּלמידים גענעענט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געזאָגט: ווער איז אייגנטלעך דער גָּדוֹל אין דעם מַלכוּת-שָׁמַיִם? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיך גערופן אַ יֶלֶד, אוּן האָט עס אַוועקגעשטעלט צווישן זיי, אוּן געזאָגט: באָמת, איך זאג אייך, סיידן איר וועט תּשוּבה טאָן אוּן ווערן ווי יְלָדים, וועט איר בּשוּם-אופן נישט אַריינקומען אין דעם מַלכוּת-שָׁמַיִם. בּכֵן, דער, וואָס וועט זיך דערנידעריקן ווי דאָס דאָזיקע יֶלֶד, איז דער גָּדוֹל אין דעם מַלכוּת-שָׁמַיִם. אוּן דער, וואָס וועט אויפנעמען אַזאַ יֶלֶד אין מיין נאָמען, נעמט מיך אויף; אָבּער דער, וואָס וועט מאַכן שטרויכלען [אין עֲבֵירָה] איינעם פוּן די דאָזיקע קליינע, וואָס גלויבּן אין מיר, פאַר דעם וואָלט בּעסער געווען, אַז אַ גרויסער מִילשטיין וואָלט אָנגעהאָנגען

געוואָרן אויף זיין האַלדז, אוּן ער וואָלט דערטרונקען געוואָרן
אין דער טיפענישׂ פון יַם. וויי צו דער וועלט מַחמת
שטרויכלונגען! אוּן הַגַּם זיי מוזן קומען - וויי אָבער צו דעם בַּר
אֱנָשׁ, דורך וועמען די מכשול קומט! אוּן אויב דיין האַנט,
אָדער דיין פוס מאַכט דיך שטרויכלען, האַק אים אָפּ אוּן וואַרף
אים אַוועק פון דיר; עס איז בעסער פאַר דיר אַריַינצוקומען אין
חַיים געמומט, קִטֵּעַ אָדער לאָם, אַיידער צו האָבן צוויי הענט אוּן
צוויי פיס אוּן אַריַינגעוואָרפן ווערן אין אֵש עוֹלם. אוּן אויב דיין
אויג מאַכט דיך שטרויכלען, רייס עס אַרויס אוּן וואַרף עס
אַוועק פון דיר; עס איז בעסער פאַר דיר אַריַינצוקומען אין
חַיים מיט איין אויג, אַיידער צו האָבן צוויי אויגן אוּן
אַריַינגעוואָרפן ווערן אין אֵש פון גיהֶנום. זעט, אַז איר זאָלט
נישט פאַראַכטן קיין איינעם פון די דאָזיקע קליינע; וואָרים איך
זאג אייך, אַז זייערע מַלאָכים אין שָׁמַיִם זען תָּמיד דאָס פָּנים
פון מיין אלוקים אָבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם. וואָרים דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל
ז,יג] איז געקומען מַציל צו זיין דאָס פאַרלוירענע. ווי מיינט איר?
אויב אַ בַּר אֱנָשׁ האָט הונדערט כְּבָשים, אוּן איינע פון זיי
פאַרבלאָנדזשעט, צי וועט ער נישט איבערלאָזן די
לֹא-אוּן-נייַנציק אויף די הַר, אוּן גיין זוכן די
פאַרבלאָנדזשעטע? אוּן ווען ער געפינט זי, באֱמת, איך זאָג
אייך, ער פרייט זיך איבער איר מער ווי איבער די
לֹא-אוּן-נייַנציק, וואָס האָבן נישט פאַרבלאָנדזשעט. אַזוי איז
אויך נישט דער רָצון פון אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָּׁמַיִם, אַז אֶחָד
פון די דאָזיקע קליינע קינדערלעך זאָל פאַרלוירן גיין.
אויב דיין אָח זינדיקט קעגן דיר, גיי אוּן שטראָף אים צווישן דיר
אוּן אים אַליין. הערט ער דיך, האָסטוּ געוואונען דיין אָח;
הערט ער דיך אָבער נישט, טאָ נעם דיר נאָך איינעם אָדער
צוויי, כְּדי דורך פִּי שְׁנַיִם אוֹ שְׁלוֹשָׁה עֵדִים, דעם מויל פון צוויי,

אָדער דריי אֵדות, זאָל יעדע זאָך באַשטעטיקט ווערן [דברים יט, טו]. אוּן אויב ער וויל זיי נישט הערן, דערצייל עס דער הברית החדשה קהִילה; אוּן וויל ער אויך די הברית החדשה קהִילה נישט הערן, זאָל ער דיר זיין ווי אַ שייגעץ אוּן אַ מוֹכס. באֱמת, איך זאָג אייך, אַלץ, וואָס איר וועט אַסרן אויף דער ערד, וועט זיין אָסור אין שָמַיִם; אוּן אַלץ, וואָס איר וועט מַתִּיר זיין אויף דער ערד, וועט זיין מוּתָּר אין שָמַיִם. אוּן ווידער זאָג איך אייך, אויב צוויי פוּן אייך וועלן מַסכּים זיין אויף דער ערד אויף עפּעס אַ זאָך, פוּנוועגן וואָס זיי וועלן מִתפּלל זיין, וועט עס פאַר זיי געטאָן ווערן פוּן מיין אלוקים אָבִי שֶבַּשָמַים. וואַרים וואוּ צוויי, אָדער דריי זענען פאַרזאַמלט אין מיין נאָמען, דאָרט בין איך צווישן זיי. דעמאָלט האָט כֵּיפָּא געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, וויפל מאָל דאַרף איך מוֹחל זיין מיין אָח, וואָס זינדיקט קעגן מיר? ביז זיבן מאָל? זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים: איך זאָג דיר נישט, ביז זיבן מאָל, נייערט ביז זיבעציק מאָל זיבן. דעריבער איז דאָס מַלכות-שָמַיִם געגליכן צוּ אַ מֶלך, וואָס האָט געוואָלט מאַכן אַ חֶשבּון מיט זיינע עֲבָדִים. אוּן אַז ער האָט אָנגעהויבן צוּ חֶשבּוֹנען, האָט מען צוּ אים געבראַכט איינעם, וואָס איז אים שולדיק געווען צען טויזעט טאַלאַנטן. אָבּער אַזוי ווי ער האָט נישט געקאָנט באַצאָלן, האָט זיין האָט באַפוילן, אים צוּ פאַרקויפן מיט זיין אִשָה אוּן יְלָדים, אוּן אַלץ, וואָס ער האָט געהאַט, אוּן באַצאָלונג זאָל געמאַכט ווערן. איז דער עֶבֶד אַנידערגעפאַלן אוּן האָט פאַר אים אַנידערגעפאַלן, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, האָבּ מיט מיר געדולד, אוּן איך וועל דיר אַלץ באַצאָלן. אוּן דער אָדוֹן האָט רַחמָנות באַקומען אויף יענעם עֶבֶד, האָט אים פריי געלאָזט, אוּן אים מוֹחל געווען דעם חוֹב. אוּן ווי יענער עֶבֶד איז אַרויסגעגאַנגען, האָט ער אָנגעטראָפן איינעם פוּן זיינע מיטקנעכט, וואָס איז אים

שולדיק געווען הונדערט דינָרים; און ער האָט אים אָנגעכאַפּט בײַם האַלדז, און געזאָגט: באַצאָל וואָס דו ביסט מיר שולדיק. און זײַן מיטקנעכט איז אַנידערגעפאַלן און האָט אים געבעטן: האָב מיט מיר געדולד, און איך וועל דיר באַצאָלן. אָבער ער האָט נישט געוואָלט, נײַערט איז געגאַנגען און האָט אים אַריַינגעוואָרפן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין, ביז ער וועט האָבן באַצאָלט דעם חוֹב. און אַז זיינע מיטקנעכט האָבן געזען, וואָס עס איז געשען, האָבן זיי זיך שטאַרק מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש געווען, און זיי זענען געקומען און האָבן דערציילט זייער אָדון אַלץ, וואָס עס איז געשען. דעמאָלט האָט זיין אָדון אים גערופן צו זיך, און צו אים געזאָגט: דו שלעכטער עֶבֶד! איך האָב דיר מוֹחל געווען דעם גאַנצן חוֹב, ווייל דו האָסט מיך געבעטן; צי האָסטו נישט אויך באַדאַרפט רַחמָנות האָבן אויף דיין מיטקנעכט, ווי איך האָב רַחמָנות געהאַט אויף דיר? און זײַן אָדון איז אין כַּעס געוואָרן, און האָט אים איבערגעענטפערט צו די פיַניקער, ביז ער וועט באַצאָלן דעם גאַנצן חוֹב. פונקט אַזוי וועט אויך מיין אלוקים אָבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם טאָן צו איטלעכן פון אייך, אויב איר וועט נישט מוֹחל זיין אייער אָח פון גאַנצן לבָבוֹת.

יט

און עס איז געווען, בעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענדיקט די דאָזיקע רייד, איז ער אַוועקגעצויגן פון גָלִיל, און איז געקומען אין די געמאַרקן פון יהודה אין עֵבר-הַיַרדן. און אַ גרויסער עולם איז רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעגאַנגען, און ער האָט זיי דאָרטן געהיילט מיט רפואה שלמה. און עס האָבן געענעט צו רבי מֶלך המָשיחַ פרושים, כדי אים צו פּרואוון, און זיי האָבן געזאָגט: מעג מען זיך גֶטן מיט דעם אִשָׁה צוליב יעדער סִיבָּה? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: האָט איר נישט געלייענט, אַז אין אָנהייב האָט זיי דער בורא-עולם באַשאַפן זָכר און נקֵבה,

[בראשית א, כז], אוּן געזאָגט דעריבּער זאָל אַ בַּר אֱנָשׁ פאַרלאָזן זיין אָב אוּן אֵם, אוּן זיך בּאַהעפטן אָן זיין אִשָׁה, אוּן בּיידע זאָלן ווערן בָּשָׂר אֶחָד [בראשית ב, כד]. אַזוי זענען זיי שוין מער נישט צוויי, נייערט בָּשָׂר אֶחָד. דעריבּער, וואָס ה' האָט בּאַהאָפטן, זאָל אָדָם נישט פּוּנאַנדערשיידן. זאָגן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: טאָ פאַרוואָס האָט מֹשה געבּאָטן צוּ געבּן איר אַ גֵּט, אוּן זי אַוועקצוּשיקן [דברים כד, א]? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: מַחמת אייער האַרטהאַרציקייט האָט אייך מֹשה דערלויבּט אָפּצוּגֵטן אייערע נָשים; אָבּער פּוּן אָנהייבּ איז דאָס נישט אַזוי געווען. אוּן איך זאָג אייך, ווער סע גֵּט זיך מיט זיין אִשָׁה, אַחוּץ איבּער זנוּת, אוּן וועט חַתוּנה האָבּן מיט אַן אַנדערער, איז אַ נוֹאף. אוּן דער, וואָס האָט חַתוּנה מיט אַ גרוּשה, איז אַ נוֹאף. זאָגן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ די תּלמידים: אויבּ דער ענין פּוּן אִיש אוּן אִשָׁה איז אַזוי, איז נישט כּדַאי חַתוּנה צוּ האָבּן. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: נישט אַלע קענען מקבּל זיין דאָס דאָזיקע דָּבָר, סיידן די צוּ וועמען עס איז געגעבּן געוואָרן. וואָרים סע זענען פאַראַן סָריסים, וואָס זענען אַזוי געבּוירן געוואָרן מִבֶּטֶן אִמָּם; אוּן סע זענען פאַראַן סָריסים, וואָס בְּנֵי אָדָם האָבּן זיי מסַרֵס געווען; אוּן פאַראַן סָריסים, וואָס האָבּן זיך אַליין מסַרֵס געווען צוליבּ דעם מַלכוּת-שָׁמַיִם. דער, וואָס קאָן דאָס מקבּל זיין, זאָל עס מקבּל זיין. דעמאָלט האָט מען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געבּראַכט יְלָדים, כּדי ער זאָל אויף זיי אַרויפלייגן זיינע הענט אוּן זיי בּענטשן. אוּן די תּלמידים האָבּן זיך אויף זיי אָנגעבּייזערט. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: לאָזט די יְלָדים קוּמען צוּ מיר, אוּן פאַרווערט זיי נישט; ווייל צוּ אַזעלכע געהערט דאָס מַלכוּת-שָׁמַיִם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף זיי אַרויפגעלייגט זיינע הענט, אוּן האָט אָפּגעקערט פּוּן דאָרטן. אוּן הִנֵּה האָט איינער גענעענט, אוּן צוּ רבי מֶלך

המָשיחַ געזאָגט: רֶבִּי, וואָס פאַר אַ גוטס, וואָס פאַר אַ מִצְוָה זאָל איך טאָן, כּדי צוּ האָבּן חַיֵּי עוֹלם? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: פאַרוואָס פרעגסטוּ מיך בּנוֹגֵע דעם, וואָס איז טוֹב? טוֹב איז נאָר איינער, ה'. אוּן אויבּ דוּ ווילסט אַרײַנקוּמען אין חַיים, האַלט די מִצוות [זיין שומר מצוות]. זאָגט ער צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: וועלכע? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: לֹא תִרְצַח לֹא תִנְאַף לֹא תִגְנֹב לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר, כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ [שמות כ, יב; ויקרא יט, יח]. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ דער בָּחוּר: דאָס אַלץ האָבּ איך אָפּגעהיט; וואָס נאָך פעלט מיר? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: אויבּ דוּ ווילסט מַשלים זיין, גיי אוּן פאַרקויף אַלץ, וואָס דוּ פאַרמאָגסט, אוּן גיבּ עס די עֲנִיִּים, אוּן דוּ וועסט האָבּן אַן אוֹצר אין שָׁמַיִם; אוּן קוֹם אוּן גיי מיר נאָך. אָבּער אַז דער בָּחוּר האָט דאָס דבר געהערט, איז ער אַוועקגעגאַנגען אַ דערשלאָגענער; וואָרים ער האָט געהאַט נְכָסִים רַבִּים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ זיינע תּלמידים: באמת, איך זאָג אייך, עס איז שווער פאַר אַן עוֹשר אַרײַנצוּקוּמען אין דעם מַלכות-שָׁמַיִם. אוּן ווידער זאָג איך אייך, עס איז לײַכטער פאַר אַ קעמל דוּרכצוּגיין דוּרך אַ לעכל פוּן אַ נאָדל, ווי פאַר אַן עוֹשר אַרײַנצוּקוּמען אין דעם מַלכות ה'. אוּן אַז די תּלמידים האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי זיך שטאַרק געחִידושט, אוּן געזאָגט: ווער זשע קאָן דערלייזט ווערן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף זיי געקוּקט, אוּן געזאָגט: בּיי בְּנֵי אָדָם איז עס אוּממעגלעך, אָבּער בּיי ה' איז אַלצדינג מעגלעך. דעמאָלט האָט כֵּיפָא אים געענטפערט: הִנֵּה, מיר האָבּן אַלץ פאַרלאָזט אוּן זענען דיר נאָכגעפאָלגט; וואָס וועלן מיר האָבּן דערפאַר? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך, אַז איר, וואָס זענט מיר נאָכגעפאָלגט, וועט בְּהִתְחַדֵּש הַבְּרִיאָה, בּעת דער בַּר-אֱנָשׁ

[דניאל ז,יג] וועט זיצן אויף זיין כִּסֵּא-הַכָּבוד, אויך זיצן אויף צוועלף טראָנען אוּן מִשפּטן די צוועלף שבָּטים פוּן יִשׂרָאל. אוּן יעדער בַּר אֱנָש, וואָס האָט פאַרלאָזט בָּתִּים, אָדער אַחִים אָדער אֲחָיוֹת, אָדער אָב, אָדער אֵם, אָדער אִשָּׁה, אָדער בָּנִים, אָדער שָׂדוֹת, פוּן מיין נאָמענוועגן, וועט באַקומען כֶּפל-כִּפלַיִם, אוּן יַרשענען דאָס חַיֵּי עוֹלם. אָבּער אַ סַך וואָס זענען הָרִאשוֹנִים, וועלן זיין אַחֲרוֹנִים, אוּן די לעצטע - ערשטע.

כ וואָרים דאָס מַלכות-שָׁמַיִם איז געגליכן צוּ אַ בַּעל-הַבָּית,

וואָס איז אַרויסגעגאַנגען אין דער פרי דינגען פּוֹעֲלִים פאַר זיין כֶּרֶם. אוּן אַז ער האָט זיך באַדוּנגען מיט די פּוֹעֲלִים פאַר אַ דינָר אַ יוֹם, האָט ער זיי געשיקט אין זיין כֶּרֶם אַריין. אוּן וועט ער איז אַרויסגעגאַנגען אַרוּם דער דריטער שָׁעה, האָט ער געזען אַנדערע שטיין לייִדיק אויפן מאַרק, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: גייט אויך איר אין כֶּרֶם אַריין, אוּן איך וועל אייך געבּן, וואָס איז רעכט. זענען זיי געגאַנגען. אוּן אַרוּם דער זעקסטער אוּן נייַנטער שָׁעה איז ער ווידער אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט דאָס אייגענע געטאָן. אוּן אַרוּם דער עלפּטער שָׁעה איז ער ווידער אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט אָנגעטראָפן אַנדערע שטיין, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס שטייט איר דאָ לייִדיק דעם גאַנצן יוֹם? האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: מַחמת קיינער האָט אוּנדז נישט געדוּנגען. זאָגט ער צוּ זיי : גייט אויך איר אין כֶּרֶם אַריין. אוּן וועט עס איז געווָארן אָוונט, האָט דער אָדוֹן פוּן דעם כֶּרֶם געזאָגט צוּ זיין מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת: רוּף די פּוֹעֲלִים, אוּן באַצאָל זיי זייער שׂכַר : הייבּ אָן פוּן די לעצטע ביז צוּ די ערשטע. אוּן אַז די געדוּנגענע פוּן דער עלפּטער שָׁעה זענען געקוּמען, האָט יעדער באַקוּמען אַ דינָר. אוּן וועט די ערשטע זענען געקוּמען, האָבּן זיי געמיינט, אַז זיי וועלן באַקוּמען מער; אוּן זיי האָבּן אויך באַקוּמען יעדער אַ דינָר. אוּן בשַׁעת זיי האָבּן

דאָס באַקומען, האָבן זיי געמורמלט קעגן דעם בַּעל-הַבַּיִת, אוּן האָבן געזאָגט: אָט די לעצטע האָבן געאַרבעט בלויז איין שָׁעה, אוּן דוּ מאַכסט זיי גלייך מיט אוּנדז, ווָאס האָבן געטראָגן די מַשׂא פוּן דעם היץ פון דעם יוֹם. אָבער ער האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט צוּ איינעם פוּן זיי: פריינט, איך טוּ דיר נישט קיין עַוולָה; האָסטוּ דיך נישט באַדוּנגען מיט מיר פאַר אַ דינָר? נעם דיר דיינס, אוּן גיי; איך וויל אָט דעם לעצטן געבן אַזויפיל וויפל דיר. טאָר איך נישט טאָן מיט מיין אייגנס, ווָאס איך וויל? אָדער איז דיין אויג שלעכט, ווָאס איך בין טוֹב? אַזוי וועלן די לעצטע זיין ערשטע, אוּן די ערשטע - לעצט. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָׁלַיִם, האָט ער גענוּמען די צוועלף תּלמידים אין אַ יחידות, אוּן אויפן דֶּרֶךְ האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: הִנֵּה, מיר גייען אַרויף קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט איבערגעענטפערט ווערן צוּ די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים]; אוּן זיי וועלן אים פאַרמְשפּטן צום מָוֶת [משיחס הִסתַּלְקוּת], אוּן אים איבערענטפערן צוּ די עַמָּמים אויף שפּאָט, אוּן כּדי געשמיסן אוּן אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן, אוּן אויפן דריטן יוֹם וועט ער ווידער אויפשטיין תחית-המתים. דעמאָלט האָט געענעענט צוּ אים די אֵם פוּן זַבדיס יְלָדים מיט אירע בָּנִים, אוּן זי האָט אנידערגעפאַלן פאַר רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן עפּעס פוּן אים פאַרלאַנגט. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר געזאָגט: ווָאס איז דיין בַּקָשה? האָט זי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: באַפעל, אַז די דאָזיקע בּיידע בָּנִים מיינע זאָלן זיצן, איינער צוּ דיין רעכטער אוּן איינער צוּ דיין לינקער האַנט, אין דיין מַלכוּת. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן געזאָגט: איר ווייסט נישט, ווָאס איר ווילט! צי קאָנט איר טרינקען דעם

כּוֹס, וואָס איך וועל טרינקען? זאָגן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: מיר קאָנען. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי: מיין כּוֹס וועט איר טאַקע טרינקען, אָבּער זיצן צוּ מיין רעכטער, אָדער לינקער האַנט, איז נישט מיינס צוּ געבּן; דאָס איז פאַר די, פאַר וועמען עס איז אָנגעבּרייט געוואָרן פּוּן מיין אלוקים אָבִי. אוּן אַז די צען האָבּן דאָס געהערט, האָט עס זיי פאַרדראָסן אויף די צוויי אַחִים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי צוּגערופֿן צוּ זיך, אוּן געזאָגט: איר ווייסט, אַז די שָׂרים פּוּן די עַמָּמים הערשן איבּער זיי, אוּן זייערע גדוֹלים געוועלטיקן איבּער זיי. נישט אַזוי זאָל עס אָבּער זיין צווישן אייך; נייערט וער סע ויל ווערן גָּדוֹל צווישן אייך זאָל זיין אייער מְשָׁרֵת, אוּן ווער סע ויל זיין ראש צווישן אייך, זאָל זיין אייער עֶבֶד; פּוּנקט ווי דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] איז נישט געקוּמען בּאַדינט צוּ ווערן, נייערט צוּ בּאַדינען, אוּן צוּ געבּן זיין נֶפֶשׁ [ישעיה נג,י] כֹּפֶר בְּעַד רַבִּים. אוּן בּעת זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פּוּן יְרִיחוֹ, איז אים נאָכגעגאַנגען אַ גרויסער המוֹן עם רַב. אוּן הִנֵּה זענען צוויי בּלינדע געזעסן בּיים דֶּרֶךְ, אוּן אַז זיי האָבּן געהערט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ גייט פאַרבּיי, האָבּן זיי אויסגעשריגן, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, האָבּ רַחמָנות אויף אוּנדז, בֶּן-דָּוִד! אוּן דער עוֹלם האָט אויף זיי אָנגעשריגן, אַז זיי זאָלן שטילשווייגן. אָבּער זיי האָבּן נאָך מער גענשריגן: אֲדוֹנֵנוּ, האָבּ רַחמָנות אויף אוּנדז, בֶּן-דָּוִד! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אָפּגעשטעלט, אוּן זיי צוּגערופֿן, אוּן געזאָגט: וואָס ווילט איר, איך זאָל טאָן פאַר אייך? האבּן זיי צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אָדוֹן, אַז אוּנדזערע אויגן זאָלן געעפנט ווערן! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך דערבּאַרעמט איבּער זיי, אוּן בּאַרירט זייערע אויגן, אוּן פּלוצלונג זענען זיי זענדיק געוואָרן, אוּן זענען רבי מֶלך המָשיחַ נאָכגעפאָלגט.

כא און בעת זיי האָבן גענעענט קיין ירושָׁלַיִם, און זענען געקומען קיין בֵּית-פַּגֵי, ביים הַר-הזֵיתים, האָט רבי מֵלך המָשיחַ געשיקט צוויי תּלמידים. און האָט צו זיי געזאָגט: גייט אַריין אין דעם שטעטל, וואָס ליגט אַנטקעגנאיבער אייך, און באַלד וועט איר געפינען אַן אייזל צוגעבונדן, און אַ יונג אייזעלע מיט איר; בינדט זיי אָפּ, און ברענגט זיי צו מיר. און אויב עמיצער וועט אייך עפּעס זאָגן, טאָ זאָגט: דער אָדוֹן דאַרף זיי האָבן; און ער וועט זיי גלייך שיקן. און דאָס איז געשען, כּדי עס זאָל מקוים ווערן, וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דורך דעם נָביא: אִמְרו לְבַת־צִיוֹן :הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבוֹא לָךְ עָנִי וְרֹכֵב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עַיִר בֶּן־אֲתֹנוֹת, זאָגט דער בַּת צִיוֹן, הִנֵּה דיין מֵלך קומט צו דיר, אַן עָנָו, און רייט אויף אַן אייזל, און אויף אַן אייזעלע, דאָס יונגע פון אַן אייזל [ישעיה סב, כֵּן; זכריה ט, ט]. און די תּלמידים זענען געגאַנגען, און האָבן געטאָן אַזוי ווי רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיי באַפוילן: און האָבן געבראָכט דאָס אייזל מיט דעם אייזעלע, און האָבן אויף זיי אַרויפגעלייגט זייערע מַלבּושים, און ער האָט זיך אויף זיי אַרויפגעזעצט. און אַ סַך פון דעם המון עם האָבן אויסגעשפּרייט זייערע מַלבּושים אויפן דֶּרֶךְ, און אַנדערע האָבן אָפּגעשניטן צווייגן פון די ביימער, און האָבן זיי אויסגעשפּרייט אויפן דֶּרֶךְ. און דאָס עם, וואָס איז געגאַנגען פאָרויס, און די, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, האָבן געשריגן: הוֹשַׁע-נָא דעם בֶּן-דָוִד בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ה' הוֹשַׁע-נָא אין דער הייך [תהלים קיח,כה,כו] און אַז רבי מֵלך המָשיחַ איז אַרייַנגעקומען קיין ירושָׁלַיִם, האָט די גאַנצע שטאָט געטומלט, און געזאָגט: ווער איז דאָס? און דאָס המון עם האָט געזאָגט: דאָס איז דער נָביא יהושע/ישוע פון נצֶרֶת, אין גָלִיל. און רבי מֵלך המָשיחַ איז אַרייַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין, און האָט

אַרויסגעטריבּן אַלע, וואָס האָבּן פאַרקויפט אוּן געקויפט אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָט איבּערגעקערט די טישן פוּן די געלטבּייטער, אוּן די בּענק פוּן די טויבּן-פאַרקויפער. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: סע שטייט געשריבּן: בֵיתִי בֵית־תְּפִלָה יִקָרֵא, אַדְ אַתֶם הוֹפְכִים אוֹתוֹ לִמְעָרַת פָּרִיצִים, מיין בֵּית זאָל גערוּפן ווערן אַ בֵּית פוּן תּפִלה; אָבּער איר האָט עס געמאַכט אַ הייל פוּן גַזלָנים [ישעיה נו, ז; ירמיה ז, יא]. אוּן די בּלינדע אוּן די לאָמע זענען צוּ אים געקוּמען אין בֵּית-הַמִקדש, אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיי געהיילט. אוּן אַז די ראָשי-כֹּהַנים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן געזען די נִסים וואָס רבי מֵלך המָשיחַ האָט געטאָן, אוּן די יְלָדים שרייען אין בֵּית-הַמִקדש [מתי יט,יד]: הוֹשַע-נָא דעם בֶּן-דָוִד האָט עס זיי פאַרדראָסן: אוּן זיי האָבּן צוּ אים געזאָגט: הערסטוּ, וואָס זיי זאָגן? אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: כֵּן, האָט איר קיינמאָל נישט געלייענט: מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַדְתָ עֹז, פוּן דעם מויל פוּן קליינע יְלָדים אוּן זייֵגעדיקע קינדערלעך האָסטוּ געגרוּנטפעסטיקט לויבּ [תהלים ח, ג]? אוּן ער האָט זיי פאַרלאָזט, אוּן איז פוּן דער שטאָט אַרויסגעגאַנגען קיין בֵּית-הִינִי, אוּן האָט דאָרטן איבּערגענעכטיקט. אוּן אַז רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיך אין דער פרי אוּמגעקערט אין דער שטאָט אַריין, איז ער געווען הוּנגעריק. אוּן זעענדיק אַ פייַגנבּוים בּיים דֶּרֶךְ, איז ער צוּ אים צוּגעגאַנגען, אוּן האָט אויף אים גאָרניט געפוּנען, אַחוּץ בּלעטער. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: פוּן איצט אָן זאָל שוין אויף דיר מער קיינמאָל נישט וואַקסן קיין פֵּירות! אוּן בּאַלד איז דער פייַגנבּוים פאַרוועלקט געוואָרן. אוּן אַז מָשיחס תַּלמידים האָבּן דאָס געזען, האָבּן זיי זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט: וויאַזוי איז דער פייַגנבּוים אַזוי גיך פאַרוועלקט געוואָרן? אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: באֶמת, איך זאָג

אייך, אויב איר האָט אֱמונה, אוּן טוּט נישט צווייפלען, וועט איר נישט נאָר טאָן דאָס, וואָס ס׳איז געטאָן געוואָרן מיטן פּייגנבוים, נייערט אויב איר זאָלט אַפילו זאָגן צוּ דעם דאָזיקן הָר: הייבּ דיך אויף אוּן וואַרף דיך אין יַם אַריין, וועט עס געשען. אוּן אַלצדינג, וואָס איר וועט זיך אויסבּעטן בּיים תּפילה טאָן, וועט איר בּאַקומען, אויב איר האָט אֱמונה. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין, זענען די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די זקֵנים פוּן דעם עם צוּ אים צוּגעגאַנגען, בּשַעת ער האָט געלערנט, אוּן האָבּן געזאָגט: מיט וועמעס רשוּת טוּסטוּ דאָס אַלץ? אוּן וער האָט דיר געגעבּן דאָס דאָזיקע רשוּת? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: איך וועל אייך אויך פרעגן אַ קַשיא, אוּן אויב איר וועט מיר ענטפערן, וועל איך אייך אויך זאָגן, מיט וועמעס רשוּת איך טוּ דאָס אַלץ. די מקוה טבילה פוּן יוֹחָנָן, פוּן וואַנען איז זי געווען? פוּן שָמַיִם, אָדער פוּן בְּנֵי אָדָם? אוּן זיי האָבּן זיך געשלאָגן מיט דער דֵעה, אוּן געזאָגט: אויב מיר וועלן זאָגן: פוּן שָמַיִם, וועט ער צוּ אוּנדז זאָגן: פאַרוואַס האָט איר אים נישט געגלויבּט? וועלן מיר אָבּער זאָגן: פוּן בְּנֵי אָדָם, האָבּן מיר מוֹרא פאַרן עם; וואָרים אַלע האַלטן יוֹחָנָן פאַר אַ נָביא. אוּן זיי האָבּן געענטפערט רבי מֶלך המָשיחַ: מיר ווייסן נישט. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: אויב אַזוי, וועל איך אייך אויך נישט זאָגן מיט וועמעס רשוּת איך טוּ דאָס. וואָס דענקט אירְ? אַ בַּר אֱנָש האָט געהאַט צוויי בָּנִים; אוּן ער איז געקומען צוּם ערשטן, אוּן האָט געזאָגט: מיין זוּן, גיי אַרבּעט הַיוֹם אין כֶּרֶם. האָט ער געענטפערט: איך וויל נישט; אָבּער נאָכדעם האָט ער חתחרטות געהאַט, אוּן איז געגאַנגען. אוּן ער איז געקומען צוּם צווייטן, אוּן האָט אויך אַזוי געזאָגט, אוּן ער האָט געענטפערט: איך גיי, אָדוֹן; אוּן איז נישט געגאַנגען. וועָר פוּן די בּיידע האָט געטאָן

דעם רָצון פון זיין אָבֿ? זאָגן זיי: דער ערשטער . זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי : באֱמת, איך זאָג אייך, די מוֹכסים און די זוֹנות וועלן פריער פאַר אייך אַרײַנקומען אין דעם מַלכות ה'. וואָרים יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה] איז צו אייך געקומען מיטן דֶרֶך צַדיקים, און איר האָט אים נישט געגלויבט, אָבֿער די מוֹכסים און די זוֹנות האָבֿן אים יאָ געגלויבט; און הַגַם איר האָט עס געזען, האָט איר אַפילו דערנאָך נישט חתחרטות געהאַט, כּדי אים צו גלויבֿן. הערט אַן אַנדער מָשל : געווען איז אַ בַּעל-הַבָּית, וואָס האָט געפלאַנצט אַ כֶּרֶם, און האָט אים אַרומגעצאַמט, און אויסגעגראָבֿן אין אים אַ קעלטער, און געבויט אַ מִגְדָּל, און ער האָט אים פאַרדונגען צו כּוֹרמִים, און איז אַוועק אין אַן אַנדער לאַנד אַריין. און אַז סע איז געקומען דער זמַן פון פֵּירות, האָט ער געשיקט זיינע עבָדים צו די כּוֹרמִים, אָפּצונעמען זיינע פֵּירות; און די כּוֹרמִים האָבֿן גענומען זיינע עבָדים, און איינעם האָבֿן זיי געשלאָגן, אַן אַנדערן געטייט, און נאָך אַן אַנדערן פאַרשטיינט. און ער האָט ווידער אַמאָל געשיקט אַנדערע עבָדים, מער ווי פריער; און זיי האָבֿן מיט זיי אויך אַזוי געטאָן. דערנאָך האָט ער צו זיי געשיקט זיין זון, און געזאָגט: זיי וועלן דֶרֶך-אֶרֶץ האָבֿן פאַר מיין זון. און אַז די כּוֹרמִים האָבֿן דערזען דעם זון, האָבֿן זיי געזאָגט צווישן זיך: דאָס איז דער יוֹרֵש קומט, לאָמיר אים הַרגענען, און צונעמען זיין ירושה. און זיי האָבֿן אים גענומען און אַרויסגעוואָרפן פון דעם כֶּרֶם. און האָבֿן אים געהַרגעט. בכֵן, אַז דער אָדוֹן פון דעם כֶּרֶם וועט קומען, וואָס וועט ער טאָן מיט יענע כּוֹרמִים? ער וועט יענע רשָעים אומבּרענגען אויף אַ מוֹרֶאדיקן אופן, און פאַרדינגען דעם כֶּרֶם צו אַנדערע כּוֹרמִים, וואָס וועלן אים אָפּגעבֿן די פֵּירות צו זייער צייט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: האָט איר קיינמאָל נישט געלייענט דעם פָּסוק:

אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה מֵאֵת יְהוָה הָיְתָה זֹאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ, דער שטיין, וואָס די בוימײַסטער האָבן פאַרוואָרפן, איז געוואָרן צוםווינקלשטיין; פון ה' איז דאָס געשען ,אוּן עס איז וואונדערלעך אין אונדזערע אויגן [תהלים קיח, כב-כג]. דעריבער זאָג איך אייך ׃ דאָס מַלכות ה' וועט פון אייך אַוועקגענומען ווערן, אוּן געגעבן ווערן צו אַ עם, וואָס וועט אַרויסבּרענגען זיינע פֵּירות. אוּן דער, וואָס וועט פולן אויף דעם דאָזיקן שטיין, וועט זיך צעשלאָגן; אָבער אויף וועמען ער וועט פאַלן, דעם וועט ער צעמאָלן. אוּן וועו די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פּרושים האָבן געהערט זיינע משָלים, האָבן זיי זיך משַער געווען, אַז ער האָט געדעדט וועטן זיי. אוּן הַגַם זיי האָבן געזוכט אים צו כאַפֿן, האָבן זיי אָבער מוֹרא געהאַט פאַרן די המונים עם, וואָרים מען האָט רבי מֶלך המָשיחַ געהאַלטן פאַר אַ נָביא.

כב אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ווידער צו זיי געדעדט מיט

משָלים, אַזוי צו זאָגן׃ דאס מַלכות-שָמַים איז געגליכן צו אַ מֶלך, וואָס האָט חתונה געמאַכט זיין זון, אוּן ער האָט אַרויסגעשיקט זיינע עבָדים צו רופן די, וואָס זענען געווען פאַרבעטן אויף דער חתונה, אָבער זיי האָבן נישט געוואָלט קומען. האָט ער נאָכאַמאָל אַרויסגעשיקט אַנדערע עבָדים, אוּן געזאָגט׃ זאָגט די, וואָס זענען געבעטן׃ הִנֵּה, מיין סעוּדה איז שוֹין אָנגעגרייט; מיינע אָקסן אוּן מיינע פעטע רינדער זענען שוֹין געשאָכטן, אוּן אַלצדינג איז גרייט; קומט צו דער חתונה. אָבער זיי האָט דאָס נישט געאַרט, אוּן זענען זיך געגאַנגען, ווער צו זיין שָדֶה, אוּן ווער צו זיין מִסחר; אוּן די איבעריקע האָבן גענומען זיינע עבָדים, אוּן האָבן זיי מְאוס באַהאַנדלט, אוּן געטייט. אוּן דער מֶלך איז אין כַּעס געוואָרן, אוּן האָט געשיקט זיינע כּחוֹת, אוּן אומגעבראַכט יענע רוֹצחים,

און פאַרבּרענגט זייער שטאָט. דערנאָך האָט ער געזאָגט צו זיינע עבָדים: די חתונה איז גרייט, אָבּער די, וואָס זענען געווען פאַרבּעטן, זענען נישט ווערט געווען. גייט דעריבּער אויף די שייֵד-וועגן, און וועמען איר וועט טרעפן, פאַרבּעט אויף דער חתונה. זענען די עבָדים אַרויסגעגאַנגען אויף די וועגן, און האָבּן אייַנגעזאַמלט אַלע, וועמען זיי האָבּן באַגעגנט, סיי שלעכטע און גוטע; און די חתונה איז געוואָרן פול מיט געסט. און אַז דער מֵלך איז אַרייַנגעקומען אָנקוקן די געסט, האָט ער דאָרטן געזען אַ בַּר אֱנָש, וואָס האָט נישט געטראָגן קיין חַתונה-מַלבּוש [יוח' ג,ג]. און ער האָט צו אים געזאָגט: פריינט, וויאַזוי בּיסטו אַהער אַרייַנגעקומען אָן אַ חַתונה-מַלבּוש? און ער איז פארשטומט געוואָרן. דעמאָלט האָט דער מֵלך געזאָגט צו זיינע עבָדים: בּינדט אים הענט און פיס, און וואָרפט אים אַרויס אין דער דרויסנדיקער חוֹשֶׁך; דאָרט וועט זיין געוויין און קריצן פון ציין. וואָרים אַ סַך זענען גערופן געוואָרן, אָבּער ווינציק אויסדערוויילט. דעמאָלט זענען די פּרושים געגאַנגען און האָבּן זיך אַן עֵצה געהאַלטן, וויאַזוי אים צו כאַפּן בּיי זיינע רייד. און זיי האָבּן צו אים געשיקט זייערע תּלמידים, מיט די הוֹרדוס-לייַט, אַזוי צו זאָגן: רֶבּי, מיר ווייסן, אַז דו זאָגסט דעם אֶמת, און אַז דו לערנסט תּוֹרה באֶמת דעם דֶּרֶךְ ה'; און דיך אַרט נישט קיינער, וואָרים דו בּיסט קיינעם נישט נוֹשֹׂא-פָּנים. בּכֵן, זאָג אונדז וואָס דו מיינסט. דאַרף בְּנֵי אָדָם געבּן שטייער דעם קֵיסר, אָדער נישט? רבי מֵלך המָשיחַ האָט אָבּער דערקענט זייער רָעָה, און געזאָגט: פאַרוואָס פּרואווט איר מיך אויס, איר צבועִים? ווייזט מיר דאָס שטייער-געלט. האָבּן זיי רבי מֵלך המָשיחַ געבּראַכט אַ דינָר. און רבי מֵלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: וועמעס איז דאָס דאָזיקע בּילד און די אויפשריפט? זאָגן זיי: דעם קֵיסרס, דעמאָלט האָט רבי מֵלך

המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: גיט דעריבּער דעם קֵיסר דאָס, וואָס איז דעם קֵיסרס, אוּן צוּ ה' דאָס, וואָס איז ה'ס. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן; אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אָפּגעלאָזט אוּן זענען אַוועקגעגאַנגען. אין יענעם יוֹם זענען צוּ אים געקוּמען צדוקים, וואָס זאָגן, אַז ס'איז נישטאָ קיין תּחַית-המֵתים; אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט, אַזוי צוּ זאָגן: רֶבּי, מֹשה [רבינו] האָט געזאָגט: אויבּ אַ בּר אֱנָש שטאַרבּט, וואָס לאָזט נישט איבּער נאָך זיך קיין יְלָדים, זאָל זיין אָח נעמען זיין אִשָּׁה, אוּן אויפשטעלן זֶרַע פאַר זיין אָח [דברים כה, ה-ו]. געווען זענען בּיי אוּנדז זיבּן אַחים. דער ערשטער האָט חַתוּנה געהאַט, אוּן איז נִפְטָר, אוּן אַזוי ווי ער האָט נישט געהאַט קיין זֶרַע, האָט ער איבּערגעלאָזט זיין אִשָּׁה פאַר זיין אָח. אוּן אַזוי איז אויך געווען מיטן צווייטן, אוּן דעם דריטן, בּיזן זיבּעטן. אוּן צוּם סוֹף, נאָך אַלע, איז נִפְטָר דאָס אִשָּׁה אויכעט. נוּ, בּיי תּחַית-המֵתים, וועמעס אִשָּׁה פוּן די זיבּן וועט זי זיין? וואָרים זיי אַלע האָבּן זי געהאַט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: איר מאַכט אַ טָעות, ווייל איר קענט נישט די כְּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, אוּן אויך נישט די מאַכט פוּן ה'. וואָרים בּיי תּחַית-המֵתים האָבּן זיי נישט חַתוּנה, אוּן מע טוט זיי אויך נישט חַתוּנה מאַכן, נייערט זיי זענען ווי די מַלאָכים אין שָׁמַיִם. אוּן וואָס שַׁייך תּחַית-הַמֵתים, האָט איר נישט געלייענט, וואָס איז צוּ אייך געזאָגט געוואָרן פוּן ה': איך בּין דער אלוקים פוּן אַבְרָהם, אוּן דער אלוקים פוּן יִצחָק, אוּן דער אלוקים פוּן יַעקֹבּ? [שמות ג, ו]? ער איז נישט דער אלוקים פוּן טויטע, נייערט פוּן לעבּעדיקע. אוּן אַז דאָס עם האָט דאָס געהערט, זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן איבּער זיין תּוֹרה. אוּן בּעת די פרושים האָבּן געהערט, אַז ער האָט די צדוקים געמאַכט שווייגן, האָבּן זיי זיך פאַרזאַמלט אינאיינעם. אוּן איינער פוּן זיי, אַ תַּלמיד-חָכם,

האָט אים געפרעגט אַ שַׁאלָה, כּדי אים צוּ פּרוּאווּן; רֶבִּי, וועלכע איז די גרעסטע מִצווה אין דער תּוֹרה? האָט ער צוּ אים געזאָגט: וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ, דוּ זאָלסט ליבּ האָבּן ה' דיין אָדוֹן מיט דיין גאַנצן לבָבוֹת, אוּן מיט דיין גאַנצער נשָׁמה, אוּן מיט דיין גאַנצן פאַרשטאַנד [דברים ו,ה]. זֹאת הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלָה וְהָרִאשׁוֹנָה, דאָס איז די גרעסטע אוּן די ערשטע מִצווה. הַשְׁנִיָה דוֹמָה לָהּ :וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ, אוּן אַ צווייטע איז ענלעך צוּ איר: דוּ זאָלסט ליבּ האָבּן דיין חַבר ווי דיך אַליין [ויקרא יט,יח]. אויף די דאָזיקע צוויי מִצוות הענגט אָפּ די גאַנצע תּוֹרה אוּן די נבִיאים. אוּן בּעת די פּרוּשים זענען געווען פאַרזאַמלט אינאיינעם, האָט זיי רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט אַ קַשיא, אַזוי צוּ זאָגן: וואָס דענקט איר וועגן דעם המָשיחַ? וועמעס זוּן איז ער? זאָגן זיי צוּ אים: דָּוִד. זאָגן רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי: טאָ ווי קוּמט עס, וואָס דָּוִד רוּפט אים בְּרוּח-הקדש "אֲדוֹן," בּעת ער זאָגט: נְאֻם ה' לַאדֹנִי: שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ [תּהלים קי,א]? בּכֵן, אויבּ דָּוִד רוּפט אים אֲדוֹנִי, וויאַזוי איז ער זיין זוּן? אוּן קיינער האָט אים נישט געקענט ענטפערן קיין דָּבָר, אוּן פוּן יענעם יוֹם אָן האָט זיך שוֹין מער קיינער נישט דערוועגט אים צוּ פרעגן קיין קַשיות.

כג דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ געריעדט צוּם המונים עם אוּן צוּ משיחס תַּלמידים: די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די פּרוּשים זיצן אויף כִּסֵּא מֹשה; דעריבּער, אַלץ וואָס זיי זאָגן אייך, זאָלט איר טאָן אוּן אָפּהיטן, אָבּער טוּט נישט נאָך זייערע מַעשׂים; וואָרים זיי זאָגן, אוּן טוּען נישט. זיי בּינדן שוועריע מַשׂאות, וואָס זענען שוועריע צוּ דערטראָגן, אוּן לייגן זיי אַרויף אויף די אַקסלען פוּן מענטשן; אָבּער זיי אַליין רירן נישט קיין פינגער צוּ זיי. אוּן אַלע זייערע מַעשׂים זיי נאָר, כּדי בְּנֵי אָדָם זאָלן זיי זען. וואָרים

זיי מאַכן ברייט זייערע תּפִילין און לאַנג די צִיצית. און האָבּן ליבּ דעם אָרט אויבּן-אָן אויף סעוּדות, און די ערשטע ערטער אין די שוּלן, און בְּנֵי אָדָם זאָל זיי אָפּגעבּן שָׁלום אין די מאַרקפּלעצער, און בְּנֵי אָדָם זאָלן זיי רוּפן: רֶבּי! אָבּער איר זאָלט זיך נישט לאָזן רוּפן רֶבּי, וואָרים איינער איז אייער רֶבּי [רבי מֵלך המָשיחַ], און איר אַלע זענט אַחִים. און רוּפט קיינעם נישט אויף דער ערד אייער אָב, וואָרים איינער איז אייער אלוקים הָאָב, וואָס איז אין שָׁמַיִם. איר זאָלט זיך אויך נישט לאָזן רוּפן מוֹרֵי תּוֹרה, וואָרים איינער איז אייער מוֹרֵי תּוֹרה-דער רבי מֵלך המָשיחַ. און דער גָדוֹל צווישן אייך זאָל זיין אייער מְשָׁרֵת; און ווער סע וועט זיך אַליין דערהייכן, וועט דערנידעריקט ווערן און ווער סע וועט זיך אַליין דערנידעריקן, וועט ווערן דערהייכט. אָבּער וויי צוּ אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] און פּרוּשים, איר צבוּעִים! וואָרים איר פאַרשליסט דאָס מַלכות-שָׁמַיִם פאַר בְּנֵי אָדָם; נישט איר אַליין גייט אַריין, און נישט איר לאָזט אַרייַנגיין די, וואָס ווילן אַריינקוּמע.

וויי צוּ אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] און פּרוּשים, איר צבוּעִים! וואָרים איר שלינגט איין די בָּתִים פון אַלמָנות, און כּלוֹמרשט דאַוונט איר לאַנג; דערפאַר וועט איר קריגן אַ האַרבּערן פּסַק דין. וויי צוּ אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] און פּרוּשים, איר צבוּעִים! וואָרים איר פאָרט אויס יַם און יַבָּשה צוּ מאַכן איינעם אַ גֶר; און ווען ער ווערט עס שוין, מאַכט איר אים פאַר אַ בֶּן-גיהֶנום, צוויי מאָל ערגער פון אייך. וויי צוּ אייך, איר בּלינדע פירער, וואָס זאָגט: ווער סע שווערט בּיים הֵיכל, איז עס גאָרניט; אָבּער ווער סע שווערט בּיים זָהָב פון הֵיכל, איז חַייב. איר נאַראָנים און בּלינדע! וואָרים וואָס איז גרעסער: דאָס זָהָב, אָדער דער הֵיכל, וואָס הייליקט דאָס זָהָב? און : ווער סע שווערט בּיים מִזַבֵּחַ, דאָס איז גאָרניט; אָבּער ווער סע שווערט בּיים קָרבּן, וואָס איז אויף

אים, איז הַייב. איר בלינדע! וואָרים וואָס איז גרעסער, דער קָרבן, אָדער דער מִזבֵּחַ, וואָס הייליקט דעם קָרבן? דעריבער, דער, וואָס שווערט ביים מִזבֵּחַ, שווערט ביי אים, און ביי אַלץ, וואָס איז אויף אים. און דער, וואָס שווערט ביים הֵיכל, שווערט ביי אים, און ביי דעם, וואָס וואוינט אין אים. און דער, וואָס שווערט ביים שָׁמַיִם, שווערט ביי דעם כִּסֵּא ה' , און ביי דעם, וואָס זיצט אויף אים. ווי צו אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] און פרושים, איר צבועִים! וואָרים איר גיט מַעשֵׂר פון מיענטע און אַניז און קימל, און האָט נישט מקַיים געווען די חָשובערע זאַכן פון דער תּוֹרה ׃ מִשפּט, און חֶסֶד, און אֱמונה די דאָזיקע האָט איר באַדאַרפט טאָן, און די אַנדערע אויך נישט אויסלאָזן. איר בלינדע פירער, איר זייַעט דורך אַ מוק, און שלינגט איין אַ קעמל. ווי צו אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] און פרושים, איר צבועִים! וואָרים איר רייניקט דעם כּוֹס און די ׳קְעָרָה, פון אויסנווייניק, אָבער אינעווייניק זענען זיי פול מיט גזֵילה און תַאַוָתָנות [נישט-איינגעהאלטנקייט]. דו בלינדער פרושי, רייניק קוֹדם דעם כּוֹס און די ׳קְעָרָה פון אינעווייניק, כּדי זיי זאָלן אויך ווערן טָהוֹר פון אויסנווייניק. ווי צו אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] און פרושים, איר צבועִים! וואָרים איר זענט געגליכן צו געקאַלכטע קבָרים, וואָס אויסערלעך זענען זיי אויס שיין, אָבער אינעווייניק זענען זיי פול מיט ביינער פון מֵתים, און מיט יעדער טומאה. פונקט אַזוי זעט איר אויסערלעך אויס ווי צַדיקים פאַר בְּנֵי אָדָם, אָבער אינעווייניק זענט איז פול מיט צביעות און רָעָה. ווי צו אייך, סוֹפרים [רַבָּנִים] און פרושים, איר צבועִים! וואָרים איר בויט די קבָרים פון די נבִיאים, און באַצירט די מַצֵבות פון די צַדיקים, און זאָגט: אויב מיר וואָלטן געלעבט אין די טעג פון אונדזערע אָבות, וואָלטן מיר נישט געהאַט קיין חֵלֶק מיט זיי אין דעם דָם פון די נבִיאים. דערמיט זאָגט איר אויף זיך אַליין

עֲדות, אַז איר זענט די יְלָדים פון די, וואָס האָבן געהַרגעט די נבִיאים. דעריבּער, מאַכט פוּל די מאָס פון אייערע אָבות. איר שלאַנגען, שפּראָץ פון עקדישן, וויאַזוי וועט איר אַנטרינען פון דעם מִשפּט פון גיהֶנום? דעריבּער הִנֵּה שיק איך צוּ אייך נבִיאים, און חֲכָמים און סוֹפרים [רַבָּנִים]; עטלעכע פון זיי וועט איר טייטן, און לאָזן אויפהענגע על-דער בּוֹים; און עטלעכע פון זיי וועט איר שמייסן אין אייערע שוּלן, און רוֹדפן פון שטעטל צוּ שטעטל, כּדי אויף אייך זאָל קומען דאָס גאַנצע רעכטפאַרטיקע דָּם, וואָס איז פאַרגאָסן געוואָרן אויף דער ערד, פון דעם דָּם פון הֶבֶל-הַצַדיק ביז דעם דָּם פון זכַריָה, וועמען איר האָט געטייט צווישן דעם הֵיכל און מִזבֵּחַ. באֱמת, איך זאָג אייך, דאָס אַלץ וועט קומען אויף דעם דאָזיקן דוֹר. אָ ירוּשָׁלַיִם, ירוּשָׁלַיִם, וואָס הַרגעסט די נבִיאים, און פאַרשטיינסט די, וואָס זענען געשיקט צוּ דיר! וויפל מאָל האָב איך געוואָלט אײַנזאַמלען דיינע יְלָדים, ווי אַ הון זאַמלט איין אירע הינדלעך אונטער אירע פליגל, און איר האָט נישט געוואָלט! הִנֵּה, אייער בֵּית וועט אייך באַרֵיה חָרוב. וואָרים איך זאָג אייך, פון איצט אָן וועט איר מיך מער נישט זען, ביז איר וועט זאָגן: בָּרוּך הַבָּא בְּשֵׁם ה'.

כד

און רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויס פון דעם בֵּית-הַמִקדש, און איז אוועקגעגאנגען, און משיחס תַּלמידים האָבן צוּ אים געוויזן, כּדי אים צוּ וויזן די בִּנְיָנים פון דעם בֵּית-הַמִקדש. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, און צוּ זיי געזאָגט: הִנֵּה איר דאָס אַלץ? באֱמת, איך זאָג אייך, סע וועט דאָ נישט באַרֵיה אַ שטיין אויף אַ שטיין, וואָס וועט נישט אַראָפּגעוואָרפן ווערן. און ווען רבי מֶלך המָשיחַ איז געזעסן אויף דעם הַר-הזֵיתים, האָבן געענעמט צוּ אים משיחס תַּלמידים אין אַ יחידות, בּעת זיי זענען געווען אַליין, און האָבן געזאָגט: זאָג אונדז, ווען וועט דאָס געשען, און וואָס וועט זיין דער אוֹת פון

דיין קומען [בּיאת משיח], אוּן פּוּן דעם סוֹף פּוּן דער וועלט? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: זעט אַז קיינער זאָל אייך נישט פאַרפירן. וואָרים אַ סַך וועלן קומען אין מיין נאַמען, אוּן זאָגן: איך בּין דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ; אוּן וועלן אַ סַך פאַרפירן. אוּן איר וועט הערן פּוּן מִלחָמות, אוּן שמועות פּוּן מִלחָמות, נאָר איר זאַלט זיך נישט שרעקן; וואָרים דאָס אַלץ מוּז קומען, אָבּער דער סוֹף איז דאָס נישט. וואָרים אומה וועט אויפשטיין קעגן אומה, אוּן מלוכה קעגן מלוכה, אוּן סע וועלן זיין הונגער אוּן ערדציטערנישן אין פאַרשידענע ערטער. אָבּער דאָס אַלץ איז בּלויז דער אָנהייבּ פּוּן די וויֵען. דעמאָלט וועלן זיי אייך איבּערענטפערן צוּ פיניקונג, אוּן אייך טייטן; אוּן איר וועט זיין געהאַסט פּוּן אַלע אומות פּוּן מיין נאָמענוועגן. אוּן דעמאָלט וועלן אַ סַך געשטרויכלט ווערן, אוּן פאַרראָטן איינער דעם אַנדערן, אוּן פיינט האָבּן איינער דעם אַנדערן. אוּן אַ סַך נְבִיאֵי שֶׁקֶר וועלן אויפשטיין, אוּן וועלן אַ סַך פאַרפירן. אוּן ווייל דאָס רָעָה וועט זיך פאַרמערן, וועט די אַהֲבָה בּיי דעם רוֹב אָפּגעקילט ווערן. אָבּער דער, וואָס וועט אויסהאַלטן בּיזן סוֹף, הוּא יִוָּשַׁע [מתי א ,כא, וועט נִיצול ווערן] ווערן. אוּן די דאָזיקע בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּן דעם מַלכות-שָׁמַיִם וועט געדרשנט ווערן אין דער גאַנצער וועלט, פאַר אַן עֵדות צוּ אַלע אומות; אוּן דערנאָך וועט קומען דער סוֹף. דעריבּער, וען איר וועט זען הַשִׁקּוּץ הַמְשׁוֹמֵם, דעם אומווירדיקייט פּוּן דער פאַרוויסטונג, וואָס פּוּן אים רעדט דָנִיֵאל הַנָבִיא [דניאל ט,כז; יא,לא; יב,יא], שטיין אין מָקוֹם-קָדוש [זאָל דער, וואָס לייענט, פאַרשטיין], דעמאָלט זאַלן די, וואָס זענען אין יהוּדה, אַנטרינען אין די הַר; זאָל דער, וואָס איז אויפן דאָך, נישט אַראָפגיין נעמען עפּעס פּוּן זיין בַּיִת; אוּן זאָל דער, וואָס איז אין שָׂדֶה, זיך נישט אומקערן צוּ נעמען זיין

מאַנטל. אָבער ווי איז צוּ די, וואָס זענען מעוּבֶּרֶת, אוּן וואָס גיבן צוּ זייגן אין יענע טעג! אוּן בעט, אַז אייער אַנטרינונג זאָל נישט זיין אין ווינטער, אָדער אין אַ שַׁבת. וואָרים דעמאָלט וועט זיין צָרָה גְּדוֹלָה, אַזאַ, וואָס איז נאָך נישט געווען פוּן ששת-ימי-בראשית ביז איצט, אוּן וועט שוֹין מער נישט זיין. אוּן וואָלטן יענע טעג נישט פאַרקירצט געוואָרן, וואָלט קיין שוּם בָּשָׂר-וּדָם נישט נִיצול געוואָרן; נייערט צוליב די אויסדערוויילטע וועלן יענע טעג פאַרקירצט ווערן. אויב סע וועט דעמאָלט וער צוּ אייך זאָגן: הִנֵּה דאָ איז דער רֶבִּי מֶלֶך המָשיחַ! אָדער: דאַרטן איז ער! זאַלט איר עס נישט גלויבן. וואָרים סע וועלן אויפשטיין מְשִׁיחֵי שֶׁקֶר, אוּן נְבִיאֵי שֶׁקֶר, וואָס וועלן באַווייזן גרויסע נְסִים ונפלאות, כּדי צוּ פאַרפירן, אויב מעגלעך, אַפילו די סאַמע אויסדערוויילטע [הַבְּחִירִים]. הִנֵּה, איך האָב עס אייך פאַרויסגעזאָגט. דעריבער, אויב זיי וועלן צוּ אייך זאָגן: הִנֵּה, ער איז אין דער מִדבּר, זאָלט איר נישט אַרויסגיין; הִנֵּה ער איז בחדרי חדרים, זאָלט איר עס נישט גלויבן. וואָרים ווי דער בליץ קוּמט אַרויס פוּן מִזרח אוּן לייכט ביזן מַערב, אַזוי וועט זיין דאָס ביאת בַּר-אֱנָשׁ [משיח, דניאל ז,יג]. אָוואוּ ס'איז די נְבֵילה, דאָרט וועלן זיך די אָדלערס פאַרזאַמלען. אוּן באַלד נאָך דער צָרה פוּן יענע טעג, וועט די זוֹן פינצטער ווערן, אוּן די לְבָנה וועט נישט געבן איר אוֹר, אוּן די שטערן וועלן פאַלן פוּן שָׁמַיִם, אוּן די כוחות פוּן שָׁמַיִם וועלן אויפגעטרייסלט ווערן. אוּן דעמאָלט וועט זיך באַווייַזן דער אוֹת פוּן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] אין שָׁמַיִם, אוּן אַלע מִשׁפָּחות פוּן דער ערד וועלן קלאָגן, אוּן זיי וועלן זען דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] קוּמען אויף די וואָלקנס פוּן שָׁמַיִם מיט גבורה אוּן הָדָר כבוד. אוּן ער וועט אַרויסשיקן זיינע מַלאָכים מיט אַ שטאַרקן קוֹל פוּן אַ שופר, אוּן זיי וועלן צוּנויפזאַמלען

זיינע אויסדערוויילטע פּוּן די פּיר ווינטן, פּוּן איין עק שָׁמַיִם בּיזן אַנדערן. נעמט זיך אַראָפּ אַ מָשל פּוּן דעם פּיַיגעבּוּים ׃ וועו זיין צווייג ווערט זאַפּטיק אוּן גיט אַרויס בּלעטער, דעמאָלט ווייסט איר, אַז דער זוּמער איז נאָענט. אַזוי אויך איר, וועו איר וועט דאָס אַלץ זען, טאָ ווייסט, אַז ער איז נאָענט בּיי דער דֶּלֶת. באָמת, איך זאָג אייך, דער דאָזיקער דּוֹר וועט נישט פאַרגיין, בּיז דאָס אַלץ וועט געשען. שָׁמַיִם אוּן ערד וועלן פאַרגיין, אָבּער מיינע דבָרים וועלן קיינמאָל נישט פאַרגיין. אוּן פּוּן יענעם יוֹם אוּן שָׁעה ווייסט קיינער נישט, אַפילו נישט די מַלאָכים אין שָׁמַיִם, אויך נישט דער זוּן [דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער], נייערט נאָר דער אלוקים הָאָב אַליין. אוּן ווי עס איז געווען אין די טעג פּוּן נֹחַ, אַזוי וועט זיין דאָס בּיאת בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. וואָרים ווי אין יענע טעג פאַרן מַבּוּל האָבּן זיי געגעסן אוּן געטרונקען, הַתוּנה-געהאַט, אוּן חַתוּנה געמאַכט, בּיזן יוֹם וועו נֹחַ איז אַרײַנגעגאַנגען אין דער תֵּיבה, אוּן זיי האָבּן נישט געווואוסט, בּיז דער מַבּוּל איז געקוּמען, אוּן האָט זיי אַלע אָפּגעמעקט; פּוּנקט אַזוי וועט זיין דאָס בּיאת בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. דעמאָלט וועלן צוויי זיין אין שָׂדֶה; איינער וועט אַוועקגענוּמען וועו, אוּן דער אַנדערער וועט איבּערגעלאָזט וועו. צוויי ׀ווייבּער וועלן מאָלן מיט דעם מִילשטיין; איינע וועט אַוועקגענוּמען וועו, אוּן די אַנדערע וועט איבּערגעלאָזט וועו. דעריבּער וואַכט, וואָרים איר ווייסט נישט אין וואָסער יוֹם אייער אָדוֹן קוּמט. אָבּער דאָס זאָלט איר ווּיסן, אַז אויבּ דער בַּעל-הַבַּיִת וואָלט געווואוסט אין וואָסער משמר דער גַּנב וועט קוּמען, וואָלט ער געוווען גענוּג אוּן נישט צוגעלאָזט, אַז זיין בֵּית זאָל איינגעבּראָכן וועו. דעריבּער זאָלט איר אויך זיין גרייט; וואָרים דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט קוּמען אין אַ שָׁעה, וועו איר מיינט נישט. וועו איז אָבּער דער געטרייער אוּן

קלוגער עֶבֶד, וועמען זיין אָדוֹן האָט געזעצט איבער זיין הויזגעזינד, צו געבן זיי זייער אֹכֶל אין דער רעכטער צייט? אַשְׁרֵי איז יענעם עֶבֶד, וואָס בעת זיין אָדוֹן וועט קומען, וועט ער אים טרעפן טאָן אַזוי. באָמת, איך זאָג אייך, ער וועט אים זעצן איבער אַלע זיינע גיטער. אויב אָבער יענער שלעכטער עֶבֶד וועט זאָגן אין זיין לֵב: אָדוֹנִי זאַמט זיך, אוּן ער וועט אָנהייבן שלאָגן זיינע מיטקנעכט, אוּן עסן אוּן טרינקען מיט שִׁיכּוֹרים, דעמאָלט וועט דער אָדוֹן פוּן יענעם עֶבֶד קומען אין אַ יוֹם, אויף וועלכן ער ריכט זיך נישט, אוּן אין אַ שָׁעה, פוּן וואָס ער ווייס נישט; אוּן ער וועט אים צעמֵמיתן, אוּן באַשטימען זיין חֶלֶק מיט די צבועִים; דאָרט וועט זיין געווייַן אוּן קריצן מיט די ציין.

כה דעמאָלט וועט דאָס מַלכות-שָׁמַיִם זיין געגליכן צו צען

בתולות, וואָס האָבן גענומען זייערע לאָמפּן, אוּן זענען אַרויסגעגאַנגען מקַבל-פָּנים זיין דעם חָתן. פינף פוּן זיי זענען געווען נאָריש, אוּן פינף קלוג. וואָרים די נאַרישע האָבן גענומען זייערע לאָמפּן, אוּן נישט מיטגענומען מיט זיך קיין אייֶל; די קלוגע אָבער האָבן גענומען אייֶל אין זייערע כֵּלים, צוזאַמען מיט זייערע לאָמפּן. אוּן הֶיוֹת ווי דער חָתן האָט זיך פאַרזאַמט, האָבן זיי אַלע געדרימלט אוּן זענען אײַנגעשלאָפן. אָבער אַרום האַלבער נאַכט האָט זיך דערהערט אַ געשרייַ: הִנֵּה דער חָתן קומט! גייט אים אַנטקעגן! דעמאָלט האָבן זיך אַלע בתולות אויפגעכאַפּט, אוּן האָבן צורעכט געמאַכט זייערע לאָמפּן. אוּן די נאַרישע האָבן געזאָגט צו די קלוגע: גיט אונדז אַ בִּסל פוּן אייער אייֶל, ווייל אונדזערע לאָמפּן גייען אויס. אָבער די קלוגע האָבן געענטפערט: לאָ, טאָמער וועט נישט זיין גענוג פאַר אונדז אוּן פאַר אייך! גייט ליבערשט צו די קרעמער, אוּן קויפט אייך. אוּן בעת זיי זענען אַוועקגעגאַנגען קויפן, איז אָנגעקומען

דער חָתן; אוּן דִי, וואָס זענען געווען גרייט, זענען אַריינגעגאַנגען מיט אים צוּ דער חַתונה, אוּן די דֶּלֶת איז פאַרשלאָסן געוואָרן.
דערנאָך זענען אויך געקומען די אַנדערע בתּוּלוֹת, אוּן האָבּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, אֲדוֹנֵנוּ, עפּן אויף פאַר אונדז. אָבּער ער האָט געענטפערט: באֱמת, איך זאָג אייך, איך קען אייך נישט.
דעריבּער וואַכט, ווייל איר וויסט נישט דעם יוֹם, אָדער די שָׁעה!
וואָרים עס איז אַזוי ווי אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס האָט געוואָלט אַוועקפאָרן, אוּן ער האָט גערופן זיינע עבָדים, אוּן האָט זיי איבּערגעגעבּן זיין פאַרמעגן. אוּן איינעם האָט ער געגעבּן פינף טאַלאַנטן, אַן אַנדערן צוויי, אוּן אַן אַנדערן איינעם, יערן לויט זיין בּאַזונדערער פעאִיקייט, אוּן דערנאָך איז ער אַוועקגעפאָרן.
אוּן דער, וואָס האָט בּאַקומען די פינף טאַלאַנטן, איז בּאַלד אַוועקגעגאַנגען אוּן האָט מיט זיי געהאַנדלט, אוּן פאַרדינט אַנדערע פינף טאַלאַנטן. אוּן אויך דער, וואָס האָט בּאַקומען צוויי, האָט פאַרדינט אַנדערע צוויי. אוּן דער, וואָס האָט בּאַקומען איינעם, איז געגאַנגען אוּן האָט געמאַכט אַ גרוּבּ אין דער ערד, אוּן פאַרבּאָרגן זיין אֲדוֹנס געלט. אוּן נאָך אַ לענגערער צייט האָט זיך דער אָדוֹן פוּן יענע עבָדים צוּריקגעקערט, אוּן געמאַכט מיט זיי אַ חֶשבּוֹן. אוּן גענעענט האָט דער, וואָס האָט בּאַקומען פינף טאַלאַנטן, אוּן געבּראַכט פינף אַנדערע טאַלאַנטן, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, דוּ האָסט מיר איבּערגעגעבּן פינף טאַלאַנטן; הִנֵּה איך האָבּ פאַרדינט אַנדערע פינף טאַלאַנטן. האָט זיין אָדוֹן צוּ אים געזאָגט: האַסט טוֹב געטאָן, גוּטער אוּן געטרייער עֶבֶד; דוּ בּיסט געווען געטריי איבּער ווייניק, וועל איך דיך זעצן איבּער אַ סַך; קוּם אַריין צוּ דער שִׂמְחָה פוּן דיין אָדוֹן! אוּן גענעענט האָט דער, וואָס האָט בּאַקומען צוויי טאַלאַנטן, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, דוּ האַסט מיר איבּערגעגעבּן צוויי טאַלאַנטן, הִנֵּה, איך האבּ פאַרדינט אַנדערע

צוויי טאַלאַנטן. האָט זיין אָדוֹן צוּ אים געזאָגט: האָסט טוֹב געטאָן, גוּטער אוּן געטרייער עֶבֶד; דוּ ביסט געווען געטריי איבער ווייניק וועל איך דיך זעצן איבער אַ סַך! קוּם אַריין צוּ דער שִׂמְחָה פוּן דיין אָדוֹן! אוּן גענעענט האָט אויך דער, וואָס האָט באַקוּמען איין טאַלאַנט, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, איך האָב געוואוּסט, אַז דוּ ביסט אַ האַרטער מענטש, אוּן שניידסט, וואוּ דוּ האָסט נישט געזייֶט, אוּן זאַמלסט איין, וואוּ דוּ האָסט נישט פאַרשפרייט; אוּן ווייל איך האָב מוֹרא געהאַט, בין איך געגאַנגען אוּן האָב פאַרבאָרגן דיין טאַלאַנט אין דער ערד; אָט האָסטוּ דיר דיינס. אוּן זיין אָדוֹן האָט געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: דוּ שלעכטער אוּן פוילער עֶבֶד! האָסט געוואוּסט, אַז איך שנייד, וואוּ איך האָב נישט געזייֶט, אוּן זאַמל איין, וואוּ איך האָב נישט פאַרשפרייט; דערפאַר האָסטוּ געדאַרפט איינלייגן מיין געלט בּיי די באַנקירן, אוּן בּיי מיין צוּריקקוּמען, וואָלט איך אָפּגענוּמען דאָס מייניקע מיט פּראָצענט. נעמט דעריבּער צוּ בּיי אים דעם טאַלאַנט, אוּן גיט דאָס דעם, וואָס האָט די צען טאַלאַנטן. וואָרים איטלעכער, וואָס האָט, דעם וועט געגעבּן ווערן, אוּן ער וועט האָבּן בּשֶׂפע; אָבּער דער, וואָס האָט נישט, פוּן דעם וועט אויך דאָס, וואָס ער האָט, צוּגענוּמען ווערן. אוּן וואַרפט אַרויס דעם אוּמניצלעכן עֶבֶד אין דער דרויסנדיקער חֹשֶׁךְ; דאָרט וועט זיין געווויין אוּן קריצן פוּן ציין. אוּן בּעת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט קוּמען אין זיין כָּבוֹד, אוּן אַלע מַלאָכים מיט אים, דעמאָלט וועט ער זיך זעצן אויף זיין כִּסֵּא-הַכָּבוֹד. אוּן פאַר אים וועלן איינגעזאַמלט ווערן אַלע אוּמות, אוּן ער וועט זיי אָפּשיידן אֶחָד פוּן דעם אַנדערן, פוּנקט ווי אַ רוֹעֶה שיידט אָפּ די כֶּבֶשים פוּן די ציגן, אוּן ער וועט שטעלן די כֶּבֶשים בּיי זיין רעכטער האַנט, אוּן די ציגן, בּיי זיין לינקער. דערנאָך וועט דער מֶלֶך זאָגן צוּ די בּיי זיין רעכטער האַנט: קוּמט, איר

געבענטשטע פון מיין אלוקים אָבִי, יַרשנט דאָס מַלכות, וואָס איז פאַר אייך אָנגעבּרייט זינט די וועלט איז באַשאַפן געוואָרן. וואָרים איך בין געווען הונגעריק, און איר האָט מיר געגעבּן צו עסן; איך בין געווען דאָרשטיק און איר האָט מיר געגעבּן צו טרינקען; איך בין געווען אַן אוֹרח, און איר האָט מיך מַכנִיס-אוֹרח געווען; איך בין געווען נאַקעט, און איר האָט מיך באַקלייִדט; איך בין געווען קראַנק, און איר האָט מיך מבַקר-חוֹלה געווען; איך בין געווען אין בֵּית הַסֹּהַר, און איר זענט געקומען צו מיר. דעמאָלט וועלן די צַדיקים אים ענטפערן, און זאָגן: אֲדוֹנֵנוּ, ווען האָבן מיר דיך געזען הונגעריק, און האַבן דיך געשפּייזט, אָדער דאָרשטיק, און האָבן דיר געגעבּן צו טרינקען? אוּן ווען האַבן מיר דיך געזען אַן אוֹרח, און האַבן דיך מַכנִיס-אוֹרח געווען? אָדער נאַקעט, און האָבן דיך באַקלייִדט? אוּן ווען האָבן מיר דיך געזען קראַנקן, אָדער אין בֵּית הַסֹּהַר, אוּן זענען צו דיר געקומען? אוּן דער מֶלך וועט ענטפערן, אוּן צו זיי זאָגן: באֱמת, איך זאָג אייך, וואָס איר האָט געטאָן פאַר איינעם פון די דאָזיקע מינדסטע אַחִים מיינע, האָט איר געטאָן פאַר מיר. דערנאָך וועט ער אויך זאָגן צו די ביי זיין לינקער האַנט: אוועק פון מיר, איר פאַרשאָלטענע, אין אֵש עוֹלם אַריין, וואָס איז אָנגעבּרייט פאַר הַשָּׂטן אוּן זיינע מַלאָכים! וואָרים איך בין געווען הונגעריק, אוּן איר האָט מיר נישט געגעבּן צו עסן; איך בין געווען דאָרשטיק, אוּן איר האָט מיר נישט געגעבּן צו טרינקען; איך בין געווען אַן אוֹרח, אוּן איר האָט מיך נישט מַכנִיס-אוֹרח געווען; נאַקעט, אוּן איר האָט מיך נישט באַקלייִדט קראַנק, אוּן אין בֵּית הַסֹּהַר, אוּן איר זענט צו מיר נישט געקומען. דעמאָלט וועלן זיי אויך ענטפערן, אוּן זאָגן: אֲדוֹנֵנוּ, ווען האַבן מיר דיך געזען הונגעריק, אָדער דאָרשטיק, אָדער אַן אוֹרח, אָדער נאַקעט, אָדער קראַנק, אָדער

אין בֵּית הַסּוֹהַר, אוּן האַבן דיך נישט באַדינט? דעמאָלט וועט ער זיי ענטפערן: באמת, איך זאָג אייך, וואָס איר האָט נישט געטאָן פאַר איינעם פון די דאָזיקע מינדסטע, האָט איר אויך נישט געטאָן פאַר מיר. אוּן די דאָזיקע וועלן אַוועקגיין צוּ עוֹנֶשׁ עוֹלם, אָבּער די צַדיקים צום חַיֵּי עוֹלם [דניאל יב,ב, ישעיה סו,כד].

כו אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרענדיקט

די דאָזיקע אַלע רייד, האָט ער געזאַט צוּ זיינע תַּלמידים: איר ווייסט, אַז אין צוויי טעג אַרום איז פֶּסַח, אוּן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] וועט איבּערגעענטפערט ווערן פאַר אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן. דעמאָלט האָבּן זיך פאַרזאַמלט די ראָשי-כֹּהַנים, אוּן די זקֵנים פון עם, אין הויף פון דעם כֹּהן-גָּדול, וואָס האָט געהייסן קַיפָא, אוּן זיי האָבּן זיך אַן עֵצה געהאַלטן, וויאַזוי צוּ כאַפן רבי מֶלך המָשיחַ מיט עָרְמָה, אוּן אים טייטן. אָבּער זיי האָבּן געזאָגט: נישט אום יום-טוֹב, כּדי סע זאָל נישט אַרויסרופן אַ מהומה צווישן דעם עם. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אין בֵּית-הִינִי, אין בֵּית פון שִׁמעוֹן דעם אִיש מְצֹרָע, האָט גענעענט צוּ אים אַן אִשָּׁה, וואָס האָט געהאַט אַן אַלאַבאַסטער קריגל מיט זייער טייערן זאַלבּאייל, אוּן זי האָט אים אויסגעגאָסן אויף זיין קאָפּ, בּעת ער איז געזעסן בּיים טיש. אוּן אַז די תּלמידים האָבּן דאָס געזען, האָט עס זיי פאַרדראָסן, אוּן האָבּן געזאָגט: הַלמַאי אַזאַ אויסבּרענגונג? מע האָט דאָך דאָס געקענט פאַרקויפן פאַר אַ סַך געלט, אוּן עס געבּן צוּ די אָרעמעלייט. אָבּער אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס באַמערקט, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס זענט איר מצַער די אִשָּׁה? זי האָט דאָך געטאָן מיט מיר אַ חֶסֶד. וואָרים די אָרעמעלייט האָט איר תָּמיד מיט זיך, אָבּער מיך וועט

איר תָּמיד נישט האָבן. אוּן דאָס, וואָס זי האָט אויסגעגאָסן
דעם זאַלבאייל אויף מיין גוּף, האָט זי עס געטאָן מיך
אָנצוּבּרייטן צוּ קבורה. באָמת, איך זאָג אייך, וואוּ נאָר די
דאָזיקע בשׂורת הגאוּלָה וועט געדרשנט ווערן אין דער גאַנצער
וועלט, וועט אויך דאָס, וואָס זי האָט געטאָן, דערמאָנט ווערן
איר צוּם אַנדענק. דעמאָלט איז איינער פוּן די צוועלף, וואָס
האָט געהייסן יהוּדה אִיש-קְרִיוֹת, אַוועקגעגאַנגען צוּ די
ראָשי-כֹּהַנים, אוּן האָט געזאָגט: וואָס זענט איר גרייט מיר צוּ
געבן, אויב איך וועל אים אייך איבערענטפערן? אוּן זיי האָבן
אים אָפּגעוואויגן דרייסיק זילבערשטיק. אוּן פוּן דעמאָלט אָן
האָט ער געזוּכט אַ געלעגנהייט אים צוּ פאַרראָטן. אוּן דעם
ערשטן יוֹם פוּן חַג-המַצות האָבן גענעענט די תּלמידים צוּ רבי
מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבן געזאָגט: וואוּווילסטוּ, אַז מיר זאָלן דיר
אָנבּרייטן צוּ עסן דעם קָרבּן-פֶּסַח? האָט רבי מֶלך המָשיחַ
געזאָגט: גייט אין דער שטאָט אַריין צוּ דעם אוּן דעם, אוּן זאָגט
אים : דער רֶבּי זאָגט: מיין צייט איז נאָענט; איך וועל האַלטן
דעם סֵדר מיט מיינע תּלמידים בּיי דיר. אוּן די תּלמידים האָבן
געטאָן ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געהייסן, אוּן זיי האָבן
אָנגעבּרייט דעם סֵדר. אוּן אַז ס'איז געוואָרן אָוונט, האָט רבי
מֶלך המָשיחַ זיך געזעצט צוּם טיש מיט די צוועלף תּלמידים. אוּן
בּשַׁעת דעם עסן האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: באָמת, איך זאָג
אייך, איינער פוּן אייך וועט מיך פאַרראָטן. אוּן זיי האָבן זיך
זייער מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען, אוּן איינער נאָך דעם אַנדערן
האָט רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט: בּין איך דאָס, אָדוֹנִי? אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן געזאָגט: דער, וואָס האָט
אייַנגעטונקען זיין האַנט מיט מיר אין דער קְעָרָה [שמוֹת יב, ח],
וועט מיך פאַרראָטן. כֵּן, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג] גייט טאַקע
אַוועק, אַזוי ווי עס שטייט געשריבּן וועגן אים; אָבּער ווי צוּ

דעם בַּר אֱנָשׁ, דורך וועמען דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח] ווערט פאַרראָטן בעסער וואָלט פאַר יענעם מענטשן געווען, אויב ער וואָלט נישט געבוירן געווארן. אוּן יהוּדה, וואָס האָט אים פאַרראָטן, האָט געזאָגט: בין איך עס, רַבִּי? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו אים געזאָגט: דו האָסט עס געזאָגט. אוּן בעת זיי האָבן געגעסן, האָט רבי מֶלך המָשיחַ גענומען אַ מַצה, אוּן האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, אוּן זי צעבראָכן, אוּן געגעבן די תַּלמידים, אוּן געזאָגט: נעמט, עסט, דאָס איז מיין בָּשָׂר [שמות יב, ח]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען דעם כּוֹס, אוּן האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, אוּן אים זיי געגעבן, אוּן געזאָגט: טרינקט אַלע פוּן אים, וואָרים דאָס איז מיין דָּם [ישעיה נג, ז] פוּן דעם בְּרִית חַדָשָׁה [ירמיה לא, ל], וואָס ווערט פאַרגאָסן פאַר אַ סַך פונוועגן דער סלִיחַת-עָוונוֹת. אוּן איך זאָג אייך: איך וועל מער נישט טרינקען פוּן דער פְּרי-הגפן, ביז יענעם יוֹם, ווען איך וועל אים טרינקען אויפסניַי מיט אייך אין דעם מַלכות פוּן מיין אלוקים אָבִי. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבן אָפּגעזונגען הַלֵל, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען צום הַר-הזֵיתים. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: איר אַלע וועט די לַיְלָה אַן מיר געשטרויכלט ווערן; וואָרים סע שטייט געשריבן : אַכֶּה אֶת־הָרֹעֶה וּתְפוּצֶין הַצֹּאן, איך וועל שלאָגן דעם רוֹעֶה, אוּן די שאָף פוּן דער סטאַדע וועלן צעשפרייט ווערן [זכריה יג,ז].

אָבּער נאָך מיין אויפשטיין תּחִיַת-המֵתים, וועל איך אייך פאָרויסגיין קיין גָּלִיל. האָט כֵּיפָּא זיך אָנגערופן, אוּן צו אים געזאָגט: אויב אַפילו אַלע זאָלן אָן דיר געשטרויכלט ווערן, וועל איך אָבּער קיינמאָל נישט געשטרויכלט ווערן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: באמת, איך זאָג דיר, אַז היינטיקע לַיְלָה נאָך. איידער דער האָן וועט קריַיען, וועסטו מיך דריי מאָל פאַרלייקענען. האָט כֵּיפָּאס צו אים געזאָגט:

אויב אַפילו איך זאָל מוזן מיט דיר שטאַרבן, וועל איך דיך דאָך נישט פאַרלייקענען. אוּן אַזוי האָבן אויך געזאָגט אַלע תַּלמידים.
דערנאָך איז רבי מֶלך המָשיחַ מיט זיי געקומען אויף אַ פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן גַּת-שמָנִי, אוּן ער האָט געזאָגט צו זיינע תַּלמידים: זעצט אייך דאָ אַנידער, בּיז איך גיי צו אַהין מִתפַּלֵל זיין. אוּן ער האָט מיט זיך גענומען כֵּיפָא אוּן בּיידע זין פוּן זבדין, אוּן האָט אָנגעהויבן זיך מצַער מיט עָגמַת נֶפֶש צו זיין אוּן איז געווען שטאַרק טרויעריק. אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: אויף מיין נשָמה איז מיר זייער בּיטער, אַזש צום מָוֶת; בּליַבט דאָ, אוּן וואַכט מיט מיר. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אָפּגעגאַנגען אַביסל ווייטער, אוּן איז געפאַלן אויף זיין פָּנים, אוּן איז מִתפַּלֵל געווען: אלוקים אָבִי, אָב מיינער, אויב דאָס איז מעגלעך, זאָל דער דאָזיקער כּוס פאַר מיר פאַרמיטן ווערן; דאָך נישט ווי איך וויל, נייערט ווי דו ווילסט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען צו די תּלמידים, אוּן האָט זיי געפונען שלאָפנדיק; אוּן ער האָט געזאָגט צו כֵּיפָא: האָט איר נישט געקאָנט וואַכן מיט מיר איין שָעה? וואַכט אוּן זייט מִתפַּלֵל, כּדי איר זאָלט נישט קומען צו קיין נסָיון; דער רוּחַ איז טאַקע וויליק, אָבער דאָס פלייש איז שוואַך. אוּן ער איז אַ צווייט מאָל ווידער אַוועקגעגאַנגען, אוּן איז מִתפַּלֵל געווען אַזוי צו זאָגן: אלוקים אָבִי, אָב מיינער, אויב דער דאָזיקער כּוס קאָן נישט פאַרמיטן ווערן, סיידן איך טרינק אים, זאָל דיין רָצון געשען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אוּן האָט זיי ווידער געפונען שלאָפנדיק, וואָרים זייערע אויגן זענען געווען שווער. אוּן ער האָט זיי געלאָזן אוּן איז אַוועקגעגאַנגען, אוּן איז אַ דריט מאָל מִתפַּלֵל געווען, אוּן איבערגעחזרט די זעלבּע דבָרים. דערנאָך איז ער געקומען צו די תּלמידים, אוּן האָט צו זיי געזאָגט: שלאָפט איר נאָך אלץ אוּן דוּעט? הִנֵּה, די שָעה איז געקומען, אוּן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג

משיח] ווערט איבערגעענטפערט אין די הענט פון די חוטאים.
שטייט אויף, לאָמיר גיין; אָט קומט מיין מָסור אָן. אוּן ווי ער
האָט נאָך גערעדט, איז אָנגעקומען יהודה, איינער פון די צוועלף,
אוּן מיט אים אַ גרויסער המון מיט חרבות אוּן שטעקנס, פון די
ראָשי-כֹּהַנים אוּן זקֵנים פון דעם עם. אוּן דער מָסור האָט זיי
געגעבן אַן אות, אוּן געזאָגט: וועמען איך וועל קושן, דער איז
עס; נעמט אים. אוּן ער איז גלייך צוגעגאַנגען צו רבי מֶלך
המָשיחַ אוּן האָט געזאָגט: שָלום, רֶבִּי! אוּן האָט אים געקושט.
אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט : פריינט, צוליב וואָס
ביסטו געקומען? דעמאָלט האָבן זיי גענעענט אוּן
אַרויפגעלייגט זייערע הענט אויף רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבן
אים גענומען. ערשט איינער פון די, וואָס זענען געווען מיט רבי
מֶלך המָשיחַ , האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט אוּן
אַרויסגעצויגן זיין חֶרֶב, אוּן האָט געשלאָגן דעם כֹּהן-גָדוֹלס
עֶבֶד, אוּן אים אָפּגעהאַקט אַן אויער. דעמאָלט האָט רבי מֶלך
המָשיחַ צו אים געזאָגט: שטעק צוריק אַריין דיין חֶרֶב אין דער
שייד; וואָרים אַלע, וואָס נעמען די חֶרֶב, וועלן אומקומען דורך
דער חֶרֶב. צי מיינסטו, אַז איך וואָלט נישט געקאָנט בעטן מיין
אלוקים אָבי, ער זאָל מיר טאַקע איצט שיקן מער ווי צוועלף
לעגיונען מַלאָכים? אָבער וויאַזוי וואָלטן די כְּתבֵי- הַקוֹדֶש
מקוים געווארן, וועז סע מוז אַזוי זיין? אין יענער שָעה האָט
רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צום המון: זענט איר אַרויסגעקומען
ווי קעגן אַ גַזלן, מיך צו נעמען מיט חֶרֶב אוּן שטעקנס?
יוֹם-טעגלעך בין איך געזעסן אין בֵּית-הַמִקדש אוּן האָב
געלערנט, אוּן איר האָט מיך נישט גענומען. אָבער דאָס אַלץ
איז געשען, כְּדי די דבָרים פון די נביאים זאָלן מקוים ווערן.
דעמאָלט האָבן אים אַלע תּלמידים פאַרלאָזט, אוּן זענען
אַנטרונען. אוּן די, וואָס האָבן גענומען רבי מֶלך המָשיחַ, האָבן

אים אַוועקגעפירט צוּ קַיפָּא. דעם כֹּהן-גָּדול, וואוּ די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן זקֵנים זענען געווען פאַרזאַמלט. אוּן כֵּיפָּא איז אים נאָכגעגאַנגען פוּן דער ווייַטנס, ביזן הויף פוּן כֹּהן-גָּדול, אוּן ער איז אַרײַנגעגאַנגען אוּן האָט זיך געזעצט מיט די מְשָׁרֵת, צוּ זען וואָס דער סוֹף וועט זיין. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן דער גאַנצער סַנהֶדרין האָבּן געזוּכט פאַלשע אֵדות קעגן רבי מֶלך המָשיחַ , כּדי אים צוּ קענען טייטן: אוּן זיי האָבּן נישט געפוּנען, כאָטש אַ סַך אֵדֵי שֶׁקֶר זענען געקוּמען צוּ גיין. צוּם סוֹף זענען געקוּמען צוויי, אוּן האָבּן געזאָגט: דער דאָזיקער האָט געזאָגט: איך בּין בִּיכוֹלת אײַנצוּאוואַרפן דעם הֵיכל ה', אוּן אים אויפבּויען אין דריי טעג. אוּן דער כֹּהן-גָּדול איז אויפגעשטאַנען אוּן האָט צוּ אים געזאָגּ: דוּ ענטפערסט גאָרניט? וואָס באַטייט זייער אֵדות זאָגן קעגן דיר? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געשוויגן. אוּן דער כֹּהן-גָּדול האָט צוּ אים געזאָגט: איך בּאַשוואָר דיך בּיי דעם אלקים חיים, אַז דוּ זאָלסט אוּנדז זאָגן, צי דוּ בּיסט דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ, דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים געזאָגט: דוּ האָסט עס געזאָגט. אוּן איך זאָג אייך, אַז פוּן איצט אָן וועט איר זען דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זיצן בּיי דער רעכטער האַנט פוּן דער גבורה, אוּן קוּמען אויף די וואָלקנס פוּן שָׁמַיִם. דעמאָלט האָט דער כֹּהן-גָּדול צעריסן זיינע בּגָדים, אוּן געזאָגט: ער האָט געלעסטערט; צוּ וואָס דאַרפן מיר נאָך אֵדות? אָט האָט איר אַליין געהערט די גִּדוּף. וואָס איז אייער דֵעה? אוּן זיי האָבּן געענטפערט: ער איז חַייב מִיתה! דעמאָלט האָבּן זיי אים אָנגעשפּיגן אין פָּנים, אוּן אים געשלאָגן מיט די פויסטן, אוּן אַנדערע האָבּן אים געפּאַטשט, אוּן געזאָגט: זאָג נבּיאות. דוּ רֶבּי מֶלך המָשיחַ ווער איז עס, וואָס האָט דיך געשלאָגן? אוּן כֵּיפָּא איז געזעסן דרויסן אין הויף. אוּן אַ דינסטמיידל איז צוּ אים צוּגעגאַנגען, אוּן האָט

געזאָגט: אויך דוּ ביסט געווען מיט יהושע/ישוע, דעם
גָלִילער. אָבער ער האָט געלייקנט פאַר זיי אַלע, און געזאָגט:
איך פאַרשטיי נישט, וואָס דוּ זאָגסט. און בּעת ער איז
אַרויסגעגאַנגען אין דעם פאָרהויף, האָט אים אַן אַנדערע געזען,
און זי האָט געזאָגט צוּ די, וואָס זענען דאָרטן געווען: דער
דאָזיקער איז אויך געווען מיט יהושע/ישוע פוּן נָצֶרֶת. און ער
האָט ווידער געלייקנט מיט אַ שבוּעה: איך קען נישט דעם
מענטשן. און שפּעטער אַביסל זענען צוּגעגאַנגען די, וואָס
זענען דאָרטן געשטאַנען, און האָבּן געזאָגט צוּ כֵּיפָא: בּאֱמת דוּ
ביסט אויך איינער פוּן זיי; וואָרים דיין לָשון גיט דיך אַרויס.
דעמאָלט האָט ער אָנגעהויבּן צוּ שעלטן און זיך צוּ שוווּרן: איך
קען נישט דעם מענטשן. און בּאַלד האָט דער האָן געקרייט
[מתי י, לב-לג]. און כֵּיפָא האָט זיך דערמאָנט דאָס דָּבָר, וואָס
רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: נאָך אַיידער דער האָן וועט
קרייען, וועסטוּ מיך דריי מאָל פאַרלייקענען, און ער איז
אַרויסגעגאַנגען, און האָט זיך ביטער צעווויינט.

כז און אַז סע איז געוואָרן יוֹם, האָבּן אַלע ראָשי-כֹּהַנים און די
זקֵנים פוּן דעם עם זיך אַן עֵצה געהאַלטן קעגן רבי מֶלך המָשיחַ,
אים צוּ טייטן. און זיי האָבּן אים געבּונדן מיט עֲקֵדָה, און האָבּן
אים אַוועקגעפירט און איבּערגעענטפערט צוּ פּילאַטוסן, דעם
פּראָקוראַטאָר. און אַז יהוּדה, דער מָסור, האָט געזען אַז ער איז
פאַרמְשפּט געוואָרן, האָט ער חתחרטות באַקומען, און ער האָט
צוריק געבּראַכט די דרייסיק זילבּערשטיק צוּ די ראָשי-כֹּהַנים
און די זקֵנים, און האָט געזאָגט: איך האָבּ געזינדיקט, מַחמת
איך האָבּ פאַרראָטן דָּם נָקִי, אָבּער זיי האָבּן געזאָגט: וואָס גייט
דאָס אוּנדז אָן? דאָס איז דיין עֵסק. און ער האָט אַ שלײַדער
געטאָן די זילבּערשטיק אין הֵיכל אַריין, און האָט אָפּגעקערט;
און ער איז אַוועקגעגאַנגען און האָט זיך אויפגעהאָנגען. און די

ראָשי-כֹּהַנים האָבן גענומען די זילבערשטיק, און געזאָגט: מע טאָר זיי נישט אַרײַנלייגן אין דער שאַצקאַמער, מַחמת דאָס איז בלוט-געלט. און זיי האָבן זיך אַן עֵצה געהאַלטן, און האָבן דערמיט געקויפט דעם טעפּערס שָׂדֶה, דאָרט מקַבר צו זיין גֵרים. דעריבער ווערט דאָס שָׂדֶה גערופן דאָס שָׂדֶה הַדָּם ביזן היינטיקן טאָג. דעמאָלט איז מקוים געוואָרן, וואָס סע איז געזאָגט געוואָרן דורך יִרמְיָה הַנָּביא : און זיי האָבן גענומען דרייסיק זילבערשטיק, דעם פּרייז פון דעם, וואָס איז געשאַצט געוואָרן, וועמען די בְּנֵי-יִשׂרָאל האָבן געשאַצט, און זיי האָבן זיי געגעבן פאַר דעם טעפּערס שָׂדֶה, ווי ה' האָט מיר געבאָטן [יזכריה י,יב-יג; ירמיה לב,ו-ט]. און רבי מֶלך המָשיחַ איז געשטאַנען פאַר דעם פראָקוראַטאָר, און דער פּראָקוראַטאָר האָט אים געפרעגט : ביסטו דער מֶלך פון די יִידן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו אים געזאָגט: דו זאָגסט עס. און אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז פון די ראָשי-כֹּהַנים און די זקֵנים אָנגעקלאָגט געוואָרן, האָט ער גאָרניט געענטפערט. דעמאָלט האָט פִּילָטוס צו אים געזאָגט: הערסטו נישט, וואָס זיי זאָגן אַלץ קעגן דיר? און ער האָט נישט געענטפערט אַפילו אַ דָּבָר, אַזוי, אַז דער פּראָקוראַטאָר האָט זיך זייער געחידושט. און אויף יום-טוֹב איז ביים פּראָקוראַטאָר געווען אַ מִנהג פריי צו לאָזן פאַר דעם עם אַ געפאַנגענעם, וועמען זיי האָבן נאָר געוואָלט. און גראָד דעמאָלט האָבן זיי געהאַט אַ באַקענטן געפאַנגענעם, וואָס האָט געהייסן בַּר-אַבָּא. און ווי זיי זענען אַזוי געווען פאַרזאַמלט, האָט פִּילָטוס צו זיי געזאָגט: וועמען ווילט איר, אַז איך זאָל אייך באַפרייען, בַּר-אַבָּא, אָדער יהושע/ישוע, וועמען מען רופט רבי מֶלך המָשיחַ? וואָרים ער האָט געוואוסט, אַז אִיבער קנאה האָבן זיי אים איבערגעענטפערט. און בשַׁעת פִּילָטוס איז געזעסן אויף דעם כִּסֵּא-הַמִשפּט, האָט זיין אִשָׁה אים געלאָזט זאָגן: האָב

גאָרניט צוּ טאָן מיט דעם דאָזיקן צַדיק, וואָרים איך האָבּ הַיוֹם אַ סַך געליטן אין חָלום פּוּן זײַנעטוועגן. אָבּער די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די זקֵנים האָבּן איבּערגערעדט דעם הַמוֹן, אַז זיי זאָלן פֿאַרלאַנגען בַּר-אַבָּא, אוּן לאָזן אוּמבּרענגען יהושע/ישוע. אוּן דער פּראָקוּראַטאָר האָט זיך אָנגערופֿן, אוּן צוּ זיי געזאָגט: וועמען פּוּן די בּיידע ווילט איר, אַז איך זאָל אייך באַפֿרייען? האָבּן זיי געזאָגט: בַּר-אַבָּא. האָט פִּילָטוֹס צוּ זיי געזאָגט: וואָס זאָל איך אָבּער טאָן מיט יהושע/ישוע, וועמען בְּנֵי אָדָם רוּפֿט רבי מֶלך המָשיחַ? האָבּן זיי אַלע געזאָגט: זאָל ער אויפֿהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] ווערן. אוּן ער האָט געזאָגט: פֿאַרוואָס, וואָס פֿאַראַ רָעָה האָט ער געטאָן? אָבּער זיי האָבּן נאָך העכער געשריגן: זאָל ער אויפֿהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] ווערן. אוּן בּעת פִּילָטוֹס האָט געזען, אַז ער קאָן גאָרניט פּוֹעלן, נייערט אַז די מהוּמה ווערט נאָך גרעסער, האָט ער גענוּמען מַיִם אוּן האָט זיך געוואַשן די הענט פֿאַר דעם עם [נְטילַת יָדַיִם], אוּן געזאָגט: איך בּין טָהוֹר פּוּן דָּמִים [תהלים נא, טז]; איר הִנֵּה. אוּן דאָס גאַנצע עם האָט געענטפֿערט: זיין דָּם אויף אוּנדז אוּן אוּנדזערע יְלָדִים [ווי לְכַפֵּר עַל-נַפְשׁוֹתֵינוּ לִפְנֵי ה'] דעמאָלט האָט ער זיי באַפֿרייט בַּר-אַבָּא, אוּן יהושע/ישוע האָט ער געלאָזט שמייסן, אוּן אים איבּערגעענטפֿערט אויפֿהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן. דערנאָך האָבּן די זעלנער פּוּן דעם פּראָקוּראַטאָר גענוּמען רבי מֶלך המָשיחַ אין פּרעטוֹריוּם אַריין, אוּן האָבּן פֿאַרזאַמלט אַרוּם אים די גאַנצע קוֹהוֹרטע. אוּן זיי האָבּן אים אויסגעטאָן, אוּן אַרויפּגעלייגט אויף אים אַ פּורפּור מאַנטל, אוּן האָבּן אויסגעפלאָכטן אַ עֲטָרָת פּוּן דערנער, אוּן זי

אַרויפגעזעצט איוף זיין קאָפּ, אוּן האָבּן אים געגעבּן אַ רוּט אין זיין רעכטער האַנט. אוּן זיי האָבּן פאַר אים געקניט, אוּן פּוּן אים אָפּגעשפּעט, אוּן געזאָגט: שָׁלוֹם דיר, יִידישער מֶלֶךְ! אוּן זיי האָבּן אויף אים געשפּיגן, אוּן גענוּמען די רוּט אוּן האָבּן אים געשלאָגן איבּערן קאָפּ. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן פּוּן אים אָפּגעשפּעט, האָבּן זיי פּוּן אים אַראָפּגענוּמען דעם מאַנטל, אוּן אים אָנגעטאָן זיינע מַלבּושים, אוּן האָבּן אים אַוועקגעפירט צוּם אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צוּ ווערן.

אוּן ווי זיי זענען אַרויסגעקוּמען, האָבּן זיי אָנגעטראָפן אַ מאַן פּוּן קוּריני, מיטן נאָמען שִׁמעוֹן; אים האָבּן זיי געניידט צוּ טראָגן משיחס בּוּים. אוּן אַז זיי זענען געקוּמען צוּ דעם פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן גָּלגָּלתָּא, דאָס מיינט: דער שאַרבּן-פּלאַץ, האָבּן זיי רבי מֶלֶךְ המָּשיחַ געגעבּן צוּ טרינקען וויין געמישט מיט גאַל; אוּן אַז ער האָט דאָס פּאַרזוּכט, האָט ער עס נישט געוואָלט טרינקן [תהלים סט, כא]. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן רבי מֶלֶךְ המָּשיחַ אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], האָבּן זיי צווישן זיך צעטיילט זיינע מַלבּושים, וואָרפנדיק גוֹרל; דערנאָך האָבּן זיי זיך אַנידערגעזעצט אוּן האָבּן אים געהיטן.

אוּן איבּער זיין קאָפּ האָבּן זיי געזעצט די געשריבּענע בּאַשוּלדיקוּנג קעגן אים: דאָס איז יהושע/ישוע, דער מֶלֶךְ פּוּן די יִידן. דעמאָלט זענען מיט אים אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן צוויי גַּזלָנים, איינער בּיי דער רעכטער אוּן איינער בּיי דער לינקער האַנט [ישעיה נג, יב]. אוּן די פּאַרבּיגייער האָבּן אים געלעסטערט, אוּן געשאָקלט מיט זייערע קעפּ, אוּן געזאָגט: דוּ, וואָס צעשטערסט דעם הֵיכל, אוּן בּוֹיסט אים אויף אין דריי טעג, זיי דיך אַליין ראַטעוועוען אויבּ דוּ בּיסט דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער, קוּם אַראָפּ פּוּן דעם בּוּים. אוּן אַזוי

האָבן אויך די ראָשי-כֹּהַנים מיט די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן זקֵנים פוּן אים אָפּגשפּעט, אוּן געזאָגט: אַנדערע האָט ער ראַטעוועט געווען, זיך אַליין קאָן ער נישט ראַטעוועט זיין . דער מֶלך פוּן יִשׂרָאל איז ער זאָל ער נאָר אַראָפּקומען פוּן דעם בּוים , אוּן מיר וועלן גלויבּן אין אים. ער האָט זיך פאַרלאָזט אויף ה'; זאָל ער אים איצט ראַטעוועט זיין, אויבּ ער בּאַגערט אים; וואָרים ער האָט געזאָגט: איך בּין דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער. אוּן די גַזלָנים, וואָס זענען מיט אים אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן, האָבּן אים אויך געלעסטערט אויף דעם זעלביקען אוֹפן .

אוּן פוּן דער זעקסטער שָׁעה אָן איז געווען אַ חֹשֶׁךְ איבּער דעם גאַנצן לאַנד, בּיז דער ניינטער שָׁעה. אוּן אַרוּם דער ניינטער שָׁעה האָט יהושע/ישוע געשריגן מיט אַ הויך קוֹל: אֵ-לִי, אֵ-לִי, לְמָה שבַקְתָּנִי? דאָס מיינט : מיין אלוקים, מיין אלוקים, פאַרוואָס האָסטו מיך פאַרלאָזן? אוּן עטלעכע פוּן די, וואָס זענען דערבּיי געשטאַנען, אוּן האָבּן עס געהערט, האָבּן געזאָגט: ער רופט אלִיָהוּ הַנָּבִיא. אוּן איינער פוּן זיי איז בּאַלד געלאָפן אוּן האָט גענומען אַ שוואָם, אוּן האָט אים אָנגעפילט מיט חֹמֶץ, אוּן אים אַרויפגעטאָן אויף אַ שטעקן, אוּן האָט אים געגעבּן צוּ טרינקען. אָבּער די איבּעריקע האָבּן געזאָגט: דָּבָר, לאָמיר זען, צי אלִיָהוּ הַנָּבִיא וועט קומען אים ראַטעוועט זיין. אוּן יהושע/ישוע האָט נאָכאַמאָל געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אוּן האָט אויסגעהויכט זיין נשָׁמה. אוּן אָט האָט זיך דאס פָּרוֹכֶת פוּן דעם הֵיכל צעריסן אין צווייען, פוּן אויבּן בּיז אַראָפּ; אוּן די ערד האָט געציטערט, אוּן די פעלזן האָבּן זיך געשפּאָלטן; אוּן די קבָרים האָבּן זיך געעפנט, אוּן אַ סַך גופוֹת פוּן די קדוֹשִׁים, וואָס זענען איַנגעשלאָפן, זענען אויפגעשטאַנען, אוּן אַרויסקומענדיק פוּן די קבָרים נאָך זיין תְּחִיַת-הַמֵּתים, זענען זיי אַרײַנגעגאַנגען אין דער עִיר קֹדֶשׁ אַריין, אוּן האָבּן זיך בּאַוויזן צוּ אַ סַך. אוּן דער

קֶנטוּריוֹן, אוּן די, וואָס האָבּן מיט אים געהיטן רבי מֵלך
המָשיחַ, בּעת זיי האָבּן געזען די ערד-ציטערניש, אוּן וואָס עס
איז געשען, האָבּן זיי שטאָרק מוֹרא בּאַקוּמען, אוּן האָבּן געזאָגט:
באֶמת, ער איז געווען דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער אוּן דאָרט
זענען אויך געווען אַ סַך נָשים, וואָס האָבּן זיך צוּגעקוּקט פוּן
דער ווייטנס, וואָס זענען רבי מֵלך המָשיחַ נאָכגעפאָלגט פוּן
גָלִיל, אוּן האָבּן אים בּאַדינט. צווישן זיי איז געווען מִרְיָם פוּן
מַגדָלָה, אוּן מִרְיָם די אֵם פוּן יַעקֹב אוּן יוֹסי, אוּן די אֵם פוּן
זַבדיס יְלָדים. אוּן אַז סע איז געוואָרן אָוונט, איז געקוּמען אַן
עוֹשר פוּן רָמָתַיִם, וואָס האָט געהייסן יוסף, וואָס איז אויך
געווען אַ תַּלמיד פוּן רבי מֵלך המָשיחַ. אוּן ער איז געגאַנגען צוּ
פילאַטוּסן, אוּן האָט געבּעטן דעם גוּפָה פוּן רבי מֵלך המָשיחַ.
אוּן פִּילָטוֹס האָט בּאַפוילן, מען זאָל אים אים געבּן. אוּן יוסף
האָט גענוּמען דעם גוּפָה, אוּן האָט אים אייַנגעוויקלט אין
לייַוונטע תַּכרִיכים, אוּן האָט אים אַרייַנגעלייגט אין זיין
אייגענעם נייעם קֵבר, וואָס ער האָט געלאָזט אויסהאַקן אין אַ
פעלזן; אוּן ער האָט צוּגעקייַקלט אַ גרויסן שטיין צוּ דער טיר
פוּן דעם קֵבר, אוּן איז אַוועקגעגאַנגען. אוּן מִרְיָם פוּן מַגדָלָה,
אוּן די אַנדערע מִרְיָם, זענען דאָרטן געזעסן, קעגנאיבּער דעם
קֵבר. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן], נאָך עֶרֶב-שַבּת, האָבּן זיך די
ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פּרוּשים פאַרזאַמלט בּיי פּילאַטוּסן, אוּן
האָבּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, מיר געדענקען, אַז יענער בּאַטריגער האָט
געזאָגט, בּעת ער האָט נאָך געלעבּט: נאָך דריי טעג וועל איך
אויפשטיין תּחִיַת-המֵתים. בּאַפעל דעריבּער, אַז דער קֵבר זאָל
בּאַוואָרנט ווערן בּיז דעם דריטן יוֹם, טאָמער וועלן זיינע
תּלמידים קוּמען אוּן אים אַרויסגנבענען, אוּן זאָגן דעם עם, אַז
ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-המֵתים, אוּן דעמאָלט וועט דער
לעצטער בּאטרוּג זיין ערגער ווי דער ערשטער. האָט פִּילָטוֹס צוּ

זיי געזאָגט: אָט האָט איר אַ וואָך; גייט, און באַוואָרנט עס ווי נאָר איר קענט. זענען זיי געגאַנגען און האָבן באַוואָרנט דעם קֶבר, און פאַרחַתמעט דעם שטיין, און סטאַציאָנירט אַ וואך.

כח און נאָך מוֹצאַי-שַׁבּת, בּעת עס האָט אָנגעהויבן צו טאָגן אויף דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שבָּת [בָּאֶחָד בַּשַּׁבָּת], איז מִרְיָם פּון מַגדָּלָה, און די אַנדערע מִרְיָם, געקומען זען דעם קֶבר. און אָט איז געשען אַ גָּדוֹל ערדציטערניש; וואָרים אַ מַלאך ה' האָט אַראָפּגענידערט פון שָׁמַיִם, אוּן ער האָט געגעענט און אַוועקגעקַיקלט דעם שטיין, אוּן האָט זיך אויף אים געזעצט. זיין אויסזען איז געווען ווי אַ בּליץ, אוּן זיין געוואָנט וויים ווי שניי. אוּן פון פַּחד פאַר אים האָבן די שוֹמרים געציטערט, אוּן זענען געוואָרן ווי מֵתים. אוּן דער מַלאך האָט זיך אָנגערופן צו די נָשים: האָט נישט קיין מוֹרא וואָרים איך וויים, אַז איר זוכט יהושע/ישוע, וואָס איז אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] געוואָרן. ער איז דאָ נישטאָ; וואָרים ער איז אויפגעשטאַנען תחִיַּת-המֵתים, אַזוי ווי ער האָט געזאָגט. קומט, הִנֵּה דאָס אָרט, וואו דער אָדוֹן איז געלעגן. אוּן גייט געשווינד אוּן זאָגט משיחס תּלמידים, אַז ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַּת-הַמֵּתים. אוּן אָט גייט ער אייך פאָרויס קיין גָּלִיל; דאָרט וועט איר אים זען. הִנֵּה, איך האָב עס אייך אָנגעזאָגט. אוּן זיי זענען געשווינד אַוועק פון דעם קֶבר מיט מוֹרא אוּן גָּדוֹל שִׂמְחָה, אוּן זענען געלאָפן מוֹדיע זיין משיחס תּלמידים. ערשט יהושע/ישוע האָט זיי באַגעגנט, אוּן געזאָגט: שָׁלוֹם-עַלֵיכֶם אוּן זיי האָבן געגעענט אוּן אים אַרומגענומען בּיי זיינע פיס, אוּן האָבן אנידערגעפאַלן צו אים. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: האָט נישט קיין מוֹרא; גייט אוּן זאָגט צו מיינע אַחים, אַז זיי זאָלן גיין קיין גָּלִיל, אוּן דאָרט וועלן

זיי מיך זען. אוּן בּעת זיי זענען אַוועקגעגאַנגען, ערשט עטלעכע פוּן דער וואַך זענען געקומען אין דער שטאָט אַריין, אוּן האָבּן דערציילט די ראָשי-כֹּהַנים אַלצדינג, וואָס ס'איז געשען. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן זיך פאַרזאַמלט מיט די זקֵנים, האָבּן זיי זיך אַן עֵצה געהאַלטן, אוּן געגעבּן אַ סַך געלט די זעלנער, אוּן געזאָגט: איר זאָלט זאָגן, אַז זיינע תּלמידים זענען געקומען ביינאַכט אוּן האָבּן אים אַוועקגענבעט, בּעת מיר זענען געשלאָפן. אוּן אויבּ דאָס וועט דערגיין צוּם פראָקוראַטאָרס אויערן, וועלן מיר אים איבּערערעדן אוּן איר וועט נישט האָבּן וואָס זיך צוּ זאָרגן. אוּן זיי האָבּן גענומען דאָס געלט, אוּן האָבּן געטאָן ווי מע האָט מיט זיי אײַנגעלערנט; אוּן די דאָזיקע שמועה האָט זיך פאַרשפרייט צווישן יִידן בּיזן היַינטיקן יוֹם.

אוּן די עלף תּלמידים זענען געגאַנגען קיין גָלִיל, צוּם הָר, וואוּ יהושע/ישוע האָט זיי באַפוילן. אוּן אַז זיי האָבּן אים דערזען, האָבּן זיי אנידערגעפאַלן פאַר אים; אָבּער עטלעכע זענען געווען מסוּפק. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענעענט אוּן האָט צוּ זיי גערעדט, אַזוי צוּ זאָגן: מיר איז געגעבּן געוואָרן די גאַנצע מאַכט אין שָמַיִם אוּן אויף דער ערד. גייט דעריבּער אוּן שטעלט אויף תּלמידים פוּן אַלע אוּמות, אוּן טובלט אין מָשיחַס מקוה זיי אין דעם נאָמען פוּן דעם אלוקים הָאָב, אוּן פוּן דעם זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], אוּן פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶש [אֲדֹנָי אחד דאָך מְשֻלָש, משלי ל,ד, ישעיה מח, טז, זֹהַר iii,], אוּן לערנט זיי אָפּצוּהיטן אַלצדינג, וואָס איך האָבּ אייך געבּאָטן. אוּן אָט בּין איך מיט אייך אַלע טעג, בּיז צוּם סוֹף פוּן דער וועלט.

מרק'

דער אָנהייבּ פוּן דער בּשׂורת הגאוּלָה פוּן רֶבּי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער. אַזוי ווי סע שטייט

געשריבן אין די נבִיאים: הִנֵּה, איך שיק מיין שלִיח פאַר דיין פָּנים, וואָס וועט אָנבּרייטן דיין דֶּרֶךְ [מלאכי ג,א]
אַ קוֹל רופט אין דער מִדבּר: מאַכט גרייט דעם דֶּרֶךְ ה', גלַייכט אויס זיינע שטעגן [ישעיה מ,ג]. יוֹחָנָן פּון המקוה טבילה פּון תשובה איז געקומען אין דער מִדבּר, און האָט אָנגעזאָגט די מקוה טבִילה פּון תּשובה פאַר דער פאַרגעבּונג פּון עבירות. און דאָס גאַנצע אֶרֶץ יהוּדה, און אַלע בּאַוואוינער פּון ירוּשָׁלַיִם זענען צו אים אַרויסגעגאַנגען; און זיי זענען פּון אים מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין דעם טייך יַרדן מקוה, און האָבּן זיך מִתוַדה געווען אויף זייערע עבירות [די ווידוי]. און יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה] האָט געטראָגן אַ מַלבּוש פּון קעמל-האָר , און אַ לעדערנעם גאַרטל אַרום זיינע לענדן, און געגעסן האָט ער היישעריקן און ווילדן האָניק. און ער האָט געדרשנט, אַזוי צו זאָגן: נאָך מיר קומט דער, וואָס איז מעכטיקער פּון מיר, און איך בּין נישט ָראוי זיך איינצוּבּייגן פאַר אים און אים אויפּבּינדן די רימענדלעך פּון זיינע שיך. איך האָבּ אייך מקוה געטוֹבעלט מיט מַיִם, אָבּער ער וועט אייך מקוה טובלען מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ [מַעשׂים י,מו, מב]. און עס איז געווען אין יענע טעג, אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען פּון נצֶרת אין גָּלִיל, און איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן פּון יוֹחָנָן אין יַרדן [מקוה]. און ווי נאָר רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקומען פּון דעם מַיִם, האָט ער געזען דעם שָׁמַיִם זיך שפּאַלטן, און דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אַראָפּשוועבּן ווי אַ טויבּ אויף אים. און אַ קוֹל איז אַרויס פּון שָׁמַיִם: דו בּיסט מיין געליבּטער זון [דער זון פּון דער אויבּערשטער] אין דיר איז מיין וואוילגעפעלן. און בּאַלד האָט רבי מֶלך המָשיחַ דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ געטריבּן אין דער מִדבּר אַריין. און רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אין דער מִדבּר פערציק טעג, געפּרוּאווט פּון דעם שָׂטן; און רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען מיט ווילדע חַיוֹת, און מַלאָכים

האָבן אים באַדינט. אוּן נאָכדעם ווי יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה] איז איבערגעענטפערט געוואָרן, איז רבי מֶלך המָשיחַ געקומען קיין גָלִיל, אוּן האָט געדרשנט די בשׂורת הגאולָה פוּן ה', אַזוי צו זאָגן: די צייט איז מקוים געוואָרן, אוּן דאָס מַלכות ה' האָט זיך דערנענטערט; טוּט תּשובה, אוּן גלויבט אין דער בשׂורת הגאולָה. אוּן גייענדיק בייַם יַם פוּן גָלִיל, האָט ער געזען שִמעוֹנען אוּן אַנדרייַען, שִמעוֹנס אָח, פאַרוואַרפן אַ נעץ אין יַם אַריין; וואָרים זיי זענען געווען דַיָגִים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: גייט מיר נאָך , אוּן איך וועל אייך מאַכן פאַר דַיָגִים פוּן בְנֵי אָדָם. אוּן זיי האָבן באַלד פאַרלאָזט די נעצן, אוּן זענען אים נאָכגעגאַנגען. אוּן אַז ער איז אַביסל ווייטער געגאַנגען, האָט ער געזען יַעקֹב בֶן-זַבדי, אוּן יוֹחָנָן זיין אָח, וואָס זענען געווען אין דער סִירָה, אוּן האָבן פאַרראָכטן די נעצן. אוּן ער האָט זיי באַלד גערופן; אוּן זיי האבן איבערגעלאָזט זייער אָב זַבדי אין דער סִירָה מיט די געדונגענע פוֹעֲלִים, אוּן זענען אים נאָכגעגאַנגען. אוּן זיי זענען געקומען קיין כּפַר-נַחוּם; אוּן שַבּת איז רבי מֶלך המָשיחַ באַלד אַריַינגעגאַנגען אין דער שול אַריין, אוּן האָט געלערנט תּוֹרה. אוּן זיי זענען נִשתּוֹמם געוואָרן איבער זיין תּוֹרה, וואָרים רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געלערנט ווי איינער וואָס האָט שליטה רשות, אוּן נישט ווי די סוֹפרים [רבנים]. אוּן גַראָד איז אין זייער שול געווען אַ בַּר אֱנָש מיט אַ שד. אוּן ער האָט אויסגעשריגן: וואָס האָבן מיר מיט דיר, יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת? ביסטו געקומען אונדז צו פאַרטיליקן? איך וויים ווער דוּ ביסט: דער חייליקער פוּן ה'. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף אים אָנגעשריגן, אוּן געזאָגט: שווייג, אוּן גיי אַרויס פוּן אים אוּן דער שד האָט אים געריסן, אוּן געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אוּן איז אַרויס פוּן אים. אוּן זיי זענען אַלע נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן

איינער האָט דעם אַנדערן געפרעגט: וואָס איז דאָס [גֵּרוּש שֵׁדִים]? אַ לערנונג חֲדָשָׁה מיט מאַכט באַפעלט ער אַפילו די שדים, אוּן זיי געהאָרכן אים. אוּן זיין שָׁם האָט זיך באַלד פאַרשפרייט אין דער גאַנצער געגנט פוּן גָּלִיל. אוּן בּעת זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פוּן דער שול, זענען זיי אַרײַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית פוּן שִׁמעוֹן אוּן אַנדריי, מיט יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן. אוּן שִׁמעוֹנס שוויגער איז געלעגן חוֹלים אויף פיבער, אוּן זיי האָבּן אים באַלד דערציילט וועגן איר. אוּן ער איז צוּגעגאַנגען אוּן האָט זי אָנגענומען בּיי דער האַנט, אוּן זי אויפגעהויבּן; אוּן דאָס פיבער האָט זי אָפּגעלאָזט, אוּן זי האָט זיי באַדינט. אוּן קעגן אָוונט, בּעת די זון איז אוּנטערגעגאַנגען, האָבּן זיי צוּ אים געבּראַכט אַלע, וואָס זענען געווען חוֹלים אוּן באַזעסן פוּן שדים. אוּן די גאַנצע שטעטל האָט זיך פאַרזאַמלט בּיי דער דֶּלֶת. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהיילט אַ סַך, וואָס האָבּן געליטן פוּן אַלערלײ חוֹלאַתן, אוּן האָט אַרויסגעטריבּן אַ סַך שדים; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט די שדים נישט געלאָזט רעדן, מַחמת זיי האָבּן אים געקענט. אוּן אין דער פרי, אַ היפּש צייט נאָך פאַרטאָג, איז ער אויפגעשטאַנען אוּן איז אָרויסגעגאַנגען אין אַ וויסטן אָרט, אוּן האָט דאָרטן מִתפַּלֵּל געווען. אוּן שִׁמעוֹן אוּן די, וואָס זענען מיט אים געווען, האָבּן אים אַרומגעזוּכט; אוּן אַז זיי האָבּן אים געפוּנען, האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: אַלע זוכן דיך. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: לאָמיר גיין ערגעץ-אַנדערש, אין די שכֵנישע שטעטלעך אָריין, כּדי איך זאָל אויך דאָרטן דרשענען; ווארים צוליבּ דעם בּין איך אָרויסגעגאַנגען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געדרשנט אין זייערע שולן אין גאַנץ גָּלִיל, אוּן האָט אָרויסגעטריבּן שדים. אוּן עס איז צוּ אים געקוּמען אַן אִישׁ מְצֹרָע, וואָס איז פאַר אים געפאַלן אויף די קני, אוּן האָט אים געבּעטן, אַזוי צוּ זאָגן: אויב

דו ווילסט, קאָנסטו מיך מאַכן טָהוֹר. און רבי מֵלך המָשיחַ האָט אויף אים רחמָנות באַקומען, און האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט, און האָט אים אָנגערירט, און געזאָגט: איך וויל; זיי טָהוֹר. און באַלד האָט זיך דאָס צָרַעת אָפּגעטאָן פון אים, און ער איז געווארן טָהוֹר. און ער האָט אים שטרענג באַפוילן, און אים געהייסן גלייך גיין, און האָט צו אים געזאָגט: הִנֵּה, זאָלסט עס קיינעם נישט דערציילן; נייערט גיי און ווייז דיך פאַרן כֹּהן, און זיי מַקריב פאַר דיין רייניקונג וואָס מֹשה האָט געבאָטן, פאַר אַן עֵדות צו זיי [ויקרא יג, מט, יד,ב-לב]. אָבער ער איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט עס גענומען שטאַרק באַקאַנט מאַכן, און די דאָך אומעטום צו פאַרשפּרייטן, אַזוי, אַז רבי מֵלך המָשיחַ האָט מער נישט געקאָנט פריי אַרייַנקומען אין אַ שטעטל אַריין, נייערט איז געבליבן דרויסן אין וויסטע ערטער און זיי זענען צו אים געקומען פון אומעטום.

ב און נאָך עטלעכע טעג איז רבי מֵלך המָשיחַ ווידער געקומען קיין כּפַר-נַחוּם, און מען האָט זיך דערוואוסט, אַז ער איז אין דער היים. און אַ סַך האָבן זיך פאַרזאַמלט, ביז סע איז מער נישט געווען קיין פּלאַץ, נישט צומאָל פאַר דער דֶּלֶת; און רבי מֵלך המָשיחַ האָט גערעדט צו זיי דאָס דָּבָר. און זיי זענען געקומען, און האָבן צו רבי מֵלך המָשיחַ געבראַכט אַ געלייֵמטער, וועמען פיר בְּנֵי אָדָם האָבן געטראגן. און אַזוֹיווי זיי האָבן נישט געקאָנט צוקומען צו אים צוליב דעם עוֹלם, האָבן זיי אויפגעדעקט דעם דאָך איבער אים; און נאָכדעם ווי זיי האָבן געמאַכט אַן עפענונג, האָבן זיי אַראָפּגעלאָזט דאָס בעט, אויף וועלכן דער געלייֵמטער איז געלעגן. און אַז רבי מֵלך המָשיחַ האָט געזען זייער אֶמונה, האָט ער געזאָגט צום אִיש מְשֻׁתָּק: מיין זון, דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבן געוואָרן. און דאָרטן זענען געזעסן עטלעכע סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס האָבן

געטראַכט אין זייערע לְבָבוֹת: פאַרוואָס רעדט ער אַזוינס? ער לעסטערט ווער קאָן מוֹחל זיין עבירות, אַחוּץ ה' אַליין? אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט בּאַלד פאַרשטאַנען אין זיין רוּחַ וועגן וואָס זיי טדאַכטן, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס טראַכט איר אַזוינס אין אייערע לְבָבוֹת? וואָס איז גרינגער, צוּ זאָגן צוּם אִיש מְשֻׁתָּק: דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן; אָדער צוּ זאָגן : שטיי אויף, נעם דיין בּעט אוּן גיי? אָבּער כּדי איר זאָלט וויסן, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] האָט רשוּת אויף דער ערד מוֹחל צוּ זיין עבירות-האָט ער געזאָגט צוּם אִיש מְשֻׁתָּק- איך זאָג דיר, שטיי אויף, אוּן נעם דיין בּעט, אוּן גיי אַהיים. אוּן ער איז אויפגעשטאַנען, אוּן האָט בּאַלד גענוּמען זיין בּעט, אוּן איז אַרויסגעגאַנגען פוּן פאַר זיי אַלע; אַזוי, אַז אַלע זענען נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן געזאָגט בָּרוּך ה', אוּן געזאָגט: אַזוינס האָבּן מיר נאָך קיינמאָל נישט געזען.

אוּן רבי מֵלך המָשיחַ איז ווידער אַרויסגעגאַנגען צוּם יַם; אוּן דאָס גאַנצע עם איז צוּ אים געקוּמען, אוּן ער האָט זיי געלערנט תּוֹרה. אוּן בּעת ער איז פאַרבּיַיגעגאַנגען, האָט ער געזען, לֵוִי בֶּן-חַלפַי זיצן אויפן צאָל-אַמט, אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט: גיי מיר נאָך. אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען. אוּן עס איז געווען, בּעת ער איז געזעסן בּיים טיש אין זיין בֵּית, האָבּן אַ סַך מוֹכסים אוּן חוטאים זיך אַנידערגעזעצט מיט רבי מֵלך המָשיחַ אוּן משיחס תַּלמידים; וואָרים אַ סַך פוּן זיי זענען אים נאָכגעגאַנגען. אוּן ווען די סוֹפרים [רַבָּנִים] פוּן די פּרוּשים האָבּן געזען, אַז ער עסט מיט חוטאים אוּן מיט מוֹכסים, האָבּן זיי געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: פאַרוואָס עסט ער אוּן טרינקט מיט מוֹכסים אוּן חוטאים? אוּן אַז רבי מֵלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: די, וואָס זענען געזוּנט, נייטיקן זיך נישט אין קיין רוֹפא, נייערט די, וואָס זענען חוֹלים; איך בּין

נישט געקומען צו רופן די צַדיקים, נייערט די חוטאים. אוּן די תַּלמידים פוּן יוֹחָנָן אוּן פוּן די פְּרוּשִׁים פלעגן פאַסטן תעניתים; אוּן זיי זענען געקומען אוּן האָבּן צוּ רבי מֶלך המָשִׁיחַ געזאָגט: פאַרוואָס טוּען יוֹחָנָנס תַּלמידים אוּן די תַּלמידים פוּן די פְּרוּשִׁים פאַסטן תעניתים, אוּן דיינע תַּלמידים פאַסטן תעניתים נישט. האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ צוּ זיי געזאָגט: קענען די מחוּתָּנִים פאַסטן, בּשַׁעת דער חָתן איז מיט זיי? כָּל-זמַן דער חָתן איז צווישן זיי, קענען זיי נישט פאַסטן תעניתים. סע וועלן אָבּער קוּמען טעג, וועַן דער חָתן וועט אַוועקגענוּמען ווערן פוּן זיי, אוּן דעמאָלט וועלן זיי פאַסטן איז יענע טעג. אוּן קיינער נייט נישט אַ לאַטע פוּן נישט-אײַנגעלאָפּענעם טוּך אויף אַן אַלט מַלבּוּש; אויבּ כֵּן, רייסט זיך די לאַטע אָפּ, די נייע פוּן דעם אַלטן, אוּן סע ווערט נאָך אַן ערגערער ריס. אוּן קיינער גיסט נישט אַריין קיין נייעם וויין אין אַלטע לאָגלען; ווייל דער וויין צעפּלאַצט די לאָגלען, אוּן דער וויין גייט פאַרלוירן, אוּן אויך די לאָגלען; נייערט נייעם וויין גיסט מען אַריין אין נייע לאָגלען. אוּן עס איז געווען, אַז ער איז אין אַ שַׁבּת געגאַנגען דוּרך תּבוּאה-שָׂדוֹת, אוּן זיינע תַּלמידים האָבּן אָנגעהויבּן צוּ רייסן זאַנגען אויף דעם דֶּרֶךְ. אוּן די פְּרוּשִׁים האָבּן צוּ אים געזאָגט: הִנֵּה, הַלמַאי טוּען זיי אוּם שַׁבּת, וואָס מען טאָר נישט? האָט רבי מֶלך המָשִׁיחַ צוּ זיי געזאָגט: האָט איר קיינמאָל נישט געלייענט וואָס דָּוִד האָט געטאָן, בּעת ער איז געווען אין נויט אוּן האָט געליטן הונגער, ער אוּן די מענטשן וואָס זענען געווען מיט אים? ווי ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית פוּן ה', בּעת אֶבְיָתָר איז געווען כֹּהן-גָּדול, אוּן האָט געגעסן דאָס לֶחֶם-הפָּנים, וואָס קיינער טאָר נישט עסן, אָחוּץ די כֹּהֲנים, אוּן ער האָט אויך געגעבּן צוּ די, וואָס זענען געווען מיט אים [שמואל א כ א-ו]? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: דער שַׁבּת איז געשאַפן געוואָרן פאַר דעם מענטשן,

אוּן נישט דער מענטש פַאַר דעם שַׁבּת. דעריבּער איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] אויך אָדוֹן איבּער דעם שבּת.

ג אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז ווידער אַרײַנגעגאַנגען אין שול, אוּן דאָרט איז געווּבן אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס האָט געהאַט אַ פאַרדאַרטע האַנט. אוּן זיי האָבּן אים נאָכגעקוּקט, צי וועט ער אים היילן אים שַׁבּת, כּדי צוּ קענען מאַכן אויף אים אַ מסִירה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ דעם בַּר אֱנָשׁ מיט דער פאַרדאַרטער האַנט: שטעל דיך אין דיר מיט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: מעג מען שַׁבּת טאָן גוּטס, אָדער רָעָה, ראַטעווען זיין אַ נֶפש, אָדער טייטן? אָבּער זיי האָבּן געשוויגן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַרוּמגעקוּקט אויף זיי מיט צאָרן, אוּן האָט זיך מצַער מיט עָוְמַת נֶפֶש געווען איבּער זייער האַרטהאַרציקייט, אוּן געזאָגט צוּ דעם בַּר אֱנָשׁ : שטרעק אויס דיין האַנט. אוּן ער האָט זי אויסגעשטרעקט, אוּן זיין האַנט איז געזוּנט געוואָרן. אוּן די פרוּשים זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבּן זיך בּאַלד אַן עֵצה געהאַלטן מיט די הוּרדוס-לײַט קעגן אים, ווי אים אומצוּבּרענגען.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַוועק מיט זיינע תַּלמידים צוּם יַם, אוּן אַ גרויסער עוֹלם איז אים נאָכגעגאַנגען פוּן גָּלִיל, אוּן פוּן יהוּדה, אוּן פוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן פוּן אֱדוֹם, אוּן פוּן עֵבר-הַיַרדן, אוּן פוּן אַרוּם צוֹר אוּן צִידוֹן איז אַ גרויסער עוֹלם צוּ אים געקוּמען, בּעת זיי האָבּן געהערט וואָס ער האָט געטאָן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ משיח תַּלמידים, מען זאָל אים אָנגרייטן אַ שיפל צוּליבּ דעם עם, כּדי מען זאָל אים נישט דריקן. וואָרים רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהיילט אַ סַך, אוּן אַלע, וואָס האָבּן געליטן, האָבּן זיך געשפּאַרט צוּ אים, כּדי אים אָנצוּרירן. אוּן ווי נאָר די שדים האָבּן אים דערזען, זענען זיי פאַר אים אַנידערגעפאַלן, אוּן האָבּן געשריגן: דוּ בּיסט דער זוּן פוּן דער

אויבערשטער און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי שטרענג באַפוילן, אַז זיי זאָלן אים נישט מגַלה זיין. און רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, און האָט גערופן צו זיך וועמען ער האָט געוואָלט; און זיי זענען צו אים געקומען. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט באַשטימט און האָט געגעבן סמיכה צו צוועלף, אַז זיי זאָלן זיין מיט אים, כּדי זיי זאָלן אָנזאָגן די בשׂורת הגאוּלָה וואו ער וועט זיי שיקן, און זאָלן האָבן שלִיטה אַרויסצוטרייַבן שדים. און שִמעוֹנען האָט ער אַ נאָמען גענעבן כֵּיפָא, און יַעקֹב בֶּן-זַבדי, און יוֹחָנָן, יַעקֹבס אָח, האָט ער אַ נאָמען גענעבן בְּנֵי-רָגוֹש, וואָס מיינט, בָּנִים פון דונער. און אַנדרייַען, און פיליפּוסן, און בר-תַּלמַי, און מתתיהו, און תּאָמָא; און יַעקֹב בֶּן-חַלפַי, און תַּדַי, און שִמעוֹן דעם קַנָאי, און יהוּדה אִיש-קרִיוֹת, וואָס האָט אים פאַרראָטן. און ער איז אַהיימגעקומען. און דאָס עם איז זיך ווידער צוזאַמענגעקומען, אַזוי, אַז זיי האָבן צומאָל נישט געקאָנט עסן קיין בריט. און וועו זיינע קרובים האָבן דאָס געהערט, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען, כּדי אים צו כאַפּן, וואָרים זיי האָבן געזאָגט: ער איז נישט בייַ זיך. און די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס זענען אַראָפּגעקומען פון ירושָלַיִם, האָבן געזאָגט: בַּעל-זבוּב איז אין אים, און, דורך דעם שַׂר פון די שדים טרייבט ער אַרויס שדים. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי גערופן צו זיך, און האָט גערעדט צו זיי מיט משָלים: וויאַזוי קאָן דער שָׂטן אַרויסטרייַבן דעם שָׂטן? און אויב אַ מלוכה איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, קאָן יענע מלוכה נישט האָבן קיין קִיום. און אויב אַ בֵּית איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, וועט דאָס דאָזיקע בֵּית נישט האָבן קיין קִיום; און אויב שָׂטן שטייט אויף קעגן זיך אַליין, און איז צעטיילט, קאָן ער נית האָבן קיין קִיום, נייערט האָט אַ סוֹף. און קיינער קאָן נישט אַרייַנקומען אין בֵּית אַריין פון דעם גיבּור און

רויבן זיינע זאַכן, סיידן ער בינדט קוֹדם דעם גיבּוֹר, אוּן ארשט דעמאָלט קאָן ער באַרויבן זיין בַּיִת. בּאֱמֶת, איך זאָג אייך: אַלע עבירות וועט מען מוֹחל זיין די מענטשנקינדער, אוּן אויך די לעסטערונגען, מיט וועלכע זיי וועלן לעסטערן. אָבּער וער סע וועט לעסטערן קעגן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, פאַר אים איז מער נישטאָ קיין מחילה, וויל ער האָט זיך אויף חֵטְא עוֹלם. וואָרים זיי האָבּן געזאָגט: ער האָט אָ שד. אוּן זיין אֵם אוּן זיינע אַחים זענען געקוּמען, אוּן שטייענדיק אין דרויסן האָבּן זיי אים געשיקט רופן. אוּן אַן עוֹלם איז געזעסן אַרוּם אים; אוּן מע האָט צוּ אים געזאָגט: דיין אֵם אוּן דיינע אַחים זענען אין דרויסן, אוּן זוכן דיך. האָט ער געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: וער איז מיין אֵם אוּן מיינע אַחים? אוּן אַרומקוּקנדיק זיך אויף די, וואָס זענען אַרוּם אים געזעסן, האָט ער געזאָגט: אָט איז מיין אֵם אוּן מיינע אַחים וואָרים וער סע וועט טאָן דעם רָצוֹן ה' , דער דאָזיקער איז מיין אָח, אוּן אָחוֹת, אוּן אֵם.

ד אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ווידער אָנגעהויבּן צוּ לערנען בּיים ים. אוּן סע האָט זיך פאַרזאַמלט אַרוּם אים אַ גרויסער עוֹלם, אַזוי, אַז ער איז אַריינגעגאַנגען אין אַ סִירָה, אוּן האָט זיך געזעצט אויפן ים; אוּן דאָס גאַנצע עם איז געשטאַנען אויף דער יַבָּשה בּיים ים. אוּן ער האָט זיי געלערנט אַ סַך זאַכן דוּרך משָלים, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט אין זיין לערנונג: הערט אוּן פאַרנעמט: דער זייער איז אַרויסגעגאַנגען זיִען; אוּן בּעת ער האָט געזייט, איז טייל זריעה געפאַלן בּיים דֶּרֶךְ, אוּן די פייגל זענען געקוּמען אוּן האָבּן זי פאַרצערט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף פעלזיק לאַנד, וואוּ זי האָט נישט געהאַט קיין סַך ערד; אוּן זי האָט באַלד אויפגעשפּראָצט, וויל זי האָט נישט געהאַט קיין טיפקייט פוּן ערד; אוּן אַז די זוֹן איז אויפגעגאַנגען, איז זי פאַרטריקנט געוואָרן, אוּן מַחמת זי האָט

נישט געהאַט קיין וואָרצלען, איז זי פאַרוועלקט געוואָרן. אוּן אַנדערע איז געפאַלן צווישן דערנער, אוּן די דערנער זענען אויפגעוואַקסן אוּן האָבּן זי דערשטיקט, אוּן קיין תְּבוּאה איז נישט אַרויסגעקומען. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף גוּטער ערד, אוּן האָט אַרויסגעגעבּן פרוכט תְּבוּאה, איז געוואַקסן אוּן האָט זיך פאַרמערט, אוּן האָט אַרויסגעבּראַכט דרייַסיקפאַך, אוּן זעכציקפאַך, אוּן הונדערטפאַך. אוּן ער האָט געזאָגט: דער, וואָס האָט אויערן צוּ הערן, זאָל הערן. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אַליין, האָבּן די, וואָס זענען מיט אים געווען, צוּזאַמען מית די צוועלף, אים געפרעגט פוּנוועגן די משָלים. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אייך איז געגעבּן געוואָרן צוּ פאַרשטיין דעם סוֹד פוּן דעם מַלכות ה', אָבּער פאַר די, וואָס זענען אין דרויסן, איז אַלץ דוּרך משָלים, כּדי זען זאָלן זיי זען, אוּן דאָך נישט זען; אוּן הערן זאָלן זיי הערן, אוּן נישט פאַרשטיין; טאָמער וועלן זיי זיך אוּמקערן, אוּן סע וועט זיי פאַרגעבּן ווערן [ישעיה ו,ט-י]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אויבּ איר פאַרשטייט נישט דאָס דאָזיקע מָשל טאָ וויאַזוי וועט איר פאַרשטיין אַלע משָלים? דער זייֶער טוּט זייֶען דאָס דָּבָר. אוּן דאָס זענען די בּיים דֶּרֶךְ, וואוּ דאָס דָּבָר איז פאַרזייֶט געוואָטן; אוּן בּעת זיי הערן עס, קוּמט בּאַלד דער שָׂטן, אוּן נעמט צוּ דאָס דָּבָר, וואָס איז אין זיי פאַרזייֶט געוואָרן. אוּן אַזוי אויך די, וואָס זענען געזייֶט אויף פעלזיק לאַנד, בּעת זיי הערן דאָס דָּבָר, נעמען זיי עס בּאַלד אויף מיט שִׂמְחָה; אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן נישט קיין וואָרצלען אין זיך, געווערן זיי נאָר אַ ווייַל; דערנאָך, אַז סע קוּמען ליידן, אָדער רדִיפות צוליבּ דעם דָּבָר, ווערן זיי בּאַלד געשטרויכלט. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייֶט צווישן דערנער, דאָס זענען די, וואָס האָבּן געהערט דאָס דָּבָר, נאָך די דַאגות פוּן דער וועלט, אוּן די אָפּנאַרעריי פוּן עשִירות,

אוּן דִי תַּאוות צוּ אַנדערע זאַכן קוּמען אַריין, אוּן דערשטיקן דאָס דָּבָר, אוּן עס בלַיבּט אוּמפרוּכטבאַר. אוּן דאָס, וואָס איז פאַרזייֶט געוואָרן אויף גוּמער ערד, דאָס זענען דִי, וואָס הערן דאָס דָּבָר, אוּן זענען עס מקַבּל, אוּן גיבּן אַרויס תְּבוּאה, דרייַסיקפאַך, אוּן זעכציקפאַך, אוּן הוּנדערטפאַך. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: בּרענגט מע דען אַריין אַ אוֹר, כּדי עס צוּ שטעלן אוּנטער אַ מעסטל, אָדער אוּנטערן בּעט, אוּן נישט אין אַ לייַכטער? וואָרים עס איז גאָרניט פאַרהוילן, וואָס וועט נישט אַנטפּלעקט ווערן; אוּן עס איז גאָרניט פאַרבאָרגן, וואָס וועט נישט בּאָקאַנט ווערן. דער, וואָס האָט אויערן צוּ הערן, זאָל הערן אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרנעמט וואָס איר הערט; מיט דער מאָס, וואָס איר טוּט מעסטן, וועט אייך געמאָסטן ווערן, אוּן מע וועט אייך נאָך עפּעס צוּלייגן. וואָרים דער, וואָס האָט, דעם וועט געגעבּן ווערן; אוּן דער, וואָס האָט נישט פוּן אים וועט אַוועקגענומען ווערן אַפילו דאָס, וואָס ער האָט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: דאס מַלכות ה' איז געגליכן צוּ אַ בּר אֱנָש, וואָס טוּט וואָרפן זרִיעה אויף דער ערד, אוּן ער גייט שלאָפן אוּן אויפשטיין בּיינאַכט אוּן בּייטאָג, אוּן די זרִיעה שפּראָצט אויס אוּן וואָקסט אויף, אָן זיין וויסן. וואָרים די ערד בּרענגט אַרויס תְּבוּאה פוּן זיך אַליין; קוֹדם דאָס בּלעטל, דערנאָך די זאָנג, דערנאָך דעם פוּלן קערן אין דער זאַנג. אוּן ווען די תְּבוּאה ווערט צייַטיק, נעמט ער גלייך דאָס שניַידמעסער, וואָרים געקוּמען איז די קָצִיר-צייט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: מיט וואָס זאָלן מיר פאַרגלייַכן דאָס מַלכות ה'? אָדער מיט וואָסער מָשל זאָלן מיר עס דערקלערן? עס איז ווי זענעפט-זרִיעה, וואָס בּשַׁעת סע ווערט פאַרזייֶט אין דער ערד, איז עס די קלענסטע פוּן אַלע ערד-זרִיעות; אָבּער אַז עס איז שוין פאַרזייֶט, וואַקסט עס אויס אוּן ווערט גרעסער

פּון אַלע קייַטעכצער, אוּן גיט אַרויס גרויסע צווייגן, אַזוי, אַז די פייגל פון שָׁמַיִם קאָנען רוען אין זייַן שאָטן. אוּן מיט אַ סַך אַזוינע משָׁלים האָט רבי מֶלך המָשיחַ גערעדט צו זיי דאָס דָּבָר, אויף ווי ווייט זיי זענען געווען בְּיכוֹלת צו פאַרנעמען; אוּן אָן אַ מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי נישט גערעדט; אָבער ווען ער איז געווען אַליין מיט זיינע תּלמידים אין אַ יחידות, האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי אַלץ פאַרטייטשט. אין יענעם יוֹם, בּעת עס איז געוואָרן אָוונט, האָט ער צו זיי געזאָגט: לאָמיר אַריבערפאָרן אויף דער אַנדערער זייט. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָפּגעלאָזט דעם עוֹלם, האָבן זיי אים מיטגענומען אין דער סִירָה, אַזוֹיווי ער איז געווען; אוּן מיט אים זענען געווען נאָך אַנדערע שיפן. אוּן אַ גרויסער שטורעמווינט האָט זיך אויפגעהויבן, אוּן די כוואַליעס האָבן אָנגעשלאָגן אָן דער סִירָה, אַזוי, אַז די סִירָה האָט גענומען ווערן פול. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אין הינטערשטן טייל, אוּן איז געשלאָפן אויף דעם קישן; אוּן זיי האָבן אים אויפגעוועקט, אוּן האָבן צו אים געזאָגט: רֶבִּי, אַרט דיך נישט וואָס מיר גייען אונטער? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען, אוּן האָט אָנגעשריגן אויף דעם ווינט, אוּן געזאָגט צום יַם: שוויַג, זיי שטיל אוּן דער ווינט האָט אויפגעהערט, אוּן עס איז געוואָרן אַ גרויסע שטילקייט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: פאַרוואָס זענט איר אַזוי שרעקעוודיק? האָט איר נישט קיין אֱמוּנה? אוּן זיי האָבן שטאַרק מוֹרא באַקומען, אוּן האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: ווער אייגנטלעך איז ער, וואָס אַפילו דער ווינט אוּן דער יַם געהאָרכן אים [תהלים קז, כט]?

ה אוּן זיי זענען געקומען אויף דער אַנדערער זייט יַם, אין דעם לאַנד פון די גַּדרִיִּים. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקומען פון דער סִירָה, איז אים באַלד פון צווישן די

קבָרים אַנטקעגנגעקומען אַ בַּר אֱנָש מיט אַ שד, וואָס האָט געוואוינט צווישן די קבָרים און קיינער האָט אים מער נישט געקענט בינדן, נישט צומאָל מיט אַ קייט; וויל מע האָט אים אָפט געבונדן מיט אייַזנס און מיט שָׁרְשָׁרוֹת, אָבער ער האָט די שָׁרְשָׁרוֹת פונאַנדערגעריסן, און די אייַזנס האָט ער צעבראָכן אויף שטיקער און קיינער איז נישט געווען בכּוח אים צו צאַמען. און יוֹם און לַיְלָה איז ער כּסֵדר געווען צווישן די קבָרים און אויף די בערג, און האָט געשריגן און זיך גענִיזוקט מיט שטיינער. און ווען ער האָט פון דערוויַיטנס געזען רבי מֶלך המָשיחַ, איז ער צוגעלאָפן און אנידערגעפאַלן פאַר אים, און אויסשרַיענדיק מיט אַ הויך קוֹל, האָט ער געזאָגט: וואָס ווילסטו פון מיר, יהושע/ישוע, דו זון פון דער אויבערשטער? איך באַשוואר דיך ביי ה', זאָלסט מיך נישט פַּיַניקן. וואָרים רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: גיי אַרויס פון דעם בַּר אֱנָש, דו שד און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געפרעגט: וואָס איז דיין נאָמען? האָט ער צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: מיין נאָמען איז מַחנה; וואָרים מיר זענען אַ סַך. און ער האָט רבי מֶלך המָשיחַ שטאַרק געבעטן, אַז רבי מֶלך המָשיחַ זאָל זיי נישט אַרויסשיקן פון דעם לאַנד. און דאָרטן בײַם הָר האָט זיך געפאַשעט אַ גרויסע סטאַדע חַזִירים; און זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ געבעטן: שיק אונדז צו די חַזִירים, כּדי מיר זאָלן אין זיי אַריין. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געגעבן דערלויבעניש. און די שדים זענען אַרויס, און זענען אַריין אין די חַזִירים; און די סטאַדע, אַן עֶרֶך פון צוויי טויזנט, האָט זיך אַראָפגעלאָזט פון דעם שיפּוע אין יַם אַריין, און זענען דערטרונקען געוואָרן אין דעם יַם. און די פּאַסטעכער זענען געלאָפן און האָבן עס דערציילט אין דער שטאָט און אין דאָרף. און זיי זענען אַרויסגעגאַנגען זען וואָס דאָ איז געשען. און זיי זענען געקומען

צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געזען דעם בּאַזעסענעם זיצן דאָרט, אָנגעטאָן אוּן בּיים קלאָרן שֵׂכל, טאַקע דער, וואָס האָט געהאַט די מַחנה; אוּן זיי האָבּן מוֹרא בּאַקוּמען אוּן די, וואָס האָבּן עס געזען, האָבּן דערציילט וואָס עס איז געשען מיט דעם בּאַזעסענעם, אוּן מיט די חַזירים. אוּן זיי האָבּן אים געבּעטן, אַז רבי מֶלך המָשיחַ זאָל פאַרלאָזן זייערע גרעניצן. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריינגעגאַנגען אין דער סִירָה, האָט אים דער, וואָס איז געווען בּאַזעסן, געבּעטן, אַז ער זאָל מעגן זיין מיט אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים נישט געלאָזט, נייערט האָט צוּ אים געזאָגט: גיי אַהיים צוּ דיינע פריינט, אוּן דערציל זיי, וואָס ה' האָט מיט דיר געטאָן, אוּן ווי ער האָט זיך דערבּאַרעמט איבּער דיר. אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט גענוּמען פאַרשפרייטן אין דעקאַפּאָליס אלץ, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַר אים געטאָן; אוּן זיי האָבּן זיך אַלע געחִידושט. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך ווידער אַריבּערגעשיפט אינם סִירָה אויף אַנדערער זייט, האָט זיך צוּ אים פאַרזאַמלט אַ סַך עם; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען בּיים יַם. אוּן איינער פוּן די גַבָּאים פוּן דער שוּל, וואָס האָט געהייסן יָאיר, איז צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען. אוּן אַז ער האָט אים געזען, איז ער געפאַלן צוּ משיחס פיס, אוּן ער האָט אים שטאַרק געבּעטן, אוּן געזאָגט: מיין טעכטערל האַלט בּיים שטאַרבּן; קוּם, אוּן לייג אַרויף דיינע הענט אויף איר, כּדי זי זאָל גערעטעוועט ווערן, אוּן לעבּן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז מיט אים געגאַנגען; אוּן אַ גרויסער עוֹלם איז אים נאָכגעגאַנגען, אוּן האָט אים געדרענגט. אוּן אַן אִשָׁה, וואָס האָט צוועלף יאָר געהאַט אַ זָבַת דָּם [נִדָּה טוּמאָה], אוּן וואָס האָט זיך פיל אַנגעליטן פוּן אַ סַך רוֹפאים, אוּן האָט אויסגעגעבּן אַלץ וואָס זי האָט פאַרמאָגט, אוּן האָט זיך דאָך נישט געבּעסערט, נייערט

עס איז איר נאָך ערגער געוואָרן; בּעת זי האָט געהערט
פונוועגן רבי מֶלך המָשיחַ, איז זי געקומען צווישן דעם עם פון
הינטן, און האָט אָנגעריט זיין מַלבּוש. וואָרים זי האָט
געזאָגט: אויבּ איך וועל נאָר אָנרירן זיינע מַלבּושים פון רבי מֶלך
המָשיחַס צִיצִית, וועל איך געהאָלפן ווערן. און באַלד איז דער
קוואַל פון איר זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה] פאַרטריקנט געוואָרן;
און זי האָט דערפִילט אין איר בָּשָׂר, אַז זי איז געהיילט געוואָרן
פון איר פּלאָג. און באוֹתוֹ-רֶגע האָט רבי מֶלך המָשיחַ דערפִילט
אין זיך, אַז גבוּרה איז פון אים אַרויסגעגאַנגען, און רבי מֶלך
המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט צווישן דעם עם, און געזאָגט:
ווער האָט באַרירט מיינע מַלבּושים? און זיינע תַּלמידים האָבּן
צו אים געזאָגט: דו זעסט דער המון שטופּט דיך, און זאָגסטו:
ווער האָט מיך באַרירט? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך
אַרומגעקוקט, כּדי צו זען ווער סע האָט דאָס געטאָן. אָבּער די
אִשָּׁה האָט מוֹרא באַקומען און האָט געציטערט, מַחמת זי האָט
געוואוסט וואָס סע איז מיט איר געשען, און זי האָט גענעענט
און איז פאַר אים אַנידערגעפאַלן, און האָט רבי מֶלך המָשיחַ
דערציילט דעם גאַנצן אֱמת. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו איר
געזאָגט: בַּת, דיין אֱמונה האָט דיר געהאָלפן; גיי בשָׁלום, און
ווער געהיילט פון דיין פּלאָג. און בּשַׁעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט
נאָך גערעדט, איז מען געקומען פון דעם גַּבאי פון דער שול, און
געזאָגט: דיין בַּת איז נִפְטָר; צו וואָס בּיסטו נאָך מַטרִיחַ דעם
רֶבּין? און אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהערט, וואָס זיי האָבּן
געזאָגט, האָט ער זיך אָפּגערופן צום גַּבאי פון דער שול: האָבּ
נישט קיין מוֹרא; האָבּ נאָר בּטָחון און רבי מֶלך המָשיחַ האָט
קיינעם נישט געלאָזט מיטגיין, אַחוּץ כֵּיפָא, יַעקֹבּ, און יוֹחָנָן,
יַעקֹעס אָח. און ווי זיי זענען צוגעקומען צום בֵּית פון דעם
גבּאי פון דער שול, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזען די מהומה, און

די פיל ווייניר אוּן קלאָגער. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ איז אַרײַנגעגאַנגען, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: וואָס ליאַרעמט איר אוּן ווײַנט? דאָס קינד איז נישט נִפְטָר, נייערט טוט שלאָפן. אוּן זיי האָבּן אים טוֹב אויסגעלאַכט. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיי אַלעמען אַרויסגעטריבּן, אוּן האָט גענומען מיט זיך דעם אָב אוּן די אֵם אוּן די, וואָס זענען געווען מיט אים אוּן איז אַרײַנגעגאַנגען וואוּ דאָס קינד איז געווען. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט אָנגענומען דאָס קינד בּיי דער האַנט, אוּן האָט צוּ איר געזאָגט: טַלִיתָא קוּמי; וואָס איז טײַטש: מיידל, שטיי אויף. אוּן דאָס מיידל איז בּאַלד אויפגעשטאַנען, אוּן האָט געגאַנגען גיין; אוּן זי איז אַלט געווען צוועלף יאָר. אוּן זיי זענען פאַרחַידושט געוואָרן מיט אַ גָּדוֹל חִידוש. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיי שטרענג בּאַפוילן, אַז קיינער זאָל נישט וויסן דערפוּן; אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט געהייסן, מע זאָל איר געבּן עפּעס צוּ עסן.

ו אוּן רבי מֵלך המָשיחַ איז אַוועקגעגאַנגען פוּן דאָרטן, אוּן איז געקוּמען אין זײַן אייגן לאַנד אַריין; אוּן זיינע תַּלמידים זענען אים נאכגעגאַנגען. אוּן שַׁבּת האָט רבי מֵלך המָשיחַ אָנגעהויבּן צוּ לערנען אין דער שוּל, אוּן אַ סַך וואָס האָבּן אים געהערט, האָבּן זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט: פוּנוואַנען נעמט זיך דאָס צוּ אים? אוּן וואָס איז דאָס פאַר אַ חָכמה, וואָס איז אים געגעבּן געוואָרן, אַז אַזעלכע וואוּנדער זאָלן געשען דוּרך זיינע הענט? איז דאָס נישט דער סטאָליער, דער זון פוּן מִרְיָם, אוּן דער אָח פוּן יַעקֹב, אוּן יוסי, אוּן יהוּדה, אוּן שִׁמעוֹן? אוּן זענען נישט זיינע אָחוֹת דאָ מיט אוּנדז? אוּן זיי זענען געשטרויכלט געוואָרן אין אים. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: אַ נָבִיא איז נישט אָן כָּבוד, סיידן אין זײַן אייגן לאַנד, אוּן צווישן זיינע

קרוֹבים, אוּן אין זיין אייגן בֵּית. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָרט נישט געקאָנט טאָן קיין וואוּנדער, אַחוּץ וואָס ער האָט אַרויפגעלייגט זיינע הענט אויף עטלעכע חוֹלים, אוּן האָט זיי געהיילט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך געחִידושט איבּער זייער אוּמגלויבּן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרוּמגעגאַנגען אין די שטעטלעך אוּן האָט געלערנט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גערופֿן צוּ זיך די צוועלף, אוּן האָט זיי גענוּמען אַרויסשיקן זאַלבּעצווייֶט, אוּן האָט זיי געגעבּן שלִיטה איבּער שדים; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געבּאָטן, אַז זיי זאָלן גאָרניט מיטנעמען אויפן דֶּרֶךְ, אַחוּץ אַ שטעקן; נישט קיין לֶחֶם, נישט קיין רייזעזאַק, נישט קיין געלט אין גאַרטל; נייברט צוּ טראָגן סאַנדאַלן, אוּן נישט צוּ גיין אָנגעטאָן אין צוויי רעק. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אין וואָס פאַר אַ בֵּית איר וועט אַרײַנקוּמען, דאָרט פאַרבּליבּט, בּיז איר גייט וווייטער. אוּן דאָס אָרט, וואָס וועט אייך נישט אויפנעמען, אוּן זיך נישט צוהערן צוּ אייך, זאָלט איר פוּן דאָרטן אַרויסגיין אוּן אָפּטרייסלען דעם שטויב פוּן אייערע פיס, פאַר אַן עֵדות צוּ זיי. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען אוּן האָבּן גערופֿן צוּ תּשובה; אוּן האָבּן אַרויסגעטריבּן אַ סַך שדים, אוּן געזאַלבּט אַ סַך חוֹלים מיט אייל, אוּן זיי גענהיילט. אוּן דער מֶלך הוֹרדוס האָט דערפוּן געהערט, ווייל זיין שֵׁם איז געוואָרן באַקאַנט. אוּן ער האָט געזאָגט: יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה איז אויפגעשטאַנען תּחִית-הַמֵּתים, אוּן דעריבּער אַרבּעטן אין אים די דאָזיקע כּוֹחות. אָבּער אַנדערע האָבּן געזאָגט: עס איז אלִיָהוּ הַנָּבִיא. אוּן ווידער אַנדערע האָבּן געזאָגט: ס'איז אַ נָבִיא, פּונקט ווי איינער פוּן די נבִיאים. אוּן אַז הוֹרדוס האָט עס געהערט, האָט ער געזאָגט: יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה], וועמען איך האָבּ געקעפּט, איז אויפגעשטאַנען. וואָרים הוֹרדוס האָט געשיקט אוּן געלאָזט

כאַפּן יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה], און האָט אים
געבּונדן אין דער בֵּית הַסֹּהַר צוליבּ הורוֹדיָה, דאָס אִשָּׁה פּון זיין
אָח פּיליפּוס, ווייל ער האָט מיט איר חַתוּנט געהאַט. וואָרים
יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה] האָט געזאָגט צו הורדוסן:
עס איז דיר נישט דערלויבט צו האָבּן דיין ברודערס אִשָּׁה. און
הורוֹדיָה האָט אים פיינט באַקומען, און אים געוואָלט טייטן,
אָבּער זי האָט עס נישט געקענט טאָן. וואָרים הורדוס האָט
מוֹרא געהאַט פאַר יוֹחָנָן [פּון המקוה טבילה פּון תשובה], ווייל
ער האָט געוואוסט, אַז ער איז אַ צַדיק און אַהייליקער מאַן,
און ער האָט אים אָפּגעהיט. און בּעת ער פלעגט אים הערן,
איז ער שטאַרק צעמישט געוואָרן; פּונדעסטוועגן האָט ער אים
גערן געהערט. און אַז עס איז געקומען אַ פּאַסיקער יוֹם, בּעת
הורדוס האָט צו זיין געבּורנטאָג געמאַכט אַ סעוּדה פאַר זיינע
האַרן, און קריגפירער, און די חָשׁובּסטע בְּנֵי אָדָם פּון
גָּלִיל, איז הורוֹדיָהס בַּת אַריינגעקומען און האָט געטאַנצט, און
זי איז הורדוסן געפעלן געוואָרן, און אויך זיינע געסט. און דער
מֶלך האָט געזאָגט צום מיידל: פאַרלאַנג פּון מיר, וואָס דו
ווילסט, און איך וועל עס דיר געבּן. און ער האָט איר
געשוואוירן: וואָס נאָר דו וועסט פּון מיר פאַרלאַנגען, וועל איך
דיר געבּן, בּיז אַ האַלבּ פּון מיין מלוכה. און זי איז
אַרויסגעגאַנגען, און האָט געזאָגט צו איר אֵם: וואָס זאָל איך
פאַרלאַנגרן? האָס זי געזאָגט: דעם קאָפּ פּון יוֹחָנָן פּון המקוה
טבילה פּון תשובה. און זי איז באַלד אַריינגעגאַנגען צום מֶלך,
און האָט געזאָגט: איך פאַרלאַנג, דו זאָלסט מיר גלייך געבּן
אויף אַ קְעָרָה דעם קאָפּ פּון יוֹחָנָן פּון המקוה טבילה פּון תשובה.
און דער מֶלך האָט זיך שטאַרק מצַער געוואָרן, אָבּער צוליבּ די
שבוּעות און די געסט, האָט ער איר נישט געוואָלט אָפּזאָגן.
און דער מֶלך האָט באַלד געשיקט אַ בָּשָׂר-וועכטער, און האָט

אים באַפוילן צוּ ברענגען זיין קאָפּ; אוּן ער איז געגאַנגען אוּן האָט אים געקעפּט אין דער בֵּית הַסֹּהַר, אוּן געבראַכט זיין קאָפּ אויף אַ קְעָרָה אוּן האָט אים געגעבּן דעם מיידל, אוּן דאָס מיידל האָט אים געגעבּן צוּ איר אֵם. אוּן אַז זיינע תַּלמידים האָבּן דאָס געהערט, זענען זיי געקוּמען אוּן האָבּן גענוּמען זיין גוּפָה, אוּן האָבּן אים אַרײַנגעלייגט אין אַ קֶבר. אוּן די שלִיחים האָבּן זיך פאַרזאַמלט בּיי רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן אים דערציילט אַלצדינג, וואָס זיי האָבּן געטאָן, אוּן וואָס זיי האָבּן געלערנט. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: קוּמט אוּן ציט אייך צוריק אין אַ וויסט אָרט, אין אַ יחידות, אוּן רוּט אייך אויס אַבּיסל. וואָרים אַ סַך האָבּן געהאַלטן אין קוּמען אוּן גיין, אַזוי, אַז זיי האָבּן צוּמאָל נישט געהאַט קיין צייט צוּ עסן. אוּן זיי האָבּן זיך אַוועקגעלאָזט מיט אַ סִירָה איז אַ וויסט אָרט אַליין אין אַ יחידות. אוּן בְּנֵי אָדָם האָט זיי געזען אַוועקגיין, אוּן אַ סַך האָבּן זיי דערקענט, אוּן זיי זענען זיך צוּנויפגעלאָפן צוּפוּס פוּן אַלע שטעטלעך, אוּן זענען דאָרטן אָנגעקוּמען פריער פאַר זיי. אוּן בּעת ער איז אַרויסגעקוּמען אוּן געזען דעם גרויסן עוֹלם, האָט אים אָנגענוּמען אַ רַחמָנות אויף זיי, ווייל זיי זענען געווען ווי כֶּבֶש אָן אַ רוֹעֶה; אוּן ער האָט מיט זיי אַ סַך געלערנט. אוּן אַזוי ווי סע איז שוין געוואָרן שפּעט, זענען צוּ אים געקוּמען זיינע תּלמידים, אוּן האָבּן געזאָגט: דאָס אָרט איז וויסט, אוּן עס איז שוין שפּעט; לאָז זיי אָפּ כּדי זיי זאָלן קענען גיין אין די אַרומיקע שטעטלעך אוּן מקוֹמות, אוּן זיך קויפן עפּעס צוּ עסן. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: גיט איר זיי צוּ עסן. האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: זאָלן מיר גיין קויפן לֶחֶם פאַר צווּיי הוּנדערט דינָרים, אוּן זיי געבּן צוּ עסן? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: וויפל לֶחֶם האָט איר? נוּ, גייט אוּן הִנֵּה, אוּן אַז זיי זענען עס דערגאַנגען,

האָבן זיי געזאָגט: פינף, און צוויי פיש. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אַלע געהייסן זיך אַנידערזעצן כִּיתּוּתוויַיז אויפן גרינעם גראָז. און זיי האָבן זיך אַנידערגעזעצט אין שורות, צו הונדערט, און צו פופציק. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען די פינף כְּפָרוֹת הַלֶּחֶם און די צוויי פיש, און האָט אויפגעהויבן זיינע אויגן צום שָמַיִם און האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, און ער האָט אַפגעבראָכן פון דעם לֶחֶם און עס דערלאַנגט די תּלמידים, צו גרייטן פאַר זיי; און אויך די צוויי פיש האָט ער צעטיילט צווישן זיי. און זיי האָבן אַלע געגעסן צו דער זאַט, און זיי האָבן צונויפגענומען פון די איבערגעבליבענע ברעקלעך, צוועלף פולע קערב, און אויך פון די פיש. און די, וואָס האָבן געגעסן פון דעם לֶחֶם, זענען געווען פינף טויזנט מאָן. און ער האָט באַלד געגייט זיינע תּלמידים אַריַינצוגיין אין דער סִירָה, און אַריבערצופאָרן פריער פאַר אים אויף דער אַנדערער זייט, קיין בֵּית-צַיְדָה, ביז ער וועט אָפּלאָזן דאָס עם. און נאָכדעם ווי ער האָט זיך מיט זיי אַפּגעזעגנט, איז ער אַרויפגעגאַנגען אויפן הָר מִתפַּלֵל צו זיין. און אַז סע איז געוואָרן אָוונט, איז די סִירָה געווען אין מיטן יַם, און ער גופּא אויף דער יַבָּשה. און זיענדיק ווי זיי מאַטערן זיך ביים רודערן- וואָרים דער ווינט איז געווען אַנטקעגן זיי - איז ער צו זיי געקומען אַרום דער פערטער משמר, גייענדיק אויפן יַם. און ער האָט זיי געוואָלט פאַרבייגיין, און ווי זיי האָבן אים געזען גיין אויפן יַם, האָבן זיי געמיינט, אַז דאָס איז אַ גייסט, און האָבן זיך צעשריגן; וואָרים זיי האָבן אים אַלע געזען, און האָבן זיך דערשראָקן. און באַלד האָט ער גערעדט מיט זיי, און צו זיי געזאָגט: זייט געטרייסט, דאָס בין איך; האָט נישט קיין מוֹרא. און ער איז צו זיי אין דער סִירָה אַרײַנגעגאַנגען, און דער ווינט האָט אויפגעהערט. און זיי האָבן זיך שטאַרק געחידושט; וואָרים זיי האָבן נישט פאַרשטאַנען בנוֹגֵע דעם

לֶחֶם, מַחמת זייער לֵב איז געווען פאַרהאַרטעוועט.
אוּן בּעת זיי זענען אַריבּערגעפאָרן, זענען זיי געקומען צוּם אֶרֶץ גּנֵיסַר, אוּן האָבּן זיך דערנענטערט צוּם בּרעג. אוּן אַז זיי זענען אַרויסגעקומען פוּן דער סִירָה, האָט מען אים בּאַלד דערקענט, אוּן זיי זענען אַרומגעלאָפן אין דער גאַנצער געגנט, אוּן האָבּן גענומען בּרענגען די חוֹלים אויף זייערו געלעגערס, וואוּהין זיי האָבּן געהערט, אַז ער געפינט זיך. אוּן אוּמעטוּם וואוּ ער איז געקומען, אין די שטעטלעך, שטעט אָדער מקוֹמות, האָט בְּנֵי אָדָם די חוֹלים אַוועקגעלייגט אויפן מאָרק, אוּן אים געבּעטן, צוּ מעגן כאָטש אָנרירן די כּנפות פוּן זיין בֶּגֶד. אוּן אַלע, וואָס האָבּן אים אָנגערירט, זענען געהאָלפן געוואָרן.

ז אוּן סע האָבּן זיך בּיי אים פאַרזאַמלט די פּרוּשים, אוּן עטלעכע פוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס זענען געקומען פוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן זיי האָבּן געזען, אַז עטלעכע פוּן זיינע תּלמידים עסן לֶחֶם מיט טָמא, דאָס הייסט, מיט אוּמגעוואַשענע הענט. [וואָרים די פּרוּשים, אוּן אַלע יִידן עסן נישט, סיידן זיי וואַשן זיך די הענט, וואָרים זיי האַלטן די מסוֹרה פוּן די זקֵנים; אוּן וען זיי קוּמין פוּן מאַרקפּלאַץ, עסן זיי נישט, כָּל-זמַן זיי וואַשן זיך נישט; אוּן אַ סַך אַנדערע זאַכן האָבּן זיי איבּערגענומען מקַיים צוּ זיין ׃ דאָס מקוה טוֹבלען פוּן בּעכערס, אוּן טעפּ, אוּן קוּפּערנע כֵּלים.] אוּן די פּרוּשים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן אים געפרעגט׃ פאַרוואָס זענען זיך דיינע תּלמידים נישט נוֹהג לויט דער מסוֹרה פוּן די זקֵנים, נייערט זיי עסן לֶחֶם מיט טָמא הענט? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט׃ טוֹב האָט ישַׁעיָה אויף אייך צבוּעִים נבִיאות געזאָגט, ווי סע שטייט געשריבּן׃ דאָס דאָזיקע עם גיט מיר אָפּ כָּבוד מיט זיינע ליפּן, אָבּער זיין לֵב איז ווייט פוּן מיר. אוּן אוּמזיסט טוּען זיי מיך דינען, מיט לערנען איינגעחזרטע מִצוות פוּן בְּנֵי אָדָם [ישעיה

כט,יג]. איר פאַרלאָזט דאָס געבאָט פון ה', און האַלט זיך ביי דער מסורה פון בְּנֵי אָדָם. און ער האָט צו זיי געזאָגט: אַיי האָט איר מבַטל געווען ה'ס געבאָט, זיך צו קענען האַלטן ביי אייער מסורה וואָרים מֹשה האָט געזאָגט: גיב אָפּ כָּבוד דיין אָב און דיין אֵם; און דער, וואָס שעלט אָב, אָדער אֵם, זאָל טייטן געטייט ווערן [שמות כ,יב; כא,יז]; אָבער איר זאָגט: אויב איינער וועט זאָגן צו זיין אָב, אָדער אֵם: אַ קָרבן איז דאָס , וואָס דו וואָלטסט געקענט הַנָאה האָבן פון מיר, דאָס הייסט, עס איז אַ נֵדר צו ה'; דעמאָלט לאָזט איר אים שוין מער גאָרניט טאָן פאַר זיין אָב, אָדער אֵם; און דערמיט מאַכט איר בָּטל ה'ס דָּבָר צוליבּ אייער אָנגענומענער מסורה, און אַזוי אַשטייגער זענט איר זיך פיל מאָל נוהג. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיך ווידער גערופן דאָס עם, און האָט צו זיי געזאָגט: הערט מיך אויס, איר אַלע, און פאַרשטייט: נישט דאָס, וואָס קומט אַריין אין אַ בַּר אֱנָש פון דרויסן, קאָן אים מטַמא זיין; נייערט דאָס, וואָס קומט אַרויס פון אים, אָט דאָס איז מטַמא דעם בַּר אֱנָש. דער, וואָס האָט אויערן צו הערן, זאָל הערן. און בשַעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרלאָזט דאָס עם, און איז אַריינגעגאַנגען אין בֵּית אַריין, האָבן משיחס תּלמידים אים געפרעגט וועגן דעם מָשל. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: זענט איר אויך אָן שֵׂכל? פאַרשטייט איר נישט, אַז אַלץ, וואָס קומט אַריין אין דעם בַּר אֱנָש פון דרויסן, קאָן אים נישט מטַמא זיין? וואָרים סע גייט נישט אין זיין לֵב אַריין, נייערט אין מאָגן, און פון דאָרטן אין בֵּית-הַכִּיסא אַריין. [אָט אַזוי האָט ער אַלע שפּייזן טָהוֹר געמאַכט.] און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: דאָס, וואָס קומט אַרויס פון דעם בַּר אֱנָש, דאָס איז מטַמא דעם בַּר אֱנָש. וואָרים פון אינעווייניק, פון דעם מענטשנס לֵב, קומען אַרויס בייזע מַחשָבות, זנות, גנֵבה, רצִיחה, נִיאוף, חַמְדָנוּת, רָעָה,

בַאטרוג, תַאווה, עַיִן-הָרע, לעסטערונג, גאווה, שטות. אָט דאָס גאַנצע רָעָה קומט אַרויס פון אינעווייניק , און איז מטַמא דעם בַּר אֱנָש. און רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען פון דאָרטן און איז אַוועקגעגאַנגען אין די קאַנטן פון צור און צִידוֹן, און ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין אַ בַּית, און האָט נישט געוואָלט , ס'זאָל וועד וויסן פון דעם; אָבער ער האָט נישט געקאָנט בלייבן פאַרבאָרגן. וואָרים באַלד האָט אַן אִשָׁה, וועמעס טעכטערל האָט געהאַט אַ שד, געהערט וועגן אים, און זי איז געקומען און איז אים געפאַלן צו די פיס. און די אִשָׁה איז געווען אַ יָוונית, פון סִירישׁ-פענִיקישן אָפּשטאַם. און זי האָט אים געבעטן, אַז ער זאָל אַרויסטרײַבן דעם שד פון איר בַּת. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו איר געזאָגט: זאָלן קוֹדם די יְלָדים זאַט ווערן, וואָרים עס איז נישט רעכט צו נעמען דאָס לֶחֶם פון די יְלָדים, און עס וואַרפן פאַר די כּלָבים. אָבער זי האָט אים געענטפערט: כֵּן, אֲדוֹנִי; אויך די כּלָבים אונטערן טיש עסן די ברעקלעך פון די יְלָדים. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו איר געזאָגט: צוליב דעם דאָזיקן דָּבָר, גיי דיין דֶּרֶךְ; דער שד איז אַרויס פון דיין בַּת. און זי איז אַהיימגעגאַנגען, און האָט דאָס יֶלֶד געפונטן שקר אויפן בעט, און דער שד איז פון איר געווען אַרויסגעגאַנגען.

און רבי מֶלך המָשיחַ איז ווידער אַרויסגעגאַנגען פון די געמאַרקן פון צור, און איז געגאַנגען דורך צִידוֹן צום יַם פון גָּלִיל, דורך די געמאַרקן פון דעקאַפאָליס. און בְּנֵי אָדָם האָט צו אים געבראָכט אַ טויבן, וואָס האָט געשטאַמלט; און זיי האָבן אים געבעטן, אַז ער זאָל אַרויפלייגן אויף אים זיין האַנט. און ער האָט אים אַוועקגענומען אָן אַ זייט פון דעם עם, און האָט אַרײַנגעלייגט זיינע פינגער אין זיינע אויערן, און האָט אַ שפּיי געטאָן און אָנגערירט זיין צונג; און אויפהייבנדיק זיינט אויגן צום שָׁמַיִם, האָט רבי מֶלך המָשיחַ אַ זיפץ געטאָן, און צו

אים געזאָגט: אִפֿתַח, וואָס איז טייַטש: עפן דיך אויף אוּן זיינע אויערן האָבן זיך געעפנט, אוּן דער באַנד פון זיין צונג איז געוואָרן לויז, אוּן ער האָט גערעדטגלאַט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי באַפוילן, אַז זיי זאָלן עס קיינעם נישט דערציילן; אָבער וואָס מער ער האָט זיי פאַרווערט, אַלץ מער האָבן זיי עס באַקאַנט געמאַכט. אוּן זיי האָבן זיך שטאַרק געחִידושט, אוּן געזאָגט: אַלצדינג האָט ער טוֹב געטאָן; ער מאַכט אַפילו די טויבּע הערן, אוּן די שטומע רעדן.

ח אין יענע טעג, בּעת סע האָט זיך ווידער פאַרזאַמלט אַ

גרויסער עוֹלם, אוּן זיי האָבן נישט געהאַט וואָס צו עסן, האָט ער גערופֿן צו זיך זיינע תּלמידים, אוּן האָט צו זיי געזאָגט: עס איז מיר אַ רַחמָנות אויפֿן עם, וואָרים זיי זענען מיט מיר שוֹין דריי טעג, אוּן האָבן נישט וואָס צו עסן. אוּן אויבּ איך זאָל זיי אַהיימשיקן אומגעגעסן, וועלן זיי נאָך חַלָשן אויפֿן דֶּרֶךְ; אוּן טייל פוּן זיי קומען אויך פוּן ווייט. אוּן זיינע תּלמידים האָבן אים געענטפֿרט: פוּן וואַנען קאָן מען זיי דאָ אין דער מִדבּר זעטיקן מיט לֶחֶם? האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געפֿרעגט: וויפל לאַבּן לֶחֶם האָט איר? האָבן זיי געזאָגט: זיבּן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהייסן דעם עוֹלם זיך אַנידערזעצן אויף דער ערד; אוּן ער האָט גענומען די זיבּן לֶחֶם אוּן האָט אַ בּרָכה געמאַכט, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי איבּערגעבּראָכן, אוּן געגעבּן זיינע תַּלמידים, צו גרייטן פאַר זיי. אוּן זיי האָבן עס דערלאַנגט דעם עוֹלם. אוּן זיי האָבן אויך געהאַט עטלעכע קליינע פישלעך; אוּן נאָכדעם ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט איבּער זיי אַ בּרָכה געמַאכט, האָט ער געהייסן, מע זאָל אויך זיי דערלאַנגען. אוּן זיי האָבן געגעסן, אוּן זענען זאַט געוואָרן; אוּן זיי האָבן צונויפגעקליבּן פוּן די איבּערגעבּליבּענע ברעקלעך, זיבּן קערבּ. אוּן זיי זענען געווען אַן עֶרֶך פוּן פיר טויזנט בְּנֵי אָדָם. אוּן ער האָט זיי

אַוועקגעשיקט; אוּן בּאַלד איז רבי מֶלך המָשיחַ אַריין אין אַ סִירָה מית זיינע תַּלמידים, אוּן איז אָנגעקומען אין די קאַנטן פוּן דלמָנוּתָא. אוּן די פּרושים זענען אַרויסגעקומען, אוּן האָבּן אָנגעהויבּן מיט אים אַ וויכּוח, אוּן פאַרלאַנגט פוּן אים אַ צייכן [אוֹת] פוּן שָמַיִם, כּדי אים צוּ פּרואווּן. אוּן ער האָט טיף אָפּגעזיפצט אין זיין געמיט, אוּן געזאָגט: פאַרוואָס זוכט דער דאָזיקער דוֹר אַ צייכן [אוֹת]? בּאֱמת, איך זאָג אייך, דעם דאָזיקן דוֹר וועט נישט געגעבּן ווערן קיין שוּם צייכן [אוֹת]. אוּן ער האָט זיי פאַרלאָזט, אוּן איז ווידער אַרײַנגעגאַנגען אין דער סִירָה, אוּן איז אַריבּערגעפאָרן אויף דער אַנדערער זייט.

אוּן זיי האָבּן פאַרגעסן מיטצונעמען לֶחֶם, אוּן האָבּן נישט געהאַט מער ווי איין לֶחֶם אין דער סִירָה. אוּן ער האָט זיי געוואָרנט: שׂימוּ לב, אוּן היט אייך פאַר דעם זויערטייג פוּן די פּרושים אוּן פאַר דעם זויערטייג פוּן הוֹרדוסן. אוּן זיי האָבּן זיך געאַמפּערט איינער מיטן אַנדערן, אוּן געזאָגט: מיר האָבּן נישט קיין לֶחֶם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט עס בּאַמערקט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: ווָאס אַמפּערט איר אייך, ווָאס איר האָט נישט קיין לֶחֶם? צי קאָנט איר נאָך אַלץ נישט מערקן אוּן פאַרשטיין? איז אייער לֵב פאַרהאַרטעוועט? איר האָט אויגן אוּן הִנֵּה נישט, אוּן איר האָט אויערן, אוּן הערט נישט? אוּן געדענקט איר נישט, בּעת איך האָבּ צעבּראָכן די פינף לֶחֶם פאַר די פינף טויזנט, וויפל פוּלע קערבּ מיט בּרעקלעך האָט איר צוּנויפגעקליבּן? זאָגן זיי צוּ אים: צוועלף. אוּן בּעת איך האָבּ צעבּראָכן די זיבּן פאַר די פיר טויזנט, וויפל פוּלע קערבּ מיט בּרעקלעך האָט איר צוּנויפגעקליבּן? זאָגן זיי צוּ אים: זיבּן. האָט ער צוּ זיי געזאָגט: טאָ פאַרוואָס פאַרשטייט איר נישט? אוּן זיי זענען געקומען קיין בֵּית-צַיְדָה. אוּן בְּנֵי אָדָם האָט צוּ אים געבּראַכט אַ בּלינדן, אוּן אים געבּעטן, אַז ער זאָל אים אָנרירן.

אוּן עֶר הָאט אָנגענומען דעם בּלינדן בּיי דער האַנט, אוּן האָט אים אַרויסגעפירט פּוּן דאָרף; אוּן אַז ער האָט אַ שפּיי געטאָן אויף זיינע אויגן, האָט ער אַרויפגעלייגט זיינע הענט אויף אים, אוּן אים געפרעגט: זעסטוּ עפּעס? אוּן ער האָט אַ קוּק געגעבּן, אוּן געזאָגט: איך הִנֵּה בְּנֵי אָדָם, ווי בּיימער הִנֵּה איך זיי אַרומגיין. דערנאָך האָט ער ווידער אַרויפגעלייגט די הענט אויף זיינע אויגן; אוּן ער האָט שאַרף געקוּקט, אוּן איז געהיילט געוואָרן, אוּן האָט אַלץ געזען קלאָר. אוּן ער האָט אים אַהיימגעשיקט, אוּן געזאָגט: גיי אַפילוּ אין דאָרף נישט אַריין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעגאַנגען מיט משיחס תַּלמידים אין די שׁטעטלעך פּוּן קֵיסַריה פּוּן פיליפּוּס; אוּן אויפן דֶּרֶךְ האָט ער געפרעגט זיינע תַּלמידים: ווער, זאָגן די בְּנֵי אָדָם בּין איך? האָבּן זיי אים געענטפערט: יוֹחָנָן פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה; אוּן אַנדערע, אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא; אוּן אַנדערע ווידער, איינער פּוּן די נבִיאים. האָט ער זיי געפרעגט: איר אָבּער, ווער זאָגט איר, בּין איך? אוּן כֵּיפָא האָט געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: דוּ ביסט דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אָנגעזאָגט, אַז זיי זאָלן קיינעם נישט דערציילן וועגן אים.

אוּן ער האָט מיט זיי אָנגעהויבּן צוּ לערנען, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] מוּז ליידן אַ סַך, אוּן פאַרוואָרפן ווערן פּוּן די זקֵנים, אוּן די ראָשי-כֹּהֲנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן געטייט ווערן, אוּן נאָך דריי טעג וועט ער ווידער אויפשטיין. אוּן ער האָט דערפּוּן אָפן גערעדט. אוּן כֵּיפָא האָט אים גענומען, אוּן האָט אים אָנגעהויבּן צוּ מוּסרן. אָבּער ער האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן קוּקנדיק אויף משיחס תַּלמידים, האָט ער אויסגעמוּסרט כֵּיפָא, אוּן געזאָגט: קער אָפּ פּוּן מיר שָׂטן וואַרים דיך אַרט נישט, וואָס איז שַׁייך ה', נייערט וואָס איז שַׁייך בְּנֵי אָדָם. אוּן ער האָט צוּ זיך גערופן דאָס עם

אינאיינעם מיט משיחס תַּלמידים, אוּן האָט צוּ זיי העזאָגט ׃ וויל מיר וועט נאָכגיין, זאָל ער זיך אַליין פאַרלייקענען, אוּן נעמען אויף זיך זיין עֲקֵדָה עץ בראשית כב,ז בּוּים פון מסירות נפש, אוּן מיר נאָכגיין. וואָרים וועט סע וויל ראַטעווען זיין זיין נֶפֶשׁ, וועט עס פאַרלירן; אוּן וועט סע וועט פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ פון מיינעטוועגן אוּן צוליבּ דער בשׂורת הגאוּלָה, וועט עס ראַטעווען זיין. וואָרים וואָס נוּצט עס דעם בַּר אֱנָשׁ, וועט ער זאָל געווינען די גאַנצע וועלט, אוּן פאַרלירן זיין נֶפֶשׁ׃ אָדער וואָס פאַר אַן אויסלייז קאָן אַ בַּר אֱנָשׁ געבּן פאַר זיין נֶפֶשׁ׃ וואַרים וועט עס וועט זיך שעמען מיט מיר אוּן מיט מיינע רייד אין דעם דאָזיקן נוֹאֱפדיקן אוּן זינדיקן דוֹר, וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח] זיך אויך שעמען מיט אים, בּעת ער וועט קוּמען אין דער כבוד פון זיין אלוקים הָאָב [עַתִּיק יוֹמִין,דניאל ז, יג] מיט די מַלאָכים הַקְּדוֹשִׁים.

ט אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט׃ בּאֱמת, איך זאָג אייך, פאַראַן עטלעכע פון די, וואָס שטייען דאָ וואָס וועלן נישט פאַרזוכן דעם טַעם פון מָוֶת, בּיז זיי וועלן זען דאָס מַלכות ה' אַנקוּמען מיט מאַכט. אוּן זעקס טעג שפּעטער האָט רבי מֶלך המָשיחַ גענוּמען מיט זיך כֵּיפָא, אוּן יַעקֹבן אוּן יוֹחָנָן, אוּן האָט זיי אַרויפגעבּראַכט אַליין מיט זיך אויף אַ הויכן הָר ; אוּן ער איז פאַר זיי פאַרענדערט געוואָרן. אוּן משיחס מַלבּושים זענען געוואָרן שטראַלנדיק, אַזוי ווייס, אַז קיין פאַרבּער אויף דער ערד וואַלט זיי נישט געקאָנט ווייסער מאַכן. אוּן אלִיָהוּ הַנָבִיא מיט מֹשהן האָבּן זיך אַנטפּלעקט צוּ זיי, אוּן האָבּן געריעדט מיט רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן כֵּיפָא האָט זיך אָפּגערופן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ׃ רַבִּי, עס איז טוֹב פאַר אונדז דאָ צוּ זיין; לאָמיר מאַכן דריי בּיידלעך, אֶחָד פאַר דיר, אוּן אֶחָד פאַר

מׂשהן, אוּן אֶחָד פּאַר אֵלִיָהוּ הַנָבִיא. וואָרים ער האָט נישט
געוואוסט, וואָס צוּ זאָגן, אַזוי דערשראָקן זענען זיי געווען. אוּן
געקוּמען איז אַ וואָלקן, אוּן האָט זיי פּאַרשאָטנט, אוּן אַ קוֹל איז
אַרויס פוּן דעם וואָלקן: דאָס איז מיין געליבטער זוּן; אים זאָלט
איר הערן. אוּן אַז זיי האָבּן זיך פלוּצים אַרוּמגעקוּקט, האָבּן זיי
קיינעם נישט געזען, אַחוּץ רבי מֶלך המָשיחַ אַליין. אוּן בּעת זיי
האָבּן אַראָפּגענידערט פוּן דעם הָר, האָט ער זיי בּאֶפוילן, אַז זיי
זאָלן קיינעם נישט דערציילן, וואָס זיי האָבּן געזען, בּיז דער
בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט אויפשטיין תּחַית-הַמֵתים. אוּן
זיי האָבּן אויפגעכאַפּט דאָס דָבָר, אוּן האָבּן זיך געזוּשובט
צווישן זיך, וואָס תּחַית-הַמֵתים זאָל בּאַטייטן. אוּן זיי האָבּן
אים געפרעגט: פאַרוואָס זאָגן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אַז קוֹדם
דאַרף קוּמען אלִיָהוּ הַנָבִיא? האָט ער צוּ זיי געזאָגט: אַוודאי
קוּמט קוֹדם אלִיָהוּ הַנָבִיא, אוּן טוּט אַלץ אויפריכטן; אוּן ווי
סע שטייט געשריבּן וועגן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] , אַז
ער מוּז אַ סַך ליידן, אוּן ווערן פאַרשטויסן. אָבּער איך זאָג
אייך, אַז אלִיָהוּ הַנָבִיא איז שוֹין געקוּמען, אוּן זיי האָבּן מיט אים
געטאָן וואָס זיי האָבּן געוואָלט, אַזוי ווי סע שטייט געשריבּן
וועגן אים. אוּן בּעת זיי זענען געקוּמען צוּ די תּלמידים, האָבּן
זיי געזען אַ גרויסן עוֹלם אַרוּם זיי, אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן
זיך מיט זיי מִתוַכֵּחַ געווען. אוּן אַז די בְּנֵי אָדָם האָבּן אים
דערזען, זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן האָבּן זיך אַ לאָז געטאַן
צוּ אים, אוּן אים אָפּגעגעבּן שָלוֹם. אוּן ער האָט זיי געפרעגט:
וועגן וואָס זענט איר זיך מִתוַכֵּחַ מיט זיי? אוּן איינער פוּן
דעם עם האָט אים געענטפערט: רֶבִּי, איך האָב געבּראַכט צוּ
דיר מיין זוּן, וואָס האָט אַ אִיש אִלֵם גייסט; אוּן וואוּ נאָר ער
כאַפּט אים אָן, וואָרפט ער אים אַהין אוּן אַהער; אוּן ער שוימט
אוּן קריצט מיט די ציין, אוּן ווערט פאַרשטאַרט; אוּן איך האָב

געזאָגט צו דיינע תּלמידים, אַז זיי זאָלן אים אַרויסטרײַבן, אָבער זיי זענען נישט געווען בְּיכוֹלת. און ער האָט זיי געענטפערט: אַ אומגלויבּיקער דור, ווי לאַנג נאָך זאָל איך זיין מיט אייך? ווי לאַנג נאָך זאָל איך אייך פאַרטראָגן? ברענגט אים אַהער צו מיר. און זיי האָבן אים געבראַכט צו אים; און ווי ער האָט אים דערזען, האָט דער שד פֿלוצים געוומען אים רייסן; און ער איז אַנידערגעפאַלן אויף דער ערד, און האָט זיך שוימענדיק געוואָלגערט. און ער האָט געפרעגט זיין אָב: ווי לאַנג איז עס, זינט דאָס איז צו אים געקומען? האָט ער געזאָגט: פון קינדווײַז אָן. און אָפט וואַרפט ער אים אין אֵש און אין מַיִם אַריין, כּדי אים אומצוברענגען, אָבער אויב דו קענסט עפּעס טאָן, האַב אויף אונדז רַחמָנות, און העלף אונדז. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: אויב דו קענסט? אַלץ איז מעגלעך פאַר דעם, וואָס גלויבּט. און באַלד האָט דער אָב פון דעם יִנגל אויסגעשריגן, און געזאָגט: איך גלויב העלף מיין אומגלויבּן און ווען רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען, אַז דאָס עם לויפט זיך צונויף, האָט ער אַנגעשריגן אויף דעם שד, און צו אים געזאָגט: דו אִיש אִלֵּם און טויבּער גייסט, איך באַפעל דיר, זאַלסט אַרויס פון אים, און מער קיינמאָל אין אים נישט אַריַינגיין. און נאָך אַ סַך שריַענישׁ, און גָּדוֹל ריַסענישׁ, איז ער פון אים אַרויס; און דאָס יִנגל איז געוואָרן ווי אַ מֵת, אַזוי, אַז אַ סַך האָבן געזאָגט: ער איז נִפְטָר. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים אָנגענומען בּיי דער האַנט, און האָט אים אויפגעהויבּן, און ער איז אויפגעשטאַנען. און ווען ער איז אַריַינגעגאַנגען אין בֵּית אַריין, האָבן אים זיינע תּלמידים געפרעגט, בּעת זיי זענען געווען אַליין אין אַ יחידות: פאַרוואָס האָבן מיר אים נישט געקענט אַרויסטרײַבן? האָט ער צו זיי געזאָגט: דער דאָזיקער מִין גייט נישט אַרויס, סיידן דורך תּפִילה און תּעניתים. און זיי

זענען פון דאָרטן אַוועק, אוּן זענען דורכגעגאַנגען דורך גָּלִיל; אוּן
ער האָט נישט געוואָלט, אַז עמיצער זאָל עס וויסן. וואַרים ער
האָט געלערנט זיינע תַּלמידים, אוּן צוּ זיי געזאָגט דער בַּר-אֱנָשׁ
[דניאל ז,יג, משיח] וועט איבערגעענטפערט ווערן אין די הענט
פון בְּנֵי אָדָם, אוּן זיי וועלן אים טייטן; אוּן דריי טעג נאָכן מָוֶת
וועט ער ווידער אויפשטיין. אָבּער זיי האָבּן נישט
פאַרשטאַנען, וואָס ער האָט געזאַגט, אוּן האָבּן מוֹרא געהאַט
אים צוּ פרעגן. אוּן זיי זענען געקוּמען קיין כְּפַר-נַחוּם; אוּן בּעת
ער איז נעווען אין בֵּית, האָט ער זיי געפרעגט: וועגן וואָס האָט
איר אייך געאַמפּערט אויפן דֶּרֶךְ? אָבּער זיי האָבּן געשוויגן;
ווייל אויפן דֶּרֶךְ האָט איינער מיטן אַנדערן זיך געאַמפּערט, ווער
עס איז דער גָּדוֹל צווישן זיי. אוּן ער האָט זיך אַנידערגעזעצט,
אוּן גערופן די צוועלף, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: דער, וואָס וויל
זיין דער ערשטער, זאָל זיין דער לעצטער פון אַלע, אוּן אַ מְשָׁרֵת
פון אַלע. אוּן ער האָט גענומען אַ יֶלֶד, אוּן האָט עס
אַוועקגעשטעלט אין זייער מיט; אוּן נעמענדיק עס אין זיינע
אָרעמס, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: ווער סע וועט אויפנעמען אַזאַ
יֶלֶד אין מיין נאָמען, טוט מיך אויפנעמען; אוּן ווער סע נעמט
מיך אויף, נעמט אויף נישט מיך, נייערט אים, וואָס האָט מיך
געשיקט. האָט יוֹחָנָן צוּ אים געזאָגט: רֶבִּי, מיר האָבּן געזען
איינעם אַרויסטרייַבּן שדים אין דיין נאָמען; אוּן מיר האָבּן אים
פאַרווערט, ווייל ער איז אונדז נישט נאָכגעגאַנגען. אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: פאַרווערט אים נישט; ווייל קיינער
קאָן נישט טאָן קיין וואונדער אין מיין נאָמען, אוּן באַלד רעדן
רָעָה אויף מיר. וואָרים דער, וואָס איז נישט קעגן אונדז, איז
פאַר אונדז. וואָרים ווער סע וועט אייך געבּן צוּ טרינקען אַ
כּוֹס מַיִם, מַחמת איר געהערט צום רבי מֶלך המָשיחַ, בּאֱמת, איך
זאָג אייך, ער וועט נישט אָנווערן זיין שׂכַר. אוּן ווער סע וועט

מאַכן שטרויכלען איינעם פון די דאָזיקע קליינע, וואָס גלויבן אין מיר, פאַר דעם וואָלט בעסער געווען, אַז אַ גרויסער מילשטיין וואָלט אָנגעהאָנגען געוואָרן אויף זיין האַלדז, אוּן ער וואָלט אַרײַנגעוואָרפן געוואָרן אין ים אַריין. אוּן אויב דיין האַנט מאַכט דיך שטרויכלען, האַק זי אָפּ; עס איז בעסער פאַר דיר אַרײַנצוקומען אין חיים געמומט, אײדער מיט דיינע בײדע הענט אַרײַנגעוואָרפן צו ווערן אין גיהֶנום, אין דעם אומפאַרלעשלעכן אֵש, וואוּ זייער וואָרעם שטאַרבט נישט אוּן דאָס אֵש ווערט נישט פאַרלאָשן [ישעיה סו ,כד]. אוּן אויב דיין פוס מאַכט דיך שטרויכלען, האַק אים אָפּ; עס איז בעסער פאַר דיר אַרײַנצוקומען אין חיים לאָם, אײדער מיט בײדע פיס אַרײַנגעוואָרפן צו ווערן אין גיהֶנום, וואוּ זייער וואָרעם שטאַרבט נישט, אוּן דאָס אֵש ווערט נישט פאַרלאָשן. אוּן אויב דיין אויג מאַכט דיך שטרויכלען, רייס עס אַרויס; עס איז בעסער פאַר דיר אַרײַנצוקומען אין דעם מַלכות ה' מיט איין אויג, אײדער מיט בײדע אויגן אַרײַנגעוואָרפן צו ווערן אין גיהֶינום, וואוּ זייער וואָרעם שטאַרבט נישט, אוּן דאָס אֵש ווערט נישט פאַרלאָשן. וואָרים יעדער איינער וועט געזאַלצן ווערן מיט אֵש. זאַלץ איז טוֹב; אויב אָבער זאָלץ פאַרלירט דעם טַעם, מיט וואָס וועט איר עס ווירצן? האָט זאַלץ אין זיך, אוּן לעבט בשָׁלום איינער מיטן אַנדערן.

י אוּן ער איז אויפגעשטאַנען פון דאָרטן, אוּן איז געקומען אין די געמאַרקן פון יהודה אוּן עֵבר-הַיַרדן, אוּן אַ גרויסער הַמוֹן מענטשן האָט זיך ווידער אַרום אים פאַרזאַמלט, אוּן ווי זיין שטייגער, האָט ער ווידער מיט זיי געלערנט. אוּן פרושים האָבן געגעענט, אוּן כּדי אים צו פּרואווּן, האָבן זיי אים געפרעגט: צי מעג אַ מאַן זיך גֶטן מיט זיין אִשָׁה? האָט ער זיי געענטפערט:

וואָס האָט אייך מֹשה געבאָטן? האָבן זיי געזאָגט: מֹשה האָט אונדז דערלויבט צו שרייבן אַ גֵט , און זי אַוועקשיקן [דברים כד,א-ד]. אָבער רבי מֵלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: צוליב אייער האַרטהאַרציקייט האָט ער אייך פאָרגעשריבן דאָס דאָזיקע מצוה. אָבער אין אָנהייב פון דער באַשאַפונג האָט זיי ה' באַשאַפן זָכר און נקֵבה [בראשית א: כז,ב]. דעריבער זאָל אַ מאַן פאַרלאָזן זיין אָב און אֵם, און זיך באַהעפטן אָן זיין אִשָה, און ביידע זאָלן ווערן איין בָשָר [בראשית ב,כד]. אַזוי זענען זיי שוין מער נישט צוויי, נייערט בשר אחד. דעריבער, וואָס ה' האָט באַהאָפטן, זאָל אַן אדם נישט פונאַנדערשיידן. און אין בֵית האָבן אים די תַלמידים ווידער געפרעגט וועגן דעם דאָזיקן עִנין. און ער האָט צו זיי געזאָגט: וועט סע גֵט זיך מיט זיין אִשָה, און האָט חתונה מיט אַן אַנדערער, איז אַ נואף. און אויב זי גופא גֵט זיך מיט איר מאַן, און האָט חַתונה מיט אַן אַנדערן, איז זי אַ נואֵפטע. און זיי האָבן צו אים געבראַכט יְלָדים, כדי ער זאָל זיי אָנרירן; אָבער די תַלמידים האָבן זיך אויף זיי אָנגעבייזערט. און אַז רבי מֵלך המָשיחַ האָט דאָס געזען, האָט עס אים פאַרדראָסן, און ער האָט צו זיי געזאָגט: לאָזט די יְלָדים קומען צו מיר, און פאַרווערט זיי נישט; ווייל צו אַזעלכע געהערט דאָס מַלכות ה'. באֱמת, איך זאָג אייך, ווער סע וועט נישט מקַבל זיין דאָס מַלכות ה' ווי אַ יֶלֶד, דער וועט דערין נישט אַרײַנקומען. און ער האָט זיי געגומען אין זיינע אָרעמס, און האָט זיי געבענטשט, און אַרויפגעלייגט זיינע הענט אויף זיי. און בעת ער האָט זיך געלאָזט אין דֶרֶך אַריין, איז צו אים צוגעלאָפן איינער, וואָס איז פאַר אים געפאַלן אויפן פָנים, און האָט אים געפרעגט: רַבִּי גוטער, וואָס זאָל איך טאָן, כדי צו יַרשענען חַיֵי עוֹלם? און רבי מֵלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: פאַרוואָס רופסטו מיך גוטער? קיינער איז נישט טוֹב, הוץ ה' אַליין. דו קענסט די

מִצוות ׃ דוּ זאָלסט נישט טייטן, דוּ זאָלסט נישט מזַנה זיין, דוּ זאָלסט נישט גַנבענען, דוּ זאָלסט נישט פאַלש עֵדות זאָגן, דוּ זאַלסט נישט בּאַרויבּן, גיבּ אָפּ כָּבוד דיין אָב אוּן אֵם [שמות כ,יב-יד; דברים ה,טז-יח]. אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט׃ רֶבּי דאָס אַלץ האָבּ איך אָפּגעהיט פּוּן מיין יוגנט אַן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים אָנגעקוּקט, אוּן אים ליבּ בּאַקוּמען, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט׃ איין זאָך פעלט דיר נאָך; גיי, פאַרקויף וואָס דוּ פאַרמאָגסט, אוּן גיבּ עס די עֲנִיִּים, וועסטוּ האָבּן אַן אוֹצר אין שָׁמַיִם. אוּן קוּם, אוּן גיי מיר נאָך. בּיי די רייד האָט זיך זיין פָּנים פאַרכמאַרעט, אוּן ער איז אַוועקגעגאַנגען אַ דערשלאָגענער, מַחמת ער האָט געהאַט אַ סַך גיטער. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַרוּמגעקוּקט, אוּן געזאָגט צוּ זיינע תּלמידים ׃ ווי שווער איז פאַר די, וואָס האָבּן עֲשִׁירות, אַריַינצוקוּמען אין דעם מַלכות ה׳ אוּן די תּלמידים האָבּן זיך געחִידושט איבּער זיינע רייד. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך ווידער אָפּגערופּן, אוּן צוּ זיי געזאָגט׃ יְלָדים, ווי שווער איז פאַר די, וואָס פאַרזיכערן זיך אין אַשִׁירות, אַריַינצוקוּמען אין דעם מַלכות ה׳ עס איז ליַיכטער פאַר אַ קעמל דוּרכצוגיין דוּרך אַ לעכל פּוּן אַ נאָדל, ווי פאַר אַן עוֹשר אַריַינצוקוּמען אין דעם מַלכות ה׳. אוּן זיי זענען שטאַרק נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן האָבּן צוּ אים געזאָגט׃ טאָ ווער קאָן נִיצול ווערן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף זיי געקוּקט, אוּן געזאָגט׃ בּיי בְּנֵי אָדָם איז עס אוּממעגלעך, אָבּער נישט בּיי ה׳; וואָרים אַלץ איז מעגלעך בּיי ה׳ . האָט כֵּיפּא געזוּמען צוּ אים זאָגן׃ הִנֵּה, מיר האָבּן אַלץ פאַרלאָזט, אוּן זענען דיר נאָכגעגאַנגען, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט׃ בֶּאֱמת, איך זאָג אייך, נישטאָ קיינער, וואָס האָט פארלאזט בַּיִת, אָדער אַחִים, אָדער אָחוֹת, אָדער אֵם, אָדער אָב, אָדער יְלָדים, אָדער שָׂדוֹת, פּוּן מיינעטוועגן אוּן צוליבּ דער בּשׂורת הגאוּלָה, וואָס וועט

נישט באַקומען הונדערט מאָל מער אין דער איצטקער צייט, בָּתִּים, אוּן אַחִים, אוּן אָחוֹת, אוּן מוּטערס, אוּן יְלָדִים, אוּן שָׂדוֹת, אינאיינעם מיט רִדִיפוֹת, אוּן אויף יענער וועלט, חַיֵּי עוֹלם. אָבּער אַ סַך, וואָס זענען ערשטע, וועלן זיין לעצטע, אוּן די לעצטע - ערשטע. אוּן זיי זענען געווען אין דֶּרֶךְ, אוּן זענען אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען פאַרויס פאַר זיי; אוּן זיי זענען געווען פאַרחידושט, אוּן די, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, האָבּן מוֹרא געהאַט. אוּן ער האָט ווידער גענומען די צוועלף אין אַ יחידות, אוּן האָט זיי אָנגעהויבּן צו דערציילן, וואָס מיט אים וועט זיך טרעפן; אוּן ער האָט געזאָגט: הִנֵּה, מיר גייען אַרויף קיין ירוּשָׁלַיִם; אוּן דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט איבּערגעענטפערט ווערן צו די ראָשי-כֹּהֲנים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן זיי וועלן אים פאַרמְשפּטן צום מָוֶת, אוּן אים איבּערענטפערן צו די עַמָּמים. אוּן זיי וועלן אים פאַרשפּאָטן, אוּן שפּייען אויף אים, אוּן אים שמייסן אוּן טייטן אוּן אויפן דריטן יוֹם וועט ער ווידער אויפשטיין. אוּן יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן, זַבְּדַי זין, זענען צוגעגאַנגען צו רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געזאָגט: רַבִּי מיר ווילן, אַז דו זאָלסט פאַר אונדז טאָן, וואָס מיר וועלן דיך בּעטן. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: וואָס ווילט איר, אַז איך זאָל טאָן פאַר אייך? האָבּן זיי צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: בּאַוויליק אונדז צו זיצן, איינער צו דיין רעכטער, אוּן איינער צו דיין לינקער האַנט, אין דיין כבוד. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: איר ווייסט נישט וואָס איר ווילט. צי קאָנט איר טרינקען דעם כּוֹס, וואָס איך טרינק אָדער מקוה געטוֹבלט צו ווערן מיט דער טבִּילה, וואָס איך וועט געטוֹבלט? האָבּן זיי צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: מיר קענען! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: דעם כּוֹס, וואָס איך

טרינק, וועט איר טרינקען; אוּן מיט דער מקוה טבֿילה, וואָס איך וואר געטוֹבלט, וועט איר אויך געטוֹבלט ווערן; אָבּער זיצן צוּ מיין רעכטער אָדער לינקער האַנט, איז נישט מיינס צוּ געבּן, דאָס איז פאַר די, פאַר וועמען עס איז אָנגעבּרייט געוואָרן; אוּן אַז די צען האָבּן דאָס געהערט, האָט עס זיי פאַרדראָסן אויף יַעקֹבן אוּן יוֹחָנָן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי צוּגערופן צוּ זיך, אוּן געזאָגט: ווייסן ווייסט איר, אַז די שָׂרים פוּן די עָמָמים הערשן איבּער זיי, אוּן זייערע גדוֹלים געוואלטיקן איבּער זיי. נישט אַזוי זאָל עס אָבּער זיין צווישן אייך; נייערט וואר סע וויל ווערן גָּדוֹל צווישן אייך, זאָל זיין אייער מְשָׁרֵת, אוּן וואר סע וויל זיין ערשט צווישן אייך, זאָל זיין אייער אַלעמענס עָבֶד. וואָרים דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] איז אויך נישט געקוּמען באַדינט צוּ ווערן, נייערט צוּ באַדינען, אוּן צוּ געבּן זיין חַיים אַן אויסלייז פאַר אַ סַך. אוּן זיי זענען געקוּמען קיין יִריחוֹ; אוּן בּעת ער האָת פאַרלאָזט יִריחוֹ מיט משיחס תַּלמידים אוּן מיט אַ גרויסן הַמוֹן בְּנֵי אָדָם, איז טִימַיס זון, בַּרטִימַי, אַ בּלינדער בּעטלער, געזעסן בּיים דֶּרֶךְ. אוּן וועט ער האָט געהערט, אַז עס איז רבי מֶלך המָשיחַ פוּן נצֶרֶת, וואָס גייט פאַרבּיי, האָט ער אנגעהוֹיבּן צוּ שרייען: יהושע/ישוע בֶּן-דָּוִד, האָבּ רחמָנות אויף מיר! און אַ סַך האָבּן זיך אויף אים אָנגעבּייזערט, ער זאָל שווייגן, אָבּער ער האָט נאָך העכער געשריגן: בֶּן-דָּוִד, האָבּ רַחמָנות אויף מיר! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַפּגעשטעלט, אוּן געזאָגט: רופט אים צוּ; אוּן זיי האָבּן גערופן דעם בּלינדן, אוּן צוּ אים געזאָגט: זיי געטרייסט שטיי אויף, ער רופט דיך. אוּן ער האָט אַראָפּגעוואָרפן זיין מאַנטל, אוּן איז אויפגעשפרונגען, אוּן האָט געגעבּנט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט: וואָס ווילסטו, אַז איך זאָל טאָן פאַר דיר? אוּן דער בּלינדער האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: רַבּוֹני,

כ'וויל מיין ראיה! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: גיי, דיין אֱמונה האָט דיר געהאָלפן. אוּן באוֹתוֹ-רֶגע האָט ער צוריק באַקומען זיין ראיה, אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען אויפן דֶּרֶךְ.

יא אוּן בעת זיי האָבן געגעענט קיין ירוּשָלַיִם, קיין בֵּית-פַּגֵי אוּן בֵּית-הִינִי, בײַם הַר-הַזֵּיתים, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געשיקט צוויי פוּן משיחס תּלמידים, אוּן צוּ זיי געזאָגט: גייט אין דאָרף אַריין אָנטקעגנאיבער אייך. אוּן באַלד ווי איר וועט אַרײַנקומען, וועט איר געפינען צוגעבונדן אַ יונג אייזל, אויף וועלכן קיינער איז נאָך נישט געזעסן; בינדט עס אָפּ, אוּן ברענגט עס אַהער. אוּן אויב עמיצער וועט צוּ אייך זאָגן: פאַרוואָס טוט איר דאָס? זאָלט איר זאָגן: דער אָדוֹן דאַרף עס האָבן, אוּן ער וועט עס תֵּיכּוף צוריקשיקן. אוּן זיי זענען געגאַנגען, אוּן האָבן געפונען אַ יונג אייזל צוגעבונדן בײַ אַ דֶּלֶת אין דרויסן בײַם דֶּרֶךְ; אוּן זיי האָבן עס אָפּגעבונדן. אוּן עטלעכע פוּן די, וואָס זענען דאָרט געשטאַנען, האָבן צוּ זיי געזאָגט: וואָס טוט איר, וואָס איר בינדט אָפּ דאָס אייזעלע? אוּן זיי האָבן צוּ זיי געזאָגט, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געהייסן; אוּן זיי האָבן זיי געלאָזט גיין. אוּן זיי האָבן געבראַכט דאָס אייזל צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבן דערויף אַרויפגעלייגט זייערע מַלבושים, אוּן ער האָט זיך אויף זיי אַרויפגעזעצט. אוּן אַ סַך האָבן אויסגעשפרייט זייערע מַלבושים אויפן דֶּרֶךְ, אוּן אַנדערע צווייגן, וואָס זיי האָבן אָפּגעשניטן אויף די שָׂדוֹת. אוּן די, וואָס זענען געגאַנגען פאָרויס, אוּן די, וואָס זענען נאָכגעגאַנגען, האָבן געשריגן: הוֹשַע-נָא! בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ה'! געבענטשט איז דאָס מַלכות פוּן אונדזער אָב דָּוִד, וואָס טוט קומען! הוֹשַע-נָא אין דער הייך! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעקומען קיין ירוּשַלָיִם, אוּן איז געגאַנגען אין בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן נאָכדעם ווי ער האָט זיך אויף אַלץ אַרומגעקוקט, אוּן מַחמת עס איז שוֹין געווען שפּעט,

איז ער אַרויסגעגאַנגען קיין בֵּית-הִינִי מיט די צוועלף. אוּן אויף
מָחָר, בּעת זיי זענען אַרויסגעקומען פון בֵּית-הִינִי, איז ער געווען
הונגעריק. אוּן זעענדיק פון דערווייטנס אַ פיַיגנבוים מיט
בלעטער, איז ער צוגעגאַנגען זען, אֶפשר וועט ער אויף אים
עפּעס געפינען. אוּן אַז ער האָט זיך דערנענטערט צוּ אים, האָט
ער גאָרניט געפונען, אַחוץ בלעטער; וואָרים עס איז נאָך נישט
געווען די צייט פון פייגן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים
געזאָגט: זאָל שׂוין קיינער מער קיינמאָל נישט עסן קיין פֵּירות
פון דיר. אוּן משיחס תַּלמידים האָבּן עס געהערט. אוּן זיי זענען
געקומען קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן ער איז אַרַיינגעגאַנגען אין דעם
בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן האָט געוּמען אַרויסטרַיבּן די, וואָס
האָבּן פאַרקויפט אוּן געקויפט אין בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָט
איבּערגעקערט די טישן פון די חַלפָנים, אוּן די בּענק פון די
טויבּן-פאַרקויפער. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט קיינעם נישט
געלאָזט דורכטראָגן קיין כֶּלי דורך דעם בֵּית-הַמִקדש. אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט געלערנט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: שטייט דען
נישט געשריבּן: מיין בֵּית זאָל גערופן ווערן בֵּית פון תִּפִילח פאַר
אַלע אוּמות? איר אָבּער האָט עס געמאַכט אַ הייל פון גַזלָנים
[ישעיה נו,ז; ירמיה ז,יא]. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די סוֹפרים
[רַבָּנִים] האָבּן דאָס געהערט, אוּן זיי האָבּן געזוּכט וויאַזוי אים
אוּמצוּבּרענגען; וואָרים זיי האָבּן פאַר אים מוֹרא געהאַט, מַחמת
דאָס גאַנצע עם האָט זיך געחִידושט איבּער זיין לערנונג. אוּן
יעדן אָוונט איז ער אַרויסגעגאַנגען פון דער שטאָט. אוּן וועַן זיי
זענען פאַרבּיַיגעגאַנגען אין דער פרי, האָבּן זיי געזען, אַז דער
פיַיגנבוים איז פאַרוועלקט געוואָרן ביז די וואָרצלען. אוּן בֵּיפָא
האָט זיך דערמאָנט, אוּן צוּ אים געזאָגט: רֶבִּי, הִנֵּה! דער
פיַיגנבוים, וואָס דוּ האָסט פאַרשאָלטן, איז פאַרוועלקט געוואָרן.
אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: האָט

אֱמוּנה אין ה׳. בְּאֱמת, איך זאָג אייך, וועט סע וועט זאָגן צוּ דעם דאָזיקן הָר׃ הייבּ דיך אויף אוּן וואַרף דיך אין יַם אַריין, אוּן ער וועט נישט צווייפלען אין זיין לֵב, נייערט וועט גלריבּן אין דעם, וואָס ער זאָגט, וועט עס געשען פאַר אים. דעריבּער זאָג איך אייך, אַלץ, וואָס איר וועט בּעטן אוּן פאַרלאַנגען, גלויבּט אַז איר האָט עס שוין, אוּן איר וועט עס האָבּן. אוּן וועַן איר שטעלט זיך מִתפַּלֵל צוּ זיין, זייט מוֹחל, אויבּ איר האָט עפּעס קעגן עמיצן, כּדי אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַים זאָל אויך אייך מוֹחל זיין אייערע עבירות. אָבּער אויבּ איר וועט נישט מוֹחל זיין, וועט אייער אלוקים הָאָב שֶׁבַּשָׁמַים אויך אייערע עבירות נישט מוֹחל זיין. אוּן זיי זענען ווידער געקוּמען קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרומגעגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש, זענען צוּ אים צוּגעגאַנגען די ראָשי-כֹּהֲנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן די זקֵנים, אוּן זיי האָבּן צוּ אים גענזאָגט׃ מיט וועמעס רשוּת טוּסטוּ דאָס אַלץ? אוּן ווער האָט דיר געגעבּן רשוּת, דאָס דאָזיקע צוּ טאָן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי גענזאָגט׃ איך וויל אייך אויך פרעגן אַ קַשיא; נוּ, ענטפערט מיר, אוּן איך וועל אייך זאָגן מיט וועמעס רשוּת איך טוּ דאָס אַלץ. איז די מקוה טבִילה פוּן יוֹחָנָן געווען פוּן שָׁמַיִם, אָדער פוּן בְּנֵי אָדָם? נוּ, ענטפערט מיר. אוּן זיי האָבּן זיך געשלאָגן מיט דער דֵעה, אוּן גענזאָגט׃ אויבּ מיר וועלן זאָגן׃ פוּן שָׁמַיִם, וועט ער זאָגן׃ פאַרוואָס האָט איר אים נישט געגלויבּט? וועלן מיר אָבּער זאָגן׃ פוּן בְּנֵי אָדָם-האָבּן זיי מוֹרא געהאַט פאַרן עם, וואָרים אַלע האָבּן געהאַלטן יוֹחָנָן פאַר אַן אֶמֶתן נָביא. אוּן זיי האָבּן געענטפערט רבי מֶלך המָשיחַ׃ מיר ווייסן נישט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי גענזאָגט׃ אויבּ אַזוי, זאָג איך אייך אויך נישט מיט וועמעס רשוּת איך טוּ דאָס.

יב אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָנגעהויבּן צוּ רעדן צוּ זיי מיט

משָלים. אַ בַּר אֱנָש האָט געפלאַנצט אַ כֶּרֶם, אוּן האָט אים אַרומגעצאַמט, אוּן אריסגעגראָבּן אַ קעלטער, אוּן געבּויט אַ מִגְדָּל, אוּן ער האָט אים פאַרדונגען צוּ כּוֹרְמִים, אוּן איז אַוועק אין אַן אַנדער לאַנד אַריין. אוּן צוּ דער רעכטער צייט, האָט ער געשיקט צוּ די כּוֹרְמִים אַן עֶבֶד, כּדי אָפּצונעמען בּיי די כּוֹרְמִים די פֵּירות פּוּן דעם כֶּרֶם. אוּן זיי האָבּן אים גענוּמען, אוּן האָבּן אים געשלאָגן, אוּן אים אַוועקגעשיקט ליידיק. אוּן ער האָט נאָכאַמאָל צוּ זיי געשיקט אַן אַנדערן עֶבֶד; אוּן דעם האָבּן זיי צעניזוקט דעם קאָפּ, אוּן אים געמיין באַהאַנדלט. אוּן ער האָט געשיקט אַן אַנדערן, אוּן דעם האָבּן זיי געהַרגעט; אוּן אַזוי אויך מיט אַ סַך אַנדערע, עטלעכע האַבּן זיי צעשלאָגן, אוּן עטלעכע געהַרגעט. אוּן ער האָט נאָך געהאַט אַ באַליבּטן בֶּן-יָחיד; אים האָט ער צוּם סוֹף צוּ זיי געשיקט, אוּן גטזאָגט: זיי וועלן דֶּרֶך-אֶרֶץ האָבּן פאַר מיין זון. אָבּער יענע כּוֹרְמִים האָבּן צווישן זיך געזאָגט: דאָס איז דער יוֹרֵש; קוּמט, לאָמיר אים הַרגענען, אוּן די ירושה וועט זיין אונדזערע! אוּן זיי האָבּן אים גענוּמען, אוּן אים געהַרגעט, אוּן האָבּן אים אַרויסגעוואָרפן פּוּן דעם כֶּרֶם. בּכֵן, וואָס וועט דער אָדוֹן פּוּן דעם כֶּרֶם טאָן? ער וועט קוּמען אוּן אומבּרענגען די כּוֹרְמִים, אוּן געבּן דעם כֶּרֶם צוּ אַנדערע. האָט איר נישט געלייענט דעם דאָזיקן פָּסוּק: דער שטיין, וואָס די בּוימייסטער האָבּן פאַרוואָרפן, איז געוואָרן צוּם ווינקלשטיין; פּוּן ה' איז דאָס געשען, אוּן עס איז וואונדערלעך אין אונדזערע אויגן [תהלים קיח כב-כג]? אוּן זיי האָבּן געזוכט אים צוּ כאַפּן, אָבּער זיי האָבּן מוֹרא געהאַט פאַרן עם, וואָרים זיי האָבּן זיך משַער געווען, אַן דאָס מָשל האָט ער גערעדט קעגן זיי; אוּן זיי האָבּן אים פאַרלאָזט אוּן זענען אַוועקגעגאַנגען.

אוּן זיי האָבּן צוּ אים געשיקט עטלעכע פּוּן די פּרושים מיט די הוֹרדוס-לייַט, כּדי אים צוּ כאַפּן בּיים רעדן. אוּן זיי זענען

געקומען, אוּן האָבן צוּ אים געזאָגט: רֶבִּי, מיר ווייסן, אַז דוּ ביסט ווּאָרהאַפטיק, אוּן דיך אַרט נישט קיינער; ווּאָרים דוּ ביסט קיינעם נישט נוֹשֵׂא-פָּנים, נייערט לערנסט תּוֹרה בּאֱמת דעם דֶּרֶך ה'. דאַרף מען געבּן שטייער דעם קֵיסר, אָדער נישט? זאָלן מיר געבּן, אָדער נישט געבּן? רבי מֶלך המָשיחַ אָבּער האָט דערקענט זייער צביעות, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס פרוּאווט איר מיך אויס? בּרענגט מיר אַ דינָר, כּדי איך זאָל אים זען. אוּן אַז זיי האבּן אים געבּראַכט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: ווּעמעס איז דאָס דאָזיקע בּילד אוּן די אויפשריפט? אוּן זיי האָבּן צוּ אים געזאָגט: דעם קֵיסרס. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: גיט דעם קֵיסר דאָס, ווּאָס איז דעם קֵיסרס, אוּן צוּ ה' דאָס, ווּאָס איז ה'ס. אוּן זיי האָבּן זיך איבּער אים שטאַרק געחידושט. אוּן עס זענען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקומען צדוקים, ווּאָס זאָגן, אַז ס'איז נישטאָ קיין תּחַית-המֵתים; אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט, אַזוי צוּ זאָגן: רֶבִּי, מֹשה [רבינו] האָט אונדז פאָרגעשריבּן, אַז אויב סע שטאָרבּט איינעמס אַן אָח, אוּן לאָזט איבּער נאָך זיך אַן אִשָּׁה, אָבּער קיין יֶלֶד לאָזט ער נישט, אַזוי זאָל זיין אָח נעמען זיין אִשָּׁה אוּן אויפשטעלן זֶרַע פאַר זיין אָח [דברים כה, ה-ו]. עס זענען געווען זיבּן אַחִים; אוּן דער ערשטער האָט גענומען אַן אִשָּׁה, אוּן אַז ער איז נִפְטָר, האָט ער נישט געלאָזט קיין זֶרַע. אוּן דער צווייטער האָט זי גענומען, אוּן איז נִפְטָר, אוּן האָט נישט געלאָזט נאָך זיך קיין זֶרַע; אוּן אַזוי אויך דער דריטער. אוּן די זיבּן האָבּן נישט געלאָזט קיין זֶרַע. אוּן צוּם סוֹף, נאָך אַלע, איז אויך די אִשָּׁה נִפְטָר. בּכֵּן, בּיי תּחַית-המֵתים, ווּעמעס אִשָּׁה ווּעט זי זיין? ווּאָרים אַלע זיבּן האָבּן זי געהאַט פאַר אַן אִשָּׁה.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: מאַכט איר נישט אָפשר אַ טָעות צוליבּ דעם, ווּאָס איר קענט נישט די תּוֹרה, אוּן

נישט די מאַכט פון ה'? וואָרים בײַ תּחַיַת-המֵתים האָט מען נישט חַתונה, אוּן מע טוט אויך נישט חַתונה מאַכן, נייערט זיי זענען ווי די מַלאָכים אין שָׁמַיִם. אוּן וואָס איז שַׁייך תּחַיַת-המֵתים, האָט איר נישט געלייענט אין תּוֹרת-מֹשה, אין דעם אַרט בּנוֹגֵע דעם סנֶה, ווי ה' האָט צו אים גערעדט, אַזוי צו זאָגן: איך בּין דער אלוקים פון אַבְרָהם, אוּן דער אלוקים פון יִצחָק, אוּן דער אלוקים פון יַעקֹב [שמות ג,ב,ו]. ה' איז נישט דער אלוקים פון טויטע, נייערט פון לעבּעדיקע; איר זענט זיך שטאַרק טוֹעה. אוּן איינער פון די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס האָט זיך צוגעהערט צו זייער וויכּוּח, האָט גענעענט, אוּן ווייל ער האָט געוואוסט, אַז ער האָט זיי טוֹב געענטפערט, האָט ער אים געפרעגט: וואָס איז די ערשטע פון אַלע מִצוות? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: די ערשטע מִצווה איז : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אדֹנָי אֱלֹקֵינוּ, אדֹנָי אֶחָד; אוּן דוּ זאָלסט ליבּ האָבּן ה' דיין אָדוֹן מיט דיין גאַנצן לבָבוֹת, אוּן מיט דיין גאַנצער נשָׁמה, אוּן מיט דיין גאַנצן פאַרשטאַנד, אוּן מיט דיין גאַנצן כּוֹח [דברים ו ,ד-ה]. אוּן די צווייטע איז די : דוּ זאָלסט ליבּ האָבּן דיין חַבר ווי דיך אַליין [ויקרא יט,יח]. נישטאָ קיין גרעסערע מִצווה ווי די דאָזיקע. אוּן דער סוֹפר האָט צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אֱמת, רֶבִּי, דוּ האָסט ריכטיק געזאָגט, ה' איז איינער, אוּן אַז עס איז נישטאָ קיין אַנדערער אַחוּץ אים; אוּן אים ליבּ האָבּן מיטן גאַנצן לבָבוֹת, אוּן מיטן גאַנצן פאַרשטאַנד, אוּן מיטן גאַנצן כּוֹח, אוּן ליבּ האָבּן דעם חַבר ווי זיך אַליין, איז אַ סַך מער ווי אַלע עוֹלות אוּן זבָחים. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזען, אַז ער האָט שֵׂכֶלדיק געענטפערט, האָט ער צו אים געזאָגט: דוּ בּיסט נישט ווייט פון דעם מַלכות ה'. אוּן מער האָט זיך שוֹין קיינער נישט דערלויבּט אים צו שטעלן קיין קַשיא. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געלערנט אין דעם בֵּית-המִקדש, האָט ער זיך אָפּגערופן,

אוּן געזאָגט: ווי קומט עס, וואָס די סוֹפרים [רַבָּנִים] זאָגן, אַז דער המָשיחַ איז דער בֶּן-דָּוִד? דָּוִד אַליין האָט גענאָגט דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ: ה' האָט גענאָגט צו מיין אדוֹן: זעץ דיך בּיי מיין רעכטער האַנט, בּיז איך וועל מאַכן דיינע פיינט פאַר דיין פוּסבּענקל [תהלים קי,א]. בּכֵן, אויב דָּוִד אַליין רופט אים אֲדוֹנִי, ווי‌אַזוי איז ער זיין זון? אוּן דאָס רוֹב פוּן דעם עם האָט זיך צו אים צוגעהערט מיט חֵשֶׁק. אוּן אין זיין לערנונג האָט ער געזאָגט: היט אייך פאַר די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס האָבן ליב צו גיין אין לאַנגע טַלִּיתים, אוּן מע זאָל זיי אָפּגעבּן שָׁלוֹם אין די מאַרקפּלעצער, אוּן די חָשׁובּסטע שטאָט אין די שולן, אוּן דעם אויבּן-אָן אויף סעוּדות; זיי, וואָס שלינגען איין די בָּתִּים פוּן אַלמָנות, אוּן טוּען כּלומרשט דאַוונען לאַנג - זיי וועלן שוֹין קריגן האַרבּערן פּסַק. אוּן ער האָט זיך אַנידערגעזעצט קעגנאיבּער דער שאַצקאַמער, אוּן האָט געזען ווי דאָס עם וואָרפט אַריין געלט אין דעם תֵּבַת הָאוֹצָר. אוּן אַ סַך רייכע האָבּן פיל אַריַינגעוואָרפן. אוּן עס איז געקומען אַן אָרעמע אַלמָנה, אוּן זי האָט אָריַינגעוואָרפן צוויי מַטבּעות, וואָס באַטרעפן אַ פּרוטה. אוּן ער האָט גערופן צו זיך זיינע תַּלמידים, אוּן האָט צו זיי געזאָגט: בֶּאֱמת, איך זאָג אייך, די דאָזיקע אָרעמע אַלמָנה האָט מער אַריַינגעוואָרפן ווי די אַלע, וואָס האָבּן אין דעם תֵּבַת הָאוֹצָר אַריַינגעוואָרפן. וואָרים זיי אַלע האָבּן געטאָן אַריַינוואַרפן פוּן דעם, וואָס זיי האָבּן געהאַט איבּעריק, אָבּער זי האָט געהאַט, איר גאַנצע מְחיָה.

יג אוּן בּית ער איז אַרויסגעגאַנגען פוּן דעם בֵּית-הַמִּקדש, האָט איינער פוּן זיינע תַּלמידים צו אים געזאָגט: רֶבִּי, הִנֵּה, וואָסערע מִינים שטיינער, אוּן וואָסערע מִינים בִּנְיָנים! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: דו זעסט די דאָזיקע

גרויסע בִּנְיָנים? סע וועט דאָ נישט איבּערבּלייַבּן אַ שטיין אויף אַן אַנדערן, וואָס וועט נישט אַראָפּגעוואָרפן ווערן. און בּעת רבי מֵלך המָשיחַ איז געזעסן אויף דעם הַר-הַזֵּיתים, אַנטקעגנאיבּער דעם בֵּית-הַמִקדש, האָבּן כֵּיפָא און יַעקֹב און יוֹחָנָן און אַנדריי אים געפרעגט, בּעת זיי זענען געווען אַליין אין אַ יחידות: זאַג אונדז, ווען וועט דאָס געשען, און וואָס איז דער אוֹת, אַז דאָס אַלץ וועט מקוּים ווערן? און רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיך אָפּגערופן, און צו זיי געזאָגט: שׂימוּ לב, אַז קיינער זאָל אייך נישט פאַרפירן. אַ סַך וועלן קוּמען אין מיין נאָמען, און זאָגן: איך בּין עס! און וועלן אַ סַך פאַרפירן. און בּעת איר וועט הערן פון מִלחָמות און שמוּעות פון מִלחָמות, איז שרעקט אייך נישט; וואָרים דאָס אַלץ מוּז געשען, אָבּער דער סוֹף איז דאָס נאָך נישט. וואָרים אוּמה וועט אויפשטיין קעגן אוּמה, און מלוּכה קעגן מלוּכה; און אין פאַרשידענע ערטער וועלן זיין ערדציטערנישן, און הונגערנויט; אָבּער דאָס אַלץ איז בּלויז דער אָנהייבּ פון ווייֵען. אָבּער שׂימוּ לב אויף זיך; ווייל זיי וועלן אייך איבּערענטפערן צוּם סַנהֶדרין; און אייך שמייסן אין די שולן, און פאַר מוֹשלים און מלָכים וועט איר שטיין פון מייַנעטוועגן, פאַר אַן עֵדות צו זיי. און די בּשׂוּרת הגאוּלָה מוּז קוֹדם געדַרשנט ווערן פאַר אַלע אוּמות. און בּעת זיי וועלן אייך פירן צוּם מִשפּט, און אייך איבּערענטפערן, זאָלט איר פריער נישט דאַגהן מיט לֵב רֹגֵז וואָס איר זאָלט רעדן; נייערט וואָס סע וועט אייך געגעבּן ווערן אין יענער שָעה, דאָס רעדט; וואָרים נישט איר זענט עס, וואָס רעדן, נייערט דער רוּחַ הַקוֹדֶש. און אָח וועט אָח איבּערענטפערן צוּם מָוֶת, און אָב זיין יֶלֶד, און יְלָדים וועלן אויפשטיין קעגן הוֹרים, און גוֹרם זיין, זיי זאָלן געטייט ווערן. און איר וועט זיין פאַרהאַסט פון אַלעמען פון מיין נאָמען-וועגן; אָבּער דער, וואָס וועט אויסהאַלטן בּיזן סוֹף,

וועט נִיצול ווערן. אוּן בּעֵת איר וועט זען די אומווערדיקייט פּוּן דער פאַרוויסטונג שטיין, וואוּ זי בּאַדאַרף נישט שטיין [דניאל ט,כז;יא,לא;יב,יא]. [זאָל דער, לייענער פאַרשטין], דעמאָלט זאָלן די, וואָס זענען אין יהוּדה, אַנטרינען אין די הַר. זאָל דער, וואָס איז אויפן דאַך, נישט אַראָפגיין, אוּן אַרײַנגיין עפּעס אַרויסצונעמען פּוּן זיין בּיִת; אוּן זאָל דער, וואָס איז אין שָׂדֶה, זיך נישט אומקערן צוּ נעמען זיין מאַנטל. אָבּער ווי איז צוּ די וואָס זענען מעוּבָּרֶת, אוּן וואָס גיבּן צוּ זייגן אין יענע טעג! אוּן זייט מִתפַּלֵל, אַז דאָס זאָל נישט זיין אין ווינטער. וואָרים יענע טעג וועלן זיין אַ צָרה, אַזאַ, וואָס איר גלייכן איז נישט געווען זינט דעם אָנהייבּ פּוּן בּאַשאַף, וואָס ה' האָט בּאַשאַפן, בּיז איצט, אוּן וועט אויך מער נישט זיין. אוּן וואלט ה' נישט פאַרקירצט די טעג, וואָלט קיין שום בָּשָׂר-וָדָם נישט נִיצול; געוואָרן; נייערט צוליבּ די אויסדערוויילטע, וועמען ער האָט אויסדערוויילט, האָט ער פאַרקירצט די טעג. אויבּ סע וועט דעמאָלט עמיצער צוּ אייך זאָגן: אָט איז דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ! אָדער: דאָרטן איז ער! זאָלט איר עס נישט גלויבּן. וואָרים סע וועלן אויפשטיין משִיחֵי שֶׁקֶר, אוּן נבִיאֵי שֶׁקֶר, אוּן זיי וועלן בּאַווייַזן צייכנס אוּן וואוּנדער, כּדי צוּ פאַרפירן, אויבּ מעגלעך, אַפילו די סאַמע אויסדערוויילטע. איר אָבּער שׂימוּ לב; הִנֵּה, איך האָבּ אייך אַלץ פאָרויסגעזאָגט. אָבּער אין יענע טעג, נאָך יענער צָרה, וועט די זון פינצטער ווערן, אוּן די לבָנה וועט נישט געבּן איר אוֹר, אוּן די שטערן וועלן פאַלן פּוּן שָׁמַיִם, אוּן די כֹּחוֹת פּוּן שָׁמַיִם וועלן אויפגעטרייסלט ווערן. אוּן דעמאָלט וועלן זיי זען דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] קומען אויף די וואָלקנס מיט גבוּרה אוּן גָּדוֹל כָּבוד. אוּן דעמאָלט וועט ער אַרויסשיקן זיינע מַלאָכים, אוּן צונויפזאַמלען זיינע אויסדערוויילטע פּוּן די פיר ווינטן, פּוּן עק ערד בּיז עק שָׁמַיִם. אוּן לערנט פּוּן דעם פיַגנבּוים זיין מָשל:

בעת זיין צווייג ווערט זאָפטיק, און גיט אַרויס בלעטער, דעמאָלט ווייסט איר, אַז זומער איז נאָענט. אַזוי אויך איר, ווען איר וועט זען אַז דאָס האַלט ביים קומען, טאָ ווייסט, אַז ער איז נאָענט ביי דער דֶּלֶת. באֱמת, איך זאָג אייך, דער דאָזיקער דור וועט נישט פאַרגיין, ביז דאָס אַלץ וועט געשען. שָׁמַיִם און ערד וועלן פאַרגיין, אָבער מיינע דבָרים וועלן נישט פאַרגיין. נאָך פון יענעם יום, אָדער יענער שָׁעה ווייסט קיינער נישט, נישט אַפילו די מַלאָכים אין שָׁמַיִם, אויך נישט דער זון [דער זון פון דער אויבערשטער], נייערט נאָך דער אלוקים הָאָב. שׂימו לב, וואַכט און זייט מִתפַּלֵל; וואָרים איר ווייסט נישט, ווען די צייט קומט אָן. עס איז געגליכן צו אַ בַּר אֱנָש, וואָס איז אַוועק אין אַן אַנדער לאַנד אַריין, און וואָס האָט איבערגעלאָזט זיין בֵּית אין רשות פון זיינע עבָדים, יעדן בַּר אֱנָש זיין אַרבעט, און האָט באַפוילן דעם שומר צו שטיין אויף דער וואַך. דעריבער וואַכט, וואָרים איר ווייסט נישט, ווען דער בַּעל-הַבָּית וועט קומען, צי אין אָוונט, אָדער בײַנאַכט, אָדער ווען דער האָן וועט קריײַען, אָדער אין דער פרי; טאָמער וועט ער פלוצים אָנקומען און אייך געפינען שלאָפנדיק. און וואָס איך זאָג אייך, זאָג איך צו אַלעמען: וואַכט!

יד און עס איז געווען צווישן טעג פאַר פֶּסח און חַג-הַמַצות. און די ראָשי-כֹּהֲנים און די סופרים [רַבָּנִים] האָבן געזוכט ווי אַזוי אים צו כאַפן מיט עָרְמָה, און אים טייטן. אָבער זיי האָבן געזאָגט: נישט אום יום-טוב, כדי סע זאָל נישט אַרויסרופן אַ מהומה צווישן דעם עם. און בשַׁעת ער איז געווען אין בֵּית-הִינִי, און איז געזעסן בײַם טיש אין דעם בֵּית פון שִׁמעון דעם אִיש מְצֹרָע, איז געקומען אַ אִשָּׁה, וואָס האָט געהאַט אַן אַלאַבאַסטער קריגל מיט זייער טייערן זאַלבאייל פון ריינער נאַרד; און זי האָט צעבראָכן דאָס קריגל, און עס אויסגעגאָסן

אויף זיין קאָפּ. אוּן דאָרטן זענען געווען עטלעכע, וואָס האָבן
געזאָגט מיט פאַרדראָס: הַלמַאי די דאָזיקע אויסבּרענגונג פון
דעם זאַלבּאיִיל? מע האָט דאָך דעם זאַלבּאיִיל געקענט
פאַרקויפן פאַר מער ווי דריי הונדערט דינָרים, אוּן עס געבּן צו
די אָרעמעלייט; אוּן זיי האָבּן געמורמלט קעגן איר. אָבּער רבי
מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: לאָזט זי געמאַך; פאַרוואָס זענט איר
זי מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש? זי האָט מיט מיר געטאָן אַ
חֶסֶד. וואָרים די אָרעמעלייט האָט איר תָּמיד מיט זיך, אוּן וועט
נאָר איר ווילט, קאָנט איר זיי טאָן גוּטס; מיך אָבּער וועט איר
תָּמיד נישט האָבּן. זי האָט געטאָן וואָס זי האָט געקאָנט; זי
האָט געזאַלבּט מיין בָּשָׂר פאָרויס צו קבוּרה. אוּן בּאֱמת, איך
זאָג אייך, וואוּ נאָר די בּשׂורת הגאוּלָה וועט געדַרשנט ווערן אין
דער גאַנצער וועלט, וועט אויך דאָס, וואָס זי האָט געטאָן,
דערציילט ווערן איר צום אָנדענק. אוּן יהוּדה אִיש-קְריות,
איינער פון די צוועלף, איז אַוועקגעגאַנגען צו די ראָשי-כֹּהַנים,
כּדי אים צו פאַרראָטן צו זיי. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט,
זענען זיי געוואָרן מָלא-שִׂמְחָה, אוּן האָבּן אים צוגעזאָגט צו געבּן
געלט. אוּן ער האָט געזוכט אַ פאַסיקע געלעגנהייט אים צו
פאַרראָטן. אוּן אין דעם ערשטן יוֹם פון חַג-הַמַצות, בּעת מע
שעכט דעם קָרבּן-פֶּסַח, האָבּן משיחס תּלמידים צו אים געזאָגט:
וואוּ ווילסטו, אַז מיר זאָלן גיין אוּן אָנבּרייטן, כּדי דו זאָלסט
קענען עסן דעם קָרבּן-פֶּסַח? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געשיקט צוויי פון משיחס תּלמידים, אוּן האָט צו זיי געזאָגט:
גייט אין דער שטאָט אַריין, אוּן דאָרט וועט אייך באַגעגענען אַ
בַּר אֱנָש, וואָס טראָגט אַ כַּד מיט מַיִם; גייט אים נאָך. אוּן וואוּ
ער וועט אריינגיין, זאָלט איר זאָגן צום בַּעל-הבַּיִת: דער רֶבּי
לאָזט דיר זאָגן: וואוּ איז מיין גאַסט-צימער, וואוּ איך זאָל עסן
דעם קָרבּן-פֶּסַח מיט מיינע תַּלמידים? אוּן ער וועט אייך ווייזן

אַ גרויסע אויבערשטע שטוב, אַ פאַרטיק אָנגעבריייטע; אוּן דאָרטן גרייט צוּ פאַר אוּנדז. אוּן די תַּלמידים זענען געגאַנגען, אוּן זענען אָנגעקומען אין דער שטאָט אַריין, אוּן האָבן געפונען אַזוי ווי ער האָט געזאָגט; אוּן זיי האָבן אָנגעבריייט דעם קָרבַּן-פֶּסח. אוּן אַז עס איז געוואָרן אָוונט, איז ער געקומען צוּגיין מיט די צוועלף. אוּן בּעת אין אַ יחידות זיי זענען געזעסן אוּן האָבן געגעסן, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: איך זאָג אייך, איינער פוּן אייך וועט מיך פאַררָאטן, טאַקע דער, ווָאס עסט מיט מיר. אוּן זיי האָבן זיך שטאַרק מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען, אוּן איינער נאָכן אַנדערן האָט געזוּמען צוּ אים זאָגן: בּין איך דאָס? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: איינער פוּן די צוועלף, דער, ווָאס טוּנקט איין מיט מיר אין דער קְעָרָה. יאָ, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] גייט אַוועק, אַזוי ווי סע שטייט געשריבּן וועגן אים; אָבּער ווייַ צוּ יענעם בַּר אֱנָשׁ דוּרך וועמען דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] ווערט פאַררָאטן. בּעסער וואָלט פאַר יענעם בַּר אֱנָשׁ געווען, אויבּ ער וואָלט נישט געבּוירן געוואָרן. אוּן בּשַׁעת זיי האָבּן געגעסן, האָט ער גענוּמען מַצה, אוּן האָט אַ בּרָכה געמאַכט, אוּן זי צעבּראָכן אוּן זיי געגעבּן, אוּן געזאָגט: נעמט; דאָס איז מיין בָּשָׂר [שמות יב, ח]. אוּן ער האָט גענוּמען אַ כּוֹס, אוּן האָט אַ בּרָכה געמאַכט, אוּן אים זיי געגעבּן, אוּן זיי האָבּן אַלע פוּן אים געטרונקען. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: דאָס איז מיין דָּם [ישעיה נג,ז] פוּן דעם בְּרִית חָדָשָׁה [ירמיה לא,ל], ווָאס ווערט פאַרגאָסן פאַר אַ סַך. בּאֱמת, איך זאָג אייך: איך וועל מער נישט טרינקען פוּן דער פרוכט פוּן דעם ווַיינשטאָק, בּיז יענעם יוֹם, ווען איך וועל אים טרינקען אויפסניַי אין דעם מַלכוּת ה'. אוּן אַז זיי האָבּן אָפּגעזוּנגען הַלֵּל, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען צוּ דעם הַר-הַזֵּיתים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איר אַלע וועט געשטרויכלט ווערן, ווָאַרים סע

שטייט געשריבן: איך וועל שלאָגן דעם רוֹעֶה, און די כְּבָשים וועלן צעשפּרייט ווערן [זכריה יג,ז]. אַבער נאָך מיין אויפשטיין, וועל איך אייך פאָרויסגיין קיין גָלִיל. האָט כּיפּא צו אים געזאָגט: אויב אַפילו אַלע זאָלן געשטרויכלט ווערן, וועל איך דאָך נישט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: בֶּאֱמת, איך זאָג דיר, אַז הײַנטיקע לַיְלָה נאָך, איידער דער האן וועט צוויי מאָל קריײַען, וועסטו מיך דריי מאָל פאַרלייקענען. אַבער ער האָט געזעדט אַ צעפלאַמטער: אויב אַפילו איך מוז שטאַרבן מיט דיר, וועל איך דיך דאָך נישט פאַרלייקענען, און אַזוי האָבן זיי אַלע געזאָגט. און זיי זענען געקומען אויף אַ פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן גַת-שמָנִי; און ער האָט געזאָגט צו משיחס תּלמידים: זעצט אייך דאָ אַנידער, בעת איך בין מִתפַּלֵל. און ער האָט מיט זיך גענומען כֵּיפָּא, און יַעקֹבן, און יוֹחָנָן, און ער האָט אָנגעהויבן זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש צו זיין, און איז געווען שטאַרק טרויעריק. און ער האָט צו זיי געזאָגט: אויף מיין נשָמה איז מיר זייער ביטער, אַזש צום מָוֶת; בלייבט דאָ, און וואַכט. און ער איז אַפּגעגאַנגען אָבּיסל ווייטער, און איז געפאַלן אויף דער ערד, און האָט מִתפַּלֵל געווען, אַז אויב מעגלעך, זאָל די שָעה אים פאַראיבערגיין. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: אלוקים אָבי, אַבָּא, אַלץ איז מעגלעך בּיי דיר; נעם צו דעם דאָזיקן כּוֹס פון מיר; דאָך נישט ווי איך וויל, נייערט ווי דו ווילסט. און ער איז געקומען און האָט זיי געפונען שלאָפנדיק, און ער האָט געזאָגט צו כֵּיפָּא: שִמעוֹן, דו שלאָפסט? האָסטו נישט געקאָנט וואַכן איין שָעה? וואַכט און זייט מִתפַּלֵל, כּדי איר זאָלט נישט קומען צו קיין נסָיון. דער רוּחַ איז טאַקע וויליק, אָבער דאָס פלייש איז שוואַך. און ער איז ווידער אַוועקגעגאַנגען און האָט מִתפַּלֵל געווען, און האָט איבערגעחזרט די זעלבּע דבָרים. און ער איז ווידער געקומען,

אוּן הָאט זיי געפּוּנען שלאָפנדיק, וואָרים זייערע אויגן זענען געווען שוואר; אוּן זיי האָבּן נישט געוואוסט וואָס אים צוּ ענטפערן. אוּן ער איז געקוּמען צוּם דריטן מאָל, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: טוּט איר נאָך שלאָפן אוּן רוּען? עס איז גענוּג; די שָׁעה איז געקוּמען; הִנֵּה, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] ווערט איבּערגעענטפערט אין די הענט פוּן די חוטאים. שטייט אויף, לאָמיר גיין; אָט קוּמט מיין מָסור אָן. אוּן בּאַלד, בּשַׁעת ער האָט נאָך גערעדט, איז אָנגעקוּמען יהוּדה, איינער פוּן די צווילף, אוּן מיט אים אַ גרויסער הָמוֹן מיט חָרבוֹת אוּן מיט שטעקנס, פוּן די ראָשי-כֹּהֲנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן די זקֵנים. אוּן דער מָסור האָט זיי געגעבּן אַ סִימן אוּן געזאָגט: וועמען איך וועל אַ קוּש טאָן, דער איז עס. נעמט אים, אוּן פירט אים אַ זיכערן אַוועק. אוּן אַז ער איז געקוּמען, איז ער גלייך צוּ אים צוּגעגאַנגען, אוּן געזאָגט: רֶבִּי! אוּן האָט אים געקוּשט. אוּן זיי האָבּן אַרויפגעלייגט זייערע הענט אויף אים, אוּן האָבּן אים גענוּמען. אָבּער איינער פוּן די, וואָס זענען דערבּיי געשטאַנען, האָט אַרויסגעצויגן זיין חֶרֶב, אוּן האָט געשלאָגן דעם כֹּהן-גָּדוֹלס עֶבֶד, אוּן אים אָפּגעהאַקט אַן אויער. אוּן רבי מֶלך הָמָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: זענט איר אַרויסגעקוּמען ווי קעגן אַ גַזלן, מיט חָרבוֹת אוּן שטעקנס מיך צוּ כאַפּן? יוֹם-טעגלעך בּין איך געווען מיט אייך אין בֵּית-הַמִקדש אוּן האָבּ געלערנט, אוּן איר האָט מיך נישט געגוּמען. אָבּער די כְּתבֵי-הַקוֹדֶש מוּזן אויף אַזאַ אוֹפן מקוּים ווערן. אוּן זיי האָבּן אים אַלע פאַרלאָזט אוּן זענען אַנטרוּנען. אוּן איינער אַ יוּנגערמאַן איז אים נאָכגעגאַנגען, וואָס האָט געטראָגן אַ לייוונט געוואָנט איבּערן נאַקעטן בָּשָׂר, אוּן אים האָבּן זיי געכאַפּט; אָבּער ער האָט געלאָזן דאָס לייוונט, אוּן געוואָנט איז אַנטרוּנען אַ נאַקעטער. אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך הָמָשיחַ אַוועקגעפירט צוּם כֹּהן-גָּדול; אוּן סע האָבּן זיך

בּיי אים פֿאַרזאַמלט אַלע ראָשי-כֿהַנים, אוּן די זקֵנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים]. אוּן כֵּיפָּא איז אים נאָכגעגאַנגען פּוּן דערווײַטן, ביז אינעווייניק אין הויף אַריין פּוּן דעם כֿהן-גָּדול; אוּן ער האָט זיך געזעצט מיט די מְשָׁרֵת, אוּן האָט זיך גענוֹאָרעמט בּיים אֵש. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן דער גאַנצער סַנהֶדרין האָבּן געזוּכט עֵדות קעגן רבי מֶלך המָשיחַ, כּדי אים צוּ טייטן; אוּן האָבּן נישט געפֿונען. וואָרים אַ סַך האָבּן קעגן אים עֵדות שֶׁקֶר געזאָגט, אָבּער זייער עֵדות-זאָגן האָט נישט געשטימט. אוּן עטלעכע זענען אויפגעשטאַנען, וואָס האָבּן אָפּגעלייגט עֵדות שֶׁקֶר קעגן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבּן געזאָגט: מיר האָבּן אים געהערט זאָגן: איך וועל חָרוֹב מאַכן דעם דאָזיקן הֵיכל, וואָס איז געמאַכט מיט הענט, אוּן אין דריי טעג וועל איך אויפבּויען אַן אַנדערן, וואָס איז נישט געמאַכט מיט קיין הענט. אוּן אַפילו אין דעם האָט זייער עֵדות-זאָגן נישט געשטימט. אוּן דער כֹּהן-גָּדול איז אויפגעשטאַנען צווישן זיי, אוּן האָט געפרעגט רבי מֶלך המָשיחַ: דוּ ענטפערסט גאָרניט? וואָס מיינט דאָס, וואָס די דאָזיקע זאָגן עֵדות קעגן דיר? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געשוויגן, אוּן האָט גאָרניט געענטפערט, אוּן דער כֹּהן-גדול האָט אים ווידער געפרעגט: בּיסטוּ דער רֶבּי מֶלך המָשיחַ, דער זוֹן פּוּן דער אויבּערשטער? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: איך בּין; אוּן זען וועט איר דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זיצן בּיי דער רעכטער האַנט פּוּן הגבוּרה, אוּן קוֹמען מיט די וואָלקנס פּוּן שָׁמַיִם. אוּן דער כֹּהן-גדול האָט צעריסן זיינע בּגָדים, אוּן געזאָגט: צוּ וואָס דאַרפן מיר נאָך עֵדות? אָט האָט איר געהערט די לעסטערונג; וואָס איז אייער דֵעה? אוּן זיי האָבּן אים אַלע פאָרמִשפּט: ער איז חַייב-מִיתה. אוּן עטלעכע האָבּן גענומען אויף אים שפּייען, אוּן אים פאַרהילט דאָס פָּנים, אוּן אים געשלאָגן מיט די פויסטן, אוּן צוּ

זאָגן צו אים: זאָג נבֿיאות! און די משרתים האָבן אים באַגעגנט מיט קלעפּ. און בשַׁעת כֵּיפּא איז געווען אונטן אין הויף, איז צוגעגאַנגען איינע פון די דינסטן פון דעם כֹּהן-גדול; און אַז זי האָט געזען כֵּיפּא וואַרעמען זיך, האָט זי געקוקט אויף אים, און געזאָגט: דו ביסט אויך געווען מיט רבי מֶלך המָשיחַ פון נצֶרת. אָבער ער האָט געלייקנט, און געזאָגט: נישט איך וויים, נישט איך פאַרשטיי, וואָס דו זאָגסט. און ער איז אַרויסגעגאַנגען אין דעם פאָרהויף, און דער האָן האָט געקרייט. און די דינסט האָט אים געזען, און האָט ווידער אָנגעהויבן זאָגן צו די, וואָס זענען געשטאַנען דערביי: ער איז אויך איינער פון זיי. אָבער ער האָט עס ווידער געלייקנט. און אין אַ ווייל אַרום האָבן די, וואָס זענען דאָרט געשטאַנען, ווידער געזאָגט צו כֵּיפּא: באֱמת, דו ביסט איינער פון זיי; וואָרים דו ביסט אַ גָלִילער. און ער האָט אָנגעהויבן זיך צו שעלטן און צו שווערן: איך קען נישט דעם בַּר אֱנָש פון ווען איר רעדט. און באַלד האָט דער האָן געקרייט צום צווייטן מאָל. און כֵּיפּא האָט זיך דערמאָנט דאָס דָּבָר, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: אייִדער דער האָן וועט צוויי מאָל קריִען, וועסטו מיך דריי מאָל פאַרלייקענען. און אַז ער האָט זיך דערין דערמאָנט, האָט ער זיך צעווויינט.

טו

און באַלד אין דער פרי האָבן די ראָשי-כֹּהַנים, מיט די זקֵנים און סוֹפרים [רַבָּנִים], און דער גאַנצער סַנהֶדרין זיך אַן עֵצה געהאַלטן, און זיי האָבן געבונדן מיט עֲקֵדָה רבי מֶלך המָשיחַ, און האָבן אים אַוועקגעפירט און אים איבערגעענטפערט צו פִּילָאַטוסן. און פִּילָטוֹס האָט אים געפרעגט: ביסטו דער מֶלך פון די יִידן? האָט ער אים געענטפערט: דו זאָגסט עס. און די ראָשי-כֹּהַנים האָבן אים באַשולדיקט אין אַ סַך זאַכן. און פִּילָטוֹס האָט אים נאָכמאָל

געפרעגט: דוּ ענטפערסט גאָרניט? זע וואָס זיי טוּען דיר פירוואַרפן. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט מער גאָרניט געענטפערט, אַזוי, אַז פִּילָטוֹס האָט זיך געחִידושט.

אוּן אויף יום-טוֹב פלעגט ער זיי פריַילאָזן געפאַנגענעם, וועמען זיי האָבּן נאָר געוואָלט. אוּן דאָ איז געווען איינער, וואָס האָט געהייסן בַּר-אַבָּא, וואָס איז געווען געפאַנגען מיט מוֹרדים, וואָס זענען בּאַגאַנגען אַ רציחה בּעת דעם אויפשטאַנד. אוּן דער הָמוֹן איז אַרויפגעגאַנגען אוּן האָט אים געבּעטן, אַז ער זאָל טאָן ווי ער איז געווען געוואוינט פאַר זיי צוּ טאָן. אוּן פִּילָטוֹס האָט זיי געענטפערט: ווילט איר, אַז איך זאָל אייך בּאַפרייַען דעם מֶלך פוּן די יִידן? וואָרים ער האָט דערקענט, אַז די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן אים איבּערגעענטפערט צוליבּ קִנאה. אָבּער די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן אויפגעהעצט דעם הָמוֹן אַז ער זאָל זיי ליבּערשט בּאַפרייַען בַּר-אַבָּאן. אוּן פִּילָטוֹס האָט נאָכאַמאָל צוּ זיי געזאָגט: אוּן וואָס זאָל איך טאָן מיט אים, וועמען איר רופט: מֶלך פוּן די יִידן? האָבּן זיי ווידער אויסגעשריגן: אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] אים. אוּן פִּילָטוֹס האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס, וואָסער רָעָה האָט ער געטאָן? אָבּער זיי האָבּן נאָך שטאַרקער געשריגן: אויפהענגע על-דער בּוֹים אים. אוּן אַזוי ווי פִּילָטוֹס האָט געוואָלט צוליבּ טאַן דעם הָמוֹן, האָט ער זיי באַפרייט בַּר-אַבָּאן, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ער געלאַזט שמיַסן, אוּן אים איבּערגעענטפערט אויפהענגע על דער בּוֹים צוּ ווירן.

אוּן די זעלנער האָבּן אים אַוועקגעפירט אין דעם הויף אַריין פוּן דעם פרעטאָריום, אוּן האָבּן צונויפגערופן דאָס גאַנצע הַיל. אוּן זיי האָבּן אים אָנגעטאָן אַ פורפור מאַנטל אוּן האָבּן אויסגעפלאָכטן אַ עֲטָרת פוּן דערנער, אוּן האָבּן זי אים

אָנגעטאָן. אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געזוּמען בּאַגריסן: שָׁלום, מֶלך פוּן די יִידן! אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ געשלאָגן איבּערן קאָפּ טיט אַ רוּט, אוּן געשפּיגן אויף אים, אוּן זענען געפאַלן כּוֹרעִים, אוּן האָבּן אנידערגעפאַלן צוּ אים. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן אים אָפּגעשפּעט, האָבּן זיי פוּן אים אַראָפּגענומען דעם פּוּרפּוּר מאַנטל, אוּן אים אָנגעטאָן זיינע מלבּוּשים. אוּן זיי האָבּן אים אָרויסגעפירט אויפהענגע על-דער בּוֹים צוּ ווערן. אוּן זיי האָבּן געצוואונגען איינעם אַ פאַרבּיגייער, שִׁמעון פוּן קוּרינִי, וואָס איז געקומען פוּן שָׂדֶה, דעם אָב פוּן אַלֶקסַנדר אוּן רוּפוּס, צוּ טראָגן משיחס בּוים. אוּן זיי האָבּן אים געבּראַכט צוּ אַ פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן גָּלגָלתָּא, דאָס הייסט: דער שאַרבּן-פּלאַץ. אוּן זיי האָבּן אים געגעבּן ווייַן געמישט מיט מירע; אָבּער ער האָט אים נישט גענומען. אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אויפהענגע על-דער בּוֹים, אוּן האָבּן צווישן זיך צעטיילט זיינע מלבּוּשים, וואַרפנדיק גוֹרל אויף זיי, וואָס יעדער זאָל נעמען. אוּן עס איז געווען די דריטע שָׁעה, בּית זיי האָבּן אים אויפהענגע על-דער בּוֹים. אוּן אויף דער אויפשריפט פוּן זיין באַשולדיקונג איז געווען געשריבּן: דער מֶלך פוּן די יִידן. אוּן צוזַמען מיט אים האָבּן זיי אויפהענגע על-דער בּוֹים צוויי גזלָנים, איינעם צוּ זיין רעכטער, אוּן איינעם צוּ זיין לינקער האַנט. אוּן עס איז מקוּים געוואָרן דער פָּסוק, וואָס זאָגט: ער איז פאַררעכנט געוואָרן מיט פאַרבּרעכער [ישעיה נג,יב]. אוּן די פאַרבּיגייער האָבּן אים געלעסטערט, אוּן האָבּן געשאַקלט מיט זייערע קעפּ, אוּן געזאָגט: אָ, דוּ, וואָס צעשטערסט דעם הֵיכל, אוּן טוּסט אים אויפבּויען אין דריי טעג. זיי זיך אַליין ראַטעווען, אוּן קוּם אַראָפּ פוּן דעם בּוים. אוּן אַזוי האָבּן אויך די דאָשי-כֹּהַנים מיט די סוֹפרים [רַבָּנִים] פוּן אים אָפּגעשפּעט, אוּן געזאָגט: אַנדערע

האָט ער ראַטעוועט געווען, זיך אַליין קאָן ער נישט ראַטעוועט זיין. דער רבֿי מֶלך המָשיחַ, דער מֶלך פון יִשׂרָאל איז ער! זאָל ער איצט אַראָפקומען פון דעם בוים, אַז מיר זאַלן זען אוו גלויבן. אוו אויך די, וואָס זענען מיט אים אויפהענגע על-דער בּוֹים געווארן, האָבן אים מבֿזה געווען. אוו בּעת עס איז געקוּטען די זעקסטע שָׁעה, איז געווארן אַ חֹשֶׁךְ איבּער דעם גאַנצן לאַנד, בּיז דער ניינטער שָׁעה. אוו אין דער ניינטער שָׁעה האָט רבי מֶלך המָשיחַ געשריגן מיט אַ הויך קוֹל ׃ אֱלָהִי, אֱלָהִי, לְמָה שְׁבַקתָּנִי? וואָס באַטייט׃ מיין אלוקים , מיין אלוקים, פאַרוואָס האָסטו מיך פְאַרלאָזן? אוו עטלעכע פון די, וואָס זענען דערבּיי געשטאַנען, אוו האָבן עס געהערט, האָבן געזאָגט׃ הִנֵּה, ער רופט אֵלִיָהוּ. אוו איינער איז געלאָפן, אוו האָט אָנגעפילט אַ שוואָם מיט חֹמֶץ, אוו האָט אים אַרויפגעטאָן אויף אַ שטעקן, אוו אים געגעבּן צוּ טרינקען, אוו געזאָגט׃ לאָזט נאָך, לאָמיר זען, צוּ אליָהוּ הַנָּביא וועט קומען אים אַראָפנעמען. אוו רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַרויסגעלאָזט אַ הויך קוֹל, אוו האָט אויסגעהויכט די נשָמה. אוו דאָס פָּרוֹכֶת פון דעם הֵיכל איז צעריסן געוואָרן אין צווייען, פון אויבּן בּיז אַראָפּ. אוו אַז דער הויפטמאַן, וואָס איז געשטאַנען קעגנאיבּער אים, האָט געזען, אַז ער האָט אויסגעהויכט די נשָמה, האָט ער געזאָגט׃ דער דאָזיקער בַּר אֱנָש איז באָמת געווען דער זון פון דער אויבּערשטער! אוו דאָרט זענען אויך געווען נָשים, וואָס האָבן זיך צוגעקוקט פון דער ווייטנס; צווישן זיי מִרְיָם פון מַגדָלָה, אוו מִרְיָם די אֵם פון יָעקֹב הקָטן, אוו פון יוֹסי, אוו שלומית, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, בּעת ער איז געווען אין גָּלִיל, אוו האָבן אים באַדינט; אוו אויך אַ סַך אַנדערע נָשים, וואָס האָבן מיט אים עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָׁלַיִם. אוו אַז עס איז שוין געוואָרן אָוונט, אוו ווייל עס איז געווען דער יוֹם פון צובּרייטונג, דאָס הייסט, עֶרֶב-שַׁבּת, האָט

יוֹסף פּוּן רָמָתַיִם, אַ חָשׁוּבער בַּעל-יוֹעץ, וואָס האָט אַליין אויך געווארט אויף דעם מַלכות ה', זיך אָנגעטאָן אַ כּוֹח אוּן איז אַריַינגעגאַנגען צוּ פִּילאַטוּסן, אוּן האָט געבעטן דעם גּוּפָה פּוּן רבי מֵלך המָשיחַ. אוּן פִּילָטוֹס האָט זיך געחידושט, וואָס ער איז שׁוֹין נִפְטָר, אוּן ער האָט געלאָזט רופן דעם הויפּטמאַן, אוּן האָט אים געפרעגט, צי ער איז שׁוֹין לאַנג מָוֶת. אוּן אַז ער איז דאָס געווארן געוואָרן פּוּן דעם הויפּטמאַן האָט ער באַווילִיקט דעם גּוּפָה פאַר יוסף. אוּן ער האָט געקויפט ליִנוונטע תּכריכים, אוּן האָט אים אַראָפּגענומען אוּן אַיַינגעוויקלט אין די תּכריכים, אוּן אים אַריַינגעלייגט אין אַ קֶבר, וואָס איז געווען אויסגעהאַקט אין אַ פעלזן; אוּן ער האָט צוגעקַיקלט אַ שטיין צוּ דער טיר פּוּן קֶבר. אוּן מִרְיָם פּוּן מַגדָלָה, אוּן מִרְיָם, די מוּתער פּוּן יוֹסין, האָבּן געזען, וואוּ מע האָט אים געלייגט.

טז אוּן אַז דער שַׁבּת איז אַריבּער, האָבּן מִרְיָם פּוּן מַגדָלָה, אוּן מִרְיָם, די אֵם פּוּן יַעקֹבּן אוּן שלוֹמית, געקויפט בּשָׂמים, כּדי זיי זאָלן קענען קוּמען אוּן אים זאַלבּן. אוּן זער פרי אין דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַׁבָּת, זענען זיי געקוּמען צוּם קֶבר, בּעת די זון איז אויפגעגאַנגען. אוּן זיי האָבּן איינע צוּ דער אַנדערער געזאָגט: וער וועט אוּנדז אַוועקקַיקלען דעם שטיין פאַר דער טיר פּוּן קֶבר? אוּן בּעת זיי האָבּן אויפגעהויבּן זייערע אויגן, האָבּן זיי געזען, אַז דער שטיין איז אַוועקגעקַיקלט, הַגַם ער איז געווען זייער גָּדוֹל. אוּן אַז זיי זענען אַריַינגעגאַנגען אין דעם קֶבר, האָבּן זיי געזען אַ יונגנמאַן זיצן בּיי דער רעכטער זייט, אָנגעקלַיידט אין אַ ווייס געוואָנט; אוּן זיי האָבּן זיך דערשראָקן. אָבּער ער האָט צוּ זיי געזאָגט: שרעקט אייך נישט; איר זוכט יהושע/ישוע פּוּן נצֶרֶת, וואָס איז אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן. ער איז אויפגעשטאַנען, ער איז דאָ נישטאָ; זעט דאָס אָרט, וואוּ זיי האָבּן אים געלייגט. אָבּער

גייט, אוּן זאָגט זיינע תּלמידים אוּן כֵּיפַאן, אַז ער גייט אייך פאָרויס קיין גָלִיל; דאָרט וועט איר אים זען, ווי ער האָט אייך געזאָגט. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען אוּן האָבּן גענומען לויפן פוּן קֵבר; ווָארים אַ ציטערניש אוּן אַ פַּחד איז זיי באַפאַלן; אוּן פוּן מוֹרא האָבּן זיי קיינעם גאָרניט דערציילט. אוּן אַז ער איז אויפגעשטאַנען אין דער פרי נאָך דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שבָּת, האָט ער זיך קוֹדם באַוויזן צוּ מִרְיָם פוּן מַגדָלָה, פוּן וועמען ער האָט אַרויסגעטריבּן זיבּן שדים. אוּן זי איז געגאַנגען אוּן האָט עס דערציילט צוּ די, וואָס זענען מיט אים געווען, אוּן וואָס האָבּן פאַראָבלט געוויינט. אוּן הַגַם זיי האָבּן געהערט, אַז ער לעבּט, אוּן אַר ער איז פוּן איר געזען געוואָרן, האָבּן זיי עס נישט געגלויבּט. נאָכדעם האָט ער זיך באַוויזן אין אַן אַנדער געשטאַלט צוּ צוויי פוּן זיי, בּעת זיי זענען געגאַנגען אין שָׂדֶה אַריין. אוּן זיי זענען געגאַנגען אוּן האָבּן עס דערציילט צוּ די איבּעריקע; אוּן אויך זיי האָבּן זיי נישט געגלויבּט. אוּן דערנאָך האָט ער זיך באַוויזן צוּ די עלף גופּא, בּעת זיי זענען געזעסן בּיים טיש; אוּן ער האָט זיי פאָרגהאַלטן זייער אוּמגלויבּיקייט אוּן האַרטקייט פוּן לבָבוֹת, ווָארים זיי האָבּן נישט געגלויבּט די, וואָס האָבּן אים געזען נאָכדעם ווי ער איז אויפגעשטאַנען. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: גייט אין דער גאַנצער וועלט, אוּן זאָגט אָן די בשׂוֹרת הגאוּלָה צוּ דער גאָנצער באַשאַפונג. דער, וואָס גלויבּט אוּן ווערט מקוה געטוֹבלט, וועט נִיצול ווערן; דער אָבּער, וואָס גלויבּט נישט, וועט פאַרמִשפּט ווערן. אוּן די דאָזיקע סִימָנים וועלן באַגלייטן די, וואָס גלויבּן: אין מיין נאָמען וועלן זיי אַרויסטרייבּן שדים; זיי וועלן רעדן מיט נייע לשוֹנות; זיי וועלן אויפהייבּן שלאַנגען, אוּן אויבּ זיי וועלן טרינקען סַם-הַמָוֶת, וועט עס זיי נישט שאַטן; זיי וועלן אַרויפלייגן זייערע הענט אויף חוֹלים, אוּן זיי וועלן ווערן געזונט.

אוּן נאָכדעם ווי הָאָדוֹן האָט צוּ זיי גערעדט, איז ער
אַרויפגענומען געוואָרן אין שָׁמַיִם אַריין, אוּן האָט זיך
אַנידערגעזעצט צוּ דער רעכטער האַנס פוּן ה'. אוּן זיי זענען
אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבן אוּמעטוּם געדַרשנט, אוּן הָאָדוֹן האָט
געווירקט מיט זיי, אוּן האָט בּאַשטעטיקט דאָס דָּבָר דוּרך די
צייכנס, וואָס האָבן נאָכגעפאָלגט. אָמֵן.

לוק'

א אַזוי ווי אַ סַך האָבן זיך אוּנטערגענוּמען צוּ בּאַשרַיבּן די
געשיכטע פוּן יענע געשעענישן, וואָס זענען צווישן אוּנדז
בּאַגלויבּט, פוּנקט ווי זיי זענען אוּנדז איבּערגעענטפערט
געוואָרן פוּן די, וואָס זענען פוּן אָנהייבּ אָן געווען אויגן-עֵדות אוּן
מְשָׁרֵת פוּן דעם דָּבָר, האָבּ איך עס אויך געהאַלטן פאַר רעכט,
נאָכדעם ווי איך האָבּ פוּן אָנהייבּ אָן אַלצדינג גענוי
נאָכגעפאָרשט, צוּ שרַייבּן אין אַ סֵדר דיר, אַ איידלסטער
טעאָפילוּס, כּדי דוּ זאָלסט וויסן דעם אֱמת פוּן דעם, אין וואָס
דוּ בּיסט געלערנט געוואָרן. עס איז געווען אין די טעג פוּן
חוֹרדוסן, דעם מֶלך פוּן יהוּדה, איינער אַ כֹּהן מיטן נאָמען זכַרְיָה,
פוּן דעם מִשמר פוּן אַבִיָה; אוּן ער האָט געהאט אַן אִשָׁה פוּן
די בּנוֹת פוּן אַהרֹן, וואָס האָט געהייסן אֱלישֶׁבע. אוּן בּיידע
זענען געווען צדיקים פאַר ה', אוּן זענען געגאַנגען ערלעך אין
אַלע מִצוות אוּן חוּקים פוּן ה'. אָבּער זיי האָבּן נישט געהאט
קיין יֶלֶד, וואָרים אֱלישֶׁבע איז געווען אַן עַקָרה, אוּן בּיידע זענען
געווען שוין טוֹב בּאַיאָרנט. אוּן עס איז געווען, בּעת ער האָט
אויסגעפירט די עַבוֹדה פאַר ה' אין דעם סֵדר פוּן זיין מִשמר,
לויט דעם מִנהג פוּן דער כּהוּנה, איז געווען זיין גוֹרל אַרײַנצוּגיין
אין דעם הֵיכל פוּן ה' אוּן רייכערן קטוֹרֶת. אוּן די גאַנצע עֲדה

פּון דעם עם האָט מִתפַּלֵל געווען דרויסן אין דער שָׁעה פּון קטוֹרֶת. ערשט אַ מַלאך ה' האָט זיך באַוויזן צו אים, וואָס איז געשטאַנען אויף דער רעכטער זייט פּון דעם קטוֹרֶת-מִזבֵּיחַ. אוּן אַז זכַריָה האָט אים דערזען, האָט ער זיך דערשראָקן, אוּן אַ פַּחד איז געפאַלן אויף אים. אָבּער דער מַלאך האָט צו אים גערופֿן: האָבּ נישט קיין מוֹרא, זכַריָה; וואָרים דיין תּפִילה איז דערהערט געוואָרן, אוּן דיין אִשָׁה אֱלישֶׁבע וועט דיר געבּערן אַ זון, אוּן דו זאָלסט רופֿן זיין נאמען יוֹחָנָן. שִׂמְחָה אוּן שָׂשׂוֹן וועסטו פּון אים האָבּן; אוּן אַ סַך וועלן זיך פּרייען איבּער זיין געבּורט. וואָרים ער וועט זיין גָּדוֹל פאַר ה', אוּן ווייַן אוּן שטאַרקן געטראַנק וועט ער נישט טרינקען; אוּן ער וועט זיין פּול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, גלייך פּון זיין מוּטערס טראַכט. אוּן אַ סַך פּון די יִלדים פּון יִשׂרָאל וועט ער אומקערן צו ה', אֱלֹקֵיהֶם. אוּן ער וועט גיין פאַר אים אין דעם גייסט אוּן אין דער גבוּרה פּון אֵליָהוּ, אומצוקערן די לְבָבוֹת פּון די אבות צו די יִלדים, אוּן די ווידערשפּעניקע צו דער בִּינָה פּון די צַדיקים [מלאכי ד,ה-ו], כּדי אויפצושטעלן אַ צוגעגרייט עם פאַר ה' [ישעיה מ,ג]. אוּן זכַריָה האָט געזאָגט צו דעם מַלאך: ווי אַזוי וועל איך דאָס דערקענען? וואָרים איך בין אַ זָקן, אוּן מיין אִשָׁה טוֹב אַיאָרנט. אוּן דער מַלאך האָט געענטפערט, אוּן צו אים געזאָגט: איך בין גבריאֵל [דניאל ח,טז,כא], וואָס שטייט פאַר ה', אוּן איך בין געשיקט געוואָרן צו רעדן צו דיר, אוּן צו בּרענגען דיר די דאָזיקע גוּטע בּשׂורת הגאוּלָה. אוּן אָט וועסטו זיין שטוּם אוּן נישט קענען רעדן, בּיז דעם יוֹם, ווען דאָס וועט געשען, וואָרים דו האָסט נית געגלויבּט מיינע דבָרים, וואָס וועלן מקוּים ווערן אין זייער צייט. אוּן דאָס עם האָט געוואָרט אויף זכַריָהן, אוּן זיי האָבּן זיך געחידושט, וואָס ער זאַמט זיך אין דעם הֵיכל. אוּן אַז ער איז אַרויסגעקומען, האָט ער נישט

געקענט רעדן צו זיי; אוּן זיי האָבּן זיך משַׁער געווען, אַז ער האָט געזען אַ חִזָּיוֹן אין דעם הֵיכל; אוּן ער האָט געמאַכט צייכנס צו זיי, אוּן איז פאַרבּליבּן שטוּם. אוּן עס איז געווען, אַז די טעג פוּן זיין עֲבוֹדה האָבּן זיך געענדיקט, האָט ער זיך אוּמגעקערט אַהיים. אוּן נאָך די דאָזיקע טעג איז אֱלישֶׁבע זיין אִשָּׁה פאַרגאַנגען אין טראָגן, אוּן זי האָט זיך פאַרבּאָרגן פינף חֳדָשים, אוּן האָט געזאָגט: אַזוי האָט ה' געטאָן צו מיר אין די טעג, בּעת ער האָט אויף מיר געקוּקט, אַוועקצונעמען מיין חֲרפּה פוּן צווישן בְּנֵי אָדָם. אוּן אין דעם זעקסטן חוֹדש איז דער מַלאַך גַבריאֵל געשיקט געוואָרן פוּן ה' אין אַ שטעטל פוּן גָלִיל, וואָס האָט געהייסן נצֶרֶת, צו אַן עלמה [נישט חתונה געהאט יונגע בתולה מיידל] וואָס איז געווען פאַרקנַסט צו אַ מאַן מיטן נאָמען יוֹסף, פוּן בֵּית-דָּוִד; אוּן די יוּנגפרוי האָט געהייסן מִרְיָם. אוּן ער איז צו איר אַריַינגעקוּמען, אוּן האָט געזאָגט: שָׁלוֹם דיר, דוּ לִייטזעליקע, ה' איז מיט דיר. אָבּער זי האָט זיך זייער דערשראָקן איבּער דעם דָּבָר, אוּן האָט בּיי זיך געטראַכט, וואָס מִין גרוּס קאָן דאָס זיין? אוּן דער מַלאַך האָט צו איר געזאָגט: האָבּ נישט קיין מוֹרא, מִרְיָם, וואָרים דוּ האָסט געפוּנען חֵן בּיי ה'. אוּן הִנֵּה, דוּ וועסט מעוּבֶּרֶת ווערן, אוּן געבּערן אַ זון, אוּן דוּ זאָלסט רופן זיין [השם יתברך] נאָמען יהושע/ישוע. ער וועט זיין גָּדוֹל, אוּן וועט גערופן ווערן דער זון פוּן דעם אויבּערשטער; אוּן ה', דער אֲדוֹנִי, וועט אים געבּן דעם כִּסֵּא פוּן זיין אָב דָּוִד; אוּן ער וועט קיניגן איבּער דעם בֵּית יַעקֹב לְעוֹלָם וְאֵין סוֹף לְמַלְכוּתוֹ [ישעיה ט, ו-ז]. אוּן מִרְיָם האָט געזאָגט צום מַלאַך: וויאַזוי וועט דאָס זיין, אַז איך קען נישט קיין מאַן? אוּן דער מַלאַך האָט צו איר געזאָגט: דער רוּחַ-הַקוֹדֶשׁ וועט קוּמען אויף דיר, אוּן די קראַפט פוּן דעם אויבּערשטער וועט דיך באַדעקן [ישעיה ז,יד]; דעריבּער וועט אויך דאָס, וואָס וועט

געבוירן, אָנגערופן ווערן קדֹושׁ, דער זון פון דער אויבערשטער.
און הַנֵּה, אֱלישֶׁבע דיין קרוֹבה, אויך זי איז טראָגנדיק מיט אַ זון
אויף איר עלטער; און דאָס איז דער זעקסטער חוֹדש בּיי איר,
וואָס איז גערופן געוואָרן עָקָרה. וואָרים בּיי ה' איז קיין זאָך
נישט אוממעגלעך. און מִרְיָם האָט געזאָגט: אָט בּין איך, די
דינסט פון ה'; זאָל מיט מיר געשען לויט דיין דְּבַר, און דער
מַלאך איז פון איר אַוועקגעגאַנגען. און מִרְיָם איז
אויפגעשטאַנען אין יענע טעג, און איז געשווינד געגאַנגען אין
דעם בּאַרגיקן לאַנד, צו אַ שטעטל אין יהוּדה; און זי איז
אַריינגעגאַנגען אין דעם בּית פון זכַרְיָהן, און האָט בּאַגריסט
אֱלישֶׁבען. און עס איז געווען, בּעת אֱלישֶׁבע האָט געהערט די
גריסונג פון מִרְיָמען, איז דאָס יֶלֶד געשפּרונגען אין איר בָּשָׂר;
און אֱלישֶׁבע איז געוואָרן פול מיט דעם רוּחַ-הַקוֹדֶשׁ; און זי
האָט אויפגעהויבן איר קול מיט אַ הויך געשריי, און געזאָגט:
געבּענטשט בּיסטו צווישן נָשים, און געבּענטשט איז די פרוכט
פון דיין בָּשָׂר! און פאַרוואָס איז דאָס מיר בּאַשערט, אַז די אֵם
אָדוֹנִי זאָל קומען צו מיר? וואָרים הַנֵּה, ווי נאָר דאָס קול פון
דיין בּאַגריסונג האָט דערגרייכט מיינע אויערן, איז דאָס יֶלֶד
געשפּרונגען פון שִׂמְחָה אין מיין בָּשָׂר. און געבּענטשט איז זי,
וואָס האָט געגלויבּט, וואָרים סע וועט מקוים ווערן דאָס, וואָס
איז צו איר גערעדט געוואָרן פון ה'. און מִרְיָם האָט געזאָגט:
מיינע נְשָׁמה דערהייבט דעם אֲדוֹן, און סע פרייט זיך מיין גייסט
אין ה', מיין גּוֹאֵל, וואָרים ער האָט געקוקט אויף דער
נידעריקייט פון זיין דינסט, וואָרים הַנֵּה, פון איצט אַן וועלן מיך
אַלע דוֹרות רופן געבּענטשטע. ווייל גרויסע זאַכן האָט דער
מעכטיקער אָן מיר געטאָן; און קדֹושׁ איז זיין נאָמען. און זיין
בּאַרעמהאַרציקייט איז אויף דור-דוֹרות צו די. וואָס פאַרכטן זיך
פאַר אים. ער האָט געוויזן גבוּרות מיט זיין אָרעם. און

צעשפרייט די האָפערדיקע אין די מִחשָׁבות פון זייער לֵב.
ער האָט אַראָפּגעוואַרפן די מעכטיקע פון זייערע טראָנען, און האָט דערהויבן די פון נידעריקן שטאַנד. די הונגעריקע האָט ער אָנגעפילט מיט גוטס, און די רייכע האָט ער אַוועקגעשיקט ליידיק. געהאַלפן האָט ער זיין עֶבֶד יִשׂרָאל, און זיך געטאָן דערמאַנען זיין בּאַרעמהאַרציקייט. ווי ער האָט גערעדט צו אונדזערע אָבות, צו אַבְרָהם און צו זיין זָרַע אויף עולם. און מִרְיָם איז געבליבן מיט איר אַרום דריי חֳדָשים, און האָט זיך אומגעקערט אַהיים. און אֱלישֶׁבעס צייט איז געוואָרן פול, אַז זי זאָל שקר אין קיִמפּעט; און זי האָט געבוירן אַ זון. און אירע שכֵנים און קרוֹבים האָבן געהערט, אַז ה' האָט מיט איר געטאָן גָּדוֹל חֶסֶד, און זיי האָבן זיך געפרייט מיט איר. און עס איז געווען אויפן אַכטן יום, איז מען געקומען מַל זיין דאָס יֶלֶד; און זיי האָבן אים געוואָלט אַ נאָמען געבן זכַרְיָה, נאָך שֵׁם אָבִיו. און זיין אֵם האָט זיך אַפּגערופן: לאו, נייערט יוֹחָנָן זאָל בְּנֵי אָדָם אים רופן. און זיי האָבן צו איר געזאָגט: קיינער נישט פון דיין מִשׁפָּחה הייסט אַזוי. און זיי האָבן געמאַכט צייכנס צו זיין אָב, ווי ער האָט בּדַעה אים צו רופן. און ער האָט פאַרלאַנגט אַ שרַיבּ-טאָוול, און האָט אויפגעשריבן: זיין נאָמען איז יוֹחָנָן. און זיי האָבן זיך אַלע געחידושט. און זיין מויל און זיין צונג האָבן זיך מיטאַמאָל אויפגעמאַכט, און ער האָט גענומען רעדן און לויבן ה'. און אַ פַּחד איז געפאַלן אויף אַלע זייערע שכֵנים; און אין גאַנצן הָר-אֶרֶץ יהודה האָט בְּנֵי אָדָם גערעדט וועגן די דאָזיקע זאַכן. און אַלע, וואָס האָבן דאָס געהערט, האָבן עס זיך גענומען צום לבָבוֹת, און געזאָגט: וואָס וועט דאָס זיין פאַר אַ יֶלֶד? וואָרים די האַנט פון ה' איז געווען מיט אים. און זיין אָב זכַרְיָה איז געוואָרן פול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און האָט נבִיאות געזאָגט, אַזוי צו זאָגן: געלויבט איז ה', דער ג-ט פון יִשׂרָאל!

וואָרים ער האָט געדענקט אוּן געשיקט אַ ישׂועה פאַר זיין עם.
אוּן האָט אויפגעשטעלט פאַר אוּנרז אַ האַרן פוּן ישׂועה אין
דעם בֵּית פוּן זיין עֶבֶד דָוִד, ווי ער האָט גערעדט דורך דעם
מויל פוּן זיינע קדוֹשִׁים נבִיאים פוּן פאַרעייטן, רעטוּנג פוּן
אוּנדזערע שׂוֹנאים, אוּן פוּן דער האַנט פוּן אַלע, וואָס האָבּן
אוּנדז פיינט. צוּ טאָן חֶסֶד מיט אוּנדזערע אָבות, אוּן צוּ
געדענקען זיין הייליקן בְּרִית; די שבוּעה, וואָס ער האָט
געשוואוירן צוּ אַבְרָהם אָבינוּ, אוּנדז מַציל [ראַטעוועט]צוּ זיין
פוּן דער האַנט פוּן אוּנדזערע שׂוֹנאים, אוּן דינען אים אָן
פַּחד, אין קדוּשה אוּן צֶדֶק פאַר אים אַלע אוּנדזערע
טעג. אוּן דוּ, יֶלֶד, וועסט גערופן ווערן: נָביא פוּן דעם
אויבּערשטער; וואָרים דוּ וועסט גיין פאַר ה' אַנצוּבּרייטן זיינע
וועגן [ישעיה מ,ג], צוּ געבּן בִּינָה פוּן ישׂועה פאַר זיין עם דורך
דער פאַרגעבּונג פוּן זייערע עבירות, צוּליבּ דער
בּאַרעמהאַרציקייט פוּן אוּנדזער ג-ט, מיט וואָס דער פרימאָרגן
וועט_אויפגיין אויף אוּנדז פוּן דער הייך, צוּ לייכטן אויף די,
וואָס זיצן אין חוֹשך אוּן אין צַלְמָוֶת צוּ פירן אוּנדזערע טריט אין
דעם דֶּרֶךְ שָׁלום. אוּן דאָס יֶלֶד איז געוואָקסן, אוּן איז געוואָרן
שטאַרק אין דעם גייסט, אוּן איז געווען אין מִדבָּרִיוֹת בּיז דעם
יוֹם, וועו ער האָט זיך אַנטפּלעקט צוּ יִשׂרָאל.

ב אוּן עס איז געווען אין יענע טעג, אַז בּאַפעל איז
אַרויסגעגאַנגען פוּן קֵיסר אויגוּסטוּס, אַז די גאַנצע וועלט זאָל
געציילט ווערן. דאָס איז געווען די ערשטע ציילונג, בּעת
קוּריניוּס איז געווען העֶגמוֹן פוּן סוּרְיָה. אוּן אַלע זענען
געגאַנגען זיך איינשרײַבּן, יעדער בַּר אֱנָש אין זיין אייגענער
שטעטל. אוּן יוֹסף איז אויך אַרויפגעגאַנגען פוּן גָלִיל, פוּן דער
שטעטל נצֶרֶת, קיין יהוּדה, צוּ דער שטעטל פוּן דָוִדן, וואָס
הייסט בֵּית-לֶחֶם, וואָרים ער איז געווען פוּן דָוִדס בֵּית אוּן

מִשפָחה; צוּ פאַרשרייַבן זיך מיט מִריָמען, וואָס איז געווען פאַרקנַסט צוּ אים, בּעת זי איז געווען מעוּבֶּרֶת. אוּן עס איז געווען, בּעת זיי זענען דאָרט געווען, זענען געוואָרן פּוּל די טעג פּוּן איר קימפּעט אוּן זי האָט געבּוירן איר זוּן דעם בּכוֹר, אוּן האָט אים אייַנגעוויקלט אין ווינדעלעך, אוּן אים אַרייַנגעלייגט אין אַ קאַריטע, וואָרים עס איז פאַר זיי נישט געווען קיין פּלאַץ אין דער אַכסַניא. אוּן עס זענען געווען פאַסטעכער אין יענער געגנט אין שָׂדֶה, וואָס האָבּן שׂימוּ לב געגעבּן בּיינאַכט אויף זייער סטאַדע. אוּן אַ מַלאך פּוּן ה' האָט זיך צוּ זיי בּאַוויזן, אוּן די כבוד פּוּן ה' האָט געלויכטן אַרוּם זיי; אוּן זיי האָבּן זיך שטאָרק דערשראָקן; אוּן דער מַלאך האָט צוּ זיי געזאָגט: האָט נישט קיין מוֹרא; וואָרים אָט בּרענג איך אייך אַ גוּטע בּשׂוּרת הגאוּלָה פּוּן אַ גרויסער שִׂמְחָה, וואָס וועט זיין פאַר דעם גאַנצן עם; וואָרים היינט [הַיּוֹם] איז אייך געבּוירן געוואָרן אין דער שטעטל פּוּן דָוִדן [מיכה ה,א] אַ גוֹאֵל, וואָס איז דער רֶבּי מלך המָשיחַ, הָאָדוֹן. אוּן דאָס איז אַ צייכן [אוֹת] פאַר אייך: איר וועט געפינען אַ יֶלֶד אייַנגעוויקלט אין ווינדעלעך, אוּן שקר אין אַ קאַריטע. אוּן פּלוּצים איז מיט דעם מַלאך געווען אַ מַחנה פּוּן הימלישן חַיִל, וואָס האָבּן געלויבּט ה', אוּן געזאָגט:

כָּבוד צוּ ה' אין דער הייך, אוּן אויף דער ערד שָׁלוֹם צווישן בְּנֵי אָדָם, וואָס אין זיי איז זיין וואוילגעפעלן. אוּן עס איז געווען, ווי די מַלאָכים זענען פּוּן זיי אַוועק אין שָׁמַיִם אַריין, האָבּן די פּאַסטעכער געזאָגט איינער צוּם אַנדערן: לאָמיר איצט גיין קיין בֵּית-לֶחֶם, אוּן זען די זאַך, וואָס איז געשען, פּוּן וואָס ה' האָט אוּנדז צוּ וויסן געטאַן. אוּן זיי זענען געקוּמען געשווינד, אוּן האָבּן געפּוּנען מִריָמען אוּן יוֹספן, אוּן דאָס יֶלֶד שקר אין דער קאַריטע. אוּן אַז זיי האָבּן עס געזען, האָבּן זיי בּאַקאַנט געמאַכט דאָס דָּבָר, וואָס איז צוּ זיי גערעדט געוואָרן וועגן דעם

דאָזיקן ייִלד. אוּן אַלע, וואָס האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיך
געוואונדערט וועגן דעם, וואָס די פֿאַסטעכער האָבּן
דערציילט. אָבּער מִרְיָם האָט אָפּגעהיט די דאָזיקע אַלע רייד,
אוּן האָט געטראַכט וועגן זיי אין איר לֵב. אוּן די פֿאַסטעכער
האָבּן זיך אומגעקערט, אוּן האָבּן אָפּגעגעבּן כָּבוד אוּן גלוֹיבּט
ה' פֿאַר אַלץ, וואָס זיי האָבּן געהערט אוּן געזען, אַזוי ווי עס איז
צוּ זיי גערעדט געוואָרן. אוּן אַז עס זענען געוואָרן פֿול אַכט טעג
אים מַל צוּ זיין, האָט מען אים אַ נאָמען געגעבּן יהושע/ישוע, ווי
דער מַלאַך האָט אים גערופֿן, אייִדער ער איז אויפֿגענומען
געוואָרן אין דער מוּטערטראַכט. אוּן בּעת עס זענען געוואָרן פֿול
די טעג פֿוּן איר רייִניקוּנג, לויט תּוֹרת מֹשה [ויקרא יב,ב-ח], האָבּן
זיי אים אַרויפֿגעבּראַכט קיין ירוּשַלָיִם, אים צוּ שטעלן פֿאַר ה'
[שמוֹת יג,ב,יב] - ווי סע שטייט געשריבּן אין דער תּוֹרה
פֿוּן ה': יעדער זָכר, וואָס עפֿנט די מוּטערטראַכט, זאָל גערופֿן
ווערן קָדֶש צוּ ה' - אוּן צוּ גענעענען אַ קָרבּן, לויט ווי סע איז
געזאָגט געוואָרן אין דער תּוֹרה פֿוּן ה': אַ פּאָר טוּרטלטויבּן,
אָרער צוויי יונגע טויבּן. אוּן הִנֵּה, עס איז געווען אַ מענטש אין
ירוּשַלָיִם, וואָס האָט געהייסן שִמעוֹן, אוּן דער דאָזיקער מענטש
איז געווען אַ צדיק אוּן פֿרוּם, אוּן ער האָט געוואָרט אויף דער
נֶחָמה פֿוּן יִשׂרָאל; אוּן דער רוּחַ הַקוֹדֶש האָט גערוט אויף אים.
אוּן אים איז אַנטפֿלעקט געוואָרן דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, אַז ער
וועט נישט זען דעם מָוֶת, אייִדער ער וועט האָבּן געזען דעם רֶבּי
מלך המָשיחַ פֿוּן ה'. אוּן ער איז געקוּמען דוּרך דעם רוּחַ
הַקוֹדֶש אין בֵּית-המִקדש אַריין; אוּן בּעת די הוֹרים האָבּן
אַריַינגעבּראַכט דאָס ייִלד יהושע/ישוע, צוּ טאָן מיט אים לויט
דעם דִין פֿוּן דער תּוֹרה, האָט ער אים גענומען אין זיינע
אָרעמס, אוּן גלוֹיבּט ה', אוּן געזאָגט: אַצינד טוּסטוּ אָפֿלאָזן
דיין עֶבֶד, אָ ה', לויט דיין דָבָר, בּשָלום; וואָרים מיינע אויגן

האָבן געזען דיין ישועה, וואָס דו האָסט אָנגעבּרייט פאַר אַלע פעלקער; אַ אוֹר צו בּאַלײַכטן די אומות, און דער כָּבוד פון דיין עם ישׂראל [ישעיה מב,ו]. און זיין אָב און זיין אֵם האָבן זיך געוואונדערט איבּער דעם, וואָס איז געזאָגט געוואָרן וועגן אים; און שִׁמעוֹן האָט זיי געבּענטשט, און האָט געזאָגט צו מִרְיָמען, זיין אֵם: הִנֵּה, ער איז באָשטימט פאַר דעם פאַלן און דעם אויפשטיין פאַר אַ סַך אין ישׂראל; און פאַר אַ צייכן [אוֹת], וואָס מע וועט רעדן אַנטקעגן - און אַ חֶרֶב וועט דורכשטעכן דיין אייגענע זעל - כּדי סע זאָלן אַנטפּלעקט וועדן די מַחשָׁבות פון אַ סַך לְבָבוֹת. און עס איז געווען איינע אַ נבֿיאה, חַנָה בַּת-פנואֵל, פון שֵׁבֶט אָשֵׁר; זי איז בעווען אין הויכן עלטער, און האָט געלעבּט מיט איר מאַן זיבּן יאָר פון איר מיידלשאַפט, און איז געווען אַן אַלמָנה פיר און אַכציק יאָר . און זי האָט נישט אָפּגעטרעטן פון דעם בֵּית-הַמִקדש, און האָט געדינט ה' מיט תַּעֲנִיתים און תִּפִילות יוֹם און לַיְלָה. און גראָד אין יענער שָׁעה איז זי אָנגעקומען, און האָט גענומען לויבּן ה', און רעדן וועגן אים פאַר אַלע, וואָס האָבן געוואָרט אויף דער גאולה פון ירושָׁלַיִם. און נאָכדעם ווי זיי האָבן מקַיים געווען אַלצדינג, לויט דער תּוֹרה פון ה', האָבן זיי זיך אומגעקערט קיין גָלִיל, צו זייער אייגענער שטעטל נצֶרֶת. און דאָס יֶלֶד איז געוואָקסן און איז געוואָרן שטאַרק, פול מיט חָכמה, און דער חֵן פון ה' האָט גערוט אויף אים. און זיינע הוֹרים פלעגן עוֹלה-רֶגל זיין יעדעס יאָר קיין ירושָׁלַיִם אויף דעם יום-טוֹב פֶּסַח. און ווען ער איז אַלט געווען צוועלף יאָר, האָבן זיי עוֹלה-רֶגל געווען לויט דעם דִין. און אַז דער יום-טוֹב האָט זיך געענדיקט, און זיי האָבן זיך אומגעקערט אַהיים, איז דאָס יינגל רבי מֶלך המָשיחַ איבּערגעבליבן אין ירושָׁלַיִם; און זיינע הוֹרים האָבן עס נישט געוואוסט. און אַזוי ווי זיי האָבן געמיינט, אַז ער איז מיט די

עוֹלה-רֶגל, זענען זיי אַפּגעאַנגען אַ יוֹם גאַנג, אוּן האָבּן אים געזוּכט צוּוישן זייערע קרוֹבים אוּן בּאַקאַנטע. אוּן אַז זיי האָבּן אים נישט געפּוּנען, האָבּן זיי זיך אוּמגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן האָבּן אים געזוּכט. אוּן עס איז געווען, אין דריי טעג אַרוּם, האָבּן זיי אים געפּוּנען אין בֵּית-הַמִקדש זיצן צוּוישן די תּלמידֵי-חַכָמים, ווי ער האָט זיך צוּגעהערט אוּן זיי געפרעגט קַשיות. אוּן אַלע, ווָאס האָבּן אים געהערט, האָבּן זיך שטאַרק געחִידושט איבּער זיין שֵׂכל אוּן זיינע תּשוּבות. אוּן בּעת זיי האָבּן אים געזען, זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן; אוּן זיין אֵם האָט צוּ אים געזאָגט: זוֹן, פאַרוואַס האָסטוּ אוּיענדז אַזוינס געטאָן? הִנֵּה, דיין אָב אוּן איך האָבּן דיך געזוּכט מיט צַער. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: הַלמַאי האָט איר מיך געזוּכט? צי האָט איר נישט געוואוּסט, אַז איך מוּז זיין אין בֵּית פוֹן [אלוקים] אָבִי? אוּן זיי האָבּן נישט פאַרשטאַנען דאָס דָּבָר, ווָאס ער האָט צוּ זיי גערעדט. אוּן ער האָט מיט זיי אַראָפּגענידערט, אוּן איז געקוּמען קיין נצֶרת; אוּן ער איז זיי געווען אוּנטערטעניק; אוּן זיין אֵם האָט אָפּגעהיט די דאָזיקע אַלע רייד אין איר לֵב. אוּן יהושע/ישוע איז געוואַקסן אין חָכמה אוּן אין געשטאַלט, אוּן אין חֵן בּיי ה' אוּן בּיי בְּנֵי אָדָם.

ג אוּן אין דעם פוּפצנטן יאָר פוּן קֵיסר טיבּעריוּס מלוּכה, בּעת פּוֹנְטִיוּס פִּילָטוֹס איז געווען פּראַקוּראַטאָר פוּן יהוּדה, אוּן הוֹרדוס איז געווען טעטראַרך פוּן גָּלִיל, אוּן זיין אָח פיליפּוּס טעטראַרך פוּן דער גענט איטוּריע אוּן טַרכוֹנָא, אוּן לוּסאַניוּס טעטראַרך פוּן אַבִילין, בּעת חָנָן אוּן קַיפָא זענען געווען כֹּהַנים-גדוֹלים, איז געקוּמען דאָס דָּבָר פוּן ה' צוּ יוֹחָנָן בֶּן-זכַריָה אין דער מִדבּר. אוּן ער איז געקוּמען אין דער גאַנצער געגנט פוּן יַרדן, אוּן האָט געדרשנט די מקוה טבִילה פוּן תּשוּבה פאַר דער פאַרגעבּוּנג פוּן עבירות. ווי סע שטייט געשריבּן אין דעם

סֵפר פון די רייד פון ישַעיָה הַנָבִיא: אַ קוֹל רופט אין דער מִדבַּר, מאַכט גרייט דעם דֶרֶךְ ה', גלַיִכט אויס זיינע שטעגן. יעדער טאָל זאָל דערהויבן ווערן, און יעדער הָר און הייך זאָלן דערנידעריקט ווערן; און דאָס קרומע זאָל ווערן גלַיִך, און די בַּאַרגקייטן אַ פלוין. אוּן אַלע לַיַבּער זאָלן זען די ישועה פון ה' [ישעיה מ,ג-ה] אוּן ער האָט דעריבּער געזאָגט צום עם, וואָס איז אַרויסגעגאַנגען פון אים מקוה געטוֹבלט צו ווערן: איר שפּראָץ פון שלאַנגען! ווער האָט אייך געוואָרנט צו אַנטרינען פון דעם אָנקומענדיקן צאָרן? בּרענגט דעריבּער פֵּירות, וואָס זענען רָאוי פאַר תּשובה, אוּן רעדט אייך נישט איין; אַבָרָהם איז אָבֿינו ! וואָרים איך זאָג אייך, ה' קאָן פון די דאָזיקע שטיינער אויפשטעלן יְלָדים פאַר אַבָרָהם. אוּן אָט ליגט שוין די האַק בּיים וואָרצל פון די בּיימער; דעריבּער, יעדער בּוים, וואָס בּרענגט נישט אַרויס קיין גוטע פֵּירות, ווערט אָפּגעהאַקט אוּן אַריַינגעוואָרפן אין אֵש אַריין. אוּן דאָס עם האָט אים געפרעגט זאָגנדיק: וואָס אייגנטלעך זאָלן מיר טאָן? האָט ער געענטפערט, אוּן צו זיי געזאָגט: דער, וואָס האָט צוויי רעק, זאָל זיך טיילן מיט דעם, וואָס האָט גאָרניט; אוּן דער, וואָס האָט אֹכֶל, זאָל אויך אַזוי טאָן. אוּן עס זענען אויך געקומען מוֹכסים מקוה געטוֹבלט צו ווערן, אוּן זיי האָבּן צו אים געזאָגט: רֶבִּי, זאָלן מיר טאָן? האָט ער צו זיי געזאָגט: פאָדערט נישט מער ווי סע איז פאַר אייך בּאַשטימט. אוּן אויך זעלנער האָבּן אים געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: אוּן מיר, וואָס זאָלן מיר טאָן? האָט ער צו זיי געזאָגט: איר זאָלט קיינעם נישט פּלאָגן אוּן בּאַרויבּן, אוּן זייט צופרידן מיט אייער לוין. אוּן בּעת דאָס עם איז געווען אין אַ שטימונג פון דערוואַרטונג, אוּן אַלע האָבּן געטראַכט אין זייערע לְבָבוֹת וועגן יוֹחָנָן, צי איז ער נישט אֶפשר דער מָשִׁיחַ, האָט יוֹחָנָן זיי געענטפערט, אוּן געזאָגט: איך מקוה טוֹבל אייך

מיט מַיִם; סע קומט אָבער אַ שטאַרקערער פון מיר, וועמען איך בין נישט ָראוי אויפצובינדן די רימענדלעך פון זיינע שיך, ער וועט אייך מקוה טוֹבלען מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ און מיט אֵש. זיין ווינטשויפל איז אין זיין האַנט, און ער וועט טוֹב אויסרייניקן זיין שיַער, און איַינזאַמלען דעם חִטָּה אין זיין שפּייכלער אַריין, אָבער די מֹץ וועט ער פאַרברענען מיט אַן אומפאַרלעשלעכן אֵש [ישעיה סו,כד]. און אויף אַזאַ אוֹפן, און מיט אַ סַך אַנדערע וואַרענונגען האָט ער אַנגעזאָגט די בשׂורת הגאוּלָה פאַר דעם עם. אָבער דער טעטראַרך הוֹרדוס, ווייל ער איז פון אים געמוּסרט געוואָרן צוליבּ הוֹרוֹדיָה, זיין ברוּדערס אִשָׁה, און פאַר דעם גאַנצן רָעָה, וואָס הוֹרדוס האָט געטאָן, האָט צוּ דעם נאָך צוגעגעבּן דאָס, וואָס ער האָט פאַרשפאַרט יוֹחָנָן אין דער בֵּית הַסֹּהַר. און עס איז געווען, בּעת דאָס גאַנצע עם איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן, און יהושע/ישוע איז אויך מקוה געטוֹבלט געוואָרן, און האָט מִתפַּלֵל געווען, האָט דער שָׁמַיִם זיך געשפּאָלטן, און דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט אַראָפגענידערט אויף אים אין אַ לַיבּלעכער געשטאַלט, ווי אַ טויבּ, און אַ קוֹל איז אַרויס פון שָׁמַיִם: דוּ בּיסט מיין געליבּטער זון אין דיר איז מיין וואוילגעפעלן. און רבי מֶלך המָשיחַ, בּעת ער האָט אָנגעהויבּן זיין שלִיחות, איז אַלט געווען אַרום דרייסיק יאָר, און ער איז געווען, ווי מען האָט געמיינט, דער זון פון יוסף בֶּן-עֵלי, דער זון פון מַתָּתן, דער זון פון לֵוִין, דער זון פון מַלכִּין, דער זון פון יַנַּי, דער זון פון יוסף, דער זון פון מַתִּתיָהוּ, דער זון פון אָמוֹצן, דער זון פון נָחוּמען, דער זון פון חֶסלִין ,דער זון פון נַגָּי, דער זון פון מַחַתן, דער זון פון מַתִּתיָהוּ , דער זון פון שִׁמעִי, דער זון פון יוֹספן, דער זון פון יוֹדָהן, דער זון פון יוֹחָנָן, דער זון פון רֵישָׁאן, דער זון פון זרוּבָּבלען, דער זון פון שְׁאַלתִּיאֵלן, דער זון פון נֵרי, דער זון פון מַלכִּי, דער זון פון אַדִּי, דער זון פון

קוֹסָמען, דער זון פון אַלמוֹדָמען, דער זון פון עֵרן , דער זון פון
ישועַן, דער זון פון אֶליעֶזֶרן, דער זון פון יוֹרימען, דער זון פון
מַתָּתן, דער זון פון לֵוין, דער זון פון שִמעוֹנען, דער זון פון
יהוּדהן, דער זון פון יוסֶפן, דער זון פון יוֹנָמען, דער זון פון
אֶלְיָקימען, דער זון פון מַלְיָאן, דער זון פון מִינָאן, דער זון פון
מַתַּתָּהן, דער זון פון נָתָנען, דער זון פון דָוִדן, דער זון פון יִשַין,
דער זון פון עוֹבדן, דער זון פון בּוֹעַזן, דער זון פון שַלמוֹנען, דער
זון פון נַחשוֹנען, דער זון פון עַמִינָדָבן, דער זון פון אַרָמען,
דער זון פון חֶצרוֹנען, דער זון פון פָּרֶצן, דער זון פון יהוּדהן,
דער זון פון יַעקֹבן, דער זון פון יִצחָקן, דער זון פון אַבְרָהם, דער
זון פון תֶּרַחן, דער זון פון נָחוֹרן, דער זון פון שְרוּגן, דער זון
פון רְעוּן ,דער זון פון פֶּלֶגן, דער זון פון עֵבֶרן, דער זון פון
שָלַחן, דער זון פון קֵינָנען, דער זון פון אַרפַכשַדן, דער זון פון
שֵמען, דער זון פון נֹחַן, דער זון פון לֶמֶכן, דער זון פון
מְתוּשֶלַחן, דער זון פון חֲנוֹכן, דער זון פון יֶרֶדן, דער זון פון
מַחֲלַלאֵלן, דער זון פון קֵינָנען, דער זון פון אֱנוֹשן, דער זון פון
שֵתן, דער זון פון אָדָמען, דער זון פון דער אויבערשטער.

ד און רבי מֶלך המָשיחַ, פול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, האָט זיך
אומגעקערט פון דעם יַרדן, און איז געפירט געוואָרן דורך דעם
רוּחַ הַקוֹדֶש פערציק טעג אין דער מִדבּר, געפּרוּאווט פון דעם
שָטן. און ער האָט גאָרניט געגעסן אין יענע טעג; און בּעת זיי
האָבּן זיך געענדיקט, איז ער געווען הונגעריק. און דער שָטן
האָט צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: אויב דוּ בּיסט דער זון פון
דער אויבערשטער, בּאַפעל דעם דאָזיקן שטיין, אַז ער זאָל ווערן
לֶחֶם. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געענטפערט: סע שטייט
געשריבּן: נישט פון לֶחֶם אַליין לעבּט דער אָדָם [דברים ח,ג].
און דער שָטן האָט אים אַרויפגעפירט, און האָט אים געוויזן אין
אַ רֶגע אַלע מלוּכות פון דער וועלט, און האָט צו אים געזאָגט:

דיר וועל איך געבן די דאָזיקע גאַנצע מֶמשָלה אוּן איר כבוד, וואָרים מיר איז זי איבערגעגעבן געוואָרן, אוּן איך גיב זי וועמען איך וויל. דעריבער, אויב דוּ וועסט דיך בּוקן פאַר מיר, וועט דאָס אינגאַנצן זיין דיינס. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געענטפערט: סע שטייט געשריבן: זאָלסט דיך בּוקן צוּ ה' אֱלקֶיךָ, אוּן אים אַליין זאָלסטוּ דינען [דברים ו, יג]. אוּן ער האָט אים געפירט קיין ירוּשלַיִם, אוּן האָט אים אַוועקגעשטעלט אויף דעם מִגדָל פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: אויב דוּ בּיסט דער זון פון דער אויבערשטער, וואָרף דיך אַראָפּ פוּן דאַנען; וואָרים סע שטייט געשריבן: זיינע מַלאָכים וועט ער באַפעלן וועגן דיר, דיך צוּ היטן; אוּן אויף די הענט וועלן זיי דיך טראָגן, טאָמער וועסטוּ דיר אָנשלאָגן אָן אַ שטיין דיין פוּס [תהלים צא,יא-יב]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געענטפערט: עס איז געזאָגט געוואָרן: זאָלסט נישט פּרוּאווּן ה' אֱלקֶיךָ [דברים ו, טז]. אוּן אַז דער שָטן האָט געענדיקט יערן נסָיון, האָט ער אים אָפּגעלאָזט אויף אַ צייט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אומגעקערט אין דער מאַכט פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶש קיין גָלִיל; אוּן די שׂמַע וועגן אים האָט זיך פאַרשפּרייט אין דער גאַנצער געגנט. אוּן ער האָט געלערנט אין זייערע שוּלן, אוּן אַלע האָבּן אים אָפּגעגעבּן כָּבוד. אוּן ער איז געקוּמען קיין נצֶרת, וואוּ ער איז אויפגעצויגן געוואָרן; אוּן ווי זיין מַנהג, איז ער שַבּת אַריַינגעגאַנגען אין דער שוּל אַריין, אוּן ער איז אויפגעשטאַנען צוּם לייענען, אוּן מען האָט רבי מֶלך המָשיחַ דערלאַנגט דאָס סֵפר פוּן ישַעיָה הַנָבּיא, אוּן ער האָט געעפנט דאָס סֵפר, אוּן האָט געפוּנען דאָס אָרט, וואוּ עס איז געשטאַנען געשריבּן: דער גייסט פוּן ה' איז אויף מיר, וואָרים ער האָט מיך געזאָלבּט מבַשֵׂר צוּ זיין גוּטע בּשׂוֹרה פאַר די עֲנָוִים. ער האָט מיך געשיקט אויסצוּרופן פריַיהייט פאַר די געפאַנגענע, מאַכן

זעענדיק די בלינדע, אוּן צוּ באַפרייען די, וואָס זענען צעשטויסן,
אוּן אויסצורופן דאָס באַווילקטע יאָר פוּן ה' [ישעיה סא, א-ב].
אוּן ער האָט צונויפגעוויקלט דאָס סֵפר, אוּן האָט עס
צוריקגעגעבן דעם חַזן, אוּן האָט זיך אַנידערגעזעצט; אוּן די
אויגן פוּן אַלעמען אין דער שוּל זענען געווען באַהעפט אָן אים.
אוּן ער האָט אָנגעהויבן צוּ זיי צוּ זאָגן: הַיּוֹם איז דער דאָזיקער
פָּסוק מקוּים געוואָרן אין אייערע אויערן. אוּן אַלע זענען אים
געווען אֵדות, אוּן האָבן באַוואונדערט די לייטזעליקע רייד, וואָס
זענען אַרויסגעגאַנגען פוּן זיין מויל; אוּן זיי האָבן געזאָגט: איז
דאָס נית יוֹסֵפס זון? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אַוודאי וועט
איר מיר זאָגן דאָס דאָזיקע מָשל: רוֹפא, הייל דיך אַליין; וואָס
מיר האָבן געהערט ס'איז געטאָן געוואָרן אין כּפַר-נַחוּם, טוּ
אויך אין דיין שטעטל. אוּן ער האָט געזאָגט: באָמת, איך זאָג
אייך, קיין נָביא איז נישט אָנגענומען אין זיין אייגן לאַנד. אויף
אַן אֱמת, זאָג איך אייך, אַ סַך אַלמָנות זענען געווען אין יִשׂרָאל
אין די טעג פוּן אֵליָהוּ, בּעת דער שָׁמַיִם איז געווען פאַרשלאָסן
דריי יאָר אוּן זעקס חֳדָשים, אוּן עס איז געקוּמען אַ גרויסער
הונגער איבערן גאַנצן לאַנד; אוּן צוּ קיינער פוּן זיי איז אֵליָהוּ
הַנָּביא נישט געשיקט געוואָרן, אַחוּץ קיין צָרפַת, וואָס איז אין
צִידון, צוּ אַ אִשָּׁה אַן אַלמָנה [מלכים א יז, ח-טז; יח,א].
אוּן אַ סַך מצוֹרָעים זענען געווען אין יִשׂרָאל אין דער צייט פוּן
אֱלישָׁע הַנָּביא; אוּן קיינער פוּן זיי איז נישט מְטוֹהָרים געוואָרן,
אַחוּץ נַעמָן דער אֲרַמִי [מלָכים ב ה,א-יד]. אוּן אַלע אין דער
שוּל זענען געוואָרן פול מיט צאָרן, בּעת זיי האָבן דאָס געהערט.
אוּן זיי זענען אויפגעשטאַנען, אוּן האָבן אים אַרויסגעוואָרפן פוּן
דער שטעטל, אוּן אים געפירט צום ראַנד פוּן דעם הָר, אויף
וואָס זייער שטעטל איז געווען געבויט, כּדי אים
אַראָפצוואַרפן. אָבער ער איז דורכגעגאַנגען אין דער מיט

צווישן זיי, אוּן איז אַוועקגעגאַנגען. אוּן ער האָט
אַראָפּגענידערט קיין כּפַר-נַחוּם, אַ שטעטל אין גָּלִיל. אוּן ער
האָט מיט זיי געלערנט אַלע שַׁבתים; אוּן זיי זענען נִשתּוֹמם
געווואָרן פּוּן זייַן תּוֹרה, ווואָרים זייַן דָּבָר האָט געהאַט מאַכט.
אוּן אין דער שול איז געווען אַ בַּר אֱנָשׁ, ווואָס האָט געהאַט אַ
גייסט פּוּן אַ שד, אוּן ער האָט אויסגעשריגן אויף אַ הויך קוֹל:
וויי, ווואָס האָבּן מיר צוּ טאָן מיט דיר, יהושע/ישוע פּוּן נצֶרת?
בּיסטוּ געקוּמען אוּנדז צוּ פאַרטיליקן? איך ווייס ווער דוּ
בּיסט: דער הייליקער פּוּן ה'. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויף
אים אָנגעשריגן, אוּן געזאָגט: שווייג, אוּן גיי אַרויס פּוּן אים!
אוּן דער שד האָט אים אַנידערגעוואָרפן אין זייער מיט, אוּן איז
פּוּן אים אַרויס, נישט טוּענדיק אים קיין בּייז. אוּן אַ מוֹראָ איז
געפאַלן אויף אַלעמען, אוּן איינער האָט צוּם אַנדערן געזאָגט:
ווואָס איז דאָס פאַר אַ דָּבָר, ווואָס ער געבּיט מיט רשוּת אוּן כּוֹח
די שדים, אוּן זיי גייען אַרויס? אוּן די שׁמַע וועגן אים האָט זיך
פאַרשפּרייט אין דער גאַנצער אַרומיקער געגנט. אוּן ער האָט
זיך אויפגעהויבּן אוּן איז אַרויס פּוּן דער שול, אוּן איז
אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פּוּן שִׁמעוֹנען. אוּן שִׁמעוֹנס שוויגער
האָט געליטן פּוּן אַ גָּדוֹל פיבּער, אוּן זיי האָבּן אים געבּעטן פאַר
אירעטוועגן. אוּן ער איז צוּגעגאַנגען, אוּן האָט זיך איינגעבּויגן
איבּער איר, אוּן האָט אָנגעשריגן דאָס פיבּער, אוּן עס האָט זי
אָפּגעלאָזט; אוּן זי איז באַלד אויפגעשטאַנען אוּן האָט זיי
באַדינט. אוּן בּעת די זוּן איז אוּנטערגעגאַנגען, האָבּן אַלע, ווואָס
האָבּן געהאַט חוֹלים מיט פאַרשידענע חוֹלאַתן, זיי געבּראַכט צוּ
אים; אוּן ער האָט אַרויפגעלייגט זיינע הענט אויף יעדן בַּר אֱנָשׁ
פּוּן זיי, אוּן האָט זיי געהיילט. אוּן אויך שדים זענען אַרויס פּוּן
אַ סַך, ווואָס האָבּן אויסגעשריגן, אוּן געזאָגט: דוּ ביסט דער זוּן
פּוּן דער אויבּערשטער. אוּן ער האָט אויף זיי אָנגעשריגן, אוּן זיי

נישט געלאָזט רעדן, ווייל זיי האָבן געוואוסט, אַז ער איז דער רֶבִּי מלך המָשיחַ. און אַז ס׳איז געווָארן יוֹם, איז ער אויפגעשטאַנען און איז אַוועק אין אַ וויסט אָרט, און דאָס עם האָט אים געזוכט, און איז געקומען צו אים, און אים געוואָלט פאַרהאַלטן, אַז ער זאָל נישט אַוועקגיין פון זיי; אָבער ער האָט צו זיי געזאָגט: איך מוז אָנזאגן די גוטע בשׂורת הגאולָה פון ה׳ס מַלכות אויך אין די אַנדערע שטעטלעך, וואָרים צוליב דעם בין איך געשיקט געווָארן. און ער האָט געדַרשנט אין די שולן פון יהודה.

ה און עס איז געווען, בעת דאָס עם האָט זיך געדרענגט אַרום אים, כדי צו הערן דאָס דָבָר פון ה׳, איז ער געשטאַנען בייַם יַם גִנֵיסָר. און ער האָט געזען צוויי שיפלעך שטיין בייַם יַם, און די דַיָגִים זענען פון זיי אַרויסגעגאַנגען, און האָבן געוואַשן זייערע נעצן. און ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין איינעם פון די שיפלעך, וואָס האָט געהערט צו שִמעוֹנען, און האָט אים געבעטן, אָפּצורוקן זיך אַביסל פון דער יַבָּשה, און ער האָט זיך אַנידערגעזעצט, און האָט געלערנט דאָס עם פון דעם שיפל אַרויס. און אַז ער האָט אויפגעהערט רעדן, האָט ער געזאָגט צו שִמעוֹנען: פאָר אָפּ, וואו עס איז טיף, און לאָזט אַראָפּ אייערע נעצן צום פאַנג. און שִמעוֹן האָט געענטפערט: אֲדוֹנִי, מיר האָבן זיך געמיט אַ גאַנצע לַיְלָה, און האָבן גאָרניט געכאַפּט; אָבער אויף דיין דָבָר וועל איך אַראָפּלאָזן די נעצן. און אַז זיי האָבן דאָס געטאָן, האָבן זיי געכאַפּט זייער אַ סַך פיש; און זייערע נעצן האָבן זיך געגומען רייסן; און זיי האָבן געוואונקען צו זייערע חַבֵּרים אין דעם אַנדערן שיפל, אַז זיי זאָלן קומען און זיי העלפן. און זיי זענען געקומען און האָבן אָנגעפילט די ביידע שיפלעך, אַזוי, אַז זיי האָבן אָנגעהויבן צו זינקען. און אַז שִמעוֹן כֵּיפָא האָט דאָס געזען, איז ער געפאַלן רבי מֵלך המָשיחַ צו די

פיס, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנִי, גיי אַוועק פּוּן מיר, ווּאָרים איך בּין אַ זינדיקער בַּר אֱנָשׁ. ווּאָרים אַ שרעק איז אים באַפאַלן, אוּן אַלע, ווּאָס זענען געווען מיט אים בּיים פישפאַנג, ווּאָס זיי האָבּן געפאַנגען; אוּן אַזוי זענען אויך געווען יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן, זַבדיס בָּנִים, ווּאָס זענען געווען שׁמעוֹנס חַבֵּרים. אוּן רבי מֶלך המָשׁיחַ האָט געזאָגט צוּ שׁמעוֹנען: האַב נישט קיין מוֹרא; פּוּן איצט אָן וועסטוּ פאַנגען בְּנֵי אָדָם. אוּן אַז זיי האָבּן געבּראַכט זייערע שיפלעך צוּ דער יַבָּשה, האָבּן זיי אַלץ איבּערגעלאָזט, אוּן זענען אים נאַכגעגאַנגען. אוּן בּעת ער איז געווען אין איינער פּוּן די שטעט, איז דאָרטן געווען בַּר אֱנָשׁ לויטער צָרַעת; אוּן אַז ער האָט דערזען רבי מֶלך המָשׁיחַ, איז ער געפאַלן אויף זיין פָּנים, אוּן האָט אים געבּעטן: אֲדוֹנִי, אויב דוּ ווילסט, קאַנסטוּ מיך מאַכן טָהוֹר. אוּן ער האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנט, אוּן האָט אים אַנגערירט, אוּן געזאָגט: איך ווּיל; זיי טָהוֹר. אוּן באַלד האָט זיך דאָס צָרַעת אָפּגעטאָן פּוּן אים. אוּן ער האָט אים באַפוילן, ער זאָל עס קיינעם נישט דערציילן; נייערט גיי אוּן ווייז דיך פאַרן כֹּהן; אוּן זיי מַקריב פאַר דיין רייניקוּנג, אַזוי ווי מֹשה האָט געבּאָטן, פאַר אַן עֵדות צוּ זיי [ויקרא יג,מט; יד,ב-לב]. אוּן די שֹׁמֵע וועגן אים האָט זיך נאָך מער פאַרשפּרייט, אוּן אַ גרויסער עוֹלם איז זיך צוּנויפגעקוּמען, אים צוּ הערן, אוּן געהיילט צוּ ווערן פּוּן זייערע קראַנקהייטן. ער אָבּער האָט זיך צוּריקגעצויגן אין די מִדבָּריוֹת, אוּן איז מִתפַּלֵל געווען. אוּן עס איז געווען אין איינעם פּוּן יענע טעג, בּעת ער האָט געלערנט, אַז עס זענען דאָרטן געזעסן פּרוּשים אוּן לוֹמדי-תּוֹרה, ווּאָס זענען געקוּמען פּוּן אַלע שטעט פּוּן גָּלִיל, אוּן יהוּדה, אוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן די גבורת ה' איז געווען מיט רבי מֶלך המָשׁיחַ, צוּ קענען היילן. אוּן אָט האָבּן בְּנֵי אָדָם געבּראַכט אויף אַ בּעט אַ מאַן, ווּאָס איז געווען געליימט; אוּן זיי האָבּן

געזוכט אים אַרײַנצוּבּרענגען אוּן אים אַוועקצוּלייגן פאַר אים.
אוּן אַזוי ווי זיי האָבּן נישט געקענט געפינען קיין דֶּרֶךְ ווי אים
אַרײַנצוּבּרענגען, צוליבּ דעם עוֹלם, זענען זיי אַרויפגעגאַנגען
אויפן דאָך, אוּן האָבּן אים אַראָפּגעלאָזט מיט זייַן בּעט דוּרך די
דאַכציגל אין דער מיט פאַר רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן אַז ער האָט
געזען זייער אֱמוּנה, האָט ער געזאָגט: בַּר אֱנָשׁ, דיינע עבירות
זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן. אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די
פרושים האָבּן אָנגעהויבּן נאָכצוּטראַכטן, אוּן האָבּן געזאָגט:
ווער איז דער דאָזיקער, וואָס רעדט לעסטערונגען? ווער קאָן
מוֹחל זיין עבירות, אַחוּץ ה' אַליין? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט
פאַרשטאַנען זייערע מַחשָׁבות, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: וואָס
טראַכט איר אין אייערע לְבָבוֹת? וואָס איז גרינגער, צוּ זאָגן:
דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן, אָדער צוּ זאָגן: שטיי
אויף אוּן גיי? נאָר כּדי איר זאָלט וויסן, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל
ז,יג משיח] האָט רשוּת אויף דער ערד מוֹחל צוּ זיין עבירות [האָט
ער געזאָגט צוּם אִיש מְשֻׁתָּק]: איך זאָג דיר, שטיי אויף, אוּן נעם
דיין בּעט, אוּן גיי אַהיים. אוּן ער איז באַלד פאַר זיי
אויפגעשטאַנען, אוּן האָט גענוּמען דאָס בּעט, אויף וועלכן ער
איז געלעגן, אוּן איז אַוועק אַהיים, לויבּנדיק ה'. אוּן זיי זענען
אַלע נִבהל אוּן נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן האָבּן געלויבּט ה', אוּן זיך
זייער געפאָרכטן, אוּן געזאָגט: וואוּנדערלעכע זאַכן האָבּן מיר
היינט [הַיוֹם] געזען. אוּן נאָכדעם איז ער אַרויסגעגאַנגען, אוּן
האָט געזען אַ מוֹכס, וואָס האָט געהייסן לֵוִי, זיצן אויפן
צאָל-אַמט, אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט: גיי מיר נאָך. אוּן ער
האָט אַלץ איבּערגעלאָזט, אוּן איז אויפגעשטאַנען אוּן איז אים
נאַכגעגאַנגען. אוּן לֵוִי האָט אים געמאַכט אַ גרויסע סעוּדה אין
זיין בַּיִת; אוּן אַ גרויסער עוֹלם פוּן מוֹכסים אוּן אויך אַנדערע
זענען מיט זיי געזעסן בּיים טיש. אוּן די פרושים אוּן זייערע

סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבן געמורמלט קעגן זיינע תּלמידים, אוּן האָבן געזאָגט: פאַרוואָס עסט איר אוּן טרינקט מיט מוֹכסים אוּן חוטאים? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: די, וואָס זענען געזונט, נייטיקן זיך נישט אין קיין רוֹפא, נייערט די, וואָס זענען חוֹלים. איך בין נישט געקומען רופן די צַדיקים, נייערט די חוטאים צוּ תּשובה. אוּן זיי האָבן צוּ אים געזאָגט: די תּלמידים פון יוֹחָנָן פאַסטן אָפט אוּן טוּען תּפִילה, אוּן אַזוי טוּען אויך די תּלמידים פון די פּרושים, אָבער דיינע עסן אוּן טרינקען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: קאָנט איר לאָזן די מחוּתָנים פאַסטן, בשַׁעת דער חָתן איז מיט זיי? סע וועלן אָבער קומען טעג, וען דער חָתן וועט אַוועקגענומען ווערן פון זיי, אוּן דעמאָלט וועלן זיי פאַסטן אין יענע טעג. אוּן ער האָט זיי אויך דערציילט אַ מָשל: קיינער רייסט נישט אָפּ אַ שטיק פון אַ נייעם מַלבּוש, אוּן טוט עס אַרויף אויף אַן אַלטן מַלבּוש; אויב יאָ, וועט ער צעריסן דאָס נייע, אוּן אויך דאָס שטיק פון דעם נייעם וועט זיך נישט פּאַסן צום אַלטן. אוּן קיינער טוט נישט אַריין קיין נייעם ווין אין אַלטע לאָגלען; אַנדערש וועט דער נייער ווין צעפּלאַצן די לאָגלען, אוּן וועט זיך צעגיסן, אוּן די לאָגלען וועלן גיין פאַרלוירן. נייערט נייעם ווין מוּז מען אַרײַנגיסן אין נייע לאָגלען. אוּן קיינער, וואָס האָט געטרונקען אַלטן ווין, וויל נייעם; וואָרים ער זאָגט: דער אַלטער איז טוֹב.

ו אוּן עס איז געווען אייפן צווייטן שַׁבּת פון סִפִּירַת-הָעֹמֶר [ויקרא כג,ה-יד], אַז ער איז געגאַנגען דורך תּבוּאה-שָׂדוֹת; אוּן משיחס תַּלמידים האָבן אָפּגעריסן זאַנגען, אוּן זיי צוריבן מיט זייערע הענט אוּן געגעסן. אוּן עטלעכע פון די פּרושים האָבן געזאָגט: פאַרוואָס עוּט איר דאָס, וואָס מען טאָר נישט טאָן אים שַׁבּת? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי

געזאָגט: האָט איר נישט געלייענט, וואָס דָוִד האָט געטאָן, בעת ער איז געווען הונגעריק, ער, און די, וואָס זענען געווען מיט אים; ווי ער איז אַריינגעגאַנגען אין דעם בֵּית ה', און האָט גענומען און געגעסן דאָס לֶחֶם-הַפָּנִים, וואָס קיינער נישט נאָר די כֹּהֲנִים האָבן געמעגט עסן, און האָט אויך געגעבן צו די, וואָס זענען געווען מיט אים [שמואל א כא, ז; ויקרא כד,ט]? און ער האָט צו זיי געזאָגט: דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח] איז אָדוֹן איבער דעם שַׁבת. און עס איז געווען אין אַן אַנדערן שַׁבת, אַז ער איז אַריינגעגאַנגען אין אַ שול, און האָט געלערנט; און דאָרטן איז געווען אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס זיין רעכטע האַנט איז געווען פאַרדאַרט. און די סוֹפרים [רַבָּנִים] און די פרושים האָבן אים נאָכגעקוקט, צו זען אויב ער וועט אים היילן אום שַׁבת, כדי אים צו קענען פאַרמַסרן. אָבער ער האָט פאַרשטאַנען זייערע מַחשָׁבות, און האָט געזאָגט צו דעם בְּנֵי אָדָם, וואָס זיין האַנט איז געווען פאַרדאַרט: שטיי אויף, און שטעל דיך אין דער מיט. און ער איז אויפגעשטאַנען און האָט זיך אַוועקגעשטעלט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: איך פרעג אייך: מעג מען שַׁבת טאָן גוטס, אָדער רָעָה? ראַטעווען אַ נֶפש, אָדער אומבאַרענגען? און ער האָט זיך אַרומגעקוקט אויף זיי אַלע, און האָט צו אים געזאָגט: שטרעק אויס דיין האַנט. און ער האָט אַזוי געטאָן, און זיין האַנט איז געזונט געווואָרן. און זיי זענען געווואָרן פול מית גרימצאָרן, און האָבן זיך באַראָטן איינער מיטן אַנדערן, וואָס זיי זאָלן טאָן צו רבי מֶלך המָשיחַ. און עס איז געווען אין די דאָזיקע טעג, אַז ער איז אַרויסגעגאַנגען אין די בערג מִתפַּלֵל צו זיין; און ער האָט פאַרבראַכט די גאַנצע לַיְלָה אין תִּפילה טאָן צו ה'. און בשַׁעת עס איז געווואָרן יוֹם, האָט ער גערופן זיינע תִּלמידים, און האָט פון זיי אויסדערווײלט צוועלף, וועמען ער האָט אָנגעראַפן שלִיחים: שִׁמעוֹנען, וועמען ער

האָט אַ נאָמען געגעבן כֵּיפָא, אוּן אַנדריי זיין אָח, אוּן יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן, אוּן פיליפּוס אוּן בַּר-תַּלמָין, אוּן מתתיהו אוּן תּאמָא, אוּן יַעקֹב בֶּן-חַלפַי, אוּן שִׁמעוֹנען, וועמען מען האָט גערופן קַנָאי, אוּן יהוּדה בֶּן-יַעקֹב, אוּן יהוּדה אִיש-קִריוֹת, וואָס איז געווָארן דער מָסור. אוּן ער האָט מיט זיי אַראָפּגענידערט , אוּן איז געשטאַנען אויף אַ פלאַכן פּלאַץ, אוּן אַ גרויסער עוֹלם פוּן זיינע תּלמידים, אוּן אַ סַך עם פוּן גאַנץ יהוּדה אוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן דעם יַם-בּאָרטן פוּן צוֹר אוּן צִידוֹן, זענען געקוּמען אים הערן, אוּן געהיילט צוּ ווערן פוּן זייערע חוֹלאַתן. אוּן די, וואָס זענען געווען געפּלאָגט פוּן שדים, זענען געהיילט געווָארן. אוּן דאָס גאַנצע עם האָט געזוּכט אים אָנצורירן, וואָרים פוּן אים איז אַרויסגעגאַנגען אַ כּוֹח, אוּן האָט זיי אַלעמען געהיילט. אוּן ער האָט אויפגעהויבן זיינע אויגן אויף משיחס תּלמידים, אוּן האָט געזאָגט: אַשְׁרֵי איז אייך עֲנִיִּים, וואָרים דאָס מַלכוּת ה' איז אייערס. אַשְׁרֵי איז אייך, וואָס טוּט איצט הוּנגערן וואָרים איר ווּעט ווערן געזעטיקט. אַשְׁרֵי אייך, וואָס טוּט איצט ווייַנען וואָרים איר ווּעטלאַכן. אַשְׁרֵי איז אייך, ווען בְּנֵי אָדָם וועלן אייך פיינט האָבּן, אוּן אייך פאַרשטויסן אוּן מבַייש זיין, אוּן פאַרוואַרפן אייער נאָמען ווי עפּעס רָעָה פוּנווענען דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג משיח]. פרייט אייך אין יענעם יוֹם, אוּן שפּרינגט פאַר שִׂמְחָה; וואָרים הִנֵּה, אייער שׂכַר איז גָּדוֹל אין שָׁמַיִם, וואָרים פוּנקט אַזוי האָבּן זייערע עלטערן געטאָן מיט די נבִיאים.

אָבּער ווי צוּ אייך, וואָס זענט רייך, וואָרים איר האָט שוין געקריגן אייער נחמה. ווי צוּ אייך, וואָס זענט איצט זאַט, וואָרים איר ווּעט הוּנגערן, ווי צוּ אייך, וואָס טוּט איצט לאַכן, וואָרים איר ווּעט טרויערן אוּן ווייַנען. ווי צוּ אייך ווען אַלע בְּנֵי אָדָם וועלן רעדן גוּטס פוּנווענען אייך, וואָרים אַזוי האָבּן זייערע עלטערן געטאָן מיט די נבִיאֵי שֶׁקֶר. אָבּער אייך, וואָס טוּט זיך

צוהערן, זאָג איך: האָט ליבּ אייערע שׂונאים, טוט גוטס צו די, וואָס האָבן אייך פיינט, בּענטשט די, וואָס שעלטן אייך, און זייט מִתפַּלֵל פאַר די, וואָס זענען אייך מבַזֶה. דער, וואָס שלאָגט דיך אויף דער בּאַק, גיבּ אים אויך די אַנדערע; און פון דעם, וואָס נעמט צו דיין מאַנטל, זאָלסטו אויך דיין רעקל פון אים נישט צוריקהאַלטן. גיבּ יעדן, וואָס בּעט בּיי דיר, און פון אים, וואָס נעמט צו דאָס דייניקע, פאָדער עס נישט צוריק. און אַזוי ווי איר ווילט, אַז בְּנֵי אָדָם זאָלן טאָן צו אייך, זאָלט איר אויך טאָן צו זיי. און אויבּ איר האָט ליבּ די, וואָס האָבן אייך ליבּ, וואָסער דאַנק קומט אייך? וואָרים אַפילו חוטאים האָבן ליבּ די, וואָס האָבן זיי ליבּ. און אויבּ איר טוט גוסט צו די, וואָס טוען אייך גוטס, וואָסער דאַנק קומט אייך? אַפילו די חוטאים טוען אויך דאָס זעלבּע. און אויבּ איר לייט די, פון וועמען איר האָפט צוריק צו בּאַקומען, וואָסער דאַנק קומט אייך? אַפילו חוטאים לייען אויס צו חוטאים, כּדי צוריק צו בּאַקומען ווידער אַזויפיל. האָט אָבּער ליבּ אייערע שׂונאים, און טוט גוטס, און לייט, און דערוואַרט נישט עפּעס צוריק; און אייער שׂכַר וועט זיין גָּדוֹל, און איר וועט זיין יְלָדים פון דעם אויבּערשטער; וואָרים ער איז טוֹב צו די אומדאַנקבּאַרע און שלעכטע. זייט בּאַרעמהאַרציק, אַזוי ווי אייער אלוקים הָאָב איז בּאַרעמהאַרציק. מִשפּט נישט, און איר וועט נישט געמִשפּט ווערן; פאַרמִשפּט נישט, און איר וועט נישט פאַרמִשפּט ווערן; זייט מוֹחל, און מע וועט אייך מוֹחל זיין; גיט, און סע וועס אייך געגעבּן ווערן; אַ גוטע, איינגעדריקטע, צונויפגעטרעסלטע, און איבּערגיסעדיקע מאָס וועט בְּנֵי אָדָם אייך געבּן אין אייער שויס אַריין. וואָרים מיט דער מאָס, וואָס איר טוט מעסטן, וועט אייך צוריק געמאָסטן ווערן. און ער האָט זיי אויך דערציילט אַ מָשל: קאָן אַ בּלינדער פירן אַ בּלינדן? וועלן זיי דען נישט בּיידע אַרײַנפאַלן אין

אַ גרויבֿ: אַ תַּלמיד שטייט נישט העכער פון זיין רֶבין, אָבער איטלעכער, וואָס דערגרייכט שלֵימות, וועט זיין ווי זיין רֶבי. און פאַרוואָס זעסטו דאָס שפּענדל אין דיין ברויִדערס אויג, אָבער דעם קלאָץ אין דיין אייגן אויג זעסטו נישט? אָדער ווי קענסטו זאָגן צו דיין אָח: אָח, לאָמיך אַרויסנעמען דאָס שפּענדל פון דיין אויג, און אַליין זעסטו נישט דעם קלאָץ אין דיין אייגן אויג? דו חוֹנף, נעם קוֹדם אַרויס דעם קלאָץ פון דיין אייגן אויג, און דערנאָך וועסטו זען קלאָר אַרויסצונעמען דאָס שפּענדל, וואָס איז אין דיין ברויִדערס אויג. וואָרים אַ גוטער בוים טראָגט נישט קיין שלעכטע פֵּירות, און אַ פאַרדאָרבענער בוים טראָגט נישט קיין גוטע פֵּירות; איטלעכן בוים דערקענט מען לויט זיינע אייגענע פֵּירות; וואָרים פון דערנער קלייבט מען נישט קיין פייגן, אויך קלייבט מען נישט קיין טרויבן פון אַ דאָרנקוסט. דער גוטער מענטש ברענגט אַרויס פון דעם גוטן אוֹצר פון זיין לֵב גוטס, און דער שלעכטער מענטש ברענגט אַרויס פון זיין שלעכטן אוֹצר רָעָה; וואָרים פון וואָס דאָס לֵב איז פול, דערפון רעדט דאָס מויל. און פאַרוואָס רופט איר מיך: אֲדוֹנִי, אֲדוֹנִי, און טוט נישט וואָס איך זאָג? איטלעכער, וואָס קומט צו מיר, און הערט מיינע רייד און טוט זיי, וועל איך אייך ווייַזן צו וועמען ער איז געגליכן: ער איז געגליכן צו אַ בַּר אֱנָש, וואָס בויט אַ בֵּית, און וואָס האָט געלאָזט טיף גראָבן, און לייגן דעם פונדאַמענט אויף אַ פעלזן; און בשַׁעת עס איז געקומען אַ פאַרפלייצונג, האָט דער שטראָם געשלאָגן קעגן יענעם בֵּית, און האָט עס נישט געקאָנט צעטרעסלען, וואָרים עס איז געווען טוֹב געבויט. אָבער דער, וואָס הערט און טוט נישט, איז ווי אַ מענטש, וואָס האָט געבויט אַ בֵּית אויף דער ערד, אָן אַ פונדאַמענט; וואָס קעגן אים האָט געשלאָגן דער שטראָם, און עס איז באַלד אײַנגעפאַלן, און דער חוֹרבן פון יענעם בֵּית איז געווען גָּדוֹל.

7 נאָכדעם ווי ער האָט געענדיקט אַלע זיינע רייד אין די אויערן פּון דעם עם, איז ער אַרײַנגעגאַנגען קיין כּפַר-נַחוּם.
אוּן איינער אַ הויפּטמאַן האָט געהאַט אַ עֶבֶד, וואָס איז אים געווען טייער, אוּן וואָס איז געווען חוֹלים אוּן האָט געהאַלטן בּיים שטאַרבּן. אוּן אַז ער האָט געהערט וועגן רבי מֶלך המָשיחַ, האָט ער צוּ אים געשיקט זקֵנים פּון די יִידן, אוּן האָט אים געבּעטן, אַז ער זאָל קומען אוּן היילן זיין עֶבֶד. אוּן אַז זיי זענען געקומען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, האָבּן זיי אים זייער געבּעטן, אוּן געזאָגט: ער איז ווערט, אַז דוּ זאָלסט דאָס טאָן פאַר אים. וואָרים ער האָט ליבּ אוּנדזער עם, אוּן האָט אַפילו אַליין אוּנדז אויפגעבּויט אוּנדזער שוּל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז מיט זיי געגאַנגען. אוּן בּעת ער איז געווען שוֹין נישט ווייט פּון דעם בּיִת, האָט דער הויפּטמאַן געשיקט צוּ אים פריינט, אים אַזוי צוּ זאָגן: אֲדוֹנִי, זיי דיך נישט מַטרִיחַ; וואָרים איך בּין נישט ווערט, אַז דוּ זאָלסט קומען אוּנטער מיין דאָך. דעריבּער האָבּ איך מיך אַליין אויך נישט געהאַלטן פאַר ָראוי צוּ דיר צוּ קומען. נייערט זאָג נאָך דאָס דָּבָר, אוּן מיין עֶבֶד וועט געהיילט ווערן. וואָרים אויך איך בּין אַ בַּר אֱנָש, געשטעלט אוּנטער בּאַפעל-מאַכט, אוּן האָבּ אוּנטער מיר חַיִל; אוּן איך זאָג צוּ דעם: גיי! אוּן ער גייט, אוּן צוּ אַן אַנדערן: קוּם! אוּן ער קאַמט. אוּן צוּ מיין עֶבֶד: טוּ דאָס! אוּן ער טוּט עס. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער זיך געוואונדערט איבּער אים, אוּן האָט זיך אויסגעדרייט אוּן געזאָגט צוּם עם, וואָס איז אים נאָכגעגאַנגען: איך זאָג אייך, אַפילו אין יִשׂרָאל האָבּ איך נישט געפונען אַזאַ אֱמוּנה. אוּן וועו די שלוּחים האָבּן זיך אומגעקערט אַהיים, האָבּן זיי געפונען דעם עֶבֶד געזונט. אוּן עס איז געווען גלייך נאָכדעם, אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען אין אַ שטעטל אַריין מיטן נאָמען נָעִין, אוּן משיחס תַּלמידים זענען געגאַנגען

מיט אים, אוּן אַ סַך עם. אוּן ווי ער האָט זיך דערנענטערט צוּם שַׁעַר פוּן דער שטעטל, ערשט מען האָט אַרויסגעטראָגן אַ נִפְּטָר, אַ בֶּן-יָחִיד בּיי זיין אֵם, אוּן זי איז געווען אַן אַלמָנה; אוּן אַ סַך בְּנֵי אָדָם פוּן דער שטעטל זענען געווען מיט איר. אוּן אַז דער אָדוֹן האָט זי געזען, האָט ער אויף איר רַחמָנות געהאַט, אוּן צוּ איר געזאָגט: ווייַן נישט. אוּן ער איז צוּגעגאַנגען אוּן האָט אָנגערירט די מִיטה; אוּן די נוֹשׂאים זענען געבליבן שטיין, אוּן ער האָט געזאָגט: יוּנגערמאַן, איך זאָג דיר, שטיי אויף. אוּן דער טויטער האָט זיך אויפגעזעצט, אוּן האָט אָנגעהויבן צוּ רעדן, אוּן ער האָט אים געגעבן צוּ זיין אֵם. אוּן אַ פַּחד האָט זיי אַלע אָנגענומען; אוּן זיי האָבן גענעלויבט ה', אוּן געזאָגט: אַ גרויסער נָביא איז אויפגעשטאַנען צווישן אוּנדז! אוּן, ה' האָט געדענקט אָן זיין עם! אוּן די דאָזיקע שׂמַע וועגן אים איז אַרויסגעגאַנגען אין גאַנץ יהודה, אוּן אין דער גאַנצער געגנט.

אוּן די תַּלמידים האָבן דערציילט יוֹחָנָן פוּן די דאָזיקע אַלע זוכן. אוּן יוֹחָנָן האָט גערופן צוּ זיך צוויי פוּן זיינע תַּלמידים, אוּן האָט זיי געשיקט צוּ הָאָדוֹן, אַזוי צוּ זאָגן: ביסטוּ הוּא הַבָּא, אָדער זאָלן מיר וואַרטן אויף אַן אַנדערן? אוּן אַז די בְּנֵי אָדָם זענען געקומען צוּ אים, האָבן זיי געזאָגט: יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה האָט אוּנדז געשיקט צוּ דיר, אַזוי צוּ זאָגן: ביסטוּ הוּא הַבָּא, אָדער זאָלן מיר וואַרטן אויף אַן אַנדערן? אין יענער שָׁעה האָט ער געהיילט אַ סַך פוּן חוֹלאַתן אוּן פוּן פלאָגן אוּן פוּן שדים, אוּן אַ סַך, וואָס זענען געווען בּלינד, האָט ער געשאָנקען די ראִיה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געענטפערט: גייט אוּן דערציילט יוֹחָנָן, וואָס איר האָט געזען אוּן געהערט: די בּלינדע קריגן זייער ראִיה, די לאָמע גייען, די מצוֹרָעים ווערן מְטוֹהָרִים, די טויבּע הערן, די טויטע שטייען אויף, אוּן פאַר די עֲנִיִּים ווערט געדרשנט די

בשׂורת הגאולָה. אוּן אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס וועט זיך נישט שטרויכלען אין מיר. אוּן אַז די שלִיחים פוּן יוֹחָנָן זענען אַוועקגעגאַנגען, האָט ער אָנגעהויבן צוּ רעדן צוּם עם וועגן יוֹחָנָן: וואָס זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען אין דער מִדבּר? אַ רורקע שאָקלען זיך מיטן ווינט? וואָס דען זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען? אַ בַּר אֱנָשׁ אָנגעטאָן אין פיינע מַלבּושים? הִנֵּה, די וואָס זענען הערלעך געקלייִדט, אוּן לעבּן פיין, זענען אין פּאַלאַצן פוּן מלָכים. אָבּער וואָס דען זענט איר אַרויסגעגאַנגען זען? אַ נָביא? כֵּן, איך זאָג אייך, אַ סַך מער ווי אַ נָביא. דאָס איז ער, פוּן וועמען סע שטייט געשריבּן: הִנְנִי שׁלֵחַ מַלְאָכִי, הִנֵּה, איך שיק מיין שלִיח פאַר דיין פָּנים, וואָס וועט אָנגרייטן דיין דֶּרֶךְ פאַר דיר [מלאכי ג,א]. איך זאָג אייך, צווישן די, וואָס זענען געבּוירן געווָארן פוּן נָשים, איז נישטאָ קיין גרעסערער ווי יוֹחָנָן, דאָך איז דער קלענסטער אין דעם מַלכות ה' גרעסער פוּן אים. [אוּן דאָס גאַנצע עם, בּעת זיי האָבּן דאָס געהערט, אוּן די מוֹכסים, האָבּן גערעכטפאַרטיקט ה', וואָרים זיי האָבּן זיך געלאָזט טוֹבלען מיט דער מקוה טבִילה פוּן יוֹחָנָן; אָבּער די פרוּשים אוּן די חַכָמים האָבּן אָפּגעווָארפן די עֵצה פוּן ה', וואָרים זיי האָבּן זיך פוּן אים נישט געלאָזט מקוה טובלען.] צוּ וועמען אָבּער זאָל איך גלייַכן די בְּנֵי אָדָם פוּן דעם דאָזיקן דוֹר? צוּ וועמען זענען זיי ענלעך? זיי זענען גלייך ווי יְלָדים, וואָס זיצן אויף דעם מאַרקפּלאַץ, אוּן רופן איינער צוּם אַנדערן: מיר האָבּן געשפּילט פאַר אייך, אוּן איר האָט נישט געטאַנצט; מיר האָבּן געקלאָגט, אוּן איר האָט נישט געוויינט, וואָרים יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה איז געקוּמען, אוּן האָט נישט געגעסן קיין לֶחֶם, אוּן נישט געטרונקען קיין ווַיין, אוּן איר זאָגט: ער האָט אַ שד. דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] איז געקוּמען, ער עסט אוּן טרינקט, אוּן איר זאָגט: הִנֵּה, אַ בַּר אֱנָשׁ, אַ זוֹלֵל וסוֹבא, אַ

פריינט פון מוֹכסים און חוֹטאים! און די חָכמה איז
גערעכטפאַרטיקט פון אַלע אירע יְלָדים. און איינער פון די
פּרושים האָט אים געבעטן, אַז ער זאָל עסן מיט אים, און ער
איז אַרייַנגעגאַנגען אין דעם פּרושיס בֵּית, און האָט זיך געזעצט
צום טיש. און הִנֵּה, דאָרט איז געווען אַ זינדיקע אִשה אין דער
שטעטל, און אַז זי איז געוואָר געוואָרן, אַז ער זיצט ביים טיש
אין דעם פּרושיס בֵּית, האָט זי געבראַכט אַן אַלאַבאַסטער
קריגל מיט זאַלבאייֵל, און האָט זיך געשטעלט הינטן ביי זיינע
פיס אַ וויינענדיקע, און האָט אָנגעהויבן באַנעצן זיינע פיס מיט
אירע טרערן, און האָט זיי אָפּגעווישט מיט די האָר פון איר
קאָפּ, און געקושט זיינע פיס, און זיי געזאַלבט מיט דעם
זאַלבאייֵל. און בעת דער פּרושי, וואָס האָט אים פאַרבעטן,
האָט דאָס געזען, האָט ער צו זיך געזאָגט: וואָלט ער געווען אַ
נָביא, וואָלט ער דערקענט ווער און וואָס פאַר אַ מין נקֵיבה
דאָס איז, וואָס רירט אים אָן, אַז זי איז אַ זינדיקע. און רבי
מֵלך המָשיחַ האָט געענטפערט, און צו אים געזאָגט: שִמעוֹן,
איך האָב דיר עפּעס צו זאָגן. און ער האָט געענטפערט: וואָס,
רֶבּי. איינער אַ מַלווֶה האָט געהאַט צוויי בַּעלי-חוֹבות; איינער
איז אים שולדיק געווען פינף הונדערט דינָרים, און דער
אַנדערער פופציק. און אַזוי ווי זיי האָבן נישט געהאַט מיט
וואָס צו באַצאָלן, האָט ער זיי ביידן מוֹחל געווען. ווער פון זיי
וועט אים דעריבער מער ליב האָבן? האָט שִמעוֹן געענטפערט:
דער, דענק איך, וועמען ער האָט מוֹחל געווען צום מיינסטן. און
רבי מֵלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: דו האָסט ריכטיק
געמִשפּט. און רבי מֵלך המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט צו דער
אִשה, און געזאָגט צו שִמעוֹנען: דו זעסט די דאָזיקע אִשה? איך
בין אַרייַנגעקומען אין דיין בֵּית, און קיין וואַסער פאַר מיינע
פיס האָסטו מיר נישט געגעבן, זי אָבער האָט באַנעצט מיינע

פיס מיט אירע טרערן, אוּן האָט זיי אָפּגעווישט מיט אירע האָר. דוּ האָסט מיר נישט געגעבּן קיין קוּש; זי אָבּער, זינט איך בּין אַריַינגעקוּמען, האָט נישט אויפגעהערט צוּ קושן מיינע פיס. דוּ האָסט נישט געזאַלבּט מיין קאָפּ מיט אייֶל; אָבּער זי האָט געזאַלבּט מיינע פיס מיט זאַלבּאייֶל. דעריבּער זאָג איך דיר: אירע עבירות, וואָס זענען אַ סַך, זענען פאַרגעבּן געוואָרן, וואָרים זי האָט אַ סַך ליבּ געהאַט; אָבּער וועמען ווייניק ווערט פאַרגעבּן, דער דאָזיקער האָט ליבּ ווייניק. אוּן ער האָט צוּ איר געזאָגט: דיינע עבירות זענען דיר פאַרגעבּן געוואָרן. אוּן די, וואָס זענען געזעסן מיט אים בּיים טיש, האָבּן גענומען זאָגן צווישן זיך: ווער איז ער, וואָס ער פאַרגיט אַפילו עבירות? אוּן ער האָט געזאָגט צוּ דער אִשה: דיין אֱמוּנה האָט דיך געראַטעוועט; גיי בּשָׁלום!

ח אוּן עס איז געווען בּאַלד נאָכדעם, אַז ער איז געגאַנגען דורך שטעט אוּן שטעטלעך, אוּן האָט געדַרשנט די בּשׂורת הגאוּלָה פוּן דעם מַלכות ה', אוּן די צוועלף זענען מיט אים געווען, אוּן אויך עטלעכע נָשים, וואָס זענען געהיילט געוואָרן פוּן שדים אוּן קראַנקהייטן: מִרְיָם, וועמען מען האָט גערופן מַגדָלית, פוּן וועמען זיבּן שדים זענען אַרויס, אוּן יוֹחָנָה, דאָס אִשה פוּן כּוּזָאן, אַ מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת בּיי הוֹרדוסן, אוּן שוֹשַׁנָה, אוּן אַ סַך אַנדערע, וואָס האָבּן זיי געדינט מיט זייער האָבּ אוּן גוּטס. אוּן בּעת אַ סַך עם איז זיך צוּזאַמענגעקוּמען, אוּן זיי זענען געקוּמען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ פוּן יעדער שטעטל, האָט ער גערעדט מיט אַ מָשל: דער זייֶער איז אַרויסגעגאַנגען צוּ פאַרזייֶען זיין זרִיעה; אוּן בּעת ער האָט געזייֶט, איז טייל געפאַלן בּיים דֶּרֶךְ, אוּן איז צעטרעטן געוואָרן, אוּן די פייגל פוּן שָׁמַיִם האָבּן זי פאַרצערט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף דעם פעלזן; אוּן בּאַלד ווי זי איז אויפגעגאַנגען, איז זי פאַרוועלקט

געווָארן, מַחמת זי האָט נישט געהאַט קיין פּייכטקייט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן צווישן דערנער, אוּן די דערנער זענען געווָאקסן מיט איר, אוּן האָבּן זי דערשטיקט. אוּן אַנדערע איז געפאַלן אויף גוּטער ערד, אוּן איז געווָאקסן, אוּן האָט אַרויסגעבּראַכט פרוכט הונדערטפאַך. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, האָט ער אויסגערופן: דער, וואָס האָט אויערן צו הערן, זאָל הערן. אוּן אַז משיחס תּלמידים האָבּן אים געפרעגט, וואָס דאָס דאָזיקע מָשל קאָן מיינען, האָט ער געזאָגט: אייך איז געגעבּן געווָארן צו פאַרשטיין די סוֹדות פוּן דעם מַלכות ה', אָבּער פאַר די איבּעריקע - אין משָלים, כּדי זיי זאָלן זען אוּן דאָך נישט זען, אוּן הערן אוּן דאָך נישט פאַרשטיין. אוּן דאָס מיינט דאָס מָשל: די זרִיעה איז דאָס דָּבָר ה'. אוּן יענע בּיים דֶּרֶךְ זענען די, וואָס האָבּן עס געהערט, דערנאָך קומט הַשָּׂטן, אוּן נעמט אַוועק דאָס דָּבָר פוּן זייער לֵב, כּדי זיי זאָלן נישט גלויבּן אוּן גערַאטעוועט ווערן. אוּן יענע אויף דעם פעלזן, זענען די, וואָס בּשַׂעת זיי הערן, נעמען זיי אָן דאָס דָּבָר מיט שִׂמְחָה; זיי האבּן אָבּער נישט קיין וואָרצל, אוּן גלויבּן אַ ווײלע, אוּן פאַלן אָפּ אין צייט פוּן נסָיון. אוּן דאָס, וואָס איז געפאַלן צרוישן דערנער, דאָס זענען די, וואָס האָבּן געהערט, אוּן בּשַׂעת זיי גייען אַוועק, ווערן זיי דערשטיקט פוּן די דאַגות אוּן עשִׂירות אוּן תַּענוגים פוּן לעבּן, אוּן זייער פרוכט ווערט נישט צייַטיק. אוּן דאָס אויף דער גוּטער ערד, דאָס זענען די, וואָס האַלטן פעסט דאָס דָּבָר, וואָס זיי האָבּן געהערט, אין אַן ערלעך אוּן טוֹב לֵב, אוּן בּרענגען אַרויס פרוכט מיט סבלנות. אוּן קיינער, וואָס האָט אָנגעצוּנדן אַ אוֹר, פאַרדעקט עס מיט אַ כֶּלי, אָדער שטעלט עס אוּנטער אַ בּעט; נייערט ער שטעלט עס אין אַ לייַכטער, כּדי די, וואָס קומען אַריין, זאָלן קענען זען דאָס אוֹר. וואָרים עס איז גאָרניט פאַרהוילן, וואָס וועט נישט ווערן

אַנטפֿלעקט, אוּן סע איז גאָרניט פּאַרבאָרגן, וואָס וועט נישט ווערן באַקאַנט אוּן דערזען דאָס אוֹר. דעריבּער שׂימוּ לב וויאַזוי איר הערט; וואָרים ווער סע האָט, דעם וועט געגעבּן ווערן, אוּן ווער סע האָט נישט, פוּן אים וועט אַוועקגענומען ווערן אַפילו דאָס, וואָס ער מיינט ער האָט. אוּן עס זענען צוּ אים געקוּמען זיין אֵם אוּן זיינע אַחִים, אוּן זיי האבּן נישט געקאָנט צוקוּמען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ צוליבּ דעם עוֹלם. אוּן מען האָט אים געזאָגט: דיין אֵם אוּן דיינע אַחִים שטייען אין דרויסן אוּן ווילן דיך זען. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: מיין אֵם אוּן מיינע אַחִים זענען די דאָזיקע, וואָס הערן דאָס דָּבָר ה', אוּן טוּען עס. אוּן עס איז געווען אין איינעם פוּן יענע טעג, אַז רבי מֶלך המָשיחַ אוּן משיחס תַּלמידים זענען אַרײַנגעגאַנגען אין אַ סִירָה, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: לאָמיר אַריבּערפארן אויף דער אַנדערער זייט יַם, אוּן זיי זענען אַרויסגעפאָרן. אוּן בּעת זיי זענען געפאָרן, איז ער איינגעשלאָפן. אוּן אַ שטורעמווינט האָט זיך אַראָפּגעלאָזט אויפן יַם; אוּן זיי זענען פאַרפלייצט געוואָרן, אוּן זענען געווען אין סַכָּנה. אוּן איי זענען צוּגעגאַנגען, אוּן האָבּן אים אויפגעוועקט, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, אֲדוֹנֵנוּ, מיר גייען אוּנטער! אוּן ער איז אויפגעשטאַנען, אוּן האָט אָנגעשריגן אויף דעם ווינט אוּן די שטורעמדיקע כוואַליעס; אוּן זיי האָבּן זיך געלייגט, אוּן עס איז געוואָרן שטיל. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: וואוּ איז אייער אֱמוּנה? אוּן זיי האָבּן מוֹרא געהאַט אוּן זיך געחִידושט, אוּן האָבּן געזאָגט איינער צוּם אַנדערן: ווער אייגנטלעך איז ער, וואָס ער באַפעלט אַפילו ווינט אוּן מַיִם, אוּן זיי געהאָרכן אים [תהלים קז,כה]! אוּן זיי זענען אָנגעקוּמען אין דעם אֶרֶץ פוּן די גַּדרִיִים, וואָס איז קעגנאיבּער גָּלִיל. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקוּמען אויף דער יַבָּשה, איז אים אַנטקעגן געקוּמען אַ בַּר אֱנָש פוּן דער שטאָט,

וואָס האָט געהאַט שדים; פאַר אַ לאַנגע צייט האָט ער נישט געטראַגן קיין קליידער, און האָט זיך נישט אויפגעהאַלטן אין קיין בֵּית, נייערט צווישן די קבָרים. און אַז ער האָט דערזען רבי מֶלך המָשיחַ, האָט ער אויסגעשריגן, און איז פאַר אים אַנידערגעפאַלן, און האָט מיט אַ הויך קול געזאָגט: וואָס האָסטו צו מיר, רבי מֶלך המָשיחַ, דו זון פון דעם אויבערשטער? איך בעט דיך, פיניק מיך נישט. וואָרים ער האָט באַפוילן דעם שד אַרויסצוקומען פון דעם באַר אֱנָש. [וואָרים אַ סַך מאַל האָט רבי מֶלך המָשיחַ אים אָנגעכאַפט; און מען האָט אים געהאַלטן אונטער שמִירה, און אים געבונדן מיט שָרְשָרוֹת און מיט שטריק, אָבער ער האָט פונאַנדערגעריסן די שטריק, און איז געטריבן געוואָרן פון דעם שד אין די מִדבָּרִיוֹת אַריין.] און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געפרעגט: וואָס איז דיין נאָמען? האָט ער געזאָגט: מַחנה; וואָרים אַ סַך שדים זענען אַריין אין אים. און זיי האָבן אים געבעטן, אַז ער זאָל זיי נישט באַפעלן צו נידערן אין דעם תְּהוֹם אַריין. און דאָרטן אויפן הָר האָט זיך געפאַשעט אַ גרויסע סטאַדע חַזִירים; און זיי האָבן אים געבעטן, אַז ער זאָל זיי געבן דערלויבעניש אין זיי אַרײַנצוגיין. און ער האָט זיי געגעבן דערלויבעניש. און די שדים זענען אַרויסגעקומען פון דעם באַר אֱנָש, און זענען אַריין אין די חַזִירים; און די סטאַדע האָט זיך אַראָפּגעלאָזט פון דעם שיפּוע אין ים אַריין, און זענען דערטרונקען געוואָרן. און אַז די פאַסטוכער האָבן געזען, וואָס עס איז געשען, זענען זיי אַנטלאָפן, און האָבן עס דערציילט אין דער שטאָט און אין די דערפער. און זיי זענען אַרויסגעאַנגען זען וואָס עס איז געשען; און זיי זענען געקומען צו רבי מֶלך המָשיחַ, און האָבן געפונען דעם באַר אֱנָש, פון וועמען די שדים זענען אַרויס, זיצן בײַ די פיס פון רבי מֶלך המָשיחַ, אַנגעטאָן און בײַם קלאָרן שׂכל, און זיי

האָבן מוֹרא באַקומען. און די, וואָס האָבן עס געזען, האָבן דערציילט וויאַזוי דער באַזעסענער איז געהיילט געוואָרן. און דאָס גאַנצע עם רונדאַרום פון דעם אֶרֶץ פון די גַדרִיִים האָט אים געבעטן, אַז ער זאָל פון זיי אַוועקציען; וואָרים עס איז זיי באַפאַלן אַ גרויסע מוֹרא, און ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין אַ סִירָה, און האָט זיך אומגעקערט. און דער בַּר אֱנָש, פון וועמען די שדים זענען אַרויס, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געבעטן, אַז ער זאָל מען פאַרבלײַבן מיט אים; אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים אַוועקגעשיקט, און געזאָגט: קער דיך אום אַהיים, און דערצייל וואָס ה' האָט מיט דיר געטאָן. און ער איז געגאַנגען, און האָט דערציילט אין דער גאַנצער שטאָט, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט מיט אים געטאָן. און אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אומגעקערט, האָט דאָס עם אים מקַבל-פָּנים געווען; וואָרים זיי האָבן אַלע געוואַרט אויף אים. און הִנֵּה עס איז געקומען אַ בַּר אֱנָש מיטן נאָמען יָאִיר, וואָס איז געווען אַ גַבאי פון דער שול; און ער איז אַנידערגעפאַלן צו משיחס פיס, און האָט אים געבעטן, צו קומען אין זיין בֵּית אַריין; וואָרים ער האָט געהאַט אַ בַּת-יחִידה, אין עלטער פון אַרום צוועלף יאָר, און זי האָט געהאַלטן ביים שטאַרבן. און בעתרבי מֶלך המָשיחַ איז אַהינגעגאַנגען, האָט זיך דאָס עם געדרענגט אַרום אים. און אַן אִשָּׁה, וואָס האָט צוועלף יאָר געהאַט אַ זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה], און וואָס האָט אויסגעגעבן איר גאָנץ פאַרמעגן אויף רופאים, און קיינער האָט זי נישט געקענט היילן, האָט גענעענט הינטער אים, און האָט אָנגעירירט די מַלבוש פון רבי מֶלך המָשיחַס ציצית, און באַלד האָט איר זָבַת דָּם [נִדָּה טומאָה] זיך אַפּגעשטעלט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: וער האָט מיך אָנגעירירט? און אַז אַלע האָבן געלייקנט, האָט כֵּיפָא געזאָגט: אֲדוֹנִי, דאָס עם דריקט און דרענגט דיך! אָבער רבי

מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: עמיצער האָט מיך אָנגעריט; וואָרים איך האָב דערפילט, אַז אַ גבורה איז פון מיר אַרויסגעגאַנגען. און בעת די אִשָּׁה האָט געזען, אַז זי איז נישט געבליבן פאַרבאָרגן, איז זי געקומען אַ ציטערדיקע און איז פאַר אים אַנידערגעפאַלן, און האָט דערציילט פאַר דעם גאַנצן עם, פאַרוואָס זי האָט אים אָנגעריט, און ווי זי איז באַלד געהיילט געוואָרן. און ער האָט צו איר געזאָגט: בִּתִּי, דיין אֱמונה האָט דיר געהאָלפן; גיי בשָלום! בשַעת ער האָט נאָך גערעדט, איז געקומען איינער פון דעם גַבאיס בֵּית, און האָט געזאָגט: דיין בַּת איז נִפְטָר; זיי נישט מַטרִיחַ דעם רַבִּי. און אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער צו אים געזאָגט: האָב נישט קיין מוֹרא; האָב נאָר אֱמונה, און זי וועט גערַאטעוועט ווערן. און אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז צוגעקומען צום בֵּית, האָט ער קיינעם נישט געלאָזט אַריינגיין מיט אים, אַחוץ כֵּיפָא און יוֹחָנָן, און יַעקֹבן, און דעם אָב און די אֵם פון דעם מיידל. און אַלע האָבן זי באַווייזט און באַקלאָגט; אָבער ער האָט געזאָגט: וויינט נישט; וואָרים זי איז נישט נִפְטָר, נייערט זי שלאָפט. און זיי האָבן אים טוֹב אויסגעלאַכט, ווייל זיי האָבן געוואוסט, אַז זי איז נִפְטָר. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זי אָנגענומען בייַ דער האַנט, און געזאָגט: יֶלֶד, שטיי אויף. און אירע נְשָׁמה האָט זיך צוריקגעקערט, און זי איז באַלד אויפגעשטאַנען; און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהייסן מע זאָל איר געבן עפּעס צו עסן. און אירע הוֹרים זענען נִשתּוֹמם געוואָרן; אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי באַפוילן, אַז זיי זאָלן קיינעם נישט רערציילן, וואָס עס איז געשען.

ט און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוזאַמענגערופן די צוועלף, און האָט זיי געגעבן מאַכט און שלִיטה איבער אַלע שדים, און צו היילן קראַנקהייטן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי

אַרויסגעשיקט אָנצוזאָגן דאָס מַלכות ה׳, אוּן צוּ היילן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: נעמט גאָרניט מיט אויפן דֶּרֶךְ, נישט קיין שטעקן, נישט קיין רייזעטאַש, נישט קיין לֶחֶם, נישט קיין געלט; אוּן האָט אויך נישט קיין צוויי רעק. אוּן אין וואָסער בֵּית איר וועט אַרײַנקומען, דאָרטן פאַרבלייבט, אוּן פוּן דאָרטן גייט ווייטער. אוּן וואוּ מען וועט אייך נישט אויפנעמען, זאָלט איר פאַרלאָזן יענע שטעטל, אוּן אָפּטרעסלען דעם שטויב פוּן אייערע פיס פאַר אַן עֵדות קעגן זיי [נָעַר חָצְנוֹ]. אוּן זיי האָבן אָפּגעקערט, אוּן זענען געגאַנגען איבער די שטעטלעך, אוּן האָבן מבַשֵּׂר געווען די בשׂורת הגאוּלָה אוּן אוּמעטום געהיילט. אוּן הוֹרדוס, דער טעטראַרך, האָט געהערט פוּן אַלץ, וואָס עס איז געטאָן געוואָרן, אוּן ער איז שטאַרק באַזאָרגט [לֵב רֹגֵז] געווען, ווָארים טייל האָבן געזאָגט, אַז יוֹחָנָן איז אויפגעשטאַנען תּחִיַּת-המֵתים, אוּן אַנדערע, אַז אלִיָהוּ הַנָּביא האָט זיך באַוויזן; אוּן ווידער אַנדערע, אַז איינער פוּן די אַלטע נבִיאים איז אויפגעשטאַנען. אוּן הוֹרדוס האָט געזאָגט: יוֹחָנָן האָב איך געלאָזט אָפּהאַקן דעם קאָפּ; אָבּער ווער איז דער דאָזיקער, פוּן וועמען איך הער אַזוינע זאַכן? אוּן ער האָט אים באַגערט צוּ זען. אוּן די שלִיחים האָבן זיך אומגעקערט, אוּן האָבן רבי מֶלך המָשיחַ דערציילט, וואָס זיי האָבן געטאָן. אוּן ער האָט זיי געזוּמען מיט זיך אין אַ יחידות אוּן האָט אָפּגעקערט צוּ אַ שטעטל, וואָס האָט געהייסן בֵּית-צַיְדָה. אוּן אַז דאָס עם האָט דאָס באַמערקט, זענען זיי אים נאָכגעגאַנגען, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי אויפגענומען, אוּן האָט צוּ זיי גערעדט פוּן דעם מַלכות ה׳, אוּן די, וואָס האָבן זיך געגייטיקט איז אַ רפואה שלמה, האָט ער געהיילט. אוּן דער יוֹם האָט זיך אָנגעהויבן צוּ נייגן; אוּן די צוועלף האָבן געגעבענט, אוּן צוּ אים געזאָגט: לאָז אָפּ דאָס עם, כּדי זיי זאָלן קענען גיין אין די אַרומיקע

שטעטלעך אוּן פעלדער איבערצוּנעכטיקן אוּן צוּ קריגן אֹכֶל;
וואָרים מיר זענען דאָ אין אַ וויסטן אָרט. אָבער ער האָט צוּ
זיי געזאָגט: גיט איר זיי צוּ עסן. האָבן זיי געזאָגט: מיר האָבן
נישט מער ווי פינף לאַבּנס אוּן צוויי פיש - סיידן מיר זאָלן גיין
אוּן קויפן אֹכֶל פאַר דעם דאָזיקן גאַנצן עם. [וואָרים זיי זענען
געווען אַרוּם פינף טויזנט מאַן.] אוּן ער האָטגעזאָגט צוּ משיחס
תּלמידים: זעצט זיי אויס אין קבוצים, אַרוּם פופציק אין יעדער.
אוּן זיי האָבן אַזוי געטאָן, אוּן האָבן אַלעמען אויסגעזעצט. אוּן
רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען די פינף לאַבּנס אוּן די צוויי פיש,
אוּן האָט אויפגעהויבן זיינע אויגן צום שָמַיִם, אוּן האָט אַ
בּרָכה געמאַכט אוּן פוּן זיי אָפּגעבּראָכן, אוּן זיי געגעבּן די
תַלמידים, צוּ גרייטן פאַר דעם עם [פוּן דער פַאַרבּרענג]. אוּן זיי
האָבּן אַלע געגעסן צוּ דער זאַט; אוּן זיי האָבּן צוּנויפגענומען פוּן
די רבֶּיס שיריים איבּערגעבּליבּענע בּרעקלעך, צוועלף קערבּ.
אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַליין מִתפַּלֵל
געווען, זענען די תּלמידים געווען מיט אים; אוּן ער האָט זיי
געפרעגט: ווער, זאָגט דאָס עם, בּין איך? אוּן זיי האָבּן
געענטפערט, אוּן געזאָגט: יוֹחָנָן פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה.
אָבּער אַנדערע זאָגן: אלִיָהוּ הַנָבּיא; אוּן אַנדערע, אַז איינער פוּן
די אַלטע נבִיאים איז אויפגעשטאַנען. האָט ער צוּ זיי געזאָגט:
איר אָבּער, ווער זאָגט איר, בּין איך? אוּן כֵּיפָא האָט
געענטפערט: דער רֶבּי מלך המָשיחַ פוּן ה'. אוּן ער האָט זיי
באַפוילן אוּן געבּאָטן, אַז זיי זאָלן עס קיינעם נישט
רערציילן, אוּן געזאָגט: דער בַּר-אֱנָש [דניאל ז,יג, משיח] מוּז
ליידן אַ סַך, אוּן פאַרוואָרפן ווערן פוּן די זקֵנים אוּן ראָשי-כֹּהַנים
אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן געטייט ווערן, אוּן אויף דעם דריטן יוֹם
ווידער אויפשטיין. אוּן ער האָט געזאָגט צוּ אַלעמען: ווייל מיר
וועט נאָכגיין זאָל ער זיך אַליין פאַרלייקענען, אוּן נעמען אויף זיך

פון יוֹם צו יוֹם זיין עֲקֵדָה עץ בראשית כב,ז בוים פון מסירות נפש, און מיר נאָכגיין. וואָרים ווער סע וויל ראַטעווען זיין זיין נֶפֶש, וועט עס פאַרלירן; און ווער סע וועט פאַרלירן זיין נֶפֶש פון מייַנעטוועגן, וועט עס ראַטעווען זיין. וואָרים וואָס נוצט עס דעם אָדָם, ווען ער זאָל געווינען די גאַנצע וועלט, און פאַרלירן אַדער פאַרדאַרבן זיך אַליין? וואָרים ווער סע וועט זיך שעמען מיט מיר און מיט מיינע רייד, וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זיך שעמען מיט אים, בעת ער וועט קומען אין זיין כָּבוד, און אין דעם כָּבוד פון זיין אלוקים הָאָב [עַתִּיק יוֹמִין,דניאל ז, יג] און די מַלאָכים הקָדוֹשִׁים. באֶמת, איך זאָג אייך, פאַראַן עטלעכע פון די, וואָס שטייען דאָ וואָס וועלן נישט פאַרזוכן דעם טַעם פון מָוֶת, ביז זיי וועלן זען דאָס מַלכות ה'. און עס איז געווען אַרום אַכט טעג נאָך די דאָזיקע רייד, אַז רבי מֵלך המָשיחַ האָט גענומען מיט זיך כֵּיפָא, און יוֹחָנָן, און יַעקֹבן, און איז אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר מִתפַּלֵל צו זיין. און בעת ער האָט מִתפַּלֵל געווען, האָט זיך דאָס אויסזען פון זיין פָּנים פאַרענדערט, און זיינע מַלבושים זענען געוואָרן שטראַלנדיק ווייס. און הִנֵּה האָבן צוויי בְּנֵי אָדָם גערעדט מיט אים, מֹשה און אלִיָהוּ הַנָביא, וואָס האָבן זיך אַנטפּלעקט אין כבוד, און האָבן גערעדט פון זיין הסטלקות, וואָס ער האָט געדאַרפט ממַלא זיין אין ירושָׁלַיִם. און כֵּיפָא און די, וואָס זענען געווען מיט אים, זענען באַפאַלן געוואָרן פון אַ שווערן שלאָף; און בעת זיי האָבן זיך אויפגעכאַפּט, האָבן זיי געזען זיין כבוד און די צוויי בְּנֵי אָדָם, וואָס זענען געשטאַנען מיט אים. און עס איז געווען, בעת זיי האָבן זיך גענומען פון אים שיידן, האָט כֵּיפָא געזאָגט צו רבי מֵלך המָשיחַ: רֶבִּי, עס איז טוֹב פאַר אונדז דאָ צו זיין; לאָמיר מאַכן דריי סֻכּוֹת, אֶחָד פאַר דיר, אֶחָד פאַר מֹשהן, און אֶחָד פאַר אֵלִיָהוּן; אָבער ער האָט נישט געוואוסט, וואָס ער רעדט. און

בשַׁעת ער האָט דאָס געזאָגט, איז געקומען אַ וואָלקן און האָט
זיי פאַרשאָטנט; און זיי האָבן זיך געפאָרכטן, בעת זיי זענען
אַריַינגעקומן אין דעם וואָלקן. און אַ בת קול איז אַרויס פון
דעם וואָלקן, אַזוי צו זאָגן: זֶה בְּנִי בְחִירִי אֲלָיו תִּשְׁמָעוּן, דאָס איז
מיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער], מיין אויסדערוויילטער,
אים זאָלט איר הערן. און בעת דאָס בת קול האָט זיך געהערט,
האָט זיך רבי מֶלך המָשיחַ געפונען אַליין. און זיי האָבן געשוויגן,
און האָבן קיינעם נישט אין יענע טעג דערצוילט דאָס, וואָס זיי
האָבן געזען. און עס איז געווען אויפן אַנדערן יום, בעת זיי
האָבן אַראָפגענידערט פון דעם הָר, האָט אים באַגעגנט אַ
גרויסער עולם. און הִנֵּה, אַ מאַן פון עם געשריגן, און געזאָגט:
רֶבִּי, איך בעט דיך אַ קוק צו טאָן אויף מיין זון, וואָרים ער איז
מיין בֵּן יָחִיד; און הִנֵּה, אַ שד כאַפט אים אָן, און ער שרייט
פלוצים אויס; און ער רייסט אים, ביז ער שוימט, און ער ווייכט
פון אים שווער, און טוט אים שטאַרק צעשלאָגן. און איך האָב
געבעטן דיינע תלמידים, אַז זיי זאָלן אים אַרויסטרייַבן, און זיי
האָבן נישט געקענט; און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט,
און געזאָגט: אָ, אומגלויביקער און פאַרקרומטער דור, ווי לאַנג
נאָך זאָל איך זיין מיט אייך, און אייך פאַרטראָגן? ברענג אַהער
דיין זון. און ווי נאָר ער האָט געטאָן געענענען, האָט אים דער
שד אָנידערגעוואָרפן, און אים מוֹרֶאדיק געריסן. אָבער רבי מֶלך
המָשיחַ האָט אַנגעשריגן אויף דעם שד, און געהיילט דאָס יינגל,
און אים צוריקגעגעבן זיין אָב. און זיי זענען אַלע נִשתּוֹמם
געוואָרן פון דער געוואַלטיקער מאַכט פון ה'. און בשַׁעת אַלע
האָבן זיך געוואונדערט אויף אַלץ, וואָס ער האָט געטאָן, האָט
ער געזאָגט צו משיחס תלמידים: טוט די דאָזיקע רייד אַריין
אין אייערע אויערן: וואָרים דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט
איבערגעענטפערט ווערן איז די הענט פון בְּנֵי אָדָם. אָבער זיי

האָבן נישט פאַרשטאַנען דאָס דאָזיקע דָּבָר, אוּן עס איז געווען פאַרהוילן פוּן זיי, כּדי זיי זאָלן עס נישט באַנעמען; אוּן זיי האָבן מוֹרא געהאַט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ פרעגן וועגן דעם דאָזיקן דָּבָר. אוּן עס איז אויפגעאַנגען אַ מַחשָבה צווישן זיי, ווער פוּן זיי עס איז דער גָּדוֹל. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דערקענט די מַחשָבה פוּן זייער לֵב, האָט ער ענוּמע אַ ילֶד, אוּן עס געשטעלט לעבּן זיך, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: ווער סע וועט אויפנעמען דאָס דאָזיקע ילֶד אין מיין נאָמען, נעמט מיך אויף; אוּן ווער סע וועט מיך אויפנעמען, נעמט אויף דעם, וואָס האָט מיך געשיקט; וואָרים דער, וואָס איז דער קלענסטער צווישן אייך אַלע, דער דאָזיקער איז גָּדוֹל. אוּן יוֹחָנָן האָט געענטפערט: רֶבִּי, מיר האָבּן געזען איינעם אַרויס-טרייַבּן שדים אין דיין נאָמען, אוּן מיר האָבּן אים פאַרווערט, מַחמת ער גייט אוּנדז נישט נאָך. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: פאַרווערט אים נישט; וואָרים דער, וואָס איז נישט קעגן אייך, איז פאַר אייך. אוּן עס איז געווען, בּעת די טעג האָבּן זיך שוין דערנענטערט, אַז ער זאָל אַרויפגענוּמען ווערן, האָט רבי מֶלך המָשיחַ אַנטשלאָסן געווענדט זיין פָּנים צוּ גיין קיין ירוּשָלַיִם, אוּן ער האָט געשיקט שלִיחים פאַרויס פאַר אים, וואָס זענען געגאַנגען אוּן זענען אַריַינגעקוּמען אין אַ דאָרף פוּן די שוֹמרוֹנים, כּדי פאַר אים אָנצוּגרייטן. אוּן זיי האָבּן אים נישט אויפגענוּמען, מַחמת זיין פָּנים איז געווען געווענדט צוּ גיין קיין ירוּשָלַיִם. אוּן בּעת משיחס תַּלמידים יַעקֹב אוּן יוֹחָנָן האָבּן דאָס געזען, האָבּן זיי געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, ווילסטוּ, מיר זאָלן באַפעלן אֵש זאָל אַראָפּנידערן פוּן שָמַיִם, אוּן זיי פאַרצערן? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן האָט זיי פירגעהאַלטן. אוּן זיי זענען געגאַנגען אין אַן אַנדער דאָרף אַריין. אוּן בּעת זיי זענען געגאַנגען אויפן דֶּרֶךְ, האָט איינער צוּ אים געזאָגט: איך

וויל דיר נאָכגיין וואוהין נאָר דו וועסט גיין. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו אים געזאָגט: די פּוקסן האָבן היילן, און די פייגל פון שָמַיִם האָבן נעסטן, אָבער דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] האָט נישט וואו זיין קאָפּ אַנירערצוליגן; און צו אַן אַנדערן האָט ער געזאָגט: גיי מיר נאָך. אָבער יענער האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, דערלויבּ מיר קודם צו גיין און מקַבּר זיין מיין אָב. אָבער ער האָט צו אים געזאָגט: לאָז די מֵתים מקַבּר זיין זייערע אייגענע מֵתים; און דו גיי און זאָג אומעטום אָן דאָס מַלכות ה'. און אַן אַנדערער האָט געזאָגט: איך וועל דיר נאָכגיין, אָדוֹן; נאָר דערלויבּ מיר קודם זיך צו געזעגענען מיט מיינע בּנֵי-בַּיִת. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: דער, וואָס לייגט צו אַ האַנט צום אַקער, און קוקט אויף צוריק, טויג נישט פאַר דעם מַלכות ה'.

‹ און נאָכדעם האָט הָאָדוֹן באַשטימט זיבעציק אַנדערע אוך האָט זיי געשיקט זאַלבּעצווייֵט פאַרויס פאַר אים אין יעדער שטעטל אוך אָרט, וואוהין ער האָט בּדַעה געהאַט צו קומען. און ער האָט צו זיי געזאָגט: דער קָצִיר איז גָּדוֹל, אָבער די פּוֹעֲלִים זענעןווינציק; בּעט דעריבּער דעם אָדוֹן פון דעם קָצִיר, אַז ער זאָל אַרויסשיקן פּוֹעֲלִים צו זיין קָצִיר. גייט; הִנֵּה שיק איך אייך אַרויס ווי לעמער צווישן וועלף. טראָגט נישט קיין בּייטל, נישט קיין רייזעטאַש, נישט קיין שיך; דרשו בשלום קיינעם נישט אונטערוועגנס. און אין וואָסער בֵּית איר וועט אַריַינקומען, זאָגט קודם: זאָל זיין שָלום צו דעם דאָזיקן בֵּית. און אויבּ דאָרטן וועט זיין אַ בֶּן-שָלום, וועט אייער שָלום רוען אויף אים; נאָר אויבּ נישט, וועט ער זיך ווידער אומקערן צו אייך. און פאַרבליַבּט אין יענעם בֵּית, עסט און טרינקט וואָס זיי גיבּן, וואָרים דער אַרבּערטער איז ווערט זיין לוין; גייט נישט פון בֵּית צו בֵּית. און אין וואָסער שטעטל איר קומט אַריין, און

זיי נעמען אייך אויף, עסט וואָס מע גרייט פאַר אייך, אוּן היילט
די חוֹלים, וואָס געפינען זיך איז איר, אוּן זאָגט צוּ זיי: דאָס
מַלכות ה' האָט צוּ אייך גענעענט. אוּן אין וואָסער שטעטל איר
וועט אַרײַנקומען, אוּן זיי וועלן אייך נישט אויפנעמען, טאָ גייט
אַרויס אויף אירע גאַסן, אוּן זאָגט: אַפילו דעם שטויב פוּן אייער
שטעטל, וואָס קלעפט אויף אוּנדזערע פיס, ווישן מיר אָפּ קעגן
אייך; דאָך וויסן זאָלט איר וויסן, אַז דאָס מַלכות ה' האָט
גענעענט. איך זאָג אייך: סע וועט אין יענעם יוֹם אַ סַך גרינגער
זיין פאַר סדוֹם, ווי פאַר יענער שטעטל. ווויי צוּ דיר, כּוֹרָזין! ווויי
צוּ דיר, בֵּית-צַיְדָה! וואָרים אויב די וואוּנדער, וואָס זענען געטאָן
געווואָרן אין אייך, וואָלטן געטאָן געווואָרן אין צוֹר אוּן אין צִידוֹן,
וואָלטן זיי שוין לאַנג געזעסן אין זאָק אוּן אַש, אוּן תּשובה
געטאָן. אין יום-הדין וועט זיין גרינגער פאַר צוֹר אוּן צִידוֹן ווי
פאַר אייך. אוּן דוּ, כּפַר-נַחוּם, אַזש צום שָׁמַיִם וועסטוּ דיך
דערהייבן? אין שאוֹל-תַּחתִּיה וועסטוּ אַראָפּנידערן. דער, וואָס
הערט אייך, טוּט מיך הערן; אוּן דער, וואָס פאַרוואַרפט אייך,
טוּט מיך פאַרוואַרפן; אוּן דער, וואָס פאַרוואַרפט מיך, טוּט
פאַרוואַרפן אים, וואָס האָט מיך געשיקט. אוּן די זיבעניציק האָבן
זיך אומגעקערט מיט שִׂמְחָה, אוּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, אַפילו די
שדים זענען אוּנדז אוּנטערטעניק אין דיין נאָמען! אוּן רבי מֶלך
המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איך האָבּ געזען הַשָּׂטן פאַלן ווי אַ
בליץ פוּן שָׁמַיִם. הִנֵּה, איך האָבּ אייך געגעבּן שלִיטה צוּ טרעטן
אויף שלאַנגען אוּן עקדישן, אוּן איבער דער גאַנצער גבוּרה פוּן
דעם שׂוֹנא; אוּן קיין שוּם זאָך וועט אייך נישט שאַטן. אָבּער
פרייט אייך נישט איבער דעם, וואָס די שדים זענען אייך
אוּנטערטעניק, נייערט פרייט אייך, וואָס אייערע נעמען זענען
פאַרשריבּן אין שָׁמַיִם. אוּן גראָד אין יענער שָׁעה האָט רבי מֶלך
המָשיחַ זיך געפרייט אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן האָט געזאָגט:

בָּרוּךְ ה', איך דאָנק דיר, אלוקים אָבִי, אָב, אָדוֹן פוּן שָׁמַיִם אוּן ערד, וואָס דוּ האָסט דאָס פאַרהוילן פוּן די חֲכָמִים אוּן פאַרשטענדיקע, אוּן עס אַנטפּלעקט פאַר עוֹפּעלעך; כֵּן, אלוקים אָבִי, אָב, אַזוי איז געווען דיין רָצוֹן. אַלצדינג איז מיר איבּערגעגעבּן פוּן מיין אלוקים אָבִי; אוּן קיינער ווייסט נישט, ווער דער זוֹן איז, אַחוּץ דער אלוקים הָאָב; אוּן ווער דער אלוקים הָאָב איז, אַחוּץ דער זוֹן [דער זוֹן פוּן דער אויבּערשטער], אוּן דער, צוּ וועמען דער זוֹן ווִיל אים אַנטפּלעקן. אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ האָט זיך געוווּנדט צוּ די תַּלמידים אַליין אין אַ יחידות, אוּן געזאָגט: אַשְׁרֵי איז די אויגן, וואָס זען, וואָס איר זעט! וואָרים איך זאָג אייך, אַז אַ סַך נבִיאים אוּן מלָכים האָבּן בּאָגערט צוּ זען, וואָס איר הִנֵּה, אוּן האָבּן עס נישט געזען, אוּן צוּ הערן, וואָס איר הערט, אוּן האָבּן עס נישט געהערט. אוּן איינער אַ תַּלמיד-חָכם איז אויפגעשטאַנען, כּדי רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ צוּ פרוּאווּן, אוּן האָט געזאָגט: רֶבִּי, וואָס זאָל איך טאָן, צוּ יַרשענען חַיֵּי עוֹלם? האָט רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ צוּ אים געזאָגט: וואָס שטייט געשריבּן אין דער תּוֹרה? וויאַזוי לייענסטוּ? אוּן ער האָט געענטפּערט, אוּן געזאָגט: וְאָהַבְתָּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ אוּן מיט דיין גאַנצער נשָׁמה, אוּן מיט דיין גאַנצן כּוֹח, אוּן מיט דיין גאַנצן פאַרשטאַנד, וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ, אוּן דיין חַבר ווי דיך אַליין. [דברים ו,ה; ויקרא יט,יח]. אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: דוּ האָסט ריכטיק געענטפּערט; דאָס טוּ, אוּן דוּ וועסט לעבּן. אָבּער אַזוי ווי ער האָט זיך געוואָלט אַליין רעכטפאַרטיקן, האָט ער געזאָגט צוּ רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ: אוּן ווער איז מיין חַבר? אוּן רבי מֶלֶך הַמָּשִׁיחַ האָט געענטפּערט: איינער אַ בַּר אֱנָשׁ איז אַראָפּגענידערט פוּן ירוּשָׁלַיִם קיין יְרִיחוֹ, אוּן איז אַריינגעפאַלן צווישן גַּזלָנים, וואָס האָבּן אים אויסגעטאָן אוּן צעשלאָגן, אוּן זענען אַוועקגעגאַנגען,

אוּן אים געלאָזט אַ האַלבּ טויטן, אוּן עס האָט זיך גראָד געטראָפן, אַז אַ כֹּהן איז אַראָפּגענידערט יענעס דֶּרֶךְ; אוּן אַז ער האָט אים געזען, איז ער אַריבּערגעגאַנגען אויף דער אַנדערער זייט; אוּן אַזוי אויך אַ לֵוִי, בּעת ער איז פאַרבּיגעגאַנגען יענעם אָרט אוּן אים געזען, איז ער אַריבּערגעגאַנגען אויף דער אַנדערער זייט. אָבּער איינער אַ שׁומרוֹני, בּעת ער האָט געריייזט, איז געקומער וואוּ ער איז געווען; אוּן אַז ער האָט אים געזען, האָט אים אָנגענומען אַ רַחמָנות, אוּן ער איז צוּגעגאַנגען צוּ אים, אוּן האָט פאַרבּונדן זיינע וואונדן, אוּן אַרויפגעגאָסן אויף זיי אייֶל אוּן וויין, אוּן ער האָט אים אַרויפגעזעצט אויף זיין אייגענער בּהֵמה, אוּן האָט אים געבּראַכט אין אַן אַכסַניא אַריין, אוּן האָט פאַר אים געזאָרגט. אוּן אויף מָחָר האָט ער אַרויסגענומען צוויי דינָרים, אוּן האָט זיי געגבּן דעם בַּעל-אַכסַניא, אוּן געזאָגט: שׁימוּ לב אויף אים, אוּן וויפל מער דוּ וועסט אויסגעבּן, וועל איך דיר בּאַצאָלן, ווען איך וועל צוּריקקומען. ווער פוּן די דאָזיקע דריי, מיינסטוּ, האָט זיך אַרויסגעוויזן פאַר אַ חַבר צוּ אים, וואָס איז אַרײַנגעפאַלן צווישן די גַזלָנים? האָט ער געזאָגט: דער, וואָס האָט אויף אים רַחמָנות געהאַט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: גיי, אוּן טוּ דוּ אויך אַזוי. אוּן עס איז געווען, בּעת זיי זענען געגאַנגען אין דֶּרֶךְ, איז ער געקומען אין איינעם אַ דאָרף אַריין; אוּן אַ אִשָּׁה מיטן נאָמען מַרתָּא האָט אים אויפגענומען אין איר בַּית. אוּן זי האָט געהאַט אַן אָחוֹת, וואָס האָט געהייסן מִריָם, וואָס האָט זיך געזעצט צוּ דעם פיס פון הָאָדוֹן, אוּן האָט זיך צוּגעהערט צוּ זיין תּוֹרה. מַרתָּא איז אָבּער געווען פאַרנומען מיט דעם פיל בּאַדינען; אוּן זי איז צוּגעגאַנגען, אוּן האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, טוּט דיך נישט אַרן, וואָס מיין אָחוֹת האָט מיך איבּערגעלאָזן צוּ דינען אַליין? זאָג איר דעריבּער, אַז זי זאָל מיר העלפן. אוּן הָאָדוֹן

האָט געענטפערט, אוּן צוּ איר געזאָגט: מַרתָּא, מַרתָּא, דוּ זאָרגסט אוּן דַאגֶהסט זיך איבּער אַ סַך זאַכן; איין זאַך איז אָבּער נייטיק, אוּן מִרְיָם האָט זיך אויסדערוויילט דעם חֵלֶק הַטוֹב, וואָס וועט פוּן איר נישט אַוועקגענומען ווערן.

יא אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט אין איינעם אַן אַרט מִתפַּלֵל געווען, האָט איינער פוּן משיחס תּלמידים צוּ אים געזאָגט, בּשַׁעת ער האָט פאַרענדיקט: אֲדוֹנִי, לערן אוּנדז מִתפַּלֵל צוּ זיין, אַזוי ווי יוֹחָנָן האָט געלערנט זיינע תּלמידים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: בּעת איר זענט מִתפַּלֵל, זאָלט איר זאָגן: אָבִינוּ יִתקַדֵּש שִׁמְךָ, תָּבוֹא מַלכוּתְךָ. אֶת לֶחֶם חֻקֵּנוּ תֵּן לָנוּ יוֹם יוֹם; וסְלַח לָנוּ עַל חַטָאֵינוּ, כִּי גַם אֲנַחְנוּ סוֹלְחִים לְכָל הַחוֹטְאִים לָנוּ; וְאַל תְּבִיאֵנוּ לִידֵי נִסָיוֹן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: וועט פוּן אייך, וואָס האָט אַ פריינט, אוּן ער זאָל קוּמען צוּ אים אין חֲצוֹת הלַיְלָה, אוּן זאָגן: פריינט, אַנטלַיִי מיר דריי לאַבּן לֶחֶם, וואָרים מיינער אַ פריינט איז צוּ מיר געקוּמען פוּן דֶּרֶךְ, אוּן איך האָבּ נישט וואָס צוּ גרייטן פאַר אים; אוּן יענער וועט ענטפערן פוּן אינעווייניק: זיי מיך נישט מַטרִיחַ; די דֶּלֶת איז שוין פאַרשלאָסן, אוּן מיינע יְלָדִים זענען מיט מיר אוּן בּעט; איך קאָן נישט אויפשטיין אוּן דיר געבּן. איך זאָג אייך, כאָטש ער וועט נישט אויפשטיין אוּן אים געבּן, ווייל ער איז זיין פריינט, וועט ער אָבּער אויפשטיין צוליבּ זיין צודרינגלעכקייט, אוּן אים געבּן וואָס ער נייטיקט זיך. אוּן איך זאָג אייך: בּעט, אוּן סע וועט אייך געגעבּן ווערן; זוכט, אוּן איר וועט געפינען; קלאַפּט אָן, אוּן סע וועט פאַר אייך געעפנט ווערן. וואָרים יעדער בַּר אֱנָש, וואָס בּעט, וועט באַקוּמען; אוּן דער, וואָס זוכט, וועט געפינען; אוּן פאַר דעם, וואָס קלאַפּט אָן, פאַר אים וועט געעפנט ווערן. אוּן ווער פוּן אייך, וואָס איז אַן אָבּ, אוּן זיין זוּן זאָל אים בּעטן לֶחֶם, וועט ער אים געבּן אַ שטיין?

אָדער אַ פיש, אוּן אַנשטאָט אַ פיש, וועט ער אים געבן אַ שלאַנג?
אָדער אויב ער זאָל בעטן אַן איי, וועט ער אים געבן אַן עקדיש?
מַה-דאָך איר, וואָס זענט שלעכט, פאַרשטייט ווי צו געבן גוטע
מַתָּנות אייערע יְלָדים, ווייפל-זשע מער וועט דער אלוקים הָאָב
שֶׁבַּשָּׁמַיִם געבן דעם רוּחַ-הַקּוֹדֶשׁ צו די, וואָס בעטן אים? אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט אַרויסגעטריבן אַ שד, וואָס איז געווען שטום;
אוּן עס איז געווען, בעת דער שד איז אַרויסגעגאַנגען, האָט דער
איש אִלֵּם גערעדט אוּן דאָס עם איז נְשתּוֹמם געוואָרן. אָבער
עטלעכע צווישן זיי האָבן געזאָגט: ער טרייבט אַרויס שדים דורך
בַּעל-זבוּב, דעם שַׂר פון די שדים. אוּן אַנדערע האָבן אים
געפֿרואווט, אוּן באַגערט פון אים אַ נֵס פון שָׁמַיִם. אוּן
פאַרשטייענדיק זייערע מַחשָׁבות, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי
געזאָגט: יעדע מלוכה, וואָס איז צעטיילט קעגן זיך אַליין, ווערט
חָרוב; אוּן אַ בֵּית פאַלט אויף אַ בַּיִת. אוּן אויב הַשָּׂטן איז אויך
צעטיילט קעגן זיך אַליין וויאַזוי קאַן זיין מלוכה האָבן א קִיום?
מַחמת איר זאָגט, אַז איך טרייַב אַרויס שדים דורך בַּעל-זבוּב.
אוּן אויב איך טרייַב אַרויס שדים דורך בַּעל-זבוּב, דורך וועמען
טוען אייערע בָּנִים זיי אַרויסטרייַבן? דעריבער זאָלן זיי זיין
אייערע שׁוֹפטים. טרייַב איך אָבער אַרויס שדים דורך דעם
פינגער פון ה', אַזוי האָט געניענט צו אייך דאָס מַלכות ה'. וועו
דער גיבּור, אינגאַנצן באַוואָפנט, באַוואַכט זיין אייגן הויף, איז
זיין האָב-אוּן-גוטס אין פרידן; נאָר אויב אַ שטאַרקערער פון
אים קומט איבער אים אוּן איז אים מנַצֵּחַ, אַזוי נעמט ער פון
אים אַוועק זיין גאַנצע באַוואָפענונג, אויף וואָס ער האָט זיך
פאַרזיכערט, אוּן צעטיילט זיין זאַקרויב. וועו סע איז נישט מיט
מיר, איז קעגן מיר; אוּן וועו סע זאָמלט נישט איין מיט מיר,
צעשפרייט. וועו דער שד גייט אַרויס פון אַ בַּר אֱנָשׁ, וואַנדערט
ער אַרום אין טרוקענע ערטער, אוּן זוכט אַ מָקוֹם-מנוֹחה; אוּן

אַז ער געפינט אים נישט, זאָגט ער: איך וויל מיך אומקערן אין מיין בֵּית אַריין, פונוואַנען איך בין אַרויסגעגאַנגען. און בעת ער קומט, געפינט ער עס אויסגעקערט און אויסגעפּוצט. דעמאָלט גייט ער, און נעמט זיבן אַנדערע שדים, נאָך ערגערע פון אים אַליין, און זיי גייען אַריין און וואוינען דאָרט; און דער סוֹף פון יענעם בַּר אֱנָשׁ ווערט ערגער ווי דער אָנהייב. און בעת ער האָט דאָס געזאָגט, האָט איינע אַן אִשָּׁה פון דעם עם אויפגעהויבן איר קוֹל, און האָט צו אים געזאָגט: אַשְׁרֵי איז דים בָּשָׂר, וואָס האָט דיך געטראָגן, און די בריסט, וואָס דו האַסט געזויגן! אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: אַשְׁרֵי איז די, וואָס הערן דאָס דָּבָר ה', און היטן עס. און בעת דאָס עם האָט זיך פאַרזאַמלט אַרום אים, האָט ער אַנגעהויבן צו זאָגן: דער דאָזיקער דור איז אַ שלעכטער דור; ער פאַרלאַנגט אַ צייכן [אות], און סע וועט אים קיין אות נישט געגעבן ווערן, סיידן דעם אות יוֹנָה הַנָּבִיא. ווייל אַזוי ווי יוֹנָה איז געוואָרן אַ אות פאַר די בְּנֵי אָדָם פון נִינְוֵה, אַזוי וועט אויך דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זיין פאַר דעם דאָזיקן דור. די מַלכּה פון תֵּימָן וועט אויפשטיין צום מִשפּט מיט די בְּנֵי אָדָם פון דעם דאָזיקן דור, און וועט זיי פאַרמִשפּטן; וואָרים זי איז געקומען פון עק וועלט צו הערן די חָכמה פון שלמֹה [מלכים א י,א] און אָט איז פאַראַן אַ גרעסערער ווי שלמֹה. די בְּנֵי אָדָם פון נִינְוֵה וועלן אויפשטיין צום מִשפּט מיט דעם דאָזיקן דור, און וועלן אים פאַרמִשפּטן; וואָרים זיי האָבן תּשובה געטאָן אויף דעם רופן פון יוֹנָה [יונה ג,ה], און הִנֵּה איז פאַראַן אַ גרעסערער ווי יוֹנָה. קיינער צינדט נישט אָן אַ אור און שטעלט עס אין אַ ווינקל, און אויך נישט אונטער אַ מעסטל, נייערט אין אַ לייכטער, כּדי די, וואָס קומען אַריין, זאָלן קענען זען דאָס אור. דאָס אור פון דעם גוף איז דיין אויג; אויב דיין אויג איז

גאַנץ, איז אויך דיין גאַנצער גוף לויטער ליכטיקייט; נאָר אויב עס איז שלעכט, איז אויך דיין גאַנצער גוף לויטער חֹשֶׁךְ. דעריבּער שׂימו לב, אַז דאָס אוֹר, וואָס איז אין דיר, זאָל נישט זיין חֹשֶׁךְ. אויב דיין גאַנצער גוף איז לויטער ליכטיקייט, אוּן האָט נישט קיין חֹשֶׁךְ טייל, וועט ער זיין אינגאַנצן פּוּל מיט ליכטיקייט, ווי בּעת דאָס אוֹר מיט זיין שטראַל טוט דיך בּאַלייַכטן. אוּן בּעת ער האָט געראַדט, האָט אַ פּרוּשי אים פאַרבּעטן צוּ עסן מיט אים; אוּן ער איז אַריינגעגאַנגען, אוּן האָט זיך געזעצט צום טיש. אוּן דער פּרוּשי האָט זיך געחידושט, וועל ער האָט געזען, אַז ער האָט זיך קוֹדם נישט געוואַשן פאַרן עסן. אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ אים געזאָגט: איר פּרוּשים רייניקט דעם כּוֹס אוּן די קְעָרָה פּוּן אויסנווייניק, אָבּער אינעווייניק זענען זיי פּוּל מיט גזֵילה אוּן רָעָה. איר נאַראָנים! האָט נישט דער, וואָס האָט געמאַכט דאָס אויסנווייניקע, אויך געמאַכט דאָס אינעווייניקע? גיט בּעסער צדָקה פּוּן דעם וואָס איז דרינען, אוּן הִנֵּה וועט אַלצדינג זיין טָהוֹר פאַר אייך. אָבּער ווי צוּ אייך, פּרוּשים! וואָרים איר גיט מַעשֵׂר פּוּן מיענטע אוּן רוּטע אוּן אַלערליי קרייַטעכצער, אוּן זענט עוֹבר אויף צֶדֶק אוּן דער אַהֲבָה צוּ ה'; די דאָזיקע האָט איר באַדאַרפט טאָן, אוּן די אַנדערע אויך נישט אויסלאָזן. ווי צוּ אייך, פּרוּשים! וואָרים איר האָט ליב דעם אויבּן-אָן אין די שוּלן, אוּן אַז מע זאָל אייך אָפּגעבּן שָׁלום אין די מאַרקפּלעצער. ווי צוּ אייך! וואָרים איר זענט ווי קבָרים, וואָס מע דערקענט נישט, אוּן די בְּנֵי אָדָם, וואָס גייען איבּער זיי, ווייסן עס נישט. אוּן איינער אַ בַּעל-תּוֹרה האָט געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: רֶבִּי, מיט דיינע רייד בּיסטוּ אויך אונדז מבַייש. האָט ער געזאָגט: ווי אויך צוּ אייך, בַּעלי-תּוֹרה! וואָרים איר לאָדט אָן בְּנֵי אָדָם מיט מַשׂאות, וואָס זענען שוועער צוּ דערטראָגן, אוּן איר אַליין רירט זיך נישט צוּ מיט

קיין איינעם פון אייערע פינגער צו די מַשׂאות. וויי צו אייך! וואָרים איר בויט די קבָרים פון די נבִיאים, און אייערע אָבות האָבן זיי דערהַרגעט. מיט דעם זענט איר עֵדות און אויך מַסכּים אויף די מַעשׂים פון אייערע אָבות; וואָרים זיי האָבן זיי געהרגעט, און איר בויט זייערע קבָרים. דעריבּער האָט אויך די חָכמה פון ה' געזאָגט: איך וועל שיקן צו זיי נבִיאים און שלִיחים; עטלעכע פון זיי וועלן זיי הַרגענען און רוֹדֶפן, כּדי דאָס דָּם פון אַלע נבִיאים, וואָס איז פאַרגאָסן געוואָרן זינט די וועלט איז געגרונטפעסטיקט געוואָרן, זאָל געפאָדערט ווערן פון דעם דאָזיקן דוֹר, פון דעם דָּם פון הֶבֶל, ביז דעם דָּם פון זכַריָה, וואָס איז אומגעקומען צווישן דעם מִזבֵּחַ און דעם קָדשי-קָדשים [דברי הימים ב כד,כא]. באֶמת, איך זאָג אייך, סע וועט געפאָדערט ווערן פון דעם דאָזיקן דוֹר. וויי צו אייך, בַּעלי-תּוֹרה! וואָרים איר האָט אַוועקגענומען דעם מַפְתֵּחַ פון וויסן; איר אַליין זענט נישט אַרייַנגעקומען, און די, וואָס האָבן געוואָלט אַרייַנקומען, האָט איר געשטערט. און בּעת ער איז פון דאָרטן אַרויסגעגאַנגען, האָבן די סוֹפרים [רַבָּנִים] און די פּרושים אָנגעהויבן צו אים שטאַרק צושטיין, און אים דערצערנט צו רעדן וועגן אַ סַך זאַכן; און זיי האָבן געלאָקערט אויף אים, כּדי עפּעס צו כאָפּן פון זיין מויל.

יב בּשַעת-מַעשׂה האָבן זיך אַ סַך טויזנטער פון דעם עם פאַרזאַמלט אינאיינעם, אַזוי, אַז זיי האָבן געטראָטן איינער אויפן אַנדערן, און ער האָט קוֹדם-כָּל אָנגעהויבן צו זאָגן צו זיינע תּלמידים אין אַ יחידות: היט אייך פאַר דעם זויערטייג פון די פּרושים, וואָס איז צביעות. עס איז גאָרניט פאַרהוילן, וואָס וועט נישט אַנטפּלעקט ווערן, און פאַרבּאָרגן, וואָס וועט נישט באַקאַנט ווערן, דעריבּער, אַלץ, וואָס איר האָט געזאָגט אין דער חֹשֶׁךְ, וועט געהערט ווערן אין דער ליכטיקייט, און וואָס

איר האָט געדאַרפט אויפן אויער אין די אינעווייניקסטע קאַמערן, וועט באַקאַנט געמאַכט ווערן פון די דעכער. און איך זאָג אייך, מיינע פריינט: האָט נישט קיין מוֹרא פאַר די, וואָס טייטן דעם גוף, און נאָכדעם זענען זיי נישט בכּוֹח עפּעס מער צו טאָן. איך וועל אייך אָנבאַר וואָרענען פאַר וועמען איר זאָלט מוֹרא האָבן: האָט מוֹרא פאַר אים, וואָס נאָכדעם ווי ער האָט געטייט, האָט מאַכט אַריינצוואַרפן אין גיהֶנום אַריין; באֶמת, איך זאָג אייך, פאַר אים זאָלט איר מוֹרא האָבן! פאַרקויפט מע דען נישט פינף פייגעלעך פאַר צוויי פרוטות? און קיין אֶחָד פון זיי ווערט נישט פאַרגעסן פאַר ה'. כֵּן, אַפילו די האָר פון אייער קאָפּ זענען אַלע געציילט. האָט נישט קיין מוֹרא; איר זענט מער ווערט ווי אַ סַך פייגעלעך. און איך זאָג אייך, יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס וועס מיך באַקענען פאַר בְּנֵי אָדָם, אים וועט אויך דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] באַקענען פאַר די מַלאָכים פון ה'. אָבער דער, וואָס וועט מיך פאַרלייקענען פאַר בְּנֵי אָדָם, וועט פאַרלייקנט ווערן פאַר די מַלאָכים פון ה'. און יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס וועט רעדן אַ דָּבָר קעגן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], וועט בְּנֵי אָדָם עס אים מוֹחל זיין; אָבער דער, וואָס וועט לעסטערן קעגן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, דעם וועט מען עס נישט מוֹחל זיין. און בעת זיי ברענגען אייך אין די שולן אָדער פאַר די מנהיג און געוועלטיקער, זאָלט איר נישט דאַגהן [לֵב ר'גֵז] וויאַזוי, אָדער וואָס איר זאָלט ענטפערן, אָדער וואָס איר זאָלט זאָגן; וואָרים דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ וועט אייך לערנען פונקט אין יענער שָׁעה, וואָס איר דאַרפט זאָגן. און איינער פון דעם עם האָט צו אים געזאָגט: רֶבִּי, באַפיל מיין אָח, אַז ער זאָל זיך טיילן מיט מיר מיט דער ירושה. אָבער רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ האָט צו אים געזאָגט: בַּר אֱנָשׁ איינער, ווער האָט מיך געמאַכט פאַר אַ שופט, אָדער אַ צוטיילער איבער אייך? און ער האָט צו זיי געזאָגט:

שׂימוּ לב, אוּן היט אייך פּוּן כָּל חַמְדָנוּת; וואָרים חַיֵּי הָאָדָם
הענגט נישט אָפּ אין דער עֶפּע פּוּן דעם, וואָס ער
פּאַרמאָגט. אוּן ער האָט אויפגעהויבן פּאַר זיי אַ מָשל, אַזוי צוּ
זאָגן: דאָס לאַנד פּוּן איינעם אַן עוֹשר האָט אַרויסגעבראַכט
בּשֶׂפע; אוּן ער האָט געטראַכט בּיי זיך: וואָס זאָל איך
טאָן? וואָרים איך האָבּ נישט וואוּ מיינע פֵּירות אַיינצוזאַמלען.
אוּן ער האָט געזאָגט: הִנֵּה דאָס וועל איך טאָן: איך וועל
אַרונטערריַיסן מיינע שיַינרן אוּן בּויען גרעסערע אוּן דאָרטן
וועל איך אַיינזאַמלען מיין גאַנצע תּבוּאה אוּן מיין
האָבּ-אוּן-גוּטס. אוּן איך וועל זאָגן צוּ מיין נשָׁמה: נשָׁמה מיינע,
דוּ האָסט אַ סַך האָבּ-אוּן-גוּטס אַיינגעזאַמלט אויף פיל
יאָרן; נעם זיך צייט, עס, טרינק, אוּן לאָז דיר וואוילגיין. אָבּער ה'
האָט צוּ אים געזאָגט: דוּ נאַר! היינט נאַכט וועט געפאָדערט
פּוּן דיר דיין נשָׁמה; אוּן די זאַכן, וואָס דוּ האָסט אָנגעגרייט,
וועמעס וועלן זיי זיין? אַזוי איז דער, וואָס זאַמלט זיך אָן
אוֹצרות, אוּן איז נישט רייך אין ה'. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: דעריבּער זאָג איך אייך, זאָרגט
נישט פאַר אייער נֶפֶשׁ, וואָס איר זאָלט עסן; אויך נישט פאַר
אייער גוּף, וואָס איר זאָלט אָנטאָן. וואָרים דאָס נֶפֶשׁ איז מער
ווי די אֹכֶל, אוּן דער גוּף - מער ווי דאָס מַלבּוּש. בּאַטראַכט די
ראָבּן : נישט זיי זייען, נישט זיי שניידן, זיי האָבּן אויך נישט קיין
שפּייַכלערס, אָדער שיַערן, אוּן ה' טוּט זיי שפּייזן. וויפל מער
זענט איר ווערט פּוּן די פייגל! אוּן וועט פּוּן אייך קאָן דוּרך
דאַגהן [לֵב ר'גֵז] צוגעבּן אַן אייל צוּ דער מאָס פּוּן זיין
חַיים? בּכֵן, אויבּ איר זענט נישט מסוּגל צוּ טאָן אַפילו דאָס
מינדסטע, פאַרוואָס דאַגהט איר אייך וועגן דעם איבּעריקן?
בּאַטראַכט די לילִיעס, ווי זיי וואַקסן; נישט זיי האָרעווען, נית
זיי שפּינען. אוּן איך זאָג אייך, אַז אַפילו שלֹמֹה אין זיין גאַנצער

כבוד איז נישט געווען באַקליידט ווי איינע פון זיי. בכֵן, אויב ה' טוט אַזוי באַקליידן דאָס גראָז פון דעם שָׂדֶה, וואָס הַיּוֹם איז עס דאָ, און מָחָר ווערט עס אַרײַנגעוואָרפן אין אוֹיוון, אַ פּשִׁיטא שוֹין אייך, אָ איר קליין-גלויבּיקע! און זוכט אויך נישט וואָס איר זאָלט עסן, און וואָס איר זאָלט טרינקען, און זייט אויך נישט באַאומרויאיקט אין געמיט. וואָרים אָט-דאָס אַלץ באַגערן די אומות-הָעוֹלם; אייער אלוקים הָאָב ווייסט, אַז איר נייטיקט זיך אין די דאָזיקע זאַכן. דעריבּער זוכט זיין מַלכות, און דאָס אַלץ וועט אייך צוגעגעבּן ווערן. האָט נישט קיין מוֹרא, קליינע סטאַדע; וואָרים עס איז דער גוסער רָצון פון אייער אלוקים הָאָב, אייך צו געבּן דאָס מַלכות. פאַרקויפט וואָס איר האָט, און גיט צדָקה; מאַכט פאַר זיך בייטלען, וואָס ווערן נישט אַלט, און אַן אוֹצר אין שָׁמַיִם, וואָס ווערט נישט געמינערט, וואו קיין גַנב קאָן נישט צוקומען, און אַ מילבּ קאָן נישט פאַרדאָרבּן. וואָרים וואו ס'איז אייער אוֹצר, דאָרט וועט אויך זיין אייער לֵב.

זאָלן אייערע לענדן זיין אָנגעגורט, און אייערע אוֹר זאָלן בּרענען. און זייט גלייך צו בְּנֵי אָדָם, וואָס וואַרטן אויף זייער אֲדוֹן, ווען ער וועט זיך אומקערן פון דער חֲתוּנה, כּדי ווען ער וועט קומען און אָנקלאָפּן, זאָלן זיי אים קענען באַלד עפענען. אַשְׁרֵי איז יענע עֶבֶד, וועמען דער אָדוֹן וועט געפינען וואַכנדיק בּעת ער קומט; באֱמת, איך זאָג אייך, ער וועט זיך אָנגורטן, און זיי זעצן צום טיש, און צוגיין און זיי באַדינען. און אויב ער וועט קומען אין דער צווייטער משמר, אָדער אין דער דריטער, און זיי טרעפן אַזוי, אַשְׁרֵי איז יענע עֶבֶד. דאָס אָבּער זאָלט איר וויסן, אַז אויב דער בַּעל-הַבַּיִת וואָלט געוואוסט, אין וואָסער שָׁעה דער גַנב וועט קומען, וואָלט ער געוואַכט און נישט דערלאָזט, אַז זיין בַּיִת זאָל אײַנגעבּראָכן ווערן. איר מוזט אויך זיין גרייט, וואָרים דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט קומען אין אַ שָׁעה, אויף

וועלכער איר ריכט זיך נישט. אוּן כְּיפֿא האָט געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, זאָגסטוּ דאָס דאָזיקע מָשל פאַר אוּנדז, אָדער אויך פאַר אַלעמען? אוּן דער אָדוֹן האָט געזאָגט: ווער איז אָבער דער געטרייער אוּן קלוּגער אויפזעער, וועמען זיין אָדוֹן וועט זעצן איבער זיין הויזגעזינד, צוּ געבן זיי זייער חֶלֶק אֹכֶל אין דער רעכטער צייט? אַשְׁרֵי איז יענעם עֶבֶד, וואָס ווען זיין אָדוֹן וועט קוּמען, וועט ער אים טרעפן טאָן אַזוי. באָמת, איך זאָג אייך, ער וועט אים זעצן איבער אַלע זיינע גִיטער. נאָר אויב יענער עֶבֶד וועט זאָגן אין זיין לֵב: מיין אָדוֹן פאַרזאַמט צוּ קוּמען, אוּן ער וועט אָנהייבן צוּ שלאָגן די עֶבֶד אוּן די דינסטן, אוּן צוּ עסן אוּן טוינקען אוּן שִׁיכּורן, דעמאָלט וועט דער אָדוֹן פוּן יענעם עֶבֶד קוּמען אין אַ יוֹם, אויף וועלכן ער ריכט זיך נישט, אוּן אין אַ שָׁעה, פוּן וואָס ער ווייסט נישט, אוּן וועט אים צעמֵמיתן, אוּן באַשטימען זיין חֶלֶק מיט די אומגעטרייע. אוּן יענער עֶבֶד, וואָס האָט פאַרשטאַנען זיין אדוֹנס רָצון, אוּן האָט נישט צוגעגרייט, אוּן אויך נישט געטאָן לויט זיין רָצון, וועט קריגן אַ סַך שמיץ. דער אָבער, וואָס האָט נישט פאַרשטאַנען, אוּן האָט געטאָן דאָס, פאַר וועלכן ער איז ווערט שמיץ, וועט געשלאָגן ווערן מיט ווינציק שמיץ. אוּן וועמען אַ סַך ווערט געגעבן, פוּן אים וועט מען פאָדערן אַ סַך; אוּן וועמען מען האָט אַ סַך אָנפאַרטרויט, פוּן דעם וועט מען פאַרלאַנגען נאָך מער. איך בין געקוּמען צוּ ווַארפן אַן אֵש איבער דער ערד; אוּן ווי וואָלט איך וועלן, אַז עס זאָל שוֹין זיין אָנגעצוּנדן! איך דאַרף אָבער מקוה געטוֹבלט ווערן מיט אַ מקוה תבִילה; אוּן ווי ענג איז מיר, ביז זי וועט מַלא ווערן! צי מיינט איר, אַז איך בין געקוּמען בּרענגען שָׁלום אויף דער ערד? לֹא, זאָג איך אייך, נייערט אַ סַך מער צעטיילונג. וואָרים פוּן איצט אָן וועלן פינף אין איין בֵּית זיין צעטיילט: דריי קעגן צוויי, אוּן צוויי קעגן דריי. אָב וועט זיין צעטיילט קעגן

זון, אוּן זוּן קעגן אָב, אֵם קעגן בַּת, אוּן בַּת קעגן אֵם, שוויגער קעגן שנור, אוּן שנור קעגן שוויגער [מיכה ז,ו]. אוּן ער האָט אויך געזאָגט צום עם: בּעת איר זעט אַ וואָלקן אויפגיין אין מַערב, זאָגט איר באַלד: סע קומט אָן אַ גֶּשֶׁם; אוּן אַזוי געשעט עס. אוּן בּעת איר זעט אַ דָּרום-ווינט בּלאָזן, זאָגט איר: סע וועט זיין אַ היץ; אוּן סע געשעט. איר צבועִים! איר וויסט ווי צו פאַרטיַטשן דאָס פָּנים פון דער ערד אוּן פון הימל; אָבּער פאַרוואָס פאַרשטייט איר נישט ווי צו טיַטשן די היינטיקע צייט? אוּן פאַרוואָס טוט איר אַליין נישט מִשפּטן, וואָס עס איז רעכט? וואָרים בּעת דו גייסט מיט דיין קעגנער פאַר דעם שופט, באַמי דיך מיט אים דורכצוקומען, בּעת דו ביסט נאָך מיט אים אין דֶּרֶךְ, טאָמער וועט ער דיך שלעפּן צום שופט, אוּן דער שופט וועט דיך איבּערענטפערן צום שוטר, אוּן דער שוטר וועט דיך אַריַינוואַרפן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין. איך זאָג דיר, דו וועסט פון דאָרטן נישט אַרויסקומען, ביז דו וועסט האָבּן באַצאָלט די סאַמע לעצטע פרוטה.

יג אוּן גראָד דעמאָלט זענען דאָרטן געווען עטלעכע, וואָס האָבּן אים דערציילט פון די גָּלִילער, וועמעס דָּם פִּילָטוס האָט אויסגעמישט מיט זייערע קָרבָּנות. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, אוּן צו זיי געזאָגט: צי מיינט איר, אַז יענע גָּלִילער זענען געווען גרעסערע חוֹטאים פון אַלע גָּלִילער, מַחמת זיי האָבּן אַזוינס געליטן? לאו, זאָג איך אייך; אוּן אויב איר וועט נישט תּשובה טאָן, וועט איר אַלע אַזוי אומקומען. אָדער יענע אַכצן, אויף וועמען דער מִגדָּל פון שִילוֹחַ איז געפאַלן אוּן האָט זיי דערהַרגעט, צי מיינט איר, אַז זיי זענען געווען שולדיקער פון אַלע בְּנֵי אָדָם, וואָס וואוינען אין ירוּשָׁלַיִם? לאו, זאָג איך אייך; אוּן אויב איר וועט נישט תּשובה טאָן, וועט איר אַלע אַזוי אומקומען. אוּן ער האָט דערציילט דאָס דאָזיקע מָשל: אַ בַּר

אֶנָש האָט פאַרפלאַנצט אַ פּייגנבוים אין זיין כֶּרֶם; אוּן ער איז געקומען זוכן אויף אים פֵּירות, אוּן האָט נישט געפונען קיין איינע. אוּן ער האָט געזאָגט צום כּוֹרֵם: הִנֵּה, שוין דריי יאָר ווי איך קום זוכן פֵּירות אויף דעם דאָזיקן פּייגנבוים, אוּן געפין נישט קיין איינע. האָק אים אָפּ; צו וואָס זאָל ער נאָך פאַרדאַרבּן די ערד? אוּן ער האָט אים געענטפערט: אֲדוֹנִי, לאָז אים נאָך היינטיקס יאָר, ביז איך וועל אים אַרומגראָבּן אוּן באַמיסטיקן. אֶפשר וועט ער איבּער-אַיאָר טראָגן פֵּירות; אויבּ נישט, וועסטו אים לאָזן אָפּהאַקן. אוּן ער האָט אין אַ שַׁבּת געלערנט אין איינעם פוּן די שוּלן. אוּן דאָרטן איז געווען אַן אִשָּׁה, וואָס האָט אַכצן יאָר געהאַט אַ קרענקלעכן גייסט; אוּן זי איז געווען צוּזאַמענגעבּויגן, אוּן האָט זיך באֵיין-אוֹפן נישט געקאָנט אויסגלייכן. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט זי געזען, האָט ער זי צוּגערופן, אוּן צו איר געזאָגט: אִשָּׁה, דוּ ביסט פריי פוּן דיין מַחֲלָה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אַרויפגעלייגט אויף איר זיינע הענט, אוּן זי איז באַלד געוואָרן גלַיִך, אוּן האָט געלויבּט ה'. אוּן דער גַּבּאַי פוּן דער שוּל איז אין כַּעס געוואָרן, מַחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהיילט אוֹם שַׁבּת, אוּן ער האָט געזאָגט צום עם: זעקס טעג זענען פאַראַן אין וועלכע מע מעג אַרבּעטן; קוּמט דעריבּער אין זיי אוּן לאָזט זיך היילן, אָבּער נישט אוֹם שַׁבּת. אוּן דער אָדוֹן האָט אים געענטפערט: איר צבועִים! טוט נישט יעדער בַּר אֶנָש פוּן אייך אָפּבּינדן שַׁבּת זיין אָקס, אָדער זיין אייזל פוּן דער קאָריטע, אוּן פירט אים אָנצוּטרינקען? אוּן צי דאַרף נישט די דאָזיקע אִשָּׁה, וואָס איז אַ בַּת-אַבְרָהם, אוּן וועמען דער שָׂטן האָט געבּונדן שוין אַכצן יאָר, אָפּגעבּונדן ווערן פוּן דעם דאָזיקן באַנד אוֹם שַׁבּת? אוּן בּעת ער האָט דאָס געזאָגט, זענען אַלע זיינע קעגנער פאַרשעמט געוואָרן; אוּן דאָס גאַנצע עם האָט זיך געפרייט איבּער די אַלע וואוּנדערלעכע

מַעשׂים, וואָס זענען דורך אים געטאָן געוואָרן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: צוּ וואָס איז דאָס מַלכות ה' ענלעך? אוּן מיט וואָס זאָל איך עס פאַרגלייכן? עס איז געגליכן צוּ אַ קערנדל פוּן זענעפט-זרִיעה, וואָס אַ בּר אֱנָש האָט גענוּמען אוּן געזייט אין זיין גאָרטן; אוּן עס איז געוואַקסן אוּן איז געוואָרן אַ בּוים, אוּן די פייגל פוּן שָמַיִם האָבּן זיך געמאַכט נעסטן אין זיינע צווייגן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ווידער אַמאָל געזאָגט: צוּ וואָס זאָל איך פאַרגלייכן דאָס מַלכות ה'? עס איז געגליכן צוּ זויערטייג, וואָס אַן אִשָה האָט גענוּמען אוּן אַריינגעטאָן אין דריי מאָס מעל, בּיז עס איז אינגאַנצן פאַרזייערט געוואָרן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען איבּער שטעט אוּן שטעטלעך, אוּן האָט געלערנט תּוֹרה, אוּן האָט עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָלַיִם. אוּן איינער האָט צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, זענען עס נאָר עטלעכע, וואָס וועלן נִיצול ווערן? אָבּער ער האָט צוּ זיי געזאָגט: בּאַמיט אייך אַריינצוּקוּמען דוּרך דעם ענגן טויער, וואָרים איך זאָג אייך, אַ סַך וועלן זוּכן אַריינצוּקוּמען, אוּן וועלן נישט קאָנען. האָט זיך דער בַּעל-הַבַּיִת איינמאָל אויפגעהויבּן אוּן פאַרשלאָסן די דֶּלֶת, אוּן איר וועט אָנהייבּן צוּ שטיין אין דרויסן, אוּן קלאַפּן אין דער דֶּלֶת, אוּן זאָגן: אֲדוֹנִי, עפּן אוּנדז אויף! אוּן ער וועט אייך ענטפערן: איך ווייס נישט פוּנוואַנען איר זענט. דעמאָלט וועט איר אָנהייבּן צוּ זאָגן: מיר האָבּן געגעסן אוּן געטרוּנקען פאַר דיר, אוּן דוּ האָסט געלערנט אין אוּנדזערע גאַסן. אוּן ער וועט ענטפערן: איך זאָג אייך, איך ווייס נישט פוּנוואַנען איר זענט; אוועק פוּן מיר, איר טוּער פוּן אוּמרעכט! דאָרט וועט זיין געווויין אוּן קיצן פוּן ציין, בּעת איר וועט זען אַבְרָהם, אוּן יִצחָק, אוּן יַעקֹב, אוּן אַלע נבִיאים אין דעם מַלכות ה', אוּן איר אַליין אַרויסגעוואָרפענע אין דרויסן. אוּן זיי וועלן קוּמען פוּן מִזרח אוּן מַערב, אוּן צָפוֹן אוּן דָרוֹם, אוּן וועלן זיך

אַנידערזעצן אין דעם מַלכות ה׳. אוּן הִנֵּה, עס זענען פאַראַן לעצטע, וואָס וועלן זיין ערשטע, אוּן פאַראַן זענען ערשטע, וואָס וועלן זיין לעצטע. פּונקט אין יענער שָׁעה זענען געקומען עטלעכע פּרושים, אוּן האָבּן צוּ אים געזאָגט: גיי אוּן דערווייטער דיך פּונדאַנען, וואָרים הוֹרדוס וויל דיך הַרגענען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: גייט אוּן זאָגט יענעם פוקס: אָט טרייבּ איך אַרויס שדים אוּן טוּ רפוּאות הַיוֹם אוּן מָחָר, אוּן דעם דריטן יוֹם קוּם איך צוּם סוֹף. איך מוּז אָבּער גיין מיין דֶּרֶךְ הַיוֹם אוּן מָחָר אוּן איבּערמאָרגן; וואָרים עס קאָן נישט זיין, אַז אַ נָביא זאָל אומקומען מִחוּץ ירוּשָׁלַיִם. אָ ירוּשָׁלַיִם, ירוּשָׁלַיִם, וואָס הַרגעסט די נבִיאים, אוּן פאַרשטיינסט די, וואָס זענען געשיקט צוּ דיר! וויפל מאָל האָבּ איך געוואָלט איינזאַמלען דיינע יְלָדים, ווי אַ הוּן זאַמלט איין אירע הינדלעך אוּנטער אירע פליגל, אוּן איר האָט נישט געוואָלט! הִנֵּה, אייער בֵּית וועט אייך באַרֵיה חָרוֹבּ! אוּן איך זאָג אייך, באֱמת, איר וועט מיך מער נישט זען, ביז איר וועט זאָגן: בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ה׳ [תהלים קיח,כו]!

יד

אוּן עס איז געווען, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז אין אַ שַׁבּת אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פּוּן איינעם פּוּן די ראָשי-הַפּרושים צוּ עסן לֶחֶם, האָבּן זיי גענלויערט אויף אים. אוּן הִנֵּה איז פאַר אים געשטאַנען א בַּר אֱנָש, וואָס האָט געהאַט אַ וואַסער-געשווילעכץ. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גערעדט צוּ די חַכָמים אוּן פּרושים, אַזוי צוּ זאָגן: מעג בְּנֵי אָדָם היילן אוּם שַׁבּת, אָדער נישט? אָבּער זיי האָבּן געשוויגן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים גענומען אוּן אים געהיילט, אוּן האָט אים אָפּגעלאָזט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: ווען עמיצן פּוּן אייך זאָל טרעפן, אַז אַן אייזל אָדער אַן אָקס זאָל אַריַינפאַלן אין אַ בְּאֵר, צי וועט ער אים נישט באַלד אַרויסציען אוּם שַׁבּת? אוּן

זיי האָבּן אים נישט געקאָנט ענטפערן דערויף. אוּן רבי מֵלך
המָשיחַ האָט געזאָגט אַ מָשל צוּ יענע, וואָס זענען געווען
פאַרבּעטן, בּעת ער האָט געזען, ווי זיי האָבּן זיך אויסגעקליבּן די
בּכָּבודיקע פלעצער; אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: ווען עמיצער
וועט דיך פאַרבּעטן אויף אַ חַתוּנה, זאָלסטוּ דיך נישט זעצן
אויבּן-אָן, ווייל טאָמער וועט אַ מער חָשוּבער ווי דוּ פוּן אים
פאַרבּעטן ווערן; אוּן דער, וואָס האָט דיך אוּן אים פאַרבּעטן,
וועט קוּמען אוּן זאָגן צוּ דיר: מאַך פּלאַץ פאַר דעם דאָזיקן
מענטשן, אוּן דעמאָלט וועסטוּ מיט בּוּשה פאַרנעמען דעם
לעצטן פּלאַץ. נייערט ווען דוּ ווערסט פאַרבּעסן, גיי אוּן זעץ
דיך אויף דעם לעצטן פּלאַץ; כּדי ווען דער, וואָס האָט דיך
פאַרבּעטן, וועט קוּמען, זאָל ער קענען זאָגן צוּ דיר: פריינט, גיי
אַרויף העכער; דעמאָלט וועסטוּ האָבּן כָּבוד פאַר אַלע, וואָס
זיצן בּיים טיש מיט דיר. וואָרים יעדער בַּר אֱנָש, וואָס וועט זיך
אַליין דערהייכן, וועט דערנידעריקט ווערן; אוּן ווער סע וועט זיך
אַליין דערנידעריקן, וועט ווערן דערהייכט. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ
האָט אויך געזאָגט צוּ דעם, וואָס האָט אים פאַרבּעטן: בּעת דוּ
מאַכסט אַ מיטאָג אָדער אַן אָוונט-סעוּדה, זאָלסטוּ נישט
פאַרבּעטן דיינע פריינט, אָדער דיינע אַחִים, אָדער דיינע
קרוֹבים, אָדער רייכע שכֵנים, ווייל טאָמער וועלן זיי דיך
פאַרבּעטן צוּריק, אוּן דאָס וועט דיר זיין אַ פארגעלטוּנג.
נייערט בּעת דוּ מאכסט אַ סעוּדה, פארבּעט די אָרעמעלייט, די
געמוּמטע, די לאָמע, אוּן די בּלינדע. אוּן דוּ וועסט זיין
געבּענטשט, מַחמת זיי האָבּן נישט מיט וואָס דיר צוּ פאַרגעלטן;
וואָרים דוּ וועסט ווערן פאַרגעלטן, בּעת די צַדיקים וועלן
אויפשטיין תּחִיַת-חַמֵתים. אוּן ווען איינער פוּן די, וואָס זענען
מיט אים געזעסן בּיים טיש, האָט דאָס געהערט, האָט ער
געזאָגט: אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס וועט עסן לֶחֶם אין דעם מַלכות

ה'! אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: איינער אַ בַּר אֱנָש האָט געמאַכט אַ גרויסע סעוּדה, און האָט פאַרבּעטן אַ סַך; און ער האָט אַרויסגעשיקט זיין עֶבֶד אין דער צייט פּון דער סעוּדה, צוּ זאָגן די, וואָס זענען פאַרבּעטן געווואָרן: קוּמט, ווייל אַלצדינג איז שוין אָנגעגרייט. און זיי האָבּן זיך אַלע מיטאַמאָל אָנגעהויבּן צוּ אַנטשוּלדיקן. דער ערשטער האָט צוּ אים געזאָגט: איך האָבּ געקויפט אַ שָׂדֶה, און איך מוּז עס גיין זען; איך בּעט דיך, זיי מיר מוֹחל. און אַן אַנדערער האָט געזאָגט: איך האָבּ געקויפט פינף יאָך אָקסן, און איך גיי זיי אויספּרוּאווּן איך בּעט דיך, זיי מיר מוֹחל. און אַן אַנדערער האָט געזאָגט: איך האָבּ גענוּמען אַ אִשָּׁה, און איך קאָן דעריבּער נישט קוּמען. און דער עֶבֶד איז געקוּמען, און האָט דאָס אַלץ דערציילט הָאָדוֹן זיינעם. דעמאָלט איז דער בַּעל-הַבַּיִת אין כַּעס געווואָרן, און האָט געזאָגט צוּ זיין עֶבֶד: גיי גיך אַרויס אויף די גאַסן און שטעגן פּון דער שטעטל, און בּרענג אַהער די עֲנִיִּים און געמוּמטע און די בּלינדע און לאָמע. און דער עֶבֶד האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, וואָס דוּ האַטס בּאַפוילן, איז געטאָן געווואָרן, און דאָך איז נאָך פאַראַן פּלאַץ. און הָאָדוֹן האָט געזאָגט צוּ דעם עֶבֶד: גיי אַרויס אויף די וועגן און צוימען, און נייט זיי אַרײַנצוּקוּמען, כּדי מיין בַּיִת זאָל ווערן פּוּל. וואָרים איך זאָג אייך, אַז קיינער פּון יענע לייט, וואָס זענען פאַרבּעטן געווואָרן, וועט פאַרזוּכן פּון מיין סעוּדה. און אַ גרויסער עוֹלם איז מיט רבי מֶלך המָשיחַ געגאַנגען; און ער האָט זיך אויסגעדרייט, און האָט צוּ זיי געזאָגט: דער, וואָס קוּמט צוּ מיר, און האַסט נישט זיין אָבּ, און אֵם, און אִשָּׁה, און יְלָדִים, און אַחִים, און אָחוֹת, און דערצוּ אויך זיין אייגן נֶפֶשׁ, קאָן ער נישט זיין מיין [משיחס] תַּלמיד. און ווער סע טראָגט נישט זיין אייגענעם בּוים [פּון מסירות נפש], און גייט מיר נאָך, קאָן נישט זיין מיין [משיחס] תַּלמיד. וואָרים ווער פּון אייך, וואָס וויל

בויען אַ מִגְדָּל, וועט זיך נישט קוֹדם אַנידערזעצן אוּן אויסרעכענען די הוֹצאות, צי ער האָט געגוג צוּ פאַרענדיקן אים? ווייל טאָמער, וועט ער וועט האָבּן געלייגט דעם פונדאַמענט, אוּן קאָן נישט פאַרענדיקן, אוּן אַלע, וואָס וועלן עס זען, וועלן אים אויסלאַכן, אוּן זאָגן: דער דאָזיקער בַּר אֱנָשׁ האָט אָנגעהויבּן צוּ בויען, אוּן האָט נישט געקאָנט פאַרענדיקן. אָדער וועלכער מֶלך, וואָס גייט אַרויס פירן מִלחָמה מיט אַן אַנדערן מֶלך, וועט זיך נישט קוֹדם אַנידערזעצן אוּן זיך מַיעץ זיין, צי קאָן ער מיט צען טויזנט באַגעגענען דעם, וואָס קוּמט אים אַנטקעגן מיט צוואַנציק טויזבט? אויבּ נישט, שיקט ער שלוּחים, בּעת יענער איז נאָך ווייט, אוּן בּעט שָׁלום-בּאַדינגוּנגען. אַזוי אויך איטלעכער פוּן אייך, וואָס זאָגט זיך נישט אָפּ פוּן אַלץ, וואָס ער האָט, קאָן ער נישט זיין מיין [משיחס] תַּלמיד. זאַלץ איז טאַקע טוֹב, נאָר אויבּ זאַלץ פאַרלירט דעם טעם, מיט וואָס זאָל מען עס ווירצן? סע טויג נישט פאַר דער ערד, אוּן אויך נישט פאַר דעם מיסט; מען וואַרפט עס אַרויס, דער, וואָס האָט אויערן צוּ הערן, זאָל הערן.

טו אוּן אַלע מוֹכסים אוּן חוטאים האָבּן געגעענט צוּ אים, כּדי

רבי מֶלך המָשיחַ צוּ הערן. אוּן די פּרושים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן געמורמלט, אוּן געזאָגט: דער דאָזיקער נעמט אויף חוטאים, אוּן עסט מיט זיי. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געריעדט צוּ זיי דאָס דאָזיקע מָשל: וואָסער בַּר אֱנָשׁ צווישן אייך, וואָס האָט הונדערט כְּבָשׂ, אוּן ער פאַרלירט איינע פוּן זיי, וועט נישט איבּערלאָזן די לא-אוּן-נייַנציק אין דער מִדבּר, אוּן נאָכגיין נאָך דער, וואָס איז פאַרלוירן, בּיז ער געפינט זי? אוּן אַז ער געפינט זי, לייגט ער זי אַרויף אויף זיינע שולטער, אוּן פרייט זיך. אוּן בּעת ער קוּמט אַהיים, רופט ער צוּנויף זיינע פריינט, אוּן די שכֵנים, אוּן זאָגט צוּ זיי: פרייט אייך

מיט מיר, וואָרים איך האָבּ געפונען מיין כֶּבֶשׁ, וואָס איז פאַרלוירן געגאַנגען. פונקט אַזוי, זאָג איך אייך, וועט זיין אַ שִׂמְחָה אין שָׁמַיִם איבּער איין חוֹטא, וואָס טוט תּשובה, מער ווי איבּער לא-אוּן-נייַנציק צַדיקים, וואָס דאָרפן נישט תּשובה טאָן.

אָדער וועלכע אִשָּׁה, וואָס האָט צען זילבּערשטיק, אוּן זי פאַרלירט איין שטיק, טוט נישט אָנצינדן אַ אוֹר, אוּן אויסקערן דאָס בֵּית אוּן זוכט טוֹב, ביז זי געפינט עס? אוּן אַז זי געפינט עס, רופט זי צוזויף אירע פריינט אוּן שכֵנים, אוּן זאָגט: פרייט אייך מיט מיר, ווייל איך האָבּ געפונען דאָס שטיק זילבּער, וואָס איך האָבּ פאַרלוירן. פונקט אַזוי, זאָג איך אייך, איז אַ שִׂמְחָה פאַר די מַלאָכים ה' איבּער איין חוֹטא, וואָס טוט תּשובה.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: איינער אַ בַּר אֱנָשׁ האָט געהאַט צוויי בָּנִים; אוּן דער יינגערער פוּן זיי האָט געזאָגט צום אָבּ: אָבי, גיבּ מיר דעם חֵלֶק פאַרמעגן, וואָס פאַלט אויס אויף מיר. אוּן ער האָט צעטיילט צווישן זיי די נַחלה. אוּן אין עטלעכע טעג אַרום, האָט דער יינגעגרער זוּן אַלץ צוזויפגענומען, אוּן איז אַוועקגעפאָרן אין אַ ווייטער מדִינה, אוּן דאָרט האָט ער געפֿטרט זיין פאַרמעגן דורך אַ געלאַסן לעבּן. אוּן אַז ער האָט אַלץ פאַרשוועדט, איז געקומען אַ שטאַרקער הונגער אין יענער מדִינה, אוּן ער האָט אָנגעהויבּן צו ליידן נויט. אוּן ער איז געגאַנגען אוּן האָט זיך באַהעפט אָן איינעם פוּן די תּוֹשבים אין יענער מדִינה, אוּן ער האָט אים געשיקט אין זיינע שָׂדוֹת אַריין פאַשען חֲזִירים. אוּן ער וואָלט גערן געווען אָנגעפילט זיין מאָגן מיט די שויטן, וואָס די חֲזִירים האָבּן געגעסן, אָבּער קיינער האָט זיי אים נישט געגעבּן. אוּן אַז ער איז געקומען צו זיך, האָט ער געזאָגט: וויפל לוין-פוֹעֲלִים האָבּן בּיי מיין אָב לֶחֶם בּשֶׂפע, אוּן איך גיי דאָ אויס פאַר הונגער! איך וועל אויפשטיין אוּן גיין צו אָבי, אוּן וועל צו אים זאָגן: אָבי, איך האָבּ

געזינדיקט קעגן שָׁמַיִם אוּן פאַר דיר; איך בין מער נישט ווערט
געהויבן צוּ ווערן דיין זון; מאַך מיך ווי איינעם פון דיינע
לוין-פוֹעֲלִים. אוּן ער איז אויפגעשטאַנען, אוּן האָט גענומען
גיין צוּ זיין אָב. אוּן בעת ער איז נאָך געווען גאַנץ ווייַט, האָט
אים זיין אָב געזען, אוּן ער האָט זיך דערבאַרעמט, אוּן ער איז
געלאָפן, אוּן איז אים געפאַלן אויפן האַלדז, אוּן האָט אים
געקושט. אוּן דער זון האָט צוּ אים געזאָגט: אָבי, איך האָב
געזינדיקט קעגן שָׁמַיִם אוּן פאַר דיר; איך בין מער נישט ווערט
געהויבן צוּ ווערן דיין זון. אָבער הָאָב האָט געזאָגט
צוּ זיינע עֶבֶד: ברענגט גיך אַרויס דאָס בעסטע מַלבוש, אוּן טוט
עס אים אָן. אוּן טוט אָן אַ רינג אויף זיין האַנט, אוּן שיך אויף
זיינע פיס; אוּן ברענגט דאָס פעטע קאַלבֿ, אוּן שעכט עס, אוּן
לאָמיר עסן אוּן זיך משַׂמֵחַ זיין. ווארים דער דאָזיקער זון מיינער
איז געווען מֵת, אוּן איז וויידער לעבעדיק; ער איז געווען
פאַרלוירן, אוּן איז געפונען געוואָרן. אוּן זיי האָבן זיך
אָנגעהויבן משַׂמֵחַ צוּ זיין. אוּן זיין עלטערער זון איז געווען אין
שָׂדֶה, אוּן בעת ער איז געקומען אוּן זיך דערנענטערט צום בֵּית,
האָט ער געהערט שפילן אוּן טאַנצן. אוּן ער האָט צוגערופן
איינעס פון די עֶבֶד, אוּן האָט אים געפרעגט, וואָס דאָס קאָן
באַטייַטן. האָט ער צוּ אים געזאָגט: דיין אָח איז געקומען, אוּן
דיין אָב האָט געשאָכטן דאָס פעטע קאַלבֿ, מַחמת ער האָט זיך
אומגעקערט צוּ אים בשָׁלום. אָבער דאָס האָט אים שטאַרק
פאַרדראָסן, אוּן ער האָט נישט געוואָלט אַרײַנגיין. אוּן זיין אָב
איז אַרויסגעקומען, אוּן האָט אים געבעטן, אָבער ער האָט
געענטפערט זיין אָב: הִנֵּה, שׂוֹין אַזויפיל יאָרן טוּ איך דיר זינען,
אוּן איך האָב קיינמאָל נישט עוֹבר געווען דיינס אַ מצוה; אוּן
דאָך האָסטוּ מיר נאָך קיינמאָל נישט געגעבן אַ ציקעלע, כּדי איך
זאָל מיך משַׂמֵחַ זיין מיט מיינע פריינט. אָבער ווי נאָר דער

דאָזיקער זון דיינער איז געקומען, וואָס האָט פאַרצערט דיין נַהלה מיט זונות, האָסטו געשאָכטן פאַר אים דאָס פעטע קאַלבֿ. און ער האָט צו אים געזאָגט: זון, דו ביסט תַּמיד מיט מיר, און אַלץ, וואָס איז מיַינס, איז דיַינס. עס איז געווען רעכט זיך משַׂמֵח צו זיין און זיך צו פרייען, ווייל דער דאָזיקער אָח דיינער איז געווען מֵת, און איז וידער לעבֿעדיק; ער איז געווען פאַרלוירן, און איז געפונען געוואָרן.

טז און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויך געזאָגט צו זיינע תַּלמידים:

עס איז געווען איינער אַן עושר, וואָס האָט געהאַט אַ מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת, און מען האָט אים געמַסרט, אַז ער פאַרתַּכלעווט זיין פאַרמעגן. און ער האָט אים גערופן, און צו אים געזאָגט: וואָס איז דאָס, וואָס איך הער וועגן דיר? גיב אָפּ חֶשבון איבֿער דיין פאַרוואַלטונג, וואָרים דו קאָנסט לענגער נישט זיין קיין מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת. און דער מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת האָט צו זיך געזאָגט: וואָס זאָל איך טאָן, וואָרים אָדוֹני נעמט צו בּיי מיר די פאַרוואַלטשאַפט? גראָבן קאָן איך נישט, און בֿעטלען שעם איך מיך. איך ווייס שוין וואָס צו טאָן, כּדי זיי זאָלן מיך אויפנעמען אין זייערע בָּתִּים, וועז איך וועל אַראָפגעזעצט ווערן פון דער פאַרוואַלטשאַפט. און ער האָט גערופן צו זיך יעדן איינעם פון זיין אדוֹנס בַּעלי-חוֹבות, און האָט גענאָגט צו דעם ערשטן: וויפל בֿיסטו שולדיק הָאָדוֹן מיינעם? האָט ער גענאָגט: הונדערט מאָס אייל. און ער האָט צו אים גענאָגט: נעם דיין שטַר-חוֹב, און זעץ דיך שנעל אַנידער, און שרייב אָן פופציק. דערנאָך האָט ער גענאָגט צו אַן אַנדערן: און וויפל בֿיסטו שולדיק? האָט ער גענאָגט: הונדערט מאָס חִטָּה. זאָגט ער צו אים: נעם דיין שטַר-חוֹב, און שרייב אָן אַכציק. און הָאָדוֹן האָט געלויבט דעם שווינדלערשן מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת, ווייל ער האָט קלוג געהאַנדלט; וואָרים די יְלָדים פון דער דאָזיקער

וועלט זענען קליגער אין זייער דור, ווי די יְלָדים פון אור. און איך זאָג אייך: מאַכט אייך פריינט מיט דעם מָמון פון אומגערעכטיקייט, כדי, ווען סע וועט זיך אויסלאָזן, זאָלן זיי אייך אויפנעמען אין די אייבּיקע וואוינונגען אַריין. דער, וואָס איז געטריי אין דעם מינדסטן, איז אויך געטריי אין אַ סַך; און דער, וואָס איז אומגערעכט אין דעם מינדסטן, איז אויך אומגערעכט אין אַ סַך. דעריבּער, אויב איר זענט נישט געווען געטריי אין דעם אומגערעכטן מָמון, ווער וועט אייך אָנפאַרטרויען דאָס אֱמֶת עַשִירות? און אויב איר זענט נישט געווען געטריי מיט אַן אַנדערנס האָבּ-און-גוטס, ווער וועט אייך געבּן דאָס אייריקע? אַן עֶבֶד קאָן נישט דינען קיין צוויי האַרן; וואָרים אָדער ער וועט איינעם פיינט האָבּן, און ליבּ האָבּן דעם אַנדערן, אָדער ער וועט זיך האַלטן אָן איינעם, און פאַראַכטן דעם אַנדערן. איר קאָנט נישט דינען ה' און מָמון. און די פרושים, וואָס זענען געווען חַמְדָנִים און אוֹהֲבֵי געלט, האָבּן דאָס אַלץ געהערט, און זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אויסגעלאַכט. און ער האָט צו זיי געזאָגט: איר זענט עס, וואָס טוען זיך אַליין רעכטפאַרטיקן פאַר בְּנֵי אָדָם, אָבּער ה' קען אייערע לְבָבוֹת; וואָרים דאָס, וואָס איז דערהויבּן צווישן בְּנֵי אָדָם, איז אַן אומווערדיקייט פאַר ה'. די תּוֹרה און די נבִיאים זענען געווען בּיז יוֹחָנָן; פון דעמאָלט אָן ווערט געַדרשנט די בשׂורת הגאולָה פון דעם מַלכות ה', און יעדער בַּר אֱנָש דרינגט אַריין דערין מיט געוואַלט. אָבּער עס איז לייכטער פאַר שָמַיִם און ערד צו פאַרגיין, אייַדער פאַר איין שטריכל פון דער תּוֹרה בָּטל צו ווערן. יעדער בַּר אֱנָש, וואָס גֶט זיך מיט זיין אִשָה און האָט חַתונה מיט אַן אַנדערער, איז מזַנה; און ווער סע האָט חַתונה מיט אָ גרושה, איז אָ נואף. און עס איז געווען איינער אַן עושר, וואָס האָט זיך געקלייַדט אין פורפור און פיינע ליַוונט, און האָט געלעבּט אין

תַּענוג אוּן אין וואוילטאָג אַלע טעג. אוּן איינער אַן אָרעמאַן [בּעטלער], וואָס האָט געהייסן אֶלעָזָר, איז געלעגן בּיי זיין שַׁעַר, פּוּל מיט געשווירן, אוּן ער האָט געגאַרט זיך צוּ זעטיקן מיט דעם, וואָס איז אַראָפּגעפאַלן פּוּן דעם עוֹשרס טיש; כֵּן, אַפילוּ די כּלָבים זענען געקוּמען אוּן האָבּן געלעקט זיינע געשווירן. אוּן עס איז געווען, אַז דער אָרעמאַן איז נִפְטָר, אוּן ער איז אַוועקגעטראָגן געוואָרן פּוּן די מַלאָכים אין אַבְרָהמס שויס אַריין. אוּן דער עוֹשר איז אויך נִפְטָר, אוּן מען האָט אים בּאַגראָבּן. אוּן אין שאוֹל, זייענדיק אין יסוּרים, האָט ער אויפגעהויבּן זיינע אויגן, אוּן ער האָט געזען אַבְרָהם פּוּנדערווייַטנס, אוּן אֶלעָזָרן אין זיין שויס. אוּן ער האָט געשריגן: אָבי אַבְרָהם, דערבּאַרעם דיך אויף מיר, אוּן שיק אֶלעָזָרן, אָז ער זאָל איינטוּנקען דעם שפּיץ פּוּן זיין פינגער אין מַיִם, אוּן קילן מיין צונג; וואָרים איך לייד יסוּרים אין דעם דאָזיקן פלאַם. אוּן אַבְרָהם האָט געזאָגט: זוֹן, דערמאָן דיך, אַז דוּ האָסט בּאַקוּמען דיין גוּטס בּיי דיין לעבּן, אוּן אֶלעָזָר בּלויז רָעָה; אָבּער איצטערט ווערט ער דאָ געטרייסט, אוּן דוּ ווערסט געפּייניקט. אוּן חוּץ דעם אַלעמען, שטייט צווישן אוּנדז אוּן אייך אַ גרויסער תְּהוֹם, כּדי די, וואָס וואָלטן וועלן אַריבּערגיין פּוּנדאַנען צוּ אייך, זאָלן נישט קענען, אוּן כּדי קיינער זאָל נישט אַריבּערגיין פּוּן דאָרטן צוּ אוּנדז. אוּן ער האָט געזאָגט: איך בּעט דיך דעריבּער, אָב, אַז דוּ זאָלסט אים שיקן צוּ בֵּית אָבי, וואָרים איך האָבּ פינף אַחִים, כּדי ער זאָל זיי וואָרענען, טאָמער וועלן זיי אויך קוּמען אין דעם דאָזיקן פּלאַץ פּוּן יסוּרים. אָבּער אַבְרָהם האָט געזאָגט: זיי האָבּן מֹשֶׁה אוּן די נְבִיאִים; זאָלן זיי זיי הערן. אוּן ער האָט געזאָגט: לֹא, אָבי אַבְרָהם; נייערט אויבּ איינער פּוּן הַמֵּתִים זאָל קוּמען צוּ זיי, וועלן זיי תּשוּבה טאָן. האָט ער צוּ אים געזאָגט: אויבּ זיי הערן זיך נישט צוּ מֹשֶׁה אוּן

די נבִיאים, וועלן זיי אויך נישט גלויבן, אויב איינער זאָל אויפשטיין פון הַמֵּתִים.

יז אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ משיחס תּלמידים: עס איז אוממעגלעך, אַז עס זאָלן נישט קומען קיין שטרויכלונגען; אָבער וויי צוּ יענעם, דורך וועמען זיי קומען! סע וואָלט פאַר אים בּעסער געווען, אַז אַ מִילשטיין וואָלט אָנגעהאָנגען געוואָרן אַרום זיין האַלדז, אוּן ער וואָלט אַרײַנגעוואָרפן געוואָרן אין יַם אַריין, אײדער צוּ מאַכן שטרויכלען איינעם פון די דאָזיקע קליינע. שׂימוּ לב אויף זיך; אויב דיין אָח זינדיקט, שטראָף אים; אוּן אויב ער האָט תשובָה, זיי אים מוֹחל. אוּן אויב ער זינדיקט קעגן דיר זיבן מאָל אין יוֹם, אוּן ער וועגדט זיך צוּ דיר זיבן מאָל, אוּן זאָגט: איך האָב תשובָה, זאָלסטוּ אים מוֹחל זיין. אוּן די שלִיחים האָבן געזאָגט צוּ הָאָדוֹן ׃ פאַרמער אוּנדזער אֱמוּנה. אוּן הָאָדוֹן האָט געזאָגט: אויב איר וואָלט געהאַט אֱמוּנה אַזוי גָּדוֹל ווי אַ קערנדל פון זענעפט-זרִיעה, וואָלט איר געקאָנט זאָגן צוּ דעם דאָזיקן מוילבּערבּוים: ווער אויסגעוואָרצלט, אוּן פאַרפלאַנץ דיך אין יַם, אוּן ער וואָלט אייך געפאַלגט. ווער פון אייך, וואָס האָט אָ עֶבֶד צוּם אַקערן, אָדער צוּ היטן כֶּבֶשׂ, וועט צוּ אים זאָגן ווען ער קומט פון שָׂדֶה ׃ קוּם בּאַלד אַהער, אוּן זעץ דיך צוּם טיש? צי וועט ער נישט גיכער זאָגן צוּ אים: גרייט מיר אָן עפּעס צוּ עסן, אוּן גורט דיך אָן, אוּן באַדין מיך, ביז איך וועל האָבן געגעסן אוּן געטרונקען; אוּן דערנאָך וועסטוּ עסן אוּן טרינקען? צי טוט ער דאַנקען דעם עֶבֶד, ווייל ער האָט געטאָן, וואָס איז אים געבאָטן געוואָרן? פּונקט אַזוי אויך מיט אייך, אַז איר וועט האָבן געטאָן די אַלע זאַכן, וואָס זענען אייך געבאָטן געוואָרן, זאָגט: מיר זענען אומנוצלעכע עֶבֶד: מיר האָבן בּלויז געטאָן אוּנדזער חוֹב. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען אויף דעם דֶּרֶךְ קיין ירוּשָׁלַיִם, איז ער דורכגעגאַנגען דורך

די געמאַרקן פּון שׂומרוֹן אוּן גָלִיל. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרײַנגעקומען אין איינעם אַ דאָרף, האָבּן אים בּאַגעגנט צען מצוֹרָעים, וואָס זענען געשטאַנען פּונדערווײַטנס, אוּן זיי האָבּן אויפגעהויבּן זייערע קוֹלות, אוּן האָבּן געזאָגט: רבי, רבי מֶלך המָשיחַ, האָב רחמנות אויף אונדז. אוּן אַז ער האָט זיי געזען, האָט ער צו זיי געזאָגט: גייט אוּן ווייזט זיך פאַר די כֹּהַנים, אוּן עס איז געווען, בּעת זיי זענען געגאַנגען, זענען זיי מְטוֹהָרִים געווָארן. אוּן איינער פּון זיי, בּעת ער האָט געזען, אַז ער איז געהיילט געווָארן, האָט זיך אומגעקערט, אוּן מיט אַ הויך קוֹל געלויבּט ה'; אוּן ער איז געפאַלן אויף זיין פָּנים צו זיינע פיס, אוּן האָט אים געדאַנקט. אוּן ער איז געווען אַ שׂומרוֹמני. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: זענען נישט צען מְטוֹהָרִים געווָארן. אָבּער וואוֹ זענען די תִּשְׁעָה? צי האָט זיך נישט געפּונען קיינער וואָס האָט זיך אומגעקערט אָפּצוּגעבּן כָּבוד צו ה', אַחוּץ דער דאָזיקער נָכרי? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: שטיי אויף אוּן גיי; דיין אֱמוּנה האָט דיר געהאָלפן. אוּן אַז די פּרושים האָבּן אים געפרעגט, ווען דאָס מַלכות ה' וועט קומען, האָט ער זיי געענטפערט: דאָס מַלכות ה' קומט נישט אויף אַ זעעוודיקן אוֹפן; מע וועט אויך נישט זאָגן: אָט איז עס! אָדער: דאָרטן! וואָרים הִנֵּה, דאָס מַלכות ה' איז אין אייך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צו די תּלמידים: סע וועלן קומען טעג, וועט איר וועט בּאַגערן צו זען איינעם פּון די טעג פּון דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], אוּן איר וועט אים נישט זען. אוּן מע וועט צו אייך זאָגן: אָט דאָרט! אָט דאָ! גייט נישט אַהין, אוּן לויפט זיי נישט נאָך. וואָרים אַזוי ווי דער בּליץ שיינט אויף אין איין עק שָׁמַיִם אוּן בּאַלײַכט דעם אַנדערן עק שָׁמַיִם, אַזוי וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זיין אין זיין יוֹם. אָבּער קוֹדם מוּז ער אַ סַך ליידן, אוּן פאַרוואָרפן ווערן פּון

דעם דאָזיקן דור. אוּן ווי עס איז געווען אין די טעג פוּן נֹחַן, אַזוי וועט עס אויך זיין אין די טעג פוּן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. זיי האָבּן געגעסן, אוּן געטרונקען, חַתונה געהאַט אוּן חַתונה געמאַכט, ביזן יוֹם ווען נֹחַ איז אַריינגעגאַנגען אין דער תֵּיבה אַריין, אוּן דער מַבּול איז געקומען, אוּן האָט זיי אַלע פאַרטיליקט [בראשית ו]. פוּנקט אַזוי ווי עס איז געווען אין די טעג פוּן לוֹטן: זיי האָבּן געגעסן, אוּן געטרונקען, זיי האָבּן געקויפט, אוּן פאַרקויפט, זיי האָבּן געפלאַנצט, אוּן געבּויט; אָבּער אין דעם יוֹם, ווען לוֹט איז אַרויסגעגאַנגען פוּן סדוֹם, האָט עס גערעגנט מיט אֵש אוּן שוועבּל פוּן שָׁמַיִם, אוּן האָט זיי אַלע פאַרטיליקט [בראשית יט,כד-כו]; פוּנקט אַזוי וועט עס זיין אין דעם יוֹם, ווען דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט אַנטפּלעקט ווערן. אין יענעם יוֹם זאָל דער, וואָס איז אויפן דאָך אוּן זיינע כֵּלים זענען אין בֵּית, נישט אַראָפּגיין זיי אַוועקצונעמען; אוּן זאָל דער, וואָס איז אין שָׂדֶה, זיך נישט אומקערן צוריק. געדענקט לוֹטס אִשָׁה. דער, וואָס וויל ראַטעווען זיין זיין נֶפֶשׁ, וועט עס פאַרלירן; אוּן ווער סע וועט עס פאַרלירן, וועט זיין נֶפֶשׁ דערהאַלטן. איך זאָג אייך, אין יענער לַיְלָה וועלן צוויי זיין אויף איין בּעט; איינער וועט אַוועקגענומען ווערן, אוּן דער אַנדערער וועט איבּערגעלאָזט ווערן. צוויי נָשים וועלן מאָלן צוזאַמען; איינע וועט אַוועקגענומען ווערן, אוּן די אַנדערע וועט איבּערגעלאָזט ווערן. צוויי וועלן זיין אין שָׂדֶה; איינער וועט אַוועקגענומען ווערן, אוּן דער אַנדערער וועט איבּערגעלאָזט ווערן. אוּן זיי האָבּן צו אים געזאָגט: וואוּ, אָדוֹן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: אַוואוּ ס'איז די נבֵלה, דאָרט וועלן זיך די אָדלערס פאַרזאַמלען.

יח אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי דעריבּער דערציילט אַ מָשל,

אַז זיי זאָלן תָּמיד מִתפַּלֵל זיין, אוּן נישט מיד ווערן. אוּן ער האָט געזאָגט: אין איינער אַ שטעטל איז געווען אַ שוֹפט, וואָס האָט נישט מוֹרא געהאַט פאַר ה', אוּן נישט נושֹא פָּנים געווען קיין מענטשן. אוּן אין יענער שטעטל איז געווען אַן אַלמָנה, וואָס איז אָפט געקומען צוּ אים, אוּן האָט געזאָגט: נעם זיך אָן פאַר מיר קעגן מיין שׂונא. אוּן ער האָט אָ צייַטלאַנג נישט געוואָלט; נאָר דערנאָך האָט ער זיך בּאַרעכבט: כאָטש איך האָב נישט קיין מוֹרא פאַר ה', אוּן בּין נישט נושֹא-פָּנים קיין מענטשן, דאָך, ווייל די דאָזיקע אַלמָנה איז מיך מַטרִיחַ, ווען איך מיך אַננעמען פאַר איר, וואָרים זי וועט מיך פאַרמאַטערן מיט איר שטענדיקן קומען. אוּן הָאָדוֹן האָט געזאָגט: הערט וואָס דער אומגערעכטער שוֹפט זאָגט. אוּן צי וועט ה' זיך נישט אָננעמען פאַר זיינע אויסדערוויילטע, וואָס רופן צוּ אים יוֹם אוּן לַיְלָה, אוּן ער איז געדולדיק מיט זיי? איך זאָג אייך, אַז ער וועט זיך גיך אַננעמען פאַר זיי. אוּן בּעת דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט קומען, צי וועט ער דען געפינען אֱמוּנה אויף דער ערד? אוּן ער האָט אויך געזאָגט דאָס דאָזיקע מָשל צוּ עטלעכע, וואָס זענען געווען זיכער בּיי זיך, אַז זיי זענען צַדיקים, אוּן אַלע אַנדערע האָבּן זיי געמאַכט צוּ גאָרנישט: צוויי מענטשן זענען אַרויפגעגאַנגען אין דעם בֵּית-המִקדש אַריין מִתפַּלֵל צוּ זיין; איינער אַ פרושי אוּן דער אַנדערער אַ מוֹכס. דער פרושי איז געשטאַנען אוּן האָט אַזוי אין זיך מִתפַּלֵל געווען: בָּרוּך ה', איך דאָנק דיר, וואָס איך בּין נישט ווי די איבּעריקע מענטשן: רויבּער, רשעים, נואַפים, אַדער אַפילו ווי דער דאָזיקער מוֹכס. איך פאַסט צוויי מאָל אין דער וואָך, אוּן גיב מַעשֵׂר פוּן אַלץ, וואָס איך קריג. אָבּער דער מוֹכס איז געשטאַנען פוּנדערווייַטנס, אוּן האָט צומאָל נישט געוואָלט אויפהייבּן זיינע אויגן צום שָׁמַיִם, נייערט האָט זיך געשלאָגן אין לבָבוֹת, אוּן געזאָגט: ה', האב

רַחמנות אויף מיר, אַ חוֹטא! איך זאָג אייך, דער דאָזיקער האָט
אַראָפגענידערט צו זיין בֵּית מער גערעכטפאַרטיקט ווי יענער;
וואָרים יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס דערהייבט זיך אַליין, וועט
דערנידעריקט ווערן; אוּן ווער סע דערנידעריקט זיך אַליין, וועט
דערהייבט ווערן. אוּן זיי האָבּן אויך געבראַכט צו אים
קינדערלעך, כּדי ער זאָל זיי בּענטשן; אוּן אַז די תַּלמידים האָבּן
דאָס געזען, האָבּן זיי זיך אויף זיי אָנגעבּרוגזט. אָבּער רבי מֶלך
המָשיחַ האָט זיי צוּגערופֿן צו זיך, אוּן געזאָגט: לאָזט די
קינדערלעך קומען צו מיר, אוּן פאַרווערט זיי נישט; וויל צו
אַזעלכע געהערט דאָס מַלכות ה'. באֱמת, איך זאָג אייך, ווער
סע וועט נישט מקַבּל זיין דאָס מַלכות ה' ווי אַ יֶלֶד, דער וועט
בּאֵין-אוֹפן נישט אַרײַנקומען אַהין. אוּן איינער אַ שַׂר האָט אים
געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: רֶבּי גוטער, וואָס זאָל איך טאָן, כּדי צו
ירַשענען חַיֵּי עוֹלם? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים
געזאָגט: פאַרוואָס רופֿסטו מיך גוטער? קיינער איז נישט טוֹב,
אַחוּץ ה' אַליין. דו קענסט די מִצוות: דו זאָלסט נישט מזַנה
זיין, דו זאָלסט נישט הרגענען, דו זאָלסט נישט גנבענען, דו
זאָלסט נישט פאַלש עֵדות-זאָגן, האַלט בּכָבוד דיין אָב אוּן אֵם
[שמות כ,יב-יד; דברים ה, טז-יח]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געזאָגט: דאָס אַלץ האָבּ איך אָפּגעהיט פוּן מיין יוגנט
אָן. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער צו
אים געזאָגט: נאָך איין זאַך פעלט דיר: פאַרקויף אַלץ, וואָס דו
האָסט, אוּן טייל עס פוּנאַנדער צו די עֲנִיִּים, אוּן דו וועסט האָבּן
אַן אוֹצר אין שָׁמַיִם; אוּן קום, אוּן גיי מיר נאָך. אוּן אַז ער האָט
דאָס געהערט, איז ער געוואָרן שטאַרק טרויעריק;
וואָרים ער איז געווען זער רייך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים
אָנגעקוקט, אוּן געזאָגט: ווי שווער איז עס פאַר די, וואָס האָבּן
עֲשִׁירות, אַרײַנצוקומען אין דעם מַלכות ה'! עס איז לײַכטער

פאַר אַ קעמל דורכצוגיין דורך אַ לעכל פון אַ נאַדל, ווי פאַר אַן עושר אַריינצוקומען אין דעם מַלכות ה'. אוּן די, וואָס האָבן דאָס געהערט, האָבן געזאָגט: טאָ ווער קאָן ניצול ווערן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: דאָס, וואָס איז בײַ בְּנֵי אָדָם נישט מעגלעך, איז מעגלעך בײַ ה'. אוּן כֵּיפָּא האָט געזאָגט: הִנֵּה, מיר האָבן געלאָזן אוּנדזער אייגנס, אוּן זענען דיר נאָכגעגאַנגען. האָט ער צו זיי געזאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך, נישטאָ קיינער, וואָס האָט פאַרלאָזן בַּית, אָדער אִשָּׁה, אָדער אחים, אָדער הוֹרים, אָדער יְלָדים צוליב דעם מַלכות ה', אַז ער זאָל נישט באָקומען כְּפלַי-כְּפלַיִם אין דעם עוֹלם הזה, אוּן אין דעם עוֹלם הבא, חַיֵּי עוֹלם. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען צו זיך די צוועלף אין אַ יחידות, אוּן האָט צו זיי געזאָגט: הִנֵּה, מיר גייען אַרויף קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן אַלצדינג, וואָס איז געשריבן געוואָרן דורך די נבִיאים וועגן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] [ישעיה נג, א-יב], וועט מקוּים ווערן. וואָרים ער וועט איבערגעענטפערט ווערן צו די עַמָּמים, אוּן וועט אויסגעשפּעט, אוּן פאַרשעמט, אוּן פאַרשפּיגן ווערן [ישעיה נ,ו]. אוּן זיי ווילן אים געבן מלקות, אוּן אים טייטן; אוּן דעם דריטן יוֹם וועט ער ווידער אויפשטיין [תהלים טז,י]. אוּן זיי האָבן גאָרניט פאַרשטאַנען פון די דאָזיקע זאַכן; אוּן דאָס דאָזיקע דָּבָר איז געווען פאַרהוילן פון זיי, אוּן זיי האָבן נישט באַנומען, וואָס עס איז צו זיי געזאָגט געוואָרן. אוּן עס איז געווען, בעת ער האָט זיך דערנענטערט צו יְריחוֹ, איז איינער אַ בלינדער געזעסן בײַם דֶּרֶךְ, אוּן האָט געבעטלט. אוּן אַז ער האָט געהערט דאָס עם פאַרבײַגיין, האָט ער זיך נאָכגעפרעגט, וואָס דאָס באַטייט. אוּן מען האָט אים געזאָגט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ פון נצֶרֶת גייט פאַרבײַ. אוּן ער האָט געשריגן: רבי מֶלך המָשיחַ, בֶּן-דָּוִד, האָב רַחמָנות אויף מיר! אוּן די, וואָס זענען געגאַנגען פאָרויס, האָבן

אויף אים אָנגעשריגן, אַז ער זאָל שווייגן, אָבער ער האָט נאָך העכער געשריגן: בֶּן-דָּוִד, האָב רחמָנות אויף מיר! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אָפּגעשטעלט, אוּן האָט באַפוילן, מען זאָל אים בּרענגען צוּ אים; אוּן אַז ער האָט זיך דערנענטערט, האָט ער אים געפרעגט: וואָס ווילסטוּ, אַז איך זאָל טאָן פאַר דיר? האָט ער געזאָגט: אֲדוֹנִי, אַז איך זאָל קענען קריגן מיין ראִיה. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: באַקוּם דיין ראִיה. דיין אֱמוּנה האָט דיר געהאָלפן. אוּן ער האָט באַלד באַקוּמען זיין ראִיה, אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען, אוּן האָט געלויבּט ה', אוּן דאָס גאַנצע עם, אַז זיי האָבּן דאָס געזען, האָבּן אָפּגעגעבּן אַ לויבּ צוּ ה'.

יט אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַריַינגעקוּמען אוּן איז

דוּרכגעגאַנגען דוּרך יְרִיחוֹ. אוּן אָט איז דאָרטן געווען אַ בַּר אֱנָש מיטן נאָמען זַכַּי, וואָס איז געווען פוּן די ראָשי-הַמוֹכסים, אוּן ער איז געווען אַן עוֹשר. אוּן ער האָט באַגערט צוּ זען רבי מֶלך המָשיחַ, ווער ער איז, אוּן האָט עס נישט געקאָנט צוּליבּ דעם עוֹלם, מַחמת ער איז געווען קליין אין וואוקס. אוּן ער איז געלאָפן פאַרויס, אוּן האָט אַרויפגעקלעטערט אויף אַ פייגנבּוים, כּדי אים צוּ זען; וואָרים ער האָט באַדאַרפט פאַרבּייגיין יענעם דֶּרֶךְ. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקוּמען צוּ דוּם פּלאַץ, האָט ער אַרויפגעקוּקט, אוּן צוּ אים געזאָגט: זַכַּי, אייל דיך, אוּן קוּם אַראָפּ, ווייל הַיּוֹם מוּז איך איינשטיין אין דיין בֵּית. אוּן ער איז שנעל אַרונטערגעקוּמען, אוּן האָט אים אויפגענוּמען מיט שִׂמְחָה. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געזען, האָבּן זיי אַלע געמוּרמלט: צוּ אַ חוֹטא איז ער אַריַינגעגאַנגען איבּערצוּנעכטיקן! אוּן זַכַּי האָט זיך אויפגעשטעלע, אוּן געזאָגט צוּ הָאָדוֹן: הִנֵּה, אֲדוֹנִי, די העלפט פוּן מיין פאַרמעגן גיבּ איך די עֲנִיִּים; אוּן אויבּ איך האָבּ פוּן עמיצן עפּעס באַגזלט, וועל איך אים אוּמקערן פירפאַך.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: הַיּוֹם איז געקוּמען אַ ישועה אויף דעם דאָזיקן בֵּית, ווייל ער איז אויך אַ בֶּן-אַבְרָהם. וואָרים דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] איז געקוּמען זוּכן אוּן מַציל צוּ זיין דאָס, וואָס איז געווען פאַרלוירן. אוּן בּעת זיי האַבּן דאָס געהערט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי ווידער דערציילט אַ מָשל, מַחמת ער איז געווען נאָענט פוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן זיי האַבּן געמיינט, אַז דאָס מַלכות ה' דאָרף אינגיכן אַנטפּלעקט ווערן. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: איינער אַן אייֶדלמאַן איז אָוועק אין אַ ווייטן לאַנד אַריין, צוּ קריגן פאַר זיך אַ מלוכה, אוּן זיך אומצוּקערן. אוּן ער האָט גערופן צען פוּן זיינע עֶבֶד, אוּן האָט זיי געגעבּן צען מָנִים, אוּן צוּ זיי געזאָגט: האַנדלט מיט דעם ביז איך וועל צוּריקקוּמען. אָבּער זיינע שטאָטלייט האַבּן אים פיינט געהאַט, אוּן האַבּן נאָכגעשיקט נאָך אים שלוּחים, אַזוי צוּ זאָגן: מיר ווילן נישט, אַז דער דאָזיקער זאָל הערשן איבּער אוּנדז. אוּן עס איז געווען, נאָכדעם ווי ער האָט איבּערגענוּמען די מלוכה, אוּן האָט זיך צוּריק-געקערט, האָט ער בּאַפוילן צוּ רוּפן די עֶבֶד, וועמען ער האָט געגעבּן דאָס געלט, כּדי אויסצוּגעפינען וואָס איטלעכער האָט פאַרדינט אין זיין מִסחר. אוּן דער ערשטער איז געקוּמען פאַר אים, אוּן האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, דיין מָנה האָט אַריינגעבּראַכט נאָך צען מָנִים. אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט: האַסט טוֹב געטאָן, דוּ עֶבֶד טוֹב! ווייל דוּ ביסט געווען געטריי איבּער ווייניק, זאָלסטוּ האַבּן רשוּת איבּער צען שטעט. אוּן דער צווייטער איז געקוּמען, אוּן האָט געזאָגט: דיין מָנה, אֲדוֹנִי, האָט אַריינגעבּראַכט פינף מָנִים. אוּן ער האָט אויך צוּ אים געזאָגט: זיי דוּ אויך איבּער פינף שטעט. אוּן אַן אַנדערער איז געקוּמען, אוּן האָט געזאָגט: אֲדוֹנִי, אָט איז דיין מָנה, וואָס איך האָבּ געהאַט בּאַהאַלטן אין אַ טיכל; וואָרים איך האָבּ מוֹרא

געהאַט פאַר דיר, מַחמת דוּ ביסט אַ שטרענגער מענטש; דוּ נעמסט, וואָס דוּ האָסט נישט אַנידערגעלייגט, אוּן שניידסט דאָס, וואָס דוּ האָסט נישט געזייֶט. האָט ער צוּ אים געזאָגט: לויט דיין אייגן מויל וועל איך דיך מִשפּטן, דוּ שלעכטער עֶבֶד! דוּ האָסט געוואוּסט, אַז איך בין אַ שטרענגער מענטש, אַז איך נעם, וואָס איך האָבּ נישט אַנידערגעלייגט, אוּן שנייד, וואָס איך האָבּ נישט געזייֶט. טאָ פאַרוואָס האָסטוּ נישט אַריינגעגעבּן מיין געלט אין דער בּאַנק, אוּן בּיי מיין צוּריקקוּמען, וואָלט איך עס בּאַקוּמען מיט פּראָצענט? אוּן ער האָט געזאָגט צוּ די, וואָס זענען געשטאַנען דערבּיי: נעמט צוּ בּיי אים די מָנה, אוּן גיט עס דעם, וואָס האָט די צען מָנִים. אוּן זיי האָבּן עוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, ער האָט שוֹן צען מָנִים! איך זאָג אייך, דער, וואָס האָט, דעם וועט געגעבּן ווערן; פוּן דעם אָבּער, וואָס האָט נישט, פוּן אים וועט אַוועקגענוּמען ווערן אַפילוּ דאָס, וואָס ער האָט. אוּן יענע, מיינע שׂוֹנאים, וואָס האָבּן נישט געוואָלט, אַז איך זאָל הערשן איבּער זיי, בּרענגט זיי אַהער אוּן הרגעט זיי פאַר מיינע אויגן. אוּן נאָכדעם ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, איז ער געגאַנגען פאַריִס, אוּן האָט עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן עס איז געווען, בּעת ער האָט זיך דערנענטערט קיין בֵּית-פַּגֵי אוּן בֵּית-הִינִי, בּיים הָר וואָס הייסט הַר-הַזֵּיתים, האָט ער געשיקט צוויי פוּן משיחס תַּלמידים, אוּן געזאָגט: גייט אין דאָרף אַריין אַנטקעגנאיבּער אייך, אוּן בּעת איר וועט אַריִינקוּמען, וועט איר געפינען אַן אייזל צוּגעבּוּנדן, אויף ווילכן קיינער איז נאָך נישט געזעסן; בּינדט עס אָפּ, אוּן בּרענגט עס אַהער. אוּן אויבּ עמיצער וועט אייך פרעגן: פאַרוואָס בּינדט איר עס אָפּ? זאָלט איר אַזוי זאָגן: הָאָדוֹן דאָרף עס האָבּן. אוּן די שלִיחים זענען געגאַנגען, אוּן האָבּן געפוּנען פוּנקט ווי ער האָט צוּ זיי געזאָגט. אוּן בּעת זיי האָבּן

אָפּגעבונדן דאָס אייזל, האָבן זיינע בַּעלי-בַּתִּים צו זיי געזאָגט:
פאַרוואָס בינדט איר אָפּ דאָס אייזל? אוּן זיי האָבן געזאָגט:
הָאָדוֹן דאַרף עס האָבן. אוּן זיי האָבן עס געבראַכט צו רבי
מֶלך המָשיחַ, אוּן האָבן אַרויפגעוואָרפן זייערע מַלבושים אויף
דעם אייזל, אוּן האָבן רבי מֶלך המָשיחַ אַרויפגעזעצט
דערויף. אוּן בעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען, האָבן זיי
אויסגעשפרייט זייערע מַלבושים אויפן דֶּרֶךְ. אוּן ווי ער האָט זיך
דערנענטערט צום אַראָפּגאַנג פוּן דעם הַר-הַזֵּיתים, האָט דער
גאַנצער עוֹלם תַּלמידים אָנגעהויבן צו פרייען זיך אוּן לויבן ה'
מיט אַ הויך קוֹל פאַר אַלע וואוּנדערלעכע מַעשׂים, וואָס זיי
האָבן געזען, אוּן האָבן געזאָגט: בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם ה' ! שָׁלום אין
שָׁמַיִם, אוּן כָּבוד אין דער הייך! אוּן עטלעכע פוּן די פרושים
פוּן צווישן דעם עם האַבן צו אים געזאַט: רֶבִּי, שריי אַן אויף
דיינע תּלמידים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: איך
זאָג אייך, אַז אויב די דאָזיקע וועלן שווייגן, וועלן די שטיינער
שרייען. אוּן בעת ער האָט זיך דערנענטערט, האָט ער געזען די
שטאָט, אוּן האָט זיך צעווויינט איבער איר, אוּן געזאָגט: הַלוואַי
וואָלטסטו געוואוּסט אין דעם היינטיקן יוֹם דאָס, וואָס קער
זיך אָן צו דיין שָׁלום! איצט איז דאָס אָבער פאַרהוילן פוּן
דיינע אויגן. וואָרים סע וועלן קומען אויף דיר טעג, וועלן דיינע
שׂונאים וועלן אויפשטעלן אַ וואַל אַרום דיר, אוּן דיך
אַרומרינגלען, אוּן דיך באַלאַגערן פוּן אַלע זייטן; אוּן וועלן דיך
שמעטערן צו דער ערד, אוּן דיינע יְלָדים צווישן דיר, אוּן נישט
לאָזן אין דיר איין שטיין אויפן אַנדערן; מַחמת דו האָסט נישט
דערקענט די צייט, וועו דו ביסט געדענקט געוואָרן. אוּן ער איז
אַריינגעגאַנגען אין דעם בֵּית-המִקדש אַריין, אוּן האָט געגוּמען
אַרויסטרייבן די, וואָס האַבן פאַרקויפט, אוּן האָט צו זיי
געזאָגט: סע שטייט געשריבן: מיין בֵּית זאָל זיין אַ בֵּית פוּן

תּפִילה, אָבּער איר האָט עס געמאַכט אַ הייל פּון גַזלָנים [ישעיה נו,ז; ירמיה ז,יא]. אוּן ער האָט יוֹם-טעגלעך געלערנט אין דעם בֵּית-המִקדש. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן די עלצטע פּון עם האַבּן געזוּכט אים אומצוּבּרענגען. אוּן זיי האַבּן נישט געוואוּסט וואָס צוּ טאָן, וואָרים דאָס גאַנצע עם האָט זיך בּאַהעפּט אָן אים, אוּן זיך צוּ אים צוּגעהערט.

כ אוּן עס איז געווען אין איינעם פּון די טעג, בּעת ער האָט געלערנט דאָס עם אין דעם בֵּית-המִקדש, אוּן האָט מבַשֵּׂר געווען די בּשׂוֹרת הגאוּלָה, האַבּן צוּ אים גענעענט די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] מיט די זקֵנים, אוּן זיי האַבּן צוּ אים געזאָגט: זאָג אוּנדז מיט וועמעס רשוּת טוּסטוּ דאָס אַלץ, אָדער ווער האָט דיר געגעבּן דאָס דאַזיקע רשוּת? אוּן ער האָט געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: איך וויל אייך אויך פרעגן אַ קַשיא; נוּ, זאָגט מיר: די מקוה טבִילה פּון יוֹחָנָן, איז זי געווען פּון שָׁמַיִם, אָדער פּון בְּנֵי אָדָם? אוּן זיי האַבּן זיך געשלאָגן מיט דער דֵעה, אוּן געזאָגט: אויב מיר וועלן זאָגן: פּון שָׁמַיִם, וועט ער זאָגן: פאַרוואַס האָט איר אים נישט געגלויבּט? וועלן מיר אָבּער זאָגן: פּון בְּנֵי אָדָם, וועט אוּנדז דאָס גאַנצע עם פאַרשטיינען; וואָרים זיי זענען איבּערצייגט, אַז יוֹחָנָן איז געווען אַ נָביא. אוּן זיי האַבּן געענטפערט, אַז זיי וויסן נישט פוּנוואַנען. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: אויב אַזוי, וועל איך אייך אויך נישט זאָגן מיט וועמעס רשוּת איך טוּ דאָס. אוּן ער האָט אָנגעהויבּן רעדן צוּם עם דאָס דאַזיקע מָשל: אַ בַּר אֱנָש האָט געפלאַנצט אַ כֶּרֶם, אוּן האָט אים פאַרדוּנגען צוּ כּוֹרמִים, אוּן איז אַוועק אין אָן אַנדער לאַנד אַריין אויף אַ לאַנגער צייט. אוּן צוּ דער בּאַשטימטער צייט, האָט ער געשיקט צוּ די כּוֹרמִים אָן עֶבֶד, אַז זיי זאָלן אים געבּן פּון די פֵּירות פּון דעם כֶּרֶם; אָבּער די כּוֹרמִים האָבּן אים געשלאָגן, אוּן אים

אַוועקגעשיקט ליידיק. אוּן ער האָט געשיקט אַן אַנדערן עֶבֶד;
אוּן אויך אים האָבּן זיי געשלאָגן, אוּן האָבּן אים מבַזה געווען,
אוּן אים אַוועקגעשיקט ליידיק. אוּן ער האָט געשיקט נאָך אַ
דריטן; אוּן אים האָבּן זיי צעניזוקט, אוּן אַרויסגעוואָרפן. אוּן
הָאָדוֹן פּוּן דעם כֶּרֶם האָט געזאָגט: וואָס זאָל איך טאָן? איך
וועל שיקן מיין בּאַליבּטן זוּן; אֶפשר וועלן זיי דֶרֶך-אֶרֶץ האָבּן
פאַר אים. אָבּער וועלן די כּוֹרמִים האָבּן אים דערזען, האָבּן זיי
זיך מיַעץ געווען איינער מיט דעם אַנדערן, אוּן געזאָגט: דאָס איז
דער יוֹרֵש; לאָמיר אים הַרגענען, כּדי די ירושה זאָל זיין
אוּנדזערע. אוּן זיי האָבּן אים אַרויסגעוואָרפן פּוּן דעם כֶּרֶם, אוּן
האָבּן אים געהַרגעט. בּכֵן, וואָס וועט הָאָדוֹן פּוּן דעם כֶּרֶם, טאָן
צוּ זיי? ער וועט קוּמען אוּן אומבּרענגען די כּוֹרמִים, אוּן דעם
כֶּרֶם געבּן צוּ אַנדערע. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי
געזאָגט: חַס-וְשָׁלוֹם! אָבּער רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ האָט אויף זיי
געקוּקט, אוּן געזאָגט: וואָס דען מיינט דאָס, וואָס סע שטייט
געשריבּן: אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה, דער שטיין, וואָס
די בּוימיַינדטער האָבּן פאַרוואָרפן, איז געוואָרן צוּם ווינקלשטיין
[תהלים קיח,כב]. יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס וועט פּוֹלן אויף יענעם
שטיין, וועט זיך צעשלאָגן [ישעיה ח,יד-טז]; אָבּער אויף וועמען
ער וועט פאַלן, דעם וועט ער צעמאָלן [דניאל ב,לד-לה]. אוּן די
סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן גראָד אין יענער שָׁעה
געזוּכט צוּ לייגן אויף אים אַ האַנט, אָבּער זיי האָבּן מוֹרא
געהאַט פאַר דעם עם; וואָרים זיי האָבּן פאַרשטאַנען, אַז דאָס
דאָזיקע מָשל האָט ער געריעדט אויף זיי. אוּן זיי האָבּן אים
נאָכגעקוּקט, אוּן האָבּן געשיקט שפּיאָנען, וואָס האָבּן זיך
פאַרשטעלט פאַר צדיקים, כּדי אים צוּ כאַפּן בּיי זיינע רייד, אוּן
אים איבּערענטפערן צוּ דער מאַכט אוּן אין רשות פּוּן דעם
פּראָקוּראַטאָר. אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט: רַבִּי, מיר ווייסן, אַז

דוּ רעדסט אוּן לערנסט צַדִּיק, אוּן בּיסט קיינעם נישט
נוֹשֹׂא-פָּנים, נייערט לערנסט בֶּאֱמת דעם דֶּרֶךְ ה׳. דאַרפן מיר
געבּן שטייער דעם קֵיסר, אָדער נישט. אָבּער רבי מֵלך המָשיחַ
האָט דערקענט זייער עָרְמָה [בראשית ג,א], אוּן האָט צוּ זיי
געזאָגט: וויזט מיר אַ דינָר. וועמעס בּילד אוּן אויפשריפט איז
דאָס? אוּן זיי האָבּן געזאָגט: דעם קֵיסרס. האָט רבי מֵלך
המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: גיט דעריבּער דעם קֵיסר דאָס, וואָס איז
דעם קֵיסרס, אוּן צוּ ה׳ דאָס, וואָס איז ה׳ס. אוּן זיי האָבּן אים
נישט געקענט כאַפּן מיט קיין דָּבָר פאַר דעם עם; אוּן זיי זענען
פאַרחִידושט געוואָרן פוּן זייַן ענטפער, אוּן האָבּן געשוויגן. אוּן
סע האָבּן געזעענט עטלעכע פוּן די צדוּקים, וואָס זאָגן, אַז ס׳איז
נישטאָ קיין תּחַית-הַמֵּתים, אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט, אַזוי צוּ
זאָגן: רֶבִּי, מֹשה [רבינו] האָט אוּנדז פירגעשריבּן, אַז אויב
איינעמס אַ אָח וועט שטאַרבּן, וואָס האָט אַן אִשָּׁה, אוּן קיין
יְלָדים האָט ער נישט, זאָל זייַן אָח נעמען דאָס אִשָּׁה, אוּן
אויפשטעלן זֶרַע פאַר זייַן אָח [דברים כה,ה-ו]. אוּן אָט זענען
געווען זיבּן אַחִים; אוּן דער ערשטער האָט גענוּמען אַן אִשָּׁה,
אוּן איז נִפְטָר, אוּן קיין יְלָדים האָט ער נישט געהאַט; אוּן דער
צווייטער אוּן דער דריטער האָבּן זי גענוּמען, אוּן אַזוי האָבּן
אויך די זיבּן נישט געלאָזט קיין יְלָדים, אוּן זענען
נִפְטָר. צוּלעצט איז אויך די אִשָּׁה נִפְטָר. היינט, בּיי
תּחַית-הַמֵּתים, וועמעס אִשָּׁה וועט זי דעריבּער זייַן? וואָרים די
זיבּן האָבּן זי געהאַט פאַר אַן אִשָּׁה. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט
צוּ זיי געזאָגט: די בְּנֵי הָעוֹלָם הַזֶּה האָבּן חַתוּנה, אוּן מע מאַכט זיי
חַתוּנה; אָבּער די, וואָס זענען זוֹכה צוּ עוֹלם-הַבּא אוּן
תּחַית-הַמֵּתים, האָבּן נישט חַתוּנה, אוּן מע מאַכט זיי נישט
חַתוּנה; וואָרים זיי קענען מער נישט שטאַרבּן, מַחמת זיי
זענען גלייך צוּ מַלאָכים, אוּן זענען יְלָדים פוּן ה׳, ווייל זיי זענען

יְלָדִים פּוּן תּהַיַת-הַמֵּתִים. אוּן אַז דִי טוּיטע וועלן אוּיפשטיין, האָט אַפילוּ מֹשה מַרַמֶז געווען בּיים סנֶה, בּעת ער רוּפט ה' דעם אלוקים פּוּן אַבְרָהם, אוּן דעם אלוקים פּוּן יִצחָק, אוּן דעם אלוקים פּוּן יַעקב [שמות ג,ו]. אוּן ה' איז נישט דער אלוקֵי הַמֵּתִים, נייערט אלוקֵי הַחַיִּים, וואָרים אַלע לעבּן פאַר ה'. אוּן עטלעכע פּוּן דִי סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן געענטפערט: רֶבִּי, דוּ האָסט אַשְׁרֵי געראַטן. וואָרים זיי האָבּן זיך מער נישט דערלויבּט אים עפּעס צוּ פרעגן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: ווי קוּמט עס, וואָס מען זאָגט, אַז דער רֶבִּי מלך המָשיחַ איז [נאָר] דָוִד זוּן? וואָרים דָוִד אַליין האָט געזאָגט אין דעם סֵפר תּהִלים: נְאֻם ה' לַאדֹנִי :שֵׁב לִימִינִי עַד־אָשִׁית אֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ, ה' האָט געזאָגט צוּ מיין אָדוֹן: זעץ דיך בּיי מיין רעכטער האַנט, בּיז איך וועל מאַכן דיינע פיינט פאַר דיין פוּסבּענקל [תהלים קי,א]. אוּן אויבּ דָוִד רוּפט אים אָדוֹן, ווּיאַזוי איז ער זיין זוּן? אוּן בּעת דאָס גאַנצע עם האָט זיך צוּגעהערט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צוּ משיחס תַּלמידים: היט אייך פאַר די סוֹפרים [רַבָּנִים], וואָס האָבּן ליבּ צוּ גיין אין לאַנגע טַלִיתים, אוּן האָבּן ליבּ מע זאָל זיי אָפּגעבּן שָׁלום אין די מאַרקפּלעצער, אוּן די חָשובּסטע שטאָט אין די שוּלן, אוּן דעם אויבּן-אָן אויף סעוּדות; זיי, וואָס שלינגען איין די בָּתִים פּוּן אַלמָנות, אוּן טוּען כּלוֹמרשט דאַוונען לאַנג. זיי וועלן שוֹין קריגן אַ האַרבּערן פּסַק [דִּינָם חָמוּר יוֹתֵר].

כא אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַרוּמגעקוּקט, אוּן האָט געזען ווי די רייכע וואָרפן אַריין זייערע נדָבות אין דעם תֵּבַת הָאוֹצָר; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויך געזען ווי אַן אָרעמע אַלמַנה האָט אַהין אַריינגעוואָרפן צוויי פרוּטות. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: באֱמת, איך זאָג אייך, די דאָזיקע אָרעמע אַלמָנה האָט מער אַריינגעוואָרפן ווי זיי אַלע; וואָרים זיי אַלע

האָבן מנַדב געווען פּון דעם, וואָס זיי האָבן געהאַט איבעריק, אָבער זי האָט פּון איר נויט אַריינגעוואָרפן אַלץ, וואָס זי האָט געהאַט צום לעבן. און בּעת עטלעכע האָבן געריידט פּון בֵּית-הַמִקדש, אַז ער איז באַשיינט מיט טייערע שטיינער און מיט מַתָּנות, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: וואָס שַייך די דאָזיקע זאָכן, וואָס איר זעט, וועלן קומען טעג, וואָס אין זיי וועט דאָ נישט באַרֶיה אַ שטיין אויף אַ שטיין, וואָס וועט נישט אַראָפּגעוואָרפן ווערן. און זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ געפרעגט: רֶבּי, ווען וועט דאָס זיין? און וואָס וועט זיין דער אות, ווען דאָס וועט געשען? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: זעט, אַז מע זאָל אייך נישט פאַרפירן, וואָרים אַ סַך וועלן קומען אין מיין נאָמען, און זאָגן: איך בין עס! און: די צייט האָט גענעענט! גייט זיי נישט נאָך. און בּעת איר וועט הערן פּון מִלחָמות און מהומות, זאָלט איר זיך נישט שרעקן; וואָרים דאָס אַלץ מוז קוֹדם געשען; אָבער דער סוֹף איז דאָס נאָך נישט. דערנאָך האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: אומה וועט אויפשטיין קעגן אומה, און מלוכה קעגן מלוכה; און סע וועלן זיין גרויסע ערדציטערנישן, און אין פאַרשידענע ערטער הונגער און מַגֵפות, און סע וועלן זיין שרעקן און גרויסע מוֹפתים פּון שָמַיִם. אָבער קוֹדם-כָּל וועלן זיי לייגן זייערע הענט אויף אייך, און אייך רוֹדֶפן, און אייך איבערענטפערן צו די שולן און תּפִיסות, און אייך ברענגען פאַר מלָכים און מוֹשלים פּון מיין נאָמענוועגן. און דאָס וועט אייך זיין פאַר אַן אֵדות. בּכֵן, נעמט דאָס אייך צום לבָבוֹת, נישט צו דאַגהן [לֵב רֹגֶז] פאָרויס וויאַזוי צו ענטפערן; וואָרים איך וועל אייך געבּן אַ מויל און חָכמה, וואָס אַלע אייערע קעגנער וועלן נישט קענען בּיישטיין, אָדער פאַרלייקענען. איר וועט אַפילו איבערגעענטפערט ווערן פּון הוֹרים, און אַחים, און קרוֹבים, און פריינט; און טייל פּון אייך

וועלן זיי טייטן. אוּן איר וועט זיין פאַרהאַסט פוּן אַלעמען פוּן מיין נאָמענוועגן. עס וועט אייך אָבער אַ האָר פוּן אייער קאָפּ נישט פאַרלוירן גיין. דוּרך אייער סבלנות וועט איר געווינען אייערע נשָמות. אוּן בּעת איר וועט זען ירוּשָלַיִם אַרוּמגערינגלט מיט מַחֲנוֹת, זאָלט איר וויסן, אַז איר חוּרבּן איז נאָענט.
דעמאָלט זאָלן די, וואָס זענען אין יהוּדה, אַנטרינען אין די הרים; אוּן די, וואָס זענען אין איר מיט, זאָלן אַרויסגיין, אוּן די, וואָס זענען אויפן לאַנד, זאָלן נישט אַרײַנגיין אין איר. וואָרים דאָס זענען טעג פוּן נקָמה, כּדי אַלצדינג, וואָס סע שטייט געשריבּן, זאָל מקַלא ווערן. ווייַ איז צוּ די, וואָס זענען מעוּבֶּרֶת, אוּן וואָס גיבּן צוּ זייגן אין יענע טעג! וואָרים סע וועט זיין אַ גרויסע צָרה אין דעם לאַנד אוּן אַ צאָרן אויף דעם דאָזיקן עם. אוּן זיי וועלן פאַלן דוּרך דער שאַרף פוּן דער חֶרֶב, אוּן וועלן געפירט ווערן געפאַנגען צווישן אַלע אוּמות; אוּן ירוּשָלַיִם וועט צעטרעטן ווערן פוּן די עַמָּמים, אוּן די צייטן פוּן די עַמָּמים וועלן דערפילט ווערן. אוּן סע וועלן זיין מוֹפתים אין דער זוֹן, אוּן לבָנה, אוּן שטערן, אוּן אויף דער ערד צָרות אויף פעלקער, אין שרעק פאַר דעם רוישן פוּן יַם אוּן די כוואַליעס; בְּנֵי אָדָם וועלן חַלָשן פאַר מוֹרא אוּן דערוואַרטונג פוּן דעם, וואָס דאַרף קוּמען אויף דער וועלט; וואָרים די כּוֹחות פוּן שָמַיִם וועלן אויפגעטרייסלט ווערן. אוּן דעמאָלט וועלן זיי זען דעם בַּר-אֱנָש [דניאל ז,יג, משיח] קוּמען אויף אַ וואָלקן מיט גבוּרה אוּן גְּדוֹל כָּבוד [דניאל ז,יג-יד]. אוּן בּעת די דאָזיקע זאַכן וועלן אָנהייבּן מקוּים צוּ ווערן, גלייַכט אייך אויס, אוּן הייבּט אויף אייערע קעפּ, מַחמת אייער גאוּלה דערנענטערט זיך.
אוּן רבי מֶלֶך המָשיחַ האָט זיי דערציילט אַ מָשל: קוּקט אויף דעם פיַגנבּוים, אוּן אויף אַלע בּיימער; בּעת זיי טוען שוין אַרויסשפּראָצן, זעט איר עס אוּן איר ווייסט פוּן זיך אַליין, אַז

דער זומער איז שוין נאָענט. אַזוי אויך איר, ווען איר וועט דאָס אַלץ זען געשען, זאָלט איר וויסן, אַז דאָס מַלכות ה' איז נאָענט. באָמת, איך זאָג אייך, דער דאָזיקער דור וועט נישט פאַרגיין, ביז דאָס אַלץ וועט געשען. שָׁמַיִם אוּן ערד וועלן פאַרגיין, אָבּער מיינע דבָרים וועלן קיינמאָל נישט פאַרגיין. אָבּער שׂימוּ לב אויף זיך, טאָמער וועלן אייערע לְבָבוֹת באַשוועָרט ווערן מיט איבּערעסן זיך, אוּן שִׂיכּרות, אוּן מיט דַאגות פוּן דעם דאָזיקן לעבּן, אוּן יענער יוֹם וועט פלוצים קוּמען אויף אייך ווי אַ נעץ; ווָארים אַזוי וועט ער קוּמען אויף אַלע, וואָס וואוינען אויף דעם פָּנים פוּן דער גאַנצער ערד. דעריבּער זייט וואַך אין יעדער צייט, אוּן זייט מִתפַּלֵל, אַז איר זאָלט זיך קענען שטאַרקן צוּ אַנטרינען פוּן אַלצדינג, וואָס דאַרף געשען, אוּן צוּ שטיין פאַר דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח]. אוּן בייטאָג האָט רבי מֶלך המָשיחַ געלערנט תּוֹרה אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן בּיינאַכט איז ער אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט איבּערגענעכטיקט אויפן הָר, וואָס הייסט הַר-הַזֵּתים. אוּן דאָס גאַנצע עם האָט זיך געפּעדערט צוּ אים אין דער פרי אין דעם בֵּית-הַמִקדש, כּדי אים צוּ הערן.

כב אוּן סע האָט גענעענט דער חַג-הַמַצות, וואָס וועָרט

גערופן פֶּסח. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] האָבּן געזוכט וויאַזוי אים אומצוּבּרענגען; ווָארים זיי האָבּן מוֹרא געהאַט פאַר דעם עם. אוּן הַשָּׂטן איז אַריין אין יהוּדהן, וואָס איז געקוּמען פוּן דער צאָל פוּן די צוועלף; אוּן ער איז אַוועקגעגאַנגען, אוּן האָט זיך צוּנויפגערעדט מיט די ראָשי-הַכֹּהַנים אוּן שָׂרים, וויאַזוי ער זאָל אים קענען איבּערענטפערן צוּ זיי. אוּן זיי האָבּן זיך געפרייט, אוּן האָבּן אָפּגעמאַכט צוּ געבּן אים געלט. אוּן ער האָט מַסכּים געווען, אוּן האָט געזוכט אַ געלעגנהייט אים איבּערצוּענטפערן צוּ זיי, נישט אין די אויגן פוּן דעם הָמוֹן.

אוּן סע איז געקומען דער יוֹם פוּן חַג-הַמַצות, וואָס אין אים מוּז מען מַקריב זיין דעם קָרבַּן-פֶּסַח. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געשיקט כֶּיפָּא אוּן יוֹחָנָן, אוּן האָט געזאָגט: גייט אוּן גרייט אָן פאַר אוּנדז דעם סֵדר, כּדי מיר זאָלן עסן. אוּן זיי האָבּן צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: וואוּ ווילסטוּ, אַז מיר זאָלן אים אָנגרייטן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: הִנֵּה, בּעת איר וועט אַריַינקומען אין דער שטעטל אַריין, וועט אייך באַגעגענען אַ מאַן, וואָס טראָגט אַ כַּד מיט מַיִם; גייט אים נאָך אין דעם בֵּית אַריין, וואוּ ער וועט אַריַינגיין. אוּן איר זאָלט זאָגן צוּ דעם בַּעל-הַבָּית: דער רֶבּי לאָזט דיר זאָגן: וואוּ איז דאָס חֶדֶר, וואוּ איך וועל האַלטן דעם סֵדר מיט מיינע תּלמידים? אוּן ער וועט אייך ווייזן אַן עֲלִיָּה גְּדוֹלָה [מל"ב ד,י], אַ פאַרטיק אָנגעגרייטע, דאָרטן זאָלט איר אָנגרייטן. אוּן זיי זענען גענאַנגען, אוּן האָבּן געפוּנען אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט; אוּן זיי האָבּן אָנגעגרייט דעם סֵדר. אוּן אַז די שָׁעה האָט גענעענט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיך אַנידערגעזעצט, אוּן די שלִיחים מיט אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: מיט באַגער האָבּ איך באַגערט צוּ האלטן מיט אייך דעם דאָזיקן סֵדר [מָשִׁיחַס סעוּדה], איידער איך טוּ ליידן; וואָרים איך זאָג אייך, איך וועל אים מער נישט האלטן, ביז ער וועט ממַלא ווערן אין דעם מַלכוּת ה'. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען אַ כּוֹס, אוּן אַז ער האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, האָט ער געזאָגט: נעמט אים, אוּן צעטיילט אים צווישן זיך; וואָרים איך זאָג אייך, איך וועל מער נישט טרינקען פוּן דער פרי-הגפן, ביז סע וועט קומען דאָס מַלכוּת ה'. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענומען מַצה, אוּן האָט אַ בְּרָכה געמאַכט, אוּן זי צעבראָכן אוּן געגעבּן צוּ זיי, אוּן געזאָגט: דאָס איז מיין בָּשָׂר [שמות יב,ח-ט], וואָס ווערט געגעבּן לְמַעַן אייך; זֹאת עֲשׂוּ לְזִכְרִי. אוּן אויף אַזאַ אוֹפן דעם כּוֹס נאָך

דער סעוּדה, אַזוי צוּ זאָגן: דער דאָזיקער כּוֹס איז דער [ירמיה לא,ל] בְּרִית חֲדָשָׁה אין מיין דָּם [ישעיה נג,ז], וואָס ווערט פאַרגאָסן פאַר אייך. דאָך הִנֵּה, די האַנט פוּן מיין מָסור איז מיט מיר אויפן טיש. באָמת, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] גייט, ווי סע איז באַשטימט געוואָרן; אָבער ווייַ צוּ יענעם מענטשן, דורך וועמען ער ווערט פאַרראָטן! אוּן זיי האָבן אָנגעהויבן צוּ פאָרשן צווישן זיך, ווער קאָן עס זיין דער, וואָס וועט טאָן די דאָזיקע זאַך. אוּן סע האָט זיך אויך אויפגעהויבן מַחלוֹקה צווישן זיי, ווער פוּן זיי דאַרף פאַרעכנט ווערן פאַר דעם גרעסטן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: די מלָכים פוּן די עַמָּמים הערשן איבער זיי, אוּן די, וואָס האָבן שלִיטה איבער זיי, ווערן גערופן בַּעלי-חֶסֶד. איר אָבער זאָלט נישט זיין אַזוי; נייערט דער גָּדוֹל צווישן אייך, זאָל ווערן ווי דער יִנגערער, אוּן דער עלטסטער, ווי דער, וואָס טוט דינען. וואָרים ווער איז גרעסער, דער וואָס זיצט ביים טיש, אָדער דער, וואָס באַדינט? צי איז נישט דער, וואָס זיצט ביים טיש? אָבער איך בין אין אייער מיט ווי דער, וואָס באַדינט. אוּן איר זענט די, וואָס זענען געשטאַנען מיט מיר אין מיינע נִסיוֹנות אוּן איך באַשטים פאַר אייך אַ מלוּכה, פּוּנקט ווי מיין אָב האָט באַשטימט פאַר מיר, כּדי איר זאָלט עסן אוּן טרינקען בּיי מיין טיש [מָשִׁיחַס טיש] אין מיין מַלכות, אוּן זיצן אויף טראָנען אוּן מִשפּטן די צוועלף שבָּטים פוּן יִשׂרָאל. שִׁמעוֹן, שִׁמעוֹן, הִנֵּה, הַשָּׂטן האָט אייך באַגערט צוּ קריגן, כּדי אייך צוּ קענען זיפּן ווי חִטָּה; אָבער איך האָב מִתפַּלֵל געווען, אַז דיין אֱמוּנה זאָל זיך נישט אויסלאָזן; אוּן דוּ, בּעת דוּ וועסט תּשוּבה טאָן, זאָלסטוּ שטאַרקן דיינע אַחִים [במשיח]. אוּן ער [כֵּיפָא] האָט צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, איך בּין גרייט צוּ גיין מיט דיר אין בֵּית הַסֹּהַר, אוּן אַפילו צוּם מָוֶת. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: איך זאָג דיר, כֵּיפָא, דער

האָן וועט היינט נישט קריײַען, אייִדער דוּ וועסט דריי מאָל לייקענען, אַז דוּ קענסט מיך. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: בּעת איך האָבּ אייך אַרויסגעשיקט אָן אַ בּייטל, אוּן רייַזעזאַק, אוּן שיך, האָט אייך עפּעס געפעלט? האָבּן זיי געזאָגט: גאָרניט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: איצט אָבּער, דער, וואָס האָט אַ בּייטל, לאָז ער אים נעמען, אוּן אַזוי אויך דעם רייַזעזאַק. אוּן דער, וואָס האָט נישט קיין חֶרֶב, זאָל פאַרקויפן זיין מאַנטל, אוּן זיך אים קויפן. וואָרים איך זאָג אייך, אַז דאָס, וואָס סע שטייט געשריבּן, מוּז אין מיר מקַלא ווערן: וְאֶת פּוֹשְׁעִים נִמְנָה, אוּן ער איז געציילט געוואָרן מיט פאַרבּרעכער [ישעיה נג,יב]; וואָרים דאָס, וואָס איז נוֹגֵע מיר, האָט [איצט] אַ סוֹף. אוּן זיי האָבּן געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, הִנֵּה, דאָ זענען צוויי חָרָבוֹת; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: דאָס איז גענוּג. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקומען, אוּן איז געגאַנגען, ווי זיין מִנהג איז געווען, צוּם הַר-הַזֵּיתים; אוּן די תַּלמידים זענען אים אויך נאָכגעגאַנגען. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אויפן פּלאַץ, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: זייט מִתפַּלֵל, אַז איר זאָלט נישט קומען צוּ קיין נסָיון. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אָפּגעשיידט פּוּן זיי אַרוּם אַ וואָרף פּוּן אַ שטיין, אוּן איז געפאַלן כּוֹרעים, אוּן ער האָט מִתפַּלֵל געווען, אַזוי צוּ זאָגן: [אלוקים] אָבִי, אויבּ דוּווילסט, טוּ אָפּ פּוּן מיר דעם דאָזיקן כּוֹס; דאָך נישט מיין רָצוֹן, נייערט דיינער זאָל געשען. אוּן אַ מַלוך פּוּן שָׁמַיִם האָט זיך צוּ אים באַוויזן, כדי אים מחזק זיין. אוּן זייענדיק אין אנגסט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ מיט מער כַּוָּנה מִתפַּלֵל געווען; אוּן זיין שווייס איז געוואָרן ווי גרויסע טראָפנס פּוּן דָּם, וואָס זענען אַראָפּגעפאַלן אויף דער ערד. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען פּוּן זיין תּפִילה-טאָן, איז ער געקומען צוּ די תַּלמידים, אוּן האָט זיי

געפונען שלאָפן פון צַער, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס שלאָפט איר? שטייט אויף אוּן זייט מִתפַּלֵל, אַז איר זאָלט נישט קומען צוּ קיין נסָיון. בשַעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט נאָך געדעדט, איז אָנגעקומען אַ הָמוֹן, אוּן יענער פון די צוועלף, וואָס האָט געהייסן יהודה, איז געגאָנגען פאַרוואָס פאַר זיי. אוּן ער האָט גענעענט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ, אים צוּ קושן; אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: יהודה, ענטפערסטו איבער דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] מיט אַ קוש? אוּן בעת די, וואָס זענען געווען אַרום אים, האָבן געזען וואָס דאָ וועט ווערן, האָבן זיי געזאָגט: אֲדוֹנֵנוּ, זאָלן מיר שלאָגן מיט דער חֶרֶב? אוּן איינער פון זיי האָט געשלאָגן דעם כֹּהן-גָּדוֹלס עֶבֶד, אוּן האָט אים אָפּגעהאַקט זיין רעכטן אויער. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: גענוג, לאָזט אָפּ! אוּן ער האָט באַרירט זיין אויער, אוּן האָט אים געהיילט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צוּ די ראָשי-כֹּהַנים אוּן שָׂרים פון דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן צוּ די זקֵנים, וואָס זענען געקומען קעגן אים: זענט איר אַרויסגעקומען ווי קעגן אַ גַזלן, מיט חַרבוֹת אוּן שטעקנס? בעת איך בין מיט אייך געווען יוֹם-טעגלעך אין בֵּית-הַמִקדש, האָט איר נישט אויסגעשטרעקט קיין האַנט קעגן מיר. אָבער דאָס איז אייער שָׁעה, אוּן די מאַכט פון דער חֹשֶׁךְ. אוּן זיי האָבן רבי מֶלך המָשיחַ גענומען, אוּן האָבן אים אַוועקגעפירט, אוּן אים געבראַכט אין דעם כֹּהן-גָּדוֹלס בֵּית אַריין. אוּן כֵּיפָּא איז נאָכגעגאַנגען פון דער ווייטנס; אוּן אַז זיי האָבן אָנגעצונדן אַ אֵש אינמיטן הויף, אוּן זיך אַנידערגעזעצט צוזאַמען, האָט זיך כֵּיפָּא אַנידערגעזעצט צווישן זיי. אוּן איינע אַ דינסט האָט אים געזען זיצן בייַם אֵש, אוּן האָט אויף אים שאַרף געקוקט, אוּן געזאָגט: אויך דער מאַן איז געווען מיט אים. אָבער ער האָט געלייקנט, אוּן געזאָגט: אִשה, איך קען אים נישט. אוּן אַ ביסל

שפּעטער האָט אים אַן אַנדערער געזען, אוּן געזאָגט: דוּ ביסט אויך איינער פוּן זיי. אָבּער כֵּיפָּא האָט געזאָגט: מענטש, איך בּין עס נישט. אוּן עפּעס אין אַ שָׁעה אַרוּם האָט אַן אַנדערער פאַרזיכערט, אוּן געזאָגט: באֱמת, אויך ער איז געווען מיט אים, ווָאַרים ער איז אַ גָּלִלער. אָבּער כֵּיפָּא האָט געזאָגט: מענטש, איך ווייס נישט ווָאָס דוּ זאָגסט. אוּן בּאַלד, בּשָׁעת ער האָט נאָך גערעדט, האָט דער האַן געקרייט. אוּן הָאָדוֹן האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן האָט געקוּקט אויף כֵּיפָּא. אוּן כֵּיפָּא האָט זיך דערמאָנט דאָס דָּבָר פוּן הָאָדוֹן, ווי ער האָט צוּ אים געזאָגט: איידער דער האַן וועט היינט קריִען, וועסטוּ מיך דריי מאַל פאַרלייקענען. אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָט זיך ביטער צעווויינט. אוּן די בְּנֵי אָדָם, ווָאָס האָבּן געהאַלטן רבי מֶלך המָשיחַ, האָבּן פוּן אים אָפּגעשפּעט אוּן אים געשלאָגן. אוּן זיי האָבּן אים פאַרדעקט די אויגן, אוּן אים געפרעגט: זאָג נבִיאוּת, ווער איז דער, ווָאָס האָט דיך געשלאָגן? אוּן נאָך אַ סַך אַנדערע זאַכן האָבּן זיי געריעדט קעגן אים, אוּן אים געלעסטערט. אוּן ווי נאַר עס איז געווָאָרן יוֹם, האָבּן זיך פאַרזאַמלט די זקֵנים פוּן עם [יִשׂרָאֵל], אינאיינעם מיט די ראָשׁי-כֹּהַנים אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים]; אוּן זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אַוועקגעפירט אין זייער סַנהֶדרין, אוּן האָבּן געזאָגט: אויבּ דוּ ביסט דער רבי מֶלך המָשיחַ, זאָג עס אוּנדז. אָבּער ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אויבּ איך וועל אייך זאָגן, וועט איר נישט גלויבּן; אוּן אויבּ איך וועל אייך פרעגן, וועט איר נישט ענטפערן. אָבּער פוּן איצט אָן וועט דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג,משיח] זיצן בּיי דער רעכטער האַנט פוּן ה'ס גבורה [תהלים קי,א]. אוּן זיי האָבּן אַלע געזאָגט: בּיסטוּ דען דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער? האָט ער צוּ זיי געזאָגט: איר זאָגט, אַז איך בּין. אוּן זיי האָבּן געזאָגט: ווָאָס דאַרפן מיר נאָך מער עֵדות?

וואָרים מיר האָבן עס אַליין געהערט פון זיין אייגן מויל.

כג און זייער גאַנץ קָהל איז אויפגעשטאַנען, און האָבן אים געבראַכט פאַר פּילאַטוסן. און זיי האָבן אים אָנגעהויבן צו באַשולדיקן, אַזוי צו זאָגן: דעם דאָזיקן האָבן מיר געפונען, אַז דער דאָזיקער פאַרפירן אונדזער עם, און פאַרווערט צו געבן מַס דעם קֵיסר, און זאָגט, אַז ער איז דער [רֶבִּי] מֶלֶךְ-הַמָּשִׁיחַ. און פִּילָטוס האָט אים געפרעגט: בִּיסטוּ דער מֶלך פון די יִדן? און ער האָט אים געענטפערט: דוּ זאַגסט עס. און פִּילָטוס האָט געזאָגט צו די ראָשי-כֹּהַנים און דעם עם: איך געפין נישט קיין שולד אין דעם דאָזיקן מענטשן. אָבער זיי זענען נאָך מער צוגעשטאַנען, און האָבן געזאָגט: ער העצט אויף דאָס עם, מיט זיין לערנען אין גאַנץ יהודה, אָנהייבנדיק פון גָלִיל ביז דאַנען. און אָז פִּילָטוס האָט דאָס געהערט, האָט ער געפרעגט, צי דער מענטש איז אַ גָלילער. און וען ער איז געוואָר געוואָרן, אַז ער איז פון הוֹרדוסעס מֶמשָלה, האָט ער אים געשיקט צו הוֹרדוסן, וואָס איז גראָד אין יענע טעג געווען אין ירוּשָלַיִם. און וען הוֹרדוס האָט געזען רבי מֶלך המָשיחַ, האָט ער זיך זייער געפרייט, וואָרים שוין אַ לאַנגע צייט, אַז ער האָט אים באַגערט צו זען, מַחמת ער האָט געהערט וועגן אים, און ער האָט געהאָפט צו זען עפּעס אַ נֵס דורך אים. און ער האָט אים גענומען אַ סַך אויספרעגן; אָבער ער האָט אים גאָרניט געענטפערט. און די ראָשי-כֹּהַנים און די סוֹפרים [רַבָּנִים] זענען געשטאַנען, און האָבן אים שוער באַשולדיקט. און הוֹרדוס מיט זיינע זעלנער האָבן אים געמאַכט צו גאָרנישט, און אים אויסגעלאַכט, און אָנטוּענדיק אים אין פּרעכטיקע קלייַדער, האָט ער אים צוריקגעשיקט צו פִּילָאטוסן. און הוֹרדוס און פִּילָטוס זענען יענעם יוֹם געוואָרן פריַינט אייַנער מיטן אַנדערן, וואָרים פריער זענען זיי געווען פאַרפיַינט צווישן זיך. און

פִּילָטוֹס האָט צוּזאַמענגערופֿן די ראָשי-כֹּהַנים, אוּן די שָׂרים, אוּן דאָס עם, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: איר האָט צוּ מיר געבראַכט דעם דאָזיקן מענטשן, ווי איינעם, ווָאס פאַרפירט דאָס עם; אוּן נאָכדעם ווי איך האָבּ אים אויסגעפֿאָרשט פאַר אייך, ערשט, איך האָבּ נישט געפֿונען קיין שולד אין דעם מענטשן בּנוֹגֵע יענע זאַכן, אין ווָאס איר בּאַשולדיקט אים. לֹא, אויך נישט הוֹרדוס, ווָאַרים ער האָט אים צוּריקגעשיקט צוּ אונדז; אוּן אָט האָט ער גאָרניט געטאָן, ער זאָל ווערט זיין דעם מָוֶת. איך וויל אים דעריבּער אוֹיספֿאַטשן, אוּן אים לאָזן פריי. אוּן ער האָט פאַר זיי געמוּזט בּאַפרייען איינעם אויף יוס-טוֹב. אוּן זיי האָבּן אַלע אינאיינעם אויסגעשריגן: אַוועק מיט דעם דאָזיקן, אוּן בּאַפריי אונדז בַּר-אַבָּאן. אוּן יענער איז צוליבּ עפּעס אַ מרידה אין דער שטאָט, אוּן פאַר אַ רציחה, אַריַינגעוואָרפן געוואָרן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין. אוּן פִּילָטוֹס האָט צוּ זיי ווידער גערעדט, אוּן האָט בּאַגערט צוּ בּאַפרייען יהושע/ישוע; נאָר זיי האָבּן געשריגן; אויפֿהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] אים! אויפֿהענגע על-דער בּוֹים אים! אוּן ער האָט צום דריטן מאָל צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס, ווָאס ער רָעָה האָט ער געטאָן? איך האָבּ אין אים נישט געפֿונען קיין חֵטא, ווָאס זאָל ווערט זיין דעם מָוֶת; איך וועל אים דעריבּער אויספֿאַטשן אוּן אים לאָזן פריי. אָבּער זיי זענען צוּ אים צוגעשטאַנען, אוּן מיט הויכע געשרייען האָבּן זיי פאַרלאַנגט, אַז ער זאָל אויפֿהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] ווערן. אוּן זייערע קוֹלות האָבּן גוֹבר געווען. אוּן פִּילָטוֹס האָט אַרויסגעגעבּן אַ פּסַק, אַז זייער פאַרלאַנג זאָל געטאָן ווערן. אוּן ער האָט בּאַפרייט דעם, ווָאס איז אַריַינגעוואָרפן געוואָרן אין דער בֵּית הַסֹּהַר אַריין פאַר מרידה אוּן רציחה, ווען זיי האָבּן פאַרלאַנגט; אוּן רבי מֶלך

המָשיחַ האָט ער איבערגעענטפערט לויט זייער ווילן. אוּן בּעת זיי האָבּן אים אַוועקגעפירט, האָבּן זיי געכאַפּט איינעם, שִׁמעון פּוּן קוּרינִי, וואָס איז געקוּמען פּוּן דעם שָׂדֶה, אוּן האָבּן אויף אים אַרויפגעלייגט משיחס בּוּים, אים נאָכצוּטראָגן רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן עס איז אים נאָכגעגאַנגען אַ גרויסער הַמוֹן פּוּן דעם עם, אוּן פּוּן נָשים, וואָס האָבּן אים בּאַווינט אוּן בּאַקלאָגט. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך געוועַנדט צוּ זיי, אוּן געזאָגט: בּנוֹת פּוּן ירוּשָׁלַיִם, ווייַנט נישט איבּער מיר, נייַערט ווייַנט אויף זיך אַליין, אוּן פּאַר אייערע יְלָדים. וואָרים אָט קוּמען טעג, אין וועלכע מע וועט זאָגן: אַשְׁרֵי איז די עַקָרות, אוּן די לַיבּער, וואָס האָבּן קיינמאָל נישט געטראָגן, אוּן די בּריסט, וואָס האָבּן קיינמאָל נישט געגעבּן צוּ זוֹיגן! דעמאָלט וועלן זיי זאָגן צוּ די בּערג: פאַלט אויף אוּנדז, אוּן צוּ די בּערגלעך: דעקט אוּנדז צוּ. ווייל אויבּ מען טוּט אַזוינט דעם גרינעם בּוּים, וואָס וועט מען שוֹין טאָן צוּם טרוּקענעם? אוּן אויך צוויי אַנדערע, וואָס זענען געווען רשָׁעים, זענען געפירט געוואָרן מיט אים געטייט צוּ ווערן. אוּן אַז זיי זענען געקוּמען צוּ דעם פּלאַץ, וואָס איז גערופֿן געוואָרן גָּלְגָּלְתָּא, האָבּן זיי אים דאָרט אויפהענגע על-דער בּוּים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], אוּן די רשָׁעים, איינעם צוּ דער רעכטער האַנט אוּן דעם אַנדערן צוּ דער לינקער [ישעיה נג,יב]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: אָבּ, זיי זיי מוֹחל; וואָרים זיי ווייסן נישט וואָס זיי טוּען! אוּן בּיים צעטיילן זיינע קליידער צווישן זיך, האָבּן זיי געוואָרפן גוֹרל. אוּן דאָס עם איז געשטאַנען אוּן האָט צוגעקוּקט; אוּן די שָׂרים האָבּן פּוּן אים אָפּגעשפּעט, אוּן געזאָגט: אַנדערע האָט ער ראַטעווען געווען; זאָל ער זיך אַליין ראַטעווען זיין, אויבּ ער איז דער רבי מֶלך המָשיחַ פּוּן ה', זיין אויסדערווייַלטער! אוּן אויך די

זעלנער האָבן אים אויסגעלאַכט, אוּן האָבן גענעענט אוּן אים געגעבן חֹמֶץ, אוּן געזאָגט: אויב דוּ ביסט דער מֶלך פוּן די יִידן, זיי דיך אַליין ראַטעווען. אוּן איבער אים איז אויך געווען אַן אויפשריפט: דאָס איז דער מֶלך פוּן די יִידן. אוּן איינער פוּן די רשָׁעים, וואָס איז געהאָנגען געוואָרן, האָט אים געלעסטערט, אַזוי צוּ זאָגן: צי ביסטוּ נישט דער רבי מֶלך המָשיחַ? זיי ראַטעווען דיך אוּן אונדז. אוּן דער אַנדערער האָט אים אויסגעמוּסרט, אוּן געזאָגט: צי האָסטוּ אַפילו נישט מוֹרא פאַר ה', וואָס דוּ טוּסט ליידן דיזעלבּע שטראָף? אוּן מיר אַוודאי לויטן מִשפּט; וואָרים מיר קריגן דעם שׂכַר, וואָס אונדזערע מַעשׂים זענען ווערט געווען; דער דאָזיקער אָבּער האָט נישט געטאָן קיין שוּם רָעָה. אוּן ער האָט געזאָגט: יהושע/ישוע, געדענק מיך, ווען דוּ וועסט קוּמען אין דיין מַלכות אַריין.

אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: באָמת, איך זאָג דיר, היינט וועסטוּ זיין מיט מיר אין גַן-עֵדן. אוּן עס איז שוין געווען אַרוּם דער זעקסטער שָׁעה, אוּן אַ חֹשֶׁךְ איז געקוּמען איבּער דעם גאַנצן לאַנד, ביז דער נייַנטער שָׁעה. אוּן די זוֹן איז פינצטער געוואָרן; אוּן דאָס פָּרוֹכֶת פוּן דעם הֵיכל איז צעריסן געוואָרן אין צווייען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אוּן האָט געזאָגט: אָבִי, בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, אין דיינע הענט גיבּ איך איבּער מיין גייסט [תהלים לא,ו]! אוּן בּעת ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער אויסגעהויכט זיין נשָׁמה. אוּן אַז דער הויפּטמאַן האָט געזען וואָס עס איז געשען, האָט ער אָפּגעגעבּן כָּבוד צוּ ה', אוּן האָט געזאָגט: באָמת, דער דאָזיקער מענטש איז געווען אַ צַדיק. אוּן בּעת דאָס גאַנצע עם, וואָס איז זיך צוּנויפגעקוּמען, האָט געזען וואָס ס'איז געשען, האָבן זיי זיך אומגעקערט אוּן זיך געשלאָגן חָטָאתי אין לבָבוֹת. אוּן אַלע זיינע באַקאַנטע, אוּן די נָשים, וואָס זענען מיטגעגאַנגען מיט אים

פּון גָּלִיל, זענען געשטאַנען פּון דערוויַיטנס און האָבּן דאָס צוגעזען. און אָס איז געווען אַ מענטש, וואָס האָט געהייסן יוֹסף, פּון דער יִדישער שטעטל רָמָתַיִם. ער איז געווען אַ בַּעל-יוֹעץ, אַ גוטער מענט ש אוּן אַצַדיק, וואָס האָט נישט מַסכּים געווען מיט זייער עֵצה, אָדער מיט זייערע מַעשׂים, און וואָס האָט געוואַרט אויף דעם מַלכות ה'. דער דאָזיקער איז געגאַנגען צו פּילאַטוסן, און האָט געבעטן דעם גוּפָה פּון יהושע/ישוע. אוּן ער האָט אים אַראָפּגענומען, און האָט אים איינגעוויקלט אין לייוונטע תַּכרִיכים, און האָט אים אַריינגעלייגט אין אַ קֶבר, וואָס איז געווען אויסגעהאַקט אין אַ פעלזן, און אין וועלכן קיינער איז נאָך קיינמאַל נישט געלעגן. און עס איז געווען עֶרֶב-שַבּת, און דער שַבּת האָט גענעענט. אוּן די נָשים, וואָס זענען געקומען מיט אים פּון גָּלִיל, זענען נאַכגעגאַנגען, און האָבּן באַקוקט דעם קֶבר, און וויאַזוי זיין גוּפָה איז געלייגט געווָארן; און זיי האָבּן זיך אומגעקערט, און האָבּן אַנגעבּרייט בּשָׂמים און זאַלבּאיִלן. און שַבּת האָבּן זיי גערוט לויט דעם מִצְוָה [פּון דער תּוֹרה, דברים ה, יב].

כד

און באַגינען פּון דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַבָּת, זענען זיי געקומען צום קֶבר, און האָבּן געבראַכט די בּשָׂמים, וואָס זיי האָבּן אָנגעבּרייט. אוּן זיי האָבּן געפּונען דעם שטיין אַוועקגעקַיקלט פּון דעם קֶבר, אוּן ווען זיי זענען אַריַינגעגאַנגען, האָבּן זיי נישט געפּונען דעם גוּפָה פּון הָאָדוֹן יהושע/ישוע. אוּן עס איז געווען, בּשַׁעת זיי זענען אַזוי געווען צעטומלט פּונוועגן דעם, ערשט צוויי גְּבָרִים זענען געשטאַנען נעבּן זיי אין שטראַלנדיקע קלייִדער; אוּן אַ שרעק איז זיי באַפאַלן, און זיי האָבּן אַראָפּגענייגט זייערע פָּנִימער צו דער ערד, אוּן די גְּבָרִים האָבּן צו זיי געזאָגט: פאַרוואָס זוכט איר דעם לעבּעדיקן צווישן די טויטע? ער איז דאָ נישטאָ, נייערט איז

אויפגעשטאַנען. דערמאָנט זיך ווי ער האָט געריידט צו אייך, בעת ער איז נאָך געווען אין דערמאָנט זיך ווי ער האָט געריידט צו אייך, בעת ער איז נאָך געווען אין גָלִיל, אוּן האָט געזאָגט, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] מוז איבערגעענטפערט ווערן אין די הענט פון מענטשן חוטאים, אוּן אויפהענגע על-דער בּוֹים [[דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] ווערן, אוּן דעם דריטן יוֹם ווידער אויפשטיין [תהלים טז,י]. אוּן זיי האָבּן זיך דערמאָנט זיינע רייד, אוּן האָבּן זיך אומגעקערט פון דעם קֶבר, אוּן האָבּן דאָס אַלץ דערציילט צו די עלף, אוּן צו אַלע איבּעריקע. אוּן דאָס זענען עס די, וואָס האָבּן דערציילט די שלִיחים די דאָזיקע זאַכן: מִרְיָם פון מַגדָלָה, אוּן יוֹחָנָה, אוּן מִרְיָם, די אֵם פון יַעקֹב, אוּן די אַנדערע נָשים מיט זיי. אוּן די דאָזיקע רייד האָבּן אויסגעזען אין זייערע אויגן ווי פּוסטע מעשׂיות, אוּן זיי האָבּן זיי נישט געגלויבּט. אוּן כֵּיפָא איז אויפגעשטאַנען, אוּן איז געלאָפן צום קֶבר; אוּן אַז ער האָט זיך איַינגעבּויגן אוּן אַרַיינגעקוקט, האָט ער געזען די תַּכרִיכים אַליין; אוּן ער האָט זיך אומגעקערט אַהיים, אוּן האָט זיך געחִידושט איבּער דעם, וואָס עס איז געשען. אוּן הִנֵּה, צוויי פון זיי זענען גראָד יענעם יוֹם געגאַנגען צו אַ דאָרף וואָס האָט געהייסן אַמָאוּס, וואָס איז געווען זעכציק שָׂדֶה-אַקער פון ירוּשָׁלַיִם. אוּן זיי האָבּן געשמועסט איינער מיט דעם אַנדערן וועגן דעם, וואָס האָט זיך געטראָפן. אוּן עס איז געווען, בּשַׁעת זיי האָבּן געשמועסט אוּן זיך אוינאיינעם מפַלפּל געווען, אַז יהושע/ישוע אַליין האָט גענעענט, אוּן איז מיט זיי געגאַנגען. אָבּער זייערע אויגן זענען געווען פאַרשטעלט, כּדי זיי זאָלן אים נישט דערקענען. אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: וואָס ערע געריידט זענען דאָס, וואָס איר פירט איינער מיט דעם אַנדערן בּעת איר גייט? אוּן זיי זענען שטיין געבּליבּן, אוּן

האָבן אויסגעזען אומעטיק. אוּן איינער פוּן זיי, מיטן נאָמען קלעאָפאַס, האָט אים געענטפערט: ביסטוּ דער איינציקער, וואָס טוּט זיך אויפהאַלטן אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן ווייסט נישט די געשעענישן, וואָס זענען דאָרטן געשען אין די דאָזיקע טעג? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: וואָסערע געשעענישן? הָאבן זיי צוּ אים געזאָגט: פוּנוועגן יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, וואָס איז געווען אַ נָביא, מעכטיק אין מַעשִׂים אוּן אין דָּבָר, פאַר ה' אוּן דעם גאַנצן עם, אוּן וויאַזוי אונדזערע ראָשי-כֹּהַנים אוּן שָׂרים האָבן אים איבערגעענטפערט פאַרמִשפּט צוּ ווערן צוּם מָוֶת, אוּן אים אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ].

אָבער מיר האָבן געהאָפט, אַז ער איז דער, וואָס האָט געזאָלט אויסלייזן יִשׂרָאל, אוּן חוּצדעם אַלעמען, איז היינט שוין דער דריטער יוֹם, פוּן זינט דאָס איז געשען. דערצוּ נאָך האַבן עטלעכע נָשים פוּן אונדזער חֶברה אונדז איבערראַשט; זיי זענען אין דער פרי געווען בּיים קֶבר, אוּן ווען זיי האַבן נישט געפוּנען זיין גוּפָה, זענען זיי געקוּמען אוּן האַבן געזאָגט, אַז זיי האַבן אויך געזען אַ חָזוֹן פוּן מַלאָכים, וואָס האַבן געזאָגט, אַז ער לעבּט. אוּן עטלעכע פוּן די אונדזעריקע זענען געגאַנגען צוּם קֶבר, אוּן האַבן אים געפוּנען פּוּנקט אַזוי ווי די נָשים האַבן געזאָגט; אָבער אים האַבן זיי נישט געזען. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אָ נאַרישע מענטשן, אוּן שוועראַרציקע צוּ גלויבּן אין אַלץ, וואָס די נבִיאים האַבן געראַדט! צי האָט נישט דער רֶבּי מלך המָשִׁיחַ געדאַרפט ליידן די דאָזיקע זוכן, אוּן אַרײַנקוּמען אין זיין כבוד? אוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ האָט אָנגעהויבּן פוּן משהן אוּן אַלע נבִיאים, אוּן האָט זיי פאַרטײַטשט אין אַלע כִּתְבֵי-הַקוֹדֶש די זאַכן וועגן רבי מֶלך המָשִׁיחַ גופא. אוּן זיי האַבן זיך דערנענטערט צוּ דעם דאָרף, וואוהין זיי זענען געגאַנגען; אוּן ער

האָט זיך געמאַכט, ווי ער וואָלט וועלן גיין ווייטער. אוּן זיי האַבּן אים געבּעטן, אַזוי צוּ זאָגן: פאַרבּלײַבּ מיט אוּנדז, וואָרים עס איז קעגן אָוונט, אוּן דער יוֹם האָט זיך שׁוֹין גענייגט. אוּן ער איז אַרײַנגעגאַנגען צוּ פאַרבּלײַבּן מיט זיי. אוּן עס איז געווען, בּעת ער איז מיט זיי געזעסן בּיים טיש, האָט ער גענוּמען מַצה אוּן אַ בּרָכה געמאַכט, אוּן ער האָט זי צעבּראַכן אוּן זיי געגעבּן. אוּן זייערע אויגן זענען געעפנט געוואָרן, אוּן זיי האַבּן אים דערקענט; אוּן ער איז פאַרשוואוּנדן פאַר זייערע אויגן. אוּן זיי האַבּן איינער צוּם אַנדערן געזאָגט: האָט אוּנדזער לֵב נישט געבּרענט אין אוּנדז, בּשַׁעת ער האָט צוּ אוּנדז גערעדט אויפן דֶּרֶךְ, אוּן פאַר אוּנדז געעפנט די כְּתָבֵי-הַקּוֹדֶשׁ? אוּן זיי זענען אויפגעשטאַנען גלייך אין יענער שָׁעה, אוּן האַבּן זיך אוּמגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם; אוּן האַבּן געפוּנען די עלף פאַרזאַמלט אינאיינעם, אוּן די וואָס זענען מיט זיי געווען, וואָס האַבּן געזאָגט: הָאָדוֹן איז באֱמת אויפגעשטאַנען, אוּן האָט זיך באַוויזן צוּ שִׁמעוֹן [כֵּיפָא]! אוּן זיי האַבּן איבּערגעחַזרט, וואָס סע האָט זיך געטראָפן אויפן דֶּרֶךְ, אוּן וויאַזוי ער איז פוּן זיי דערקענט געוואָרן בּיים צעבּרעכן די מַצה. אוּן בּעת זיי האַבּן געריידט וועגן די דאַזיקע זאַכן, איז ער אַליין געשטאַנען אין דער מיט צווישן זיי, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: שָׁלוֹם-עַלֵיכֶם! אָבּער זיי האַבּן זיך דערשראָקן אוּן מוֹרא געהאַט, אוּן געמיינט, אַז זיי זענען אַ גייסט. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: וואָס זענט איר דערשראַקן, אוּן פאַרוואָס דערוועקן זיך מַחשָׁבות אין אייער לבָבוֹת? הִנֵּה מיינע הענט אוּן מיינע פיס, אַז דאָס בּין איך אַליין; רירט מיך אַן אוּן זעט; וואָרים אַ גייסט האָט נישט קיין פלייש אוּן בּיינער, ווי איר זעט, איך האַבּ. אוּן בּעת משיח האָט דאָס געזאָגט, האָט ער זיי געוויזן זיינע הענט אוּן זיינע פיס. אוּן בּשַׁעת זיי האַבּן נאָך אַלץ נישט געגלויבּט פאַר שִׂמְחָה, אוּן

האַבן זיך געחידושט, האָט ער צו זיי געזאָגט: האָט
איר דאָ עפּעס צו עסן? אוּן זיי האָבן אים געגעבן אַ שטיקל
געבראָטן פיש. אוּן ער האָט עס גענומען אוּן האָט עס געגעסן
פאַר זייערע אויגן. אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: דאָס זענען מיינע
רייד, וואָס איך האָב צו אייך גערעדט, בשַׁעת איך בין נאָך געווען
מיט אייך, אַז אַלץ מוּז מקוּים ווערן, וואָס סע שטייט געשריבן
וועגן מיט אין תּוֹרַת-מֹשה, אוּן די נבִיאים, אוּן תּהִלים. דערנאָך
האָט ער געעפנט זייער פאַרשטאַנד, כּדי זיי זאָלן פאַרשטיין די
כּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: אַזוי שטייט
געשריבן, אַז דער רֶבי מלך המָשיחַ זאָל ליידן, אוּן דעם דריטן
יוֹם ווידער אויפשטיין תּחִיַּת-המֵתים; אוּן אַז תּשוּבה אוּן
סְלִיחַת-עוֹנות זאָלן געדַרשנט ווערן אין זיין נאָמען צו אַלע
אוּמות, אָנהייבנדיק פוּן ירוּשָׁלַיִם. איר זענט אֵדות פוּן די
דאָזיקע זאַכן. אוּן אָט שיק איך אַרויס אויף אייך די הַבטָחה
פוּן מיין אלוקים הָאָב; אוּן איר זאָלט פאַרבלַיבן אין דער
שטאָט, ביז איר וועט באַקלַיידט ווערן מיט מאַכט פוּן אויבן.
אוּן ער האָט זיי אַרויסגעפירט ביז אַנטקעגנאיבער בֵּית-הִיני, אוּן
ער האָט אויפגעהויבן זיינע הענט, אוּן האָט זיי געבענטשט.
אוּן עס איז געווען, בשַׁעת ער האָט זיי געבענטשט, האָט ער זיך
אָפּגעשיידט פוּן זיי, אוּן איז אַרויפגענומען געוואָרן אין שָׁמַיִם
אַריין. אוּן זיי האָבן אנידערגעפאַלן צו אים, אוּן גאָבן זיך
אוּמגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם מיט גָּדוֹל שִׂמְחָה, אוּן זיי זענען
שטענדיק געווען אין דעם בֵּית-הַמקדש, אוּן האָבן געלויבט ה'.

יוֹחָנָן

א אין אָנהייב איז געווען דאָס מאמר מימרא [דה'], אוּן דאָס
מאמר מימרא [דָּבָר] איז געווען ביי [בֵּאֵל] ה' [ירושלים תרגום

בראשית א,ג], אוּן דאָס מאמר מימרא [דָּבָר] איז געווען
אלקים. דאָס דאָזיקע איז געווען אין אָנהייבּ בּיי [בְּצֶל]
ה'. אַלצדינג איז דורך אים געוואָרן, אוּן אָן אים איז גאָרניט
געוואָרן, וואָס ס'איז געוואָרן. אין אים איז געווען חַיים, אוּן דאָס
חַיים איז געווען דאָס אוֹר פוּן די בְּנֵי אָדָם [ישעיה ט,א; ס,א-ג].
אוּן דאָס אוֹר שיינט אין דער חֹשֶׁךְ; אוּן די חֹשֶׁךְ האָט עס נישט
גוֹבר געווען. עס איז געווען אַ בַּר אֱנָש געשיקט פוּן ה' , וואָס
האָט געהייסן יוֹחָנָן [פוּן המקוה טבילה פוּן תשובה]. דער
דאָזיקער איז געקוּמען פאַר אַן עֵדות, אַז ער זאָל עֵדות-זאָגן
פוּנוועגן דעם אוֹר, כּדי אַלע זאָלן דורך אים גלויבּן. ער איז
נישט געווען דאָס אוֹר, נייערט איז געקוּמען, אַז ער זאָל
עֵדות-זאָגן פוּנוועגן דעם אוֹר. דאָס אֱמֶתע אוֹר, וואָס בּאַלײַכט
איטלעכן אָדָם, איז געקוּמען אין דער וועלט אַריין. ער איז
געווען אין דער וועלט, אוּן די וועלט איז דורך אים געוואָרן,
אָבּער די וועלט האָט אים נישט געקענט. ער איז געקוּמען צוּ
דעם זײַניקן, אוּן זיינע אייגענע האָבּן אים נישט אויפגענוּמען.
אָבּער וויפל סע האָבּן אים כֵּן אויפגענוּמען, זיי האָט ער געגעבּן
מאַכט [תוקף, גילטיקייט] צוּ ווערן [ווידער געבּוירן אָדער געבּוירן
אויפסניַי] יְלָדים פוּן ה' , טאַקע די, וואָס האָבּן געגלויבּט איז זיין
נאָמען; וואָס זענען געבּוירן געוואָרן נישט פוּן דָּם, אויך נישט
פוּן דעם ווילן פוּן פלייש, אויך נישט פוּן דעם ווילן פוּן אַ מאַן,
נייערט פוּן ה'. אוּן דאָס מאמר מימרא [דָּבָר] איז געוואָרן פלייש,
אוּן האָט געוואוינט צווישן אוּנדז, אוּן מיר האָבּן געזען זיין כָּבוד,
אַ כָּבוד פוּן אַ בֶּן-יָחיד בּיי זיין אָב [אלוקים הָאָב [עַתִּיק
יוֹמִין,דניאל ז, יג], הָאָב לְמָשִׁיחַ [בַּר אֱנָשׁ] יהושע/ישוע], פוּל מיט
חֶסֶד אוּן אֱמת. יוֹחָנָן האָט פוּנוועגן אים עֵדות-געזאָגט, אוּן
גערופן: דאָס איז געווען דער, פוּן וועמען איך האָבּ געזאָגט: דער,
וואָס קוּמט נאָך מיר, איז געווען פאַר מיר; וואָרים ער איז

געווען פריער פון מיר. אוּן פון זיין פולקייט האָבן מיר אַלע מקַבּל געווען, חֶסֶד אויף חֶסֶד. וואָרים די תּוֹרה איז געגעבּן געוואָרן דורך מֹשה [רבינו]; חֶסֶד אוּן אֱמת זענען געקומען דורך דער [רֶבִּי] מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. קיינער האָט קיינמאָל נישט געזען ה' ; דער בֶּן-יָחיד, וואָס איז אין דעם שויס פון דעם אלוקים הָאָב, ער האָט אים באַקאַנט געמאַכט. אוּן דאָס איז דאָס עֵדות פון יוחָנָן, בּעת די יִדן האָבּן צו אים געשיקט כֹּהַנים אוּן לְוִיִּם פון ירוּשָׁלַיִם, אים צו פרעגן: ווער ביסטו? אוּן ער האָט מוֹדה געווען, אוּן האָט נישט פאַרלייקנט, נאָר האָט מוֹדה געווען: איך בּין נישט דער רֶבִּי מלך המָשיחַ. אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט: וואָס דען? ביסטו אלִיָהוּ הַנָּבִיא? האָט ער געזאָגט: איך בּין עס נישט. ביסטו דער נאָביא [דברים יח, טו]? אוּן ער האָט געענטפערט: לֹא. דעמאָלט האָבּן זיי צו אים געזאָגט: ווער-זשע ביסטו? כּדי מיר זאָלן קענען געבּן אַן ענטפער צו די, וואָס האָבּן אונדז געשיקט. וואָס זאָגסטו פון דיר אַליין? האָט ער געזאָגט: איך בּין אַ קוֹל פון איינעם, וואָס רופט אין דער מִדבּר: מאַכט גלַיִך דעם דֶּרֶךְ ה' [ישעיה מ,ג], אַזוי ווי ישַׁעיָה הַנָּבִיא האָט געזאָגט. אוּן די שלִיחים זענען געווען פון די פּרושים, אוּן זיי האָבּן אים געפרעגט: טאָ פאַרוואָס מקוה טובלסטו, אויב דוּ ביסט נישט דער [רֶבִּי] מלך המָשיחַ, אוּן נישט אלִיָהוּ הַנָּבִיא, אוּן נישט דער נָבִיא [דברים יח, טו]? האָט יוֹחָנָן זיי געענטפערט: איך מקוה טובל מיט מַיִם; אין דער מיט פון אייך שטייט אָבּער איינער, וועמען איר קענט נישט, טאַקע דער, וואָס קומט נאָך מיר, אוּן וועמעס רימענדל פון זיין שוּך איך בּין נישט רָאוּי אויפצוּבּינדן. דאָס דאָזיקע איז געשען אין בֵּית-אַנְיָה, אין עֵבר-הַיַרדן, וואוּ יוֹחָנָן האָט מקוה מקוה געטוֹבלט. אויף מָחָר האָט ער געזען רבי מֶלך המָשיחַ קומען צו אים, אוּן ער האָט געזאָגט: הִנֵּה, דאָס שֶׂה פון ה' [ישעיה נג, ז],

וואָס נעמט אַוועק [ישעיה נג, יב] די עבירה פּון דער וועלט!
דאָס איז דער, פּון וועמען איך האָב געזאָגט: נאָך מיר קומט
איינער, וואָס איז געווען פאַר מיר, וואָרים ער איז געווען פריער
פּון מיר. אוּן איך האָב אים נישט געקענט; אָבּער כּדי ער זאָל
נתגלה ווערן צו ישׂראל, דערפאַר בין איך געקומען מקוה טובלען
מיט מַיִם. אוּן יוֹחָנָן האָט עֵדות-געזאָגט: איך האָב געזען דעם
רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אַראָפּנידערן ווי אַ טויבּ פּון שָׁמַיִם, אוּן ער האָט
געוווּינט אויף אים. אוּן איך האָב אים נישט געקענט; אָבּער דער,
וואָס האָט מיך געשיקט צו מקוה טוֹבלען מיט מַיִם, האָט צו
מיר געזאָגט: אויף וועמען דו וועסט זען אַראָפּנידערן דעם רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ, אוּן רוען אויף אים, דער דאָזיקער איז עס, וואָס טוט
מקוה טוֹבלען מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן איך האָב געזען, אוּן
האָב עֵדות געזאָגט, אַז דער דאָזיקער איז דער זון פון דער
אויבּערשטער. אויף מָחָר איז יוֹחָנָן ווידער געשטאַנען מיט צוויי
פּון זיינע תַּלמידים; אוּן אַז ער האָט געזען יהושע/ישוע
פאַרבּיַיגיין, האָט ער געזאָגט: הִנֵּה, דאָס שֶׂה פּון ה'! אוּן די
צוויי תַּלמידים האָבּן אים געהערט רעדן, אוּן זיי זענען
נאָכגעגאַנגען יהושע/ישוע. אוּן יהושע/ישוע האָט זיך
אויסגעדרייט, אוּן האָט זיי געזען נאָכגיין, אוּן צו זיי געזאָגט:
וואָס זוכט איר? האָבּן זיי צו אים געזאָגט: רֻבִּי - וואָס מיינט צו
זאָגן, מוֹרי - וואוּ וואוינסטו? זאָגט ער צו זיי : קומט, אוּן איר
וועט זען. זענען זיי געגאַנגען אוּן האָבּן געזען, וואוּ ער איז
אַיינגעשטאַנען. אוּן זיי זענען געבליבּן מיט אים יענעס יוֹם,
וואָרים עס איז געווען אַרוּם דער צענטער שָׁעה. איינער פּון די
צוויי, וואָס האָט געהערט יוֹחָנָן רעדן, אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען,
איז געווען אַנדריי, דער אָח פּון קזמעין כֵּיפָא. ער האָט צוערשט
געפּונען זיין אייגענעם אָח שִׁמעוֹן, אוּן האָט צו אים געזאָגט: מיר
האָבּן געפּונען דעם רבי מֶלך המָשיחַ, וואָס איז טייטש:

געזאַלבּטער. אוּן ער האָט אים געבּראַכט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ.
אוּן יהושע/ישוע האָט אים אָנגעקוקט, אוּן געזאָגט: דוּ ביסט
שִמעוֹן בֶּן-יוֹנה; דוּ זאָלסט גערופֿן ווערן כֵּיפָא, וואָס איז טייַטש:
פעלזנשטיין. אויף מָחָר האָט יהושע/ישוע בּדַעה געהאַט צוּ גיין
קיין גָלִיל, אוּן ער האָט געפֿונען פֿיליפּוסן, אוּן צוּ אים געזאָגט:
גיי מיר נאָך. אוּן פֿיליפּוס איז געווען פֿון בֵּית-צַיָדָה, פֿון דער
שטעטל פֿון אַנדריַיען אוּן כֵּיפָא. אוּן פֿיליפּוס טרעפֿט אָן
נתַנאֵלן, אוּן זאָגט צוּ אים: מיר האָבּן געפֿונען דעם, פֿון וועמען
מֹשה [רבינו] האָט געשריבּן אין דער תּוֹרה, אוּן די נבִיאים,
יהושע/ישוע בֶּן-יוֹסף, פֿון נצֶרֶת. אוּן נתַנאֵל האָט צוּ אים
געזאָגט: צי קען עפּעס גוטס אַרויסקומען פֿון נצֶרֶת? זאָגט צוּ
אים פֿיליפּוס: קום אוּן זע. אוּן אַז יהושע/ישוע האָט געזען
נתַנאֵלן קומען צוּ אים, האָט ער וועגן אים געזאָגט: אָט איז אַן
אֶמֶתער בֶּן-ישׂרָאל, אין וועמען ס'איז נישטאָ קיין
פאַלשקייט. זאָגט צוּ אים נתַנאֵל : פֿונוואַנען קענסטוּ מיך? אוּן
רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפֿערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: איידער
פֿיליפּוס האָט דיך גערופֿן, בּעת דוּ ביסט נאָך געווען אונטער
דעם פֿייגנבּוים, האָבּ איך דיך געזען. האָט נתַנאֵל אים
געענטפֿערט: רֶבִּי, דוּ ביסט דער זון פֿון דער אויבּערשטער; דוּ
ביסט דער מֶלך פֿון יִשׂרָאל! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט
געענטפֿערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: דוּ גלויבּסט, ווייל איך האָבּ
דיר געזאָגט, איך האָבּ דיך געזען אונטער דעם פֿייגנבּוים? זען
וועסטוּ זען גרעסערע זאַכן אייַדער די דאָזיקע. אוּן ער האָט צוּ
אים געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייַך, איר וועט זען דעם
שָמַיִם אָפֿן, אוּן די מַלאָכים פֿון ה' אַרויפֿגיין אוּן אַראָפֿנידערן
אויף דעם בַּר-אֱנָש [דניאל ז,יג, משיח].

ב אוּן דעם דריטן יוֹם איז געווען אַ חַתונה אין קָנָה פֿון גָלִיל,
אוּן משיחס אֵם איז דאָרט געווען; אוּן אויך רבי מֶלך המָשיחַ

איז געווען פאַרבּעטן צוּ דער חֲתוּנה, מיט משיחס תַּלמידים.
אוּן בּעת דער וויין האָט זיך אויסגעלאָזט, האָט משיחס אֵם צוּ
אים געזאָגט: זיי האָבּן נישט קיין וויין. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ
האָט צוּ איר געזאָגט ׃ אִשה, מַה לִּי וָלָךְ׃ [בראשית ג,טו]? מיין
שָׁעה איז נאָך נישט געקוּמען. זאָגט זיין אֵם צוּ די מְשָׁרְתִים׃
וואָס נאָר ער וועט אייך זאָגן, דאָס טוּט. אוּן דאָרטן זענען
געשטאַנען זעקס שטיינערנע מַיִם-כַּד, לויט דעם יִידישן מִנהג
פוּן רייניקן, אוּן וואָס יעדער איינער האָט געהאַלטן צווישׁן אָדער
דריי עמער. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט׃ פילט אָן
די מַיִם-כַּד מיט מַיִם. אוּן זיי האָבּן זיי אָנגעפילט ביזן
ראַנד. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט׃ איצט שעפּט אָן, אוּן טראָגט
עס צוּ דעם רֹאש-הַמְּסִבָּה. אוּן זיי האָבּן עס צוּגעטראגן. אוּן אַז
דער רֹאש-הַמְּסִבָּה האָט פאַרזוכט דאָס מַיִם, וואָס איז געוואָרן
וויין, אוּן נישט געוואוסט פוּנוואַנען עס איז געקוּמען - די מְשָׁרֵת
אָבּער האָבּן געוואוסט, מַחמת זיי האָבּן אָנגעשעפּט דאָס מַיִם-
האָט דער רֹאש-הַמְּסִבָּה גערופן דעם חָתן, אוּן צוּ אים געזאָגט׃
יעדער איינער שטעלט קוֹדם דעם גוּטן וויין, אוּן בּעת מע האָט
זיך טוֹב אָנגעטרונקען, ערשט דעמאָלט דעם ערגערן; דוּ אָבּער
האָסט דעם גוּטן וויין געהאַלטן ביז אַצינד. דעם דאָזיקן
אָנהייבּ פוּן משיחס נִסים האָט רבי מֶלך המָשיחַ געטאָן אין קָנָה
פוּן גָּלִיל, אוּן האָט אַנטפּלעקט משיחס כָּבוד; אוּן משיחס
תַּלמידים האָבּן געגלויבּט אין רבי מֶלך המָשיחַ. נאָך דעם האָט
ער אַראָפּגענידערט קיין כּפַר-נַחוּם, מיט משיחס אֵם, אוּן זיינע
אחים, אוּן זיינע תּלמידים; אוּן זיי זענען דאָרטן פאַרבּליבּן
עטלעכע טעג. אוּן דער יִידישער יום-טוֹב פֶּסח האָט געגעבּנט,
אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז עוֹלה-רֶגל געוועזן קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן
אין דעם בֵּית-הַמִקדש האָט ער געפוּנען יענע, וואָס האָבּן
פאַרקויפט אָקסן אוּן הַצֹאן אוּן טויבּן, אוּן די חלפָנים

זיצן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געמאַכט אַ קאַנטשיק פּוּן שטריק, אוּן האָט אַלעמען אַרויסגעטריבּן פּוּן דעם בֵּית-הַמִקדש, צוזאַמען מיט די הַצֹאן אוּן די אָקסן; אוּן ער האָט אויסגעשיט דאָס געלט פּוּן די חַלפָנים, אוּן איבּערגעקערט זייערע טישן. אוּן צוּ דִי, וואָס האָבּן פאַרקויפט טויבּן, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: נעמט דאָס צוּ פּוּן דאַנען; מאַכט נישט בֵּית אָבי אַ בֵּית פּוּן מִסחר. זיינע תַּלמידים האָבּן זיך דערמאָנט, אַז סע שטייט געשויבּן: קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנִי, די קִנאה פּוּן דיין בֵּית האָט מיך פאַרצערט [תּהלים סט,י]. אוּן די יִידן האָבּן אים געענטפערט, אוּן געזאָגט: וואָסער צייכן [אוֹת] טוסטוּ אונדז ווייזן, אַז דוּ טוסט די דאָזיקע זאַכן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: צעשטערט דעם דאָזיקן הֵיכל, אוּן אין דריי טעג וועל איך אים אויפשטעלן. די יִידן האבּן דעריבּער געזאָגט: זעקס-אוּן-פערציק יאָר איז דער דאָזיקער הֵיכל געבּויט געוואָרן [היום C.E.], אוּן דוּ וועסט אים אויפשטעלן אין דריי טעג? ער אָבּער האָט געריעדט פּוּן דעם הֵיכל פּוּן זיין גוּף. בּכֵן, וועו רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-המֵתים, האָבּן זיך משיחס תּלמידים, דערמאָנט, אַז ער האָט דאָס דאָזיקע געזאָגט, אוּן זיי האָבּן געגלויבּט די כִּתבֵי-הַקוֹדֶש, אוּן אין די רייד, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געריעדט. אוּן בּעת ער איז געווען אין ירוּשָלַיִם איבּער דעם יום-טוֹב פֶּסח, האָבּן אַ סַך געגלויבּט אין זיין [השם יתברך] נאמען, זיענדיק זיינע נִסים, וואָס ער האָט געטאָן. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך נישט אָנפאַרטרויט אין זיי, וואָרים ער האָט געקענט אַלע מענטשן, אוּן מַחמת ער האָט זיך נישט געגייטיקט, אַז עמיצער זאָל עֵדות זאָגן פּוּנוועגן דעם מענטשן; וואָרים רבי מֶלך המָשיחַ האָט געוואוּסט, וואָס ס'איז געווען אין דעם מענטשן.

ג אוּן עס איז געווען אַ בַּר אֱנָשׁ פּוּן דִי פְּרוּשִׁים, וואָס הָאָט
געהייסן נַקְדִּימוֹן, אַ קָצִין פּוּן דִי יְהוּדִים. דער דאָזיקער איז צוּ אים
געקוּמען בַּלַּיְלָה, אוּן הָאָט צוּ אים געזאָגט: רַבִּי, מיר ווייסן, אַז דוּ
בִּיסְט אַ מוֹרֶה, וואָס איז געקוּמען פּוּן ה': וואָרִים קיינער קאָן
נישט טאָן דִי דאָזיקע נִסִּים, וואָס דוּ טוּסְט, סיידן ה' איז מִיט
אִים. הָאָט רבי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט:
באֱמת, באֱמת, איך זאָג דִיר, סיידן איינער ווערט געבוירן
אויפסניַי [ווידער געבוירן], קאָן ער נישט זען דאָס מַלְכוּת ה'.
זאָצט צוּ אים נַקְדִּמוֹן: וויאַזוי קאָן אַ בַּר אֱנָשׁ געבוירן ווערן, ווען
ער איז אַ זָקֵן? קאָן ער אַרַיינקוּמען אַ צווייט מאָל אין זיין
מוּטערס טראַכט, אוּן געבוירן ווערן? הָאָט רבי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ
געענטפערט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג דִיר, סיירן איינער ווערט
געבוירן פּוּן מַיִם [יחזקאל לו,כה-כו] אוּן דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, קאָן
ער נישט אַרַיינקוּמען אין דעם מַלְכוּת ה'. דאָס, וואָס איז
געבוירן פּוּן דעם פלייש, איז פלייש; אוּן דאָס, וואָס איז געבוירן
פּוּן דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, איז גייסט [פּוּן הִתְחַדְּשׁוּת]. חִידוּש דִיך
נישט, וואָס איך הָאָב דִיר געזאָגט: איר מוּזט געבוירן ווערן
אויפסניַי [ווידער געבוירן]. דער ווינט בלאָזט וואוּ ער ווִיל, אוּן
דוּ הערסְט זיין קוֹל, אָבּער דוּ ווייסְט נישט פוּנוואַנען ער קוּמְט,
אוּן וואוּהין ער גייט; אַזוי איז יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס איז געבוירן
פּוּן דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. הָאָט נַקְדִּימוֹן צוּ אים געזאָגט: וויאַזוי קאָן
דאָס זיין? אוּן רבי מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ הָאָט געענטפערט, אוּן צוּ אים
געזאָגט: דוּ בִּיסְט אַ רבִּי פּוּן יִשְׂרָאֵל, אוּן דאָס פאַרשטייסְטוּ
נישט? באֱמת, באֱמת, איך זאָג דִיר: מיר רעדן דאָס, וואָס מיר
ווייסן, אוּן זאָגן עֵדוּת פוּנוועגן דעם, וואָס מיר הָאָבּן געזען; אוּן
איר נעמְט נישט אָן אוּנדזער עֵדוּת. אויב איך הָאָב צוּ אייך
געזעדט פוּנוועגן ערדישע זאַכן, אוּן איר גלויבְּט נישט, וויאַזוי
וועט איר גלויבּן, אויב איך זאָל צוּ אייך רעדן פוּנוועגן הימלישע

זאַכן? אוּן קיינער איז נישט אַרויפגעגאַנגען אין שָׁמַיִם אַריין, נייערט דער, וואָס האָט אַראָפּגענידערט פּוּן שָׁמַיִם, דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], וואָס איז אין שָׁמַיִם. אוּן אַזוי ווי מֹשה האָט אויפגעהויבן די שלאַנג אין דער מִדבּר [במדבר כא,ט], פּונקט אַזוי מוּז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] אויפגעהויבן ווערן, כּדי יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס גלויבט אין אים, זאָל האָבן חַיֵּי עוֹלם. וואָרים ה' האָט אַזוי ליבּ געהאַט די וועלט, אַז ער האָט געגעבן זיין בֶּן-יָחיד, כּדי יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס גלויבט אין אים, זאָל נישט פאַרלוירן ווערן, נייערט האָבן חַיֵּי עוֹלם. וואָרים ה' האָט נישט געשיקט דעם זון אין דער וועלט אַריין צוּ מִשפּטן די וועלט, נייערט אַז די וועלט זאָל געראַטעוועט ווערן דורך אים. דער, וואָס גלויבט אין אים, ווערט נישט געמִשפּט; דער, וואָס גלויבט נישט, איז שוין געמִשפּט עוואָרן, מַחמת ער האָט נישט געגלויבט אין דעם נאָמען פּוּן דעם בֶּן-יָחיד פּוּן ה'. אוּן דאָס איז דער מִשפּט, וואָס דאָס אוֹר איז געקומען אין דער וועלט אַריין, אוּן בְּנֵי אָדָם האָבן ליבּ געהאַט די חֹשֶׁךְ ליבּערשט ווי דאָס אוֹר; וואָרים זייערע מַעשׂים זענען געווען רָעִים. וואָרים יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס טוּט עָוְלָה, האָט פיינט דאָס אוֹר, אוּן קוּמט נישט צוּ דעם אוֹר, כּדי זיינע מַעשׂים זאָלן נישט אויסגעפּוּנען ווערן. נייערט דער, וואָס טוּט דעם אֱמת, קוּמט צוּ דעם אוֹר, כּדי זיינע מַעשׂים זאָלן אַנטפּליקט ווערן, אַז זיי זענען געטאָן געוואָרן אין ה'.

נאָך דעם איז רבי מֶלך המָשיחַ געקומען מיט משיחס תּלמידים אין אֶרֶץ יהוּדה; אוּן ער איז דאָרט פאַרבליבן מיט זיי, אוּן האָט מקוה געטובלט. אוּן אויך יוֹחָנָן האָט מקוה געטובלט געווען אין עֵינוֹן, נאָענט פּוּן שָׁלֵם, מַחמת עס איז דאָרטן געווען אַ סַך מַיִם; אוּן זיי זענען געקומען אוּן האָבן זיך געלאָזט מקוה טובלען. וואָרים יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] איז נאָך

נישט געווען אַריינגעוואָרפן אין דער בֵּית הַסֹּהַר. אוּן עס האָט זיך אויפגעהויבן אַ מַחלוֹקה צווישן די תּלמידים פּוּן יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] אוּן אַ יִידן וועגן רייניקונג. אוּן זיי זענען געקומען צוּ יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה], אוּן האָבּן צוּ אים געזאָגט: רֶבִּי ,דער, וואָס איז בּיי דיר געווען אין עֵבר-הַיַרדן, אוּן אויף וועמען דוּ האָסט עֵדות געזאָגט, הִנֵּה, דער דאָזיקער מקוה טובלט, אוּן אַלע קומען צוּ אים. האָט יוֹחָנָן [פּוּן המקוה טבילה פּוּן תשובה] געענטפערט, אוּן געזאָגט: אַ בַּר אֱנָש קאָן זיך גאָרניט נעמען, סיידן עס איז אים געגעבּן געוואָרן פּוּן שָׁמַיִם. איר אַליין זענט מיינע עֵדות, אַז איך האָבּ געזאָגט: איך בּין נישט דער רֶבִּי מלך המָשיחַ, נייערט אַז איך בּין געשיקט געוואָרן פאָרויס פאַר אים. דער, וואָס האָט די כַּלה, איז דער חָתָן; אוּן דער פריינט פּוּן דעם חָתָן, וואָס שטייט אוּן הערט זיך צוּ אים, איז זיך שטאַרק משַׂמֵחַ איבּער דעם חָתָנס קוֹל; די דאָזיקע שִׂמְחָה מיינע איז איצט פּוּל. ער מוּז וואָקסן, איך אָבּער מוּז ווערן קלענער. דער, וואָס קומט פּוּן אויבּן, איז איבּער אַלעמען; דער, וואָס איז פּוּן דער ערד, איז פּוּן דער ערד, אוּן פּוּן דער ערד טוט ער רעדן; דער, וואָס קומט פּוּן שָׁמַיִם, איז איבּער אַלעמען. וואָס ער האָט געזען אוּן געהערט, וועגן דעם זאָגט ער עֵדות, אוּן קיינער נעמט נישט אָן זיין עֵדות; דער, וואָס האָט אָנגענומען זיין עֵדות, האָט צוגעלייגט זיין חַתִימה, אַז ה' איז אֱמת. וואָרים דער, וועמען ה' האָט געשיקט, טוט רעדן די דְבָר ה'; וואָרים ער גיט נישט דעם רוּחַ הַקוֹדֶש מיט אַ מאָס. דער אלוקים הָאָב האָט ליבּ דעם זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], אוּן האָט אַלצדינג געגעבּן אין זיין האַנט אַריין. דער, וואָס גלויבּט אין דעם זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], האָט חַיֵּי עוֹלם ; דער אָבּער, וואָס געהאָרכט נישט דעם זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], וועט נישט זען חַיים, נייערט דער

חֲרוֹן ה' בלייבט אויף אים.

ד אוּן בּעת הָאדוֹן האָט זיך דערוואוסט, אַז די פּרושים האָבּן געהערט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ מאַכט אוּן מקוה טובלט מער תּלמידים ווי יוֹחָנָן, חַגַם רבי מֶלך המָשיחַ אַליין האָט נישט מקוה געטוֹבלט, נייערט זיינע תּלמידים, האָט ער פאַרלאָזט אֶרֶץ יהוּדה, אוּן איז ווידער אַוועקגעגאַנגען קיין גָלִיל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געמוזט דורכגיין דורך שומרוֹן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען אין אַ שטאָט פוּן שומרוֹן, וואָס האָט געהייסן שְׁכֶם, נאָענט צוּ דעם שטיק שָׂדֶה, וואָס יַעקֹב האָט געגעבּן צוּ זיין זוּן יוסף. אוּן יַעקֹבס בְּאֵר [בּרונעם] איז דאָרט געווען . אוּן אַזוי ווי רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען מיר פוּן דֶּרֶךְ, האָט ער זיך אַנידערגעזעצט בּיי דעם בְּאֵר; עס איז געווען אַרוּם דער זעקסטער שָׁעה. אוּן געקומען איז אַן אִשָּׁה פוּן שומרוֹן צוּ שעפּן וואַסער. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר: גיבּ מיר צוּ גרינקען. וואָרים משיחס תּלמידים זענען אַוועקגעגאַנגען אין דער שטאָט אַריין צוּ קויפן אֹכֶל. אוּן די שומרוֹנישע אִשָּׁה האָט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: ווי קומט עס, וואָס דוּ, וואָס בּיסט א יִיד, בּעטסט צוּ טרינקען בּיי מיר, אַ שומרוֹנית? וואָרים יִידן האָבּן נישט געהאַט קיין מַגע-וּמַשׂא מיט שומרוֹנים. האָט רבי מֶלך המָשיחַ איר געענטפערט: אויבּ דוּ וואָלטסט געוואוסט די מַתָּנה פוּן ה' [יוח' ג,טז, אפס' ב ,ח-ט], אוּן ווער דאָס איז, וואָס זאָגט צוּ דיר: גיבּ מיר צוּ טרינקען, וואָלטסטוּ געוואָלט געבּעטן בּיי אים, אוּן ער וואָלט דיר געוואָלט געגעבּן מַיִם חַיִים. זאָגט צוּ אים די אִשָּׁה: אֲדוֹנִי, דוּ האָסט נישט מיט וואָס אַנצוּשעפּן, אוּן דער בְּאֵר איז טיף; פוּנוואַנען האָסטוּ דאָס לעבּעדיקע וואַסער? צי בּיסטוּ גרעסער פוּן יַעקֹב אָבינוּ, וואָס האָט אוּנדז געגעבּן דעם בְּאֵר, אוּן האָט פוּן אים אַליין געטרוּנקען, אוּן זיינע בָּנִים, אוּן זיינע בּהֵמות? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ

איר געזאָגט: יעדער בַּר אֱנָש, וואָס טרינקט פון דעם דאָזיקן מַיִם [יוח' ג,ה], וועט ווידער זיין דאָרשטיק. אָבער דער, וואָס טוט טרינקען פון דעם מַיִם, וואָס איך וועל אים געבן, וועט קיינמאָל מער נישט דאָרשטיק זיין; נייערט דאָס מַיִם, וואָס איך וועל אים געבן [לוקס ג, טז], וועט ווערן אין אים אַ מָקוֹר מַיִם, וואָס קוואַלט אַרויף צום חַיֵּי עוֹלם. זאָגט צו אים די אִשָּׁה: אֲדוֹנִי, גיב מיר דאָס דאָזיקע מַיִם, כּדי איך זאָל נישט דאָרשטן [לוקס טז, יט-לא], אוּן נישט דאַרפן קומען אַהער צו שעפּן. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צו איר: גיי, רוף דיין בַּעַל, אוּן קום אַהער. האָט די אִשָּׁה געענטפערט, אוּן געזאָגט: איך האָב נישט קיין בַּעַל. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צו איר: דוּ האָסט ריכטיק געזאָגט: איך האָב נישט קיין בַּעַל; וואָרים דוּ האָסט געהאַט פינף בְּעָלִים; אוּן דער, וועמען דוּ דאָסט איצט, איז נישט דיין בַּעַל; דאָס האָסטוּ אֱמת געזאָגט. זאָגט צו רבי מֶלך המָשיחַ די אִשָּׁה: אֲדוֹנִי, איך זע, אַז דוּ ביסט אַ נָביא. אוּנדזערע אָבות האָבן תּפִילה געטאָן אויף דעם דאָזיקן הָר; אוּן איר זאָגט, אַז אין ירוּשָׁלַיִם איז דער מָקום, וואוּ מע דאַרף תּפִילה טאָן. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צו איר: אִשה, גלויב מיר, סע קומט די שָׁעה, וואָס נישט אויף דעם דאָזיקן הָר, אויך נישט אין ירוּשָׁלַיִם וועט איר תּפִלה טאָן צום אלוקים הָאָב. איר טוט תּפִילה צו דעם, וועמען איר קענט נישט; מיר טוען תּפִילה צו דעם, וועמען מיר קענען; וואָרים די ישוּעה איז פון די יִדן. אָבער סע קומט די שָׁעה, אוּן אָט איז זי, וועַן די אֱמֶתע מִתפַּלְלִים וועלן מִתפלל זיין צום אלוקים הָאָב אין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אוּן אֱמת; וואָרים אַזוינע טוט דער אלוקים הָאָב בּאַגערן זאלן זיין זיינע מִתפַּלְלִים [תִּשְׁתַּחֲווּ לַאָב]. ה' איז רוּחַ אוּן די, וואָס טוען תּפִילה צו אים, מוזן תּפִילה טאָן אין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אוּן אֱמת. זאָגט די אִשָּׁה צו אים: איך ווייס, אַז מָשיחַ [וואָס הייסט

געזאַלבּטער] וועט קומען; וועט ער וועט קומען, וועט ער אונדז
באַשיידן אַלצדינג. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צו איר: אֲנִי הוּא,
וואָס רעד מיט דיר. אינצווישן זענען אָנגעקומען זיינע תַּלמידים;
און זיי האָבן זיך געחידושט, וואָס ער רעדט מיט אַ נקֵיבה. דאָך
האָט קיינער נישט געזאָגט: וואָס ווילסטו? אָדער: פאַרוואָס
רעדסטו מיט איר? און די אִשָּׁה האָט איבערגעלאָזט דעם
מַיִם-כַּד, און איז אַוועק אין שטאָט אַריין, און געזאָגט צו די
בְּנֵי אָדָם: קומט, זעט אַן אִיש, וואָס האָט מיר געזאָגט אַלצדינג,
וואָס איך האָב געטאָן; זאָל דאָס זיין דער רבי מֶלך המָשיחַ?
זענען זיי אַרויסגעגאַנגען פון דער שטאָט, און זענען געקומען צו
רבי מֶלך המָשיחַ. בשַׁעת-מַעשׂה האָבן רבי מֶלך המָשיחַ די
תּלמידים געבעטן, אַזוי צו זאָגן: רֶבִּי, עס. אָבער רבי מֶלך
המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: איך האָב אֹכֶל צו עסן, פון וואָס איר
ווייסט נישט. די תַּלמידים האָבן דעריבער געזאָגט איינער צום
אַנדערן: צי האָט אים עמיצער געבראַכט עפּעס צו עסן?
זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי: מיין אֹכֶל איז צו טאָן דעם רָצון פון
אים, וואָס האָט מיך געשיקט, און צו פאַרענדיקן זיין ווערק.
זאָגט איר נישט: עס זענען נאָך פיר חֳדָשים, און דערנאָך קומט
דער קָצִיר? איך זאָג אייך, הייבט אויף אייערע אויגן, און קוקט
אויף די שָׂדוֹת, וואָס זענען שוֹין ווייס צום קָצִיר. דער, וואָס
שניידט, איז מקַבּל שׂכַר, און זאַמלט איין פֵּירות צום חַיֵּי עוֹלם,
כּדי דער, וואָס זייֵט, און דער, וואָס שניידט, זאלן זיך
אינאיינעם משַׂמֵחַ זיין. וואָרים דאָ פּאַסט זיך דאָס מָשל: איינער
זייֵט, און אַן אַנדערער שניידט. איך האָב אייך געשיקט צו
שניידן דאָס, איוף וואָס איר האָט זיך נישט געמיִט; אַנדערע
האָבן זיך געמיִט, און איר זענט אין זייער מִי אַריַינגעקומען. און
פון יענער שטאָט האָבן אַ סַך פון די שומרוֹנים געגלויבּט אין
אים, צוליב דעם דָּבָר פון דער אִשָּׁה, וואָס האָט עֵדות געזאָגט:

ער האָט מיר געזאָגט אַלצדינג, וואָס איך האָב געטאָן. אוּן אַז
די שׂומרוֹנים זענען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען, האָבּן זיי אים
געבּעטן צוּ פאַרבּליַיבּן מיט זיי; אוּן ער איז דאָרט פאַרבּליבּן
צוויי טעג. אוּן נאָך אַ סַך האָבּן געגלויבּט צוּליבּ משיחס דָּבָר;
אוּן זיי האָבּן געזאָגט צוּ דער אִשָּׁה: איצט גלויבּן מיר, נישט
צוּליבּ דיינע רייד, וואָרים מיר אַליין האָבּן געהערט, אוּן ווייסן,
אַז דאָס איז בֶּאֱמת דער גּוֹאֵל מוֹשִׁיעַ הָעוֹלָם [דער גואל פון דער
וועלט]. אוּן נאָך די צוויי טעג איז ער פוּן דאָרטן אַוועקגעגאַנגען
קיין גָּלִיל. וואָרים רבי מֶלך המָשיחַ אַליין האָט עֵדות געזאָגט,
אַז אַ נָבִיא האָט נישט קיין כָּבוד אין זיין אייגן לאַנד. אוּן אַז
ער איז געקוּמען קיין גָּלִיל, האָבּן אים די גָּלִילער מקַבּל-פָּנים
געווען, ווייל זיי האָבּן געזען אַלץ, וואָס ער האָט געטאָן אין
ירוּשָׁלַיִם אויף יום-טוֹב; וואָרים אויך זיי האָבּן עוֹלה-רֶגל געווען
אויף יום-טוֹב [פֶּסַח, יוח' ב ,יג]. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז ווידער
אַמאָל געקוּמען קיין קָנָה אין גָּלִיל, וואוּ ער האָט געמאַכט דאָס
מַיִם צוּ ווין. אוּן דאָרט איז געווען איינער אַן איֵידלמאַן, וועמעס
זון איז געווען חוֹלֶה אין כּפַר-נַחוּם. בּעת ער האָט געהערט, אַז
רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקוּמען פוּן אֶרֶץ יהוּדה קיין גָּלִיל,
איז ער געגאַנגען אוּן האָט אים געבּעטן, אַז ער זאָל
אַראָפּנידערן אוּן היילן זיין זון; וואָרים ער נָטָה לָמוּת. אוּן רבי
מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים געזאָגט: סיידן איר זעט נִסים
וְנִפלאוֹת, וועט איר נישט גלויבּן! זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ
דער איֵידלמאַן : אֲדוֹנִי, קוּם אַראָפּ, אייִדער מיין יֶלֶד שטאַרבּט.
זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים: גיי ; דיין זון לעבּט! אוּן דער בַּר
אֱנָש האָט געגלויבּט דאָס דָּבָר, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ
אים געזעדט, אוּן ער איז געגאַנגען זיין דֶּרֶךְ. אוּן בּעת ער האָט
אַראָפּגענידערט, האָבּן אים בּאַגעגנט זיינע עֲבָדִים, אוּן געזאָגט, אַז
זיין זון לעבּט. אוּן ער האָט געפּאָרשט בּיי זיי די שָׁעה, ווען ער

האָט זיך אָנגעהויבן צוּ בעסערן. האָבן זיי צוּ אים געזאָגט:
נעכטן אין דער זיבעטער שָׁעה האָט דאָס פיבער אים
אָפּגעלאָזט. אוּן דער אָב האָט פאַרשטאַנען, אַז דאָס איז געווען
אין יענער שָׁעה, אין וועלכער רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ אים
געזאָגט: דיין זון לעבט! אוּן ער האָט אַליין געגלויבט, אוּן זיין
גאַנץ בֵּית. דאָס דאָזיקע איז שוין דאָס צווייטע נס, וואָס רבי
מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן בּיי זיין אַרויסקומען פוּן אֶרֶץ יהוּדה
קיין גָלִיל.

ה אוּן נאָך דעם איז געווען יום-טוֹב בּיי יִידן; אוּן רבי מֶלך
המָשיחַ האָט עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן אין ירוּשָׁלַיִם
בּיים שַׁער-הַצֹאן איז פאַראַן אַ טייך, וואָס הייסט אויף
לָשון-הַקוֹדֶש בֵּית-חַסדָא, אוּן וואָס האָט פינף
אַכְסַדְרָאוֹת. אין די דאָזיקע איז געלעגן אַן עוֹלם פוּן חוֹלים,
בּלינדע, הינקענדיקע, אויסגעצערטע, וואָס האָבן געוואַרט, אַז
דאָס מַיִם זאָל זיך באַוועגן. וואָרים אַ מַלאַך ה' פלעגט פוּן
צייט-צוּ-צייט אַראָפּנידערן אין דעם טייך אַריין, אוּן באַוועגן
דאָס מַיִם; אוּן דער, וואָס איז צוּערשט אַריַינגעגאַנגען, נאָכדעם
ווי דאָס וואַסער איז באַוואויגן געוואָרן, איז געוואָרן געזוּנט, פוּן
מַיִם מַחֲלָה ער האָט נאָר געליטן. אוּן דאָרט איז געווען אַ בַּר
אֱנָש, וואָס איז חוֹלֶה געווען אַכט-אוּן-דרייסיק יאָר. אוּן אַז רבי
מֶלך המָשיחַ האָט אים געזען, אוּן האָט פאַרשטאַנען , אַז ער
ליגט שוין אַזוי אַ לאַנגע צייט, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ אים
געזאָגט: דוּ ווילסט געזוּנט ווערן? האָט אים דער חוֹלה
געענטפערט: אֲדוֹנִי, איך האָב נישט קיינעם, וואָס זאָל מיך
אַריַינטאָן אין טייך אַריין, בּעת דאָס מַיִם באַוועגט זיך; אויידער
איך קוּם אָן, גייט אַן אַנדערער אַראָפּ פאַר מיר. זאָגט צוּ אים
רבי מֶלך המָשיחַ: שטיי אויף, נעם דיין בּעט, אוּן
גיי. אוּן באַלד איז דער בַּר אֱנָש געזוּנט געוואָרן, אוּן האָט

גענומען זיין בעט און איז געגאַנגען. און יענער יום איז געווען שַׁבת, און די יִדן האָבן געזאָגט צו דעם, וואָס איז געהיילט געווארן: עס איז שַׁבת, און עס איז דיר נישט דערלויבט צו טראָגן דיין בעט. אָבער ער האָט זיי געענטפערט: דער, וואָס האָט מיך געזונט געמאַכט, האָט צו מיר געזאָגט: נעם דיין בעט, און גיי. האָבן זיי אים געפרעגט: וער איז דער בַּר אֱנָשׁ, וואָס האָט צו דיר געזאָגט: נעם דיין בעט, און גיי? אָבער דער, וואָס איז געהיילט געווארן, האָט נישט געוואוסט, וער דאָס איז געווען; וואָרים רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָפּגעקערט, ווייל אַן עוֹלם איז געווען אויף יענעם אָרט. דערנאָך האָט אים רבי מֶלך המָשיחַ געפונען אין דעם בֵּית-הַמִקדש, און האָט צו אים געזאָגט: הִנֵּה, דו ביסט געווארן געזונט; זינדיק נישט מער, ווייל טאָמער וועט דיך באַפאַלן אַן ערגערע זאַך. און דער בַּר אֱנָשׁ איז אַוועקגעגאַנגען, און האָט גערציילט די יִדן, אַז דאָס איז געווען יהושע/ישוע, וואָס האָט אים געזונט געמאַכט. און צוליב דעם האָבן די יִדן גערוֹדפט רבי מֶלך המָשיחַ , מַחמת ער האָט אַזוינס געטאָן אום שַׁבת. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געענטפערט: מיין אלוקים הָאָב אַרבעט ביז איצט, און איך אַרבער אויך. און טאַקע צוליב דעם האָבן די יִדן נאָך מער געזוכט אים צו טייטן, מַחמת ער האָט נישט נאָר מחַלֵל-שַׁבת געווען, נייערט האָט אויך אָנגערופן ה' זיין אָב, און זיך געמאַכט גלייך מיט ה' [יוח' א, א]. רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי דעריבער געענטפערט, און געזאָגט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך ,דער זון [דער זון פון דער אויבערשטער] קאָן פון זיך אַליין גאָרניט טאָן, סיידן דאָס, וואָס ער זעט דעם אלוקים הָאָב טאָן; וואָרים דאָס, וואָס אלוקים הָאָב טוט, דאָס טוט אויך אויף דעם זעלבן אופן דער זון. וואָרים דער אָב האָט ליב דעם זון, און ווייזט אים אַלצדינג, וואָס ער טוט אַליין; און גרעסערע מַעשׂים ווי די

דאָזיקע וועט ער אים ווייזן, כּדי איר זאָלט נְשתּוֹמם
ווערן. וואָרים אַזוי ווי דער אלוקים הָאָב איז מחַיֵּה-מֵתים אוּן
מאַכט לעבּעדיק, פּוּנקט אַזוי מאַכט אויך דער זון לעבּעדיק,
וועמען ער וויל. וואָרים דער אָב מִשפּט קיינעם נישט, נייערט
האָט דעם גאַנצן מִשפּט איבּערגעגעבּן דעם זון, כּדי אַלע זאָלן
אָפּגעבּן כָּבוד דעם זון, פּוּנקט ווי זיי גיבּן אָפּ כָּבוד דעם אָב.
דער, וואָס גיט נישט אָפּ קיין כָּבוד דעם זון, גיט נישט אָפּ קיין
כָּבוד דעם אָב, וואָס האָט אים געשיקט. באָמת, באָמת, איך
זאָג אייך: דער, וואָס הערט מיין דָּבָר, אוּן גלויבּט דעם, וואָס
האָט מיך געשיקט, האָט חַיֵּי עוֹלם, אוּן קומט נישט צום מִשפּט,
נייערט איז אַריבּערגעגאַנגען פּון מָוֶת אין חַיים אַריין. באָמת,
באָמת, איך זאָג אייך: סע געניענט די שָׁעה, אוּן אָט איז זי, ווען
די מֵתים וועלן הערן דאָס קוֹל פּון דער זון פון דער
אויבּערשטער, אוּן די, וואָס הערן, וועלן לעבּן. וואָרים ווי דער
אלוקים הָאָב האָט חַיים אין זיך אַליין, פּוּנקט אַזוי האָט ער
אויך געגעבּן דעם זון [דער זון פון דער אויבּערשטער] צו האָבּן
חַיים אין זיך אַליין; אוּן ער האָט אים געגעבּן רשות צו טאָן
מִשפּט, מַחמת ער איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח].
וואונדערט אייך נישט אויף דעם; וואָרים סע געניענט די שָׁעה,
אין וועלכער אַלע, וואָס זענען אין די קבָרים, וועלן הערן זיין
קוֹל, אוּן וועלן אַרויסקומען; די, וואָס האָבּן געטאָן הַטוֹב, צו
דער אויפשטייאונג פּון חַיים, אוּן די, וואָס האָבּן געטאָן הָרָע,
צו דער אויפשטייאונג פּון מִשפּט [דניאל יב,ב]. איך קאָן גאָרניט
טאָן פּון מיר אַליין; ווי איך הער, אַזוי מִשפּט איך; אוּן מיין
מִשפּט איז גערעכט, מַחמת איך זוך נישט מיין אייגענעם רָצון,
נייערט דעם רָצון פּון דעם, וואָס האָט מיך געשיקט. אויב איך
זאָג עֵדות אויף מיר אַליין, איז מיין עֵדות נישט אֱמת. פאַראַן אַן
אַנדערער, וואָס זאָגט עֵדות וועגן מיר; אוּן איך ווייס, אַז דאָס

עֵדות, וואָס ער איז מֵעיד אויף מיר, איז אֱמת. איר האָט
געשיקט צו יוֹחָנָן [פון המקוה טבילה פון תשובה], אוּן ער האָט
עֵדות געזאָגט פאַר דעם אֱמת. איך אָבּער נעם נישט אָן דאָס
עֵדות זאָגן פון אָדָם; נייערט איך זאָג דאָס, כּדי איר זאָלט
גערַאַטעוועט ווערן. ער איז געווען אַ אוֹר, וואָס האָט געבּרענט
אוּן געשיינט, אוּן איר זענט געווען גרייט זיך משַׂמֵח צו זיין אַ
צייט אין זיין אוֹר. אָבּער איך האָבּ אַן עֵדות, וואָס איז גרעסער
אַיידער יוֹחָנָס, וואָרים די מַעשׂים, וואָס דער אלוקים הָאָב האָט
מיר געגעבּן ממַלא צו זיין, טאַקע די מַעשׂים, וואָס איך טו, זאָגן
עֵדות אויף מיר, אַז דער אלוקים הָאָב האָט מיך געשיקט. אוּן
דער אלוקים הָאָב, וואָס האָט מיך געשיקט, האָט עֵדות געזאָגט
אויף מיר. איר האָט אויך צומאָל נישט געהערט זיין קוֹל, אוּן
אויך נישט געזען זיין מַרְאֶה. אוּן זיין דָּבָר טוט נישט ווען אין
אייך, וואָרים וועמען ער [אלוקים הָאָב] האָט געשיקט, דעם
גלויבּט איר נישט. איר פאָרשט די כִּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, מַחמת איר
מיינט, אַז אין זיי האָט איר חַיֵּי עוֹלם; אוּן זיי זענען עס, וואָס
זאָגן עֵדות אויף מיר; אוּן איר ווילט נישט קומען צו מיר, כּדי
איר זאָלט האָבּן חַיים. איך נעם נישט אָן קיין כָּבוד פון בְּנֵי אָדָם;
איך קען אייך, איר וואָס האָט נישט אין זיך די אַהֲבַת ה'. איך
בין געקומען בְּשֵׁם אלוקים אָבי, אוּן איר זענט מיך נישט מקַבּל;
אויבּ אַן אַנדערער וועט קומען אין זיין אייגענעם נאָמען, אים
וועט איר מקַבּל זיין [מתיכד, כד]. וויאַזוי קאָנט איר גלויבּן,
וואָס נעמט אָן כָּבוד איינער פון דעם אַנדערן, אוּן דעם כָּבוד,
וואָס קומט פון דעם אלוקים אחָד, זוכט איר נישט? מיינט
נישט, אַז איך וועל אייך פאַרקלאָגן פאַר דעם אלוקים הָאָב;
פאַראַן איז איינער, וואָס טוט אייך פאַרקלאָגן, מֹשה, אויף
וועמען איר האָט געהאָפט. וואָרים וואָלט איר געגלויבּט מֹשה,
וואָלט איר אוֹיך מיר געגלויבּט, מַחמת ער האָט געשריבּן

פונוועגן מיר [דברים יח, טו-יח]. אויב אָבער איר גלויבט נישט זיינע כּתובים, וויאַזוי וועט איר גלדיבן מיינע דְּבָרִי?

ו דערנאָך איז רבי מֵלך המָשיחַ אַריבער איוף דער אַנדערער זייט פון דעם יַם-הַגָּלִיל, בּיי טְבֶרְיָה. און אַ גרויסער עוֹלם איז אים נאַכגעגאַנגען, מַחמת זיי האָבּן געזען די נִסִּים, וואָס רבי מֵלך המָשיחַ האָט געטאָן מיט די חוֹלים. און ער איז אַרויפגעגאַנגען אויף דעם הָר, און האָט זיך דאָרטן אַנידערגעזעצט מיט משיחס תַּלמידים. און ער איז געווען נאָענט צום יִידישן יוֹם-טוֹב פֶּסח. און בּעת רבי מֵלך המָשיחַ האָט אויפגעהויבּן זיינע אויגן, און געזען, אַז אַ גרויסער עוֹלם דערנענטערט זיך צו אים, האָט ער געזאָגט צו פיליפּוסן: פונוואַנען זאָלן מיר קויפן לֶחֶם, כּדי די דאָזיקע זאָלן האַבּן וואָס צו עסן? אוּן דאָס האָט ער געזאָגט, אים צו פּרוּאווּן; וואָרים ער אַליין האָט געוואוּסט, וואָס ער וועט טאָן. האָט אים פיליפּוס געענטפערט: פאַר צוויי הונדערט דינָרים לֶחֶם וועט פאַר זיי נישט זיין גענוג, אַז יעדער בַּר אֱנָשׁ זאָל כאָטש קריגן אַבּיסל. זאָגט צו אים איינער פון משיחס תּלמידים, אַנדריי, דער אָח פון שִׁמעוֹן כֵּיפָא: פאַראַן דאָ אַ יִנגל, וואָס האָט פינף גערשטן-בּוויטן אוּן צוויי פיש; אָבּער וואָס איז דאָס פאַר אַזויפיל? האָט רבי מֵלך המָשיחַ געזאָגט: הייסט די מענטשן זיך אַנידערזעצן. אוּן עס איז געווען אַ סַך גרָוָז אויף יענעם פּלאַץ. אוּן די מענטשן האַבּן זיך אַנידערגעזעצט, אַרוּם פינף טויזנט אין צאָל. אוּן רבי מֵלך המָשיחַ האָט גענומען די לֶחֶם, אוּן אַז ער האָט אַ בּרָכה געמאַכט, האָט ער זיי פונאַנדערגעטיילט צו די, וואָס זענען געווען אנידערגעזעצט; אוּן אַזוי איוך פון די פיש, וויפל זיי האַבּן געוואָלט. אוּן אַז זיי זענען געוואָרן זאַט, האָט ער געזאָגט צו משיחס תּלמידים:

זאַמלט צוזויף די פּאַרבערנגען רבֿיס שיריים, אַז ס'זאָל גאָרניט פאַרלוירן גיין. אוּן זיי האַבן זיי צוזויפגענומען אוּן האָבן אָנגעפילט צוועלף קערבּ מיט ברעקלעך פוּן די פינף כִּכְּרוֹת לֶחֶם הַשְּׁעוֹרִים, וואָס זענען איבערגעבליבן פוּן די, וואָס האָבן געגעסן. אוּן בּעת די מענטשן האָבן געזען דעם נס, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן, האַבן זיי געזאָגט: דאָס איז בֶּאֱמת דער נָביא, וואָס דאַרף קומען אויף דער וועלט. אוּן בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט באַמערקט, אַז זיי האַבן בּדֵּעה צוּ קומען אוּן אים נעמען מיט געוואַלט, כּדי אים צוּ מאַכן פאַר אַ מֶלך, האָט ער זיך ווידער צוריקגעצויגן אַליין אויף דעם הָר. אוּן אַז עס איז געוואָרן אָוונט, האַבן משיחס תַּלמידים אַראָפּגענידערט צום יַם, אוּן זיי זענען אַריַינגעגאַנגען אין אַ סִירָה אַריין, אוּן זענען אַריבּערגעפאָרן דעם יַם קיין כּפַר-נַחום. אוּן עס איז שוֹין געווען חֹשֶׁךְ, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז נאָך נישט געקומען צוּ זיי. אוּן דער יַם האָט זיך אויפגעהויבן, ווייל אַ גרויסער ווינט האָט געבּלאָזן. אוּן נאָכדעם ווי זיי זענען אָפּגעפאָרן אַן עֶרֶך פּוּן פינף אוּן צוואַנציק, אָדער דרייסיק סטאַדיעס, האָבן זיי געזען רבי מֶלך המָשיחַ גיין אויפן יַם, אוּן זיך דערנענטערן צוּ דער סִירָה, אוּן זיי האָבן מוֹרא געהאַט. אָבּער ער האָט צוּ זיי געזאָגט: אֲנִי הוּא; האָט נישט קיין מוֹרא. אוּן זיי האָבן אים געוואָלט אַריַינענעמען אין דער סִירָה אַריין; אוּן די סִירָה האָט זיך תֵּכּף דערנענטערט צום לאַנד, וואוהין זיי זענען געפאָרן. אויף מָחָר האָט דאָס עם, וואָס איז געשטאַנען אויף דער אַנדערער זייט יַם, געזען, אַז דאָרטן איז נישט געווען קיין אַנדערע סִירָה אויסער איינער, אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז נישט אַריַינגעגאַנגען מיט משיחס תַּלמידים אין דער סִירָה אַריין, נייערט, אַז זיינע תַּלמידים זענען אַוועקגעפאָרן אַליין. עס זענען אָבּער אָנגעקומען אַנדערע שיפן פּוּן טְבֶרְיָה, נאָענט צוּ דעם

פּלאַץ, וואוּ זיי האָבּן געגעסן דאָס לֶחֶם, נאָכדעם ווי הָאָדוֹן האָט אַ בּרָכה געמאַכט; און ווען דאָס עם האָט געזען, אַז ער איז דאָרט נישטאָ, און אויך נישט זיינע תַּלמידים, זענען זיי אַריין אין די שיפן, און זענען געפאָרן קיין כּפַר-נַחוּם, און האָבּן געזוכט אים. און אַז זיי האָבּן אים געפונען אויף יענער זייט יַם, האָבּן זיי צו אים געזאָגט: רֶבִּי, ווען בּיסטוּ אַהערגעקומען? האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט, און געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, איר זוכט מיך, נישט מַחמת איר האָט געזען די נְסים, נייערט ווייל איר האָט געגעסן פון די לֶחֶם, און זענט זאַט געוואָרן. מיט אייך נישט פאַר דער אכֶל, וואָס גייט פאַרלוירן, נייערט פאַר דער אכֶל, וואָס פאַרבּלייבּט פאַר חַיֵּי עוֹלם, וואָס דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] וועט אייך געבּן; וואָרים אויף אים האָט אלוקים הָאָב [עַתִּיק יוֹמִין,דניאל ז, יג] געלייגט זיין חותם. און זיי האָבּן צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן, כּדי צו טאָן די פְּעָלֵי ה'? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: דאָס איז דאָס פּוֹעַל ה', אַז איר זאָלט גלויבּן אין אים, וועמען ער האָט געשיקט. און זיי האָבּ צו אים געזאָגט: וואָס טוסטוּ דען פאַר אַן אוֹת [נס], אַז מיר זאָלן זען, און דיר גלויבּן? וואָס טוסטוּ אויף? אָבוֹתֵינוּ האָבּן געגעסן מַן אין דער מִדבּר; ווי סע שטייט געשריבּן: ער האָט זיי געגעבּן צו עסן לֶחֶם פון שָׁמַיִם [שמוֹת טז,ד-טו; תהלים עח, כד; קה, מ]. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, נישט מֹשה האָט אייך געגעבּן לֶחֶם פון שָׁמַיִם, נייערט מיין אלוקים אָבי גיט אייך דאָס אֱמֶתע לֶחֶם פון שָׁמַיִם. וואָרים דאָס לֶחֶם פון ה' איז דאָס, וואָס קומט אַראָפּ פון שָׁמַיִם, און גיט חַיים צו דער וועלט. האָבּן זיי צו אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, גיב אונדז תָּמיד דאָס דאָזיקע לֶחֶם. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי געזאָגט: אֲנִי הוּא דאָס לֶחֶם הַחַיים; דער, וואָס קומט צו

מיר, וועט קיינמאָל נישט הונגעריק זיין, אוּן דער, וואָס גלויבט אין מיר, וועט קיינמאָל נישט זיין דאָרשטיק. אָבער איך האָב אייך געזאָגט, אַז איר האָט מיך געזען, אוּן דאָך האָט איר נישט געגלויבט. אַצלדינג, וואָס דער אלוקים הָאָב גיט מיר, וועט קומען צוּ מיר; אוּן דעם, וואָס קומט צוּ מיר, אים וועל איך בּאַיין-אוֹפן נישט אַרויסוואַרפן. וואָרים איך בּין אַראָפגעקומען פוּן שָׁמַיִם, נישט צוּ טאָן מיין אייגענעם רָצון, נייערט דעם רָצון פוּן אים, וואָס האָט מיך געשיקט. אוּן דאָס איז דער רָצון פוּן אים, וואָס האָט מיך געשיקט, אַז פוּן דעם אַלעמען, וואָס ער האָט מיר געגעבּן, זאָל איך גאָרניט פאַרלירן, נייערט איך זאָל עס אויפשטעלן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן. וואָרים דאָס איז דער רָצון פוּן מיין אלוקים אָבי, אַז יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס זעט דעם זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער], אוּן גלויבט אין אים, זאָל האָבּן חַיֵּי עוֹלם; אוּן איך וועל אים אויפשטעלן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן . די יִדן האָבּן דעריבּער געמורמלט קעגן אים, מַחמת ער האָט געזאָגט: איך בּין דאָס לֶחֶם, וואָס איז אַראָפגעקומען פוּן שָׁמַיִם. אוּן זיי האָבּן געזאָגט: איז נישט דער דאָזיקער יהושע/ישוע בֶּן-יוֹסף, וועמעס אָב אוּן אֵם מיר קענען? וויאַזוי טוט ער איצט זאָגן: איך בּין אַראָפגעקומען פוּן הימל? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: מורמלט נישט צווישן זיך. קיינער קאָן נישט קומען צוּ מיר, סיידן אלוקים הָאָב, וואָס האָט מיך געשיקט, ציט אים; אוּן איך וועל אים אויפשטעלן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן . סע שטייט געשריבּן אין די נבִיאים: אוּן זיי וועלן אַלע זיין געלערנט פוּן ה' [ישעיה נד,יג]. יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס האָט געהערט אוּן געלערנט פוּן אלוקים הָאָב, קומט צוּ מיר [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער]. נישט, אַז עמיצער האָט געזען אלוקים הָאָב, אַחוץ דער, וואָס איז פוּן ה', ער האָט געזען אלוקים הָאָב . באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס גלויבט

אין מיר, האָט חַיֵּי עוֹלם. אֲנִי הוּא דאָס לֶחֶם הַחַיִּים. אייערע אָבות האָבן געגעסן מַן אין דער מִדבּר, אוּן זענען נִפְטָר. דאָס דאָזיקע איז דאָס לֶחֶם, וואָס קומט אַראָפּ פון שָׁמַיִם, כּדי מע זאָל עסן דערפון, אוּן נישט שטאַרבן. אֲנִי הוּא דאָס לֶחֶם הַחַי, וואָס איז אַראָפּגעקומען פון שָׁמַיִם; אויב עמיצער וועט עסן פון דעם דאָזיקן לֶחֶם, וועט ער לעבן לְעוֹלָם; אוּן דאָס לֶחֶם, וואָס איך וועל געבן פאַר דעם חַיים פון דער וועלט, איז מיין [פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז]. די יִידן האָבן זיך דעריבּער געאַמפּערט איינער מיט דעם אַנדערן, אַזוי צו זאָגן: וויאַזוי קען ער אוּנדז געבן זיין בָּשָׂר צו עסן? רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער צו זיי געזאָגט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך, אויב איר וועט נישט עסן דאָס [פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז] פון דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], אוּן טרינקען זיין [דַּם הַבְּרִית; ירמ' לא,לא פֶּסַח כּוֹס שלִישִׁי] דָּם, האָט איר נישט קיין חַיים אין זיך. דער, וואָס עסט מיין [פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז], אוּן טרינקט מיין [דַּם הַבְּרִית; ירמ' לא,לא פֶּסַח כּוֹס שלִישִׁי] דָּם, האָט חַיֵּי עוֹלם; אוּן איך וועל אים אויפשטעלן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן. וואָרים מיין [פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז] איז אֱמֶת אכֶל, אוּן מיין [דַּם הַבְּרִית; ירמ' לא,לא פֶּסַח כּוֹס שלִישִׁי] דָּם איז אֱמֶת ער געטראַנק. דער, וואָס עסט מיין [פֶּסַח] בָּשָׂר [שמות יב,ח; ישעיה נג,ז], אוּן טרינקט מיין [דַּם הַבְּרִית; ירמ' לא,לא פֶּסַח כּוֹס שלִישִׁי] דָּם, בלייבט אין מיר, אוּן איך אין אים. אַזוי וויי דער לעבעדיקער אלוקים הָאָב האָט מיך געשיקט, אוּן איך לעב דורך דעם אלוקים הָאָב, אַזוי וועט דער, וואָס עסט מיך [פֶּסַח שֶׁה פון בְּרִית חֲדָשָׁה], אויך לעב פון מיינעטוועגן. דאָס דאָזיקע איז דאָס לֶחֶם, וואָס איז אַראָפּגעקומען פון שָׁמַיִם: נישט ווי אייערע אָבות האָבן געגעסן, אוּן זענען נִפְטָר; דער, וואָס עסט דאָס דאָזיקע לֶחֶם, וועט לעבן אויף לְעוֹלָם. דאָס

דאָזיקע האָט רבי מֵלך המָשיחַ געזאָגט אין דער שוּל, בּעת ער האָט געלערנט תּוֹרה אין כּפַר-נַחוּם. אוּן אַ סַך פוּן זיינע תַּלמידים, בּעת זיי האָבּן דאָס געהערט, האָבּן געזאָגט: דאָס איז אַ האַרבּ דָּבָר; ווער קאָן דאָס הערן? רבי מֵלך המָשיחַ האָט אָבּער פאַרשטאַנען אין זיך, אַז זיינע תַּלמידים האָבּן געמוּרמלט דערבּיי, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: טוּט דאָס אייך גוֹרם זיין צוּ שטרויכלען? אוּן וואָס, אויבּ איר זאָלט זען דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] אַרויפגיין, וואוּ ער איז פריער געווען? דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז דאָס, וואָס גיט [הַתְּחִיָּה] חַיים; דאָס בָּשָׂר נוּצט צוּ גאָרניט; די דָּבָר, וואָס איך האָבּ גערעדט צוּ אייך, זענען רוּחַ אוּן חַיים. אָבּער פאַראַן עטלעכע צווישן אייך, וואָס גלויבּן נישט. וואָרים רבי מֵלך המָשיחַ האָט געוואוּסט פוּן אָנהייבּ אָן, ווער עס זענען די, וואָס האָבּן נישט געגלויבּט, אוּן ווער עס וועט אים איבּערענטפערן. אוּן ער האָט געזאָגט: דערפאַר האָבּ איך צוּ אייך געזאָגט, אַז קיינער קאָן נישט קוּמען צוּ מיר, סיידן דאָס איז אים בּאַשערט געוואָרן פוּן דעם אלוקים הָאָב. פוּן דעמאָלט אָן האָבּן זיך אַ סַך פוּן זיינע תַּלמידים צוּריקגעצויגן, אוּן זענען מער מיט אים נישט געגאַנגען. רבי מֵלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט צוּ די צוועלף: ווילט איר אוּיך אַוועקגיין? אוּן שִׁמעוֹן כֵּיפָא האָט אים געענטפערט: אֲדוֹנִי, צוּ וועמען זאָלן מיר גיין? דוּ האָסט די דבָרים פוּן חַיֵּי עוֹלם. אוּן מיר האָבּן געגלויבּט, אוּן ווייסן, אַז דוּ בּיסט דער קְדוֹשׁ פוּן ה'. האָט רבי מֵלך המָשיחַ זיי געענטפערט: האָבּ איך נישט אייך, די צוועלף, אויסדערוויילט, אוּן איינער פוּן אייך איז אַ טייוול? אוּן ער האָט גערעדט פוּן יהוּדה בֶּן-שִׁמעון אִיש-קרִיוֹת, וואָרים ער איז געווען דער, וואָס האָט רבי מֵלך המָשיחַ געזאָלט איבּערענטפערן, הַגַּם איינער פוּן די צוועלף.

ז אוּן נאָכדעם איז רבי מֵלך המָשיחַ ארוּמגעגאַנגען אין גָּלִיל;

וואָרים ער האָט נישט געוואָלט אַרומגיין אין יהודה, מַחמת די יִדן האָבן געזוכט אים צו טייטן. אוּן דער יִדישער יוֹם-טוֹב סוּפֿות האָט זיך דערנענטערט. זיינע אַחִים האָבן דעריבּער צו אים געזאָגט: קער אָפּ פוּנדאַנען אוּן גיי קיין יהודה, כְּדי דיינע תַּלמידים זאָלן אויך זען די מַעשׂים, וואָס דוּ טוּסט. וואָרים קיינער טוּט נישט קיין שוּם זאַך בּסֵתר, אויבּ ער בּאַגערט אָפן בּאַקאַנט צו זיין. אויבּ דוּ טוּסט די דאָזיקע זאַכן, אַנטפֿלעק דיך פאַר דער וועלט. וואָרים אַפילו זיינע אַחִים האָבן נישט געגלויבּט אין אים. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער צו זיי געזאָגט: מיין צייט איז נאָך נישט געקוּמען, אָבּער אייער צייט איז אַלעמאָל גרייט. די וועלט קאָן אייך נישט פיינט האָבּן; מיך אָבּער האָט זי פיינט, מַחמת איך זאָג אֵדות אויף איר, אַז אירע מַעשׂים זענען שלעכט. גייט, זייט עוֹלה-רֶגל אויף יוֹם-טוֹב; איך בין נישט עוֹלה-רֶגל אויף דעם דאָזיקן יוֹם-טוֹב, מַחמת מיין צייט איז נאָך נישט מְמַלא געווארן. אוּן בּעת ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער געבּליבּן אין גָלִיל. אוּן נאָכדעם ווי זיינע אַחִים זענען עוֹלה-רֶגל געווען איוף יוֹם-טוֹב, איז ער אויך עוֹלה-רֶגל געווען, נישט אָפן, נייערט בּסֵתר. אוּן יוֹם-טוֹב האָבן אים די יִדן געזוכט, אוּן געזאָגט: וואוּ איז ער? אוּן עס איז געווען וועגן אים אַ סַך געמורמל צווישן דעם הֲמוֹן עם; טייל האָבן געזאָגט: ער איז טוֹב, אַנדערע האָבן געזאָגט: לאׂ, ער פאַרפירט דאָס עם. דאָך האָט קיינער נישט גערעדט אָפן וועגן אים, אויס מוֹרא פאַר די יִדן. אוּן בּעת עס איז שוֹין געווען אין מיטן פוּן דעם יוֹם-טוֹב, איז רבי מֶלך המָשיחַ אַרויפגעגאַנגען אין בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן האָט
געלערנט תּוֹרה. אוּן די יִדן האָבן זיך געחִידושט, אוּן געזאָגט: וויאַזוי קאָן דער דאָזיקער אַ יודע-סֵפר, אַז ער האָט קיינמאָל נישט געלערנט? רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי דעריבּער געענטפערט,

אוּן געזאָגט: מיין תּוֹרה איז נישט מיינע, נייערט דעמס, וואָס האָט מיך געשיקט. אויבּ עמיצער איז וויליק צוּ טאָן זיין רָצון, וועט ער וויסן פּוּן דער לערנונג, צי זי איז פּוּן ה', אָדער צי איך רעד פּוּן מיר אַליין. דער, וואָס רעדט פּוּן זיך אַליין, זוכט זיין אייגענעם כָּבוד; דער אָבּער, וואָס זוכט דעם כָּבוד פּוּן דעם, וואָס האָט אים געשיקט, דער דאָזיקער איז וואָרהאַפּטיק, אוּן קיין אוּמגערעכטיקייט איז אין אים נישטאָ. האָט אייך מֹשה נישט געגעבּן די תּוֹרה? אוּן דאָך האַלט קיינער נישט פּוּן אייך די תּוֹרה. פאַרוואָס זוכט איר מיך צוּ טייטן? אוּן דער המוֹן האָט אים געענטפערט: דוּ האָסט אַ שד; ווער זוכט דיך צוּ טייטן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט, אוּן צוּ זיי געזאָגט: איך האָבּ געטאָן איין זאָך, אוּן איר אַלע חידושט זיך דעריבּער. מֹשה האָט אייך געגעבּן מִצוַת-מִילה [נישט, אַז עס איז פּוּן משהן, נייערט פּוּן די אָבוֹת], אוּן איר זענט מל אָ מענטשן אוֹם שבּת. בּכֵּן, אויבּ מען איז מַל אַ מענטשן אוֹם שַבּת, כּדי נישט עוֹבר צוּ זיין אויף תּוֹרת-מֹשה, פאַרוואָס צערנט איר אויף מיר, וואָס איך האָבּ אוֹם שַבּת אַ גאַנצן מענטשן געזוּנט געמאכט? מַשפּט נישט לפָּנים, נייערט מִשפּט אַ גערעכט מִשפּט. אוּן עטלעכע ירוּשָלַיִמער האָבּן געזאָגט: איז דאָס נישט דער, וועמען זיי זוכן צוּ טייטן? אָט רעדט ער אָפּן, אוּן זיי זאָגן אים גאָרניט. זאָל עס זיין, אַז די שָׂרים ווייסן בּאֱמת, אַז דאָס איז דער רבי מֶלך המָשיחַ? מיר ווייסן פּונוואַנען ער איז; אָבּער ווען רבי מֶלך המָשיחַ וועט קוֹמען, וועט קיינער נישט ווייסן פּונוואַנען ער איז.
רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער אויסגערופן אין דעם בֵּית-הַמִקדש, בּעת ער האָט געלערנט, אוּן געזאָגט: איר קענט מיך, אוּן איר ווייסט פּונוואַנען איך בּין? איך בּין אָבּער נישט געקוֹמען פּוּן מיר אַליין, נייערט דער, וואָס האָט מיך געשיקט, איז וואָרהאַפּטיק, אוּן אים קענט איר נישט. איך קען אים,

מַחמת איך בין פּון אים, אוּן ער האָט מיך געשיקט. זיי האָבּן דעריבּער געזוכט אים צוּ כאַפּן; נאָר קיינער האָט נישט געלייגט קיין האַנט אויף אים, מַחמת זיין שָׁעה איז נאָך נישט געקומען. אָבּער אַ סַך פּון דעם עם האָבּן געגלויבּט אין אים, אוּן זיי האָבּן געזאָגט: ווען רבי מֶלך המָשיחַ וועט קומען, וועט ער דען טאָן מער נְסים, ווי דער דאָזיקער האָט געטאָן? אוּן די פּרושים האָבּן געהערט, ווי דאָס עם רעדט אַזוינס וועגן אים, אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פּרושים האָבּן אַרויסגעשיקט מְשָׁרֵת אים צוּ כאַפּן. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: נאָך אַ קליינע ווייל בּין איך מיט אייך, דערנאָך גיי איך צוּ אים, וואָס האָט מיך געשיקט; איר וועט מיך זוכן, אוּן וועט מיך נישט געפינען; אוּן וואוּ איך בּין, קאָנט איר נישט קומען. האָבּן די יִדן געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואוּהין טראַכט ער צוּ גיין, וואָס מיר וועלן אים נישט געפינען? וועט ער אֶפשר גיין צוּ די אין גָלות צווישן די גריכן, אוּן לערנען די גריכן? וואָס מיינט דאָס דָּבָר, וואָס ער האָט געזאָגט: איר וועט מיך זוכן אוּן נישט געפינען; אוּן וואוּ איך בּין, קאָנט איר נישט קומען? אוּן אין דעם לעצטן יוֹם , דעם גרויסן יוֹם פּונעם יוֹם-טוֹב, הושענא רבא, איז רבי מֶלך המָשיחַ געשטאַנען, אוּן האָט אויסגערופּן: אויבּ עמיצער איז דאָרשטיק, זאָל ער קומען צוּ מיר אוּן טרינקען. דער, וואָס גלויבּט אין מיר, וועלן פּון זיין בָּשָׂר, לויט ווי דער פָּסוק זאָגט, פליסן טייכן פּון מַיִם חַיִּים [ישעיה מד,ג]. אוּן דאָס האָט ער דערעדט פּון דעם רוּחַ- הַקוֹדֶשׁ, וואָס די, וואָס גלויבּן אין אים, האָבּן באַדאַרפט מקַבּל זיין; וואָרים דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז נאָך נישט געווען געגעבּן געוואָרן, מַחמת רבי מֶלך המָשיחַ איז נאָך נישט געווען פאַרהערלעכט. אוּן טייל פּון דעם עם, בּעת זיי האָבּן געהערט די דאָזיקע רייד, האָבּן געזאָגט: דער דאָזיקער איז בּאֱמת דער נָביא. אַנדערע האָבּן געזאָגט: דאָס איז דער רבי

מֶלך המָשיחַ. אַנדערע ווידער האָבן געזאָגט: וואָס, צי טוט דער רבי מֶלך המָשיחַ אַרויסקומען פון גָלילֿ? האָבן נישט די כִּתבֵי-הַקוֹדֶש געזאָגט, אַז דער רבי מֶלך המָשיחַ קומט פון דעם זֶרַע פון דָוִדן, אוּן פון בֵּית-לֶחֶם, די שטעטל, פון וואָנען דָוִד איז געווען? אוּן עס האָט זיך אויפגעהויבן וועגן אים אַ מַהלוֹקה בּיים עם. אוּן טייל פון זיי האָבן אים געוואָלט כאַפן; נאָר קיינער האָט אויף אים נישט געלייגט אַ האַנט. אוּן די מְשָרֵת זענען דעריבּער געקומען צוּ די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פרושים; אוּן יענע האָבן צוּ זיי געזאָגט: פאַרוואָס האָט איר אים נישט געבּראַכט? האָבן די מְשָרֵת געענטפערט: ס'האָט נאָך קיינמאָל אַ בַּר אֱנָש אַזוי גערעדט, ווי דער דאָזיקער בַּר אֱנָש! האָבן די פרושים זיי געענטפערט: זענט איר אויך פאַרפירט געוואָרן? צי האָט עמיצער פון די שָׂרים, אָדער פון די פרושים, געגלויבּט אין אים? אָבּער דער דאָזיקער הַמוֹן, וואָס קען נישט די תּוֹרה, איז פאַרשאָלטן. זאָגט צוּ זיי נַקדימוֹן, דער, וואָס איז צוּ אים פריער געקומען, הַגַם ער איז געווען איינער פון זיי: מִשפט דען אונדזער תּוֹרה אַ מענטשן איידער זי הערט קוֹדם פון אים אַליין, אוּן מע ווייסט וואָס ער טוט? האָבן זיי געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: בּיסטוּ אויך פון גָלילֿ? פאָרש, אוּן זע, אַז פון גָלילֿ שטייט נישט אויף קיין נָביא [מל"ב יד,כה]. אוּן איטלעצער איז זיך אַהיימגעגאַנגען.

ח אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז געגאַנגען צוּ דעם

הַר-הַזֵּיתים. אָבּער אין דער פרי איז ער ווידער געקומען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן דאָס גאַנצע עוֹלם איז געקומען צוּ אים; אוּן ער האָט זיך אַנידערגעזעצט, אוּן האָט זיי געלערנט. אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים] אוּן די פרושים האָבן געבּראַכט אַן אִשָּה, וואָס מען האָט געכאַפּט בּיי זנוּת; אוּן זיי האָבן זי אַוועקגעשטעלט אין דער מיט, אוּן האָבן צוּ אים

געזאָגט: רֶבִּי, די דאָזיקע אִשה איז געכאַפּט געוואָרן בּיי זנות, טאַקע בּשַׁעת מַעשׂה. אין דער תּוֹרה האָט אונדז מֹשה [רבינו] געבאָטן אַזוינע צו פאַרשטיינען; וואָס זאָגסטו דערצו? און דאָס האָבּן זיי געזאָגט, אים צו פּרוּאווען, כּדי זיי זאָלן עפּעס האָבּן וועגן וואָס אים צו פאַרקלאָגן. אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך איינגעבּויגן, און געשריבּן מיטן פינגער אויף דער ערד. און אַזוֹיווי זיי האָבּן געהאלטן אין פרעגן ווייטער, האָט ער זיך אויפגעהויבּן, און האָט צו זיי געזאָגט: דער צווישן אייך, וואָס איז אָן אַ עבֿירה, זאָל זיין דער ערשטער צו וואָריפן אויף איר אַ שטיין. און ער האָט זיך וויידער איינגעבּויגן, און געשריבּן אויף דער ערד. און אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, זענען זיי אַרויסגעגאַנגען איינער נאָכן אַנדערן, אָנהייבּנדיק פּון דעם עלטסטן, בּיזן לעצטן; און רבי מֶלך המָשיחַ איז געבּליבּן אַליין, און די אִשָּׁה איז געשטאַנען אין דער מיט. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אויפגעהויבּן, און האָט צו איר געזאָגט: אִשה, וואו זענען זיי? האָט דיך קיינער נישט פאַרמִשפּט? און זי האָט געזאָגט: קיינער נישט, אָדוֹנִי. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו איר געזאָגט: אויך איך פאַרמִשפּט דיך נישט; גיי, און פּון איצט אָן זינדיק נישט מער. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו זיי וויידער געערעדט, אַזוי צו זאָגטן: אֲנִי הוּא דאָס אוֹר הָעוֹלָם; דער, וואָס גייט מיר נאָך, וועט קיינמאָל נישט גיין אין דער חֹשֶׁךְ, נייערט וועט האָבּן דאָס אוֹר הַחַיים. די פרושים האָבּן דעריבּער צו אים געזאָגט : דו זאָגסט עֵדות פּונוועגן דיר אַליין; דיין עֵדות איז נישט אֱמת. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: אויבּ אַפילו איך זאָג עֵדות פּוונעגן מיר אַליין, איז מיין עֵדות אֱמת, וואָרים איך וויים פּונוואַנען איך בּין געקומען, און וואוהין איך גיי; איר אָבּער וויסט נישט פּונוואַנען איך קום, אָדער וואוהין איך גיי. איר טוט מִשפּטן לויט דעם פלייש; איך

מִשפּט קיינעם נישט. אוּן אויבּ אַפילוּ איך טוּ מִשפּטן, איז מיין מִשפּט אֱמת; ווָאָרים איך בּין נישט אַליין, נייערט איך אוּן דער אלוקים הָאָב, ווָאָס האָט מיך געשיקט. אוּן אויך אין דער תּוֹרה שטייט געשריבּן, אַז דאָס עֵדות פוּן צוויי בְּנֵי אָדָם איז אֱמת [דברים יט, טו]. איך זאָג עֵדות פוּנוועגן מיר אַליין, אוּן דער אלוקים הָאָב, ווָאָס האָט מיך געשיקט, זאָגט אויך עֵדות פוּנוועגן מיר. זיי האָבּן דעריבּער צוּ אים געזאָגט: ווּאוּ איז דיין אָבּ? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: איר קענט נישט מיך, אוּן נישט מיין אלוקים הָאָב; אויבּ איר ווָאָלט מיך געקענט, ווָאָלט איר אויך געקענט מיין אלוקים הָאָב. די דאָזיקע רייד האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט אין דער בּית האוצר, בּעת ער האָט געלערנט תּוֹרה אין דעם בֵּית-הַמִקדש; אוּן קיינער האָט אים נישט גענומען, מַחמת זיין שָׁעה איז נאָך נישט געווען געקוּמען. ער האָט דעריבּער ווידער צוּ זיי געזאָגט: איך גיי אַוועק, אוּן איר וועט מיך זוכן; אָבּער איר וועט שטאַרבּן אין אייערע זינד; ווּאוּהין איך גיי, קענט איר נישט קוּמען. האָבּן די יִידן דעריבּער געזאָגט: וויל ער זיך אֶפשר טייטן, מַחמת ער זאָגט: ווּאוּהין איך גיי, קענט איר נישט קוּמען? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: איר זענט פוּן אוּנטן, איך בּין פוּן אויבּן; איר זענט פוּן דער וועלט; איך בּין נישט פוּן דער וועלט. דערפאַר האָבּ איך צוּ אייך געזאָגט, אַז איר וועט שטאַרבּן אין אייערע זינד. ווָאָרים סיידן איר וועט גלויבּן, אַז אֲנִי הוּא, וועט איר שטאַרבּן אין אייערע זינד. האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: ווער בּיסטוּ? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: טאַקע דער, ווָאָס איך האָבּ אייך געזאָגט פוּן אָנהייבּ אָן. איך האָבּ אַ סַך צוּ רעדן פוּנוועגן אייך, אוּן צוּ מִשפּטן; אָבּער דער, ווָאָס האָט מיך געשיקט, איז אֱמת, אוּן דאָס, ווָאָס איך האָבּ פוּן אים גֶהערט, דאָס רעד איך צוּ דער וועלט. נאָר זיי האָבּן נישט פאַרשטאַנען,

אַז ער האָט צוּ זיי גערעדט פּון דעם אלוקים הָאָב. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: בּעת איר וועט האָבּן דערהויבּן דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח], דעמאָלט וועט איר וויסן, אַז אֲנִי הוּא, אוּן אַז איך טוּ גאָרניט פּון מיר אַליין, נייערט ווי דער אלוקים הָאָב האָט מיך געלערנט, אַזוי רעד איך. אוּן דער, וואָס האָט מיך געשיקט, איז מיט מיר; ער האָט מיך נישט געלאָזן אַליין; וואָרים איך טוּ תָּמיד דאָס, וואָס אים איז וואוילגעפעלן. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, האָבּן אַ סַך געגלויבּט אין אים. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט צוּ יענע יִדן, וואָס האָבּן אין אים געגלויבּט: אויבּ איר וועט בּאַרִיֶה בּיי מיין דָּבָר, זענט איר בּאֶמת מיינע תּלמידים, אוּן איר וועט קענען דעם אֶמת, אוּן דער אֶמת וועט אייך מאַכן פריי. האָבּן זיי אים געענטפערט: מיר זענען אַבָרָהמס זֶרַע, אוּן זענען נאָך קיינמאָל נישט געווען פאַרקנעכט צוּ קיין מענטשן; וויאַזוי זאָגסטוּ : איר וועט ווערן פריי? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געענטפערט: באֶמת, באֶמת, איך זאָג אייך: יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס באַגייט אַ זינד, איז דער עֶבֶד פוּן זינד. אוּן דער עֶבֶד פאַרבּלַייבּט נישט אין דעם בַּית לְעוֹלָם; דער זוּן פאַרבּלַייבּט לְעוֹלָם. דעריבּער, אויבּ דער זוּן [דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער] וועט אייך מאַכן פריי, וועט איר באֶמת זיין פריי. איך ווייס, אַז איר זענט אַבָרָהמס זֶרַע; אָבּער איר זוכט מיך צוּ טייטן, מַחמת מיין דָּבָר געפינט נישט קיין פּלאַץ בּיי אייך. איך רעד דאָס, וואָס איך האָבּ געזען בּיי מיין אלוקים אֲבִי, אוּן איר טוּט אויך דאָס, וואָס איר האָט געהערט פּון אייער אָב. אוּן זיי האָבּן געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: אַבָרָהם איז אָבִינוּ. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי: וועָן איר וואָלט געווען אַברהמס יְלָדִים, וואָלט איר געטאָן די מַעשִׂים פּון אַבָרָהם. אָבּער איר זוכט מיך איצט צוּ טייטן, אַ מענטשן, וואָס האָט אייך געזאָגט דעם אֶמת, וועלכן איך האָבּ

געהערט פון ה'; דאָס האָט אַבֿרָהם נישט געטאָן. איר טוט די מַעשׂים פון אייער אָב. האָבן זיי צו אים געזאָגט: מיר זענען נישט געבוירן געוואָרן דורך זנות; מיר האָבן איין אָב, ה'. האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: ווען ה' וואָלט געווען אייער אָב, וואָלט איר מיך ליבּ געהאַט, וואָרים איך בין אַרויסגעגאנגען און בין געקומען פון ה'; וואָרים נישט פון מיר אַליין בין איך געקומען, נייערט ער האָט מיך געשיקט. פאַרוואָס פארשטייט איר נישט מיין רעדן? דערפאַר וויל איר קאָנט נישט הערן מיין דָבָר. איר זענט פון אייער אָב, דעם שָׂטן, און די תַּאוות פון אייער אָב - דאָס איז אייער רָצון צו טאָן. ער איז געווען אַ רוֹצֵחַ פון אָנהייבּ אָן, און איז נישט געשטאָנען אין דעם אֱמת, מַחמת עס איז אין אים נישטאָ קיין אֱמת. בּשַׁעת ער רעדט אַ שקר, רעדט ער לויט זיין אייגענער טֶבע, וואָרים ער איז אַ שַׁקרן, און דער אָב פון שֶׁקר. אָבּער וויל איך זאָג דעם אֱמת, גלויבּט איר מיר
נישט. ווער פון אייך טוט מיך בּאַשולדיקן אין אַ זינד? אויבּ איך זאָג אֱמת, פאַרוואָס גלויבּט איר מיר נישט? דער, וואָס איז פון ה', טוט הערן די רייד פון ה'; דעריבּער הערט איר זיי נישט, מַחמת איר זענט נישט פון ה'. האָבן די יִדן געענטפערט, און צו אים געזאָגט: צי זָאגן מיר נישט מיט רעכט, אַז דו בּיסט אַ שומרוֹני, און האָסט אַ שד? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: איך האָבּ נישט קיין שד, נייערט איך גיבּ אָפּ כָּבוד מיין אלוקים אֲבִי, און איר זענט מיך מבַזה. אָבּער איך זוך נישט מיין אייגענעם כָּבוד; פאַראַן איינער, וואָס טוט אים זוכן און מִשפּטן. באֱמת, באֱמת, איך זָאג אייך, אויבּ איינער היט אָפּ מיין דָבָר, וועט ער קיינמאָל נישט זען מָוֶת. האָבן די יִדן צו אים געזאָגט: איצט ווייסן מיר, אַז דו האָסט אַ שד. אַבֿרָהם איז נִפְטָר, און די נבִיאים; און דו זאָגסט: אויבּ איינער היט אָפּ מיין

דָּבָר, וועט ער קיינמאָל נישט פאַרזוכן פון מָוֶת. ביסטוּ גרעסער פון אַברהם אָבינוּ, וואָס איז נִפְטָר? און די נביאים זענען נִפְטָר; פאַר וועמען מאַכסטוּ דיך אַליין? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: אויב איך גיב מיר אַליין אָפּ כָּבוד, איז מיין כָּבוד גאָרניט; עס איז מיין אלוקים אֲבִי, וואָס גיט מיר אָפּ כָּבוד, פון וועמען איר זאָגט, אַז הוּא אֱלֹקֵינוּ. און איר האָט אים נישט געקענט; אָבּער איך קען אים. און אויב איך וואָלט זאָגן: איך קען אים נישט, וואָלט איך זיין אַ שַׁקְרָן גלייך צוּ אייך; אָבּער איך קען אים, און היט אָפּ זיין דָּבָר. אייער אָב אַברָהם האָט זיך געפרייט צוּ זען מיין יוֹם [בראשית מט,י]; און ער האָט אים געזען, און זיך משַׂמֵחַ געווען. די יִדן האָבּן דעריבּער געזאָגט צוּ אים דוּ ביסט נאָך נישט אַלט קיין פופציק יאָר, און דוּ האָסט געזען אַברָהם? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך, איידער אַברָהם איז געווען, אֲנִי הוּא. זיי האָבּן דעריבּער אויפגעהויבּן שטיינער צוּ וואַרפן אויף אים; אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך פאַרבּאָרגן, און איז אַרויסגעגאַנגען פון דעם בֵּית-הַמִקדש.

ט

און בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז פאַרבּיגעגאַנגען, האָט ער געזען אַ בֶּן אָדָם, וואָס איז געווען בּלינד פון זיין געבּוּרט אָן. און משיחס תַּלמידים האָבּן אים געפרעגט: רֶבִּי, ווער האָט געזינדיקט, דער דאָזיקער בַּר אֱנָשׁ, אָדער זיינע הוֹרים, וואָס ער איז געבּוירן געוואָרן בּלינד? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: נישט ער האָט געזינדיקט, און נישט זיינע הוֹרים, נייערט כּדי די מַעשִׂים פון ה' זאָלן אין אים אַנטפּלעקט ווערן. מיר מוזן טאָן די מַעשִׂים פון אים, וואָס האָט מיך געשיקט, כָּל-זמַן עס איז יוֹם; סע קומט אָן די לַיְלָה, ווען קיינער קאָן נישט אַרבּעטן. כָּל-זמַן איך בּין אין דער עוֹלם הַזֶּה, אֲנִי הוּא דאָס אוֹר הָעוֹלָם. בּעת ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער

אויסגעשפּיגן אויף דער ערד, אוּן געמאַכט אַ ליים פּוּן דעם
שפּײַעכץ, אוּן האָט אים בּאַשמירט די אויגן מיט דעם
ליים, אוּן צוּ אים געזאָגט: גיי, וואַש דיך אין דעם טײַך שִׁילוֹחַ,
וואָס איז טײַטש: געשיקטער. ער איז דעריבּער געגאַנגען, אוּן
האָט זיך געוואַשן, אוּן איז צוריקגעקוּמען זעענדיק. די שכֵנים,
אוּן די, וואָס האָבּן אים פריער געזען, בּעת ער איז געווען אַ
בּעטלער, האָבּן געזאָגט: איז דאָס נישט דער, וואָס איז געזעסן
אוּן האָט געבּעטלט? אַנדערע האָבּן געזאָגט: ער איז עס;
אַנדערע ווידער האָבּן געזאָגט: לֹא, נאָר ער איז ענלעך צוּ אים.
אוּן ער האָט געזאָגט: אֲנִי הוּא. האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: וויאַזוי
זענען דיינע אויגן געעפנט געוואָרן? אוּן ער האָט געענטפערט:
דער בַּר אֱנָשׁ, וואָס ווערט גערופן יהושע/ישוע, האָט געמאַכט אַ
ליים, אוּן האָט בּאַשמירט מיינע אויגן, אוּן האָט צוּ מיר געזאָגט:
גיי צוּם שִׁילוֹחַ, אוּן וואַש דיך; אוּן איך בּין געגאַנגען אוּן האָבּ
מיך געוואַשן, אוּן איך האָבּ געקריגן מיין ראִיה. אוּן זיי האָבּן צוּ
אים געזאָגט: וואוּ איז ער? האָט ער געזאָגט: איך ווייס נישט.
אוּן זיי האָבּן געבּראַכט צוּ די פּרושים דעם, וואָס איז פריער
געווען בּלינד. אוּן עס איז געווען שַׁבּת אין יענעם יוֹם, ווען רבי
מֶלך המָשיחַ האָט געמאַכט דאָס ליים, אוּן געעפנט זיינע אויגן.
אוּן די פּרושים האָבּן אים ווידער געפרעגט, וויאַזוי ער האָט
געקריגן זיין ראִיה, אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: ער האָט
אַרויפגעלייגט ליים אויף די אויגן, אוּן איך האָבּ מיך געוואַשן,
אוּן איך זע. אוּן עטלעכע פּוּן די פּרושים האָבּן געזאָגט:
דער דאָזיקער בַּר אֱנָשׁ איז נישט פּוּן ה', מַחמת ער אֵינוֹ שוֹמֵר
שַׁבּת. נאָר אַנדערע האָבּן געזאָגט: וויאַזוי קאָן אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס
איז אַ זינדיקער, טאָן אַזעלכע נִסים? אוּן סע זענען געווען צווישן
זיי מחלוקה. אוּן זיי האָבּן נאָכאַמאָל געזאָגט צוּם בּלינדן: וואָס
אָגסטוּ פּוּנוועגן אים מַחמת ער האָט דיר געעפנט דיינע אויגן?

האָט ער געזאָגט : ער איז אַ נָביא. אָבער די יִדן האַבן נישט געוואָלט גלויבן, אַז ער איז געווען בלינד, און האָט געקריגן זיין ראִיה, ביז זיי האָבן גערופן די הוֹרים פון דעם, וואָס האָט געקריגן זיין ראִיה, און האָבן זיי געפרעגט: איז דאָס אייער זון, פון וועמען איר זאָגט, אַז ער איז געבוירן געוואָרן בלינד? וויאַזוי זעם ער איצט? און זיינע הוֹרים האָבן געענטפערט: מיר ווייסן, אַז דאָס איז בְּנֵנוּ, און אַז ער איז געבוירן געוואָרן בלינד; נאָר וויאַזוי ער זעט איצטער, ווייסן מיר נישט; אָדער ווער סע האָט אים געעפנט די אויגן, ווייסן מיר נישט. פרעגט אים; ער איז שוֹין אַ [בר מצוה] בַּר-דַעת, זאָל ער רעדן פאַר זיך אַליין. דאָס האָבן זיינע הוֹרים געזאָגט , מַחמת זיי האָבן מוֹרא געהאַט פאַר די יִדן, וואָרים די יִדן האָבן שוֹין געהאַט אָפּגעמאַכט עַז חֶרֶם פון קָהל עמיצער וועט אים יוֹדֶה כִּי הוּא רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ. דעריבּער האָבן זיינע הוֹרים געזאָגט: ער איז אַ [בר מצוה] בַּר-דַעת, פרעגט אים. און זיי האָבן גערופן אַ צווייט מאָל דעם בַּר אֱנָש, וואָס איז געווען בלינד, און האָבן צו אים געזאָגט: גיב אָפּ כָּבוד צו ה' ; מיר ווייסן, אַז דער דאָזיקער בַּר אֱנָש איז אַ זינדיקער. האָט ער געענטפערט: צי ער איז אַ זינדיקער, ווייס איך נישט; איין זאָך ווייס איך, אַז איך בין געווען בלינד, און איצט הִנֵּה איך. האָבן זיי דעריבּער צו אים געזאָגט: וואָס האָט ער דיר געטאָן? וויאַזוי האָט ער געעפנט דיינע אויגן? האָט ער זיי געענטפערט: איך האָב עס אייך שוֹין געזאָגט, און איר האָט נישט געוואָלט הערן; צו וואָס ווילט איר דאָס נאָכאַמאָל הערן? צי ווילט איר אויך ווערן זיינע תַּלמידים? און זיי האָבן אים געזידלט, און געזאָגט: דו ביסט זיין תַּלמיד; מיר אָבער זענען מֹשהס תַּלמידים. מיר ווייסן, אַז ה' האָט געערעדט צו מֹשהן; נאָר וואָס שַׁייך דעם דאָזיקן בַּר אֱנָש, ווייסן מיר נישט פונוואַנען ער איז. און דער בַּר אֱנָש האָט געענטפערט: אין דעם איז דאָס

חִידוש, וואָס איר ווייסט נישט פונוואַנען ער איז, אוּן מיר האָט ער געעפנט מיינע אויגן. מיר ווייסן, אַז ה' טוט נישט הערן קיין חוטאים; נייערט אויב אײנער איז אַ יָרא-שמַיִם, אוּן טוט זיין רָצון [יוח"א ה,יד], דעם דאָזיקן הערט ער. זינט די וועלט שטייט, איז נאָך נישט געהערט געווָארן, אַז עמיצער זאָל האָבן געעפנט די אויגן פון אַ בַּר אֱנָש, וואָס איז געבוירן געווָארן בלינד. וועו דער דאָזיקער וואָלט נישט געווען פון ה', וואָלט ער גאָרניט געקאָנט טאָן. אוּן זיי האָבן געענטפערט, אוּן צו אים געזאָגט: דו ביסט אינגאַנצן געבוירן געווָארן בְּעָוֹון [תהלים נא,ז], אוּן אונדז טוסטו לערנען תּוֹרה? אוּן זיי האָבן אים אַרויסגעווָארפן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געהערט, אַז זיי האָבן אים אַרויסגעווָארפן; אוּן ער האָט אים געפונען, אוּן געזאָגט: גלויבסטו אין דעם בַּר-אֱנָש [דניאל ז,יג, משיח]? האָט ער געענטפערט, אוּן געזאָגט: אוּן וער איז ער, אֲדוֹנִי, אַז איך זאָל גלויבן אין אים? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו אים געזאָגט: דו האָסט אים געזען, אוּן דאָס איז ער, וואָס טוט רעדן מיט דיר. האָט ער געזאָגט: אֲדוֹנִי, איך גלויב; אוּן ער האָט אנידערגעפאַלן פאַר אים. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: פונוועגן מִשפט בין איך געקומען אין דער דאָזיקער וועלט אַריין, כּדי די, וואָס זענען נישט, זאָלן קענען זעעוודיק, אוּן כּדי די, וואָס זענען, זאָלן ווערן בלינד. אוּן עטלעכע פון די פרושים, וואָס זענען געווען מיט אים, האָבן דאָס געהערט, אוּן זיי האָבן צו אים געזאָגט: זענען מיר אויך בלינד? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו זיי געזאָגט: וועו איר וואָלט געווען בלִנד, וואָלט איר נישט געהאַט קיין חֵטְא. אָבער איצט זאָגט איר: מיר זענען; דערפאַר בלייבט אייער עָוֹון.

ט באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס גייט נישט אַריין דורך דער שַער אין דעם שאָפגעהעפט, נייערט קלעטערט אַריין אויף

אַן אַנדערן אוֹפן, יענער איז אַ גַנב אוּן אַ גַזלן. אָבּער דער, וואָס גייט אַריין דורך דער שַעַר, איז דער רוֹעֶה הַצֹאן. פאַר אים טוּט עפענען דער שוֹמֵר הַשַעַר, אוּן די שאָף הערן זיין קוֹל, אוּן ער רופט זיינע אייגענע שאָף בּיים נאָמען, אוּן פירט זיי אַרויס. אוּן אַז ער האָט אַרויסגעלאָזן אַלע זיינע אייגענע, גייט ער פאָרויס פאַר זיי, אוּן די שאָף גייען אים נאָך, ווייל זיי קענען זיין קוֹל. אַ זָר וועלן זיי נישט נאָכגיין, נייערט וועלן פוּן אים אַנטרינען, ווייל זיי קענען נישט דאָס קוֹל פוּן זָרים. דאָס דאָזיקע מָשל האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט צוּ זיי, אָבּער זיי האָבּן נישט פאַרשטאַנען, וואָס ער האָט צוּ זיי געזאָגט. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער נאָכאַמאָל צוּ זיי געזאָגט: באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך, אֲנִי הוּא שַעַר הַצֹאן. אַלע, וואָס זענען געקוּמען פאַר מיר, זענען גַנָבים אוּן גַזלָנים; אָבּער די שאָף האָבּן זיך צוּ זיי נישט צוּגעהערט. אֲנִי הוּא הַשַעַר. אויבּ עמיצער וועט דורך מיר אַריַינגיין, וועט ער געפינען יְשׁוּעָת אֱלוֹקֵינוּ, אוּן וועט אַריַינגיין אוּן אַרויסגיין, אוּן געפינען מִרְעֶה [תהלים כג,ב]. דער גַנב קוּמט נאָר, כּדי ער זאָל גַנבענען, אוּן הַרגענען, אוּן פאַרדאַרבּן. איך בּין געקוּמען, כּדי זיי זאָלן האָבּן חַיים, אוּן עס האָבּן בּשֶׁפע. אֲנִי הוּא הָרוֹעֶה הַטוֹב. דער רוֹעֶה הַטוֹב איז מַקריב זיין נֶפֶש פאַר די שאָף. דער, וואָס איז אַ געדונגענער, וואָס איז נישט קיין רוֹעֶה, אוּן צוּ וועמען די שאָף געהערן נישט, זעט קוּמען דעם וואָלף, אוּן ער לאָזט איבּער די שאָף אוּן אַנטלויפט; אוּן דער וואָלף כאַפּט זיי, אוּן צעטרייבּט זיי. ער אַנטלויפט, מַחמת ער איז אַ געדונגענער, אוּן דַאגֶהט נישט פאַר די שאָף. אֲנִי הוּא דער רוֹעֶה הַטוֹב: אוּן איך קען מיינע אייגענע, אוּן מיינע אייגענע קענען מיך, פוּנקט ווי דער אלוקים הָאָב קענט מיך, אוּן איך קען דעם אלוקים הָאָב, אוּן איך בּין מַקריב מיין נֶפֶש פאַר די שאָף. אוּן איך האָבּ נאָך אַנדערע שאָף, וואָס זענען נישט

פּון דעם דאָזיקן מִכְלָא; אויך זיי מוז איך בּרענגען, אוּן זיי וועלן הערן מיין קוֹל; אוּן סע וועט ווערן איין עֲדָר, אוּן איין רוֹעֶה [יחזקאל לד,כג]. דעריבּער האָט דער אלוקים הָאָב מיך ליבּ מַחמת איך בּין מַקריב מיין נֶפֶש, כּדי איך זאָל עס נעמען נאָכאַמאָל. קיינער נעמט עס בּיי מיר נישט אוועק, נייערט איך בּין עס מַקריב אַליין. איך האָבּ רשות מאַכט עס אַנידערצוּלייגן, אוּן איך האָבּ רשות מאַכט עס ווידעראַמאָל צוּ נעמען. דאָס דאָזיקע מצוה האָבּ איך מקַבּל געווען פּון מיין אלוקים אָבִי. אוּן סע האָבּן זיך ווידער אויפגעהויבּן חילוקי-דֵעות צווישן די יִדן איבּער די דאָזיקע דברים. אוּן אַ סַך פּון זיי האָבּן געזאָגט: ער האָט אַ שד, אוּן איז משוּגע; פאַרוואָס הערט איר אים? אַנדערע האָבּן געזאָגט: דאָס זענען נישט די מִלִּים פּון איינעם, ווָאס האָט אַ שד; קאָן אַ שד עפענען די אויגן פּון בּלינדע? אוּן עס איז געווען חַנוּכּה אין ירוּשָלַיִם. אוּן עס איז געווען ווינטער; אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרומגעגאַנגען אין בֵּית-הַמִקדש, אין אוֹלָם שלֹמֹה. אוּן די יִדן האָבּן אים אַרומגערינגלט, אוּן האָבּ צוּ אים געזאָגט: ווילאַנג וועסטוּ אוּנדז האַלטן אין שפּאַנונג? אויבּ דוּ בּיסט דער רבי מֶלך המָשיחַ, זאָג עס אוּנדז בּפֵּירוש. האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט: איך האָבּ אייך געזאָגט, אוּן איר גלויבּט נישט. די מַעשׂים, ווָאס איך טוּ בְּשֵׁם אלוקים אָבִי, זיי זאָגן אֵדות אויף מיר. אָבּער איר גלויבּט נישט, מַחמת איר זענט נישט פּון מיינע שאָף. מיינע שאָף הערן מיין קוֹל, אוּן איך קען זיי, אוּן זיי גייען מיר נאָך. אוּן איך גיבּ זיי חַיֵּי עוֹלם, אוּן זיי וועלן קיינמאָל נישט פאַרלוירן ווערן, אוּן קיינער וועט זיי נישט אַרויסרייסן פּון מיין האַנט. מיין אלוקים אָבִי, ווָאס האָט זיי מיר געגעבּן, איז גרעסער פּון אַלע, אוּן קיינער קאָן זיי נישט אַרויסרייסן פּון האַנט פון אלוקים אָבִי. איך אוּן דער אלוקים הָאָב זענען אֶחָד. די יִדן האָבּן ווידער אויפגעהויבּן

שטיינער אים צוּ שטיניקן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי
געזאָגט: אַ סַך מַעשִׂים-טובים האָבּ איך אייך געוויזן פוּן דעם
אלוקים הָאָב; פאַר וועלכע פוּן זיי שטיניקט איר
מיך? האָבּן די יִדן אים געענטפערט: פאַר קיין מַעשִׂים-טובים
שטיניקן מיר דיך נישט, נייערט פוּנוועגן הִילול-הַשֵׁם; אוּן מַחמת
דוּ, וואָס בּיסט אַ בַּר אֱנָשׁ, מַכסט דיך פאַר ג-ט. האָט רבי מֶלך
המָשיחַ זיי געענטפערט: שטייט דען נישט געשריבּן אין אייער
תּוֹרה: אֲנִי־אָמַרְתִּי אֱלֹקִים אַתֶּם, איך האָבּ געזאָגט: איר זענט
ג-טער [תהלים פב, ו]? בּכֵּן, אויבּ ער האָט זיי אָנגערופן ג-טער,
צוּ וועמען דאָס דָּבָר ה' איז געקוּמען [אוּן דאָס, וואָס שטייט
געשריבּן, קאָן נישט בָּטל ווערן], זאָגט איר אויף אים, וועמען
דער אלוקים הָאָב האָט געהייליקט אוּן געשיקט איז דער וועלט
אַריין: דוּ לעסטערסט, מַחמת איך האָבּ געזאָגט: איך בּין דער זוּן
פוּן דער אויבּערשטער? אויבּ איך טוּ נישט די מַעשִׂים פוּן מיין
אלוקים אָבִי, טאָ גלויבּט מיר נישט; נאָר אויבּ איך טוּ זיי, הַגַּם
איר גלויבּט מיר נישט, גלויבּט די מַעשִׂים, כּדי איר זאָלט וויסן
אוּן פאַרשטיין, אַז דער אלוקים הָאָב איז אין מיר, אוּן איך אין
דעם אלוקים הָאָב. אוּן זיי האָבּן אים גאָכאַמאָל געזוּכט צוּ
כאַפּן, נאָר ער איז אַנטרוּנען פוּן זייער האַנד. אוּן ער איז ווידער
אַוועקגעגאַנגען אין עֵבר-הַיַרדן, אין דעם אָרט, וואוּ יוֹחָנָן האָט
אין אָנהייבּ מקוה געטובעלט, אוּן ער איז דאָרטן פאַרבּליבּן. אוּן
אַ סַך זענען צוּ רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען, אוּן האָבּן געזאָגט:
יוֹחָנָן האָט נישט געטאָן קיין שוּם נס, אָבּער אַלצדינג, וואָס יוֹחָנָן
האָט געזאָגט פוּן דעם דאָזיקן מענטשן, איז געווען אֱמת. אוּן אַ
סַך האָבּן אין אים דאָרט געגלויבּט.

יא אוּן איינער אַ בַּר אֱנָשׁ איז געווען חוֹלֶה, אֶלעָזָר פוּן
בֵּית-הִינִי, פוּן דעם שטעטל פוּן מִרְיָמען אוּן איר אָחוֹת
מַרתָּא. אוּן געווען איז דאָס מִרְיָם, וואָס האָט געזאַלבּט הָאָדוֹן

מיט שֶׁמֶן בּשֶׂם, אוּן האָט געווישט משיחס פּיס מיט אירע האָר, וועמעס אָח אֶלעָזָר איז געווען חוֹלֶה. די אָחוֹת האָבּן דעריבּער געשיקט צוּ אים, אַזוי צוּ זאָגן: אֲדוֹנִי, הִנֵּה, דער, וועמען דוּ האָסט ליבּ, איז חוֹלֶה. אוּן וועָן רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געהערט, האָט ער געזאָגט: די דאָזיקע מַחֲלָה איז נישט צוּם מָוֶת, נייערט צוּם כָּבוד פוּן ה', כּדי דער זוֹן פוּן דער אויבּערשטער זאָל דוּרכדעם פאַרהערלעכט ווערן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט ליבּ געהאַט מַרתָּאן אוּן איר אָחוֹת אוּן אֶלעָזָרן. אוּן בּשַׁעת ער האָט געהערט, אַז ער איז חוֹלֶה, איז ער פאַרבּליבּן נאָך צוויי טעג אין דעם אָרט, וואוּ ער איז געווען. דערנאָן ערשט האָט ער געזאָגט צוּ די תּלמידים: לאָמיר ווידער גיין קיין יהוּדה. זאָגן צוּ אים די תּלמידים: רֶבִּי, אָט ערשט האָבּן די יִידן דיך געזוכט צוּ שטייניקן, אוּן דוּ גייסט ווידער אַהין? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: צי האָט נישט דער יוֹם צוועלף שָׁעה? אויבּ מע גייט בּייטאָג, שטרויכלט מע נישט, מַחמת מע זעט דאָס אוֹר פוּן דער דאָזיקער וועלט. נאָר אויבּ מע גייט בּיינאַכט, שטרויכלט מע, מַחמת דאָס אוֹר איז נישטאָ. אַזוי האָט ער גערעדט, אוּן דערנאָכדעם האָט ער צוּ זיי געזאָגט: אוּנדזער פריינט אֶלעָזָר איז אײַנגעשלאָפן; אָבּער איך גיי, כּדי איך זאָל אים אויפוועקן פוּן שלאָף. האָבּן די תּלמידים צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, אויבּ ער איז אײַנגעשלאָפן, וועט ער גענעזן ווערן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט גערעדט פוּן זיין מוֹת, אָבּער זיי האָבּן געמיינט, אַז ער רעדט פוּן אָפּרוּען זיך אין שלאָף. דעמאָלט האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי בּפֵּירוש געזאָגט: אֶלעָזָר איז נִפְטָר; אוּן איך פריי מיך פוּן אײַערטוועגן, וואָס איך בּין דאָרטן נישט געווען, כּדי איר זאָלט גלויבּן; אָבּער לאָמיר גיין צוּ אים. דעמאָלט האָט תּאוֹמָא, [וועמען מען האָט גערופן: דִידוּמוּס], געזאָגט צוּ זיינע חַבֵּרים-תּלמידים: לאָמיר אויך גיין, כּדי מיר זאָלן שטאַרבּן מיט

אים. אוּן אַז רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען, האָט ער געפונען, אַז ער איז שוֹין געווען אין קֶבר פיר טעג. אוּן בֵּית-הִינִי איז געווען נאָענט פוּן ירוּשָלַיִם, אַרוּם פוּפצן סטאַדיעס ווייט. אוּן אַ סַך יִידן זענען געקומען צוּ מַרתָּאן אוּן מִרְיָמען, זיי מנַחֵם-אָבל זיין פוּנוועגן זייער אָח. אוּן בּעת מַרתָּא האָט געהערט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ קומט אָן, איז זי אים אַנטקענגעגאַנגען; אָבּער מִרְיָם איז געבליבּן זיצן אין שבעה הויז. אוּן מַרתָּא האָט געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: אֲדוֹנִי, וועָן דוּ וואָלטסט דאָ געווען, וואָלט מיין אָח נישט הָיָה נִפְטָר. אוּן אַפילוּ איצט ווייס איך, אַז וואָס נאָר דוּ וועסט בּעטן בּיי ה', וועט דיר ה' געבּן. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר: דיין אָח וועט צוּריק אויפשטיין. זאָגט צוּ אים מַרתָּא: איך ווייס, אַז ער וועט ווידער אויפשטיין בּיי תּחִיַת-המֵתים אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן . האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר געזאָגט: אֲנִי הוּא הַתְּחִיָּה, אוּן דאָס חַיים, דער, וואָס גלויבּט אין מיר, הַגַם ער שטאַרבּט, וועט לעבּן. אוּן ווער סע טוּט לעבּן אוּן גלויבּן אין מיר, וועט קיינמאָל נישט שטאַרבּן.

צי גלויבּסטוּ דאָס? זאָגט זי צוּ אים: כֵּן אָדוֹנִי; איך גלויבּ, אַז דוּ בּיסט דער רבי מֶלך המָשיחַ, דער זוֹן פוּן דער אויבּערשטער, דער, וואָס דאַרף קומען אין דער וועלט אַריין. אוּן אַז זי האָט דאָס געזאָגט, איז זי געגאַנגען אוּן האָט גערופן מִרְיָמען איר אָחוֹת, אוּן האָט צוּ איר שטילערהייט געזאָגט: דער רֶבּי איז דאָ, אוּן טוּט דיך רופן. אוּן ווי זי האָט דאָס געהערט, האָט זי זיך גיך אויפגעהויבּן, אוּן איז צוּ אים געגאַנגען. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ איז נאָך נישט געקומען אין דאָרף אַריין, נייערט איז נאָך געווען אין דעם אָרט, וואוּ מַרתָּא האָט אים באַגעגנט. אוּן די יִידן, וואָס זענען געווען מיט איר אין דעם שבעה הויז, אוּן האָבּן זי מנַחֵם-אָבל געווען, האָבּן געזען אַז מִרְיָם האָט זיך גיך אויפגעהויבּן אוּן איז אַרויסגעגאַנגען, זענען זיי איר נאָכגעגאַנגען,

וויל זיי האָבן געמיינט, אַז זי גייט צום קֶבר, כּדי דאָרטן צו וויינען. און בּעת מִרְיָם איז אָנגעקומען וואו רבי מֶלך המָשיחַ איז געווען, און האָט אים געזען, איז זי אַנידערגעפאַלן צו זיינע פיס, און האָט צו אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, אויב דו וואָלטסט דאָ געווען, וואָלט מיין אָח נישט הָיָה נִפְטָר. און בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט זי געזען וויינען, און די יִידן, וואָס זענען מיט איר געקומען, האָבן אויך געטאָן וויינען, האָט ער געזיפצט אין משיחס רוּחַ, און האָט זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען. און געזאָגט: וואו האָט איר אים געלייגט? זאָגן זיי צו אים: אֲדוֹנִי, קום און זע. יהושע/ישוע האָט פאַרגאָסן אַ טרער. די יִידן האָבן דעריבּער געזאָגט: זעט ווי ער האָט אים ליב געהאַט! אָבּער טייל פון זיי האָבן געזאָגט: וואָלט ער, וואָס האָט געעפנט די אויגן פון דעם בּלינדן נישט געקאָנט מאַכן, אַז אויך ער זאָל נישט שטאַרבן? און רבי מֶלך המָשיחַ האָט ווידער אַמאָל געזיפצט אין זיך, און איז געקומען צום קֶבר; און עס איז געווען אַ הייל, און אַ שטיין איז געלעגן אויף איר. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט: נעמט אַוועק דעם שטיין. זאָגט צו אים מַרתָּא, די אָחוֹת פון דעם בַּר-מִינָן [נפטר]: אֲדוֹנִי, ער שטינקט שוֹין, וואָרים ער ליגט שוֹין פיר טעג. זאָגט צו איר רבי מֶלך המָשיחַ: האָב איך דיר נישט געזאָגט, אַז אויב דו וועסט גלויבן וועסטו זען דעם כָּבוד פון ה'? און זיי האָבן אַוועקגענומען דעם שטיין, און רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויפגעהויבן זיינע אויגן, און האָט געזאָגט: אלוקים אָבִי, איך דאַנק דיר, בָּרוּך ה', וואָס דו האָסט מיך געהערט. איך האָב געוואוסט, אַז דו הערסט מיך תָּמיד; דאָך צוליב דעם עם, וואָס שטייט אַרום, האָב איך דאָס געזאָגט, כּדי זיי זאָלן גלויבן, אַז דו האָסט מיך געשיקט. און אַז ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער גערופן מיט אַ הויך קוֹל: אֶלעָזָר, קום אַרויס. און דער נִפְטָר איז אַרויסגעקומען, אַרומגעוויקלט הענט

אוּן פיס מיט תַּכְריכים, אוּן זיין פָּנים איז געווען פאַרבּונדן מיט אַ טיכל. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: בּינדט אים אויף, אוּן לאָזט אים גיין. אוּן אַ סַך פוּן די יִידן, וואָס זענען געקוּמען צוּ מְרָמען אוּן האָבּן געזען וואָס ער האָט געטאָן, האָבּן געגלויבּט אין אים. אָבּער עטלעכע פוּן זיי זענען אַוועקגעגאַנגען צוּ די פּרוּשים, אוּן האָבּן זיי דערציילט, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן. די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פּרוּשים האָבּן דעריבּער פאַרזאַמלט דעם סַנהֶדרין, אוּן האָבּן געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן? וואָרים דער דאָזיקער בַּר אֱנָש טוּט אַ סַך נְסים. אויבּ מיר לאָזן אים אַזוי, וועלן אַלע גלויבּן אין אים, אוּן די רוימער וועלן קוּמען אוּן אַוועקנעמען אוּנדזער לאַנד אוּן עם. אָבּער איינער פוּן זיי, קַיָפָא, דער כֹּהן-גָּדול אין יענעם יאָר, האָט צוּ זיי געזאָגט: איר ווייסט בּחֶרֶם גאָרניט, אוּן איר טוּט אויך נישט בּאַרעכענען, אַז עס איז גלַייכער, אַז איין בַּר אֱנָש זאָל שטאַרבּן פאַר דעם עם [ישעיה נג,ו], אַיידער דאָס גאַנצע עם זאָל אוּמקוּמען. אוּן דאָס האָט ער געזאָגט נישט פוּן זיך אַליין, נייערט ווייל ער איז אין יענעם יאָר געווען כֹּהן-גָּדול, האָט ער נבִיאות געזאָגט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ וועט שטאַרבּן פאַר דעם עם, אוּן נישט נאָר פאַר דעם עם [יִשְׂרָאֵל] אַליין, נייערט כּדי ער זאָל צוּנויפזאַמלען אינאיינעם די יְלָדים פוּן ה', וואָס זענען צעזייט אוּן צעשפּרייט. אוּן פוּן יענעם יוֹם אָן האָבּן זיי זיך עֵצות געהאַלטן, ווי אים צוּ טייטן. רבי מֶלך המָשיחַ איז דעריבּער מער נישט ארוּמגעגאַנגען עפּנטלעך צווישן די יִידן, נייערט האָט אָפּגעקערט פוּן דאָרטן אין אַ געגנט נאָענט צוּ דער מִדבּר, אין אַ שטעטל, וואָס האָט געהייסן אֶפרַיִם; אוּן דאָרט איז ער פאַרבּליבּן מיט די תּלמידים. אוּן עס איז געווען נאָענט פוּן דעם יִידישן יום-טוֹב פֶּסח, אוּן אַ סַך פוּן דעם לאַנד האָבּן אויף פֶּסח עוֹלה-רֶגל געווען קיין ירוּשָלַיִם, כּדי זיך צוּ הייליקן. אוּן זיי

האָבן געזוכט רבי מֶלך המָשיחַ , אוּן האָבן געזאָגט איינער צוּם אַנדערן, בּעת זיי זענען געשטאַנען אין דעם בֵּית-הַמִקדש: ווי רעכנט אירְ? ער וועט נישט קוּמען אויף יום-טוֹב? אוּן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די פּרושים האָבן אַרויסגעגעבּן אַ בּאַפעל, אַז אויבּ עמיצער ווייסט וואוּ ער איז, זאָל ער עס צוּ וויסן געבּן, כּדי זיי זאָלן אים קענען כאַפּן.

יב אוּן זעקס טעג פאַר פֶּסַח איז רבי מֶלך המָשיחַ געקוּמען קיין בֵּית-הִינִי, וואוּ אֶלעָזָר איז געווען, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט מחַיֶה-מֶתים געווען. אוּן זיי האָבּן פאַר אים דאָרטן געמאַכט אַ סעוּדה; אוּן מַרתָּא האָט בּאַדינט, אוּן אֶלעָזָר איז געווען איינער פוּן די, וואָס זענען געזעסן מיט אים בּיים טיש. אוּן מִרָם האָט גענוּמען אַ פוּנט זייער טייערן זאַלבּאייל פוּן לויטערן נאַרד, אוּן האָט געזאַלבּט די פיס פוּן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן אָפּגעווישט זיינע פיס מיט אירע האָר; אוּן דאָס בֵּית איז געוואָרן פוּל מיט דעם רֵיחַ פוּן דעם זאַלבּאייל. אָבּער יהוּדה אִיש-קרִיוֹת, איינער פוּן זיינע תּלמידים, וואָס האָט אים געזאָלט איבּערענטפערן, האָט געזאָגט: פאַרוואָס האָט מען דעם דאָזיקן זאַלבּאייל נישט פאַרקויפט פאַר דריי הוּנדערט דינָרים, אוּן דאָס געגעבּן צוּ די אָרימעלייט? אוּן דאָס האָט ער געזאָגט, נישט מַחמת ער האָט געדַאגֶהט פאַר די אָרעמעלייט, נייערט ווייל ער איז געווען אַ גַנב, אוּן אַזוֹיווי ער האָט געהאַט דעם בייטל, פלעגט ער אַרויסנעמען וואָס בְּנֵי אָדָם האָט דרינען אַריַינגעלייגט. רבי מֶלך המָשיחַ האָט דעריבּער געזאָגט: לאָזט זי געמאַך, זאָל זי עס האַלטן פאַר דעם יוֹם פוּן מיין קבוּרה. וואָרים די אָרעמעלייט האָט איר תָּמיד מיט זיך, אָבּער מיך האָט איר נישט תּמיד. אוּן אַ גרויסער עוֹלם יִדן האָט זיך דערוואוּסט, אַז ער איז דאָרטן; אוּן זיי זענען געקוּמע, נישט נאָר פוּן רבי מֶלך המָשיחַ וועגן, נייערט אויך כּדי צוּ זען אֶלעָזָרן,

וועמען ער האָט מחַיֵה-מֵתים געווען. אוּן די ראָשי- כֹּהַנים האָבּן זיך מיַעץ געווען, אַפילו אֶלעָזָרן אויך צוּ טייטן, מַחמת אַ סַך ייִדן זענען פּוּן זיַינעטוועגן אַוועקגעגאַנגען, אוּן האָבּן געגלויבּט אין רבי מֶלך המָשיחַ. אויף מָחָר, בּעת אַ סַך עם, וואָס איז געקוּמען אויף יום-תּוֹב, האָט געהערט, אַז רבי מֶלך המָשיחַ קוּמט אָן קיין ירוּשָלַיִם, האָבּן זיי געוואָלט צווייגן פּוּן פּאַלמענבּיימער, אוּן זענען אַרויסגעגאַנגען אים מקַבּל-פּנים זיין, אוּן האָבּן אויסגעשריגן: הוֹשַע-נָא! בָּרוּך הַבָּא בְּשֵם ה'! מֶלך יִשׂרָאל [תהלים קיח, כה-כו]! אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געפוּנען אַ יוּנג אייזל, אוּן האָט זיך אויף אים אַרויפגעזעצט, ווי סע שטייט געשריבּן: האָבּ נישט קיין מוֹרא, בַּת צִיוֹן! הִנֵּה, דיין מֶלך קוּמט, רייטנדיק אויף אַ יוּנגן אייזל [זכריה ט,ט].

זיינע תַּלמידים האָבּן דאָס לכַתּחִילה נישט פאַרשטאַנען; אָבּער נאָכדעם ווי ער איז פאַרהערלעכט געוואָרן, אהָבּן זיי זיך דערמאָנט, אַז אַזוי איז וועגן אים געשריבּן געוואָרן, אוּן אַזוי האָבּן זיי אויך צוּ אים געטאָן. אוּן דאָס עם, וואָס איז געווען מיט אים, בּעת ער האָט אֶלעָזָרן אַרויסגערופן פּוּן דעם קֶבר, אוּן אים מחַיֵה-מֵתים געווען, האָט דערויף אֵדות געזאָגט. אוּן דעריבּער איז אים אויך דאָס עם אַנטקעגנגעגאַנגען, וויל זיי האָבּן געהערט, אַז ער האָט געטאָן דאָס דאָזיקע נס. די פּרושים האָבּן דעריבּער געזאָגט איינער צוּם אַנדערן: איר זעט, אַז איר קאָנט גאָרניט פּוֹעלן, וואָרים אָט גייט אים די גאָנצע וועלט נאָך. אוּן צווישן יענע, וואָס האָבּן עוֹלה-רֶגל געווען אויף יום-טוֹב תּפִילה צוּ טאָן, זענען אויך געווען עטלעכע גריכן. אוּן די דאָזיקע זענען דעריבּער געקוּמען צוּ פיליפּוֹסן, וואָס איז געווען פּוּן בֵּית-צַידה אין גָלִיל, אוּן האָבּן אים געבּעטן, אַזוי צוּ זאָגן: האַר, מיר וואָלטן וועלן זען יהושע/ישוע. אוּן פיליפּוס איז געגאַנגען אוּן האָט עס דערציילט אַנדריַען, אוּן אַנדריי אוּן

פיליפּוס זענען געגאַנגען, און האָבן עס דערציילט רבי מֶלך המָשיחַ. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיי געענטפערט: די שָעה האָט געניענט, אַז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, משיח] זאָל פאַרהערלעכט ווערן. באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, סיידן דער קערן חִטָה פאַלט אין דער ערד אַריין און שטאַרבט, פאַרבלַיבט ער פאַר זיך אַליין: נאָר אויב ער שטאַרבט, טראָגט ער אַ סַך פֵּירות. דער, וואָס האָט ליב זיין נֶפֶש, פאַרלירט עס; און דער, וואָס האָט פיינט זיין נֶפֶש אין הָעוֹלָם הַזֶּה, וועט עס באַוואָרענען צום חַיֵּי עוֹלם. אויב עמיצער דינט מיר, לאָז ער מיר נאָכגיין; און וואו איך בין, דאָרט וועט אויך זיין מיין מְשָרֵת. אויב עמיצער דינט מיר, וועט אים דער אָב אָנטאָן כָּבוד.

איצט איז מיין נשָמה זיך מצַער; און מיט עָגְמַת נֶפֶש וואָס זאָל איך זאָגן? אלוקים הָאָב, זיי מיך מַציל פון דער דאָזיקער שָעה? לאו, צוליב דער דאָזיקער סִיבּה בין איך געקומען צו אָט-דער שָעה. אלוקים אָבי, פאַרהערלעך דיין נאָמען. און עס איז געקומען אַ בּת קוֹל פון שָמַיִם אַרויס: איך האָב אים פאַרהערלעכט, און וועל אים ווידער אַמאָל אַכפּערן. און דאָס עם, וואָס איז דערביי געשטאַנען און האָט עס געהערט, האָט געזאָגט, אַז עס האָט געדונערט; אַנדערע האָבן געזאָגט: אַ מַלאך האָט גערעדט צו אים. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט, און געזאָגט: דאָס דאָזיקע בת קוֹל איז נישט געקומען צוליב מיר, נייערט צוליב אייך. איצט איז דער מִשפּט איבער הָעוֹלָם הַזֶּה; איצט וועט דער שַׂר פון הָעוֹלָם הַזֶּה אַרויסגעוואָרפן ווערן. און איך, בעת איך וועל אויפגעהויבן ווערן פון דער ערד, וועל איך צויציען צו מיר אַלע בְּנֵי אָדָם. דאָס האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט, כּדי מרַמז צו זיין, מיט וואָסער מִין מָוֶת ער וועט שטאָרבן. דאָס עם האָט אים דעריבּער געענטפערט: מיר האָבן געהערט פון דער תּוֹרה, אַז

דער רֶבִּי מלך המָשיחַ באָשטייט אויף אייביק; אוּן וויאַזוי זאָגסטוּ: דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] מוּז אויפגעהויבן ווערן? וועֶר איז דאָס דער דאָזיקער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ]? האָט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי געזאָגט: נאָך אַ קליינע ווייל איז דאָס אוֹר צווישן אייך. גייט, כָּל-זמַר איר האָט דאָס אוֹר, כּדי די חֹשֶׁךְ זאָל אייך נישט באַפאַלן; אוּן דער, וואָס גייט אין דער חֹשֶׁךְ, ווייסט נישט וואוהין ער גייט. כָּל-זמַן איר האָט דאָס אוֹר, גלויבט אין דעם אוֹר, כּדי איר זאָלט ווערן יְלָדים פוּן אוֹר. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט, איז ער אַוועקגעגאַנגען, אוּן האָט זיך פאַרבאָרגן פוּן זיי. אָבּער כאָטש ער האָט געטאָן אַזויפיל נִסים פאַר זייערע אויגן, האָבּן זיי דאָך נישט געגלויבט אין אים, כּדי דאָס דָּבָר פוּן ישַׁעיָה הַנָּבִיא זאָל מקוּים ווערן, וואָס ער האָט געזאָגט: ה', מִי הֶאֱמִין לִשְׁמֻעָתֵנוּ וּזְרוֹעַ ה' עַל־מִי נִגְלָתָה, וועֶר האָט געגלויבט אונדזער הערוּנג? אוּן פאַר וועמען איז דער אָרעם פוּן ה' אַנטפּלעקט געוואָרן [ישעיה נג,א]? צוּליבּ דעם האָבּן זיי נישט געקאָנט גלויבּן, וואָרים ישַׁעיָה האָט ווידער געזאָגט: ער האָט געמאַכט בּלינד זייערע אויגן, אוּן פאַרהאַרטעוועט זייער לֵב, טאָמער וועלן זיי זען מיט זייערע אויגן, אוּן באַנעמען מיט זייער לֵב, אוּן תּשוּבה טאָן, אוּן איך זאָל זיי היילן [ישעיה ו, ט-י]. אָט-דאָס האָט ישַׁעיָה געזאָגט, מַחמת ער האָט געזען זיין כָּבוד, אוּן ער האָט גערעדט וועגן אים. פוּנדעסטוועגן האָבּן אַ סַך פוּן די שָׂרים געגלויבּט אין אים, אָבּער צוּליבּ די פרוּשים האָבּן זיי דאָס נישט מוֹדה געווען, כּדי זיי זאָלן נישט אריינגעלייגט ווערן אין חֵרם; וואָרים זיי האָבּן ליבּ געהאַט דעם כָּבוד פוּן בְּנֵי אָדָם מערער, ווי דעם כָּבוד פוּן ה'. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויסגערופן, אוּן געזאָגט: דער, וואָס גלויבּט אין מיר, גלויבּט נישט אין מיר, נייערט אין דעם, וואָס האָט מיך עשיקט. אוּן דער, וואָס זעט מיך, זעט דעם,

וואָס האָט מיך געשיקט. איך בין געקומען פאַר אַ אור אין דער וועלט אַריין, כּדי דער, וואָס גלויבט אין מיר, זאָל נישט באַרְיֵה אין דער חֹשֶׁךְ. און אויב עמיצער הערט מיינע דָבָר, און היט זיי נישט, מִשפּט איך אים נישט; וואָרים איך בין געקומען נישט צו מִשפּטן די וועלט, נייערט ראַטעווען צו איין די וועלט. דער, וואָס פאַרוואַרפט מיך און איז נישט מקַבּל מיינע דָבָר, האָט איינעם, וואָס טוט אים מִשפּטן; דאָס דָּבָר, וואָס איך האָב גערעדט, דאָס דאָזיקע וועט אים מִשפּטן אין דעם יוֹם הָאַחֲרוֹן. וואָרים איך האָב גערעדט נישט פון מיר אַליין, נייערט דער אלוקים הָאָב, וואָס האָט מיך געשיקט, האָט מיר געגעבן אַ געבאָט, וואָס איך זאָל זאָגן, און וואָס איך זאָל רעדן. און איך ווייס אַז זיין מצוה איז חַיֵּי עוֹלם, דעריבער, די רייד, וואָס איך רער, רער איך אַזוֹיווי דער אלוקים הָאָב האָט מיר געבאָטן.

יג און פאַר דעם יום-טוֹב פֵּסח האָט רבי מֵלך המָשיחַ געוואוסט, אַז זיין שָעה איז געקומען, אַז ער זאָל אַוועקגיין פון דעם עוֹלם-הזה צום אלוקים הָאָב; און ער, וואָס האָט ליב געהאָט זיינע אייגענע אין דער וועלט, האָט זיי ליב געהאַט עַד-אַחַרית. און בשַעת דער סעודה, ווען הַשָּׂטן האָט שוֹין אַרייַנגעגעבן אין לבָבוֹת אַריין פון יהודה בֶּן-שִמעוֹן אִיש-קִרִיוֹת, אים איבערצוענטפערן, הַגַם רבי מֵלך המָשיחַ האָט געוואוסט, אַז דער אלוקים הָאָב האָט אים איבערגעגעבן אַלצדינג אין זיינע הענט אַריין, און אַז ער איז געקומען פון ה', און גייט צו ה', איז רבי מֵלך המָשיחַ אויפגעשטאַנען פון טיש, און האָט אויסגעטאָן זיינע מַלבּושים, און האָט גענומען אַ האַנטוך און האָט זיך אַרומגעגאַרטלט. דערנאָך האָט ער אַרייַנגעגאָסן מַיִם אין דעם בעקן, און האָט אָנגעהויבן צו וואַשן די פיס פון די תּלמידים, און זיי אָפּצואווישן מיט דעם האַנטוך, מיט וועלכן ער איז געווען אַרומגעגאַרטלט. און ער איז געקומען צו שִמעון

כֵּיפָא; זאָגט ער צו אים: אֲדוֹנִי, דו טוסט וואַשן מיינע פיס?
און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: וואָס איך טו,
פאַרשטייסטו נישט אַצינדערט, אָבער שפּעטער וועסטו
פאַרשטיין. און כֵּיפָא האָט צו רבי מֶלך המָשיחַ געזאָגט: דו
זאָלסט מיר קיינמאָל נישט וואַשן מיינע פיס, האָט רבי מֶלך
המָשיחַ אים געענטפערט: אויב איך וואַש דיך נישט, האָסטו
נישט מיט מיר קיין חֵלֶק. זאָגט צו אים שִׁמעוֹן כֵּיפָא: אֲדוֹנִי,
נישט נאָר מיינע פיס, נייערט אויך מיינע הענט אוון מיין קאָפּ!
אוון רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: דער, וואָס האָט זיך
געבאָדן, נייטיקט זיך נישט צו וואַשן, אַחוץ זיינע פיס, מַחמת ער
איז אינגאַנצן טָהוֹר. אוון איר זענט טְהוֹרִים, אָבער נישט אַלע.
וואָרים ער האָט געוואוסט, ווער סע האָט אים געזאָלט
איבערענטפערן; דעריבער האָט ער געזאָגט: איר זענט נישט
אַלע טְהוֹרִים. אוון נאָכדעם ווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט געוואַשן
זייערע פיס, אוון אָנגעטאָן זיינע מַלבּושים, האָט ער זיך ווידער
אַנידערגעזעצט, אוון צו זיי געזאָגט: פאַרשטייט איר, וואָס איך
האָב צו אייך געטאָן? איר רופט מיך רֶבִּי אוון אָדוֹן; אוון איר
האָט רעכט, וואָרים איך בין דאָס. בכֵּן, אויב איך, אייער אָדוֹן
אוון רֶבִּי, האָב געוואַשן אייערע פיס, זענט איר אויך מחויב צו
וואַשן איינער דעם אַנדערנס פיס. וואָרים איך האָב אייך געגעבן
אַ בײַשפּיל, כּדי איר זאָלט טאָן, ווי איך האָב צו אייך געטאָן.
באֱמת, באֱמת, איך זאָג אייך, אַן עֶבֶד איז נישט גרעסער פּון זיין
אָדוֹן; אויך איז אַ שלִיחַ נישט גרעסער פּון דעם, וואָס האָט אים
געשיקט. אויב איר ווייסט די דאָזיקע זאַכן, איז אַשְׁרֵי אייך,
אויב איר טוט זיי. איך רעד נישט פּון אייך אַלע; איך ווייס
וועמען איך האָב אויסדערווײלט; נאָר כּדי דער פָּסוק זאָל
מקוים ווערן: אוֹכֵל לַחְמִי הִגְדִּיל עָלַי עָקֵב, דער, וואָס עסט מיין
לֶחֶם, האָט אויפגעהויבן קעגן מיר זיין טריט [תהלים מא, י].

איך זאָג עס אייך איצט, איידער סע געשעט, כּדי וועט געשען, זאָלט איר גלויבן, אַז אֲנִי הוּא. באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס איז מקַבּל וועמען איך שיק, איז מיך מקַבּל; און דער, וואָס איז מיך מקַבּל, איז מקַבּל דעם, וואָס האָט מיך געשיקט. בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט דאָס געזאָגט: האָט ער זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען אין דעם רוּחַ און האָט צַער אָנגעפילט זיין לֵב, און האָט עֵדות געזאָגט: באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, אַז איינער פון אייך וועט מיך פאַרראָטן. די תּלמידים האָבּן געקוקט איינער אויף דעם אַנדערן, און זענען געווען נישט זיכער פון וועמען ער האָט גערעדט. און בּיים טיש האָט זיך איינער פון מָשיחַס תּלמידים, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט ליבּ געהאַט, אָנגעלענט אויף מָשיחַס חֵיק. און שִׁמעוֹן כֵּיפָא האָט צו אים אַ וואונק געטאָן, און געזאָגט: זאָג אונדז, ווער איז עס, פון וועמען ער רעדט דאָס. און בּעת ער איז אַזוי געליגן אָנגעלענט אויף מָשיחַס חֵיק, האָט ער צו אים געאָגט: אֲדוֹנִי, ווער איז עס? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: דאָס איז דער, פאַר וועמען איך וועל אײַנטונקען דעם [מְרוֹרִים, שמות יב, ח] בּיסן, און דאָס אים געבּן. און אַז ער האָט אײַנגעטונקען דעם ביסן, האָט ער אים גענומען און געגעבּן צו יהוּדה בֶּן-שִׁמעוֹן אִיש-קְרִיוֹת. און נאָך דעם [מְרוֹרִים, שמות יב, ח] בּיסן, איז הָשָּׂטן אין אים אַריין, און רבי מֶלך המָשיחַ האָט צו אים געזאָגט: וואָס דו טוסט, טו געשווינד. און קיינער בּיים טיש האָט נישט פאַרשטאַנען, פאַרוואָס ער האָט דאָס צו אים געזאָגט. וואָרים עטלעכע האָבּן געמיינט, אַז אַזוי ווי יהוּדה האָט געהאַט דעם בּייטל, האָט רבי מֶלך המָשיחַ צו אים געזאָגט: קויף איין וואָס מיר האָבּן נייטיק אויף יום-טוֹב; אָדער, אַז ער זאָל עפּעס געבּן די אָרעמעלייט. און נאָכדעם ווי ער האָט גענומען דעם בּיסן, איז ער באַלד אַרויסגעגאַנגען; און עס איז געווען לַיְלָה. און בּעת ער איז

אַרויסגעגאַנגען, האָט רבי מֶלך המָשיחַ געאָגט: איצט איז דער בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] פאַרהערלעכט, אוּן ה' איז פאַרהערלעכט אין אים. אוּן אויבּ ה' איז פאַרהערלעכט אין אים, וועט אים אויך ה' אַכפּערן אין זיך, אוּן טאַקע בּאַלד וועט ער אים אַכפּערן. יְלָדים מיינע, נאָך אַבּיסל בּין איך מיט אייך. איר וועט מיך זוכן; אוּן ווי איך האָבּ געזאָגט צוּ די יִדן, אַזוי זאָג איך אייך איצט: וואוהין איך גיי, קענט איר נישט קומען. אַ נייע מצווה גיבּ איך אייך, אַז איר זאָלט ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן; אַזוי ווי איך האָבּ אייך ליבּ געהאַט, אַזוי זאָלט איר אויך ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן. דורך דעם וועלן אַלע דערקענען, אַז איר זענט מיינע תַּלמידים, אויבּ איר וועט האָבּן אַהֲבָה איינער צוּ דעם אַנדערן. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ שִׁמעוֹן כֵּיפָא: אֲדוֹנִי, וואוהין גייסטו? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: וואוהין איך גיי, קענסטו מיר נישט נאָכגיין אַצינד; אָבּער שפּעטער-צוּ וועסטו נאָכגיין. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ כֵּיפָא: אֲדוֹנִי, פאַרוואָס קאָן איך דיר איצט נישט נאָכגיין? איך וועל מיין נֶפֶשׁ פאַר דיר אַוועקלייגן. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: דיין נֶפֶשׁ ווילסטו פאַר מיר אַוועקלייגן? באֱמת, באֱמת, איך זאָג דיר: נאָך אַיידער דער האָן וועט קריַען, וועסטו מיך דריי מאָל פאַרלייקענען.

יד זאָל זיך אייער לֵב נישט מצַער מיט עָגמַת נֶפֶשׁ זיין;

גלאיבּט אין ה', אוּן גלויבּט אויך אין מיר. אין בֵּית אָבי זענען פאַראַן אַ סַך מְעוֹנוֹת; אויבּ סע וואָלט אַזוי נישט געווען, וואָלט איך עס אייך געווען געזאָגט; וואָרים איך גיי צוגרייטן פאַר אייך אַן אָרט. אוּן בּעת איך וועל גיין אוּן גרייט צוּ אַן אָרט פאַר אייך, וועל איך ווידער קומען [בּיאת משיח], אוּן אייך נעמען צוּ מיר, כּדי וואוּ איך בּין, זאָלט איר אויך זיין. אוּן וואוהין איך גיי, ווייסט איר, אוּן איר קענט דעם דֶּרֶךְ. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ

תּאמָא: אֲדוֹנִי, מיר ווייסן נישט וואוהין דוּ גייסט; וויאַזוי זאָלן מיר וויסן דעם דֶּרֶךְ? זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: אֲנִי הוּא דער דֶּרֶךְ, אוּן דער אֱמת, אוּן דאָס חַיים; קיינער קוּמט נישט צוּ דעם אלוקים הָאָב [ה'], סיידן דוּרך מיר [יוח' א:א]. אויבּ איר וואָלט מיך געקענט, וואָלט איר אויך געקענט מיין אלוקים הָאָב; פוּן איצט אָן קענט איר אים, אוּן האָט אים געזען. זאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ פיליפּוס: אֲדוֹנִי, ווייז אוּנדז דעם אלוקים הָאָב, אוּן עס וועט זיין פאַר אוּנדז גענוג. זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: אַזאַ לאַנגע צייט בּין איך געווען מיט אייך, אוּן דוּ, פיליפּוס, קענסט מיך נישט? דער, וואָס האָט מיך געזען, האָט געזען דעם אלוקים הָאָב; וויאַזוי קענטסוּ זאָגן: ווייז אוּנדז דעם אלוקים הָאָב? צי גלויבּסטוּ נישט, אַז איך בּין אין דעם אלוקים הָאָב, אוּן דער אלוקים הָאָב איז אין מיר? הַדְּבָרִים, וואָס איך זאָג אייך, רעד איך נישט פוּן מיר אַליין; נייערט דער אלוקים הָאָב, וואָס וואוינט אין מיר, טוּט זיינע מַעשׂים. גלויבּט מיר, אַז איך בּין אין דעם אלוקים הָאָב, אוּן דער אלוקים הָאָב איז אין מיר; אויבּ נישט סאָ גלויבּט מיר צוליבּ די מַעשׂים אַליין. באָמת, באָמת, איך זאָג אייך, דער, וואָס גלויבּט אין מיר, וועט אויך טאָן די מַעשׂים, וואָס איך טוּ, אוּן גרעסערע מַעשׂים ווי די דאָזיקע וועט ער טאָן, מַחמת איך גיי צוּ דעם אלוקים הָאָב. אוּן וואָס איר וועט בּעטן אין מיין נאָמען, דאָס וועל איך טאָן, כּדי דער אלוקים הָאָב זאָל פאַרהערלעכט ווערן אין דעם זון [דער זון פוּן דער אויבּערשטער]. אויבּ איר וועט מיך עפּעס בּעטן אין מיין נאָמען, וועל איך עס טאָן. אויבּ איר האָט מיך ליבּ וועט איר אָפּהיטן מיינע מִצוות. אוּן איך וועל בּעטן דעם אלוקים הָאָב, אוּן ער וועט אייך געבּן אַן אַנדערן מֵלִיץ יושר, כּדי ער זאָל זיין מיט אייך לְעוֹלָם, טאַקע דעם רוּחַ הָאֱמת, וואָס די וועלט קען אים נישט אויפנעמען, וואָרים די וועלט זעט אים נישט, אוּן קען

אים אויך נישט. איר קענט אים; וואָרים ער רוט ביי אייך, אוו
וועט זיין אין אייך. איך וועל אייך נישט לאָזן יתומים; איך וועל
קומען צו אייך. נאָך אַ קליינע ווייַלע, אוו די עולם הַזֶּה וועט מיך
מער נישט זען, איר אָבער וועט מיך זען; מַחמת איך לעבּ, וועט
איר אויך לעבּן. אין יענעם יום וועט איר וויסן, אַז איך בין אין
מיין אלוקים אָבי, אוו איר זענט אין מיר, אוו איך בין אין אייך.
דער, וואָס האָט מיינע מִצוות, אוו האלט זיי, דער איז עס וואָס
האָט מיך ליבּ; אוו דער, וואָס האָט מיך ליבּ, וועט זיין געליבּט
פוּן מיין אלוקים אָבי, אוו איך וועל אים ליבּ האָבּן אוו וועל מיך
צו אים אַנטפּלעקן. זאָגט צו אים יהודה [נישט אִיש-קְרִיוֹת]:
אֲדוֹנִי, ווי קומט עס, וואָס דו וועסט דיך אַנטפּלעקן צו אונדז,
אוו נישט צו דער עולם הַזֶּה? האָט רבי מֶלך המָשיחַ
געענטפערט, אוו צו אים געזאָגט: אויבּ עמיצער האָט מיך ליבּ,
וועט ער האַלטן מיין דָּבָר, אוו מיין אלוקים אָבי וועט אים ליבּ
האָבּן, אוו מיר וועלן קומען צו אים, אוו מאַכן בּיי אים אונדזער
מִשְׁכָּן [מָעוֹן]. דער, וואָס האָט מיך נישט ליבּ, האלט נישט
מיינע דבָרים; אוו דאָס דָּבָר, וואָס איר הערט, איז נישט מיינס,
נייערט פון אלוקים הָאָב, וואָס האָט מיך געשיקט. דאָס האָבּ
איך אייך געזאָגט, כָּל-זמַן איך בין נאָך מיט אייך. אָבער דער
מֵלִיץ יושר, דער רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ, וועמען דער אלוקים הָאָב וועט
שיקן אין מיין נאָמען, ער וועט אייך לערנען אַלצדינג, אוו אייך
דערמאָנען אין אַלץ, וואָס איך האָבּ אייך געזאָגט. שָׁלום ה' לאָז
איך איבּער מיט אייך; מיין שָׁלום גיבּ איך אייך; נישט ווי סע גיט
די עולם הַזֶּה, גיבּ איך אייך. זאָל זיך אייער לֵב נישט מצַער מיט
עָגְמַת נֶפֶשׁ זיין, אוו זאָל עס אויך נישט מורא האָבּן [מֹרַךְ-לֵב].
איר האָט געהערט, ווי איך האָבּ אייך געזאָגט: איך גיי אַוועק
[יוח' יד, יב], אוו איך וועל קומען צו אייך [יוח' יד, יח]. אויבּ איר
וואָלט מיך ליבּ געהאַט, וואָלט איר זיך געפריידט אוו שִׂמְחָה

האָבן, אַז איך גיי צוּ דעם אלוקים הָאָב; וואָרים דער אלוקים הָאָב איז גרעסער פון מיר [יוח' א, א; א, יד]. און איצט האָב איך עס אייך געזאָגט, איידער סע געשעט, כּדי, ווען סע וועט געשען, זאָלט איר גלויבן און האבן אֱמונָה. איך וועל מער נישט רעדן מיט אייך קיין סְך: וואָרים דער שַׂר פון דער עוֹלם הַזֶּה קומט אָן. און ער האָט גאָרניט אין מיר; נאָר כּדי די עוֹלם זאָל וויסן, אַז איך האָב ליבּ דעם אלוקים הָאָב, און ווי דער אלוקים הָאָב האָט מיר געבאָטן, אַזוי טוּ איך. שטייט אויף, און לאָמיר גיין פונדאַנען.

טו אֲנִי הוּא הַגֶּפֶן הָאֲמִתִּית, און מיין אלוקים אָבִי איז

הַכּוֹרֵם. יעדן צווייג אין מיר, וואָס טראָגט נישט קיין פֵּירות, אלוקים הָאָב נעמט אַוועק; און יעדן, וואָס טראָגט פֵּירות, אלוקים הָאָב זָמַר [ויק' כה, ג], כּדי ער זאָל טראָגן מער פֵּירות. איר זענט שוֹין טָהוֹר, דורך דעם דָּבָר, וואָס איך האָב צוּ אייך געריידט. בלייבט אין מיר, און איך אין אייך. אַזוֹיווי דער צווייג קאָן נישט טראָגן קיין פֵּירות פון זיך אַליין, סיידן ער בלייבט אין הַגֶּפֶן, אַזוי קענט איר אויך נישט, סיידן איר בלייבט אין מיר. איך בין הַגֶּפֶן, איר זענט די צווייגן. דער, וואָס בלייבט אין מיר, און איך אין אים, טראָגט אַ סַך פֵּירות; וואָרים אָן מיר קאָנט איר גאָרניט טאָן. אויב עמיצער בלייבט נישט אין מיר, ווערט ער אַרויסגעוואָרפן ווי אַ צווייג, און פאַרדאַרט; און מען זאַמלט זיי איין און מען וואַרפט זיי אין אֵש אַריין, און זיי ווערן פאַרברענט. אויב איר בלייבט אין מיר, און מיינע דְּבָרִים אין אייך, מעגט איר בעטן וואָס איר ווילט, און סע וועט אייך געטאָן ווערן. אין דעם איז מיין אלוקים אָבִי פאַרהערלעכט, אַז איר זאָלט טראָגן אַ סַך פֵּירות, און אזוי זיין מיינע תּלמידים. אַזוֹיווי דער אלוקים הָאָב האָט מיך ליבּ געהאַט, אַזוי האָב איך אייך ליבּ געהאַט; בלייבט אין מיין

אַהֲבָה. אויב איר וועט האַלטן מיינע מִצוות, וועט איר באַרִיִה אין מיין אַהֲבָה, פּונקט ווי איך האָב געהאַלטן מיין אלוקים אָבִיס מִצוות, אוּן בּבָּשָׂר אין זיין אַהֲבָה. דאָס האָב איך צוּ אייך גערעדט, כּדי מיין שִׂמְחָה זאָל זיין אין אייך, אוּן אייער שִׂמְחָה זאָל ווערן פּוּל. דאָס דאָזיקע איז מיין געבאָט, אַז איר זאָלט ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן, אַזוִיווי איך האָב אייך ליבּ געהאַט. קיין גרעסערע אַהֲבָה האָט נישט קיין בַּר אֱנָשׁ ווי די דאָזיקע, וואָס אַ בַּר אֱנָשׁ איז מַקריב זיין נֶפֶשׁ פאַר זיינע פריינט. איר זענט מיינע פריינט, אויב איר טוּט דאָס, וואָס איך באַפעל אייך. איך טוּ אייך מער נישט רופן קיין עֲבָדִים; וואָרים דער עֶבֶד ווייסט נישט וואָס זיין אָדוֹן טוּט; נייערט איך האָב אייך גערופן פריינט, וואָרים אַלצדינג, וואָס איך האָב געהערט פוּן מיין אלוקים אָבִי, האָב איך אייך געגעבּן צוּ ווִיסן. נישט איר האָט מיך אויסדערוויילט, נייערט איך האָב אייך אויסדערוויילט, אוּן האָב אייך באַשטימט, אַז איר זאָלט גיין אוּן טראָגן פֵּירות, אוּן אַז אייערע פֵּירות זאָלן פאַרבלַיבּן; כּדי וואָס איר וועט בּעטן דעם אלוקים הָאָב אין מיין [השם יתברך] נאָמען, זאָל ער אייך געבּן. דאָס באַפעל איך אייך, כּדי איר זאָלט ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן. אויב די עוֹלם הַזֶּה האָט אייך פיינט, טאָ ווייסט, אַז זי האָט מיך פיינט געהאַט, איידער זי האָט אייך פיינט געהאַט. ווען איר וואָלט געווען פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, וואָלט די עוֹלם הַזֶּה ליבּ געהאַט דאָס איריקע; נאָר אַזוי ווי איר זענט נישט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט איך האָב אייך אויסדערוויילט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, דערפאַר האָט אייך די עוֹלם הַזֶּה פיינט. געדענקט דאָס דָּבָר, וואָס איך האָב אייך געזאָגט: אָן עֶבֶד איז נישט גרעסער פוּן זיין אָדוֹן. אויב זיי האָבּן מיך גערוֹדפט, וועלן זיי אייך אויך רוֹדפן; אויב זיי האָבּן געהאַלטן מיין דָּבָר, וועלן זיי אויך אייערס האַלטן. אָבּער דאָס אַלץ וועלן

זיי אייך טאָן פּון מיין נאָמענווענגן, מַחמת זיי קענען נישט דעם, וואָס האָט מיך געשיקט. אויב איך וואָלט נישט געקומען און גערעדט צו זיי, וואָלטן זיי נישט געווען געהאַט קיין עבירה; איצט אָבער האָבן זיי נישט קיין אויסרייד פאַר זייער עבירה. דער, וואָס האָט מיך פיינט, האָט אויך פיינט מיין אלוקים אָבי. ווען איך וואָלט נישט געווען געטאָן צווישן זיי די מַעשׂים, וואָס קיין שום אַנדערער האָט נישט געטאָן, וואָלטן זיי נישט געווען געהאַט קיין עבירה; אָבער איצט האָבן זיי געזען, און האָבן פיינט געהאַט סיי מיך און סיי מיין אלוקים אָבי. נאָר סע זאָל מקוים ווערן דאָס דָּבָר, וואָס שטייט געשריבן אין זייער תּוֹרה: שְׂנְאַת חִנָּם שְׂנֵאוּנִי, זיי האָבן מיך אומזיסט געהאַסט [תהלים סט, ד]. אָבער בעת דער מֵלִיץ יושר וועט קומען, וועמען איך וועל שיקן צו אייך פּון דעם אלוקים הָאָב, דעם רוּחַ הָאֱמת, וואָס קומט פּון דעם אלוקים הָאָב, וועט ער אֵדות זאָגן פּונוועגן מיר. און אויך איר זענט אֵדות, מַחמת איר זענט געווען מיט מיר פּון אָנהייב אָן.

טז דאָס האָבּ איך צו אייך געריעדט, כּדי איר זאָלט נישט געבּראַכט ווערן צו קיין מִיכשול. זיי וועלן אייך אזיסשליסן פּון קָהל: כֵּן, סע קומט אָן די שָׁעה, וועט יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס וועט אייך הַרגענען, וועט מיינען, אַז ער דינט ה' דערמיט. און דאָס וועלן זיי טאָן, מַחמת זיי האָבּן נישט געקענט דעם אלוקים הָאָב, און נישט מיך. און דאָס האָבּ איך געריעדט צו אייך, כּדי, וועט זייער שָׁעה וועט קומען, זאָלט איר געדענקען, אַז איך האָבּ אייך דאָס געזאָגט. אין אָנהייבּ האָבּ איך עס אייך נישט געזאָגט, מַחמת איך בּין געווען מיט אייך. אָבער איצט גיי איך צו אים, וואָס האָט מיך געשיקט; און קיינער פּון אייך פרעגט מיך נישט: וואוהין גייסטו? אָבער ווייל איך האָבּ דאָס געריעדט צו אייך, האָט צַער אָנגעפילט אייער לֵב. איך זאָג אייך אָבער דעם אֱמת,

עס איז טוֹב פַאר אייך, אַז איך גיי אַוויק; וואָרים אויב איך גיי נישט אַוועק, וועט דער מֶלִיץ יושר נישט קומען צו אייך; נאָר אויב איך גיי, וועל איך אים שיקן צו אייך. אוּן אַז ער וועט קומען, וועט ער איבּערצייגן די עוֹלם הַזֶּה וועגן עבירה, אוּן וועגן צֶדֶק, אוּן וועגן מִשפּט: וועגן עבירה, מַחמת זיי גלויבּן נישט אין מיר; וועגן צֶדֶק, מַחמת איך גיי צו דעם אלוקים הָאָב, אוּן איר וועט מיך מער נישט זען; וועגן מִשפּט, מַחמת דער שַׂר פוּן דער עוֹלם הַזֶּה איז געמִשפּט געוואָרן. איך האָבּ אייך נאָך אַ סַך זאַכן צו זאָגן, נאָר איר קענט זיי איצט נישט פאַרטראָגן. אָבּער בּעת דער רוּחַ הָאֱמת וועט קומען, וועט ער אייך אַרײַנפירן אין דעם גאַנצן אֱמת; וואָרים ער וועט נישט רעדן פוּן זיך אַליין, נייערט וואָס ער וועט הערן, וועט ער רעדן; אוּן ער וועט אייך אָנזאָגן דאָס, וואָס דאַרף ערשט קומען. ער וועט מיך פאַרהערלעכן, ווייל ער וועט נעמען פוּן מיינעם, אוּן וועט עס אייך דערקלערן. אַלצדינג, וואָס דער אלוקים הָאָב האָט, איז מיינס; דעריבּער האָבּ איך געזאָגט, אַז ער וועט נעמען פוּן דעם, וואָס איז מיין, אוּן וועט עס אייך דערקלערן. נאָך אַ קליינע ווייל, אוּן איר זעט מיך נישט מער; אוּן ווידער אַ קליינע ווייל, אוּן איר וועט מיך זען. האָבּן עטלעכע פוּן זיינע תַּלמידים געזאָגט איינער צוּם אַנדערן: וואָס איז דאָס, וואָס ער זאָגט צו אוּנדז: נאָך אַ קליינע ווייל, אוּן איר זעט מיך נישט; אוּן ווידער אַ קליינע ווייל, אוּן איר וועט מיך זען? אוּן: איך גיי צו דעם אלוקים הָאָב? זיי האָבּן דעריבּער געזאָגט: וואָס איז דאָס, וואָס ער זאָגט: אַ קליינע ווייל? מיר פאַרשטייען נישט, וואָס ער זאָגט. רבי מֶלך המָשיחַ האָט בּאַמערקט, אַז זיי ווילן אים עפּעס פרעגן, אוּן ער האָט צו זיי געזאָגט: פאָרשט איר צווישן זיך וועגן דעם, וואָס איך האָבּ געזאָגט: נאָך אַ קליינע ווייל, אוּן איר זעט מיך נישט, אוּן ווידער אַ קליינע ווייל, אוּן איר וועט מיך זען?

באֶמת, באֶמת, איך זאָג אייך: איר וועט ווייַנען אוּן קלאָגן, אָבּער די עוֹלם הַזֶּה וועט זיך פרייַען; איר וועט זיין טרויעריק, אָבּער אייַער צַער וועט פאַרקערט ווערן צוּ שִׂמְחָה. אַן אִשָּׁה, בּעת זי גייט צוּ קינד, איז אוּמעטיק, מַחמת איר שָׁעה האָט גענעענט; אָבּער נאָכדעם ווי זי האָט געבּוירן דאָס קינד, געדענקט זי נישט מער די יסוּרים פוּנוועגן דער שִׂמְחָה, ווָאָס אַ בַּר אֱנָשׁ איז געבּוירן געוואָרן אויף דער וועלט. אוּן אַזוי האָט איר אויך איצטער צַער, אָבּער איך וועל אייך ווידער זען, אוּן אייער לֵב וועט זיך פרייַען, אוּן אייער שִׂמְחָה וועט קיינער נישט אַוועקנעמען בּיי אייך. אוּן אין יענעם יוֹם וועט איר מיך נישט פרעגן קיין קַשיות. באֶמת, באֶמת, איך זאָג אייך, אויבּ איר וועט עפּעס בּעטן בּיי דעם אלוקים הָאָב, וועט ער עס אייך געבּן אין מיין [השם יתברך] נאמען. לעֵת-עַתּה האָט איר גאָרניט געבּעטן אין מיין [השם יתברך] נאמען; בּעט, אוּן איר וועט באַקוּמען, כּדי אייער שִׂמְחָה זאָל זיין פוּל. די דאָזיקע זאָכן האָבּ איך גערעדט צוּ אייך אין משָׁלים; עס קוּמט אָן די שָׁעה, וועַן איך וועל מער נישט רעדן צוּ אייך אין משָׁלים, נייערט איך וועל אייך זאָגן אָפן וועגן דעם אלוקים הָאָב [ה']. אין יענעם יוֹם וועט איר בּעטן אין מיין [השם יתברך] נאמען; אוּן איך זאָג אייך נישט, אַז איך וועל בּעטן דעם אלוקים הָאָב פאַר אייך, וואָרים דער אלוקים הָאָב אַליין האָט אייך ליבּ, מַחמת איר האָט מיך ליבּ געהאַט, אוּן האָט געגלויבּט, אַז איך בּין געקוּמען פוּן דעם אלוקים הָאָב. איך בּין געקוּמען פוּן דעם אלוקים הָאָב, אוּן בּין געקוּמען אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין; אוּן ווידער פאַרלאָז איך די עוֹלם הַזֶּה, אוּן גיי צוּ דעם אלוקים הָאָב. אוּן זיינע תּלמידים האָבּן געזאָגט: הִנֵּה, איצט רעדסטוּ אָפן, אוּן געבּרויכסט נישט קיין מָשל. איצט ווייסן מיר, אַז דוּ ווייסט אַלצדינג, אוּן דאַרפסט נישט, אַז עמיצער זאָל דיך פרעגן; דוּרכדעם גלויבּן מיר, אַז דוּ בּיסט

געקומען פון ה'. האָט רבי מֶלך המָשיחַ זיי געענטפערט: איצט גלויבט איר? סע טוט קומען די שָעה, כֵּן, זי האָט געזאגט, און איר וועט ווערן צעשפרייט, איטלעכער צו זיינע אייגענע, און מיך וועט איר איבערלאָזן אַליין: אָבער איך בין נישט אַליין, מַחמת דער אלוקים הָאָב איז מיט מיר. דאָס האָב איך געזעדט צו אייך, כּדי אין מיר זאָלט איר האָבן שָלום. אין דער עוֹלם הַזֶּה האָט איר צָרות; אָבער זייט געטרייסט, איך האָב בייעקומען די עוֹלם הַזֶּה.

יז דאָס האָט רבי מֶלך המָשיחַ געזעדט, און ער האָט

אויפגעהויבן זיינע אויגן צום שָמַיִם, און געזאָגט: אלוקים אָבי, די שָעה האָט געזעזט, פאַרהערלעך דיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער], כּדי דער זון זאָל דיך אַכפערן; אַזוי וויי דו האָסט אים געגעבן רשות איבער יעדן באַשעפעניש, כּדי ער זאָל געבן חַיֵּי עוֹלם צו אַלע, וועמען דו האָסט אים געגעבן. און דאָס איז דאָס חַיֵּי עוֹלם, אַז זיי זאָלן קענען דיך, דעם אלוקי הָאֱמֶת לְבַדּוֹ, און יהושע/ישוע דער רֶבי מלך המָשיחַ וועמען דו האָסט געשיקט. איך האָב דיך פאַרהערלעכט אויף דער ערד, מיט דעם וואָס איך האָב פאַרענדיקט דאָס עֲבוֹדת קודש וועזן, וואָס דו האָסט מיר געגעבן צו טאָן. און איצט, אלוקים אָבי, פאַרהערלעך דו מיך בּיי דיר, מיט דעם כָּבוד, וואָס איך האָב געהאַט בּיי דיר, איידער הָעוֹלָם איז געוואָרן. איך האָב אַנטפּלעקט דיין [השם יתברך] נאמען צו די בְּנֵי אָדָם, וואָס דו האָסט מיר געגעבן פון דער עוֹלם הַזֶּה; זיי זענען געווען דיינע, און דו האָסט זיי מיר געגעבן; און זיי האָבן געהיט דיין דָּבָר. איצט ווייסן זיי, אַז אַלצדינג, וואָס דו האָסט מיר געגעבן, איז פון דיר; וואָרים די דָּבָר, וואָס דו האָסט מיר געגעבן, האָב איך זיי געגעבן; און זיי האָבן זיי מקַבּל געווען, און האָבן דערקענט אויף אַן אֱמת, אַז איך קום פון דיר, און זיי האָבן

געגלויבט, אַז דוּ האָסט מיך געשיקט. איך בעט פאַר זיי; איך בעט נישט פאַר דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט פאַר יענע, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבן, וואָרים זיי זענען דיינע [יוח' טו, יט]; אוּן אַלצדינג, וואָס איז מיינס, איז דיינס, אוּן דיינס איז מיינס, אוּן איך בין פאַרהערלעכט אין זיי. אוּן איך בין נישט מער אין דער עוֹלם הַזֶּה, אָבער זיי זענען אין דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן איך קוּם צוּ דיר. אלוקים אָבִי הַקָּדוש, באַהיט זיי אין דיין [השם יתברך] נאמען, יענע, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבן, כּדי זיי זאָלן זיין אֶחָד, אַזוֹיווי מיר זענען אֶחָד. כָּל-זמַן איך בין געווען מיט זיי, האָב איך זיי אָפּגעהיט אין דיין [השם יתברך] נאמען, יענע, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבן; אוּן איך האָב זיי אָפּגעהיט, אוּן קיין איינציקער פוּן זיי איז נישט פאַרלוירן געגאַנגען, אויסער דער זוּן פוּן פאַרדאַרבוּנג, כּדי דער פָּסוק זאָל מקוּים ווערן [תהלים מא, ט]. אָבער איצט קוּם איך צוּ דיר; אוּן דאָס רער איך אין דער עוֹלם הַזֶּה, כּדי זיי זאָלן האָבן אין זיך מיין פולע שִׂמְחָה. איך האָב זיי געגעבן דיין דָּבָר; אוּן די עוֹלם הַזֶּה האָט זיי פיינט געהאַט, מַחמת זיי זענען נישט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, פּוּנקט ווי איך בין נישט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה. איך בעט נישט, אַז דוּ זאָלסט זיי אַרויסנעמען פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט אַז דוּ זאָלסט זיי אָפּהיטן פוּן דעם בייזן. זיי זענען נישט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, פּוּנקט ווי איך בין נישט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה. הייליק זיי אין דעם אֱמת; דיין דָּבָר איז אֱמת. אַזוֹיווי דוּ האָסט מיך געשיקט אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, פּוּנקט אַזוי האָב איך זיי געשיקט אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין. אוּן פוּן זייערטוועגן הייליק איך מיך, כּדי זיי זאָלן אויך געהייליקט זיין אין דעם אֱמת. אוּן נישט נאָר פאַר די דאָזיקע אַליין בעט איך, נייערט אויך פאַר יענע, וואָס וועלן גלויבן אין מיר דורך זייער דָּבָר, כּדי זיי זאָלן אַלע זיין אֶחָד; אַזוֹיווי דוּ, אלוקים אָבִי, ביסט אין מיר, אוּן איך אין דיר, אַז זיי

זאָלן אויך זיין אין אונדז, כּדי די הָעוֹלָם זאָל גלויבן, אַז דוּ האָסט מיך געשיקט. און דעם כָּבוד, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבן, האָב איך זיי געגעבן, כּדי זיי זאָלן זיין אֶחָד, אַזוֹיווי מיר זענען אֶחָד, איך אין זיי, און דוּ אין מיר, כּדי זיי זאָלן ווערן שלֵימוּתדיק אֶחָד, כּדי די עוֹלם זאָל וויסן, אַז דוּ האָסט מיך געשיקט, און האָסט זיי ליב געהאַט, אַזוֹיווי דוּ האָסט מיך ליב געהאַט.
אלוקים אָבי, איך וויל, אַז אויך די, וועמען דוּ האָסט מיר געגעבן, זאָלן זיין מיט מיר, וואוּ איך בין, כּדי זיי זאָלן קענען זען מיין כָּבוד, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבן, וואָרים דוּ האָסט מיך ליב געהאַט, נאָך פאַר דער הָוָסד תֵּבֵל. אָ, אלוקים אָבי הַצַּדִּיק, די עוֹלם הַזֶּה האָט דיך נישט געקענט, אָבער איך האָב דיך געקענט; און די דאָזיקע ווייסן, אַז דוּ האָסט מיך געשיקט. און איך האָב פאַר זיי באַקאַנט געמאַכט דיין [השם יתברך] נאָמען, און איך וועל אים באַקאַנט מאַכן, כּדי די אַהֲבָה, מיט וועלכער דוּ האָסט מיך ליב געהאַט, זאָל זיין אין זיי, און איך אין זיי.

יח און בּעת רבי מֶלך המָשיחַ האָט פאַרענדיקט די דאָזיקע

דָּבָרים, איז ער אַרויסגעגאַנגען מיט מָשיחס תַּלמידים אַריבּער דעם נַחַל קִדרוֹן, וואוּ עס איז געווען אַ גאָרטן, אין וועלכן ער איז אַריינגעגאַנגען מיט משיחס תַּלמידים. און אויך יהוּדה, וואָס האָט אים פאַרראָטן, האָט געקענט דאָס אָרט; וואָרים רבי מֶלך המָשיחַ איז זיך דאָרט פילמאָל צוזויפגעקומען מיט משיחס תַּלמידים. און יהוּדה, בּעת ער הָאט באַקומען דאָס חַיִל און די מְשָׁרֲתים פון די ראָשי-כֹּהֲנים און די פרושים, איז אָנגעקומען אַהין מיט פאַקלען און לאַנטערנס און כּלֵי-זַיִן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט געוואוּסט אַלצדינג, וואָס האָט געדאַרפט קומען איבּער אים, און ער איז אַרויסגעגאַנגען, און האָט צוּ זיי געזאָגט: וועמען זוכט איר? האָבן זיי אים געענטפערט: יהושע/ישוע פון נצֶרֶת. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ זיי: אֲנִי הוּא. און יהוּדה, וואָס

האָט אים פאַרראָטן, איז מיט זיי געשטאַנען. אוּן בּעת ער האָט צו זיי געזאָגט: אֲנִי הוּא, זענען זיי אָבּגעטרעטן הינטערווײַלעכץ, אוּן זענען געפאַלן צו דער ערד. אוּן ער האָט זיי ווידער געפרעגט: וועמען זוכט אירְ? האָבּן זיי געזאָגט: יהושע/ישוע פוּן נצֶרת. האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: איך האָבּ אייך דאָך געזאָגט, אַז אֲנִי הוּא. בּכֵּן, אויבּ איר זוכט מיך, לאָזט די דאָזיקע גיין. כּדי סע זאָל מקוּים ווערן דאָס דָּבָר, וואָס ער האָט געזאָגט: פוּן יענע, וואָס דוּ האָסט מיר געגעבּן, האָבּ איך נישט פאַרלוירן קיין איינציקן [יוח' יז,יב; י,יא]. אוּן שִׁמעוֹן כֵּיפָא, וואָס האָט געהאַט אַן חֶרֶב, האָט זי געצויגן, אוּן האָט אַ זעץ געטאָן דעם כֹּהן-גָּדולס עֶבֶד, אוּן אים אָפּגעהאַקט זיין רעכטן אויער. אוּן דעם עֶבֶדס נאָמען איז געווען מַלכוּס. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געזאָגט צו כֵּיפָא: טוּ אַריין די חֶרֶב אין דער שיידֶ; דעם כּוֹס, וואָס דער אלוקים הָאָב האָט מיר געגעבּן, זאָל איך אים נישט טרינקן? אוּן דאָס חַיִל אוּן דער הויפּטמאַן, אוּן די מְשָׁרֲתים פוּן די יִדן, האָבּן געכאַפּט רבי מֶלך המָשיחַ אוּן האָבּן אים אין אן עֲקֵדָה, אוּן האָבּן אים קוֹדם געפירט צו חָנָן, וואָרים ער איז געווען דער שוועער פוּן קַיָפָאן, וואָס איז אין יענעם יאָר געווען כֹּהן-גָּדול. אוּן דאָס איז געווען קַיָפָא, וואָס האָט געגעבּן די יִדן אַן עֵצה, אַז עס איז גליַיכער, אַז איין בַּר אֱנָש זאָל שטאַרבּן פאַר דעם עם. אוּן שִׁמעוֹן כֵּיפָא איז נאָכגעגאַנגען רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן אַזוי האָט געטאָן אַן אַנדערער תַּלמיד. אוּן דער דאָזיקער תַּלמיד איז געווען באַקאַנט מיט דעם כֹּהן-גָּדול, אוּן איז אַריַינגעגאַנגען מיט רבי מֶלך המָשיחַ אין דעם חֲצַר פוּן דעם כֹּהן-גָּדול, בּעת כֵּיפָא איז געשטאַנען אין דוויסן בּיי דער שַׁער. אוּן דער אַנדערער תַּלמיד, וואָס איז געווען באַקאַנט מיט דעם כֹּהן-גָּדול, איז אַרויסגעגאַנגען אוּן האָט גערעדט מיט דער טיר-וועכטערין, אוּן האָט אַריַינגעבּראַכט כֵּיפָא. אוּן די שיפחה,

די טיר-וועכטערין, האָט געזאָגט צו כּיפּא: ביסטו נישט אויך איינער פון דעם מאַנס תַּלמידים? זאָגט ער: איך בין עס נישט. און די עַבָדים און זי מְשָׁרֵתים זענען דאָרט געשטאַנען, און האָבן געמאַכט אַ הדלקה פון קוילן, וואָרים עס איז געווען קאַלט, און זיי האָבן זיך געוואַרעמט; און כּיפּא איז אויך געשטאַנען מיט זיי, און האָט זיך געוואַרעמט. און דער כֹּהן-גָדול האָט געפרעגט יהושע/ישוע וועגן זיינע תַּלמידים, און וועגן זיין תוֹרָה. האָט רבי מֶלך המָשיחַ אים געענטפערט: איך האָב געריעדט אָפן פאַר דער עוֹלם הַזֶּה; איך האָב תָּמיד געלערנט אין די שוּלן, און אין דעם בֵּית-המִקדש, וואוּ אַלע יִידן קומען זיך צוזאַמען, און אין פאַרבאָרגעניש האָב איך גאָרניט געריעדט. פאַרוואָס פרעגסטו מיך? פרעג די, וואָס האָבן מיך געהערט, וואָס איך האָב געריעדט צו זיי; זע זיי ווייסן וואָס אַזוינס איך האָב געזאָגט. און אַז ער האָט דאָס געזאָגט, האָט איינער פון די מְשָׁרֵתים, וואָס איז געשטאַנען דערביי, אַ פאַטש געגעבן רבי מֶלך המָשיחַ, און געזאָגט: אַזוי ענטפערסטו דעם כֹּהן-גָדול? האָט אים רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: אויב איך האָב געריעדט רָעָה, זאָג עֵדות פונוועגן דעם רָעָה; נאָר אויב רעכט, פאַרוואָס שלאָגסטו מיך? און חָנָן האָט אים געשיקט אין אן עֶקדָה צו קַיָפָאן, דעם כֹּהו-גָדול. און שִׁמעוֹן כּיפּא איז געשטאַנען און האָט זיך געוואַרעמט. און זיי האָבן צו אים געזאָגט: ביסטו נישט אויך איינער פון זיינע תַּלמידים? און ער האָט געלייקנט, און געזאָגט: איך בין עס נישט. זאָגט איינער פון דעם כֹּהן-גָדולס עַבָדים, וואָס איז געווען אַ קָרוב פון דעם, וועמען כּיפּא האָט אָפּגעהאַקט דאָס אויער: האָב איך דיך נישט געזען מיט אים אין גאָרטן? און כּיפּא האָט ווידער געלייקנט; און באַלד האָט דער האָן געקרייט. און זיי האָבן יהושע/ישוע געפירט פון קַיָפָאן צום פּרעטאָריום; און עס איז געווען באַגינען

.אוּן זיי אַליין זענען נישט אַריינגעגאַנגען אין דעם פּרעטאָריום, כּדי זיי זאלן זיך נישט מטמא זיין, נייערט זאָלן קענען עסן דעם קָרבּן-פּסַח. אוּן פִּילָטוֹס איז אַרויסגעגאַנגען צוּ זיי, אוּן האָט געזאָגט: וואָס־ערע שִׂטְנָה בּאַשולדיקונג בּרענגט איר קעגן דעם דאָזיקן מאַן? האָבּן זיי געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: וועו דער דאָזיקער וואָלט נישט געטאָן קיין רָעָה, וואָלטן מיר אים נישט געוואָלט געבּרענגט צוּ דיר. פִּילָטוֹס האָט דעריבּער צוּ זיי געזאָגט: נעמט איר אים, אוּן מִשפּט אים לויט אייער תּוֹרה. אוּן די יִידן האָבּן צוּ אים געזאָגט: מיר האָבּן נישט קיין רשוּת לְהָמִית אִישׁ; [כּדי סע זאָל מקוּים ווערן דאָס דָּבָר פוּן רבי מֶלך המָשיחַ, וואָס ער האָט געזעדט, בּעת ער האָט מרַמֵז געוואָלט מיט וואָסער מִין מָוֶת ער וועט שטאַרבּן [יוח' יב,לג]]. פִּילָטוֹס איז דעריבּער וויידער אַריינגעגאַנגען אין דעם פּרעטאָריום אַריין, אוּן האָט גערופֿן יהושע/ישוע, אוּן צוּ אים געזאָגט: בּיסטוּ דער מֶלך פוּן די יִידן? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: טוּסטוּ דאָס זאָגן פוּן דיר אַליין, אָדער האָבּן דיר דאָס אַנדערע געזאָגט פוּנוועגן מיר? האָט פִּילָטוֹס געענטפערט: בּין איך אַ יִיד? דיין אייגן עם אוּן די רָאשׁי־כֹּהַנים האָבּן דיך געבּרענגט צוּ מיר; וואָס האָסטוּ געטאָן? האָט רבי מֶלך המָשיחַ געענטפערט: מיין מַלכוּת איז נישט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה; אויבּ מיין מַלכוּת וואָלט געוואָלט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, וואָלטן מיינע מְשָׁרֲתים געקעמפט, אַז איך זאָל נישט איבּערגעענטפערט ווערן צוּ די יִידן; איצט אָבּער איז מיין מַלכוּת נישט פוּנדאַנען. פִּילָטוֹס האָט דעריבּער צוּ אים געזאָגט: הייסט עס, דוּ בּיסט טאַקע אַ מֶלך? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט געענטפערט: דוּ זאָגטס, אַז איך בּין אַ מֶלך. צוליבּ דעם בּין איך געבּוירן געוואָרן, אוּן צוליבּ דעם בּין איך געקוּמען אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, כּדי איך זאָל עֵדוּת זאָגן פאַר דעם אֱמת. יעדער בַּר אֱנָשׁ,

וואָס איז פון דעם אֱמת, הערט מיין קול. זאָגט צו אים פִּילָטוֹס: וואָס איז אֱמת? און נאָכדעם ווי ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער ווידער אַרויסגעגאַנגען צו די יִדן, און האָט צו זיי געזאָגט: איך געפין נישט אין אים קיין שום שולד. אָבער ביי אייך איז פאַראַן אַ מִנהג, אַז איך זאָל אייך פריי לאָזן איינעם אויף פֶּסח; ווילט איר דעריבער, אַז איך זאָל אייך פריי לאָזן דעם מֶלך פון די יִדן? זיי האָבן דעריבער ווידער אויסגעשריגן, אַזוי צו זאָגן: נישט דעם דאָזיקן, נייערט בַּר-אַבָּאן! און בַּר-אַבָּא איז געווען אַ גַזלן.

יט דעמאָלט האָט פִּילָטוֹס גענומען רבי מֶלך המָשיחַ, און האָט אים געלאָזט אויספּייטשן. און די זעלנער האָבן אויסגעפלאָכטן אַ עֲטָרת פון דערנער, און זי אַרויפגעזעצט אויף זיין קאָפּ, און אים באַקליידט אין אַ פורפור מאַנטל. און זיי האָבן גענעענט צו אים, און געזאָגט: שָלום דיר, מֶלך פון די יִדן! און זיי האָבן אים געפּאַטשט מיט זייערע הענט. און פִּילָטוֹס איז ווידער אַרויסגעגאַנגען, און האָט צו זיי געזאָגט: אָט פיר איך אים אַרויס צו אייך, כּדי איר זאָלט וויסן, אַז איך געפין נישט אין אים קיין שום שולד. און רבי מֶלך המָשיחַ איז אַרויסגעקומען, און האָט געטראָגן די עֲטָרת פון דערנער און דעם פורפור מאַנטל. און פִּילָטוֹס האָט צו זיי געזאָגט: הִנֵּה הָאִישׁ! און אַז די ראָשי-כֹּהֲנים און די מְשָרֲתים האָבן אים געזען, האָבן זיי אויסגעשריגן: אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּכְּלוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] אים! אויפהענגע על-דער בּוֹים אים! זאָגט צו זיי פִּילָטוֹס: נעמט איר אים און אויפהענגע על-דער בּוֹים אים, וואָרים איך געפין נישט אין אים קיין שום שולד. האָבן אים די יִדן געענטפערט: תּוֹרָה יֵש לָנוּ, און לויט דער תּוֹרה איז ער חַיָּב-מִיתָה, מַחמת ער האָט זיך אַליין געמאַכט פאַר דעם זון פון

דער אויבערשטער. אוּן וועָן פִּילָטוֹס האָט דאָס געהערט, האָט ער נאָך מער מוֹרא בּאַקוֹמען, אוּן ער איז ווידער אַרײַנגעגאַנגען אין דעם פּרעטאָריוּם אַריין, אוּן האָט געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: פוּנוואַנען ביסטוּ? אָבּער רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים נישט געגעבּן קיין תּשוּבה. פִּילָטוֹס האָט דעריבּער צוּ אים געזאָגט: צוּ מיר טוּסטוּ נישט רעדן? ווייסטוּ נישט, אַז איך האָבּ רשוּת דיך פריי צוּ לאָזן, אוּן רשוּת דיך צוּ אויפהענגע על-דער בּוֹים? אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט אים געענטפערט: דוּ וואָלטסט נישט געהאַט קיין מאַכט איבּער מיר, אויבּ זי וואָלט דיר נישט געגעבּן געוואָרן פוּן אויבּן; דעריבּער האָט דער, וואָס האָט מיך איבּערגעענטפערט צוּ דיר, אַ גרעסערע זינד.

פוּן דעמאָלט אָן האָט פִּילָטוֹס געזוּכט אים פריי צוּ לאָזן; אָבּער די יִדן האָבּן אויסגעשריגן, אַזוי צוּ זאָגן: אויבּ דוּ לאָזסט פריי דעם דאָזיקן מאַן, בּיסטוּ נישט דעם קֵיסרס פריינט; יעדער בַּר אֱנָש, וואָס מאַכט זיך אַליין פאַר אַ מֶלך, איז מוֹרֶד-בּמַלכוּת. אוּן וועָן פִּילָטוֹס האָט געהערט די דאָזיקע רייד, האָט ער אַרויסגעבּראַכט רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן האָט זיך אַנידערגעזעצט אויף דעם כִּסֵּא-הַמִּשפּט, אויף דעם פּלאַץ, וואָס הייסט ליתאָסטרוֹטאָן, אוּן אויף לָשון-קוֹדֶש, גַּבּתָא. אוּן עס איז געווען עֶרֶב-פֶּסַח, אַרוּם דער זעקסטער שָעה. אוּן ער האָט געזאָגט צוּ די יִדן: זע איז אייער מֶלך! אוּן זיי האָבּן געשריגן: אַוועק מיט אים, אַוועק מיט אים, אויפהענגע על-דער בּוֹים אים! זאָגט צוּ זיי פִּילָטוֹס: זאָל איך אויפהענגע על-דער בּוֹים אייער מֶלך? אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן געענטפערט: מיר האָבּן נישט קיין מֶלך, אַחוּץ דעם קֵיסר. דעמאָלט האָט ער אים איבּערגעגעבּן צוּ זיי, אויפהענגע על-דער בּוֹים צוּ ווערן. זיי האָבּן דעריבּער גענוּמען רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן ער האָט אַליין געטראָגן משיחס בּוים [בראשית כב, ו; דברים כא, כג], אוּן ער איז

אַרויסגעגאַנגען צוּ דעם פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן דער שייֶדל-פּלאַץ, אוּן איוּף לָשון-קוֹדֶש הייסט ער גָלגָלתָּא. דאָרטן האָבּן זיי אים אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], אוּן מיט אים צוויי אַנדערע, אויף יעדער זייט איינעם, אוּן רבי מֶלך המָשיחַ אין דער מיט. אוּן פִּילָטוֹס האָט אויך אָנגעשריבּן אַן אויפשריפט, אוּן האָט זי אַרויפגעטאָן אויף דעם בּוים; אוּן דאָרט איז געשטאַנען: יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, דער מֶלך פוּן די יִידן. די דאָזיקע אויפשריפט האָבּן געלייענט אַ סַך יִידן, וואָרים דער פּלאַץ, וואוּ רבי מֶלך המָשיחַ איז אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] געווען, איז געווען נאָענט פוּן דער שטאָט; אוּן דאָס איז געווען געשריבּן אויף לָשון-קוֹדֶש, לאַטיַיניש, אוּן אין גריכיש. אוּן די ראָשי-כֹּהַנים פוּן די יִידן האָבּן געזאָגט צוּ פילאַטוֹסן: שרייבּ נישט: דער מֶלך פוּן די יִידן, נייערט אַז ער האָט געזאָגט: איך בּין דער מֶלך פוּן די יִידן. אוּן פִּילָטוֹס האָט געענטפערט: וואָס איך האָבּ געשריבּן, האָבּ איך געשריבּן. אוּן די זעלנער, בּעת זיי האָבּן רבי מֶלך המָשיחַ אויפהענגע על-דער בּוֹים, האָבּן גענומען זיינע מַלבּושים אוּן געמאַכט פיר חֲלָקים, פאַר יעדן זעלנער אַ חֵלֶק, אוּן אויך זיין כּתֹּנֶת [בראשית לז, כג; ויקרא טז, ד]. אוּן דער כּתֹּנֶת איז געווען אָן אַ נאָט, געוועבט פוּן אויבּן דורך אוּן דורך. זיי האָבּן דעריבּער געזאָגט איינער צוּם אַנדערן: לאָמיר אים נישט צעריַיסן, נייערט וואַרפן גוֹרל אויף אים, וועמעס ער זאָל זיין; כּדי דער פָּסוק זאָל מקוּים ווערן: יְחַלְקוּ בְגָדַי לָהֶם וְעַל-לְבוּשִׁי יַפִּילוּ גוֹרָל, זיי האָבּן צעטיילט מיינע בּגָדים צווישן זיך; אוּן איבּער מיין געוואָנט האָבּן זיי געוואָרפן גוֹרל [תהלים כב,יט]. אוּן אַזוי האָבּן די זעלנער געטאָן; אוּן בּיי דעם בּוים פוּן רבי מֶלך המָשיחַ זענען געשטאַנען זיין אֵם, אוּן זיין מוּטערס אָחוֹת

[מרק' טו,מ; מתי כז,נו; מתי כ,כ], מִרְיָם דאָס אִשָּׁה פון קלוֹפָּסן [לוקס כד, יח], אוּן מִרְיָם פון מַגְדָּלָה [לוקס ח, ב-ג; יוח' כ, א-יח]. אוּן בּעת רבי מֶלך המָּשִׁיחַ האָט געזען זיין אֵם, אוּן דעם תַּלמיד, וועמען ער האָט ליבּ געהאָט, שטיין דערבּיי, האָט ער געזאָגט צוּ זיין אֵם: אִשָּׁה, זע איז דיין זוֹן! דערנאָך האָט ער געזאָגט צוּ דעם תַּלמיד: אָט איז דיין אֵם! אוּן פון יענער שָׁעה אָן האָט דער תַּלמיד זי גענוּמען צוּ זיך. אוּן נאָכדעם האָט רבי מֶלך המָּשיחַ, ווייל ער האָט געוואוּסט, אַז אַלצדינג איז שוין פאַרענדיקט, אוּן כּדי דער פָּסוק זאָל מקוּים ווערן, האָט ער געזאָגט: איך בּין דאָרשטיק. אוּן דאָרט איז געשטאַנען אַ כֶּלי פוּל מיט חֹמֶץ; אוּן זיי האָבּן אַרויפגעטאָן אַ שוואָם פוּל מיט חֹמֶץ אויף אַן אֵזוֹב-שטענגל, אוּן עס דערלאַנגט צוּ זיין מויל [תהיל סט, כב]. אוּן אַז רבי מֶלך המָּשיחַ האָט געגוּמען דעם חֹמֶץ, האָט ער געזאָגט: עס איז געענדיקט; אוּן ער האָט געניגט זיין קאָפּ, אוּן אויסגעהויכט די נשָׁמה. אוּן מַחמת עס איז געווען עֶרֶב-שבּת, אוּן כּדי די גוּפים זאָלן נישט פאַרבּלײַבּן אויפן בּוים איבּער שַׁבּת [וואָרים יענער שַׁבּת איז געווען אַ גרויסער יוֹם], האָבּן די יִידן געבּעטן בּיי פּילאַטוּסן, אַז בְּנֵי אָדָם זאָל צעבּרעכן זייערע פיס, אוּן אוועקנעמען. אוּן די זעלנער זענען געקוּמען, אוּן האָבּן צעבּראָכן די פיס פון דעם ערשטן, אוּן פון דעם אַנדערן, וואָס איז מיט אים אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן; אָבּער וועו זיי זענען געקוּמען צוּ רבי מֶלך המָּשיחַ, אוּן האָבּן געזען, אַז ער איז שוין נִפְטָר, האָבּן זיי נישט צעבּראָכן זייער פיס. אָבּער איינער פון די זעלנער האָט מיט אַ שפּיז געשטאָכן זיין זייט, אוּן עס איז בּאַלד אַרויסגעקוּמען דָּם אוּן מַיִם. אוּן דער, וואָס האָט עס געזען, האָט עֵדות געזאָגט - אוּן זיין אֵדות איז אֱמת, אוּן ער ווייסט, אַז ער זאָגט אֱמת - כּדי אויך איר זאָלט גלויבּן. וואָרים דאָס איז געשען, כּדי דער פָּסוק זאָל מקוּים

ווערן: וְעֶצֶם לֹא־תִשְׁבְּרוּ בוֹ, קיין ביין פון אים זאָל נישט ווערן צעבראָכן [שמות יב, מו]. און ווידער זאָגט אָן אַנדערער פָּסוק: וְהִבִיטוּ אֵלָיו אֶת אֲשֶׁר־דָּקָרוּ, זיי וועלן קוקן אויף אים, וועמען זיי האָבן געשטאָכן [זכריה יב, י]. און נאָכדעם האָט יוֹסף פון רָמָתַיִם, וואָס איז געווען אַ פאַרבאָרגענער תַּלמיד פון רבי מֵלך המָשיחַ, אויס מוֹרא פאַר די ייִדן, געבעטן ביי פילאַטוסן, אַז ער זאָל מעגן אַוועקנעמען גופָה פון רבי מֵלך המָשיחַ, און פִּילָטוֹס האָט אים געגעבן דערלויבעניש. ער איז דעריבער געקומען, און האָט אַוועקגענומען זיין גופָה. און אויך נַקדִימון, וואָס איז קוֹדם צו אים געקומען ביינאַכט, איז געקומען און האָט געבראַכט אַ מישונג פון מיִרע און אַלאָען, אַן עֶרֶך פון הונדערט פונט. און זיי האָבן גענומען דעם גופָה פון רבי מֵלך המָשיחַ און האָבן אים אייַנגעוויקלט אין תכרִיכים צוזאַמען מיט די בשָׂמים, ווי עס איז דער מִנהג ביי ייִדן מקַבר צו זיין. און אין דעם אָרט, וואו ער איז אויפהענגע על-דער בוֹים געוואָרן, איז געווען אַ גאָרטן, און אין דעם גאָרטן אַ נייער קֵבר, וואָס אין אים איז נאָך קיינער נישט געלייגט געוואָרן. און מַחמת עס איז שוין געווען עֶרֶב-שַבת ביי ייִדן, און דער קֵבר איז געווען נאָענט, האָבן זיי דאָרטן אַרייַנגעלייגט רבי מֵלך המָשיחַ.

כ און אויף דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַבָּת, בשַעת עס איז נקָך געווען טונקל, איז מִרְיָם פון מַגדָלָה געקומען צום קֵבר, און האָט געזען, אַז דער שטיין איז אַוועקגענומען געוואָרן פון דעם קֵבר. און זי איז געלאָפן, און איז געקומען צו שִמעוֹן כֵּיפָא און צו דעם אַנדערן תַּלמיד, וועמען רבי מֵלך המָשיחַ האָט ליב געהאַט, און האָט צו זיי געזאָגט: זיי האָבן אַוועקגענומען הָאָדוֹן פון דעם קֵבר, און מיר ווייסן נישט וואו זיי האָבן אים געלייגט. און כֵּיפָא איז אַרויסגעגאַנגען, און דער אַנדערער תַּלמיד, און זיי זענען געגאַנגען צום קֵבר. און זיי זענען ביידע געלאָפן

צוּזאַמען, אוּן דער אַנדערער תַּלמיד איז איבּערגעלאָפן כֵּיפָא, אוּן איז אָנגעקוּמען פריער צוּם קֵבר. אוּן אַז ער האָט זיך אײַנגעבּויגן אוּן אַרײַנגעקוּקט, האָט ער געזען די תַּכרִיכים שקר; אָבּער ער איז נישט אַרײַנגעגאַנגען. דערנאָך איז שִׁמעוֹן כֵּיפָא אָנגעקוּמען נאָך אים, אוּן ער איז אַרײַנגעגאַנגען אין דעם קֵבר אַריין; אוּן ער האָט געזען די תַּכרִיכים שקר, אוּן דאָס טיכל, וואָס איז געווען אויף זיין קאָפּ, איז נישט געלעגן מיט די תּכרִיכים, נייערט צוּנויפגעוויקלט אין אַ פּלאַץ באַזוּנדער. אוּן דערנאָך איז אַרײַנגעגאַנגען אויך דער אַנדערער תַּלמיד, וואָס איז פריער געקוּמען צוּם קֵבר, אוּן ער האָט געזען, אוּן געגלויבּט. וואָרים זיי האָבּן נאָך נישט פאַרשטאַנען דעם פָּסוק, אַז ער מוּז אויפשטיין תּחִיַּת-הַמֵּתים. אוּן די תּלמידים זענען דעריבּער ווידער אַוועק צוּ זיך אַהיים. אָבּער מִרְיָם איז געשטאַנען אין דרויסן בּיים קֵבר אוּן האָט געוויינט. אוּן, ווי זי האָט געוויינט, האָט זי זיך אײַנגעבּויגן אוּן האָט אַרײַנגעקוּקט אין דעם קֵבר; אוּן זי האָט געזען צוויי מַלאָכים אין ווײַסן זיצן, וואוּ דער גוּפָה פוּן רבי מֵלך המָשיחַ איז געלעגן, איינער צוּקאָפּנס, אוּן איינער צוּפוּסנס. אוּן זיי האָבּן צוּ איר געזאָגט: אִשה, פאַרוואָס וויינסטוּ? זאָגט זי צוּ זיי: מַחמת זיי האָבּן אַוועקגענוּמען אֲדוֹנִי, אוּן איך ווייס נישט, וואוּ זיי האָבּן אים געלייגט. אוּן בּעת זי האָט דאָס געזאָגט, האָט זי זיך אויסגעדרייט, אוּן געזען רבי מֵלך המָשיחַ שטיין, אָבּער זי האָט נישט געוואוּסט, אַז דאָס איז יהושע/ישוע. זאָגט צוּ איר רבי מֵלך המָשיחַ: אִשה, פאַרוואָס וויינסטוּ? וועמען זוּכסטוּ? אוּן מַחמת זי האָט אים אָנגענוּמען פאַר דעם גערטנער, האָט זי צוּ אים געזאָגט: אֲדוֹנִי, אויבּ דוּ האָסט אים אַוועקגעטראָגן, זאָג מיר, וואוּ דוּ האָסט אים געלייגט, אוּן איך וועל אים אַוועקנעמען. זאָגט צוּ איר יהושע/ישוע: מִרְיָם! אוּן זי האָט זיך

אויסגעדרייט, אוּן צוּ אים געזאָגט אויף לָשון-קוֹדֶש: רִבּוֹני, וואָס מיינט צוּ זאָגן: מוֹרי. זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ איר: ריר מיך נישט אָן, וואָרים איך בּין נאָך נישט אַרויפגעגאַנגען צוּ דעם אלוקים הָאָב; נייערט גיי צוּ מיינע אַחִים, אוּן זאָג זיי: איך גיי אַרויף צוּ מיין אלוקים אָבִי אוּן אייער אלוקים הָאָב, אוּן צוּ מיין אלוקים אוּן אייער אלוקים. אוּן מרים פוּן מַגדאָלה איז געגאַנגען אוּן האָט דערציילט די תַּלמידים: איך האָב געזען הָאָדוֹן; אוּן אַז ער האָט צוּ איר געזאָגט די דאָזיקע זאַכן. אוּן אין אָוונט פוּן יענעם יוֹם, דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַבָּת, בּעת די טירן זענען געווען פאַרשלאָסן, וואוּ די תַּלמידים זענען געווען, אויס מוֹרא פאַר די יִידן, איז רבי מֶלך המָשיחַ געקומען אוּן איז געשטאַנען צווישן זיי, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: שָלום-עַלֵיכֶם! אוּן בּעת ער האָט דאָס עזאָגט, האָט ער זיי געוויזן זיינע הענט אוּן זיין זייט. אוּן די תַּלמידים האָבּן זיך געפרייט, בּעת זיי האָבּן געזען הָאָדוֹן. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט נאָכאַמאָל צוּ זיי געזאָגט: שָלום-עַלֵיכֶם! אַזוֹיווי דער אָב האָט מיך געשיקט, פוּנקט אַזוי שיק איך אייך. אוּן אַז ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער אַ הויך געטאָן אויף זיי, אוּן צוּ זיי געזאָגט: זייט מקַבּל דעם רוּחַ הַקוֹדֶש. וועמעס עבירה איר זענט מוֹחל, פאַר די זענען זיי פאַרגעבּן; וועמעס עבירה איר פאַרהאַלט, זענען זיי פאַרהאַלטן. אוּן תּוֹאמָא, איינער פוּן די צוועלף, וועמען מען האָט גערופן: דער צווילינג, איז נישט געווען מיט זיי, בּעת רבי מֶלך המָשיחַ איז געקומען. די אַנדערע תַּלמידים האָבּן דעריבּער געזאָגט צוּ אים: מיר האָבּן געזען הָאָדוֹן. ער אָבּער האָט צוּ זיי געזאָגט: סיידן איך וועל זען דעם אוֹת פוּן די נעגל אין זיינע הענט, אוּן אַריינטאָן מיין פינגער אין דעם אוֹת פוּן די נעגל, אוּן אַריינטאָן מיין האַנט אין זיין זייט, וועל איך נישט גלויבּן. אוּן אין אַכט טעג אַרום זענען זיינע תַּלמידים ווידער געווען אין דעם בֵּית, אוּן

תּאמָא איז געווען מיט זיי. אוּן בּעת די טירן זענען געווען פאַרשלאָסן, איז רבי מֶלך המָשיחַ געקומען אוּן איז געשטאַנען צווישן זיי, אוּן האָט געזאָגט: שָלום-עַלֵיכֶם! דערנאָך האָט ער געזאָגט צוּ תּאמָא: שטרעק אויס אַהער דיין פינגער, אוּן זע מיינע הענט; אוּן שטרעק אויס דיין האַנט, אוּן טוּ זי אַריין אין מיין זייט; אוּן זיי נישט אוּמגלויבּיק, נייערט גלויבּיק. האָט תּאמָא געענטפערט, אוּן צוּ אים געזאָגט: מיין אָדוֹן אוּן מיין אלוקים! זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: ווייל דוּ האָסט מיך געזען, האָסטוּ געגלויבּט? אַשְרֵי איז די, וואָס האָבּן נישט געזען, אוּן דאָך האָבּן זיי געגלויבּט. אוּן נאָך אַ סַך אַנדערע נְסים האָט רבי מֶלך המָשיחַ געטאָן פאַר די תַּלמידים, וואָס זענען נישט פאַרשריבּן אין דעם דאָזיקן סֵפר. אָבּער די דאָזיקע זענען פאַרשריבּן, כּדי איר זאָלט גלויבּן, אַז יהושע/ישוע איז דער רֶבּי מלך המָשיחַ, דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער, אוּן אַז גלויבּנדיק זאָלט איר האָבּן חַיים אין זיין [השם יתברך] נאמען.

כא אוּן נאָכדעם האָט זיך רבי מֶלך המָשיחַ ווידער

אַנטפּלעקט צוּ די תַּלמידים בּיי דעם יַם פוּן טְבֶרְיָה; אוּן ער האָט זיך אַנטפּלעקט אויף דעם דאָזיקן אוֹקן: עס זענען געווען צוזאַמען שִמעוֹן כֵּיפָא אוּן תּאמָא, וועמען מען האָט גערופן דִידוּמוּס, אוּן נתַנאֵל [יוח' א, מה-נא] פוּן קָנָה אין גָלִיל, אוּן זִבדיס בָּנִים, אוּן נאָך צוויי אַנדערע פוּן זיינע תַּלמידים. זאָגט שִמעוֹן כֵּיפָא צוּ זיי: איך גיי כאַפּן פיש. זאָגן זיי צוּ אים: מיר גייען אויך מיט דיר. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען אוּן זענען אַריין אינם שיפל; אוּן יענע לַיְלָה האָבּן זיי גאָרניט געכאַפּט. אוּן בּעת סע האָט שוין געווּמען טאָגן, איז יהושע/ישוע געשטאַנען בּיים בּרעג; אָבּער די תַּלמידים האָבּן נישט געוואוּסט, אַז דאָס איז יהושע/ישוע. אוּן רבי מֶלך המָשיחַ האָט צוּ זיי געזאָגט: יְלָדים, האָט איר עפּעס צוּ עסן? האָבּן זיי אים געענטפערט: לֹא. אוּן

ער האָט צוּ זיי געזאָגט: וואַרפט די נעץ אויף דער רעכטער זייט פונם שיפל, און איר וועט געפינען. זיי האָבן אריינגעוואָרפן, און האָבן זי נישט געקענט אַרויסציען צוליבּ די פיל פישׁ. און יענער תַּלמיד, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט ליבּ גהאַט, האָט געזאָגט צוּ כֵּיפָּא: דאָס איז הָאָדוֹן! און אַז שִׁמעוֹן כֵּיפָּא האָט געהערט, אַז דאָס איז הָאָדוֹן, האָט ער אײַנגעוויקלט זיין אײַנהיל אַרוּם זיך -וואָרים ער איז געווען נאַקעט - און האָט זיך אַרײַנגעוואָרפן אין יַם אַריין. אָבּער די אַנדערע תַּלמידים זענען געקומען אינם שיפל, וואָרים זיי זענען נישט וויַיט פון דער יַבָּשה, נייערט אַן עֶרֶך פון צוויי הונדערט איילן וויַיט, און האָבן געשלעפּט די נעץ פול מיט פישׁ. און אַז זיי זענען אַרויס אויף דער יַבָּשה, האָבן זיי געזען אַ הָדְלָקָה פון קוילן, און פישׁ שקר אויף אים, און מַצה. זאָגט צוּ זיי רבי מֶלך המָשיחַ: בּרענט אַהער פון די פישׁ, וואָס איר האָט איצט געכאַפּט. און שִׁמעוֹן כֵּיפָּא איז אַרויפגעגאַנגען, און האָט אַרויסגעצויגן די נעץ אויף דער יַבָּשה, פול מיט גרויסע פישׁ, הונדערט דריי און פופציק; און חַגַם עס זענען געווען אַזויפיל, איז די נעץ נישט צעריסן געוואָרן. זאָגט צוּ זיי רבי מֶלך המָשיחַ: קומט און בייסט איבּער. און קיינער פון די תַּלמידים האָט זיך נישט דערוועגט צוּ פרעגן בּיי אים: ווער ביסטו? וואָרים זיי האָבן געוואוסט, אַז דאָס איז הָאָדוֹן. און רבי מֶלך המָשיחַ האָט גענעענט און גענומען די מַצה, און זי זיי געגעבּן, און אַזוי אויך די פישׁ. דאָס איז שוין דאָס דריטע מאָל, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט זיך אַנטפּלעקט צוּ די תַּלמידים, נאָכדעם ווי ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-הַמֵּתים.

און אַז זיי האָבן געהאַט איבּערגעבּיסן, זאָגט רבי מֶלך המָשיחַ צוּ שִׁמעוֹן כֵּיפָּא: שִׁמעוֹן בַּר-יוֹנָה, האָסטו מיך מער ליבּ ווי די דאָזיקע? זאָגט ער צוּ אים: כֵּן, אֲדוֹנִי; דוּ ווייסט, אַז איך האָבּ דיך ליבּ. זאָגט ער צוּ אים: פּיטער מיינע לעמער. זאָגט ער

ווידער צוּ אים אַ צווייט מאָל: שִׁמעוֹן בַּר-יוֹנָה, האָסטוּ מיך ליבּ?
זאָגט ער צוּ אים: כֵּן, אֲדוֹנִי; דוּ ווייסט, אַז איך האָבּ דיך ליבּ.
זאָגט ער צוּ אים: היט מיינע שאָף. זאָגט ער צוּ אים דאָס דריטע
מאָל: שִׁמעוֹן בַּר-יוֹנָה, האָסטוּ מיך ליבּ? כֵּיפָּא האָט זיך מצַער
מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען, מַחמת ער האָט צוּ אים געזאָגט דאָס
דריטע מאָל: האָסטוּ מיך ליבּ? אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט:
אֲדוֹנִי, דוּ ווייסט אַלצדינג; דוּ ווייסט, אַז איך האָבּ דיך ליבּ.
זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: פיטער מיינע שאָף. באֱמת,
באֱמת, איך זאָג דיר, בּעת דוּ ביסט געווען יונג, האָסטוּ דיך
אָנגעגורט, אוּן ביסט געגאַנגען וואוהין דוּ האָסט
געוואָלט; אָבּער בּעת דוּ וועסט זיין אַלט, וועסטוּ אויסשטרעקן
דיינע הענט, אוּן אַן אַנדערער וועט דיך אָנגורטן אוּן פירן,
וואוהין דוּ ווילסט נישט. אוּן דאָס האָט ער גערעדט, כּדי מרַמֵז
צוּ זיין מיט וואָסער מִין מָוֶת ער וועט אַכּפּערן ה'. אוּן נאָך די
דאָזיקע רייד, האָט ער צוּ אים געזאָגט: גיי מיר נאָך.
אוּן כֵּיפָּא האָט זיך אויסגעדרייט, אוּן געזען דעם תַּלמיד
נאָכגיין, וועמען רבי מֶלך המָשיחַ האָט ליבּ געהאַט, וואָס האָט
זיך אויך בּיי דער סעוּדה אָנגעלענט אויף זיין חֵיק, אוּן ער האָט
געזאָגט: אֲדוֹנִי, ווער איז דער, וואָס טוט דיך
איבּערענטפערן? אוּן אַז כֵּיפָּא האָט אים געזען, האָט ער
געזאָגט צוּ רבי מֶלך המָשיחַ: אֲדוֹנִי, אוּן וואָס איז מכּוֹחַ
אים? זאָגט צוּ אים רבי מֶלך המָשיחַ: אויבּ איך ווייל, אַז ער זאָל
פאַרבּלייבּן, בּיז איך קוּם, וואָס גייט דאָס דיך אָן? דוּ גיי מיר
נאָך. אוּן דאָס דאָזיקע דָּבָר האָט זיך פאַרשפרייט צווישן די
אַחים, אַז יענער תַּלמיד וועט נישט שטאַרבּן; אָבּער רבי מֶלך
המָשיחַ האָט נישט געזאָגט צוּ אים, אַז ער וועט נישט שטאַרבּן,
נייערט: אויבּ איך ווייל, אַז ער זאָל פאַרבּלייבּן בּיז איך קוּם, וואָס
גייט דאָס דיך אָן? דאָס איז דער תַּלמיד, וואָס זאָגט אֵדות

אויף די דאָזיקע זאַכן, אוּן וואָס האָט דאָס פאַרשריבּן; אוּן מיר ווייסן, אַז זיין אֱדות איז אֱמת. אוּן עס זענען אויך פאַראַן אַ סַך אַנדערע זאַכן, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט געטאָן; אוּן וואָלט מען זיי אַלע באַזונדער פאַרשריבּן, מיין איך, אַז אַפילו די גאַנצע וועלט וואָלט נישט געקענט אַריינענעמען די סְפָרים, וואָס וואָלטן אָנגעשריבּן געוואָרן.

מַה"ש

א אין דעם ערשטן סֵפר, אָ טעאָפילוס, האָב איך געשריבּן פוּנוועגן אַלץ, וואָס רבי מֶלך המָשיחַ האָט אָנגעהויבּן צוּ טאָן אוּן צוּ לערנען, בּיז דעם יוֹם, אין וועלכן ער איז אַרויפגענומען געוואָרן, נאָכדעם ווי ער האָט דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ געגעבּן געבּאָט צוּ די שלִיחים, וועמען ער האָט אויסדערווײלט; צוּ וועמען ער האָט זיך אויך אַנטפּלעקט אַ לעבּדיקער נאָך זיינע יְסוּרים דורך אַ סַך באַווייזן, בּעת ער האָט זיך צוּ זיי באַוויזן אין מֶשך פוּן פערציק טעג, אוּן האָט גערעדט צוּ זיי פוּנוועגן דעם מַלכות ה'. אוּן בּעת ער איז מיט זיי געווען פאַרזאַמלט אין אַ יחידות, האָט ער זיי באַפוילן נישט אָפּצוקערן פוּן ירוּשָׁלַיִם, נייערט צוּ וואַרטן אויף דער הַבטָחה פוּן דעם אלוקים הָאָב, פוּן וואָס, האָט ער געזאָגט, איר האָט געהערט פוּן מיר; וואָרים יוֹחָנָן האָט מקוה געטוֹבלט מיט וואַסער, אָבּער איר וועט מקוה געטוֹבלט ווערן מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ בּקָרוב, נאָך די דאָזיקע טעג. דעריבּער, בּעת זיי זענען זיך צוזאַמענגעקומען אין אַ יחידות, האָבּן זיי אים געפרעגט, אַזוי צוּ זאָגן: אֲדוֹנֵנוּ, וועסטוּ אין דער איצטיקער צייט ווידער אויפריכטן דאָס מַלכות צוּ יִשׂרָאל? אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: עס איז נישט פאַר אייך צוּ וויסן די צייטן, אָדער זמַנים, וואָס דער אלוקים הָאָב האָט באַשטימט

אין זיין אייגענעם רשות. אָבּער איר וועט קריגן גבורה, וועו
דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ וועט קומען אויף אייך; אוּן איר וועט זיין מיינע
עֵדות אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן אין גאַנץ יהודה, אוּן אין שומרוֹן, אוּן ביז
צום סוֹף פוּן דער ערד. אוּן בּעת ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער
פאַר זייערע אויגן אַרויפגענומען געוואָרן; אוּן אַ וואָלקן האָט
אים צוגענומען פוּן זייערע אויגן. אוּן בּשַׁעת זיי האָבּן געקוקט
גלייך צום שָׁמַיִם ווי ער איז אַרויפגעגאַנגען, הִנֵּה ערשט צוויי
מענטשן אין ווייסע קליידער, אוּן האָבּן געזאָגט: איר בְּנֵי אָדָם
פוּן גָּלִיל, פאַרוואָס שטייט איר אוּן קוקט צום שָׁמַיִם? דער
דאָזיקער יהושע/ישוע, וואָס איז אַרויפגענומען געוואָרן פוּן אייך
אין שָׁמַיִם אַריין, וועט קומען אויף אַזאַ אוֹפן, ווי איר האָט אים
געזען גיין אין שָׁמַיִם אַריין. דעמאָלט האָבּן זיי זיך אומגעקערט
קיין ירוּשָׁלַיִם פוּן דעם הָר, וואָס הייסט הַר-הַזֵּיתים, וואָס איז
נאָענט פוּן ירוּשָׁלַיִם, אַ גאַנג פוּן אַ תּחוּם-שַׁבּת. אוּן בּעת זיי
זענען אַריַינגעקומען, זענען זיי אַרויפגעגאַנגען אין דעם
אויבּערשטן חֶדר אַריין, וואוּ זיי זענען איַינגעשטאַנען: כֵּיפָא אוּן
יוֹחָנָן, אוּן יַעקֹב אוּן אַנדריי, פיליפּוס אוּן תּוֹמָא, בַּר-תַּלמַי אוּן
מַתתיהו, יַעקֹב בֶּן-חַלפַי, אוּן שִׁמעוֹן דער קַנָּאי, אוּן יהודה
בֶּן-יַעקֹב. די אַלע האָבּן אינאיינעם כּסדר פאַרבּראַכט אין
תּפילה טאָן, מיט די נָשים, אוּן מִרְיָם, די אֵם פוּן רבי מֶלֶך
המָשִׁיחַ, אוּן מיט זיינע אחים. אוּן אין די דאָזיקע טעג איז כֵּיפָא
אויפגעשטאַנען אין דער מיט פוּן די אחים [אוּן די צאָל פוּן די
פאַרזאַמלטע איז געווען אַן אֶרֶך פוּן הונדערט אוּן צוואַנציק
מענטשן], אוּן האָט געזאָגט: מענטשן אחים, עס איז געווען
נייטיק אַז דער פָּסוק זאָל מקוּים ווערן, פוּן וואָס דער רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ האָט פאָרויסגעזאָגט דורך דעם מויל פוּן דָּוִד וועגן
יהודהן, וואָס איז געווען דער אָנפירער פוּן די, וואָס האָבּן
געפאַנגען גענומען רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ; וואָרים ער איז געווען

געציילט צווישן אונדז, און האָט מקַבל געווען זיין חֵלֶק אין דער דאָזקער עַבוֹדה. און ער האָט זיך געקויפט אַ שָׂדֶה מיט דעם שׂכַר פון זיין רָעָה; און ער איז געפאַלן אויפן קאָפּ, און האָט געפּלאַצט אין צווייען, און אַלע זיינע אינגעווייֵדן זענען אויסגעגאָסן געוואָרן. און דאָס איז באַקאַנט געוואָרן פאַר אַלע באַוואוינער פון ירוּשָׁלַיִם, אַזוי, אַז אין זייער לָשון איז דאָס שָׂדֶה געהויפן געוואָרן חֲקַל-דְּמָא, וואָס איז טײַטש: דאָס שָׂדֶה פון דָּם. וואָרים סע שטייט געשריבן אין דעם סֵפר תְּהִלים: תְּהִי־טִירָתוֹ נְשַׁמָּה וְאַל־יְהִי בָּהּ יוֹשֵׁב 'וְגַם 'פְּקֻדָּתוֹ יִקַּח אַחֵר, זאָל זיין יִשוב ווערן פאַרווישט, און זאָל קיינער דערין נישט וואוינער, און זיין אָרט זאָל אַן אַנדערער פאַרנעמען [תהלים סט,כו; קט,ח].

דעריבער מוז איינער פון די דאָזיקע מענטשן, וואָס זענען געגאַנגען מיט אונדז די גאַנצע צייט, בעת הָאָדוֹן יהושע/ישוע איז אַריַינגעגאַנגען און אַרויסגעגאַנגען צווישן אונדז, אָנהייבנדיק פון יוֹחָנן מקוה טבִילה, ביז דעם יום, ווען ער איז פון אונדז אַרויפגענומען געוואָרן, פון די דאָזיקע מוז איינער ווערן מיט אונדז אַן עֵדות פון זיין תְּחִיַת-הַמֵּתים. און זיי האָבן אויפגעשטעלט צוויי: יוֹסף, וועמען מען האָט גערופן בַּר-שַׁבָּא, און וואָס האָט געהאַט דעם צונאָמען יוסטוס, און מַתִּיָא. און זיי האָבן מִתפַּלֵל געווען און געזאָגט: דוּ, אֲדֹנָי, וואָס ווייסט די לְבָבוֹת פון אַלע בְּנֵי אָדָם, ווייז אָן פון די דאָזיקע צוויי דעם, וועמען דוּ האָסט אויסדערווײלט צוּ פאַרנעמען דעם פּלאַץ פון דער דאָזיקער עַבוֹדה און שלִיחות, פון וועלכער יהוּדה איז אָפּגעפאַלן, כדי ער זאָל גיין צוּ זיין אייגענעם אָרט. און זיי האָבן געוואָרפן גוֹרל פונוועגן זיי, און דער גוֹרל איז געפאַלן אויף מַתִּיָאן; און ער איז געציילט געוואָרן מיט די עלף שלִיחים.

ב און בעת די זיבן שַׁבָּתים זענען דערפילט געוואָרן אין דעם

יום פון שבועות, זענען זיי געווען אַלע צוזאַמען אין איין אָרט. און פלוצים איז געקומען פון שָׁמַיִם אַ רַעש ווי דאָס יאָגן פון אַ שטאַרקן ווינט, און ער האָט אָנגעפילט דאָס גאַנצע בֵּית, וואו זיי זענען געזעסן. און עס האָבן זיך באַווייזן צו זיי צונגען אַזוֹיווי פון אֵש, וואָס האָבן זיך פונאַנדערגעטיילט, און זיי האָבן זיך געזעצט אויף יעדען איינעם פון זיי. און זיי זענען אַלע געוואָרן אָנגעפילט מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און האָבן אָנגעהויבן צו רעדן מיט אַנדערע לשונות [מרק' טז, יז בִּלשׁוֹנוֹת חֲדָשׁוֹת יְדַבֵּרוּ], ווי דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט זיי געגעבן צו רעדן. און עס האָבן געוואוינט אין ירוּשָׁלַיִם יִדן, יִראי-שָׁמַיִם, פון יעדער אומה אונטערן שָׁמַיִם. און ווען דער דאָזיקער רַעש איז געהערט געוואָרן, איז דאָס עם זיך צוזאַמענגעלאָפן, און איז פאַרטומלט געוואָרן, מַחמת יעדער האָט זיי געהערט רעדן אין זיין אייגענעם לָשון. און זיי זענען אַלע נִבהל און נִשתּוֹמם געוואָרן, און האָבן געזאָגט: זענען נישט אָט-די אַלע, וואָס רעדן, גָלִילִעִער? און ווי‌אַזוי הערן מיר זיי, איטלעכן אין אונדזער אייגענעם לָשון, אין וועלכן מיר זענען געבוירן געוואָרן? די פון פָּרַס און מָדַי, און עֵילָמער, און די באַוואוינער פון אַרַם-נַהֲרַיִם, פון יהודה און קאַפּאַדאָקיע, פון פאָנטוס און אַסְיָה, פון פריגיע און פאַמפיליע, פון אֶרֶץ מִצרַיִם און די קאַנטן פון ליביע אַרום קוריני, און די באַזוכער, פון רוים, יִדן און גֵּרים, קרעטער און אַראַבער, מיר הערן זיי רעדן אין אונדזערע לשונות די גְּדֻלוֹת פון ה'. און זיי זענען אַלע נִבהל און נִשתּוֹמם געוואָרן, און האָבן געזאָגט איינער צום אַנדערן: וואָס באַטייט דאָס דאָזיקע? נאָר אַנדערע האָבן געשפּעט, און געזאָגט: זיי זענען פול מיט זיסן ווין. אָבער כֵּיפָא האָט זיך אויפגעשטעלט מיט די עלף, און האָט אויפגעהויבן זיין קול, און צו זיי געזאָגט: מענטשן יהודים, און איר אַלע, וואָס וואוינט אין ירוּשָׁלַיִם, זייט וויסן

אָט-וואָס, אוּן פאַרנעמט מיינע רייד. וואָרים די דאָזיקע זענען נישט שִׂיחוֹר, ווי איר מיינט, מַחמת עס איז ערשט די דריטע שָׁעה פוּן יוֹם; נאָר דאָס דאָזיקע איז דאָס, וואָס עס איז געזאָגט געוואָרן דורך יוֹאֵל הַנָּבִיא: אוּן עס וועט זיין אין די לעצטע טעג, זאָגט ה', אֶשְׁפּוֹךְ אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם; בַּחוּרֵיכֶם חֶזְיוֹנוֹת יִרְאוּ וְזִקְנֵיכֶם חֲלֹמוֹת יַחֲלֹמוּן, וועל איך אויסגיסן מיין גייסט אויף איטלעכן בָּשָׂר, אוּן אייערע בָּנִים אוּן אייערע בנות וועלן נבִיאוּת זאָגן, אוּן אייערע בָּחורים וועלן זען חִזיוֹנות, אוּן אייערע זקֵנים וועלן חָלומען חלוֹמות; וְגַם עַל עֲבָדַי וְעַל שִׁפְחוֹתַי בַּיָּמִים הָהֵמָּה אֶשְׁפֹּךְ אֶת־רוּחִי וְנִבְּאוּ, אוּן אויך אויף מיינע עֶבֶד אוּן אויף מיינע דינסטן וועל איך אויסגיסן מיין גייסט אין יענע טעג אוּן זיי וועלן נבִיאוּת זאָגן. וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאוֹתוֹת בָּאָרֶץ מִתַּחַת דָּם וָאֵשׁ וְתִמְרוֹת עָשָׁן, אוּן איך וועל ווייזן מוֹפתים אויבן אין שָׁמַיִם, אוּן צייכנס אונטן אויף דער ערד, דָּם, אוּן אֵש, אוּן זיילן רויך. הַשֶּׁמֶשׁ יֵהָפֵךְ לְחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לִפְנֵי בוֹא יוֹם יהוה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא, די זון וועט פאַרקערט ווערן אין חֹשֶׁךְ, אוּן די לבָּנה אין דָּם, איידער עס קוּמט אָן דער יוֹם ה', דער גרויסער אוּן מוֹרָאדיקער יוֹם. וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר־יִקְרָא בְּשֵׁם אדֹנָי יִמָּלֵט, אוּן עס וועט זיין, אַז ווער סע וועט רופן דעם [השם יתברך] נאמען פוּן אדֹנָי [מה"ש א, כד], וועט גערַאטעוועט ווערן [יואל ג,א-ה]. אַנַשֵׁי יִשׂרָאל, הערט אויס די דאָזיקע רייד:
יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, אַן אִיש, בּאַווילִיקט פוּן ה' פאַר אייך דורך גבוּרות, אוּן נִסים אוּן נִפלָאות, וואָס ה' האָט געטאָן דורך אים אין אייער מיט, ווי איר ווייסט אַליין. דעם דאָזיקן יהושע/ישוע, וואָס איז איבּערגעענטפערט געוואָרן דורך דער בּאַשלאָסענער עֵצה אוּן פריערדיק וויסן פוּן ה', האָט איר, דורך דער האַנט פוּן רשָׁעים, אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] אוּן

געהַרגעט. אָבּער ה' האָט אים אויפגעוועקט, נאָכדעם ווי ער האָט אויפגעלייזט די יסורים פון מָוֶת, מַחמת עס איז נישט געווען מעגלעך, אַז ער זאָל פון אים געהאַלטן ווערן. וואָרים דָּוִד זאָגט פונוועגן אים: שִׁוִּיתִי ה' לְנֶגְדִּי תָּמִיד, כִּי מִימִינִי בַּל־אֶמּוֹט, איך האָב תָּמיד געזען ה' פאַר מיר, וואָרים ער איז בּיי מיין רעכטער האַנט, כּדי איך זאָל נישט פאַלן. לָכֵן שָׂמַח לִבִּי וַיָּגֶל כְּבוֹדִי, אַף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֹּן לָבֶטַח, דעריבּער איז מיין לֵב געווען פריילעך, און מיין צונג האָט זיך געפרייט אוּן מיין בָּשָׂר וועט אויך רוען אין זיכערקייט, כִּי לֹא־תַעֲזֹב נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל, לֹא־תִתֵּן חֲסִידְךָ לִרְאוֹת שָׁחַת, וואָרים דוּ וועסט נישט לאָזן מיין נֶפש אין שאוֹל, דוּ וועסט אויך נישט געבּן דיין חֲסִיד צוּ זען פאַרדאַרבּונג. תוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים, שׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ, דוּ האָסט מיר באַקאַנט געמאַכט די דֶּרֶך חַיים, דוּ וועסט מיך זאַט מאַכן מיט שִׂמְחָה פאַר דיין פָּנים [תהלים טז,ח-יא]. אֲנָשֵׁם אַחִים , לאָזט מיך רעדן צוּ אייך מיט אַ פּתחון-פֶּה פונוועגן דָּוִד אָבִינוּ, אַז ער איז נִפְטָר, אוּן מע האָט אים באַגראָבּן, אוּן זיין קֶבר איז מיט אונדז בּיז אויף היינטיקן יוֹם. אָבּער אַזוי ווי ער איז געווען אַ נָבִיא, אוּן האָט געוואוּסט, אַז ה' האָט אים צוגעשוואוירן מיט אַ שבוּעה, אַז פון דער פּרוכט פון זיינע לענדן וועט ער זעצן איינעם אויף זיין כִּסֵּא [תהלים פט,ד,ה; שמואל ב' ז,יב-יג], האָט ער פאָרויסגעזען אוּן גערעדט פון דעם רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ תְּחִיַּת-הַמֵּתִים, אַז ער וועט נישט איבּערגעלאָזט ווערן אין שאוֹל, אוּן אויך וועט זיין פלייש נישט זען קיין פאַרדאַרבּונג. דעם דאָזיקן יהושע/ישוע האָט ה' אויפגעוועקט, פון וואָס מיר אַלע זענען עֵדות. דעריבּער ווייל ער איז דערהויבּן צוּ דער רעכטער האַנט פון ה', אוּן ווייל ער האָט מקַבּל געווען פון דעם אָב די הַבטָחה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָט ער אויסגעגאָסן דאָס, וואָס איר זעט אוּן הערט. וואָרים דָּוִד איז נישט אַרויף אין שָׁמַיִם

אַריין, נייערט ער זאָגט אַליין: נְאֻם ה' לַאדֹנִי שֵׁב לִימִינִי עַד אָשִׁית אוֹיְבֶיךָ הֲדֹם לְרַגְלֶיךָ. ה' האָט געזאָגט צו מיין האַר: זעץ דיך בּיי מיין רעכטער האַנט, בּיז איך וועל מאַכן דיינע פיינט אַ פוּסבּענקל פאַר דיינע פיס [תהלים קי,א].

זאָל דעריבּער דאָס גאַנצע בֵּית יִשְׂרָאֵל וויסן אויף זיכער, אַז ה' האָט געמאַכט דעם דאָזיקן יהושע/ישוע, וועמען איר האָט איבּערגענטפערט אויפהענגע על-דער בּוים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְּקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] צו וועלן, פאַר אָדוֹן אוּן מָשִׁיחַ. אוּן ווי זיי האָבּן דאָס געהערט, האָט עס זיי געשטאָכן אין לבָבוֹת, אוּן זיי האָבּן געזאָגט צו כֵּיפָּא אוּן די איבּעריקע פוּן די שלִיחים: אֲנָשֵׁם אַחִים , וואָס זאָלן מיר טאָן? אוּן כֵּיפָּא האָט צו זיי געזאָגט: טוּט תּשׁוּבה, אוּן זאָל יעדער פוּן אייך מקוה געטוֹבלט ווערן אין דעם נאָמען פוּן רבי מֶלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע פאַר דער פאַרגעבּונג פוּן אייערע עבירות; אוּן איר וועט באַקומען די מַתָּנה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. וואָרים פאַר אייך איז די הַבטָחה, אוּן פאַר אייערע יְלָדים, אוּן פאַר אַלע, וואָס זענען פוּן ווייטן, וואָס ה' אלוקינו, וועט רופן צו זיך. אוּן מיט אַ סַך אַנדערע רייד האָט ער עֵדות געזאָגט אוּן זיי מַזהיר געווען, אַזוי צו זאָגן: זייט אייך ראַטעוועט [מַציל] פוּן דעם דאָזיקן פאַרקרומטן דוֹר. אוּן די, וואָס האָבּן אָנגענומען זיין דָּבָר, זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן, אוּן עס זענען צוגעקומען יענעם יוֹם אַרוּם דריי טויזנט נשָׁמוֹת. אוּן זיי האָבּן זיך געהאַלטן פעסט אין דער לערנונג פוּן די שלִיחים [תּורת-רֶבּי מלך המָשִׁיחַ] אוּן אין זייער חַברוּתא, אין דעם בּרעכן פוּן לֶחֶם [סעודת מָשִׁיחַ] אוּן אין תּפִילות. אוּן אַן אֵימה איז געפאַלן אויף יעדר נשָׁמָה, אוּן אַ סַך נִסים אוּן נִפלָאוֹת זענען געשען דוּרך די שלִיחים. אוּן אַלע, וואָס האָבּן געגלויבּט, זענען געווען צוזאַמען, אוּן האָבּן אַלצדינג געהאַט בּהתקשרות;

אוּן זיי הָאבֶּן פַאַרקויפט זייער הָאבּ אוּן גוּטס, אוּן הָאבֶּן עס צעטיילט צוּ אַלעמען, לויט איטלעכנס בּאַדערפעניש. אוּן פוּן יוֹם צוּ יוֹם זענען זיי געווען בּאַשטענדיק מיט איין געמיט אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן זיי הָאבֶּן געבּראָכן לֶחֶם אין די בָּתִּים, אוּן הָאבֶּן געגעסן זייער אֹכֶל מיט שִׂמְחָה אוּן מיט אַן תּוֹם לֵב. אוּן זיי הָאבֶּן געלויבט ה', אוּן הָאבֶּן געפוּנען חֵן בּיים גאַנצן עם, אוּן הָאדוֹן הָאט פארמערט פוּן יוֹם צוּ יוֹם יענע, וואָס זענען נִיצול געווארן.

ג אוּן כֵּיפָּא אוּן יוֹחָנָן זענען צוּזאַמען אַרויפגעגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין צוּ תּפילת-מִנחה, אין דער ניינטער שָׁעה. אוּן אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס איז געווען פִּסֵּחַ פוּן זיין מוּטערס טראַכט אָן, איז געטראָגן געוואָרן, אוּן מע הָאט אים יעדן יוֹם געלייגט בּיים שַׁעַר פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש, וואָס הָאט געהייסן דער שיינער שַׁעַר, צוּ בּעטן נְדָבוֹת בּיי די, וואָס זענען אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית-המִקדש. אוּן אַז ער הָאט געזען כֵּיפָּא אוּן יוֹחָנָן האַלטן אין אַריַינגיין אין דעם בֵּית-המִקדש, הָאט ער געבּעטן אַ נְדָבה. אוּן כֵּיפָּא אוּן יוֹחָנָן הָאבֶּן אים שאַרף אָנגעקוּקט, אוּן געזאָגט: קוּק אויף אוּנדז. אוּן ער הָאט זיי בּאַטראַכט, אוּן געהאָפט עפּעס צוּ בּאַקוּמען פוּן זיי. אָבּער כֵּיפָּא הָאט געזאָגט: זילבּער אוּן זָהָב הָאבּ איך נישט, נאָר וואָס איך הָאבּ, גיבּ איך דיר: אין דעם נאָמען פוּן רבי מֶלֶך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, שטיי אויף אוּן גיי. אוּן ער הָאט אים אָנגענוּמען בּיי דער רעכטער האַנט, אוּן הָאט אים אויפגעשטעלט; אוּן בּאַלד זענען זיינע פיס אוּן קנעכלעך געשטאַרקט געוואָרן. אוּן ער איז אויפגעשפרונגען אוּן איז געשטאַנען, אוּן הָאט אָנגעהויבּן צוּ גיין; אוּן ער איז אַריַינגעגאַנגען מיט זיי אין דעם בֵּית-הַמִקדש, איז געגאַנגען אוּן געשפּרונגען, אוּן הָאט געזאָגט בָּרוּך ה'. אוּן דאָס כָּל הָאֲנָשִׁים

האָט אים געזען גיין אוּן געזאָגט בָּרוּךְ ה'. אוּן זיי האָבן דערקענט אוּן אים, אַז דאָס איז דער, וואָס איז געזעסן אוּן געבעטן נדָבות בּיים שַׁעַר הַמְּהֻדָּר פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש; אוּן זיי זענען געוואָרן פוּל מיט שטוינען אוּן פאַרוואוּנדערונג איבּער דעם, וואָס איז מיט אים געשען. אוּן בּעת ער האָט זיך געהאַלטן צוּ כֵּיפָּא אוּן יוֹחָנָן, איז זיך דאָס כָּל הָאֲנָשִׁים צוּזאַמענגעלאָפן צוּ זיי אין דעם אוּלָם, וואָס האָט געהייסן אוּלָם שלֹמֹה, אוּן זיי האָבּן זיך שטאַרק געחידושט. אוּן אַז כֵּיפָּא האָט דאָס געזען, האָט ער זיך אָפּגערופן צוּם עם: איר בְּנֵי אָדָם פוּן יִשׂרָאל, וואָס חידושט איר זיך איבּער דעם דאָזיקן, אָדער וואָס קוקט איר אוּנדז אַזוי אָן, גלייך ווי מיר וואָלטן דורך אוּנדזער אייגענעם כּוֹח אָדער חֲסִידוּת אים געמאַכט גיין? ה' דער אלוקים פוּן אַבְרָהם, אוּן פוּן יִצחָק, אוּן פוּן יַעקֹב, דער אלוקים פוּן אוּנדזערע אָבות האָט פאַרהערלעכט זיין עֶבֶד יהושע/ישוע, וועמען איר האָט איבּערגעענטפערט, אוּן פאַרלייקנט פאַר פּילאַטוּסן, וועָן ער האָט בּדֵעה געהאַט אים צוּ לאָזן פריי. איר אָבּער האָט פאַרלייקנט דעם קָדוש אוּן צַדיק, אוּן האָט געבּעטן, מע זאָל אייך בּאַווילּיקן אַ רוֹצֵחַ, אוּן האָט לאָזן טייטן דעם שַׂר הַחַיים, וועמען ה' האָט מחַיֵּה-מֵתים געוועָן; פוּן וואָס מיר זענען עֵדות. אוּן דורך דער אֱמוּנה אין זיין [השם יתברך] נאמען, האָט זיין [השם יתברך] נאמען דעם דאָזיקן בַּר אֱנָשׁ, וועמען איר זעט אוּן קענט, שטאַרק געמאַכט; אוּן די אֱמוּנה, וואָס קוּמט דורך אים, האָט אים געגעבּן די דאָזיקע רפואה-שלֵימה פאַר אייער אַלעמענס אויגן. אוּן איצט, אֲנָשֵׁם אַחִים , איך ווייס, אַז איר האָט דאָס געטאָן אוּמוויסנדיק, פוּנקט ווי אייערע שָׂרים. אָבּער וואָס ה' האָט פאָרויסגעזאָגט דורך דעם מויל פוּן אַלע נבּיאים, אַז זיין רבי מֶלך המָשיחַ וועט ליידן, האָט ער אַזוי אַרוּם ממַלא געוועָן. דעריבּער טוּט תּשוּבה, אוּן קערט אייך אוּם פוּן

אייערע וועגן, כּדי אייערע זינד זאָלן אויסגעמעקט ווערן, אוּן סע זאָלן קומען צייטן פוּן דערקווּיקונג פוּן פּאַר ה', אוּן כּדי ער זאָל שיקן דעם רבי מֶלך המָשיחַ, וואָס איז פּאַר אייך בּאַשטימט געווואָרן, יהושע/ישוע, וועמען דער שָׁמַיִם מוּז מקַבּל זיין, בּיז די צייטן, וועלן סע וועט אויפגעריכט ווערן אַלצדינג, פוּן וואָס ה' האָט געריעדט דוּרך דעם מויל פוּן זיינע נבִיאים הַקְּדוֹשים מִימֵי עוֹלם. מֹשה [רבינו] האָט אויך געזאָגט: אַ נָבִיא וועט ה' אלוקֵיכֶם אויפשטעלן פּאַר אייך, פוּן צווישן אייערע אַחִים, כָּמוֹנִי, גלייך צוּ מיר; צוּ אים זאָלט איר זיך צוּהערן אין אַלצדינג, וואָס ער וועט צוּ אייך רעדן. אוּן סע וועט זיין, אַז יעדע נֶפֶשׁ, וואָס וועט זיך נישט צוּהערן צוּ דעם דאָזיקן נָבִיא, וועט פאַרשניטן ווערן פוּן צווישן דעם עם [דברים יח, טו-יט]. אוּן אַלע נבִיאים פוּן שמוּאֵלן אָן, אוּן די, וואָס זענען געווען נאָך אים, זיי האָבּן אַלע גערעדט פוּן די דאָזיקע טעג. איר זענט די בְּנֵי נבִיאים אוּן בְּנֵי הַבְּרִית, וואָס ה' האָט געמאַכט מיט אייערע אָבות, בּעת ער האָט געזאָגט צוּ אַבְרָהם: אוּן אין דיין זֶרַע וועלן זיין געבענטשט אַלע מִשׁפָּחות פוּן דער ערד [בראשית כב, יח]. פּאַר אייך קוֹדם האָט ה' אויפגעשטעלט זיין עֶבֶד, אוּן אים געשיקט אייך צוּ בּענטשן, אוּן אָפּקערן יעדן בַּר אֱנָשׁ פוּן אייך פוּן אייערע שלעכטע מַעשׂים.

ד אוּן בּעת זיי האָבּן געריעדט צוּם עם, זענען אויפגעשטאַנען אויף זיי די כֹּהֲנים אוּן דער נגיד פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש אוּן די צדוּקים, וואָרים סע האָט זיי שטאַרק פאַרדראָסן, וואָס זיי האָבּן געלערנט דאָס עם, אוּן געטאָן אָנזאָגן דוּרך יהושע/ישוע תּחִיַת-הַמֵתים. אוּן זיי האָבּן אויסגעשטרעקט אויף זיי זייערע הענט, אוּן האָבּן זיי אַריינגעזעצט אין תּפיסה בּיז מָחָר [מאָרגן], וואָרים עס איז שוין געווען אָוונט. אָבּער אַ סַך פוּן די, וואָס האָבּן געהערט דאָס דָּבָר, האָבּן געגלויבּט; אוּן די צאָל פוּן די בְּנֵי

אָדָם האָט געגרייכט ביז אַרום פינף טויזנט. אוּן עס איז געווען אויף מָחָר [מאָרגן], אַז זייערע שָׂרים, אוּן זקֵנים, אוּן סוֹפרים [רַבָּנִים], האָבּן זיך פאַרזאַמלט אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן חָנָן, דער כֹּהן-גָּדול, איז דאָרט געווען, אוּן קַיָפָא אוּן יוֹחָנָן אוּן אלֶקסַנדער, אוּן אַלע, וואָס זענען געווען פוּן כֹּהן-גָּדולס מִשפָּחה. אוּן אַז זיי האָבּן זיי אַוועקגעשטעלט אין דער מיט, האָבּן זיי זיי געפרעגט: מיט וועלכן כּוֹח, אָדער אין וועלכן נאָמען, האָט איר דאָס געטאָן? דעמאָלט האָט כֵּיפָא, פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, צו זיי געזאָגט: הערט מיך אויס, איר שָׂרים פוּן דעם עם, אוּן איר זקֵנים; אויבּ מיר וועלן היינט [הַיוֹם] אויסגעפאָרשט וועגן דער טוֹבה, וואָס מיר האָבּן געטאָן דעם חוֹלה, דורך וואָס ער איז געהיילט געוואָרן, זאָל דאָס זיין באַקאַנט פאַר אייך אַלע, אוּן פאַר דעם כָּל עַם יִשׂרָאל, אַז אין דעם נאָמען פוּן רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, וועמען איר האָט לאָזן אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הַסתַּלקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], אוּן וועמען ה' האָט מחַיֶה-מֵתים געווען, אַז דורך אים טוט דער דאָזיקער בַּר אֱנָש דאָ שטיין פאַר אייך געזונט. דאָס איז דער שטיין, וואָס איז פוּן אייך בּוימיַינסטערס פאַרוואָרפן געוואָרן, אוּן וואָס איז געוואָרן צום ראֹש פִּנָה, ווינקל-שטיין [תהלים קיח, כב]. אוּן עס איז נישטאָ אין קיין שוּם אַנדערן קיין ישועה, וואָרים עס איז אויך נישטאָ אוּנטער דעם שָׁמַיִם קיין אַנדערער נאָמען, וואָס איז געגעבּן געוואָרן צווישן בְּנֵי אָדָם, וואָס אין אים זאָלן מיר גערַאַטעוועט ווערן. אוּן אַז זיי האָבּן געזען די בִּטחוֹן פוּן כֵּיפָא אוּן יוֹחָנָן, אוּן האָבּן פאַרשטאַנען, אַז זיי זענען געווען נישט קיין געלערנטע, נייערט איינפאַכע מענטשן זענען זיי נִשתּוֹמם געוואָרן; אוּן זיי האָבּן דערקענט, אַז זיי זענען געווען מיט יהושע/ישוע. אוּן בּעת זיי האָבּן געזען דעם בַּר אֱנָש ,

וואָס איז געהיילט געוואָרן, שטיין מיט זיי, האָבן זיי גאָרניט געקאָנט זאָגן אַנטקעגן דעם. זיי האָבן זיי אָבער באַפוילן אַרויסצוגיין מחוץ דעם סַנהֶדרין, און האָבן זיך מיַעץ געווען צווישן זיך, און געזאָגט: וואָס זאָלן מיר טאָן מיט די דאָזיקע בְּנֵי אָדָם? וואָרים אַז אַ גרויסער נֵס איז דורך זיי געטאָן געוואָרן, איז קלאָר פאַר אַלע, וואָס וואוינען אין ירוּשָׁלַיִם, און מיר קענען דאָס נישט פאַרלייקענען. אָבער כּדי דאָס זאָל זיך נישט וויטער פאַרשפּרייטן צווישן דעם עם [יִשְׂרָאֵל], לאָמיר זיי וואָרענען, פון איצט-אָן מער נישט צו רעדן צו קיינעם אין דעם דאָזיקן נאָמען. און זיי האָבן זיי גערופן, און באַפוילן, בְּכלַל נישט צו רעדן, אָדער צו לערנען אין דעם נאָמען פון יהושע/ישוע. אָבער כֵּיפָא און יוֹחָנָן האָבן זיי געענטפערט: צי עס איז רעכט אין די אויגן פון ה', מיר זאָלן אייך מער געהאָרכן ווי ה', מִשפּט איר אַליין; וואָרים מיר קענען נישט אַנדערש, נייערט נאָר רעדן פון דעם, וואָס מיר האָבן געזען און געהערט. און זיי האָבן זיי וויטער געוואָרנט, און האָבן זיי אָפּגעלאָזט, וויל זיי האָבן גאָרניט געפונען וויאַזוי זיי צו באַשטראָפן, צוליב דעם עם [יִשְׂרָאֵל]; וואָרים אַלע האָבן געזאָגט בָּרוּך ה' פאַר דעם, וואָס איז געשען. וואָרים דער בַּר אֱנָש איז געווען עלטער ווי פערציק יאָר, צו וועמען עס איז געטון געוואָרן דאָס דאָזיקע נֵס פון רפואה. און אַז מען האָט זיי אָפּגעלאָזט, זענען זיי געגאַנגען צו זייערע פריינט, און האָבן דערציילט אַלצדינג, וואָס די ראָשי-כֹּהַנים און די זקֵנים האָבן צו זיי געזאָגט. און בעת זיי האָבן דאָס געהערט, האָבן זיי אַלע צוזאַמען אויפגעהויבן זייער קוֹל צו ה', און האָבן געזאָגט: אָ ה', וואָס האָסט געמאָכט דעם שָׁמַיִם און די ערד און דעם יַם, און אַלצדינג, וואָס סע געפינט זיך אין זיי; און וואָס דורך דעם מויל פון אָבִינוּ דָוִד, דיין עֶבֶד, האָסטו געזאָגט דורך דעם רוּחַ

הַקּוֹדֶשׁ: לָמָּה רָגְשׁוּ עַמָּמִים וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ־רִיק? פּאַרוואָס
ליאַרעמען די עַמָּמִים, אוּן די אוּמות טראַכטן ליידיקייטן
יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי־אֶרֶץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ־יָחַד עַל־ה' וְעַל־מְשִׁיחוֹ: די
מלָכים פוּן דער ערד שטעלן זיך אויף, אוּן די פירשטן עֲצהן זיך
אינאיינעם קעגן ה' אוּן קעגן זיין מָשיחַ [תהלים ב, א-ב]. וואָרים
בֶּאֱמֶת, אין דער דאָזיקער שטאָט האָבּן זיך פאַרזאַמלט קעגן
דיין הייליקן עֶבֶד יהושע/ישוע, וועמען דוּ האָסט געזאָלבט,
הוֹרדוס אוּן פּוֹנְטִיוּס פִּילָטוֹס מיט די עַמָּמים אוּן דיין עם
יִשְׂרָאל, צוּ טאָן וואָס דיין האַנט אוּן דיין עֵצה האָבּן פאָרויס
גוֹזר געווען, סע זאָל געשען. אוּן איצט, אֲדוֹנָי, קוּק אויף זייערע
דראָהונגען, אוּן בּאַווילּיק פאַר דיינע עֲבָדים צוּ רעדן דיין דָּבָר מיט
דער גאַנצער מוּטיקייט, בּעת דוּ טוּסט אויסשטרעקן דיין האַנט
צוּ היילן, אוּן כּדי נִסים אוּן נִפלָאוֹת זאָלן געטאָן ווערן דוּרך
דעם השם יתברך נאמען פּוּן דיין עֶבֶד הַקָּדוֹש יהושע/ישוע. אוּן
נאָכדעם ווי זיי האָבּן מִתפַּלֵל געווען, האָט אויפגעציטערט דאָס
אָרט, אין וועלכן זיי זענען געווען פאַרזאַמלט; אוּן זיי זענען אַלע
געוואָרן פוּל מיט דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אוּן זיי האָבּן גערעדט דאָס
דָּבָר פּוּן ה' מיט אוֹמֶץ לֵב. אוּן די קְהַל פּוּן די מַאמִינים זענען
געווען ווי פּוּן איין לֵב אוּן נשָמה; אוּן קיין איינציקער פּוּן זיי
האָט נישט געזאָגט, אַז עפּעס פּוּן די זאַכן, וואָס ער האָט
פאַרמאָגט, איז זיין אייגנס, נייערט זיי האָבּן געהאַט אַלצדינג
בּהתקשרות. אוּן מיט כֹּחַ רַב האָבּן די שלִיחים אֵדות געזאָגט
אויף דעם תחית-המתים פּוּן הָאָדוֹן יהושע/ישוע; אוּן גָּדוֹל חֶסֶד
איז געווען אויף זיי אַלע. אוּן עס איז אויך נישט געווען צווישן
זיי קיינער, וואָס איז געווען נויטבאַדערפטיק; וואָרים אַלע וואָס
זענען געווען בּאַזיצערס פּוּן לאַנד אוּן בָּתִים, האָבּן דאָס
פאַרקויפט, אוּן האָבּן געבּראַכט די הכנָסה פּוּן דעם, וואָס איז
פאַרקויפט געוואָרן, אוּן האָבּן דאָס אַוועקגעלייגט צוּ די פיס

פון די שלִיחים: און יעדן בַּר אֱנָש איז פונאַנדערגעטיילט געוואָרן צו יעדן איינעם, לויט זיינע באַדערפענישן. און יוֹסף, וואָס איז פון די שלִיחים גערופן געוואָרן מיט דעם צונאָמען בַּר-נַבָּא [וואָס איז טייַטש: בֶּן הַנֶּחָמָה], אַ לוִי, וואָס האָט געשטאַמט פון קיפרוס, האָט פאַרקויפט אַ שָׂדֶה, וואָס האָט אים געהערט, און האָט געבראַכט דאָס געלט, און עס געלייגט צו די פיס פון די שלִיחים.

ה אָבער איינער אַ מאַן מיט דעם נאָמען חנַנְיָה, מיט זיין אִשָּׁה שַׁפִּירָה, האָבן פאַרקויפט אַן אַרבּטייל, און מיט וויסן פון זיין אִשָּׁה האָט ער באַהאַלטן אַ טייל פון דער הַכנָסה, און ער האָט געבראַכט בלויז אַ חֵלֶק, און האָט אים געלייגט צו די פיס פון די שלִיחים. און כֵּיפָא האָט געזאָגט: חַנַנְיָה, פאַרוואָס האָט דער שָׂטן אָנגעפילט דיין לֵב צו לייקענען צום רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און צו באַהאַלטן אַ חֵלֶק פון דער הַכנָסה פון דעם שָׂדֶה? בּעת עס איז געבליבן נישט פאַרקויפט, איז עס דען נישט געווען דיין אייגנס? און נאָכדעם ווי עס איז פאַרקויפט געוואָרן, איז עס דען נישט געווען אין דיין רשות? ווי קומט עס, וואָס דו האָסט פאַרטראַכט און באַשלאָסן די דאָזיקע זאַך אין דיין לֵב? נישט פאַר בְּנֵי אָדָם האָסטו געלייקנט, נייערט פאַר ה'. און אַז חַנַנְיָה האָט געהערט די דאָזיקע רייד, איז ער אַנידערגעפאַלן, און איז אויסגעגאַנגען. און אַ גרויסע מורא איז געפאַלן אויף אַלע, וואָס האָבן דאָס געהערט. און די יונגעלייט זענען אויפגעשטאַנען און האָבן אים אַרומגעוויקלט, און זיי האָבן אים אַרויסגעטראָגן, און אים מקַבּר געווען. און אין דריי שָׁעה אַרום איז זיין אִשָּׁה, נישט געוואוסט וואָס דאָ איז געשען, אַריינגעקומען. און כֵּיפָא האָט צו איר געזאָגט: זאָג מיר, צי האָט איר פאַרקויפט דאָס שָׂדֶה פאַר אַזויפיל און אַזויפיל? און זי האָט געזאָגט: כֵּן, פאַר אַזויפיל און

אַזויפיל. האָט כּיפּא צוּ איר געזאָגט: ווי קומט עס, וואָס איר האָט אַפּגעמאַכט אינאיינעם צוּ פּרואוון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פּון ה'? הִנֵּה, די פּיס פּון די, וואָס האַבּן מקַבּר געווען דיין בַּעַל, זענען בּיי דער פֶּתַח, אוּן זיי וועלן דיך אַרויסטראָגן. אוּן זי איז באַלד אַנידערגעפאַלן צוּ זיינע פּיס, אוּן איז אויסגעגאַנגען. אוּן די יוּנגעלייט זענען אַרײַנגעקוּמען, אוּן האַבּן זי געפּוּנען אַ טויטע, אוּן זיי האַבּן זי אַרויסגעטראָגן, אוּן זי מקַבּר געווען בּיי איר בַּעַל. אוּן אַ גרויסע מורא איז געפאַלן אויף דער גאַנצער הברית החדשה קהִילה, אוּן אויף אַלע, וואָס האַבּן דאָס געהערט. אוּן דוּרך די הענט פּון די שלִיחים זענען אַ סַך נִסים אוּן נִפלָאוֹת געטאָן געוואָרן צווישן דעם עם [יִשׂרָאֵל]. אוּן זיי זענען אַלע געווען צוּזאַמען אין אוּלָם שלֹמֹה. אָבּער פּון די איבּעריקע האָט זיך קיינער נישט דערוועגט צוּ באַהעפּטן אין זיי; נאָר דאָס עם האָט זיי שטאַרק געשאַצט. אוּן אַ סַך מַאמִינים זענען צוּגעשטאַנען צוּ הָאָדוֹן, אַ גרויסער עוֹלם פּון גְּבָרִים אוּן פּון נָשים; אַזי, אַז זיי האַבּן אַפילו די חוֹלים אַרויסגעטראָגן אין די גאַסן אַרויס, אוּן האַבּן זיי געלייגט אויף בּעטן אוּן געלעגערס, כּדי, ווען כֵּיפָּא וועט פאַרבּיַגיין, זאָל כאַטש זיין שאָטן פאַלן אויף עמיצן פּון זיי. אוּן עס איז זיך אויך צוּזאַמענגעקוּמען דאָס עם פּון די שטעט אַרום ירוּשָׁלַיִם, אוּן זיי האַבּן געבּראַכט די חוֹלים, אוּן די, וואָס זענען געווען געפּלאָגט מיט שדים, אוּן זיי זענען אַלע געהיילט געוואָרן. אוּן דער כֹּהן-גָּדול איז אויפּגעשטאַנען, אוּן די אַלע, וואָס זענען געווען מיט אים, דאָס איז, די כיתה פּון די צדוּקים, אוּן זיי זענען געוואָרן מָלא קִנאה, אוּן זיי האַבּן געלייגט הענט אויף די שלִיחים, אוּן האַבּן זיי אַרײַנגעזעצט אין דער שטאָטישער בֵּית הַסֹּהַר. אָבּער אַ מַלאַך ה' האָט בּיינאַכט געעפנט די דַּלְתוֹת פּון דער בֵּית הַסֹּהַר, אוּן האָט זיי אַרויסגעבּראַכט, אוּן געזאָגט:

גייט אוּן שטעלט זיך אַוועק אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן רעדט פאַר דעם עם כָּל דִּבְרֵי הַחַיים הָאֵלֶה. אוּן אַז זיי האַבּן דאָס געהערט, זענען זיי אין דער פרי אַרײַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן האַבּן געלערנט. אוּן אַז דער כֹּהן-גדול איז געקומען, אוּן די, וואָס זענען געווען מיט אים, האַבּן זיי צוּנויפגערופן דעם סַנהֶדרין, אוּן אַלע זקֵנים פוּן די בנֵי-יִשׂרָאל, אוּן האַבּן געשיקט אין דער בֵּית הַסֹּהַר, מען זאָל זיי ברענגען. אוּן אַז די מְשָׁרְתִים זענען געקומען, האַבּן זיי זיי נישט געפונען אין דער בֵּית הַסֹּהַר, אוּן זיי האַבּן זיך אומגעקערט, אוּן האַבּן דערציילט, אַזוי צו זאָגן: מיר האַבּן געפונען די בֵּית הַסֹּהַר פעסט פאַרשלאָסן, אוּן די שומרים שטיין בּיי די דלָתוֹת. אָבּער ווען מיר האָבּן זי אויפגעעפנט, האָבּן מיר קיינעם נישט געפונען דרינען. אוּן אַז דער נָגִיד פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש אוּן די ראָשי-כֹּהַנים האָבּן געהערט די דאָזיקע רייד, האָבּן זיי זיך שטאַרק דערשראָקן איבּער זיי, אוּן האָבּן זיך געוואונדערט, וואָס פוּן דעם קען ווערן. אוּן אָט איז געקומען איינער, אוּן האָט זיי דערציילט: די בְּנֵי אָדָם, וועמען איר האָט אַרײַנגעזעצט אין דער בֵּית הַסֹּהַר, שטייען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אוּן לערנען דאָס עם. דעמאָלט איז געגאַנגען דער נָגִיד מיט די מְשָׁרְתִים אוּן האָט זיי געבראַכט, אָבּער אָן געוואַלט, וואָרים זיי האָבּן מוֹרא געהאַט פאַר דעם עם, טאָמער וועלן זיי פאַרשטיינט ווערן. אוּן אַז זיי האָבּן זיי געבראַכט, האָבּן זיי זיי אַוועקגעשטעלט פאַר דעם סַנהֶדרן. אוּן דער כֹּהן-גדול האָט זיי געפרעגט, אַזוי צו זאָגן: מיר האָבּן אייך בּפֵּירוש באַפוילן, נישט צו לערנען אין דעם דאָזיקן נאָמען; אוּן אָט האָט איר אָנגעפילט ירוּשָׁלַיִם מיט אייער לערנונג, אוּן איר ווילט אויף אונדז ברענגען דאָס דָּם פוּן דעם דאָזיקן מאַן. אָבּער כֵּיפָא אוּן די שלִיחים האָבּן געענטפערט, אוּן געזאָגט: מיר מוזן

ליבערשט געהאָרכן ה', איידער בְּנֵי אָדָם. דער אלוקים פון אונדזערע אָבות האָט אויפגעוועקט יהושע/ישוע, וועמען איר האָט אומגעבראַכט, און אויפגעהאָנגען אויף אַ בוים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]. אים האָט ה' דערהייבט מיט זיין רעכטער האַנט, צו זיין שַׂר און מוֹשִׁיעַ, צו געבן צו יִשׂרָאל תּשובה און סליחַת חטאים. און מיר זענען אֵדות פון די דאָזיקע זאַכן, און אויכט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וועמען ה' האָט געגעבן צו די, וואָס געהאָרכן אים. און אַז זיי האָבן דאָס געהערט, האָט עס זיי געשניטן בּיים לבָבוֹת, און זיי האָבן בּדֵעה געהאַט זיי צו הַרגענען. דעמאָלט איז אויפגעשטאַנען איינער אין דעם סַנהֶדרין, אַ פּרושי, וואָס האָט געהייסן גַמליאֵל, אַ תּנא, וועמען דאָס גאַנצע עם האָט געהאַלטן בּכָבוד, און האָט באַפוילן אַרויסצופירן אויף אַ ווייַלע די דאָזיקע לייַט. און ער האָט צו זיי געזאָגט: בְּנֵי אָדָם פון יִשׂרָאל, שׂימוּ לב וויאַזוי איר זענט זיך נוֹהג מיט די דאָזיקע בְּנֵי אָדָם. וואָרים פאַר די דאָזיקע טעג איז אויפגעשטאַנען תּוֹדָס, און האָט זיך אַרויסגעגעבן פאַר עפּעס וויכטיק, אין וועמען סע האָבן זיך באַהעפט אַ צאָל בְּנֵי אָדָם, אַן עֶרֶך פון פיר הונדערט; אָבער ער איז געהַרגעט געוואָרן, און אַלע, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, זענען צעשפּרייט און צונישט געוואָרן. און נאָך אים איז אויפגעשטאַנען יהודה הַגלִילי, אין די טעג פון דער [שטייַער] פאַרשרייַבונג, און האָט פאַרפירט אַ סַך עם נאָך זיך; אויך ער איז אומגעקומען, און אַלע, וואָס זענען אים נאָכגעגאַנגען, זענען צושפּרייט געוואָרן. און איצט זאָג איך אייך, האַלט זיך אָפּ פון די דאָזיקע בְּנֵי אָדָם, און לאָזט זיי געמאַך; וואָרים אויב די דאָזיקע עֵצה, אָדער די זאָך, איז פון בְּנֵי אָדָם, וועט עס צונישט ווערן; נאָר אויב עס איז פון ה', וועט איר זיי נישט קענען

אומבּרענגען. איר קאָנט זיך נאָך געפונען אין אַ מִלחָמה קעגן ה' ! און זיי האָבּן אים געפאָלגט, און געלאָזט רופן די שלִיחים, און האָבּן זיי לאָזן געבּן מַלקות, און זיי באַפוילן נישט צו רעדן אין דעם נאָמען פון יהושע/ישוע, און האָבּן זיי אָפּגעלאָזט. און זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פון פאַר דעם סַנהֶדרין, און האָבּן זיך געפרייט, וואָס זיי האָבּן זוכה געווען צו ליידן אומכָּבוד צוליבּ דעם נאָמען. און זיי האָבּן נישט אויפגעהערט אַלע יוֹם אין דעם בֵּית-הַמִקדש, און פון בֵּית צו בֵּית, צו לערנען און אָנצוזאָגן די בשׂורת הגאולָה פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע.

ו און אין די דאָזיקע טעג, בּעת די צאָל פון די תּלמידים האָט זיך געטאָן פאַרמערן, האָט זיך אויפגעהיבּן אַ געמורמל מצַד די העלעניסטן אַנטקעגן די עִבּרִים, מַחמת זייערע אַלמָנות זענען פאַרוואָרלאָזט געוואָרן אין דער טעגלעכער באַדערפעניש. און די צוועלף האָבּן צו זיך געפֿופן די עֵדה פון די תּלמידים, און האָבּן געזאָגט: עס איז נישט רעכט, אַז מיר זאָלן פאַרלאָזן דאָס דָּבָר ה', און דינען בּיי טישן. בּכֵן, אֲנָשִׁים אַחִים , זוכט אויס פון צווישן אייך זיבּן מענטשן, בַּעֲלֵי שֵׁם טוב, פול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ און מיט חָכמה, וועמען מיר זאָלן זעצן איבּער דעם דאָזיקן חיובּ. און מיר וועלן זיך עוֹסק זיין אין דאַוונען תּפִילה און אין דער עַבוֹדה פון דעם דָּבָר ה'. און די דאָזיקע רייד זענען וואויל־געפעלן געוואָרן דער גאַנצער עֵדה, און זיי האָבּן אויסדערוויילט סטעפאַנוֹסן, אַ מענטשן פול מיט אֱמונה און מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און פיליפּוֹסן, און פּראָכאָרוֹסן, און ניקאַנאָרן, און טימאָנען, און פּאַרמענאַסן, און ניקאָלאַוֹסן, אַ גֵּר פון אַנטיאָכיע. די דאָזיקע האָבּן זיי געשטעלט פאַר די רבי מֶלך המָשיחַ שלִיחים, און וועו זיי האָבּן דאַוונען תּפִילה, זיי האָבּן אויף זיי אַרויפגעלייגט זייערע הענט מיט סמיכות. דָּבָר ה' איז

געוואַקסן, אוּן די צאָל פוּן די תּלמידים האָט זיך שטאַרק פאַרמערט אין ירוּשָׁלַיִם; אוּן אַ סַך פוּן די כֹּהַנים זענען געווען געהאָרכזאַם דער אֱמוּנה. אוּן סטעפאַנוס, פוּל מיט חֶסֶד אוּן גבוּרה, האָט געטאָן גרויסע נִסים אוּן נִפלָאוֹת צווישן דעם עם [יִשׂרָאֵל]. אָבּער עס זענען אויפגעשטאַנען עטלעכע בְּנֵי אָדָם פוּן דער שוּל, וואָס האָט געהייסן די שוּל פוּן די משוחררים; אוּן אויך פוּן די קירעניער, אוּן אַלעקסאַנדריער, קיליקיער אוּן אַזיער, אוּן האָבּן זיך מִתוַכֵּחַ געווען מיט סטעפאַנוסן. אוּן זיי האָבּן נישט געקענט אַקעגנשטיין די חָכמה אוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ דוּרך וועלכן ער האָט גערעדט. דערנאָך האָבּן זיי באַשטאַכן בְּנֵי אָדָם, וואָס האָבּן געזאָגט: מיר האָבּן אים געהערט רעדן וועריטער גִּדוּפִים אַנטקעגן מֹשהן אוּן חילול ה'. אוּן זיי האָבּן אויפגעהעצט דאָס עם אוּן די זקֵנים, אוּן די סוֹפרים [רַבָּנִים], אוּן זענען געקוּמען אויף אים, אוּן האָבּן אים געכאַפּט, אוּן אים געבראַכט פאַר דעם סַנהֶדרין; אוּן זיי האָבּן אויפגעשטעלט פאַלשע עֵדות, וואָס האָבּן געזאָגט: דער דאָזיקער בַּר אֱנָשׁ הערט נישט אויף צוּ רעדן קעגן דעם דאָזיקן מַקוֹם-קָדוֹש אוּן דער תּוֹרה. וואָרים מיר האָבּן אים געהערט זאָגן, אַז דער דאָזיקער יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת וועט חָרוב מאַכן דאָס דאָזיקע אָרט, אוּן וועט ענדערן די חוּקים, וואָס מֹשה האָט אוּנדז איבערגעענעטפערט. אוּן אַלע, וואָס זענען געזעסן אין דעם סַנהֶדרין, האָבּן באַהעפט זייערע אויגן אָן אים, אוּן האָבּן געזען זיין פָּנים ווי סע וואָלט געווען דאָס פָּנים פוּן אַ מַלאַך.

ז אוּן דער כֹּהן-גָּדוֹל האָט געזאָגט: איז דאָס טאַקע

אַזוי? אוּן ער האָט געזאָגט: אֲנָשֵׁי אַחִים אוּן אבות, הערט מיך אויס. דער אלוקים פוּן כָּבוֹד האָט זיך אַנטפּלעקט צוּ אַברהם אַבינוּ, בּעת ער איז געווען אין אַרַם-נַהֲרַיִם, איידער ער

האָט געוואוינט אין חָרָן, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: גיי דיר
אַרויס פוּן דיין לאַנד, אוּן פוּן דיין מִשפָּחה, אוּן קוּם אין דעם
לאַנד אַריין, וואָס איך וועל דיר ווייזן. אוּן ער איז
אַרויסגעגאַנגען פוּן דעם לאַנד פוּן די כַּשׂדים, אוּן האָט זיך
בּאַזעצט אין חָרָן, אוּן נאָכדעם ווי זיין אָב איז נִפְטָר, האָט ער
אים אַריבּערגעפירט אין דעם דאָזיקן לאַנד אַריין, אין וועלכן
איר וואוינט אַצינדער; אוּן ער האָט אים נישט געגעבּן אין
אים קיין ירושה, נישט אַפילו אַ שפּאַן פוּן אַ פוּסטריט, אוּן ער
האָט מַבטִיחַ געווען, אַז ער וועט עס אים געבּן פאַר אַ בּאַזיץ,
אוּן צוּ זיין זָרַע נאָך אים הַגַּם ער האָט נישט געהאַט קיין בֵּן.
אוּן ה' האָט אַזוי גערעדט, אַז זיין זָרַע וועט וואוינען אין אַ
פרעמד לאַנד, אוּן מע וועט זיי פאַרקנעכטן, אוּן זיי פיַניקן פיר
הוּנדערט יאָר. וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אָנֹכִי, אוּן דאָס אֵמָה,
וואָס זיי וועלן דינען, וועל איך מִשפּטן, זאָגט ה' ; אוּן דערנאָך
וועלן זיי אַרויסגיין אוּן מיך דינען אין דעם דאָזיקן אַרט. אוּן
ער האָט אים געגעבּן דעם בּרית מִילה, אוּן אַזוי האָט אַבְרָהם
געבּוירן יִצחָק, אוּן האָט אים מַל געווען דעם אַכטן יוֹם; אוּן
יִצחָק האָט געבּוירן יַעקֹבּ, אוּן יעקֹבּ די צוועלף אָבות. אוּן די
אָבות האָבּן מקַנא געווען יוֹסף, אוּן האָבּן אים פאַרקויפט קיין
אֶרֶץ מִצרַיִם; אָבּער ה' איז געווען מיט אים, אוּן האָט אים מַציל
געווען פוּן אַלע זיינע צָרות, אוּן האָט אים געגעבּן חֵן אוּן חָכמה
פאַר פַּרעהן, דעם מֶלך פוּן אֶרֶץ מִצרַיִם, וואָס האָט אים
געמאַכט פאַר אַ געוועלטיקער איבּער אֶרֶץ מִצרַיִם אוּן איבּער
זיין גאַנצן בֵּית. אוּן עס איז געקוּמען אַ הוּנגער איבּער גאַנץ
אֶרֶץ מִצרים אוּן כּנַעַן, אוּן אַ גרויסע צָרה אוּן אוּנדזערע אָבות
האָבּן נישט געפוּנען קיין אוֹכֶל. אָבּער אַז יַעקֹבּ האָט געהערט,
אַז עס איז דאָ תּבוּאה אין אֶרֶץ מִצרַיִם, האָט ער אַרויסגעשיקט
אוּנדזערע אָבות דאָס ערשטע מאָל. אוּן בּיים צווייטן מאָל האָט

זיך יוֹסף געלאָזט דערקענען צוּ זיינע אַחִים, אוּן יוֹספּס מִשפָּחה
איז בּאַקענט געוואָרן פאַר פַּרעהן. אוּן יוֹסף האָט געשיקט אוּן
האָט צוּ זיך גערופֿן יַעקֹבן זיין אָב, אוּן זיין גאַנצע מִשפָּחה, פינף
אוּן זיבּעציק נפָשות. אוּן יַעקֹב האָט אַראָפּגענידערט קיין אֶרֶץ
מִצרַיִם, אוּן ער איז נִפְטָר, ער אוּן אוּנדזערע אָבות. אוּן זיי זענען
אַרויבּערגעטראָגן געוואָרן קיין שכֶם, אוּן געלייגט געוואָרן אין
דעם קֶבר, וואָס אַבְרָהם האָט געקויפט פאַר אַ מָקֹם אין זילבּער
פוּן די בָּנִים פוּן חַמוֹר אין שכֶם. אָבּער בּעת עס האָט גענעענט
די צייט פוּן דער הבטָחה, וואָס ה' האָט געשוואוירן צוּ אַבְרָהם,
איז דאָס עם געוואַקסן אוּן האָט זיך געמערט אין אֶרֶץ מִצרַיִם,
ביז עס איז אויפגעשטאַנען אַן אַנדערער מֶלך איבּער אֶרֶץ
מִצרַיִם, וואָס האָט נישט געקענט יוֹספן. אוּן דער דאָזיקער
האָט זיך געקליגט קעגן אוּנדזער שטאַם, אוּן האָט רָעָה געטאָן
אוּנדזערע אַבות, אוּן זיי געניצט אַרויסצוּוואַרפן זייערע קליינע
עוֹלְלִים, כּדי זיי זאָלן נישט בּאַרְיֶה לעבּן. אין יענער צייט איז
געבּוירן געוואָרן מֹשה [רבינו], אוּן ער איז געווען שיין אין די
אויגן פוּן ה' אוּן ער איז געווארט געוואָרן דריי חֳדָשים אין בֵּית
אָביו. אוּן בּעת ער איז אַרויסגעוואַרפן געוואָרן, האָט אים
פַּרעֹהס בַּת גענומען, אוּן האָט אים דערצויגן פאַר איר
אייגענעם זון. אוּן מֹשה [רבינו] איז געווען געלערנט אין דער
גאַנצער חָכמה פוּן די מִצרִים; אוּן ער איז געווען מעכטיק אין
זיינע רייד אוּן מַעשִׂים. אוּן וועו ער איז אַלט געוואָרן פערציק
יאָר, איז אויפגעגאַנגען אין זיין לֵבָבוֹת צוּ געדענקען זיינע אַחִים,
די בְּנֵי-ישְׂרָאל. אוּן אַז ער האָט געזען איינעם פוּן זיי ליידן
אוּמרעכט, האָט ער זיך פאַר אים אַנגענומען, אוּן זיך נוֹקם
געווען פאַר דעם געליטענעם, אוּן האָט דערשלאָגן דעם מִצרי.
אוּן ער האָט געמיינט, אַז זיינע אַחִים וועלן פאַרשטיין, אַז ה'
האָט זיי געגעבּן רעטוּנג דוּרך זיין האַנט; אָבּער זיי האָבּן נישט

פאַרשטאַנען. אוּן אויף דעם אַנדערן יוֹם האָט ער זיך באַוויזן פאַר זיי, בעת זיי האָבן זיך געקריגט, אוּן האָט געוואָלט שָׁלום מאַכן צווישן זיי, אַזוי צו זאָגן: מענטשן, איר זענט אַחִים; פאַרוואָס טוט איר אומרעכט איינער דעם אַנדערן? אָבער דער, וואָס האָט זיין חַבר אומרעכט געטאָן האָט אים אַוועקגעשטויסן, אוּן געזאָגט: ווער האָט דיך געמאַכט פאַר אַ שַׂר אוּן אַ שׁוֹפט איבער אונדז? צי ווילסטו מיך הַרגענען, ווי דו האָסט נעכטן געהַרגעט דעם מִצרי? אוּן מֹשה [רבינו] איז אַנטלאָפן איבער דעם דאָזיקן דְּבַר, אוּן איז געוואָרן אַ פרעמדער אין דעם אֶרֶץ מִדְיָן, וואוּ ער האָט געבוירן צוויי בָּנִים. אוּן אַז עס זענען אַריבער פערציק יאָר, האָט זיך צו אים אַנטפּלעקט אַ מַלאך ה' אין דער מִדבּר פוּן דעם הָר סִינַי, אין אַ פלאַם אֵש אין דעם סנֶה. אוּן אַז מֹשה [רבינו] האָט דאָס געזען, איז ער נִשתּוֹמם געוואָרן פוּן דער חָזוֹן; אוּן בעת ער האָט גענעענט צו זען, איז געקומען דאָס קוֹל פוּן ה': איך בין דער אלוקים פוּן דיינע אָבות, דער אלוקים פוּן אַברָהם, אוּן פוּן יִצחַק, אוּן פוּן יַעקֹב. אוּן מֹשה [רבינו] האָט געציטערט, אוּן האָט זיך נישט דערוועגט צו קוקן. אוּן ה' האָט צו אים געזאָגט: טו אויס די שיך פוּן דיינע פיס, וואָרים דאָס אָרט, אויף וואָס דו שטייסט, איז אַדְמַת-קֹדֶשׁ. זען האָב איך געזען די פּיַיניקוּנג פוּן מיין עם, וואָס איז אין אֶרֶץ מִצרַיִם, אוּן האָב געהערט זייער זיפצן, אוּן איך האָב אַראָפּגענידערט, זיי אויסצולייזן; אוּן אַצינד קום, איך וועל דיך שיקן קיין אֶרֶץ מִצרַיִם. דעם דאָזיקן מֹשה [רבינו], וועמען זיי האָבן פאַרלייקנט, אַזוי צו זאָגן: ווער האָט דיך געמאַכט פאַר אַ שַׂר אוּן אַ שׁוֹפט? אים האָט ה' געשיקט צו זיין אַ שַׂר אוּן אַ גוֹאֵל דורך דער האַנט פוּן דעם מַלאַך, וואָס האָט זיך צו אים אַנטפּלעקט אין דעם סנֶה. ער האָט זיי אַרויסגעפירט, אוּן האָט געטאָן נִסים אוּן נִפלָאוֹת אין אֶרֶץ

מִצרַיִם, אוּן בּיים יַם סוּף, אוּן אין דער מִדבּר פערציק יאָר. דאָס איז דער מֹשה [רבינו], וואָס האָט געזאָגט צוּ די בּנֵי-יִשׂרָאל: אַ נָבִיא וועט ה' אויפשטעלן פאַר אייך פוּן צווישן אייערע אחים, גלייך צוּ מיר [דברים יח, טו-יח]. דאָס איז דער, וואָס איז געווען אין דער עֵדה אין דער מִדבּר מיט דעם מַלאַך, וואָס האָט מיט אים גערעדט אויף דעם הָר סִינַי, אוּן מיט אוּנדזערע אָבות; אוּן ער האָט מקַבּל געווען לעבּעדיקע דבָרים, כּדי זיי אוּנדז צוּ געבּן; צוּ וועמען אוּנדזערע אָבות האָבּן זיך נישט געוואָלט צוּהערן, נייערט זיי האָבּן אים פאַרשטויסן פוּן זיך, אוּן געקערט זייערע לֵבָבוֹת צוּריק קיין אֶרֶץ מִצרַיִם, אוּן געזאָגט צוּ אַהרֹנען; מאַך אוּנדז געטער, וואָס זאָלן גיין פאָרויס פאַר אוּנדז; וואָרים מיט דעם דאָזיקן מֹשה [רבינו], וואָס האָט אוּנדז אַרויסגעפירט פוּן דעם אֶרֶץ מִצרַיִם, ווייסן מיר נישט וואָס מיט אים איז געוואָרן. אוּן זיי האָבּן געמאַכט אין יענע טעג אַן עֵגֶל, אוּן האָבּן מַקריב געווען אַ קָרבּן צוּם אֱלִיל, אוּן האָבּן זיך געפרייט מיט די מַעשׂים פוּן זייערע הענט. אוּן ה' האָט זיך אָפּגעקערט, אוּן האָט זיי איבּערגעגעבּן צוּ דינען די צְבָא הַשָּׁמַיִם, ווי סע שטייט געשריבּן אין דעם סֵפר פוּן די נבִיאים:

האָט איר געטאָן מַקריב זיין צוּ מיר זבָחים אוּן מִנחוֹת פערציק יאָר אין דער מִדבּר, בֵּית פוּן יִשׂרָאל? אוּן איר האָט געטראָגן דאָס געצעלט פוּן מוֹלֶךְ, אוּן דעם שטערן פוּן דעם א-ל רָמפָן, די געצנבּילדער, וואָס איר האָט זיך געמאַכט, צוּ בּוקן זיך פאַר זיי. אוּן איך וועל אייך פאַרטרייבּן אויף יענער זייט בָּבל [עמוֹס ה, כה-כז]. אוּנדזערע אָבות האָבּן געהאַט אין דער מִדבּר דאָס מִשכּן-הָעֵדות, אַזוֹיווי ער, וואָס האָט געזעדט צוּ מֹשהן, האָט באַפוילן אַז ער זאָל עס מאַכן לויט דער געשטאַלט, וואָס ער האָט געזען. דאָס האָבּן אויך אוּנדזערע אָבות אַרײַנגעבּראַכט מיט יהושע/ישוע [בֶּן נוּן, נחמיה ח,יז] אין דעם אייגנטוּם פוּן די

פעלקער, וואָס ה' האָט אַרויסגעטריבן פון פאַר דעם פָּנים פון
אונדזערע אָבות, ביז צו די טעג פון דָּוִדן, וואָס האָט געפונען חֵן
אין די אויגן פון ה', און האָט געבעטן צו געפינען אַ וואוינאָרט
פאַר דעם אלוקים פון יַעקֹב. און שלמֹה האָט אים געבויט אַ
בַּיִת. אָבער דער אויבערשטער וואוינט נישט אין קיין הֵיכָלות,
וואָס זענען געמאַכט מיט הענט, ווי דער נָביא זאָגט: דער שָׁמַיִם
איז מיין כִּסֵּא, און די ערד איז מיין פוסבענקל. וואָס פאַר אַ בַּיִת
וועט איר מיר בויען, זאָגט ה', אָדער וואו איז דאָס אָרט פון מיין
רו? האָט נישט מיין האַנט געמאַכט די דאָזיקע אַלע זאַכן
[ישעיה סו, א-ב]? איר האַרטנעקיקע, אומגעמַלטע אין לֵב און
אויערן, איר טוט תָּמיד ווידערשפעניקן אָן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; ווי
אייערע אָבות האָבן געטאָן, אַזוי טוט איר. וועמען פון די
נְבִיאים האָבן אייערע אָבות נישט גערוֹדֶפט? און זיי האָבן
געטייט די, וואָס האָבן פאָרויס אָנגעזאָגט דאָס קומען פון דעם
צַדיק, פון וועמען איר זענט אַצינר געוואָרן מוֹסרים און רוֹצחים;
איר, וואָס האָט מקַבל געווען די תּוֹרה, ווי זי איז געגעבן געוואָרן
דורך מַלאָכים, און האָט זי נישט אָפּגעהיט. און אַז זיי האָבן
דאָס געהערט, האָט עס זיי געשניטן בײַם לֵבָבוֹת, און זיי האָבן
געקריצט אויף אים מיט די ציין. און ער, ווייל ער איז געווען
פול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָט ער אַרויפגעקוקט צום שָׁמַיִם,
און האָט געזען די כבוד פון ה', און יהושע/ישוע שטיין בײַ דער
רעכטער האַנט פון ה', און ער האָט געזאָגט: אָט זע איך די
הימלען אָפן, און דעם בַּר-אֱנָשׁ [דניאל ז,יג, מָשיחַ] שטיין בײַ דער
רעכטער האַנט פון ה'. אָבער זיי האָבן אויסגעשריגן מיט אַ
הויך קוֹל, און האָבן פאַרשטאָפּט זייערע אויערן, און זיך אַ לאָז
געטאָן אויף אים: און זיי האָבן אים אַרויסגעוואָרפן פון דער
שטאָט, און האָבן אים פאַרשטיינט. און די עֵדות האָבן
אַנידערגעלייגט זייערע מַלבושים צו די פיס פון אַ בָּחור, וואָס

האָט געהייסן שָׁאוּל. און זיי האָבן פאַרשטיינט סטעפאַנוסן, בעת ער האָט אויסגערופן, און געזאָגט: אֲדוֹנִי יהושע/ישוע, זיי מקַבל מיינע רוּחַ. און ער איז געפאַלן אויף די קני, און האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל: ה', רעכן זיי נישט צוּ די דאָזיקע זינד, און אַז ער האָט דאָס געזאָגט, איז ער אַנטשלאָפן געוואָרן.

ח און שָׁאוּל האָט מַסכּים געווען צוּ זיין רצח. און יענעם יוֹם האָט זיך אויפגעהויבן אַ גרויסע רִדִיפה קעגן דער הברית החדשה קהִילה אין ירוּשָׁלַיִם; און זיי זענען אַלע צעשפּרייט געוואָרן איבער דער גאַנצער געגנט פוּן יהודה און שוֹמרוֹן, אַחוּץ די שלִיחים. און פרומע לייט האָבן מקַבר געווען סטעפאַנוסן, און האָבן געהאַלטן אַ גרויסן הֶספּד איבער אים. שָׁאוּל אָבער האָט חָרוב געמאַכט די הברית החדשה קהִילה, און איז געגאַנגען פוּן בֵּית צוּ בֵּית, און האָט געשלעפּט גְּבָרִים און נָשים, און האָט זיי איבערגעענטפערט אין דער בֵּית הַסֹּהַר. און די, וואָס זענען צעשפּרייט געוואָרן, זענען אַרומגעגאַנגען און האָבן מבַשֵּׂר געווען דאָס דָּבָר. און פיליפּוס האָט אַראָפּגענידערט צוּ דער שטאָט שוֹמרוֹן, און האָט אָנגעזאָגט פאַר זיי דעם רֶבִּי מלך המָשיחַ. און דאָס עם האָט מיט איין לֵב פאַרנומען, וואָס פיליפּוס האָט געזאָגט, בעת זיי האָבן געהערט און געזען די נִסים, וואָס ער האָט געטאָן. וואָרים ביי אַ סַך פוּן יענע, וואָס האָבן געהאַט שדים, זענען זיי אַרויס פוּן זיי, בעת זיי האָבן געשריגן מיט אַ הויך קוֹל; און אַ סַך געליימטע און לאָמע זענען געהיילט געוואָרן. און עס איז געווען גָּדוֹל שִׂמְחָה אין יענער שטאָט. און עס איז געווען איינער אַ בַּר אֱנָשׁ מיטן נאָמען שִׁמעוֹן, וואָס האָט פריער געטריבן כִּישוף אין שטאָט, און האָט איבערראַשט דאָס עם פוּן שוֹמרוֹן, און זיך אַרויסגעגעבן, אַז ער איז עפּעס אָ גָּדוֹל. און אַלע האָבן זיך צוּ אים צוגעהאָרכט, פוּן קליין ביז גָּדוֹל, און געזאָגט: דער דאָזיקער איז די כֹּחַ פוּן א-ל,

וואָס ווערט געוויסן הַכֹּחַ הַגָּדוֹל. און זיי האָבן זיך צוּ אים צוגעהאָרכט, מַחמת וואָס אַ לאַנגע צייט האָט ער זיי איבערראַשט מיט זיין כּישוף. בּעת זיי האָבן אָבער געגלויבט פּיליפּוסן, וואָס האָט פאַר זיי אָנגעזאָגט בּשׂורת הגאוּלָה פוּנוועגן דעם מַלכות ה' און דעם נאָמען פון רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע, זענען זיי מקוה געטוֹבלט געוואָרן, סיי גְּבָרִים און נָשים. און שִׁמעוֹן אַליין האָט אויך געגלויבט; און אַז ער איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן, האָט ער זיך בּאַהעפט אָן פּיליפּוסן. און בּעת ער האָט געזען נִסים און גרויסע נִפלָאות געשען, איז ער נִשתּוֹמם געוואָרן. און ווען די שלִיחים אין ירוּשָׁלַיִם האָבן געהערט, אַז שומרוֹן האָט מקַבּל געווען דאָס דָּבָר ה', האָבן זיי געשיקט צוּ זיי כֵּיפָא און יוֹחָנָן. און זיי האָבן אַהין אַראָפּגענידערט, און האָבן מִתפַּלֵל געווען פאַר זיי, אַז זיי זאָלן מקַבּל זיין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; ווָאַרים בּיז איצט איז ער נאָך נישט געווען געפאַלן אויף קיינעם פון זיי, נייערט זיי געהאַט נאָר מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין דעם נאָמען פון דעם אָדוֹן יהושע/ישוע. דערנאָך האָבן זיי געלייגט אויף זיי זייערע הענט, און זיי האָבן מקַבּל געווען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. און אַז שִׁמעוֹן האָט געזען, אַז דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז געגעבּן געוואָרן דורך דעם אַרויפלייגן די הענט פון די שלִיחים, האָט ער זיי אָנגעבאָטן געלט, און געזאָגט: גיט אויך מיר די דאָזיקע מאַכט, אַז אויף וועמען איך וועל אַרויפלייגן מיינע הענט, זאָל ער מקַבּל זיין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אָבער כֵּיפָא האָט צוּ אים געזאָגט: זאָל אומקוּמען דיין זילבּער מיט דיר, מַחמת דוּ האָסט געטראַכט צוּ בּאַקומען מיט געלט די מַתָּנה פון ה'. דוּ האָסט נישט קיין חֵלֶק אוּן קיין נַחלה אין דער דאָזיקער זאַך, ווָאַרים דיין לֵב איז נישט צַדִּיק פאַר ה'. טוּ דעריבּער תּשׁוּבה אויף דער דאָזיקער רָעָה דיינער, און בּעט ה', אֶפשר וועט די מַחשָׁבה פון דיין לֵב דיר פאַרגעבּן

ווערן. וואָרים איך זע, אַז דוּ ביסט אין דער גאַל פון ביטערניש,
אוּן אין דעם באַנד פון אומרעכט. אוּן שְׁמעוֹן האָט
געענטפערט, אוּן געזאָגט: זייט איר מִתפַּלֵל פאַר מיר צוּ ה', אַז
ס'זאָל נישט קומען אויף מיר קיין איינציקע פון די זאַכן, וואָס
איר האָט גערעדט. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבן עֵדות געזאָגט אוּן
גערעדט דאָס דָּבָר ה', האָבן זיי זיך אומגעקערט קיין ירוּשַׁלַיִם,
אוּן האָבן אָנגעזאָגט די בשׂורת הגאולָה אין אַ סַך שטעטלעך
פון די שומרוֹנים. אוּן אַ מַלאַך ה' האָט גערעדט צוּ פיליפוסן,
אַזוי צוּ זאָגן: שטיי אויף, אוּן גיי קעגן דָּרום אויף דעם דֶּרֶךְ, וואָס
נידערט אַראָפּ פון ירוּשָׁלַיִם קיין עַזָה; דאָס איז אַ מִדבּר דֶּרֶךְ.
אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן איז געגאַנגען. אוּן זע, אַ מאַן פון
כּוש, אַ סָריס פון גָּדוֹל מאַכט ביי קאַנדאַקע, די מַלכּה פון די
כּושים, וואָס איז געווען געזעצט איבער אַלע אירע אוֹצרות, איז
געקומען קיין ירוּשָׁלַיִם צוּ בּוקן זיך. אוּן ער האָט זיך שוין
אומגעקערט, אוּן איז געזעסן אין זיין רייַטוואָגן, אוּן געלייענט
ישַׁעיָה הנָביא. אוּן דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט געזאָגט צוּ פיליפוסן:
גענעען, אוּן באַהעפט דיך אָן זיין רייַטוואָגן. אוּן פיליפוס איז
צוּ אים צוגעלאָפן, אוּן האָט אים געהערט לייענען ישַׁעיָה הַנָביא,
אוּן האָט געזאָגט: פאַרשטייסטו וואָס דוּ לייענסט? האָט ער
געזאָגט: וויאַזוי קאָן איך פאַרשטיין, סיידן עמיצער זאָל מיר
אָנווייַזן. אוּן ער האָט געבעטן פיליפוסן אַרויפצוקומען אוּן זיך
זעצן מיט אים. אוּן דאָס איז געווען דער פָּסוק, וואָס ער האָט
געלייענט אין דעם סֵפר: ער איז געפירט געוואָרן ווי אַ שאָף צוּם
שעכטן; אוּן ווי אַ שֵׂה פאַר זיינע שערער איז שטום, אַזוי האָט
ער נישט געעפענט זיין מויל. אין זיין דערניידעריקונג איז
אַוועקגענומען געוואָרן זיין מִשפּט; אוּן ווער קאָן אויסדערציילן
זיין דוֹר? וואָרים זיין נֶפֶשׁ איז פאַרשניטן געוואָרן פון דער ערד
[ישעיה נג: ז-יב]. אוּן דער סָריס האָט געזאָגט צוּ פיליפוסן: איך

בעט דיך, פון וועמען רעדט דאָס דער נָביא? פון זיך אַליין, אָדער פון עמיצן אַנדערש? אוּן פיליפּוס האָט געעפנט זיין מויל, אוּן האָט אָנגעהויבן פון דעם דאָזיקן פָּסוק, אוּן האָט פאַר אים מבַשֵּׂר געווען די בשׂורת הגאולָה פון [רבי מֶלך המָשיחַ] יהושע/ישוע. אוּן ווי זיי זענען אַזוי געפאָרן אויף דעם דֶּרֶךְ, זענען זיי געקומען צו אַ [מקוה] וואַסער, אוּן דער סָריס האָט געזאָגט: הִנֵּה, דאָ איז [מקוה] מַיִם; וואָס טוט מיך אָפּהאַלטן מקוה געטוֹבלט צו ווערן? אוּן פיליפּוס האָט געזאָגט: אויב דו גלויבסט מיט כָּל לְבָבְךָ, מעגסטו. אוּן ער האָט געענטפערט: איך גלויב, אַז רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז דער זון פון דער אויבערשטער. אוּן ער האָט באַפוילן דעם רייַטוואָגן צו באַרֵיה שטיין, אוּן זיי האָבן ביידע אַראָפּגענידערט אין דעם מקוה וואַסער אַריין, פיליפּוס אוּן דער סָריס, אוּן ער האָט אים מקוה געטוֹבלט. אוּן בעת זיי זענען אַרויסגעקומען פון דעם מקוה וואַסער, האָט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון ה' אַוועקגענומען פיליפּוסן; אוּן דער סָריס האָט אים מער נישט געזען, אוּן ער איז געגאַנגען אויף זיין דֶּרֶךְ אוּן האָט זיך געפרייט. אָבער פיליפּוס האָט זיך אָפּגעפונען אין אַשדוֹד; אוּן ער איז אַרומגעגאַנגען אוּן האָט מבַשֵּׂר געווען די בשׂורת הגאולָה אין אַלע שטעט, ביז ער איז געקומען קיין קֵיסַריה.

ט אוּן שָׁאוּל האָט נאָך ווייטער געאָטעמט מיט כַּעס אוּן

רצִיחה קעגן די תַּלמידים פון הָאָדוֹן, אוּן ער איז געגאַנגען צום כֹּהן-גָּדול, אוּן האָט געבעטן ביי אים בריוו צו די שולן אין דַמֶּשֶׂק, כדי אויב ער וועט געפינען עטלעכע, וואָס זענען פון דעם דֶּרֶך [דֶּרֶך החיים, דֶּרֶך ישועת אלוקינו, דֶּרֶך ה'], סיי גְּבָרִים, סיי נָשים, זאָל ער זיי קענען ברענגען געבונדן קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן בעת ער איז געגאַנגען, האָט ער זיך דערנענטערט צו דַמֶּשֶׂק, אוּן פלוצים האָט אַרום אים געשיינט אַ אוֹר פון שָׁמַיִם אַרויס. אוּן

ער איז געפאַלן אויף דער ערד, אוּן האָט געהערט אַ קוֹל זאָגן צוּ אים: שָׁאוּל, שָׁאוּל, פאַרוואָס רוֹדֶפסט די מיך? האָט ער געזאָגט: ווער ביסטוּ, אֲדוֹנִי? אוּן ער האָט געזאָגט: איך בין יהושע/ישוע, וועמען דוּ רוֹדֶפסט. אָבער שטיי אויף, אוּן גיי אַריין אין דער שטאָט, אוּן סע וועט דיר געזאָגט ווערן וואָס דוּ זאָלסט טאָן. אוּן די מנעטשן, וואָס זענען מיט אים געריזט, זענען געבליבן אָן לָשון, בּעת זיי האָבּן געהערט דאָס קוֹל, אָבּער האָבּן קיינעם נישט געזען. אוּן שָׁאוּל איז אויפגעשטאַנען פוּן דער ערד; אוּן בּעת זיינע אויגן זענען געעפנט געוואָרן, האָט ער גאָרניט געזען, אוּן זיי האָבּן אים געפירט בּיי דער האַנט, אוּן האָבּן אים געבּראַכט קיין דַּמֶּשֶׂק. אוּן ער איז געווען דריי טעג אָן ראִיה, אוּן האָט נישט געגעסן, אוּן נישט געטרונקען.

אוּן עס איז געווען אין דַּמֶּשֶׂק איינער אַ תַּלמיד, וואָס האָט געהייסן חַנַנְיָה. אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ אים געזאָגט אין אַ חָזוֹן: חַנַנְיָה! אוּן ער האָט געזאָגט: אָט בּין איך, אֲדוֹנִי. אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ אים געזאָגט: שטיי אויף, אוּן גיי צוּ דער גאַס, וואָס מען רופט די גלַייכע גאַס, אוּן פרעג אין דעם בֵּית פוּן יהוּדהן אויף איינעם מיטן נאָמען שָׁאוּל פוּן טאַרסוּס. וואָרים הִנֵּה, ער טוּט מִתפַּלֵל זיין; אוּן שָׁאוּל האָט געזען אין דער חָזוֹן ווי אַ מאַן, מיטן נאָמען חַנַנְיָה, טוּט אַריַינקומען אוּן אַרויפלייגן אויף אים זיינע הענט, כּדי ער זאָל קריגן זיין ראִיה. אָבּער חַנַנְיָה האָט געענטפערט: אֲדוֹנִי, איך האָבּ געהערט אַ סַך וועגן דעם דאָזיקן מנעטשן, וויפל רָעָה ער האָט געטאָן דיינע קדוֹשִׁים אין ירוּשָׁלַיִם; אוּן אויך דאָ האָט ער רשוּת פוּן די ראָשי-כֹּהַנים צוּ בינדן אַלע, וואָס רופן אָן דיין נאָמען. אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ אים געזאָגט: גיי, וואָרים ער איז פאַר מיר אַן אויסדערוויילטע כֶּלי, צוּ טראָגן מיין נאָמען פאַר די אוּמות אוּן מלָכים, אוּן פאַר די בְּנֵי יִשׂרָאל; וואָרים איך וועל אים ווייזן וויפל ער מוּז ליידן פוּן מיין

נאָמענוועגן. אוּן חַנַנְיָה האָט אָפּגעקערט, אוּן ער איז אַרייַנגעגאַנגען אין דעם בֵּית אַריין, אוּן האָט אַרויפגעלייגט אויף אים זיינע הענט, אוּן געזאָגט: אָח בּמָשיחַ שָׁאוּל, הָאָדוֹן יהושע/ישוע, וואָס האָט זיך אַנטפּלעקט צוּ דיר אויף דעם דֶּרֶךְ, אויף וועלכן דוּ ביסט געקוּמען, האָט מיך געשיקט, אַז דוּ זאָלסט קריגן דיין ראִיה, אוּן ווערן פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן סע זענען באַלד אַראָפּגעפאַלן פוּן זיינע אויגן עפּעס ווי שוּפּן, אוּן ער האָט באַקוּמען זיין ראִיה, אוּן ער איז אויפגעשטאַנען אוּן איז מקוה געטוֹבלט געוואָרן, אוּן האָט גענוּמען אֹכֶל אוּן איז געשטאַרקט געוואָרן. אוּן ער איז געווען עטלעכע טעג מיט די תַּלמידים אין דַמֶשֶׁך. אוּן ער האָט באַלד אין די שוּלן גענוּמען דַרשענען וועגן יהושע/ישוע, אַז ער איז דער זוּן פון דער אויבּערשטער. אוּן אַלע, וואָס האָבּן אים געהערט, זענען נִשתּוֹמם געוואָרן, אוּן האָבּן געזאָגט: איז דאָס נישט דער, וואָס האָט אין ירוּשָׁלַיִם פאַרטיליקט די, וואָס האָבּן גערוּפן צוּ דעם דאָזיקן נאָמען, אוּן איז אויך דאָ אַהערגעקוּמען מיט דער אייגענער דֵעה, כּדי ער זאָל זיי בּרענגען געבּוּנדן פאַר די ראָשי-כֹּהַנים. אָבּער שָׁאוּל האָט זיך אַלץ מער געשטאַרקט, אוּן האָט געמאַכט אַ בּהָלה צווישן די ייִדן פוּן דַמֶשֶׁך, אוּן האָט באַוויזן, אַז יהושע/ישוע איז דער רבי מֵלך המָשיחַ. אוּן אַז עס זענען פאַרבּיי אַ סַך טעג, האָבּן די ייִדן זיך אַן עֵצה געהאַלטען, אים צוּ טייטן, אָבּער זייער פאַרשווערוּנג איז שָׁאוּלן באַקאַנט געוואָרן, אוּן זיי האַבּן אויך געהיט די טויערן יוֹמָם וָלַיְלָה, כדי אים צוּ טייטן. אָבּער זיינע תַּלמידים האַבּן אים גענוּמען בּיינאַכט, אוּן האָבּן אים אַראָפּגעלאָזט פוּן דער מויער אין אַ קאָרבּ. אוּן אַז ער איז געקוּמען קיין ירוּשָׁלַיִם, האָט ער געוואָלט צוּשטיין צוּ די תַּלמידים; אוּן זיי האַבּן אַלע מוֹרא געהאַט פאַר אים, ווייל זיי האָבּן נישט געגלויבּט, אַז ער איז אַ

תַּלמיד. אָבער בַּר-נַבָּא האָט אים געזומען אוּן האָט אים
געבראַכט צוּ די שלִיחים, אוּן האָט זיי דערציילט, וויאַזוי ער
האָט געזען הָאָדוֹן אויף דעם דֶּרֶךְ, אוּן אַז ער האָט צוּ אים
גערעדט, אוּן וויאַזוי ער האָט אין דַּמֶּשֶׂק מוּטיק גערעדט אין
דעם נאָמען פוּן יהושע/ישוע. אוּן ער איז מיט זיי
אַרוַנגעגאַנגען אוּן אַרויסגעגאַנגען אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן האָט
מוּטיק געדַרשנט בְּשֵׁם הָאָדוֹן, אוּן ער האָט גערעדט אוּן זיך
מִתוַכֵּחַ געווען מיט די העלעניסטישע יִידן; אָבער זיי האַבן
געטראַכט, אים צוּ טייטן, אוּן אַז די אַחִים זענען דאָס געווָאָר
געוואָרן, האַבן זיי אים אַראָפּגעבראַכט קיין, קֵיסַריה, אוּן האַבן
אים אַוועקגעשיקט קיין טאַרסוּס. אוּן די הברית החדשה
קהִילה איבער גאַנץ יהוּדה, אוּן גָּליל, אוּן שוֹמרוֹן, האָט געהאַט
שָׁלום, אוּן האָט זיך געבוּיט, אוּן איז געגאַנגען אין דער מוֹרא
פוּן הָאָדוֹן, אוּן דוּרך דער נחָמה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט זי
זיך געמערט. אוּן עס איז געווען, בּעת כֵּיפָּא איז געגאַנגען פוּן
אַרט צוּ אָרט, האָט ער אויך אַראָפּגענידערט צוּ די קדוֹשִׁים,
וואָס האַבן געוואוינט אין לוֹד. אוּן ער האָט דאָרטן געפוּנען
איינעם אַ מענטש מיטן נאָמען ענעאַס, וואָס איז זייט אַכט יאָר
געלעגן אויף זיין בּעט; וואָרים ער איז געווען געליימט. אוּן
כֵּיפָּא האָט צוּ אים געזאָגט: ענעאַס, רבי מֶלך המָשיחַ
יהושע/ישוע היילט דיך; שטיי אויף, אוּן פאַרבּעט דיין בּעט. אוּן
ער איז בּאַלד אויפגעשטאַנען. אוּן אַלע, וואָס האַבן געוואוינט
אין לוֹד אוּן אין שָׁרוֹן האַבן אים געזען, אוּן האַבן זיך געקערט
צוּ הָאָדוֹן. אוּן עס איז געווען אין יָפּו איינע אַ תַּלמידה מיטן
נאָמען טָבִיתָא, וואָס איז טייַטש: צבִיָה. זי איז געווען פוּל מיט
מַעשִׂים-טובים אוּן צדָקה, וואָס זי האָט געטאָן. אוּן עס איז
געווען אין יענע טעג, אַז זי איז חוֹלָה געוואָרן אוּן איז נִפְטָר. אוּן
אַז זיי האַבן זי מטַהר געווען, האַבן זיי זי געלייגט אין אַן עֲלִיָּה

[שטיבל] שטוב. אוּן הֶיוֹת ווי לוֹד איז געווען נאָענט פוּן יָפּוֹ, אוּן
די תַּלמידים האָבּן געהערט, אַז כֵּיפָּא איז דאָרטן, האַבּן זיי
געשיקט צוּ אים צוויי מענטשן אוּן אים געבּעטן: פאַרזאַם נישט
צוּ קוּמען צוּ אוּנדז. אוּן כֵּיפָּא איז אויפגעשטאַנען אוּן איז מיט
זיי געגאַנגען. אוּן וועַן ער איז געקוּמען, האַבּן זיי אים געבּראַכט
אין דער עֲלִיָּה [שטיבל] שטוב. אוּן אַלע אַלמָנות זענען
געשטאַנען אַרוּם אים אוּן האַבּן געוויינט, אוּן אים געוויזן די
רעק אוּן מַלבּוּשים, וואָס צבִיָּה האָט געמאַכט, בּעת זי איז מיט
זיי געווען. אָבּער כֵּיפָּא האָט זיי אַלע אַרויסגעשיקט, אוּן האָט
גענייגט זיינע קני אוּן מִתפַּלֵל געווען; אוּן ער האָט זיך געקערט
צוּם מֵת, אוּן געזאָגט: טָבִיתָא, שטיי אויף! אוּן זי האָט געעפנט
אירע אויגן; אוּן אַז זי האָט געזען כֵּיפָּא, האָט זי זיך
אויפגעזעצט. אוּן ער האָט איר געגעבּן זיין האַנט, אוּן האָט זי
אויפגעהויבּן; אוּן ער האָט גערופן די הייליקע אוּן די אַלמָנות,
אוּן האָט זי אַנידערגעשטעלט אַ לעבּעדיקע. אוּן דאָס איז
בּאַקאַנט געוואָרן איבּער גאַנץ יָפּוֹ; אוּן אַ סַך האָבּן געגלויבּט
אין הָאָדוֹן. אוּן ער איז פאַרבּליבּן אַ לענגערע צייט אין יָפּוֹ
מיט איינעם אַ גארבער, שִמעוֹן.

י אוּן עס איז געווען אין קֵיסַריה איינער אַ בַּר אֱנָש מיטן נאָמען
קאָרנעליוס, אַ קֶנטוּריון פוּן דעם חַיִל, וואָס איז געוּפן געוואָרן
די איטאַליענישע קאָהוֹרטע, אַ פרוּמער יָרֵא-שָמִים מיט זיין
גאַנצן הויזגעזינד, וואָס האָט געגעבּן אַ סַך צדָקה דעם עם, אוּן
האָט תָּמיד מִתפַּלֵל געווען צוּ ה'. ער האָט אין אַ חָזוֹן קלאָר
געזען, אַרוּם דער ניינטער שָעה פוּן יוֹם, ווי אַ מַלאַך ה' איז צוּ
אים אַרײַנגעקוּמען, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: קאָרנעליוס!
אוּן בּעת ער האָט בּאַהעפט אָן אים זיינע אויגן, האָט ער זיך
דערשראָקן, אוּן געזאָגט: וואָס איז עס, אדוֹנִי?
אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט: דיינע תּפִילות אוּן דיין צדָקה

זענען אויפגעגאַנגען פאַר אַ געדעכעניש פאַר ה'. אוּן איצט שיק מענטשן קיין יָפּו, אוּן לאָז ברענגען שִׁמעוֹנען, וועמען מען רופט כֵּיפָּא; ער שטייט איין מיט איינעם אַ גאַרבּער, וועמעס בֵּית איז בּיים יַם. אוּן אַז דער מַלאָך, וואָס האָט געריעדט צוּ אים, האָט אָפּגעקערט, האָט ער גערופן צוויי פוּן זיינע בֵּית-עבדים, אוּן אַ פרוּמען זעלנער פוּן די, וואָס האָבּן אים שטענדיק באַדינט, אוּן אַז ער האָט זיי אַלצדינג דערציילט, האָט ער זיי געשיקט קיין יָפּו. אויף מָחָר [מאָרגן], בּעת זיי זענען געווען אויף זייער דֶּרֶךְ, אוּן האָבּן זיך דערנענטערט צוּ דער שטעטל, איז כֵּיפָּא אַרויפגעגאַנגען אויף דעם דאָך מִתפַּלֵל צוּ זיין, אַרוּם דער זעקסטער שָׁעה. אוּן ער איז הונגעריק געוואָרן, אוּן האָט געוואָלט עסן. אוּן בּשַׁעת מע האָט צוגעגרייט, איז ער אַריינגעפאַלן אין אַ טיפן שלאָף. אוּן ער האָט געזען דעם שָׁמַיִם אויפגעפנט, אוּן אַראָפּנידערן עפּעס אַ כֶּלי, ווי סע וואָלט געווען אַ גָּדוֹל ליינלעך, אַראָפּגעלאָזט בּיי די פיר עקן אויף דער ערד; אין אים זענען געווען אַלערלייַ מִינים פירפיסיקע חַיות אוּן שרָצים פוּן דער ערד אוּן פייגל פוּן שָׁמַיִם. אוּן אַ קוֹל איז געקוּמען צוּ אים: שטיי אויף, כֵּיפָּא, שעכט אוּן עס. אָבּער כֵּיפָּא האָט געזאָגט: חס ושלום, אֲדוֹנִי; וואָרים איך האָבּ קיינמאָל נישט געגעסן, וואָס איז טרייף אוּן בְּשַׂר פִּגוּלים. אוּן אַ קוֹל איז צוּ אים ווידער געקוּמען אַ צווייט מאָל: וואָס ה' האָט געמאַכט טָהוֹר, מאַך דוּ נישט טָמֵא. אוּן דאָס איז געשען דריי מאָל; אוּן די כֶּלי איז באַלד אַרויפגענוּמען געוואָרן אין שָׁמַיִם אַריין. אוּן בּעת כֵּיפָּא איז אין זיך שטאַרק מבוּלבּל געווען, וואָס די חָזוֹן, וואָס ער האָט געזען, קאָן באַטייַטן, ערשט די מענטשן, וואָס זענען געשיקט געוואָרן פוּן קאָרנעליוסן, האָבּן זיך נאָכגעפרעגט אויף שִׁמעוֹנס בֵּית, אוּן זענען געשטאַנען פאַר דעם שַׁעַר, אוּן האָבּן גערופן אוּן

געפרעגט, צי שִׁמעוֹן, וועמען מען רופט כֵּיפָא, שטייט דאָרטן איין. אוּן בּעֵת כֵּיפָא האָט נאָכגעטראַכט וועגן דער חָזוֹן, האָט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ צוּ אים געזאָגט: הִנֵּה, דריי בְּנֵי אָדָם זוּכן דיך. שטיי אויף אוּן נידער אַראָפּ, אוּן גיי מיט זיי, אוּן צווייפל נישט; ווָאָרים איך האָבּ זיי געשיקט. אוּן כֵּיפָא האָט אַראָפּגענידערט צוּ די בְּנֵי אָדָם, אוּן האָט געזאָגט: אָט בּין איך דער, וועמען איר זוּכט; ווָאָס איז די סִיבּה וועגן ווָאָס איר זענט געקוּמען? האָבּן זיי געזאָגט: קאָרנעליוּס, אַ קֶנטוּריוֹן, אַ רעכטפאַרטיקער מענטש אוּן אַ יָרֵא-שָׁמַיִם, אוּן ווָאָס האָט אַ גוּטן שֵׁם בּיים גאַנצן יִידישן עם, איז בּאַפוילן געוואָרן דוּרך אַ הייליקן מַלאַך, דיך צוּ לאָזן בּרענגען אין זיין בֵּית אַריין, כּדי צוּ הערן פוּן דיינע רייד. אוּן ער האָט זיי אַרײַנגערופן אוּן האָט זיי מַכניס-אוֹרח געווען. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן] איז ער אויפגעשטאַנען אוּן איז מיט זיי געגאַנגען, אוּן עטלעכע פוּן די אַחִים פוּן יָפוֹ האָבּן אים בּאַגלייט. אוּן אויפן אַנדערן יוֹם זענען זיי אַרײַנגעקוּמען קיין קֵיסַריה. אוּן קאָרנעליוּס האָט אויף זיי געוואַרט, נאָכדעם ווי ער האָט צונויפגערופן זיינע קרוֹבים אוּן זיינע נאָענטע פריינט. אוּן עס איז געווען, בּעת כֵּיפָא איז אַרײַנגעקוּמען, האָט אים קאָרנעליוּס בּאַגעגנט, אוּן איז אַנידערגעפאַלן צוּ זיינע פיס, אוּן האָט אַנידערגעפאַלן פאַר זיינע פיס. אוּן כֵּיפָא האָט אים אויפגעהויבּן, אוּן געזאָגט: שטיי אויף ; איך אַליין בּין אויך אַ בַּר אֱנָשׁ. אוּן בּעת ער האָט מיט אים גערעדט, איז ער אַרײַנגעגאַנגען, אוּן האָט געפוּנען אַ סַך, ווָאָס זענען זיך צוּזאַמענגעקוּמען; אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: איר אַליין ווייסט, אַז עס איז אָסור פאַר אַ יִיד, זיך צוּ בּאַהעפטן, אָדער אַרײַנצוּקוּמען צוּ איינעם פוּן אַן אַנדער עם, אָבּער ה' האָט מיר אַנטפּלעקט, אַז איך זאָל קיינעם נישט רופן טרייף, אָדער פָּסוּל. דעריבּער בּין איך אויך געקוּמען אוּן האָבּ נישט פאַרמיטן, וועו

מען האָט געשיקט נאָך מיר. איך פרעג דעריבער, מיט וואָסער כַּוָונה האָט איר געשיקט נאָך מיר? אוּן קאָרנעליוס האָט געזאָגט: שׂוין פיר טעג אַז איך זיץ אוּן פאַסט ביז דער איצטיקער שָׁעה, אוּן בעת איך האָב תּפִילה געטאָן אין דער ניינטער שָׁעה אין מיין בֵּית, ערשט אַ מענטש איז געשטאַנען פאַר מיר אין אַ שטראַלנדיק געוואַנט, אוּן האָט געזאָגט: קאָרנעליוס, דיין תּפִילה איז דערהערט געוואָרן, אוּן דיין צדָקה איז געדענקט געוואָרן פאַר ה'. שיק דעריבער קיין יָפו, אוּן רוף צוּ דיר שִׁמעוֹנען, וועמען מען רופט כֵּיפָא; ער שטייט איין אין דעם בֵּית פוּן שִׁמעוֹנען, אַ גאַרבער, בּיים יַם. איך האָב דעריבער באַלד געשיקט צוּ דיר; אוּן דוּ האָסט טוֹב געטאָן, וואָס דוּ ביסט געקוּמען; אוּן איצט זענען מיר אַלע דאָ פאַר ה', צוּ הערן אַלצדינג, וואָס דיר איז געבאָטן געוואָרן פוּן ה'. אוּן כֵּיפָא האָט געענפנט זיין מויל, אוּן האָט געזאָגט: איך זע בֶּאֱמת איין, אַז ה' איז נישט קיין נוֹשֵׂא-פָּנים, נייערט אין יעדן עם איז דער, וואָס האָט מוֹרא פאַר אים, אוּן טוּט צֶדֶק, באַווילקט בּיי אים. דאָס דָּבָר האָט ער געשיקט צוּ די בּנֵי-יִשׂרָאל, אוּן האָט מבשׂר געווען בּשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן שָׁלום דוּרך רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע [ער איז אָדוֹן הַכֹּל], אוּן איר אַליין ווייסט דאָס דאָזיקע דָּבָר, וואָס איז אָנגעזאָגט געוואָרן איבער גאַנץ יהוּדה, אָנהייבנדיק אין גָּליל נאָך דער מקוה טבִילה, וואָס יוֹחָנָן האָט אָנגעזאָגט: ווי ה' האָט געזאַלבט יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אוּן מיט גבוּרה; וואָס איז אַרומגעגאַנגען אוּן האָט געטאָן גוּטס, אוּן האָט געהיילט אַלע, וואָס זענען געווען אין דער מאַכט פוּן דעם שָׂטן, וואָרים ה' איז מיט אים געווען. אוּן מיר זענען עֵדות פוּן אַלצדינג, וואָס ער האָט געטאָן אין דעם יִידישן לאַנד, אוּן אין ירוּשָׁלַיִם; וועמען זיי האָבן אויך געטייט, דוּרך אויפהענגען אים אויף אַ בּוים. אים האָט ה' אויפגעוועקט דעם דריטן יוֹם, אוּן

האָט אים געלאָזט אַנטפלעקט ווערן. נישט פאַר דעם גאַנצן עם, נייערט פאַר עֵדות, וואָס זענען פאַרויס אויסדערווײלט געוואָרן פון ה', פאַר אונדז, וואָס האָבן מיט אים געגעסן און געטרונקען, נאָכדעם ווי ער איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-הַמֵּתים. און ער האָט אונדז באַפוילן מבָּשֵׂר צו זיין פאַר דעם עם, און צו זאָגן עֵדות, אַז דאָס איז ער, וואָס איז באַשטימט געוואָרן פון ה' פאַר אַ שׁופט פון די חַיִּים און די מֵתִים. אויף אים זאָגן עֵדות אַלע נבִיאים, אַז דורך זיין נאָמען וועט יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס גלויבט אין אים, קריגן פאַרגעבונג פון די עבירות. בשַׁעת כֵּיפָא האָט נאָך געהאַלטן אין רעדן די דאָזיקע רייד, איז דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ געפאַלן אויף אַלע, וואָס האָבן געהערט דאָס דָּבָר. און די פון די געמַלטע, וואָס האָבן געגלויבט, און וואָס זענען געקומען מיט כֵּיפָא, זענען נִשתּוֹמם געווָארן, מַחמת וואָס אויך אויף די עַמָּמים איז אויסגעגאָסן געווָארן די מַתָּנה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; וואָרים זיי האָבן זיי געהערט רעדן מיט לשׁונות, און זיי האָבן געזאָגט בָּרוּך ה', דעמאָלט האָט כֵּיפָא געענטפערט, און געזאָגט: קאָן עמיצער פאַרווערן דאָס מקוה וואַסער, אַז די דאָזיקע זאָלן נישט מקוה געטוֹבלט ווערן, וואָס האָבן מקַבּל געווען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, פונקט אַזוי ווי מיר [מה"ש ב,ד]? און ער האָט זיי באַפוילן מקוה געטוֹבלט צו ווערן אין דעם נאָמען פון רַבִּי מלך המָשׁיחַ יהושע/ישוע. דערנאָך האָבן זיי אים געבעטן צו פאַרבלייבן עטלעכע טעג.

יא און די שלִיחים און די אחים, וואָס זענען געווען אין יהוּדה, האָבן געהערט, אַז אויך די עַמָּמים האָבן מקַבּל געווען דאָס דָּבָר ה'. און בעת כֵּיפָא איז אַרויפגעגאַנגען קיין ירוּשָׁלַיִם, האָבן זיך די געמַלטע געקריגט מיט אים, און געזאָגט: דו ביסט אַריינגעגאַנגען צו עַרֵלים, און האָסט געגעסן מיט זיי. און כֵּיפָא האָט אָנגעהויבן, און זיי דערציילט כסדר, אַזוי צו

זאָגן: איך בין געווען אין דער שטעטל יָפו אוּן בין מִתפַּלֵל געווען; אוּן אין אַ דרימל האָב איך געזען אַ חָזוֹן: עפּעס אַ כֵּלי האָט אַראָפּגענידערט, ווי אַ גָּדוֹל לײַלעך, אוּן עס איז אַראָפּגעלאָזט געוואָרן פּוּן שָׁמַיִם בּיי די פּיר עקן, אוּן סע האָט געגרייכט בּיז צוּ מיר; אוּן אַז איך האָב דערין אַריינגעקוקט, האָב איך דאָרטן בּאַמערקט בּהֵמות פּוּן דער ערד, אוּן ווילדע חַיות אוּן שרָצים אוּן פֿייגל פּוּן שָׁמַיִם. אוּן איך האָב אויך געהערט אַ קול זאָגן צוּ מיר: שטיי אויף, כֵּיפָּא, שעכט אוּן עס. אָבּער איך האָב געזאָגט: חס ושלום, אֲדוֹנִי; וואָרים קיין טרייף אָדער בְּשַׂר פִּגוּלים זאַך איז קיינמאָל נישט אַריַינגעקוּמען אין מיין מויל אַריין. אוּן דאָס קוֹל פּוּן שָׁמַיִם האָט אַ צווייט מאָל געענטפערט: וואָס ה' האָט געמאַכט טָהוֹר, זאָלסטוּ נישט מאָכן טָמֵא. אוּן דאָס איז געשען דריי מאָל, אוּן אַלצדינג איז ווידער אַרויפּגענוּמען געוואָרן אין שָׁמַיִם אַריין. אוּן בּאוֹתו רֶגע זענען דריי בְּנֵי אָדָם געשטאַנען פּאַר דעם בֵּית, אין וועלכן מיר זענען געווען, וואָס זענען צוּ מיר געשיקט געוואָרן פּוּן קֵיסַריה. אוּן דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ האָט מיר באַפוילן צוּ גיין מיט זיי, אוּן נישט צוּ זיין אין סָפֵק. אוּן די דאָזיקע זעקס אַחִים במָשיחַ האָבּן מיך אויך באַגלייט, אוּן מיר זענען אַריַינגעקוּמען אין דעם מענטשנס בֵּית אַריין. אוּן ער האָט אונדז דערציילט, ווי אַזוי ער האָט געזען דעם מַלאַך שטיין אין זיין בֵּית אוּן זאָגן: שיק קיין יָפו, אוּן לאָז בּרענגען שִׁמעוֹנען, וועמען מען רופט פעטרוס, וואָס וועט רעדן צוּ דיר רייד, דוּרך וועלכע דוּ וועסט געהאָלפן ווערן, דוּ אוּן דיין גאַנץ בֵּית. אוּן אַז איך האָב אָנגעהויבּן צוּ רעדן, איז געפאַלן אויף זיי דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, פּוּנקט ווי לכַתּחִילה אויף אונדז [מה"ש ב,ד]. אוּן איך האָב מיך דערמאָנט אָן דעם דָּבָר פּוּן הָאָדוֹן, וואָס ער האָט געזאָגט: יוֹחָנָן האָט מקוה געטוֹבלט מיט מַיִם, אָבּער איר וועט מקוה געטוֹבלט ווערן מיט

דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. בכֵּן, אויב ה' האָט זיי געגעבן די זעלבע
מַתָּנה ווי אונדז, בעת מיר האָבן געגלויבט אין רֶבִּי מלך המָשיחַ
הָאָדוֹן יהושע/ישוע, ווער בין איך, איך זאָל שטערן ה'? אוּן
אַז זיי האָבן דאָס געהערט, האָבן זיי שטילגעשוויגן, אוּן זיי
האָבן געזאָגט בָּרוּך ה', אַזוי צוּ זאָגן: בֶּאֱמת, אויך פאַר די אומות
האָט ה' באַווילקט תּשובה צום חַיים. אוּן די, וואָס זענען
צעשפרייט געוואָרן צוליב דער רדִיפה, וואָס האָט זיך
אויפגעהויבן פונוועגן סטעפאַנוסן, זענען אנטרינען אַזוי ווייט ווי
פעניקיע, אוּן קיפרוס, אוּן אַנטיאָכיע, אוּן האָבן צוּ קיינעם נישט
גערעדט דאָס דָּבָר, אַחוּץ נאָר צוּ יִידן. אוּן צווישן זיי זענען
געווען בְּנֵי אָדָם פוּן קיפרוס אוּן קוריני, וואָס בעת זיי זענען
געקומען קיין אַנטיאָכיע, האָבן זיי אויך גערעדט צוּ די גריכן, אוּן
מבַשֵּׂר געווען הָאָדוֹן יהושע/ישוע. אוּן די האָנט פוּן ה' איז
געווען מיט זיי; אוּן אַ גרויסע צאָל, וואָס האָט געגלויבט, האָט
זיך געקערט צוּ הָאָדוֹן. אוּן די יִדיעה וועגן זיי איז דערגאַנגען
אין די אויערן פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן
זיי האָבן געשיקט בַּר-נַבָּאן קיין אַנטיאָכיע. אוּן ווען ער איז
אָנגעקומען, אוּן האָט געזען דעם חֶסֶד ה', האָט ער זיך
געפרייט; אוּן ער האָט זיי אַלע אָנגעזאָגט, לִהְיוֹת דְּבֵקִים בּאָדוֹן
בְּלֵב שָׁלֵם; וואָרים ער איז געווען אַ גוטער מענטש, אוּן פוּל
מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אוּן מיט אֱמוּנה. אוּן אַ סַך עם איז
צוּגעקומען צוּ הָאָדוֹן. אוּן ער איז אַוועקגעגאַנגען קיין
טאַרסוּס צוּ זוכן שָׁאוּלן; אוּן אַז ער האָט אים געפוּנען, האָט
ער אים געבראַכט קיין אַנטיאָכיע. אוּן דאָרטן זענען זיי זיך
צוּזאַמענגעקומען אַ גאַנץ יאָר אין דער הברית החדשה קהִילה,
אוּן האָבן געלעדנט אַ סַך בְּנֵי אָדָם; אוּן עס איז געווען אין
אַנטיאָכיע, אַז די תַּלמידים זענען צום ערשטן מאָל גערופן
געוואָרן "משיחיסטס." אוּן אין די דאָזיקע טעג האָבן נבִיאים

פון ירושָלַיִם אַראָפגענידערט קיין אַנטיאָכיע. אוּן עס איז אויפגעשטאַנען איינער פון זיי מיטן נאָמען אַגאַבוס, אוּן האָט אָנגעוויזן דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַז סע וועט זיין אַ גרויסער הונגער איבער דער גאַנצער וועלט; אוּן דאָס איז געשען אין די טעג פון קלאַודִיוסן. אוּן די תַּלמידים האָבן באַשלאָסן, יעטוועדער לויט זיין מעגלעכקייט, צוּ שיקן הילף צוּ די אַחִים, וואָס האָבן געלעבט אין יהודה; אוּן דאָס האָבן זיי אויך געטאָן, אוּן האָבן עס געשיקט צוּ די זקֵנים דורך דער האַנט פון בַּר-נַבָּאן אוּן שָׁאוּלן.

יב אוּן אַרוּם יענער צייט האָט דער מֶלך הוֹרדוס

אויסגעשטרעקט זיינע הענט צוּ פַּיניקן עטלעכע פון דער עֵדה. אוּן ער האָט געטייט יַעקֹבן, דעם אָח פון יוֹחָנָן, מיט דער חֶרֶב. אוּן אַז ער האָט געזען, אַז דאָס איז וואוילגעפעלן געווָארן די יִידן, איז ער ווִיטער געגאַנגען צוּ כאַפּן אויך כֵּיפָא. אוּן דאָס זענען געווען די טעג פון חַג-הַמַּצות. אוּן אַז ער האָט אים געכאַפּט, האָט ער אים אַריינגעזעצט אין דער בֵּית הַסֹּהַר, אוּן האָט אים איבערגעענטפערט צוּ פיר אַפּטיילונגען זעלנער, יעדע פון פיר מאָן אים צוּ היטן, מיט דער דֵעה, נאָך פֶּסח אים אַרויסצוּבּרענגען פאַר דעם עם. כֵּיפָא איז דעריבער געהאַלטן געווָארן אין דער בֵּית הַסֹּהַר; אָבער די עֵדה האָט פאַר אים כּסֵדר מִתפַּלֵל געווען צוּ ה'. אוּן בעת הוֹרדוס איז געווען גרייט אים אַרויסצוּבּרענגען, איז כֵּיפָא יענע לַיְלָה געשלאָפן צווישן צוויי זעלנער, געבּונדן מיט צוויי שַׁרשָׁרוֹת; אוּן שוֹמרים פאַר דער דֶּלֶת האָבן געהיט די בֵּית הַסֹּהַר. אוּן אָט איז אַ מַלאך ה' געשטאַנען לעבן אים, אוּן אַן אוֹר האָט געשיינט אין דער קאַמער; אוּן ער האָט אַ קלאַפּ געטאָן כֵּיפָא אין דער זייט, אוּן האָט אים אויפגעוועקט, אוּן געזאָגט: שטיי אויף געשווינד. אוּן די שַׁרשָׁרוֹת זענען אַראָפּגעפאַלן פון זיינע הענט. אוּן דער

מַלאך האָט צוּ אים געזאָגט: גוּרט דיך אָן, אוּן בּינד צוּ דיינע סאַנדאַלן. אוּן ער האָט אַזוי געטאָן. אוּן ער האָט צוּ אים געזאָגט: היל דיך איין אין דיין מאַנטל, אוּן גיי מיר נאָך. אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, אוּן איז אים נאָכגעגאַנגען; אוּן ער האָט נישט געוואוּסט, אַז ס'איז געווען אֱמת, דאָס, וואָס ס'איז געטאָן געוואָרן דוּרך דעם מלאך, נייערט האָט געמיינט, אַז ער האָט געזען אַ חָזוֹן. אוּן נאָכדעם ווי זיי זענען דוּרכגעגאַנגען די ערשטע אוּן די צווייטע וואַך, זענען זיי געקוּמען צוּ דעם אייַזערנעם שַׁער, וואָס פירט אין דער שטאָט אַריין; אוּן דער שַׁער האָט זיך געעפנט פאַר זיי פוּן זיך אַליין. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, אוּן זענען דוּרכגעגאַנגען דוּרך אַ גאַס; אוּן פּלוּצים האָט דער מַלאך אָפּגעקערט פוּן אים. אוּן אַז כֵּיפָּא איז געקוּמען צוּ זיך, האָט ער געזאָגט: איצט ווייס איך אויף אַן אֱמת, אַז ה' האָט אַרויסגעשיקט זיין מַלאך אוּן האָט מיך ראַטעוועט פוּן דער האַנט פוּן הוֹרדוסן, אוּן פוּן אַלע דערוואַרטוּנגען פוּן דִי דאָזיקע עַם הַיְהוּדִים. אוּן בּעת ער האָט איבּערגעטראַכט די זאָך, איז ער געגאַנגען צוּ דעם בֵּית פוּן מִרְיָמען, די אֵם פוּן יוֹחָנָן, וועמען מען האָט גערופן מַרְקוֹס, וואוּ אַ סַך זענען געווען פאַרזאַמלט אוּן זענען מִתפַּלֵל געווען. אוּן אַז ער האָט אַנגעקלאַפּט אין דער דֶּלֶת הַשַׁעַר, איז אַ דינסטמיידל, וואָס האָט געהייסן ראָדאַ, געקוּמען ענטפערן. אוּן אַז זי האָט דערקענט כֵּיפָּאס קוֹל, האָט זי פאַר שִׂמְחָה נישט געעפנט דעם שַׁעַר, נייערט איז אַרײַנגעלאָפן, אוּן האָט דערציילט, אַז כֵּיפָּא שטייט פאַר דעם שַׁעַר. אוּן זיי האָבן צוּ איר געזאָגט: דוּ בּיסט משוּגע, נאָר זי האָט פאַרזיכערט, אַז אַזוי איז דאָס טאַקע, האָבן זיי געזאָגט: עס איז זיין מַלאך! אָבּער כֵּיפָּא האָט ווייטער געקלאַפּט; אוּן אַז זיי האָבן געעפנט, האָבן זיי אים געזען, אוּן זענען פאַרחִידושט עוואָרן. אוּן ער האָט צוּ

זיי אַ מאַך געטאָן מיט דער האַנט שטילצושווייגן, אוּן האָט זיי דערציילט ווי אַזוי הָאָדוֹן האָט אים אַרויסגעפירט פוּן דער בֵּית הַסּוֹהַר אַרויס, אוּן ער האָט געזאָגט: דערציילט דאָס יַעקֹבן אוּן די אַחִים. אוּן ער האָט אָפּגעקערט אוּן איז געגאַנגען צוּ אַן אַנדער אָרט. אוּן ווי נאָר עס איז געוואָרן יוֹם, איז געוואָרן אַ שטיקל בֶּהָלה צווישן די זעלנער: וואָס איז געוואָרן פוּן כֵּיפָּא? אוּן בּעת הוֹרדוס האָט אים געזוּכט אוּן האָט אים נישט געפוּנען, האָט ער געלאָזט פאַרהערן די שוֹמרים, אוּן האָט באַפוילן, אַז זיי זאָלן געטייט ווערן, אוּן ער האָט אַראָפּגענידערט פוּן יהוּדה קיין ,קֵיסַריה, אוּן איז דאָרטן פאַרבליבן. אוּן ער איז געווען שטאַרק אין כַּעס אויף די מענטשן פוּן צוֹר אוּן צִידוֹן; אוּן זיי זענען אַלע צוּזאַמען צוּ אים געקוּמען, אוּן אַז זיי האָבן איבּערגערעדט בּלאַסטוּסן, דעם מֶלֶכס קאַמערהאַר, האָבן זיי געבּעטן שָׁלום, מַחמת זייער לאַנד איז געשפּייזט געוואָרן פוּן דעם מֶלֶכס לאַנד. אוּן אין אַ באַשטימטן יוֹם האָט זיך הוֹרדוס אָנגעטאָן זיינע קיניגלעכע מַלבּושים, אוּן האָט זיך געזעצט אויף דעם כִּסֵּא-הַמלוּכה, אוּן האָט געהאַלטן פאַר זיי אַ רעדע. אוּן דאָס עם האָט געשריגן: דאָס קוֹל פוּן אַן א-ל איז דאָס, אוּן נישט פוּן קיין בֶּן אָדָם! אוּן באַלד האָט אַ מַלאַך ה' אים געשלאָגן, מַחמת ער האָט נישט געגעבּן ה' דעם כָּבוֹד; אוּן ער איז צעפרעסן געוואָרן פוּן ווערים, אוּן איז געשטאָרבּן. אָבּער דאָס דָּבָר ה' איז געוואַקסן אוּן האָט זיך געמערט. אוּן בַּר-נַבָּא אוּן שָׁאוּל האָבּן זיך אומגעקערט פוּן ירוּשָׁלַיִם, נאָכדעם ווי זיי האָבּן אויסגעפירט זייער שלִיחוּת, אוּן האָבּן מיטגענומען מיט זיך יוֹחָנָן, ווועמעס צונאָמען איז געווען מַרְקוֹס.

יג אוּן עס זענען געווען אין אַנטיאָכיע בּיי דער דאָרטיקער הברית החדשה קהִילה נבִיאים אוּן לערער: בַּר-נַבָּא, אוּן שִׁמעוֹן, וואָס איז גערופן געוואָרן ניגער, אוּן לוּקיוּס פוּן קוּריני, אוּן

מנַחֵם, דער יוגנט-חַבר פון הוֹרדוסן, דעם טעטראַרך, און שָׁאוּל. אוּן בּעת זיי האָבּן געדינט ה', אוּן האָבּן געפאַסט, האָט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ געזאָגט: שיידט אָפּ פאַר מיר בַּר-נַבָּאן אוּן שָׁאוּלן צוּ דער אַרבּעט, צוּ וועלכער איך האָבּ זיי גערופֿן. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן געפאַסט אוּן מִתפַּלֵל געווען, האָבּן זיי אויף זיי אַרויפגעלייגט זייערע הענט, אוּן האָבּן זיי אַוועקגעשיקט. אוּן בּעת זיי זענען אַרויסגעשיקט געוואָרן דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָבּן זיי אַראָפּגענידערט קיין סעלוקיע, אוּן פוּנדאַנען זענען זיי אָפּגעגאָרן קיין קיפּרוס. אוּן בּעת זיי זענען אָנגעקוּמען קיין סאַלאַמיס, האָבּן זיי מבַּשֵּׂר געווען דאָס דָּבָר ה' אין די שוּלן פוּן די יִידן. אוּן זיי האָבּן אויך געהאַט יוֹחָנָן פאַר זייער עוֹזֵר. אוּן אַז זיי זענען דורכגעגאַנגען דעם גאַנצן אינזל ביז פּאַפאָס, האָבּן זיי געפוּנען איינעם אַ יִידן אַ כִּישוּף-מאַכער, אַ פאַלשן נָבִיא, וואָס האָט געהייסן בַּר-יהושע; ער איז געווען מיט דעם פּראָקאָנסוּל סערגִיוּס פאָוּלוּס, אַ פאַרשטענדיקער מענטש, וואָס האָט גערופֿן צוּ זיך בַּר-נַבָּאן אוּן שָׁאוּלן, אוּן האָט באַגערט צוּ הערן דאָס דָּבָר ה'. אָבּער עלימאַס, דער כִּישוּף-מאַכער - וואָרים דאָס איז דער טייטש פוּן זיין נאָמען- האָט זיך זיי אַנטקעגנגעשטעלט, אוּן האָט געזוּכט אָפּצוּנייגן דעם פּראָקאָנסוּל פוּן דער אֱמוּנה. אָבּער שָׁאוּל, וואָס איז אויך גערופֿן געוואָרן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], פוּל מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, האָט באַהעפט זיינע אויגן אָן אים, אוּן האָט געזאָגט: דוּ זוּן פוּן שָׂטָן, שׂוֹנא פוּן כָּל צֶדֶק, אוּן פוּל מיט יעדער פאַלשקייט אוּן פאַרדאָרבנקייט, וועסטוּ נישט אויפהערן צוּ פאַרדאַרבן די גלייכע וועגן פוּן ה'? אוּן איצט, הִנֵּה, די האַנט פוּן ה' איז אויף דיר, אוּן דוּ וועסט זיין בלינד, אוּן נישט זען אַ צייט די זוּן. אוּן באַלד איז אויף אים געפאַלן אַ נעפּל אוּן אַ חֹשֶׁךְ; אוּן ער איז אַרומגעגאַנגען זוכן, עמיץ זאָל אים פירן בּיי דער האַנט.

דעמאָלט האָט דער פּראָקאָנסול געגלויבט, בעת ער האָט געזען וואָס עס איז געשען, וואָרים ער איז נִשתּוֹמם געוואָרן פון דער לערנונג פון הָאָדוֹן. און פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] און זיינע באַגלייטער האָבן זיך אַוועקגעלאָזט מיט אַ סִירָה פון פּאַפאָס, און זענען געקומען קיין פּערגאַ אין פּאַמפּיליע. און יוֹחָנָן האָט זיך אָפּגעשיידט פון זיי, און האָט זיך אומגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם. זיי אָבער האָבן פאַרלאָזט פּערגאַ, און זענען געקומען קיין אַנטיאָכיע פון פּיסידיע. און שַׁבּת זענען זיי אַריינגעגאַנגען אין דער שול, און האָבן זיך אַנידערגעזעצט. און נאָך דעם לייענען די תּוֹרה און די נבִיאים, האָבן די גַּבָּאים צו זיי געשיקט, אַזוי צו זאָגן: אֲנָשֵׁם אַחִים , אויב איר האָט עפּעס אַ מוּסר-דָּבָר פאַר דעם עוֹלם, טאָ זאָגט. און פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] איז אויפגעשטאַנען, און האָט אַ מאַך געטאָן מיט דער האַנט, און געזאָגט: מענטשן פון יִשׂרָאל, און איר, וואָס האָט מוֹרא פאַר ה', הערט: דער אלוקים פון דעם דאָזיקן עם יִשׂרָאל האָט אויסדערווײלט אונדזערע אָבות, און האָט דערהויבן דאָס עם, בעת זיי האבען געוווֹנט אין דעם אֶרֶץ מִצרַיִם, און מיט אַן אויסגעשטרעקטן אָרעם האָט ער זיי אַרויסגעצויגן פון דאָרטן. און אַרום פערציק יאָר האָט ער זיי געטראָגן אין דער מִדבּר. און אַז ער האָט פאַרטילקט זיבן אומות אין דעם אֶרֶץ כּנַאַן, האָט ער זיי געגעבן זייער לאַנד פאַר אַן ירושה, אויף אַרום פיר הונדערט און פופציק יאָר. און דערנאָך האָט ער זיי געגעבן שׁופטים ביז דעם נָביא שמוּאֵל. און דערנאָכדעם האָבן זיי פאַרלאַנגט אַ מֶלך; און ה' האָט זיי געגעבן שָׁאוּל בֶּן-קִישׁ, אַ מאַן פון דעם שֵׁבֶט בִּנְיָמִין, אויף אַ צייט פון פערציק יאָר און אַז ער האָט אים אַראָפּגעזעצט, האָט ער אויפגעשטעלט דָּוִדן צו זיין זייער מֶלך, פון וועמען ער האָט עֵדות געזאָגט: איך האָב געפונען דָּוִד בֶּן-יִשַׁי, אַ מאַן נאָך מיין לֵב, וואָס וועט טאָן מיין

גאַנצן רָצון [שמואל א' יג,יד; תהלים פט,כא]. פּון דעם דאָזיקן מענטשנס זֶרַע האָט ה', לויט זיין הַבטָחה, געבראַכט צו יִשׂרָאל אַ גוֹאֵל, יהושע/ישוע, נאָכדעם ווי יוֹחָנָן האָט פאַר זיין קומען קוֹדם מבָשֵׂר געווען די מקוה טבִילה פּון תּשובה צו דעם גאַנצן עם יִשׂרָאל. אוּן בּעת יוֹחָנָן האָט געהאַלטן אין ממַלא זיין זיין גאַנג, האָט ער געזאָגט: וואָס מיינט איר בּין איך? איך בּין נישט ער. אָבּער אָט קומט נאָך מיר איינער, וועמעס שיך איך בּין נישט רָאוּי אויפצוּבּינדן פּון זיינע פּיס. מענטשן אַחִים, בְּנֵי מִשְׁפַּחַת אַבְרָהם, אוּן די צווישן אייך, וואָס האָבּן מוֹרא פאַר ה', צו אוּנדז איז געשיקט געוואָרן דאָס דָּבָר פּון דער דאָזיקער ישועת [אלוקינו]. וואָרים די, וואָס וואוינען אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן זייערע עלטסטע, האָבּן אים נישט דערקענט, אוּן האָבּן ממַלא געווען די רייד פּון די נבִיאים, וואָס ווערן געלייענט יעדן שַׁבּת, מיט דעם וואָס זיי האָבּן אים פאַרמִשפּט. אוּן הַגַם זיי האָבּן נישט געפּונען אין אים קיין סִיבּה פאַר מִיתה, האָבּן זיי דאָך פאַרלאַנגט פּון פּילאַטוֹסן, אַז ער זאָל געטייט ווערן. אוּן אַז זיי האָבּן אַלץ ממַלא געווען, וואָס סע שטייט געשריבּן וועגן אים, האָבּן זיי אים אַראָפּגענומען פּון דעם בּוים, אוּן האָבּן אים אַריינגעלייגט אין אַ קֶבר. אָבּער ה' האָט אים מחַיֶּה-מֵתים געווען, אוּן ער האָט זיך אַ סַך טעג בּאַוויזן צו די, וואָס האָבּן מיט אים עוֹלה-רֶגל געווען פּון גָלִיל קיין ירוּשָׁלַיִם, אוּן וואָס זענען איצט זיינע עֵדות פאַר דעם עם. אוּן מיר בּרענגען אייך די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּונוועגן דער הַבטָחה, וואָס איז צוגעזאָגט געוואָרן אוּנדזערע אָבוֹת, אוּן וואָס ה' האָט מקַיים געווען פאַר אוּנדז, זייערע בָּנִים, מיט דעם וואָס ער האָט אויפגעוועקט יהושע/ישוע, ווי סע שטייט אויך געשריבּן אין דעם צווייטן קאַפּיטל תּהִלים: בְּנִי אַתָּה, אֲנִי הַיוֹם יְלִדְתִּיךָ, דוּ בּיסט מיין זון, היינט [הַיוֹם] האָבּ איך דיך געבּוירן [תהלים ב,ז]. אוּן בּנוֹגֵע

דעם, וואָס ער האָט אים מחַיֵּהַ-מֵתים געווען, מער קיינמאָל נישט אומצוקערן זיך צו פאַרדאַרבּונג, האָט ער גערעדט אויף אַזאַ אופן: איך וועל אייך געבּן די קדוֹשִׁים און געטרייע חסָדים פון דָוִדן [ישעיה נה, ג]. דעריבּער זאָגט ער אויך אין אַן אַנדער קאַפּיטל תּהִלים: לֹא־תִתֵּן חֲסִידְיךָ לִרְאוֹת שָׁחַת, דו וועסט נישט לאָזן דיין הייליקן זען פאַרדאַרבּונג [תהלים טז, י]. וואָרים נאָכדעם ווי דָוִד האָט געדינט זיין אייגענעם דוֹר, איז ער פאַרגאַנגען, לויט נאָך דער עֵצה פון ה', און איז אייַנגעזאַמלט געוואָרן צו זיינע אבות, און האָט געזען פאַרדאַרבּאַנג. אָבּער דער, וועמען ה' האָט אויפגעוועקט, האָט נישט געזען קיין פאַרדאַרבּונג. דעריבּער זאָלט איר וויסן, אֲנָשֵׁם אַחִים, אַז דורך דעם דאָזיקן מענטשן ווערט אייך אָנגעזאָגט פאַרגעבּונג פון עבירות; און דורך אים ווערט יעדער בַּר אֱנָשׁ, וואָס גלויבּט, גערעכטפאַרטיקט פון אַלצדינג, פון וואָס איר וואָלט נישט געקאָנט גערעכטפאַרטיקט ווערן דורך תּוֹרַת-מֹשה [רבינו]. היט אייך דעריבּער, אַז סע זאָל אויף אייך נישט קומען, וואָס עס איז געזאָגט געוואָרן אין די נבִיאים: רְאו בַגוֹיִם וְהַבִּיטו וְהִתַמְהו תְמָהו כִי־פֹעַל פֹעֵל בִימֵיכֶם לֹא תַאֲמִינו כִי יְסֻפָּר, הִנֵּה, איר פאַראַכטער, וואונדערט אייך, און קומט אים; וואָרים איך טו אַ ווערק אין אייערע טעג, אַ ווערק, וואָס איר וועט נישט גלויבּן, אויבּ עמיצער וועט עס אייך דערציילן [חבקוק א, ה]. און בּעת זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, האָבּן זיי געבּעטן, אַז די דאָזיקע רייד זאָלן פאַר זיי גערעדט ווערן דעם אַנדערן שַׁבּת. און אַז די עֵדה איז זיך צעגאַנגען, זענען אַ סַך פון די ייִדן און פון די פרומע גֵרים נאָכגעגאַנגען פּאולוסן [ר' שָׁאוּל] און בַּר-נַבָּאן, וואָס האָבּן צו זיי גערעדט, און זיי אָנגעזאָגט צו פאַרבּלייַבּן אין דעם חֵסֶד פון ה'. און אויף דעם אַנדערן שַׁבּת איז זיך כּמַעט די גאַנצע שטאָט צוזאַמענגעקומען הערן דאָס דָּבָר ה'. אָבּער ווען די

יִדן האָבן געזען דעם הַמוֹן, זענען זיי געוואָרן פול מיט קִנאה, און האָבן אַנטקעגנגערעדט דאָס, וואָס איז געשען געוואָרן דורך פאולוסן [ר' שָׁאוּל], און האָבן געלעסטערט. און פאָולוס [ר' שָׁאוּל] און בַּר-נַבָּא האָבן געשען מוטיק, און האָבן געזאָגט: עס איז געווען נייטיק, אַז דאָס דָּבָר ה' זאָל קוֹדם צו אייך גערעדט ווערן; נאָר אַזוי ווי איר פאַרשטויסט עס פון אייך, און האַלט זיך פאַר נישט ָראוי אויף דעם חַיֵּי עוֹלם, קערן מיר זיך דעריבּער צו די אומות. וואָרים אַזוי האָט ה' געבאָטן: וּנְתַתִּיךָ לְאוֹר עַמִּים, לִהְיוֹת יְשׁוּעָתִי עַד־קְצֵה הָאָרֶץ, איך האָב דיך געשטעלט פאַר אַן אור פון די עַמָּמים, כּדי דו זאָלסט זיין אַ ישועה ביז צום עק פון דער ערד [ישעיה מט, ו]. און אַז די אומות האָבן דאָס געהערט, האָבן זיי זיך געפרייט, און האָבן געלויבט דאָס דָּבָר ה' ; און וויפל עס זענען געווען אָנגעבּרייט פאַר דעם חַיֵּי עוֹלם האָבן געגלויבּט. און דאָס דָּבָר ה' איז פאַרשפרייט געוואָרן איבּער דער גאַנצער געגנט. אָבּער די יִדן האָבן אָנגערייצט די פרומע נָשים פון חָשובן שטאַנד, און די עלטסטע פון דער שטאָט, און האָבן דערוועקט אַ רִדיפה קעגן פאולוסן [ר' שָׁאוּל] און בַּר-נַבָּאן, און זיי האָבן זיי אַרויסגעטריבּן פון זייער געגנט. און זיי האָבן אָפּגעטרעסלט קעגן זיי דעם שטויבּ פון זייערע פיס, און זענען געקומען קיין איקאָנִיום. און די תַּלמידים זענען געווען פול מיט שִׂמְחָה און מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.

יד און עס איז געווען אין איקאָנִיום, אַז זיי זענען אינאיינעם אַריַינגעגאַנגען אין דער שול צו די יִדן, און האָבן געדעדט אויף אַזאַ אופן, אַז אַ גרויסער הַמוֹן, סיי פון יִדן און סיי פון גריכן, האָט געגלויבּט. אָבּער די יִדן, וואָס האָבן נישט געגלויבּט, האָבן אויפגערייצט די געמיטער פון די עַמָּמים, און האָבן זיי דערצאָרנט קעגן די אַחִים במשיח. זיי זענען דעריבּער פאַרבּליבּן אַ לאַנגע צייט, און האָבן געדעדט מוטיק אין דעם

נאָמען פון ה', וואָס האָט מֵעיד געווען פאַר דעם דָּבָר פון זיין חֶסֶד, מיט דעם באַוויליקן אַז צייכנס און וואונדער זאָלן געטאָן ווערן דורך זייערע הענט. און דאָס עם פון דער שטאָט איז געווען צעטיילט; טייל האָבן געהאַלטן מיט די יִידן, און טייל מיט די שלִיחים. און בעת עס איז געמאַכט געוואָרן אַן אָנפאַל מצַד די עַמָּמים און די יִידן, מיט זייערע עלטסטע, זיי בייז צוּ טאָן אוּן זיי צוּ פאַרשטיינען, זענען זיי פון דעם געוואָר געוואָרן, אוּן זענען אַנטרוּנען צוּ די שטעט פון לוּקאָניע: ליסטראַ אוּן דערבּע, אוּן זייער סבִיבה; אוּן דאָרטן האָבן זיי געדארשענט די בּשׂורת הגאולָה. אוּן אין ליסטרע איז געזעסן איינער אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס איז געווען שוואַך אויף זיינע פיס, אַ קאַליקע, וואָס איז קיינמאָל נישט געגאַנגען פון זיין מוּטערס טראַכט אָן. דער דאָזיקער האָט זיך צוּגעהערט צוּ פאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], בעת ער האָט געריעדט; אוּן פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט באַהעפט אָן אים זיינע אויגן, אוּן געזען, אַז ער האָט אֱמוּנה צוּ ווערן געזונט, האָט ער געזאָגט מיט אַ הויך קוֹל: שטעל דיך גלייך אויף דיינע פיס. אוּן ער איז אויפגעשפרונגען אוּן איז געגאַנגען. אוּן בעת דאָס עם האָט געזען, וואָס פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געטאָן, האָבן זיי אויפגעהויבן זייער קוֹל, אוּן געזאָגט אין דעם לוּקאָנישן לָשון: די געטער האָבן אַראָפּגענידערט צוּ אוּנדז אין דער געשטאַלט פון בְּנֵי אָדָם. אוּן זיי האָבן גערופן בַּר-נַבָּאן זעאוס, אוּן פאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] הערמעס, מַחמת ער איז געווען דער הויפּט-רעדנער. אוּן דער פּריסטער פון זעאוס, וואָס זיין טעמפּל איז געווען פאַר דער שטאָט, האָט געבראַכט אָקסן אוּן קראַנצן צוּ די טויערן, אוּן האָט געוואָלט מַקריב זיין אינאיינעם מיט דעם עם. אָבער ווען די שלִיחים בַּר-נַבָּא אוּן פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָבן פון דעם געהערט, האָבן זיי צעריסן זייערע קלייַדער, אוּן זענען

אַרײַנגעלאָפן צווישן דעם עם, אוּן האָבּן אויסגערופן: מענטשן, פאַרוואָס טוט איר דאָס? אויך מיר זענען בְּנֵי אָדָם, מיט די זעלבּע שוואַכקייטן ווי בּיי אייך, אוּן מיר בּרענגען אייך בּשׂורות הגאולָה, כּדי איר זאָלט זיך אָפּקערן פוּן הַהֲבָלִים הָאֵלֶּה צוּם אלוקים חיים, וואָס האָט געמאַכט דעם שָׁמַיִם אוּן די ערד אוּן דעם יַם, אוּן אַלץ, וואָס עס איז אין זיי; וואָס האָט אין די פריערדיקע דוֹרות געלאָזט אַלע אוּמות גיין אין זייערע אייגענע דרָכים. אוּן דאָך האָט ער זיך נישט געלאָזט אָן עֵדות, מיט דעם, וואָס ער האָט געטאָן גוּטס אוּן האָט אייך געגעבּן גֶּשֶׁם פוּן שָׁמַיִם אוּן זעטיקע צייטן, אוּן אָנגעפילט אייערע לְבָבוֹת מיט אֹכֶל אוּן שִׂמְחָה [תהלים קמז, ח; ירמיה ה, כד]. אוּן בּעת זיי האָבּן אַזוי גערעדט, איז זיי קוים געלונגען אָפּצוּהאַלטן דאָס עם פוּן מַקריב זיין צו זיי. אָבּער סע זענען אַהין אָנגעקוּמען יְהוּדים פוּן אַנטיאָכיע אוּן איקאָניע; אוּן אַז זיי האָבּן איבּערגערעדט דאָס עם, האָבּן זיי פאַרשטיינט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], אוּן האָבּן אים אַרויסגעשלעפּט פוּן דער שטאָט, וויל זיי האָבּן געמיינט, אַז ער איז מֵת. אָבּער וועו די תּלמידים זענען געשטאַנען אַרוּם אים, איז ער אויפגעשטאַנען, אוּן איז אַרײַנגעגאַנגען אין דער שטאָט; אוּן אויף מָחָר [מאָרגן] איז ער אַוועקגעגאַנגען מיט בַּר-נַבָּאן קיין דערבּע. אוּן בּעת זיי האָבּן אין יענער שטאָט געדאַרשענט די בּשׂורת הגאולָה, אוּן געמאַכט אַ סַך תַּלמידים, האָבּן זיי זיך אוּמגעקערט קיין ליסטרע, אוּן קיין איקאָניוּם, אוּן קיין אַנטיאָכיע, אוּן האָבּן חִזקוּ לֵב פוּן די תַּלמידים, אוּן זיי מַזהיר געווען צוּ האַלטן זיך אין דער אֱמוּנה, אוּן אַז דורך אַ סַך צָרות מוּזן מיר אַרײַנקוּמען אין דעם מַלכות ה'. אוּן בּעת זיי האָבּן פאַר זיי געזעצט זקנים אין יעדער הברית החדשה קהִילה, האָבּן זיי מִתפַּלֵל געווען אוּן געפאַסטעט, אוּן האָבּן זיי איבּערגעענטפערט צוּ הָאָדוֹן, אין וועמען זיי האָבּן געגלויבּט.

אוּן זיי זענען דוּרכגעגאַנגען דוּרך פּיסידיע, אוּן זענען געקוּמען קיין פּאַמפּיליע. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן געריידט דאָס דָּבָר אין פּערגאַמ, האָבּן זיי אַראָפּגענידערט קיין אַטאַליע. אוּן פּוּנדאַנען זענען זיי געקוּמען מיט אַ סִירָה קיין אַנטיאָכיע, פּוּנוואַנען זיי זענען איבּערגעגאַנגען אין אַ גרויסן שיף, אוּן זענען אָנגעקוּמען קיין ירוּשָׁלַיִם צוּ דעם חָג פּוּן שָׁבוּעוֹת. אוּן זיי זענען אַרוּמגעגאַנגען אַ גאַנצן יאָר מיט דעם וועלט־פֿאָלק, ביז זיי זענען ווידער אָנגעקוּמען קיין אַנטיאָכיע.

טו אוּן עטלעכע מענטשן האָבּן אַראָפּגענידערט פּוּן יהוּדה

אוּן עטלעכע פּוּן דעם וועלט־פֿאָלק זענען אַראָפּגעקוּמען פּוּן יהוּדה אוּן האָבּן געלערנט די אַחִים: אויבּ איר וועט נישט געמַלט ווערן כּדַת מֹשֶׁה [רבינו], וועט איר נישט קענען ווערן. אוּן בּעת פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] אוּן בַּר־נַבָּא האָבּן מיט זיי געהאַט גרויסע חִילוּקי־דֵעות אוּן אַ וויכּוּחַ, האָט מען באַשלאָסן, אַז פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] אוּן בַּר־נַבָּא אוּן עטלעכע אַנדערע פּוּן זיי, זאָלן אַרויפֿגיין קיין ירוּשָׁלַיִם צוּ די שליחים אוּן זקֵנים פּוּנוועגן דער דאָזיקער שַׁאלה. אוּן נאָכדעם ווי זיי זענען באַגלייט געוואָרן אויף זייער דֶּרֶךְ פּוּן דער הבּרית החדשה קהִילה, זענען זיי דוּרכגעגאַנגען דוּרך פּעניקיע אוּן דוּרך שוֹמרוֹן, אוּן האָבּן דערציילט פּוּן דעם מגַייר זיַין זיך פּוּן די אוּמות, אוּן האָבּן פּאַרשאַפֿט אַלע אַחִים גָּדוֹל שִׂמְחָה. אוּן וועו זיי זענען געקוּמען קיין ירוּשָׁלַיִם, זענען זיי אויפֿגענוּמען געוואָרן פּוּן דער הבּרית החדשה קהִילה אוּן פּוּן די שליחים אוּן די זקֵנים, אוּן זיי האָבּן דערציילט אַלצדינג, וואָס ה' האָט מיט זיי געטאָן. אָבּער עס זענען אויפֿגעשטאַנען עטלעכע מַאמִינים פּוּן דער כיתה פּוּן די פּרושים, אוּן האָבּן געזאָגט: מע מוּז זיי מַל זיין, אוּן זיי באַפֿעלן צוּ האַלטן תּוֹרת־מֹשה [רבינו].

אוּן דִי שלִיחִים אוּן דִי זקֵנִים זענען זיך צוּזאַמענגעקוּמען צוּ בּאַטראַכטן דעם דאָזיקן ענין. אוּן עס איז געווען, בּעת דִי מַחלוֹקה האָט זיך געשטאַרקט, איז אויפגעשטאַנען כּיפּא, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: מענטשן אַחִים, איר ווייסט, אַז מיט אַ לענגערער צייט צוּריק האָט ה' פוּן צווישן אייך אויסדערוויילט, אַז דוּרך מיין מויל זאָלן דִי עֲמָמים הערן דאָס דָּבָר פוּן דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה, אוּן גלויבּן. אוּן ה', וואָס קען דאָס לֵב, האָט זיי מֵעיד געווען, מיט געבּן זיי דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַזוֹיווי ער האָט עס געטאָן צוּ אוּנדז [מה"ש ב,ד; י,מו]. אוּן ער האָט נישט געמאַכט קיין חִילוק צווישן אוּנדז אוּן זיי, נייערט האָט דוּרך דער דָּ הָאֱמוּנָה טְהֵר [מאַכן מְטֻהָרִים] זייערע לְבָבוֹת. אוּן איצט, פאַרוואָס פּרוּאווט איר ה', אוּן לעגט ארויף אַ יאָך אויף דעם נאַקן פוּן דִי תַּלמידים, וואָס נישט אָבוֹתֵינוּ אוּן נישט מיר האָבּן געקענט דערטראָגן? מיר גלויבּן אָבּער, אַז מיר וועלן נִיצוֹל ווערן דוּרך דעם חֶסֶד פוּן דעם הָאָדוֹן יהושע/ישוע אויף דעם זעלבּן אוֹפן ווי זיי. אוּן דִי גאַנצע עֵדה האָט שטילגעשוויגן; אוּן זיי האָבּן זיך צוּגעהאָרכט צוּ בַּר-נַבָּאן אוּן פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], בּעת זיי האָבּן דערציילט וואָסערע נִסים אוּן נִפלאָות ה' האָט דוּרך זיי געטאָן צווישן דִי אוּמות. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן שטילגעשוויגן, האָט יַעקֹב געענטפּערט, אַזוי צוּ זאָגן: מענטשן אַחִים, הערט זיך צוּ מיר: שִׁמעוֹן האָט דערציילט, וויאַזוי ה' האָט זיך צוּערשט בּאַוויזן צוּ דִי אוּמות, אַרויסצוּנעמען פוּן צווישן זיי אַן עם פוּן זיין נאָמען וועגן. אוּן דערמיט שטימען איין דִי רייד פוּן דִי נבִיאִים, ווי סע שטייט געשריבּן: נאָכדעם וועל איך מיך אוּמקערן, אוּן ווידער אויפבּויען דאָס אײַנגעפאַלענע געצעלט פוּן דָּוִדן, אוּן נאָכאַמאָל אויפבּויען זיינע חוּרבוֹת, אוּן עס אויפשטעלן, כּדי דִי איבּערבליַבּונג פוּן דִי מענטשן זאָל פאָרשטן ה', אוּן אַלע אוּמות, אויף וועמען מיין

נאָמען ווערט גערופן, זאָגט ה', וואָס טוט דאָס באַקאַנט מאַכן פון פאַרצייטן אָן [עמוס ט, יא-יב]. דעריבער איז מיין מִשפט, אַז מיר זאָלן נישט באַלעסטיקן די, וואָס קערן זיך צו אלוקים פון צווישן די אומות, נייערט צו שרייבן צו זיי, אַז זיי זאָלן זיך צוריקהאַלטן פון די אומוורדיקייטן פון די אֱלִילִים, און פון זנות, און פון דעם, וואָס סע איז דערוואָרגן געוואָרן, און פון דָּם. וואָרים מֹשה [רבינו] האָט פון אַמאָליקע דורות אָן אין יעדער שטעטל די, וואָס דַרשענען אים בעת ער ווערט געלייענט אין די שולן יעדן שבת. דעמאָלט איז עס וואוילגעפעלן געוואָרן די שלִיחים און די זקֵנים, מיט דער גאַנצער עֵדה, אויסצוּדערווייַלן מענטשן פון צווישן זיי, און זיי צו שיקן מיט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] און בַּר-נַבָּאן קיין אַנטיאָכיע, הַיינו, יהודהן, וואָס איז געוּפן געוואָרן בַּר-שַׁבָּא, און סילאַן, אָנגעזעענע מענטשן צווישן די אַחִים. און זיי האָבן דורך זיי אַזוי געשריבן: די שלִיחים און די זקֵנים, ווי אַחִים צו אַחִים, וואָס זענען פון די אומות העוֹלם אין אַנטיאָכיע און סוּריָה און קיליקיע, שָׁלום-עליכם! אַזוי ווי מיר האָבן געהערט, אַז עטלעכע פון אונדז, וועמען מיר האָבן נישט געגעבן קיין באַפעל, האָבן אייך מצַער געווען מיט רייד, און האָבן אייך אָנגעטאָן יסורים, איז עס אונדז וואוילגעפעלן געוואָרן, נאָכדעם ווי מיר זענען געקומען צו אַ באַשלוס, צו שיקן צו אייך אויסדערווייַלטע מענטשן, מיט אונדזער באַליבטן בַּר-נַבָּאן און פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], מענטשן, וואָס האָבן זיך מוֹסר-נֶפש געווען פאַר דעם נאָמען פון רֶבִּי מלך המָשיחַ אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע. מיר האָבן דעריבער געשיקט יהודהן און סילאַן, וואָס וועלן אייך דאָס אייגענע איבערגעבן
פֶּה-אֶל-פֶּה. וואָרים עס איז וואוילגעפעלן געוואָרן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און אונדז, נישט אַרויפצולייגן אויף אייך קיין גרעסערע מַשׂא, אַחוץ די דאָזיקע נייטיקע זאַכן: אַז איר זאָלט אייך

צוריקהאלטן פון קרבָּנות, וואָס מע האָט מַקריב געווען פאַר
אֱלִילִים, און פון דָּם, און פון זאַכן דערוואָרגענע, און פון זנות,
אויב איר וועט אייך פון דעם אָפּהיטן, וועט אייך זיין טוֹב, זייַט
געזונט. און אַז מע האָט זיי אַוועקגעשיקט, האָבן זיי
אַראָפּגענידערט קיין אַנטיאָכיע; און נאָכדעם ווי זיי האָבן
פאַרזאַמלט די עֵדה, האָבן זיי זיי איבערגעגעבן דעם
בריוו און בעת זיי האָבן אים געלייענט, האָבן זיי זיך געפרייט
פונוועגן דער נחָמה. און יהודה און סילאַ, וואָס זענען אַליין
אויך געווען נביאים, האָבן געטרייסט די אַחִים מיט אַ סַך רייד,
און זיי געשטאַרקט. און נאָכדעם ווי זיי האָבן דאָרטן
פאַרבראַכט אַ קורצע צייט, האָבן די אַחִים זיי אַוועקגעשיקט
בשָׁלום צו יענע, וואָס האָבן זיי אַרויסגעשיקט. און סילאַ האָט
באַשלאָסן דאָרט צו בלייבן. און פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] און בַּר-נַבָּא
זענען פאַרבליבן אין אַנטיאָכיע, און האָבן געלערנט און
אָנגעזאָגט אינאיינעם מיט אַ סַך אַנדערע דאָס דָּבָר ה'. און אין
עטלעכע טעג אַרום האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געזאָגט צו
בַּר-נַבָּאן: לאָמיר זיך אומקערן און באַזוכן די אַחִים אין יעדער
שטאָט, וואו מיר האָבן אָנגעזאָגט דאָס דָּבָר ה', און זען וויאַזוי
סע גייט זיי. און בַּר-נַבָּא האָט בדֵּעה געהאַט מיטצונעמען אויך
יוֹחָנָן, וועמען מען האָט גערופן מַרְקוֹס, אָבער פּאָולוס [ר'
שָׁאוּל] האָט געמיינט, אַז עס איז נישט רעכט מיטצונעמען מיט
זיך דעם, וואָס האָט זיי פאַרלאָזט אין פאַמפיליע, און איז נישט
צוגעשטאַנען מיט זיי צו דעם ווערק. און עס האָט זיך
אויפגעהויבן אַ שאַרפער רוּגְז, אַזוי, אַז זיי האָבן זיך אָפּגעשיידט
איינער פון דעם אַנדערן, און בַּר-נַבָּא האָט גענומען מיט זיך
מאַרקוסן, און איז אָפּגעפאָרן קיין קַפְּרִיסִין. אָבער פּאָולוס [ר'
שָׁאוּל] האָט זיך אויסדערוויילט סילאַן, און איז אַוועקגעגאַנגען,
און די אַחִים האָבן אים איבערגעענטפערט צו דעם חֶסֶד ה'.

אוּן ער איז געגאַנגען דורך סוּרְיָה אוּן קיליקיע, אוּן האָט געשטאַרקט די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות.

טז אוּן ער איז אויך געקומען קיין דערבּע אוּן קיין ליסטרע.

אוּן אָט איז דאָרט געווען איינער אַ תַּלמיד מיטן נאָמען טִימוֹתֵיאוֹס, דער זון פון אַ יִידישער אִשָּׁה, וואָס האָט געגלויבּט, אָבּער זיין אָב איז געווען אַ גריך. דער דאָזיקער האָט געהאַט אַ בעל שֵׁם טוב בּיי די אַחִים במשיח אין ליסטרע אוּן איקאָניוּע.
אוּן פּאָולוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געוואָלט, אַז ער זאָל מיט אים מיטגיין; אוּן ער האָט אים גענומען אוּן האָט אים מַל געווען צוליבּ די יִידן, וואָס זענען געווען אין יענע מקוֹמות, וואָרים זיי האָבּן אַלע געוואוּסט, אַז זיין אָב איז געווען אַ גדיך. אוּן ווי זיי זענען דורכגעגאַנגען דורך די שטעט, האָבּן זיי זיי אָנגעזאָגט צו היטן די חוּקים, וואָס זענען בּאַשלאָסן געוואָרן פון די שלִיחים אוּן זקֵנים אין ירוּשָׁלַיִם. אוּן אַזוי זענען די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות געשטאַרקט געוואָרן אין דער אֱמוּנה, אוּן האָבּן זיך פאַרמערט אין צאָל פון יוֹם צו יוֹם. אוּן זיי זענען דורכגעגאַנגען דורך דער געגנט פון פריגיע אוּן גָּלַטְיָה, ווייל זיי זענען פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פאַרווערט געוואָרן צו רעדן דאָס דָּבָר אין אַסְיָה. אוּן אַז זיי זענען געקומען קיין מוסיע, האָבּן זיי געוואָלט גיין קיין בּיטוניע, נאָר דער רוּחַ יהושע/ישוע האָט זיי נישט געלאָזן. אוּן זיי זענען פאַרבּיגעגאַנגען מוסיע, אוּן זענען אַראָפּגעקומען קיין טראָאַס.
אוּן אַ חָזוֹן האָט זיך אַנטפּלעקט צו פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] בּיינאַכט: אַ בַּר אֱנָשׁ פון מאַקעדאָניע איז געשטאַנען אוּן האָט אים געבּעטן, אַזוי צו זאָגן: קום אַריבּער קיין מאַקעדאָניע, אוּן העלף אוּנדז. אוּן אַז ער האָט געזען די חָזוֹן, האָבּן מיר [גַּם לוּקַס הָרוֹפֵא הָאָהוּב] בּאַלד געזוכט אַוועקצוגיין קיין מאַקעדאָניע, וואָרים מיר האָבּן געדרונגען, אַז ה' האָט אוּנדז גערופן מבַּשֵׂר צו זיין פאַר זיי די בּשׂוֹרת הגאוּלָה. אוּן בּעת מיר זענען אָפּגעפאָרן

פּון טראָאַס, זענען מיר געקומען מיט אַ גלייכן דֶּרֶךְ קיין סאַמאָטראַקיע, אוּן אויפן אַנדערן יוֹם קיין נעאַפּאָליס, אוּן פּונדאַנען קיין פּיליפּי, וואָס איז די הויפּט-שטאָט פּון דעם געביט פּון מאַקעדאָניע, אוּן אַ רוימישע קאָלאָניע. אוּן מיר זענען געבליבן אין דער דאָזיקער שטאָט עטלעכע טעג. אוּן שַׁבּת זענען מיר אַרויסגעגאַנגען דורך דעם שַׁער צוּ אַ טייך, וואוּ מיר האָבן געמיינט עס איז געווען מָקוֹם-תּפִלה; אוּן מיר האָבן זיך אַנידערגעזעצט, אוּן גערעדט צוּ די נָשים, וואָס זענען זיך צונויפגעקומען. אוּן איינע, אַן אִשָּׁה, מיטן נאָמען לידיע, אַ קרעמערין פּון פּורפּור פּון דער שטאָט תְּיַאטירע, וואָס האָט געדינט ה', יִרְאַת הכבוד, האָט זיך צוּ אוּנדז צוּגעהערט. אוּן ה' האָט געעפנט איר לֵב צוּ פאַרנעמען די רייד, וואָס זענען דורך פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] גערעדט געווָארן. אוּן אַז זי איז מקוה געטוֹבלט געווָארן, מיט איר בּנֵי-בַּיִת, האָט זי אוּנדז געבעטן, אַזוי צוּ זאָגן: אויב איר האַלט מיך פאַר אַ מַאמִנָת אין הָאָדוֹן, טאָ קוּמט אוּן בּלייבט אין מיין בַּיִת, אוּן זי האָט אוּנדז שטאַרק געבעטן. אוּן עס איז געווען, בּעת מיר זענען געגאַנגען צוּ דעם מָקוֹם-תּפִלה, אַז אוּנדז האָט באַגעגנט אַ דינסטמיידל, וואָס האָט געהאַט אַ גייסט פּון וואָארזאָגן, אוּן וואָס האָט מיט איר וואָארזאָגן אַרײַנגעבראַכט אירע האַרן אַ גרויסן פאַרדינסט. אוּן זי איז נאָכגעגאַנגען פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן אוּנדז, אוּן האָט געשריגן: אָט-די מענטשן זענען עבדים פּון דעם אֵל-עֶליון, וואָס זאָגן אָן פאַר אייך דעם דֶּרֶךְ ישועה ! אוּן דאָס האָט זי געטאָן אַ סַך טעג, אָבער פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט זיך מצַער געווען, אוּן האָט זיך אויסגעדרייט אוּן געזאָגט צוּ דעם שֵׁד : איך באַפּעל דיר אין דעם נאָמען פּון רַבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אַרויסצוּגיין פּון איר. אוּן ער איז אַרויס די זעלבּע שָׁעה. אוּן וועו איר האַרן האָבן געזען, אַז די תִּקְוָה אויף זייער

פאַרדינסט איז פאַרלוירן געגאַנגען, האָבן זיי געכאַפּט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַן, אוּן האָבן זיי אַוועקגעשלופּט אין מאַרק אַריין פאַר די שָׂרים. אוּן אַז זיי האָבן זיי געבראַכט פאַר די ריכטער, האָבן זיי געזאָגט: די דאָזיקע מענטשן, וואָס זענען יִדן, טוּען אָן גרויסע צָרות אוּנדזער שטאָט, אוּן פירן איין מִנהָגים, וואָס מיר טאָרן נישט אָננעמען, אָדער אָפהיטן, וויל מיר זענען רוימער. אוּן דאָס עם איז אינאיינעם אויפגעשטאַנען קעגן זיי; אוּן די ריכטער האָבן פוּן זיי אַראָפּגעריסן די מַלבּושים, אוּן באַפוילן זיי צוּ שמייסן מיט ריטער. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבן זיי געגעבן אַ סַך שמיץ, האָבן זיי זיי אַריינגעוואָרפן אין דער בֵּית הַסּוֹהַר, אוּן באַפוילן דעם שוֹמר זיי טוֹב צוּ היטן; אוּן אַז ער האָט געקריגן אַזאַ באַפעל, האָט ער זיי אַריינגעוואָרפן אין דער אינעווייניקסטער בֵּית הַסּוֹהַר, אוּן איינגעשלאָסן זייערע פיס אין קלעצער. אָבער קעגן חֲצוֹת הַלַּיְלָה, האָבן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַ מִתפַּלֵל געווען אוּן געזונגען ניגוּנים צוּ ה', אוּן די געפאַנגענע האָבן זיך צוּגעהערט צוּ זיי. אוּן פלוצוּם איז געוואָרן אַ גָּדוֹל ערדציטערניש, אַזוי, אַז די יסוֹדות פוּן דער בֵּית הַסּוֹהַר האָבן זיך געטרייסלט; אוּן אַלע טירן זענען באַלד געעפנט געוואָרן, אוּן אַלעמענס שָׁרשָׁרוֹת זענען לויז געוואָרן. אוּן ווי דער שוֹמר האָט זיך אויפגעכאַפּט פוּן שלאָף, אוּן געזען די בֵּית הַסּוֹהַר טירן אָפן, האָט ער געצויגן זיין חֶרֶב אוּן איז געווען גרייט זיך אַליין צוּ טייטן, וויל ער האָט געמיינט, אַז די געפאַנגענע זענען אַנטלאָפן. אָבער פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אַזוי צוּ זאָגן: טוּ דיר נישט קיין מעשה אָן, וואָרים מיר זענען אַלע דאָ. אוּן ער האָט פאַרלאַנגט אַ אוֹר, אוּן איז אַריינגעשפּרונגען, אוּן אַ ציטערנדיקער איז ער אַנידערגעפאַלן פאַר פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַן, אוּן ער האָט זיי אַרויסגעפירט, אוּן געזאָגט: האַרן, וואָס מוּז איך טאָן, כּדי

גערַאטעוועט צוּ ווערן? אוּן זיי האָבּן געזאָגט: גלויבּ אין הָאָדוֹן [רבי מֶלך המָשיחַ] יהושע/ישוע, אוּן דוּ ווּעסט גערַאטעוועט ווערן, דוּ אוּן דיין בֵּית. אוּן זיי האָבּן געערעדט צוּ אים דאָס דָּבָר ה', אוּן צוּ אַלע, וואָס זענען געווען אין זיין בֵּית. אוּן ער האָט זיי גענוּמען אין יענער שָׁעה פוּן דער לַיְלָה, אוּן האָט אָפּגעוואַשן זייערע שראַמען, אוּן ער איז באַלד מקוה געטוֹבלט געוואָרן, ער אוּן אַלע זיַינע בּני-בּית. אוּן ער האָט זיי אַרויפגעבּראַכט צוּ זיך אין בֵּית אַריין, אוּן האָט געגרייט פאַר זיי אֹכֶל, אוּן האָט זיך שטאַרק געפרייט מיט זיין גאַנצן בֵּית, ווייל ער איז געוואָרן אַ מאַמין אין ה'. אוּן בֵּית עס איז געוואָרן יוֹם, האָבּן די ריכטער געשיקט די שוֹטרים, אַזוי צוּ זאָגן: לאָז גיין יענע מענטשן. אוּן דער שוֹמר פוּן דער בֵּית הַסֹּהַר האָט געמאָלדן פאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] די רייד, אַזוי צוּ זאָגן: די ריכטער האָבּן געשיקט, אַז מע זאָל אייך לאָזן גיין; דעריבּער, קוּמט אַרויס, אוּן גייט בּשָׁלום. אָבּער פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט צוּ זיי געזאָגט: זיי האָבּן אוּנדז עפנטלעך געשלאָגן, אָן דִּין אוּן מִשפּט, מנעטשן, וואָס זענען רוימער, אוּן האָבּן אוּנדז אַריַינגעוואָרפן אין דער בֵּית הַסֹּהַר; אוּן איצט וואָרפן זיי אוּנדז אַרויס בּסֵתר? לאו! זאָלן זיי אַליין קוּמען אוּן אוּנדז אַרויספירן. אוּן די שוֹטרים האָבּן געמאָלדן די ריכטער די דאָזיקער רייד. אוּן זיי האָבּן זיך דערשראָקן, ווען זיי האָבּן געהערט, אַז זיי זענען רוימער; אוּן זיי זענען געקוּמען אוּן האָבּן זיי איבּערגעבּעטן. אוּן זיי האָבּן זיי אַרויסגעפירט, אוּן האָבּן זיי געבּעטן צוּ פאַרלאָזן די שטאָט. אוּן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פוּן דער בֵּית הַסֹּהַר, אוּן זענען אַריַינגעגאַנגען צוּ לידיען; אוּן אַז זיי האָבּן געזען די אַחים, האָבּן זיי זיי געטרייסט, אוּן זענען אַוועקגעגאַנגען.

יז אוּן נאָכדעם ווי זיי זענען דוּרכגעגאַנגען אַמפיפאָליס אוּן אַפּאָלאָניע, זענען זיי געקוּמען קיין תעסאַלאָניקע, וואוּ עס איז

געווען אַ יִידיש שוּל. אוּן ווי זיין מִנהג איז געווען, איז פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] צוּ זיי אַרײַנגעגאַנגען, אוּן האָט דריי שַׁבָּתים זיך מיט זיי מְטוַוכֵּחַ געווען פּוּן די כִּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, האָט זיי געעפנט אוּן באַווּיזן, אַז דער רֶבּי מלך המָשִׁיחַ האָט געמוּזט ליידן, אוּן ווידער אויפשטיין פּוּן די טויטע, אוּן אַז דער דאָזיקער יהושע/ישוע, ווען מען איך בּין מבַּשֵּׂר פּאַר אייך, איז דער רבי מֶלך המָשִׁיחַ. אוּן עטלעכע פּוּן זיי האָבּן זיך איבּערצייגט, אוּן זענען צוּגעשטאַנען צוּ פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַן; אוּן אויך אַ סַך פּוּן די פרוּמע גריכן, אוּן פּוּן די חָשׁוּבע נָשים אויך נישט קיין קליינע צאָל. אָבּער די יִידן האָבּן זיי מקַנא געווען, אוּן האָבּן גענוּמען מיט זיך עטלעכע פּאַרדאָרבּענע מאַרק-יוּנגען, אוּן האָבּן פּאַרזאַמלט אַן עוֹלם, אוּן געמאַכט אַ גערוּדער אין דער שטאָט; אוּן זיי האָבּן אַרוּמגערינגלט דאָס בֵּית פּוּן יאַזאָנען, אוּן האָבּן זיי געוואָלט אַרויסבּרענגען פּאַר דעם עם. אוּן אַז זיי האָבּן זיי נישט געפּוּנען, האָבּן זיי געשלעפּט יאַזאָנען אוּן עטלעכע אַחִים פּאַר די עלטסטע פּוּן דער שטאָט, אוּן האָבּן געשריגן: די דאָזיקע לייט, וואָס האָבּן איבּערגעקערט די וועלט, זענען אויך געקוּמען אַהער, אוּן יאַזאָן האָט זיי אויפגענוּמען; אוּן זיי אַלע ווידערשפּעניקן קעגן די געזעצן פּוּן דעם קֵיסר, מַחמת זיי זאָגן, אַז ס'איז פּאַראַן אַן אַנדערער מֶלך, יהושע/ישוע. אוּן זיי האָבּן דערצערנט דאָס עם אוּן די מנהיגים פּוּן דער שטאָט, בּעת זיי האָבּן דאָס געהערט. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן גענוּמען אַ גוּטזאָגעריי פּוּן יאַזאָנען אוּן די איבּעריקע, האָבּן זיי זיי אָפּגעלאָזט. אוּן די אַחִים האָבּן בּאַלד בּיינאַכט אַוועקגעשיקט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן סילאַן קיין בּעראָיע; אוּן וועו זיי זענען אָנגעקוּמען אַהין, זענען זיי אַרײַנגעגאַנגען אין די יִידישן שוּל. אוּן די דאָזיקע זענען געווען איידעלער פּוּן יענע אין תעסאַלאָניקע, וואָרים זיי האָבּן מקַבּל געווען דאָס דָּבָר ה' מיט

לֵב מָלֵא רָצוֹן, אוּן הָאָבֶן יוֹם-טעגלעך געפָארשט די
כְּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, צי די זָאכן זענען טאַקע אַזוי. אַ סַך פוּן זיי
האָבֶן דעריבּער געגלויבּט, אוּן אויך אַ סַך פוּן די גריכישע נָשים
פוּן חָשובּן שטאַנד אוּן פוּן גְּבָרִים איז די צאָל געווען
גָּדוֹל. אָבּער וועָן די יִידן פוּן תעסאַלאָניקע האָבֶן זיך
דערוואוסט, אַז אויך אין בּעראָיע האָט פָּאוּלוּס [ר' שָׁאוּל]
אָנגעזָאגט דאָס דָּבָר ה', זענען זיי אויך געקוּמען אַהין, אוּן האָבֶן
באַאוּמרוּאיקט אוּן אויפגעהעצט דאָס עם. אוּן דעמאָלט האָבֶן
די אַחִים בּאַלד אַוועקגעשיקט פָּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] צוּ גיין קיין
יַם; אוּן סילאַ אוּן טִימוֹתֶיאוֹס זענען נאָך פאַרבּליבֶן דאָרטן. אוּן
די, וואָס האָבֶן באַגלייט פָּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], האָבֶן אים
געבּראַכט קיין אַתוּנָה; אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבֶן באַקוּמען אַ
בּאַפעל פאַר סילאַן אוּן טִימוֹתֶיאוֹס, אַז זיי זָאלן קוּמען צוּ אים
וואָס גיכער, זענען זיי אַוועקגעגאַנגען. אוּן בּשַׁעת פָּאוּלוּס [ר'
שָׁאוּל] האָט אויף זיי געווארט אין אַתוּנָה, איז זיין געמִיט אין
אים פאַרבּיטערט געוואָרן; בּעת ער האָט געזען די שטאָט פוּל
מיט אֱלִילִים. אוּן ער פלעגט רעדן אין דער שוּל מיט די יִידן
אוּן מיט די יִראֵי-שָׁמַיִם, אוּן אין דעם מאַרק יעדן יוֹם מיט די,
וואָס ער האָט באַגעגנט. אוּן אויך עטלעכע פוּן די אַפִּיקוֹרסִים
אוּן סטאָישע פילאָזָאָפן האָבֶן זיך מיט אים מְתוַכֵּחַ געווען אוּן
טייל האָבֶן געזָאָגט: וואָס מיינט דער דאָזיקער פלאַפלער צוּ
זָאָגן? אַנדערע האָבֶן געזָאָגט: ער וויזט אויס צוּ זיין אַ מגיד פוּן
אֱ-לִים זָרִים - מַחמת ער האָט געדַרשנט וועגן יהושע/ישוע אוּן
תְּחִיַּת-הַמֵּתִים. אוּן זיי האָבֶן אים געוּמען, אוּן האָבֶן אים
געבּראַכט צוּ דעם אַרעאָפּאַגוּס, אוּן געזָאָגט: קענען מיר אֶפשר
וויסן, וואָס עס איז אַזוינס די נייע לערנונג, וואָס ווערט פוּן דיר
געלערנט? וואָרים דוּ בּרענגסט עפּעס מאָדנע זאַכן צוּ
אוּנדזערע אויערן; מיר וואָלטן דעריבּער וועלן וויסן, וואָס די

דאָזיקע זאַכן באַטייַטן. אוּן אַלע אַטענער אוּן די פרעמדע, וואָס האָבן דאָרט געוואוינט, האָבן זייער צייט פאַרבראַכט נישט אַנדערש, ווי אין דערציילן, אָדער אין הערן עפּעס אַ נייע זאַך. אוּן פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] איז געשטאַנען אין דער מיט פוּן דעם אַרעאָפּאַגוס, אוּן האָט געזאָגט: מענטשן פוּן אַתוּנָה, אין אַלצדינג זע איך, אַז איר האָט רעליגיע. וואָרים ווען איך בין פאַרבייגעגאַנגען, אוּן האָב באַטראַכט אייערע הייליקטימער, האָב איך אויך געפינען אַ מִזבֵּחַ מיט דער דאָזיקער אויפשריפט: צוּ אַן אוּמבאַקאַנטן ג-ט. בכֵּן, דאָס וואָס איר דינט אוּמווּיסנדיקערהייט, דאָס דאָזיקע פּראָקלאַמיר איך אייך. ה', וואָס האָט געמאַכט די וועלט אוּן אַלצדינג דערינען, ער, וואָס איז אָדוֹן פוּן שָׁמַיִם אוּן ערד, טוּט נישט וואוינען אין קיין טעמפּלען, געמאַכט דוּרך מענטשן; ער ווערט אויך נישט באַדינט דוּרך מענטשן-הענט, גלייך ער וואָלט עפּעס נייטיק געהאַט, מַחמת ער אַליין גיט אַלעמען חַיים, אוּן אָטעם, אוּן אַלצדינג. אוּן ער האָט געמאַכט פוּן איין דָּם יעדע מענטשלעכע אוּמה צוּ וואוינען אויף דעם גאַנצן פָּנים פוּן דער ערד, בּעת ער האָט פעסטגעזעצט זייערע באַשטימטע צייטן, אוּן די גרעניצן פוּן זייער באַוואוינאָרט, כּדי זיי זאָלן זוכן ה', אֶפשר וועלן זיי אים פִּילן אוּן געפינען, הַגַם ער איז נישט ווייט פוּן יעדן בַּר אֱנָש פוּן אוּנדז. וואָרים אין אים לעבּן מיר, אוּן באַוועגן זיך, אוּן האָבן אוּנדזער קִיום; ווי אַפילו עטלעכע פוּן אייערע אייגענע דיכטער האָבן געזאָגט: וואָרים מיר זענען אויך זיין אָפשטאַם. בכֵּן, ווייל מיר זענען דער אָפשטאַם פוּן ה', דאַרפן מיר נישט מיינען, אַז הָאֱלֹהוּת איז געגליכן צוּ זָהָב, אָדער זילבּער, אָדער שטיין, וואָס איז אויסגעקריצט דוּרך דעם ווערק אוּן הַשָּׂגה פוּן מענטשן. דעריבּער האָט ה' פאַרזען די צייטן פוּן אוּמווּיסנדיקייט, אָבּער איצטער טוּט ער באַפעלן אַלע מענטשן,

אַז זיי זאָלן אומעטום תּשובֿה טאָן; ווייל ער האָט באַשטימט אַ יוֹם, אין וועלכן ער וועט מִשפּטן די עוֹלם הַזֶּה מיט צֶדֶק דורך דעם אִיש, וועמען ער האָט באַשטימט, אוּן ער האָט מַבטִיחַ געווען אַלע מענטשן, מיט דעם וואָס ער האָט אים מחַיֶּה-מֵתים געווען. אוּן וען זיי האָבן געהערט פוּן תּחִיַת-הַמֵּתים, האָבן טייל חוֹזק געמאַכט; אָבער אַנדערע האָבן געזאָגט: מיר וועלן דיך בנוֹגֵע דעם וויידער אַמאָל הערן. אַזוי איז פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] אַרויסגעגאַנגען פוּן צווישן זיי. אָבער עטלעכע מענטשן האָבן זיך באַהעפט אָן אים, אוּן האָבן געגלויבט; צווישן זיי איז אויך געווען דיאָניזִיוס דער אַרעאָפּאַגיט, אוּן אַן אִשָּׁה מיטן נאָמען דאַמאַריס, אוּן אַנדערע מיט זיי.

יח

אוּן נאָכדעם האָט ער אָפּגעקערט פוּן אַתּוֹנָה, אוּן איז געקוּמען קיין קאָרינט. אוּן ער האָט געפוּנען איינעם אַ יִדן מיטן נאָמען עַקִילַס, וואָס האָט געשטאַמט פוּן פּאָנטוס, אוּן וואָס איז נישט לאַנג געקוּמען פוּן איטאַליע מיט זיין אִשָּׁה פּריסקילע, מַחמת קלאָודיוס האָט באַפוילן אַלע יִדן צוּ פאַרלאָזן רוים. אוּן ער איז געקוּמען צוּ זיי, אוּן מַחמת ער איז געווען פוּן דער זעלבּער מלָאכה, איז ער געבּליבּן מיט זיי, אוּן זיי האָבן געאַרבּעט צוזאַמען, וואָרים בּיי זייער מלָאכה זענען זיי געווען געצעלטנמאַכער. אוּן ער האָט זיך מִתוַכֵּחַ געווען אין דער שׁוּל יעדן שַׁבּת, אוּן האָט איבּערציַיגט יִדן אוּן גריכן.

אוּן וען סילאַ אוּן טִימוֹתִיאוס זענען אַראָפּגעקוּמען פוּן מאַקעדאָניע, האָט זיך פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] שטאַרק געמִיט פאַר דעם דָּבָר, אוּן האָט עֵדות געזאָגט פאַר די יִדן, אַז יהושע/ישוע איז דער רבי מֶלך המָשיחַ. אוּן אַז זיי האָבן זיך אַנטקעגן געשטעלט אוּן געלעסטערט, האָט ער אָפּגעטרעסלט זיין מַלבּוש, אוּן האָט צוּ זיי געזאָגט: אייער דָּם זאָל זיין אויף אייערע אייגענע קעפּ ! איך בּין אומשׁוּלדיק; פוּן איצט אָן וועל איך גיין

צוּ די אומות. אוּן ער האָט אָפּגעקערט פּוּן דאָרטן, אוּן איז
אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פּוּן אַ געוויסער מאַן מיטן נאָמען
טיטוּס יוסטוּס, אַ יִרא אלוקים, אוּן וועמעס בֵּית איז געשטאַנען
נאָענט צוּ דער שוּל. אוּן קריספּוּס, דער גַּבאי פּוּן דער שוּל, מיט
זיין גאַנצן בֵּית, האָבּן געגלויבּט אין הָאָדוֹן אוּן
אַ סַך פּוּן די קאָרינטער, בּעת זיי האָבּן געהערט פּאוּלוּסן [ר'
שָׁאוּל], האָבּן געגלויבּט, אוּן זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן.
אוּן הָאָדוֹן האָט געזאָגט צוּ פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] דוּרך אַ חָזוֹן
בּיינאַכט: האָבּ נישט קיין מוֹרא, נייערט רעד, אוּן שווייג נישט;
וואָרים איך בּין מיט דיר, אוּן קיינער וועט דיך נישט אָנרירן דיר
שלעכטס צוּ טאָן; וואָרים איך האָבּ אַ סַך עם אין דער דאָזיקער
שטאָט. אוּן ער האָט דאָרטן געוווֹנט אַ יאָר מיט זעקס חֳדָשים,
אוּן האָט געלערנט צווישן זיי דאָס דְּבַר ה'. אוּן בּעת גאַליאָ איז
געווען פּראָקאָנסוּל פּוּן אַכאַיאַ, זענען די יִידן אויפּגעשטאַנען
אינאיינעם קעגן פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אוּן האָבּן אים געבּראַכט
פאַר דעם כִּסֵּא-הַמִּשפּט, אוּן געזאָגט: דער דאָזיקער מאַן טוּט
איבּערredעדן בְּנֵי אָדָם צוּ דינען ה' להֵיפּך דער תּוֹרה. אוּן בּעת
פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געוואָלט עפּענען זיין מויל, האָט גאַליאָ
געזאָגט צוּ די יִידן: אויבּ דאָס וואָלט געווען אַן עִנין פּוּן
אומרעכט, אָדער פּוּן שענדלעכער רָעָה, וואָלט געווען רעכט,
איך זאָל האַלטן מיט אייך, יידישע מענטשען, אָבּער אַזוי ווי
דאָס זענען שַׁאלות איבּער דבָרים אוּן נעמען אין אייער דַּת, איז
דאָס אייער אייגענער עֵסק; איך וויל נישט זיין קיין שוֹפּט
איבּער די דאָזיקע זאַכן. אוּן ער האָט זיי פאַרטריבּן פּוּן דעם
כִּסֵּא-הַמִּשפּט. אוּן זיי האָבּן אַלע געכאַפּט סאָסטענעסן, דעם
גַּבאי פּוּן דער שוּל, אוּן האָבּן אים געשלאָגן פאַר דעם
כִּסֵּא-הַמִּשפּט. אוּן גאַליאָנען האָט דאָס וויניק וואָס געאַרט.
אוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] איז נאָך דאָרטן פאַרבּליבּן אַ סַך טעג, אוּן

דערנאָך האָט ער זיך געזעגנט מיט די אַחים, אוּן איז
אַוועקגעפאָרן פוּן דאָרטן מיט אַ סִירָה קיין סוּרְיָה, אוּן מיט אים
פּריסקילע אוּן אַקִילַס, נאָכדעם ווי ער האָט זיך אָפּגעגאַלט זיין
קאָפּ אין קענכרעיע; וואָרים ער האָט גענומען אויף זיך אַ נֵדר
[במד' ו]. אוּן זיי זענען געקומען קיין אֶפֶסוֹס, אוּן ער האָט זיי
דאָרטן איבערגעלאָזט; אָבער ער אַליין איז אַרײַנגעגאַנגען אין
דער שוּל, אוּן האָט גערעדט מיט די יִדן. אוּן זיי האָבן אים
געבעטן, ער זאָל בּיי זיי בּאַלִיבֶּה אַ לענגערע צייט, נאָר ער האָט
נישט אײַנגעוויליקט; אוּן בּעת ער האָט זיך מיט זיי געזעגנט,
האָט ער געזאָגט ׃ איך וועל מיך ווידער צוּ אייך אוּמקערן, אִם
יִרצֶה ה', אוּן ער איז אָפּגעפאָרן מיט אַ שיף פוּן אֶפֶסוֹס. אוּן אַז
ער איז געקומען קיין קֵיסַריה, איז ער אַרויפגעגאַנגען אוּן האָט
באַגריסט די הבּרית החדשה קהִילה, אוּן דערנאָך האָט ער
אַראָפּגענידערט קיין אַנטיאָכיע. אוּן נאָכדעם ווי ער האָט
דאָרטן פאַרבּראַכט אַ שטיקל צייט, האָט ער אָפּגעקערט, אוּן
איז דוּרכגעגאַנגען אין אַ סֵדר דוּרך דער געגנט פוּן גָּלַטְיָה, אוּן
פריגיע, אוּן האָט געטאָן שטאַרקן אַלע תַּלמידים. אוּן איינער אַ
ייִד מיטן נאָמען אָפּאָלאָס, וואָס האָט געשטאַמט פוּן
אַלעקסאַנדריע, איז געקומען קיין אֶפֶסוֹס. ער איז געווען אַ
געלערנטער מענטש, אוּן א תּלמיד חכם מעכטיק אין די
כִּתבֵי-הַקוֹדֶש. דער דאָזיקער איז געווען געלערנט אין דעם דֶּרֶךְ
ה', אוּן מַחמת ער איז געווען פייעריק אין גייסט, האָט ער
גערעדט אוּן געלערנט פינקטלעך בּנוֹגֵע יהושע/ישוע, הַגַם ער
האָט נאָר געקענט די מקוה טבּילה פוּן יוֹחָנָן [לוקס ג, טז]. אוּן
ער האָט אָנגעהויבּן צוּ רעדן מוּטיק אין דער שוּל. אוּן אַז
פּריסקילע אוּן עַקִילַס האָבן אים געהערט, האָבן זיי אים
געזוּמען צוּ זיך, אוּן האָבן אים דערקלערט נאָך פינקטלעכער
דעם דֶּרֶךְ ה'. אוּן וועו ער האָט געוואָלט גיין קיין אַכאַיאַ, האָבן

אים די אַחִים דערמוּטיקט, אוּן האָבּן געשריבּן די תּלמידים, אים מקַבּל-פָּנים צוּ זיין. אוּן אַז ער איז אָנגעקוּמען, האָט ער אַ סַך געהאָלפן די, וואָס האָבּן געגלויבּט דוּרך דעם חֶסֶד, וואָרים ער האָט שטאַרק בּייַגעקוּמען די ייִדן, אוּן דאָס עפנטלעך, בּעת ער האָט בּאַוויזן דוּרך די כִּתבֵי-הַקוֹדֶש, אַז יהושע/ישוע איז דער רֶבּי מלך המָשיחַ.

יט אוּן עס איז געווען, בּעֵת אָפּאָלאָס איז געווען אין קאָרינט, איז פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] דוּרכגעגאַנגען דוּרך דעם אויבּערשטן לאַנד, אוּן איז געקוּמען קיין אֶפֶסוֹס, אוּן האָט געפוּנען עטלעכע תַּלמידים. אוּן ער האָט צוּ זיי געזאָגט: האָט איר מקַבּל געווען דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, ווען איר זענט געוואָרן מַאמִינים? האָבּן זיי צוּ אים געזאָגט: מיר האָבּן אַפילוּ נישט געהערט, צי סע איז פאַראַן אַ רוּחַ הַקוֹדֶש. אוּן ער האָט געזאָגט: אויף וואָס דען זענט איר מקוה געטוֹבלט געוואָרן? האָבּן זיי געזאָגט: אויף יוֹחָנָנס מקוה טבִילה. אוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט: יוֹחָנָן האָט מקוה געטוֹבלט מיט דער מקוה טבִילה פוּן תּשוּבה, אוּן האָט געזאָגט צוּם עם, אַז זיי זאָלן גלויבּן אין אים, וואָס דאַרף קוּמען נאָך אים, דאָס הייסט, אין יהושע/ישוע. אוּן אַז זיי האָבּן דאָס געהערט, האָבּן זיי זיך געלאָזט מקוה טוֹבלען בְּשֵׁם הָאָדוֹן יהושע/ישוע. אוּן בּעת פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט אַרויפגעלייגט אויף זיי זיינע הענט, איז אויף זיי געקוּמען דער רוּחַ הַקוֹדֶש; אוּן זיי האָבּן גערעדט מיט אַנדערע לשוֹנות [מה"ש ב, ד; י, מו; מרק' טז, יז], אוּן האָבּן נבִיאות געזאָגט. אוּן זיי זענען געווען אַן עֶרֶך פוּן צוועלף מענטשן. אוּן ער איז אַרייַנגעגאַנגען אין דער שוּל אוּן האָט מוּטיק גערעדט אין מֶשֶׁך פוּן דריי חַדָשים, אוּן האָט זיך מִתוַוכֵּחַ געווען אוּן איבּערצייגט בּנוֹגֵע דעם מַלכות ה'. אָבּער ווען עטלעכע זענען געווען פאַרהאַרטעוועט אוּן האָבּן נישט געגלויבּט, אוּן גערעדט רָעָה פאַר דעם עם פוּנוועגן דעם

דֶּרֶךְ, האָט ער אָפּגעקערט פון זיי, און אָפּגעשיידט די תַּלמידים, און האָט זיך יערן יוֹם מִתוַכֵּחַ געווען אין דעם ישיבה פון טיראַנוס. און דאָס האָט זיך געצויגן אַ מֶשֶׁך פון צוויי יאָר, אַזוי, אַז אַלע, וואָס האָבן געוואוינט אין אַסְיָה, האָבן געהערט דאָס דְּבָר ה', סיי יִידן און סיי גריכן. און ה' האָט געטאָן אויסערגעווייַנלעכע וואונדער דורך די הענט פון פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], אַזוי, אַז מען האָט פון זיין בָּשָׂר אַוועקגעטראָגן טיכלעך, אָדער פאַרטיכער פאַר די שוואַכע, און די חוֹלאַתן האָבן זיך אָפּגעטאָן פון זיי, און די שדים זענען אַרויסגעגאַנגען. און עטלעכע פון די וואַנדערנדיקע יִידישע אָפּשפּרעכערס, האָבן געניומען אויף זיך אָנצורופן דעם שֵׁם הָאָדוֹן יהושע/ישוע איבער די, וואָס האָבן געהאַט די שדים, און האָבן געזאָגט: איך באַשוואר אייך בּיי יהושע/ישוע, וועמען פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] איז מבָּשֵׂר. און עס זענען געווען זיבן בָּנִים פון איינעם סְקֵוָה, אַ ייִדשער "רֹאש כֹּהֵן," וואָס האָבן דאָס געטאָן. און דער שדים האָט געענטפערט, און צו זיי געזאָגט: יהושע/ישוע קען איך, און פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] קען איך, ווער אָבער זענט אירְ? און דער מענטש, אין וועמען עס איז געווען דער שדים, איז אויף זיי אַרויפגעשפּרונגען, און האָט זיי אַלע גוֹבר געווען, אַזוי אַז זיי זענען אַרויסגעלאָפן פון יענעם בֵּית נאַקעט און צעשלאָגן. און דאָס איז באַקאַנט געוואָרן צו אַלע יִידן און גריכן, וואָס האָבן געוואוינט אין אֶפֶסוֹס; און אַ פַּחד איז אויף זיי אַלע געפאַלן, און דער שֵׁם הָאָדוֹן יהושע/ישוע איז געוואָרן געגרויסט. און אַ סַך פון די, וואָס האָבן געגלויבט, זענען געקומען און האָבן זיך מִתוַדה געווען [די ווידוי], און האָבן באַקאַנט געמאַכט זייערע מַעשִׂים. און אַ סַך, וואָס האָבן זיך אָפּגעגעבן מיט כִּישוּף, האָבן צונויפגעבראַכט זייערע ביכער, און האָבן זיי פאַרברענט פאַר אַלעמען אין די אויגן; און זיי האָבן באַרעכנט דעם ווערט

דערפון, און האָבן געפונען, אַז עס האָט באַטראָפן פופציק טויזנט זילבערשטיק. אָט אַזוי איז דאָס דָּבָר ה' מעכטיק געוואַקסן און איז באַשטאַנען. און נאָכדעם ווי די דאָזיקע זאַכן זענען פאַרענדיקט געוואָרן, האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] זיך פירגענומען אין זיין גייסט, דורכצוגיין דורך מאַקעדאָניע און אַכאַיאַ, און צו גיין קיין ירושָלַיִם, און ער האָט געזאָגט: נאָכדעם ווי איך וועל דאָרטן זיין, מוז איך אויך זען רוים. און ער האָט געשיקט קיין מאַקעדאָניע צוויי פון די, וואָס האָבן אים געהאָלפן, טימאָטעוס און ערַאַסטוס, און ער אַליין איז נאָך פאַרבליבן אַ צייט אין אַסְיָה. און אַרום יענער צייט האָט זיך אויפגעהויבן אַ שטיקל מהומה בנוֹגֵע דעם דֶּרֶך. וואָרים איינער אַ מאַן מיטן נאָמען דֶּמֶטְרִיוֹס, אַ זילבערשמיד, וואָס האָט געמאַכט זילבערנע טעמפּלען פון אַרטעמיס, האָט אַריַינגעבראַכט גוטע הַכנָסוֹת פאַר די בּעלי-מלָאכות. זיי האָט ער צונויפגענומען מיט די אַרבעטער - פון דעם זעלבן פאַך, און האָט געזאָגט: חֲבֵרִים, איר ווייסט, אַז פון דער דאָזיקער מלָאכה הענגט אָפּ אונדזער פַּרנָסה. און איר הִנֵּה און הערט, אַז נישט נאָר אין אֶפֶסוֹס אַליין, נייערט כּמעט איבער גאַנץ אַסְיָה האָט דער דאָזיקער פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] איבערגערעדט און אָפּגעקערט אַ סַך מענטשן, ווייל ער זאָגט, אַז דאָס זענען נישט קיין א-לים, וואָס ווערן געמאַכט מיט די הענט. און נישט נאָר איז פאַראַן אַ סַכָּנה, אַז די דאָזיקע מלָאכה אונדזערע זאָל קריגן אַ שלעכטן שֵׁם, נייערט אַז אויך דער טעמפּל פון דער גרויסער געטִין אַרטעמיס זאָל בָּטל ווערן, און אַז זי זאָל אַפילו אַראָפּגעזעצט ווערן פון איר כבוד, זי, וואָס גאַנץ אַסְיָה און די עוֹלם הַזֶּה דינען איר. און אַז זיי האָבן דאָס געהערט, זענען זיי געוואָרן פול מיט צאָרן, און האָבן אויסגעשריגן: גָּדוֹל איז אַרטעמיס פון די אפסים ! און די שטאָט איז געוואָרן פול מיט געטומל ; און

זיי האָבן אַרײַנגעשטורעמט אין טעאַטער, אוּן האָבן
מיטגעשלעפּט גאַיוסן אוּן אַריסטאַרכוסן, מאַקעדאָניער, וואָס
זענען געווען פּאָולוסעס [ר' שָׁאוּל] חַבֵּרים אין דער
נסיעה. אוּן בּעת פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט בּדַעה געהאַט
אַרײַנצוגיין צווישן דעם עם, האָבן די תַּלמידים אים נישט
געלאָזן. אוּן אויך אייניקע פוּן די הויכע בּאַאַמטע פוּן [קליין]
אַסְיָה, וואָס זענען געווען זיינע פריינט, האָבן צוּ אים געשיקט,
אוּן אים געבּעטן, נישט צוּ דערוועגן זיך צוּ קוּמען אין טעאַטער
אַריין. אוּן טייל האָבן געשריגן איין זאַך, אוּן אַנדערע עפּעס
אַנדערש; וואָרים די פאַרזאַמלטע זענען געווען אין אָ מהוּמה,
אוּן דער גָּדוֹל טייל האָט נישט געוואוּסט, צוליבּ וואָס זיי זענען
זיך צוּזאַמענגעקוּמען. אוּן זיי האָבן אַרויסגעבּראַכט אַלֶקסַנדרן
פוּן דעם הַמוֹן, וועמען די יִידן האָבן אַרויסגעשטעלט פאָרויס.
אוּן אַלֶקסַנדר האָט געבּעטן מיט דער האַנט, אוּן האָט בּאַגערט
צוּ האַלטן אַ פאַרטיידיקוּנג פאַר דעם עם. אָבּער וועו זיי האָבּן
בּאַמערקט, אַז ער איז אַ יִד, האָבּן זיי אַלע אין מֶשֶׁך פוּן צוויי
שָׁעה געשריגן ווי מיט איין קוֹל ׃ גָּדוֹל איז אַרטעמיס פוּן די
אפסים ! אוּן אַז דער שטאָט-שרײַבּער האָט אײַנגעשטילט
דאָס עם, האָט ער גערעדט׃ אַנְשֵׁי אֶפֶסוֹס, וועלכער בַּר אֱנָשׁ ווייס
נישט, אַז די שטאָט פוּן די אפסים איז די טעמפּל-היטערין פוּן
דער גרויסער אַרטעמיס, אוּן פוּן איר איקאָנע, וואָס איז
אַראָפּגעפאַלן פוּן שָׁמַיִם? אוּן הֵיוֹת ווי די דאָזיקע זאַכן קאָנען
נישט אָפּגעלייקנט ווערן, וואָלט איר באַדאַרפט צוּ זיין שטיל,
אוּן גאָרניט טאָן איבּערגעאיילט. וואָרים איר האָט
אַהערגעבּראַכט די דאָזיקע מענטשן, וואָס זענען נישט קיין
רויבּערס פוּן קיין טעמפּלען, אויך נישט קיין לעסטערער פוּן
אוּנדזער געטִין. דעריבּער, אויבּ דעמעטריוס אוּן די קינסטלער,
וואָס זענען מיט אים, האָבּן אַ טַענה קעגן עמיצן, זענען די

געריכטן אָפן, אוּן סע זענען פאַראַן פּראָקאָנסוּלן, לאָזן זיי פאַרקלאָגן איינער דעם אַנדערן. אוּן האָט איר עפּעס אַנדערע ענינים, וועט דאָס אויסגעגלייכט ווערן אין דער געזעצלעכער פאַרזאַמלונג. וואָרים מיר זענען אין סַכָּנה פאַרקלאָגט צוּ ווערן פאַר דער היינטיקער מהומה, ווייל עס איז נישטאָ קיין סִיבּה פאַר איר; אוּן מיר וועלן נישט קענען אָפּגעבּן קיין רעכנשאַפט פאַר דער דאָזיקער מהומה. אוּן נאָכדעם ווי ער האָט אַזוי געדעט, האָט ער די פאַרזאַמלונג פוּנאַנדערגעלאָזט.

כ אוּן נאָכדעם ווי די מהומה האָט זיך איינגעשטילט, האָט

פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] געשיקט נאָך די תַּלמידים, אוּן אַז ער האָט זיי מַזהיר געווען אוּן זיך מיט זיי געזעגנט, האָט ער אָפּגעקערט צוּ פאָרן קיין מאַקעדאָניע. אוּן בּעת ער איז דורכגעצויגען דורך יענע געגנטן, אוּן האָט זיי געטרייסט מיט אַ סַך רייד, איז ער געקומען קיין גריכנלאַנד. אוּן נאָכדעם ווי ער האָט דאָרטן פאַרבּראַכט דריי חֳדָשים, אוּן אַ פאַרשוועריגונג איז קעגן אים געמאַכט געוואָרן מצַד די יִידן, בּעת ער איז געווען גרייט אָפּצופאָרן מיט אַ שיף קיין סוּרְיָה, האָט ער באַשלאָסן זיך אומצוקערן דורך מאַקעדאָניע. אוּן עס האָבּן אים באַגלייט סאָפּאַטרוס פוּן בעראָיע, דער זון פוּן פּירוסן; אוּן פוּן די טעסאַלאָניקער, אֲרִיסְטַרְכוס אוּן סעקוּנדוס; אוּן גאַיוס פוּן דערבּע, אוּן טִימוֹתֵיאוס; אוּן פוּן אַסְיָה, טיכיקוס אוּן טראָפימוס. אוּן די דאָזיקע זענען געגאַנגען פאָרויס, אוּן האָבּן געוואַרט אויף אונדז אין טראָאַס. אוּן נאָך פֶּסח זענען מיר אָפּגעפאָרן פוּן פיליפּי, אוּן אין פינף טעג אַרום זענען מיר געקומען צוּ זיי קיין טראָאַס, וואוּ מיר זענען פאַרבּליבּן זיבּן טעג. אוּן אויף דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שַׁבָּת, בּעת מיר זענען זיך צונויפגעקומען צוּ ברעכן לֶחֶם, האָט פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] געדעט מיט זיי, ווייל ער האָט בּדֵעה געהאַט אויף מָחָר [מאָרגן]

אַוועקצופָארן; אוּן ער האָט פאַרצויגן זיין דָרשה ביז האַלבער נאַכט. אוּן עס זענען געווען אַ סַך אוֹר אין דעם עֶלְיָה, וואוּ מיר זענען געווען פאַרזאַמלט אינאיינעם. אוּן איינער אַ בּחור מיטן נאָמען עוּטיכוֹס איז געזעסן אין דעם פענצטער, אוּן איז אַרײַנגעפאַלן אין אַ טיפן שלאָף; אוּן בּעת פָּאוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט נאָך לאַנג גערעדט, איז אים שלאָף בּיגעקומען, אוּן ער איז אַראָפּגעפאַלן פּוּן דעם דריטן שטאָק, אוּן מען האָט אים אויפגעהויבּן אַ טויטן. אוּן פָּאוּלוּס [ר' שָׁאוּל] איז אַראָפּגעגאַנגען, אוּן האָט זיך פאַרבּויגן איבּער אים, אוּן האָט אים אַרומגענומען, אוּן געזאָגט: שרעקט אייך נישט, וואָרים זיין נשָׁמה איז אין אים. אוּן נאָכדעם ווי ער איז אַרויפגעגאַנגען, אוּן האָט געבּראָכן בּרויט [סעודת משיח], אוּן געגעסן, האָט ער מיט זיי גערעדט אַ לאַנגע צייט, בּיז עס איז געווארן יוֹם, אוּן דערנאָך איז ער אַוועקגעגאַנגען. אוּן זיי האָבּן אָפּגעפירט דאָס יינגל אַ לבּעדיקן, אוּן האָבּן זיך שטאַרק גערטרייסט. אוּן מיר זענען געגאַנגען פאָרויס צוּ דער שיף. אוּן זענען אָפּגעפאָרן קיין אַסאָס, אוּן האָבּן בּדֵעה געהאַט דאָרט אַרײַנצונעמען פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]; וואָרים אַזוי האָט ער באַשלאָסן, ווייל ער האָט געוואָלט גיין צוּפיס. אוּן אַז ער האָט אוּנדז באַגעגנט אין אַסאָס, האָבּן מיר אים אַרײַנגענומען, אוּן זענען געקומען קיין מיטוּלענע. אוּן פּוּן דאָרטן זענען מיר אָפּגעפאָרן, אוּן זענען אויף דעם אַנדערן יוֹם געקומען קעגנאיבּער קיאָס; אוּן דעם אַנדערן יוֹם האָבּן מיר געלאַנדט אין סאַמאָס; אוּן אַ יוֹם שפּעטער זענען מיר געקומען קיין מִילֶטוֹס. וואָרים פָּאוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט באַשלאָסן פאַרבּייצופָארן אֶפֶסוֹס, כּדי ער זאָל נישט דאַרפן פאַרבּרענגען קיין צייט אין אַסְיָה; מַחמת ער האָט זיך געאיילט, אויף ווי ווייט מעגלעך, צוּ זיין אין ירוּשָׁלַיִם אויף שבוּעות. אוּן פּוּן מִילֶטוֹס האָט ער געשיקט קיין אֶפֶסוֹס, אוּן האָט געלאָזט רופן צוּ זיך די

זקֵנים פון דער הברית החדשה קהִילה. און אַז זיי זענען צו אים
געקומען, האָט ער צו זיי געזאָגט: איר אַליין ווייסט, פון דעם
ערשטן יוֹם אָן, וואָס איך בין געקימען קיין אַסְיָה, וויאַזוי איך
האָב מיט אייך פאַרבראַכט די גאַנצע צייט, בעת איך האָב
געדינט הָאָדוֹן מיט דעם גאַנצער עַנִיוות, און מיט טרערן און
מיט נִסיוֹנות, וואָס זענען מיך באַפאַלן דורך די פאַרשווערונגען
פון די ייִדן; ווי איך האָב מיך נישט אָפּגעהאַלטן פון אָנזאָגן
אייך עפּעס, וואָס איז ניצלעך, און אייך געלערנט עפנטלעך, און
פון בֵּית צו בֵּית, און האָב מֵעיד געווען סיי פאַר ייִדן, סיי פאַר
גריכן, פונוועגן תּשובה צו ה', און אֶמונה צו אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך
המָשיחַ יהושע/ישוע. און איצט, זעט, איך גיי געבונדן אין דעם
רוּחַ הַקוֹדֶש קיין ירוּשָׁלַיִם, און איך ווייס נישט, וואָס מיך וועט
דאָרטן טרעפן; אַחוּץ, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶש טוּט מיר
עֵדות-זאָגן אין יעדער שטעטל, אַז שָׁרְשָׁרוֹת און צרות וואַרטן
אויף מיר. אָבּער איך האָלט נישט מיין לעבּן אַזוי טייער פאַר
מיר אַליין, ווי דאָס אַז איך זאָל קענען פאַרענדיקן מיין גאַנג,
און די עוּבדא, וואָס איך האָב מקַבּל געווען פון הָאָדוֹן
יהושע/ישוע, מֵעיד צו זיין די בשׂורת הגאוּלָה פונוועגן דעם חֶסֶד
ה'. און איצט, זעט, איך ווייס, אַז איר אַלע, צווישן וועמען איך
בין אַרומגעגאַנגען און האָב אָנגעזאָגט דאָס מַלכות, וועט מיין
פָּנים מער נישט זען. דעריבּער בין איך מֵעיד פאַר אייך
היינטיקן יוֹם, אַז איך בין טָהוֹר פון אייער אַלעמענס דָּם.
וואָרים איך האָב נישט פאַרמיטן פאַר אייך אָנצוּזאָגן די גאַנצע
עֵצה ה'. שׂימוּ לב אויף זיך אַליין און אויף דער גאַנצער סטאַדע,
איבּער וועלכער דער רוּחַ הַקוֹדֶש האָט אייך געמאַכט פאַר
משגיחים [אויפזעער], צו פיטערן די עֵדת ה', וואָס ער האָט זיך
געקויפט מיט זיין אייגן דָּם. איך ווייס, אַז נאָך מיין אַוועקגיין,
וועלן בייזע אריינקומען צווישן אייך, און נישט שוינען די

סטאַדע; אוּן פּוּן צוּוישן אייך אַליין וועלן אויפשטיין מענטשן, וועס וועלן רעדן פאַרקערטע זאַכן, אָפּצוּציען די תּלמידים נאָך זיך. דעריבּער, שׂימוּ לב אוּן געדענקט, אַז אין מֶשֶׁך פּוּן דריי יאָר האָבּ איך נישט אויפגעהערט צוּ וואָרענען יעדן בַּר אֱנָשׁ מיט טרערן יוֹם אוּן גאַכט. אוּן איצט לאָז איך אייך אויף ה'ס בּאַראָט, אוּן צוּ דעם דָּבָר פּוּן זיין חֶסֶד, וואָס איז בּכּוֹח אייך אויפצוּבּויען, אוּן צוּ געבּן אייך די ירוּשָׁה צוּוישן אַלע די, וואָס זענען געהייליקט. איך האָבּ נישט געגלוּסט קיין שוּם מענטשנס זילבּער, אָדער זָהָב, אָדער קליידוּנג. איר אַליין ווייסט, אַז די דאָזיקע הענט האָבּן געדינט פאַר מיינע בּאַדערפענישן, אוּן פאַר די, וואָס זענען געווען מיט מיר. אין אַלצדינג האָבּ איך אייך געוויזן אַ בּיישפּיל, אַז מיט אַרבּעט אויף אַזאַ מִין אוֹפן, דאַרפט איר העלפן די שוואַכע, אוּן צוּ געדענקען די רייד פּוּן הָאָדוֹן יהושע/ישוע, וואָס ער האָט געזאָגט: ס'איז בּעסער צוּ געבּן, ווי צוּ נעמען. אוּן נאָכדעם ווי ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער גענייגט זיינע קני אוּן מיט זיי אַלע מִתפַּלֵל געווען. אוּן זיי האָבּן אַלע בּיטער געווויינט, אוּן זענען געפאַלן פֿאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] אויפן האַלדז אוּן האָבּן אים געקוּשט, אוּן מער פּוּן אַלץ האָבּן זיי זיך מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ געווען פּוּנוועגן דעם דָּבָר, וואָס ער האָט געזאָגט, אַז זיי וועלן זיין פָּנים מער נישט זען. אוּן זיי האָבּן אים בּאַגלייט אויף זיין דֶּרֶךְ צוּ דער שיף.

כא

אוּן עס איז געווען, אַז נאָכדעם ווי מיר האָבּן זיך אָפּגעשיידט פּוּן זיי אוּן זענען אַוועקגעפאָרן מיט אַ שיף, זענען מיר מיט אַ גלַייכן דֶּרֶךְ געקוּמען קיין קאָס, אוּן דעם אַנדערן יוֹם קיין ראָדאָס, אוּן פּוּן דאָרטן קיין פּאַטאַראַ. אוּן אַזוֹיוּי מיר האָבּן געפּוּנען אַ שיף, וואָס איז געגאַנגען קיין פּעניקיע, זענען מיר אַרײַנגעגאַנגען אוּן זענען אָפּגעפאָרן. אוּן נאָכדעם ווי מיר האָבּן געזען אוּן געזען קַפּרִיסין, אוּן עס געלאָזן צוּ

דער לינקער זייט, זענען מיר געפאָרן קיין סוּרְיָה, אוּן זענען
אָנגעקומען קיין צוֹר, וואָרים דאָריטן האָט די שיף געדאָרפט
אויסלאָדן איר מַשׂא. אוּן אַז מיר האָבּן געפונען די תּלמידים,
זענען מיר דאָרטן פאַרבּליבּן זיבּן טעג. אוּן זיי האָבּן געזאָגט צוּ
פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַז ער זאָל נישט
אַרויפגיין קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן עס איז געווען, אַז נאָכדעם ווי
מיר האָבּן פאַרפילט די טעג, האָבּן מיר אַוועקגעציגן אוּן זענען
געגאַנגען אויף אוּנדזער דֶּרֶךְ ; אוּן זיי אַלע האָבּן אוּנדז בּאַגלייט
מיט זייערע נָשים אוּן יְלָדים, בּיז מיר זענען אַרויס פוּן דער
שטאָט. אוּן מיר האָבּן געקניט בּיים יַם-בּרעג אוּן מִתפַּלֵל געווען,
אוּן האָבּן זיך געזעגנט איינער מיטן אַנדערן. דערנאָך זענען מיר
אַריַינגעגאַנגען אין דער שיף, אוּן זיי האָבּן זיך אוּמגעקערט
אַהיים. אוּן אַז מיר האָבּן פאַרענדיקט די נסִיעה פוּן צוֹר, זענען
מיר אָנגעקומען קיין עַכּוֹ, אוּן האָבּן אָפּגעגעבּן שָׁלום די אַחִים,
אוּן זענען פאַרבּליבּן מיט זיי אַ יוֹם. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן]
האָבּן מיר אַוועקגעציגן, אוּן זענען געקומען קיין קֵיסַריה, אוּן
מיר זענען אַריַינגעגאַנגען אין דעם בֵּית פוּן פיליפּוסן,
דעם בַּעל-דרשן למען קִרוּב נִסיוֹן [מַגִּיד פוּן דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה,
קרוּב רחוֹקים], וואָס איז געווען איינער פוּן די זיבּן, אוּן זענען
פאַרבּליבּן מיט אים. אוּן ער האָט געהאַט פיר בּנוֹת, בּתוּלוֹת,
וואָס האָבּן נבִיאוּת געזאָגט. אוּן בּעת מיר זענען דאָרטן געווען
עטלעכע טעג, איז אַראָפּגעקומען פוּן יהוּדה איינעד אַ נָבִיא
מיטן נאָמען אַגאַבּוס. אוּן ער איז געקומען צוּ אוּנדז, אוּן האָט
גענומען פּאָוּלוּסעס [ר' שָׁאוּלס] גאַרטל, אוּן האָט זיך געבּונדן
זיינע אייגענע פיס אוּן הענט, אוּן האָט געזאָגט: דאָס זאָגט דער
רוּחַ הַקוֹדֶשׁ : אַזוי וועלן די יְהוּדן אין ירוּשָׁלַיִם בּינדן דעם אִישׁ,
וואָס האָט דעם דאָזיקן גאַרטל, אוּן וועלן אים איבּערענטפערן
אין די הענט פוּן די עַמָּמים. אוּן אַז מיר האָבּן דאָס געהערט,

האָבן מיר אוּן די מענטשן פוּן יענעם אָרט אים געבעטן, נישט אַרויפצוגיין קיין ירושָלַיִם. דעמאָלט האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געענטפערט: וואָס טוט איר, וואָס ווײנט איר אוּן צעברעכט מיר מיין לֵב? וואָרים איך בין אָנגעבּרייט נישט נאָר געבּונדן צוּ ווערן, נייערט אויך צוּ שטאַרבן אין ירושָלַיִם פוּנוועגן דעם נאָמען פוּן הָאַדוֹן יהושע/ישוע. אוּן אַז ער האָט זיך נישט גלאָזט איבּערערעדן, האָבן מיר אויפגעהערט, אוּן געזאָגט: דער רָצון ה' זאָל געשען. אוּן נאָך די דאָזיקע טעג האָבן מיר גענוּמען אוּנדזערע זאַכן, אוּן זענען אַרויפגעגאַנגען קיין ירושָלַיִם. אוּן סע זענען מיט אוּנדז אויך געגאַנגען עטלעכע תַּלמידים פוּן קֵיסַריה, וואָס האָבן אוּנדז געפירט צוּ מנאַסאָנען פוּן קַפְּרִסִין, אַן אַלטער תַּלמיד, בּיי וועמען מיר האָבן געזאָלט איינשטיין. אוּן אַז מיר זענען געקוּמען קיין ירושָלַיִם, האָבן די אַחִים אוּנדז מקַבּל-פָּנים געווען מיט שִׂמְחָה. אוּן אויף דעם אַנדערן יוֹם איז פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] מיט אוּנדז אַריינגעגאַנגען צוּ יַעקֹבן; אוּן אַלע זקֵנים זענען אַהין געקוּמען. אוּן נאָכדעם ווי ער האָט זיי געגעבּן שָׁלום-עליכם, האָט ער דערציילט בַּאריכות, וואָס ה' האָט דוּרך זיין עוּבדא געטאָן צווישן די אוּמות-הָעוֹלם. אוּן בּעת זיי האָבן דאָס געהערט, האָבן זיי געלויבּט ה'; אוּן זיי האָבן צוּ אים געזאָגט: דוּ זעסט, אָח, וויפל טויזנטער יִידן עס זענען פאַראַן, וואָס גלויבּן, אוּן זיי זענען אַלע קַנָּאים פאַר דער תּוֹרה; אוּן מע האָט זיי מוֹדיע געווען וועגן דיר, אַז דוּ לערנסט אַלע יִידן, וואָס זענען צווישן די אוּמות-הָעוֹלם, אָפּצוקערן זיך פוּן מֹשה [רבינו], מיט דעם, וואָס דוּ זאָגסט זיי, אַז זיי זאָלן נישט מַל זיין זייערע יְלָדים, אוּן אויך נישט לעבּן נאָך די חוּקים פוּן דער תּוֹרה. בּכֵן, וואָס זאָלן מיר טאָן? זיי וועלן אַוודאי הערן, אַז דוּ בּיסט געקוּמען. טוּ דעריבּער דאָס, וואָס מיר זאָגן דיר: מיר האָבן פיר מענטשן, וואָס האָבן אַ נֵדר אויף זיך; נעם די

דאָזיקע אוּן רייניק דיך מיט זיי, אוּן נעם אויף זיך די הוֹצָאוֹת
פאַר זיי, אַז זיי זאָלן זיך קענען אָפּגאָלן זייערע קעפּ; אוּן אַלע
וועלן וויסן אַז דאָס, וואָס זיי האָבּן געהערט וועגן דיר, איז נישט
אֱמת, נייערט אַז אויך דוּ אַליין גייסט אויפן דֶּרֶך צַדיקים [שוֹמר
מצוות], אוּן היטסט אָפּ די תּוֹרה. אוּן וואָס שַׁייך די גלייביקע
אוּמות-הָעוֹלם, האָבּן מיר געשריבּן, אוּן גוֹזר געווען, אַז זיי זאָלן
זיך אָפּהאַלטן פוּן דעם, וואָס מע האָט מַקריב געווען צוּ
אֱ-לִילִים, אוּן פוּן דָּם, אוּן פוּן בּשׂר הַנֶּחָנָק, אוּן פוּן
זנוּת. דעמאָלט האָט פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] גענוּמען די מענטשן, אוּן
אויף דעם אַנדערן יוֹם האָט ער זיך מְטַהֵר מיט זיי, אוּן איז
געגאַנגען אין דעם בֵּית-הַמִקדש אַריין, כּדי צוּ געבּן צוּ וויסן, ווען
סע וועלן דערפילט ווערן די טעג פוּן זייער רייניקוּנג, אוּן דער
קָרבּן וועט געבּראַכט ווערן פאַר יעדן בַּר אֱנָשׁ פוּן זיי.
אוּן נאָכדעם ווי די זיבּן טעג האָבּן זיך שוֹין געהאַט כּמַעט
פאַרענדיקט, האָבּן די יִידן פוּן אַסְיָה אויפגעהעצט דאָס גאַנצע
עם, בּעת זיי האָבּן אים געזען אין בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָבּן
אויסגעשטרעקט זייערע הענט אויף אים, אוּן האָבּן געשריגן:
אַנְשֵׁי יִשְׂרָאל העלפט ! דאָס איז דער מאַן, וואָס לערנט אַלע
מענטשן אוּמעטוּם אַנטקעגן דעם עם יִשְׂרָאל אוּן דער תּוֹרה אוּן
דעם דאָזיקן הייליקן אָרט; אוּן חוּצדעם האָט ער אויך
געבּראַכט גריכן אין בֵּית-הַמִקדש אַריין, אוּן האָט מחַלֵּל געווען
דעם דאָזיקן מָקוֹם-קָדוש. וואָרים זיי האָבּן פריער געזען מיט
אים אין שטאָט טראָפימוֹסן, דעם אֶפֶסִי, אוּן האָבּן געמיינט,
אַז פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל] האָט אים אַרײַנגעבּראַכט אין
בֵּית-הַמִקדש. אוּן די גאַנצע שטאָט האָט געטוּמלט, אוּן דאָס
עם איז זיך צוּנויפגעלאָפן; אוּן זיי האָבּן אָנגענוּמען פּאוּלוֹסן [ר'
שָׁאוּל], אוּן האָבּן אים אַרויסגעשלעפּט פוּן דעם בֵּית-הַמִקדש;
אוּן די טויערן זענען באַלד געשלאָסן

געווָאָרן. אוּן בּעת זיי האָבּן אים געוואָלט טייטן, איז
אָנגעקומען אַ שׂמַע צוּם טריבּוּן פוּן דער קאָהוֹרטע, אַז גאַנץ
ירוּשָׁלַיִם איז אין גערוּדער. אוּן ער האָט באַלד גענוּמען זעלנער
אוּן קֶנטוּריוֹנים, אוּן איז אַראָפּגעלאָפּן צוּ זיי. אוּן אַז זיי האָבּן
דערזען דעם טריבּוּן אוּן די זעלנער, האָבּן זיי אויפגעהערט צוּ
שלאָגן פּאוּלוֹסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן דער טריבּוּן איז צוּגעגאַנגען,
אוּן האָט אים אָנגענוּמען, אוּן בּאַפוילן מען זאָל אים בּינדן מיט
צוויי שָׁרשָׁרוֹת, אוּן געפרעגט, ווער ער איז, אוּן וואָס ער האָט
געטאָן. אוּן טייל פוּן דעם עם האָבּן געשריגן איין זאָך, אוּן
טייל עפּעס אַנדערש; אוּן אַזוֹיווי ער האָט צוליבּ דעם געטוּמל
נישט געקענט דערניין קיין טאָלק, האָט ער באַפוילן, אים צוּ
ברענגען אין דער פעסטוּנג אַריין. אוּן בּעת ער איז צוּגעקוּמען
צוּ די טרעפּ, האָבּן די זעלנער אים געטראָגן צוליבּ דעם צאָרן
פוּן דעם עוֹלם; וואָרים די מאַסע איז נאָכגעגאַנגען, אוּן האָט
געשריגן ׃ אוועק מיט אים! אוּן בּעֵת פּאָוּלוֹס [ר' שָׁאוּל] האָט
געזאָלט אַריינגעבּראַכט ווערן אין דער פעסטוּנג, האָט ער
געזאָגט צוּם טריבּוּן ׃ מעג איך דיר עפּעס זאָגן? אוּן ער האָט
געזאָגט׃ קענסטוּ גריכיש? בּיסטוּ דען נישט דער מִצרי, וואָס
האָט נישט לאַנג צוריק געמאַכט אַ מרידה, אוּן האָט
אַרויסגעפירט אין דער מִדבּר אַריין די פיר טויזנט לייט פוּן די
רוֹצחים? אָבּער פּאָוּלוֹס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט׃ איך בּין אַ יִד
פוּן טאַרסוּס אין קיליקיע, אַ תּוֹשב פוּן אַן אָנגעזעענער שטאָט;
אוּן איך בּעט דיך, גיבּ מיר דערלויבּעניש צוּ רעדן צוּם עם. אוּן
אַז ער האָט אים געגעבּן דערלויבּעניש, האָט פּאָוּלוֹס [ר' שָׁאוּל],
ווי ער איז אַזוי געשטאַנען אויף די טרעפּ, אַ מאַך געטאָן מיט
דער האַנט צוּם עם, אוּן נאָכדעם ווי עס איז געוואָרן זייער שטיל,
האָט ער גערעדט צוּ זיי אויף לָשון-הַקוֹדֶש, אַזוי צוּ זאָגן ׃

כב מענטשן אַחִים אוּן אבות, הערט אויס די פאַרטיידיקוּנג,

וואָס איך מאַך איצט פאַר אייך. אוּן בּעת זיי האָבּן געהערט, אַז ער רעדט צוּ זיי אויף לָשון-קוֹדֶשׁ, זענען זיי געווָארן נאָך שטילער .אוּן ער האָט געזאָגט ׃ איך בּין אַ ייִד, געבּוירן אין טאַרסוּס פוּן קיליקיע, אָבּער דערצויגן אין דער דאָזיקער שטאָט, בּיי די פיס פוּן [רבּן] גַמליאֵלן [א תנא], געלערנט לויט די דִקדוּקֵי-עַנְיות פוּן דער תּוֹרה פוּן אוּנדזערע אָבות, אוּן בּין געווען אַ קַנָאי פאַר ה', פוּנקט ווי איר אַלע זענט אין דעם היינטיקן יוֹם. איך האָבּ גערוֹדפט דעם דאָזיקן דֶרֶךְ בּיז צוּם מָוֶת, אוּן האָבּ געבּונדן אוּן איבּערגעענטפערט צוּ בֵּית הַסֹּהַר סיי מענטשן אוּן סיי נָשים, אַזוֹיווי דער כֹּהן-גָדול אוּן דער גאַנצער שטאַנד פוּן די זקֵנים קענען אויף מיר עֵדות-זאָגן, פוּן וועמען איך האָבּ באַקוּמען בריוו צוּ די אַחִים, אוּן האָבּ געצויגן קיין דַמֶשֶׂק צוּ ברענגען אויך די, וואָס זענען דאָרטן געווען, געבּונדן קיין ירוּשָלַיִם, כּדי זיי זאָלן באַשטראָפט ווערן. אוּן עס איז געווען, בּעת איך בּין געווען אויף מיין נסִיעה, אוּן האָבּ מיך דערנענטערט צוּ דַמֶשֶׂק, האָט אין מיטן יוֹם פּלוּצים געשיינט אַרוּם מיר אַ גָדוֹל אוֹר פוּן שָמַיִם. אוּן איך בּין געפאַלן צוּ דער ערד, אוּן האָבּ געהערט אַ קוֹל זאָגן צוּ מיר׃ שָאוּל שאוּל, פאַרוואָס רוֹדֶפסטוּ מיך? אוּן איך האָבּ געענטפערט׃ ווער בּיסטוּ, אֲדוֹנִי ? אוּן ער האָט צוּ מיר געזאָגט ׃ איך בּין יהושע/ישוע פוּן נצֶרֶת, וועמען דוּ רוֹדֶפסט. אוּן די, וואָס זענען מיט מיר געווען, האָבּן געזען דאָס אוֹר, נאָר זיי האָבּן נישט געהערט דאָס קוֹל, וואָס האָט צוּ מיר געזעדט. אוּן איך האָבּ געזאָגט ׃ וואָס זאָל איך טאָן, אֲדוֹנִי ? אוּן הָאָדוֹן האָט צוּ מיר געזאָגט ׃ שטיי אויף, אוּן גיי קיין דַמֶשֶׂק, אוּן דאָרט וועט דיר געזאָגט ווערן פוּנוועגן אַלצדינג, וואָס איז באַשטימט פאַר דיר צוּ טאָן. אוּן אַזוֹיווי איך האָבּ נישט געקאָנט זען צוליבּ דעם גלאַנץ פוּן יענעם אוֹר, בּין איך געפירט געווָארן בּיי דער האַנט פוּן די, וואָס זענען מיט מיר געווען, אוּן

בין געקומען קיין דַמֶשֶׂק. און איינער חַנַנְיָה, אַ פרומער מענטש לויט דער תּוֹרה, מיט אַ שֵׁם טוב צווישן אַלע יִידן, וואָס האָבן דאַרטן געוואוינט, איז געקומען צו מיר, און שטעלנדיקך זיך דערנעבן, האָט ער צו מיר געזאָגט ׃ אָח שָׁאוּל, בּאַקוּם דיין ראִיה ! און אין יענער סאַמע שָׁעה האָבּ איך בּאַקומען מיין ראִיה און אים געזען. און ער האָט געזאָגט׃ דער אלוקים פון אֲבוֹתֵינוּ האָט דיך אויסדערווײלט צו וויסן זיין רָצון, און צו זען דעם צַדיק, און צו הערן אַ קוֹל פון זיין מויל ; וואָרים דו וועסט זיין פאַר אים אַן עֵדות פאַר כָּל בְּנֵי אָדָם פונוועגן דעם, וואָס דו האַסט געזען און געהערט. און איצט, פאַרוואַס זאַמסטו דיך? שטיי אויף, און וועך מקוה געטוֹבלט, און וואַש אָפּ דיינע עבירות, און רוף אַן זיין נאַמען. און עס איז געווען, אַז נאכדעם ווי איך האָבּ מיך אומגעקערט קיין ירוּשָׁלַיִם, און בּשעת איך האָבּ מִתפַּלֵל געווען אין דעם בֵּית-הַמִקדש, בּין איך אַריינגעפאַלן אין אַן עקסטאַז, און האָבּ אים געזען זאָגן צו מיר ׃ אייל דיך, און גיי געשווינד אַרויס פון ירוּשָׁלַיִם, וואָרים זיי וועלן נישט אָננעמען דיין עֵדות וועגן מיר. און איך האָבּ געזאָגט ׃ אֲדוֹנִי, זיי אַליין ווייסן, אַז איך האָבּ איינגעזעצט אין בֵּית הַסֹּהַר, און אין יעדער שול געגעבּן מַלקות די, וואָס האָבּן געגלויבּט אין דיר. און בּעת עס איז פאַרגאָסן געוואָרן דאָס דָּם פון סטעפאַנוסן, דיין עֵדות, בּין איך אויך געשטאַנען דערבּיי, און האָבּ מַסכּים געווען, און געטאָן היטן די מַלבּושים פון די, וואָס האָבּן אים געהַרגעט. און ער האָט צו מיר געזאָגט ׃ גיי ; וואָרים איך וועל דיך אַוועקשיקן וויט פונדאַנען צו די אומות העוֹלם. און זיי האָבּן אים אויסגעהערט פיז צו דעם דאָזיקן דְּבַר; און זיי האָבּן אויפגעהויבּן זייער קוֹל, און געזאָגט ׃ פאַרטיליקן זאָל מען אַזאַ מענטשן פון דער ערד ! וואָרים עס איז נישט כּדַאי, אַז ער זאָל לעבּן. און בּעת זיי האָבּן געשריגן,

אוּן הָאבֶּן אַראַפגעוואָרפן זייערע מַלבּושים, אוּן געשליידערט
שטויבּ אין דער לופטן, הָאט דער טריבּוּן באַפוילן, אַז ער זאָל
געבּראַכט ווערן אין דער פעסטונג אַריין, אוּן געהייסן, אַז ער
זאָל אויסגעפאָרשט ווערן דורך מַלקות, כּדי ער זאָל וויסן די
סִיבּה, פאַרוואָס זיי האָבּן אַזוי געשריגן קעגן אים. אוּן
נאָכדעם ווי זיי האָבּן אים געבּונדן מיט די רימענס, האָט
פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געזאָגט צוּ דעם קֶנטוריוֹן, וואָס איז דערבּיי
געשטאַנען: צי איז עס רעכט פאַר אייך צוּ שמייסן אַ מענטשן,
וואָס איז אַ רוימער, אוּן נישט קיין פאַרמִשפּטער? אוּן אַז
דער קֶנטוריוֹן האָט דאָס געהערט, איז ער געגאַנגען צוּם טרִיבּוּן,
אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: וואָס וועסטוּ טאָן? וואָרים דער
דאָזיקער מאַן איז אַ רוימער! אוּן דער טרִיבּוּן איז געקומען צוּ
גיין, אוּן האָט צוּ אים געזאָגט: זאָג מיר, בּיסטוּ אַ רוימישער
בּירגער? האָט ער געזאָגט: כֵּן. אוּן דער טרִיבּוּן האָט
געענטפערט: מיט אַ סַך געלט האָבּ איך מיר איינגעקויפט דאָס
דאָזיקע בּירגער-רעכט. אוּן פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט:
אָבּער איך בּין דערין געבּוירן געוואָרן. דעמאָלט האָבּן די, וואָס
זענען געווען גרייט אים אויסצופּאָרשטן, אים באַלד אָפּגעלאָזט;
אוּן אויך דער טרִיבּוּן האָט מוֹרא באַקומען, ווען ער איז געוואָר
געוואָרן, אַז ער איז אַ רוימער, אוּן מַחמת ער האָט אים געבּונדן.
אוּן אויף מָחָר [מאָרגן], ווייל ער האָט געוואָלט דערגיין אויף
זיכער פאַרוואָס ער איז פוּן די יִידן אָנגעקלאָגט געוואָרן, האָט
ער אים באַפרייט, אוּן האָט באַפוילן די ראָשי-כֹּהַנים אוּן דעם
גאַנצן סַנהֶדרין זיך צוזויפצוקומען, אוּן האָט אַראָפּגעבּראַכט
פּאוּלוסן [ר' שָׁאוּל] אוּן אים אַוועקגעשטעלט פאַר זיי.

כג אוּן פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט באַהעפט זיינע אויגן אויף דעם
סַנהֶדרין, אוּן געזאָגט: מענטשן אַחִים, איך האָבּ ביז דעם
היינטיקן יוֹם געלעבּט פאַר ה' מיט אַ טָהוֹר געוויסן. אוּן דער

כֹּהן-גָּדול חַנַנְיָה האָט באַפוילן די, וואָס זענען לעבן אים געשטאַנען, אים צו שלאָגן איבערן מויל. דעמאָלט האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] צו אים געזאָגט: ה' זאָל דיך שלאָגן, דו גענקאַלכטע וואַנט! אוּן דו זיצסט, מיך צו מִשפּטן לויט דער תּורה, אוּן באַפעלסט, מיך צו שלאָגן להֵיפּך דער תּורה? אוּן די, וואָס זענען געשטאַנען דערבּיי, האָבּן געזאָגט: דו לעסטערסט ה'ס כֹּהן-גָּדול? אוּן פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט: איך האָבּ נישט געוואוּסט, אַחים, אַז ער איז דער כֹּהן-גָּדול; וואָרים סע שטייט געשריבּן: אַ נשיא בּיי דיין עם זאָלסטו נָשִׂיא פלוכן [שמות כב, כז]. אוּן וועז פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט באַמערקט, אַז איין צַד זענען צדוקים, אוּן דער אַנדערער פּרושים, האָט ער אויסגערופן צו דעם סַנהֶדרין: אַחים, איך בּין אַ פּרושי, אַ בֶּן-פּרושי; איך וועל געמִשפּט פּונוועגן דער תִּקְוָה פּון תּחִית-הַמֵּתים. אוּן בּעת ער האָט דאָס געזאָגט, האָט זיך אויפגעהויבּן אַ מַחלוֹקה צווישן די פּרושים אוּן די צדוקים; אוּן די פאַרזאַמלונג איז געוועז צעטיילט. וואָרים די צדוקים זאָגן, אַז ס'איז נישטאָ קיין תּחִית-הַמֵּתים, נישט קיין מַלאך, נישט קיין גייסט; די פּרושים אָבּער זענען מוֹדה אין בּיידע. אוּן סע האָט זיך אויפגעהויבּן אַ גָּדוֹל געשריי; אוּן טייל פּון די סוֹפרים [רַבָּנִים] פּון דער פּרושים-כּיתה האָבּן זיך אויפגעשטעלט, אוּן האָבּן זיך מִתוַכֵּחַ געוועז, אַזוי צו זאָגן: מיר געפינען נישט קיין שום רָעָה אין דעם דאָזיקן מענטשן; אוּן וואָס איז, אויבּ אַ גייסט האָט געריעדט צו אים, אָדער אַ מַלאך? אוּן אַז סע האָט זיך אויפגעהויבּן אַ גרויסע מַחלוֹקה, האָט דער טריבּון מוֹרא געהאַט, טאָמער וועלן זיי פּאולוסן [ר' שָׁאוּל] צעריסן אויף שטיקער, אוּן ער האָט באַפוילן די זעלנער אַראָפּצוגיין אוּן אים נעמען מיט געוואַלט פּון צווישן זיי, אוּן אים ברענגען אין דער פעסטונג אַריין. אוּן אין יענער לַיְלָה איז הָאָדוֹן געשטאַנען

לעבן אים, אוּן האָט געזאָגט ׃ זיי געשטאַרקט; אוואָרים אזוֹיווי דוּ האָסט עֵדות געזאָגט פונוועגן מיר אין ירושָלַיִם, אַזוי מוּזסטוּ אויך אֵדות זאָגן אין רוים. אוּן אַז עס איז יוֹם געוואָרן, האָבן זיך די יִידן צוזאַמענגענומען אינאיינעם, אוּן האָבן זיך געבוּנדן מיט אַ שבוּעה, אַז זיי וועלן נישט עסן אָדער טרינקען, ביז זיי וועלן נישט הַרגענען פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן מער פוּן פערציק זענען עס געווען, וואָס האָבן געמאַכט די דאָזיקע פאַרשוווערונג. אוּן זיי זענען געקומען צוּ די ראָשי-כֹּהַנים אוּן די זקֵנים, אוּן האָבן געזאָגט׃ מיר האָבן זיך געבוּנדן מיט אַ שבוּעָה גאָרניט טוֹעם צוּ זיין, ביז מיר וועלן נישט הַרגענען פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן דעריבּער טוּט איר מיט דעם סַנהֶדרין מוֹדִיע זיין דעם טריבּוּן, אַז ער זאָל אים אַראָפּבּרענגען צוּ אייך, גלייך איר וואָלט וועלן אויספאָרשטן זיין מִשפּט אַ סַך גענויער; אוּן מיר זענען גרייט אים צוּ הַרגענען, נאָך איידער ער וועט זיך דערנענטערן צוּ אייך. אוּן פּאָוּלוּסעס [ר' שָׁאוּלס] שוועסטערן-זוּן האָט געהערט פּוּן זייער לאָיערונג, אוּן ער האָט גענעענט, אוּן איז אַרײַנגעגאַנגען אין דער פעסטונג, אוּן האָט עס דערציילט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט גערופן צוּ זיך איינעם פּוּן די קֶנטוּריוֹנים, אוּן האָט געזאָגט׃ בּרענג דעם דאָזיקן בָּחור צוּם טריבּוּן, וואָרים ער האָט אים עפּעס צוּ דערציילן. אוּן ער האָט אים גענוּמען, אוּן האָט אים געבּראַכט צוּם טריבּוּן, אוּן געזאָגט׃ פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], דער געפאַנגענער, האָט מיך גערופן צוּ זיך, אוּן האָט מיך געבּעטן צוּ בּרענגען דעם דאָזיקן בָּחור צוּ דיר, מַחמת ער האָט דיר עפּעס צוּ דערציילן. אוּן דער טריבּוּן האָט אים אָנגענוּמען בּיי דער האַנט, אוּן אַז ער איז מיט אים אָפּגעגאַנגען אָן אַ זייט, האָט ער אים געפרעגט׃ וואָס איז עס, וואָס דוּ האָסט מיר צוּ דערציילן? אוּן ער האָט געזאָגט׃ די יִידן האָבן אָפּגערעדט דיך צוּ בּעטן, אַראָפּצוּבּרענגען מָחָר

[מאָרגן] פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] צוּ דעם סַנהֶדרין, גלייך ווי זיי וואָלטן וועלן עפּעס פּאָרשטן פּונוועגן אים אַ סַך גענויער. דוּ טוּ זיי דעריבּער נישט נאָכגעבּן; וואָרים עס לאָיערן אויף אים מער ווי פּערציק מענטשן פּון זיי, וואָס האָבּן זיך געבּונדן מיט אַ שבוּעה נישט צוּ עסן אוּן נישט צוּ טרינקען, בּיז זיי וועלן אים נישט האָבּן געהַרגעט; אוּן זיי זענען איצט גרייט, בּעת זיי וואַרטן אויף דער הבטָחה פּון דיר. אוּן דער טריבּון האָט געלאָזט גיין דעם בָּחור, אוּן אים בּאַפוילן ׃ דערציילּ נישט קיינעם, אַז דוּ האָסט מיר דאָס געגעבּן צוּ וויסן. אוּן ער האָט גערופֿן צוּ זיך צוויי פּון די קֶנטוּרוֹנים, אוּן האָט געזאָגט׃ האַלט אָנגעגרייט אין דער דריטער שָׁעה דער לַיְלָה צוויי הוּדערט זעלנער צוּ גיין קיין קֵיסַריה, אוּן זיבּעציק רייטער, אוּן שפּיזנטרעגער צוויי הוּנדערט. אוּן ער האָט בּאַפוילן צוּ בּאַזאָרגן לאַסט בּהֵמות, כּדי אַרויפצוזעצן פּאָוּלוּסן אויף זיי, אוּן אים בּרענגען אין זיכערהייט צוּ פּעליקסן, דעם פּראָקאָנסוּל. אוּן ער האָט געשריבּן אַ בּריוו, לויט דעם שטייגער ׃ קלאַוּדיוּס ליזיאַס צוּ דעם חָשׁובּסטן פּראָקאָנסוּל פּעליקס, אַ גריס. דער דאָזיקער מאַן איז געכאַפּט געוואָרן דוּרך די יִידן, אוּן האָט שוֹין געזאָלט פּון זיי געטייט ווערן, ווען איך בּין געקוּמען אויף זיי מיט די זעלנער אוּן האָבּ אים אָפּגעראַטעוועט, ווייל איך בּין געוואָר געוואָרן, אַז ער איז אַ רוימער. אוּן אַזוֹיווי איך האָבּ געוואָלט וויסן די סִיבּה, פאַרוואָס זיי האָבּן אים בּאַשוּלדיקט, האָבּ איך אים אַראָפּגעבּראַכט צוּ זייער סַנהֶדרין; אוּן איך האָבּ געפּוּנען, אַז ער ווערט בּאַשוּלדיקט וועגן פראַגעס פּון זייער רעליגיע, אוּן אַז עס איז נישטאָ קיין בּאַשוּלדיקונג קעגן אים, וואָס איז ווערט דעם מָוֶת, אָדער שָׁרשָׁרוֹת. אוּן נאָכדעם ווי עס איז מיר אָנגעוויזן געוואָרן, אַז אַ פאַרשוווערונג ווערט געמאַכט קעגן דעם מאַן, האָבּ איך אים גלייך געשיקט צוּ דיר, אוּן האָבּ בּאַפוילן

זיינע באַשולדיקער צו רעדן קעגן אים פאַר דיר. אוּן די זעלנער האָבּן געגומען פּאולוסן [ר' שָׁאוּל], לויט ווי עס איז זיי באַפוילן געוואָרן, אוּן האָבּן אים געבראַכט ביינאַכט קיין אַנטיפּאַטריס. אוּן אויף מָחָר [מאָרגן] האָבּן זיי געלאָזט די רייטער גיין מיט אים, אוּן האָבּן זיך אומגעקערט צו דער פעסטונג. אוּן אַז זיי זענען געקומען קיין קֵיסַריה, האָבּן זיי איבערגעגעבּן דעם פּראָקאָנסוּל דעם בּריוו, אוּן אויך פּירגעשטעלט פאַר אים פּאולוסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן נאָכדעם ווי ער האָט אים געלייענט, האָט ער געפרעגט פּוּן וואָסער מדִינה ער איז; אוּן אַז ער האָט געהערט, אַז ער איז פּוּן קיליקיע, האָט ער געזאָגט: איך וועל דיך אויסהערן וועַן דיינע באַשולדיקער וועלן אויך אַהער קומען; אוּן ער האָט באַפוילן, אים צו האַלטן אין הוֹרדוסעס בֵּית-הַמִשפּט.

כד

אוּן אין פינף טעג אַרוּם האָט אַראָפּגענידערט חַנַניָה דער כֹּהן-גָּדול מיט עטלעכע זקֵנים, אוּן אַ רעדנער, איינער טערטוּלוּס; אוּן זיי האָבּן געריכט צום פּראָקאָנסוּל קעגן פּאולוסן [ר' שָׁאוּל]. אוּן נאָכדעם ווי ער איז געוואָרן, האָט טערטוּלוּס אים אָנגעהויבּן צו באַשולדיקן, אַזוי צו זאָגן: פאַר דעם גרויסן שָׁלום וואָס מיר טוּען גענישן, האָבּן מיר דיר צו פאַרדאַנקען, אוּן דורך דיין הַשגָּחה זענען אַ סַך אויסבּעסערונגען געמאַכט געוואָרן פאַר דעם דאָזיקן עם, אוּן מיר נעמען דאָס אָן אויף אַלע אוֹפַנים אוּן אין אַלע מקוֹמות, חָשובּסטער פעליקס, מיט דער גאַנצער דאַנקבּאַרקייט. אוּן כּדי איך זאָל דיך נישט ווייטער באַלעסטיקן, בּעת אין דיך, אין דיין גָּדוֹל באַגנעדיקוּנג אוּנדז אויסצוהערן בּקִיצור. וואָרים מיר האָבּן געפוּנען דעם דאָזיקן מענטשן פאַר אַ שעדלעכן יונג, אַן אויפרייצער פּוּן מרִידות צווישן אַלע יִידן איבּער דער גאָנצער וועלט, אוּן אַן אָנפירער פּוּן דער כיתה פּוּן הַנָּצֶר, מַאָמִינִים אין

דער יִידישער סעקטע. ער האָט אַפילו געפֿרוּאווט מחלל זיין
דאָס בֵּית-הַמִקדש, נאָר מיר האָבן אים געכאַפּט, אוּן האָבן אים
געוואָלט מִשפּטן לויט אוּנדזער תּוֹרה. אָבער דער טריבּוּן
ליזיאַס איז געקוּמען, אוּן האָט אים מיט גָּדוֹל געוואַלט
אַריסגענומען פוּן אוּנדזערע הענט, אוּן האָט באַפוילן זיינע
באַשוּלדיקער צוּ קוּמען פאַר דיר. פוּן אים וועסטוּ קענען
געוואָר ווערן, דוּרך אויספֿאָרשטן אים אַליין, פוּנוועגן די דאָזיקע
אַלע זאַכן, וועגן וואָס מיר באַשוּלדיקן אים. אוּן די יִידן זענען
אויך צוּגעשטאַנען, אוּן האָבן פאַרזיכערט, אַז אַזוי איז עס
טאַקע. אוּן נאָכדעם ווי דער פּראָקאָנסוּל האָט צוּ אים אַ וואוּנק
געטאָן צוּ רעדן, האָט פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] געענטפערט:
ווייל איך ווייס, אַז דוּ ביסט שוֹין אַ סַך יאָרן אַ שוֹפט בּיי דעם
דאָזיקן עם, טוּ איך מיך דעריבּער גערן פאַרטיידיקן. וואָרים דוּ
קענסט אויסגעפינען, אַז ס'איז נישט מער ווי צוועלף טעג, זינט
איך האָבּ עוֹלה-רֶגל געווען, תּפִילה צוּ טאָן אין
ירוּשָׁלַיִם. אוּן זיי האָבּן מיך נישט געפוּנען זיך מִתוַוכֵּחַ זיין מיט
עמיצן, אָדער אויפרייצן אַ הָמוֹן, נישט אין דעם בֵּית-הַמִקדש,
נישט אין די שוּלן, אויך נישט אין דער שטאָט. זיי קענען דיר
אויך נישט ברענגען קיין ראַיה וועגן די זאַכן פוּן וועלכע זיי
באַשוּלדיקן מיך אַצינד. נאָר דאָס דאָזיקע בּין איך מיך מוֹדה
פאַר דיר, אַז לויט דעם דֶּרֶךְ, וואָס זיי רופן אָן אַ כיתה, טוּ איך
דינען דעם אלוקים פוּן אוּנדזערע אָבות, אוּן טוּ גלויבּן אין
אַלצדינג, וואָס סע שטייט געשריבּן אין דער תּוֹרה אוּן אין די
נבִיאים; אוּן איך האָבּ בּטָחוֹן צוּ ה', אַז סע וועט זיין
תּחִיַת-הַמֵתים, סיי פוּן די צַדיקים אוּן סיי פוּן די רשָׁעים, וואָס
זיי אַליין טוּען אויך אָננעמען. דעריבּער באַמי איך מיך תָּמיד צוּ
האָבּן אַ טָהוֹר געוויסן פאַר ה' אוּן פאַר מענטשן. אוּן נאָך
עטלעכע יאָר בּין איך געקוּמען צוּ ברענגען פאַר מיין עם נדָבות

אוּן קָרבָּנוֹת; אוּן בִּיי דעם הָאבֶּן זיי מִיך געפוּנען מְטוֹהָרִים אין דעם בֵּית-הַמִקדש, נישט מיט קיין הַמוֹן, אויך נישט מיט קיין געטוּמל; אָבּער דאָרט זענען געווען עטלעכע יִידן פוּן אַסְיָה, וואָס וואָלטן בּאַדאַרפט צוּ זיין דאָ פאַר דיר, אוּן מאַכן די בּאַשוּלדיקוּנג, אוּיב זיי הָאבֶּן עפּעס קעגן מיר. אָדער זאָלן די דאָזיקע מענטשן אַליין זאָגן, וואָסער אַוולה זיי הָאבֶּן געפוּנען, וועָן איך בִּין געשטאַנען פאַר דעם סַנהֶדרין, סיידן עס זאָל זיין פאַר דעם איינעם דָּבָר, וואָס איך הָאבּ אויסגערוּפן, בּעת איך בִּין געשטאַנען צווישן זיי ׃ פוּנוועגן תְּחִיַת-הַמֵתים ווער אין היינט [הַיוֹם] פוּן אייך גענִמשפּט. אוּן פעליקס, ווייל ער הָאט געהאַט מער פִּינקטלעכע יְדִיעות פוּנוועגן דעם דֶּרֶך, הָאט זיי אָפּגעלייגט, אוּן געזאָגט ׃ בּעת ליזיאַס, דער טריבּוּן, וועט אַראָפּקוּמען וועל איך אַנטשיידן אייער עִנין. אוּן ער הָאט בּאַפוילן דעם קֶנטוּריוֹן, אַז ער זאָל געהאַלטן ווערן אוּנטער שמִירה, נאָר הָאבֶּן פריַיהייט, אוּן נישט צוּ פאַרווערן קיינעם פוּן זיינע פריינט אים צוּ בּאַדינען. אוּן אין עטלעכע טעג אַרוּם, איז פעליקס געקוּמען מיט דרוּסילען, זיין אִשָּׁה, וואָס איז געווען אַ בַּת-יִשְׂרָאל, אוּן ער הָאט געשיקט נאָך פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], אוּן הָאט אים אויסגעהערט וועגן דער אֱמוּנה אין רבי מֶלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. אוּן בּעת ער הָאט גערעדט וועגן צֶדֶק, אוּן פְּרִישות, אוּן דעם יום-הַדין, וואָס דאַרף קוּמען, הָאט זיך פעליקס דערשראָקן, אוּן געזאָגט ׃ דוּ מעגסט דאָסמאָל גיין; אוּן אַז איך וועל הָאבֶּן אַ בּאַקוועמערע צייט, וועל איך דיך רופן צוּ מיר. צוּגלַיִך הָאט ער אויך געהאָפט צוּ קריגן געלט פוּן פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], אוּן צוּליבּ דעם הָאט ער אויך אָפט געשיקט נאָך אים, אוּן הָאט מיט אים גערעדט. אוּן נאָכדעם ווי צוויי יאָר זענען אַריבּער, הָאט פּאָרצִיוּס פעסטוּס פאַרנוּמען דאָס אָרט פוּן פעליקסן; אוּן ווייל פעליקס הָאט געוואָלט נוֹשׂא-חֵן זיין בּיי

די יִדן, האָט ער איבערגעלאָזט פאוּלוסן [ר' שָׁאוּל] אין שָׁרשָׁרוֹת.

כה און בּעת פּעסטוס איז געקומען אין לאַנד אַריין, איז ער איז דריי טעג אַרום אַרויפגעגאַנגען פון קֵיסַריה קיין ירושָׁלַיִם. און די ראָשי-כֹּהַנים און די עלטסטע פון די יִדן האָבּן אים מוֹדיע געווען וועגן פּאוּלוסן [ר' שָׁאוּל]: און זיי האָבּן אים געבּעטן, און פאַרלאַנגט, אַז ער זאָל מיט זיי טאָן אַ חֶסֶד, און לאָזן דעם מאַן בּרענגען קיין ירושָׁלַיִם, וויל זיי האָבּן געמאַכט אַ פאַרשווערונג אים צו טייטן אויפן דֶּרֶךְ. און פעסטוס האָט געענטפערט, אַז פּאָוּלוס [ר' שָׁאוּל] ווערט געהאַלטן געפאַנגען אין קֵיסַריה, און אַז ער אַליין איז גרייט צו גיין אַהין בּקָרוב. דעריבּער זאָלן די, האָט ער געזאָגט, וואָס האָבּן צווישן אייך די מאַכט, אַראָפּנידערן מיט מיר, און אויב עס איז פאַראַן עפּעס אַן אומרעכט אין דעם מאַן, זאָלן זיי אים אָנקלאגן. און נאָכדעם ווי ער איז געבליבּן צווישן זיי נישט מער ווי אַכט אָדער צען טעג, האָט ער אַראָפּגענידערט קיין קֵיסַריה; און אויף דעם אַנדערן יוֹם האָט ער זיך געזעצט אויף דעם כִּסֵּא-הַמִשׁפּט, און האָט באַפוילן, מע זאָל בּרענגען פאוּלוסן [ר' שָׁאוּל]. און אַז ער איז געקומען, האָבּן די יִדן, וואָס האָבּן אַראָפּגענידערט פון ירושָׁלַיִם, אים אַרומגערינגלט, און האָבּן געבראכט קעגן אים אַ סַך און שווערע קלאַגעס, וואָס זיי האָבּן נישט געקענט באַווייַזן, מַחמת פּאָוּלוס [ר' שָׁאוּל] האָט אין זיין פאַרטיידיקונג געזאָגט: נישט קעגן דער יִדישן רעליגיע, נישט קעגן דעם בֵּית-הַמִקדש, אויך נישט קעגן דעם קֵיסר האָבּ איך מיט עפּעס געזינדיקט. און אַזוֹיווי פעסטוס האָט געוואָלט נושׂא-חֵן זיין בּיי די יִדן, האָט ער געזאָגט צו פאוּלוסן [ר' שָׁאוּל]: ווילסטו אַרויפגיין קיין ירושָׁלַיִם, און דאָרטן געמִשפּט ווערן פאַר מיר פונוועגן די דאָזיקע זאַכן? און

פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט : איך שטיי פאַרן קֵיסרס כִּסֵּא-הַמִשפּט, וואו איך באַדאַרף געמִשפּט ווערן; די יִידן האָבּ איך נישט געטאָן קיין שום רָעה, ווי אויך דו ווייסט עס זייער גוט. אויבּ איך בין טאָקע אַ רָשע, און האָבּ באַגאַנגען עפּעס, וואָס פאַרדינט מִיתה, זאָג איך מיך נישט אָפּ פון דעם מָוֶת; אויבּ אָבּער ס'איז גאָרניט אֱמת פון יענע זאַכן, אין וואָס די דאָזיקן באַשולדיקן מיך, קאָן קיינער מיך נישט איבּערענטפערן צו זיי. איך וועל מיך צום קֵיסר ! דעמאָלט האָט זיך פעסטוס באַראָטן מיט די יוֹעצים, און האָט געענטפערט : דו האָסט דיך געוועלדט צום קֵיסר; צום קֵיסר זאָלסטו גיין.
און וועט סע זענען אַריבּער עטלעכע טעג, איז געקומען דער מֶלך אַגריפּאַ און בּערניקע קיין קֵיסַריה, און האָבּן אָפּגעגעבּן פעסטוסן גריסע. און אַזוֹיווי זיי זענען דאָרטן פאַרבּליבּן אַ סַך טעג, האָט פעסטוס פאָרגעלייגט פאַר דעם מֶלך פּאָולוסעס [ר' שָׁאוּלס] מִשפּט, אַזוי צו זאָגן: עס איז פאַראַן דאָ איינער אַ מאַן, וועמען פעליקס האָט איבּערגעלאָזט אַ געפאַנגענעם; און בּעת איך בּין געווען אין ירוּשָׁלַיִם, האָבּן די ראָשי-כֹּהנים און די זקֵנים פון די יִידן מיר מוֹדִיע געווען פונוועגן אים, און געבּעטן אַן אורטייל קעגן אים. און איך האָבּ זיי געענטפערט, אַז עס איז נישט דער מִנהג פון די רוימער עמיצן איבּערצוענטפערן, איידער דער באַשולדיקטער שטייט פאַר די באַשולדיקער פָּנים-אֶל-פָּנים, און האָט אַ געלעגנהייט צו פאַרטיידיקן זיך בנוֹגֵע דעם עִנין, וואָס וועט געבּראַכט קעגן אים. דעריבּער, וועל זיי זענען זיך דאָ צוזאַמענגעקומען, האָבּ איך מיך נישט געזאַמט, נייערט האָבּ אויף דעם אַנדערן יוֹם זיך געזעצט אויף דעם כִּסֵּא-הַמִשפּט, און האָבּ באַפוילן, אַז דער מאַן זאָל געבּראַכט ווערן. בּעת די באַשולדיקער זענען אויפגעשטאַנען, האָבּן זיי פונוועגן אים נישט געבּראַכט אַזוינע זאַכן, ווי איך האָבּ

געמיינט; נייערט זיי האָבן געהאַט קעגן אים טַענות פונוועגן זייער אייגענער אֱמונה, און וועגן איינעם יהושע/ישוע, וואָס איז געשטאָרבן, און אויף וועמען פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] זאָגט, אַז ער לעבט. און ווייל איך בין געווען אין סָפֵק וויאַזוי דאָס אויסצופּאָרשטן, האָב איך געפרעגט, צי וואָלט ער וועלן גיין קיין ירוּשָׁלַיִם, און דאָרטן געמִשפּט ווערן בנוֹגֵע די דאָזיקע זאָכן. נאָר אַזוֹיווי פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] האָט פאַרלאַנגט, געהאַלטן צוּ ווערן ביז דעם פּסַק-דִין פון דעם מֶלך, האָב איך באַפוילן, אים צוּ האַלטן ביז איך וועל אים שיקן צום קֵיסר. און אַגריפּאַ האָט געזאָגט צוּ פעסטוסן ׃ איך אַליין וואָלט אויך וועלן הערן דעם מאַן. מָחָר [מאָרגן], האָט ער געזאָגט, וועסטוּ אים הערן. און אויף מָחָר [מאָרגן], בּעֵת אַגריפּאַ און בערניקע זענען געקומען מיט גָּדוֹל פּאַראַד, און זענען אַריַינגעגאַנגען אין די אוֹידיטאָריע, מיט די טריבונען און מיט די חֲשובע מענטשן פון דער שטאָט. און אויף דעם באַפעל פון פעסטוסן, איז פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] אַריַינגעבראַכט געוואָרן. און פעסטוס האָט געזאָגט׃ מֶלך אַגריפּאַ, און אַלע מענטשן, וואָס זענען דאָ מיט אונדז, איר זעט דעם דאָזיקן מאַן, פונוועגן וועמען דער גאַנצער הַמוֹן יִידן האָט מיך געבעטן, סיי אין ירוּשָׁלַיִם און סיי דאָ, און געטאָן שרייען, אַז ער טאָר לענגער נישט לעבן. איך האָב אָבער געפונען, אַז ער איז נישט באַגאַנגען גאָרניט, וואָס פאַרדינט דעם מָוֶת; און אַזוֹיווי ער אַליין האָט זיך געוואַנדט צום קֵיסר, האָב איך באַשלאָסן, אים צוּ שיקן. און הֱיוֹת ווי איך האָב נישט קיין באַשטימטע זאַך צוּ שרייבן וועגן אים צוּ אֲדוֹנֵנוּ, האָב איך אים אַרויסגעבראַכט פאַר אייך, און באַזונדער פאַר דיר, מֶלך אַגריפּאַ, כּדי נאָך דער אויספּאָרשונג, זאָל איך האָבן וואָס צוּ שרייבן. וואָרים עס זעט מיר אויס נישט שֶׂכֶלדיק צוּ שיקן אַ געפאַנגענעם, און צוגלייַך נישט אַנווייַזן די

באַשולדיקונגען קעגן אים.

כו און אַגריפּאַ האָט געזאָגט צו פּאולוסן [ר' שָׁאוּל] : סע ווערט דיר דערלויבט אַליין פאַר דיר צו רעדן. דעמאָלט האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] אויסגעשטרעקט זיין האַנט, און האָט אָנגעהויבן זיין פאַרטיידיקונג : איך האַלט מיך פאַר גליקלעך, מֶלך אַגריפּאַ, וואָס איך קאָן מיך פאַר דיר היינט [הַיּוֹם] פאַרטיידיקן בנוֹגֵע די אַלע זאַכן, אין וועלכע איך ווער באַשולדיקט פון די יִידן; בְּפַרָט, ווייל דו ביסט אַ קענער פון אַלע מִנהָגים און שַׁאלות בּיי יִידן : אַל-כֵּן, בּעט איך דיך, מיך געדולדיק אויסצוהערן. מיין דֶּרֶך אין לעבן, פון מיין יוגנט אָן, וואָס איז געווען פון אָנהייב אָן צווישן מיין אייגענעם עם און אין ירוּשָׁלַיִם, קענען אַלע יִידן, און זיי ווייסן וועגן מיר פון פריער, אויב זיי וואָלטן נאָר וועלן עֵדות זאָגן, אַז איך האָב, לויט דער שטרענגער כיתה פון אונדזער אֱמונה געלעבט ווי אַ פּרושי. און איצט שטיי איך דאָ געמִשפּט צו ווערן פונוועגן דער האָפנונג אין דער הַבטָחה, וואָס ה' האָט מַבטִיחַ געווען אָבוֹתֵינוּ, צו וועלכער אונדזערע צוועלף שבָּטים האָפן צו דערגרייכן, אין דינען ה' מיט כַּוָונה יוֹם און לַיְלָה. און פונוועגן דער דאָיקער האָפנונג בּין איך באַשולדיקט געוואָרן פון די יִידן, אָ מֶלך ! פאַרוואָס ווערט עס בּיי אייך געהאַלטן פאַר אומגלויבלעך, אַז ה' טוט מחַיֶּה-מֵתים זיין ? איך אַליין האָב געטראַכט בּיי מיר, אַז איך דאַרף אַ סַך זאַכן טאָן קעגן דעם נאָמען פון יהושע/ישוע פון נצֶרֶת. און דאָס דאָזיקע האָב איך אויך געטאָן אין ירוּשָׁלַיִם; און איך האָב אויך פאַרשפּאַרט אַ סַך קדוֹשִׁים אין בָּתֵּי כְּלָא, נאָכדעם ווי איך האָב באַקומען רשות פון די ראָשי-כֹּהֲנים; און בּעת מע האָט זיי געהַרגעט, האָב איך מַסכּים געווען צו דעם. און אין אַלע שולן האָב איך זיי אָפט באַשטראָפט, און האָב זיי געצוואונגען צו לעסטערן; און ווייל

איך בין געווען אויף זיי שטאַרק אין כַּעס, האָבּ איך זיי אַפילו נאָכגעיאָגט אין די שטעט פון חוץ-לאָרץ. און בּעת מיין נסִיעה קיין דמֶשֶׂק מיט דעם רשות אוּן בּאַפעל פון די ראָשי-כֹּהַנים, האָבּ איך אין מיטן יוֹם, אָ מֶלך, געזען אויף מיין דֶּרֶךְ אַ אוֹר פון שָׁמַיִם, ליכטיקער ווי די זון, שיינען אַרום מיר אוּן די, וואָס האָבּן געמאַכט די נסִיעה מיט מיר. אוּן בּעת מיר זענען אַלע געפאַלן צוּ דער ערד, האָבּ איך געהערט אַ קוֹל זאָגן צוּ מיר אויף לָשון-קוֹדֶשׁ: שָׁאוּל, שָׁאוּל, פאַרוואָס רוֹדֶפסטוּ מיך? עס איז שווער פאַר דיר זיך צוּ שטויסן קעגן די שטעכערס. אוּן איך האָבּ געזאָגט: ווער בּיסטוּ, אֲדוֹנִי? אוּן הָאָדוֹן האָט געזאָגט: איך בּין יהושע/ישוע, וועמען דוּ רוֹדֶפסט. אָבּער שטיי אויף אוּן שטעל דיך אויף דיינע פיס; וואָרים צוליבּ דעם האָבּ איך מיך אַנטפּלעקט צוּ דיר, כּדי דיך אויסצוּאוויילן פאַר אַ דינער אוּן אַן אֵדות, סיי פוּן דעם וואָס דוּ האָסט געזען, אוּן סיי פוּן דעם, וואָס איך וועל דיך מאַכן זען פוּנוועגן מיר, בּעת איך וועל דיך מַציל זיין פוּן דעם עם אוּן פוּן די עַמָּמים - צוּ וועמען איך דיך שיק, צוּ עפענען זייערע אויגן, אַז זיי זאָלן זיך אוּמקערן פוּן דער חֹשֶׁךְ צוּם אוֹר, אוּן פוּן דער מאַכט פוּן דעם שָׂטן צוּ ה', כּדי זיי זאָלן קריגן סלִיחַת-עוֹנוֹת, אוּן אַ ירושה צווישן די וואָס זענען געהייליקט דוּרך אֱמוּנה אין מיר. עַל-כֵּן, אָ מֶלך אַגריפּאַ, האָבּ איך נישט ווידערשפּעניקט קעגן דער מַרְאֶה מִן הַשָּׁמַיִם, נייערט האָבּ אָנגעזאָגט קוֹדם אין דמֶשֶׂק, דערנאָך אין ירוּשָׁלַיִם, אוּן איבּער דעם גאַנצן אֶרֶץ יהוּדה, אוּן אויך צוּ די עַמָּמים, אַז זיי זאָלן תּשוּבה טאָן אוּן זיך אוּמקערן צוּ ה', אוּן טאָן מַעשִׂים טוֹבים, וואָס זענען רָאוּי פאַר תּשוּבה. צוליבּ דער דאָזיקער סִיבּה האָבּן מיך די יִדן געכאַפּט אין דעם בֵּית-הַמִקדש, אוּן האָבּן מיך געזוכט צוּ טייטן. בּכֵן, ווייל איך האָבּ באַקומען די הילף, וואָס איז פוּן ה', ביז היינט [הַיוֹם], שטיי איך דאָ אוּן זאָג

עדות פאַר קליין אוּן פאַר גָּדוֹל, אוּן זאָג גאָרניט, נייערט נאָר וואָס די נבֿיאים אוּן מֹשה [רבינו] האָבֿן געזאָגט, אַז סע וועט געשען׃ אַז דער רבי מֶלך המָשיחַ דאַרף ליידן, אוּן אַזוֹיווי ער וועט זיין דער ערשטער אויפצושטיין תּחִיַת-הַמֵּתים, וועט ער אָנזאָגן אוֹר, סיי פאַר דעם עם, אוּן סיי פאַר די עֲמָמים.

אוּן בּעת ער האָט אַזוי געהאַלטן זיין פאַרטיידיקונג, האָט פעסטוּס געזאָגט אויף אַ הויך קוֹל ׃ דוּ בּיסט משוּגע, פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל]; דיין גָּדוֹל געלערנטקייט טרייַבּט דיך צוּ משוּגַעת. אָבּער פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט׃ איך בּין נישט משוּגע, זייער חָשוּבער פעסטוּס, נייערט איך רער דעם ניכטערן אֱמת. וואָרים דער מֶלך ווייסט פוּנוועגן די דאָזיקע זאַכן, אוּן צוּ אים רער איך פריי; וואָרים איך בּין איבּערצייגט, אַז קיינע פוּן די דאָזיקע זאַכן זענען פאַרהוילן פוּן אים; וואָרים דאָס איז נישט געטאָן געוואָרן אין אַ ווינקל. מֶלך אַגריפּאַ, גלויבּסטוּ די נבֿיאים׃ איך ווייס, אַז דוּ גלויבּסט. אוּן אַגריפּאַ האָט געזאָגט צוּ פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] ׃ סע פעלט נישט קיין סַך, אוּן דוּ איבּערערעדסט מיך צוּ ווערן אַ משיחיסט ׃ אוּן פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט׃ הַלוואַי, ה' זאָל העלפן, צי מיט אַ בּיסל, אָדער מיט אַ סַך, נישט נאָר דוּ אַליין, נייערט אויך אַלע, וואָס הערן מיך היינט [הַיוֹם], זאָלן ווערן אַזוינע ווי איך בּין - הוּץ די דאָזיקע שָׁרְשָׁרוֹת.

אוּן דער מֶלך איז אויפגעשטאַנען, אוּן דער פּראָקאָנסוּל, אוּן בּערניקע, אוּן די, וואָס זענען מיט זיי געזעסן; אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן זיך צוּריקגעצויגן, האָבּן זיי געזאָגט איינער צוּם אַנדערן ׃ דער דאָזיקער מאַן האָט גאָרניט געטאָן, וואָס פאַרדינט מִיתה, אָדער שָׁרְשָׁרוֹת. אוּן אַגריפּאַ האָט געזאָגט צוּ פעסטוּסן ׃ דער דאָזיקער מאַן וואָלט געקענט באַפרייט ווערן, ווען ער וואָלט זיך נישט געוואָנדט צוּם קֵיסר.

כז און נאָכדעם ווי עס איז באַשלאָסן געוואָרן, אַז מיר זאָלן אָפּפאָרן קיין איטאַליע, האָבּן זיי איבּערגעענטפערט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] און עטלעכע אַנדערע געפאַנגענע צוּ אַ הויפּטמאַן מיטן נאָמען יוּלִיוּס, פון דער אָוגוּסטישן קאָהוֹרטע. און בּעת מיר האָבּן זיך אַרייַנגעזעצט אין אַ שיף פון אַדראַמיטיע, וואָס איז געווען גרייט צוּ פאָרן צוּ די מקוֹמות אויף דעם בּרעג פון אַסְיָה, זענען מיר אַרויסגעפאָרן אין יַם אַריין, און מיט אונדז איז געווען אֲרִיסְטַרְכוֹס, אַ מאַקעדאָניער פון טעסאַלאָניקע. און דעם אַנדערן יוֹם זענען מיר אָנגעקוּמען קיין צִידוֹן; און יוּלִיוּס האָט בּאַהאַנדלט פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל] פרייַנטלעך, און האָט אים דערלויבּט צוּ גיין צוּ זיינע פריינט און זיך דערקוויקן. און אַז מיר זענען אַרויסגעפאָרן פון דאָרטן אין יַם אַריין, זענען מיר געפאָרן אין די סבִיבות פון קיפּרוּס, מַחמת די ווינטן זענען געווען אַנטקעגן. און נאָכדעם ווי מיר זענען אַריבּערגעפאָרן דעם יַם בּיי קיליקיע און פאַמפיליע זענען מיר געקוּמען קיין מירע אין ליקיע. און דאָרטן האָט דער קֶנטוּריוֹן געפוּנען אַ שיף פון אַלעקסאַנדריע, וואָס איז געפאָרן קיין איטאַליע; און ער האָט אונדז אַרייַנגעזעצט אין איר. און נאָכדעם ווי מיר זענען אַ סַך טעג פּאַמעלעך געפאָרן, זענען מיר אָנגעקוּמען מיט שווערִיקייט קעגנאיבּער קנידוֹס, און ווייל דער ווינט האָט אונדז ווייטער נישט געלאָזט, זענען מיר געפאָרן אין דער סבִיבה פון קרעטאַ, קעגנאיבּער סאַלמאָנע. און אַז מיר זענען עס מיט שווערִיקייט פאַרבּייַגעפאָרן, זענען מיר געקוּמען צוּ אַ פּלאַץ, וואָס האָט געהייסן: שיינער האַפן, און נאָענט דערבּיי איז געווען די שטאָט לאַסאַיאַ. און נאָכדעם ווי אַ היפּשע צייט איז אַריבּער, און די נסִיעה איז איצט געווען געפערלעך, מַחמת יום כִּיפּוּר איז אויך שוֹין געווען פאַרבּיי, האָט פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] זיי געוואָרנט, און געזאָגט: מענטשן, איך זע, אַז די נסִיעה וועט זיין מיט נִיזוק

אוּן אַ סַך שאַדן, נישט נאָר פּאַר דער מַשׂא אוּן דער שיף, נייערט
אויך פּאַר אוּנדזער לעבּן. אָבּער דער קֶנטוּריוֹן האָט זיך
צוּגעהאָרכט מער צוּם שטייַערמאַן אוּן צוּ דעם בַּעל-הַבַּיִת פּוּן
דער שיף, אייִדער צוּ דעם, וואָס פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט געזאָגט.
אוּן ווייל דער האַפן איז נישט געווען צוּגעפּאַסט דאָרטן
איבּערצוּאווינטערן, האָבּן די מערסטע געראָטן, פּוּן דאָרטן
אָפּצוּפּאָרן אין יַם אַריין, אֶפשר וועט זיי געלינגען צוּ קוּמען קיין
פּעניקס, אַ האָפן אין קרעטאַ, וואָס איז קעגן צָפוֹן-מִזרח אוּן
דָרום-מִזרח, אוּן דארטן איבּערצוּאווינטערן. אוּן בּעת דער
דָרום-ווינט האָט מילד געבּלאָזן, אוּן זיי האָבּן געמיינט, אַז זיי
האָבּן דערגרייכט זייער צוועק, האָבּן זיי אויפגעהויבּן דעם
אַנקער אוּן זענען געפּאָרן לעבּן קרעטאַ, נאָענט בּיים בּרעג.
נישט לאַנג נאָכדעם אָבּער האָט אויסגעבּראָכן דאָרטן אַ
שטורעמווינט, וואָס ווערט גערופּן עֶוראַקילוֹן; אוּן אַז די שיף
איז געכאַפּט געוואָרן, אוּן האָט נישט געקענט בּיַישטיין דעם
ווינט, האָבּן מיר זיך אים אוּנטערגעגעבּן אוּן זענען געטריבּן
געוואָרן. אוּן בּעת מיר זענען געפּאָרן אין דער סבִיבה פּוּן אַ
קליינעם אינזל מיטן נאָמען קלאָודאַ, האָבּן מיר קוים מיט
שווועריקייט געקענט איַינהאַלטן די שיף. אוּן נאָכדעם ווי זיי
האָבּן זי אַרויפגעצויגן, האָבּן זיי גענוצט מיטלען כּדי
אוּנטערצוּגאַרטלען די שיף; אוּן ווייל זיי האָבּן מוֹרא געהאַט,
טאָמער וועלן זיי אַרויף אויף דעם זאַמד, האָבּן זיי
אַראָפּגעלאָזט די זעגלען, אוּן זענען אַזוי געטריבּן געוואָרן. אוּן
בּעת מיר האָבּן שווער געקעמפט מיט דעם שטורעם, האָבּן זיי
אויף דעם אַנדערן יוֹם אָנגעהויבּן אַרויסצוּאוואַרפן די מַשׂא פּוּן
דער שיף; אוּן דעם דריטן יוֹם האָבּן זיי מיט זייערע אייגענע
הענט אַרויסגעוואָרפן די כֵּלים פּוּן דער שיף. אוּן נאָך אַ סַך
טעג, ווען נישט די זוֹן, אוּן נישט די שטערן האָבּן זיך בּאַוויזן, אוּן

אַ שטאַרקער שטורעמווינט האָט זיך פאַרלייגט אויף אונדז, האָט זיך בײַ אונדז אָפּגעלאָזט יעדע האָפנונג ניצול צו ווערן. און אַזוי ווי מע האָט שוין לאַנג נישט געהאַט געגעסן, האָט זיך פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] געשטעלט צווישן זײ, און האָט געזאָגט: חֲבֵרים, הַלוַאי וואָלט איר זיך געווען צוגעהאָרכט צו מיר, און נישט געווען אַרויספאָרן פון קרעטאַ, וואָלט אונדז נישט געטראָפן דער דאָזיקער ניזוק און הֶיזק. און איצט ראָט איך אייך צו זיין פעסט און געשטאַרקט; וואָרים סע וועט נישט פאַרלוירן ווערן קיין נֶפש פון צווישן אייך, נייערט נאָר די שיף אַליין. וואָרים היינטיקע לַיְלָה איז בײַ מיר געשטאַנען אַ מַלאַך פון ה', וועמעס איך בין, און וועמען איך דין; און ער האָט געזאָגט: האָב נישט קיין מורא, פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], דו מוזסט שטיין פאַר דעם קֵיסר; און זע, ה' האָט דיר באַווילקט די אַלע, וואָס פאָרן מיט דיר. דעריבער, חֲבֵרים, זייט פעסט און געשטאַרקט; וואָרים איך בין בטוּחַ אין ה', אַז סע וועט זיין טאַקע אַזוי, ווי עס איז צו מיר געזעדט געוואָרן. מיר מוזן אָבּער פאַרוואָרפן ווערן אויף ערגעץ אַן אינזל. און בּעת ס'האָט גענעענט די פערצנטע לַיְלָה, און מיר זענען געטריבן געוואָרן אַהער און אַהין אין דעם יַם פון אַדריאַ, האָבן די שיפסלייט דערפילט אין מיטן פון דער לַיְלָה, אַז זיי דערנענטערן זיך צו עפּעס אַ לאַנד. און זיי האָבן אַראָפּגעלאָזט דאָס זינקבּלײַ, און האָבן געפונען צוואַנציק קלאַפטער טיף; און אַ שטיקל דֶּרֶךְ וווייטער האָבן זיי ווידער אַמאָל אַראָפּגעלאָזט דאָס זינקבּלײַ, און האָבן געפונען פופצן קלאַפטער טיף. און ווייל זיי האָבן מורא געהאַט, טאָמער וועלן מיר זיך אָנשלאָגן אָן פעלזן, האָבן זיי אַראָפּגעלאָזט פיר אַנקערס פון הינטער דער שיף, און האָבן געהאָפט אויף יום. און בּעת די שיפסלייט האָבן געוואָלט אַנטלויפן פון דער שיף, און האָבן שוין געהאַט אַראָפּגעלאָזט

דאָס שיפל אין יַם אַריין, גלייד ווי זיי וואָלטן וועלן אַראָפלאָזן אַנקערס פון דעם פאָדערטייל פון דער שיף, האָט פאָוולוס [ר' שָׁאוּל] געזאָגט צום קָנטוריוֹן און צו די זעלנער: אויר וועט זיך נישטראַטעווען זיין, סיידן די דאָזיקע וועלן פאַרבלייַבן אויף דער שיף. דעמאָלט האָבן די זעלנער אָפגעשניטן די שטריק פון דעם שיפל, און האָבן עס גענאָזט אַראָפפאַלן. און בשַׁעת סע האָט אָנגעהויבן צו טאָגן, האָט פאָוולוס [ר' שָׁאוּל] זיי אַלע געבעטן צו נעמען עפּעס עסן, און געזאָגט: עס איז היינט [הַיּוֹם] דער פערצנטער יום, אַז אויר וואָרט און פאַסט, און האָט גאָרניט פאַרזוכט. עַל-כֵּן, בעט איך אייך, אויר זאָלט עפּעס נעמען צו עסן; ווייל דאָס איז פאַר אייער רעטונג; וואָרים קיינעם פון אייך וועט נישט פאַרלוירן גיין קיין האָר פון זיין קאָפּ. און נאָכדעם ווי ער האָט דאָס געזאָגט, האָט ער גענומען לֶחֶם, און האָט געדאַנקט ה' פאַר זיי אַלע, און ער האָט עס צעבראָכן און אָנגעהויבן צו עסן. דעמאָלט האָבן זיי זיך אַלע געשטאַרקט, און האָבן אַליין אויך גענומען עסן. [און מיר זענען געווען בסַך-הַכּל אין דער שיף צוויי הונדערט זעקס און זיבעציק נפָשות.] און אַז זיי האָבן זיך אָנגעגעסן צו דער זעט, האָבן זיי לייכטער געמאַכט די שיף, און האָבן אַרויסגעוואָרפן דעם חִטָּה אין יַם אַריין. און אַז ס'איז געוואָרן יום, האָבן זיי נישט דערקענט דאָס לאַנד, זיי האָבן אָבער באַמערקט אַ בוכטע מיט אַ ברעג, און זיי האָבן באַשלאָסן, אויב מעגלעך, דאָרטן צוצופירן די שיף. און אַז זיי האָבן אָפּגעשניטן די אַנקערס, האָבן זיי געלאָזט זיי אין יַם, און אין דער זעלבער צייט האָבן זיי אָפּגעבונדן די שטריק פון די רודערס, און אַז זיי האָבן אַרויפגעצויגן דעם פאָדערזעגל פאַרן ווינט, האָבן זיי זיך פאַרנומען צום ברעג צו. און אַז זיי האָבן זיך אָנגעשלאָגן אויף אַן אָרט, וואו צוויי יַמען באַגעגענען זיך, זענען זיי פאַרפאָרן מיט

דער שיף אויף דעם באָדן; אוּן דער פאָדערטייל פוּן דער שיף האָט זיך אָנגעשטויסן אוּן איז געבליבן אומבאַוועגלעך, דער הינטערשטער טייל אָבער האָט זיך אָנגעהויבן ברעכן דורך דעם שלאָגן פוּן די כוואַליעס. אוּן די זעלנער האָבן בדֵּעה געהאַט צוּ טייטן די געפאַנגענע, טאָמער וועט עמיצער פוּן זיי אַוועקשווימען אוּן אַנטלויפן. אָבער דער קֶנטוריוֹן וויל ער האָט געוואָלט מַציל זיין פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], האָט זיי אָפּגעהאַלטן פוּן זייער דֵּעה, אוּן האָט באַפוילן, אַז די, וואָס קענען שווימען, זאָלן אַראָפּשפּרינגען פוּן דער שיף, אוּן קוֹדם צוּקומען צוּ דער יַבָּשה, אוּן די איבעריקע, טייל אויף ברעטער, אוּן טייל אויף אַנדערע זאַכן פוּן דער שיף. אוּן אַזוי האָבן זיך אַלע גערַאטעוועט אויף דער יַבָּשה.

כח

אוּן נאָכדעם ווי מיר זענען גערַאטעוועט געוואָרן, זענען מיר געוואָר געוואָרן, אַז דער איזנל הייסט מעליטע. אוּן די נָכרים האָבן אוּנדז אַרויסגעוויזן נישט קיין פָּשוטן חֶסֶד; וואָרים זיי האָבן אָנגעצוּנדן אַ אֵש, אוּן האָבן אוּנדז אַלע אויפגענוּמען צוּליבּ דעם גֶּשֶׁם, וואָס האָט געהאַלטן אין אַראָפּקוּמען, אוּן צוּליבּ דער קעלט. אוּן בעת פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט צוּנויפגעזאַמלט אַ בּינטל ריטלעך אוּן האָט זיי אַרויפגעלייגט אויף דעם אֵש, איז אַרויס אַ שלאַנג צוּליבּ דער היץ, אוּן האָט זיך אָנגעכאַפּט אָן זיין האַנט. אוּן אַז די נָכרים האָבן דערזען דעם שֶׁרֶץ הענגען אויף זיין האַנט, האָבן זיי איינער צוּם אַנדערן געזאָגט: דער דאָזיקער מאַן איז אַוודאי אַ רוֹצֵחַ, אוּן הַגַּם ער האָט זיך מַציל געווען פוּן דעם יַם, טוּט אים אָבער די גערעכטיקייט נישט לאָזן לעבן. נאָר ער האָט אָפּעטרעסלט דעם שֶׁרֶץ אין אֵש אַריין, אוּן ס'האָט אים גאָרניט געשאַדט. אוּן זיי האָבן דערוואַרט, אַז ער זאָל געשוואָלן וועלן,

אָדער פלוצים אַנידערפאַלן מָוֶת; נאָר וועט זיי האָבן לאַנג
געוואַרט אוּן געזעגן, אַז אים איז קיין שום רָעָה נישט געשען,
האָבן זיי געענדערט זייער מיינונג, אוּן געזאָגט, אַז ער איז אַ
ג-ט. אוּן אין דער שכֶנות פוּן יענעם אָרט זענען געווען
לענדעריַען, וואָס האָבן געהערט צוּ דעם עלטסטן פוּן דעם
אינזל, וואָס האָט געהייסן פובליוּס; ער האָט אונדז
אויפגענומען, אוּן האָט אונדז פריַינטלעך אונטערהאַלטן דריי
טעג. אוּן פובליוּסנס אָב איז גראָד געלעגן קראַנק אויף פיבער
אוּן לאַקסיר; אוּן פאָולוּס [ר' שָׁאוּל] איז צוּ אים אַריַינגעגאַנגען,
אוּן איז מִתפַּלֵל געווען, אוּן בּעת ער האָט אַרויפגעלייגט אויף
אים זיינע הענט, האָט ער אים אויסגעהיילט. אוּן נאָכדעם ווי
דאָס איז געשען, זענען געקומען אויך די איבעריקע, וואָס האָבן
אויף דעם אינזל געהאַט חוֹלאַתן, אוּן זענען געהיילט
געוואָרן. זיי האָבן אונדז אויך אָנגעטאָן אַ סַך כָּבוד, אוּן ווען
מיר זענען אָפּגעפאָרן, האָבן זיי אונדז פאַרזאָרגט מיט וואָס מיר
האָבן זיך געניטיקט. אוּן אין דריי חֳדָשים אַרוּם זענען מיר
אָפּגעפאָרן אין אַ שיף פוּן אַלעקסאַנדריע, וואָס האָט
איבערגעוווינטערט בּיי דע אינזל; איר צייכן [אוֹת] איז געווען די
צווילינג-אַחִים. אוּן אַז מיר האָבן געגרייכט סיראַקוּס, זענען
מיר דאָרטן פאַרבליבן דריי טעג. אוּן פוּן דאָרטן האָבן מיר
געמאַכט אַ קריַיז אוּן זענען אָנגעקומען קיין רעגיום; אוּן אין אַ
יוֹם אַרוּם האָט זיך אויפגעהויבן אַ דָרום-ווינט, אוּן אויף דעם
אַנדערן יוֹם זענען מיר אָנגעקומען קיין פוּטעאָלי. דאָרטן האָבן
מיר געפוּנען אַחִים, אוּן זענען געבּעטן געוואָרן, צוּ בּאַרַיֵה מיט
זיי זיבּן טעג; אוּן נאָכדעם זענען מיר געקומען קיין
רוים. אוּן פוּן דאָרטן זענען די אַחִים, בּעת זיי האָבן געהערט
פוּנוועגן אונדז, אונדז געקומען בּאַגעגענען בּיי דעם מאַרק אַפּיוּס
אוּן די דריי אַכסַניות. וועט פאָולוּס [ר' שָׁאוּל] האָט זיי דערזען,

האָט ער געדאַנקט ה', אוּן האָט זיך געשטאַרקט. אוּן וועָן מיר זענען אַריַינגעקומען קיין רוים, האָט פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] באַקומען דערלויבעניש צוּ וואוינען פאַר זיך, מיט דעם זעלנער, וואָס האָט אים באַוואַכט. אוּן עס איז געווען, אַז אין דריי טעג אַרום האָט ער צונויפגערופן די עלטסטע פוּן די יִידן; אוּן אַז זיי זענען זיך צוזאַמענגעקומען, האָט ער צוּ זיי געזאָגט: מענטשן אַחִים, הַגַם איך האָב גאָרניט געטאָן קעגן דעם עם, אָדער די מִנהָגים פוּן אוּנדזערע אָבות, בּין איך דאָך איבּערגעענטפערט געוואָרן פוּן ירוּשָׁלַיִם אַ געפאַנגענער אין די הענט פוּן די רוימער. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן מיך חוֹקר-ודוֹרש געווען, האָבּן זיי מיך געוואָלט פריי לאָזן, מַחמת עס איז נישט געווען קעגן מיר קיין שוּם גרונט פאַר מִיתה. אוּן וועָן די יִידן האָבּן אײַנגעוועָנדט קעגן דעם, בּין איך געצוואוּנגען געווען צוּ וועָנדן זיך צוּם קֵיסר; נישט, ווייל איך האָב געוואָלט אין עפּעס באַשוּלדיקן מיין עם. פוּנוועגן דער דאָזיקער סִיבּה האָב איך אייך דעריבּער געבּעטן צוּ זען, אוּן מיט אייך צוּ רעדן; ווָאָרים פוּנוועגן דער תִּקְוָה פוּן יִשְׂרָאל בּין איך געבּונדן מיט דער דאָזיקער קייט. אוּן זיי האָבּן צוּ אים געזאָגט: מיר האָבּן נישט באַקומען פוּן יהוּדה קיין בּריוו פוּנוועגן דיר, אוּיך איז קיינער נישט פוּן די אחים געקומען אַהער אוּן האָט דערציילט, אָדער געזאָגט עפּעס רָעָה פוּנוועגן דיר. מיר ווילן אָבּער הערן פוּן דיר, וואָס דוּ דענקסט; ווָאָרים בּנוֹגֵע דער דאָזיקער כיתה, איז עס אוּנדז באַקאַנט, אַז אוּמעטוּם ווערט געריעדט קעגן איר. אוּן נאָכדעם ווי זיי האָבּן אים באַשטימט אַ יוֹם, זענען זיי געקומען צוּ אים אין זייַן אַכסַניא אין אַ גרויסער צאָל; אוּן ער האָט פאַר זיי דערקלערט דעם עִנין פוּן אין דער פרי בּיז לַיְלָה, אוּן האָט עֵדות געזאָגט וועגן דעם מַלכוּת ה', אוּן זיי איבּערצייגט בּנוֹגֵע יהושע/ישוע, סיי פוּן תּוֹרת-מֹשה [רבינו] אוּן סיי פוּן די נבִיאים.

אוּן טייל האָבּן געגלויבּט די רייד, וואָס זענען גערעדט געוואָרן, אוּן די אַנדערע האָבּן נישט געגלויבּט. אוּן אַזוֹיווי זיי זענען צווישן זיך נישט אייניק געווען, זענען זיי אַוויקגעגאַנגען, נאָכדעם ווי פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט נאָך געזאָגט איין וואָרט : גוּט האָט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ גערעדט דוּרך ישַׁעיָה הַנָּביא צוּ אייערע אָבות: גיי צוּ דעם דאָזיקן עם אוּן זאָג : הערן וועט איר הערן, אָבּער נישט פאַרשטיין, אוּן זען וועט איר זען, אָבּער נישט בּאַנעמען. וואָרים דאָס לֵב פוּן דעם דאָזיקן עם איז געוואָרן פעט, אוּן זייערע אויערן זענען שווער פוּן צוּ הערן, אוּן זייערע אויגן האָבּן זיי פאַרמאַכט, טאָמער וועלן זיי זען מיט זייערע אויגן, אוּן פאַרשטיין מיט זייער לֵב, אוּן הערן מיט זייערע אויערן, אוּן תְּשוּבה-טוּן, אוּן איך וועל זיי היילן [ישעיה ו, ט-י].

בּכֵן, זייט וויסן, אַז די דאָזיקע ישוּעה פוּן ה' ווערט געשיקט צוּ די אוּמות-הָעוֹלם; אוּן זיי וועלן הערן. אוּן נאָכדעם ווי ער האָט דאָס געזאָגט, זענען זיך די ייִדן פוּנאַנדערגעגאַנגען, אוּן האָבּן זיך אַ סַך מִתווַכֵּחַ געווען צווישן זיך. אוּן ער איז פארבליבן צוויי גאַנצע יאָר אין זיין אייגענער געדוּנגענער דִירה, אוּן האָט אויפגענוּמען אַלע, וואָס זענען אַרייַנגעגאַנגען צוּ אים, אוּן האָט אָנגעזאָגט דאָס מַלכות ה', אוּן געלערנט בּנוֹגֵע הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע מיט דער גאַנצער מוּטיקייט, אוּן קיינער האָט אים נישט פאַרווערט.

רומ'

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], אַן עֶבֶד פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, בּאַרוּפן צוּ זיין אַ שלִיחַ, אויסגעשיידט פאַר דער בּשׂוּרת הגאוּלָה פוּן ה'. וואָס ער האָט מַבטִיחַ געווען פוּן פריער דוּרך זיינע נבִיאים אין די כִּתבֵי-הַקוֹדֶשׁ, פוּנוועגן זיין זוּן

[דער זון פון דער אויבערשטער], וואָס איז געבוירן געוואָרן פון דעם זֶרַע דָוִדן, לויט דעם פלייש, און וואָס איז באַוויזן צו זיין דער זון פון דער אויבערשטער מיט שטאַרקייט, לויט דעם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, דורך זיין אויפשטיין תְּחִיַּת-הַמֵּתים; פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, דורך וועמען מיר האָבן מקַבּל געווען חֶסֶד און שלִיחוּת, אויפצושטעלן געהאָרכזאַמקייט פון אֱמוּנה צווישן אַלע אומות, פון זיין נאָמענוועגן, צווישן וועלכע אויך איר זענט באַרופן פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע; צו אַלע, וואָס זענען אין רוים, געליבטע פון ה', באַרופן צו זיין קדוֹשִׁים; חֶסֶד צו אייך און שָׁלום פון ה', אלוקים אָבִינוּ, און הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. קוֹדם כל דאַנק איך מיין אלוקים דורך רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פאַר אייך אַלע, מַחמת מע רעדט פונוועגן אייער אֱמוּנה אין דער גאַנצער וועלט. וואָרים ה' איז מיין אֵדות, וועמען איך דין אין מיין רוּחַ דורך דער בשׂוּרת הגאולָה פון זיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער], אַז איך דערמאָן אייך כּסֵדר, און תָּמיד אין מיינע תּפִילות טו איך בעטן, אֶפשר וועט מיר סוֹף-כָּל-סוֹף באַשערט זיין צו קומען צו אייך דורך דעם רָצון ה'. וואָרים איך באַגער אייך צו זען, כּדי איך זאָל אייך קענען צוטיילן עפּעס אַ גייסטיקע מַתָּנה, כּדי אייך צו שטאַרקן, דאָס הייסט, אַז איך זאָל מיט אייך אינאיינעם געטרייסט ווערן, יעדער איינער פון אונדז דורך דעם אַנדערנס אֱמוּנה, אייערע און מיינע. און איך וויל אַז איר זאָלט וויסן, אַחִים, אַז אַ סַך מאָל האָבּ איך בּדֵעה געהאַט צו קומען צו אייך [און בין לעֵת-עַתּה געשטערט געוואָרן], בִּכדֵי איך זאָל אויך צווישן אייך האָבן וואָסערע פרוכט, אַזוי ווי צווישן די איבעריקע אומות. איך בין אַ בַּעל-חוֹב צו די גריכן און צו די איבעריקע נָכרים, צו די חכָמים און צו די נאַראָנים; אַזוי, אַז אויף וויפל ס'איז געווענדט אין מיר, בין איך גרייט צו פראָקלאַמירן די

בשׂורת הגאולָה אויך צו אייך, וואָס געפינט זיך אין רוים.
וואָרים איך שעם מיך נישט מיט דער בשׂורת הגאולָה; מַחמת זי
איז די גבורה ה' פאַר אַ דערלייזונג פון יערן איינעם, וואָס
גלריבט ׃ קודם-כּל פאַר דעם ייִד, און אויך פאַר דעם
גוֹי. וואָרים אין איר ווערט אַנטפלעקט צֶדֶק [דנ' ט, כד; ברא'
טו, ו] ה' פון אֱמונה צו אֱמונה, ווי סע שטייט געשריבן ׃ "וְצַדִּיק
בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה" [חבקוק ב,ד]. וואָרים דער גרימצאַרן פון ה'
ווערט אַנטפלעקט פון שָׁמַיִם אַנטקעגן דער גאַנצער רָעָה אוּן
אומגערעכטיקייט פון מענטשן, וואָס שטערן דעם אֱמת מיט
זייער אומגערעכטיקייט. מַחמת דאס, וואָס מע קען וויסן וועגן
ה', איז אַנטפלעקט אין זיי, וואָרים ה' האָט עס אַנטפלעקט צו
זיי. וואָרים די פאַרהוילענע זאַכן פון אים, ווערן קלאַר געזען,
זינט דער באַשאַפונג פון דער וועלט וויל זיי ווערן באַנומען
דורן די זאַכן, וואָס זענען געמאַכט געוואָרן, דהַיינא, זיין
אייביקע שטאַרקייט אוּן געטלעכקייט, כדי זיי זאַלן זיין אַן אַ
פאַרענטפערונג; מַחמת דעם, הַגַם זיי האַבן געקענט ג-ט, האַבן
זיי אים נישט פאַרהערלעכט ווי ג-ט אָדער אים געדאַנקט,
נייערט זענען געוואָרן נאַריש אין זייערע מַחשָׁבות, אוּן זייער
אומפאַרשטענדיק לֵב איז פאַרפינצטערט געוואָרן. בעת זיי
האַבן זיך אַרויסגעגעבן פאַר חֲכָמים, זענען זיי געוואָרן נאַראָנים,
אוּן האַבן פאַרביטן דעם כָּבוד פון דעם אומשטאַרבלעכן
אלוקים אויף דער געשטאַלט פון אַן אָפּבילד פון אַ
שטאַרבלעכן מענטשן, אוּן פון פייגל, אוּן פירפיסיקע חַיות, אוּן
רעפּטיליעס. דעריבער האָט זיי אלוקים איבערגעענטפערט אין
די תַּאוות פון זייערע לְבָבוֹת צו טומאה, צו פאַראומווערדיקן
זייערע לײַבער צווישן זיך אַליין, מַחמת זיי האַבן פאַרביטן
דעם אֱמת פון אלוקים אויף אַ שקר, אוּן האַבן פאַרהערלעכט
אוּן געדינט ליבערשט הַנּוֹצָר, איידער הַיּוֹצֵר, הקדוש בָּרוּך הוא

לעולמים. אָמֵן.

דעריבער האָט זיי אלוקים איבערגעענטפערט צו אומווערדיקע תַּאוות; וואָרים זייערע נְשים האַבן פאַרביטן דעם נאַטירלעכן באַדאַרף אויף דעם, וואָס איז קעגן דער טֶבע. אוּן אַזוי אויך האַבן הַגְּבָרים פאַרלאַזט דעם נאַטירלעכן באַדאַרף פוּן דעם אִשָּׁה, אוּן האַבן געברענט אין זייערע תַּאוות איינער צום אַנדערן; זכָרים מיט זכָרים האַבן געטאַן אומווערדיקייט, אוּן האַבן אין זיך אַליין באַקומען דעם פולן שׂכַר פוּן זייער טָעות. אוּן אַזוי ווי זיי האַבן פאַראַכט ג-ט אין זייער דערקענטעניש, האָט זיי ג-ט איבערגעענטפערט דעם פאַרדאָרבענעם פאַרשטאַנד, צו טאָן דאָס, וואָס מע טאָר נישט. וואָרים זיי זענען פול מיט יעדער אומגערעכטיקייט, רָעָה, גיַיציקייט, בייֶזווילִיקייט, פול מיט קִנאה, רצִיחה, קריג, שֶׁקר, רמָאות, פִּליאָטקעס, רכִילות-טרייבער, שׂוֹנאים פוּן ה', הוּצפֶּהדיק, גַאווֶהדיק, באַרימערישׁ, פאַרטראַכטער פוּן רְשעוּתדיקייטן, ווידערשפּעניק קעגן הוֹרים, אָן פאַרשטענדעניש, בְּרִית-ברעכער, ליבלאָזע, אומרַחמנוּתדיקע; וואָס הַגַּם זיי ווייסן דעם מִשפּט פוּן ה', אַז די וואָס טוען אַזעלכע זאַכן, זענען חַייב-מִיתה, טוען נישט נאָר דאָס זעלבע, נייערט זענען אויך מַסכּים מיט די, וואָס טוען דאָס.

ב דעריבער ביסטוּ אָן אָ פאַרענטפערונג, אָ בַּר אֱנָשׁ, ווער דוּ זאָלסט נישט זיין, וואָס טוּסט מִשפּטן; וואָרים מיט דעם, וואָס דוּ מִשפּטסט אַן אַנדערן, פאַרמִשפֶּטסטוּ דיך אַליין, וואָרים דוּ, וואָס מִשפֶּטסט, טוּסט די זעלבע זאַכן. אוּן מיר ווייסן, אַז דער מִשפּט פוּן ה' טוּט באֱמֶת קוּמען איבער די, וואָס טוען אַזעלכע זאָכן. אוּן מיינסטוּ טאַקע, אָ בַּר אֱנָשׁ, וואָס טוּסט מִשפּטן די, וואָס טוען אַזעלכע זאָכן, אוּן טוּסט דאָס זעלבע, אַז דוּ וועסט אַנטרינען דעם מִשפּט ה' ? אָדער טוּסטוּ מבַזה זיין די

אַשִׁירות פּון זיין גוטסקייט, און סַבלָנות, און
צוריקגעהאַלטנקייט, און ווייסט נישט, אַז די גוטסקייט פּון ה'
פירט דיך צו תּשובה ? אָבּער מיט דיין האָרטנעקיק און
פאַרעקשנט לֵב זאַמלסטו אָן פאַר דיר גרימצאָרן אויף דעם יוֹם
פּון גרימצאָרן, און די הִתְגַּלּוּת פּון דעם גערעכטן מִשפּט פּון ה',
וואָס וועט פאַרגעלטן יעדן איינעם לויט זיינע
מַעשׂים: פאַר די, וואָס דורך געדולד און מַעשׂים-טובים
חֲסִידוּת, אָדער מְדַקדְּקִים בּמִצווֹת תָּמִים [רָאוּי שׂכַר, שש מאות
ושלש עשרה מצות נאמרו לו למשה, מכות כג] וואַרטן אויף
כּבוד, און כָּבוד, און אומשטאַרבּלעכקייט, חַיֵּי
עוֹלם; פאַר די אָבּער, וואָס זענען וויידערשפּעניק און געהאָרכן
נישט דעם אֱמת, נייערט געהאָרכן אומגערעכטיקייט, וועט זיין
צאָרן און גרימצאָרן, יסורים און באַדרענגענישׁ אויף יעדער
מענטשליעכער נשָׁמה, וואָס טוט רָעָה, קוֹדם-כָּל אויף דעם יִד,
און אויך אויף דעם גוי; אָבּער כבוד און כָּבוד און שלום פאַר
יעדן בַּר אֱנָשׁ, וואָס טוט גוטס, קוֹדם-כָּל פאַר דעם יִד, און
אויך פאַר דעם גוי; וואָרים ה' איז נישט קיין נוֹשׂא-פָּנים.
וואָרים אַלע, וואָס האָבּן געזינדיקט אָן דער תּוֹרה, וועלן אויך
פאַרלוירן ווערן אָן דער תּוֹרה, און אַלע, וואָס האָבּן געזינדיקט
מיט דער תּוֹרה, וועלן געמִשפּט ווערן דורך דער תּוֹרה. וואָרים
נישט די, וואָס הערן די תּוֹרה, זענען גערעכט פאַר ה', נייערט די,
וואָס זענען מקַיים די תּוֹרה, וועלן זיין געערעכטפאַרטיקט. בּעת
די אומות-הָעוֹלם, וואָס האָבּן נישט קיין תּוֹרה, טוען בּטֶבע וואָס
די תּוֹרה הייסט, זענען זיי, הַגַם זיי האָבּן נישט קיין תּוֹרה, אַ
תּוֹרה פאַר זיך אַליין, מיט דעם, וואָס זיי ווייזן די טוּאוּנג פּון
דער תּוֹרה פאַרשריבּן אין זייערע לְבָבוֹת, און זייער געוויסן איז
אויסערדעם מֵעיד, און זייערע מַחשָׁבות זענען איינס מיטן
אַנדערן זיי מַחייב, אָדער אויך מזַכּה, אין דעם יוֹם, וען ה' וועט

מִשפּטן די פאַרהוילענישן פון די מעטשן, לויט מיין בשׂורת הגאולָה, דורך רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אויב אָבער דו טראָגסט דעם נאָמען פון אַ יִד, און ביסט דיך סוֹמך אויף דער תּוֹרה, און רימסט דיך אין ה', און פאַרשטייסט זיין רָצון, און ווייסט דעם חִילוק צווישן גוטס און רָעָה, מַחמת דו ביסט געלערנט אין דער תּוֹרה, און ביסט בטוּחַ, אַז דו אַליין ביסט אַ פירער פון די בלינדע, אַ אוֹר פון די וואָס זענען אין דער חֹשֶׁךְ, אַן אויסבּעסערער פון די נאַראָנים, אַ מלמד פון קליינע יְלָדים, וואָס האָסט די פאָרם פון וויסן און פון דעם אֱמת אין דער תּוֹרה; בכֵּן, דו, וואָס לערנסט אַן אַנדערן, לערנסט נישט דיך אַליין? דו, וואָס דרשנסט, זאָלסט נישט גנבענען, און אַליין גַנבעסטו? דו, וואָס זאָגסט, זאָלסט נישט מזַנה זיין, און אַליין ביסטו מזַנה? דו, וואָס דיך עקלען אֱלִילִים, און באַרויבסט טעמפּלען? דו, וואָס רימסט דיך מיט דער תּוֹרה, ביסטו מחַלֵּל-שֵׁם, דורך דעם עוֹבר זיין די תּוֹרה ? וואָרים דער נאָמען פון ה' ווערט איבער אייך געלעסטערט צווישן די עַמָּמים [ישעיה נב, ה], אַזוֹיווי סע שטייט געשריבן. וואָרים מִילה ברענגט נוּצן, אויב דו ביסט מקַיים די תּוֹרה; אויב אָבער דו ביסט עוֹבר אויף דער תּוֹרה, איז דיין מִילה געוואָרן עָרלה. בכֵּן, אויב דער נישט-געמַלטער טוט היטן די מִצוות פון דער תּוֹרה, צי וועט נישט זיין עָרלה פאַררעכנט ווערן פאַר מִילה ? כֵּן, דער וואָס איז בּטֶבע נישט-געמַלט, נאָר וואָס איז מקַיים די תּוֹרה, וועט מִשפּטן דיך, וואָס מיט דעם אוֹת און מִילה ביסטו עוֹבר אויף דער תּוֹרה. וואָרים נישט דער איז אַ יִד, וואָס איז עס לפָּנים, און נישט דאָס איז מִילה, וואָס איז דרויסן פון דעם פלייש, נייערט דער איז אַ יִד, וואָס איז עס אינעווייניק, און מִילה איז דאָס פון דעם לֵב, אין דעם גייסט, און נישט אין דעם אוֹת, זיין לויב איז נישט פון מענטשן, נייערט פון ה'.

ג אויבּ אַזוי, וואָסער מַעלה האָט דער ייִד, אָדער וואָס איז דער נוצן פון מִילה ? אַ סַך, אויף יעדן אופן. קוֹדם-כֹּל, וואָס זיי זענען אָנפאַרטרויט געוואָרן מיט די נבואַרת פון ה'. וואָרים וואָס איז, אויבּ אַ טייל פון זיי זענען נישט געווען געטריי ? צי זאָל זייער אומגעטריישאַפט מבַטל זיין די געטריישאַפט פון ה' ? חס ושלום ! גיכער זאָל ה' זיין וואָרהאַפטיק, אוּן יעדער מענטש אַ שַקרָן, ווי סע שטייט געשריבּן : כּדי דוּ זאָלסט זיין גערעכטפאַרטיקט אין דיינע רייד, אוּן זאָלסט בינשטיין, בעת דוּ וועסט געמִשפּט ווערן [תהלים נא, ו]. אויבּ אָבּער אומזערער אומגערעכטיקייט בּרענגט אַרויס ה'ס צֶדֶק, וואָס זאָלן מיר זאָגן? איז ה' אומגערעכט, וואָס ער מִשפּט מיט גרימצאָרן? [איך רעד לויט דעם שטייגער פון מענטשן.] חס ושלום ! וואָרים אויבּ אַזוי, ווי זאָל ה' מִשפּטן די עוֹלם הַזֶּה? אויבּ אָבּער די וואָרהאַפטיקייט פון ה' האָט זיך דורך מיין שקר פאַרמערט פאַר זיין כָּבוד, פאַרוואָס ווער איך נאָך אַלץ געמִשפּט ווי אַ זינדיקער? אוּן פאַרוואָס נישט טאָן שלעכטס, בִּכדֵי עס זאָל קומען גוּטס? - ווי מיר ווערן פאַרלוימדעריש באַרעדט, אוּן ווי אַ טייל באַהויפּטן, אַז מיר זאָגן. זייער פּסַק איז גערעכט. וואָס איז דער סיום? צי זענען מיר בּעסער ווי זיי? לאו, בּשום אופן נישט; וואָרים מיר האָבּן שוֹין פריער באַשולדיקט סיי ייִדן אוּן סיי עַמָּמים, אַז זיי זענען אַלע אונטער דער זינד, ווי סע שטייט געשריבּן : נישטאָ קיין גערעכטער, אַפילו נישט איינער; נישטאָ קיין פאַרשטענדיקער, נישטאָ איינער וואָס זוכט ה'; איטלעכער האָט אָפּגעקערט, אַלע זענען זיי פאַרדאָרבּן ; נישטאָ קיינער, וואָס טוט גוּטס, נישט אַפילו איינער [תהלים יד,א-ג]. אַן אָפענער קֶבר איז זייער קעל, זייער צונג מאַכן זיי גלאַט [תהלים ה,י] דער סַם פון אַן אָטערשלאַנג איז אונטער זייערע ליפּן, זייער מויל איז פול מיט

קלָלה אוּן בּיטערניש [תהלים י,ז] זייערע פּיס זענען פלינק צוּ פאַרגיסן דָּם; פאַרווּיסטונג אוּן בּראָך זענען אין זייערע שליאַכן, אוּן דעם דֶּרֶךְ שָׁלום ווייסן זיי נישט [ישעיה נט, ז-ח]. נישטאָ מורא פאר ה' [יראת הכבוד] פאַר זייערע אויגן [תהלים לו,ב]. אוּן מיר ווייסן, אַז וואָס נאָר די תּוֹרה זאָגט, טוּט זי רעדן צוּ די, וואָס זענען מקבל געווען די תּוֹרה, כּדי איטלעכס מויל זאָל ווערן פארשטומט, אוּן די גאַנצע וועלט זאָל זיין חַייב פאַר ה'.

מַחמת דוּרך די מַעשׂים פוּן דער תּוֹרה וועט קיין שוּם בּשׂר-וּדָם נישט גערעכטפאַרטיקט ווערן פאַר אים; וואָרים דוּרך דער תּוֹרה קוּמט דאָס וויסן פוּן דער זינד.

אַצינד אָבּער איז אַנטפּלעקט געוואָרן צֶדֶק ה' [דנ' ט,כד; ברא' טו,ו] אָן דער תּוֹרה, וואָס אויף איר ווערט עֵדות געזאָגט דוּרך דער תּוֹרה אוּן די נבִיאים, דהיַינו: די צֶדֶק ה' [דנ' ט,כד; ברא' טו,ו] דוּרך אֱמוּנה אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פאַר אַלע, וואָס גלויבּן. וואָרים עס איז נישטאָ קיין חילוק; מַחמת אַלע האָבּן געזינדיקט, אוּן זענען געמאַנגלעט דעם כָּבוד ה', אָבּער זיי ווערן אוּמזיסט גערעכטפאַרטיקט פוּן זייַן חֶסֶד דוּרך דער איוסלייזונג פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וועמען ה' האָט אַרויסגעשטעלט צוּ זיין אַ פאַרגעבונג דוּרך אֱמוּנה אין זיין דָּם, צוּ ווייזן זיין צֶדֶק, דוּרך סליחת-עַוֹנות פאַר די פריער באַגאַנגענע עבירה [זינד], צוליב דער לייטזעליקייט פוּן ה', צוּ ווייזן זיין צֶדֶק אין דער איצטיקער צייט; כּדי ער אַליין זאָל זיין גערעכט [צַדִּיק] אוּן מצדיק [דער רעכטפאַרטיקער] פוּן דעם, וואָס האָט אֱמוּנה אין יהושע/ישוע.

בּכֵּן, וואוּ איז דאָס רימען? עס איז אויסגעשלאָסן. דוּרך וואָסער מִין חוֹק? פוּן מַעֲשֵׂי הַתּוֹרָה? לאו, נייערט דוּרך דעם חוֹק פוּן אֱמוּנה. מיר רעכענען דעריבּער, אַז אַ מענטש ווערט גערעכטפאַרטיקט דוּרך אֱמוּנה, לְלֹא תְּלוּת בְּמַעֲשֵׂי הַתּוֹרָה.

אָדער איז ה' דער אלוקים נאָר פון די יִדן? איז ער נישט דער אלוקים אויך פון די אומות? כֵּן, אויך פון די אומות, זינט ה' איז איינער, און ער וועט רעכטפאַרטיקן די געמַלטע פון אֱמונה, און די נישט-געמַלטע דורך אֱמונה. צי טוען מיר דען מבַּטל זיין דורך אֱמונה די תּורה? חס ושלום; נייערט מיר זענען מקַיים די תּורה.

ד וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן, אַז אַבְרָהם אָבִינו האָט דערגרייכט לויט דעם פליש? וואָרים אויב אַבְרָהם איז געראַכטפאַרטיקט געוואָרן דורך מַעשׂים טובים [פרומקייט], האָט ער געהאַט מיט וואָס זיך צו רימען, אָבער נישט פאַר ה'. וואָרים וואָס זאָגט דער פָּסוק? און אַבְרָהם האָט געגלויבט ה', און עס איז אים אַ דין-וחשבון געוואָרן [פאַרראַכנט געוואָרן, "וַיַּחְשְׁבֶהָ", בראשית טו, ו] פאַר צֶדֶק [בראשית טו, ו]. אָבער פאַר דעם, וואָס טוט זיך מיען, וועט דער שׂכַר נישט פאַרראַכנט ווי אַ חֶסֶד, נייערט ווי אַ חוֹב. און דער, וואָס טוט זיך נישט מיען, נייערט גלויבט אין אים, וואָס רעכטפאַרטיקט דעם רָשע, וועט זיין אֱמונה פאַרראַכנט פאַר צֶדֶק. אַזוי לויבט אויך דָּוִד דעם מענטשן, וועמען ה' טוט צוראַכענען צֶדֶק אָן [ראוי פון לויב] מַעשׂים טובים: אַשְׁרֵי־נְשׂוּוי־פֶּשַׁע, כְּסוּי חֲטָאָה, אַשְׁרֵי־אָדָם לֹא יַחְשֹׁב ה' לוֹ עָוֹן [תהלים לב, א-ב]. צי באַציט זיך די דאָזיקע בְּרָכה אויף דעם געמַלטן, אָדער אויך אויף דעם נישט-געמַלטן? וואָרים מיר זאָגן: אַבְרָהם איז זיין אֱמונה פאַרראַכנט געוואָרן פאַר אַ צֶדֶק. וויאַזוי זשע איז עס אים געראַכנט געוואָרן? איז עס געווען איידער, אָדער נאָכדעם וויִ ער איז געמַלט געוואָרן? עס איז נישט געווען נאָכדעם, נייערט איידער ער איז געמַלט געוואָרן. און ער האָט מקַבּל געווען דעם צייכן [אות] פון מִילה, אַ חותם פון דער צֶדֶק, וואָס ער האָט געהאַט פון דער אֱמונה, בּעת ער איז געווען אין עָרלה, בְּכדֵי ער זאָל זיין דער אָב

לְכָל, וואָס גלויבן, חַגַם זיי בּאַרְיֵה אין עָרלה, כּדי עס זאָל זיי צוגערעכנט ווערן צֶדֶק, אוּן דער אָב פון געמַלטע פאַר די, וואָס זענען נישט נאָר געמַלט, נייערט וואָס גייען אויך אין די טריט פון דער אֱמוּנה פון אַבְרָהם אַבִינו, וואָס ער האָט געהאַט בּעת ער איז נאָך נישט געווען געמַלט. וואָרים נישט דורך דער תּוֹרה איז געקומען די הַבטָחה צו אַבְרָהם, אָדער צו זיין זָרַע, אַז ער זאָל זיין יוֹרֵש פון דער וועלט, נייערט דורך צֶדֶק פון אֱמוּנה. וואָרים אויב די, וואָס זענען פון דער תּוֹרה, זענען יוֹרשים, ווערט די אֱמוּנה נישטיק, אוּן די הַבטָחה בָּטל. וואָרים די תּוֹרה בּרענגט גרימצאָרן; אָבּער וואוּ עס איז נישטאָ קיין תּוֹרה, דאָרט איז אויך נישטאָ קיין עַבֵירה. דעריבּער איז עס אויך פון אֱמוּנה, כּדי עס זאָל זיין דורך חֶסֶד, אַזוי, אַז די הַבטָחה זאָל בּאַשטיין פאַר דעם גאַנצן זָרַע; נישט נאָר פאַר יענעם, וואָס איז פון דער תּוֹרה, נייערט אויך פאַר יענעם, וואָס איז פון דער אֱמוּנה פון אַבְרָהם. ער איז דער אָב פון אונדז אַלע, ווי סע שטייט געשריבּן: פאַר אַ אָב פון אַ סַך פעלקער האָבּ איך דיך געמאַכט [בראשית יז, ה] - פאַר ה', וועמען ער האָט געגלויבּט, אוּן וואָס איז מחַיֵה-מֵתים, אוּן רופט דאָס, וואָס איז נאָך נישטאָ, גלייך ווי עס וואָלט שוין געווען. וואָס הַגַם ער האָט נישט געהאַט קיין תִּקְוָה, האָט ער געגלויבּט אין תִּקְוָה, אַז ער וועט ווערן אַ אָב פון אַ סַך פעלקער, לויט ווי עס איז צו אים געזאָגט געוואָרן: אַזוי זאָל זיין דיין זָרַע [בראשית טו, ה]. אוּן הַגַם ער איז נישט געווען אָפגעשוואַכט אין אֱמוּנה, האָט ער באַטראַכט זיין אייגן בָּשָׂר שוין אַזוי גוט ווי מָוֶת, ווייל ער איז אַלט געווען אַרוּם הונדערט יאָר, אוּן די טויטקייט פון שָׂרָהס מוטערטראַכט; אוּן איז נישט מסופק געווען אין דער הַבטָחה פון ה' דורך אומגלויבּן, נייערט האָט זיך געשטאַרקט אין אֱמוּנה, אוּן האָט אָפּגעגעבּן כָּבוד צו ה', אוּן איז געווען בּטוּחַ, אַז וואָס ער האָט

מַבטִיחַ געווען, איז ער אויך בִּיכוֹלת צוּ טאָן. בכֵּן, איז דאָס אים אויך פאַררעכנט געוואָרן פאַר צְדָקָה. אוּן נישט פוּן זיַינעטוועגן אַליין איז עס געשריבּן געוואָרן, אַז עס איז אים פאַררעכנט געוואָרן, נייערט אויך פוּן אוּנדזערטוועגן, פאַר וועמען סע וועט פאַררעכנט ווערן, וויל מיר גלויבּן אין אים, וואָס האָט מחַיֵּה-מֵתים געווען יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, וואָס איז איבּערגעענטפערט געוואָרן פאַר אוּנדזערע פאַרבּרעכנס, אוּן איז אויפגעוועקט געוואָרן פאַר אוּנדזער רעכטפאַרטיקוּנג.

ה בכֵּן, וויל מיר זענען גערעכטפאַרטיקט דוּרך אֱמוּנה, האָבּן מיר שלום מיט ה' דוּרך אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך המָשיחַ, דוּרך וועמען מיר האָבּן אויך בּאַקוּמען אוּנדזער צוּגאַנג פוּן אֱמוּנה אין דעם דאָזיקן חֶסֶד, אין וועלכן מיר שטייען, אוּן מיר פרייען זיך אין דער האָפנוּנג פוּן דער כבוד פוּן ה'. אוּן נישט נאָר דאָס, נייערט מיר פרייען זיך אויך אין אוּנדזערע צָרות, וויל מיר ווייסן, אַז די צָרה בּרענגט געדוּלד, אוּן געדוּלד, דערפאַרוּנג, אוּן דערפאַרוּנג, תִּקְוָה, אוּן תִּקְוָה בּרענגט נישט צוּ שאַנד, מַחמת די אַהֲבָה פוּן ה' איז אויסגעגאָסן געוואָרן אין אוּנדזערע לְבָבוֹת דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס איז אוּנדז געגעבּן געוואָרן. וואָרים בּעת מיר זענען נאָך געווען שוואַך, איז רֶבּי מלך המָשיחַ אין דער געהעריקער צייט געשטאָרבּן פאַר די רשָעים. וואָרים עמיצער וועט קוֹים שטאַרבּן פאַר אַ צַדיק; פאַר דעם גוּטן וואָלט זיך דאָך אֶפשר עמיצער אוּנטערגענוּמען צוּ שטאַרבּן. ה' האָט אָבּער בּאַוויזן זיין אַהֲבָה צוּ אוּנדז מיט דעם, וואָס בּעת מיר זענען נאָך געווען חוטאים, איז רֶבּי מלך המָשיחַ פאַר אוּנדז געשטאָרבּן. אַ פּשִׁיטא שוֹין וועלן מיר איצט, בּעת מיר זענען גערעכטפאַרטיקט געוואָרן דוּרך זיין דָּם, נִיצול ווערן דוּרך אים פוּן דעם צאָרן פוּן ה'. וואָרים אויב מיר, בּעת מיר זענען געווען שׂוֹנאים, זענען בּאַוויליקט געוואָרן פאַר ה' דוּרך דעם מָוֶת פוּן

זיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער], אַ פּשִׁיטא שׁוין, בעת מיר זענען שׁוין באַוויליקט געוואָרן, וועלן מיר נִיצול ווערן דורך זיין לעבן; און נישט נאָר דאָס, נייערט מיר פרייען זיך אויך אין ה' דורך אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, דורך וועמען מיר האָבן איצט מקַבּל געווען די באַוויליקונג. בְּכֵן, אַזוֹיווי דורך איין מענטשן איז די זינד געקומען אין דער עולם הַזֶּה אַריין, און מָוֶת דורך זינד, אַזוי איז דער מָוֶת אַריבער צו אַלע מענטשן, ווייל אַלע האָבן געזינדיקט. וואָרים פאַר מַתַּן-תּוֹרה איז זינד שׁוין געווען אויף דער עולם הַזֶּה, אָבער עבירה ווערט נישט צוגערעכנט, בעת עס איז נישטאָ קיין תּוֹרה. דאָך האָט דער מָוֶת געקעניגט פון אָדָמען ביז מֹשׁה [רבינו] אַפילו איבער די, וואָס האָבן נישט געזינדיקט ענלעך צו דער עבירה פון אָדָם, וועלכער איז אַ פארבילד פון אים, וואָס האָט געזאָלט קומען. אָבער נישט אַזוי איז עס מיט דער מַתָּנה, ווי מיט דער עֲבֵירה, וואָרים אויב דורך דער עֲבֵירה פון דעם איינעם זענען אַ סַך געשטאָרבן, אַ סַך מער האָט דער חֶסֶד פון ה', און די מַתָּנה דורך דעם חֶסֶד פון דעם איינעם מענטשן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע זיך פאַרמערט איבער דעם רַבִּים! און נישט ווי דורך איינעם, וואָס האָט געזינדיקט, איז די מַתָּנה ; וואָרים דער מִשׁפּט איז געקומען צו דער פאַראורטיילונג פון איינעם, אָבער די מַתָּנה איז געקומען פון אַ סַך עֲבֵירות צו רעכטפאַרטיקונג. וואָרים אויב דורך דער עֲבֵירה פון דעם איינעם האָט דער מָוֶת געהערשט דורך דעם איינעם, אַ סַך מער וועלן די, וואָס זענען מקַבּל די שֶׁפע פון חֶסֶד, און פון דער מַתָּנה פון צֶדֶק, הערשן אין לעבן דורך דעם איינעם מענטשן, רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. בְּכֵן, אַזוֹיווי דורך איין עֲבֵירה איז דער מִשׁפּט געקומען איבער אַלע מענטשן, פונקט אַזוי איז די צֶדֶק איבערגעגאַנגען פון דעם איינעם צו דער רעכטפאַרטיקונג און לעבן פון אַלע מענטשן. וואָרים אַזוי ווי

דורך דער ווידערשפּעניקייט פון דעם איינעם מענטשן איז דער רַבִּים געמאַכט געוואָרן זינדיק, פונקט אַזוי ווען דער רַבִּים דורך געהאָרכזאַמקייט פון דעם איינעם ווערן געראַכט. און די תּוֹרה איז דערבּיי אַריַינגעקומען כּדי דאָס פאַרבּרעכן זאָל זיך פאַרמערן; אָבּער וואוּ די עבֿירה האָט זיך געמערט, האָט זיך דער חֶסֶד נאָך מער פאַרמערט, כּדי אַזוי ווי די עבֿירה האָט געהערשט אין מָוֶת, פונקט אַזוי זאָל דער חֶסֶד הערשן דורך צֶדֶק צום חַיֵּי עוֹלם דורך רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ אֲדוֹנֵנוּ.

ו בּכֵּן, וואָס זאָלן מיר זאָגן? זאָלן מיר פאַרבּלייבּן אין דער עבֿירה, כּדי דער חֶסֶד זאָל זיך פאַרמערן? חס ושלום! וויאַזוי וועלן מיר, וואָס זענען געשטאָרבּן צו דער [בַּעַל-קנעכט] זינד, נאָך לעבּן אין איר? אָדער ווייסט איר נישט, אַז מיר אַלע, וואָס זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין זיין מָוֶת [רומ' ח, יג; קור"א טו, לא; יוח' ג,ג]? מיר זענען דעריבּער באַגראָבּן געוואָרן מיט אים דורך דער מקוה טבֿילה אין דעם מָוֶת, בְּכדֵי, פונקט ווי רבי מֶלך המָשִׁיחַ איז אויפגעוועקט געוואָרן פון די טויטע דורך דעם כָּבוד פון הָאָב, אַזוי זאָלן מיר אויך גיין אין דעם ניַיען לעבּן. וואָרים אויב מיר זענען באַהעפט געוואָרן מיט אים אין דער ענלעכקייט פון זיין מָוֶת [רומ' ח, יג], וועלן מיר אויך זיין באַהעפט אין דער ענלעכקייט פון זיין תְּחִיַּת-הַמֵּתים. וואָרים מיר ווייסן, אַז אונדזער אַלטער מענטש איז מיט אים אויפהענגע [אויפהענגען] על-דער בּוֹים [לוקס כג, מ-מג] געוואָרן, כּדי סע זאָל אָפּגעטאָן ווערן דער גופה פון עבֿירה, און מיר זאָלן מער נישט זיין אין קנעכטשאַפט צו דער [בעל-קנעכט] זינד [רומ' ו, ב]. וואָרים דער, וואָס איז געשטאָרבּן, איז געראַכטפערטיקט פון דער [בעל-קנעכט] זינד. אויב אָבּער מיר זענען נִפְטָר מיט רבי מֶלך המָשִׁיחַ, גלויבּן מיר, אַז מיר וועלן אויך לעבּן מיט

אים. וואָרים מיר ווייסן, אַז נאָכדעם ווי ר֫בּי מלך המָשיחַ איז אויפגעשטאַנען תּחַית-המֵתים, טוט ער מער נישט שטאַרבן; מָוֶת האָט מער נישט קיין שליטה איבּער אים. וואָרים דעם מָוֶת, וואָס ער איז געשטאָרבן, איז ער צוּ דער [שַלִיט] זינד געשטאָרבן איין מאָל; אָבּער דאָס לעבּן, וואָס ער לעבּט, לעבּט ער צוּ ה'. פּונקט אַזוי זאָלט איר זיך אויך רעכענען צוּ זיין מָוֶת צוּ דער זינד, אָבּער לעבּעדיק צוּ ה' אין ר֫בּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. זאָל דעריבּער די זינד נישט קעניגן אין אייער שטאַרבּלעכן בָּשָׂר, כּדי צוּ געהאָרכן אירע תַּאוות; גיט אויך נישט אָפּ אייערע אֵברים צוּ דער [בעל-קנעכט] זינד ווי כּלֵי-זַיִן פּון אוּמגערעכטיקייט, נייערט גיט זיך איבּער צוּ ה', ווי לעבּעריק געוואָרענע פּון די טויטע, אוּן אייערע אֵברים ווי כּלֵי-זַיִן פּון צֶדֶק פּאַר ה'. וואָרים די [בעל-קנעכט] זינד וועט נישט האָבּן קיין שליטה איבּער אייך, מַחמת איר זענט נישט אונטער דער תּוֹרה, נייערט אונטער דעם חֶסֶד. וואָס זשע דען? זאָלן מיר זינדיקן, ווייל מיר זענען נישט אונטער דער תּוֹרה, נייערט אונטער דעם חֶסֶד? חָלִילה! צי ווייסט איר נישט, אַז צוּ וועמען איר גיט זיך איבּער ווי עֶבֶד צוּ געהאָרכזאַמקייט, זענט איר די עֶבֶד פּון אים, וועמען איר טוט געהאָרכן, סיי דער [בעל-קנעכט] זינד צום מָוֶת, אָדער געהאָרכזאַמקייט צוּ צֶדֶק? אָבּער בָּרוּך ה', אַז אַזוי‌ווי איר זענט געווען עֶבֶד פּון דער [בעל-קנעכט] זינד, זענט איר אָבּער געוואָרן געהאָרכזאַם פּון לבָבוֹת צוּ יענער פּאָרם פּון תּוֹרה צוּ וועלכער איר זענט איבּערגעענטפערט געוואָרן. אוּן ווייל איר זענט באַפרייט געוואָרן פּון דער [בעל-קנעכט] זינד, זענט איר געוואָרן קנעכט פּון צֶדֶק. איך רעד לויט דעם שטייגער פּון מענטשן, צוליב דער שוואכקייט פּון אייער פלייש, וואָרים אַזוי‌ווי איר האָט איבּערגעגעבּן אייערע אֵברים פאַר עֶבֶד צוּ דער טומאה אוּן פּון רָעָה צוּ רָעָה, פּונקט אַזוי זאָלט איר

איצט איבערגעבן אייערע אֵברים צוּ צֶדֶק ביז קדושה. וואָרים בּעת איר זענט געווען עֶבֶד פוּן דער [בעל-קנעכט] זינד, זענט איר געווען פריי פוּן צֶדֶק. בּכֵן, וואָסער פרוכט האָט איר דעמאָלט געהאַט פוּן יענע זאַכן, מיט וועלכע איר שעמט זיך איצט? וואָרים דער סוֹף פוּן יענע זאַכן איז מָוֶת. אָבּער איצט, בּעת איר זענט באַפרייט געוואָרן פוּן דער [בעל-קנעכט] זינד אוּן זענט געוואָרן עֶבֶד פוּן ה', האָט איר אייער פֵּירות פוּן קדושה, אוּן צוּם סוֹף - חַיֵּי עוֹלם. וואָרים דער שׂכַר פוּן [בעל-קנעכט] זינד איז דער מָוֶת; אָבּער די מַתָּנה פוּן ה' איז חַיֵּי עוֹלם אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ.

ז אָדער וויסט איר נישט, אחים - וואָרים איך דער צוּ מענטשן, וואָס קענען די תּוֹרה - אַז די תּוֹרה האָט שלִיטה איבּער אַ מענטשן, כָּל-זמַן ער לעבּט? וואָרים די פאַרהייראַטע אִשָּׁה איז געבּוּנדן מן-התורה צוּ דעם מאַן, כָּל-זמַן ער לעבּט ; אויבּ אָבּער דער מאַן שטאַרבּט, איז זי פָּטור פוּן דעם תּוֹרַת הַבָּעַל. דעריבּער, אויבּ זי באַהעפט זיך מיט אַן אַנדערן מאַן, כָּל-זמַן איר מאַן לעבּט, וועט זי אָנגערופן ווערן אַ נוֹאֵפֶת; אָבּער אויבּ דער מאַן שטאַרבּט, איז זי פריי פוּן דעם תּוֹרָה, אַזוי, אַז זי איז נישט קיין נוֹאֵפֶת; הַגַם זי באַהעפט זיך מיט אַן אַנדערן מאַן. דעריבּער, מיינע אַחִים, אויך איר זענט געוואָרן מָוֶת פאַר דער תּוֹרה דוּרך דעם גוּף פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, כּדי באַהעפט צוּ ווערן מיט אַן אַנדערן, צוּ אים, וואָס איז אויפגעשטאַנען תּחִיַּת-המֵתים, בּכדֵי מיר זאָלן קאָנען אַרויסבּרענגען פֵּירות פאַר ה'. וואָרים בּעת מיר זענען געווען אין דעם פלייש, האָבּן די חוטאים תַּאוות, וואָס זענען געווען דוּרך דער תּוֹרה, געווירקט אין אוּנדזערע אֵברים אַרויסצוּבּרענגען פֵּירות פאַר דעם מָוֶת. אָבּער איצט זענען מיר פריי פוּן דער תּוֹרה, ווייל מיר זענען נִפְּטָר פוּן דעם, צוּ וואָס מיר זענען געווען געבּוּנדען, אַזוי,

אַז מיר דינען אין דער נײַקייט פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן נישט אין דער אַלטקייט פּון דעם אוֹת. דעריבּער, וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן? אַז די תּוֹרה איז זינד? חס ושלום! דאָך איך וואָלט נישט געקענט קיין עבֿירה, סיידן דורך דער תּוֹרה; וואָרים איך וואָלט נישט געוואוּסט פּון קיין גלוּסטיקייט, ווען די תּוֹרה וואָלט נישט געזאָגט: לֹא תַחְמֹד [שמות כ,יז; דברים ה, יח]. אָבּער די זינד [רומ' ז, יז-יח], ווײַל זי האָט געפּונען אַ גֶרוּי [סטימולירן], האָט געווירקט אין מיר דורך דעם מצוה [בר"א ב, יז] אַלערלײַ גלוּסטיקייטן; וואָרים אָן דער תּוֹרה איז די עבֿירה מֻת. אוּן איך האָב אַמאָל געלעבט אָן דער תּוֹרה, אָבּער בּעת דאָס מצוה [בר"א ב, יז] איז געקוּמען, האָט די עבֿירה אויפגעלעבט, אוּן איך בּין געשטאָרבּן; אוּן דאָס מצוה, וואָס האָט געזאָלט זײַן צוּם לעבּן, האָב איך געפּונען, איז פאַר מיר דער מָוֶת. וואָרים די זינד, בּעת זי האָט געפּונען אַ סִיבּה, האָט מיך דורך דעם מצוה [בר"א ב, יז] אָפּגענאַרט, אוּן מיך געטייט דורך אים. די תּוֹרה איז קְדוֹשָׁה, אוּן דאָס מצוה איז קְדוֹשָׁה, אוּן צַדִּיק, אוּן טוֹב.

צי איז דען דאָס, וואָס איז טוֹב, געוואָרן פאַר מיר צוּם מָוֶת? חס ושלום! נײַערט די זינד [רומ' ז, יז-יח], כּדי זי זאָל קענען אַנטפּלעקט ווערן פאַר אַ זינד, האָט אין מיר געווירקט דעם מָוֶת דורך דעם גוּטס, בִּכדֵי דורך דעם מצוה זאָל די זינד זײַער זינדיק ווערן. וואָרים מיר ווײַסן, אַז די תּוֹרה איז רוּחָנִיות, אָבּער איך בּין גשמיותדיק, פאַרקויפט אוּנטער זינד [בר"א ג, יג; יונה א, י]. וואָרים דאָס, וואָס איך טוּ, פאַרשטיי איך נישט, וואָרים נישט וואָס איך וויל, דאָס טוּ איך, נײַערט וואָס איך האָב פיינט, דאָס טוּ איך. אויבּ אָבּער וואָס איך וויל נישט, דאָס טוּ איך, בּין איך מוֹדה, אַז די תּוֹרה איז טוֹב. אוּן אַצינד, נישט איך בּין דאָס מער, וואָס טוּ דאָס, נײַערט די זינד [בר"א ג, יג; יונה א, י], וואָס וואוינט אין מיר. וואָרים איך ווײס, אַז אין מיר, דאָס

הייסט, אין מיין פלייש [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב], וואוינט נישט קיין גוּסט, וואָרים דער באַגער איז אין מיר פאַראַן, אָבער צוּ טאָן, וואָס איז גוט, איז נישטאָ וואָרים דאָס גוטע, וואָס איך וויל, טוּ איך נישט; נייערט דאָס בייזע, וואָס איך וויל נישט, דאָס טוּ איך. בּכֵן, אויב איך טוּ דאָס, וואָס איך וויל נישט, איז דאָס מער נישט איך, וואָס טוּ עס, נייערט די זינד [ברא' ג, יג; יונה א, י], וואָס וואוינט אין מיר. איך געפין דעריבּער דעם חוֹק, אַז אין מיר, וואָס וויל טאָן דאָס גוטע, איז פאַראַן דאָס בייזע. וואָרים איך פריי מיך אין דער תּוֹרה פוּן ה' לויט דעם אינעווייניקסטן מענטשן; איך הַנֵּה זע אין מיינע אֵברים אַן אַנדער חוֹק מִלחָמה האַלטן קעגן דעם חוֹק פוּן מיין שֵׂכל, אוּן וואָס טוּט מיך בּרענגען אין געפאַנגענשאַפט אוּנטער דעם חוֹק פוּן דער זינד, וואָס איז אין מיינע אֵברים. אָ אוּמגליקלעכער מענטש וואָס איך בּין! ווער וועט מיך מַציל זיין פוּן דעם גוּף פוּן דעם דאָזיקן מָוֶת? איך זאָג ברוּך ה' דוּרך רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ ! אוּן דעריבּער, טוּ איך פוּן מיר אַליין דינען די תּוֹרה פוּן ה' מיט מיין גייסט, אָבער מיט דעם פלייש [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב], דאָס געזעץ פוּן [בעל-קנעכט] זינד.

ח עס איז דעריבּער נישטאָ אַצינד קיין פאַרמִשפּטוּנג פאַר די, וואָס זענען אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. וואָרים די תּוֹרה פוּן דעם רוּחַ-הַחַיים אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע האָט מיך באַפרייט פוּן דעם געזעץ פוּן [בעל קנעכט] עבירה אוּן פוּן מָוֶת. וואָרים וואָס די תּוֹרה האָט נישט געקענט טאָן, וויל זי איז געווען שוואַך דוּרך דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש, האָט ה' געטאָן, מיט דעם שיקן זיין אייגענעם זוּן אין דער געשטאַלט פוּן זינדיקן פלייש אוּן פוּנוועגן דער זינד, האָט ער פאַרמִשפּט די זינד אין דעם פלייש, כּדי די צֶדֶק פוּן דער

תּוֹרה זאָל מקוּים ווערן אין אונדז, וואָס לעבּן נישט לויט דעם פלייש [רומ' ח, יג], נייערט לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. וואָרים די, וואָס לעבּן לויט דעם פלייש, טראַכטן וועגן די זאַכן פוּן דעם פלייש; אָבּער די, וואָס לעבּן לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, טראכטן וועגן די זאַכן פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. וואָרים דאָס טראַכטן פוּן דעם פלייש איז מָוֶת, אָבּער דאָס טראַכטן פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז חַיים אוּן שָׁלום, מַחמת דאָס טראַכטן פוּן דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש איז שִׂנאה קעגן ה', ווייל עס איז נישט אוּנטערטעניק דער תּוֹרה פוּן ה', אוּן קען עס אויך נישט זיין. אוּן די, וואָס לעבּן לוֹיט דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש, קענען ה' נישט וואוילגעפעלן וועלן. אָבּער איר לעבט נישט לויט דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש, נייערט לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אויב דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן ה' וואונט באָמת אין אייך. אָבּער איוּב עמיצער האָט נישט דעם גייסט פוּן מָשִׁיחַ, דער גהערט נישט צוּ אים. אוּן אויב מָשִׁיחַ איז אין אייך, איז דער גוּף מָוֶת צוליב דער זינד, אָבּער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ לעבט פוּנוועגן דער צֶדֶק. אויב אָבּער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן אים, וואָס האָט יהושע/ישוע מחַיֵּה-מֵתים געוועקט, וואוינט אין אייך, וועט דער, וואָס האָט מחַיֵּה-מֵתים געוועקט מָשִׁיחַ יהושע/ישוע, אויך לעבּעדיק מאַכן אייערע שטאַרבּלעכע לייַבּער דוּרך זיין גייסט, וואָס וואוינט אין אייך. דעריבּער, אחים, מיר זענען נישט שוּלדיקע דעם פלייש, צוּ לעבּן לויט דעם פלייש - וואָרים אויב איר לעבּט לויט דעם [דעם עלטן מענטשן, אפס' ד, כב] פלייש, מוּזט איר שטאַרבּן, אויב אָבּער איר וועט דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אָפּטייטן די מַעשׂים פוּן דעם בָּשָׂר [רומ' ז, יח; גלט' ה, יט-כא], וועט איר לעבּן. וואָרים אַלע, וואָס וועלן געפירט דוּרך דעם רוּחַ אלקים, זענען יְלָדים פוּן ה'. וואָרים איר האָט נישט מקַבּל געוועלן דעם גייסט פוּן קנעכטשאַפט נאָך

אַמאָל מוֹרא צוּ האָבּן, נייער איר האָט מקבּל געווען דעם גייסט פּון אָנגענומענע יְלָדים, וואָס דורך אים רופן מיר: אַבָּא, אלוקים הָאָב ! דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אַליין זאָגט עֵדות מיט אונדזער גייסט, אַז מיר זענען יְלָדים פּון ה'. אוּן אויב יְלָדים, זענען מיר אויך יורשים, יורשים פּון ה', אוּן בשותּפותדיקע יורשים פון מָשיחַ, אויב מיר ליידן מיט אים, כּדי מיר זאָלן אויך מיט אים פאַרהערלעכט ווערן. וואָרים איך רעכן, אַז די ליידן פּון דער היינטיקער צייט זענען נישט ווערט פאַרגלייכט צוּ ווערן מיט דעם כָּבוד, וואָס וועט אונדז אַנטפּלעקט ווערן. וואָרים די ערנסטע דערוואַרטונג פּון דעם באַשאַף וואַרטעט אויף דער הִתְגַּלוּת פּון די יְלָדים פּון ה'. וואָרים דער באַשאַף איז אונטערטעניק געוואָרן דער נישטיקייט, נישט פּון זיין אייגענעם ווילן, נייערט דורך אים, וואָס האָט אים אונטערטעניק געמאַכט אין דער תִּקְוָה, אַז דער באַשאַף אַליין וועט אויך אויסגעלייזט ווערן פּון דער קנעכט-שאַפט פּון פאַרדאַרבּונג צוּ דער פריַיהייט פּון דעם כָּבוד פּון דער יְלָדים פון ה'. וואָרים מיר ווייסן, אַז דער גאַנצער באַשאַף אינאיינעם זיפצט אוּן ווייטיקן אין פיין ביז אַצינד. אוּן נישט נאָר דאָס, נייערט אויך מיר אַליין, וואָס האָבּן די בִּיכּוּרים פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אויך מיר זיפצן אין זיך אַליין, בּעת מיר וואַרטן אויף אונדזער קינדער-רעכט, אויף דער גְּאוּלָה פּון אונדזער גוּף. וואָרים אין דער דאָזיקער תִּקְוָה זענען מיר נִיצול געוואָרן. אָבּער אַ תִּקְוָה, וואָס מען זעט, איז נישט קיין תִּקְוָה; וואָרים ווער האָפּט אויף דעם, וואָס ער זעט? אויב אָבּער מיר האָפּן אויף דעם, וואָס מיר זען נישט, דעמאָלט וואַרטן מיר דערויף מיט סבלנות. אוּן אויף דעם זעלבּן אוֹפן העלפט אונדז אויך דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין אונדזער שוואַכקייט; וואָרים מיר ווייסן נישט ווי אַזוי מיר דאַרפן מִתפַּלֵל זיין, אָבּער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אַליין טוט פאַר אונדז פירשפּרעכן

מיט זיפצן, וואָס קענען נישט אַרויסגערעדט ווערן. אוּן דער, וואָס פאָרשט די לִבָּבוֹת, ווייסט וואָס עס איז די מַחשָׁבה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, מַחמת ער טוּט פירשפּרעכן פאַר די קדוֹשִׁים, לויט דעם רָצון ה'. אוּן מיר ווייסן, אַז אַלצדינג טוּט ווירקן צום גוּטן פאַר די, וואָס האָבן ליב ה', טאַקע פאַר די, וואָס זענען באַרופן לויט זייַן כַּוָונה. וואָרים ווען ער האָט פוּן פריער געקענט, האָט ער אויך פאָרויסבאַשטימט צוּ זייַן ענלעך צוּ דעם בילד פוּן זייַן זון [דער זון פוּן דער אויבערשטער], כּדי ער זאָל זייַן דער בכוֹר צווישן אַ סַך אַחִים. אוּן וועמען ער האָט פאָרויסבאַשטימט, די האָט ער אויך באַרופן; אוּן וועמען ער האָט באַרופן, די האָט ער גערעכטפאַרטיקט; אוּן וועמען ער האָט גערעכטפאַרטיקט, די האָט ער אויך פאַרהערלעכט. וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן צוּ דעם? אויב ה' איז פאַר אוּנדז, ווער קאָן זייַן קעגן אוּנדז? ער, וואָס האָט נישט געשוינט זייַן אייגענעם זון [דער זון פוּן דער אויבערשטער], נייערט האָט אים איבערגעגעבן פאַר אוּנדז אַלע, ויאַזוי זאָל ער אוּנדז מיט אים נישט אַלצדינג שענקען? ווער וועט מיט עפּעס פאַרקלאָגן ה'ס אויסדערוויילטע? עס איז ה', וואָס רעכטפאַרטיקט; ווער איז דער, וואָס פאַרמִשפּט? עס איז ֶרבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז געשטאָרבן, כֵּן ליבערשט, וואָס איז אויפגעשטאַנען תּחַיַת-הַמֵּתים, וואָס איז בּיי דער רעכטער האַנט פוּן ה', אוּן וואָס אויך פירשפּרעכט פאַר אוּנדז. ווער וועט אוּנדז אָפּשניידן פוּן דער אַהֲבַה פוּן ֶרבי מלך המָשיחַ? זאָלן צָרות, אָדער דחקות, אָדער רִדיפה, אָדער הונגער, אָדער נאַקעטקייט, אָדער סַכָּנה, אָדער חֶרֶב? אַזוֹיווי סע שטייט געשריבן ׃ וואָרים פוּן דיינעטוועגן ווערן מיר געהַרגעט דעם גאַנצן יוֹם, מיר זענען פאַררעכנט געוואָרן ווי שאָף צוּ דער שחִיטה [תהלים מד, כג]. אָבער אין דעם אַלעמען זענען מיר

מער ווי בעלי-נִצחון דורך אים, וואָס האָט אונדז ליב
געהאַט. וואָרים איך בין בטוּחַ, אַז נישט דער מָוֶת, אוּן נישט
דאָס לעבן, נישט מַלאָכים, אוּן נישט מֶמשָלות, נישט פאַראַנענע
זאַכן, נישט זאַכן, וואָס וועלן זיין, נישט גבוּרות, נישט הייך,
נישט טיף, אויך נישט קיין אַנדער בּאַשאַף, וועט אונדז קענען
אָפּשיידן פוּן דער אַהֲבַת ה', וואָס איז אין רֶבּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ.

ט איך זאָג דעם אֱמת אין רֶבּי מלך המָשיחַ, איך זאָג קיין שקר
נישט; מיין געוויסן איז מיר אויך מֵעיד דורך דעם רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ, אַז איך האָבּ גָּדוֹל צַער אוּן אַ בּאַשטענדיקן ווייטיק אין
מיין לֵבּ. וואָרים איך וואָלט ליבּערשט וועלן, אַז איך אַליין זאָל
זיין אין חֵרֶם פוּן מָשִיח פוּנוועגן מיינע אחים, מיינע קרוֹבים, לויט
דעם פלייש, וואָס זענען בּני-יִשׂרָאל, וואָס זיי געהערט דאָס
רעכט פוּן יְלָדים, אוּן דער כָּבוֹד, אוּן די הַבְּרִיתוֹת, אוּן
מַתּן-תּוֹרה, אוּן די אַבוֹדה, אוּן די הַבטָחות; וואָס צוּ זיי
געהערן די אָבות, אוּן פוּן וועמען סע שטאַמט רֶבּי מלך המָשיח,
לויט דעם פלייש, וואָס איז איבּער אַלצדינג, אֵ-ל מְבֹרָךְ לְעוֹלָמִים.
אָמֵן. אָבּער דאָס מיינט נישט, אַז דאָס דָּבָר פוּן ה' איז בָּטל
געוואָרן. וואָרים זיי זענען נישט אַלע יִשׂרָאל, וואָס זענען פוּן
יִשׂרָאל [רומ' ב: כח-כט], זיי זענען אויך נישט אַלע יְלָדים,
מַחמת זיי זענען אַבְרָהמס זֶרַע; נייערט: אין יִצחָקן זאָל גערופן
ווערן דיין זֶרַע [בראשית כא, יב]. דאָס הייסט : נישט די יְלָדים
פוּן דעם פלייש זענען יְלָדים פוּן ה', נייערט די יְלָדים פוּן דער
הַבטָחה ווערן פאַררעכנט פאַר דעם זֶרַע. וואָרים דאָס איז
דאָס דָּבָר פוּן דער הַבטָחה : צוּ דער דאָזיקער צייט וועל איך
קוּמען, אוּן שָׂרה וועט האָבּן אַ זוּן [בראשית יח, י]. אוּן נישט
נאָר דאָס אַליין, נייערט אויך רִבקָה, בּעת זי איז פאַרגאַנגען אין
טראָגן פוּן איינעם, פוּן יִצחָק אָבִינוּ, אוּן אַיידער די יְלָדים זענען

נאָך געבוירן געוואָרן, אוּן האָבּן נישט געטאָן קיין גוּטס אָדער בייז - כּדי די כַּוָּנה פוּן ה' לויט דער בּחִירה זאָל באַשטיין, נישט פוּן מַעשׂים, נייערט דורך אים, וואָס טוט באַרופן, אוּן עס איז צוּ איר געזאָגט געוואָרן: דער עלטערער וועט דינען דאָס יִנגערן [בראשית כה, כג]. אַזוֹיווי סע שטייט געשריבּן: יַעקֹבּ האָבּ איך ליבּ געהאַט, אוּן עֵשָׂו האָבּ איך פיינט געהאַט [מלאכי א, ב].
וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן? איז פאַראַן אומרעכט בּיי ח'? חס וְשָׁלוֹם! וואָרים ער זאָגט צוּ מֹשה [רבינו]: איך וועל מיך דערבּאַרעמען אויף וועמען איך רערבּאַרעם מיך, אוּן איך וועל רַחמָנוּת האָבּן אויף וועמען איך האָבּ רַחמָנוּת [שמות לג, יט].
דעריבּער איז עס נישט געוועלט אין דעם, וואָס וויל, אויך נישט אין דעם, וואָס לויפט, נייערט אין ה', וואָס האָט רַחמָנוּת.
וואָרים דער פָּסוק זאָגט צוּ פַּרעֹה: פּוּנוועגן אָט דער דאָזיקער סִיבּה האָבּ איך דיך אויפשטעלט, כּדי איך זאָל אין דיר באַווייזן מיין כֹּחַ, אוּן כּדי מיין נאָמען זאָל באַקאַנט ווערן אויף דער גאַנצער ערד [שמות ט, טז]. דעריבּער האָט ער רַחמָנוּת אויף וועמען ער וויל, אוּן וועמען ער וויל - פאַרהאַרטעוועט ער. דוּ וועסט דעריבּער זאָגן צוּ מיר: פאַרוואָס טוט ער נאָך געפינען פעלער? וואָרים וער קאָן אנטקעגנשטעלן קעגן זיין רָצוֹן? דערפאַר, וער ביסטוּ, אָ בַּר אֱנָשׁ, וואָס רעדסט גאָר קעגן ה'? זאָל די געשאַפענע זאָגן צוּ דעם, וואָס האָט זי געשאַפן: פאַרוואָס האָסטוּ מיך אַזוי געמאַכט? אָדער, צי האָט נישט דער טעפּער קיין רעכט איבּער דעם ליים, צוּ מאַכן פוּן דעם זעלבּן שטיק איין כֶּלי צוּ כָּבוד, אוּן אַן אַנדערע צוּ אומכָּבוד? אוּן וואָס, אויבּ ה', בּעת ער האָט געוואָלט ווייזן זיין גרימצאָרן, אוּן באַקאַנט מאַכן זיין מאַכט, האָט מיט אַ סַך סבלנות פאַרטראָגן כֵּלים פוּן גרימצאָרן, וואָס זענען געווען אָנגעבּרייט אויף פאַרדאַרבּונג; אוּן כּדי ער זאָל באַקאַנט

מאַכן די עַשירות פון זיין כָּבוד איבער כֵּלים פון רַחמָנות, וואָס
ער האָט פון פריער אָנגעבּרייט צו כָּבוד, טאַקע אונדז, וועמען
ער האָט באַרופן, נישט נאָר פון די ייִדן אַליין, נייערט אויך פון
די עַמָּמים? ווי ער טוט אויך זאָגן אין הוֹשע: איך וועל רופן
דאָס מיין עם, וואָס איז נישט געווען מיין עם, אוּן געליבּטע,
וואָס איז נישט געווען געליבּט [הוֹשע ב, כה]. אוּן סע וועט זיין,
אַז אין דעם אָרט, וואוּ עס איז צו זיי געזאָגט געוואָרן: איר זענט
נישט מיין עם, וועלן זיי גערופן ווערן יְלָדים פון דעם אלוקים
חיים [הוֹשע ב,א]. אוּן ישַעיָה רופט פונוועגן יִשׂרָאל: אויב די צאָל
פון די בּנֵי-יִשׂרָאל זאָל זיין ווי דאָס זאַמד פון יַם, וועט נאָר אַן
איבּערבּליַיבּונג גערַאטעוועט ווערן. וואָרים אַ פאַרלענדעניש אוּן
אַ גזַר וועט ה' מאַכן איבּער דער ערד [ישעיה י, כב-כג].
אוּן ווי ישַעיָה האָט פריער געזאָגט: וואָלט ה' צבָאות אוּנדז נישט
איבּערגעלאָזט קיין זֶרַע, וואָלטן מיר געוואָרן ווי סדוֹם,
אוּן צו אַמוֹרָה וואָלטן מיר געווען געגליכן [ישעיה א, ט].
וואָס זשע זאָלן מיר זאָגן? אַז די אומות-הָעוֹלם, וואָס זענען
נישט נאָכגעגאַנגען נאָך קיין צֶדֶק, האָבּן דערגרייכט צֶדֶק, דאָס
הייסט, די צֶדֶק, וואָס קומט פון אֱמוּנה; אוּן יִשׂרָאל, וואָס
איז נאָכגעגאַנגען נאָך דער צֶדֶק פון דער תּוֹרה, האָט נישט
דערגרייכט יענע תּוֹרה. פאַרוואָס? מַחמת זיי האָבּן זי נישט
געפאָרשט דורך אֱמוּנה, נייערט דורך מַעשׂים פון דער תורה
[חֲסִידוּת]. זיי האָבּן זיך געשטרויכלט אין דעם אֶבֶן-נֶגֶף, אַזוי ווי
סע שטייט געשריבּן: הִנֵּה, איך לייג אין צִיוֹן אַ שטיין פון
שטרויכל, אוּן אַ פעלז פון ערגערונג; אוּן דער, וואָס גלויבּט אין
אים, וועט נישט פארשעמט ווערן [ישעיה ח, יד; כח, טז].

‹ מענטשן אַחִים, דער באַגער פון מיין לבֵּ, אוּן מיין תּפִילה צו
ה' פאָר יִשׂרָאל איז, אַז זיי זאָלן געראַטעוועט ווערן. וואָרים
איך זאָג זיי אֱדות, אַז זיי זענען קַנָּאים פאַר ה', אָבּער אָן

פאַרשטענדעניש. וואָרים ווייל זיי קענען נישט ה'ס צֶדֶק [בראשית טו, ו], אוּן זוכן אויפצוריכטן זייער אייגענע, האָבן זיי זיך נישט אונטערטעניק געמאַכט דער צֶדֶק פוּן ה'. וואָרים רֶבִּי מלך המָשיחַ איז דער תַּכלית פוּן דער תּוֹרה צוּ צֶדֶק פאַר יעדן בַּר אֱנָש, וואָס גלויבט. וואָרים מֹשה [רבינו] שרייבט, אַז דער בַּר אֱנָש, וואָס טוט די צֶדֶק פוּן דער תּוֹרה, וועט לעבן דורך איר [ויקרא יח, ה]. אָבער די צֶדֶק פוּן אֱמוּנה, זאָגט אַזוי: זאָג נישט אין דיין לֵב: ווער וועט אַרויף אין שָמַיִם אַריין? דאָס הייסט, אַראָפצוּבּרענגען רֶבִּי מלך המָשיחַ, אָדער: ווער וועט אַראָפנידערן אין תּהוֹם אַריין? דאָס הייסט, אַרויפצוּבּרענגען מָשיחַ פוּן די טויטע. נייערט וואָס זאָגט זי? דאָס דָּבָר איז דיר נאָענט, אין דיין מויל, אוּן אין דיין לֵב [דברים ל, יב-יד]; דאָס הייסט, דאָס דָּבָר פוּן אֱמוּנה [רומ' ג, כח; י, ג-יג; גלט' ג: יא-יד], וואָס מיר זענען מבַשֵּׂר; וואָרים אויב דוּ וועסט מוֹדה זיין מיט דיין מויל, אַז יהושע/ישוע איז הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אוּן גלויבן אין דיין לֵב, אַז ה' האָט אים מחַיֵּה-מֵתים געווען, וועסטוּ גערַאַטעוועט ווערן. וואָרים מיט דעם לֵב גלויבט מען, כּדי גערעכטפאַרטיקט צוּ ווערן, אוּן מיט דעם מויל איז מען מוֹדה, צוּ ישועת אלוקינו. וואָרים דער פָּסוק זאָגט: ווער סע גלויבט אין אים, וועט נישט פארשעמט ווערן [ישעיה כח, טז]. וואָרים ס'איז נישטָא קיין חילוק צווישן יִיד אוּן לֹא-יְהוּדִי; וואָרים דער זעלבּער אָדוֹן אֶחָד הוּא לַכֹּלָם, אוּן איז רייך פאַר אַלע, וואָס רופן צוּ אים. וואָרים איטלעכער, וואָס וועט רופן דעם האַרס נאָמען, וועט גערַאַטעוועט ווערן [יואל ג,ה]. אָבער וויאַזוי זאָלן זיי רופן צוּ אים, אין וועמען זיי האָבן נישט געגלויבט? אוּן וויאַזוי זאָלן זיי גלויבן אין אים, פוּן וועמען זיי האָבן נישט געהערט? אוּן וויאַזוי זאָלן זיי הערן אָן אַ מבשֵּׂר [בּעל-דַּרשָׁן אָדער מַגִּידה]? אוּן וויאַזוי זאָלן זיי טוען דעם דַּרשענען פוּן

ישועת אלוקינו, סיידן זיי ווערן געשיקט? אַזוי ווי סע שטייט געשויבן: ווי שיין זענען די פיס פון די, וואָס זענען מבַּשֵּׂר שָׁלום, וואָס זאָגן אָן גוטס [ישעיה נב, ז]. אָבער נישט אַלע האָבן זיך צוגעהערט צו דער בשׂורת הגאולָה; וואָרים ישַׁעיָה זאָגט: האַר, ווער האָט געגלויבט אונדזע ידיעה [ישעיה נג,א]? בכֵּן, אֱמונה טוט קומען פון הערן, און הערן דורך דעם דָּבָר פון מָשיחַ. אָבער איך זאָג: האָבן זיי דען נישט געהערט? כֵּן, אַוודאי: זייער קלאַנג איז אַרויסגעגאַנגען איבער דער גאַנצער ערד, און ביז עק וועלט זייערע ריידן [תהלים יט, ה].

און ווידער פרעג איך: האָט יִשְׂרָאל נישט פאַרשטאַנען? שׂון מֹשה [רבינו] זאָגט: איך וועל אייך רערצערענען מיט קַנאה אויף אַן אומפאָלק, און מיט אַן אומה אָן פאַרשטענדעניש וועל איך אייך דערבייזערן [דברים לב, כא]. און ישַׁעיָה שטאַרקט זיך, און זאָגט: איך בין געפונען געוואָרן פון די, וואָס האָבן מיך נישט געזוכט; און איך האָב מיך אַנטפלעקט צו די, וואָס האָבן נישט געפרעגט אויף מיר [ישעיה סה, א]. אָבער אויף יִשְׂרָאל זאָגט ער: דעם גאַנצן יום האָב איך אויסגעשפרייט מיינע הענט צו אַן אומגעהאָרכזאַם און ווידערשפעניק עם [ישעיה סה, ב].

יא

איך זאָג דעריבער: האָט ה' פאַרוואָרפן זיין עם? חס ושלום! וואָרים איך בין אויך אַ ישׂראֵלי, פון אַבראָהמס זָרַע, פון דעם שֵׁבֶט בִּנְיָמין. ה' האָט נישט פאַרוואָרפן זיין עם, וואָס ער האָט געקענט פון פריער. צי ווייסט איר נישט, וואָס דער פָּסוק זאָגט וועגן אֵלִיָּהוּ? וויאַזוי ער טַעֲנֶה מיט ה' קעגן ישׂרָאלן:

ה', זיי האָבן געהַרגעט דיינע נבִיאים, זיי האָבן צעשטערט דיינע מִזבֵּחות, און איך בין געבליבן אַליין, און זיי באַגערן מיין לעבן [מלכים א' יט, י-יד]. אָבער וואָס זאָגט צו אים דער ענטפער פון ה': איך האָב מיר איבערגעלאָזט זיבן טויזנט מענטשן, וואָס האָבן נישט געקניט צו בַּעַלן [מלכים א' יט, יח]. פונקט אַזוי איז

אויך אַצינד פאַראַן אַן איבּערבּלייַבּוּנג לויט דער בּחִירה פון חֶסֶד. און אויבּ עס איז דורך חֶסֶד, איז עס נישט מער דורך מַעשׂי מיצוות [דאס הייסט ה' יַהְשֹׁב לאֶמוּנַת-אברהם-איש צְדָקָה בּלי תְּלוּת בְּמעשי מיצוות]; אַנדערש איז חֶסֶד נישט מער קיין חֶסֶד. וואָס זשע דען? דאָס, וואָס יִשׂרָאל זוכט, דאָס האָט ער נישט דערגרייכט; נייערט די אויסדערוויילטע האָבּן עס יאָ דערגרייכט, און די איבּעריקע זענען פאַרהאַרטעוועט געוואָרן, ווי סע שטייט געשריבּן: ה' האָט זיי געגעבּן אַ גייסט פון בּאַטויבּוּנג, אויגן, וואָס זאָלן נישט זען, און אויערן, וואָס זאָלן נישט הערן, בּיז אויף דעם היינטיקן יוֹם [ישעיה כט,י; דברים כט, ג]. און דָוִד זאָגט: זאָל זייער טיש ווערן פאַר זיי אַ פּאַסטקע און אַ נעץ, און אַ שטרויכלשטיין, און אַ פאַרגעלטוּנג פאַר זיי, זאָלן זייערע אויגן זיין פינצטער, אַז זיי זאָלן נישט זען, און בּייג שטענדיק אַראָפּ זייער רוקן. איך פרעג דעריבּער: האָבּן זיי געטאָן שטרויכלען כּדי זיי זאָלן פאַלן? חס ושלום! נייערט דורך זייער פאַלן איז די ישועה געקומען פאַר די אומות-הָעוֹלם, כּדי זיי אייפעריק צו מאַכן. און אויבּ זייער פאַלן איז די עַשִׁירות פון דער וועלט, און זייער הֶיזק די עַשִׁירות פון די אומות-הָעוֹלם, אַ פּשִׁיטא שוֹין זייער פולקייט!

איך רעד טאַקע צו אייך, וואָס זענט פון די אומות-הָעוֹלם. בּכֵן, אויף אַזוי ווייט ווי איך בּין אַ שלִיח פון די אומות-הָעוֹלם, פאַרהערלעך איך מיין עובדא, כּדי איך זאָל בכל-אוֹפן אויפוועקן צו אייפעריקייט די, וואָס זענען מיין פלייש, און ראַטעווען אַ טייל פון זיי. וואָרים אויבּ דאָס פאַרוואַרפן פון זיי האָט געפירט צו דער איבּערבּעטוּנג פון דער וועלט, וואָס וועט שוֹין זייער ווידער-אויפנעמוּנג זיין, אויבּ נישט לעבּן פון די טויטע? און אויבּ די תּרוּמַת הָעִסָּה איז קֹדֶש, אַזוי איז אויך דאָס טייג; און אויבּ דער וואָרצל איז קֹדֶש, אַזוי זענען אויך די

צווייגן. אוּן אויבּ טייל פוּן די צווייגן זענען אָפּגעבראָכן געוואָרן, אוּן דוּ, וואָס בּיסט אַ ווילדער איינבּערטבּוים, בּיסט אַרײַנגעזעצט געוואָרן צווישן זיי, אוּן בּיסט געוואָרן אַ טיילנעמער מיט זיי פוּן דעם וואָרצל אוּן פוּן דער פעטקייט פוּן דעם איינבּערטבּוים, טאָ רים דיך נישט קעגן די צווייגן; אויבּ אָבּער דוּ רימסט דיך, זיי וויסן, אַז נישט דוּ טראָגסט דעם וואָרצל, נייערט דער וואָרצל טראָגט דיך. דוּ וועסט דעריבּער זאָגן: צווייגן זענען אָפּגעבּראָכן געוואָרן, כּדי איך זאָל אַרײַנגעזעצט ווערן. טוֹב; דוּרך זייער אוּמגלויבּן זענען זיי אָפּגעבּראָכן געוואָרן, אוּן דוּ שטייסט דוּרך דער אֱמוּנה. זיי נישט אַ גַּדְלן, נייערט האָבּ מוֹרא. וואָרים אויבּ ה' האָט נישט געשוינט די נאַטירלעכע צווייגן, וועט ער אויך דיך נישט שוינען. זע דעריבּער די גוּטסקייט אוּן שטרענגקייט פוּן ה': קעגן די, וואָס זענען געפאַלן, שטרענגקייט, אָבּער קעגן דיר, ה'ס גוּטסקייט, אויבּ דוּ וועסט בּאַרְיֶה אין זיין גוּטסקייט; אויבּ נישט, וועסטוּ אויך אָפּגעשניטן ווערן. אוּן אויך זיי, אויבּ זיי וועלן נישט בּאַרְיֶה אין זייער אוּמגלויבּן, וועלן אַרײַנגעזעצט ווערן; וואָרים ה' איז בּיכוֹלת זיי ווידער אַמאָל אַרײַנצוּזעצן. וואָרים אויבּ דוּ בּיסט אָפּגעשניטן געוואָרן פוּן אַן איינבּערטבּוים, וואָס איז בּטֶבע ווילד, אוּן בּיסט אַרײַנגעזעצט געוואָרן קעגן דער נאַטוּר אין אַ גוּטן איינבּערטבּוים, אַ פּשִׁיטא שוֹין ווי וועלן די דאָזיקע, וואָס זענען די נאַטירלעכע צווייגן, אַרײַנגעזעצט ווערן אין זייער אייגענעם איינבּערטבּוים? וואָרים איך וויל נישט, אַחִים, פאַרהוילן פוּן אייך דעם דאָזיקן סוֹד, כּדי איר זאָלט זיך נישט האַלטן פאַר קיין חַכָּמים אין אייערע אייגענע אויגן, אַז אַ פאַרהאַרטוּנג איז געקוּמען אויף אַ טייל פוּן יִשְׂרָאל, בּיז די פוּלקייט פוּן די עַמָּמים וועט זיין אײַנגעזאַמלט; אוּן אַזוי וועט גאַנץ יִשְׂרָאל נִיצול ווערן, ווי סע שטייט געשריבּן:

סע וועט אַרויסקומען פון צִיּון דער גּוֹאֵל, וואָס וועט אָפּטאָן די פְּשָׁעים פון יַעֲקֹבן; און דאָס וועט זיין מיין בְּרִית מיט זיי, ווען איך וועל אַוועקנעמען זייערע עבירות [תהלים יד,ז; ישעיה נט, כ-כא; ירמיה לא, לב-לג].

וואָס שַׁייך דער בְּשׂוֹרת הגאוּלָה, זענען זיי שׂוֹנאים פון אייַערטוועגן, אָבער וואָס שַׁייך דער בְּחִירה, זענען זיי באַליבט פונוועגן די אָבות. וואָרים אויף די מַתָּנות און דער באַרופונג פון ה' איז נישטאָ קיין תשובָה. וואָרים אַזוֹיווי איר זענט אַמאָל גענוען אומגעהאָרכזאַם צו ה', אָבער איצט האָט איר באַקומען דערבאַרעמדיקייט דורך זייער אומגעהאָרכזאַמקייט, פונקט אַזוי זענען אויך די דאָזיקע אַצינד אומגעהאָרכזאַם, כּדי דורך דער דערבאַרעמזיקייט, וואָס איז אייך געוויזן געוואָרן, זאָלן זיי אַצינד אויך באַקומען דערבאַרעמונג. וואָרים ה' האָט אַלעמען איינגעשלאָסן אין אומגעהאָרכזאַמקייט, כּדי ער זאָל זיך דערבאַרעמען איבער אַלע. אָ, די טיפקייט פון דער עשִׁירות, און חָסמה, און וויסן פון ה'! ווי אומדערפאָרשטבאַר זענען זיינע מִשׁפָּטים, און זיינע וועגן, נישט אויסצוגעפינען! וואָרים ווער האָט פאַרשטאַנען דעם רוּחַ-ה' ? אָדער ווער איז געוועז זיין בַּעל-יוֹעץ? אָדער ווער האָט אים עפּעס פריער געגעבן, און עס זאָל אים צוריק פאַרגאָלטן ווערן? וואָרים פון אים, און דורך אים, און פאַר אים איז אַלצדינג. פאַר אים איז דער כָּבוד לְעוֹלָמִים! אָמֵן.

יב איך בּעט אייך דעריבּער, אַחִים, דורך דעם רַחמנוּת פון ה', צו אָנבאָטן אייערע לייַבער אַ לעבּעדיקן קָרבּן, קָדוֹש, באַווילליקט צו ה', וואָס איז אייער גייסטיקע עַבוֹדה. און זייט נישט געגליכן צו דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט ווערט איבערגעאַנדערשט דורך דער באַנייאונג פון אייער געמיט, כּדי איר זאָלט פרואוון וואָס עס איז דער גוטער, און באַווילליקטער, און שלֵימותדיקער רָצון פון ה'.

וואָרים דורך דעם חֶסֶד, וואָס איז מיר געגעבן געוואָרן, זאָג איך צו יעדן איינעם צווישן אייך, נישט צו טראַכטן פון זיך אַ סַך מער, ווי ער באַדאַרף צו טראַכטן, נייערט צו טראַכטן אײַנגעהאַלטן, לויט ווי ה' האָט צוגעטיילט יעדן איינעם אַ מאָס פון אֱמונה. וואָרים פונקט ווי מיר האָבן אַ סַך אֵברים אין איין גוף, און אַלע אֵברים האָבן נישט די זעלבע עובדא, אַזוי זענען מיר וואָס זענען אַ סַך, איין גוף אין רֶבי מלך המָשיחַ, און באַזונדערע אֵברים איינער פון דעם אַנדערן. און ווייל מיר האָבן מַתָּנות, פאַרשידן לויט דעם חֶסֶד, וואָס איז אונדז געגעבן געוואָרן: אויב נבואה, לאָמיר נבִיאות זאָגן לויט דעם חֶלֶק פון אונדזער אֱמונה; אויב עבוֹדת קֹדֶש, לאָמיר זיך איבערגעבן צו אונדזער עבוֹדת קֹדֶש; דער, וואָס איז מוֹרֶה, צו זיין לערנונג; דער, וואָס איז אַ מוכיח, צו זיין מוסר; דער, וואָס איז מנַדב, לאַז ער עס טאָן בְּתוֹם לֵב; דער מנהיג, מיט פלייסיקייט; דער גומל-חסד מיט שִׂמְחָה. לאָז זיין אַהֲבָה אָן צביעות, האָט פיינט דאָס, וואָס איז שלעכט, און באַהעפט זיך אָן דעם, וואָס איז טוֹב. האָט ליב איינער דעם אַנדערן מיט ברידערלעכער אַהֲבָה, אין כּבוד האַלט פאַר בילכער איינער דעם אַנדערן; אין פלייסיקייט, נישט פויל, גלִיאיק אין גייסט, דינענדיק ה'; זייט פריילעך אין תִּקְוָה; געדולדיק אין אַ צָרה; האַלט כּסֵדר אין מִתפַּלֵל זיין. זייט מנַדב פאַר די באַדערפענישן פון די קדוֹשִׁים, און איבערגעגעבן צו הַכנָסַת-אוֹרחים. בענטשט די, וואָס רוֹדֶפן אייך; בענטשט, און שעלט נישט. פרייט אייך מיט די, וואָס פרייען זיך, ווייַנט מיט די, וואָס ווייַנען. לעבט אין אַחדות איינער מיט דעם אַנדערן; טראַכט נישט פון הויכע זאַכן, נייערט לאָזט אייך אַראָפּ צו דעם, וואָס איז שָׁפל. האַלט אייך נישט פאַר חֲכָמים אין אייערע אייגענע אויגן. פאַרגעלט קיינעם נישט רָעָה פאַר רָעָה, נייערט

שׂימוּ לב אויף דעם, וואָס איז בכָּבוּדיק אין די אויגן פּוּן אַלע מענטשן. אויב עס איז מעגלעך, אוּן אויף וויפל איר זענט בִּיכוֹלת, לעבּט בשָׁלום מיט אַלע מענטשן. זייט אייך נישט נוֹקם, געליבּטע, נייערט מאַכט פּלאַץ פאַר דעם גרימצאָרן פּוּן ה'; וואָרים סע שטייט געשריבּן: נקָמה געהערט מיר, איך וועל פאַרגעלטן, זאָגט ה' [דברים לב, גה]. אויב אָבּער דיין שׂוֹנא איז הונגעריק, הַאֲכִילֵהוּ לֶחֶם; אויב ער איז דאָרשטיק, גיב אים צוּ טרינקען; וואָרים מיט דעם טאָן אַזוי, וועסטוּ אָנהויפן פייעריקע קרילן אויף זיין קאָפּ [משלי כה, כא-כג]. לאָז דיך נישט גוֹבר זיין פּוּן דעם שלעכטן, נייערט זיי גוֹבר דאָס שלעכטע מיט גוּטן.

יג זאָל יעדע נשָׁמה זיין אוּנטערטעניק צוּ דער העכער

אויטאָריטעט. וואָרים עס איז נישטאָ קיין אויטאָריטעט, אַחוּץ פּוּן ה'; אוּן וואוּ זי איז פאַראַן, איז זי בּאַשטימט פּוּן ה'. בּכֵּן, דער, וואָס שטעלט זיך קעגן דער אויטאָריטעט, וידערשפּעניקט דעם בּאַפּעל פּוּן ה'; אוּן די, וואָס וידערשפּעניקן, וועלן בּרענגען אויף זיך שטראָף. וואָרים הערשערס זענען נישט קיין פַּחד פאַר די מַעשׂים טובים, נייערט פאַר די שלעכטע. אוּן ווילסטוּ נישט מוֹרא האָבּן פאַר דער איטאָריטעט? טוּ דאָס, וואָס איז טוֹב, אוּן דוּ וועסט קריגן אַ שבַּח פּוּן איר; וואָרים זי איז דיר אַ בּאַדינערין פּוּן ה' צוּם גוּטן. נאָר אויב דוּ טוסט דאָס, וואָס איז שלעכט, זאָלסטוּ מוֹרא האָבּן, וואָרים זי טראָגט נישט אומזיסט די חֶרֶב. וואָרים זי איז אַ בּאַדינערין פּוּן ה', וואָס טוּט זיך נוֹקם זיין מיט צאָרן אָן דעם, וואָס טוּט רָעָה. איבּערדעם מוּז מען אוּנטערטעניק זיין, נישט נאָר פּונוועגן דעם צאָרן אַליין, נייערט אויך פּונוועגן דעם געוויסן. וואָרים צוליבּ דעם צאָלט איר אויך מַס; וואָרים זיי

זענען באַדינערס פון ה', אוו גיבן זיך כּסדר אָפּ מיט דעם דאָזיקן ענין. דעריבער גיט יעדעמען, וואָס איר זענט שולדיק ׀ מַס, צו וועמען מַס; צאָל, צו וועמען צאָל מורא, צו וועמען מורא; כָּבוד, צו וועמען כָּבוד. זייט קיינעם גאָרניט שולדיק, אַחוץ ליב צו האָבן איינער דעם אַנדערן; וואָרים דער, וואָס האָט ליב זיין חַבר, האָט מקַיים געווען די תּורה. וואָרים דו זאָלסט נישט מנַאף זיין, דו זאָלסט נישט טייטן, דו זאָלסט נישט גַנבענען, דו זאָלסט נישט גלוסטן [שמות כ, יג-יד; דברים ה, יז-יח], אוו אַלע אַנדערער מִצוות, זענען צוזאַמענגענומען אין דעם דאָזיקן דָּבָר, דהיינו ׀ דו זאָלסט ליב האָבן דיין חַבר ווי דיך אַליין [ויקרא יט, יח]. אַהֲבָה טוט נישט קיין שום רָעָה דעם חַבר; אַהֲבָה איז דעריבער דער קִיום פון דער תּורה. אוו דאָס טוט, ווייל איר וויסט די שָׁעה, אַז עס איז שוין צייט אויפצוואַכן פון שלאָף; וואָרים אַצינד איז די ישועה נעענטער צו אונדז, ווי ווען מיר האָבן לכַתּחִילה געגלויבט. די לַיְלָה איז ווייט פאַרגאַנגען, אוו דער יום האָט געענעט. לאָמיר דעריבער אָפּטאָן די מַעשׂים פון חֹשֶׁךְ, אוו לאָמיר אָנטאָן די כְּלֵי-זַיִן פון אור. לאָמיר גיין אָנשטענדיק ווי בייטאָג, נישט אין פרעסן אוו שִׁכּרות, נישט אין צעלאָזנקייט אוו זנות, נישט אין מַחלוקת אוו קִנאה. נייערט טוט אייך אָן דעם רַבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אֲדֹנֵינוּ, אוו דַאגָהט נישט פאַר דעם פלייש, ממַלא צו זיין זיינע תּאַוות.

יד נעמט אויף דעם, וואָס איז שוואַך אין דער אֱמונה, אָבער נישט כּדי צו פירן וויכּוחים איבער חִילוקי-דֵעות. איינער גלויבט, אַז ער מעג עסן אַלצדינג; אָבער דער, וואָס איז שוואָך, טוט בלויז עסן גרינוואַרג. זאָל דער, וואָס עסט, נישט מבַטל זיין דעם, וואָס עסט נישט; אוו זאָל דער, וואָס עסט נישט, נישט מִשפּטן דעם, וואָס עסט; וואָרים ה' האָט אים אויפגענומען. וואַר ביסטו, וואָס מִשפּטסט דעם עֶבֶד פון אַן

אַנדערן׃ פּאַר ער שטייט אָדער פּאַלט פּאַר זיין אייגענעם האַר׃ אוּן ער וועט בּאַרִיִה שטיין; וואָרים ה׳ איז בִּיכוֹלת אים אויפצושטעלן. איינער שאַצט איין יוֹם העכער פּוּן דעם אַנדערן; אַן אַנדערער שאַצט יעדן יוֹם גלייך. זאָל יעדער איינער זיין זיכער אין זיין אייגענער דֵעה. דער, וואָס האַלט [אַ געוויסן] יוֹם, האַלט ער אים פּאַר ה׳; אוּן דער, וואָס עסט, עסט פּאַר ה׳, וואָרום ער געזאָגט בָּרוּך ה׳ דערפּאַר, אוּן דער, וואָס עסט נישט, עסט נישט פּאַר הָאָדוֹן; אוּן גיט ה׳ אַ לויב. וואָרים קיינער פּוּן אוּנדז לעבּט נישט פּאַר זיך אַליין, אוּן קיינער שטאַרבּט נישט פּאַר זיך אַליין. וואָרים סיי מיר לעבּן, לעבּן מיר צום הָאָדון, אוּן וועז מיר שטאַרבּן, שטאַרבּן מיר צום ה׳׃ בּכֵן, צי מיר לעבּן צי מיר שטאַרבּן, געהערן מיר דעם ה׳ס. וואָרים צוליבּ דעם איז רבי מֶלך המָשיחַ געשטאָרבּן אוּן לעבּעדיק געוואָרן, כּדי ער זאָל זיין האַר, סיי איבּער טויטע אוּן סיי איבּער לעבּעדיקע. אָבּער דוּ, פּאַרוואָס משפּטסטוּ דיין אָח׃ אָדער דוּ, פּאַרוואָס בּיסטוּ מבַטל דיין אָח׃ וואָרים מיר וועלן אַלע שטיין פּאַר דעם כִּסֵא-המִשפּט פּוּן ה׳; וואָרים סע שטייט געשריבּן ׃ אזוי וואר ווי איך לעב, זאָגט ה׳ אלוקים, צוּ מיר וועט זיך בּייגן יעדע קני, אוּן יעדע צונג וועט לויבּן ה׳ [ישעיה מה, כג]. אָט אַזוי וועט יעדער איינער פּוּן אוּנדז אָפּגעבּן פּוּן זיך חֶשבּון פּאַר ה׳. לאָמיר דעריבּער מער נישט מִשפּטן איינער דעם אַנדערן, נייערט מִשפּט ליבּערשט דאָס, אַז קיינער זאָל נישט לייגן קיין מִיכשול אין זיין ברוּדערס דֶּרֶךְ, אָדער אים מאַכן פּאלן. איך ווייס, אוּן בּין זיכער אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] יהושע/ישוע, אַז קיין זאַך איז נישט טָמא פּוּן זיך אַליין; אַחוּץ פּאַר דעם, וואָס האַלט עס פּאַר טָמא, פּאַר דעם איז עס טָמא. וואָרים אויבּ פּוּנוועגן אֹכֶל איז זיך דיין אָח מצַער מיט עָגמַת נֶפֶש, גייסטוּ נישט מער אין אַהֲבָה. בּרענג נישט אוּם מיט דיין אֹכֶל דעם, פּאַר וועמען רבי מֶלך

המָשיחַ איז נִפְטָר. זאָל נישט דעריבּער פּונוועגן אייער גוּטס רָעָה גערעדט ווערן וואָרים דאָס מַלכות פּון ה' מיינט נישט עסן אוּן טרינקען, נייערט צֶדֶק, אוּן שָׁלום, אוּן שִׂמְחָה אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. וואָרים דער, וואָס דינט מיט דעם רבי מֶלך המָשיחַ, ווערט וואוילגעפעלן פאַר ה', אוּן בּאַוויליקט בּיי מענטשן. איבּערדעם לאָמיר נאָכגיין נאָך זאַכן, וואָס דינען פאַר שָׁלום, אוּן זאַכן מיט וועלכע מיר קענען אויפבּויען איינער דעם אַנדערן. מאַך נישט חָרוב דאָס ווערק פּון ה' פּונוועגן אֹכֶל, אַלצדינג איז טָהוֹר, דאָך איז עס שלעכט פאַר יענעם מענטשן, וואָס עסט מיט ערגערניש. עס איז טוֹב, נישט צוּ עסן קיין פלייש, נישט צוּ טרינקען קיין ווײַן, אויך נישט צוּ טאָן עפּעס, דורך וואָס דיין אָח שטרויכלט. די אֱמוּנה, וואָס דוּ האָסט, זאָלסטוּ האָבּן צווישן דיר אוּן ה'. אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס מִשפּט זיך נישט אַליין אין דעם, וואָס ער טוּט באַווילקן. אָבּער דער, וואָס איז מסוּפּק, איז פאַרמִשפּט, אויבּ ער עסט, מַחמת ער טוּט עס נישט פּון אֱמוּנה; אוּן וואָס עס איז נישט פּון אֱמוּנה, איז אַ זינד.

טו מיר, וואָס זענען שטאַרק, דאַרפן טראָגן די שלאַפקייטן

פּון די שוואַכע, אוּן נישט צוּ וואוילגעפעלן ווערן זיך אַליין. זאָל יעדער איינער פּון אוּנדז פאַרשאַפן הַנָאה זיין חַבר פאַר זיין אַשְׁרֵי, אוּן פאַר זיין פאַרבּעסערונג. וואָרים רֶבּי מלך המָשיחַ איז זיך אַליין אויך נישט וואוילגעפעלן געווען, נייערט, ווי סע שטייט געשריבּן : די חַרפּות פּון די, וואָס האָבּן דיך געלעסטערט, זענען געפאַלן אויף מיר [תהלים סט, י]. וואָרים אַלצדינג, וואָס איז פריער געשריבּן געוואָרן, איז געשריבּן געוואָרן פאַר אוּנדזער באַלערנונג, כּדי דורך געדולד, אוּן נֶחָמָה פּון די כְּתָבֵי-הַקוֹדֶשׁ זאָלן מיר האָבּן האָפנונג. אוּן דער אלוקים פּון געדולד אוּן פּון נֶחָמָה זאָל אייך באַווילקן צוּ

זיין פּוּן דער זעלבּער דֵעה איינער צוּם אַנדערן, לויט רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע; כּדי איר זאָלט מיט איין לֵב אוּן מיט איין מויל אָפּגעבּן כָּבוד דעם אלוקים אוּן אָב פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איבּערדעם, זייט מקַבּל איינער דעם אַנדערן, אַזוי ווי רֶבּי מלך המָשיחַ האָט אייך מקַבּל געווען, פאַר דעם כָּבוד פּוּן ה'. ווָארים איך זאָג, אַז רֶבּי מלך המָשיחַ איז געמאַכט געוואָרן אַ מְשָׁרֵת פּוּן די געמַלטע פּוּנווּעגן דעם אֱמת פּוּן ה', כּדי ער זאָל מקַיים זיין די הַבטָחות צוּ די אָבות, אוּן כּדי די אומות-העולם זאָלן אויך אָפּגעבּן כָּבוד צוּ ה' פאַר זיין דערבּאַרעמדיקייט, ווי סע שטייט געשריבּן ׃

דעריבּער וועל איך דיך לויבּן צווישן די אומות, אוּן זינגען צוּ דיין נאָמען [תהלים יח, נ]. אוּן ווידער ווערט געזאָגט׃

פרייט אייך, איר עַמָּמים, מיט זיין עם [דברים לב, מג]. אוּן ווידער ׃ לויבּט ה', אַלע עַמָּמים, גיט אַ שבַח צוּ אים, אַלע אומות [תהלים קיז, א]. אוּן ווידער זאָגט ישַעיָה ׃

אוּן עס וועט זיין דער שוֹרֶש פּוּן יִשַׁי, אוּן דער, וואָס שטייט אויף צוּ הערשן איבּער די פעלקער; צוּ אים וועלן די עַמָּמים האָפּן [ישעיה יא, י]. אוּן דער אלוקים פּוּן תִּקְוָה זאָל אייך אָנפילן מיט יעדער שִׂמְחָה אוּן שָׁלום דורך אייער אֱמוּנה, כּדי איר זאָלט געדיַען אין תִּקְוָה, דורך דער גבורה פּוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. איך אַליין בּין זיכער אין אייך, מיינע בּרידער, אַז איר זענט פּוּל מיט גוּטסקייט, אָנגעפילט מיט יעדן וויסן, אוּן פּאַיִק איינער דעם אַנדערן מַזהיר צוּ זיין. איך האָבּ אייך אָבּער טיילווַיז געשריבּן אַ סַך פרייער, כּדי אייך ווידער צוּ דערמאָנען, דורך דעם חֶסֶד, וואָס איז מיר געגעבּן געוואָרן פּוּן ה', אַז איך זאָל זיין אַ מְשָׁרֵת פּוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פאַר די אומות-הַעוֹלָם, אוּן צוּ דינען אין דער הייליקער עבוֹדת קֹדֶשׁ פּוּן דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה פּוּן ה', כּדי דער קָרבּן פּוּן די אומות-הָעוֹלם

זאָל ווערן באַוויליקט אוּן געהייליקט דורך דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ.
איך האָבּ דעריבּער מיין רוּם אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע
אין זאַכן וואָס זענען שַׁייך ה'. וואָרים איך וועל מיך נישט
דערוועגן צוּ רעדן פוּן עפּעס, סיידן פוּן דעם, וואָס רבי מֶלך
המָשיחַ האָט געטאָן דורך מיר, דורך דָּבָר אוּן טוּאונג, פוּנוועגן
דער געהאָרכזאַמקייט פוּן די אוּמות-הָעוֹלם, אין דער גבורה
פוּן נִסים וְנִפלאות, אין דער גבורה פוּן דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אַזוי,
אַז פוּן ירוּשָׁלַיִם, אוּן רונד אַרוּם ביז צוּ אילירִיע, האָבּ איך
אינגאַנצן אָנגעזאָגט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן רבי מֶלך
המָשיחַ; כֵּן, איך האָבּ מיר געמאַכט פאַר מיין ציל אָנצוּזאָגן די
בּשׂוֹרת הגאוּלָה נישט דאָרטן, וואוּ רבי מֶלך המָשיחַ איז שוֹין
אָנגערוּפן געוואָרן, כּדי איך זאָל נישט בּוּיען אויף אַן אַנדערן
מענטשנס יסוֹד, נייערט, ווי סע שטייט געשריבּן:
וואָס זיי איז נישט דערציילט געוואָרן, וועלן זיי זען, אוּן וואָס זיי
האָבּן נישט געהערט, וועלן זיי פאַרשטיין [ישעיה נב, טו].
איבּערדעם בּין איך אויך געהינדערט געוואָרן אַזוּיפיל מאָל פוּן
קוּמען צוּ אייך. אָבּער אַצינד, ווייל איך האָבּ נישט מער קיין
אָרט אין די דאָזיקע מקוֹמות, אוּן ווייל איך האָבּ שוֹין כַּמה יאָרן
געבּענקט צוּ קוּמען צוּ אייך, האָף איך אייך צוּ זען בּעת מיין
נסִיעה קיין שפּאַניע, אוּן געבּראַכט צוּ ווערן דורך אייך אויף
מיין דֶּרֶךְ אַהינצוּ, נאָכדעם ווי איך וועל מיך קוֹדם האָבּן אַבּיסל
געזעטיקט מיט אייער חַברוּתא. אַצינד אָבּער גיי איך קיין
ירוּשָׁלַיִם, צוּ דינען די קדוֹשִׁים. וואָרים עס איז געווען דער
גוּטער רָצון פוּן מאַקעדאָניע אוּן אַכאַיאַ צוּ מאַכן אַ נדָבה פאַר
די עֲנִיִּים צווישן די קדוֹשִׁים אין ירוּשָׁלַיִם. כֵּן דאָס איז געווען
זייער גוּטער רָצון, אוּן זייערע בַּעלי-חוֹבות זענען זיי. וואָרים
אויבּ די אוּמות-הָעוֹלם זענען געוואָרן שוּתּפים פוּן זייערע
גַיִסטיקע זאַכן, אַזוי זענען זיי מחוּיב זיי צוּ באַדינען אין

גַשמִיוֹתדיקע זאַכן. דעריבּער, בּעת איך וועל דאָס האבּן פאַרענדיקט, אוּן פאַרחַתמעט פאַר זיי די דאָזיקע פּרוכט, אַזוי וועל איך דוּרך אייך גיין קיין שפּאַניע. אוּן איך ווייס, אַז ווען איך וועל קוּמען צוּ אייך, וועל איך קוּמען אין דער פוּלקייט פוּן דער בּרכת המָשיחַ. אוּן איצט בּעט איך אייך, אחים, דוּרך אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן דוּרך דער אַהֲבָה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַז איר זאָלט זיך שטאַרקן אינאיינעם מיט מיר אין אייערע תּפִילות צוּ ה' פאַר מיינעטוועגן, אַז איך זאָל נִיצול ווערן פוּן די וואָס זענען ווידערשפּעניק אין יהוּדה, אוּן אַז מיין באַדינונג פאַר ירוּשָלַיִם זאָל זיין אָנגענוּמען בּיי די קדוֹשִים, כּדי איך זאָל קענען קוּמען צוּ אייך אין פריידן דוּרך דעם רָצוֹן ה', אוּן מיך מיט אייך דערקוויקן. אוּן דער אלוקים פוּן שלום זאָל זיין מיט אייך אַלע. אָמֵן.

ט״ז איך שטעל אייך פאָר אֲחוֹתֵנוּ פֶּבֵּי, וואָס איז אַ שַמָּשִית

הַקְהִילָה אין קֶנְכְּרֵאָה, אַז איר זאָלט זי מקַבּל זיין אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], ווי סע פאַסט זיך פאַר קדוֹשִים, אוּן אַז איר זאָלט איר העלפן אין וואָס נאָר זי וועט זיך באַנייטיקן אין אייך; וואָרים זי אַליין איז געווען אַ העלפערין פוּן אַ סַך, אוּן אויך פוּן מיר אַליין. דרשו בשלום צוּ פּריסקילה אוּן עקילַס, חברי לעבודה אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, זיי, וואָס האָבּן פאַר מיין לעבּן אַנידערגעליגט זייערע אייגענע העלדזער, וועמען נישט נאָר איך אַליין בּין דאַנקבּאַר, נייערט אויך אַלע בְּרִית חֲדָשָה קהִילות פוּן די אוּמות-הָעוֹלם; אוּן דרשו בשלום די הברית החדשה קהִילה, וואָס איז אין זייער בַּיִת. דרשו בשלום מיין באַליבּטן אֶפֶּינֶטוס, וואָס איז די ערשטע פּרוכט אין אַסְיָה פאַר רֶבּי מלך המָשיחַ. דרשו בשלום מִרְיָמען, וואָס האָט געשאָנקען אַ סַך מִי אויף אייך. דרשו בשלום אַנְדרוֹנִיקוֹס אוּן יוּנְיָה, מיינע קרוֹבים, אוּן מיינע מיט-געפאַנגענע, וואָס זענען פוּן חַשִיבות צווישן די

שלִיחים, אוּן וואָס זענען אויך געווען פאַר מיר אין רֶבִּי מלך המָשיחַ. דרשו בשלום אַמפּליאַטויס, מיין בּאַליבּטן אין הָאָדוֹן. דרשו בשלום אורבָּנוס, אונדזער מיטאַרבּטעטער אין מָשיחַ, אוּן אִיסטָכִיס, מיין בּאַליבּטן. דרשו בשלום אַפֶּליס, דעם בּאַווילקטן אין רֶבִּי מלך המָשיחַ. דרשו בשלום די, וואָס זענען פוּן דעם הויזגעזינד פוּן אַריסטוֹבּוּלוס. דרשו בשלום הוֹרוֹדיוֹן, מיין קָרוב, דרשו בשלום די, פוּן דעם הויזגעזינד פוּן נַרְקִיסוֹס, וואָס זענען אין הָאָדוֹן. דרשו בשלום טריפינה אוּן טריפוֹסה, וואָס מִיען זיך אין הָאָדוֹן. דרשו בשלום פּרסיס, די טיַער, וואָס האָט זיך אַ סַך געמִיט אין הָאָדוֹן. דרשו בשלום רופוֹס, דעם אויסדערווייַלטן אין דעם הָאָדוֹן, אוּן זיין אֵם אוּן מיינע. דרשו בשלום אַסינקריטוֹס, פלִיגוֹן הרמֵס, פּטרוֹבּס, הרמס, אוּן די אַחִים, וואָס זענען מיט זיי. דרשו בשלום פילוֹלוֹגוֹס אוּן יוּליָה, נראס אוּן זיין אָחוֹת, אוּן אוֹלימפּס, אוּן אַלע קדוֹשִים, וואָס זענען מיט זיי. דרשו בשלום איינער דעם אַנדערן מיט אַ הייליקן קוּש. אַלע בְּרִית חֲדָשָה קהִילות פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ גריסן אייך. אוּן איך בּעת אייך, אַחִים, אַז איר זאָלט שִׂימוּ לב געבּן אויף די, וואָס מאַכן מַחלוֹקות אוּן סקאַנדאַלן, לְהֵיפוּך צוּ דער לערנונג, וואָס איר האָט געלערנט, אוּן קערט אייך אָפּ פוּן זיי. וואָרים אַזעלכע מענטשן דינען נישט רֶבִּי מלך המָשיחַ, אֲדוֹנֵנוּ, נייערט זייער אייגענעם בויך, אוּן דורך גלאַטע אוּן שיינע רייד, פאַרפירן זיי דאָס לֵב פוּן די אומשולדיקע. וואָרים אייער געהאָרכזאַמקייט איז באַקאַנט צוּ אַלעמען, אוּן איך פריי מיך דעריבּער איבּער אייך; איך וואָלט אָבּער וועלן, אַז איר זאָלט זיין קלוג וואָס שַייך דעם גוּטן, אוּן תִּמִימוּתדיק וואָס שַייך דעם שלעכטן. אוּן דער אלוקים פוּן שָלום וועט אין גיכן צעטרעטן דעם שָטן אונטער אייערע פיס. דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט

אייך. טִימוֹתֵיאוֹס, מיין מיטאַרבּעטער, דרשו בשלום אייך, אוּן לוּקיוֹס אוּן אוֹיך יָסוֹן אוּן סוֹסיפּטרוֹס, מייַען קרוֹבים. איך, טרטיוֹס, וואָס שרייבּ דעם בּריוו, גריס אייך אין הָאָדוֹן. גָיוּס, וואָס איז מיין בַּעל-אַכסַניא, אוּן אויך פּוּן דער גאַנצער הברית החדשה קהִילה, דרשו בשלום אייך. ארסטוס, דער שאַצמייַסטער פּוּן דער שטאָט, אוּן אוּנדזער אָח במשיח, קוֶרטוֹס, גריסן אייך. דער חֶסֶד פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך אַלע. אָמֵן.

אוּן צוּ אים, וואָס איז בִּיכוֹלת אייך צוּ שטאַרקן לויט מיין בּשׂוֹרת הגאוּלָה אוּן דאָס דַרשענען פּוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, לויט דער הִתְגַּלוּת פּוּן דעם סוֹד, וואָס איז געווען פאַרבּאָרגן פּוּן אייבּיקע צייטן, נאָר איז איצט אַנטפּלעקט געוואָרן, אוּן דוּרך די שריפטן פּוּן די נבִיאים איז ער געוואָרן באַקאַנט צוּ אַלע אוּמות, לויט דעם באַפעל פּוּן דעם אייבּיקן אלוקים פאַר געהאָרכזאַמקייט פּוּן אֱמוּנה, צוּ דעם אלוקים אחד והחכם זאָל זיין כָּבוֹד לעולמי עוֹלמים, דוּרך רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אָמֵן.

קור"א

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], באַרופן צוּ זיין אַ שלִיח פּוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דוּרך דעם רָצון פּוּן ה', אוּן סוֹסתּניס, אָחִינוּ, צוּ דער הברית החדשה קהִילה פּוּן ה', וואָס איז אין קוֹרינתּוֹס, צוּ די, וואָס זענען קְדֻשׁוּ אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, באַרופן צוּ זיין קדוֹשִׁים, אינאיינעם מיט אַלע, וואָס רוּפן אָן דעם נאָמען פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע אין יעדן אָרט, אֲדוֹנֵנוּ אוּן כַּאֲדוֹנָם. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלוֹם פּוּן ה' אָבִינוּ אוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איך דאָנק מיין

אלוקים תמיד פאַר אייך, פאַר דעם חֶסֶד פון ה', וואָס איז אייך געגעבן געוואָרן אין רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וויַיל איר זענט אין אַלצדינג נתעַשר געוואָרן אין אים, אין יעדן דָּבָר און אין יעדן וויסן, אַזוֹיווי דאָס עֵדות פונועגן דעם רבי מֶלך המָשיחַ איז אין אייך באַפעסטיקט געוואָרן; אַזוי, אַז אייך פעלט נישט אין קיין שום מַתָּנה, בעת איר דָּבָר אויף דער הִתְגַּלוּת פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס וועט אייך אויך שטאַרקן ביז צום סוֹף, כדי איר זאָלט זיין אומשולדיק אין דעם יוֹם פון אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע. ה' איז געטרייַ, וואָס דורך אים זענט איר באַרופן געוואָרן צו דער התקשרות פון זיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער] אֲדוֹנֵנוּ רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איך בעט אייך, אַחִים, דורך דעם נאָמען פון אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אַז איר אַלע זאלט רעדן דאָס זעלבע, און אַז עס זאָלן נישט זיין צווישן אייך קיין מחלוקות, נייערט אַז איר זאָלט זיין אינגאַנצן פון איין מחשבה און פון איין מיינונג. וואָרים מע האָט מיר מוֹדִיע געווען דורך דעם הויזגעזינד פון כְּלוֹאָה וועגן אייך, אַז סע גייען אָן צווישן אייך מַחלוקות, מיינע אַחִים. און איך מיין דאָס, וואָס יעדער איינער פון אייך זאָגט: איך געהער צו פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל], און איך צו אָפּאָלאָסן, און איך צו כֵּיפָאן, און איך צו משיחַ. איז רבי מֶלך המָשיחַ צעטיילט? איז פּאָולוס [ר' שָׁאוּל] אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן פון אייַערטוועגן? אָדער זענט איר מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין דעם נאָמען פון פּאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]? איך זאָגן בָּרוּךְ ה', וואָס איך האָב קיינעם פון אייך נישט מקוה געטוֹבלט, אַחוּץ קריספוס און גָּיוֹס. כדי קיינער זאָל נישט זאָגן, אַז איר זענט מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין מיין נאָמען. [און איך האָב אויך מקוה געטוֹבלט דאָס הויזגעזינד פון סְטֶפָנַס; אויסערדעם, ווייס איך

נישט, צי איך האָב נאָך עמיצן אַנדערש מקוה
געטוֹבלט.] וואָרים רבי מֵלך המָשיחַ האָט מיך נישט געשיקט צו
מקוה טובלען, נייערט דרשענען די בשׂורת הגאולָה, נישט אין
חָכמה פון רייד, כּדי דער בּוים פון רבי מֵלך המָשיחַ זאָל נישט
געמאַכט ווערן צונישט. וואָרים דאָס דָּבָר פון מָשיחַס בּוים איז
פאַר די, וואָס ווערן פאַרלוירן, נאַרישקייט; פאַר אונדז אָבּער,
וואָס ווערן נִיצול, איז עס די גבורה פון ה'. וואָרים סע שטייט
געשריבּן : איך וועל צעשטערן די חָכמה פון די חַכָמים, און דעם
פאַרשטאַנד פון די פאַרשטענדיקע וועל איך בָּטל מאַכן [ישעיה
כט, יד]. וואו איז דער חָכם? וואו איז דער סוֹפר? וואו איז דער
בַּעל־וויכּוּחַ פון דער עוֹלם הַזֶּה? האָט אלוקים נישט נאַריש
געמאַכט די חָכמה פון דער וועלט? וואָרים אַזוֹיווי די עוֹלם
הַזֶּה, דורך איר חָכמה, האָט נישט דערקענט אלוקים אוּן זיין
חָכמה, איז עס ה' וואוילגעפעלן געוואָרן, דורך דער נאַרישקייט
פון דַּרשענען צו ראטעוועט די, וואָס גלויבּן. בּעת יִידן
פאַרלאַנגען צייכנס, אוּן גריכן זוכן חָכמה, טוּען מיר דרשענען
רבי מֵלך המָשיחַ דעם אויפהענגען על-דער בּוים [דברים כא, כג,
שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת
שֶׁל מָשִׁיחַ], פאַר יִידן אַ שטרויכלשטיין, אוּן פאַר עֲמָמים
נאַרישקייט; אָבּער פאַר די, וואָס זענען בּאַרופן, סיי יִידן אוּן
סיי עֲמָמים, איז רבי מֵלך המָשיחַ די גבורה פון ה', אוּן די חָכמה
פון ה'. מַחמת די נאַרישקייט פון ה' איז קליגער פון מענטשן,
אוּן די שוואַכקייט פון ה' איז שטאַרקער פון מענטשן.
וואָרים בּאַטראַכט אייער בּאַרופונג, אַחִים, אַז נישט אַ סַך
חַכָמים לויט דעם פלייש, נישט אַ סַך שטאַרקע, נישט אַ סַך
איידעלע זענען בּאַרופן געוואָרן; נייערט ה' האָט
אויסדערוויילט די נאַרישע זאַכן פון דער וועלט, כּדי מבַייש צו
זיין די חַכָמים; אוּן ה' האָט אויסדערוויילט די שוואַכע זאַכן פון

דער וועלט, כּדי מבֿייש צו זיין די שטאַרקע; און די שֶׁפּלע זאַכן פון דער וועלט, און דאָס, וואָס איז פאַראַכטיקט האָט ה' אויסדערוויילט, און דאָס, וואָס ס'איז נישטאָ, כּדי ער זאָל בָּטל מאַכן די זאַכן, וואָס זענען פאַראַן, אַזוי, אַז קיין שום בָּשָׂר-ודם זאָל זיך נישט רימען פאַר ה'. איר אָבֿער זענט דורך אים אין ריבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז פאַר אונדז פון ה' געמאַכט געווארן פאַר חָכמה, און צֶדֶק, און קדושה, און גאולה, כּדי, ווי סע שטייט געשריבן: דער, וואָס טוט זיך רימען, זאָל זיך רימען אין ה' [ירמיה ט, כג].

ב און בּעת איך בין געקומען צו אייך, אַחים, בין איך נישט געקומען מיט מליצֶהדיקע רייד, אָדער חָכמה, אייך אויסצורופן דאָס אֵדות פון ה'. וואָרים איך האָב מיר פירגענומען נישט צו וויסן קיין שום זאָך צווישן אייך, אַחוץ ריבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע און אַלס אויפהענגע על-דער בּוים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]. און איך בין געווען בּיי אייך אין שוואַכקייט, און אין מוֹרא, און אין גָּדוֹל ציטערניש; און מיין רעדן און מיין דַרשענען זענען נישט געווען אין איבּערredנדיקע דבָרים פון חָכמה, נייערט אין באַוויַזונג פון דעם גייסט און גבורה, כּדי אייער אֱמונה זאָל נישט באַשטיין אין דער חָכמה פון מענטשן, נייערט אין דער גבורה פון ה'. מיר אָבֿער רעדן חָכמה צווישן די, וואָס זענען דערוואַקסן, דאָך נישט אַ חָכמה פון דער דאָזיקער וועלט, אויך נישט פון די הערשער פון דער דאָזיקער וועלט, וואָס גיין פאַרלוירן. נייערט מיר רעדן ה'ס חָכמה בּסוֹד, די פאָרבּאָרגענע חָכמה, וואָס ה' האָט פאָרויסבּאַשטימט נאָך פון פאַרצייטן פאַר אונדזער כָּבוד-וועגן, וואָס קיינער פון די הערשער פון דער דאָזיקער וועלט האָט נישט פאַרשטאַנען; וואָרים וואָלטן זיי זי פאַרשטאַנען, וואָלטן זיי נישט געווען

אויפהענגען על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]
הָאדוֹן פּוּן כבוד. נייערט, ווי סע שטייט געשריבּן ׃
וואָס קיין אויג האָט נישט געזען, אוּן קיין אויער נישט געהערט, אוּן וואָס איז נישט אויפגעגאַנגען אין לבֵּ פּוּן דעם מעטשן, אָט דאָס האָט ה' אָנגעבּרייט פאַר די, וואָס האָבּן אים ליבּ [ישעיה סד, ג]. אָבּער צוּ אוּנדז האָט זיי ה' אַנטפּלעקט דוּרך דעם רוּחַ-חקודש. וואָרים דער גייסט טוּט פאָרשטן אַלצדינג, אַפילוּ די טיפקייטן פּוּן ה'. וואָרים ווער מענטש ווייסט וואָס סע טוּט זיך אין דעם מענטשן, אַחוּץ דער גייסט פּוּן דעם מענטשן, וואָס איז אין אים? אַזוי אויך ווייסט קיינער נישט וואָס סע איז אין ה', אַחוּץ דער גייסט פּוּן ה'. מיר אָבּער האָבּן מקַבּל געווען, נישט דעם גייסט פּוּן דער וועלט, נייערט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פּוּן ה', כּדי מיר זאָלן פאַרשטיין די מַתָּנות, וואָס זענען אוּנדז געשאָנקען געווָארן פּוּן ה'. אוּן מיר רעדן דערפּוּן אין דבָּרים, וואָס נישט מענטשלעכע חָכמה לערנט, נייערט אַזוֹיווי דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ לערנט זיי, בּעת מיר בּאַשיידן גייסטיקע זאַכן מיט גייַסטיקע רייד. דער נאַטירלעכער מענטש איז נישט מקַבּל די מַתָּנות פּוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פּוּן ה', וואָרים זיי זענען פאַר אים נאַרישקייט, אוּן ער קען זיי נישט פאַרשטיין, מַחמת זיי ווערן געמִשפּט גייסטיק. אָבּער דער, וואָס איז גייסטיק, מִשפּט אַלצדינג, אוּן ער אַליין ווערט פּוּן קיינעם נישט געמִשפּט.
וואָרים ווער האָט פאַרשטאַנען די מַחשָׁבה פּוּן ה', אַז ער זאָל אים לערנען [ישעיה מ, יג]? מיר אָבּער האָבּן די מַחשָׁבה פּוּן רֶבּי מלך המָשִׁיחַ.

ג אוּן איך, אַחִים, האָבּ נישט געקענט רעדן צוּ אייך ווי צוּ גייַסטיקע, נייערט ווי צוּ ערדישע, ווי צוּ עוֹפּעלעך אין רֶבּי מלך המָשִׁיחַ. איך האָבּ אייך גענערט מיט מילך, נישט מיט קיין

פעסטע אֹכֶל; וואָרים איר זענט נאָך נישט מסוגל געווען צו
פאַרטראָגן עס, אוּן קענט עס אַפילו איצט אויך נישט, וואָרים
איר זענט נאָך ערדיש. וואָרים כָּל-זמַן ס'איז פאַראַן צווישן אייך
קנאה אוּן מחלוקת, צי זענט איר נישט בְּלִתִּי-רוּחָנִיִּים, אוּן לעבט
איר נישט לויט דעם שטייגער פוּן מענטשן? וואָרים בעת
איינער זאָגט ׃ איך געהער פאוּלוּסן [ר' שָׁאוּל]; אוּן אַן אַנדערער ׃
איך געהער אָפּאָלאָסן; צי זענט איר נישט פָּשוּטע מענטשן?
וואָס איז דען אָפּאָלאָס? אוּן וואָס איז פאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל]?
מְשָׁרֵת, דוּרך וועמען איר זענט געקוּמען צוּ דער אֱמוּנה, אוּן
יעדער ווי הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] האָט אים געגעבּן. איך האָבּ
געפלאַנצט, אַפּאָלאָס האָט בּאַוואַסערט, אָבּער ה' האָט געלאָזט
וואַקסן. אַזוי, אַז נישט דער, וואָס טוּט פלאַנצן, איז עפּעס, אויך
נישט דער, וואָס בּאַוואַסערט, נייערט ה', וואָס לאָזט עס
וואַקסן. אוּן דער, וואָס פלאַנצט, אוּן דער, וואָס בּאַוואַסערט,
זענען אייעס, אוּן יעדער וועט בּאַקוּמען זיין בּאַזוּנדערן שׂכַר
לויט זיין אייגענער אַרבּעט. וואָרים מיר זענען ה'ס
מיטאַרבּעטער, ה'ס ווירטשאַפט, ה'ס בּנין זענט איר.
לויט דעם חֶסֶד פוּן ה', וואָס איז מיר געגעבּן געוואָרן, האָבּ איך
געלייגט אַ יסוֹד ווי אַ קלוּגער בּוימײַנסטער, אוּן אַן אַנדערער
בּויט אויף אים. זאָל אָבּער יעדער שׂימוּ לב געבּן וויאַזוי ער בּויט
אויף אים. וואָרים קיין אַנדערן יסוֹד קאָן קיינער נישט לייגן ווי
דער, וואָס איז געלייגט געוואָרן, אוּן וואָס איז רֶבּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. אָבּער אויבּ עמיצער בּויט אויף דעם דאָזיקן יסוֹד
זָהָב, זילבּער, טייערע שטיינער, בּוים, חַיֵּי, שטרוי, אַזוי וועט יעדן
מענטשנס אַרבּעט אַנטפּלעקט ווערן; וואָרים דער יוֹם וועט עס
קלאָר מאַכן, מַחמת סע ווערט אַנטפּלעקט דוּרך אֵש, אוּן דאָס
אֵש אַליין וועט בּאַוויַיזן די אַרבּעט פוּן יעדן מענטשנס ווערק,
פוּן וואָסער מִין עס איז. אויבּ עמיצנס ווערק, וואָס ער האָט

אויף דעם געבויט, וועט פאַרבליַבן, וועט ער באַקומען אַ שׂכר.
אויבּ עמיצנס ווערק וועט פאַרברענט ווערן, וועט ער ליידן
שאָדן, אָבּער ער אַליין וועט נִיצול ווערן, דאָך אַזוי ווי דורך אֵש.
צי ווייסט איר נישט, אַז איר זענט דער מִקדש פון ה', אוּן אַז
דער רוּחַ-ה' ווּוינט אין אייך? אויבּ עמיצער צעשטערט דעם
היכל פון ה', דעם וועט ה' צעשטערן, ווָאַרים דער היכל פון ה'
איז קדֶוש, אוּן אָט דער היכל זענט איר. לאָז זיך קיינער נישט
נאַרן. אויבּ עמיצער צווישן אייך מיינט, אַז ער איז קלוג אין דער
עוֹלם הַזֶּה, זאָל ער ווערן אַ נאַר, כּדי ער זאָל ווערן
קלוג. ווָאַרים די חָכמה פון דער עוֹלם הַזֶּה איז נאַרישקייט בּיי
ה'. ווָאַרים סע שטייט געשריבּן ׃ ער כאַפּט די חַכָמים אין זייער
ליסטיקייט [איוֹב ה, יג]. אוּן ווידער׃ ה' ווייסט די מַחשָבות פון
די חַכָמים, אַז זיי זענען נישטיק [תהלים צד, יא]. דעריבּער זאָל
קיינער זיך נישט רימען בּבְּנֵי אָדָם. ווָאַרים אַלצדינג איז אייַערס,
צי דאָס איז פָּאוּלוּס [ר' שָׁאוּל], אָדער אַפּאָלאָס, אָדער כֵּיפָא,
אָדער די וועלט, אָדער חַיים, אָדער מָוֶת, אָדער דאָס, ווָאַס איז
פאַראַן, אָדער דאָס, ווָאַס דאַרף קומען; אַלץ איז אייַערס, אוּן
איר זענט מָשִׁיחַס, אוּן מָשִׁיחַ איז ה'ס.

ד זאָל אַ בַּר אֱנָש אַזוי טראַכטן פוּנוועגן אוּנדז, ווי פוּן מְשָׁרְתֵי
רֵבִּי מלך המָשיחַ, אוּן מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת פוּן די סוֹדות
פון ה'. איבּריקנס, פוּן מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת ווערט געפאָדערט, אַז
זיי זאָלן געפוּנען ווערן געטריי. פאַר מיר אָבּער איז דאָס אַ
קליניקייט, אַז איך זאָל געמִשפּט ווערן פוּן אייך, אָדער פוּן אַ
מענטשנס מִשפּט. איך טוּ מיך אַפילו אַליין אויך נישט
מִשפּטן. ווָאַרים איך וויס גאָרניט קעגן מיר אַליין, דאָך בּין
איך מיט דעם נישט גערעכטפאַרטיקט; דער אָבּער, ווָאַס
מִשפּט מיך, איז הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ]. דעריבּער מִשפּט גאָרניט פאַר
דער צייט, בּיז הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] וועט קומען, ווָאַס וועט אויך

ברענגען צום אוֹר די פאַרבאָרגענע זאַכן פון דער חֹשֶׁךְ, און
אַנטפּלעקן די טראַכטענישן פון די לְבָבוֹת; אוּן דעמאָלט וועט
יעדער איינער באַקומען זיין לויב פון ה'. אוּן דאָס, אַחִים, האָבּ
איך איבּערגעטראָגן אויף מיר אוּן אָפּאָלאָסן פון אייַערטוועגן,
אַז איר זאָלט אָפּלערנען פון אונדז, נישט איבּערצוּטרעטן, וואָס
סע שטייט געשריבּן : כּדי קיינער פון אייך זאָל זיך נישט
אַנבּלאָזן איינער אַנטקעגן דעם אַנדערן. וואָרים וער
וּנטערשיידט זיך? אוּן וואָס האָסטוּ, וואָס דוּ האָסט נישט
באַקומען? אוּן אויבּ דוּ האָסט עס באַקומען, פאַרוואָס רימסטוּ
דיך, גלייך ווי דוּ וואָלסט עס נישט געווען באַקומען?
שׂוֹין זענט איר זאַט געוואָרן? שׂוֹין זענט איר רייך געוואָרן?
איר האָט דערגרייכט צוּ הערשאַפט אָן אונדז? הַלוואַי וואָלט
איר געהערשט, כּדי מיר זאָלן אויך קענען הערשן מיט
אייך! וואָרים איך מיין, אַז ה' האָט אונדז, די שלִיחים,
אַוועקגעשטעלט פאַר די מינדסטע פון אַלע, ווי פאַרמִשפּטע
צום מָוֶת; וואָרים מיר זענען געמאַכט געוואָרן ווי אַ שפּיל פאַר
דער עוֹלם הַזֶּה, פאַר מַלאָכים אוּן בְּנֵי אָדָם. נאַראָנים זענען מיר
פון מָשִׁיחַס-וועגן, אָבּער איר זענט קלוג אין מָשִׁיחַן; מיר זענען
שוואַך, אָבּער איר זענט שטאַרק; איר האָט כָּבוד, אָבּער מיר
האָבּן אַ שם-רע. אָט בּיז צוּ דער איצטיקער שָׁעה הוּנגערן מיר,
אוּן דאָרשטן, אוּן זענען נאַקעט, אוּן ווערן געשלאָגן, אוּן זענען
נַע-ונַד; אוּן מיר מִיען זיך, אוּן אַרבּעטן מיט אונדזערע אייגענע
הענט. בּעת מיר ווערן באַלייִדיקט, בּענטשן מיר; בּעת גערוֹדָפט,
דוּלדן מיר; בּעת באַשוּלדיקט, בּעטן מיר; מיר זענען געמאַכט
געוואָרן, אוּן זענען איצט, ווי דער אָפּפאַל פון דער וועלט, דער
אָפּשוים פון אַלצדינג. נישט כּדי אייך צוּ פאַרשעמען, שרייבּ איך
דאָס, נייערט אייך מַזהיר צוּ זיין ווי מיינע טײַער יְלָדים. וואָרים
הַגַם איר האָט צען טויזנט דערציערס אין ֶרבּי מלך המָשיחַ,

האָט איר אָבער נישט קיין סַך אבות; וואָרים אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע האָבּ איך אייך געוואונען דורך דער בשׂורת הגאולָה. איך בעט אייך דעריבער, זייט מיינע נאַכמאַכערס. טאַקע צוליבּ דער סִיבּה האָבּ איך געשיקט צו אייך טִימוֹתֵיאוֹס, וואָס איז מיין באַליבּט און געטרייַ יֶלֶד אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אַז ער זאָל אייך דערמאָנען אין מיינע דרָכים אין רֶבִּי מלך המָשיחַ, אַזוֹיווי איך לערן זיי אומעטום אין יעדער הברית החדשה קהִילה. אָבער טייל זענען אָנגעבלאָזן, גלייך איך וואָלט נישט וועלן קומען צו אייך. איך וועל אָבער צו אייך בקָרוב קומען, אִם יִרצֶה ה', און איך וועל וויסן, נישט די רייד פון די, וואָס זענען אָנגעבלאָזן, נייערט זייער גבורה. וואָרים דאָס מַלכות פון ה' באַשטייט נישט אין רייד, נייערט אין גבורה. וואָס ווילט איר? זאָל איך קומען צו אייך מיט אַ שטעקן, אָדער מיט אַהֲבָה און אַן עַניוּתדיקן גייסט?

ה מע הערט אומעטום, אַז ס'איז פאַראַן זנות צווישן אייך, און אַזאַ זנות, ווי עס איז אַפילו נישטאָ צווישן די געצנדינער, אַז איינער זאָל האָבּן אֵשֶׁת אָבִיו [ויקרא יח, ח]. און איר זענט אָנגעבלאָזן! האָט איר נישט געדאַרפט ליבּער טרויערן, אַז דער, וואָס איז באַגאַנגען די דאָזיקע מַעשׂה, זאָל אָפּגעטאָן ווערן פון צווישן אייך? וואָרים הַגַם איך בין נישט בּיַי אייך אין גוף, בין איך אָבער אָנוועזנד אין גייסט, און האָבּ שוֹין געמִשפּט דעם, גלייך ווי איך וואָלט געווען אָנוועזנד, וואָס האָט אַזוינס געטאָן. בּעת איר זענט פאַרזאַמלט אין דעם נאָמען פון אוּנדזער אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע, און מיין גייסט איז צווישן אייך, מיט דער גבורה פון אֲדוֹנֵנוּ יהשע/ישוע, זאָלט איר אַזאַ איינעם איבּערנעטפערן צום שָׂטן פאַר דער פאַרדאַרבּונג פון דעם פלייש, כּדי דער גייסט זאָל נִיצול ווערן אין דעם יוֹם פון הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] יהושע/ישוע. אייער רימען זיך איז נישט טוֹב, וויסט איר

נישט, אַז אַבּיסל חָמץ מאַכט זויער דאָס גאַנצע טייג? ראַמט זשע אויס דעם אַלטן חָמץ, כּדי איר זאָלט זיין אַ ניי טייג, אַזוֹיווי איר זענט נישט געזייַערט. וואָרים רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּנדזער קָרבּן-פֶּסַח, איז געשאָכטן געוואָרן. לאָמיר דעריבּער האַלטן יום-טוֹב, נישט מיט דעם אַלטן חָמץ, אויך נישט מיט דעם חָמץ פוּן שלעכטסקייט אוּן רָעָה, נייערט מיט די מַצות פוּן הַטֹּהַר אוּן אֶמת. איך האָבּ אייך געשריבּן אין מיין בּריוו, נישט צוּ חַברן זיך מיט קיין נוֹאפים; בִּכלַל נישט מיט די נוֹאפים פוּן דער וועלט, אָדער מיט די גייציקע אוּן גַזלָנים, אָדער מיט געצנדינער; וואָרים דעמאָלט וואָלט איר געמוּזט אַרויסגיין פוּן דער וועלט. אָבּער איך האָבּ אייך גיכער געשריבּן, נישט צוּ חַברן זיך מיט עמיצן, וואָס ווערט אָנגערוּפן אַ אָח, אוּן וואָס איז אַ נוֹאף, אָדער גייציק, אָדער אַ געצנדינער, אָדער אַ לעסטערער, אָדער אַ שִׁיכּוֹר, אָדער אַ גַזלן-- מיט אַזאַ איינעם זאָלט איר אַפילו נישט עסן. וואָרים וואָס האָבּ איך צוּ טאָן מיט מִשפּטן די, וואָס זענען אין דריסן? זאָלט איר נישט מִשפּטן די, וואָס זענען דרינען? די דרויסנדיקע וועט ה' מִשפּטן. ראַמט אויס דעם רָשע פוּן צווישן אייך.

ו ווי דערוועגט זיך עמיצער פוּן אייך, בּעת ער האָט אַן עֵסק קעגן זיין חַבר, צוּ גיין מִשפּטן זיך פאַר רשָעים, אוּן נישט פאַר די קדוֹשִׁים? צי ווייסט איר נישט, אַז די קדוֹשִׁים וועלן מִשפּטן די וועלט? אוּן אויבּ די וועלט וועט געמִשפּט ווערן דוּרך אייך, זענט איר נישט רָאוּי צוּ מִשפּטן די מינדסטע זאַכן? צי ווייסט איר נישט, אַז מיר וועלן מִשפּטן מַלאָכים? אַ פּשִׁיטא שוֹין זאַכן, וואָס זענען שַׁייך דעם דאָזיקן לעבּן! בּכֵן, אויבּ איר דאָרפט מִשפּטן זאַכן אין שיַיכות צוּ דעם לעבּן, זעצט איר אַוועק מענטשן צוּ מִשפּטן וואָס זענען פאַראַכטעט אין דער הברית החדשה קהִילה? איך זאָג דאָס

צוּ אייער שאַנד. שׂוֹין-זשע, צי געפינט זיך נישט צווישן אייך איינער אַ חָכם, וואָס זאָל קאָנען אַנטשיידן צווישן זיינע אַחִים, נייערט אָח גייט זיך לאָדן מיט אָח, אוּן דערצוּ נאָך פאַר אומגלויביקע? עס איז שׂוֹין בּכלַל אַן עַוולה פּוּן אייך, וואָס איר פירט מִשפָּטים איינער מיטן אַנדערן. פאַרוואָס נישט ליבּער זיין בּאַעוָולטע? פאַרוואָס נישט ליבּערשט זיין בּאַרויבּטע? כֵּן, איר אַליין טוּט אוּמרעכט, אוּן בּאַרויבּט, אוּן דערצוּ נאָך אייערע אייגענע אַחִים. צי ווייסט איר נישט, אַז די רשָׁעים וועלן נישט יַרשענען דאָס מַלכוּת ה'? זיט נישט גענאַרט: נישט קיין נוֹאפים, נישט קיין געצנדינער, נישט קיין אויסגעלאַסענע, נישט קיין בַּעלי-תַּאוות, אויך נישט די, וואָס שקר מיט זכָרים, נישט קיין גַנָבים, נישט קיין גייציקע, נישט קיין שִׁיכּוּרים, נישט קיין לעסטערערס, נישט קיין גַזלָנים, וועלן יַרשענען דאָס מַלכוּת ה'. אוּן אַזוינע זענען געווען טייל פּוּן אייך; איר אָבּער זענט געוואַשן געוואָרן, איר זענט געהייליקט געוואָרן, איר זענט גערעכטפאַרטיקט געוואָרן דוּרך דעם נאָמען פּוּן הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פּוּן אלוקינוּ. אַלצדינג איז מיר דערלויבּט, דאָך נישט אַלצדינג איז נוּצלעך. אַלצדינג איז מיר דערלויבּט, דאָך וועל איך מיך נישט אוּנטערוואַרפן אוּנטער דער מאַכט פּוּן עפּעס. מַאכָלים פאַרן בּויך, אוּן דער בּויך פאַר מַאכָלים--אוּן ה' וועט פאַרלענדן סיי דאָס, אוּן סיי די אַנדערע. דער גוּף איז נישט פאַר זנוּת, נייערט פאַר הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אוּן הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] פאַר דעם גוּף. אוּן ה' האָט אויפגעוועקט הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] תחית-המתים, אוּן אויך אוּנדז וועט ער אויפוועקן דוּרך זיין גבוּרה. צי ווייסט איר נישט, אַז אייערע גוּפים זענען אֵברים פּוּן רֶבּי מלך המָשיחַ? צי זאָל איך איצט נעמען די אֵברים פּוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּן זיי מאַכן פאַר אֵברים פּוּן אַ זוֹנה? חס ושלום!

אָדער צי ווייסט איר נישט, אַז דער, וואָס באַהעפט זיך מיט אַ זונה, איז איין בָּשָׂר מיט איר? וואָרים סע שטייט געשריבן: בייִדע וועלן ווערן איין בָּשָׂר [בראשית ב, כד]. אָבער דער, וואָס איז באַהעפט מיט הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], איז איין גייסט מיט אים. אַנטרינט זשע פון זונות. יעדע זינד, וואָס אַ מענטש באַגייט, איז אויסער דעם גוף; דער אָבער, וואָס איז מזַנה, זינדיקט קעגן זיין אייגענעם גוף. אָדער צי ווייסט איר נישט, אַז אייער גוף איז אַ מִקדש פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס איז אין אייך, וואָס איר האָט פון ה'? אוּן איר זענט נישט אייערע אייגענע; וואָרים איר זענט געקויפט געוואָרן מיט אַ פריַיז. עַל-כֵּן, זאָלט איר אָפּגעבן כָּבוד צוּ ה' אין אייער בָּשָׂר.

٢١ אוּן בנוֹגֵע די זאַכן, ווענן וואָס איר האָט געשריבן: עס איז טוֹב פאַר אַ מאַן נישט צוּ באַרירן קיין אִשה. דאָך מַחמת פון זונות-ווענן, זאָל יעדער מאַן האָבן זיין אייגן אִשָׁה, אוּן זאָל יעדע אִשה האָבן איר אייגענעם מאַן. זאָל דער מאַן אָפּגעבן דעם אִשָׁה איר חוֹב; אוּן אַזוי אויך דאָס אִשָׁה דעם מאַן. דאָס אִשָׁה האָט נישט קיין רשוּת איבער איר אייגענעם בָּשָׂר, נייערט דער מאַן; אוּן אַזוי האָט אויך דער מאַן נישט קיין רשוּת איבער זיין אייגענעם בָּשָׂר, נייערט דאָס אִשָׁה. שיידט זיך נישט אָפּ איינער פון דעם אַנדערן, סיידן עס ווערט אָפּגערעדט אויף אַ צייט, כּדי איר זאָלט זיך קענען אָפּגעבן מיט תִּפִילה טאָן, אוּן זייט צוּריק צוּזאַמען, כּדי דער שָׂטן זאָל אייך נישט ברענגען צוּ קיין נסָיון צוליב פעלנדיק כּבוּש הַיֵּצֶר. אוּן דאָס זאָג איך בְּדֶרֶך רשוּת, אוּן נישט בְּדֶרֶך מצוה. דאָך הַלוואַי זאָלן אַלע מענטשן זיין אַזוֹיווי איך אַליין. אָבער יעדער איינער האָט זיין אייגענע מַתָּנה פון ה', איינער אויף דעם אוֹפן, אוּן אַן אַנדערער אויף יענעם. צוּ די אומפאַרהיראַטע, אוּן צוּ די אַלמָנות זאָג איך: עס איז טוֹב פאַר זיי, אויב זיי פאַרבלַיבן אַזוֹיווי

איך. אָבער אויב זיי קענען זיך נישט צוריקהאַלטן, זאָלן זיי חַתונה האָבן; וואָרים עס איז בעסער חַתונה צו האָבן, אַיידער צו ברענען. צו די פאַרהייראַטע אָבער געבּיט איך, כֵּן נישט איך, נייערט הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אַז דאָס אִשָּׁה זאָל זיך נישט אָפּשיידן פון איר מאַן, [טויט זי זיך אָבער אָפּשיידן, זאָל זי פאַרבלײַבן אומפאַרהייראַט, אָדער זיך איבערבעטן מיט דעם מאַן], אוּן אַז דער מאַן זאָל נישט פאַרלאָזן זיין אִשָּׁה.

צו די איבעריקע אָבער זאָג איך, נישט הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] : אויב אַן אָח במשיח האָט אַן אומגלויביק אִשָּׁה, אוּן זי איז מַסכּים צו וואוינען מיט אים, זאָל ער זי נישט פאַרלאָזן. אוּן דאָס אִשָּׁה, וואָס האָט אַן אומגלויביקן מאַן, אוּן דער איז מַסכּים צו וואוינען מיט איר, זאָל זי איר מאַן נישט פאַרלאָזן.

וואָרים דער אומגלויביקער מאַן וועט געהיליקט ווערן דורך דעם אִשָּׁה, אוּן דאָס אומגלויביקע אִשָּׁה וועט געהיליקט ווערן דורך דעם אָח; אַז נישט, וואָלטן אייערע יְלָדים געווען טָמא, נאָר אַצינד זענען זיי קדוֹשִׁים. אויב אָבער דער אומגלויביקער וויל זיך אָפּשיידן, לאָז ער זיך אָפּשיידן; דער אָח, אָדער די אָחוֹת, איז נישט געבּונדן אין אַזוינע פאַלן; אוּן ה' האָט אונדז באַרופן צו שָׁלום. וואָרים וויאַזוי וועסטו, אָן אִשה, צי דו וועסט מַציל זיין דיין מאַן? אָדער וויאַזוי וויסטו, אָ מאַן, צי דו וועסט ראַטעווען זיין דיין אִשָּׁה? נייערט ווי הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] האָט צוגעטיילט יעדן מענטשן, ווי ה' האָט יעדן באַרופן, אַזוי זאָל ער לעבּן. אוּן אַזוי בין איך מתַקן אין אַלע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות. איז עמיצער באַרופן בעת אַ געמַלטער, זאָל ער נישט ווערן אומגעמַלט. איז עמיצער באַרופן געווָארן אין עָרלה, זאָל ער נישט געמַלט ווערן. מִילה איז גאָרניט, אוּן עָרלה איז גאָרניט, נייערט דאָס היטן פון די מִצוות פון ה'. לאָז יעדער פאַרבלײַבן אין יענער באַרופונג, אין וועלכער ער איז באַרופן

געווָארן. ביסטו באַרופן געווָארן אַלס עֶבֶד, זאָל עס דיך נישט אַרן. אויב אָבער דו קענסט ווערן פריי, באַנוץ די געלעגנהייט. וואָרים דער, וואָס איז באַרופן אין הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] אַלס אַן עֶבֶד, איז הָאדוֹנס באַפרייטער; אַזוי אויך דער, וואָס איז געווען פריי, בעת ער איז באַרופן געווָארן, איז רבי מֶלך המָשיחַס עֶבֶד. איר זענט געקויפט געווָארן מיט אַ פּרייז; ווערט נישט קיין עֶבֶד פון קיין מענטשן. אחים, לאָז יעדער איינער, אין וואָס פאַר אַ מַצב ער איז באַרופן געווָארן, פאַרבליבן אין דעם מיט ה'. אוּן בנוֹגֵע בתּוּלוֹת, האָב איך נישט קיין מצוה פון הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ]; איך גיב אָבער מיין מיינונג ווי איינער, וואָס האָט געפונען רחמָנות בּיי הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], צו זיין באַגלויבט. איך מיין דעריבער, אַז פונוועגן דער איצטיקער צָרה, איז עס טוֹב פאַר אַ מענטשן צו זיין ווי ער איז. ביסטו צוגעבונדן צו אַן אִשָׁה? זוך נישט צו ווערן פריי. ביסטו פריי פון אַן אִשָׁה? זוך נישט קיין אִשָׁה. האָסטו אָבער חַתונה געהאַט, האָסטו נישט געזינדיקט; אוּן אויב אַ בתּוּלה האָט חַתונה, האָט זי נישט געזינדיקט. אָבער אַזוינע וועלן האָבן צָרות אין דעם פלייש; אוּן איך וואָלט אייך וועלן פאַרשוינען. דאָס אָבער זאָג איך, אחים, די צייט איז קוּרץ. אוּן פון איצט-אָן זאָלן יענע, וואָס האָבן נָשים, זיין גלייך ווי זיי וואָלטן זיי נישט געהאַט; אוּן יענע, וואָס ווייַנען, גלייך ווי זיי וואָלטן נישט געווייַנט; אוּן יענע, וואָס פרייען זיך, גלייך ווי זיי וואָלטן זיך נישט געפרייט; אוּן יענע, וואָס קויפן ,גלייך ווי זיי וואָלטן עס נישט פאַרמאָגט; אוּן יענע, וואָס האַבן הַנָאה פון דער עוֹלם הַזֶּה, גלייך ווי זיי וואָלטן זי נישט באַנוצט; וואָרים די געשטאַלט פון דער עוֹלם הַזֶּה פאַרגייט.

איך וואַלט וועלן איר זאַלט זיין פריי פון דאגות, דער, וואָס איז נישט פאַרהייראַט, זאָרגט פונוועגן די זאַכן פון הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], וויאַזוי ער זאָל וואוילגעפעלן וועלן הָאדוֹן

[אֲדוֹנֵנוּ]; דער אָבער, וואָס איז פֿאַרהייראַט, זאַרגט פֿונוועגן די זאַכן פֿון דער עוֹלם הַזֶּה, וויאַזוי ער זאָל וואוילגעפעלן ווערן זיין אִשָּׁה, און איז צעטיילט, אַזוי אויך די אִשה, וואָס איז נישט פֿאַרהייראַט, און די בְּתוּלה, זאַרגט פֿונוועגן די זאַכן פֿון הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], כְּדי זי זאָל זיין קְדוֹשָׁה, סיי אין דעם גוף און סיי אין דעם גייסט; אָבער די, וואָס איז פֿאַרהייראַט, זאָרגט פֿונוועגן די זאַכן פֿון דער עוֹלם הַזֶּה, וויאַזוי זי זאָל וואוילגעפעלן ווערן איר מאַן. און דאָס זאָג איך פֿאַר אייער אייגענער טוֹבה וועגן, און נישט צוּ וואַרפן אַ נעץ איבער אייך, נייערט איר זאַלט זיך פירן ווי געהעריק און כְּדי איר זאָלט קענען דינען הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] אומגעשטערט. אויב עמיצער מיינט, אַז ער באַנעמט זיך נישט פּאַסיק קעגן זיין יונגפרוי, בעת זי איז אַריבער איר בלִיאונג-צייט, און אויב סע באַדאַרף אַזוי צוּ זיין, זאָל ער טאָן וואָס ער ווִיל; ער זינדיקט נישט; לאָזן זיי התּונה האַבן. דער אָבער, וואָס איז פעסט אין זיין לֵב, און האָט עס נישט נייטיק, נייערט האָט שלִיטה איבער זיין אייגענעם ווילן, און האָט באַשלאָסן אין זיין לֵב צוּ פאַרשוינען זיין אייגענע יונגפרוי, אַזוי טוט ער רעכט. בְּכֵן, דער, וואָס מאַכט חֲתוּנה זיין יונגפרוי, טוט טוֹב; און דער, וואָס מאַכט זי נישט חֲתוּנה, ווערט טאָן נאָך בעסער. אַן אִשָּׁה איז געבונדן צוּ איר מאַן כָּל-זמַן ער לעבט; אויב אָבער דער מאַן שטאַרבט, איז זי פריי חֲתוּנה צוּ האַבן מיט וועמען זי ווִיל, נייערט נאָר אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ]. לויט מיין מיינונג, איז זי אָבער גליקלעכער, אויב זי פאַרבלַיבט אַזוִיווי זי איז; און איך מיין, אַז איך פאַרמאָג אויך רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון ה׳.

ח און בנוֹגֵע די זאַכן, וואָס מען איז מַקריב צוּ אֱלִילִים ׃ מיר ווייסן, אַז מיר אַלע האָבן פאַרשטענדעניש. וויסן בלאָזט אויף, אָבער אַהֲבָה בויט אויף. אויב עמיצער מיינט, אַז ער פאַרשטייט עפּעס, פאַרשטייט ער נאָך נישט, ווי ער וואָלט באַדאַרפט

פאַרשטיין. נאָר אויבּ עמיצער האָט ליבּ ה', דער דאָזיקער
ווערט דערקענט פון אים. אוּן וואָס שַׁייך דעם עסן פון זאַכן,
וואָס מען איז מַקריב צוּ אֱלִילִים, ווייסן מיר, אַז אַן אֱלִיל איז
גאָרנישט אין דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן אַז ס'איז נישטאָ קיין אלוקים,
אַחוּץ איינער. וואָרים הַגַּם סע זענען פאַראַן אַזעלכע, וואָס
ווערן אָנגערופן געטער, סיי אין שָׁמַיִם, סיי אויף דער, - ווי עס
זענען פאַראַן געטער אַ סַך, אוּן האַרן אַ סַך,- דאָך
פאַר אונדז נאָר אֶחָד, אלוקים הָאָב, אָב אֶחָד לָכֹל, פון
ווען עס איז אַלצדינג, אוּן מיר פאַר אים אוּן אָדוֹן אֶחָד, רֶבִּי
מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דורך וועמען סע זענען אַלע זאַכן, אוּן
מיר דורך אים. דאָך נישט אין אַלע מענטשן איז דאָ די
פאַרשטענדעניש; נייערט טייל, וואָס זענען געוואויגט ביז איצט
צוּ דעם אֱלִיל, עסן ווי פון אַ זאָך, וואָס מען האָט מַקריב געווען
צוּ אַן אֱלִיל; אוּן זייער געוויסן, וואָס איז שוואַך, ווערט
באַפלעקט. אָבּער אֹכֶל וועט אונדז נישט באַווילִיקן
צוּ ה'; אויך זענען מיר נישט ערגער, אויבּ מיר עסן נישט, אויך
נישט בּעסער, אויבּ מיר עסן כֵּן. אָבּער שִׂימוּ לב, אַז די דאָזיקע
פריַיהייט אייערע זאָל נישט דורך עפּעס ווערן אַ מִיכשול פאַר די
שוואַכע. וואָרים אויבּ עמיצער זעט דיך, וואָס האָסט
פאַרשטענדעניש, זיצן ביי אַ מאָלצייט אין דעם טעמפּל פון אַן
אֱלִיל, וועט נישט זיין געוויסן, אויבּ ער איז שוואַך, דערמוטיקט
ווערן צוּ עסן זאַכן, וואָס מען האָט מַקריב געווען צוּ
אֱלִילִים? אוּן דורך דיין פאַרשטענדעניש גייט דער שוואַכער
אָח פאַרלוירן, פאַר וועמען רֶבִּי מלך המָשיחַ איז געשטאָרבּן.
אוּן אַזוי, בּעת איר זינדיקט קעגן די אַחִים, אוּן פאַרלעצט זייער
שוואַך געוויסן, זינדיקט איר קעגן רֶבִּי מלך המָשיחַ. איבּערדעם,
אויבּ אַ אֹכֶל איז גוֹרֵם מיין אָח במשיח צוּ שטרויכלען, וועל איך
קיינמאָל נישט עסן קיין פלייש, כּדי איך זאָל נישט גוֹרֵם זיין מיין

אָח במשיח צוּ שטרויכלען.

ט בּין איך נישט פריי? בּין איך נישט קיין שלִיחַ? האָבּ איך נישט געזען יהושע/ישוע אֲדוֹנֵנוּ? זענט איר נישט מיין ווערק אין הָאָדוֹן? אויבּ פאַר אַנדערע בּין איך נישט קיין שלִיחַ, צוּם ווינציקסטן בּין איך עס דאָך פאַר אייך; ווארים דער חוֹתם פוּן מיין שלִיחוּת זענט איר אין הָאָדוֹן. דאָס איז מיין רעכטפאַרטיקוּנג פאַר די, ווָאס פאָרשן מיך אויס. צי האָבּן מיר נישט קיין רשוּת צוּ עסן אוּן צוּ טרינקען? צי האָבּן מיר נישט קיין רשוּת אַרוּמצוּפירן אַ אָחוֹת פאַר אַן אִשָּׁה, אַזוי ווי די איבּעריקע שלִיחים, אוּן די אַחֲוהי דּמָרָן, אוּן כֵּיפָּא? אָדער איך נאָר אוּן בַּר-נַבָּא, האָבּן מיר נישט קיין רשוּת נישט צוּ אַרבּעטן? ווָאסער זעלנער טוּט גאָר דינען אויף זיינע אייגענע הוֹצָאוֹת? ווער פלאַנצט אַ כֶּרֶם, אוּן עסט נישט פוּן אים קיין פֵּירוֹת? אָדער ווער פיטערט אַ סטאַדע, אוּן גענישט נישט פוּן דער מילך פוּן דער סטאַדע? צי טוּ איך רעדן די דאָזיקע זאַכן לויט דעם שטייגער פוּן מענטשן? אָדער צי זאָגט נישט די תּוֹרה אויך דאָס זעלבּע? ווָארים סע שטייט געשריבּן אין תּוֹרַת-מֹשֶׁה [רבינו] ׃ זאָלסט נישט פאַרבּינדן אַן אָקס דאָס מויל, בּעת ער דרעשט [דברים כה, ד]. צי זאָרגט דען ה׳ פאַר אָקסן? אָדער זאָגט ער דאָס פוּן אוּנדזערטוועגן בְּכלַל? כֵּן, פוּן אוּנדזערטוועגן איז עס געשריבּן געוואָרן, ווָארים דער, ווָאס אַקערט, דאַרף אַקערן מיט האָפנונג, אוּן דער, ווָאס דרעשט, אין דער האָפנונג צוּ באַקוּמען אַ חֵלֶק. אויבּ מיר האָבּן געזייט אין אייך גייַסטיקע זאַכן, איז עס אַזאַ גרויסער ענין, אויבּ מיר וועלן שניידן אייערע ערדישע זאַכן? אויבּ אַנדערע האָבּן אַ חֵלֶק אין דעם רעכט איבּער אייך, האָבּן מיר נישט אַ סַך מער? דאָך האָבּן מיר נישט אויסגענוצט דאָס דאָזיקע רעכט, נייערט מיר טראָגן איבּער אַלצדינג, כּדי מיר

זאָלן נישט מאַכן קיין שטערונג פאַר דער בשׂורת הגאולָה פון
רֶבי מלך המָשיחַ. ווייסט איר נישט, אַז די, וואָס טוען די
הייליקע אַבוֹדה, עסן פון די זאַכן פון דעם מִקדש, אוּן די, וואָס
דינען פאַר דעם מִזבֵּחַ, נעמען זייער חֶלֶק אין דעם
מִזבֵּחַ? פונקט אַזוי האָט אויך הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] מתַקן געווען,
אַז די, וואָס זאָגן אָן די בשׂורת הגאולָה, זאָלן לעבן פון דער
בשׂורת הגאולָה. איך האָב אָבער נישט אויסגענוצט קיין
איינציקע פון די דאָזיקע זאַכן; אוּן איך האָב דאָס נישט
געשריבן, כּדי סע זאָל אַזוי געטאָן ווערן אין מיין פאַל; וואָרים
איך וואָלט ליבער שטאַרבן, אַיידער עמיצער זאָל צוּנישט מאַכן
מיין רימען זיך. וואָרים אויב איך זאָג אָן די בשׂורת הגאולָה,
דאַרף איך מיך נישט רימען מיט דעם, וואָרים איך בין מחויב
דאָס צוּ טאָן; אוּן ווי איז מיר, אויב איך טוּ נישט אָנזאָגן די
בשׂורת הגאולָה! וואָרים אויב איך טוּ דאָס פון מיין אייגענעם
ווילן, קריג איך אַ שׂכַר; נאָר אויב נישט פון מיין אייגענעם ווילן,
האָב איך אַ שלִיחות, וואָס איז מיר אָנפאַרטרויט געוואָרן. וואָס
זשע איז מיין שׂכַר? דאָס: וואָס בעת איך טוּ אָנזאָגן די בשׂורת
הגאולָה, זאָל איך קענען ברענגען די בשׂורת הגאולָה אָן
געצאָלטס, כּדי נישט אויסצוּנוצן מיין רעכט אין דער בשׂורת
הגאולָה. וואָרים הַגַם איך בין פריי פון אַלע מענטשן, האָב איך
מיך געמאַכט פאָר אַ מְשָׁרֵת צוּ אַלע, כּדי איך זאָל געווינען וואָס
מערער. פאַר די יִדן בין איך געוואָרן ווי אַ יִד, כּדי איך זאָל
געווינען די יִדן; פאַר די, וואָס זענען אוּנטער דער תּוֹרה, ווי
אוּנטער דער תּוֹרה, בעת אַליין בין איך נישט אוּנטער דער תּוֹרה,
כּדי איך זאָל געווינען די, וואָס זענען אוּנטער דער תּוֹרה; פאַר
די, וואָס זענען אָן אַ תּוֹרה, ווי אָן אַ תּוֹרה, בעת איך בין נישט אָן
ה'ס תּוֹרה, נייערט אוּנטער מָשִׁיחַס תּוֹרה, כּדי איך זאָל געווינען
די, וואָס זענען אָן אַ תּוֹרה. פאַר די שוואַכע בין איך געוואָרן

שוואַך, כּדי איך זאָל געווינען די שוואַכע. איך בין געוואָרן אַלצדינג פאַר אַלע מענטשן, כּדי בכָל-אופן ראַטעווען צוּ זיי טייל פון זיי. און איך טוּ אַלצדינג פאַר דער בשׂורת-וועגן, כּדי איך זאָל האָבן אַ חֵלק אין איר. צי ווייסט איר נישט, אַז די, וואָס לויפן אין אַ וועט-לויף, לויפן אַלע, אָבער נאָר איינער באַקומט דעם פּריַיז? פּונקט אַזוי לויפט, כּדי איר זאָלט אים באַקומען. און יעדער אַטלעט, וואָס קעמפט אין די שפּילן, באַהערשט זיך אין אַלצדינג. און זיי טוען עס כּדי צוּ באַקומען אַ פאַרדאַרבּלעכען קראַנץ, מיר אָבער - אַן אומפאַרדאַרבּלעכען. איך לויף דעריבּער אַזוי, נישט ווי אומזיכער; איך בּאָקס נישט אַזוי ווי איינער, וואָס שלאָגט די לופט; נייערט איך דיסציפּליניר מיין בָּשָׂר, און צווינג אים אַז ער זאָל זיין געהאָרכיק, טאָמער וועל איך דורך עפּעס, נאָכדעם ווי איך האָב געדַרשנט פאַר אַנדערע, אַליין פאַרוואָרפן ווערן.

כ איך וויל אַז איר זאָלט וויסן, אַחים, אַז אונדזערע אָבות זענען אַלע געווען אונטער דעם וואָלקן, און אַלע זענען אַריבּערגעגאַנגען איבּער דעם יַם; און אַלע זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן אויף מֹשהן אין דעם וואָלקן און אין דעם יַם, און האָבן אַלע געגעסן די זעלבּע גייַסטיקע אֹכֶל, און האָבן אַלע געטרונקען דעם זעלבּן גייַסטיקן טרונק; וואָרים זיי האָבן געטרונקען פון אַ גייַסטיקן פעלזן, וואָס האָט זיי באַגלייט און דער פעלז איז געווען רבי מֶלך המָשיחַ. דאָך זענען די מיינסטע פון זיי נישט וואוילגעפעלן געוואָרן ה'; וואָרים זיי זענען אומגעקומען אין דער מִדבּר. און די דאָזיקע זאַכן זענען געווען בּיישפילן פאַר אונדז, כּדי מיר זאָלן נישט גלוסטן נאָך קיין שלעכטיקייטן, אַזוויווי זיי האָבן געגלוסט. זייט אויך נישט קיין געצנדינער, ווי טייל פון זיי זענען געווען; ווי סע שטייט געשריבּן: דאָס עם האָט זיך אַנידערגעזעצט צוּ עסן און

טרינקען, אוּן זיי זענען אויפגעשטאַנען צוּ שפּילן זיך [שמות לב, ו]. לאָמיר אויך נישט באַגיין קיין נִיאוף, ווי טייל פוּן זיי זענען באַגאַנגען, אוּן זענען געפאַלן אין איין יוֹם דריי אוּן צוואַנציק טויזנט [במדבר כה, א-ט]. לאָמיר אויך נישט אויספּרוּאוון מָשִׁיחַ, ווי טייל פוּן זיי האָבּן אים אויסגעפּרוּאווט, אוּן זענען אוּמגעקוּמען דוּרך די שלאַנגען [במדבר כא, ה-ו]. איר זאָלט אויך נישט מוּרמלען, ווי טייל פוּן זיי האָבּן געמוּרמלט, אוּן זענען אוּמגעקוּמען דוּרך דעם מַשחִית [במדבר יד, לו]. אוּן די דאָזיקע זאַכן זענען געשען צוּ זיי פאַר אַ בּיַישפּיל; אוּן זיי זענען פאַרשריבּן געוואָרן צוּ זיין אַ תוֹכַחַה פאַר אוּנדז, אויף וועמען דער סוֹף פוּן די צייטן האָט גענעענט. בּכֵן, לאָז דער, וואָס מיינט, אַז ער שטייט, שׂימוּ לב! געבּן, אַז ער זאָל נישט פאַלן. סע האָט אייך קיין שוּם נסָיוֹן נישט געטראָפן, סיידן אַזאַ ווי אַ מענטש קאָן פאַרטראָגן. אָבּער ה' איז געטריי, וואָס וועט נישט לאָזן, אַז איר זאָלט געפּרוּאווט ווערן איבּער אייערע כּוֹחות; נייערט ער וועט מיט דעם נסָיוֹן אויך מאַכן אַן אויסוועג, כּדי איר זאָלט אים קאָנען דערטראָגן. איבּערדעם, מיינע טיַיער, אַנטלויפט פוּן געצנדינעריי. איך רעד ווי צוּ פאַרשטענדיקע; מִשפּט איר אַליין, וואָס איך זאָג. דער כּוֹס פוּן בּרָכה, איבּער וועלכן מיר מאַכן אַ בּרָכה, איז דאָס נישט קיין התקשרות מיט דעם דָּם פוּן דעם מָשיחַ? די מַצה, וואָס מיר בּרעכן אָפּ, איז דאָס נישט קיין באַהעפטוּנג מיט דעם בָּשָׂר פוּן מָשיחַ? אוּן מַחמת עס איז איין מַצה, זענען מיר, וואָס זענען אַ סַך, איין בָּשָׂר, וואָרים מיר אַלע האָבּן אַ חֵלֶק אין דער איינער מַצה. זעט די נאַטירלעכע בּנֵי-יִשׂרָאל: צי זענען זיי, וואָס עסן די קָרבָּנות, נישט באַהעפט מיט דעם מִזבֵּחַ? וואָס זשע איז עס דען וואָס איך זאָג? אַז אַ קרבּן צוּ אֱלִילים איז עפּעס? אָדער אַז דער אֱלִיל [אַליין] איז עפּעס? איך זאָג

גיכער, אַז דאָס, וואָס די געצנדינער זענען מַקריב, זענען זיי מַקריב צוּ טיַוולאָנים, אוּן נישט צוּ ה'. אוּן איך וויל נישט, אַז איר זאָלט פירן התקשרות מיט טיַוולאָנים. איר קענט נישט טרינקען דעם כּוס פוּן הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אוּן דעם כּוס פוּן טיַוולאָנים; איר קענט נישט האָבּן אַ חֵלֶק אין דעם טיש פוּן הָאדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ], אוּן אין דעם טיש פוּן טיַוולאָנים. אָדער זאָלן מיר דערצערענען ה' צוּ קִנאה? זענען מיר שטאַרקער פוּן אים? אַלצדינג איז דערלויבּט, אָבּער נישט אַלצדינג איז נוּצלעך. אלצדינג איז דערלויבּט, אָבּער נישט אַלצדינג בּוּט אויף. זאָל קיינער נישט זוכן זיין אייגענע טוֹבה, נייערט יעדער זיין חַברס. אַלץ, וואָס סע ווערט פאַרקויפט אין די יאַטקעס, עסט, אוּן פרעגט נישט קיין שאַלה פוּן געוויסנווענגן; וואָרים די ערד געהערט ה', אוּן די פוּלקייט פוּן איר [תהלים כד, א]. אוּן אויבּ איינער פוּן די, וואָס גלויבּן נישט, בּעט אייך אויף אַ סעוּדה, אוּן איר האָט בּדֵעה צוּ גיין, זאָלט איר עסן אַלץ, וואָס סע ווערט געשטעלט פאַר אייך, אוּן פרעגט נישט קיין שאַלה פוּן געוויסנווענגן. נאָר אויבּ עמיצער זאָגט צוּ אייך ׃ דאָס האָט מען מַקריב געווען פאַר אַ קָרבּן, טאָ עסט עס נישט, פוּן זיַינעטווענגן, וואָס האָט עס אָנגעוויזן, אוּן פוּן געוויסנווענגן. איך מיין נישט דאָס אייגענע געוויסן, נייערט דעם אַנדערנס. וואָרים פאַרוואָס זאָל מיין פריַיהייט געמִשפּט ווערן פוּן אַן אַנדערנס געוויסן? אוּן אויבּ איך גענים מיט אַ בּרָכה, פאַרוואָס זאָל איך בּאַרעדט ווערן פוּנווענגן דעם, פאַר וועלכן איך מאַך אַ בּרָכה? בּכֵּן, צי איר עסט, אָדער טרינקט, אָדער וואָס נאָר איר טוּט, טוּט אַלץ פאַר דעם כָּבוד ה'. גיט נישט קיין געלעגנהייט פוּן מכשול די יִדן, אָדער די אוּמות, אָדער דער בּרית החדשה קהִילה פוּן ה'; פוּנקט ווי אויך איך בּאַוויליק אַלע מענטשן אין אַלצדינג, אוּן זוּך נישט מיין

אייגענעם נוצן, נייערט דעם נוצן פוּן דעם רַבּים, כּדי זיי זאָלן
גערַאַטעוועט ווערן.

יא אימיטירט מיך, אַזוֹיווי איך רֶבּי מלך המָשיחַ. אוּן איך
לויבּ אייך, וואָס איר געדענקט מיך אין אַלצדינג, אוּן היט אָפּ די
טראַדיציעס, אַזוֹיווי איך האָבּ זיי אייך איבּערגעענטפערט. איך
וויל אָבּער, אַז איר זאָלט וויסן, אַז דער קאָפּ פוּן יעדן מאַן איז
מָשיחַ, אוּן דער קאָפּ פוּן יעדן אִשָּׁה איז דער מאַן, אוּן דער קאָפּ
פוּן מָשיחַ איז ה'. יעדער מאַן, וואָס איז מִתפַּלֵל, אָדער זאָגט
נבִיאוּת, אוּן ער האַלט פאַרדעקט זיין קאָפּ, פאַרשעמט ער זיין
קאָפּ. אוּן יעדע אִשָּׁה, וואָס איז מִתפַּלֵל, אָדער זאָגט נבִיאוּת,
אוּן איר קאָפּ איז אָפּגעדעקט, פאַרשעמט זי איר קאָפּ; ווארים
עס איז איינס אוּן דאָס זעלבּע ווי זי וואָלט געווען
געגאָלט. ווארים אויבּ אַ אִשָּׁה איז נישט פאַרהילט, זאָל זי זיך
אויך לאָזן אָפּשערן; נאָר אויבּ עס איז אַ בּזיוֹן פאַר אַ אִשָּׁה צוּ
זיין אָפּגעשוירן, אָדער געגאָלט, זאָל זי זיין
פאַרהילט. ווארים אַ מאַן איז נישט מחויב צוּ האַלטן זיין קאָפּ
פאַרדעקט, מַחמת ער איז דאָס אָפּבּילד אוּן כָּבוד ה'; דאָס אִשָּׁה
אָבּער איז דער כָּבוד פוּן דעם מאַן. [ווארים דער מאַן שטאַמט
נישט פוּן דער אִשָּׁה, נייערט די אִשָּׁה פוּן דעם מאַן; אויך איז
דער מאַן נישט בּאַשאַפן געווארן פוּן דעם וויבּסווענגן, נייערט
דאָס אִשָּׁה פוּן דעם מאַנסווענגן.] עַל-כֵּן, דאַרף אַ אִשָּׁה האָבּן אַ
שלייער אויף איר קאָפּ, צוליבּ די
מַלאָכים. אָבּער אין הָאָדוֹן [אֲדוֹנֵנוּ] איז דאָס אִשָּׁה נישט אָן
דעם מאַן, אויך נישט דער מאַן אָן דעם אִשָּׁה. ווארים אַזוֹיווי
דאָס אִשָּׁה שטאַמט פוּן דעם מאַן, אַזוי שטאַמט אויך דער מאַן
דורך דעם אִשָּׁה; אַלצדינג אָבּער שטאַמט
פוּן ה'. מִשפּט איר בּיי זיך אַליין; צי איז עס שיין, אַז אַ אִשָּׁה
זאָל מִתפַּלֵל זיין צוּ ה' נישט פאַרהילט? צי טוט אַפילו די

טֶבע אַליין אייך נישט לערנען, אַז אויבּ אַ מאַן טראָגט לאַנגע האָר, איז עס אַ חַרפה פאַר אים, נאָר אויבּ אַ אִשָּׁה טראָגט לאַנגע האָר, איז עס אַ כָּבוד פאַר אירּ׃ וואָרים די האָר זענען איר געגעבּן געוואָרן פאַר אַ צוּדעק. נאָר אויבּ עמיצער מיינט צוּ זיין קריגעריש, האָבּן מיר נישט אַזאַ מִנהג, אוּן אויך נישט די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פוּן הׄ׳. בּעת אָבּער איך גיבּ אייך דעם דאָזיקן בּאַפעל, לויבּ איך אייך נישט, וואָס איר קוּמט זיך צוּזאַמען נישט פוּנוועגן דעם בּעסערן, נייערט פוּנוועגן דעם ערגערן. וואָרים קוֹדם-כָּל, בּעת איר קוּמט זיך צוּזאַמען אין דער הברית החדשה קהִילה, הער איך, אַז מַחלוֹקת זענען פאַראַן צווישן אייך; אוּן טיילווייז גלויבּ איך עס. וואָרים סע מוּזן אויך זיין כִּיתּות צווישן אייך, כּדי די, וואָס זענען בּאַגלייבּט צווישן אייך, זאָלן קענען אַנטפּלעקט ווערן. בּכֵן, בּעת איר קוּמט זיך צוּזאַמען, איז עס נישט מעגלעך צוּ עסן דעם אדוֹנס סעוּדה; וואָרים בּעת אייער עסן נעמט יעדער איינער פריער פאַר אַנדערע זיין אייגענע מאָלצייט; אוּן איינער איז הונגעריק, אוּן אַן אַנדערער איז שִׁיכּור. וואָס? צי האָט איר נישט קיין בָּתִּים, צוּ עסן אוּן צוּ טרינקען אין זיי? אָדער צי זענט איר מבַזה די עֵדה פוּן הׄ׳, אוּן זענט מבַייש די, וואָס האָבּן גאָרניט? וואָס זאָל איך אייך זאָגן? זאָל איך אייך לויבּן? פאַר דעם לויבּ איך אייך נישט. וואָרים איך האָבּ מקַבּל געווען פוּן הָאָדוֹן דאָס, וואָס איך האָבּ אויך צוּ אייך איבּערגעענטפערט, אַז הָאָדוֹן יהושע/ישוע האָט אין דער לַיְלָה, אין וועלכער ער איז פאַרראָטן געוואָרן, גענוּמען אַ מַצה, אוּן נאָכדעם ווי ער האָט אַ בּרָכה געמאַכט, האָט ער זי צעבּראָכן, אוּן געזאָגט׃ דאָס איז מיין בָּשָׂר, וואָס ווערט צעבּראָכן פוּן אייַערטוועגן; טוּט דאָס אין מיין אָנדענק. אוּן אויף אַזאַ אופּן אויך דעם כּוֹס, נאָך דער סעוּדה, אַזוי צוּ זאָגן ׃ דער דאָזיקער כּוֹס איז הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה [ירמיה לא, לא; לב,

מ] אין מיין דָּם; טוּט דאָס, כָּל-זמַן איר טרינקט אים, אין מיין אָנדענק. וואָרים כָּל-זמַן איר עסט די מַצה, אוּן טרינקט דעם כּוֹס, טוּט איר אָנזאָגן דעם אדוֹנס מָוֶת [הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ], ביז ער קוּמט. בּכֵן, וועט סע וועט עסן די מַצה, אוּן טרינקען דעם כּוֹס פוּן הָאָדוֹן אויף אַן אוּמווערדיקן אוֹפן, וועט זיך פאַרשולדיקן קעגן דעם בָּשָׂר אוּן דעם דָּם פוּן הָאָדוֹן. נאָר לאָז אַ מענטש זיך אַליין אויספּרוּאווּן, אוּן דערנאָך זאָל ער עסן פוּן דער מַצה אוּן טרינקען פוּן דעם כּוֹס. וואָרים דער, וואָס טוּט עסן אוּן טרינקען, עסט אוּן טרינקט אַ פּסַק אויף זיך אַליין, אויב ער מאַכט נישט קיין חִילוק צווישן דעם בָּשָׂר פוּן הָאָדוֹן. איבּערדעם זענען אַ סַך פוּן אייך שוואַך אוּן חוֹלים, אוּן נישט ווינציק שלאָפן אייַן. אויב אָבּער מיר טוּען זיך אַליין פּרוּאווּן, וועלן מיר נישט געמִשפּט ווערן; אוּן ווערן מיר שוין געמִשפּט, ווערן מיר געשטראָפט פוּן הָאָדוֹן, כּדי מיר זאָלן נישט פאַרמִשפּט ווערן מיט דער עוֹלם הַזֶּה. בּכֵן, מיינע אַחִים, בּעת איר קוּמט זיך צוזאַמען צוּ עסן, וואַרט איינער אויף דעם אַנדערן. אוּן אויב עמיצער איז הונגעריק, זאָל ער עסן אין דער היים, כּדי אייער צונויפקוּמען זאָל נישט ווערן קיין פאַרשולדיקונג. אוּן דאָס איבּעריקע וועל איך מתַּקן זיין, וועַן איך וועל קוּמען.

יב אוּן בּנוֹגֵע גייַסטיקע מַתָּנות, אַחִים, וואָלט איך נישט וועלן פאַרהוילן פוּן אייך קיין שוּם זאָך. איר ווייסט, אַז בּעת איר זענט געווען שייגעץ [זינדיקער], האָט איר זיך געלאָזט פירן צוּ יענע שטוּמע אֱלִילִים, וויאַזוי נאָר מע האָט אייך געפירט. בּכֵן, בּין איך אייך מוֹדִיע, אַז קיינער, וואָס רעדט דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פוּן ה', זאָגט: יהושע/ישוע זאָל זיין חֵרֶם! אוּן קיינער קאָן נישט זאָגן: יהושע/ישוע הוּא אָדוֹנָי, סיידן דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן סע זענען פאַראַן פאַרשידענע מַתָּנות, אָבּער דער

זעלבער רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ; אוּן סע זענען פאַראַן פאַרשידענע אַבוֹדות, אָבער דער זעלבער אָדוֹן; אוּן סע זענען פאַראַן פאַרשידענע אַרבעטן, אָבער דער זעלבער אלוקים, וואָס ווירקט אין אַלצדינג אין אַלעמען. נאָר יעדן איינעם איז געגעבן געוואָרן די הִתְגַּלוּת פוּן דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ צוּם נוּצן. וואָרים איינעם איז געגעבן געוואָרן דוּרך דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ דאָס דָּבָר פוּן חָכמה, אוּן אַן אַנדערן דאָס דָּבָר פוּן דַּעַת, לויט דעם זעלבן רוּחַ-הַקּוֹדֶשׁ; אַן אַנדערן אֱמוּנה, דוּרך דעם זעלבן רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אוּן אַן אַנדערן מַתָּנות פוּן היילן דוּרך דעם איינעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אַן אַנדערן צוּ טאָן וואוּנדער, אוּן צוּ אַן אַנדערן נבואה, אוּן אַן אַנדערן צוּ אוּנטערשיידן גייַסטער, אַן אַנדערן פאַרשידענע מִינים לשׁוֹנות, אוּן אַן אַנדערן דאָס פאַרטייַטשן פוּן לשׁוֹנות. אָבער דאָס אַלץ טוּט ווירקן דער איינער אוּן דער זעלבער רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, וואָס פאַרטיילט יעדן איינעם באַזוּנדער אַזוֹיווי ער וויל. וואָרים אַזוֹיווי דער גוּף איז איינער, אוּן האָט אַ סַך אֵברים, אוּן די אַלע אֵברים פוּן דעם גוּף, הַגַּם זיי זענען אַ סַך, זענען איין גוּף, אַזוי איז אויך מָשיחַ. וואָרים דוּרך איין רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ זענען מיר אַלע מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין איין גוּף, סיי ייִד אָדער גריכן, סיי עֶבֶד אָדער פריי; אוּן זענען אַלע אָנגעטרונקען געוואָרן מיט איין רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ.

וואָרים דער גוּף איז נישט איין אֵבר, נייערט אַ סַך. אויב דער פוּס זאָל זאָגן ׃ ווייל איך בין נישט די האַנט, געהער איך נישט צוּם גוּף, געהערט ער דעריבער נישט צוּם גוּף? אוּן אויב דאָס אויער זאָל זאָגן ׃ ווייל איך בין נישט דאָס אויג, געהער איך נישט צוּם גוּף, געהערט עס דעריבער נישט צוּם גוּף? אויב דער גאַנצער גוּף וואָלט געווען אַן אויג, וואוּ וואָלט געווען דאָס געהער? אוּן אויב ער וואָלט אינגאַנצן געווען געהער, וואוּ וואָלט געווען דער חוּש-הָרֵיחַ? איצט אָבער האָט ה'

געשטעלט די אֵברים, יעדן איינעם פּון זיי אין דעם גוף, אַזוֹיווי אים איז וואוילגעפעלן געוואָרן. אוּן אויבּ זיי וואָלטן אַלע געווען איין אֵבר, וואוּ וואָלט געווען דער
גוף? אַזוי אָבּער זענען זיי אַ סַך אֵברים, נאָר איין
גוף. אוּן דאָס אויג קען נישט זאָגן צוּ דער האַנט: איך נייטיק מיך נישט אין דיר; אָדער דער קאָפּ צוּ די פּיס: איך נייטיק מיך נישט אין אייך. נייערט להֵיפּך, יענע אֵברים פּון דעם גוף, וואָס זענען אויס צוּ זיין שוואַכער, זענען נייטיק. אוּן יענע טיילן פּון דעם גוף, וואָס מיר מיינען, זיי זענען וויניקער חָשוב, די דאָזיקע בּאַשענקען מיר מיט אַ סַך מער כָּבוד; אוּן אוּנדזערע מיאוּסע טיילן האָבּן אַ סַך מער ליבּלעכקייט, בּעת אוּנדזערע ליבּלעכע טיילן נייטיקן זיך נישט דערין. אָבּער ה' האָט דעם גוף אַזוי צוּנויפּגעשטעלט, אוּן געגעבּן מער כָּבוד יענעם טייל, וואָס איז געווען געמינערט, כּדי סע זאָל נישט זיין קיין מַחלוֹקה אין דעם גוף, נייערט, אַז די אֵברים זאָלן טראָגן די זעלבּע זאָרג איינער פאַר דעם אַנדערן. אוּן אויבּ איין אֵבר טוט ליידן, ליידן מיט אים אַלע אֵברים; אָדער ווערט איין אֵבר בּאַקומט כבוד, אַזוי פרייען זיך מיט אים אַלע אֵברים. אָבּער איר זענט דער גוף פּון מָשיחַ, אוּן בּאַזוּנדערע אֵברים פּון אים. אוּן ה' האָט טייל אויפגעשטעלט אין דער הבּרית החדשה קהִילה, ערשטנס שלִיחים, צווייטנס נבִיאים, דריטנס לערער, דערנאָך פאַר מוֹפתים, דערנאָך מַתָּנות פּון רפוּאות, העלפערס,
פאַרוואַלטונגען, פאַרשידענע מִינים פּון לשוֹנות. צי זענען אַלע שלִיחים? זענען אַלע נבִיאים? זענען אַלע לערער? בּאַווייַזן אַלע מוֹפתים? האָבּן אַלע מַתָּנות פּון רפוּאות? צי רעדן אַלע מיט לשוֹנות? טוּען אַלע פאַרטייַטשן? בּאַגערט אָבּער פלייסיק די גרעסערע מַתָּנות, אוּן אויסערדעם ווייז איך אייך אָן אַ זייער אויסגעצייכנטן דֶּרֶךְ.

יג אויב איך זאָל רעדן מיט לשׁונות פון מענטשן אוּן פון מַלאָכים, אוּן האָב נישט קיין אַהֲבָה, בין איך געוואָרן ווי קלינגענדיק מעש, אָדער אַ שאַלנדיקער צימבל. אוּן אויב איך האָב די מַתָּנה פון נבואה, אוּן ווייס אַלע סוֹדות אוּן אַלע חָכמות, אוּן אויב איך זאָל האָבן די גאַנצע אֱמוּנה, אַזוי, אַז איך זאָל קענען איבערשטעלן בערג, אוּן האָב נישט קיין אַהֲבָה, בין איך גאָרנישט. אוּן אויב איך שענק אַוועק מיין גאַנץ פאַרמעגן, אוּן גיב מיין בָּשָׂר פאַרברענט צו ווערן, אוּן האָב נישט קיין אַהֲבָה נוצט עס מיר גאָרניט. אַהֲבָה איז סבלנותדיק וְנְדִיבָה; אַהֲבָה איז נישט מקַנא; אַהֲבָה רימט זיך נישט אַליין, אוּן איז נישט אויפגעבלאָזן. זי באַנעמט זיך נישט געמיין, זי זוכט נישט דאָס איריקע, זי דערצערנט זיך נישט, טראַכט נישט קיין בייז, זי פרייט זיך נישט אין קיין עַוולה, נייערט פרייט זיך מיט דעם אֱמת. אַלצדינג פאַרטראָגט זי, אַלצדינג גלויבט זי, אַלצדינג האָפט זי, אלצדינג פאַרטראָגט זי. אַהֲבָה ווערט קיינמאָל נישט אויפהערן. אויב אָבער סע זענען פאַראַן נבואות, ווערן זיי אָפגעטאָן ווערן; אויב לשׁונות, ווערן זיי בָּטל ווערן; אויב חָכמה, ווערט זי אָפגעטאָן ווערן. ווָאָרים מיר ווייסן טיילווייַז, אוּן מיר זאָגן נבִיאות טיילווייַז; אָבער ווען דאָס שלֵימותדיקע ווערט קומען, ווערט דאָס, ווָאָס איז טיילווייַז, אָפגעטאָן ווערן. ווען איך בין געווען אַ יֶלֶד, האָב איך געריידט ווי אַ יֶלֶד, האָב געפילט ווי אַ יֶלֶד, האָב געטראַכט ווי אַ יֶלֶד; איצט, אַז איך בין געוואָרן אַ מאַן, האָב איך אַוועקגעלייגט די קינדישע זאַכן. ווָאָרים אַצינד זען מיר אין אַ שפּיגל, אַ רעטעניש; דעמאָלט אָבער פָּנים-אֶל-פָּנים, אַצינד פאַרשטיי איך טיילווייַז, דעמאָלט ווער איך פאַרשטיין אינגאַנצן, אַזוֹיווי איך בין אויך אינגאַנגצן פאַרשטאַנען געוואָרן. אוּן אַצינד פאַרבלַיבט אֱמוּנה, תִּקְוָה, אַהֲבָה; די דאָזיקע דריי; אוּן דאָס

גרעסטע פון זיי איז אַהֲבָה.

יד יאָגט זשע נאָך אַהֲבָה, און באַגערט פלייסיק גייַסטיקע

מַתָּנות; בעסער אָבער, אַז איר זאָלט קענען נבֿיאות זאָגן. וואָרים דער, וואָס רעדט אין אַ לָשון, טוט נישט רעדן צו מענטשן, נייערט צו ה'; וואָרים קיינער פאַרשטייט אים נישט, אָבער דער, אוּן ער טוט רעדן שׂודות אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס זאָגט נבֿיאות, טוט רעדן צו מענטשן פאַר זייער אויפבויאונג, און מוסר, און טרייסט. דער, וואָס רעדט אין אַ לָשון, בויט זיך אַליין אויף; אָבער דער, וואָס זאָגט נבֿיאות, בויט אויף די הברית החדשה קהִילה. און איך וואָלט וועלן, אַז איר זאָלט אַלע רעדן אין לשונות; בעסער אָבער, אַז איר זאָלט נבֿיאות זאָגן. אוּן גרעסער איז דער, וואָס זאָגט נבֿיאות, איידער דער, וואָס טוט רעדן אין לשונות [מרק' טז, יז], סיידן ער פאַרטייטשט, כּדי אויפצובויען די הברית החדשה קהִילה. אוּן אַצינד, אַחִים, אויב איך זאָל צו אייך קומען אוּן רעדן אין לשונות, וואָס וועל איך אייך נוצן, אויב איך וועל נישט רעדן צו אייך דורך דעם אוֹפן פון הִתְגַּלוּת, אָדער פון חָכמה, אָדער פון נבואה, אָדער פון לערנונג? אַפילו נישט-לעבעדיקע זאָכן, וואָס גיבן אַרויס אַ קלאַנג, צי אַ פלייט, אָדער אַ האַרף, אויב זיי גיבן נישט אַרויס קיין חילוק אין די קלאַנגען, ווי‌אַזוי וועט מען וויסן וואָס סע ווערט געשפילט אויף דער פלייט, אָדער אויף דער האַרף? וואָרים אויב דער טרומייט גיט אַרויס אַן אומבאַשטימטן קלאַנג, ווער וועט זיך גרייטן צו מִלחָמה? אַזוי אויך מיט אייך, אויב איר וועט נישט מיט דער צונג אַרויסרעדן פאַרשטענדיקע רייד, ווי‌אַזוי וועט מען וויסן, וואָס סע ווערט גערעדט? וואָרים איר וועט רעדן אין דער לופט אַריין. עס זענען אַוודאי פאַראַן אַ סַך מינים לשונות אין דער

וועלט, אוּן קיין איינע פוּן זיי איז נישט אָן אַ זיִן. בּכֵּן, אויבּ איך פאַרשטיי נישט די בּאַדייטוּנג פוּן דעם לָשון, וועל איך זיין פאַר דעם, וואָס רעדט, אַ פרעמדער; אוּן דער, וואָס רעדט, וועט זיין פאַר מיר אַ פרעמדער. אַזוי אויך מיט אייך; הֱיוֹת איר זענט אייפעריק אין גייסטיקע מַתָּנות, זוכט אַז איר זאָלט מַצלִיחַ זיין אין דעם אויפבּויען פוּן דער קהִלה. דעריבּער, זאָל דער, וואָס רעדט אין אַ לָשון, מִתפַּלֵל זיין, אַז ער זאָל קענען פאַרטַייטשן. וואָרים אויבּ איך בּין מִתפַּלֵל אין אַ
לָשון, איז מיין גייסט מִתפַּלֵל; מיין פאַרשטאַנד אָבּער איז אוּמפרוּכטיק. בּקִצוּ, וואָס מיינט עס? איך וועל מִתפַּלֵל זיין מיט דעם גייסט [מיט נייע לשונות], אוּן איך וועל אויך מִתפַּלֵל זיין מיט דעם פאַרשטאַנד; איך וועל זינגען מיט דעם גייסט [מיט נייע לשונות], אוּן איך וועל אויך זינגען מיט דעם פאַרשטאַנד. וואָרים אויבּ דוּ מאכסט אַ בּרָכה מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶש [מיט נייע לשונות], ווי‌אַזוי וועט דער, וואָס פאַרנעמט דעם פּלאַץ פוּן דעם נישט-געלערנטן, נאָכזאָגן אָמֵן בּיי דיין מאַכן די בּרָכה, וען ער פאַרשטייט נישט וואָס דוּ
זאָגסט? וואָרים דוּ מאַכסט טאַקע די בּרָכה ריכטיק, אָבּער דער אַנדערער איז נישט באַלערנט. איך זאָג ברוך ה', וואָס איך רעד אין לשוֹנות מער ווי איר אַלע. דאָך אין דער ברית החדשה קהִילה וואָלט איך ליבּער וועלן רעדן פינף דבָרים מיט מיין פאַרשטאַנד כּדי איך זאָל אויך אַנדערע לערנען, אייַדער צען טויזנט דבָרים אין אַ לָשון. אַחִים, זייט נישט קיין יְלָדים אין פאַרשטאַנד; דאָך אין רָעָה זייט עוֹפעלעך, אָבּער אין
פאַרשטאַנד זייט מענטשן. אין דער תּוֹרה שטייט געשריבּן: דוּרך מענטשן מיט פרעמדע לשוֹנות אוּן דוּרך פרעמדע לעפצן וועל איך רעדן צוּ דעם דאָזיקן עם; אוּן אַפילוּ אַזוי וועלן זיי מיך נישט הערן, זאָגט ה'. בּכֵּן, זענען לשוֹנות פאַר אַ צייכן [אוֹת],

נישט פאַר די, וואָס גלויבן, נייערט פאַר די אומגלויביקע; בעת נבֿיאות-זאָגן איז נישט פאַר די אומגלויביקע, נייערט פאַר די, וואָס
גלויבן. בכֿן, אויב די גאַנצע ברית החדשה קהילה זאָל זיך צונויפקומען אינאיינעם, און אַלע זאָלן רעדן אין לשונות, און סע קומען אַריין מענטשן עמי-האָרצים, אָדער אומגלויביקע, צי וועלן זיי נישט זאָגן, אַז איר זענט משוגע? אויב אָבער אַלע זאָלן נבֿיאות-זאָגן, און סע קומט אַריין אַן אומגלויביקער, אָדער אַ הדיוט, וועט ער געמוסרט ווערן פון אַלע, און געמִשפט ווערן פון אַלע; און די פאַרבאָרגענישן פון זיין לֵב וועלן אַנטפּלעקט ווערן; און ער וועט פאַלן אויף זיין פָּנים און דינען ה', און מודה זיין, אַז ה' איז באֱמת צווישן אייך. וואָס זשע מיינט עס, אַחים? בעת איר קומט צוזאַמען, האָט יעדער איינער אַ מִזמור, אַ לערנונג, אַן הִתְגַּלוּת, אַ לָשון, אַ פאַרטייטשונג, זאָל אַלצדינג געטאָן ווערן פאַר אַ באַלערנונג. אויב עמיצער רעדט אין אַ לָשון, זאָל עס זיין דורך צוויי, אָדער העכסטנס דריי, און איינער נאָך דעם אַנדערן, און איינער זאָל פאַרטייטשן. אויב אָבער עס איז נישטאָ קיין פאַרטייטשער, זאָל מען שווייגן אין דער ברית החדשה קהילה, און רעדן פאַר זיך אַליין און צו ה'. זאָלן צוויי אָדער דריי נבֿיאים רעדן, און לאָזן די אַנדערע מִשפּטן. אויב אָבער אַן הִתְגַּלוּת וועט קומען אויף אַן אַנדערן, וואָס זיצט דערבײַ, זאָל דער ערשטער
שווייגן. וואָרים איר אַלע קענט נבֿיאות-זאָגן איינער נאָך דעם אַנדערן, כּדי אַלע זאָלן לערנען, און אַלע זאָלן זיין געטרייסט. און די גייסטער פון די נבֿיאים זענען אונטערטעניק צו די נבֿיאים. וואָרים ה' איז נישט קיין אלוקים פון אומאָרדענונג, נייערט פון שָלום. ווי אין אַלע בְּרִית חֲדָשָׁה קהילות פון די קדוֹשִׁים זאָלן די נָשים אויך שווייגן אין די בְּרִית חֲדָשָׁה קהילות;

וואָרים זיי האָבן נישט קיין רשות צוּ רעדן, נייערט צוּ זיין אונגעברטעניק, ווי סע זאָגט אויך די תּוֹרה [בראשית ג, טז]. אוּן אויבּ זיי ווילן עפּעס לערנען, זאָלן זיי פרעגן אין דער היים זייערע אייגענע מענער. וואָרים עס איז אַ חֲרפּה פאַר אַן אִשָּׁה צוּ רעדן צווישן קָהל. וואָס? צי איז דאָס דָּבָר פוּן ה' פוּן אייך אַרויסגעגאַנגען, אָדער איז עס פאַר אייך אַליין געקוּמען? אויבּ עמיצער מיינט, ער איז אַ נָביא, אָדער אַ בּאַגייַסטערטער, זאָל ער פאַרשטיין, אַז דאָס, וואָס איך שרייבּ צוּ אייך, איז אַ מצוה פוּן הָאָדוֹן. אויבּ עמיצער וויל עס נישט וויסן, זאָל ער עס נישט וויסן. בּכֵן, מיינע אַחים, בּאַגערט נבִיאוּת צוּ זאָגן, אוּן פאַרווערט נישט צוּ רעדן אין לשוֹנות. נאָר זאָל אַלצדינג געטאָן ווערן אָנשטענדיק אוּן מיט אַ סֵדר.

טו אוּן איך דערמאָן אייך, אַחים, די בּשׂוֹרת הגאוּלָה, וואָס איך האָבּ אייך געדַרשענט, אוּן וואָס איר האָט אויך מקַבּל געווען, אוּן אין וועלכער איר שטייט, דוּרך וועלכער איר ווערט אויך גערַאטעוועט, אויבּ איר וועט האַלטן דאָס דָּבָר, וואָס איך האַבּ אייך געדַרשענט - סיידן איר האָט געגלויבּט אומזיסט.
וואָרים איך האַבּ אייך קוּדם-כָּל איבּערגעענטפערט דאָס, וואָס אויך איך האַבּ מקַבּל געווען: אַז ָרבּי מלך המָשיחַ איז געשטאָרבּן פאַר אוּנדזערע עבירות, לויט ווי סע שטייט
געשריבּן [בראשית ג, טו; ישעיה נג, ה-יב; תהלים כב, יז DSS], אוּן אַז ער איז באַגראָבּן געוואָרן, אוּן אַז ער איז אויפגעשטאַנען תחִַית-הַמֵּתים דעם דריטן יוֹם, לויט ווי סע שטייט געשריבּן [הושע ו, ב], אוּן אַז ער האָט זיך אַנטפּלעקט צוּ כֵּיפָאן, דערנאָך צוּ די צוועלף. דערנאַך האָט ער זיך אַנטפּלעקט צוּ איבּער פינף הונדערט אַחים מיטאַמאָל, אוּן די מיינסטע פוּן זיי לעבּן נאָך, נאָר טייל זענען אַנטשלאָפן געוואָרן. דערנאָך האָט ער זיך אַנטפּלעקט צוּ יַעקֹבּן, דערנאָך

צוּ אַלע שלִיחים. אוּן צוּם סוֹף פוּן אַלע, ווי צוּ דעם מַפּיל, האָט ער זיך אויך אַנטפּלעקט צוּ מיר. וואָרים איך בּין דער מינדסטער פוּן די שלִיחים, וואָס בּין נישט ָראוּי גערופֿן צוּ ווערן אַ שלִיח, מַחמת איך האַבּ גערוֹדפט די בּרית החדשה קהִילה פוּן
ה'. אָבּער דוּרך דעם חֶסֶד פוּן ה' בּין איך, וואָס איך בּין; אוּן זיין חֶסֶד לגַבּי מיר איז נישט געווען אוּמזיסט, נייערט איך האַבּ מיך געמיִט אַ סַך מער ווי זיי אַלע; דאָך נישט איך, נייערט דער חֶסֶד פוּן ה', וואָס איז געווען מיט מיר. בּכֵן, צי דאָס איז איך, אָדער זיי, אַזוי דַרשענען מיר, אוּן אַזוי האָט איר געגלויבּט.
דעריבּער, אויבּ פוּנוועגן דעם רבי מֶלך המָשיחַ ווערט געדַרשנט, אַז ער איז אויפגעשטאַנען תּחִית-הַמֵּתים, וויאַזוי זאָגן טייל פוּן אייך, אַז ס'איז גאָר נישטאָ קיין תּחִית-הַמֵּתים? אוּן אויבּ עס איז נישטאָ קיין תּהִית-הַמֵּתים, איז אויך רבי מֶלך המָשיחַ נישט אויפגעשטאַנען. אוּן אויבּ רבי מֶלך המָשיחַ איז נישט אויפגעשטאַנען, דעמאָלט איז אוּנדזער דַרשענען אוּמזיסט, אוּן אייער אֱמוּנה איז אויך אוּמזיסט. אוּן אויך מיר זענען פאַלשע עֵדות פוּן ה', מַחמת מיר האָבּן עֵדות געזאָגט פוּנוועגן ה', אַז ער האָט אויפגעוועקט רבי מֶלך המָשיחַ, וועמען ער האָט נישט אויפגעוועקט, אויבּ ס'איז אֱמת, אַז די טויטע וועלן נישט אויפשטיין. וואָרים אויבּ די טויטע ווערן נישט אויפגעוועקט, איז רבי מֶלך המָשיחַ נישט
אויפגעשטאַנען; אוּן אויבּ רבי מֶלך המָשיחַ איז נישט אויפגעשטאַנען, איז אייער אֱמוּנה אוּמזיסט, אוּן איר זענט נאָך אין אייערע עבירות. אויבּ אַזוי זענען אויך די, וואָס זענען אַנטשלאָפן געוואָרן אין רבי מֶלך המָשיחַ, פאַרלוירענע. אויבּ מיר האָבּן נאָר אין דעם דאָזיקן לעבּן געהאָפט אויף רבי מֶלך המָשיחַ, זענען מיר מער צוּם בּאַדויערן פוּן אַלע בּני אדם.

איצט אָבער איז רבי מֶלך המָשיחַ אויפגעשטאַנען פון די טויטע, דער ערשטער פון די אַנטשלאָפענע. וואָרים אַזוֹיווי דורך אַן אָדָם איז געקומען דער מָוֶת, אַזוי איז אויך דורך אַן אָדָם געקומען תּחִיַת-המֵתים. וואָרים ווי אין אָדָמען שטאַרבן אַלע, אַזוי אויך אין רבי מֶלך המָשיחַ וועלן אַלע לעבעריק ווערן. נאָר יעדער אין זיין אייגענעם סֵדר : קוֹדם-כָּל רבי מֶלך המָשיחַ, דער ערדשטער, דערנאָך די, וואָס געהערן רבי מֶלך המָשיחַ בּיי זיין קומען. דערנאָך קומט דער סוֹף, בּעת ער וועט איבּערגענטפערן דאָס מַלכות צו ה', אלוקים הָאָב, נאָכדעם ווי ער וועט האָבן אָפּגעשאַפט יעדע מֶמשָלה און יעדע געוועלטיקונג און מאַכט. וואָרים ער מוז הערשן, ביז ער וועט האָבן געלייגט אַלע זיינע פיינט אונטער זיינע פיס [תהלים קי, א]. דעם לעצטן שׂונא, וואָס ער וועט אומבּרענגען, איז דער מָוֶת. וואָרים אַלצדינג האָט ער אונטערטעניק געמאַכט אונטער זיינע פיס. און ווען ער זאָגט : אַלצדינג איז אונטערטעניק אונטער אים, איז קלאָר, אַז אַחוּץ דעם, וואָס האָט אַלצדינג אונטערטעניק געמאַכט אונטער אים. און ווען אַלצדינג וועט זיין אים אונטערטעניק, דעמאָלט וועט אויך דער זון [דער זון פון דער אויבּערשטער] אַליין ווערן אונטערטעניק אונטער אים, וואָס האָט אונטערטעניק געמאַכט אַלצדינג אונטער אים, כּדי ה' זאָל זיין אַלץ אין אַלעמען. אויב נישט, וואָס זאָלן טאָן די, וואָס ווערן מקוה געטוֹבלט פונוועגן די טויטע? אויב די טויטע וועלן בְּכלַל נישט אויפשטיין, צו וואָס זאָל מען זיך נאָך מקוה טוֹבלען צוליב זיי? פאַרוואָס שטעלן מיר זיך אויך אין סַכָּנה יעדע שָׁעה? טעגלעך שטאַרבּ איך, איך פאַרזיכער אייך דורך מיין רימען זיך אין אייך, אַחים, וואָס איך האָבּ אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אֲדוֹנֵנוּ. אויב איך האָבּ געקעמפט מיט ווילדע חַיות אין אֶפֶסוֹס לויט דעם שטייגער פון מענטשן, וואָסער נוצן האָבּ איך דערפון? אויב די טויטע שטיין

נישט אויף, לאָמיר עסן און טרינקען, וואָרים מָחָר [מאָרגן] שטאַרבן מיר. זייט נישט גענאָרט; שלעכטע חַברותא פאַרדאַרבן גוטע מִידות. ווערט ווידער ניכטערן, ווי סע באַדאַרף צו זיין, און זינדיקט נישט; וואָרים טייל האָבן נישט קיין קענטעניש פון ה'. צו אייער שאַנד מוז איך דאָס זאָגן. אָבער עמיצער וועט זאָגן: וויאַזוי וועלן די טויטע אויפשטיין? און מיט וואָסער מִין בָּשָׂר קומען זיי? דו נאַר איינער! דאָס, וואָס דו אַליין זייסט, ווערט נישט לעבעדיק, סיידן סע שטאַרבט. און דאָס, וואָס דו זייסט, זייסטו נישט דעם בָּשָׂר, וואָס דאַרף זיין, נייערט אַ פָּשוט קערנדל, סע קאָן זיין פון חִטָּה, אָדער פון עפּעס אַן אַנדער מִין. ה' אָבער גיט אים אַ גוף אַזוִיווי אים וועט וואוילגעפעלן, און פאַר יעדן קערן אַ בָּשָׂר פון זיין מִין. נישט יעדעס פלייש איז דאָס זעלבע פלייש; נייערט אַנדערש איז דאָס פלייש פון מענטשן, און אַנדערש דאָס פלייש פון בהֵמות, און אַנדערש דאָס פלייש פון פייגל, און אַנדערש פון פיש. עס זענען אויך פאַראַן חימלישע קערפערס, און קערפערס ערדישע; אָבער די כבוד פון די הימלישע איז איינס, און די כבוד פון די ערדישע איז אַן אַנדערע. עס איז פאַראַן אַ כבוד פון דער זון, און אַן אַנדער כבוד פון דער לבָנה, און אַן אַנדער כבוד פון די שטערן; וואָרים איין שטערן אונטערשיידט זיך פון אַן אַנדער שטערן אין כבוד. אַזוי איז אויך מיט תְּחִיַּת-הַמֵּתים. עס ווערט געזייֶט אין פאַרדאַרבלעכקייט, עס שטייט אויף אין אומפאַרדאַרבלעכקייט; עס ווערט געזייֶט אין אומכָּבוד, עס שטייט אויף אין כָּבוד; עס ווערט געזייֶט אין שוואַכקייט, עס שטייט אויף אין שטאַרקייט; עס ווערט געזייֶט אַ נאַטירלעכער בָּשָׂר, עס שטייט אויף אַ גייַסטיקער בָּשָׂר. אויב עס איז פאַראַן אַ נאַטירלעכער בָּשָׂר, איז אויך פאַראַן אַ גייַסטיקער בָּשָׂר. און אַזוי שטייט אויך געשריבן: דער ערשטער מענטש,

אָדָם-הָרִאשׁוֹן, איז געוואָרן אַ לעבעדיקע נשָמה [ויהי האדם לנפש חייה, בראשית ב, ז], דער לעצטער אָדָם איז געוואָרן אַ גייסט, וואָס גיט חַיים. דאָך דאָס איז נישט ערשט, וואָס איז גַיַסטיק, נייערט דאָס, וואָס איז נאַטירלעך, דערנאָך דאָס, וואָס איז גייסטיק. אָדָם-הָרִאשׁוֹן איז פון דער ערד, ערדיש; דער צווייטער מענטש [בַּר אֱנָש, דניאל ז, יג] איז פון שָמַיִם. ווי עס איז דער ערדישער, אַזוינע זענען אויך די, וואָס זענען ערדיש; אוּן ווי עס איז דער הימלישער, אַזוינע זענען אויך די, וואָס זענען הימליש. אוּן אַזוֹיווי מיר האָבּן געטראָגן דאָס בּילד פון דעם ערדישן, וועלן מיר אויך טראָגן דאָס בּילד פון דעם הימלישן. אוּן דאָס זאָג איך, אַחִים, אַז בָּשׂר-ודם קאָן נישט יַרשענען דאָס מַלכות ה'; אויך ירשענט פאַרדאַרבלעכקייט נישט אומפאַרדאַרבּלעכקייט. זעט, איך בּין אייך מגַלה אַ סוֹד ׃ מיר אַלע וועלן נישט אַנטשלאָפן ווערן, נייערט מיר וועלן אַלע פאַרענדערט ווערן, אין אַ רֶגע, אין אַ הֶרֶף-עַיִן, בּיי דעם לעצטן שוֹפר-בּלאָז; וואָרים דער שוֹפר וועט שאַלן, אוּן די טויטע וועלן אויפשטיין אומפאַרדאַרבּלעך, אוּן מיר וועלן פאַרענדערט ווערן. וואָרים דאָס דאָזיקע פאַרדאַרבּלעכע מוז זין אָנטאָן אומפאַרדאַרבּלעכקייט, אוּן דאָס דאָזיקע שטאַרבּלעכע מוז זיך אָנטאָן אין אומשטאַרבּלעכקייט. בּעת אָבּער דאָס דאָזיקע פאַרדאַרבּלעכע וועט זיך האָבּן אָנגעטאָן אין אומפאַרדאַרבּלעכקייט, אוּן דאָס דאָזיקע שטאַרבּלעכע וועט זיך האָבּן אָנגעטאָן אין אומשטאַרבּלעכקייט, דעמאָלט וועט מקוּים ווערן דאָס דָבָר, וואָס סע שטייט געשריבּן ׃ בּלע הַמָוֶת לָנֶצַח! אָ מָוֶת, וואוּ איז דיין נצָחון? אָ מָוֶת, וואוּ איז דיין שטאָך? דער שטאָך פון מָוֶת איז זינד, אוּן דער כּוֹח פון זינד איז די חֻקַת הַתּוֹרה [דברים כז,כו]. אָבּער בָּרוּך ה', וואָס גיט אונדז דעם נצָחון דורך אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. בּכֵן, מיינע

טײַער אַחים, זייט געשטאַרקט, אומבאַוועגלעך, אוּן זייט זיך תָּמיד עוֹסק אין דעם ווערק פון הָאָדוֹן, וואָרים איר ווייסט, אַז אייער מִי איז נישט אומזיסט אין הָאָדוֹן.

טז אוּן בנוֹגֵע דער זאַמלונג פאַר די קדוֹשִׁים, אַזוֹיווי איך האָבּ מתַּקן געווען פאַר די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פון גָּלַטְיָה, אַזוי זאָלט איר אויך טאָן. אין דעם ערשטן יוֹם נאָך דעם שבָּת זאָל יעדער איינער פון אייך אַוועקלייגן, לויט זיין מעגלעכקייט, כּדי קיין שוּם זאַמלונגען זאָלן נישט געמאַכט ווערן בּעת איך קום. אוּן אַז איך וועל אָנקומען, וועמען איר וועט געבּן הַסכָּמה, די וועל איך שיקן מיט בּריוו, אַוועקצופירן אייער נדָבָה קיין ירוּשָׁלַיִם. אוּן אויבּ סע וועט זיין ווערט אויך צוּ גיין, וועלן זיי גיין מיט מיר.

אוּן איך וועל קומען צוּ אייך, נאָכדעם ווי איך וועל האָבּן דורכגעגאַנגען דורך מאַקעדאָניע. וואָרים איך גיי דורך מאַקעדאָניע; סע קאָן אָבּער זיין, אַז איך וועל בּיי אייך פאַרבּלייבּן, אָדער אַפילו ווינטערן, כּדי איר זאָלט מיך אַרויסבּאַגלייטן אויף מיין נסִיעה, וואוהין נאָר איך וועל גיין. וואָרים איך וואָלט נישט וועלן אייך זען אַצינד אין פאַרבּיגיין; וואָרים איך פאַרהאָף צוּ פאַרבּלייבּן אַבּיסל מיט אייך, אִם יִרצה ה'. איך וועל אָבּער פאַרבּלייבּן אין אֶפֶסוֹס בּיז שבועוֹת; וואָרים אַ גרויסע פֶּתַח אוּן אַ סַך אַרבּעט איז געעפנט געוואָרן פאַר מיר, אוּן סע זענען פאַראַן אַ סַך קעגנער. אוּן אויבּ טִימוֹתֵיאוֹס וועט קומען, זעט, אַז ער זאָל זיין מיט אייך אָן מוֹרא ; וואָרים ער טוט די עבודת קודש פון ה', אַזוי ווי איך. זאָל אים דעריבּער קיינער נישט מבַזה זיין, נייערט באַגלייט אים אַרויס אויף זיין נסִיעה בּשָׁלום, כּדי ער זאָל צוּ מיר קומען, וואָרים איך וואָרט אויף אים מיט די אַחים במשיח.

אוּן בנוֹגֵע אוּנדזער אָח במשיח אַפּאָלאָס, האָבּ איך אים זייער געבּעטן צוּ קומען צוּ אייך מיט די אַחים; נאָר ער האָט בִּכלַל

נישט געוואָלט קומען אַצינד; אָבער ער וועט קומען ווען ער וועט האָבן אַ געלעגנהייט. וואַכט, שטייט פעסט אין דער אֱמונה, זייט מענער, זייט שטאַרק! זאָל אַלץ, וואָס איר טוט, געטאָן ווערן אין אַהֲבָה. און איך בעט אייך, אַחים במשיח, איר קענט דאָס בֵּית פון סְטֶפָנַס, אַז ס'איז געווען די ערשטע פרוכט פון אַכָיָה, און אַז זיי האָבן זיך געשטעלט צו באַדינען די קדוֹשִׁים, אַז אויך איר זאָלט אונטערטעניק זיין צו אַזעלכע, און צו יעדן איינעם, וואָס העלפט אין דער אַרבעט און באַמיט זיך. און איך פריי מיך אויף דעם קומען פון סטעפאַנאַסן און פָּרטונאַטוסן און אַכאַיִקוסן, וואָרים דאָס, וואָס האָט געפעלט פון אייער צַד, האָבן זיי מַלא געווען. וואָרים זיי האָבן דערקוויקט מיין גייסט און אייערן. גיט אָפּ אָנערקענונג צו אַזעלכע מענטשן. די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פון אַסְיָה גריסן אייך. עַקִילַס און פּריסקאַ גריסן אייך זייער אין הָאָדוֹן, און אויך די ברית החדשה קהִילה, וואָס איז אין זייער בֵּית. אַלע אַחים במשיח גריסן אייך. דרשו בשלום איינער דעם אַנדערן מיט אַ הייליקן קוש. פון מיר, פָּאוּלוס [ר' שָׁאוּל], אַ גרוס מיט מיין אייגענער האַנט. אויב עמיצער ליבט נישט הָאָדוֹן, זאָל ער זיין אין חֵרֶם. מָרַן אָתָא ! דער חֶסֶד פון הָאָדוֹן ֶרבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך. מיין אַהֲבָה זאָל זיין מיט אייך אַלעמען אין ֶרבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אָמֵן.

קור"ב

א פָּאוּלוס [ר' שָׁאוּל], אַ שלִיח פון ֶרבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע דורך דעם רָצון פון ה', און טִימוֹתֵיאוס, אונדזער אָח במשיח, צו ה'ס ברית החדשה קהִילה, וואָס איז אין קאָרינט, און מיט אַלע קדוֹשִׁים, וואָס זענען אין גאַנץ אַכאַיאַ:

חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום פּוּן ה', אָבִינוּ, אוּן הָאָדוֹן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע.

געלויבט זאָל זיין דער אלוקים אוּן אָב פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, דער אָב פּוּן רַחמים אוּן אלוקים פּוּן יעדער נחָמה, וואָס טרייסט אוּנדז אין אַלע אוּנדזערע צָרות, כּדי מיר זאָלן קענען טרייסטן די, וואָס זענען אין עפּעס אַ צָרה, דּוּרך דער טרייסט, מיט וועלכער מיר אַליין ווערן געטרייסט פּוּן ה'. וואָרים אַזוי ווי די יסוּרים פּוּן מָשִׁיחַן פאַרמערן זיך אויף אוּנדז, אַזוי אויך טוּט זיך פאַרמערן אוּנדזער טרייסט דּוּרך מָשִׁיחן. אוּן ליידן מיר צָרות, איז עס פאַר אייער טרייסט אוּן ישוּעה; אוּן ווערן מיר געטרייסט, איז עס פאַר אייער טרייסט, וואָס ווירקט אין אייך, בּעת איר דערטראָגט געדוּלדיק דיזעלבּע יסוּרים, וואָס מיר אויך ליידן. אוּן אוּנדזער תִּקְוָה פּוּנוועגן אייך איז שטאַרק; ווייל מיר ווייסן, אַז אַזוי ווי איר זענט טיילנעמער אין די ליידן, אַזוי וועט איר אויך זיין אין דער טרייסט. וואָרים מיר ווילן נישט, אַז איר זאָלט נישט ווייסן, אַחִים, פּוּנוועגן דער צָרה, וואָס איז אוּנדז באַפאַלן אין אַסְיָה, אַז מיר האָבּן שווער געליטן איבּער אוּנדזערע כּוֹחות, אַזוי, אַז מיר האָבּן זיך אַפילו מיאַש געווען אין לעבּן. כֵּן, מיר אַליין האָבּן געוּמען אויף זיך דעם פּסַק פּוּן מָוֶת, כּדי מיר זאָלן זיך נישט פאַרלאָזן אויף זיך אַליין, נייערט אויף ה', וואָס איז מחַיֶּה-מֵתים; וואָס האָט אוּנדז ראַטעוועט געווען פּוּן אַזאַ גרויסן מָוֶת, אוּן ווערט אוּנדז ראַטעוועט זיין; אין וועמען מיר האָפן, אַז ער ווערט אוּנדז אויך וויטער ראַטעוועט זיין. אוּן אויך איר קענט מיטהעלפן דּוּרך אייער תִּפִלה טאָן, כּדי פאַר דער מַתָּנה, וואָס איז אוּנדז צוּגעטיילט געוואָרן דּוּרך אַ סַך, זאָל דּוּרך אַ סַך אָפּגעגעבּן ווערן אַ לויב פּוּן אוּנדזערטוועגן.

וואָרים דאָס איז אוּנדזער רימען זיך: די באַצייגעניש פּוּן

אונדזער געוויסן, אַז מיר האָבן זיך געפירט אין דער וועלט אין קדושה און ערנסטקייט פאַר ה', נישט אין פליישלעכער חָכמה, נייערט אין דעם חֶסֶד פון ה', און בִּפרַט קעגן אייך. וואָרים מיר שרייבן אייך נישט עפּעס אַנדערש, ווי נאָר וואָס איר לייענט, אָדער פאַרשטייט; און איך פאַרהאָף, אַז איר וועט עס פאַרשטיין ביז צום סוֹף, אַזוֹיווי איר האָט אונדז אויך טיילווייַז פאַרשטאַנען, אַז מיר זענען אייער רוּם, אַזוֹיווי איר זענט אויך אונדזערער, אין דעם יוֹם פון אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך המָשיחַ.

און אין דער תִּקְוָה האָב איך בִּדֵעה געהאַט צו קומען קוֹדם צו אייך, כּדי איר זאָלט האָבן אַ טאָפּלטע שִׂמְחָה, און דורכצוגיין דורך אייך קיין מאַקעדאָניע, און פון מאַקעראָניע ווידער אַמאָל צו קומען צו אייך, און פון אייך צו ווערן אַרויסבאַגלייט אויף מיין דֶּרֶךְ קיין יהודה. דעריבער, בעת איך האָב דאָס בִּדֵעה געהאַט, צי האָב איך אַרויסגעוויזן לייכטזיניקייט? אָדער די זאַכן, וואָס איך פּלאַן, טו איך פּלאַנען לויט דעם פליש, כּדי בייַ מיר זאָל זיין דער כֵּן, כֵּן און דער לאׂ, לאׂ? נאָר ווי ה' איז געטריי, אונדזער דָּבָר צו אייך איז נישט כֵּן און לאׂ. וואָרים דער זון פון דער אויבערשטער רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז צווישן אייך אָנגעזאָגט געוואָרן דורך אונדז, דורך מיר און סילוואַנוס און טִימוֹתִיאוֹס, איז נישט געווען כֵּן און לאׂ, נייערט אין אים איז תָּמיד

כֵּן. וואָרים אַלע הַבטָחות פון ה' זענען אין אים כֵּן; דעריבער איז אויך דורך אים דער אָמֵן צו דעם כָּבוד פון ה' דורך אונדז. און דער, וואָס גרונטפעסטיקט אונדז מיט אייך אין רֶבִּי מלך המָשיחַ, און האָט אונדז געזאַלבט, איז ה'. וואָס האָט אונדז פאַרחַתמעט, און אונדז געגעבן די עָרבות פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין אונדזערע לְבָבוֹת. און איך רוף ה' צום עֵדות פאַר מיין נשמה, אַז איך האָב פאַרמיטן צו קומען קיין קאָרינט, כּדי אייך

צו שוינען. נישט, ווייל מיר האָבן מֶמשָלה איבער אייער אֱמונה, נייערט מיר זענען מיטהעלפערס פון אייער שִׂמְחָה, וואָרים אין אֱמונה שטייט איר פעסט.

ב און איך האָב בײ מיר אַליין געטראַכט, אַז איך וועל ווידער נישט קומען צו אייך מיט עַצבות. וואָרים אויב איך בין אייך מצַער מיט עָגמַת נֶפֶש, וער איז דאָס דער, וואָס דערפרייט מיך, אויב נישט דער, וואָס איז דורך מיר געקומען צו צַער? און איך האָב טאַקע געשריבן דאָס דאָזיקע, כּדי ווען איך וועל קומען, זאָל איך נישט האָבן צַער פון די, מיט וועמען איך דאַרף מיך פרייער, ווייל איך בין זיכער אין אייך אַלע, אַז מיין שִׂמְחָה איז די שִׂמְחָה פון אייך אַלע. וואָרים פון אַ סַך צָרות און לֵב-קלעמעניש האָב איך אייך געשריבן מיט אַ סַך טרערן, נישט אייך מצַער מיט עָגמַת נֶפֶש צו זיין, נייערט כּדי איר זאָלט פאַרשטיין די אַהֲבָה, וואָס איך האָב אַ סַך מער פאַר אייך. נאר אויב עמיצער האָט פארשאַפט צַער, האָט ער נישט מיר פארשאַפט צַער, נייערט טיילוויַיז אייך אַלע - כּדי איך זאָל אייך נישט צו שווער דריקן. פאַר אַזאַ איינעם איז גענוג די שטראָף פון דעם רבִּים; אַזוי, אַז איר זאָלט אים, אַדרַבּה, ליבער מוֹחל זיין און טרייסטן, כּדי ער זאָל נישט פאַרשלונגען ווערן אין זיין גרויסן צַער. בכֵּן, בעט איך אייך, אַז איר זאָלט באַווייזן אייער אַהֲבָה צו אים. וואָרים צוליב דעם האָב איך טאַקע געשריבן, כּדי אייך צו פרואווון, צי איר זענט געהאָרכזאַם אין אַלצדינג. און וועמען איר זענט מוֹחל, בין איך אויך מוֹחל. וואָרים וואָס איך האָב מוֹחל געווען, אויב איך האָב עפּעס מוֹחל געווען, האָב איך עס מוֹחל געווען פון אײַערטוועגן אין דעם אַנגעזיכט פון רֶבִּי מלך המָשיחַ, כּדי דער שָׂטן זאָל נישט קריגן די אויבערהאַנט איבער אונדז; וואָרים זיינע אינטריגעס זענען נישט פאַרהוילן פון אונדז. און בעת איך בין געקומען קיין

טראָאַס פונוועגן דער בשׂורת הגאולָה פון רֶבי מלך המָשיחַ, אוּן אַ פֶּתַח איז פאַר מיר געעפנט געוואָרן אין הָאָדוֹן, האָבּ איך נישט געהאַט קיין מנוּחה אין מיין געמיט, מַחמת איך האָבּ נישט געפונען טיטוּסן, מיין אָח במשיח; אוּן וועָן איך האָבּ מיך געזעגנט מיט זיי, בּין איך ארויסגעפאָרן קיין מאַקעדאָניע.
אָבּער געלויבּט איז ה', וואָס גיט אוּנדז תָּמיד דעם נצָחון אין רֶבי מלך המָשיחַ, אוּן וואָס טוּט דוּרך אוּנדז אַנטפּלעקן דעם רֵיחַ פון זיין חָכמה אין יעדן
אָרט. וואָרים מיר זענען אַ רֵיחַ נִחוֹחַ פון רֶבי מלך המָשיחַ פאַר ה' בּיי די, וואָס ווערן נִיצול, אוּן בּיי די, וואָס ווערן פאַרלוירן:
פאַר טייל א רֵיחַ פון מָוֶת צוּם טייט, פאַר די אַנדערע א רֵיחַ פון חַיים צוּם חַיים, אוּן ווער איז רָאוּי פאַר די דאָזיקע זאַכן?
וואָרים מיר זענען נישט ווי דער רַבּים, וואָס מאַכן אַ שאַכער-מאַכער פון ה'ס דָּבָר; נייערט מיט ריינע כַּוָונות פאַר ה' רעדן מיר פון ה' אין רֶבי מלך המָשיחַ.

ג צי הייבּן מיר שוין ווידער אַמאָל-אָן צוּ גלויבּן זיך אַליין?

אָדער צי בּאַדאַרפן מיר, ווי סע טוּען אַנדערע, לויבּ-בּריוו צוּ אייך, אָדער פון אייך? איר זענט אוּנדזער בּריוו, פאַרשריבּן אין אוּנדזערע לֵבָבוֹת, בּאַקענט אוּן געלייענט פון אַלע מענטשן; וואָרים עס איז קלאָר צוּ זען, אַז איר זענט אַ בּריוו פון מָשיחַ, צוּגעגרייט דוּרך אוּנדז, געשריבּן נישט מיט קיין טינט, נייערט מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון דעם אלוקים חיים, נישט אין לוּחות פון שטיין, נייערט אין לוּחות, וואָס זענען לֵבָבוֹת פון פלייש. אוּן אַזאַ בּטָחון האָבּן מיר דוּרך מָשיחַ צוּ ה'; נישט מַחמת מיר זענען פַּעִיק פון זיך אַליין צוּ בּאַטראַכטן עפּעס פון אוּנדז אַליין, נייערט אוּנדזער פַּעִיקייט איז פון ה', וואָס האָט אוּנדז אויך געמאַכט פאַר פַּעִיקע כְּלֵי קֹדֶשׁ משָׁרתים פון אַ בּרית-חדשה [ירמיה לא,ל], נישט פון דעם אוֹת, נייערט

פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; וואָרים דער אוֹת טייט, אָבער דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ מאַכט לעבעדיק. נאָר אויב די באַדינונג פון מָוֶת, געשריבן אוּן אויסגעקריצט אויף שטיינער, איז געקומען מיט כבוד, אַזוי, אַז די בְּנֵי-יִשְׂרָאל האָבן נישט געקענט קוקן אויף מֹשהס פָּנים פונוועגן דער כבוד פון זיין פָּנים, וואָס זיין כבוד איז געווען אַ

צייטווייליקע, וויפל מער דאַרף שוין זיין די כבוד פון דער באַדינונג פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ? וואָרים אויב די באַדינונג פון פאַרמְשפטונג האָט געהאַט כבוד, אַ סַך מער שטייגט איבער אין כבוד די באַדינונג פון

צֶדֶק. וואָרים דאָס, וואָס איז געמאַכט געוואָרן הערלעך, איז געמינערט געוואָרן אין כבוד, צוליב דער כבוד, וואָס שטייגט זי אַריבער. וואָרים אויב דאָס, וואָס פאַרגייט, איז געווען מיט כבוד, וויפל מער איז אין כבוד דאָס, וואָס פארבליבט.

דעריבער, וויל מיר האָבן אַזאַ תִּקְוָה, רעדן מיר מיט אַזאַ מוטיקייט, אוּן נישט אַזוֹיווי מֹשה [רבינו], וואָס האָט אַרויפגעטאָן אַ מַסוֶה אויף זיין פָּנים, אַז די בְּנֵי-יִשְׂרָאל זאָלן נישט קענען קוקן גלייך אויף דעם סוֹף פון דעם, וואָס איז פארגאנגען. זייערע מַחשָׁבות זענען פאַרהאַטעוועט געוואָרן; וואָרים ביז אויף דעם היינטיקן יוֹם איז דיזעלבע מַסוֶה פאַרבליבן בייַם לייענען די תּוֹרה, אוּן ער ווערט נישט אַוועקגענומען, ביז ער ווערט אָפּגעטאָן אין מָשיחַ. כֵּן, ביז אויף היינטיקן יוֹם, בשַׁעת סע ווערט געלייענט תּוֹרַת-מֹשה, ליגט אַ מַסוֶה אויף זייער

לֵב. אָבער וען זיי וועלן זיך אומקערן צוּ הָאָדוֹן, וועט דער צודעק אַוועקגענומען ווערן. אוּן הָאָדוֹן איז דער גייסט; אוּן וואוּ סע איז דער גייסט פון הָאָדוֹן, דאָרט איז

פריַיהייט. אוּן מיר אַלע, וואָס זענען מיט נישט קיין צוגעדעקט

פָּנים ווי אין אַ שפּיגל די כבוד פון הָאָדוֹן,
ווערן פאַרענדערט אין דער זעלבּער ענלעכקייט פון כבוד צו
כבוד, אַזוי ווי דורך דעם גייסט פון הָאָדוֹן.

ד דעריבּער, ווייל מיר האָבּן מקַבּל געווען די דאָזיקע אַבוֹדה
פון רַחמנוּת, ווערן מיר נישט אָפּגעשוואַכט. מיר האָבּן זיך
אָפּגעזאָגט פון די פאַרבּאָרגענע זאַכן פון בּושה, ווייל מיר לעבּן
נישט אין עָרמָה, אויך פעלשן מיר נישט דאָס דָּבָר פון ה', נייערט
דורך דער הִתְגַּלוּת פון דעם אֱמת פאַרלויבּן מיר זיך פאַר דעם
געוויסן פון יעדן מענטשן פאַר ה'. און אויבּ אַפילו אונדזער
בּשׂורת הגאוּלָה איז פאַרהוילן, איז זי פאַרהוילן בּיי יענע, וואָס
ווערן פאַרלוירן, בּיי וועמען דער אֱ-ל הָעוֹלָם הַזֶּה האָט
פאַרבּלענדט די מוֹחות פון די אומגלויבּיקע, כּדי דאָס אוֹר פון
דער בּשׂורת הגאוּלָה פון המָּשיחַ כבוד, וואָס איז דאָס דְּמוּת
פון ה', זאָל נישט אויפגיין איבּער זיי. וואָרים מיר דַּרשענען
נישט זיך אַליין, נייערט רֶבּי מלך המָּשיחַ יהושע/ישוע פאַר הַאָדוֹן
[הַשָּׁמים והָאָרץ], און אונדז אַליין פאַר אייערע עֲבָדִ פון
יהושע/ישועס-ווענען. וואָרים עס איז ה', וואָס האָט געזאָגט: זאָל
אַרויסשיַינען אוֹר [בראשית א, ג] פון חֹשֶׁךְ, וואָס האָט
אַריַינגעלויכטן אין אונדזערע לְבָבוֹת, כּדי צו געבּן אוֹר פון דער
דערקענטעניש פון ה'ס כבוד אין דעם פָּנים פון רבי מֶלך המָּשיחַ.
מיר אָבּער האָבּן דעם דאָזיקן אוֹצר אין ערדענע כֵּלים, כּדי די
אויסערגעווייַנלעכע גרויסקייט פון דער מאַכט זאָל זיין פון ה'
און נישט פון אונדז אַליין. מיר ווערן געדריקט אויף יעדער זייט,
דאָך נישט דערדריקט; צעמישט, דאָך נישט בּיז ייַאוש;
גערוֹדפט, דאָך נישט פאַרלאָזט; אַנידערגעוואָרפן, דאָך נישט
אומגעבּראַכט; מיר טראָגן בּאַשטענדיק אַרום אין דעם בָּשָׂר
דאָס שטאַרבּן פון יהושע/ישוע, כּדי אויך דאָס חַיים פון
יהושע/ישוע זאָל אַנטפּלעקט ווערן אין אונדזער

בָּשָׂר. וואָרים מיר, וואָס לעבן, זענען תָּמיד איבערגעענטפערט צום מָוֶת פון יהושע/ישועס-וועגן, כּדי אויך דאָס לעבן פון יהושע/ישוע זאָל אַנטפלעקט ווערן אין אונדזער שטאַרבלעכן בָּשָׂר. און דעריבער ווירקט דער מָוֶת אין אונדז, אָבער דאָס חַיים אין אייך. און ווייל מיר האָבן דעם זעלבן גייסט פון אֱמונה, לויט ווי סע שטייט געשריבן: איך האָב געגלויבט, דערפאַר האָב איך גערעדט, און דעריבער גלויבן מיר אויך, און רעדן אַזוי, ווייל מיר ווייסן, אַז דער, וואָס האָט אויפגעוועקט הָאָדוֹן יהושע/ישוע, וועט אויך אונדז אויפוועקן מיט יהושע/ישוע, און וועט אונדז אינאיינעם מיט אייך פירשטעלן פאַר אים. וואָרים אַלצדינג איז פון אײַערטוועגן, כּדי דער חֶסֶד, וואָס ווערט פארגרעסערט דורך דעם רַבים, זאָל פאַרמערן דעם הוֹדָיָה צום כָּבוד ה׳.

דעריבער ווערן מיר נישט אַנטמוטיקט; אוּן הַגַם אונדזער אויסערלעכער מענטש ווערט פאַרלענדט, ווערט אָבער אונדזער אינעווייניקסטער מענטש באַנייַט פון יוֹם צו יוֹם. וואָרים אונדזער גרינגע פיין, וואָס איז נאָר אויף אַ רֶגע, ווירקט פאַר אונדז אַ מער אויסערגעווייַנלעכע געוויכטיקייט פון אייביקן כָּבוד, ווייל מיר קוקן נישט אויף די זאַכן, וואָס ווערן געזען, נייערט אויף די זאַכן, וואָס ווערן נישט געזען; וואָרים די זאַכן, וואָס ווערן געזען, זענען צייטווייליק; אָבער די זאַכן, וואָס ווערן נישט געזען, זענען עוֹלם.

ה וואָרים מיר ווייסן, אַז אויב דאָס ערדישע בֵּית פון אונדזער געצעלט ווערט צעשטערט, האָבן מיר אַ בִּנין פון ה׳, אַ בֵּית, נישט געמאַכט מיט הענט, אַן אייביקס אין שָׁמַיִם. וואָרים דעריבער זיפצן מיר, אוּן בענקען באַקליידט צו ווערן מיט אונדזער וואוינאָרט, וואָס איז פון שָׁמַיִם; אוּן אויב מיר וועלן אַזוי זיין באַקליידט, וועלן מיר נישט געפונען ווערן

נאַקעט. וואָרים מיר, וואָס זענען אין דעם דאָזיקן געצעלט, זיפצן צוליב דער מַשׂא, וויל מיר וואָלטן נישט וועלן זיין אויסגעטאָן, נייערט צו זיין באַקליידט, כּדי וואָס עס איז שטאַרבלעך זאָל פאַרשלונגען ווערן פון דעם חַיים. אוון דער, וואָס האָט אונדז צוגעגרייט דערצו, איז ה', וואָס האָט אונדז געגעבן די עָרבות פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. מיר זענען דעריבער תָּמיד גוט אויפגעלייגט אוון ווייסן, אַז כָּל-זמַן מיר זענען אין דער היים אין דעם בָּשָׂר, זענען מיר דערווייטערט פון הָאָוֹן; וואָרים מיר לעבן דורך אֱמונה, נישט דורך ראִיה. מיר זענען גוט אויפגעלייגט, אוון ווילן ליבער זיין דערווייטערט פון דעם בָּשָׂר, אוון אין דער היים מיט הָאָדוֹן. דעריבער מאַכן מיר דאָס אויך פאַר אונדזער ציל, צי מיר זענען אין דער היים, אָדער דערווייטערט, אים וואוילגעפעלן צו זיין. וואָרים מיר מוזן אַלע אַנטפלעקט ווערן פאַר דעם כִּסֵּא-הַמִשפּט פון מָשיחַ, כּדי יעדער בַּר אֱנָש זאָל מקַבּל זיין דאָס, וואָס ער האָט געטאָן אין דעם בָּשָׂר, סיי גוטס, אָדער רָעָה. דעריבער, וויל מיר קענען די יִרַת-ה', איבערצייגן מיר מענטשן; פאַר ה' אָבער זענען מיר אַנטפלעקט; אוון איך האָף, אַז מיר ווערן אויך אַנטפלעקט אין אייער געוויסן. מיר לויבן זיך נישט וויידער אַמאָל פאַר אייך, נייערט געבן אייך אַ געלעגנהייט פון רימען זיך אין אונדז, כּדי איר זאָלט האָבן מיט וואָס אָפּצוענטפערן די, וואָס רימען זיך לפָּנים-וועגן, אוון נישט אין לבָבות. וואָרים אויב מיר זענען משוגע, איז דאָס פאַר ה'; זענען מיר אָבער ביים קלאָרן שֵׂכל, איז דאָס פאַר אייך. וואָרים די אַהֲבַה פון רבי מֶלך המָשיחַ האַלט אונדז צוריק, מַחמת מיר מִשפּטן אַזוי, אַז אויב איינער איז געשטאָרבן פאַר אַלע, זענען דעריבער אַלע געשטאָרבן. אוון ער איז געשטאָרבן פאַר אַלע, כּדי די, וואָס לעבן, זאָלן מער נישט לעבן פאַר זיך

אַליין, נייערט פאַר אים, וואָס איז געשטאָרבן פון זייערטוועגן
און איז אויפגעשטאַנען. דעריבער קענען מיר פון איצטמאָל-אָן
קיינעם נישט לויט דעם פלייש. און הַגַם מיר האָבן אויך געקענט
רבי מֶלך המָשיחַ לויט דעם פלייש, טוען מיר עס פון
איצטמאָל-אָן נישט מער. דעריבער, אויב עמיצער איז אין רבי
מֶלך המָשיחַ, איז ער אַ נַיי בַּאשאַף; די אַלטע זאַכן זענען
פאַרגאַנגען; הִנֵּה, זיי זענען געוואָרן נַיי. און דאָס אַלץ איז פון
ה', וועלכער האָט אונדז שלום מאכט מיט זיך אַליין דורך מָשיחַ
און האָט אונדז געגעבן די עבוֹדת קֹדֶש פון שלום מאכנדיק ;
ווייל ה' איז געווען אין רבי מֶלך המָשיחַ, שלום מאכנדיק מיט די
וועלט מיט זיך אַליין, נישט צורעכנענדיק דיי זייערע זינד, און
האָט אונדז אריבערגעטפערט די בשׂורה פון איבערבעטונג.
מיר זענען דעריבער די שלִיחים פון רבי מֶלך המָשיחַ, ווי ה'
וואָלט דורך אונדז מזהיר געווען; מיר בעטן אייך אין מָשיחַס
נאָמען, שלום מאַך זיך מיט ה'! וואָרים דעם, וועלכער האָט
נישט פאַרזוכט פון קיין חטא, האָט ה' געמאַכט חַטָּאת [ויקרא
ד, כד; ישעיה נג, י] פאַר אונדזערטוועגן; כדי מיר זאָלן ווערן
הצֶדֶק הַבָּאָה מֵאֵת ה' אין אים.

ו און ווייל מיר מִיען זיך אינאיינעם מיט אים, בעטן מיר אייך,
אַז איר זאָלט נישט מקַבל זיין דעם חֶסֶד פון ה'
אומזיסט. וואָרים ער זאָגט : אין אַ באַווילקטער צייט האָב איך
דיך דערהערט, און אין אַ יוֹם פון ישועה האָב איך דיר געהאָלפן
[ישעיה מט, ח]. אָט איצט איז די באַווילקטע צייט; אָט איצט
איז דער יוֹם פון שועה. ווייל מיר גיבן נישט קיין מִיכשול אין
עפּעס, כדי אונדזער עבוֹדת קֹדֶש זאָל נישט ווערן צו שאַנד;
נייערט אין אַלצדינג וועיזן מיר זיך אַרויס ווי כְּלֵי קֹדֶש פון ה' :
אין אַ סַך געדולד, אין צָרות, אין נויטן, אין
דַחקות, אין מַלקות, אין זיצן אין תּפִיתות, אין מהומות, אין

מיאונגען, אין וואַכן, אין תַּעֲנִיתים; אין רייַנקייט, אין
קענטעניש, אין פיל ליידן, אין גוטסקייט, אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ,
אין נישט קיין צביעותדיקער אַהֲבָה, אין דעם דָּבָר פוּן
אֱמת, אין דער גבורה פון ה'; דורך די כֵּלֵי-זַיִן פון צֶדֶק אין דער
רעכטער האַנט און אין דער
לינקער; דורך כָּבוד און בושה, דורך אַ שלעכטן שֵׁם און אַ
שֵׁם טוב; ווי אָפּנאַרער, און דאָך וואָרהאַפטיק; ווי
אומבאַקענטע, און דאָך אַנערקענט, ווי שטאַרבנדיקע, און הִנֵּה,
מיר לעבן; ווי געשטראָפטע, און נישט געטייטע; ווי
פאַרטרויערטע, דאָך תָּמִיד זיך פרייענדיק; ווי עֲנִיִּים, דאָך מאַכן
מיר רייך אַ סַךְ; ווי מיר וואָלטן גאָרניט פאַרמאָגט, און דאָך ווי
מיר וואָלטן פאַרמאָגט אַלצדינג. אונדזער מויל איז געעפענט
פאַר אייך, אָ קאָרינטער; אונדזער לֵב איז
אויסגעבּרייטערט. איר זענט נישט באַגרענצט פון אונדז,
נייערט איר זענט באַגרענצט פון אייערע אייגענע
עמאָציעס. און פאַר אַ פאַרגעלטונג אויף אַן ענלעכן אופן-
איך רעד ווי צו יְלָדִים - וועלט אַליין אויך אויסגעבּרייטערט.
זייט נישט אומגלייַך פאַריאָכט מיט אומגלויבּיקע; וואָרים
וואָסער חַברשאַפט האָט צֶדֶק מיט אומרעכט? אָדער וואָסער
התקשרות האָט אור מיט חֹשֶׁךְ? און וואָסער הַסכָּמה האָט
מָשִׁיחַ מיר בּלַיעלן? אָדער וואָסער חֵלֶק האָט אַ מַאמין מיט אַן
אומגלויבּיקן? און וואָסער אָפּמאַך האָט דער הֵיכל ה' מיט
אֱלִילִים? וואָרים מיר זענען דער הֵיכל פון דעם אלוקים חיים,
אַזוי ווי ה' האָט געזאָגט :
איך וועל וואוינען צווישן זיי, און אומגיין צווישן זיי,
און איך וועל זיין זייער אלוקים, און זיי וועלן זיין מיין עם
[יחזקאל לז, כז]. דעריבּער קומט אַרויס פון צווישן זיי,
און שיידט אייך אָפּ, זאָגט ה',

אוּן בְּאַרירט נישט קיין טָמא זאַך;
אוּן איך וועל אייך אויפנעמען,
אוּן וועל זיין פאַר אייך אַן אָב, אוּן איר וועט מיר זיין בָּנִים אוּן בְּנוֹת, זאָגט ה' צְבָאוֹת [ישעיה נב, יא; ירמיה לב, לח; נא, מה; הוֹשע ב,א].

ז דעריבּער, ווייל מיר האָבּן די דאָזיקע הַבטָחות, טייַער, לאָמיר זיך רייניקן פוּן יעדער באַפלעקונג פוּן פלייש אוּן גייסט, מַשלים צוּ זיין הייליגקייט מיט יִרְאַת-הכבוד. עפּנט אייערע לְבָבוֹת פאַר אוּנדז; מיר האָבּן קיינעם נישט געטאָן קיין עַוולה, מיר האָבּן קיינעם נישט פאַרדאָרבּן, מיר האָבּן קיינעם נישט אויסגענוצט. איך זאָג עס, נישט צוּ פאַרמְשפּטן אייך, וואָרים איך האָבּ פריער געזאָגט, אַז איר זענט אין אוּנדזערע לְבָבוֹת, צוּ שטאַרבּן צוזאַמען אוּן צוּ לעבּן צוזאַמען. גָּדוֹל איז מיין בּטָחון אין אייך, גָּדוֹל איז מיין רימען זיך פוּן אייַערטוועגן; איך בין פוּל מיט טרייסט, איך גיי איבּער מיט שִׂמְחָה אין אַלע אוּנדזערע צָרות. וואָרים אַפילו ווען מיר זענען געקומען קיין מאַקעדאָניע, האָט אוּנדזער בָּשָׂר נישט געהאַט קיין מנוּחה, נייערט מיר האָבּן געליטן פוּן אַלע זייטן - פוּן דרויסן מִלחָמות, אוּן אינעווייניק מוֹרא. אָבּער ה', וואָס טוט טרייסטן די שַׁפָּלדיקע, האָט אוּנדז געטרייסט דוּרך דעם קומען פוּן
טיטוּסן. אוּן נישט בלויז דוּרך זיין קומען, נייערט אויך דוּרך דער טרייסט, מיט וועלכער ער איז געטרייסט געוואָרן אין אייך, בּשַׁעת ער האָט אוּנדז דערציילט פוּן אייער גאַרן, אייער צַער, אייער אייפעריקייט נאָך מיר, אַזוי אַז איך האָבּ מיך נאָך מער געפרייט. וואָרים אויבּ אַפילו איך האָבּ אייך מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ מצַער געווען מיט מיין בּריוו, האָבּ איך דערויף קיין תשוּבָה נישט געהאַט [הַגַם איך האָבּ יאָ תשוּבָה געהאַט], וואָרים איך זע, אַז יענער בּריוו האָט אייך מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ מצַער געווען, הַגַם נאָר

אויף אַ צייט. אָבּער איצט פריי איך מיך, נישט וויל איר האָט זיך מצַער געווען, נייערט וויל איר האָט זיך מיט מצַער געווען צוּ תּשׁובה. וואָרים איר האָט זיך מצַער געווען אויף אַ געטלעכן אוֹפן, כּדי איר זאָלט דורך אונדז נישט ליידן קיין הֶיזק אין קיין שום זאָך. וואָרים געטלעכער צַער איז גוֹרם תּשׁובה צוּ ישׁועה, וואָס ברענגט נישט קיין תּשׁובָה; אָבּער דער צַער פון דער עוֹלם הַזֶּה איז גוֹרם מִיתה. וואָרים זעט, גראָד דאָס, וואָס איר האָט זיך מצַער געווען אויף אַ געטלעכן אוֹפן, וואָסער אייפעריקייט זי האָט געווירקט אין אייך, וואָסער רעכטפאַרטיקונג פון זיך אַליין, וואָסער צאָרן, וואָסער מוֹרא, וואָסער בּענקשאַפט, וואָסער קִנאה, וואָסער באַשטראָפונג! אין אַלצדינג האָט איר זיך אַרויסגעוויזן צוּ זיין טָהוֹר אין דעם
ענין. דעריבּער, הַגַם איך האָבּ אייך געשריבּן, האָבּ איך נישט געשריבּן פונוועגן דעם, וואָס האָט געטאָן דאָס אומרעכט, אויך נישט פונוועגן דעם, וואָס האָט געליטן דאָס אומרעכט, נייערט כּדי אייער אייפעריקייט פאַר אונדז זאָל אַנטפּלעקט ווערן פאַר אייך אין דעם אָנגעזיכט פון ה'. דעריבּער זענען מיר
געטרייסט געוואָרן. און אין אונדזער טרייסט האָבּן מיר זיך נאָך מער געפרייט פונוועגן דער שִׂמְחָה פון טיטוסן, מַחמת זיין גייסט איז דערקוויקט געוואָרן דורך אייך אַלע. וואָרים אויבּ איך האָבּ מיך אין עפּעס גערימט פאַר אים פונוועגן אייך, בּין איך נישט פאַרשעמט געוואָרן; נייערט אַזוֹיווי מיר האָבּן אַלץ צוּ אייך גערעדט אין וואָרהאַפּטיקייט, אַזוי האָט זיך אויך אונדזער רימען זיך פאַר טיטוסן אַרויסגעוויזן צוּ זיין אֱמת. און זיין לֵבּ גייט שטאַרק אויס צוּ אייך, בּשַׁעת ער דערמאָנט זיך אין אייער אַלעמענס געהאָרכזאַמקייט, ווי‌אַזוי איר האָט אים אויפגענומען מיט פאַרכטיקייט און ציטערניש. איך פריי מיך, וואָס איך קאָן מיך אין אַלצדינג אויף אייך פאַרלאָזן.

ח און מיר לאָזן אייך וויסן, אַחים, דעם חֶסֶד ה', וואָס איז געגעבן געוואָרן צו די בְּרית חֲדָשָׁה קהילות פון מאַקעדאָניע, וויאַזוי אין נְסיוֹנות פון צָרות האָט זיך די שֶׂפע פון זייער שִׂמְחָה און זייער טיפער אָרעמקייט פאַרמערט אין דער עַשִׁירות פון זייער גוטסקייט. וואָרים זיי האָבן געגעבן לויט זייער כּוֹחַ, ווי איך קאָן עֵדות-זאָגן, און אַפילו איבער זייערע כּוֹחות, פריַיוויליק, און האָבן אונדז שטאַרק געבעטן פונוועגן דעם חֶסֶד און די שותּפוּתדיקייט אין דער הילף פאַר די קדוֹשִׁים, און דאָס, נישט ווי מיר האָבן געהאָפט, נייערט קודם-כָּל האָבן זיי זיך אַליין געגעבן צו הָאֲדוֹן, און צו אונדז דורך דעם רָצון ה'. אויף אַזויפיל, אַז מיר האָבן געראַטן טיטוסן, אַז אַזוי ווי ער האָט פריער געמאַכט אַן אָנהייב, אַזוי זאָל ער אויך פאַרענדיקן בײַ אייך דעם דאָזיקן חֶסֶד. אָבער אַזוי ווי איר האָט געמערט אין אַלצדינג, אין אֱמונה, און תּוֹרה, און קענטעניש, און אין יעדער אייפעריקייט, און אין אייער אַהֲבָה צו אונדז, אַזוי זאָלט איר אויך מערן אין דעם דאָזיקן חֶסֶד. איך רעד נישט בְּדֶרֶך געבאָט, נייערט כּדי צו פרואווון דורך דער אייפעריקייט פון אַנדערע אויך די ערלעכקייט פון אייער אַהֲבָה. וואָרים איר קענט דעם חֶסֶד פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס הַגַּם ער איז געווען רייך, דאָך פון אײַערטוועגן איז ער געוואָרן אָרעם, כּדי איר זאָלט דורך זיין אַרעמקייט ווערן רייך. און דערין גיבּ איך מיין מיינונג; וואָרים דאָס איז נוצלעך פאַר אייך, וואָס זענט געווען פון די ערשטע צו מאַכן אַן אָנהייב מיט אַ יאָר צוריק, נישט נאָר צו טאָן, נייערט אויך צו ווילן. אַצינד אָבער פאַרענדיקט אויך די טואונג, כּדי ווי עס איז געווען די ווילליקייט צו ווילן, אַזוי זאָל אויך זיין די פאַרענדיקונג לויט אייער מעגלעכקייט. וואָרים אויב די ווילליקייט איז פאַראַן, ווערט זי אָנגענומען לויט דעם, וואָס מע

פאַרמאָגט, אוּן נישט לויט דעם, וואָס מע פאַרמאָגט נישט.
וואָרים איך זאָג דאָס נישט, כּדי אַנדערע זאָל פאַרלייכטערט
ווערן אוּן איר זאָלט באַדרענגט
ווערן; נייערט דורך גלייַכקייט זאָל אייער שֶׁפע אין דער
איצטיקער צייט זיין אַ הילף פאַר זייער מאַנגל, כּדי זייער שֶׁפע
זאָל אויך ווערן אַ הילף פאַר אייער מאַנגל, כּדי עס זאָל זיין אַ
גלייַכקייט; ווי סע שטייט געשריבּן: דער, וואָס האָט געקליבּן
פיל, האָט נישט געהאַט איבּעריק; אוּן דער, וואָס האָט געקליבּן
ווינציק, האָט נישט געהאַט קיין מאַנגל [שמות טז,
יח]. אָבּער בָּרוּך ה', וואָס האָט אַרײַנגעגעבּן די זעלבּע ערנסטע
זאָרג פוּנוועגן אייך אין דעם לבֵּ פוּן
טיטוּסן. וואָרים ער האָט נישט נאָר אָנגענומען אוּנדזער בַּקָשה,
נייערט וויל ער איז געווען זייער אייפעריק, איז ער אַוועק צוּ
אייך לויט זיין אייגענעם ווילן. אוּן מיר האָבּן צוּזאַמען מיט
אים געשיקט דעם אָח במשיח, וואָס זיין לויבּ אין דער בשׂוֹרת
הגאוּלָה גייט איבּער אַלע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות; אוּן נישט נאָר
דאָס, נייערט ער איז אויך אויסדערווײלט פוּן די בְּרִית חֲדָשָׁה
קהִילות צוּ ציען מיט אוּנדז אין דעם עִנין פוּן דעם דאָזיקן חֶסֶד,
וואָס ווערט געטאָן דורך אוּנדז פאַר דעם כָּבוד הָאָדוֹן, אוּן צוּ
אוּנדזער דערמוּטיקונג. אוּן מיר היטן זיך, אַז קיינער זאָל אוּנדז
נישט באַשולדיקן אין דעם עִנין פוּן דער דאָזיקער רייכער מַתָּנה,
וואָס ווערט אויסגעפירט דורך
אוּנדז. וואָרים מיר זוכן נישט נאָר וואָס איז רעכט אין די אויגן
פוּן הָאָדוֹן, נייערט אויך אין די אויגן פוּן מענטשן. אוּן מיר האָבּן
מיט זיי געשיקט אוּנדזער אָח במשיח, וועמען מיר האָבּן אַ סַך
מאָל אויסגעפרוּאווט אוּן געפוּנען אייפעריק אין אַ סַך זאַכן, אוּן
וואָס איז אַצינד נאָך אַ סַך אייפעריקער, דורך זיין גרויסן בּטָחון
אין אייך. אוּן וואָס שַׁייך טיטוּסן, איז ער מיין שוּתּף אוּן

מיטאַרבּעטער פאַר
אײַערטוועגן; אוּן וואָס שַׁייך אוּנדזערע אחים, זענען זיי שלִיחים
פוּן די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות, אוּן אַ כָּבוד פאַר רֶבִּי מלך המָשיחַ.
בּכֵּן, ווייזט זיי פאַר די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות דעם אוֹת פוּן אייער
אַהֲבָה, אוּן פוּן אוּנדזער רימען זיך פוּן אײַערטוועגן.

ט אוּן בּנוֹגֵע דער הילף פאַר די קדוֹשִׁים, איז פאַר מיר

איבּעריק אייך צוּ שרייבּן; וואָרים איך קען אייער וויליקייט,
מיט וועלכער איך רים מיך פוּן אײַערטוועגן פאַר די מענטשן פוּן
מאַקעדאָניע, אַז אַכאַיאַ איז שוֹין געווען אָנגעבּרייט מיט אַ יאָר
צוּריק; אוּן אייער אייפעריקייט האָט אויפגעמאוּנטערט גאָר אַ
סַך פוּן זיי. אָבּער איך האָבּ געשיקט די אחים, כּדי אוּנדזער
רימען זיך פוּנוועגן אייך זאָל בּנוֹגֵע דעם נישט זיין אוּמזיסט, כּדי,
אַזוֹיווי איך האָבּ געזאָגט, איר זאָלט זיין אָנגעבּרייט. וויל
טאָמער וועט ווער פוּן די מאַקעדאָניער מיט מיר קוּמען, אוּן
אייך געפינען נישט אָנגעבּרייט, זאָלן מיר - איך וויל נישט זאָגן
איר - פאַרשעמט ווערן אין דעם דאָזיקן בּטָחון. איך האָבּ
דעריבּער געהאַלטן פאַר נייטיק צוּ בּעטן די אחים במשיח, אַז זיי
זאָלן קוֹדם גיין צוּ אייך, אוּן זאָלן צוּגרייטן אייער
פריער-צוּגעזאָגטע נדָבה, כּדי זי זאָל זיין אנגעבּרייט ווי אַ בּרָכה,
אוּן נישט ווי אַ גענייטע זאָך. דאָס זאָלט איר וויסן ׃ דער, וואָס
זייט קאַרגלעך, וועט אויך שנייטדן קאַרגלעך, אוּן דער, וואָס
זייַעט בּשֶׁפע, וועט אויך שניידן בּשֶׁפע. זאָל יעדער טאָן ווי ער
האָט בּדַעה אין זיין לבֵּ; נישט פאַרדראָסיק, אָדער געצוואוּנגען;
וואָרים ה' האָט ליבּ אַ פרייליעכן נַדבן. אוּן ה' איז בּיכוֹלת צוּ
פאַרמערן אייך יעדן חֶסֶד. אַזוי, אַז איר זאָלט תָּמיד האָבּן אין
אַלץ גענוּג, אוּן זאָלט זיך מערן אין אלערלייַ מַעשִׂים טובים, ווי
סע שטייט געשריבּן ׃ ער האָט צעשפּרייט אוּמעטוּם, ער האָט
געגעבּן די עֲנִיִּים, זיין צֶדֶק בּאַשטייט אויף איבּיק [תהלים קיב,ט].

אוּן דער, וואָס גיט זרִיעה דעם זייֵער, אוּן לֶחֶם פאַר אֹכֶל, וועט פאַרמערן אייער זרִיעה, אוּן לאָזן וואַקסן די פרוּכט פוּן אייער צֶדֶק. איר וועט נִתעַשר ווערן אין אַלצדינג פאַר יעדער ברייטהאַרציקייט, וואָס ווירקט דוּרך אוּנדז צוּם לויבּ פוּן ה'; וואָרים די אַרבּעט פוּן דער דאָזיקער עבוֹדת קֹדֶש איז נישט נאָר ממַלא די בּאַדערפענישן פוּן די קדוֹשִים, נייערט פאַרמערט זיך אויך דוּרך פיל לויבּ צוּ ה'. אוּן דוּרך אייער פּאַסיקייט אין דער דאָזיקער אַרבּעט, לויבּן זיי ה' פאַר דער געהאָרכזאַמקייט פוּן אייער מוֹדה זיין זיך אין דער בּשׂוּרת הגאוּלָה פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּן פאַר דער ברייטהאַרציקער בּיַישטייערוּנג פאַר זיי אוּן פאַר אַלעמען; אוּן מיט תּפִילה פאַר אייך בּענקען זיי נאָך אייך, צוּליבּ דעם גרויסן חֶסֶד פוּן ה' אין אייך. אַ לויבּ צוּ ה' פאַר זיין מַתָּנה, וואָס איז נישט צוּם איבּערדערציילן.

י אוּן איך אַליין, פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], בּין אייך מַזהיר דוּרך דער עַנִיוות אוּן איידלקייט פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, איך, וואָס אין אייער קעגנוואַרט בּין איך קליין צווישן אייך, אָבּער פוּן דערוויַיטנס בּין איך טוּטיק לגַבּי אייך. איך בּעט אייך, אַז ווען איך וועל זיין בּיי אייך, זאָל איך נישט דאַרפן אַרויסוויַיזן קיין תַּקִיפות מיט דער זיכערקייט, מיט וועלכער איך רעכן צוּ זיין שטרענג קעגן טייל, וואָס טראַכטן וועגן אוּנדז ווי מיר וואָלטן געלעבט לויט דעם פלייש. וואָרים הַגַם מיר לעבּן אין דעם פלייש, פירן מיר נישט קיין מִלחָמה לויט דעם פלייש, וואָרים די כּלֵי-זַיִן פוּן אוּנדזער מִלחָמה-פירוּנג זענען נישט לויט דעם פלייש, נייערט זענען מעכטיק פאַר ה' אַראָפּצוּאוואַרפן פעסטוּנגען. מיר צעוואַרפן געדאַנקען, אוּן יעדע הויכע זאַך, וואָס איז דערהויבּן קעגן דער דערקענטעניש פוּן ה', אוּן נעמען יעדע מַחשָבה אין געפאַנגענשאַפט צוּ דער געהאָרכזאַמקייט פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ, אוּן זענען אָנגעבּרייט צוּ שטראָפן פאַר

יעדער אומגעהאָרכזאַמקייט, בעת אייער געהאָרכזאַמקייט וועט זיין דערפילט. קוקט אויף דעם, וואָס איז פאַר אייערע אויגן. אויב עמיצער איז בײַ זיך זיכער, אַז ער געהערט ֶרבי מלך המָשיחַ, זאָל ער דאָס נאָכאַמאָל איבערטראַכטן אין זיך אַליין, אַז אַזוֹיווי ער געהערט ֶרבי מלך המָשיחַ, אַזוי געהערן אויך מיר. וואָרים אויב אַפילו איך זאָל מיך רימען אַביסל צופיל פונוועגן אונדזער רשות, וואָס הָאָדוֹן האָט אונדז געגעבן פאַר אייער אויפבויאונג, אוּן נישט פאַר איער צעשטערונג, וועל איך נישט פאַרשעמט ווערן, כּדי איך זאָל נישט אויסזען ווי איך וואָלט אייך וועלן דערשרעקן מיט מיינע בריוו. וואָרים זיינע בריוו, זאָגן זיי, זענען חָשוב אוּן שטאַרק, אָבער וועָן ער גופּא איז בײַ אונדז, איז ער שוואַך, אוּן זיין רעדן איז אַן מַמָשות. זאָל אַזאַ איינער דאָס באַרעכענען, אַז וואָס מיר זענען אין דָבָר דורך בריוו, וועָן מיר זענען אָפּוועזנד, זענען מיר אויך אין מַעשׂים, וועָן מיר זענען אָנוועזנד. וואָרים מיר נעמען זיך נישט אונטער צו רעכענען, אָדער צו פאַרגלײַכן זיך מיט די, וואָס לויבן זיך אַליין שׂוֹין מיט דעם, וואָס זיי מעסטן זיך מיט זיך אַליין, אוּן. פאַרגלײַכן זיך מיט זיך אַליין, זענען זיי אָן פאַרשטענדעניש. מיר אָבער וועלן זיך נישט רימען איבער אונדזער מאָס, נייערט לויט דער מאָס פוּן דעם גבוּל, וואָס ה' האָט אונדז צוגעטיילט ווי אַ מאָס, אייך אַפילו צו דערגרייכן. וואָרים מיר שטרעקן זיך נישט אויס צופיל, גלייך ווי מיר וואָלטן נישט דערגרייכט ביז צו אייך, וואָרים מיר זענען אַפילו דערגאַנגען ביז צו אייך אין דער בשׂוֹרת הגאוּלָה פוּן ֶרבי מלך המָשיחַ. מיר ריטען זיך נישט איבער אונדזער מאָס אין אַנדערע מענטשנס מיאונגען; מיר האָפן אָבער, אַז וואָס מער אייער אֱמונה וועט וואַקסן, וועלן מיר גרעסער ווערן בײַ אייך לויט אונדזער גרעניץ צו ווייטערער שֶפע, כּדי צו פראָקלאַמירן

די בשׂורת הגאולָה אַפילו אין די געגנטן ווייטער פון אייך, אוּן נישט צוּ רימען זיך מיט דעם, וואָס איז אָנגעבּרייט אין דעם גבוּל פוּן אַנדערע. דער אָבּער, וואָס רימעט זיך, לאָז ער זיך ריטען אין ה' [ירמיה ט,כג]. וואָרים נישט דער, וואָס לויבּט זיך אַליין איז באַווילקט, נייערט דער, וועמען ה' לויבּט.

יא הַלוואַי וואָלט איר מיך געקענט פאַרטראָגן אין אַבּיסל נאַרישקייט. יאָ איר פאַרטראָגט מיך אויך! איך בּין אייך מקַנא מיט אַ געטלעכער קִנאה; וואָרים איך האָבּ אייך פאַרקנַסט צוּ אַ מאַן, כּדי איך זאָל אייך פירשטעלן ווי אַ ריינע בּתוּלה פאַר מָשיחַ. איך האָבּ אָבּער מוֹרא, טאַמער, ווי די שלאַנג האָט מיט איר לִיסטיקייט אָפּגעגאַרט חַוָהן, אַזוי וועלן אויך אייערע מַחשָבות פאַרפירט ווערן פוּן דער תּמִימות אוּן הַטוֹהַר, אין שייכות צוּם מָשיחַ. וואָרים אויבּ סע זאָל ווער קוּמען, אוּן אייך אַנזאָגן אַן אַנדערן יהושע/ישוע, וועמען מיר האָבּן נישט פּראָקלאַמירט, אָדער אויבּ איר וועט מקַבּל זיין אַן אַנדערן גייסט, וואָס איר האָט נישט מקַבּל געווען, אָדער אַן אַנדערע בּשׂורת הגאוּלָה, וואָס איר האָט נישט אָנגענוּמען, פאַרטראָגט איר אים גוּט. וואָרים איך מיין, אַז איך בּין נישט הינטערשטעליק די סאַמע גרעסטע שלִיחים. אוּן הַגַם איך בּין פּראָסט אין רעדן, בּין איך עס אָבּער נישט אין קענטעניש; לאָ, אויף יעדן אוֹפן האָבּן מיר דאָס אַנטפּלעקט צוּ אייך אין אַלצדינג. אָדער האָבּ איך באַגאַנגען אַ זינד אין דערנידעריקן זיך אַליין, כּדי איר זאָלט דערהויבּן ווערן, מַחמת איך האָבּ פאַר אייך אָנגעזאָגט אוּמזיסט די בּשׂורת הגאוּלָה פוּן ה'? איך האָבּ געריבּט אַנדערע בְּרִית חֲדָשָה קהִילות, בּעת איך האָבּ געגנוּמען בּיי זיי שׂכִירות, כּדי איך זאָל אייך דינען. אוּן בּעת איך בּין געווען בּיי אייך, אוּן בּין געווען נויטבּאַדערפטיק, בּין איך קיינעם נישט געווען קיין לאַסט; וואָרים די אַחִים, בּעת זיי זענען

געקומען פון מאַקעדאָניע, האָבן געגעבן וויפל איך האָב בּאַדאַרפט. אוּן איך האָב מיך אין אַלצדינג צוריקגעהאַלטן צוּ ווערן אַ לאַסט פאַר אייך, אוּן אַזוי וועל איך מיך האַלטן. ווי דער אֱמת פון רֶבּי מלך המָשיחַ איז אין מיר, וועט מיר קיינער נישט פאַרווערן דאָס דאָזיקע רימען זיך אין די געגנטן פון אַכאַיאַ. פאַרוואָס? מַחמת איך האָב אייך נישט ליבּ? ג-ט ווייסט! אָבּער וואָס איך טוּ, דאָס וועל איך אויך טאָן, כּדי איך זאָל אָפּשניידן אַ געלעגנהייט פאַר די, וואָס זוכן אַ געלעגנהייט; כּדי אין דעם, אין וואָס זיי רימען זיך, זאָלן זיי געפונען ווערן אַזוֹיווי מיר. וואָרים אַזעלכע מענטשן זענען פאַלשע שלִיחים, פאַרפירערישע פּוֹעֲלִים, וואָס פאַרשטעלן זיך פאַר שלִיחים פון רֶבּי מלך המָשיחַ. אוּן נישט קיין וואונדער, וואָרים אַפילו דער שָׂטן אַליין טוט זיך פאַרשטעלן פאַר אַ מַלאַך פון אוֹר. עס איז דעריבּער נישט קיין גרויסע זאַך, אויבּ זיינע מְשָׁרֲת פאַרשטעלן זיך אויך פאַר מְשָׁרֲת פון צֶדֶק. אָבּער זייער סוֹף וועט זיין לויט זייערע מַעשִׂים. איך זאָג נאָכאַמאָל : זָל מיך קיינער נישט האַלטן פאַר אַ נאַר; נאָר אויבּ כֵּן, טאָ נעמט מיך אויף ווי אַ נאַר, כּדי איך זאָל מיך אויך רימען אַבּיסל. דאָס, וואָס איך רעד, רעד איך נישט לויט הָאָדוֹן, נייערט ווי אין נאַרישקייט, אין דער דאָזיקער זיכערקייט פון רימען זיך; ווייל אַזוי ווי אַ סַך רימען זיך לויט דעם פלייש, וועל איך מיך אויך רימען. וואָרים איר פאַרטראָגט גערן די נאַראָנים, מַחמת איר זענט אַליין קלוג. וואָרים איר פאַרטראָגט דאָך אַ מענטשן, אויבּ ער נעמט אייך אין קנעכטשאַפט, אויבּ ער פאַרצערט אייך, אויבּ ער נעמט אייך געפאַנגען, אויבּ ער דערהייבּט זיך אַליין, אויבּ ער שלאָגט אייך אין פָּנים. איך רעד דאָס פון בּושה, גלייך ווי מיר וואָלטן געווען שוואַך. דאָך אין וואָס נאָר עמיצער איז מוּטיק- איך רעד אין נאַרישקייט - בּין איך אויך מוּטיק. זענען זיי

עִבְרִים? איך בין אויך. זענען זיי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל? איך בין אויך .זענען זיי דער זֶרַע פון אַבְרָהָם? איך בין אויך. זענען זיי מְשָׁרֵת פון רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ? איך נאָך מער - איך רעד ווי אַ משוגענער -אין מיאונגען אַ סַך מער, אין תּפיסות אַ סַך מער, אין מַלקות איבער דער מאָס, אין מִיתות אַ סַך. פון די יִדן האָב איך פינף מאָל באַקומען פערציק מַלקות אָן איינעם. דריי מאָל בין איך געשלאָגן געוואָרן מיט ריטער, איינמאָל בין איך פאַרשטיינט געוואָרן, דריי מאָל האָב איך געליטן שיפבראָך, אַ לַיְלָה און אַ יוֹם בין איך געווען אין דער טיפענישׂ; אין נסִיעות אַ סַך, אין סַכָּנות פון וואַסער, אין סַכָּנות פון רויבער, אין סַכָּנות פון מיינע לאַנדסלייט, אין סַכָּנות פון די עַמָּמים, אין סַכָּנות אין דער שטאָט, אין סַכָּנות אין דער מִדבּר, אין סַכָּנות אויף דעם יַם, אין סַכָּנות צווישן פאַלשע אחים; אין מִי און נויט, אין שלאָפלאָזע נעכט, אין הונגער און דאָרשט, אין תַּעֲנִיתים אַ סַך, אין קעלט און נאַקעטקייט. און אַחוּץ יענע זאַכן, וואָס זענען אויסערלעך, איז פאַראַן דאָס, וואָס דריקט אויף מיר טעגלעך, די זאָרג פאַר אַלע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות. וער איז שלאַף, און איך בין נישט שלאָף? וער וערט געשטרויכלט, און איך ברען נישט?

אויב איך מוז מיך דַווקא רימען, וועל איך מיך רימען פונוועגן דעם, וואָס האָט אַ שייכות צו מיין שוואַכקייט. דער ג-ט און אָב פון הָאָדוֹן יהושע/ישוע, וואָס איז געלויבט אויף אייביק, ווייסט, אַז איך זאָג נישט קיין שקר. אין דמֶשֶׂק האָט דער פּראָקאָנסול אונטער דעם מֶלך אַרעטאַס באַוואַכט די שטאָט פון דַמֶשֶׂק, כדי מיך צו כאַפן; און דורך אַ פענצטער בין איך אַראָפגעלאָזט געוואָרן אין אַ קאָרב פון דער וואַנט, און איך בין אַנטרונען פון זיינע הענט.

יב איך מוז מיך רימען, הַגַם עס איז נישט פאַסיק; איך וועל אָבער קומען אויף זעאונגען און אַנטפלעקונגען פון

הָאדוֹן. איך קען אַ מענטש אין מָשיחַ׃ מיט פערצן יאָר צוריק
איז אַזאַ איינער - צי אין דעם גוף, ווייס איך נישט, צי אויסער
דעם גוף, ווייס איך נישט, ה' ווייסט - איז אַזאַ איינער
אַרויפגענומען געוואָרן ביז צום דריטן הימל.
אוּן איך קען אַזאַ מענטש - צי אין דעם גוף, צי אויסער דעם גוף,
ווייס איך נישט; ה' ווייסט - וואָס איז אַרויפגענומען געוואָרן
אין גַן-עֵדן אַריין, אוּן ער האָט געהערט רייד, וואָס קענען נישט
אַרויסגערעדט ווערן, וואָס אַ מענטש טאָר זיי נישט איבערחַזרן.
פוּנוועגן אַזאַ איינעם וויל איך מיך רימען, אָבער פוּנוועגן מיר
אַליין וויל איך מיך נישט רימען, אַחוץ אין מיין שוואַכקייט.
וואָרים אויב איך וואָלט מיך וועלן רימען, וואָלט איך נישט זיין
קיין נאַר; וואָרים איך וועל רעדן דעם אֱמת, איך האַלט מיך
אָבער אָפּ, טאָמער וועט מיך עמיצער פאַררעכענען פאַר מער
איידער דאָס, וואָס ער זעט אין מיר, אָדער הערט פוּן מיר. אוּן
כּדי איך זאָל נישט צופיל דערהויבן ווערן דורך דער
אויסערגעווייֶנלעכער גרויסקייט פוּן די אַנטפלעקונגען, איז מיר
געגעבן געוואָרן אַ דאָרן אין דעם פלייש, אַ שלִיח פוּן דעם שָטן
מיך צוּ שלאָגן, כּדי איך זאָל נישט צופיל דערהויבן
ווערן. פוּנוועגן דעם האָבּ איך דריי מאָל געבעטן הָאדוֹן, אַז
דאָס זאָל אָפּקערן פוּן מיר. אוּן ער האָט צוּ מיר געזאָגט׃ מיין
חֶסֶד איז גענוג פאַר דיר, וואָרים מיין מאַכט ווערט שלִימות אין
שוואַכקייט. דעריבער וועל איך מיך צום ליבסטן ליבער רימען
אין מיינע שוואַכקייטן, כּדי די מאַכט פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ זאָל
רוען אויף מיר. איבערדעם בין איך מיך משַמֵּחַ אין שוואַכקייטן,
אין באַליידיקונגען, אין נויטבאַדערפטיקייטן, אין רדִיפות, אין
סַכָּנות פוּן מָשיחַס-וועגן; וואָרים וען איך בין שוואַך, אָט
דעמאָלט בין איך שטאַרק. איך בין געוואָרן נאַריש; איר האָט
מיך דערצוּ געצוויטיקט, וואָרים איך וואָלט באַדאַרפט געלויבט

צוּ ווערן פּוּן אייך; ווּאָרים אין קיין שוּם זאָך בּין איך נישט הינטערשטעליק די סאַמע גרעסטע שלִיחים, הַגַּם איך בּין גאָרניט. כֵּן, די צייכנס פּוּן אַ שלִיח זענען געטאָן געוואָרן צווישן אייך מיט דער גאַנצער סבלנות, מיט צייכנס אוּן וואוּנדער אוּן גבוּרות. ווּאָרים מיט וואָס זענט איר הינטערשטעליק אין פאַרגלַיִך מיט די איבּעריקע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות, אַחוּץ וואָס איך בּין נישט געוואָרן קיין לאַסט פאַר אייך? זייט מיר מוֹחל די דאָזיקע עַוולה! הִנֵּה, דאָס איז דאָס דריטע מאָל, וואָס איך בּין גרייט צוּ קוּמען צוּ אייך; אוּן איך וועל נישט זיין קיין לאַסט פאַר אייך, ווּאָרים איך זוּך נישט דאָס אַיַיריקע, נייערט אייך. ווּאָרים נישט די יְלָדים דארפן זאַמלען אוֹצרות פאַר די הוֹרים, נייערט די הוֹרים פאַר די יְלָדים. אוּן איך וויל זייער גערן אויסבּרענגען אוּן אויסגעבּראַכט ווערן פאַר אייערע נשָמות. אויבּ איך האָבּ אייך ליבּ אַ סַך מער, דאַרף איך דערפאַר געליבּט ווערן ווינציקער? נאָר זאָל עס זיין אַזוי, איך בּין פאַר אייך נישט געווען קיין לאַסט; נייערט, ווייל איך בּין כיטרע, האָבּ איך אייך געפאַנגען מיט עָרְמָה. האָבּ איך אייך געטאָן אויסנוּצן דוּרך עמיצן פוּן די, ווּעמען איך האָבּ געשיקט צוּ אייך? איך האָבּ געבּעטן טיטוּסן, אוּן האָבּ מיטגעשיקט מיט אים דעם אָח .צי האָט טיטוּס אייך אויסגענוּצט? צי זענען מיר נישט געהאנדלט אין דם זעלבּן גייסט? צי זענען מיר נישט געגאַנגען אין די זעלבּע טריט?

איר מיינט די גאַנצע צייט, אַז מיר פאַרענטפערן זיך פאַר אייך? מיר רעדן פאַר ה' אין מָשיחַ. אַלצדינג אָבּער, טיַיער, איז פוּנוועגן אייער אויפבּויאוּנג. ווּאָרים איך האָבּ מוֹרא, טאָמער וועל איך חס ושלום, ווען איך וועל קוּמען, אייך געפינען נישט אַזעלכע ווי איך וואָלט וועלן, אוּן איר וועט מיך געפינען נישט אַזוינעם ווי איר וואָלט וועלן; טאָמער חס ושלום וועט דאָרט

זיין קריג, קִנאה, רוֹגז, מַחלוֹקות, לָשון-הַרע, מורמלעריַיען, גַאווה, מהומות. טאָמער, בעת איך וועל קומען, וועט מיך ה' ווידער אַמאָל דערנידעריקן פאַר אייך און איך וועל דאַרפן טרויערן אויף אַ סַך פון די, וואָס האָבן געזינדיקט שוין פון פריער, און האָבן נישט תּשובה געטאָן אויף דער אומריינִיקייט און זנות און תַּאווה, וואָס זיי זענען באַגאַנגען.

יג דאָס איז דאָס דריטע מאָל, וואָס איך קום צו אייך. דורך דעם מויל פון צוויי, אָדער דריי עֵדות, זאָל יעדע זאַך באַשטעטיקט ווערן [דברים יט, טו]. איך האָב שוין פריער געזאָגט, און זאָג עס פאַרויס, ווי בעת איך בין געווען בײַ אייך דאָס צווייטע מאָל, אַזוי איצט, בעת איך בין אָפּוועזנד, אַז די, וואָס האָבן פריער געזינדיקט, און אַלע איבעריקע, אַז אויב איך וועל ווידער קומען, וועל איך קיינעם נישט שוינען, ווייל איר זוכט אַ באַווייז, אַז רבי מֶלך המָשיחַ רעדט אין מיר, וואָס איז לגַבי אייך נישט שוואַך, נייערט איז מעכטיק צווישן אייך. וואָרים הגַם ער איז אויפהענגע על דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] געוואָרן אין שוואַכקייט, לעבט ער אָבער דורך דער גבורה פון ה'. וואָרים אויך מיר זענען שוואַך אין אים, נאָר מיר וועלן לעבן מיט אים דורך דער גבורה פון ה' פאַר אייך. פּראַווט אייך אויס אַליין, צי איר זענט אין דער אֱמונה; זייט אייך אליין חוקר-ודורש. אָדער צי וועסט איר נישט וועגן זיך אַליין, אַז רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז אין אייך? - סיידן איר זענט פאַרוואָרפן. איך האָף אָבער, אַז איר וועט פאַרשטיין, אַז מיר זענען נישט קיין פאַרוואָרפענע. און מיר זענען מִתפַּלֵל צו ה', אַז איר זאָלט נישט טאָן קיין רָעָה; נישט כּדי מיר זאָלן אויסזען באַוויליקטע, נייערט כּדי איר זאָלט טאָן דאָס, וואָס איז גוט, אויב אַפילו מיר זאָלן זיין ווי

פאַרוואָרפענע. וואָרים מיר קענען גאָרניט טאָן קעגן דעם אֱמת, נייערט פאַר דעם אֱמת. וואָרים מיר פרייען זיך בּעת מיר זענען שוואַך, אוּן איר זענט שטאַרק. אוּן מיר זענען אויך מִתפַּלֵל, אַז איר זאָלט אויפגעריכט ווערן. דעריבּער שרייבּ איך אייך דאָס, בּעת איך בּין אָפוועזנד, כּדי ווען איך וועל זיין בּיי אייך, זאָל איך נישט דאַרפן האַנדלען שטרענג לויט דעם רשות, וואָס הָאָדוֹן האָט מיר געגעבּן אויף אויפצוּבּויען, אוּן נישט אַרונטערצוּרייַסן. צוּם סוֹף, אחים, זייט געזונט, פאַרבּעסערט אייך, זייט געטרייסט, זייט פוּן איין מַחשָבה, לעבּט בּשָלום; אוּן דער אלוקים פוּן אַהֲבָה אוּן שָלום וועט זיין מיט אייך. דרשו בשלום איינער דעם אַנדערן מיט אַ הייליקן קוּש. אַלע קדוֹשִים דורשים בשלום. דער חֶסֶד פוּן הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן די אַהֲבָת ה', אוּן די התקשרות פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, זאָל זיין מיט אייך אלעמען.

גלט'

א פאָוולוס [ר' שָאוּל], אַ שלִיח, נישט פוּן מענטשן, אויך נישט דורך אַ מענטשן, נייערט דורך רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן ה' אלוקים הָאָב, וואָס האָט אים מחַיֵה-מֵתים געווען, אוּן אַלע אַחים במשיח, וואָס זענען מיט מיר, צוּ די בְּרִית חֲדָשָה קהִילות פוּן גָלַטְיָה.

חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָלום ה' הָאָב אוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט זיך מַקריב געווען פאַר אונדזערע עבירות, כּדי ער זאָל אונדז ראַטעווען זיין פוּן דער איצטיקער שלעכטער תְּקוּפָה, לויט נאָך דעם רָצון פוּן אלוקינו אוּן אָב; וועמען סע געהערט דער כָּבוד לְעוֹלָם וָעֶד. אָמֵן.

איך וואונדער מיך, וואָס איר ווערט אַזוי גיך אָפּגעקערט פוּן

אים, וואָס האָט אייך באַרופן אין דעם חֶסֶד פון רֶבּי מלך המָשיחַ, צו אַן אַנדערער בשׂורת הגאולָה, וואָס איז נישט קיין אַנדערע, נייערט עס זענען פאַראַן טייל, וואָס באַאומרואיקן אייך, און וואָס וואָלטן וועלן פאַרדרייען די בשׂורת הגאולָה פון רֶבּי מלך המָשיחַ. נאָר הַגַּם מיר, אָדער אַ מַלאך פון שָׁמַיִם, זאָלן אייך דרשענט אַ בשׂורת הגאולָה, אַנדערש ווי יענע, וואָס מיר האָבן אייך אָנגעזאָגט, זאָל ער זיין אין חֵרֶם. ווי מיר האָבן פריער געזאָגט, אַזוי זאָג איך אַצינד ווידער אַמאָל: אויב עמיצער דרשענט אייך אַ בשׂורת הגאולָה, אַנדערש ווי יענע, וואָס איר האָט מקַבּל געווען, זאָל ער זיין אין חֵרֶם. וואָרים צי זוך איך אַצינד די סְכָמָה פון מענטשן, אָדער פון ה'? אָדער זוך איך וואוילצוגעפעלן וועלן מענטשן? אויב איך וואָלט נאָך וועלן געפעלן וועלן מענטשן, וואָלט איך נישט געווען קיין עֶבֶד פון רֶבּי מלך המָשיחַ. וואָרים איך בין אייך מוֹדיע, אַחים במשיח, אַז די בשׂורת הגאולָה, וואָס איז דורך מיר אָנגעזאָגט געוואָרן, איז נישט לויט אַ מענטשן. וואָרים נישט איך האָב זי מקַבּל געווען פון אַ מענטשן, אויך האָט מען מיך זי נישט געלערנט, נייערט געקומען איז זי צו מיר דורך אַ הִתְגַּלוּת פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. וואָרים איר האָט געהערט פון מיין פריערדיקן לעבנשטייגער אין דעם יִדישן דַּת, וויאַזוי איך האָב שטאַרק גערוֹדפט די הברית החדשה קהִילה פון ה', און זי חָרוב געמאַכט; און איך בין געשטיגן אין דעם יִדישן דַּת העכער פון אַ סַך פון מיין דור צווישן מיינע לאַנדסלײַט, וויל איך בין געווען אַ סַך מער קַנָּאי פאַר די מָסוֹרָה פון מיינע אָבות [תורה שבעל פה]. בעת אָבער עס איז וואוילגעפעלן גערוֹאָרן ה', וואָס האָט מיך אויסגעשיידט פון מיין מוטערטראַכט, און האָט מיך דורך זיין חֶסֶד באַרופן צו אַנטפּלעקן אין מיר זיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער], כּדי

איך זאָל דרשענען די בשׂורת הגאולָה פון אים צווישן די פעלקער, האָבּ איך באַלד מיך נישט באַראָטן מיט קיין בָּשׂר-וּדָם; אויך בין איך נישט אַרויפגעגאַנגען קיין ירושָלַיִם צו די, וואָס זענען געווען שלִיחים פאַר מיר, נייערט איך בין אַוועקגעגאַנגען קיין אַראַבּיע, און ווידער אַמאָל האָבּ איך מיך אומגעקערט קיין דמֶשֶׂק. דערנאָכדעם, אין דריי יאָר אַרום, בין איך אַרויפגעגאַנגען קיין ירושָלַיִם, כּדי זיך צו זען מיט כֵּיפָאן, און בין פאַרבּליבּן מיט אים פופצן טעג. און קיין אַנדערן פון די שלִיחים האָבּ איך נישט געזען, אַחוּץ יעקֹבּן, דעם אַחוּהי דמָרָן. און בנוֹגֵע דעם, וואָס איך שרייבּ אייך - פאַר ה' זאָג איך נישט קיין שקר. דערנאָך בין איך געקומען אין די מקוֹמות פון סוּרְיָה און קיליקיע. און איך בין נאָך געווען אומבאַקאַנט פָּנים-אֶל-פָּנים צו די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פון יהודה, וואָס זענען געווען אין רֶבּי מלך המָשיחַ. זיי האָבּן נאָר געהערט זאָגן: דער, וואָס האָט אונדז פריער גערוֹדפט, דרשענט אצינד די אֱמונה, וואָס ער האָט פריער צעשטערט; און זיי האָבּן געזאָגט ברוּך ה' פון מיינעטוועגן.

ב דערנאָכדעם, נאָך פערצן יאָר בין איך ווידער אַמאָל

אַרויפגעגאַנגען קיין ירושָלַיִם מיט בר-נַבָּא, און האָבּ אויך מיטגענומען טיטוסן מיט מיר. און איך בין אַרויפגעגאַנגען דורך אַ הִתְגַּלוּת, און האָבּ זיי פירגעלייגט די בשׂורת הגאולָה, וואָס איך דַרשען צווישן די אומות-הָעוֹלם, באַזונדער אָבער פאַר די, וואָס זענען געווען פון חַשיבות, כּדי איך זאָל חס ושלום נישט לויפן, אָדער האָבּן געלאָפן, אומזיסט. און אַפילו טיטוס, וואָס איז געווען מיט מיר, הַגַם אַ גוֹי, איז נישט געצוואונגען געוואָרן געמַלט צו ווערן. אָבער צוליבּ די אַריינגעבראַכטע פאַלשע אַחִים, וואָס זענען בסוֹד אַריינגעקומען אויסצושפירן אונדזער דְרוֹר, וואָס מיר האָבּן אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, כּדי זיי

זאָלן אונדז ברענגען צו
קנעכטשאַפט - צו וועמען מיר האָבן זיך אויך נישט
אונטערטעניק געמאַכט, אַפילו נישט אויף אַ שָׁעה, כּדי דער
אֱמת פון דער בשׂורת הגאולָה זאָל פאַרבליַבן מיט אייך.
פון יענע אָבער וואָס זענען געווען אָנגעזען [וואָס זיי זענען
געווען, איז נישט מיין עֵסק; ה' איז קיינעם נישט נוֹשֵׂא-פָּנים] -
די, זאָג איך, וואָס זענען געווען פון חַשיבות, האָבן מיר גאָרניט
צוגעטיילט; נייערט פאַרקערט, בעת זיי האָבן געזען, אַז איך
בין אָנגעפאַרטרויט געוואָרן מיט דער בשׂורת הגאולָה פאַר די
עָרלים, אַזוֹיווי כֵּיפָּא פאַר די געמאַלטע [וואָרים דער, וואָס האָט
געווירקט אין כֵּיפָּאן פאַר דער שלִחות פון די געמַלטע, האָט
אויך געווירקט אין מיר פאַר די אומות], און בעת זיי האָבן
באַמערקט דעם חֶסֶד, וואָס איז מיר געגעבן געוואָרן, האָבן
יַעקֹב און כֵּיפָּא און יוֹחָנָן, וואָס זענען געווען פאַררעכנט פאַר
זיַילן, מיר און בַּר-נַבּא געגעבן די רעכטע האַנט פון
ברודערשאַפט התקשרות, כּדי מיר זאָלן גיין צו די אומות, און זיי
צו די געמַלטע; נאָר זיי האָבן געוואָלט, אַז מיר זאָלן
געדענקען די עֲנִיִּים, וואָס איך האָב מיך אויך באַמיִט צו טאָן.
בעת אָבער כֵּיפָּא איז געקומען קיין אַנטיאָכיע, האָב איך מיך
אים אין פָּנים אַנטקעגנגעשטעלט, מַחמת ער איז געשטאַנען
פאַרמִשפּט. וואָרים איידער עטלעכע זענען געקומען פון יַעקֹבן,
האָט ער געגעסן מיט די עַמָּמים; אָבער ווי נאָר זיי זענען
געקומען, האָט ער זיך צוריקגעצויגן און האָט זיך אָפּגעשיידט,
ווייל ער האָט מוֹרא געהאַט פאַר די געמַלטע. און די איבעריקע
פון די יִידן האָבן זיך אויך פאַרשטעלט מיט אים, אַזוי, אַז אַפילו
בַּר-נַבּא איז פאַרפירט געוואָרן פון זייער צבִיעות. בעת אָבער
איך האָב געזען, אַז זיי האַנדלען נישט צַדִּיק לויט דעם אֱמת פון
דער בשׂורת הגאולָה, האָב איך געזאָגט צו כֵּיפָּא פאַר זיי

אַלעמען: אויב דוּ, וואָס ביסט אַ יִיד, לעבסט ווי סע זענען זיך נוֹהג די עֲמָמים, אוּן נישט ווי די יִידן, וויאַזוי צווינגסטוּ די עֲמָמים צוּ לעבן, אַזוֹיווי יידן זענען זיך נוֹהג?

מיר, וואָס זענען יִידן פוּן דער נאַטוּר, אוּן נישט קיין שייגעץ חוטאים, ווייסן, אַז אֱנוֹש ווערט נישט יִצְדַּק עם א-ל [איוב כה, ד] דוּרך די מַעשׂי המצוות פוּן דער תּוֹרה, נייערט דוּרך דער אֱמוּנה אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אַזוי האָבן אויך מיר געגלויבט אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, כּדי מיר זאָלן געראַכטפאַרטיקט ווערן דוּרך אֱמוּנה אין רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן נישט דוּרך די מעשי המצוות פוּן דער תּוֹרה, מַחמת דוּרך די מעשי המצוות פוּן דער תּוֹרה וועט קיינער נישט געראַכטפאַרטיקט ווערן. אויב אָבער מיר, בּעת מיר האָבן געזוּכט געראַכטפאַרטיקט צוּ ווערן אין רבי מֶלך המָשיחַ, זענען אַליין אויך געפוּנען געוואָרן חוטאים [רומ' ז, יד-כה], איז דען רבי מֶלך המָשיחַ אַ דינער פוּן עבירה? חס ושלום! וואָרים אויב איך בּוֹי ווידער אויף דאָס, וואָס איך האָב צעשטערט [תּוֹרת בְּמַעֲשֵׂי המצוות התּוֹרה פוּן יְשׁוּעָה וועגן], שטעל איך מיך אַרויס פאַר אַ בַּעל-עֲבֵירה. וואָרים איך בין דוּרך דער תּוֹרה נִפְטָר צוּ דער תּוֹרה [רומ' ז, א-ב], כּדי איך זאָל לעבן פאַר ה'. איך בין תָּלוּי על-דער בּוֹים געוואָרן מיט רֶבִּי מלך המָשיחַ [לוקס כג, מ-מג]; אוּן דאָס איז נישט מער איך, וואָס לעבּ, נייערט מָשיחַ לעבּט אין מיר [ירמיה לא, לב], אוּן דאָס חַיים, וואָס איך לעבּ אַצינד אין דעם בָּשָׂר, לעבּ איך בּאֱמוּנה פוּן דעם זוּן פון דער אויבּערשטער, וואָס האָט מיך ליבּ געהאַט, אוּן האָט זיך מַקריב געווען פאַר מיר. איך בין נישט מבַּטל דעם חֶסֶד פוּן ה'; וואָרים אויב צֶדֶק איז דוּרך דער תּוֹרה [גלט' ב, טז], דאַן איז רבי מֶלך המָשיחַ געשטאָרבּן אומזיסט.

ג אָ נאַרישע גאַלאַטער! ווער האָט אייך פאַרכּישופט, פאַר

וועמעס אויגן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז פריער געמאָל געווָארן אַלס תְּלוּי על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]? נייערט דאָס וואָלט איך וועלן לערנען פּוּן אייך: האָט איר מקַבּל געווען דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ דורך תְּלוּת בְּמַעֲשֵׂי המצוות פּוּן דער תּוֹרה, אָדער דורך דער שמועה פּוּן אֱמוּנה? צי זענט איר אַזוי נאַריש? אָנגעהויבּן האָט איר אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, פאַרענדיקט איר אַצינד אין דעם פלייש? צי האָט איר אומזיסט אַזויפיל געליטן? אויב בּאֱמת אומזיסט! און ה' וועלכער גיט אייך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, און טוט גבוּרות צווישן אייך, צי טוט ער דאָס דורך די מעשי המצוות פּוּן דער תּוֹרה, אָדער דורך דער שמועה פּוּן אֱמוּנה? אַזוֹיווי אַבְרָהם האָט געגלויבּט אין ה', און עס איז אים פאַררעכנט געווָארן פאַר צֶדֶק [בראשית טו, ו].

אַזוי זעט איר, אַז די, וואָס זענען פּוּן דער אֱמוּנה, די דאָזיקע זענען יְלָדים פּוּן אַבְרָהם. און די תּוֹרה, ווייל זי האָט פאַרויסגעזען, אַז ה' וועט רעכטפאַרטיקן די אומות-הָעוֹלם דורך אֱמוּנה, האָט פאָרויסגעזאָגט די בּשׂוֹרת הגאוּלָה צוּ אַבְרָהם: אין דיר וועלן אַלע אומות זיין געבענטשט [בראשית יב, ג]. הייסט עס דעריבּער, אַז די, וואָס זענען פּוּן דער אֱמוּנה, זענען געבענטשט מיט דעם מַאמין אַבְרָהם. וואָרים אַלע, וואָס זענען פּוּן די מעשי המצוות פּוּן דער תּוֹרה [תְּלוּת בְּמַעֲשֵׂי המצוות התּוֹרה פּוּן יְשׁוּעָה וועגן], זענען אונטער אַ קלָלה; וואָרים סע שטייט געשריבּן: פאַרשׁאָלטן איז יעדער איינער, וואָס בּאַשטייט נישט אין אַלצדינג, וואָס סע שטייט געשריבּן אין דעם סֵפר תּוֹרה, צוּ טאָן עס [דברים כז, כו]. היינט [הַיוֹם], אַז קיינער וועט נישט גערעכטפאַרטיקט פאַר ה' דורך דער תּוֹרה, איז קלאָר; וואָרים: דער צַדיק וועט לעבּן דורך אֱמוּנה [חבקוק ב, ד]. די תּוֹרה אָבּער איז נישט פּוּן אֱמוּנה, נאָר: וואָר, אֶלָּא

שֶׁיַּעֲשֶׂה הָאָדָם אֶת דְּבָרֶיהָ וְחַי בָּהֶם [ויקרא יח, ה]. רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ האָט אונדז אויסגעלייזט פון דער קלָלה פון דער תּוֹרה, בּעת ער איז געוואָרן אַ קלָלה פאַר אונדז. וואָרים סע שטייט געשריבּן ׃ פאַרשאָלטן איז יעדער איינער, וואָס הענגט אויף אַ בּוים [דברים כא, כג] - כּדי אויף די אומות-הָעוֹלם זאָל קומען די בּרָכה פון אַבְרָהם אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, און כּדי מיר זאָלן מקַבּל זיין די הַבטָחה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ דורך אֱמוּנה. אַחִים, איך רער לויט דעם שטייגער פון מענטשן ׃ הַגַם עס איז נאָר אַ מענטשנס צַוָואה, אויבּ זי איז באַשטעטיקט געוואָרן, קאָן קיינער זי נישט מבַּטל זיין, אָדער עפּעס צוּזעצן צוּ איר. און צוּ אַבְרָהם זענען די הַבטָחות געגעבּן געוואָרן, און צוּ זיין זֶרַע. ער זאָגט נישט ׃ און "לִזְרָעֶיךָ", ווי פון אַ סַך, נייערט ווי פון איינעם׃ און צוּ דיין זֶרַע, וואָס איז רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ. און דאָס זאָג איך ׃ אַ בְּרִית, וואָס איז פריער כָּרַת [באַשטעטיקט געוואָרן] דורך ה', קאָן די תּוֹרה, וואָס איז געקומען פיר הונדערט און דרייסיק יאָר שפּעטער, נישט בָּטל מאַכן, אַזוי, אַז די הַבטָחה זאָל קיין קִיום נישט האָבּן. וואָרים אויבּ די ירושה איז פון דער תּוֹרה, איז זי נישט מער פון דער הבטָחה; אָבּער ה' האָט זי געשענקט אַבְרָהם דורך דער הַבטָחה. בּכֵן, וואָס איז די תּוֹרה? זי איז צוגעגעבּן געוואָרן פונוועגן די עֲבֵירות, ביז דער זֶרַע וועט קומען, פאַר וועמען די הַבטָחה איז געגעבּן געוואָרן׃ און זי איז אָנגעבּרייט געוואָרן דורך מַלאָכים פון דער האָנט פון אַ פאַרמיטלער. און אָ פאַרמיטלער איז נישט פון איינעם; ה' אָבּער איז איינער. צי איז דען די תּוֹרה קעגן די הַבטָחות פון ה'? חס ושלום! וואָרים אויבּ סע וואָלט געגעבּן געוואָרן אַ תּוֹרה, וואָס וואָלט געקענט מאַכן לעבּעדיק, דעמאָלט וואָלט צֶדֶק באֱמת געווען פון דער תּוֹרה. דער פָּסוק האָט אָבּער אַלצדינג

פאַרשלאָסן אונטער עבירה, כּדי די הַבטָחה דורך אֱמונה אין רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל געגעבּן ווערן צוּ די, וואָס גלויבּן. אָבּער איידער אֱמונה איז געקומען, זענען מיר געהאַלטן געוואָרן אין שוּץ אונטער דער תּוֹרה, אײַנגעשלאָסן פאַר דער אֱמונה, וואָס האָט געדאַרפט אַנטפּלעקט ווערן. אַזוי, אַז די תּוֹרה איז געוואָרן אונדזער דערציער צום מָשיחַ, כּדי מיר זאָלן גערעכטפאַרטיקט ווערן דורך אֱמונה. אַצינד אָבּער, אַז אֱמונה איז געקומען, זענען מיר נישט מער אונטער אַ דערציער. וואָרים איר אַלע זענט
יְלָדים פון ה' דורך אֱמונה אין רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. וואָרים וויפל פון אייך סע זענען מקוה געטוֹבלט געוואָרן אין מָשיחַ, האָבּן זיך אָנגעטאָן מָשיחַ. נישטאָ קיין יִיד אָדער לא-ייִד, נישטאָ קיין עֶבֶד אָדער פרייַער, נישטאָ קיין זָכר אָדער נקֵבה; וואָרים איר אַלע זענט אֶחָד אין רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע . אוּן אויבּ איר געהערט מָשיחַ, זענט איר דערפאר אַבְרָהמס זֶרַע, יוֹרשים לויט דער הַבטָחה.

ד איך זאָג אָבּער, אַז כָּל-זמַן דער יוֹרֵש איז אַ יֶלֶד,

אונטערשיידט ער זיך מיט גאָרניט פון אַן עֶבֶד, הַגַם ער איז מָרָא דכֹּלהוֹן; נייערט ער איז אונטער אַפּוֹטרוֹפּסים אוּן אויפזערס ביז צוּ דער צייט, וואָס איז באַשטימט פון דעם אָב. אַזוי אויך מיר, בּעת מיר זענען געווען יְלָדים, זענען מיר געהאַלטן געוואָרן אין קנעכטשאַפט אונטער די ערשטע יסוֹדות פון דער וועלט. בּעת אָבּער די צייט איז געוואָרן דערפילט, האָט ה' אַרויסגעשיקט זיין זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], געבּוירן פון אַן אִשָּׁה [זעט זרע האשה זה מלך המשיח מדרש רבה כג ה], געבּוירן אונטער דער תּוֹרה, אַז ער זאָל אויסלייזן די, וואָס זענען געווען אונטער דער תּוֹרה, כּדי מיר זאָלן מקַבּל זיין

דאָס רעכט פון יְלָדים. אוּן ווייל איר זענט יְלָדים, האָט ה'
אַרויסגעשיקט דעם רוּחַ פון זיין זון [דער זון פון דער
אויבערשטער] אין אונדזערע לְבָבוֹת אַריין, וואָס רופט ׃ אַבָּא,
אלוקים הָאָבּ! אַזוי, אַז דוּ ביסט נישט מער קיין עֶבֶד, נייערט אַ
זון; אוּן אויב אַ זון, טאָ אַ יוֹרֵש דורך ה'. אָבּער דעמאָלט, בּעת
איר האָט ה' נישט פעקענט, זענט איר געווען אין קנעכטשאַפט
בּיי די, וואָס זענען אין זייער עֶצֶם נישט קיין
ג-טער. אַצינד אָבּער, בּעת איר קענט ה', אָדער ליבּער, איר זענט
דערקענט פון ה', וויאַזוי קערט איר אייך אוּם צוּריק צוּ די
שוואַכע אוּן עֲנִיִּים יסוֹדות, צוּ וועלכע איר בּאַגערט צוּ זיין אין
קנעכטשאַפט אויפסניַי ? איר היט אָפּ טעג, אוּן חֳדָשים, אוּן
זמַנים, אוּן יאָרן. איך האָבּ מוֹרא פוּנוועגן אייך, טאָמער חס
ושלום האָבּ איך אומזיסט אַוועקגעשאָנקען מִי אויף אייך.
איך בּעט אייך, אַחִים, ווערט ווי איך בּין, וואָרים אויך איך בּין
געוואָרן ווי איר זענט. איר האָט מיר נישט געטאָן קיין שוּם
שלעכטס; איר ווייסט, אַז מַחמת אַ שוואַכקייט אין דעם בָּשָׂר
האָבּ איך געדַרשענט פאַר אייך די בּשׂוֹרת הגאוּלָה דאָס ערשטע
מאָל; אוּן דאָס, וואָס איז בּיי אייך געווען אַ שווּעריקייט אין
מיין בָּשָׂר, האָט איר נישט פאַראַכט אוּן נישט פאַרוואָרפן,
נייערט איר האָט מיך מקַבּל געווען ווי אַ מַלאַך ה',
ווי רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. דעריבּער, וואוּ איז יענע
געבּענטשטקייט אייערע? וואָרים איך זאָג אייך עֵדות, אַז אויב
מעגלעך, וואָלט איר אַרויסגעריסן אייערע אויגן
אוּן זיי מיר געגעבּן. צי בּין איך דעריבּער געוואָרן אייער שׂוֹנא
מיט דעם זאָגן אייך דעם אֱמת? זיי בּאַגערן אייך אייפעריק
אויף נישט קיין גוּטן אוֹפן; כֵּן, זיי ווילן אייך אויסשליסן, כּדי
איר זאָלט זיי בּאַגערן. עס איז תָּמיד טוֹב אייפעריק געזוּכט צוּ
ווערן אין אַ גוּטער זאַך, אוּן נישט נאָר בּעת איך בּין מיט אייך.

יְלָדים מיינע, צוליבֿ וועמען איך בין ווידער אַמאָל אין ווייַען, ביז
מָשיחַ וועט געפֿורעמט ווערן אין
אייד! איך וואָלט אָבֿער וועלן זיין אָנוועזנד מיט אייך אַצינד,
אוּן צוּ בייטן מיין קוֹל; וואָרים איך בין בּאַזאָרגט [לֵב רֹגֶז]
פֿונוועגן אייך. זאָגט מיר, איר, וואָס באַגערט צוּ זיין אונטער
דער תּוֹרה, צי טוּט איר נישט הערן די תּוֹרה ? וואָרים סע
שטייט געשריבֿן, אַז אַבְרָהם האָט געהאַט צוויי בָּנִים, איינעם
פֿון דער דינסט, אוּן איינעם פֿון דעם פֿרייען אִשָּׁה. אָבֿער דער
זון פֿון דער דינסט איז געבֿוירן געוואָרן לויט דעם פֿלייש, אוּן
דער זון פֿון דעם פֿרייען אִשָּׁה דורך דער הַבטָחה [בראשית כא,
ב]. די דאזיקע זאַכן האָבֿן אין זיך אַ מָשל: וואָרים די דאָזיקע
נָשים זענען גלײַך צוויי בְּרִיתוֹת; איינעם פֿון דעם הָר סִינַי, וואָס
געבֿערט יְלָדים פֿאַר קנעכטשאַפֿט, דאָס איז
הָגָר. אוּן די דאָזיקע הָגָר איז דער הָר סִינַי אין אַראַבֿיע, אוּן איז
געגליכן דער איצטיקער ירוּשָׁלַיִם, וואָרים זי איז אין
קנעכטשאַפֿט מיט אירע יְלָדים. אָבֿער די ירוּשָׁלַיִם שֶׁל-מַעלה,
איז פֿריי, אוּן זי איז אֵם לָנוּ. וואָרים סע שטייט געשריבֿן : פֿריי
דיך, דוּ עֲקָרה, וואָס האָסט נישט געבֿוירן,
שריי אויס אוּן זינג, דוּ, וואָס האָסט נישט קיין ווייַען; וואָרים
מערער זענען די יְלָדים פֿון דער פֿאַרלאָזטער, ווי פֿון איר, וואָס
איז באַמאַנט [ישעיה נד,א]. אוּן מיר, אחים במשיח, ווי יִצחָק,
זענען יְלָדים פֿון דער הַבטָחה. אָבֿער אַזוֹיווי דעמאָלט, האָט
דער, וואָס איז געבֿוירן געוואָרן לויט דעם פלייש, גערוֹדֶפט דעם,
וואָס איז געבֿוירן געוואָרן לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; אַזוי איז עס
אויך אַצינד. אָבֿער וואָס זאָגט דער פָּסוק? טרייבֿ אַרויס די
רינסט אוּן איר זון; וואָרים דער זון פֿון דער רינסט וועט נישט
יַרשענען מיט דעם זון פֿון דעם פֿרייען אִשָּׁה [בראשית כא, י].
דעריבֿער, אחים במשיח, מיר זענען נישט קיין יְלָדים פֿון אַ

דינסט, נייערט פּון דעם פרייען אִשָּׁה.

ה צוּ דער פריַיהייט האָט אונדז מָשִׁיחַ פריי געמאכט; שטייט דעריבּער פעסט, און טוט אייך נישט נאָכאַמאָל אונטערוואַרפן אונטער אַן עול פּון קנעכטשאַפט. אָט איך, פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], זאָג אייך, אַז אויב איר וועט זיך מַל זיין, וועט אייך רֶבִּי מלך המָשיחַ גאָרניט נוצן. כֵּן, איך זאָג ווידער אַמאָל עֵדות יעדן מענטשן, וואָס לאָזט זיך מַל זיין, אַז ער איז מחויב מקיים צוּ זיין די גאַנצע תּוֹרה. איר זענט אָפּגעשניטן פּון רֶבִּי מלך המָשיחַ, איר, וואָס ווילט גערעכטפאַרטיקט ווערן דורך דער תּוֹרה [רומ' ג, כה]; איר זענט אָפּגעפאַלן פּון
דעם חֶסֶד. וואָרים דורך דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, און דורך אֱמוּנה, וואַרטן מיר אויף דער תִּקְוָה פּון צֶדֶק. וואָרים אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע מיינט מִילה גאָרניט, אויך נישט עָרלה, נייערט אֱמוּנה, וואָס טוט ווירקן דורך אַהֲבָה.
איר זענט טוֹב געלאָפן. ווער האָט אייך געשטערט, אַז איר זאָלט פאָלגן דעם אֱמת? די דאָזיקע איבעררעדונג איז נישט פּון אים, וואָס האָט אייך באַרופן. אַביסל חָמץ מאַכט זויער דאָס גאַנצע טייג. איך בין בּטוּחַ פּונוועגן אייך אין הָאָדוֹן, אַז איר וועט נישט האָבן קיין אַנדערע דֵעה; דער אָבּער, וואָס פאַרשאַפט אײַך צָרות, וועט קריגן זיין פּסַק, ווער דאָס זאָל נישט זיין. איך אָבּער, אַחים במשיח, אויב איך דרשן נאָך די מִילה [מעשי השליחים טו, א], פאַרוואָס ווער איך נאָך אַלץ גערוֹדפט? דעמאָלט איז דער אֶבֶן-נֶגֶף פּון דעם בּוים פון רֶבִּי מלך המָשיחַ בָּטל געוואָרן. הַלוואַי זאָלן די, וואָס צערוּדערן אייך, זיך אליין צעשניידן! וואָרים איר, אחים במשיח, זענט באַרופן געוואָרן צוּ פריַיהייט; נוּצט אָבּער נישט אייער פריַיהייט פאַר אַ געלעגנהייט פּון דעם פלייש; נייערט דורך אַהֲבָה דינט איינער דעם אַנדערן. וואָרים די גאַנצע תּוֹרה ווערט מקוּים אין

איין דָּבָר, דהַיינו ׃ דוּ זאָלסט ליבּ האָבּן דיין חַבר ווי זיך אליין [ויקרא יט, יח]. אויבּ אָבּער איר בּייסט אוּן פרעסט אויף איינער דעם אַנדערן, שׂימוּ לב, אַז איר זאָלט נישט פאַרשלינגען ווערן איינער פוּן דעם אַנדערן. איך זאָג אָבּער ׃ לעבט אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן איר ווּעט נישט מַלא זיין די תַּאווה פוּן דעם פלייש. וואָרים דאָס פלייש גלוּסט להַיפוּך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ להַיפוּך דעם פלייש; וואָרים די דאָזיקע זענען להַיפוּך איינער דעם אַנדערן, כּדי איר זאָלט נישט קענען טאָן די זאַכן, וואָס איר וואָלט וועלן. אויבּ אָבּער איר ווערט געפירט פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, זענט איר נישט אוּנטער דער תּוֹרה. אוּן די מַעשׂים פוּן דעם פלייש זענען אַנטפלעקט, אוּן זיי זענען ׃ זנוּת, טוּמאה,

תַּאווה, עַבוֹדה-זָרה, כּישוּף, שִׂנאה, קריג, אייפערזוּכט, כַּעס, אייגן-אַהַבָּה, מַחלוֹקוֹת, כּיתּוֹת, קִנאה, שׂיכּרוּת, פרעסעריַען, אוּן כּדוֹמה, פוּנוועגן דעם וואָרנען איך אייך פאָרויס, אַזוֹיווי איך האָבּ אייך שׁוֹין פריער געוואָרנט, אַז די, וואָס טוּען אַזיינע זאַכן, וועלן נישט יַרשענען דאָס מַלכוּת ה'. אָבּער די פרוכט פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז אַהַבָּה, שִׂמְחָה, שָׁלום, סַבלָנוּת, פריַינטלעכקייט, גוּטסקייט, געטריישאַפט, עַנְיוּת, צוּריקגעהאַלטנקייט, קעגן אַזעלכע איז נישטאָ קיין תּוֹרה. אוּן די, וואָס געהערן צוּ רַבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, האָבּן אויפהענגע על-דער בּוֹים דאָס פלייש מיט זייערע גלוּסטיקייטן אוּן תַּאוות [לוקס כג, מ-מג].

אויבּ מיר לעבּן דוּרך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, לאָמיר אויך זיך אוֹיפפירן לויט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. לאָמיר נישט לויפן נאָך פוּסטן כָּבוד, צוּ דערצערנען איינער דעם אַנדערן, אוּן מקַנא זיין איינער דעם אַנדערן.

ו אחים במשיח, אויבּ אַפילוּ אַ מענטש וועט געכאַפּט ווערן אין

עפּעס אַן עַבֿירה, זאָלט איר, וואָס זענט גיַיסטיקע, אַזאַ איינעם צוּריקשטעלן אין אַ גייסט פּון איידלקייט. שׂימוּ לב אויף דער אַליין, טאָמער וועסטוּ אויך געבּראַכט ווערן צוּ אַ נסָיון. טראָגט איינער דעם אַנדערנס לאַסטן, אוּן אַזוי אַרוּם זייט מקַיים די תּוֹרה פּון רֶבּי מלך המָשיחַ. וואָרים אויבּ עמיצער רעכנט זיך צוּ זיין עפּעס, בּעת ער איז גאָרניט, נאַרט ער זיך אַליין אָפּ. זאָל אָבּער יעדער מענטש אויספּרוּאווּן זיין אייגען ווערק, אוּן דערנאָך זאָל ער קריגן זיין לויבּ אין שיַכות מיט זיך אַליין, אוּן נישט פּון אַן אַנדערן. וואָרים יעדער איינער וועט טראָגן זיין אייגענע מַשׂא. זאָל דער, וואָס ווערט געלערנט אין דעם דָּבָר, זיך טיילן פּוּן אַלעמגוּטן מיט דעם, וואָס לערנט אים. זייט נישט געאַרט; ה' לאָזט זיך נישט אויסשפּעטן. וואָרים וואָס נאָר אַ מענטש זייט, דאָס וועט ער אייך שניידן. וואָרים דער, וואָס זייט פּאַר זיין אייגענעם פּלייש, וועט שניידן פּוּן דעם פּלייש פּאַרדאַרבּוּנג; דער אָבּער, וואָס זייט פּאַר דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וועט שניידן פּוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ חַיֵּי עוֹלם. אוּן לאָמיר נישט ווערן מיר אין טאָן גוּסט; וואָרים אין דער געהעריקער צייט וועלן מיר שניידן, אויבּ מיר וועלן נישט אָפּגעשוואַכט ווערן. אוּן דעריבּער, כָּל-זמַן מיר האָבּן אַ געלעגנהייט, לאָמיר טאָן גוּטס צוּ אַלע מענטשן, אוּן בּפרַט צוּ די, וואָס זענען פּוּן דעם הויזגעזינד פּוּן דער אֱמוּנה.

זעט מיט וואָסערע גרויסע אוֹתִיות איך שרייבּ: אייך מיט מיין אייגענער האַנט. אַלע, וואָס באַגערן צוּ באַשיַינען זיך אין דעם פּלייש, צווינגען אייך געמַלט צוּ ווערן, כּדי נאָר זיי זאָלן נישט גערוֹדפט ווערן צוּליבּ דעם בּוּים פּוּן רֶבּי מלך המָשיחַ. וואָרים אַפילוּ די געמַלטע אַליין היטן נישט אָפּ די תּוֹרה; זיי ווילן נאָר, אַז איר זאָלט זיך מַל זיין, כּדי זיי זאָלן זיך רימען אין אייער פּלייש. אָבּער איך חס ושלום וויל מיך נישט

רימען, אַחוץ אין דעם בוים פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, דורך וועמען די וועלט איז אויפהענגע על-דער בּוֹים געוואָרן בנוגע מיר, אוּן איך בנוגע דער וועלט [לוקס כג, מ-מב]. וואָרים נישט מִילה מיינט עפּעס, אויך נישט עָרלה, נייערט אַ בּריאה חֲדָשָׁה. אוּן וויפל סע וועלן לעבּן מיט דעם כּלַל, זאָל אויף זיי זיין שָׁלום, אוּן חֶסֶד, אוּן אויף דעם יִשְׂרָאל פוּן ה'. פוּן איצטמאָל - אָן זאָל מיך קיינער נישט מַטרִיחַ זיין; וואָרים איך טראָג אין מיין בָּשָׂר די צַלְקוֹת פוּן יהושע/ישוע. דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייער גייסט, אַחִים במשיח. אָמֵן.

אפס'

א פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], אַ שליַח פוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע דורך דעם רָצון פוּן ה', צוּ די קדוֹשִׁים, וואָס זענען אין אֶפֶסוֹס, אוּן די גלויביקע אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום ה', אָבִינוּ, אוּן הָאָדוֹן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. געלויבט זאָל זיין דער אלוקים אוּן אָב פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט אוּנדז געבענטשט מיט יעדער גייַסטיקער בּרָכה אין די הימלישע מקוֹמות אין מָשִׁיחַ. אַזוֹיווי ער האָט אוּנדז אויסדערוויילט אין אים, איידער די וועלט איז געגרוּנטפעסטיקט געוואָרן, אַז מיר זאָלן זיין קדֶּש אוּן אָן אַ מוּם פאַר אים אין אַהֲבָה; בּעת ער האָט אוּנדז פאַרויסבאַשטימט צוּ זיין יְלָדִים פאַר אים דורך רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, לויט דעם וואוילגעפעלן פוּן זיין רָצון, צום לויבּ פוּן דעם כָּבוד פוּן זיין חֶסֶד, מיט וואָס ער האָט אוּנדז פריי באַשאָנקען אין דעם באַליבּטן. אין אים האָבּן מיר די ישועה דורך זיין דָּם, די פאַרגעבּונג פוּן אוּנדזערע עבירה, לויט

דער עַשִׁירות פּון זיין חֶסֶד, וואָס ער האָט פאַרמערט פאַר אונדז
אין יעדער חָכמה און בִּינָה, און האָט אַנטפּלעקט פאַר אונדז
דעם סוֹר פּון זיין רָצון, לויט זיין וואוילגעפעלן, וואָס ער האָט
אין אים באַשלאסן פאַר אַ דורכפירונג אין דער פּולקייט פּון די
צייטן, אײַנצוזאַמלען אין מָשיחַ אַלצדינג, וואָס איז אין די
הימלען, און וואָס איז אויף דער ערד. אין אים, אין וועמען אויך
מיר זענען געוואָרן יוֹרשים, ווייל מיר זענען פאָרויס באַשטימט
געוואָרן לויט דער כַּוָּנה פּון אים, וואָס טוט אַלצדינג לויט דער
עֵצה פּון זיין רָצון; כּדי מיר זאָלן זיין צום לויב פּון זיין כָּבוד,
מיר, וואָס האָבן פריער געהאָפּט אין מָשיחַ. אין וועמען אויך
איר, בעת איר האָט געהערט דאָס דָּבָר פּון דעם אֱמת, די
בשׂורת הגאולָה פּון אייער ישועה, און מַחמת איר האָט
געגלויבט אין אים, זענט איר פאַרחַתמעט געוואָרן מיט דעם רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ פּון דער
הַבטָחה, וואָס איז אַן עָרבות פּון אונדזער ירושה, פאַר דער
גְּאוּלָה פּון זיין אייגענעם האַב, צום לויב פּון זיין כָּבוד.
צוליב דער דאָזיקער סִיבּה, בעת איך האָב געהערט פּון אייער
אֱמונה אין הָאָדוֹן יהושע/ישוע, און פּון דער אַהֲבָה צו אַלע
קדוֹשִׁים, הער איך נישט אויף אָפּצוגעבן אַ שׁבַח פאַר אייך,
בעת איך דערמאָן אייך אין מיינע תּפִילות, אַז דער אלוקים פּון
אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, הָאָב פּון כבוד, זאָל אייך
געבן אַ גייסט פּון חָכמה און הִתְגַּלוּת אין דער דערקענטעניש
פּון אים, און אַז ער זאָל ליכטיק מאַכן די אויגן פּון אייער לֵב,
כּדי איר זאָלט פאַרשטיין וואָס איז די תִּקְוָה פּון זיין רופן, וואָס
איז די עַשִׁירות פּון דער כבוד פּון זיין נַחלה אין די קדוֹשִׁים, און
וואָס איז די אומפאַרגלייכלעכע גרויסקייט פּון זיין מאַכט לגַבּי
אונדז, וואָס גלויבן, לויט יענער ווירקונג פּון דער קראַפט פּון
זיין שטאַרקייט, וואָס ער האָט געווירקט אין רֶבּי מלך המָשיחַ,

בעת ער האָט אים מחַיֵה-מֵתים געווען, אוּן האָט אים געזעצט צוּ זיין רעכטער האַנט אין די הימלישע מקוֹמות [תהלים קי, א], העכער איבּער יעדער מֶמשָלה, אוּן שלִיטה, אוּן מאַכט, אוּן מלוּכה, אוּן יעדן נאָמען, וואָס ווערט אָנגערופן, נישט נאָר אין דער עוֹלם הַזֶּה, נייערט אויך אויף דער עוֹלם-הבָּא. אוּן אַלצדינג האָט ער אוּנטערטעניק געמאַכט אוּנטער זיינע פיס, אוּן האָט אים געמאַכט פאַר דעם ראָש איבּער אַלצדינג אין דער ברית החדשה קהִילה, וואָס איז זיין בָּשָׂר, די פוּלקייט פוּן אים, וואָס פילט אָן אַלץ אין אַלעמען.

ב אוּן אייך האָט ער לעבּעדיק געמאַכט, בּעת איר זענט געווען טָוֹת דורך אייערע עַבֵּירות אוּן זינד, אין וועלכע איר זענט אַמאָל געוואַנדלט לויט דעם סֵדר פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, לויט דעם שַׂר פוּן די כּוֹחות פוּן דער לופט, פוּן דעם גייסט, וואָס ווירקט אַצינד אין די יְלָדים פוּן ווידערשפּעניקייט. צווישן וועמען אויך מיר אַלע האָבּן אַמאָל געלעבּט אין די תַּאוות פוּן אוּנדזער פלייש, בּעת מיר האָבּן געטאָן די בּאַגערן פוּן דעם בָּשָׂר אוּן פוּן דעם פאַרשטאַנד, אוּן זענען געווען בּטֶבע יְלָדים פוּן גרימצאָרן, אַזוֹיווי די איבּעריקע. נאָר ה', וואָס איז רייך אין
דערבּאַרעמדיקייט, האָט צוליבּ זיין גרויסער אַהֲבָה, מיט וועלכער ער האָט אוּנדז ליבּ געהאַט, אַפילו בּעת מיר זענען געווען טָוֹת דורך אוּנדזערע עַבֵּירות, האָט אוּנדז לעבּעדיק געמאַכט אינאיינעם מיט ֶרבּי מלך המָשיחַ [דורך חֶסֶד זענט איר נִיצול געוואָרן], אוּן האָט אוּנדז אויפגעוועקט מיט אים, אוּן אוּנדז געטאָן זעצן אין די הימלישע מקוֹמות, אין ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, כּדי אין די דוֹרות, וואָס קוּמען, זאָל ער באַווייזן די אוּמפאַרגלייכלעכע עַשירות פוּן זיין חֶסֶד אין גוּטסקייט לגַבּי אוּנדז אין ֶרבּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. וואָרים מיט חֶסֶד זענט איר נִיצול געוואָרן דורך

דער אֱמונה; אוּן דאָס נישט פּוּן אייך אַליין, עס איז די מַתָּנה פּוּן ה' - נישט תּוֹרת בְּמַעֲשֵׂי המצוות הַתּוֹרָה, כּדי קיינער זאָל זיך נישט רימען. וואָרים מיר זענען זיין ווערק, געשאַפן אין ֶרבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פּוּן מַעשִׂים-טוֹבים וועגן, וואָס ה' האָט פּוּן פריער אָנגעבּרייט, כּדי מיר זאָלן לעבּן אין
זיי. געדענקט דעריבּער, אַז איר, עֲמָמים אין דעם פּלייש, זענט אַמאָל גערופּן געוואָרן עַרֵלים פּוּן יענע, וואָס וועלן גערופּן געמַלטע אין דעם פּלייש, דוּרכגעפירט מיט הענט, אַז איר זענט אין יענער צייט געווען אָפּגעשיידט פּוּן ֶרבי מלך המָשיחַ, פאַרפרעמדט פּוּן דעם בּירגער-רעכט פּוּן יִשְׂרָאל, אוּן פרעמדע פּוּן די בְּריתוֹת פּוּן דער הַבטָחה, אָן אַ תִּקְוָה אוּן אַן ה' אין דער עוֹלם הַזֶּה. איצט אָבּער, אין ֶרבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, זענט איר, וואָס זענט אַמאָל געווען ווייַט, געבּראַכט געוואָרן נאָענט דוּרך דעם דָּם פּוּן מָשיחַ. וואָרים ער איז אוּנדזער שָׁלום, וואָס האָט פּוּן בּיידע געמאַכט אֶחָד, אוּן האָט איינגעוואָרפן די צווישנוואַנט פּוּן דער מחִיצה, אוּן האָט בָּטל געמאַכט אין זיין פּלייש די שִׂנאה, די תּוֹרה פּוּן מִצוות אוּן חוּקים, כּדי ער זאָל באַשאַפן אין זיך פּוּן די צוויי איין נייעם מענטשן, אוּן אויף אַזאַ אוֹפן מאַכן שָׁלום; אוּן זאָל באַווילקן בּיידע צוּ ה' אין איין בָּשָׂר דוּרך דעם בּוּם [פּוּן ֶרבי מלך המָשיחַ], מיט וואָס ער האָט געטייט די שִׂנאה. אוּן ער איז געקוּמען אוּן האָט מבַשֵּׂר געווען שָׁלום צוּ אייך, וואָס זענט געווען ווייט, אוּן שָׁלום צוּ די, וואָס זענען געווען
נאָענט. וואָרים דוּרך אים האָבּן מיר בּיידע אוּנדזער צוּטריט אין איין גייסט צוּ אלוקים הָאָב. דעריבּער זענט איר נישט מער קיין גֵּרים אוּן נָכְרים, נייערט איר זענט תּוֹשבים מיט די קדוֹשִׁים, אוּן פּוּן דעם הויזגעזינד פּוּן ה', געבּויט אויף דעם יסוֹד פּוּן די שלִיחים אוּן נבִיאים, פּוּן וואָס ֶרבי מלך המָשיחַ

יהושע/ישוע אַליין איז דער ווינקלשטיין; אין וועמען דער גאַנצער בְּנין איז צוזאַמענגעבויט, און וואַקסט אויס אין אַ הייליקן מִקדש אין הָאָדוֹן; אין וועמען אויך איר זענט אויפגעבויט פאַר אַ מִשכָּן פון ה' אין דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ.

ג צוליב דעם בין איך, פָּאוּלוס [ר' שָׁאוּל], דער געפאַנגענער פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע פאַר אייך, וואָס זענט פון די אומות-הָעוֹלם - אויב איר האָט געהערט פון דער אויסטיילונג פון דעם חֶסֶד פון ה', וואָס איז מיר געגעבן געוואָרן פון אייַערטוועגן, וויאַזוי דורך הִתגַלות איז מיר באַקענט געוואָרן דער סוֹד, ווי איך האָב אייך שוין פריער געשריבן בקִיצור. בעת איר וועט דאָס לייענען, וועט איר קענען דערשאַצן מיין פאַרשטענדעניש אין דעם סוֹד פון מָשיחַ, וואָס איז אין אַנדערע דוֹרות נישט באַקענט געוואָרן פאַר די מענטשנקינדער, ווי דאָס איז אַצינד אַנטפּלעקט געוואָרן פאַר זיינע הייליקע שלִיחים און נבִיאים אין דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ; דאָס הייסט אַז די עֲמָמים זענען מיט-יוֹרשים, גלידער פון דעם אייגענעם בָּשָׂר, און טיילנעמער פון דער הַבטָחה אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע דורך דער בשׂוֹרת הגאוּלָה, פון וועלכער איך בין געמאַכט געוואָרן אַ מְשָׁרֵת, לויט דער מַתָּנה פון דעם חֶסֶד, וואָס איז מיר געגעבן געוואָרן פון ה', לויט דער ווירקונג פון זיין גבורה. צו מיר, וואָס כ'בין דער מינדסטער פון אַלע קדוֹשִׁים, איז דער דאָזיקער חֶסֶד געגעבן געוואָרן, אָנצוזאָגן פאַר די אומות-הָעוֹלם די אומדערפאָרשטבאַרע עַשִׁירות פון מָשיחַ, און צו מאַכן אַלעמען זען וואָס איז דער רַעיוֹן פון דעם סוֹד, וואָס איז פון אייביקייט געווען פאַרהוילן אין ה', וואָס האָט באַשאַפן אַלצדינג; כּדי דורך דער ברית החדשה קהִילה זאָל אַצינד באַקענט געמאַכט ווערן צו די הערשער און מֶמשָׁלות אין די הימלישע מקוֹמות די פילפאַכע חָכמה פון ה',

לויט דער אייבּיקער כַּוָּנה, וואָס ער האָט באַשלאָסן אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, אין וועמען מיר האָבּן מוּטיקייט אוּן צוּטריט מיט זיכערקייט דוּרך אוּנדזער אֱמוּנה אין אים. דעריבּער בּעט איך אייך, אַז איר זאָלט נישט אָפּגעשוואַכט ווערן איבּער מיינע צָרות פוּנוועגן אייך, וואָס זענען אייער לויבּ. צוליבּ דעם בּייג איך מיינע קני פאַר אלוקים הָאָב, פוּן וועמען אַלע מִשפָּחות אין שָמַיִם אוּן אויף דער ערד ווערן אָנגערופן, אַז ער זאָל אייך באַווילּיקן, לויט דער עַשִירות פוּן זיין כָּבוד, אַז איר זאָלט געשטאַרקט ווערן מיט גבוּרה דוּרך זיין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין דעם אינעווייניקסטן מענטשן, אוּן אַז מָשיחַ זאָל וואוינען אין אייערע לְבָבוֹת דוּרך אֱמוּנה, כּדי אַז איר, וואָס זענט איינגעוואָרצלט אוּן גענגרוּנטפעסטיקט אין אַהֲבָה, זאָלט קענען פאַרשטיין מיט אַלע קדוֹשִים וואָס איז די בּרייט, אוּן לענג, אוּן הייך, אוּן טיפקייט, אוּן צוּ פאַרשטיין די אַהֲבָה פוּן מָשיחַ, וואָס שטייגט איבּער קענטעניש, כּדי איר זאָלט ווערן פוּל מיט דער גאַנצער פוּלקייט פוּן ה'. אוּן פאַר אים, וואָס איז בִּיכוֹלת צוּ טאָן אַ סַך מער ווי אַלץ, וואָס מיר בּעטן, אָדער טראַכטן, לויט דעם כּוֹחַ, וואָס ווירקט אין אוּנדז, פאַר אים זאָל זיין דער כָּבוד אין דער הברית החדשה קהִילה, אוּן אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, בּיז צוּ אַלע דוֹרות לעוֹלמֵי-עולמים אָמֵן.

ד דעריבּער בּעט איך אייך, דער געפאַנגענער אין הָאָדוֹן, צוּ לעבּן ווערדיק אין דעם באַרוּף, מיט וועלכן איר זענט באַרוּפן געוואָרן, מיט יעדער הַכנָעה אוּן עַנְיוות, מיט סבלנות צוּ פאַרטראָגן איינער דעם אַנדערן אין אַהֲבָה, אוּן פלייסט אייך אָפּצוּהיטן די אַחדות פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אין דעם בְּרִית פוּן שָלום. עס איז פאַראַן איין גוּף, אוּן איין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַזוֹיווי איר זענט אויך באַרוּפן געוואָרן אין איין תִּקְוָה פוּן אייער

בַּארוּף, אָדוֹן אֶחָד, איין אֱמוּנה, איין מקוה טבִּילה,
איין אלוקים אוּן אָב פוּן אַלצדינג, וואָס איז איבּער אַלץ, אוּן
דוּרך אַלץ, אוּן אין אַלץ. נאָר יעדן מענטש פוּן אוּנדז איז דער
חֶסֶד געגעבּן געוואָרן לייט דער מאָס פוּן דער מַתָּנה פוּן
מָשיחַ. דעריבּער זאָגט ער: בּעת ער איז אַרויפגעגאַנגען אין
דער הייך, האָט ער געפאַנגען געפענקעניש,
אוּן געגעבּן מַתָּנות צוּ מענטשן [תהלים סח, יט].
בּכֵּן, דאָס דאָזיקע: ער איז אַרויפגעגאַנגען, וואָס מיינט עס דען
אַנדערש, ווי אַז ער האָט אויך אַראָפגענידערט אין די
אוּנטערשטע טיילן פוּן דער ערד? דער, וואָס האָט
אַראָפגענידערט, איז אויך דער דאָזיקער, וואָס איז
אַרויפגעשטיגן הויך איבּער אַלע הימלען, כּדי ער זאָל מַלא זיין
אַלצדינג. אוּן ער האָט טייל געמאַכט פאַר שלִיחים, אוּן
טייל-נבִיאים, אוּן טייל - "קִרוּב" מבַשֵּׂרים, אוּן טייל - פאַר
פּאַסטוּכער אוּן לערער, פוּנוועגן דער שלֵימות פוּן די קדוֹשִׁים,
פאַר דעם ווערק פוּן דער אַבוֹדה, פאַר דער אויפבּויאוּנג פוּן
דעם בָּשָׂר פוּן מָשיחַ, בּיז מיר אַלע וועלן דערגרייכן די אַחדוּת
פוּן דער אֱמוּנה, אוּן די דערקענטעניש פוּן דעם זוֹן פוּן דער
אויבּערשטער, צוּ אַ פוּלקאָמענעם מענטשן, צוּ דער מאָס פוּן
דעם וואוּקס פוּן מָשיחַס פוּלקייט; כּדי מיר זאָלן מער נישט
זיין קיין יְלָדים, געשלַיידערט אַהין אוּן אַהער אוּן אַרומגעטראָגן
מיט יעדן ווינט פוּן לערנונג, דוּרך דער אָפּנאַרעריַי פוּן מענטשן,
אין עָרְמָה, לויט דער גענאַרעריי פוּן טַעות, נייערט צוּ רעדן
דעם אֱמת אין אַהֲבָה, אוּן וואַקסן אין אַלצדינג צוּ אים, וואָס
איז דער ראָש, מָשיחַ, פוּן וועמען דער גאַנצער גוּף,
צוּנויפגעשטעלט אוּן צוּזאַמענגעפלאָכטן, דוּרך דעם, וואָס
יעדער אֵבר טראָגט בּיַי, לויט דער ווירקוּנג אין דער גענעבּענער
מאָס פוּן יעדן באַזוּנדערן טייל, וואָס מאַכט דאָס וואַקסן פוּן

דעם גוּף צוּ דער אויפבּויאוּנג פוּן זיך אַליין אין אַהֲבָה. דאָס דאָזיקע זאָג איך דעריבּער, אוּן זאָג עֵדות אין הָאָדוֹן, אַז איר זאָלט מער נישט לעבּן ווי סע לעבּן די עֲמָמים; אין דער נישטיקייט פוּן זייער שכל, וואָס איז פאַרפינצטערט אין זייער פאַרשטענדעניש, פאַרפרעמדט פוּן דעם חַיֵּי ה', צוּליבּ דער אוּמוויסן, וואָס איז אין זיי, צוּליבּ דער פאַרהאַרטוּנג פוּן זייער לֵב, וואָס אָן געפילן האָבּן זיי זיך איבּערגעגעבּן דער תַּאווה, צוּ טאָן יעדע אוּמרייניקייט מיט גִּירִיקייט. איר אָבּער האָט רֶבּי מלך המָשיחַ נישט אַזוי געלערנט! אויבּ איר האָט בּאֶמת פוּן אים געהערט, אוּן זענט אין אים געלערנט געוואָרן, אַזוֹיויי דער אֶמת אין יהושע/ישוע, זאָלט איר אָפּטאָן דאָס, וואָס איז נוֹגֵע אייער פריערדיקן לעבּנסשטייגער, דעם אַלטן מענטש, וואָס ווערט פאַרדאָרבּן דוּרך די תַּאוות פוּן אָפּנאַרעריי, אוּן אַז איר זאָלט בּאַנייט ווערן אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶש פוּן אייער פאַרשטאַנד, אוּן אָנטאָן דעם נייעם מענטש, וואָס איז בּאַשאַפן געוואָרן כִּדְמוּת אלוקים [בראשית א, כו] אין צֶדֶק אוּן קדוּשה פוּן אֶמת. דעריבּער זאָלט איר אָפּטאָן פאַלשקייט, אוּן רעדט דעם אֶמת יעדער איינער מיט זיין חַבר, וואָרים מיר זענען אֵברים איינער פוּן אַנדערן. זייט בּרוֹגז, אוּן זינדיקט נישט; זאָל די זוּן נישט אוּנטערגיין אויף אייער רוֹגז; אוּן גיט אויך נישט קיין פּלאַץ פאַר דעם שָׂטן. זאָל דער, וואָס האָט געגַנבעט, מער נישט גַנבענען, נייערט זאָל ער ליבּער אַרבּעטן, אוּן טאָן גוּטס מיט זיינע הענט, כּדי ער זאָל האָבּן פוּן וואָס צוּ געבּן דעם, וואָס איז נויטבּאַדערפטיק. זאָל קיין נִבּול-פֶּה נישט אַרויסקוּמען פוּן אייער מויל, נייערט נאָר דאָס, וואָס עס איז נייטיק פאַר דער אויפבּויאוּנג, כּדי עס זאָל צוּגעבּן חֵן צוּ די, וואָס הערן. אוּן זייט נישט מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש דעם רוּחַ הַקוֹדֶש פוּן ה', אין וועמען

איר זענט פאַרחתמעט געוואָרן ביז דעם יום פון
גאולה. זאָל יעדע ביטערקייט, און כַּעס, און רוגזה, און געשריי,
און חילול-ה' אָפּגעטאָן ווערן פון אייך, מיט יעדער
רָעָה. און זייט טוב איינער צום אַנדערן, דערבאַרעמדיק, זייט
מוחל איינער דעם אַנדערן, אַזוי ווי ה' האָט אויך אייך מוחל
געווען אין רֶבי מלך המָשיחַ.

ה גייט דעריבער אין די דרָכים פון ה', ווי טיַיער

יְלָדים, און לעבט אין אַהַבָה, אַזוויוי מָשיחַ האָט אויך אייך ליב
געהאַט, און האָט זיך מַקריב געווען פון אונדזערטוועגן, אַ קָרבָּן
און אַ זֶבַח פאַר אַ ריַחַ- ניחוֹחַ צו ה'. אָבער זנות, און יעדע
טומאה, אָדער גיַיציקייט, זאָל דאָס אַפילו נישט דערמאָנט
ווערן צווישן אייך, ווי סע פאַסט פאַר קדוֹשִים; נישט קיין
פאַרדאָרבנקייט, נישט קיין נאַרישע רייד, אָדער לֵיצָנות, וואָס
זענען נישט פאַסיק, נייערט טוט ליבער דאַנקלויבן. וואָרים
דאָס זאָלט איר וויסן, אַז קיין נוֹאף, אָדער אומריינער, אָדער
גיַיציקער מענטש, וואָס איז אַ געצנדינער, האָט נישט קיין שום
נַחלה אין דעם מַלכות פון רֶבי מלך המָשיחַ און ה'. זאָל אייך
קיינער נישט אָפּנאַרן מיט פוסטע מעשיות; וואָרים צוליב די
דאָזיקע זאַכן קומט דער גרימצאָרן פון ה' אויף די יְלָדים פון
ווידערשפּעניקייט. האָט דעריבער נישט קיין מַגע-ומַשָּׂא מיט
זיי. וואָרים אַמאָל זענט איר געווען חֹשֶׁךְ, איצט אָבער זענט איר
ליכטיקייט אין הָאָדוֹן; לעבט ווי יְלָדים פון
ליכטיקייט [וואָרים די פרוכט פון דעם אור איז אין יעדער
גוטסקייט און צֶדֶק און אֱמת], און פרואווט וואָס סע איז
וואוילגעפעלן פאַר הָאָדוֹן. און פירט נישט קיין מַגע-ומַשָּׂא
מיט די אומפרוכפּערדיקע מַעשִים פון חֹשֶׁךְ, נייערט שטראָפט
זיי ליבער. וואָרים דאָס, וואָס זיי טוען בסֵתר, וועגן דעם איז אַ
חַרפה אַפילו צו רעדן. אָבער אַלצדינג, וואָס ווערט

געשטראָפט, ווערט אַנטפּלעקט פּון דעם אוֹר; וואָרים אַלצדינג, וואָס ווערט נִתגַלה, איז
ליכטיקייט. דעריבּער זאָגט ער: וואך אויף, דו, וואָס טוסט שלאָפן, און שטיי אויף פּון די טויטע, און מָשיחַ וועט לייכטן אויף דער. שׂימו לב דעריבּער וויאַזוי איר לעבּט, נישט ווי נאראָנים, נייערט ווי חַכָמים, לייזט אויס די צייט, מַחמת די טעג זענען שלעכט. זייט דעריבּער נישט קיין נאַראָנים, נייערט פאַרשטייט, וואָס עס איז דער רָצון פּון הָאָדוֹן. און שִיפּורט אייך נישט אָן מיט וויין, וואָס פירט צו פאַרשיַיטקייט, נייערט ווערט פּול מיט דעם רוּחַ הַקוֹדֶש; רעדט איינער צום אַנדערן מיט שירוֹת און תִּשבָּחות און גייַסטיקע נגונים, און זינגט און שפּילט אין אייערע לְבָבוֹת צו ה'; גיט תָּמיד פאַר אַלצדינג אַ דאַנק אין דעם נאָמען פּון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע צו ה', אָבִינוּ. זייט אונטערטעניק איינער דעם אַנדערן אין דער יראת הַמָשיחַ. נָשים, זייט אונטערטעניק צו אייערע אייגענע מענער, אַזוַיווי צו
הָאָדוֹן. וואָרים דער מאַן איז דער קאָפּ פּון דעם אִשָה, אַזוַיווי מָשיחַ איז דער קאָפּ פּון דער ברית החדשה קהִילה, און אויך דער גוֹאֵל פּון דעם גוף. נאָר אַזוַיווי די הברית החדשה קהִילה איז אונטערטעניק צו מָשיחַ, אַזוי זאָלן אויך די נָשים זיין אין אַלצדינג צו זייערע מענער. מענער, האָט ליבּ אייערע נָשים, אַזוַיווי רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויך ליבּ געהאַט די ברית החדשה קהִילה, און האָט זיך פאַר איר מַקריב געווען, כּדי ער זאָל זי מקַדש זיין, נאָכדעם ווי ער האָט זי מטַהר געווען דורך דער וואַסער-וואַשונג מיט דעם דָבָר [ה'], כּדי ער זאָל פאַר זיך פירשטעלן די ברית החדשה קהִילה אַ הערלעכע, וואָס האָט נישט קיין פלעק, אָדער אַ קנייטש, אָדער כּדומה, נייערט אַז זי זאָל זיין קָדֵש און אָן אַ מום. פונקט אַזוי דאַרפן אויך מענער

ליבּ האָבּן זייערע נָשים ווי זייער אייגן בָּשָׂר, דער, וואָס האָט ליבּ זיין אייגן אִשָּׁה, האָט ליבּ זיך אַליין; וואָרים קיינער האָט קיינמאָל נישט פיינט זיין אייגן פלייש, נייערט ער נערט עס אוּן האַלט עס טייער, אַזוֹיווי ֶרבּי מלך המָשיחַ די ברית החדשה קהִילה, מַחמת מיר זענען אֵברים פוּן זיין בָּשָׂר. צוליבּ דעם זאָל אַ מענטש פאַרלאָזן זיין אָב אוּן אֵם, אוּן זיך באַהעפטן אָן זיין אִשָּׁה, אוּן די צוויי זאָלן ווערן איין בָּשָׂר [בראשית ב, כד]. דער דאָזיקער סוֹד איז גָּדוֹל; איך רעד אָבּער אין שיַיכות מיט ֶרבּי מלך המָשיחַ אוּן דער ברית החדשה קהִילה. בּכֵּן, זאָל יעדער איינער פוּן אייך ליבּ האָבּן זיין אייגן אִשָּׁה אַזוֹיווי זיך אַליין; אוּן זאָל דאָס אִשָּׁה מוֹרא האָבּן פאַר איר בַּעַל.

ו ִיְלָדים, פאָלגט אייערע עלטערן בּמָרָן; וואָרים דאָס איז רעכט. גיבּ אָפּ כָּבוד דיין אָב אוּן אֵם [דאָס איז די ערשטע מִצווה מיט אַ הַבטָחה], כּדי סע זאָל דיר טוֹב זיין, אוּן דוּ זאָלסט לאַנג לעבּן אויף דער ערד [שמות כ, יב; דברים ה, טז]. אוּן איר, אבות, דערצערנט נישט אייערע ִיְלָדים, נייערט דערציט זיי אין מוּסר אוּן תוֹכַחה פוּן הָאָדוֹן. עֶבֶד, זייט געהאָרכזאַם צוּ די, וואָס זענען לויט דעם פלייש אייערע האַרן, מיט מוֹרא אוּן ציטערניש, מיט דער אויפריכטיקייט פוּן אייער לֵב, ווי צוּ ֶרבּי מלך המָשיחַ; נישט אויף דעם אוֹפן פוּן דינען לפָּנים, ווי די, וואָס ווילן געפעלן ווערן מענטשן, נייערט ווי עֶבֶד פוּן ֶרבּי מלך המָשיחַ, וואָס טוּען פוּן לבָבוֹת דעם רָצון ה', צוּ טאָן די אַרבּעט מיט גוּטן רָצון, ווי פאַר הָאָדוֹן, אוּן נישט פאַר מענטשן, ווייל איר וויסט, אַז וואָסער גוּטס יעדער איינער טוּט, דאָס זעלבּע וועט ער קריגן צוריק פוּן הָאָדוֹן, סיי ער איז אַ עֶבֶד, אָדער פריי. אוּן איר, האַרן, טוּט דאָס זעלבּע פאַר זיי, אוּן פאַרמיידט דאָס דראָען ווייל איר וויסט, אַז דער, וואָס איז סיי

זייער אָדוֹן אוּן אייערער, איז אין שָׁמַיִם, אוּן בּיי אים איז נישטאָ קיין נוֹשׂא-פָּנים זיין מענטשן. צוּם סוֹף, זייט געשטאַרקט אין הָאָדוֹן, אוּן אין דעם כֹּחַ פוּן זיין
גבוּרה. טוּט אָן דעם גאַנצן פאַנצער פוּן ה', כּדי איר זאָלט זיין בִּיכוֹלֶת בּיַיצוּשטיין די פאַלשקייטן פוּן דעם
שָׁטן. וואָרים מִלְחַמְתֵּנוּ איז נישט קעגן בשר ודם, נייערט קעגן די שָׁרים, קעגן די מוֹשלים, קעגן די עוֹלם הַזֶּה-הערשער פוּן דער דאָזיקער חֹשֶׁךְ, קעגן די רוחות הערשאַפטן פוּן רָעָה אין די הימלישע מקוֹמות. דעריבּער, נעמט אויף אייך דעם מְלוֹא נֶשֶׁק פוּן ה', כּדי איר זאָלט זיין בִּיכוֹלת אויסצוּהאַלטן אין דעם בּייזן יוֹם, אוּן, נאָכן טאָן אַלצדינג, צוּ באַשטיין. שטייט דעריבּער, אַז איר וועט האָבּן אָנגעגוּרט אייערע לענדן מיט אֶמת, אוּן האָבּן אָנגעטאָן די חֵיק-שִׁריוֹן פוּן צֶדֶק, אוּן האָבּן באַשוּכט אייערע פיס מיט דער אָנגעבּרייטקייט פוּן דער בּשׂוּרת הגאוּלָה פוּן שָׁלום. צוּ דעם הייבּט אויף די שילד פוּן אֶמוּנה, מיט וואָס איר וועט זיין בִּיכוֹלת צוּ פאַרלעשן אַלע פיַיעריקע פיַילן פוּן דעם רָשע. אוּן נעמט דעם קיווער פוּן דער ישוּעה, אוּן די חֶרֶב פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס איז דאָס דָּבָר
ה'. זייט תָּמיד דאַוונען אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, מיט יעדער תּפִילה אוּן בַּקָּשה. אוּן וואַכט דערצוּ מיט יעדער סבלנות אוּן בּקָשה פאַר אַלע קדוֹשִׁים, אוּן פוּן מיַינעטוועגן, אַז מיר זאָל געגעבּן ווערן דאָס דָּבָר בּיים עפענען מיין מויל, צוּ אַנטפּלעקן מיט מוּטיקייט דעם סוֹד פוּן דער בּשׂוּרת
הגאוּלָה, פאַר וועלכער איך בּין אַ שלִיח אין שָׁרְשָׁרוֹת; אוּן כּדי איך זאָל רעדן מוּטיק, ווי איך באַדאַרף צוּ רעדן.
אוּן כּדי איר זאָלט אויך וויסן ווי סע גייט מיר, אוּן וואָס איך טוּ, וועט טיכיקוּס, דער באַליבּטער אָח אוּן געטרייער דינער פוּן הָאָדוֹן, אייך מוֹדִיע זיין אַלצדינג. אים האָבּ איך געשיקט צוּ אייך

פונוועגן דעם טאַקע, כּדי איר זאָלט וויסן ווי סע גייט אונדז, און כּדי ער זאָל טרייסטן אייערע לְבָבוֹת.

שָׁלום צו די אַחִים, און אַהֲבַה מיט אֶמונה פון ה', אלוקים הָאָב, און הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. חֶסֶד זאָל זיין מיט אַלע די, וואָס האָבּן ליבּ אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע מיט אַן אומפאַרדאַרבּלעכער אַהֲבָה.

פיל'

א פּאָולוּס [ר' שָׁאוּל] און טִימוֹתֵיאוֹס, עבדים פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צו אַלע קדוֹשִׁים אין מָשיחַ יהושע/ישוע וואָס זענען אין פיליפּיי, מיט די מַשגיחים און כּלי-קודש. חֶסֶד צו אייך און שָׁלום פון ה', אָבִנוּ, און הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איך זאָג ברוך ה' צו מיין אלוקים בּעת איך דערמאָן מיך אין אייך, און תָּמיד אין יעטווידער תּפִילה מיינער אין שייַכות מיט אייך, מאַכ איך מיין געבּעט מיט שִׂמְחָה, פאַר אייער הִתְקַשְׁרוּת אין דער בּשׂוּרת הגאוּלָה, פון דעם ערשטן יוֹם אָן בּיז איצט. און איך בּין בּטוּחַ אין אָט-דעם, אַז דער, וואָס האָט אָנגעהויבּן אין אייך אַ טוֹב ווערק, וועט עס פאַרענדיקן בּיז דעם יוֹם פון ה', יוֹם הַמָשיחַ יהושע/ישוע. ווי עס איז רעכט פאַר מיר צו טראַכטן אַזוי פונוועגן אייך אַלע, מַחמת איך טראָג אייך אין מיין לֵב, ווייל סיי אין מיינע שָׁרְשָׁרוֹת, און סיי אין דער פאַרטיידיקונג און בּאַפעסטיקונג פון דער בּשׂוּרת הגאוּלָה, זענט איר אַלט חַבֵרים מיט מיר פון חֶסֶד. וואָרים ה' איז מיין אֵדות, ווי איך בּענק נאָך אייך אַלע אין דער בּאַרעמהאַרציקייט פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. און דאָס בּין איך מִתפַּלֵל, אַז אייער אַהֲבָה זאָל זיך כְּסֵדֶר פאַרמערן אין וויסן און אין יעדן פאַרשטאַנד, כּדי איר זאָלט פאַרשטיין די

זאַכן, וואָס זענען אויסגעצייכנט, אוּן כּדי איר זאָלט זיין ערלעך
אוּן אָן אַ מכשול בּיז צוּ דעם יוֹם
המָשיחַ, פּוּל מיט די פֿירות פּוּן צֶדֶק, וואָס זענען דורך רֶבּי מלך
המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ דעם כָּבוד אוּן לויבּ פּוּן ה'.
אוּן איך וויל אַז איר זאָלט וויסן, אַחִים במשיח, אַז דאָס, וואָס
האָט זיך געטראָפן מיט מיר, איז גראָד אויסגעפאַלן פאַר דעם
אַשְׁרֵי פּוּן דער בּשׂורת הגאוּלָה, אַזוי, אַז מיינע שָׂרְשָׂרוֹת זענען
אַנטפּלעקט געוואָרן אין רֶבּי מלך המָשיחַ בּיי דער גאַנצער
קייסערלעכער וואַך, אוּן בּיי אַלע
איבּעריקע, אוּן אַז דאָס רוֹב די אח במשיח, וויל זיי זענען
פאַרזיכערט אין הָאָדוֹן דורך מיינע שָׂרְשָׂרוֹת, זענען אַ סַך מער
מוּטיק צוּ רעדן דאָס דָּבָר ה' אָן מוֹרא. כֵּן, עטלעכע דַרשענען
אַפילו רֶבּי מלך המָשיחַ צוּליבּ קִנאה אוּן פּאָלעמיק, אוּן
עטלעכע אויך פּוּן גוּטן ווילן. די לעצטע טוּען עס פּוּן אַהֲבָה,
וויל זיי ווייסן, אַז איך בּין געזעצט פאַר דער פאַרטיידיקונג פּוּן
דער בּשׂורת הגאוּלָה; די אַנדערע אָבּער דַרשענען רֶבּי מלך
המָשיחַ פּוּן קינה-שׂינה, נישט אויפריכטיק, בּעת זיי טראַכטן צוּ
פאַרמערן פאַר מיר ערגערניש אין מיינע שָׂרְשָׂרוֹת. דעריבּער
וואָס? נייערט אַז בּכָל-אוֹפן, צי לפָּנים, אָדער בּאֱמת, רֶבּי מלך
המָשיחַ ווערט געדַרשנט. אוּן אין דעם פריי איך מיך, אוּן וועל
מיך פרייען. וואָרים איך ווייס, אַז דאָס וועט אויספאַלן צוּ מיין
ישועה, דורך אייער געבּעט אוּן הילף פּוּן דעם גייסט פּוּן רֶבּי
מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, לויט מיין ערנסטער דערוואַרטונג אוּן
תִּקְוָה, אַז אין קיין זאָך זאָל איך פאַרשעמט ווערן, נייערט מיט
יעדער מוּטיקייט, ווי אַלעמאָל, אַזוי אויך אַצינד, וועט רֶבּי מלך
המָשיחַ פאַרהערלעכט ווערן אין מיין גוּף, סיי דורך לעבּן סיי
דורך מָוֶת. וואָרים פאַר מיר - צוּ לעבּן מיינט מָשיחַ, אוּן צוּ
שטאַרבּן מיינט

געווינס. נאָר אויב צוּ לעבן אין דעם פלייש - אויב דאָס זאָל בּרענגען פרוכט פון מיין אַרבעט, דעמאָלט ווייס איך נישט וואָס איך זאָל וויילן. וואָרים איך בין אין אַ קלעם צווישן די צוויי, ווייל איך האָב אַ פאַרלאַנג אַוועקצוגיין אוּן זיין מיט מָשיחַן, וואָרים דאָס איז אַ סַך בּעסער; דאָך צוּ בּאַרַיֶה אין דעם פלייש, איז אַ סַך נייטיקער פאַר אייַערטוועגן. אוּן ווייל איך בּין דערין זיכער, ווייס איך, אַז איך וועל פאַרבּלייבּן מיט אייך אַלע, פאַר אייער וואַקסן אוּן שִׂמְחָה אין דער אֱמוּנה, כּדי אייער רימען זאָל זיך דורך מיר מערן אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דורך מיין קומען צוּ אייך נאָכאַמאָל.

נאָר זאָל אייער לעבּנסשטייגער זיין ווערדיק דער בּשׂורת הגאוּלָה פון רֶבּי מלך המָשיחַ, כּדי, צי איך קום אוּן זע אייך, אָדער איך וועל זיין אָפּוועזנד, זאָל איך הערן פון אייער שטאַנד, אַז איר שטייט פעסט אין אייַן רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אוּן קעמפט מיט אייַן נֶפש פאַר דער אֱמוּנה פון דער בּשׂורת הגאוּלָה, אוּן אַז איר האָט אין קיין זאָך קיין מוֹרא פאַר די שׂוֹנאים, וואָס איז אַ קלאָרער אוֹת פון זייער פאַרדאַרבּונג, אוּן אויך פון אייער ישועה, אוּן דאָס איז פון ה'. מַחמת פאַר אייך איז דאָס געשענקט געוואָרן, נישט נאָר צוּ גלויבּן אין רֶבּי מלך המָשיחַ, נייערט אויך צוּ ליידן פון זיַינעטוועגן, בּעת איר האָט דעם זעלבּן מַאֲבָק, וואָס איר האָט געזען אין מיר, אוּן הערט אַצינד צוּ זיין אין מיר.

ב דעריבּער, אויב סע איז פאַראַן אַ וואַסער טרייסט אין רֶבּי מלך המָשיחַ, אויב וואָסער נחָמה פון אַהֲבָה, אויב וואָסער התקשרות פון דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, אויב וואָסערע בּאַרעמהאַרציקייט אוּן רחמָנות, מאַכט פול מיין שִׂמְחָה, אַז איר זאָלט זיין פון דעם זעלבּן דַעַת, אוּן האָבּן די זעלבּע אַהֲבָה, אוּן זיין פון איין געמיט, אוּן פון איין מַחשָׁבה. טוט גאָרניט דורך

מַחלוֹקֶת, אָדער גַאווה, נייערט מיט אַ נידעריק געמיט זאָל
יעדער האַלטן דעם אַנדערן פאַר בעסער פון זיך אַליין; אוּן
קוּקט נישט איטלעכער נאָר אויף זיין אייגנס, נייערט אויך אויף
דעם אַנדערנס. האָט די זעלבּע מַחשָבה, וואָס איז אויך געווען
אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס, הַגַם ער איז געווען אין
דער געשטאַלט פון ה', האָט ער דאָס גלייך זיין מיט ה' נישט
געהאַלטן פאַר קיין בּאַרויבּונג, נייערט האָט זיך
אויסגעלייקט, בּעת ער האָט אָנגענומען די געשטאַלט פון אַן
עֶבֶד, אוּן איז געוואָרן אין דער גלייכקייט פון
בְּנֵי אָדָם; אוּן בּעת ער איז געפונען געוואָרן אין דער פאָרם פון
אַ מענטשן, האָט ער זיך דערנידעריקט, אוּן איז געוואָרן
אונטערטעניק בּיז צום מָוֶת, כֵּן, דעם מָוֶת אויף דעם בּוים [דברים
כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד,
הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ]. דעריבּער האָט אים אויך ה' שטאַרק
דערהויבּן, אוּן אים געגעבּן דעם נאָמען, וואָס איז העכער איבּער
יעדן נאָמען, כּדי אין דעם נאָמען פון יהושע/ישוע זאָל זיך בּייגן
יעדע קני אין שָמַיִם אוּן אויף דער ערד אוּן אונטער דער ערד,
אוּן יעדע צונג זאָל מוֹדה זיין, אַז רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע
איז מָרָא דכֹל, פאַר דעם כָּבוד פון ה', אלוקים אבינו. בּכֵן, מיינע
טייַער, אַזוֹיווי איר האָט זיך תָּמיד צוגעהָארכט, נישט נאָר אין
מיין אָנוועזנהייט, נייערט אַ סַך מער אַצינד, אין מיין
אָפּוועזנהייט, זאָלט איר אייך מיִען פאַר אייער אייגענער ישועה
מיט מוֹרא אוּן ציטערניש; וואָרים דאָס איז ה', וואָס ווירקט
אין אייך, סיי צו ווּעלן אוּן סיי צו טאָן, לויט זיין וואוילגעפעלן.
טוּט אַלצדינג אָן תַּרעוּמות אוּן
סְפֵקות, כּדי איר זאָלט זיין ריין אוּן אומשוּלדיק, יְלָדים פון ה',
אָן אַ מום אין דער מיט פון אַ פאַרקרימטן אוּן פאַרדאָרבּענעם
דוֹר, צווישן וועמען איר טוּט שיינען ווי ליכטער אין דער עוֹלם

הַזֶּה, אוּן האַלט פעסט דאָס דָּבָר פוּן חַיים, כּדי איך זאָל מיך האָבּן מיט וואָס צוּ רימען אין דעם יוֹם המָשיחַ, אַז איך בּין נישט געלאָפן אוּמזיסט, אוּן האָבּ מיך אויך נישט געמיִט אוּמזיסט. אוּן אויבּ אַפילו איך ווער אויסגעגאָסן אויף דעם קָרבּן פוּן אַבוֹדה פאַר אייער אֶמוּנה, פריי איך מיך, אוּן בּין מיך אויך משַמֵחַ מיט אייך אַלע. אוּן אויף דעם זעלבּן אוֹפן זאָלט איר אייך אויך פרייען, אוּן זיך משַמֵחַ זיין מיט מיר. אוּן איך האָף אין הָאָדוֹן יהושע/ישוע, צוּ שיקן צוּ אייך אין גיכן טִימוֹתֵיאוֹס, כּדי איך זאָל מיך טרייסטן, בּעת איך וועל וויסן ווי סע גייט אייך. וואָרים איך האָבּ נישט קיינעם ווי אים, וואָס זאָל אויפריכטיק זאָרגן פאַר אייער
מַצב. וואָרים זיי אַלע זוּכן דאָס זייעריקע, אוּן נישט די זאַכן פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איר אָבּער ווייסט זיין אויסגעפּרוּאווטקייט, אַז ווי אַ יֶלֶד מיט אַן אָב, אַזוי האָט ער געדינט מיט מיר אין דער בּשׂוּרת הגאוּלָה. איך האָף דעריבּער אים אַרויסצוּשיקן, אַזוי גיך ווי איך וועל זען ווי סע האַלט מיט מיר; אוּן איך בּין בּטוּחַ בָּאָדוֹן, אַז איך אַליין זאָל אויך אין גיכן קוּמען. איך האָבּ אָבּער געהאַלטן פאַר נייטיק אייך צוּ שיקן עפּאַפראָדיטוּסן, מיין אָח [במשיח] אוּן מיטאַרבּעטער אוּן מיטקעמפער, אוּן אייער שלִיח אוּן מְשָׁרֵת אין מיין
בּאַדערפעניש, ווייל ער האָט געבּענקט נאָך אייך אַלע, אוּן האָט זיך זייער מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶש געווען, מַחמת איר האָט געהערט, אַז ער איז געווען חָלָה. וואָרים ער איז טאַקע געווען חָלָה, קָרוֹב-לִמְתה. אָבּער ה' האָט זיך דערבּאַרעמט אויף אים, אוּן נישט נאָר אויף אים אַליין, נייערט אויך אויף מיר, כּדי איך זאָל נישט האָבּן צַער אויף צַער. איך האָבּ אים דעריבּער וואָס גיכער געשיקט, כּדי, אַז איר וועט אים ווידער אַמאָל זען, זאָלט איר אייך פרייען, אוּן איך זאָל אויך האָבּן ווייניקער צַער. זייט

אים דעריבּער מקבּל-פּנים אין הָאדוֹן מיט דער גאַנצער שִׂמְחָה;
אוּן האַלט אַזעלכע מענטשן בּכָבוד, וואָרים פּונוועגן דעם
עבודת קֹדש ווערק פּוּן מָשיחַן איז ער געווען נאָענט צוּם מָוֶת,
בּעת ער האָט איינגעשטעלט זיין לעבּן צוּ דערגאַנצן דאָס, וואָס
האָט געפּעלט אין אייער בּאַדינונג פּאַר מיר.

ג צוּם סוֹף, מיינע אַחִים במשיח, פרייט אייך אין הָאדוֹן, צוּ
שרייבּן אייך די זעלבּע זאַכן איז מיר נישט קיין טִרחה, פּאַר
אייך אָבּער איז עס אַ פארזיכערונג. היט אייך פּאַר די כּלָבים,
היט אייך פּאַר די טוערס פּוּן רָעָה, היט אייך פּאַר
צעשניידונג. וואָרים מיר זענען די יְלָדים פּוּן מִילה, וואָס דינען
ה' דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶש, אוּן רימען זיך אין רֶבּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע, אוּן האָבּן נישט קיין בּטָחון אין דעם פלייש [רומ' ז
,יח]; הַגַם איך אַליין וואָלט אויך געקענט האָבּן בּטָחון אין
דעם פלייש. אויבּ עמיצער מיינט, ער האָט זיך מיט וואָס
איבּערצוּנעמען אין דעם פלייש, האָבּ איך נאָך מער: צוּ אַכט
יוֹם האָט מען מיך מַל געווען, איך בּין פּוּן די בּנֵי-ישׂרָאל, פּוּן
דעם שֵׁבֶט בִּנְיָמין, אַ יִד פּוּן יִדן; וואָס שַׁייך דער תּוֹרה, אַ
פּרוּשי [חָסִיד]; וואָס שַׁייך קִנאה, גערוֹדפט די הברית החדשה
קהִילה; וואָס שַׁייך צֶדֶק, וואָס איז פּוּן דער תּוֹרה, בּין איך
געפּוּנען געוואָרן אָן אַ מוּם. דאָך דאָס, וואָס איז פּאַר מיר
געווען אַ געווינס, האָבּ איך פאַררעכנט פּאַר הֶיזק פּאַר רֶבּי מלך
המָשיחַ. כֵּן, אוּן איך רעכן אַלצדינג פּאַר הֶיזק פּונוועגן דער
דערהויבּנקייט פּוּן דעם קענען פּוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע,
אֲדוֹנִי, פּאַר וועמען איך האָבּ געליטן דעם שאָדן פּוּן אַלצדינג,
אוּן טוּ עס רעכענען פּאַר פּסוֹלֶת, כּדי איך זאָל געווינען רֶבּי מלך
המָשיחַן, אוּן זאָל אין אים געפּוּנען ווערן, מַחמת איך האָבּ
נישט מיין אייגענע צֶדֶק, וואָס קוּמט פּוּן דער תּוֹרה [ויקרא יח,ה;
רומ' י,ג], נייערט די, וואָס קוּמט דורך אֱמוּנה אין רֶבּי מלך

המָשיחַ, די צֶדֶק וואָס קומט פון ה' דורך אֱמונה
[בראשית טו,ו], כּדי איך זאָל אים קענען, און די מאַכט פון זיין
תּחַית-המֵתים, און האָבן התּקשרות אין זיינע יסורים, בּעת איך
וועל ווערן ענלעך אין געשטאַלט צו זיין מָוֶת, אויב איך וועל
אֲפשר קענען דערגרייכן צו תּחַית-המֵתים.
נישט וואָס איך האָב שוין דערגרייכט, אָדער בּין שוין געמאַכט
געוואָרן שלֵמותדיק; איך יאָג אָבער נאָך, אֲפשר וועל איך
דערגרייכן דאָס, צוליב וואָס איך בּין אויך דערגרייכט געוואָרן
פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אַחים במשיח, איך רעכן מיך
נאָך נישט, אַז איך האָב שוין דערגרייכט; איין זאָך אָבער טו
איך: איך פאַרגעס דאָס, וואָס איז הינטן, און טו אויסשטרעקן
נאָך דעם, וואָס איז פאָרויס, און יאָג זיך ווייטער צום ציל נאָך
דעם שׂכַר פון דער הויכער באַרופונג פון ה' אין רֶבּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. לאָמיר דעריבּער, וויפל פון אונדז סע זענען
שלֵמותדיק, זיין אַזוי געניגט. און אויב איר זענט אין עפּעס
אַנדערש געניגט, וועט אייך אויך דער אויבּערשטער דאָס
דאָזיקע אַנטפּלעקן. נייערט, צו דעם, וואָס מיר האָבן
דערגרייכט, לויט דעם זעלבּן כּלַל לאָמיר
לעבּן. אַחים במשיח, טוט מיר נאָך אין איינעם, און באַמערקט
די, וואָס לעבּן אַזוי, ווי איר האָט אונדז פאַר אַ
בּיישפּיל. וואָרים אַ סַך, פון וועמען איך האָב אייך אָפט
געזאָגט, און זאָג אייך איצט אויך מיט טרערן, לעבּן ווי די
שׂונאים פון דעם בּוים פון רֶבּי מלך המָשיחַ. זייער סוֹף איז
פאַרדאַרבּונג, זייער ג-ט איז דער בּויך, זייער כָּבוד איז אין זייער
שאַנד, און זיי דענקען נאָר וועגן ערדישע זאַכן. וואָרים אונדזער
בּירגערשאַפט איז אין שָׁמַיִם, פון וואַנען מיר וואַרטן אויך אויף
דעם גּוֹאֵל, הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע, וואָס וועט איבּערַאַנדערשן דעם גוף פון אונדזער

שִׂיפלות, כּדי ער זאָל זיין גלייך צוּ דעם גוּף פּון זיין כָּבוד, לויט דער ווירקוּנג, מיט וועלכער ער איז בִּיכוֹלת אַלצדינג אוּנטערטעניק צוּ מאַכן צוּ זיך.

ד בּכֵּן, מיינע טײַער אוּן געגאָרטע אַחִים במשיח, מיין שִׂמְחָה אוּן עֲטָרַת, אָט אַזוי זאָלט איר שטיין פעסט אין הָאָדוֹן, מיינע באַליבּסע. איך בּין מַזהיר עוואָדיאַן, אוּן איך בּין מַזהיר סוּנטיכען, צוּ זיין פּוּן דער זעלבּער מַחשָׁבה אין הָאָדוֹן. כֵּן, איך בּעט אויך דיך, אֶמֶתער מיטאַרבּעטער, צוּ העלפן די דאָזיקע נָשים, וואָרים זיי האָבּן זיך געמִיט מיט מיר אין דער בּשׂוֹרת הגאוּלָה, אויך מיט קלעמענסן, אוּן די איבּעריקע פּוּן מיינע מיטאַרבּעטער, וועמעס נעמען זענען אין דעם סֵפר-החיים. פרייט אייך אַלעמאָל אין הָאָדוֹן; אוּן נאָכאַמאָל זאָג איך ׃ פרייט אייך. זאָל אייער בּאַשיידנקייט בּאַקענט זיין אַלע בְּנֵי אָדָם. הָאָדוֹן איז נאָענט. זייט נישט בּאַזאָרגט [לֵב רֹגֶז] אין קיין שוּם זאָך, נייערט אין אַלצדינג זאָלט איר דורך תִּפִלה, אוּן תַּחנוּנים, אינאיינעם מיט דאַנקלויבּ, בּאַקענט מאַכן אייערע בַּקָשׁות פאַר ה׳. אוּן דער שָׁלום פּוּן ה׳, וואָס שטייגט איבּער יעדן שֵׂכל, זאָל באַוואַכן אייערע לְבָבוֹת אוּן אייערע מַחשָׁבות אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. צוּם סוֹף, אַחִים במשיח, אַלצדינג, וואָס איז אֱמת, אַלצדינג, וואָס איז נִכבָּד, אַלצדינג, וואָס איז יָשָׁר, אַלצדינג, וואָס איז טָהוֹר, אַלצדינג, וואָס איז נָעִים [משלי ג, יז], אַלצדינג, וואָס האָט אַ שֵׁם טוב, אויבּ ס׳איז פאַראַן עפּעס אַ גוּטע מִידה, אוּן אויבּ ס׳איז פאַראַן עפּעס לויבּווערדיק, טראַכט פּוּנוועגן די דאָזיקע זאַכן. דאָס, וואָס איר האָט געלערנט, אוּן אָנגענומען, אוּן געהערט אוּן געזען אין מיר, זאָלט איר טאָן; אוּן דער אלוקים פּוּן שָׁלום וועט זיין מיט אייך. איך האָבּ מיך אויך זייער געפרייט אין הָאָדוֹן, וואָס סוֹף-כָּל-סוֹף האָט איר איצט אויפגעלעבּט אייער זאָרג פּוּנוועגן מיר; איר האָט טאַקע

געזאָרגט פאַר מיר, נאָר אייך האָט געפעלט אַ
געלעגנהייט. נישט מַחמת איך רעד בנוֹגֵע נויט-בּאַדערפטיקייט;
וואָרים איך האָבּ געלערנט צוּ זיין צופרידן אין דעם שטאַנד אין
וועלכן איך בּין. איך פאַרשטיי ווי צוּ זיין דערנידעריקט, אוּן
פאַרשטיי אויך וויאַזוי צוּ האָבּן שֶׁפע; אין יעדער זאַך אוּן אין
אַלצדינג האָבּ איך געלערנט דעם סוֹד סיי צוּ זיין זאָט אוּן סיי צוּ
זיין הונגעריק, סיי צוּ האָבּן שֶׁפע אוּן סיי צוּ זיין
נויט-בּאַדערפטיק. איך קען טאָן אַלצדינג אין אים, וואָס טוּט
מיך שטאַרקן. דאָך האָט איר אַשְׁרֵי געטאָן, וואָס איר האָט
טיילגענומען אין מיינע ליידן. אוּן איר אַליין ווייסט אויך, איר
פיליפער, אַז אין אָנהייבּ פוּן דער בּשׂורת הגאוּלָה, בּעת איך בּין
אַרויסגעגאַנגען פוּן מאַקעדאָניע, האָט קיין שוּם הברית החדשה
קהִילה נישט געהאַט קיין חֵלֶק מיט מיר אין דעם ענין פוּן מַשָׂא
וּמַתָּן, נייערט נאָר איר אַליין; וואָרים אַפילו אין טעסאַלאָניקע
האָט איר געשיקט איינמאָל אוּן ווידער אַמאָל פאַר מיינע
בּאַדערפענישן. נישט, ווייל איך בּין אויסן די מַתָּנה, נייערט איך
זוּך די פרוכט, וואָס זאָל זיך מערן אויף אייער חֶשבּון. איך האָבּ
אָבּער אַלצדינג, אוּן איבּערגענוג; איך בּין זאָט, ווייל איך האָבּ
באַקומען פוּן עפאַפראָדיטוּסן די זאַכן פוּן אייך, אַ רֵיחַ נִיחוֹחַ - אַ
בּאַווילקטער קָרבּן, וואָס איז וואוילגעפעלן פאַר ה'. אוּן מיין
אלוקים וועט ממַלא זיין יעדע בּאַדערפעניש אייערע לויט זיין
עַשְׁירות אין חערלעכקייט אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע.
אוּן צוּ ה' אלוקינו אבינו זאָל זיין דער כָּבוד לעוֹלם וָעֶד.אָמֵן.
דרשו בשלום כָּל קדוֹשִׁים אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. די
אַחִים במשיח, וואָס זענען מיט מיר, גריסן אייך. כָּל קדוֹשִׁים
גריסן אייך, בִּפרַט די, וואָס זענען פוּן דעם קייסערס הויזגעזינד.
דער חֶסֶד פוּן הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט
אייער גייסט.

קול'

א פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], אַ שליח פון ייִשו מלך המָשיחַ

יהושע/ישוע דורך דעם רָצון פון ה', און טִימוֹתִיאוס, אונדזער אָח במשיח, צו די קדוֹשִׁים און געטרייַע אַחִים במשיח אין רבי מֶלך המָשיחַ, וואָס זענען אין קוֹלוֹסָה. חֶסֶד צו אייך און שָׁלום פון ה', אלוקים אבינו. זאַגן מיר בּרוך ה' צו אֲבִי אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און זענען תָּמיד מִתפַּלֵל פאַר אייך, ווייל מיר האָבן געהערט פון אייער אֱמונה אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און פון דער אַהֲבָה, וואָס איר האָט צו כָּל קדוֹשִׁים, צוליב דער תִּקְוָה וואָס ליגט בּאַהאַלטן פאַר אייך אין שָׁמַיִם, און פון וואָס איר האָט פריער געהערט אין דעם אֱמֶת דָּבָר פון דער בשׂורת הגאולָה, וואָס איז געקומען צו אייך, אַזוַיווי זי פרוכפּערט זיך און מערט זיך אין דער גאַנצער עוֹלם הַזֶּה, ווי אויך בּיי אייך, זינט דעם יוֹם, וואָס איר האָט געהערט און דערקענט דעם חֶסֶד פון ה' אין אֱמת. אַזוַיווי איר האָט געלערנט פון עפאַפראַסן, אונדזער באַליבטן מיטאַרבּעטער, וואָס איז אַ געטרייער כְּלִי קֹדֶשׁ פון רבי מֶלך המָשיחַ פון אייַערטוועגן, און וואָס האָט אונדז אויך מוֹדִיע געווען אייער אַהֲבָה אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. צוליב דער דאָזיקער סִיבּה הערן אויך מיר, זינט דעם יוֹם, וואָס מיר האָבן דאָס געהערט, נישט אויף מִתפַּלֵל צו זיין, בּעטנדיק פאַר אייך, אַז איר זאָלט ווערן פול מיט דעם וויסן פון זיין רָצון אין יעדער גייַסטיקער חָכמה און בִּינָה, צו לעבּן ווי עס איז רָאוּי פאַר הָאָדוֹן, לויט זיין יעדן באַגער, און צו זיין פרוכטבּאַר אין יעדן מַעֲשֶׂה טוֹב, און וואַקסן בְּדַעַת פון ה'; געשטאַרקט מיט יעדער קראַפט, לויט דער מאַכט פון זיין כָּבוד, מיט שִׂמְחָה צו יעדער אויסדוֹיער און סבלָנוּת, און זאג ברוך ה' צו הָאָב אלוקים,

וואָס האָט אונדז מזַכּה געווען צו זיין טיילנעמער אין דעם אַרבּטייל פון די קדוֹשִׁים אין אוֹר; וואָס האָט אונדז מציל געווען פון דער מאַכט פון חֹשֶׁךְ, און האָט אונדז אַריבּערגעפירט אין דעם מַלכות פון דעם זון פון זיין אַהֲבָה [דער זון פון דער אויבּערשטער], אין וועמען מיר האָבּן די ישועה, די פאַרגעבּונג פון אונדזערע עבירות. ער איז דאָס אָפּבּילד פון ה', וועמעס פּנים מע קען נישט זען, דער בּכוֹר פון דער גאנצער בּאַשאַפונג. וואָרים אין אים איז אַלצדינג בּאַשאַפן געוואָרן, אין שָׁמַיִם און אויף דער ערד, זאַכן וואָס מע זעט, און זאַכן וואָס מע זעט נישט, סיי טראָנען, אָדער מֶמשָׁלות, סיי שָׂרָות, אָדער מלוכות; אַלצדינג איז בּאַשאַפן געוואָרן דורך אים און פאַר אים. און ער איז פריער פון אַלצדינג, און אין אים באַשטייט אַלצדינג [משלי ח כב-לא]. און ער איז דער ראש פון דעם לייַב, די הברית החדשה קהִילה; ער איז דער אָנהייבּ, דער בּכור פון די טויטע, כּדי ער זאָל אין אַלצדינג זיין דער ערשטער. וואָרים עס איז געווען דער רָצון פון ה', אַז אין אים זאָל וואוינען די גאַנצע פולקייט, און דורך אים איבּערצוּבּעטן אַלצדינג מיט זיך, בּעת ער האָט געמאַכט שָׁלום דורך דעם דָּם פון זיין בּוים; דורך אים, זאָג איך, סיי דאָס, וואָס איז אויף דער ערד, סיי דאָס, וואָס איז אין שָׁמַיִם.

און אייך, וואָס איר זענט אַמאָל געווען פאַרפרעמדט, און אין אייער מַחשָׁבה שׂונאים אין אייערע בּייזע מַעשׂים, האָט ער אַצינד איבּערגעבּעטן אין דעם גוף פון זיין פלייש דורך דעם מָוֶת, כּדי אייך פירצושטעלן פאַר אים קדֶּש און אַן אַ מום און אַן אַ פלעק; אויבּ איר וועט נאָר פאַרבּלייבּן אין דער אֱמונה, געגרונטפעסטיקט און שטאַנדהאַפטיק, און וועט נישט אָפּגערוקט ווערן פון דער תִּקְוָה פון דער בּשׂורת הגאולָה, וואָס איר האָט געהערט, און וואָס איז געדרשענט געוואָרן אין גאַנצן

בַּאַשאַף אונטערן שָׁמַיִם, פון וואָס איך, פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], בין געוואָרן אַ כלי קֹדש. אַצינד פריי איך מיך אין מיינע ליידן פון אייַערטוועגן, אוּן בין מַמלא, וואָס ס'איז געמינערט אין די יסורים, די חבלי המשיח, אין מיין פלייש פון זיין ליַבּס-וועגן, וואָס איז די ברית החדשה קהילה, פון וועלכער איך בין געמאַכט געוואָרן פאַר אַ כלי קֹדש, לויט דער אויסטיילונג פון ה', וואָס איז מיר געגעבן געוואָרן פון אייַערטוועגן, כּדי מַמלא צו זיין דאָס דָּבָר פון
ה', דעם סוֹד, וואָס איז געווען פאַרהוילן פון צייטן אוּן דוֹרות; אַצינד אָבּער איז ער אַנטפּלעקט געוואָרן פאַר זיינע קדוֹשִׁים, פאַר וועמען ה' איז וואויל‌געפעלן באַקענט צו מאַכן וואָס ס'איז די עַשִׁירות פון דער כבוד פון דעם דאָזיקן סוֹד צווישן די אומות-הָעוֹלם, וואָס איז מָשיחַ אין אייך, די תִּקְוָה פון כבוד. אים מאַכן מיר באַקאַנט, אוּן וואָרנען יעדן מענטשן אוּן לערנען יעדן מענטשן אין יעדער חָכמה, כּדי מיר זאָלן פירשטעלן יעדן מענטשן גאַנץ אין רֶבּי מלך המָשיחַ. צו דעם מִי איך מיך אויך, לויט זיין ענערגיע, וואָס ווירקט דינאַמיש אין מיר.

ב וואָרים איך וואָלט וועלן, אַז איר זאָלט וויסן, וואס א גרוסער מִלְחָמָה איך האב פאר אייך, אוּן פאַר די אין לאַאָדיקיע, אוּן פאַר אַלע, וואָס האָבּן מיין פָּנים נישט געזען, כּדי זייערע לְבָבוֹת זאָלן זיין געטרייסט, צוזויפגעהעפט אין אַהֲבָה, אוּן צו דער גאַנצער עַשִׁירות פון דער פולער פאַרזיכערונג פון בִּינָה, כּדי זיי זאָלן פאַרשטיין דעם סוֹד פון ה', אוּן פון מָשיחַ, אין וועמען סע זענען פאַרבאָרגן אַלע אוֹצרות פון חָכמה אוּן וויסן. דאָס זאָג איך, כּדי קיינער זאָל אייך נישט נאַרן מיט גלאַטע רייד. וואָרים, הַגַם איך בין אָפּוועזנד אין דעם לֵיַבּ, דאָך בין איך מיט אייך אין דעם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, אוּן פריי מיך צו זען דעם סֵדר פון אייער לעבּן,

אוּן דִי שטאַנדהאַפטיקייט פוּן אייער אֱמוּנה אין מָשיחַן.
דעריבּער, אַזוֹיווי איר האָט מקַבּל געווען רֶבִּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע, הָאָדוֹן, אַזוי לעבּט אין אים, אײַנגעוואָרצלט אוּן
אויפגעבּויט אין אים, אוּן באַפעסטיקט אין דער אֱמוּנה, אַזוֹיווי
איר זענט געלערנט געוואָרן, פוּל מיט הוֹדָיָה. שׂימוּ לב, אַז
קיינער זאָל פוּן אייך נישט מאַכן קיין זאַקרויבּ דוּרך פילאָזאָפּיע
אוּן פוּסטן באַטרוג, לויט דער מסוֹרה פוּן מענטשן, לויט די
יסוּדות פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן נישט לויט רֶבִּי מלך המָשיחַן.
וואָרים אין אים וואוינט די גאַנצע פוּלקייט פוּן דער לײַבלעכער
ג-טהייט, אוּן אין אים זענט איר דערפילט. ער איז דער הויפּט
פוּן יעדער מֶמשָלה אוּן מאַכט; אין וועמען אויך איר זייט
געמַלט געוואָרן מיט אַ מִילה, וואָס איז געטאָן געוואָרן נישט
מיט הענט, דוּרך דעם אויסטאָן פוּן דעם בָּשָׂר פוּן פלייש אין
דער מִילה פוּן מָשיחַן, בּעת איר זענט מיט אים באַגראָבּן
געוואָרן אין דער מקוה טבִּילה, אין וועלכער איר זענט אויך מיט
אים אויפגעשטאַנען דוּרך אֱמוּנה אין דער כּוח פוּן ה', וואָס האָט
אים מחַיֶּה-מֵתים געווען. אוּן אייך, וואָס זענט געווען מָוֵת דוּרך
אייערע אַבֵּירות אוּן דער אַרלה פוּן אייער פלייש, אייך האָט ער
לעבּעדיק געמאַכט אינאיינעם מיט אים בּעת ער האָט אונדז
מוֹחל געווען אַלע אונדזערע עֲבֵירות, מיט דעם אויסמעקן דעם
שטַר, וואָס איז געשריבּן געוואָרן אין חוקים, וואָס זענען קעגן
אונדז, וואָס זענען דער הֵיפּוך צוּ אונדז; אוּן ער האָט דאָס
באַזייַטיקט פוּן דעם דֶּרֶךְ אוּן אים צוגענאָגלט צוּ דעם
בּוים. ער האָט אויסגעטאָן די שָׂרים אוּן די געוועלטיקער,
אוּן האָט זיי אַרויסגעשטעלט אָפן צוּ שאַנד, בּעת ער האָט זיי
מנַצֵּחַ געווען אין אים. דעריבּער זאָל אייך קיינער נישט מִשפּטן
וועגן עסן אָדער טרינקען, אָדער אין שייַכות פוּן אַ יום-טוֹב,
אָדער אַ ראָש-חוֹדש, אָדער אַ שַׁבּת; וואָס זענען אַ שאָטן פוּן די

זאַכן, וואָס וועלן קומען; דער עֶצֶם אָבער איז רֶבִּי מלך המָשיחַ.
לאָז קיינער אייך נישט באַרויבן פון אייער שׂכַר דורך אַ
פריַווילעגיער הַכנָעה און דער דינונג פון מַלאָכים, און באַשטייט
אויף די זאַכן, וואָס ער האָט געזען, און איז גַאווָהדיק
אָנגעבלאָזן דורך זיין גַשמִיותדיקן שֵׂכל, און האַלט זיך נישט אָן
אין דעם קאָפּ, פון וועמען דער גאַנצער גוף, וואָס ווערט געהערט
און צוזאַמען-געהעפט דורך די קנעכלען און בענדער, וואַקסט
מיט דעם וואוקס פון ה'. אויב איר זענט מיט רֶבִּי מלך המָשיחַן
אָפּגעשטאָרבן פון די יסוֹדות פון דער עוֹלם הַזֶּה, פאַרוואָס טוט
איר אייך אונטערטעניק מאַכן, גלייך ווי איר וואָלט געלעבט אין
דער עוֹלם הַזֶּה, צוּ הוּקים: מע טאָר נישט אָנרירן, נישט
פאַרזוכן, נישט אָנטאָפּן, [אַלץ אַזוינע זאַכן, וואָס ווערן
פאַרלענדט מיט דעם באַנוצן], לויט די געבאָטן און לערנונגען
פון בני אדם? כֵּן, די דאָזיקע זאַכן האָבן אַן אויסזען פון חָכמה
אין וויליקער עַבוֹדה, אין הַכנָעה, און שטרענגקייט צוּ דעם לייב
אָבער זיי ברענגען נישט קיין שום נוּצן, אַחוץ נאָר די
באַפרידיקונג פון דעם פלייש [רומ' ז, יח].

ג דעריבער, אויב איר זענט אויפגעשטאַנען אינאיינעם מיט רֶבִּי
מלך המָשיחַ, זוכט דאָס, וואָס איז אויבן, וואוּ מָשיחַ זיצט בייַ
דער רעכטער האַנט פון ה'. טראַכט וועגן דעם, וואָס איז אויבן,
אוּן נישט וועגן דעם, וואָס איז אויף דער ערד. וואָרים איר זענט
געשטאָרבן, און אייער לעבן איז פאַרבאָרגן מיט מָשיחַ אין ה'.
בעת מָשיחַ, וואָס איז אייער לעבן, וועט אַנטפלעקט ווערן,
דעמאָלט וועט איר מיט אים אויך אַנטפלעקט ווערן אין כבוד.
טייט דעריבער אייערע חוטאים נטיות, וואָס זענען אויף דער
ערד: זנוּת, טומאה, תאווה, בייזע גלוסטונג, און גייציקייט, וואָס
איז אַבוֹדה-זָרה; איבער דעם קומט דער גרימצאָרן פון ה' אויף
די יְלָדים פון ווידערשפעניקייט. אין יענע זאַכן זענט איר אויך

אַמאָל געוואַנדלט, בעת איר האָט געלעבט אין
זיי. אַצינד אָבער זאָלט איר פון זיך אָפּטאָן אָט-דאָס אַלץ ׃
כַּעס, גרימצאָרן, רָעָה, לעסטערונג, נִיבול-פֶּה פון אייער
מויל. זאָגט נישט קיין שקר איינער דעם אַנדערן, נאָכדעם ווי
איר האָט אויסגעטאָן דעם אַלטן מענטשן [יוח' ג, ג] מיט זיינע
מַעשׂים, און האָט אָנגעטאָן דעם נייעם מענטשן [גלט' ב, כ],
וואָס ווערט באַנייט מיט דערקענטעניש לויט דעם אָפּבילד פון
דעם, וואָס האָט אים באַשאַפן, וואו סע איז מער נישט פאַראַן
קיין גוי און יִד, מִילה און אָרלה, פרעמדער, סקיטיער, עֶבֶד,
פרייער, נייערט מָשיחַ איז אַלץ, און אין אַלץ.
טוט דעריבער אָן, ווי ה'ס אויסדערוויילטע, קדוֹשִׁים און טיַיער,
אַ לֵב פון רַחמָנות, גוטהאַרציקייט, ענווות, פרידלעכקייט,
סבלנות; פאַרטראָגט איינער דעם אַנדערן, און זייט מוֹחל
איינער דעם אַנדערן, אויב איינער האָט זיך אויף וואָס צו
באַקלאָגן קעגן עמיצן; אַזוֹיווי הָאָדוֹן האָט אייך מוֹחל געווען,
אַזוי זאָלט איר אויך טון. און איבער אַלץ טוט אָן אַהֲבָה, וואָס
איז די פאַרבינדונג פון שלֵימות. און זאָל דער שָׁלום פון מָשיחַן
געוועלטיקן אין אייערע לְבָבוֹת, צוליב וואָס איר זענט אויך
באַרופן אין איין לַיִב, און זייט
דאַנקבאַר. זאָל דאָס דָּבָר פון רבי מֶלך המָשיחַ אין אייך
וואוינען בשֶׂפע ׃ אין יעדער חָכמה לערנט און וואָרענט איינער
דעם אַנדערן מיט תְּהִילות, און תִּשבָּחות, און גַייסטיקע נגונים,
און זינגט צו ה' מיט דאַנקבאַרקייט אין אייערע לְבָבוֹת. און
וואָס נאָר איר טוט, אין דָּבָר, אָדער אין מַעֲשֶׂה, טוט אַלץ אין
דעם נאָמען פון הָאָדוֹן יהושע/ישוע, און גאָגט ברוך ה' דורך אים
צו אלוקים אבינו. נָשים, זייט אונטערטעניק אייערע מענטשן, ווי
עס איז רָאוי אין הָאָדוֹן. מענער, האָט ליב אייערע נָשים, און
זייט נישט פאַרביטערט קעגן זיי. יְלָדים, פאָלגט אייערע הוֹרים

אין אַלצדינג, וואָרים דאָס איז וואוילגעפעלן אין
הָאָדוֹן. אבות, דערצערנט נישט אייערע יְלָדים, כּדי זיי זאָלן
נישט פאַרלירן דעם מוט. עבדים, פאָלגט אין אַלצדינג די, וואָס
זענען אייערע האַרן לויט דעם פלייש, נישט מיט אויגן-דינסט,
מענטשן געפעלן צו ווערן, נייערט מיט דער אויפריכטיקייט פון
לבָבוֹת, מיט יראת כבוד. און וואָס נאָר איר טוט, זאָלט איר
טאָן מיט לֵב, ווי פאַר ה', און נישט פאַר בני אדם; ווייל איר
וויסט, אַז פון ה' וועט איר באַקומען אייער פאַרגעלטונג פון
דער ירושה; איר דינט הָאָדוֹן רבי מֶלך
המָשיחַ. וואָרים דער, וואָס טוט אומרעכט, וועט צוריק
פאַרגאָלטן ווערן פאַר דעם אומרעכט, וואָס ער האָט געטאָן;
און דאָרטן איז נישטאָ קיין נוֹשֹׂא-פָּנים זיין.

ד האַרן, גיט אייערע עבדים דאָס, וואָס סע איז רעכט אוּן
גלייך, ווייל איר ווייסט, אַז אויך איר האָט אַ מָרָא אין
שָמַיִם. האַלט תָּמיד אי איין מִתפַּלֵל זיין, אוּן וואַכט דערין מיט
דאַנקלויבּ; זייט מִתפַּלֵל צוגלייך אויך פאַר אונדז, אַז ה' זאָל
עפענען פאַר אונדז אַ שַעַר פאַר דעם דָּבָר, צו דרשענען דעם סוֹד
פון רֶבִּי מלך המָשיחַ, צוליבּ וואָס איך בין אין שָרְשָרוֹת, כּדי איך
זאָל עס אַנטפּלעקן, ווי איך באַדאַרף צו רעדן. פּירט זיך אין
חָכמה קעגן די, וואָס זענען אין דרויסן, אוּן לייזט אויס די צייט.
זאָלן אייערע רייד זיין תָּמיד מיט חֵן, געווירצט מיט זאָלץ, כּדי
איר זאָלט פאַרשטיין וויאַזוי איר דאַרפט ענטפערן יעדן איינעם.
ווי סע האַלט מיט מיר, וועט אייך מוֹדיע זיין טיכיקוס, דער
באַליבּטער אָח אוּן געטרייער דינער אוּן מיטקנעכט אין הָאָדוֹן.
אים האָבּ איך צו אייך געשיקט צוליבּ דעם דאָזיקן צוועק טאַקע,
כּדי איר זאָלט וויסן אונדזער צושטאַנד, אוּן כּדי ער זאָל
טרייסטן אייערע
לְבָבוֹת, אינאיינעם מיט אָנעסימוסן, דעם געטרייען אוּן

בַּאַליבטן אָח, וואָס איז איינער פון אייך. זיי וועלן אייך מוֹדיע זיין פונוועגן אַלצדינג, וואָס דאָ איז געשען. אֲרִיסְטַרְכוֹס, מיין מיט-געפאַנגענער, דרשו בשלום צו אייך, און מַרְקוֹס, דאָס געשוועסטער-קינד פון בַּר-נַבָּאן [וועגן וועמען איר האָט באַקומען באַפעלן; אויב ער וועט קומען צו אייך, זאָלט איר אים אויפנעמען], און יהושע, וואָס ווערט אָנגערופן יוסטוס, די דאָזיקע זענען די איינציקע פון די געמַלטע, וואָס זענען מיינע מיטאַרבעטער פאַר דעם מַלכות ה', און וואָס זענען געווען אַ טרייסט פאַר מיר. עפאַפראַס, וואָס איז איינער פון אייך, אַ עֶבֶד פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דרשו בשלום צו אייך; ער איז אין מִלְחָמָה פאַר אייך תָּמיד אין זיינע תִּפילות, אַז איר זאָלט שטיין גאַנץ און פאַרזיכערט אין דעם פולן רָצון פון ה'. וואָרים איך זאָג עֵדות אויף אים, אַז ער גיט זיך אַ סַך מִי פאַר אייך, און פאַר די אין לאַאָדיקיע, און פאַר די אין היערַאפאָליס. לוקַס, דער באַליבטער רופֿא, און דִּימַס, זאָגן דרשו בשלום צו אייך. דרשו בשלום די אַחִים במשיח וואָס זענען אין לאַאָדיקיע, און נימפאַס, און דער הברית החדשה קהִילה, וואָס איז אין איר בַּיִת. און נאָכדעם ווי דער דאָזיקער בריוו וועט געלייענט ווערן צווישן אייך, זעט, אַז ער זאָל אויך געלייענט ווערן אין דער הברית החדשה קהִילה פון די לאַאָדיקיער; און אַז איר זאָלט אויך לייענען דעם בריוו פון לאַאָדיקיע. און זאָגט אַרכיפּוסן: שִׂימוּ לב! אויף דעם עבודת קֹדֶש, וואָס דו האָסט מקַבל געווען אין הָאָדוֹן, און אַז דו זאָלסט אים דערפילן. דער גרוס פון מיר, פאָולוס [ר' שָׁאוּל], מיט מיין אייגענער האַנט, געדענקט מיינע שָׁרְשָׁרוֹת. חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך

.

תסל"א

א פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], אוּן סילוואַנוס, אוּן טִימוֹתֵיאוֹס, צוּ דער בּרית החדשה קהִילה פוּן די טעסאַלאָניקער אין ה' אלוקים
הָאָב אוּן הָאדוֹן ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע; חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום. מיר זאגן ברוך ה' תָּמיד פאַר אייך אַלע, בּעת מיר זייען דאַוונען אוּן דערמאָנען אייך אין אוּנדזערע תִּפִּילות; אוּן אָן
אויפהער זאַגן מיר ברוך ה' פאַר אבינו; דערמאנען מיר אייער ווערק פוּן אֱמוּנה, אוּן מִי פוּן אַהֲבָה, אוּן סבלנות פוּן האָפענונג
אין אֲדוֹנֵנוּ ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. וואָרים מיר ווייסן, אַחִים במשיח בּאַליבּט פוּן ה', אייער
אוֹסדערווייֶלטקייט, וויאַזוי אוּנדזערע בּשׂוֹרת הגאוּלָה איז צוּ אייך געקוּמען נישט נאָר אין דָּבָר אַליין, נייערט אויך אין גבוּרה
אוּן אין דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן אין אַ סַך זיכערקייט; אַזוֹיווי איר ווייסט וואָסערע מִין מענטשן מיר האָבּן זיך אַרויסגעוויזן קעגן
אייך פוּן אייַערטוועגן. אוּן איר זענט געוואָרן נאָכמאַכער פוּן אוּנדז אוּן פוּן הָאדוֹן, בּעת איר האָט מקַבּל געוען דאָס דָּבָר אין
אַ סַך עִינויים מיט שִׂמְחָה פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אַזוי, אַז איר זענט געוואָרן אַ בּיישפּיל פאַר אַלע, וואָס גלויבּן אין
מאַקעדאָניע אוּן אין אַכאַיאַ. וואָרים פוּן אייך איז געהערט געוואָרן דאָס דָּבָר ה', נישט נאָר אין מאַקעראָניע אוּן אַכאַיאַ,
נייערט אין איטלעכן אָרט איז אַרויסגעגאַנגען אייער אֱמוּנה אין ה', אַזוי, אַז מיר האָבּן נישט נייטיק עפּעס דערפוּן צוּ
רעדן. וואָרים זיי אַליין דערציילן וועגן אוּנדז, וואָסער מִין אַריינגאַנג מיר האָבּן געהאַט בּיי אייך, אוּן וויאַזוי איר האָט אייך
אַוועקגעקערט בּתְשוּבָה פוּן אֱלִילִים צוּ ה', צוּ דינען דעם לעבּעדיקן אוּן אמתן אלוקים, אוּן צוּ וואַרטן אויף זיין זוּן פוּן
שָׁמַיִם, דער זוּן פוּן דער אויבּערשטער, וועמען ער האָט מחַיֵּה-מֵתים געוען, אויף יהושע/ישוע, וואָס איז אוּנדז ראַטעוועט

פּון דעם גרימצאָרן, וואָס וועט קומען.

ב וואָרים איר אַליין ווייסט, אַחִים במשיח, אַז אונדזער בּאַזוּך בּיי אייך איז נישט געווען אומזיסט; הֶיוֹת אָבּער מיר האָבּן פריער געליטן און זענען פאַרשעמט געוואָרן אין פיליפּיי, ווי איר ווייסט, האָבּן מיר זיך געשטאַרקט אין אלוקינו אייך צוּ דרשנען די בּשׂורת הגאוּלָה פּון ה' אין אַ סַך צָרָרים. וואָרים אונדזער קוֹל-קורא קומט נישט פּון טָעות, נישט פּון טומאה, אויך נישט אין רַמָאות, נייערט אַזוֹיווי מיר זענען געפּונען געוואָרן בּאַגלויבּט פּון ה' צוּ זיין אָנפּאַרטרויט מיט דער בּשׂורת הגאוּלָה, אַזוי רעדן מיר; נישט ווי געפעלן צוּ ווערן מענטשן, נייערט ה', וואָס פּרוּאווט אונדזערע לְבָבוֹת. וואָרים מיר האָבּן קיינמאָל נישט גענוצט צביעות-רייד, ווי איר ווייסט, אויך נישט קיין אויסרעד פּון קאַרגשאַפּט [ה' איז אַן עֵדות]; אויך האָבּן מיר נישט געזוכט קיין כָּבוד פּון מענטשן, נישט פּון אייך אוּן נישט פּון אַנדערע, הַגַם מיר האָבּן געקענט פּאָדערן אָנגעזעענקייט ווי שלִיחים פּון רבי מֶלך המָשיחַ. נייערט מיר זענען געווען צאַרט צווישן אייך, פּונקט ווי אַ זייגערין נערט אירע אייגענע יְלָדים; אַזוי האָט עס אונדז געצויגן צוּ אייך, אוּן מיר זענען גרייט געווען צוּ טיילן זיך מיט אייך, נישט נאָר די בּשׂורת הגאוּלָה פּון ה', נייערט אויך אונדזער אייגן לעבּן, מַחמת איר זענט אונדז געוואָרן זייער טייער. וואָרים איר געדענקט, אַחִים במשיח, אונדזער מִי אוּן אָנשטרענגונג; יוֹמָם וָלַיְלָה האָבּן מיר געאַרבּעט, כּדי מיר זאָלן קיינעם פּון אייך נישט פאַלן צוּ לאַסט, אוּן האָבּן פאַר אייך געדַרשנט די בּשׂורת הגאוּלָה פּון ה'. איר זענט אֵדות, אוּן אויך ה', ווי בְּקוֹדֶש אוּן בְּצֶדֶק אוּן בְּתָמִים מיר האָבּן זיך פאַרהאַלטן לגבּי אייך, וואָס גלויבּן; וויי איר ווייסט וויאַזוי מיר האָבּן אייך מַזהיר געווען, אוּן אייך דערמאָוטיקט, ווי אַן אָב זיינע אייגענע יְלָדים, אוּן האָבּן עֵדות געזאָגט, אַז איר

זאָלט גיין וועלדיק פאַר ה', וואָס באַרופט אייך צו זיין מַלכות
אוּן כבוד. אוּן צוליבּ דעם זאגן מיר תָּמיד ברוך ה', וואָס בּעת
איר האָט דערהאַלטן דאָס דָּבָר ה', וואָס איר האָט געהערט פוּן
אוּנדז, האָט איר עס מקַבּל געווען, נישט ווי דאָס דָּבָר פוּן
מענטשן, נייערט ווי עס איז אין דעראֱמֶתן, דאָס דָּבָר ה',
וועלכער ווירקט אויך אין אייך, וואָס
געלויבּן. וואָרים איר, אַחִים במשיח, זענט געוואָרן
נאָכמאַכערס פוּן די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פוּן ה' אין רֶבּי מלך
המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס זענען אין יהוּדה, וואָרים איר האָט
דאָס זעלבּע גליטן פוּן אייערע אייגענע לאַנדסלייט, ווי זיי פוּן
די יִידן, וואָס האָבּן געהַרגעט סיי הָאָדוֹן יהושע/ישוע אוּן די
נבִיאים, אוּן האָבּן אוּנדז אַרויסגעטריבּן, אוּן טוען נישט
וואוילגעפעלן ה', אוּן זענען דערווידער אַלע מענטשן, ווייל זיי
פאַרווערן אוּנדז צוּ רעדן צוּ די עֲמָמים, אַז זיי זאָלן גערַאטעוועט
ווערן, כּדי תָּמיד ממַלא צוּ זיין זייערע עבירות; אָבּער דער
גרימצאָרן האָט זיי שוֹין דערגרייכט ה' אין גאַנצן.
מיר אָבּער, אַחִים במשיח, נאָכדעם ווי מיר זענען אויף אַ שעה
באַרויבּט געוואָרן פוּן אייער פָּנים, אָבּער נישט אין לבָבוֹת,
האָבּן שטאַרק חֵשֶׁק געהאַט צוּ זען אייער פָּנים; דעריבּער
האָבּן מיר געוואָלט קוּמען צוּ אייך, טאַקע איך פּאָוּלוּס [ר'
שָׁאוּל], איינמאָל אוּן נאָכאַמאָל, אוּן דער שָׂטן האָט אוּנדז
געשערט. וואָרים וואָס איז אוּנדזער תִּקְוָה, אָדער שִׂמְחָה,
אָדער עֲטָרַת פוּן באַרימטקייט פאַר אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע בּיי זיין
קוּמען? צי זענט איר עס דען נישט? וואָרים איר זענט אוּנדזער
כָּבוד אוּן שִׂמְחָה.

ג דעריבּער, בּעת מיר האָבּן עס מער נישט געקענט דערטראָגן,
האָבּן מיר באַשלאָסן צוּ פאַרבלייבּן אַליין אין
אַתוּנָה, אוּן האָבּן געשיקט טִימוֹתִיאוֹס, אוּנדזער אָח במשיח

אוּן ה'ס מְשָׁרֵת אין דער בּשׂורת הגאוּלָה פּוּן רבי מֶלך המָשיחַ,
אייך צוּ שטאַרקן אוּן טרייסטן פּוּנוועגן אייער
אֱמוּנה, אַז קיינער זאָל זיך נישט וואַקלען איבּער די דאָזיקע
צָרות, וואָרים איר אַליין ווייסט, אַז צוּ דעם זענען מיר
בּאַשטימט געוואָרן. וואָרים בּעת מיר זענען געווען מיט אייך,
האָבּן מיר אייך פאָרויסגעזאָגט, אַז מיר וועלן ליידן צָרות, אַזוֹיווי
עס איז געשען, אוּן ווי איר וויסט עס. צוּליבּ דעם, בּעת איך
האָבּ עס שוֹין מער נישט געקענט דערטראָגן, האָבּ איך געשיקט
זיך צוּ דערוויסן פּוּנוועגן אייער אֱמוּנה, טאָמער האָט אייך דער
מנָסֶה דורך עפּעס געבּראַכט צוּ אַ נסָיון, אוּן אוּנדזער מִי איז
געווען אומזיסט. אָבּער אַצינד, בּעת טִימוֹתֵיאוֹס איז געקוּמען
פּוּן אייך צוּ אוּנדז, אוּן האָט אוּנדז געבּראַכט די גוּטע בּשׂורת פּוּן
אייער אֱמוּנה אוּן אַהֲבָה, אוּן אַז איר געדענקט אוּנדז
תָּמיד צוּם גוּטן, אוּן בּענקט אוּנדז צוּ זען, אַזוֹיווי מיר אויך
אייך, זענען מיר דערפאַר, אַחִים במשיח, איבּער אייך געטרייסט
געוואָרן אין אַלע אוּנדזערע צָרות אוּן נויט, דורך אייער אֱמוּנה;
וואָרים איצט לעבּן מיר, טאָמער איר שטייט פעסט אין הָאָדוֹן.
וואָרים וואָסער זאָג ברוך ה' קענען מיר אָפּגעבּן ה' פאַר אייך,
פאַר דער גאַנצער שִׂמְחָה, מיט וועלכער מיר פרייען זיך פּוּן
אײַערטוועגן פאַר אלוקינוּ? יומם ולַיְלָה בּעטן מיר זייער, אַז
מיר זאָלן זען אייער פָּנים, אוּן זאָלן דערגאַנצן דאָס, וואָס איז
געמינערט אין אייער אֱמוּנה.
אוּן זאָל אלוקינוּ אוּן אָב אַליין, אוּן אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע, פירן
אוּנדזער דֶּרֶךְ צוּ אייך. אוּן זאָל הָאָדוֹן אייך מאַכן וואַקסן אוּן
מערן זיך אין אַהֲבָה איינער צוּם אַנדערן, אוּן צוּ אַלע מענטשן,
אַזוֹיווי אויך מיר טוּען צוּ אייך, כּדי ער זאָל שטאַרקן אייערע
לְבָבוֹת, אַז זיי זאָלן זיין אָן אַ מוּם אין קדוּשה פאַר אלוקינוּ אוּן
אָב, בּעת דעם קוּמען פּוּן אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע מיט אַלע זיינע

קדוֹשִׁים.

ד צוּם סוֹף, אַחִים במשיח, בּעטן מיר אייך אוּן זענען אייך

מַזהיר אין הָאָדוֹן יהושע/ישוע, אַז אַזוֹיווי איר האָט מקַבּל געווען פוּן אוּנדז וויאַזוי איר דאַרפט זיך פירן אוּן וואוילגעפעלן וועלן ה', אוּן טאַקע אַזוי ווי איר טוּט דאָס, זאָלט איר עס טאָן אַלץ מער אוּן מער. וואָרים איר ווייסט וואָסער מִצווֹת מיר האָבּן אייך געגעבּן דוּרך דעם הָאָדוֹן יהושע/ישוע. וואָרים דאָס איז דער רָצון פוּן ה', אייער קדוּשה ׃ אַז איר זאָלט זיך צוּריקהאַלטן פוּן זנוּת; אַז יעדער מענטש פוּן אייך זאָל וויסן וויאַזוי אַליין צוּ בּאַהערשן זיין אייגענע כֵּלי אין קדוּשה אוּן כָּבוד; נישט אין דער גלוּסטונג פוּן תַּאווה, אַזוֹיווי די שייגאָצים, וואָס קענען נישט ה'. אַז קיינער זאָל נישט עוֹבר זיין אוּן בּאַטריגן זיין אָח אין דעם ענין; וואָרים ה' איז זיך נוֹקם אויף דעם אַלעם, אַזוֹיווי מיר האָבּן אייך אויך פאָרויס אַזהיר געווען אוּן
אויפגעוויזן. וואָרים ה' האָט אוּנדז בּאַרוּפן נישט צוּ טוּמאה, נייערט צוּ קדוּשה, דעריבּער, דער וואָס טוּט עס פאַראַכטן, פאַראַכט נישט קיין אדם, נייערט ה', וואָס גיט אייך זיין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן וואָס שַׁייך די אַהֲבָה פוּן די אַחִים במשיח, האָט איר נישט נייטיק, מע זאָל אייך שרייבּן, וואָרים איר אַליין זענט געלערנט געוואָרן פוּן ה', ליבּ צוּ האָבּן איינער דעם אַנדערן.

וואָרים איר טוּט עס אויך בּנוֹגֵע אַלע אַחִים במשיח, וואָס זענען אין מאַקעדאָניע. מיר זענען אייך אָבּער מַזהיר, אַחִים במשיח, אַז איר זאָלט טאָן מער אוּן מער, אוּן אַז איר זאָלט זיך לערנען צוּ זיין רוּאיק, אוּן טאָן דאָס אייַעריקע, אוּן צוּ אַרבּעטן מיט אייערע הענט, אַזוֹיווי מיר האָבּן אייך
געבּאָטן, כּדי איר זאָלט אייך פירן אָנשטענדיק קעגן די, וואָס זענען אין דרויסן, אוּן איר זאָלט נישט דאַרפן אָנקוּמען צוּ קיינעם נישט. אוּן מיר ווילן פוּן אייך נישט פאַרהוילן, אַחִים

במשיח, פונוועגן די, וואָס זענען אײַנגעשלאָפן, כדי איר זאָלט זיך נישט מצַער מיט עָגְמַת נֶפֶשׁ זיין, אַזוֹיווי די איבעריקע, וואָס האָבן נישט קיין תִּקְוָה. וואָרים אויב מיר גלויבן, אַז יהושע/ישוע איז געשטאָרבן און איז ווידער אויפגעשטאַנען, אַזוי וועט אויך ה' ברענגען די, וואָס זענען אײַנגהעשלאָפן אין יהושע/ישוע, אינאיינעם מיט אים. וואָרים דאָס זאָגן מיר אייך דורך דעם דָּבָר ה', אַז מיר, וואָס לעבן, און זענען איבערגעבליבן ביז אויף דעם קומען פון הָאָדוֹן, וועלן בשום-אופן זיך נישט קומען פריער פון די, וואָס זענען אײַנגעשלאָפן. וואָרים הָאָדוֹן אַליין וועט אַראָפנידערן פון שָׁמַיִם מיט אַ שאַלן, מיט דעם קוֹל פון דעם שַׂר-הַמַלאָכים, און מיט דעם שופר פון ה'; און די טויטע אין מָשיחַן וועלן קוֹדֶם איופשטיין; דערנאָך וועלן מיר, וואָס לעבן, וואָס זענען איבערגעבליבן אַרויפגעכאַפט ווערן צוזאַמען מיט זיי אין די וואָלקנס, צו באַגעגענען הָאָדוֹן אין דער לופט; און אַזוי וועלן מיר תָּמיד זיין מיט הָאָדוֹן. דעריבער, טרייסט איינער דעם אַנדערן מיט די דאָיקע דבָרים.

ה און וואָס שַׁייך די צייטן און זמַנים, אַחים במשיח, האָט איר נישט נייטיק, אַז מע זאָל אייך דאַרפן שרייבן. וואָרים איר אַליין ווייסט גאַנץ טוֹב, אַז דער יוֹם פון הָאָדוֹן קומט אַזוֹיווי אַ גַנב אין דער לַיְלָה. בעת זיי זאָגן ׃ שָׁלום וְשַׁלווה, דעמאָלט וועט קומען אויף זיי פלוצים אַ בראָך ווי די ווייַען פון אַ געווינערין; און זיי וועלן בשום-אופן נישט אַנטרינען. איר אָבער, אַחים במשיח, זענט נישט אין דער חֹשֶׁךְ, אַז יענער יוֹם זאָל אייך באַפאַלן ווי אַ גַנב; וואָרים איר אַלע זענט יְלָדים פון ליכטיקייט, און יְלָדים פון דעם יוֹם; מיר זענען נישט פון דער לַיְלָה, אויך נישט פון דער חֹשֶׁךְ. לאָמיר דעריבער נישט שלאָפן, ווי סע טוען די איבעריקע, נייערט לאָמיר וואַכן און ניכטער זיין. וואָרים די, וואָס שלאָפן, שלאָפן אין דער לַיְלָה ׃ און די, וואָס

זענען שִׂיחוֹר, זענען שִׂיחוֹר אין דער לַיְלָה. מיר אָבּער, הֶיוֹת מיר זענען פּון דעם יוֹם, לאָמיר ניכטער זיין, און אָנטאָן דעם נֶשֶׁק פּון אֱמוּנה און אַהֲבָה, און פאַר אַ קיוואַר די תִּקְוָה פּון ישועה.
וואָרים ה' האָט אונדז נישט באַשטימט פאַר גרימצאָרן, נייערט פאַר דער אַרבּונג פּון ישועה דורך אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז פאַר אונדז געשטאָרבּן, כּדי, צי מיר וואַכן אָדער שלאָפן, זאָלן מיר לעבּן אינאיינעם מיט אים. בּכֵּן, טרייסט איינער דעם אַנדערן, און בּויט אויף אייענר דעם אַנדערן, אַזוֹיווי איר טוּט אויך.
מיר בּעטן אייך אָבּער, אַחִים במשיח, איר זאָלט האָבּן דרך-ארץ פאַר די, וואָס מיִען זיך צווישן אייך, און שטייען איבּער אייך אין הָאָדוֹן, און וואָס זענען אייך מַזהיר, און אַז איר זאָלט פאַר זיי האָבּן דרך-ארץ אין אַהֲבָה פונוועגן זייער ווערק, לעבּט בּשָׁלום צווישן זיך. און מיר זענען אייך מַזהיר, אַחִים במשיח, וואָרנט די אומאָרנטלעכע, דערמוטיקט די ווייכ-האַרציקע, שטיצט די שוואַכע, זייט געדולדיק קעגן
אַלע. זעט אַז קיינער זאָל קיינעם נישט פאַרגעלטן שלעכסט פאַר רָעָה, נייערט זוכט תָּמיד צו טאָן גוטס איינער דעם אַנדערן, און צו כל אדם. זייט תָּמיד פריילעך, זייט מִתפַּלֵל אָן אויפהער; זאג ברוך ה' פאַר אַלצדינג; וואָרים דאָס איז דער רָצון פּון ה' פאַר אייך אין רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ
יהושע/ישוע. לעשט נישט דעם רוּחַ-הַקוֹדֶשׁ; זייט נישט מבַזה דאָס נבִיאות זאָגן; פּרואווט אויס אַלצדינג, האַלט פעסט דאָס, וואָס איז טוֹב; דערוויַיטערט אייך פּון יעדער פאָרם פּון רָעָה. און דער אלוקים פּון שָׁלום אַליין זאָל אייך הייליקן בּשלֵימות; און זאָל אייער רוּחַ און נשָׁמה און גוּף זיין אין גאַנצן אָפּגעהיט אָן אַ מוּם בּיי דעם קוּמען פּון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע. געטריי איז דער, וואָס האָט אייך

בּאַרוּפן, אוּן וואָס וועט עס אויך טאָן. אַחִים במשיח, זייט מִתפַּלֵל פאַר אוּנדז. דרשו בשלום אַלע אַחִים במשיח מים אַ הייליקן קוּש. איך בּאַשווער אייך בּיי הָאָדוֹן, אַז דער דאָזיקער בּריוו זאָל געלייענט ווערן פאַר אַלע אַחִים במשיח.
דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך.

תסל"ב

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל], אוּן סילוואַנוּס, אוּן טִימוֹתֵיאוֹס, צוּ דער ברית החדשה קהִילה פוּן די טעסאַלאָניקער אין ה', אלוקים אָבִינו, אוּן הָאָדוֹן רבי מֵלך המָשיחַ יהושע/ישוע: חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום ה', אלוקים הָאָב, אוּן הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. מיר זענען מחוּיב תָּמיד צוּ זאגן ברוך ה' פאַר אייך, אַחִים במשיח, ווי סע דאַרף צוּ זיין, וואָרים אייער אֶמוּנה וואַקסט זייער שטאָרק, אוּן די אַהֲבָה פוּן יעטווידן פוּן אייך מערט זיך פוּן איינעם צוּם אַנדערן אַזוי, אַז מיר אַליין רימען זיך מיט אייך אין די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות פוּן ה' פוּנוועגן אייער סַבלָנות אוּן אֶמוּנה אין אַלע אייערע רדִיפות אוּן אין די צָרות, וואָס איר טראָגט איבּער. דאָס איז אַן אָפּענער צייכן [אוֹת] פוּן דעם מִשפּט הַצּוֹדֵק פוּן ה', כּדי איר זאָלט גערעכנט ווערן צוּ זיין רָאוּי פאַר דעם מַלכות ה', פאַר וועלכן איר טוּט אויך ליידן; בּכֵן, אויבּ עס איז רעכט בּיי ה' צוּ פאַרגעלטן פיין צוּ די, וואָס פּייניקן אייך, אוּן אייך, וואָס זענט געפּייניקט, מנוּחה מיט אוּנדז, בּיי דער הִתְגַּלּוּת פוּן הָאָדוֹן יהושע/ישוע פוּן שָׁמַיִם מיט די מַלאָכים פוּן זיין שטאַרקייט אין פלאַמיקן אֵש, בּעת ער וועט פאַרגעלטן נקָמה צוּ די, וואָס קענען נישט ה', אוּן צוּ די, וואָס געהאָרכן נישט די בּשׂוּרת הגאוּלָה פוּן אֲדוֹנֵנוּ

יהושע/ישוע. זיי וועלן ליידן די שטראָף פון אייבּיקער
פאַרדאַרבּונג פון פאַר דעם פָּנים פון הָאָדוֹן און פון דער כבוד
פון זיין מאַכט, בּעת ער וועט קומען פאַרהערלעכט צו ווערן
בּיי זיינע קדוֹשִׁים, און ווערן באַוואונדערט פון אַלע גלויבּיקע,
ווָאָרים אונדזער עֵדות בּיי אייך איז געווען
באַגלויבּט. איבּערדעם זענען מיר אייך תָּמיד מִתפַּלֵל פאַר אייך,
אַז אלוקינו זאָל אייך האַלטן צו זיין רָאוּי אין אייער באַרופונג,
און זאָל דערפילן מיט שטאָרקייט יעדן באַגער פון גוטסקייט
און טוּאונג פון אֱמונה, כּדי דער נאָמען פון אֲדוֹנֵנוּ יהושע/ישוע
זאָל זיין אין אייך פאַרהערלעכט, און איר אין אים, לויט דעם
חֶסֶד פון אלוקינו און הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע.

ב און מיר בּעטן אייך, אַחִים במשיח, אין שייכות מיט דעם
קומען פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און אונדזער
איינזאַמלונג צו אים, אַז אייער פאַרשטאַנד זאָל נישט פלוצים
צערירט ווערן, און אויך נישט דערשראָקן ווערן, סיי דורך אַ
גייסט, אָדער דורך אַ דָּבָר, אָדער דורך אַ בּריוו, ווי ער וואָלט
געווען פון אונדז, גלייך ווי דער יוֹם פון הָאָדוֹן איז שוין געקומען.
לאָז קיינער אייך בּשום-אופן נישט פאַרפירן ׃ ווָאָרים סע וועט
נישט געשען, סיידן סע וועט קוֹדם קומען די אָפּפאַלונג, און סע
וועט אַנטפּלעקט ווערן דער איש הַחַטָּאָה, דער זון פון
פאַרדאַרבּונג, דער, וואָס ווידערשפּעניקט און דערהייבט זיך
קעגן אַלץ, וואָס ווערט אָנגערופן אלוקים, אָדער וואָס ווערט
געדינט, אַזוי, אַז ער זיצט אין דעם הֵיכל פון ה', און גיט זיך
אַרויס ווי ג-ט. צי געדענקט איר נישט, אַז בּעת איך בּין נאָך
געווען מיט אייך, האָבּ איך אייך דאָס
געזאָגט? און איר ווייסט אַצינד, וואָס עס טוט אים
אויפהאַלטן, כּדי ער זאָל אַנטפּלעקט ווערן אין זיין געהעריקער
צייט. ווָאָרים דער סוֹד פון רָעָה טוט שוין ווירקן; אָבּער דער,

וואָס טוט עס אַצינד אויפהאַלטן, מוז צוערשט אָפּגעטאָן ווערן פון דעם דֶּרֶךְ. אוּן דעמאָלט וועט אַנטפּלעקט ווערן דער רָשע, וועמען הָאָדוֹן יהושע/ישוע וועט טייטן מיט דעם אָטעם פון זיין מויל, אוּן אים אומבּרענגען דורך דער דערשיינונג פון זיין קומען. וואָס זיין קומען איז לויט דער ווירקונג פון דעם שָׂטן מיט דער גאַנצער קראַפט אוּן צייכנס אוּן פאַלשע וואונדער, אוּן מיט דער גאַנצער אָפּנאַרעריי פון אומגערעכטיקייט פאַר די, וואָס ווערן פאַרלוירן; מַחמת זיי האָבּן נישט מקַבּל געווען די אַהֲבָה פון דעם אֱמת, כּדי זיי זאָלן גערַאַטעוועט ווערן. אוּן צוליבּ דעם שיקט זיי ה' אַ ווירקונג פון טָעות, אַז זיי זאָלן גלויבּן אַ שקר; כּדי זיי זאָלן אַלע געמִשפּט ווערן, וואָס האָבּן נישט געגלויבּט דעם אֱמת, נייערט האָבּן געהאַט פאַרגעניגן אין אומגערעכטיקייט. מיר אָבּער זענען מחויב תָּמיד צו זאגן ברוך ה' פאַר אייך, אַחִים במשיח טייַער פון הָאָדוֹן; וואָרים דערפאַר האָט אייך ה' אויסדערווײלט פון תּחִילת אָן צו דער ישועה, דורך קדושה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אוּן אֱמונה פון דעם אֱמת; צוליבּ וואָס ער האָט אייך באַרופן דורך אונדזער בשׂורת הגאולָה,
צו קריגן די כּבוד פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. בּכֵּן, אַחִים במשיח, שטייט פעסט, אוּן האַלט זיך אין די טראַדיציעס, וואָס מע האָט אייך געלערנט, סיי דורך דָּבָר, אָדער דורך בריוו פון אונדז. אוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אַליין, אוּן ה', אלוקים אבינו, וואָס האָט אונדז ליבּ געהאַט אוּן אונדז געגעבּן אייבּיקע טרייסט אוּן גוטן בּטָחון דורך חֶסֶד, זאָל טרייסטן אייערע לְבָבוֹת אוּן זיי גרונטפעסטיקן אין יעדער מעשה טובה אוּן יעדעם גוטן דָּבָר.

ג צום סוֹף, אַחִים במשיח, זייט מִתפַּלֵל פאַר אונדז, אַז דאָס דָּבָר פון הָאָדוֹן זאָל יאָגן אוּן פאַרהערלעכט ווערן, אַזוֹיווי עס איז

אויך בּיי אייך, אוּן אַז מיר זאלן נִיצול ווערן פוּן פאַרדאָרבּענע אוּן בּייזע מענטשן; ווָאָרים נישט אַלע האָבּן אֱמוּנה. אָבּער הָאָדוֹן איז געטרייַ, ווָאָס וועט אייך שטאַרקן אוּן באַהיטן פוּן דעם בּייזן. אוּן מיר זענען בּטוּחַ אין הָאָדוֹן בּנוֹגֵע אייך, אַז איר טוּט אין וועט אויך טאָן דאָס, ווָאָס מיר באַפעלן. אוּן הָאָדוֹן זאָל פירן אייערע לְבָבוֹת צוּ דער אַהֲבָה פוּן ה', אוּן צוּ דער סַבלָנוּת פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ. אוּן מיר באַפעלן אייך, אַחִים במשיח, אין דעם נאָמען פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אַז איר זאָלט זיך אָפּשיידן פוּן יעדן אָח, ווָאָס פירט זיך אוּמאָרנטלעך, אוּן נישט לויט דער טראַדיציע, ווָאָס איר האָט מקַבּל געווען פוּן אוּנדז. ווָאָרים איר אַליין ווייסט, ווִיאַזוי איר דאַרפט אוּנדז נאַכטאָן; ווָאָרים מיר האָבּן זיך נישט באַנוּמען אוּמאָרנטלעך צווישן אייך, מיר האָבּן אויך נישט געגעסן אוּמזיסט לֶחֶם בּיי עמיצן, נייערט אין מִי אוּן מאַטערניש האָבּן מיר געאַרבּעט יוֹמָם ולַיְלָה, כּדי מיר זאָלן קיינעם פוּן אייך נישט זיין קיין לאַסט. נישט מַחמת מיר האָבּן נישט געהאַט קיין רשוּת, נייערט צוּ מאַכן זיך אַ בִּישפּיל פאַר אייך, כּדי איר זאָלט אוּנדז נאָכטאָן. ווָאָרים אַפילו בּעת מיר זענען געווען מיט אייך, האָבּן מיר אייך אָט-דאָס באַפוילן: אויב עמיצער וויל נישט אַרבּעטן, זאָל ער אויך נישט עסן. ווָאָרים מיר הערן, אַז עטלעכע צווישן אייך פירן זיך אויף אוּמאָרנטלעך, אוּן טוּען בְּכלַל נישט אַרבּעטן, נייערט זענען קאָכלעפל. אוּן אַזעלכע באַפעלן מיר אוּן ווָאָרענען אין הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אַז זיי זאָלן אַרבּעטן בְּמנוּחה, אוּן עסן זייער אייגן לֶחֶם. איר אָבּער, אַחִים במשיח, ווערט נישט מיד צוּ טאָן גוּטס. אויב עמיצער טוּט נישט געהאָרכן אוּנדזער דָּבָר דוּרך דעם דאָזיקן בּריוו, מאַרקירט יענעם מענטשן, אוּן חַברט זיך נישט מיט אים, כּדי ער זאָל פאַרשעמט ווערן. פאַררעכנט אים

אָבער נישט פאַר קיין שׂונא, נייערט שטראָפט אים ווי אַ אָח. אוּן הָאָדוֹן פוּן שָׁלום אַליין זאָל איך תָּמיד געבּן שָׁלום אויף אַלע דֶּרֶך. הָאָדוֹן זאָל זיין מיט אייך. דער גרוֹס פוּן מיר, פּאָוּלוֹס [ר' שָׁאוּל], מיט מיין אייגענער האַנט, וואָס איז דער צייכן [אוֹת] אין יעדן בּריוו; אַזוי שרייבּ איך. דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך אַלע.

טימ"א

א פּאָוּלוֹס [ר' שָׁאוּל], אַ שליח פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע לויט דעם מצות ה' מוֹשיעֵנוּ, אוּן פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע תִּקְוָתֵנוּ, צוּ טִימוֹתֵיאוֹס, בְּנִי הָאֲמִתִּי אין דער אֱמוּנה ׃ חֶסֶד, רַחמים, אוּן שָׁלום ה' אלוקים אָבֵינוּ, אוּן פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ.

אַזוֹיווי איך האָבּ דיך געבּעטן צוּ בּאַרִיהּ אין אֶפֶסוֹס, בּעת איך בּין געפאָרן קיין מאַקעדאָניע, כּדי דוּ זאָלסט בּאַפעלן געוויסע מענטשן, נישט צוּ לערנען קיין אַנדערע תּוֹרה, אוּן זיך נישט צוּ פאַרנעמען מיט בָּבא-מַעשׂות אוּן יִחוס-בּריוו, וואָס האָבּן קיין סוֹף נישט, אוּן וואָס דינען מער פאַר קַשיות, אַיידער פאַר דער אויפבּויאונג אין ה' דורך אֱמוּנה. וואָרים דער תַּכלית פוּן דער מצווה איז אַהֲבָה פוּן אַ לבֵּ טָהוֹר אוּן אַ טוֹב געוויסן אוּן אַן אֱמוּנה אָן צבּיעות; פוּן וואָס אייניקע האָבּן זיך דערוויַיטערט אוּן אָפּגעקערט צוּ נישטיקע דִּיבּורים, בּעת זיי באַגערן צוּ זיין מוֹרֵי תּוֹרה, הַגַם זיי פאַרשטייען נישט וואָס זיי זאָגן, אָדער וואָס זיי בּאַהויפּטן. אוּן מיר ווייסן, אַז די תּוֹרה איז טוֹב, אויבּ איינער באַנוצט זי ריכטיק, וויל ער וויסט, אַז דאָס געזעץ איז נישט געמאַכט געוואָרן פאַר דעם צַדיק, נייערט פאַר די אוּמגערעכטע אוּן וויידער-שפּעניקע, פאַר די גאָטלאָזע אוּן

חוטאים, פאַר די רשָׁעים אוּן אומווערדיקע, פאַר אָב- מערדערס אוּן אֵם-מערדערס, פאַר רוֹצחים, נוֹאפים, פאַר האָמאָסעקסואַליסטן, פאַר שקלאַפן-הענדלער, פאַר ליגנערס, פאַר פאַלש-שווערערס, אוּן אויב נאָך עפּסע אַנדערש, וואָס איז דער הֵיפוך פוּן דער געזונטער לערנונג, לויט דער בשׂורת הגאוּלָה פוּן הערלעכקייט פוּן ה' הקָדוש בָּרוּך הוּא וואָס איז מיר אָנפאַרטרויט געוואָרן. איך זאג ברוך ה' אוּן איך דאַנק אים, וואָס האָט מיר געהאָלפן, רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, דערפאַר וואָס ער האָט מיך געהאַלטן פאַר געטריי, אוּן האָט מיך באַשטימט פאַר זיין דינונג, הַגַם איך בין פריער געווען אַ לעסטערער, אוּן אַ פאַרפאָלגער, אוּן אַן עַזות-פָּנים. דאָך האָט ער זיך דערבּאַרעמט אויף מיר, מַחמת איך האָב עס געטאָן נישט וויסנדיקערהייט אין אומגלויבּן; אוּן דער חֶסֶד פוּן אֲדוֹנֵנוּ האָט זיך שטאַרק געמערט מיט אֱמוּנה אוּן אַהֲבָה, וואָס איז אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אֱמת איז דאָס דָּבָר, אוּן רָאוּי מע זאָל עס אָננעמען, אַז רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז געקומען אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין ראַטעווען צוּ זיין חוטאים, פוּן וועלכע איך בּין דער גָּדוֹל. דאָך צוליב דעם איז מיר אַרויסגעוויזן געוואָרן רַחמים, כּדי אין מיר זאָל רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע קוֹדם אַרויסווייַזן זיין גאַנצע סבלנות, פאַר אַ בּיישפּיל פאַר די, וואָס וועלן שפּעטער גלויבּן אין אים צום חַיֵּי עלום. אוּן דעם אייבּיקן מֶלך, דעם אומשטאַרבּלעכן, אומזיכטבּאַרן, דעם איינציקן אלוקים אחד, זאָל זיין כָּבוד אוּן כבוד לעוֹלמֵי עולמים. אָמֵן.

דאָס דאָזיקע מצוה גיבּ איך איבּער דיר, מיין זוּן טִימוֹתִיאוֹס, לויט די נבואות, וואָס גייען אויף דיר, כּדי דורך זיי זאָלסטוּ נֶאֱבָק דעם גוּטן מַאֲבָק, צוּ האַלטן די אֱמוּנה אין אַ טוֹב געוויסן, וואָס אייניקע האָבּן פאַרשטויסן פוּן זיך אוּן געליטן שיפבּרוּך

בנוגֵע דער אֱמונה; צו זיי געהערט הימענאוס און אַלֶקסַנדֶר, וועמען איך האָב איבערגעענטפערט דעם שָׁטן, כדי זיי זאָלן לערנען נישט צו לעסטערן.

ב איך ראָט דעריבער קוֹדם-כָּל, אַז תּפִילות, תַּחנונים, בַּקָשות, און דאַנקלויב, זאָלן געטאָן ווערן פאַר אַלע מענטשן, פאַר מלָכים און אַלע, וואָס זענען דערהויבן, כדי מיר זאָלן קענען פירן אַ רואיק און שטיל לעבן אין יעדער חֲסִידות און ערלעכקייט. דאָס איז טוֹב און אָנגענומען פאַר ה' מוֹשִׁיעֵנוּ, וואָס וויל, אַז אַלע מענטשן זאָלן געראַטעוועט ווערן און קומען צו דער דערקענטעניש פונעם אֱמת. וואָרים פאַראַן איז איין אלוקים, און איין מֵליץ [הַמְתַוֵּךְ] צווישן ה' און בְּנֵי אָדָם, הָאָדָם רֵבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט געגעבן זיין נֶפש [ישעיה נג, י] פאַר אַ גְאוּלָה כֹּפֶר פאַר אַלע; אַן עֵדות אין זיין רעכטער צייט. צוליב דעם בין איך באַשטימט געווָארן פאַר אַן מבַשֵׂר כָּרוֹז און אַ שלִיח [איך זאָג דעם אֱמת, און נישט קיין שֶׁקר], אָ רַבָּנִי מוֹרֶה פון די עַמָּמים אין אֱמונה און אֱמת.

דעריבער וויל איך, אַז די מענטשן זאָלן מִתפַּלֵל זיין אין יעדן אָרט, און זאָלן אויפהייבן הייליקע הענט, אָן צאָרן און מַחלוֹקות. אויף דעם זעלבן אופן זאָלן נָשים זיך פּוצן אין באַשיידענער קליידונג, מיט שעמעוודיקייט און צניעות, נישט מיט קיין געפלאָכטענע האָר, אָדער זָהָב, אָדער פערל, אָדער טייערע מַלבּושים, נייערט מיט מַעשִׂים-טובים, ווי סע פאַסט פאַר נָשים, וואָס פירן זיך אויף פרוּם. זאָל אַן אִשָּׁה לערנען שטילערהייט מיט דער גאַנצער הַכנָעה. איך גיב אָבער נישט קיין רשות אַן אִשָּׁה, זי זאָל לערנען, אויך נישט צו הערשן איבער דעם מאַן, נייערט צו זיין שטיל. וואָרים אָדָם איז קוֹדם באַשאַפן געווָארן, דערנאָך חַוָה. און אָדָם האָט זיך נישט געלאָזט פאַרפירן, נייערט דאָס אִשָּׁה איז פאַרפירט געווָארן, און האָט

עוֹבר געווען. זי וועט אָבּער נִיצול ווערן דורך געבּערן יְלָדים, אויבּ זיי וועלן בּאַרְיֶה אין אֱמוּנה אוּן אַהֲבָה אוּן קדושה מיט צנִיעות.

ג אֱמת איז דאָס דָּבָר: אויבּ איינער בּאַגערט דאָס אַמט פוּן אַ מַשגיחַ, בּאַגערט ער אַ גוּטע דאָך. דער משגיח מוּז דעריבּער זיין אָן אַ פעלער, דער מאַן פוּן איין אִשָּׁה, ניכטער, געלאַסן, אַן עָנָו, אַ מַכניס-אוֹרַח, פּאַאיק צוּ לערנען. נישט קיין שִׁיכּור, נישט קיין שלעגער, נייערט אייִדל, נישט קריגעריש, נישט קיין ליבּהאָבּער פוּן געלט; איינער, וואָס פירט טוֹב זיין אייגן בֵּית, וואָס האַלט זיינע יְלָדים געהאָרכזאַם מיר דער גאַנצער ערלעכקייט; וואָרים אויבּ איינער פאַרשטייט נישט ווי צוּ פירן זיין אייגן בֵּית, וויאַזוי קאָן ער זאָרגן פאַר דער עֵדת ה'; נישט קיין נייער תַּלמיד, טאָמער וועט ער זיך אויפבּלאָזן, אוּן וועט אַרײַנפאַלן אין דעם מִשפּט פוּן הַשָּׂטן. נאָך מער, ער מוּז האָבּן אַ שֵׁם טוב בּיי די, וואָס זענען אין דרויסן, כּדי ער זאָל נישט אַרײַנפאַלן אין קיין חַרפּה אוּן אין דער בּעץ פוּן הַשָּׂטן. אויף דעם זעלבּן אוֹפן דאַרפן געהילפן זיין ערנצט, נישט קיין כּוֹזב-ושקר, נישט איבּערגעגעבּן צוּ קיין סַך ווײַן, נישט זשעדנע נאָך מיאוּסן געווינס; וואָס האַלטן דעם סוֹד פוּן דער אֱמוּנה אין אַ ריינעם געוויסן. אוּן אויך די דאָזיקע זאָלן קוֹדם אויסגעפרואווט ווערן; דערנאָך זאָלן זיי דינען ווי געהילפן, אויבּ זיי זענען אָן אַ פעלער. אויף דעם זעלבּן אוֹפן דאַרפן די נָשים זיין ערנצט, נישט קיין רכִילות-טרײַבּערינס, ניכטער, געטריי אין אַלצדינג. געהילפן זאָלן זיין מענטשן פוּן איין אִשָּׁה, אוּן פירן טוֹב זייערע יְלָדים אוּן זייערע אייגענע בָּתִים. וואָרים די, וואָס האָבּן טוֹב געדינט ווי געהילפן, געווינען פאַר זיך אַ גוּטע שטעלונג, אוּן גָּדוֹל מוּטיקייט אין דער אֱמוּנה, וואָס איז אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע.

די דאָזיקע זאַכן שרייבּ איך דיר, ווייל איך האָף צו קומען צו דיר בקָרוֹב, און אויבּ איך וועל מיך פאַרזאַמען, זאָלסטו וויסן, וויאַזוי מע זאָל זיך באַנעמען אין דעם בֵּית ה', וואָס איז די עֵדת האלוקים חיים, דער זייַל און יסוֹד פון האֱמת. בלִי-סָפק, גָּדוֹל איז דער סוֹד פון דער חֲסִידוּת: אלוקים איז אַנטפלעקט געוואָרן אין דעם פלייש, הֻצְדַּק בַּיַי דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, באַוויזן צו מַלאָכים, געדרשענט געוואָרן צווישן די עַמָּמים, געגלויבּט אין דער וועלט, אַרויפגענומען געוואָרן אין כבוד.

ד דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אָבּער זאָגט בפֵּירוש, אַז אין די לעצטע צייטן וועלן עטלעכע אַוועקפאַלן פון דער אֱמונה, און וועלן שענקען אויפמערקזאַמקייט צו פאַרפירערישע גייסטער און לערנונגען פון שֵׁדים, דורך דער צביעות פון מענטשן, וואָס רעדן ליגנס, אויסגעברענט אין זייער אייגן געוויסן ווי מיט אַ הייס אייזן; זיי אַסָּרן חַתונה צו האָבּן און באַפעלן זיך צוריקצוהאַלטן פון שפייזן, וואָס ה' האָט באַשאַפן, זיי זאָלן אָנגענומען ווערן מיט דאַנק פון די, וואָס גלויבּן און פאַרשטייען דעם אֱמת. וואָרים יעדע באַשעפעניש פון ה' איז טוֹב, און קיין זאָך דאַרף נישט פאַרוואָרפן ווערן, אויבּ סע ווערן אָנגענומען מיט א ברוך ה'; וואָרים סע ווערט געהייליקט דורך דעם דָּבָר ה' און תּפִילה. אויבּ דו וועסט דאָס פירלייגן פאַר די אַחִים במשיח, וועסטו זיין אַ גוטער דינער פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, געווארט אין די דבָרים פון דער אֱמונה און פון דער גוטער לערנונג וואָס דו בּיסט נאכגעפאָלגט. אָבּער פארמייד אומווערדיקע מיטאָסן און בָּבא-מַעשׂות. און אויבּ דיך אין חֲסִידוּת; וואָרים קערפערלעכע אויסבּילדונג איז פון קליינעם נוצן; חֲסִידוּת אָבּער איז נוצלעך פאַר אַלצדינג, ווייל זי האָט די חַבטָחה פון דעם חַיֵּי עוֹלם הַזֶּה, און וְהָעוֹלָם הַבָּא. אֱמת איז

דאָס דָּבָר, אוּן ווערט איז עס מע זאָל עס מקַבּל זיין. וואָרים צוליבּ דעם מיִען מיר זיך אוּן נֶאֱבַק, מַחמת מיר האָבּן געזעצט אוּנדזער תִּקְוָה אויף דעם אלוקים חיים, וואָס איז דער גּוֹאֵל פוּן אַלע בני אדם, בִּפרט פוּן די, וואָס גלויבּן. די דאָזיקע זאַכן בּאַפעל אוּן לערן. זאָל קיינער נישט פאַראַכטן דיין יוגנטלעכקייט, נייערט זיי אַ בּיישפּיל פאַר די, וואָס גלויבּן, אין דָּבָר, אין לעבּנסשטייגער, אין אַהֲבָה, אין אֱמוּנה, אין הַטּהַר. בּיז איך קוּם, שׂימוּ לב אויף לייענען, אויף מוּסר, אויף לערנען. האַלט נישט גרינג די מַתָּנה, וואָס איז אין דיר, אוּן וואָס איז דיר געגעבּן געוואָרן דוּרך נבוּאה אוּן מיט דער סמִיכה דוּרך די זקֵנים. זאָרג דיך פאַר די דאָזיקע זאַכן, אוּן גיבּ דיך אין גאַנצן איבּער צוּ זיי, כּדי דיין אַנטוויקלוּנג זאָל פוּן אַלעמען געזען ווערן. שׂימוּ לב אויף דיר אוּן אויף דער לערנונג; פאַרבּליַיבּ אין די דאָזיקע זאַכן, וואָרים אין טאָן דאָס, וועסטוּ ראַטעוועט סיי דיך, אוּן סיי די, וואָס הערן דיך.

ה זאָלסט דיך נישט בּייזערן אויף אַ זָקן, נייערט זיי אים מַזהיר ווי אָ אָב; די יִנגערע מענטשן ווי אַחִים במשיח, די עלטערע וויבּער ווי מוּטערס, די יִנגערע ווי אָחוֹת, מיט דער גאַנצער הַטּהַר. גיבּ אָפּ כָּבוד צוּ אַלמָנות, וואָס זענען באֱמת אַלמָנות. אויבּ אָבּער אַן אַלמָנה האָט יְלָדים, אָדער אייניקלעך, זאָלן זיי רֵאשִׁית לערנען אַרויסצוּוויזן חֶסִידוּת לגַבּי זייער אייגענער מִשׁפָּחה, אוּן צוּ פאַרגעלטן זייערע הוֹרים; וואָרים דאָס איז אָנגענוּמען פאַר ה'. אוּן די, וואָס איז אַן אֱמֶתע אַלמָנה, אוּן איז איינזאָם, האָט געזעצט איר תִּקְוָה אויף ה', אוּן האַלט אין איין בּעטן אוּן תִּפִּילה טאָן יוֹמָם וָלַיְלָה. די אָבּער, וואָס גיט זיך איבּער צוּ תַּענוּגים, איז לעבּעדיק מָוֶת. אוּן דאָס זאָלסטוּ באַפעלן, כּדי זיי זאָלן זיין אָן אַ פעלער. אויבּ אָבּער עמיצער זאָרגט נישט פאַר זיינע קרוֹבים, אוּן בִּפרַט

פאַר זיין אייגן הויזגעזינד, האָט ער פאַרלייקנט די אֱמונה, אוו
איז ערגער ווי אַן אומגלויביקער. אַן אַלמָנה זאָל מען
פאַרצייכענען יענע, וואָס איז נישט ווינציקער פון זעכציק יאָר
אַלט, אוו וואָס איז געווען דאָס אִשָּׁה פון איין
מאַן, וואָס האָט אַ שֵׁם פאַר מַעשִׂים-טובים, וואָס האָט מגדל
געווען יְלָדים, האָט אויפגענומען אוֹרחים, האָט געוואַשן די פיס
פון די קדוֹשִׁים, האָט געהאָלפן די געליטענע, אוו האָט זיך
עוֹסק געווען אין מַעשִׂים-טובים. יינגערע אַלמָנות אָבער
זאָלסטו אָפּזאָגן; וואָרים בעת זיי ווערן פאַרשייט קעגן
רֶבי מלך המָשיחַ, באַגערן זיי חתונה צו האָבן, אוו ווערן
פאַרמִשפּט, מַחמת זיי האָבן פאַרוואָרפן זייער ערשטע
הִתחַיבות [טימ" א: ה, טו]. דערביי לערנען זיי זיך אויך צו זיין
פויל, בעת זיי גייען אַרום פון בֵּית צו בֵּית; אוו נישט נאָר פויל,
נייערט אויך פלאַפלערינס אוו קאָכלעפל, אוו רעדן וואָס מע
טאָר נישט. איך וויל דעריבער, אַז די יינגערע אַלמָנות זאָלן
חַתונה האָבן, האָבן יְלָדים, פירן די באַלעבאַטישקייט, אוו נישט
געבן קיין געלעגנהייט דעם שׂונא אויף צו
לעסטערן; וואָרים עטלעכע האָבן שוֹין לאַנג אָפּגעקערט נאָך
הַשָּׂטן. אויב אַן אִשה, וואָס גלויבט, האָט אַלמָנות, זאָל זי זיי
שטיצן, אוו זאָל די הברית החדשה קהִילה נישט ווערן
באַשווערט, כּדי זי זאָל קאָנען שטיצן די וואָס זענען באֱמת
אַלמָנות. די זקֵנים, וואָס פירן טוֹב, זאָלן געהאַלטן ווערן פאַר
רָאוי פון טאָפּלטן כָּבוד, בִּפרַט יענע, וואָס מיִען זיך אין דעם
דָּבָר ה' אוו אין לערנונג. וואָרים דער פָּסוק זאָגט:
זאָלסט נישט פאַרבינדן אַן אָקס דאָס מויל, בעת ער דרעשט
[דברים כה, ד]. אוו: דער פּוֹעֵל אִיז ווערט זיין לוין. נעם נישט
אָן קיין באַשולדיקונג קעגן אַ זקן, סיידן לויט צוויי, אָדער דריי
עֵדות. די, וואָס זינדיקן, שטראָף עפנטלעך, כּדי די איבעריקע

זאָלן אויך מוֹרא האָבן. איך בּאַפעל דיר פאַר ה' אוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן די אויסדערווײלטע מַלאָכים, אַז דוּ זאָלסט אָפּהיטן די דאָזיקע זאַכן אָן מִשְׁפָּט מֵרֹאש, אוּן גאָרניט טאָן דורך מַשׂוֹא פָּנִים. גיב קיינעם נישט אייליק די סמִכַת-ידים, אוּן האָב אויך נישט קיין חֵלֶק אין אַנדערע מענטשנס עבירות; האַלט דיך טָהוֹר. טרינק נישט מער קיין וואַסער, נייערט נוּץ אַביסל ווײַן פוּן דיין מאָגן-וועגן אוּן דיינע אָפטע שלאַפקייטן. די עבירות פוּן עטלעכע מענטשן זענען קלאָר אַנטפּלעקט, אוּן גייען פאָרויס צוּם מִשפּט, אָבּער עטלעכע מענטשן פאָלגן זיי נאָך. אַזוי אויך זענען די מַעשׂים-טובים קלאָר אַנטפּלעקט, אוּן אַזוינע, וואָס זענען אַנדערש, קענען נישט פאַרבאָרגן ווערן.

ו אַלע, וואָס זענען עֶבֶד אוּנטער דעם יאָך, זאָלן האַלטן זייערע אייגענע האַרן פאַר רָאוּי פוּן יעדן כָּבוד, כּדי דער נאָמען פוּן ה' אוּן די לערנונג זאָלן נישט געלעסטערט ווערן. אוּן די, וואָס האָבן האַרן מַאמִינים, זאָלן זיי נישט פאַראַכטן, מַחמת זיי זענען אַחִים במשיח, נייערט לאָזן זיי דינען זיי נאָך בּעסער, מַחמת די, וואָס נעמען טייל פוּן דעם געווינס, זענען גלויביק אוּן באַליבּט. דאָס דאָזיקע זאָלסטוּ לערנען אוּן רעָטן. אויב עמיצער טוט לערנען אַן אַנדערע לערנונג, אוּן איז נישט מַסכּים צוּ די געזונטע רייד פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן צוּ דער לערנונג, וואָס איז לויט דער חֲסִידוּת, איז ער אויפגעבלאָזן אוּן ווייסט גאָרניט, נייערט, מאַכט זיך נאַריש מיט שַאלות אוּן סִיכסוּכים פוּן רייד, פוּן וועלכע סע קומען אַרויס קִנאה, מַחלוֹקוֹת, לעסטערונגען, בייזע חשָדים, וויכּוּחים פוּן מענטשן, וואָס זענען פאַרדאָרבּן אין פאַרשטאַנד אוּן באַרויבּט פוּן דעם אֱמת, וואָס מיינען, אַז חֲסִידוּת איז אַ מיטל פאַר געווינס. יראת שמים מיט צופריידנקייט איז טאַקע אַ גָּדוֹל
געווינס; וואָרים מיר האָבן גאָרניט אַרײַנגעבּראַכט אין דער

וולעט, אוּן מיר קענען אויך גאָרניט אַרויסטראָגן; האָבּן מיר אָבּער אֹכֶל אוּן אַ צוּדעק, דאַרפן מיר זיין מיט דעם צופרידן. די אָבּער, וואָס זענען געניגט צוּ זיין רייך, פאַלן אַריין אין אַ נסָיון אוּן אין אַ נעץ אוּן אין אַ סַך נאַרישע אוּן שעדלעכע תַּאוות, אַזעלכע, וואָס דערטרינקען מענטשן אין צעשטערונג אוּן פאַרדאַרבּענישׂ. וואָרים די אַהֲבָה צוּ געלט איז דער שׂוֹרֶשׁ פוּן אַלע מִינים רָעָה, אוּן יאָגנדיק זיך דערנאָך, זענען עטלעכע אַראָפּגעפירט געוואָרן פוּן דער אֱמוּנה, אוּן האָבּן זיך דוּרכגעשטאָכן מיט אַ סַך ווייטיקן. דוּ אָבּער, אַן אִישׁ הָאלוקים, אַנטרין פוּן די דאָזיקע זאַכן; אוּן גיי נאָך צֶדֶק, יראת שמים, אֱמוּנה, אַהֲבָה, סַבלָנות, עַנָיוות. הִלָהֵם הַמִּלְחָמָה הַטּוֹבָה פוּן דער אֱמוּנה [פוּן דעם יידישן דַת], כאָפּ דיך אָן אין דעם חַי עוֹלם, צוּ וועלכן דוּ ביסט באַרופן געוואָרן, אוּן האָסט אָפּגעלייגט אַ טוֹב עֵדות פאַר עֵדִים רַבִּים. איך באַפעל דיר פאַר ה', הָאלוקים הַמְחַיֶּה אֶת הַכֹּל, אוּן פאַר רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט פאַר פּוֹנְטִיוּס פִּילָטוֹס געזאָגט די עֵדות פוּן הַהוֹדָאָה הַיָּפָה, אַז דוּ זאלסט אָפּהיטן די מִצוָה, אָן אַ פלעק, אוּן אָן אַ פעלער, ביז דער נתגלה-ווערן פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס וועט באַווייַזן אין זיין אייגענער צייט ווער ס'איז דער געבּענטשטער אוּן איינציקער הַמְבֹרָך דער מֶלך המלָכים, אוּן אֲדוֹן האַדוֹנים, וואָס נאָר ער אַליין האָט אומשטאַרבּלעכקייט, אוּן וואוינט אין אוֹר, וואָס קיינער קאָן דערצוּ נישט צוּקומען, וועמען קיין מענטש האָט נישט געזען אוּן קאָן נישט זען; אים געהערט דער כָּבוד אוּן די גבוּרה לעוֹלם וָאֶד. אָמֵן. די רייכע פוּן דער היינטיקער עוֹלם הַזֶּה זאָלסטוּ באַפעלן, אַז זיי זאָלן נישט זיין גדלָנים, אוּן אויך נישט שטעלן זייער תִּקְוָה אויף דער אומזיכערקייט פוּן עֲשִׁירות, נייערט אויף ה', וואָס גיט אוּנדז אַלץ דַי-והוֹתר צוּם

געניסן; אַז זיי זאָלן טאָן גוּטס, אוּן זיין רייך אין מַעשׂים-טובים, גרייט מנַדב צוּ זיין אוּן מיטצוּהעלפן, אוּן זיך אָנזאַמלען אַ גוּטן יסוֹד לעָתיד לָבוֹא, כּדי זיי זאָלן זיך דערלאנגען דאָס אֶמֶתדיקן חַיים. אָ טִימוֹתֵיאוֹס, היט אָפּ דאָס, וואָס איז דיר איבּערגעענטפערט געוואָרן, אוּן ווייַך אויס אוּמווערדיקע פּלאַפּלערייַען אוּן סִיכסוּכים פוּן דעם, וואָס ווערט בּדֶרֶך טָעות אָנגערוּפן חָכמה, וואָס עטלעכע, וואָס גיבּן זיך אָפּ מיט דעם, האָבּן געמאַכט אַ טָעות בּנוֹגֵע דער אֶמוּנה. דער חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך.

טימ"ב

א פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] אַ שלִיח פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דוּרך דעם רָצון ה', לויט דער הַבטָחה פוּן דעם חַיים, וואָס איז אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ טִימוֹתֵיאוֹס, מיין געליבטן זוּן: חֶסֶד, רַחמים, שָׁלום ה', דעם אלוקים הָאָב, אוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ.
איך זאָג ברוך ה', וועמען איך דין פוּן מיינע אָבות אָן אין אַ ריין געוויסן, ווי אָן אויפהער געדענק איך דיך אין מיינע תּפִילות. יוֹמָם ולַיְלָה בּענק איך דיך צוּ זען, בּעת איך דערמאָן מיך אין דיינע טרערן, כּדי איך זאָל ווערן פוּל מיט שִׂמְחָה. בּעת איך דערמאָן מיך אין דיין אויפריכטיקער אֶמוּנה, וואָס האָט פריער געוואוינט אין דיין בּאָבּע לוֹאִיס אוּן אין דיין מוטער עוּניקע, אוּן איך בּין זיכער, אויך אין דיר. צוּליבּ דעם דערמאָן איך דיך, אַז דוּ זאָלסט דערוועקן די מַתָּנה ה', וואָס איז אין דיר דוּרך דער סמיכה פוּן מיינע הענט. וואָרים ה' האָט אוּנדז נישט געגעבּן קיין גייסט פוּן פַּחד, נייערט פוּן גבוּרה אוּן אַהֲבָה אוּן כִּבּוּש הַיֵּצֶר. דעריבּער שעם דיך נישט פוּנוועגן דעם עֵדות פוּן אֲדוֹנֵנוּ,

אויך נישט מיט מיר, זיין געפאַנגענעם; נייערט לייד שווערקייט פאַר דער בשׂורת הגאולָה לויט דער גבורה פון ה', וואָס האָט אונדז גערעטעוועט, און האָט אונדז באַרופן מיט אַ הייליקער באַרופונג, נישט לויט אונדזערע מַעשׂים נאָך, נייערט לויט זיין אייגענער דַעה און חֶסֶד, וואָס איז אונדז געגעבן געוואָרן אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלם [מיכה ה,ב], און איז איצט אַנטפּלעקט געוואָרן דורך דער דערשיינונג פון מוֹשִׁיעֵנוּ גוֹאֵל רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט אָפּגעשאַפט דעם מָוֶת, און האָט געבראַכט חַיים און אומשטאַרבלעכקייט צום אור דורך דער בשׂורת
הגאולָה, וואָס צו איר בין איך באַשטימט געוואָרן פאַר אַ מבַשֵּׂר כָּרוֹז און אַ שלִיח און אַ רַבָּנִי מוֹרֶה פון די
עֲמָמים. צוליב דעם לייד איך אויך די דאָזיקע זאַכן; דאָך איך שעם מיך נישט. וואָרים איך קען אים, וועמען איך האָב געגלויבט, און איך בין זיכער, אַז ער איז בִּיכוֹלת אָפּצוהיטן דעם פִּקָּדוֹן, וואָס איך האָב אים איבערגעענטפערט פאַר יענעם יוֹם. האַלט דעם בִּישפיל פון געזונטע רייד, וואָס דו האָסט פון מיר געהערט, אין אֱמונה און אַהֲבָה, וואָס איז אין רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. זאָלסט אָפּהיטן דעם פִּקָּדוֹן, וואָס איז דיר איבערגעענטפערט געוואָרן, דורך דעם רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ, וואָס וואוינט אין אונדז. דאָס ווייסטו, אַז אַלע, וואָס זענען אין אַסְיָה, האָבן זיך אָפּגעקערט פון מיר; צו זיי געהערן פיגעלוֹס און הערמאָגענעס. הָאָדוֹן זאָל זיך דערבאַרעמען אויף דעם בֵּית פון אָנעסיפאָרוֹס, וואָרים ער האָט מיך אָפט דערקוויקט, און האָט זיך נישט געשעמט מיט מיינע
שָׁרשָׁרוֹת, נייערט בעת ער איז געקומען קיין רוים, האָט ער מיך פלייסיק געזוכט, און האָט מיך געפונען - הָאָדוֹן זאָל אים געבן צו געפינען רַחמים בּיי ה' אין יענעם יוֹם - און אין וויפל זאַכן ער

האָט מיר געדינט אין אֶפֶּסוֹס, ווייסטו זייער טוֹב.

ב בּכֵן, דוּ מיין זון, ווער געשטאַרקט דורך דעם חֶסֶד, וואָס איז אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. און די זאַכן, וואָס דוּ האָסט געהערט פון מיר צווישן עֵדות אַ סַך, ענטפער איבּער צוּ געטרייע מענטשן, וואָס וועלן זיין בִּיכוֹלת אויך אַנדערע צוּ לערנען.
דערטראָג שווערִיקייט מיט מיר, ווי אַ גוּטער זעלנער פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. קיין שום זעלנער אויף רינסט פאַרפלאָנטערט זיך נישט אין די עַסָקים פון דעם חַיים, כּדי ער זאָל וואוילגעפעלן ווערן דעם, וואָס האָט אים פאַרשריבּן פאַר אַ זעלנער. און אויבּ עמיצער ראַנגלט אויך ווי אן אטלעט, ווערט ער נישט געקרייַנט, סיידן ער האָט גערַאַנגלט לויט דעם כְּלָלִים. דער אַקערער, וואָס טוּט זיך מיִען, דאַרף זיין דער ערשטער צוּ געניסן פון די פֵּירות. פאַרשטיי וואָס איך זאָג; וואָרים הָאָדוֹן וועט דיר געבּן פאַרשטענדעניש אין אַלצדינג. געדענק רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז אויפגעשטאַנען תּחִיַת-המֵתים, פון דעם זֶרַע דָּוִדן, לויט מיין בּשׂוֹרת הגאוּלָה, וואָס צוליבּ איר לייד איך צָרות בּיז שָׁרשָׁרוֹת, ווי אַ פאַרבּרעכער; אָבּער דאָס דָּבָר ה' איז נישט
געבּונדן. דעריבּער דערטראָג איך אַלצדינג פונוועגן די אויסדערווייַלטע, כּדי אויך זיי זאָלן דערגרייכן די ישועה, וואָס איז אין רבי מֶלך המָשיחַ יהושע/ישוע, מיט אייביקער
כבוד. אֱמת איז דאָס דָּבָר: אויבּ מיר זענען געשטאָרבּן מיט אים, וועלן מיר אויך לעבּן מיט אים. אויבּ מיר דערטראָגן, וועלן מיר אויך הערשן מיט אים; אויבּ מיר וועלן אים פאַרלייקענען, וועט ער אויך אונדז פאַרלייקענען; אויבּ מיר זענען נישט געטריי, פאַרבּלַיבּט ער דאָך געטריי; וואָרים ער קען זיך אַליין נישט פאַרלייקענען. דערמאָן זיי וועגן די דאָזיקע זאַכן, אוּן בּאַפעל זיי פאַר ה', אַז זיי זאָלן זיך נישט צאַנקען איבּער רייד,

וואָס נוצן אויף גאָרניט, נאָר פאַרדאַרבן די, וואָס הערן. באַמיִ
דיך צו שטעלן זיך פאַר ה', ווי אַן אויסגעפרואווטער פּוֹעֲלִים,
וואָס דאַרף זיך נישט שעמען, אוּן וואָס באַגייט זיך רעכט מיט
דעם דָּבָר פון אֱמת. וויַיך אָבער אויס אומווערדיקע
פּלאַפּלעריַען; וואָרים זיי פאַרמערן ווייטער דאָס רִשעות, אוּן
זייער דָּבָר וועט עסן, ווי סע טוט אַ קאַלטער-בראַנד. צו זיי
געהערט הימענאוס אוּן
פילעטוּס, וואָס האָבן אָפּגעקערט פון דעם אֱמת, וויל זיי זאָגן,
אַז תְּחִיַּת-המֵתים איז שוֹין געווען, אוּן צעשטערן די אֱמונה פון
עטלעכע. דאָך דער שטאַרקער יסוֹד פון ה' באַשטייט, אוּן האָט
דעם דאָזיקן חוֹתם ׃ ה' קען די, וואָס געהערן אים; אוּן׃ זאָל
יעדער איינער, וואָס רופט אָן דעם שֵׁם-הַמפוֹרָש, אָפּקערן פון
אומרעכט. אין אַ גָּדוֹל בֵּית זענען פאַראַן נישט נאָר כֵּלים פון
זָהָב אוּן פון זילבער, נייערט אויך פון בוים אוּן פון ערד; אוּן
טייל צום כָּבוד, אוּן טייל צום
אומכָּבוד. דעריבער, אויב עמיצער לייטערט זיך פון די דאָזיקע,
וועט ער זיין אַ כֵּלי צום כּבוֹר, געהייליקט, פאַסיק פאַר הָאָדוֹנס
נוצן, אָנגעבּרייט צו אלערלייַ מַעשִׂים
טובים. אַנטרין אָבער פון יוגנט-תַּאוות, אוּן יאָג נאָך צֶדֶק,
אֱמונה, אַהֲבָה, שָׁלום מיט די, וואָס רופן אָן הָאָדוֹן פון אַ לֵב
טָהוֹר. וויַיך אָבער אויס נאַרישע אוּן אומוויסנדיקע קַשיות,
וויל דו וויסט, אַז זיי בּרענגען מחלוקת. אוּן הָאָדוֹנס עֶבֶד דאַרף
זיך נישט קריגן, נייערט זיין פריַינטלעך צו אַלעמען, פּאַיִק צו
לערנען, געדולדיק, אוּן אין עַנְוות אויסבּעסערן די
וידערשפּעניקע. אֶפשר וועט ה' באַווילִיקן, אַז זיי זאָלן
תשוּבָה קריגן, אוּן דערקענען דעם אֱמת, אוּן זיי וועלן אַנטרינען
פון דער נעץ פון הָשָׂטן, נאָכדעם ווי זיי זענען דורך אים גענומען
געוואָרן געפאַנגען פאַר זיין רָצון.

ג און דאָס זאָלסטו וויסן, אַז אין די לעצטע טעג וועלן קומען שווערע צייטן. וואָרים מענטשן וועלן זיין ליבהאָבערס פון זיך אַליין, ליבהאָבערס פון געלט, בּאַרימערס, בַּעלי-גאַווה, לעסטערערס, ווידערשפּעניק קעגן הוֹרים, אומדאַנקבּאַר, אומהייליק, אוממענטשלעך, אומפאַרגעבּלעך, רכילות-טרייבּער, זוֹללים, אַכזָריותדיק, שׂונאים פון גוטס, מוֹסרים, עַקשָׁנים, אויפגעבּלאָזן, ליבהאָבערס פון תַּענוג מער ווי ליבהאָבערס פון ה', וואָס האָבן אַן אוֹיסזען פון חֲסִידוּת, בּעת זיי פאַרלייקענען די קראַפט פון איר. אויך פון די דאָזיקע קער דיך אָפּ. וואָרים צו די דאָזיקע געהערן די, וואָס פּויזען אַריין אין בָּתִּים, און נעמען געפאַנגען נאַרישע נָשים בּאַלאָדן מיט עבירות, פאַרפירט פון אַלערלייַ תּאוות, וואָס תָּמיד לערנען זיי, און קענען קיינמאָל נישט קומען צום וויסן פון דעם אֱמת. און פונקט ווי יַנֵּיס און יַמבְּרֵיס האָבן זיך קעגנגעשטעלט מֹשהן, אַזוי טוען זיי זיך אויך קעגנשטעלן דעם אֱמת; מענטשן, וואָס זענען פאַרדאָרבּן אין פאַרשטאַנד, און פאַרוואָרפן בּנוֹגֵע דער אֱמונה. זיי וועלן אָבּער ווייטער נישט קומען; וואָרים זייער נאַרישקייט וועט זיין אָפן פאַר אַלעמען, אַזוֹיווי עס איז אויך געווען מיט יענע. דוּ אָבּער האָסט נאָכגעפאָלגט מיין לערנונג, פירונג, דֵעה, אֱמונה, סבלנות, אַהֲבָה, סַבלָנות, רִדיפות, ליידן, וואָס זענען מיך באַפאַלן אין אַנטיאָכיע, אין איקאָניע, אין ליסטראַ; וואָסערע רִדיפות איך האָבּ איבּערגעטראָגן; און פון זיי אַלע האָט מיך הָאָדוֹן מַציל געווען. כֵּן, און אַלע, וואָס ווילן לעבּן פרום אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וועלן גערוֹדֶפט ווערן. אָבּער רשָׁעים און שַׁקרָנים וועלן ווערן ערגער און ערגער, וועלן נאַרן און גענאַרט ווערן. דוּ אָבּער פאַרבּלייבּ אין דעם, וואָס דוּ האָסט געלערנט און ביסט איבּערצייגט געוואָרן, וויל דוּ וויסט פון וועמען דוּ האָסט עס

געלערנט, און ווייל פון קינדווייַז אָן האָסטו געקענט די כִּתבֵי-הַקוֹדֶש, וואָס קענען דיך מאַכן קלוג פאַר דער ישועה דורך אֶמונה, וואָס איז אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אַלע כִּתְבֵי-הַקוֹדֶש זענען אינספּירירט פון ה'ס גייסט, און זענען אויך נוצלעך צום לערנען, צום שטראָפן, צום אויסבּעסערן, צום מַדריך זיין אין צֶדֶק, כּדי דער איש האלוקים זאָל זיין שלֵימותדיק, און גרייט פאַר אלערליי מַעשׂים טובים.

ד איך בּאַפעל דיר פאַר ה' און פאַר רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס וועט מִשפּטן די לעבּעדיקע און די טויטע, און דורך זיין הִתְגַּלּות און זיין מלוכה: פּראָקלאַמיר דאָס דָּבָר, זיי געאיילט אין צייט, און אויסער דער צייט, רעד איבּער, שטראָף, זיי מַזהיר, מיט סבלנות און לערנונג. וואָרים סע וועט קומען די צייט, ווען זיי וועלן נישט פאַרטראָגן די געזונטע לערנונג, און ווייל זיי האָבּן קיצלדיקע אויערן, וועלן זיי זיך אָנקלייבּן לערערס לויט זייערע אייגענע תּאוות, און זיי וועלן אָפּנייגן זייערע אויערן פון דעם אֶמת, און זיך קערן צו בָּבא-מַעשׂות. דו אָבּער זיי ניכטער אין אַלצדינג, לייד צָרות, טו די אַרבּעט פון אַ מבַשׂר, זיי ממַלא דיין עַבוֹדַת קֹדֶש.

וואָרים איך בּין שׂוין געבּראַכט פאַר אַ קָרבּן, און די צייט פון מיין אַוועקגיין גענעענט. איך האָבּ געקעמפט דעם גוטן מַאֲבָק, איך האָבּ פאַרענדיקט מיין וועטלויף, איך האָבּ געהיט די אֶמונה. פון איצט אָן איז אָנגעבּרייט פאַר מיר די עֲטָרָת פון צֶדֶק, וואָס הָאָדוֹן, דער רעכטפאַרטיקער שׂופט, וועט מיר געבּן אין יענעם יוֹם; און נישט נאָר מיר אַליין, נייערט אויך די אַלע, וואָס האָבּן ליבּ געהאַט זיין הִתְגַּלּות. אייל דיך צו קומען אין גיכן צו מיר; וואָרים דִּימַס האָט מיך פאַרלאָזן, ווייל ער האָט ליבּ געהאַט דעם עוֹלם-הַזה, און איז אַוועקגעגאַנגען קיין טעסאַלאָניקע, קרעסצענס קיין גָּלַטְיָה, טיטוס קיין דאַלמאַציע.

נאָר לוקַס אַליין איז מיט מיר. נעם מאַרקוסן און ברענג אים מיט דיר; וואָרים ער איז מיר נוצלעך פאַר דער עבֿודת קֹדֶש. טיכיקוסן אָבער האָב איך געשיקט קיין אֶפֶסוס. בעת דו וועסט קומען, זאָלסטו ברענגען דעם מאַנטל, וואָס איך האָב געלאָזן אין טראָאַס בײַ קאַרפוסן, אויך די ספָרים, און בפרַט די פּאַרמעטן. אַלֶקסַנדר, דער קופּערשמיד, האָט מיר אַ סַך רָעָה געטאָן; ה' וועט אים פאַרגעלטן לויט זיינע מַעשׂים. פאַר אים טו אויך דו דיך היטן, וואָרים ער האָט זיך שטאַרק אַקעגנגעשטעלט אונדזערע רייד. בײַ מיין ערשטער פאַרטיידיקונג האָט קיינער נישט געטומען מיין צַד, נייערט אַלע האָבן מיך פאַרלאָזן, זאָל דאָס נישט פאַררעכנט ווערן אויף זייער רעכענונג! אָבער הָאָדון האָט מיר געהאָלפן, און האָט מיך געשטאַרקט, כּדי דורך מיר זאָל די בשׂורת הגאולָה אינגאַנצן אָנגעזאָגט ווערן, און אַלע פעלקער זאָלן זי הערן; און איך בין ניצול געוואָרן פון דעם לייבֿס מויל. הָאָדון וועט מיך מַציל זיין פון יערן בײזן וועלט, און וועט מיר פאַרהעלפן צו זיין הימלישער מלוכה; פאַר אים זאָל זיין כָּבוד לעולם וָעֶד. אָמֵן. גריס פריסקאַ און עַקילַס, און דעם הויזגעזינד פון אָנעסיפאָרוס. עראַסטוס איז פאַרבליבן אין קאָרינט, און טראָפימוסן האָב איך איבערגעלאָזן חוֹלֶה אין מִילֶטוס. אייל דיך צו קומען פאַר ווינטער. עובולוס דוֹרש בשלום דיך, און פודענס און לינוס און קלאָודיע, און אַלע אַחים במשיח. הָאָדון זאָל זיין מיט דיין רוּחַ. חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך.

טיט'

א פּאָולוס [ר' שָׁאוּל], אַ עֶבֶד פון ה', און אַ שליח פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, לויט דער אֱמונה פון ה'ס אויסדערווײלטע, און דער דערקענטעניש פון דעם אֱמת, וואָס איז לויט דער יראת

שמים, אין תִּקְוָה אויף חַיֵּי עוֹלם, וואָס ה', וואָס קאָן נישט זאָגן קיין שקר, האָט מַבטִיחַ געווען מִקֶּדֶם מִימֵי עוֹלם [מיכה ה, א], אוּן האָט אַנטפּלעקט אין זיין אייגענער צייט זיין דָּבָר אין דער שלִיחוּת, מיט וואָס איך בּין אָנפּאַרטרויט געוואָרן לויט דעם מצות ה', מוֹשִׁיעֵנוּ ; צוּ טיטוּסן, מיין אֱמֶתדיק יֶלֶד לויט דער בּשוּתּפוּתדיקער אֱמוּנה; חֶסֶד אוּן שָׁלום פוּן ה', דעם אלוקים אָבִינוּ, אוּן רֶבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, מוֹשִׁיעֵנוּ.

צוּליב דעם האָבּ איך דיך געלאָזן אין קרעטאַ, כּדי דוּ זאָלסט אײַנשטעלן אין אַ סֵדר די זאַכן, וואָס האָבּן געפעלט, אוּן בּאַשטימען זקֵנים אין יעדער שטאָט, ווי איך האָבּ דיר געבּאָטן: אויבּ איינער איז אָן אַ פעלער, דער מאַן פוּן איין אִשָּׁה, אוּן האָט יְלָדִים מַאמִנים, וואָס ווערן נישט בּאַשוּldיקט אין צעלאָזנקייט, אָדער ווידערשפּעניקייט. וואָרים דער מַשגִיחַ מוּז זיין אָן פעלער, ווי ה'ס מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת; נישט קיין עַקשן, נישט קיין רַגזן, נישט קיין שיכּור, נישט קיין שלעגער, נישט זשעדנע נאָך מיאוּסן פאַרדינסט, נייערט אַ מַכנִיס-אוֹרַח, אַ ליבהאָבּער פוּן גוּטס, ניכטער, אַ צדיק, קָדֵשׁ,

אײַנגעהאַלטן, וואָס האַלט זיך אין דעם בּאַגלויבּטן דָּבָר, וואָס איז לויט דער לערנונג, כּדי ער זאָל קענען מַזהיר זיין אין דער געזוּנטער לערנונג, אוּן אויך צוּ שטראָפן די ווידערשפּעניקע.

וואָרים סע זענען פאַראַן אַ סַך ווידערשפּעניקע, פוּסטע פּלאַפּלערס אוּן שַׁקרָנים, בּפרַט די פוּן די געמַלטע, וועמעס מויל מוּז פאַרשטאָפּט ווערן, ווייל זיי קערן איבּער גאַנצע בָּתִּים, אוּן לערנען נישט נייטיקע זאַכן, פוּנוועגן מיאוּסן פאַרדינסט. איינער פוּן זיי, אַ נָבִיא פוּן זייערע אייגענע, האָט געזאָגט : כּרֵתִיים זענען תָּמיד ליגנערס, בּייזע חַיות, פוילע פרעסערס. דאָס דאָזיקע באַצייגעניש איז אֱמת. צוּליב דער סִיבּה שטראָף זיי שאַרף, כּדי זיי זאָלן זיין געזוּנט אין דער

אֱמונה, אוּן זאָלן נישט שענקען קיין אויפמערקזאַמקייט צוּ יִידישע לעגענדעס, אוּן מִצוות פוּן מענטשן, וואָס קערן אָפּ פוּן דעם אֱמת. פּאַר די ריינע איז אַלצדינג טָהוֹר. פּאַר די אָבּער, וואָס זענען טָמא אוּן אוּמגלויבּיק, איז גאָרניט ריין; נייערט זייער פּאַרשטאַנד אוּן געוויסן זענען טָמא. זיי זאָגן, אַז זיי קענען ה', דורך זייערע מַעשׂים אָבּער פאַרלייקענען זיי אים, ווייל זיי זענען אוּמווערדיק, אוּן ווידערשפּעניק, אוּן פּאַר יעדן מַעֲשֶׂה טוֹב אוּמטויגלעך.

ב דוּ אָבּער רעד דאָס, וואָס עס פּאַסט זיך פּאַר דער געזונטער לערנונג ׃ אַז זקֵנים זאָלן זיין ניכטער, ערנצט, שִׂכֶּלדיק, געזונט אין אֱמונה, אין אַהֲבָה, אין סַבלָנות; אַז זקֵנות זאָלן אויך זיין בּפָּבודיק אין אויפּפירונג, נישט קיין רכִילות-טרייבּערינס, נישט פּאַרשקלאַפּט צוּ קיין סַך וויין, לערערינס פוּן דעם, וואָס איז טוֹב, כּדי זיי זאָלן דערציען די יונגע נָשים ליבּ צוּ האָבּן זייערע מאַנען אוּן זייערע יְלָדים, צוּ זיין צנִיעותדיק, טָהוֹר פירן די בּאַלעבּאַטישקייט, זיין פריינטלעך, אוּנטערטעניק זייערע אייגענע מאַנען, כּדי דאָס דָּבָר ה' זאָל נישט געלעסטערט ווערן. די יינגערע מענער זיי אויך אַזוי מַזהיר צוּ זיין איינגעהאַלטן. אין אַלצדינג וויז דיך אַליין פּאַר אַ בּיישפּיל פוּן מַעשׂים-טובים; וויז אין דיין לערנונג אוּמפּאַרדאָרבּנקייט, ערנצטקייט, געזונטע רייד, וואָס קענען נישט ווערן פאַרמִשפּט, כּדי דער, וואָס איז פוּן קעגן צַד, זאָל פאַרשעמט ווערן, ווייל ער האָט נישט קיין שום רָעָה צוּ זאָגן פוּנוועגן אוּנדז. זיי מַזהיר עֶבֶד צוּ זיין אוּנטערטעניק זייערע אייגענע האַרן, אוּן צוּ זיין פּאַר זיי וואוילגעפעלן אין אַלצדינג; נישט ווידערשפּעניק, נישט גַנבענען, נייערט צוּ וויזן יעדע גוטע געטרייַשאַפט, כּדי זיי זאָלן בּאַשמיַנען די לערנונג פוּן ה', מוֹשִׁיעֵנוּ, אין אַלצדינג. וואָרים דער חֶסֶד פוּן ה' האָט זיך

באַוויזן פאַר אַ ישועה פון אַלע מענטשן, אוּן לערנט אונדז, אַז מיר זאָלן פאַרלייקענען דאָס רָעָה אוּן די וועלטלעכע תּאוות, אוּן לעבּן איינגעהאַלטן אוּן צַדִּיק אוּן פרוּם אין דער עוֹלם הַזֶּה, אוּן וואָרטן אויף דער געבּענטשטער תִּקְוָה אוּן הִתְגַּלּוּת פון דער כּבוד פון אונדזער גרויסן אלוקים אוּן גוֹאֵל רַבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט זיך גופא געגעבּן פאַר אונדז, כּדי ער זאָל אונדז אויסלייזן פון יעדן רָעָה, אוּן רייניקן פאַר זיך אַ עם פאַר זיין אייגנטוּם, וואָס איז אייפעריק אין מַעשִׂים-טובים. די דאָזיקע זאַכן רעד אוּן זיי מַזהיר אוּן שטראָף מיט דער גאַנצער רשות. זאָל קיינער דיך נישט פאַראַכטן.

ג דערמאָן זיי צוּ זיין אוּנטערטעניק צוּ הערשער אוּן שָׂרים, צוּ זיין געהאָרכזאַם, צוּ זיין אָנגעבּרייט פאַר יעדן מַעֲשֶׂה טוֹב, נישט צוּ רעדן קיין רָעָה אויף קיינעם, נישט צוּ זיין קריגעריש, צוּ זיין מילד, אוּן אַרויסווייזן די גאַנצע עַנְוָוה צוּ אַלע בני אדם. וואָרים אויך מיר זענען אַמאָל געווען נאַריש, אוּמגעהאָרכזאַם, פאַרפירט, געדינט אַלערלייַ תּאוות אוּן פאַרגעניגנס, האָבּן געלעבּט אין רָעָה אוּן קִנאה, פיינטלעך אוּן פיינט געהאַט איינער דעם אַנדערן. בּעת אָבּער די גוטסקייט פון ה', מוֹשִׁיעֵנוּ, אוּן זיין אַהֲבָה צוּ מענטשן, האָט זיך באַוויזן, נישט דורך מַעשִׂים פון צֶדֶק, וואָס מיר האָבּן געטאָן, נייערט לויט זיין דערבּאַרעמדיקייט האָט ער אונדז דערלייזט, דורך דער מקוה טבִילה פון ווידערגעבּורט אוּן באַניַיאונג פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס ער האָט אויף אונדז אויסגעגאָסן בּשֶׂפע דורך רַבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, מוֹשִׁיעֵנוּ ; כּדי מיר זאָלן גערעכטפאַרטיקט ווערן דורך זיין חֶסֶד, אוּן ווערן יוֹרשים לויט דער תִּקְוָה פון חַיֵּי עוֹלם. אֱמת איז דאָס דָּבָר, אוּן דעריבּער וויל איך, אַז דוּ זאָלסט די דאָזיקע זאַכן באַפעסטיקן, כּדי אַז די, וואָס האָבּן געגלויבּט אין ה', זאָלן זען זיך עוֹסק צוּ זיין אין

מַעשִׂים-טובים דאָס איז טוֹב אוּן נוּצלעך פאַר מענטשן. ווײַך אָבער אויס נאַרישע קַשיות, אוּן יִחוּס-בּריוו, אוּן מחלוקת, אוּן קריגעריַיען וועגן דער תּוֹרה, וואָרים זיי זענען אוּמנוּצלעך אוּן פוּסט. אַ מענטש, וואָס מאַכט אָן מחלוקות, זאָלסטוּ נאָך דער ערשטער אוּן צווייטער תּוֹכַחה, אויסווײַכן בְּכלַל, ווייל דוּ ווייסט, אַז אַזאַ איינער איז פאַרדאָרבּן, אוּן טוּט זינדיקן, אוּן איז פוּן זיך אַליין פאַרמִשפּט. אַז איך וועל שיקן צוּ זיר אַרטעמאַסן, אָדער טיכיקוּסן, זאָלסטוּ דיך איילן קוּמען צוּ מיר קיין ניקאָפּאָליס; וואָרים איך האָבּ בּאַשלאָסן דאָרטן צוּווינטערן. שיק גלייך אַרויס זענאַסן, דעם בּעל-תּוֹרה, אוּן אַפּאָלאָסן אויף זייער נסִיעה; זע סע זאָל זיי גאָרניט פעלן. אוּן זאָלן אויך אוּנדזערע מענטשן זיך לערנען עוֹסק צוּ זיין אין מַעשִׂים-טובים פאַר די נייטיקע בּאַדערפענישן, כּדי זיי זאָלן נישט זיין אוּמפרוכטבּאַר. אַלע, וואָס זענען מיט מיר, גריסן דיך, גריס די, וואָס האָבּן אוּנדז ליבּ אין דער אֱמוּנה. חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך אַלע.

פילמ'

א פּאָוולוס [ר' שָׁאוּל], אַן אַרעסטאַנט פוּנוועגן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן טִימוֹתִיאוס אָחינוּ, צוּ פילִימוֹן הָאָהוּבּ חֲבֵרנוּ לָעֲבוֹדָת קֹדֶש, אוּן צוּ אַפִּיָה אָחוֹתֵנוּ, אוּן צוּ אַרכיפּוּסן, אוּנדזער מיטקעמפער, אוּן צוּ דער הברית החדשה קהִילה אין דיין בַּיִת: חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום ה', אלוקים אָבִינוּ, אוּן הָאָדוֹן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איך זאָג ברוך ה' תָּמיד צוּ מיין אלוקים, בּעת איך דערמאָן דיך אין מיינע תּפִילות, ווייל איך הער פוּן דיין אַהֲבָה, אוּן פוּן דער אֱמוּנה וואָס דוּ האָסט צוּ הָאָדוֹן יהושע/ישוע אוּן צוּ אַלע קדוֹשִׁים, כּדי די התקשרות פוּן

דיין אֱמונה זאָל ווערן ווירקזאַם אין דער דערקענטעניש פון
אַלעם גוטן, וואָס איז אין אונדז, פאַר ֶרבי מלך המָשיחַ. וואָרים
איך האָב געהאַט שִׂמְחָה גְּדוֹלָה און טרייסט פון דיין ליבע, אָחִי,
מַחמת די לְבָבוֹת פון די קדוֹשִׁים זענען דורך דיר דערקוויקט
געוואָרן. דעריבער, הַגַם איך פיל מיך פריי אין רבי מֶלך המָשיחַ
דיר צו באַפעלן דאָס, וואָס איז רעכט, דאָך פונוועגן דער אַהֲבָה,
בעט איך דיך ליבער. אָט איך, פָּאוּלוס [ר' שָׁאוּל], דער זָקן, און
אַצינד אויך אַן אַרעסטאַנט פונוועגן ֶרבי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע, בעט דיך פאַר מיין ֶיֶלד, וועמען איך האָב
געוואונען אין מיינע שָׁרְשָׁרוֹת, פאַר אָנעסימוסן, [וואָס איז
אַמאָל געווען פאַר דיר אומנוצלעך, אָבער אַצינד איז ער נוצלעך
פאַר דיר און פאַר מיר]. איך שיק אים צוריק צו דיר, אים אַליין,
דאָס הייסט, מיין אייגן
לֵב. איך וואָלט אים גערן געהאַלטן מיט מיר, כדי ער זאָל,
אַנשטאָט דיר, מיר דינען אין די שָׁרְשָׁרוֹת פון דער בשׂורת
הגאולָה; אָבער אָן דיין דֵעה האָב איך גאָרניט געוואָלט טאָן,
כדי דיין טובה זאָל נישט זיין געצוואונגען, נייערט פריַיווילִיק.
וואָרים אֶפשר איז ער דעריבער אָפּגעשיידט געוואָרן פון דיר
אויף אַ צייט, כדי דו זאָלסט אים האָבן
לְעוֹלָם, נישט מער ווי אַ עֶבֶד, נייערט מער ווי אַן עֶבֶד, אַ
באַליבטער אָח, בפרַט פאַר מיר, און מכָּל-שכֵּן פאַר דיר, סיי
און דעם פלייש, און סיי אין הָאָדוֹן. בכֵּן, אויב דו רעכנסט מיך
פאַר אַ חַבר, זיי אים מקַבל ווי מיך אַליין. און אויב ער האָט דיר
בְּכלַל אומרעכט געטאָן, אָדער איז דער עפּעס שולדיק, שטעל
דאָס צו אויף מיין חֶשבון. איך, פָּאוּלוס [ר' שָׁאוּל], שרייב דאָס
מיט מיין אייגענער האַנט, איך וועל עס באַצאָלן - איך רעד
שוין גאָרניט דערפון, וואָס דו ביסט מיר שולדיק חוצדעם אויך
דיך אַליין. כֵּן, אָח, לאָמיך פון דיר האָבן שִׂמְחָה אין הָאָדוֹן;

דערקוויק מיין לֵב אין רבי מֶלך המָשיחַ.
וויל איך האָב בּטָחון אין דיין געהאָרכזאַמקייט, שרייב איך דיר, וואָרים איך ווייס, אַז דו וועסט טאָן אַפילו מער ווי איך זאָג. אין דער זעלבּער צייט גרייט אויך אָן פאַר מיר אַן מָקוֹם לִינָה, וואָרים איך האָף, אַז דורך אייערע תּפִילות, וועל איך אייך געשענקט ווערן. עפּאַפראַס, מיין מיטאַרעסטאַנט אין רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, טוט דיך גריסן, אוֹיך מַרְקוֹס, אֲריסְטַרְכוֹס, דִימַס, לוּקַס, מיינע מיטאַרבּעטער. דער חֶסֶד פון אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייער גייסט.

משיחיסט יִידן

א נאָכדעם ווי ה' האָט פאַרצייטן אַ סַך מאָל און אויף פאַרשידענע אוֹפַנים געריידט צו די אָבות דורך די נבִיאים, האָט ער אויפן סוֹף פון די דאָזיקע טעג געריידט צו אונדז דורך דעם זון [דער זון פון דער אויבּערשטער], וועמען ער האָט באַשטימט פאַר אַ יוֹרֵש פון אַלצדינג, דורך וועמען ער האָט אויך באַשאַפן די דורות. ער, וואָס איז דאָס שפּיגלבּילד פון זיין כבוד, און דאָס סאַמע אָפּבּילד פון זיין מהות, האַלט אויף אַלצדינג דורך דעם דָּבָר פון זיין מאַכט. בּעת ער האָט געמאַכט אַ רייניקונג פאַר עבירות, האָט ער זיך אַנידערגעזעצט בּיי דער רעכטער האַנט פון דער גדוּלה אין דער הייך, און איז געוואָרן אויף אַזויפיל בּעסער איידער די מַלאָכים, אַז ער האָט געירשנט אַ חָשובּערן שֵם פון זיי. וואָרים צו וועמען פון די מַלאָכים האָט ער וועט אַמאָל געזאָגט ׃
דו בּיסט מיין זון [דער זון פון דער אויבּערשטער],
היינט [הַיוֹם] האָב איך דיך געבּוירן [תהלים ב, ז]?
און ווידער׃ איך וועל פאַר אים זיין אַן אָב,
און ער וועט פאַר מיר זיין אַ זון [דער זון פון דער אויבּערשטער]

[שמואל ב' ז, יד]? אוּן בּעת ער בּרענגט דעם בּכוֹר אין דער וועלט אַריין, זאָגט ער ׃ אוּן זאָלן אַלע מַלאָכים ה' פאַלן כּוֹרעִים פאַר אים [תהלים צז, ז]. אוּן פּוּנוועגן די מַלאָכים זאָגט ער ׃ ער מאַכט זיינע מַלאָכים פאַר ווינטן, אוּן זיינע בּאַדינערס פאַר אַ פלאַם אֵש [תהלים קד, ד] אָבּער פּוּנוועגן דעם זוּן [דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער] זאָגט ער ׃ דיין כִּסֵּא, אָ אלוקים, איז לעוֹלם וָעֶד, אוּן די רוּט פּוּן יוֹשר איז די רוּט פּוּן דיין מלוּכה.
האָסט ליבּ געהאַט צֶדֶק, אוּן פיינט געהאַט רָעָה, דעריבּער האָט אלוקים, דיין אלוקים, דיך געזאַלבּט מיט דעם אייל פּוּן שִׂמְחָה איבּער דיינע חַבֵּרים [תהלים מה׃ ז, ח]. אוּן ׃ דוּ, ה', האָסט אין אָנהייבּ געלייגט דעם יסוֹד פּוּן דער ערד, אוּן די הימלען זענען די ווערק פּוּן דיינע הענט; זיי וועלן אוּנטערגיין, אוּן דוּ וועסט בּאַשטיין; כֻּלָּם, זיי אַלע וועלן ווערן אַלט ווי אַ בֶּגֶד, אוּן ווי אַ מאַנטל וועסטוּ זיי צוּנויפּוויקלען, אוּן זיי וועלן פאַרבּיטן ווערן. דוּ אָבּער בּיסט דער זעלבּיקער, אוּן דיינע יאָרן וועלן נישט אוֹיפהערן [תהלים קב, כו-כח]. פּוּנוועגן וועמען פּוּן די מַלאָכים האָט ער אַמאָל געזאָגט׃ זיץ בּיי מיין רעכטער האַנט, בּיז איך מאַך דיינע פיינט פאַר אַ פּוֹסבּענקל צוּ דיינע פיס [תהלים קי, א]? צי זענען זיי אַלע נישט קיין רוּחוֹת-שָׂרֵת, אַרויסגעשיקט געוואָרן צוּ טאָן דינסט פאַר דעם ווילן פּוּן די, וואָס וועלן יַרשענען די ישוּעה?

ב דעריבּער מוּזן מיר זין אַ סַך שטאַרקער האַלטן אין דעם, וואָס מיר האָבּן געהערט, כּדי מיר זאָלן נישט אָפּפאַלן דערפוּן. וואָרים אויבּ דאָס דָּבָר, וואָס איז געדעדט געוואָרן דוּרך מַלאָכים, איז מקוּים געוואָרן, אוּן יעדע פּשע אוּן עֲבֵירה האָט בּאַקוּמען אַ גערעכטע פאַרגעלטונג, וויאַזוי וועלן מיר אַנטרינען, אויבּ מיר פאַרוואָרלאָזן אַזאַ גרויסע ישוּעה? זי, וואָס איז לכַתְּחִילה געדעדט געוואָרן דוּרך הָאָדוֹן, אוּן באַשטעטיקט

געווָארן פַאר אונדז דורך די, וואָס האָבן אים געהערט, בעת ה'
האָט אויך עֵדות געזאָגט דורך נְסים וְנִפלאָות, און דורך
פַארשידענע גבורות, און דורך מַתָּנות פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, לויט
זיין אייגענעם רָצון. וואָרים נישט צו מַלאָכים האָט ער
אונטערטעניק געמאַכט די קומענדיקע וועלט, וואָס פון איר
רעדן מיר. איינער אָבער האָט ערגעץ עֵדות געזאָגט, אַזוי צו
זאָגן: וואָס איז אַ מענטש, וואָס דו טוסט אים געדענקען?
און דער בֶּן, וואָס דו טוסט זיך אומקוקן אויף אים? האָסט
אים געמאַכט אַביסל נידעריקער פון די מַלאָכים,
און אים געקרוינט מיט הערלעכקייט און כָּבוד,
און האָסט אים געזעצט איבער די ווערק פון דיינע הענט;
אַלצדינג האָסטו אונטערטעניק געמאַכט אונטער זיינע פיס
[תהלים ח: ה-ז]. וואָרים מיט דעם, וואָס ער האָט אונטערטעניק
געמאכט אלצדינג אונטער אים, האָט ער גאָרניט געלאָזן, וואָס
איז אים נישט אונטערטעניק. דערווייל אָבער זעען מיר נאָך
נישט, אַז אַלצדינג זאָל זיין אונטערטעניק אונטער
אים. מיר זעען אָבער, יהושע/ישוע, וואָס איז געמאַכט געווָארן
אַביסל נידעריקער פון די מַלאָכים, פונוועגן די ליידן פון דעם
מָוֶת, וואָס איז געקרוינט מיט הערלעכקייט און כָּבוד, כדי ער
זאָל דורך דעם חֶסֶד פון ה' טוֹעם זיין דעם מָוֶת פאַר אַלע בני
אדם. וואָרים אים, פאַר וועמען עס איז אַלצדינג, און דורך
וועמען עס איז אַלצדינג, האָט עס געפאַסט מיט דעם ברענגען אַ
סַך זין צו כבוד, מַשלים צו זיין דורך עִינוּיִים דעם שַׂר פון זייער
ישועה. וואָרים סיי דער, וואָס טוט הייליקן, און סיי די וואָס
זענען געהייליקט, זענען אַלע פון איינעם; צוליב דעם שעמט ער
זיך נישט זיי צו רופן אַחִים במשיח, אַזוי צו זאָגן:
איך וועל דערציילן דיין נאָמען צו מיינע אַחִים במשיח, אין דער
מיט פון קָהָל וועל איך דיך לויבן [תהלים כב, כג].

אוּן ווידער ׃ איך וועל האָפן צוּ אים [ישעיה ח, יז]. אוּן ווידער׃ זע, איך אוּן די יְלָדים, וועמען ה' האָט מיר געגעבּן [ישעיה ח, יח]. דעריבּער, אַזוֹיווי די יְלָדים האָבּן אַ חֶלֶק אין בָּשָׂר וָדָם, האָט ער אויך אויף אַן ענלעכן אוֹפן אַ חֶלֶק פוּן דעם זעלבּן, כּדי דוּרך דעם מָוֶת זאָל ער קענען מבַּטל זיין דעם, וואָס האָט די מאַכט פוּן דעם מָוֶת, דאָס הייסט, הַשָּׂטן, אוּן זאָל אויסלייזן אַלע די, וואָס זענען דוּרך מוֹרא פאַר דעם מָוֶת זייער גאַנץ לעבּן פאַרשקלאַפט געווען. וואָרים בּאֱמת, נישט די מַלאָכים העלפט ער, נייערט דעם זֶרַע פוּן אַבְרָהם. דעריבּער איז אים אָנגעשטאַנען אין אַלצדינג געגליכן צוּ זיין צוּ זיינע אַחִים במשיח, כּדי ער זאָל ווערן אַ דערבּאַרעמדיקער אוּן אַ געטרייַער כֹּהן-גָּדול אין זאַכן, וואָס זענען נוֹגֵע ה', מכַּפּר צוּ זיין פאַר די עבירות פוּן דעם עם. וואָרים הֱיוֹת ער אַליין האָט געליטן, בּעת ער איז געפּרוּאווט געוואָרן, איז ער בּיכוֹלֶת צוּ העלפן די, וואָס ווערן געפּרוּאווט.

ג דעריבּער, קדוֹשִׁים אַחִים במשיח, חַבֵּירם פוּן אַ הימלישער

בּאַרוּפוּנג, בּאַטראַכט דעם שלִיח אוּן כֹּהן-גָּדול פוּן אוּנדזער אֱמוּנה, יהושע/ישוע, וואָס איז געווען געטריי דעם, וואָס האָט אים בּאַשטימט, פוּנקט ווי אויך מֹשה [רבינו] איז געווען אין זיין גאַנצן בֵּית. וואָרים ער איז פאַרעכנט געוואָרן פאַר רָאוּי אויף מער כָּבוד ווי מֹשה [רבינו], אויף אַזויפיל ווי דער, וואָס בּויט דאָס בֵּית, האָט מער כָּבוד ווי דאָס בֵּית. [וואָרים יעדעס בֵּית ווערט געבּויט דוּרך עמיצן; דער אָבּער, וואָס האָט אַלצדינג געבּויט, איז ה'.] אוּן מֹשה [רבינו] איז געווען געטריי אין זיין גאַנצן בֵּית ווי אַ עֶבֶד, אַן עֵדות פוּן יענע זאַכן, וואָס האָבּן געדאַרפט שפּעטער גערעדט ווערן, רבי מֶלך המָשיחַ אָבּער, ווי אַ זוֹן איבּער זיין בֵּית; אוּן מיר זענען זיין בֵּית, אויבּ מיר האַלטן פעסט דעם בּטָחון אוּן דאָס רימען זיך פוּן אוּנדזער תִּקְוָה בּיז

דעם סוֹף. דעריבּער, אַזוֹיווי דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט:
היינט [הַיּוֹם], אויבּ איר וועט הערן זיין קוֹל, פאַרעַקשנט נישט
אייערע לְבָבוֹת, ווי אין מְרִיבָה, אַזוֹיווי אין דעם יוֹם פּון מַסָּה אין
דער מִדבּר, וואוּ אייערע אָבות האָבּן מיך געפּרוּאווט דוּרך
נסיונות, אוּן האָבּן געזען מיינע מַעשׂים פערציק יאָר.
דעריבּער האָבּ איך געצערנט אויף דעם דאָזיקן דוֹר, אוּן האָבּ
געזאָגט: זיי זענען זיך תָּמיד טועה אינם לֵבּ, אוּן מיינע וועגן
קענען זיי נישט, ווי איך האבּ געשוואוירן אין מיין צאָרן:
זיי וועלן נישט אַרײַנקוּמען אין מיין מנוּחה [תהלים צח: ז-יא].
שׂימוּ לב, אַחִים במשׁיח, טאָמער וועט זיך מאַכן בּיי עמיצן פּון
אייך אַ בּייז לֵבּ פּון אוּמגלויבּן, אין אָפּפאַלן פּון דעם אלוקים
חיים; נייערט וואָרנט איינער דעם אַנדערן יעדן יוֹם, כָּל-זמַן עס
הייסט נאָך היינט [הַיּוֹם], כּדי קיינער פּון אייך זאָל נישט
פאַרהאַרטעוועט ווערן דוּרך דער אָפּנאַרעריַי פּון
עבירה. וואָרים מיר זענען געוואָרן טיַילנעמער פּון רבי מֶלך
המָשיחַ, אויבּ מיר האַלטן שטאַרק דעם אָנהייבּ פּון אוּנדזער
בּטָחון בּיז דעם סוֹף. בּעת סע וועט געזאָגט:
היינט [הַיּוֹם], אויבּ איר וועט הערן זיין קוֹל, פאַרעַקשנט נישט
אייערע לְבָבוֹת, ווי אין מְרִיבָּה. וואָרים ווער זענען עס די, וואָס
האָבּן געהערט, אוּן האָבּן געקריגט? צי האָבּן נישט די אַלע,
וואָס זענען אַרויסגעגאַנגען פּון מִצרַיִם דוּרך מֹשה
[רבינו]? אוּן קעגן וועמען האָט ער געצערנט פערציק
יאָר? איז עס נישט געווען מיט די, וואָס האָבּן געזינדיקט,
וועמעס לייַבּער זענען געפאַלן אין דער מִדבּר? אוּן צוּ וועמען
האָט ער געשוואוירן, אַז זיי זאָלן נישט אַרײַנקוּמען אין זיין
מנוּחה, אויבּ נישט צוּ די, וואָס זענען געווען ווידערשפּעניק?
אוּן מיר זען, אַז זיי זענען נישט געווען בּיכוֹלת אַרײַנצוּקוּמען,
מַחמת זיי האָבּן נישט געגלויבּט.

ד דעריבּער, כָּל-זמַן סע בלייבּט די הַבטָחה אַריַינצוּקומען אין זיין מנוּחה, לאַמיר מוֹרא האָבּן, טאָמער וועט עמיצער פוּן אייך זיך פאַרזאַמען. וואָרים די בשׂוֹרת הגאוּלָה איז אויך אוּנדז אַנגעזאָגט געוואָרן, פוּנקט ווי צוּ זיי; אָבּער דאָס וואָרט פוּן דער הערוּנג האָט זיי נישט גענוּצט, מַחמת עס איז נישט געוואָרן בּאַהעפט דוּרך אֱמוּנה מיט די, וואָס האָבּן געהערט. וואָרים מיר, די מאַמינים, קוּמען אַריין אין דער מנוּחה, אַזוֹיווי ער האָט געזאָגט: ווי איך האַבּ געשוואוּירן אין מיין צאָרן: זיי וועלן נישט אָריַינקוּמען אין מיין מנוּחה, הַגַם די מעשׂים זענען געווען פאַרענדיקט פוּנם אָנהויבּ פוּן דער וועלט, ששת-ימי-בּראשית. וואָרים ער האָט געזאָגט ערגעץ וווּ פוּנוועגן דעם זיבּעטן יוֹם אויף אַזאַ אוֹפן: אוּן ה' האָט גערוּט אין דעם זיבּעטן יוֹם פוּן אַלע זיינע ווירק; אוּן אָט דאָ זאָגט ער ווידער: זיי וועלן נישט אַריַינקוּמען אין מיין מנוּחה.

בּכֵן, אַזוי ווי סע בלייבּט פאַר עטלעכע אַריַינצוּקוּמען, אוּן די, וואָס האָבּן פריער אָנגענוּמען די בשׂוֹרת הגאוּלָה, האָבּן פאַרפעלט אַריַינצוּקוּמען, מַחמת ווידערשפּעניקייט, טוּט ער ווידער אַמאָל בּאַשטימען אַ געוויסן יוֹם, אַ היינט [הַיוֹם], ווי ער זאָגט דוּרך דָוִדן, נאָך אַ לאַנגער צייט, לויט ווי עס איז פריער געזאָגט געוואָרן: היינט [הַיוֹם], אויבּ איר וועט הערן זיין קוֹל, פאַרעַקשנט נישט אייערע לְבָבוֹת. וואָרים אויבּ יהושע/ישוע [בֶּן נוּן, נחמיה ח, יז] וואָלט זיי געגעבּן מנוּחה, וואָלט ער שפּעטער נישט געוווען גערעדט פוּן אַן אַנדערן יוֹם. עס פאַרבּלייבּט דעריבּער אַ מנוּחַת-שַבּת פאַר ה'ס עם; וואָרים דער, וואָס איז אַריַינגעקוּמען אין זיין מנוּחה, האָט אַליין אויך גערוּט פוּן זיינע ווערק, ווי ה' האָט געטאָן פוּן זיינע. לאָמיר זיך דעריבּער מיען אַריַינצוּקוּמען אין יענער מנוּחה, כּדי קיינער זאָל נאָך דעם זעלבּן בּיישפּיל נישט פאַלן פוּנוועגן

וידערשפּעניקייט. וואָרים דאָט דָּבָר ה' איז לעבּעדיק, אוּן
ווירקעוודיק, אוּן איז שאַרפער אייִדער יעדע צוויי-שאַרפיקע
חֶרֶב, אוּן דורכשטעכט אַפילו ביז דער אָפּשיידונג פוּן נֶפֶשׁ אוּן
רוּחַ, סיי פוּן קנעכלעך אוּן מאַרך, אוּן איז פלינק צוּ דערזען די
מַחשָׁבות אוּן דֵעות פוּן דעם לֵב. אוּן עס איז נישטאָ קיין
בּאַשעפּעניש, וואָס ווערט נישט אַנטפּלעקט פאַר אים; נייערט
אַלע זאַכן זענען נאַקעט אוּן שקר אָפּן פאַר די אויגן פוּן אים,
מיט וועמען מיר האָבּן צוּ טאָן. בּכֵן, וויל מיר האָבּן אַ
דערהויבּענעם כֹּהן-גָּדול, וואָס איז דורכגעגאַנגען דורך די
הימלען, יהושע/ישוע, דעם זוּן פוּן דער אויבּערשטער, לאָמיר
דעריבּער האַלטן פעסט אוּנדזער אֱמוּנה. וואָרים מיר האָבּן
נישט קיין כֹּהן-גָּדול, וואָס קאָן נישט מיטפילן מיט אוּנדזערע
שוואַכקייטן, נייערט איינעם, וואָס איז אין אַלצדינג געפּרוּאווט
געוואָרן גלייך ווי מיר זענען, דאָך אָן עבירה. לאָמיר זשע
גענעענען מיט בּטָחון צוּ דעם כִּסֵּא-הַחֶסֶד, כּדי מיר זאָלן מקַבּל
זיין רַחמָנוּת, אוּן זאָלן געפינען חֶסֶד צוּ העלפן אוּנדז אין אַן
עֵת-צָרה.

ה וואָרים יעדער כֹּהן-גָּדול, וואָס ווערט גענוּמען פוּן צווישן בני
אדם, ווערט באַשטימט פאַר בּני אדם אין זאַכן, וואָס זענען שַׁייך
ה', כּדי ער זאָל קענען מַקריב זיין מִנחות אוּן זבָחים פאַר
זינד. אוּן דער כֹּהן-גָּדול קאָן מיטפילן מיט די אוּמוויסנדיקע
אוּן פאַרפירטע, מַחמת דעם, וואָס ער אַליין איז אויך
אַרוּמגערינגלט מיט שלאַפקייט, אוּן צוליבּ דער דאָזיקער סִיבּה
איז ער מחויב, סיי פאַר דעם עם, אַזוי אויך פאַר זיך אַליין,
מַקריב צוּ זיין פאַר זינד. אוּן קיינער נעמט זיך נישט דעם כָּבוד
אַליין, נייערט ווען ער ווערט באַרופן פוּן ה', אַזוֹיווי אַהרֹן איז
געווען. אַזוי האָט זיך אויך רבי מֶלך המָשיחַ אַליין נישט
פאַרהערלעכט, כּדי צוּ ווערן אַ כֹּהן-גָּדול, נייערט דער, וואָס

האָט צוּ אים געזאָגט ׃ דוּ ביסט מיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער], היינט [הַיּוֹם] האָב איך דיך געבוירן [תהלים ב,ז]; ווי ער זאָגט אויך אויף אַן אַנדערן פּלאַץ ׃
דוּ ביסט אַ כֹּהן לְעוֹלָם לויט דעם סֵדר פוּן מַלכּי-צֶדֶק [תהלים קי,ד], וואָס אין די טעג פוּן זיין פלייש, האָט ער גענעענט תּפִילות אוּן תַּחנוּנים מיט גָּדוֹל געשריי אוּן טרערן צוּ דעם, וואָס איז געווען בִּיכוֹלת אים מַציל צוּ זיין פוּן מָוֶת, אוּן ער איז דערהערט געוואָרן פאַר זיין חֲסִידוּת. אוּן הַגַּם ער איז געווען אַ זון, דאָך האָט ער געלערנט מִשְׁמַעַת דוּרך די זאַכן, וואָס ער האָט געליטן; אוּן נאָכדעם ווי ער איז געוואָרן שלֵימוּתדיק, איז ער געוואָרן די סִיבּה פוּן אַן אייביקער ישוּנה פאַר אַלע, וואָס געהאָרכן אים, אוּן איז באַרופן געוואָרן פוּן ה' פאַר אַ כֹּהן-גָּדוֹל, לויט דעם סֵדר פוּן מַלכּי-צֶדֶק. פוּנוועגן דעם האָבּן מיר אַ סַך צוּ רעדן, אוּן עס איז שוועער צוּ דערקלערן, ווייל איך זע, איר זענט געוואָרן טעמפּ צוּ הערן. וואָרים אין מֶשֶׁך פוּן דער צייט וואָלט איר באַדאַרפט זיין לערער, נייטיקט איר אייך ווידער אַמאָל, אַז עמיצער זאָל אייך לערנען די יסוֹדוֹת פוּן די ערשטע עִיקָּרים פוּן די נבוּאוֹת פוּן ה', אוּן זענט געוואָרן אַזעלכע, וואָס נייטיקן זיך אין מילך, אוּן נישט אין פעסטער אֹכֶל. וואָרים יעדער איינער, וואָס נעמט מילך, האָט נישט קיין מבִינוֹת אין דעם דָּבָר פוּן צֶדֶק, וואָרים ער איז אַן עוֹפעלע. פעסטע אֹכֶל אָבּער איז פאַר דערוואַקסענע, פאַר יענע, וואָס צוּליבּ דעם שטענדיקן געבּריך, האָבּן צוּגעוואוינט זייערע חוּשים צוּ אוּנטערשיידן צווישן גוּטס אוּן רָעָה.

ו בכֵּן, לאָמיר איבּערלאָזן די לערנונג פוּן די ערשטע עִיקָּרים פוּנוועגן רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן גיין וויטער צוּ דער שלֵימוּת; לאָמיר נישט לייגן נאָכאַמאָל אַ יסוֹד פוּנוועגן תּשוּבה פוּן טויטע מַעשִׂים [מְתַרגֵם: דאָס מיינט שֶׁהָאָדָם מֵצְדִּיק עַל-יְדֵי אֱמוּנָה לְחיי

עוֹלם לְלֹא תְּלוּת בְּמעשי התּוֹרָה], אוּן פוּנוּועגן אֱמוּנה צוּ ה',
פוּנוּועגן דער לערנוּנג פוּן מקוה טבִילות, אוּן פוּנוּועגן
סמיכת-ידים אוּן פוּנוּועגן תְּחִיַּת-המֵתים, אוּן פוּנוּועגן מִשפּט
עוֹלם. אוּן דאָס דאָזיקע וועלן מיר טאָן, אִם-יִרצֶה-ה'. ווּאָרים
בּנוֹגֵע יענע, ווּאָס זענען איינמאָל אויפגעקלערט געוואָרן אוּן
האָבּן טוֹעם געוווּען פוּן דער הימלישער מַתָּנה, אוּן זענען געוואָרן
טיילנעמער פוּן דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, אוּן האָבּן טוֹעם געוווּען די
גוּטסקייט פוּן דעם דָּבָר ה', אוּן די כּוֹחות פוּן עוֹלם-הַבּא, אוּן
זענען אָפּגעפאַלן, אַזעלכע איז אוּממעגלעך ווּידער מחַדש צוּ זיין
צוּ תּשוּבה, בּעת מיר זענען, זיי אויפהענגע על-דער בּוֹים פאַר זיך
דעם זוֹן פוּן דער אויבּערשטער איבּעראַנייס, אוּן שטעלן אים
אָפּן אַרויס צוּ בּזָיון. ווּאָרים די ערד, ווּאָס טרינקט דעם גֶּשֶׁם
ווּאָס קוּמט אָפּט דערויף, אוּן בּרענגט אַרוֹיס קרייַטעכצער, ווּאָס
טויגן פאַר די, פאַר וועמעס-וועגן זי איז אויך בּאַאַקערט
געוואָרן, בּאַקוּמט אַ בּרָכה פוּן ה'. נאָר אויב זי טראָגט דערנער
אוּן שטעכערס, ווּערט זי פאַרוואָרפן אוּן איז נאָענט צוּ אַ קלָלה;
אוּן איר סוֹף איז פאַרברענט צוּ ווּערן. מיר אָבּער, טייַער, זענען
פאַרזיכערט אויף בּעסערע זאַכן פוּנוּועגן אייך, אוּן זאַכן ווּאָס
בּאַגלייטן אַ ישוּעה, הַגַּם מיר רעדן אַזוי. ווּאָרים ה' איז נישט
אוּמגערעכט, צוּ פאַרגעסן אייערע מַעשׂים אוּן די אַהֲבָה, ווּאָס
איר האָט אַרויסגעוויזן צוּ זיין נאָמען, מיט דעם, ווּאָס איר האָט
געדינט די קדוֹשִׁים, אוּן דינט זיי נאָך אַלץ. אוּן מיר בּאַגערן, אַז
יעדער איינער פוּן אייך זאָל אַרויסווייַזן די זעלבּע פליַסיקייט צוּ
דער פוּלקייט פוּן בּטָחוֹן בּיז צוּ דעם סוֹף, כּדי איר זאָלט נישט
זיין פויל, נייערט נאָכטוּערס פוּן די, ווּאָס דוּרך אֱמוּנה אוּן
סבלנוּת יַרשענען זיי די הַבטָחות. ווּאָרים בּעת ה' האָט אַבְרָהם
געגעבּן די הַבטָחה, האָט ער, מַחמת ער האָט נישט געקאָנט
שווּערן בּיי קיין גרעסערן, געשוואוירן בּיי זיך אַליין, אַזוי צוּ

זאָגן: בּענטשן וועל איך דיך בּענטשן, אוּן מערן וועל איך דיך מערן [בראשית כב, טז-יז]. אוּן אַזוי, ווייל ער האָט געדוּלדיק דערטראָגן, האָט ער געזַרשנט די הַבטָחה. וואָרים מענטשן שוועבן בּיי דעם גרעסטן, אוּן אין יעדן סִיכסוּך זייערן איז די שבועה דער סוֹף פוּן אַ בּאַשטעטיקונג. צוליב דעם האָט ה', בּעת ער האָט בּדֵּעה געהאַט צוּ ווייזן די יוֹרשים פוּן דער הַבטָחה נאָך אַ סַך מערער די אומפאַרענדערלעכקייט פוּן זיין עֵצה, האָט ער זיך גאַראַנטירט מיט אַ שבוּעה, כּדי דוּרך צוויי אומפאַרענדערלעכע זאכן, אין וועלכע עס איז אוממעגלעך פאַר ה' צוּ זאָגן שקר, זאָלן מיר, וואָס זענען אַנטרוּנען פאַר רעטוּנג, האָבּן אַ שטאַרקערע דערמוטיקונג אָנצוהאַלטן זיך אין דער תִּקְוָה, וואָס איז אָנגעבּרייט געוואָרן פאַר אונדז. אוּן דאָס האָבּן מיר ווי אַן אַנקער פאַר דער נשָׁמה, אַ תִּקְוָה, וואָס איז זיכער אוּן שטאַנדהאַפטיק, אוּן וואָס גייט אַריין אין דעם, וואָס איז דרינען אין דעם פָּרוֹכֶת, וואוהין יהושע/ישוע איז אַריינגעגאַנגען ווי אַ פּאָרויסגייער פוּן אונדזערטוועגן, אוּן איז געוואָרן אַ כֹּהן-גָּדול לעוֹלם לויט דעם סֵדר פוּן מַלכּי-צֶדֶק.

ז וואָרים דער דאָזיקער מַלכּי-צֶדֶק, מֶלך פוּן שָׁלֵם, אַ כֹּהן פוּן דעם אֵ-ל-עֶליון, וואָס איז מקַבּל-פָּנים געווען אַבְרָהם, בּעת ער האָט זיך אומגעקערט פוּן שלאָגן די מלָכים, אוּן האָט אים געבּענטשט, וועמען אויך אַבְרָהם האָט אָפּגעשיידט פוּן אַלץ מַעשֵׂר, ווייל ער איז קוֹדם-כָּל, דוּרך אַ דערקלערונג, מֶלך פוּן צֶדֶק, אוּן דערנאָך אויך מֶלך פוּן שָׁלֵם, וואָס מיינט, מֶלך פוּן פרידן, אָן אָב, אָן אֵם, אָן יִחוס, וואָס האָט אויך נישט קיין אָנהייבּ פוּן טעג, אויך נישט קיין סוֹף פוּן חַיים, נייערט איז געמאַכט געוואָרן ענלעך צוּ דעם זוּן פוּן דער אויבּערשטער; ער פאַרבּלייבּט אַ כֹּהן לעוֹלם. היינט [הַיוֹם] בּאַטראַכט ווי גָּדוֹל דער דאָזיקער מענטש איז געווען, וואָס אים האָט אַבְרָהם-אָבינוּ

געגעבן מַעשׂר פּון דעם מִלחָמָה-געווינסט. אוּן די, פאַרוואָר, פּון די בּנֵי-לֵוִי, וואָס אַרבּן די כּהונה, האָבּן אַ חוֹק לויט דער תּוֹרה צוּ נעמען מַעשׂר פּון דעם עם, דאָס מיינט, פּון זייערע אַחִים, הַגַּם זיי זענען אַרויסגעקומען פּון די לענדען פּון
אַבְרָהם. דער אָבּער, וואָס זיין יִחוס ווערט נישט גערעכנט פּון זיי, האָט גענומען מַעשׂר פּון אַבְרָהם, אוּן האָט געבּענטשט דעם, וואָס האָט געהאַט די הבטָחות. אָבּער אָן חִילוּקי-דֵעות, דער מינדערער ווערט געבּענטשט פּון דעם גרעסערן. אוּן דאָ מענטשן, וואָס שטאַרבּן, זענען מקַבּל מַעשׂר, דאָרטן אָבּער איינער, אויף וועמען סע ווערט עֵדות געזאָגט, אַז ער
לעבּט. אוּן, אַזוי צוּ זאָגן, דורך אַבְרָהם האָט אַפילו לֵוִי, וואָס איז מקַבּל מַעשׂר, געגעבּן מַעשׂר, וואָרים ער איז נאָך געווען אין די לענדן פּון זיין אָב, בּעת מַלכּי-צֶדֶק איז אים מקַבּל-פָּנים געווען [בראשית יד, יז-כ]. היינט [הַיוֹם], אויב סע וואָלט געווען שלֵימות דורך דער כּהונה פּון די בּנֵי- לֵוִי [וואָרים אונטער איר האָט דאָס עם מקַבּל געווען די תּוֹרה], צוליב וואָס איז נאָך נייטיק געווען, אַז ס'זאָל אויפשטיין אַן אַנדערער כּהן לויט דעם סֵדר פּון מַלכּי-צֶדֶק, אוּן נישט געערעכנט צוּ ווערן לויט דעם סֵדר פּון אַהֲרֹן? וואָרים אויב די כּהונה ווערט פאַרענדערט,
דעמאָלט איז אויך נייטיק, אַז אַן ענדערונג זאָל געמאַכט ווערן אין דער תּוֹרה. וואָרים דער, אויף וועמען די דאָזיקע זאַכן ווערן געזאָגט, געהערט צוּ אַן אַנדערן שֵבֶט, פּון וועלכן קיינער האָט נישט געטאָן קיין אַבוֹדה בּיים מִזבֵּחַ. וואָרים עס איז קלאָר, אַז אֲדֹנֵינוּ האָט אַרויסגעשפּראָצט פּון יהוּדה, וואָס צוּ דעם שֵבֶט האָט מֹשה [רבינו] גאָרניט געערעדט בּנוֹגֵע כֹּהֲנים.
אוּן דאָס ווערט נאָך קלאָרער, אויב סע שטייט אויף אַן אַנדערער כֹּהן, ענלעך צוּ מַלכּי-צֶדֶק, וואָס איז גמאַכט געוואָרן, נישט נאָך דעם חוֹק פּון אַ בָּשָׂר-וְדָם, נייערט נאָך דער גבוּרה

לְחַיֵּי אֵין סוֹף; וואָרים סע ווערט עֵדות געזאָגט פונוועגן אים ׃ דו ביסט אַ כֹּהן לעוֹלם לויט דעם סֵדר פון מַלכי-צֶדֶק. צוליב דעם, וואָס אַ פריערדיק מצוה ווערט אָפּגעטאָן, מַחמת פונוועגן זיין שלאַפקייט אוון
אומנוצלעכקייט, [וואָרים די תּוֹרה האָט גאָרניט שלמותדיק געמאַכט]; אוון דעריבער ווערט אַריינגעבראַכט אַ בעסערע תִּקְוָה, וואָס דורך איר געניענען מיר צו ה'. אוון הֶיוֹת ער איז עס נישט געווען אָן אַ שבועה - וואָרים זיי זענען געמאַכט געווען כֹּהַנים אָן אַ שבועה, ער אָבער מיט אַ שבועה דורך דעם, וואָס זאָגט פונוועגן אים ׃ ה' האָט געשוואוירן, אוון ער וועט נישט חָרָטה האָבן, דו ביסט אַ כֹּהן לעוֹלם. אַזוי איז אויך יהושע/ישוע געווען די עָרבות פון אַ בעסערן בְּרִית. אוון זיי זענען געמאַכט געווען פאַר אַ סַך כֹּהַנים, מַחמת וואָס דורך דעם מָוֶת זענען זיי געשטערט צו פאַרבלייבן; ער אָבער, מַחמת ער באַשטייט לעוֹלם, האָט זיין כהונה אומפאַרענדערלעך. דעריבער איז ער אויך אין אַלץ בְּיכוֹלת מַציל צו זיין די, וואָס געניענען דורך אים צו ה', מַחמת ער לעבט לעוֹלם, כדי זיך משתַּדל צו זיין פאַר זיי.
וואָרים פאַר אונדז האָט זיך געפּאַסט אַזאַ כֹּהן-גָּדול, וואָס איז קָדֵשׁ, אומשולדיק, תָּמים, אָפּגעשיידט פון חוטאים, אוון דערהויבן איבער די הימלען; וואָס דאַרף נישט, ווי יענע כֹּהַנים-גדוֹלים, מַקריב זיין יעדן יוֹם קָרְבָּנות, רִאשִׁית פאַר זיינע אייגענע זינד, אוון דערנאָך פאַר די זינד פון דעם עם; וואָרים דאָס האָט ער געטאָן איין מאָל פאַר אַלעמאָל, בעת ער האָט זיך אַליין מַקריב געווען. וואָרים די תּוֹרה שטעלט אויף מענטשן פאַר כֹּהַנים-גדולים, וואָס האָבן שוואַכקייטן, אָבער דאָס דָּבָר פון דער שבועה, וואָס איז געקומען נאָך דער תּוֹרה, שטעלט אויף אַ זון, וואָס איז שלֵימותדיק לעוֹלם.

ח אוון דער עִיקר פון דעם, וואָס מיר זאָגן, איז אָט-דאָס׃ מיר

האָבן אַזאַ כֹּהן-גָּדול, וואָס האָט זיך אַנידערגעזעצט בײַ דער רעכטער זײַט פון דעם כִּסֵּא-הַכָּבוד אין די הימלען, אַ רינער פון דעם מִקדש, און פון דעם אֶמֶתן מִשכּן, וואָס דער שם-המפורש האָט אויפגעשטעלט, און נישט קיין
מענטש. וואָרים יעדער כֹּהן-גָּדול ווערט באַשטימט מַקריב צו זיין מְנחוֹת און זְבָחים; דעריבער איז סע נייטיק, אַז אויך דער דאָזיקער כֹּהן-גָּדול זאָל האָבן עפּעס מַקריב צו זיין. דעריבער, אויב ער וואָלט געווען אויף דער ערד, וואָלט ער בְּכלַל נישט געווען קיין כֹּהן, מַחמת עס זענען פאַראַנען יענע, וואָס זענען מַקריב קָרבָּנות אַל-פּי התּוֹרה. זיי דינען דאָס, וואָס איז אַן אָפּבילד און אַ שאָטן פון די הימלישע זאַכן, אַזוֹיווי מֹשה [רבינו] איז באַפוילן געוואָרן פון ה', בעת ער האָט געהאַלטן אין מאַכן דאָס מִשכּן. וואָרים זע, זאָגט ער, אַז דוּ זאָלסט אַלצדינג מאַכן לויט דער געשטאַלט, וואָס איז דיר געוויזן געוואָרן אויף דעם הָר [שמות כה, מ]. אַצינד אָבער האָט ער דערגרייכט אַ מער דערהויבענערע עבוֹדה מיט דעם, וואָס ער איז אויך דער מֵליץ פון אַ בעסערן בְּרִית, וואָס איז אויפגעשטעלט געוואָרן אויף בעסערע הַבטָחות. וואָרים אויב יענער ערשטער בְּרִית וואָלט געווען אָן אַ חֲסָרון, דעמאָלט וואָלט מען נישט געזוכט קיין סְיבּה פאַר אַ צווייטן. וואָרים בעת ער מוסרט זיי, זאָגט ער ׃ זע, די טעג קומען, זאָגט ה', און איך וועל שליסן אַ בְּרִית חֲדָשָׁה מיט דעם בֵּית-יִשׂרָאל און מיט דעם בֵּית-יהוּדה,
נישט לויט דעם בְּרִית, וואָס איך האָב געמאַכט מיט זייערע אָבות אין דעם יוֹם, ווען איך האב זיי אָנגענומען בײַ דער האַנט, זיי אַרויסצופירן פון דעם אֶרֶץ מִצרַיִם; וואָרים זיי זענען נישט געבליבן אין מיין בְּרִית, און איך האָב זיי נישט געאַכטעט, זאָגט ה'. וואָרים דאָס איז דער בְּרִית, וואָס איך וועל מאַכן מיט דעם בֵּית-יִשׂרָאל נאָך יענע טעג, זאָגט ה' ׃ איך וועל אַריינגעבן מיין

תּוֹרה אין זייער פאַרשטאַנד, אוּן אויף זייער לֵב וועל איך זי אויפשרייבּן; אוּן איך וועל זיין זייער אלוקים, אוּן זיי וועלן זיין מיין עם. אוּן זיי וועלן נישט לערנען איטלעכער זיין חבר, אוּן איטלעכער זיין אָח, אַזוי צו זאָגן: קענט ה'! וואָרים אַלע וועלן מיך קענען, פוּן דעם קלענסטן ביז דעם גרעסטן פוּן זיי. וואָרים איך וועל מוֹחל זיין זייער זינד. אוּן זייער חֵטא וועל איך מער נישט געדענקען [ירמיה לא, ל-לג]. מיט דעם, וואָס ער זאָגט: אַ בְּרִית חֲדָשָׁה, האָט ער דעם ערשטן אַלט געמאַכט; אוּן דאָס, וואָס ווערט אַלט אוּן באַיאָרנט, איז נאָענט צוּם פאַרשווינדן.

ט אוּן אַפילוּ דער ערשטער בְּרִית האָט אויך געהאַט דִינים פוּן עַבוֹדה, אוּן זיין מִקדש איז געווען פוּן דער עוֹלם הַזֶּה. וואָרים עס איז געווען אָנגעבּרייט אַ מִשכּן, דאָס ערשטע, וואָס אין אים איז געווען די מנוֹרה, אוּן דער שולחן, אוּן דאָס לֶחֶם-הַפָּנים; אוּן גערופן האָט מען עס מָקום-קָדוש. אוּן הינטער דעם צווייטן פָּרוֹכֶת דאָס מִשכּן, וואָס ווערט אָנגערופן קָדשי-קָדשים; וואָס האָט געהאַט אַ גאָלדענעם מִזבֵּחַ פוּן קטוֹרֶת אוּן דעם אֲרוֹן-הַברית, וואָס איז אינגאַנצן געווען באַדעקט מיט זָהָב, אין וועלכן [עס איז געווען] אַ גאָלדענער קרוג מיט דעם מָן דערינען, אוּן אַהרֹנס שטעקן, וואָס האָט געבליט, אוּן די לוּחות-הַברית; אוּן איבּער אים די כְּרוּבֵי-הַכָּבוד, וואָס האָבּן באַשאָטנט דאָס כַּפּוֹרֶת; פוּן די דאָזיקע זאַכן קענען מיר אַצינד נישט רעדן באַזונדער.

אוּן נאָכדעם, ווי די דאָזיקע זאַכן זענען געווען אַזוי אָנגעבּרייט, גייען די כֹּהֲנים כְּסֵדר אַריין אין דעם ערשטן מִשכּן צו טאָן די אַבוֹדות; אין דעם צווייטן אָבּער, דער כֹּהן-גָּדול אַליין, איינמאָל אין דעם יאָר, נישט אָן דָּם, וואָס ער איז מַקריב פאַר זיך, אוּן פאַר די שגָגות פוּן דעם עם. מיט דעם צייכענט דער

רוּחַ הַקוֹדֶשׁ אָן, אַז דער דֶּרֶךְ צום קָדשי-קָדשים איז נאָך נישט געווען אַנטפּלעקט, כָּל-זמַן דער ערשטער מִשכּן איז נאָך געשטאַנען. דאָס איז אַ מָשל פאַר דער היַינטיקער צייט; לויט אים איז מען מַקריב מִנחוֹת אוּן זבָחים, וואָס קענען נישט מַשלים זיין, וואָס איז שַייך דאָס געוויסן פוּן דעם, וואָס טוּט די עַבוֹדה, ווייל זיי זענען בלויז חוּקים פוּנוועגן שפּייזן אוּן געטראַנקען אוּן פאַרשידענע מקוה טבִילות פוּן דעם פלייש, אַרויפגעלייגט ביז צוּ אַ צייט פוּן תִּקוּן העוֹלם. אָבער רבי מֶלך המָשיחַ, נאָכדעם ווי ער האָט זיך באַוויזן אַ כֹּהן-גָּדול פוּן די גוּטע קוּמענדיקע זאַכן, איז דוּרך דעם גרעסערן אוּן מער שלֵימוּתדיקן מִשכּן, וואָס איז נישט געמאַכט געוואָרן מיט קיין הענט, דאָס הייסט, נישט פוּן דעם דאָזיקן באַשאַף, אויך נישט אַפילו דוּרך דעם דָּם פוּן בעק אוּן קעלבער, נייערט דוּרך זיין אייגענעם דָּם, איז אַריַינגעגאַנגען איין מאָל פאַר אַלעמאָל אין דעם מָקום-קָדוש אַריין, אוּן האָט דערגרייכט אייביקע גאוּלה. וואָרים אויב דאָס דָּם פוּן בעק אוּן אָקסן, אוּן דאָס אַש פוּן אַ קאַלב, וואָס איז געשפּרענגט געוואָרן אויף די, וואָס זענען געווען טָמא, האָט געהייליקט צוּ דער רייניקייט פוּן דעם פלייש, אויף וויפל מער וועט דאָס דָּם פוּן מָשיחַ, וואָס האָט דוּרך דעם אייביקן רוּחַ זיך מַקריב געווען אָן אַ מוּם צוּ ה', רייניקן אייער געוויסן פוּן טויטע מעשׂים, צוּ רינען אלוקים חיים?

צוליב דער דאָזיקער סִיבּה איז ער דער מֶליץ מְתַוֵּךְ פוּן אַ בְּרִית חֲדָשָׁה, כדי אַ מָוֶת, וואָס איז געשען פוּנוועגן דער גְּאוּלָה פְּדוּת פוּן די עַבֵירוֹת, וואָס זענען געווען אונטער דעם בְּרִית הָרִאשוֹנָה, זאָלן די, וואָס זענען באַרופן געוואָרן, מקַבּל זיין די הַבטָחה פוּן דער נַחֲלַת עוֹלם. וואָרים וואוּ עס איז פאַראַן אַ צַוָואה, דאָרט מוּז זיין נייטיק דער מָוֶת פוּן דעם, וואָס האָט זי געמאכט. וואָרים אַ צַוָואה איז אין קראַפט, וואוּ עס איז געווען אַ מָוֶת;

וואָרים זי האָט נישט קיין האַפט כָּל-זמַן דער, וואָס האָט זי
געמאַכט, לעבּט. דעריבּער איז אויך דער בְּרִית הָרִאשׁוֹנָה נישט
געהייליקט געוואָרן אָן דָּם. וואָרים נאָכדעם ווי יעדע מִצוָה איז
דורך מֹשה [רבינו] גערעדט געוואָרן עַל-פּי התּוֹרה צוּם גאַנצן
עם, האָט ער גענומען דאָס דָּם פון קעלבּער און בּעק, מיט
וואַסער און פורפּורוואָל און אֵזוֹב, און האָט באַשפּרענגט סיי
דאָס סֵפר און סיי דאָס גאַנצע
עם, אַזוי צו זאָגן : דאָס איז דאָס דָּם פון דעם בְּרִית, וואָס ה'
האָט אייך געבּאָטן [שמות כד, ח]. הוּצדעם האָט ער דאָס
מִשכּן און די אַלע כֵּלים פון דער אַבוֹדה געשפּרענגט מיט דעם
בּליט אויף אַן ענלעכן אוֹפן. און לויט דער תּוֹרה, ווערט כּמַעט
אַלצדינג מְטֹהָרִים מיט דָּם, און אָן פאַרגיסונג פון דָּם איז
נישטאָ קיין מְחִילָה [ויקרא יז, יא]. עס איז דעריבּער נייטיק
געווען, אַז די אָפּבּילדער פון די הימלישע זאַכן זאָלן אַזוי
מְטֹהָרִים ווערן, אָבּער די הימלישע זאַכן גופא מיט בּעסערע
קָרבָּנות, איידער די דאָזיקע. וואָרים רבי מֵלך המָשיחַ איז נישט
אַרייַנגעגאַנגען אין אַ מִקדש, וואָס איז געמאַכט געווארן מיט
הענט, געגליכן אין געשטאַלט צו דעם אֶמֶתן, נייערט אין שָׁמַיִם
אַריין גופא, צו ווייזן זיך אַצינד פון אונדזערטוועגן פאַר ה'; און
דאָס נישט כּדי ער זאָל זיך אַליין אָפט מַקריב זיין, ווי דער
כֹּהן-גָדול גייט אַרייַן פון יאָר צו יאָר אין דעם קָדשי-קָדשים מיט
דָּם, נישט זיין אייגנס; אַניט וואָלט ער אָפט געמוּזט ליידן זינט
ששת-ימי-בּראשית, אַצינד אָבּער איז ער אויפן סוֹף פון די צייטן
איין מאָל אַנטפּלעקט געוואָרן, צו בּטל מאַכן די עבירה דורך
דעם קָרבּן פון זיך אַליין. און אַזוֹיווי עס איז באַשטימט פאַר
די בּני-אדם איין מאָל צו שטאַרבּן, און נאָכדעם קומט מִשפּט,
אַזוי וועט אויך רֶבּי מלך המָשיחַ, נאָכדעם ווי ער איז איין מאָל
מַקריב געוואָרן צו טראָגן די עבירות פון דעם רבּים, באַווייזן זיך

אַ צווייט מאָל אָן עבירה, פאַר דער ישועה פון די, וואָס וואַרטן אויף אים.

ט וואָרים די תּוֹרה, וויל זי האָט נאָר אַ שאָטן פון די קומענדיקע גוטע זאַכן, אוּן נישט דאָס אָפּבילד פון די זאַכן גופא, איז קיינמאָל נישט בּיכולת מיט די זעלבּע קָרבָּנות, וואָס זיי זענען כּסדר מַקריב יאָר נאָך יאָר, שלֵמוּתדיק צו מאַכן די, וואָס געניענען. אַניט, וואָלט מען דען זיי נישט אויפגעהערט מַקריב צו זיין? מַחמת די, וואָס דינען, נאָכדעם ווי זיי זענען איין מאָל מְטוֹהָרים געוואָרן, וואָלטן מער נישט געהאַט דאָס באַוואוּסטזיין פון עבירות. אין יענע קָרבָּנות אָבּער איז אַלע יאָר פאַראַן אַ זֵכר פון עבירות. וואָרים עס איז נישט מעגלעך, אַז דאָס דָּם פון אָקסן אוּן בּעק זאָל אַוועקנעמען עבירות. בּכֵן, בּעת ער קומט אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, זאָגט ער: זֶבַח אוּן מִנחָה האָסטוּ נישט באַגערט, נייערט אָ גוּף האָסטוּ צוגעגרייט פאַר מיר. עוֹלָה אוּן חַטָאָת האָסטוּ נישט פאַרלאַנגט.

דעריבּער האָבּ איך געזאָגט: זע, איך בּין געקומען, אין דער מגִילה פון דעם סֵפר שטייט געשריבּן וועגן מיר, צו טאָן דיין רָצון, מיַין אלוקים. בּעת ער זאָגט אויבּן: זבח אוּן מִנחָה, עוֹלָה אוּן חַטָאָה האסטוּ נישט געוואָלט, אויך האָסטוּ דערין נישט געהאַט קיין וואוילגעפעלן, [וואָס מען איז זיי מַקריב עַל-פּי הַתּוֹרה], דעמאָלט האָט ער געזאָגט: זע, איך בּין געקומען, צו טאָן דיין רָצון. ער שאַפט אָפּ דאָס ערשטע, כּדי ער זאָל באַפעסטיקן דאָס צווייטע. דורך דעם דאָזיקן רָצון זענען מיר געהייליקט געוואָרן דורך דעם מַקריב זיין פון דעם גוּף פון רֵבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איין מאָל פאַר אַלעמאָל.

אוּן יעדער כֹּהן שטייט יוֹם-טעגלעך צו טאָן די עַבוֹדה אוּן מַקריב צו זיין די זעלבּיקע קָרבָּנות, וואָס קאָנען קיינמאָל נישט אַוועקנעמען די עבירות; ער אָבּער, נאָכדעם ווי ער האָט

מַקריב געווען איין קָרבּן פאַר עבירות לעוֹלם, האָט זיך
אַנידערגעזעצט בּיי דער רעכטער האַנט פון ה', און דִּבּר פון
דעמאָלט אַן, בּיז זיינע שׂונאים וועלן געמאַכט ווערן דאָס
פוּסבּענקל פון זיינע פיס. וואָרים דורך איין קָרבּן האָט ער
לעוֹלם שלֵמוּתדיק געמאַכט די, וואָס זענען געהיילט
געוואָרן. און דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט אונדז אויך עֵדות; וואָרים
נאַכדעם ווי ער האָט געזאָגט: דאַס איז דער בְּרית, וואָס איך
וועל מאַכן מיט זיי נאָך יענע טעג, זאָגט ה' ׃ איך וועל אַריַינגעבּן
מיין תּוֹרה אין זייער פאַרשטאַנד, און אויף זייער לֵב וועל איך זי
אויפשריַבּן. און זיי‌ערע עֲוֹנוֹת און עבירות
וועל איך מער נישט געדענקען [ירמיה לא, לב-לג] און וואו עס
איז פאַראַן פאַרגעבּונג פון די דאַזיקע, דאָרט איז מער נישטאָ
קיין קָרבּן פאַר עבירות. דעריבּער, אַחים במשיח, ווייל מיר האָבּן
בּטָחון אַריַינצוקומען אין מָקום-קָדוש דורך דעם דָּם פון
יהושע/ישוע, דורך דעם נייעם און לעבּעדיקן דֶּרֶךְ, וואָס ער
האָט געהייליקט פאַר אונדז דורך דעם פָּרוֹכֶת, דאָס הייסט,
דורך זיין בָּשָׂר; און ווייל מיר האָבּן אַ כֹּהן-גָּדול איבּער דעם
בֵּית ה', לאָמיר גענעענען מיט אַן אויפריכטיק לֵב אין דער
גאַנצקייט פון אֱמונה, כּדי אונדזערע לְבָבוֹת זאלן זיין
באַשפּרענגט און פריי פון אַ בייז געוויסן, און אונדזערע לייַבּער
זאַלן געוואַשן ווערן מיט טָהוֹר וואַסער; לאָמיר זיך האַלטן
פעסט אין דער אָפענער באַקענונג פון אונדזער תִּקְוָה, כּדי זי
זאָל זיך נישט טרייסלען, וואָרים געטריי איז דער, וואָס האָט
מַבטיחַ געווען; און לאָמיר טראַכטן צוּ דערוועקן איינער דעם
אַנדערן צוּ אַהֲבָה און מַעשׂים-טוֹבים, און נישט פאַרלאָזן
אונדזער אייגן משיחיסט מנין אייַנזאַמלען זיך אינאיינעם, ווי עס
איז בּיי עטלעכע דער מִנהג, נייערט לאָמיר מַזהיר זיין איינער
דעם אַנדערן, און אַ סַך מער צוּליבּ דעם, ווייל איר זעט, אַז דער

יום זיך דערנענטערט. וואָרים אויב מיר זינדיקן בכּיוון, נאָכדעם
ווי מיר האָבן מקבל געווען דאָס וויסן פון דעם אֱמת, דעמאָלט
פאַרבליַבט נישט מער קיין קָרבן פאַר
עבירות, נייערט אַ מוֹראדיק דערוואַרטן פון מִשפּט, און אַ
געפערלעך אֵש, וואָס וועט פאַרצערן די
וידערשפּעניקע. דער, וואָס איז עוֹבר תּוֹרַת-מֹשה [רבינו], ווערט
אַן דערבאַרעמונג געטייט אויף דעם דָּבָר פון צוויי אָדער דריי
עֵדות; היינט [הַיוֹם], וואָסער האַרבערע שטראָף, מיינט איר,
איז ווערט דער, וואָס האָט געטרעטן מיט די פיס דעם זון פון
דער אויבערשטער, און האָט מחלֵל געווען דאָס דָּם פון דעם
בְּרית, מיט וואָס ער איז געהייליקט געוואָרן, און געלעסטערט
דעם גייסט פון חֶסֶד? וואָרים מיר קענען אים, וואָס האָט
געזאָגט: צו מיר געהערט די נקָמה, איך וועל פאַרגעלטן. און
וידער אַמאָל : ה' וועט מִשפּטן זיין עם [דברים לב: לה-לו]. עס
איז אַ מוֹראדיקע זאַך אַריַינצופאַלן אין די הענט פון דעם
אלוקים חיים. דערמאָנט אייך אָבער די פריערדיקע טעג, אין
וועלכע איר זענט באַלויכטן געוואָרן, און איר האָט דערטראָגן אַ
שווערן מַאֲבָק פון עִנוּיים, טיילווייז, וויל איר זענט געוואָרן אַ
שוישפּיל דורך חַרפות און צָרות, און טיילווייז, וויל איר זענט
געוואָרן טיילנעמער מיט די, וואָס זענען אַזוי באַהאַנדלט
געוואָרן. וואָרים איר האָט געהאַט רַחמָנות אויף די, וואָס
זענען געווען אין שָׁרְשָׂרוֹת, און האָט אָנגענומען מיט שִׂמְחָה די
באַרויבונג פון אייער האָב און גוטס, וויל איר ווייסט, אַז איר
האָט אַ גרעסער פאַרמעגן, און אַ באַשטענדיקס. פאַרוואַרפט
דעריבער נישט אייער בטָחון, וואָס האָט אַ גרויסע פאַרגעלטונג.
וואָרים איר נייטיקט זיך אין געדולד, כּדי נאָכדעם ווי איר וועט
האָבן געטאָן דעם רָצון ה', זאָלט איר מקבל זיין די הַבטָחה.
וואָרים נאָך אַ גאַנץ קליינע רֶגע וועט קומען דער, וואָס קומט,

אוּן וועט נישט פאַרזאַמען. אוּן מיין צַדיק וועט לעבּן דורך אֱמוּנה; אוּן אויבּ ער ציט זיך צוריק, האָט מיין נשָמה נישט קיין וואוילגעפעלן אין אים [חבקוק ב, ג-ד]. מיר זענען אָבּער נישט פוּן די, וואָס ציען זיך צוריק צוּ פאַרדאַרבּוּנג, נייערט פוּן די, וואָס האָבּן אֱמוּנה מַציל צוּ זיין זייער נשָמה.

יא אוּן אֱמוּנה איז אַ פאַרזיכערונג פוּן זאַכן, אויף וועלכע מע האָפט, אַן אִיבּערצייגוּנג פוּן זאַכן, וואָס ווערן נישט געזען. וואָרים דערין האָבּן די זקֵנים בּאַקוּמען אַן עֵדות, וואָס איז זיי געגעבּן געוואָרן. דורך אֱמוּנה פאַרשטייען מיר, אַז די וועלטן זענען בּאַשאַפן געוואָרן דורך דעם דָּבָר ה', אַזוי, אַז וואָס סע ווערט געזען, איז נישט געמאַכט געוואָרן פוּן זאַכן, וואָס שיינען צוּ זיין. דורך אֱמוּנה האָט הֶבֶל מַקריב געווען צוּ ה' אַ סַך אַ בּעסערן קָרבּן ווי קַיִן, דורך וועלכן ער האָט בּאַקוּמען אַן עֵדות, אַז ער איז אַ צַדיק, מַחמת ה' האָט עֵדות געזאָגט אין שיַיכות מיט זיינע מִנחוֹת; אוּן דורך אים, הַגַם ער איז מָוֶת, טוט ער נאָך אַלץ רעדן. דורך אֱמוּנה איז חַנוֹך אַוועקגענוּמען געוואָרן, כּדי ער זאָל נישט זען דעם מָוֶת; אוּן ער איז נישט געפוּנען געוואָרן, מַחמת ה' האָט אים אַוועקגענוּמען וואָרים איידער ער איז אַוועקגענוּמען געוואָרן, האָט ער בּאַקוּמען דאָס עֵדות, אַז ער איז וואוילגעפעלן געוואָרן פאַר ה'. אוּן אָן אֱמוּנה איז נישט מעגלעך וואוילגעפעלן צוּ ווערן פאַר אים; וואָרים דער, וואָס געניעט פאַר ה', מוּז גלויבּן, אַז ער עקסיסטירט, אוּן אַז ער איז אַ פאַרגעלטער פוּן די, וואָס זוכן אים. דורך אֱמוּנה האָט נֹחַ, נאָכדעם ווי ער איז געוואָרנט געוואָרן פוּן ה' בּנוֹגֵע זאַכן, וואָס מע האָט נאָך נישט געזען, מיט יִראַת-הכּבוד געבּויט אַ תֵּבָה, מַציל צוּ זיין זיין בֵּית; דורך דעם האָט ער פאַרמִשפּט די עוֹלם הַזֶּה, אוּן איז געוואָרן אַ יוֹרֵש פוּן דער צֶדֶק, וואָס איז פוּן אֱמוּנה. דורך אֱמוּנה האָט אַבְרָהם

געפאָלגט, בעת ער איז געפֿונען געוואָרן אַרויסצוגיין צו אַן אָרט, וואָס ער האָט באַדאַרפט באַקומען פאַר אַ ירושה; אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען, הַגַּם ער האָט נישט געוואוסט וואוהין ער איז געגאַנגען. דורך אֱמוּנה איז ער געוואָרן אַ גֵּר אין דעם לאַנד פוּן דער הַבטָחה, ווי אין אַ לאַנד, וואָס איז נישט זיינס, אוּן האָט געוואוינט אין געצעלטן מיט יִצחָק אוּן יַעקֹבן, די יוֹרשים מיט אים פוּן דער זעלבּער הַבטָחה; וואָרים ער האָט געוואַרט אויף דער שטעטל, וואָס האָט יסוֹדות, וואָס איר ארכיטעקט אוּן בּוימיַינסטער איז ה'. דורך אֱמוּנה האָט אַפילו שָׂרָה אַליין געקריגן כּוֹח טראָגעדיק צו ווערן, הַגַּם זי איז שוֹין געווען אַריבּער דער צייט, ווייל זי האָט געהאַלטן פאַר געטריי דעם, וואָס האָט מַבטִיחַ געווען. דעריבּער איז אויך אַרויסגעקומען פוּן איינעם, אוּן דער, אַזוי טוֹב ווי נְפָטָר, אַזויפיל ווי די שטערן פוּן שָׁמַיִם, אוּן ווי דאָס זאַמד בּיים בּרעג יַם, נישט צום ציילן.

די אַלע זענען נְפָטָר אין אֱמוּנה, הַגַּם זיי האָבּן נישט מקַבּל געווען די הַבטָחות, נאָר האָבּן זיי געזען אוּן זיי בּאַגריסט פוּן דערווייַטנס, אוּן האָבּן מוֹדה געווען, אַז זיי זענען גֵּרים אוּן פאַרשיקטע אויף דער ערד. וואָרים די, וואָס רעדן אויף אַזאַ אוֹפן, מאַכן קלאָר, אַז זיי זוכן אַן אייגן לאַנד. אוּן וואָלטן זיי געווען געטראַכט פוּן יענעם לאַנד, פוּן וועלכן זיי זענען אַרויסגעגאַנגען, וואָלטן זיי געהאַט אַ געלעגנהייט זיך אומצוקערן. אַצינד אָבּער בּאַגערן זיי אַ בּעסער לאַנד, דאָס הייסט, אַ הימליש. דעריבּער שעמט זיך נישט ה' מיט זיי, געפֿון צו ווערן זייער ה'; וואָרים ער האָט פאַר זיי אָנגעבּרייט אַן עִיר.

דורך אֱמוּנה האָט אַבְרָהם, בּעת ער איז געפֿרואווט געוואָרן, געבראכט יצחָק צו דער עַקֵדָה; אוּן ער, וואָס האָט מקַבּל געווען די הַבטָחות, איז געווען גרייט מַקריב צו זיין זיין בֶּן-יָחִיד; צו וועמען סע איז געזאָגט געוואָרן: אין יִצחָק זאָל

דיין זֶרַע גערופן ווערן, ווייל ער האָט געקלערט, אַז ה' איז בִּיכּוֹלת אים אויפצוואוועקן אַפילו פון די טויטע, פונוואַנען ער האָט אים אויך בּדֶרֶך מָשל צוריק באַקומען. דורך אֱמוּנה האָט יִצחָק געבענטשט יעקֹבן און עֵשָׂון, אַפילו בּנוֹגע זאַכן, וואָס האַבּן געדאַרפט געשען. דורך אֱמוּנה האָט יַעקֹב, בּיים שטאַרבּן געבענטשט יעדן פון בְּנֵי יוֹסף, און האָט זיך געבּוקט אויף דעם קאָפּ פון זיין שטעקן. דורך אֱמוּנה האָט יוֹסף, בּעת זיין סוֹף איז געווען נאָענט, דערמאָנט פונוועגן דעם יְצִיאַת-מִצרַיִם פון די בּנֵי-יִשׂרָאל, און האָט באַפוילן בּנוֹגֵע זיינע בּיינער. דורך אֱמוּנה איז מֹשה [רבינו], נאָכדעם ווי ער איז געבּוירן געווָארן, געווען פאַרבּאָרגן פון זיינע אבוֹת דריי חֳדָשים, ווָארים זיי האָבּן געזען, אַז ער איז אַ שיין יֶלֶד; און זיי האָבּן נישט מוֹרא געהאַט פאַר דעם מֶלֶכּס באַפעל. דורך אֱמוּנה האָט מֹשה [רבינו], בּעת ער איז אויסגעוואַקסן, זיך אָפּגעזאָגט גערופן צו ווערן דער זון פון פַּרעֹה בַּת, און האָט ליבּער אויסדערווײלט צו ליידן מיט דעם עם ה', אַיידער הַנָאה צו האַבּן אויף אַ צייט פון תַּענוּגים פון עבירות, מַחמת ער האָט פאַררעכנט די חֲרפּה פון רבי מֶלֶך המָשיחַ פאַר אַ גרעסער עֹשֶׁר אַיידער די אוֹצרות פון אֶרֶץ מִצרַיִם; וואָרים ער האָט פאַראויסגעזען דעם שׂכַר. דורך אֱמוּנה האָט ער פאַרלאָזן אֶרֶץ מִצרַיִם, און נישט מוֹרא געהאַט פאַר דעם גרימצאָרן פון דעם מֶלֶך; וואָרים ער האָט דערטראָגן, ווי ער וואַלט געזען אים, וועמעס פָּנים מע קען נישט זען. דורך אֱמוּנה האָט ער געהאַלטן פֶּסח, און דאָס שפּרענגען פון דעם דָּם, כּדי דער מַשחִית פון די בּכוֹרים זאָל זיי נישט אָנרירן. דורך אֱמוּנה זענען זיי דורכגעגאַנגען דעם יַם-סוֹף ווי דורך יַבָּשה; וואָס די מִצרים, בּעת זיי האַבּן דאָס געפּרואווט צו טאָן, זענען זיי דערטרונקען געווָארן. דורך אֱמוּנה זענען די מויערן פון יְרִיחוֹ איינגעפאַלן,

נאָכדעם ווי זיי זענען אַרומגערינגלט געוואָרן זיבן טעג. דורך אֱמונה איז רָחָב - הַזוֹנה נישט אומגעקומען מיט די, וואָס זענען געווען ווידערשפּעניק, ווייל זי האָט אויפגענומען די מַרגלִים בשָׁלום. און וואָס נאָך זאָל איך זאָגן? וואָרים סע וועט מיר אויספעלן צייט, אויב איך וועל דערציילן פון גִדעוֹנען, בָּרָקן, שִׁמשׁוֹנען, יִפתַּחן, פון דָוִדן און שמואֵלן און די נבִיאים - וואָס האַבן דורך אֱמונה אונטערטעניק געמאַכט מלוכות, האַבן געטאָן צֶדֶק, האָבן מקַבל געווען הַבטָחות, האָבן פאַרשטאָפּט די מיילער פון אַרְיֵה, האָבן פאַרלאָשן די קראַפט פון אֵש, זענען אַנטרונען די שארף פון דער חֶרֶב, פון שוואכקייט זענען זיי געמאַכט געוואָרן שטאַרק, זענען געוואָרן גיבּוֹרים אין מִלחָמה, האָבן פאַריאָגט פרעמדע כֹּחוֹת. נָשים האַבן באַקומען זייערע טויטע דורך תְּחִית-הַמֵּתים; און אַנדערע זענען געפֿיניקט געוואָרן, און האָבן נישט אָנגענומען זייער אויסלייזונג, כּדי זיי זאַלן זוֹכה זיין אַ בעסער
תְּחִיַּת-מֵתים. אַנדערע האַבן איבערגעטראַגן שפּאָט און מַלקות, און אַפילו שָׁרשָׁרוֹת און בֵּית הַסֹּהַר. זיי זענען פאַרשטיינט געוואָרן, זיי האָבן אויסגעשטאַנען נִסיוֹנות, זיי זענען פונאַנדער-געזעגט געוואָרן, זיי זענען געטייט געוואָרן מיט דער חֶרֶב; זיי זענען ארומגעגאַנגען אין שאָפנפעלן און ציגנפעלן, זיי זענען געווען פאַרלאָזן, געפֿיניקט, שלעכט באַהאַנדלט - וואָס די עוֹלם הַזֶּה איז זיי נישט ווערט געווען - זיי האָבן געוואָגלט אין מִדבָּריוֹת און בערג, און אין היילן און לעכער פון דער ערד. און די אַלע, הַגַם זיי האָבן געהאַט דאָס עֵדות, וואָס איז זיי געגעבן געוואָרן דורך אֱמונה, האָבן נישט מקַבל געווען די הַבטָחה, וויל ה' האָט אָנגעבּרייט עפּעס אַ בעסערע זאָך פון אונדזערטוועגן, כּדי אָן אונדז זאָלן זיי נישט ווערן שלֵימוּתדיק.

יב דעריבּער, ווייל מיר זענען אַרומגערינגלט מיט אַזאַ גרויסן וואָלקן עֵדות, לאָמיר אַוועקלייגן יעדע מַשׂא, און די עבֿירה, וואָס באַהעפט זיך צו אונדז, און לאָמיר לויפן מיט סבֿלנות דעם וועטלויף, וואָס ליגט פאַר אונדז, און קוקן אויף יהושע/ישוע, דעם רֹאש און מַשלים פון אונדזער אֱמונה, וואָס צוליב דער שִׂמְחָה, וואָס איז געווען אָנגעבּרייט פאַר אים, האָט ער דערטראָגן דעם בּוים, האָט פאַראָפּשייט די חֲרפּה, און האָט זיך אַנידערגעזעצט בּיי דער רעכטער האַנט פון דעם כִּסֵּא-ה'.

וואָרים בּאַטראַכט אים, וואָס האָט דערטראָגן אַזאַ סתּירה פון חוטאים קעגן זיך, כּדי איר זאָלט נישט ווערן מיד און אָפּגעשוואַכט אין אייערע נשָׁמות. איר האָט זיך נאָך נישט אנטקייגנגעשטעלט ביז דָּם אין דעם מַאֲבָק קעגן עבֿירה, און איר האָט פאַרגעסן די תּוֹכַחה, וואָס טוט אייניקע מיט אייך ווי מיט יְלָדים: מיין זון, האַלט נישט גרינג דעם מוסר פון ה', פאַל בּיי זיך נישט אַראָפּ, בּעת דו ווערסט פון אים געמוסרט; וואָרים ווען ה' האָט ליבּ, דעם מוסרט ער, און שמייסט יעדן זון, ווען ער איז מקַבּל [משלי ג: יא-יב].

עס איז צוליב דעם מוסר, וואָס איר דערטראָגט; ה' פריט זיך אויף מיט אייך ווי מיט בָּנִים; וואָרים וואָסער זון איז עס, ווען זיין אָב טוט נישט מוסרן? אויב אָבֿער איר ווערט נישט געמוסרט, וואָס אין דעם זענען אַלע טיילנעמער, דעמאָלט זענט איר מַמזֵרים, און נישט קיין בָּנִים. נאָך מער, מיר האָבּן געהאַט לייבּלעכע אבות אונדז צו מוסרן, און מיר האָבּן זיי אָפּגעגעבּן כָּבוד; צי זאָלן מיר נישט אַ סַך ליבּער אונטערטעניק זיין צו דעם אָב פון די גייסטער, און לעבּן? וואָרים זיי האָבּן אונדז געמוסרט אויף אַ קורצער צייט, לויט ווי זיי האָבּן עס געהאַלטן פאַר נייטיק, ער אָבֿער טוט עס פאַר אונדזער נוצן-וועגן, כּדי מיר זאָלן זיין טיילנעמער פון זיין קדושה. יעדער מוסר זעט אויס,

בעת ער קומט אויף אונדז, צו זיין נישט דערפרייענדיק, נייערט
טרויעריק; דאָך שפּעטער טראָגט זי פרידלעכע פֵּירות פון צֶדֶק
פאַר די, וואָס לערנען זיך עפּעס דערפון אָפּ. בכֵּן, הייבט אויף די
הענט, די שלאַפּע, און שטאַרקט די מידע
קני, און מאַכט גלייכע שטעגן פאַר אייערע פיס, כּדי דער
לאָמער זאָל נישט אָפּקערן פון דֶּרֶךְ, נייערט זאָל ליבער געהיילט
ווערן. יאָגט זיך נאָך שָׁלום מיט אַלע מענטשן, און דער קדושָׁה,
אָן וועלכער קיינער וועט נישט זען הָאָדוֹן. און שִׂימוּ לב, אַז
קיינער זאָל נישט געמינערט ווערן אין דעם חֶסֶד ה', און אַז סע
זאָל נישט אויפשפּראָצן אַ וואָרצל פון ביטערקייט און אייך
באַשווערן, און דורכדעם מטַמא מאַכן דעם
רבּים; אַז קיינער זאָל נישט זיין קיין נוֹאף, אָדער אַן
אומווערדיקער מענטש ווי עֵשָׂו, וואָס האָט פאַר אַ געקעכץ
פאַרקויפט זיין בכוֹרה. וועז ער האָט געוואלט ירשענען וואָרים
איר ווייסט, אַז בּער ער האָט שפּעטער, די בּרָכה, איז ער
פאַרוואָרפן געוואָרן; וואָרים ער האָט שוֹין נישט געפונען קיין
תּשובה, הַגַם ער האָט זי געזוכט מיט טרערן. וואָרים איר זענט
נישט געקומען צו קיין הָר, וואָס מע קאָן אָנרירן, און וואָס
ברענט מיט אֵש, און צו שוואַרצקייט, און חַשכות און
שטורעמווינט, און דעם שאַלן פון אַ שופר, און דעם קוֹל פון
רייד, וואָס די, וואָס האָבן געהערט, האָבן געבעטן, אַז מע זאָל
צו זיי מער נישט רעדן. וואָרים זיי האָבן נישט געקאָנט
דערטראָגן דאָס, וואָס איז געבאָטן געוואָרן ׃ אויב אַפילו אַ
בּהֵמה רירט אָן דעם הָר, זאָל מען זי פאַרשטיינען. און די חָזוֹן
איז געווען אַזוי מוֹרָאדיק, אַז מֹשה [רבינו] האָט געזאָגט׃ איך
האָב זייער מוֹרא און ציטער. נאָר איר זענט געקומען צום הָר
צִיון, און צו דער שטאָט פון דעם אלוקים חיים, דעם ירוּשָׁלַיִם
שֶׁבַּשָׁמַיִם, און צו אומצייליקע מַלאָכים בּעצרת, צו דער

כְּנֶסֶת-הַגדוֹלה אוּן הברית החדשה קהִילה פוּן די בּכוֹרים, וואָס זענען פאַרשריבּן אין שָׁמַיִם, אוּן צוּ ה', דעם שׁוֹפט פוּן אַלע, אוּן צוּ די גייסטער פוּן צַדיקים גמוּרים, אוּן צוּ יהושע/ישוע, דעם מֵליץ מְתַוֵּךְ פוּן אַ בְּרית חדשה, אוּן צוּ דעם דָּם פוּן שפּרענגען, וואָס רעדט פוּן עפּעס בּעסערס, ווי דאָס דָּם פוּן הֶבלען. זעט, אַז איר זאָלט זיך נישט אָפּזאָגן פוּן דעם, וואָס רעדט. וואָרים אויבּ זיי זענען נישט אַנטרוּנען, בּעת זיי האָבּן זיך אָפּגעזאָגט פוּן דעם, וואָס האָט זיי מַזהיר געווען אויף דער ערד, אַ סַך מער ווען מיר נישט אַנטרוּנען, אויבּ מיר קערן אָפּ פוּן דעם, וואָס טוּט מַזהיר זיין פוּן שָׁמַיִם, וועמעס קוֹל האָט אַמאָל געמאַכט ציטערן די ערד. אַצינד אָבּער האָט ער מַבטיחַ געווען, אַזוי צוּ זאָגן ׃ איך וועל נאָכאַמאָל מאַכן ציטערן נישט נאָר די ערד, נייערט אויך דעם שָׁמַיִם [חגי ב, ו]. אוּן דאָס דאָזיקע דָּבָר ׃ נאָכאַמאָל, בּאַצייכנט דאָס איבּערשטעלן
פוּן יענע זאַכן, וואָס טרייסלען זיך, ווי זאַכן, וואָס זענען געמאַכט געווָארן, כּדי דאָס, וואָס טרייסלט זיך נישט, זאָל פאַרבּלייבּן. בּכֵן, ווייל מיר זענען מקַבּל אַ מַלכוּת, וואָס קאָן זיך נישט טרייסלען, לאָמיר זיין דאַנקבּאַר, אוּן דינען מיט וואויל־געפעלן פאַר ה', מיט פאָרכטיקייט אוּן פַּחד; וואָרים אלוקינו איז אן אֵש אוֹכְלָה [פאַרצערנדיק פייער].

יג זאָל די בּרידערלעכע אַהֲבָה בּאַשטיין. פאַרגעסט נישט די
כַּנָסת-אוֹרחים; וואָרים דוּרך דעם האָבּן עטלעכע, נישט וויסנדיק, מַכניס-אוֹרַח געווען מַלאָכים. געדענקט די, וואָס זענען אין שָׁרשָׁרוֹת, ווי געבּוּנדן מיט זיי; אוּן די, וואָס ווערן שלעכט באַהאַנדלט, ווייל איר אַליין זענט אויך אין דעם גוּף. זאָל דאָס חַתוּנה האָבּן געהאַלטן ווערן בּכָבוד צווישן אַלע, אוּן זאָל דאָס בּעט נישט מטַמא ווערן; וואָרים די צעלאָזענע אוּן נוֹאפים וועט ה' מִשפּטן. זייט פריי פוּן דער אַהֲבָה צוּ געלט, אוּן

זייט צופרידן מיט דעם, וואָס איר האָט; וואָרים ער אַליין
האָט געזאָגט: איך וועל דיך באַיין-אוֹפן נישט פאַרוואַרפן, איך
וועל דיך אויך באַיין-אוֹפן נישט
פאַרלאָזן [דברים לא: ו, ח]. אַזוי, אַז מיט פריילעכן בּטָחון
זאָגן מיר: ה' - יתברך איז מיין העלפער, איך וועל נישט מוֹרא
האָבּן; וואָס קאָן אַ מענטש מיר טאָן? געדענקט אייערע
מַנהִיגים, וואָס האָבּן צו אייך גערעדט דאָס דָּבָר ה';
באַטראַכט דעם תַּכלית פון זייער לעבּן, און מאַכט נאָך זייער
אֱמונה. רֶבּי מלך המָשיחַ הושע/ישוע איז דער זעלבּער נעכטן,
און היינט [הַיוֹם], ולעולמי עולמים. לאָזט זיך נישט פאַרפירן
דורך פאַרשידענע און פרעמדע לערנונגען; וואָרים עס איז טוֹב,
אַז דאָס לֵב זאָל באַפעסטיקט ווערן דורך חֶסֶד, נישט דורך
מַאכָלים, פון וואָס די, וואָס האָבּן זיך פאַרנומען מיט דעם,
האָבּן נישט געהאַט קיין געווינס. מיר האָבּן אַ מִזבֵּחַ, פון וואָס
די, וואָס באַדינען דעם מִשכּן, האָבּן נישט קיין רעכט צו עסן.
וואָרים די ליַבּער פון יענע בּהֵמות, וועמעס דָּם סע ווערט
געבּראַכט אין מָקום-קָדוש אַריין דורך דעם כֹּהן-גָּדול ווי אַ
קָרבּן פאַר עבירה, ווערן פאַרבּרענט
מחוּץ-למַחנה. איבּערדעם האָט אויך יהושע/ישוע געליטן
אויסער דעם שַׁעַר, כּדי ער זאָל הייליקן דאָס עם דורך זיין אייגן
דָּם. לאָמיר דעריבּער אַרויסגיין צו אים מחוּץ-למַחנה צו טראָגן
זיין חֶרפּה. וואָרים דאָ האָבּן מיר נישט קיין פאַרבּליַבּנדיקע
שטעטל, נייערט מיר זוכן די שטעטל, וואָס דאַרף ערשט קומען.
בּכֵּן, לאָמיר דורך אים תָּמיד מַקריב זיין אַ קָרבּן פון לויב צו ה',
דאָס הייסט, די פרוכט פון לעפּצן, וואָס זענען מוֹדה צו זיין
נאָמען [ויקרא ז, יב; ישעיה נז, יט; הושע יד
,ב]. פאַרגעסט אָבּער נישט צו טאָן גוטס, און זיך צו טיילן
מיט אַנדערע, וואָרים אַזעלכע קָרבָּנות ווערן וואוילגעפעלן פאַר

ה׳. געהאָרכט אייערע מַנהִיגים, אוּן זייט זיי אוּנטערטעניק, וואָרים זיי וואַכן איבּער אייערע נשָמות, ווי די, וואָס וועלן דאַרפן אָפּגעבּן חֶשבּון, כּדי זיי זאָלן דאָס טאָן מיט שִׂמְחָה, אוּן נישט מיט צַער; וואָרים דאָס וואָלט געווען פאַר אייך אָן נוּצן. זייט מִתפַּלֵל פאַר אוּנדז; וואָרים מיר זענען איבּערצייגט, אַז מיר האָבּן אַ גוּט געוויסן, וויל מיר באַגערן צוּ לעבּן ערלעך אין אַלצדינג. אוּן איך בּעט אייך נאָך אַ סַך מערער דאָס צוּ טאָן, כּדי איך זאָל צוּ אייך וואָס גיכער צוּריקגעגעבּן ווערן.

אוּן דער אלוקים פוּן שָלום, וואָס האָט צוּריקגעבּראַכט פוּן די טויטע אֲדֹנֵינוּ יהושע/ישוע, דעם גרויסן רוֹעֶה פוּן די שאָף, דוּרך דעם דָם פוּן דעם בְּרִית עלום [יחזקאל טז, ס], זאָל אייך מאַכן תָּמים אין יעדער גוּטער זאָך צוּ טאָן זיין רָצון, בּעת ער ווירקט אין אייך דאָס, וואָס איז וואויל‌געפעליק פאַר אים דוּרך ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ ווען סע זאָל זיין דער כָּבוד לעולמי עולמים. אָמֵן. אוּן איך בּעט אייך, אַחִים במשיח, אַז איר זאָלט אָננעמען דאָס דאָזיקע מוּסר-וואָרט; וואָרים איך האָבּ אייך געשריבּן בּקִיצור. זייט וויסן, אַז אוּנדזער אָח במשיח טִימוֹתִיאוֹס איז באַפרייט געוואָרן; מיט אים, אויבּ ער וועט בּקָרוב קוּמען, וועל איך אייך זען. דרשו בשלום צו אַלע אייערע מַנהִיגים, אוּן אַלע קדוֹשִים. די פוּן אִיטַלְיָה גריסן אייך. דער חֶסֶד זאָל זיין מיט אייך אַלע. אָמֵן

יעקב

א יַעקֹב, אַן עֶבֶד פוּן ה׳ אוּן פוּן הָאָדוֹן ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צוּ די צוועלף שבָטים, וואָס זענען אין גָלוּת ׃ שָלום! פאַרעכנט עס פאַר לויטער שִׂמְחָה, מיינע אַחִים במשיח, בּעת איר פאַלט אַריין אין כָּלערליי נִסיוֹנות, וויל איר ווייסט, אַז

דאָס אויספֿרואוון פון אייער אֱמונה פירט צו
סבלנות. נאָר זאָל סבלנות האָבן איר שלֵימותדיקע ווירקונג, כּדי
איר זאָלט זיין שלֵימותדיק און תָּמים, און סע זאָל אייך גאָרניט
פעלן. אויבּ אָבער עמיצן פון אייך פעלט חָכמה, זאָל ער בּעטן
בּיי ה', וואָס גיט אַלעמען מיט אַ פֿולער האַנט, און מאַכט נישט
צו שאַנד, און סע וועט אים געגעבּן ווערן. זאָל ער אָבער בּעטן
אין אֱמונה, און נישט מסופֿק זיין; וואָרים דער, וואָס איז
מסופֿק, איז ווי די כוואַליע פון יַם, געטריבּן פון דעם ווינט און
געשליידערט. וואָרים יענער מענטש זאָל נישט מיינען, אַז ער
וועט עפּעס באַקומען פון ה'; ער איז אַ וואַקלדיקער מענטש,
און נישט שטאַנדהאַפטיק אין אַלע זיינע וועגן. זאָל אָבער דער
אָח פון שָפּלן שטאַנד זיך רימען אין זיין דערהויבענער מַדרֵגה;
און דער עושר מיט דעם, וואָס ער ווערט שָפּל; מַחמת ווי די
בּלום פון דעם גראָז וועט ער
פאַרגיין. וואָרים די זון גייט אויף מיט איר היץ, און דאָס גראָז
פאַרוועלקט, און די בּלום דערפון פאלט אַראָפּ, און דער חֵן פון
איר געשטאַלט גייט פאַרלוירן; אַזיי וועט אויך דער עושר
פאַרוועלקן אין זיינע וועגן. אַשְׁרֵי איז דעם מענטשן, וואָס
האַלט אויס אַ נסָיון; וואָרים בּעת ער ווערט באַווילקט, וועט
ער באַקומען די עֲטָרת פון חַיים, וואָס ה' האָט צוגעזאָגט צו די,
וואָס האָבן אים ליבּ. זאָל קיינער נישט זאָגן, בּעת ער ווערט
געפּרוּאווט, איך בּין געפּרוּאווט געוואָרן פון ה'; וואָרים ה' קאָן
נישט געפּרוּאווט ווערן מיט רָעָה, און ער אַליין איז קיינעם
נישט מנַסֶּה. נייערט יעדער איינער ווערט געפּרוּאווט, בּעת ער
ווערט גערייצט און פאַרפירט דורך זיין אייגענער
תַּאווה [רומ' ז,יח]. דעמאָלט טוט די תַּאווה, בּעת זי ווערט
מעוּבֶּרת, געבּערן חֵטְא; און די חֵטְא, בּעת זי וואַקסט אויס,
בּרענגט דעם מָוֶת. זייט נישט גענאַרט, מיינע געליבּטע אַחִים

במשיח. יעדע גוטע מַתָּנה, אוּן יעדע שלֵימוּתדיקע מַתָּנה, איז פוּן אויבּן, אוּן קוּמט אַראָפּ פוּן דעם אלוקים אֲבי הָאוֹרוֹת, בּיי וועמען עס איז נישטאָ קיין שוּם פאַרענדערונג, אָדער אַ שאָטן וואָס בּייַט זיך. פוּן זיין אייגענעם רָצוֹן האָט ער אונדז געבּוירן דוּרך דעם דָּבָר הָאֱמת, כּדי מיר זאָלן זיין אַ מִין בִּיכּוּרים פוּן זיינע בּאַשעפענישן. איר ווייסט דאָס, מיינע געליבּטע אַחִים במשיח. זאָל אָבּער יעדער מענטש זיין פלינק צוּ הערן, פּאַמעלעך צוּם רעדן, אוּן פּאַמעלעך צוּם
דערצערנען; וואָרים דער צאָרן פוּן אַ מענטשן ווירקט נישט די צֶדֶק פוּן ה'. בּכֵּן, טוּט אָפּ פוּן זיך יעדע שמוּציקייט אוּן איבּערבּליבּ פוּן רָעָה, אוּן זייט מקַבּל מיט עַנְיוּות דאָס אײַנגעפלאַנצטע דָּבָר, וואָס איז בּכּוֹח צוּ ראַטעווען אייערע נשָׁמוֹת. אָבּער זייט טוערס פוּן דעם דָּבָר, אוּן נישט בּלויז הערערס, וואָס נאַרן זיך אַליין אָפּ. וואָרים אויבּ עמיצער איז אַ הערער פוּן דעם דָּבָר, אוּן נישט קיין טוּער, איז ער גענגליכן צוּ אַ מענטשן, וואָס זעט זיין ליַבּלעך פָּנים אין אַ
שפּיגל; וואָרים ער זעט זיך אַליין, אוּן גייט אַוועק, אוּן פאַרגעסט באַלד וואָסער מִין מענטש ער איז געווען. אָבּער דער, וואָס קוּקט אַריין אין דער שלֵימוּתדיקער תּוֹרה, די תּוֹרה פוּן פריַיהייט, אוּן בּלייבּט דערין, אוּן וואָס איז נישט קיין הערער, וואָס פאַרגעסט, נייערט אַ טוּער, וואָס ווירקט, וועט אים זיין אַשְׁרֵי אין זיין טוּאוּנג. אויבּ עמיצער מיינט, אַז ער איז פרוּם, אוּן צאַמט נישט זיין צונג, נאַרט ער זיין לֵב, אוּן זיין פרומקיית איז פוּסט. אַ ריינע אוּן אומבּאַפלעקטע פרומקיית פאַר אלוקינוּ, אלוקים הָאָב איז דאָס: מנַחֵם-אָבל צוּ זיין יתוֹמים אוּן אַלמָנוֹת אין זייערע צָרוֹת, אוּן צוּ האַלטן זיך אומבּאַפלעקט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה.

ב מיינע אַחִים במשיח, האַלט נישט די אֱמוּנה פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי

מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, הָאָדוֹן פּוּן כָּבוד, מיט
נשִׂיאַת-פָּנים. וואָרים אויבּ סע קומט אַריין אין אייער שוּל אַ
מענטש מיט זָהָב רינגען, אוּן שיינע מַלבּושים, אוּן סע קומט אויך
אַריין אַן אָרעמאַן אין אָפּגעריסענע מַלבּושים, אוּן איר קוקט
מיט חֵן אויף דעם, וואָס טראָגט די שיינע מַלבּושים, אוּן זאָגט:
דוּ זיץ דאָ, אויף דעם בּכָבודיקן פּלאַץ; אוּן צוּ דעם אָרעמאַן
זאָגט איר: דוּ שטיי דאָרט, אָדער זיץ אונטער מיין פּוסבּענקל.
צי טוּט איר נישט מאַכן קיין חִילוק צווישן אייך אַליין, אוּן
ווערט שוֹפטים מיט בּייזע מַחשָׁבות? האָרכט, מיינע
געליבּטע אַחִים במשיח: צי האָט ה' נישט אויסדערווײלט די
עֲנִיִּים פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה, צוּ זיין רייך אין אֱמוּנה אוּן יוֹרשים פּוּן
דעם מַלכות, וואָס ער האָט מַבטִיחַ געווען פאַר די, וואָס האָבּן
אים ליבּ? איר אָבּער האָט מבַזה געווען דעם אָרעמאַן, צי
בּאַדריקן אייך נישט די עַשִׁירים, אוּן שלעפּן זיי אייך נישט פאַר
דעם בֵּית-דִּין? צי טוּען זיי נישט לעסטערן דעם חָשובן
נאָמען, מיט וועלכן איר ווערט אָנגערופן? אויבּ איר זענט טאַקע
מקַיים דאָס קעניגלעכע געזעץ, לויט דער תּוֹרה: דוּ זאָלסט
ליבּ האָבּן דיין חַבר ווי זיך אַליין [ויקרא יט, יח], טוּט איר טוֹב;
אויבּ אָבּער איר זענט נוֹשׂא-פָּנים, בּאַגייט איר אַ עבֵירות, אוּן
ווערט פאַרמִשפּט דוּרך דער תּוֹרה ווי
בַּעלי-עַבֵּירה. וואָרים ווער סע וועט מקַיים זיין די גאַנצע תּוֹרה,
נאָר וועט אויף עפּעס עוֹבר זיין, האָט ער עוֹבר געווען אויף אַלע
מִצוות [דברים כו, כז]. וואָרים דער, וואָס האָט געזאָגט: דוּ
זאָלסט נישט מנַה זיין, האָט אויך געזאָגט: דוּ זאָלסט נישט
טייטן [שמות כ, יג]. היינט [הַיּוֹם], אויבּ דוּ בּיסט נישט מנַה,
נייערט טייטסט, האָסטוּ עוֹבר געווען אויף דער תּוֹרה. אַזוי
רעדט אוּן אַזוי טוּט, ווי מענטשן, וואָס דאַרפן געמִשפּט ווערן
דוּרך דער תּוֹרה פּוּן פרייהייט. וואָרים דער מִשפּט איז אָן

רַחֲמָנוּת פַּאַר דעם, וואָס האָט נישט אַרויסגעוויזן קיין רַחֲמָנוּת; רַחמים טויט זיך רימען קעגן דִּין. וואָס נוצט עס, מיינע אַחִים במשיח, אויבּ אַ מענטש זאָגט, ער האָט אֱמוּנה, נאָר ער האָט נישט קיין מַעשׂים? צי קאָן אים זיין אֱמוּנה העלפֿן? אויבּ אַן אָח במשיח, אָדער אָחוֹת איז נאַקעט, און עס פעלט זיי אין טעגלעכער אֹכֶל, און איינער פון אייך זאָגט צו זיי: גייט בשָׁלום; זייט אָנגעוואַרעמט און געזעטיקט; און איר גיט זיי נישט די זאַכן, וואָס זענען נייטיק פַּאַר דעם בָּשָׂר, וואָס טוט עס נוצן? אויך אַזוי איז אֱמוּנה, אויבּ זי האָט נישט קיין מַעשׂים, איז זי מָוֶת פון זיך אַליין. עמיצער וועט אָבּער זאָגן: דוּ האָסט אֱמוּנה, און איך האָבּ מַעשׂים; ווייז מיר דיין אֱמוּנה אָן דיינע מַעשׂים, און איך, דורך מייַן מַעשׂים, וועל דיר ווייזן מייַן אֱמוּנה. דוּ גלויבסט, אַז ה' איז אֶחָד; דוּ טוסט טוֹב. די טיַוולאָנים גלויבן אויך, און ציטערן. ווילסטוּ אָבּער וויסן, דוּ נאַרישער מענטש, פַּאַרוואָס אֱמוּנה אָן מַעשׂים איז מָוֶת? צי איז אַבְרָהם-אָבֿינוּ נישט גערעכטפֿאַרטיקט געוואָרן דורך מַעשׂים [גלט' ה, ו], בּעת ער האָט מַקריב געווען זיין זון יִצְחָק אין דער עקידה? דוּ זעסט, אַז אֱמוּנה האָט געווירקט מיט זיינע מַעשׂים, און דורך מַעשׂים איז פוּלקאָם געוואָרן די אֱמוּנה. און מקוּים געוואָרן איז דער פָּסוק, וואָס זאָגט: און אַבְרָהם האָט געגלויבט ה', און עס איז אים פאַררעכנט געוואָרן פַּאַר מַה-יְּצְדַּק אֱנוֹש עִם ה' [איוב כה, ד], און ער איז גערופן געוואָרן דער פריינט פון ה' [בראשית טו, ו; ישעיה מא, ח; דברי הימים ב' כ, ז]. איר זעט, אַז דורך מַעשׂים ווערט אַ מענטש גערעכטפֿאַרטיקט [גלט' ה, ו], און נישט נאָר דורך אֱמוּנה. איז דען נישט רָחָב-הַזּוֹנָה אויך אַזאַ אופן גערעכטפֿאַרטיקט געוואָרן דורך מַעשׂים, וועו זי האָט

אויפגענומען די מַרגלִים, אוּן האָט זיי אַרויסגעשיקט מיט אַן אַנדערן דֶּרֶךְ [יהושע ב, א-כא]? וואָרים אַזוֹיווי דער גוּף אָן דער נשָׁמה איז מָוֶת, אַזוי אויך איז אֱמוּנה אָן מַעשִׂים טויט.

ג זאָלן קיין סַך פוּן אייך נישט ווערן קיין לערערס, מיינע אַחִים במשיח, ווייל איר ווייסט, אַז מיר וועלן קריגן אַ שווערערן מִשפּט. וואָרים אין אַ סַך זאָכן ווערן מיר אַלע נִיכשל. אויבּ עמיצער ווערט נישט נִיכשל אין זיינע רייד, דער איז אַן אִיש תָּמים, אוּן איז בּכּוֹח צוּ צאַמען זיין גאַנצן גוּף. אוּן אויבּ מיר לייגן אַריין צוּיימלעך אין די מיילער פוּן פערד, כּדי זיי זאָלן אוּנדז פאָלגן, פירן מיר אויך זייער גאַנצן בָּשָׂר. זע, אויך די שיפן, הַגַם זיי זענען אַזוי גָּדוֹל אוּן ווערן געטריבּן פוּן שטאַרקע ווינטן, דאָך ווערן זיי אַרומגעפירט פוּן זייער אַ קליינעם רודער, וואוהין דער שטייַערמאַן וויל. אַזוי איז אויך די צונג אַ קליינער אֵבר, אוּן טוט זיך רימען מיט גרויסע זאַכן. זע, סאַראַ גרויסער וואַלד ווערט אוּנטערגעצונדן דוּרך אַ קליין אֵש! אוּן די צונג איז אַן אֵש; אַ וועלט פוּן אוּמגערעכטיקייט צווישן אוּנדזערע אֵברים איז די צונג, וואָס באַפלעקט דעם גאַנצן בָּשָׂר, אוּן צינדט אוּנטער דאָס גַּלְגַּל הַטֶּבַע, אוּן ווערט אוּנטערגעצונדן פוּן גיהֶנום. וואָרים יעדער מִין פוּן בּהֵמות אוּן עוֹפות, פוּן שרצים אוּן חַיות פוּן דעם יַם, ווערט געצאַמט אוּן איז געצאַמט געוואָרן דוּרך דעם מענטשלעכן מִין. אָבּער די צונג קאָן קיין מענטש נישט צאַמען - זי איז אַן אוּמרוּאיק רָעָה, פוּל מיט סַם-הַמָוות. מיט איר בּענטשן מיר ה', אלוקים הָאָב, אוּן מיט איר שעלטן מיר מענטשן, וואָס זענען געמאַכט אין דעם צֶלֶם-ה'. פוּן דעם זעלבּן מויל קוּמט אַרויס בּרָכה אוּן קלָלה. מיינע אַחִים במשיח, אַזוי דאַרף עס נישט זיין. צי טוט דער קוואַל אַרויסשפּרודלען פוּן דער זעלבּער עפענונג זיס וואַסער אוּן בּיטערס? צי קאָן אַ

פײַגנבּוים, מיינע אַחִים במשיח, טראָגן אייֵלבּערטן, אָדער אַ
ווײַנשטאָק פייגן? אויך קאָן אַ זאַלצקוואַל נישט אַרויסגעבּן
קיין זיס וואסער. ווער צווישן אייך איז אַ חָכָם אוּן אַ מֵבין?
זאָל ער ווייזן מיט זיין גוּטער פירוּנג זיינע מַעשׂים אין עַניוות פוּן
חָכמח. אויבּ אָבּער איר טראָגט בּיטערע קִנאה אוּן שִׂנאה אין
אייער לֵב, טאָ רימט אייך נישט אוּן זייט נישט פאַלש צוּם אֶמת.
די דאָזיקע חָכמה קוּמט נישט אַראָפּ פוּן אויבּן, נייערט איז
ערדיש, תַּאווֶהדיק, טײַוולאָניש. וואָרים וואוּ עס איז קִנאה אוּן
שִׂנאה, דאָרט איז מהוּמה אוּן אַלדאָס-בּייז. די חָכמה אָבּער,
וואָס איז פוּן אויבּן, איז קוֹדם-כָּל לויטער, דערנאָך פרידלעך,
איידעל, גרינג צוּם איבּערבּעטן, פוּל מיט רחמים אוּן גוּטע
פֵּירות, אָן ספֵקות, אָן צביעות. אוּן די פרוּכט פוּן צֶדֶק ווערט
געזייֵט אין שָׁלום פוּן די, וואָס מאַכן שָׁלום.

ד פוּנוואַנען קוּמען מִלחָמות, אוּן פוּנוואַנען קוּמען געשלעגן
צווישן אייך? צי קוּמען זיי נישט פוּן אייערע תַּאוות [רומ' ז, יח],
וואָס פירן מִלחָמה אין אייערע אֵברים? איר גלוּסט, אוּן האָט
נישט; איר הַרגעט, אוּן זענט מקַנא, אוּן קאָנט עס נישט
דערגרייכן; איר שלאָגט זיך אוּן פירט מִלחָמה; איר האָט
נישט, מַחמת איר בּעט נישט. איר בּעט, אוּן בּאַקוּמט נישט,
מַחמת איר בּעט שלעכט, כּדי איר זאָלט עס אויסבּרענגען אין
אייערע פארגעניגנס. איר אויסגעלאַסענע! צי ווייסט איר נישט,
אַז די פרײַנטשאַפט מיט דער עוֹלם הַזֶּה איז פײַנטשאַפט קעגן
ה'? בּכֵן, ווער סע וועט זיין אַ פריינט פוּן דער עוֹלם הַזֶּה, מאַכט
זיך פאַר אַ שׂוֹנא פוּן ה'. אָדער מיינט איר, אַז דער פָּסוק זאָגט
אוּמזיסט: מיט קִנאה גלוסט דער גייסט, וואָס ער האָט געמאַכט
רוּען אין אוּנדז? ער אָבּער גיט מער חֶסֶד. איבּערדעם זאָגט
דער פָּסוק: ה' שטעלט זיך קעגן די גַדלנים, אוּן גיט חֵן צוּ די
עַנָווים [משלי ג, לד]. זייט דעריבּער אוּנטערטעניק צוּ ה'; אוּן

שטעלט אייך אַנטקעגן דעם שָׂטן, אוּן ער וועט אַנטרינען פוּן אייך. געגעבענט צוּ ה', אוּן ער וועט געגעבענען צוּ אייך. רייניקט אייערע הענט, איר חוטאים, אוּן לייטערט אייערע לְבָבוֹת, איר צוויי-הערציקט. פִילט אייער עלנט, אוּן קלאָגט, אוּן ווייַנט; זאָל אייער געלעכטער פאַרקערט ווערן אין קלאָג, אוּן אייער שִׂמְחָה אין טרויעריקייט. דערניידעריקט אייך פאַר ה', אוּן ער וועט אייך דערהייבן. רעדט נישט איינער קעגן דעם אַנדערן, אַחִים במשיח. דער, וואָס רעדט קעגן אַן אָח במשיח, אָדער מִשפּט זיין אָח במשיח, רעדט קעגן דער תּוֹרה, אוּן מִשפּט די תּוֹרה. היינט [הַיּוֹם], אויב דוּ מִשפָּטסט די תּוֹרה, ביסטוּ נישט איינער, וואָס איז מקַיים די תּוֹרה, נייערט איר שׁופֿט. איינער נאָר איז דער מְחוֹקֵק אוּן שׁופֿט, דאָס איז דער, וואָס איז בִּיכוֹלת מַציל צוּ זיין אוּן אומצוּבּרענגען; ווער אָבּער ביסטוּ, וואָס טוּסט מִשפּטן דיין חַבר? קוּמט דאָך, איר, וואָס זאָגט: היינט [הַיּוֹם], אָדער מָחָר [מאָרגן] וועלן מיר גיין אין דער אוּן דער שטעטל אַריין, אוּן פאַרבּרענגען דאָרט אַ יאָר, אוּן האַנדלען, אוּן פאַרדינען, הַגַם איר ווייסט נישט וואָס מָחָר [מאָרגן] וועט זיין. וואָס איז אייער לעבּן? וואָרים איר זענט אַ נעפּל, וואָס דויערט אַ ווייַלע, אוּן פאַרשווינדט דערנאָך. אָנשטאָט דעם באַדאַרפט איר זאָגן: אִם-יִרצֶה-ה', אַז מיר וועלן לעבּן, וועלן מיר דאָס, אָדער דאָס טאָן. אַצינד אָבּער רימט איר אייך אין אייערע באַרימעריַען; אַזאַ מִין רימען זיך איז שלעכט. בּכֵן, פאַר דעם, וואָס פאַרשטייט צוּ טאָן גוּטס, אוּן טוּט עס נישט, פאַר דעם איז עס אן עבירה.

ה קוּמט דאָך, איר רייכע, ווייַנט אוּן קלאָגט אויף אייערע צָרות, וואָס קוּמען איבּער אייך. אייער עשִׁירות איז פאַרפוילט, אוּן אייערע בּגָדים זענען צעפרעסן פוּן מאָל. אייער זָהָב אוּן זילבּער איז פאַרזשאַוווערט, אוּן זייער זשאַוווער וועט זיין אַן

עֵדות קעגן אייך, אוּן וועט פאַרצערן אייער פלייש ווי אֵש. איר האָט צוגויפגעזאַמלט אייער אוֹצר אין די לעצטע טעג. זע, דער שׂכַר פון די פּוֹעֲלִים, וואָס האָבּן געשניטן אייערע שָׂדות, אוּן וואָס איז פון אייך פאַרהאַלטן געוואָרן, שרייט אויס; אוּן די געשרייען פון די, וואָס האָבּן געשניטן, זענען אַריין אין די אויערן פון ה' צבָאוֹת. איר האָט אַשְׁרֵי געלעבּט אויף דער ערד, אוּן געהאַט אייערע תַּענוּגים; איר האָט פעט געמאַכט אייערע לְבָבוֹת ווי אין אַ יוֹם פון שחִיטה. איר האָט פאַרמִשפּט, איר האָט געטייט דעם צַדיק; ער טוּט זיך נישט שטעלן קעגן אייך. זייט דעריבּער געדוּלדיק, אַחִים במשיח, בּיז דעם קוּמען פון הָאָדוֹן. זע, דער אַקערער וואַרט אויף דער טייערער פרוכט פון דער ערד, אוּן איז געדוּלדיק מיט איר, בּיז זי באַקוּמט דעם פריִרעגן אוּן שפּעטרעגן. זייט איר אויך געדוּלדיק, שטאַרקט אייערע לְבָבוֹת; וואָרים דאָס קוּמען פון הָאָדוֹן [בּיאת המשיח] האָט גענעענט. מוּרמלט נישט, אַחִים במשיח, איינער קעגן דעם אַנדערן, כּדי איר זאָלט נישט געמִשפּט ווערן; אָט שטייט דער שׁוֹפט פאַר דער
פֶּתַח. נעמט אייך, אַחִים במשיח, פאַר אַ בּיישפּיל פון ליידן אוּן געדוּלד די נבִיאים, וואָס האָבּן גערעדט אין דעם נאָמען פון ה'. אָט רוּפן מיר אָן געבּענטשטע די, וואָס האָבּן אויסגעהאַלטן. איר האָט געהערט פון דער סבלנות פון אִיוֹבן, אוּן איר האָט געזען, וואָס ה' האָט צוּם סוֹף געטאָן, וואָרים ה' איז פוּל מיט רַחמָנות אוּן לייַטזעליקייט [איוב א, כא-כב; תהלים קיא, ד]. דער עִיקר פון אַלץ אָבּער, מיינע אַחִים במשיח, שווערט נישט, נישט בּיים שָׁמַיִם, נישט בּיי דער ערד, אויך נישט בּיי קיין שוּם אַנדער שבוּעה; נייערט זאָל אייער כֵּן, זיין כֵּן, אוּן אייער לא, לא, כּדי איר זאָלט נישט פאַלן אונטער דעם מִשפּט. ליידט עמיצער צווישן אייך? לאָז ער מִתפַּלֵל זיין. איז עמיצער פריילעך? לאָז ער זינגען

שירות
ותשבחות. איז עמיצער חוֹלֶה צווישן אייך? לאָז ער רופן די זקֵנים פון דער הברית החדשה קהִילה, און זאָלן זיי מִתפַּלֵל זיין פאַר אים, און אים זאַלבן מיט אייֶל אין דעם נאָמען פון ה'; און די תִּפילה פון אֱמונה וועט ראַטעווען דעם הולֶה, און ה' וועט אים אויפריכטן; און אויב ער האָט באַגאַנגען עבירות, יִסָּלַח לוֹ. בּכֵן, זייט מִתוַדה אייערע עבירות [די וויִדוי] איינער צום אַנדערן, און זייט מִתפַּלֵל איינער פאַר דעם אַנדערן, כּדי איר זאָלט געהיילט ווערן. די תִּפילה פון דעם צַדיק האָט אַ גרויסע און שטאַרקע פּעולה. אליָהוּ הַנָּביא איז געווען אַ מענטש פונקט אַזוי ווי מיר זענען, און ער האָט מִתפַּלֵל געווען מיט כַּוָונה, אַז ס'זאָל נישט רעגענען; און סע האָט נישט גערעגנט אויף דער ערד דריי יאָר מיט זעקס חֳדָשִׁים. און ער האָט ווידער אַמאָל מִתפַּלֵל געווען, און דער שָׁמַיִם האָט געגעבן גֶּשֶׁם, און די ערד האָט אַרויסגעבראַכט איר פרוכט.
מיינע אַחִים במשיח, אויב עמיצער פון אייך ווערט אַראָפּגעפירט פון דעם אֱמת, און איינער קערט אים
אום, זאָל ער וויסן, אַז דער, וואָס קערט אום אַ זינדיקן פון זיין פאַרקרומטן דֶּרֶךְ, וועט ראַטעווען זיין אַ נֶפש פון מָוֶת, און וועט פאַרדעקן אַ סַך עבירות.

כּיפּא א

א כֵּיפָּא, אַ שליח פון רֵבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, צו די אויסדערוויילטע, וואָס זענען תּוֹשבים פון די תְּפוצות אין פָּאנטוס, גָּלַטְיָה, קַפָּדוֹקְיָה, אַסְיָה און בִּיתִינְיָה, הַנִּבְחָרים לויט נאָך דער הַשגָחה פון ה', אלוקים אַבִינו, אין קדושה פון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, צו געהאָרכזאַמקייט און שפּרענגונג פון דעם דָּם פון

רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע: חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום זאָלן זיין
געמערט. געלויבט איז ה', אלוקים הָאָב פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רבי מֶלך
המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס האָט אונדז לויט זיין גָּדוֹל רַחמים
ווידער אַמאָל געבוירן צוּ אַ תִּקְוָה חַיָּה, דוּרך דעם תְּחִיַּת-הַמֵּתים
פּוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, פאַר אַ ירושה וואָס איז
אוּמפאַרדאַרבּליך, אוּמבאַפלעקט, וואָס ווערט נישט
פאַרוועלקט, אוּן וואָס איז באַהאַלטן פאַר אייך אין
שָׁמַיִם, איר, וואָס ווערט פּוּן דער מאַכט פּוּן ה' באַשיצט דוּרך
אֱמוּנה פאַר אַ ישועה, וואָס איז אָנגעבּרייט אַנטפּלעקט צוּ ווערן
בְּעֵת קֵץ. טוּט אייך דערמיט שטאַרק פרייען, הַגַּם איר זענט
אויף אַ קוּרצער צייט, אויב נייטיק, טרויעריק געוואָרן דוּרך
פאַרשידענע נְסיוֹנות, כְּדי דער באַווייז פּוּן אייער אֱמוּנה, וואָס
איז אַ סַך טייערער פּוּן זָהָב, וואָס פאַרגייט, הַגַּם סע ווערט
אויסגעפּרוּאווט דוּרך אֵש, זאָל אייך זיין צוּם לויב אוּן
העליכקייט אוּן כָּבוד בּיי דער הִתְגַּלוּת פּוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ
יהושע/ישוע. הַגַּם איר האָט אים נישט געזען, האָט איר אים
ליב, אוּן הַגַּם איר טוּט אים אַצינד נישט זען, דאָך טוּט איר אין
אים גלויבן, אוּן טוּט אייך שטאַרק פרייען מיט אַן
אוּמדערציילבאַרער אוּן הערלעכער שִׂמְחָה; אוּן איר דערגרייכט
דעם תַּכלית פּוּן אייער אֱמוּנה, די ישועת אלוקינו פּוּן אייערע
נְשָׁמות. פּוּנוועגן דער דאָזיקער ישועה האָבּן חוֹקר-ודוֹרֵש געווען
די נְבִיאִים, וואָס האָבּן נְבִיאוּת געזאָגט וועגן דעם חֶסֶד, וואָס
דאַרף קוּמען אויף אייך. זיי האָבּן געפאָרשט וואָסערע אוֹפן,
אָדער וואָסער צייט דער גייסט
פּוּן מָשִׁיחַן, וואָס איז געווען אין זיי, האָט אָנגעדייט, בּעת ער
האָט פאָרויס עֵדוּת געזאָגט אויף די עִינוּיִים פּוּן רֶבִּי מלך
המָשיחַ, אוּן די גדוּלות, וואָס וועלן קוּמען נאָך זיי. פאַר זיי איז
דאָס אַנטפּלעקט געוואָרן, אַז נישט פאַר זיך אַליין, נייערט פאַר

אייך האָבן זיי געדינט מיט די דאָזיקע זאַכן, וואָס זענען אַצינד אָנגעזאָגט געוואָרן צו אייך דורך די, וואָס האָבן מבַשֵּׂר געווען פאַר אייך די בשׂורת הגאולָה דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס איז געשיקט געוואָרן פון שָׁמַיִם; וואָס אין זיי באַגערן אַרײַנצוקוקן מַלאָכים. בכֵן, גורט אָן די לענדן פון אייער פאַרשטאַנד, זייט ניכטער, און לייגט אייער גאַנצע תִּקְוָה אויף דעם חֶסֶד, וואָס דאַרף פאַר אייך געבראַכט ווערן בײַ דער הִתְגַּלוּת פון רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. ווי געהאָרכזאַמע יְלָדים, זאָלט איר אייך נישט צופּאַסן צו אייערע פריערדיקע תַּאוות אין די צייטן פון אייער אומוויסנקייט; נייערט גלייך ווי דער, וואָס האָט אייך באַרופן, איז קָדֶשׁ, זאָלט איר אַליין אויך זיין קָדֶשׁ אין אַלע אייערע דרכים, מַחמת סע שטייט געשריבן: איר זאָלט זיין קָדֶשׁ, וואָרים איך בין קָדֶשׁ [ויקרא יא, מד]. און אויב איר רופט צו אים ווי צו אַ אָב, וואָס טוט מִשפּטן אָן נשׂיאַת-פָּנים, לויט יעדן מענטשנס מַעשׂים, זאָלט איר פאַרברענגען מיט
יִראַת-הכבוד די צייט פון אייער
גָלוּת. וואָרים איר ווייסט, אַז נישט מיט פאַרדאַרבּלעכע זאַכן, מיט זילבער אָדער זָהָב, זענט איר אויסגעלייזט געוואָרן פון אייער נישטיקן שטייגער פון לעבן, וואָס איז איבערגעגאַנגען פון אייערע אָבות, נייערט מיט דעם טייערן דָּם פון רֶבִּי מלך המָשיחַ, ווי פון אַ שֶׂה, אָן אַ מום און אָן אַ פלעק. ער, וואָס איז געווען פאָרויסבאַשטימט איידער דער גרונטפעסטיקונג פון דער עוֹלם הַזֶּה, נאָר איז אַנטפּלעקט געוואָרן אויף דעם סוֹף פון די צייטן פון אײַערטוועגן, וואָס זענט דורך אים מַאמינים אין ה', וואָס האָט אים מחַיה-מֵתים געווען, און האָט אים געגעבן כָּבוד, אַזוי, אַז אייער אֱמונה און תִּקְוָה זאָל זיין אין ה'. הֱיוֹת איר האָט געלייטערט אייערע נשָׁמות דורך אייער געהאָרכזאַמקייט פון דעם אֱמת אין נישט קיין היפּאָקריטישע אַהֲבָה פון די אַחִים

במשיח, זאָלט איר ערנסט ליבֿ האָבן איינער דעם אַנדערן פּון לבָבות. וואָרים איר זענט ווידער אַמאָל געבּוירן געוואָרן, נישט פּון קיין פאַרדאַרבּלעכער זרִיעה, נייערט פּון אומפאַרדאַרבּלעכער, דורך דעם דָּבָר פּון ה', וואָס לעבּט אוּן געדײַט. וואָרים יעדעס פלייש איז ווי גראָז, אוּן יעדע כבוד דערפּון איז ווי דער צוויִט פּון גראָז. דאָס גראָז פאַרוועלקט, אוּן דער צוויִט פאַלט אַראָפּ; אָבּער דאָס דָּבָר פּון ה' בּאַשטייט לעוֹלם [ישעיה מ: ו-ח]. אוּן דאָס דאָזיקע איז דאָס דָּבָר פּון דער בּשׂורת הגאוּלָה, וואָס איז אײַך אָנגעזאָגט געוואָרן.

ב בּכֵן, טוט אָפּ פּון זיך יעדע רָעָה, אוּן יעדע צביעות, אוּן צביעות, אוּן קנאה, אוּן יעדע רכִילות. ווי ניַי-געבּוירענע עוֹפּעלעך, בּאַגערט די נישט-געפּעלשטע גײַסטיקע מילך, כּדי איר זאָלט דורך איר וואַקסן צוּ דער ישׁועה, אויבּ איר האָט טוֹעם געווען, אַז הָאָדוֹן איז טוֹב. גענעענט צוּ אים, ווי צוּ אַ אֶבֶן חַיָּה, וואָס איז פאַרוואָרפן פּון מענטשן, בּיי ה' אָבּער אויסדערווײלט אוּן טייער, אוּן ווי לעבּעדיקע שטיינער זאָלט איר אַליין אויפּגעבּויט ווערן צוּ אַ גײַסטיק בֵּית, צוּ זיין אַ כּהֵנַת קוֹדֶשׁ, כּדי מַקריב צוּ זיין גײַסטיקע קָרבָּנות, וואָס זענען באַווילליקט צוּ ה' דורך רָבּי מלך המָשׁיחַ יהושע/ישוע. מַחמת סע שטייט אין פּסוק: זע, איך לייג אין צִיוֹן אַן אויסדערווײלטן, טייערן ווינקלשטיין אוּן דער, וואָס גלויבּט אין אים, וועט נישט פאַרשעמט ווערן [ישעיה כח, טז]. בּכֵן, פאַר אײַך, וואָס גלויבּן, איז ער טייער, פאַר אַזוינע אָבּער, וואָס גלויבּן נישט: איז דער שטיין, וואָס די בּוימײַסטער האָבּן פאַרוואָרפן, געוואָרן צוּם ווינקלשטיין [תהלים קיח כב], אוּן אַ שטיין פּון מכשול, אוּן אַ פעלז פּון ערגערניש [ישעיה ח, יד]. וואָרים זיי שטרויכלען צוליבֿ זייער ווידערשפּעניקייט קעגן דעם דָּבָר, וואָס צוּ דעם

זענען זיי אויך באַשטימט געוואָרן. איר אָבער זענט אַן אויסדערוויילטער דור, אַ מלוכה פון כֹּהַנים, אַן עַמָּא קַדִּישָׁא, אַן עם-סגולה, כּדי באַקאַנט צו מאַכן די מִידות פון אים, וואָס האָט אייך אַרויסגערופן פון חֹשֶׁךְ צו זיין וואונדערלעך
אוֹר; איר, וואָס זענט אַמאָל נישט געווען קיין עם, אָבער אַצינד זענט איר עם אלוקים; אַמאָל זענט איר געווען אָן חֶסֶד, אָבער אַצינד האָט איר מקבל געווען חֶסֶד. טייַער, איך בעט אייך ווי גֵרים און תּוֹשבים, זיך צוריקצוהאַלטן פון פליישלעכע תַּאוות, וואָס קריגן קעגן אייער נשמה. פירט אייך אויף רעכט צווישן די גויים, כּדי, בעת זיי רעדן קעגן אייך ווי רשעים, זאָלן זיי דורך אייערע מַעשִׂים-טובים וואָס זיי זען, לויבן ה' אין דעם יוֹם פְּקֻדָּה. זייט אונטערטעניק אונטער יעדער מענטשלעכער פאַראָרדענונג פון דעם לְמַעַן הָאָדוֹן סיי דעם מֶלֶך, ווי אַ העכסטן, אָדער די פראָקוראַטאָרן, וואָס זענען פון אים געשיקט געוואָרן צו שטראָפן די, וואָס טוען אומרעכט, און צו לויבן די, וואָס טוען גוטס. וואָרים אַזוי איז דער רָצון פון ה', אַז דורך טאָן גוטס זאָלט איר פאַרשטומען די אומוויסנקייט פון נאַרישע מענטשן; ווי פריַיע, און נישט נוצנדיק אייער פריַיהייט פאַר אַ מאַנטל פון רָעָה, נייערט ווי עֲבָד פון ה'. גיט אָפּ כָּבוד אַלע מענטשן. האָט ליב די ברודערשאַפט. האָט מוֹרא פאַר ה'. גיט אָפּ כָּבוד דעם מֶלֶך.
עֲבָד, זייט אונטערטעניק אייערע האַרן מיט דער גאַנצער פָּארכטיקייט, נישט נאָר די גוטע און איידעלע, נייערט אויך די בייזע. וואָרים דאָס דאָזיקע איז באַווילקט, אויב איינער שטייט אויס יסורים פונווענען ערלעכקייט צו ה', בעת ער ליידט אומזיסט. וואָרים וואָסער כָּבוד איז עס, אַז איר זינדיקט, און ווערט געשלאָגן דערפאַר, אויב איר ווען עס אָננעמען געדולדיק? אויב אָבער איר טוט גוטס, און ליידט דערפאַר

געדולדיק, איז עס באַווילליקט ביי ה׳. וואָרים צו דעם זענט איר באַרופן געוואָרן, מַחמת רבי מֶלך המָשיחַ האָט אויך געליטן פאַר אייך, אוּן געלאָזן אייך אַ בּיישפּיל, כּדי איר זאָלט גיין אין זיינע טריט. ער האָט נישט געטאָן קיין עבירה; עס איז אויך נישט געפונען געוואָרן קיין פאַלשקייט אין זיין מויל. בּעת ער איז געלעסטערט געוואָרן, האָט ער נישט געלעסטערט צוריק; בּעת ער האָט געליטן, האָט ער נישט געסטראַשעט; נייערט האָט זיך איבּערגעגעטפערט צו דעם, וואָס מִשפּט צַדִּיק. ער אַליין האָט אַוועקגעטראָגן אונזערע עבירות אין זיין בָּשָׂר אויף דעם בּוים, כּדי מיר זאָלן לעבּן צו צֶדֶק, נאָכדעם ווי מיר זענען אָפּגעשטאָרבּן צו עבירה; דורך וועמעס וואונדן איר האָט רְפוּאָה [ישעיה נג, ה]. וואָרים איר זענט פאַרבּלאָנדזשעט געוואָרן ווי שאָף, אָבּער אַצינד האָט איר אייך אומגעקערט צו דעם רוֹעֶה אוּן משגיח פוּן אייערע נשָמות [ישעיה נג, ה-ט].

ג אויף דעם זעלבּן שטייגער, איר נָשים, זייט אונטערטעניק אייערע אייגענע מענער, כּדי, אויב אַפילו עטלעכע געהאָרכן נישט דאָס דָּבָר, זאָלן זיי קענען געוואונען ווערן אָן דעם דָּבָר, דורך דער אויפּפירונג פוּן זייערע נָשים, בּעת זיי וועלן זען אייער צניעותדיקע אוּן פרומע אויפּפירונג. זייער באַשיינונג זאָל נישט זיין די אויסערלעכע באַשיינונג פוּן פלעכטן די האָר, אוּן פוּן טראָגן צירונג פוּן זָהָב, אָדער פוּן אָנטאָן זיך קלייַדער, נייערט זאָל דאָס זיין דער פאַרבּאָרגענער מענטש פוּן דעם לֵב אוּן דער אומפאַרדאַרבּלעכער קלייַדונג פוּן אַן עַנְוְותדיקן אוּן שטילן גייסט, וואָס האָט אַ גרויסן ווערט פאַר ה׳. וואָרים אַזוי פלעגן זיך אַמאָל באַשיינען די נָשים הַקְּדוֹשׁוֹת, וואָס האָבּן געהאָפּט אין ה׳, אוּן זיי זענען געווען אונטערטעניק זייערע מענער, ווי שָׂרָה האָט געהאָרכט אַבְרָהם, אוּן האָט אים אָנגערופן האַר. אוּן איר זענט געוואָרן אירע יְלָדים, אויב איר

טוט רעכט, אוּן ווערט נישט דערשראָקן פוּן קיין שוּם פַּחד.
אויף אַזאַ שטייגער, איר מענטשן, וואוינט מיט אייערע נָשים
מיט פאַרשטענדעניש, אוּן גיט אָפּ כָּבוד דער אִשָּׁה, ווי די
שוואַכע כֶּלי, מַחמת זיי זענען אויך מיט-יוֹרשים אין דעם חֶסֶד
הַחַיים, כּדי אַז אייערע תּפִילות זאָלן נישט געשטערט ווערן.
צום סוֹף, זייט אַלע פוּן איין מַחשָׁבה, רהמָנותדיק, ברוּדערלעך,
באַרעמהאַרציק, עַניוֻתדיק. פאַרגעלט נישט קיין רָעָה פאַר
רָעָה, אָדער לעסטערונג פאַר לעסטערונג, נייערט פאַרקערט,
בענטשט; ווָארים צוּ דעם זענט איר באַרופן געוואָרן, כּדי איר
זאָלט יַרשענען אַ בְּרָכה. ווָארים הָאִיש הֶחָפֵץ חַיִים אֹהֵב יָמִים
לִרְאוֹת טוֹב, יִנְצֹר לְשׁוֹנוֹ מֵרָע, וּשְׂפָתָיו מִדַּבֵּר מִרְמָה. יָסוּר מֵרָע
וְיַעַשׂ־טוֹב, יְבַקֵּשׁ שָׁלוֹם וְיִרְדְּפֵהוּ,
כִּי עֵינֵי ה' אֶל־צַדִּיקִים, וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם;
וּפְנֵי ה' בְּעֹשֵׂי רָע [תהלים לד, יג-יז].
אוּן וועֶר איז דער, ווָאס וועט אייך טאָן שאָדן, אויב איר זענט
אייפעריק אין דעם, ווָאס איז טוֹב? אוּן אויב אַפילו איר זאָלט
ליידן פוּנווענען צֶדֶק, טָא אַשְׁרֵי איז אייך. אוּן האָט נישט קיין
מוֹרא פאַר זייער שרעק, אוּן ערגערט אייך
נישט, נייערט הייליקט אין אייערע לְבָבוֹת רבי מֶלך המָשיחַ ווי
אייערן אָדוֹן; זייט גרייט תָּמיד צוּ געבן אַ תּשוּבה יעדן איינעם,
ווָאס פרעגט אייך אַ טַעם בּנוֹגֵע דער תִּקְוָה, ווָאס איז אין אייך,
דאָך מיט עַניוות אוּן פאָרכטיקייט; האָט אַ טוֹב געוויסן, כּדי
אין דעם, ווָאס איר ווערט באַשולדיקט, זאָלן פאַרשעמט ווערן
די, ווָאס לעסטערן אייער גוּטע פירונג פוּן לעבן אין רבי מֶלך
המָשיחַ. ווָארים עס איז בעסער צוּ ליידן יסוּרים פאַר טאָן
גוּטס, אויב דאָס איז רָצון ה', איידער פאַר טאָן רָעָה. מַחמת
אויך רבי מֶלך המָשיחַ איז איין מאָל נִפְטָר פוּנווענען עבירה, דער
צַדיק פאַר די רשָׁעים, כּדי ער זאָל אוּנדז געניענען צוּ ה', בעת ער

איז געטייט געוואָרן אין דעם פלייש, אָבּער געמאַכט געוואָרן לעבּעדיק אין דעם גייסט. אוּן אין אים איז ער אויך געגאַנגען אוּן האָט מבָּשׂר געווען אין געפאַנגענשאָפט פאַר די גייַסטער, וואָס זענען אַמאָל געווען ווידערשפּעניק, בּעת די סבלנות פוּן ה' האָט געוואַרט אין די טעג פוּן נֹחַ, בּשַׁעת די תֵּבה איז געבּויט געוואָרן, וואָס אין איר זענען עטלעכע, דהַיינו אַכט נפָשות נִיצול געוואָרן פוּן דעם וואָסער. פוּן וואָס אין אַן אֶמֶתן קעגנבּילד, די מקוה טבִּילה טוט אייך אַצינד אויך מַציל זיין, נישט ווי דאָס אָפּטאָן דעם שמוּץ פוּן דעם בָּשָׂר, נייערט דאָס פאַרלאַנגען פוּן אַ טוֹב געוויסן לגַבי ה', דורך דעם תּחִית-המֵּתים פוּן רֶבּי מלך המָּשיחַ יהושע/ישוע, וואָס איז בּיי דער רעכטער האַנט פוּן ה', נאָכדעם ווי ער איז אַרויפגעגאַנגען אין שָׁמַיִם אַריין; אוּן מַלאָכים אוּן הערשאַפטן אוּן מאַכטן זענען געמאַכט געוואָרן אים אוּנטערטעניק.

ד דעריבּער, אַזוֹיווי רבי מֶלך המָּשיח האָט געליטן אין דעם פלייש, זאָלט איר אייך אויך בּאַוואָפענען מיט דעם זעלבּן געדאַנק, ווָאַרים דער, וואָס האָט געליטן אין דעם פלייש, הערט אויף זינדיקן, כּדי ער זאָל מער נישט לעבּן אין דעם פלייש די איבּעריקע פוּן זיינע טעג לויט די תַּאוות פוּן מענטשן, נייערט לויט דעם רָצון פוּן ה'. ווָאַרים עס איז שׁוין גענוג די פאַרגאַנגענע צייט, בּעת איר האָט געטאָן דעם באַגער פוּן די עֲמָמים, אוּן האָט געלעבּט אין תַּאוות, גלוּסטוּנגען, אויסגעלאַסנקייטן, שִׁיכּרות אוּן פאַרבּרעכערישע עבוֹדה-זָרות. איבּערדעם וואונדערן זיי זיך, וואָס איר לויפט נישט מיט זיי אין דעם זעלבּן שליַים פוּן פאַרדאָרבּנקייט, בּעת זיי רעדן לָשון-הָרע פוּנוועגן אייך; זיי וועלן אָבּער אָפּגעבּן דִּין-וחֶשבּון דעם, וואָס איז אָנגעבּרייט צוּ מִשפּטן די לעבּעדיקע אוּן די טויטע. ווָאַרים צוליב דעם איז די בּשׂורת הגאוּלָה אָנגעזאָגט געוואָרן אַפילו צוּ

די מֵתים, כּדי זיי זאָלן געמְשפּט ווערן אין דעם פלייש ווי מענטשן, אָבּער לעבּן לויט ווי ה' אין דעם גייסט.

דער סוֹף אָבּער פּון אַלצדינג האָט גענעענט; זייט דעריבּער געזונט אין פאַרשטאַנד, אוּן זייט ניכטערן צוּ תּפילה. מער פּון אַלצדינג זייט הייס אין אייער אַהֲבַה צווישן זיך; ווּאָרים אַהֲבַה טוּט פאַרדעקן אָן אַ שִׂיעור עבירות. זייט מַכנִיס-אוֹרַח איינער דעם אַנדערן אָן מורמלעריַי; דינט איינער דעם אַנדערן, לויט דער מַתָּנה, ווּאָס יעדער האָט באַקומען, ווי גוּטע מְנַהַל-מֶשֶׁק-בַּיִת פּון דעם פילפאַכן חֶסֶד פּון ה'. אויב עמיצער טוּט רעדן, זאָל ער רעדן ווי סע ווּאָלט געווען אַ נבואה פּון ה'; אויב עמיצער טוּט דינען, זאָל ער דינען ווי פּון דעם כּוֹח, ווּאָס ה' גיט, כּדי אין אַלצדינג זאָל ה' פאַרהערלעכט ווערן דוּרך רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, ווּאָס אים געהערט דער כָּבוד אוּן די הערשאַפט לעוֹלם ועֶד. אָמֵן. טייַער, ווּאוּנדערט אייך נישט בּנוֹגֵע דעם פּייַעריקן נסָיון ווּאָס קוּמט איבּער אייך, כּדי אייך צוּ פּרוּאוון, גלייך ווי סע ווּאָלט אייך געטראָפן עפּעס אַ פרעמדע זאַך. נייערט פרייט אייך, אויף וויפל איר האָט אַ חֵלֶק אין רבי מֶלך המָשיחַס יסוּרים, כּדי איר זאָלט אייך אויך פרייען בּיי דער הִתְגַּלוּת פּון זיין כבוד מיט אַ גרויסער שִׂמְחָה. אויב איר ווערט געלעסטערט פּונוועגן דעם נאָמען פּון רבי מֶלך המָשיחַ, טאָ אַשְׁרֵי איז אייך, מַחמת דער גייסט פּון כבוד אוּן דער גייסט פּון ה' רוּט אויף אייך. נאָר זאָל קיינער פּון אייך נישט ליידן ווי אַ רוֹצֵחַ, אָדער אַ גַּנב, אָדער אַ רָשע, אָדער ווי איינער, ווּאָס מישט זיך אין פרעמדע עַסָקים. נאָר אויב איינער ליידט ווי אַ משיחיסט, זאָל ער זיך נישט שעמען, נייערט זאָל ער אין דעם דאָזיקן נאָמען פאַרהערלעכן ה'. ווּאָרים סע האָט גענעענט די צייט פאַר דעם אָנהייב פּון מִשפּט אין דעם בֵּית ה' ; אוּן אויב סע הייבּט זיך אָן קוֹדם בּיי

אונדז, וואָס וועט זיין דער סוֹף פון די, וואָס געהאָרכן נישט די בשׂורת הגאולָה פון ה'? און אויב דער צַדיק וועלט קוים גערַאטעוועט, וואו וועט אַהינקומען דער רָשע און זינדיקער? בכֵּן, זאָלן אויך די, וואָס ליידן יסורים לויט דעם רָצון ה', איבערנטפערן זייערע נשָמות צו אַ געטרייען יוֹצֵר, בעת זיי טוען גוטס.

ה בכֵּן, די זקֵנים צווישן אייך בין איך מַזהיר, איך, וואָס בין אויך אַ זָקן און אַן אֵדות פון די ליידן יסורים פון רבי מֶלך המָשיחַ, ווי אויך אַ טיילנעמער אין דער כבוד, וואָס וועט אַנטפּלעקט ווערן: פיטערט ה'ס סטאַדע, וואָס איז אייך אָנפאַרטרויט, און האָט השגָחה איבער איר, נישט דורך צוואַנג, נייערט וויליק, לויט דעם רָצון ה', אויך נישט אין שענדלעכן פאַרדינסט, נייערט מיט חֵשֶק; אויך נישט ווי באַהערשער פון ה'ס נַחלה, נייערט מאַכט אייך פאַר בײַשפילן פון דער סטאַדע. און בעת דער הויפּט-רוֹעֶה וועט אַנטפּלעקט ווערן, וועט איר מקַבּל זיין די עֲטָרַת פון כבוד, וואָס פאַרוועלקט נישט. אַזוי אויך, איר יינגערע, זייט אונטערטעניק די זקֵנים, גורט אייך אַלע אָן מיט הַכנָעה צו דינען איינער דעם אַנדערן; וואָרים ה' לַלֵּצִים הוא־יָלִיץ וְלַעֲנָוִים יִתֵּן־חֵן [משלי ג, לד]. בכֵּן, דערנידעריקט אייך אונטער דער מעכטיקער האַנט פון ה', כדי ער זאָל אייך דערהייבן מיט דער צייט. וואַרפט אַרויף אויף אים אַלע אייערע דַאגות, מַחמת ער זאָרגט פאַר אייך [תהלים נה, כב]. זייט ניכטער, זייט וואַך, אייער באַדרענגער, דער שָטן, גייט אַרום ווי אַ בּרילנדיקער בָּשָׂר, און זוכט, וועמען ער זאָל קענען פארשלינגען. אים זאָלט איר זיך שטארק אנטקעגנשטעלן אין אייער אֱמונה, ווייל איר ווייסט, אַז די זעלבּע יסורים ווערן דערפילט אין אייערע אַחִים במשיח אין דער עוֹלם הַזֶּה. און דער אלוקים פון יעדן חֶסֶד, וואָס האָט

אייך בַּאַרופן צוּ זיין אייבּיקער כּבוד אין ֶרבּי מלך המָשיחַ, וועט אייך אַליין, נאָכדעם ווי איר האָט געליטן אַבּיסל, מאַכן שלֵימוּתדיק, אייך בּאַפּעסטיקן אוּן שטאַרקן. אים געהערט די הערשאַפּט לעוֹלם וָעֶד. אָמֵן. דּוּרך סילוּאַנוּסן, אוּנדזער געטרייַען אָח במשיח, ווי איך רעכן אים, האָבּ איך אייך בּקִיצור געשריבּן, אוּן מַזהיר געווען אוּן עֵדוּת געזאָגט, אַז דאָס דאָזיקע איז דער אֱמֶתער חֶסֶד פוּן ה'; שטייט אין אים פעסט. די הברית החדשה קהִילה אין בָּבֶל, וואָס איז אויסדערוויילט אינאיינעם מיט אייך, דרשו בשלום אייך, אוּן אַזוי טוּט מַרְקוֹס, מיין זוּן. דרשו בשלום איינער דעם אַנדערן מיט אַ קוּש פוּן אַהֲבָה. שָׁלוֹם צוּ אייך אַלע, וואָס זענט אין ֶרבּי מלך המָשיחַ.

כּיפּא ב

א שִׁמעוֹן כֵּיפָא, אַן עֶבֶד אוּן שלִיח פוּן ֶרבּי מלך המָשיחַ

יהושע/ישוע, צוּ די, וואָס האָבּן מקַבּל געווען די אייגענע טייערע אֱמוּנה ווי מיר, אין דער צֶדֶק פוּן אלוקינוּ אוּן מוֹשִׁיעֵנוּ ֶרבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלוֹם זאָל געמערט ווערן אין דער דערקענטעניש פוּן ה' אוּן פוּן יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ. הֶיוֹת זיין געטלעכע מאַכט האָט אוּנדז בּאַווילּיקט אַלצדינג, וואָס האָט אָ שייַכות צוּם לעבּן אוּן חֲסִידוּת, דּוּרך דער דערקענטעניש פוּן אים, וואָס האָט אוּנדז בּאַרופן דּוּרך זיין אייגענער כּבוד אוּן גוּטע מִידוּת, וואָס דּוּרך זיי האָט ער אוּנדז בּאַווילּיקט זיינע טייערע אוּן זייער גרויסע הַבטָחוֹת, כּדי דּוּרך די דאָזיקע זאָלט איר ווערן טיילנעמער אין דער געטלעכער טֶבע, בּעת איר זענט אַנטרונען די פאַרדאַרבּוּנג, וואָס איז פאַראַן אין דער עוֹלם הַזֶּה דּוּרך תַּאווה. אוּן פוּנוועגן דער דאָזיקער סִיבּה גיט צוּ פוּן אייער צַד די גאַנצע פלייסיקייט, אוּן צוּ אייער אֱמוּנה

מִידות-טוֹבות, אוּן צוּ אייערע מִידות-טוֹבות וויסן, אוּן אין
אייער וויסן, זעלבסט-בּאַהערשונג, אוּן אין אייער
זעלבסט-בּאַהערשונג, סַבלָנות, אוּן אין אייער סַבלָנות,
חֲסִידוּת, אוּן אין אייער חֲסִידוּת, פרייַנטשאַפט, אוּן אין אייער
פרייַנטשאַפט, אַהֲבָה. וואָרים אויבּ די דאָזיקע זאַכן זענען
אייערע אוּן פאַרמערן זיך, מאַכן זיי אייך אין זאָלט נישט ווערן
בָּטל, אויך נישט אומפרוכטפּערדיק אין דער דערקענטעניש פוּן
אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. וואָרים דעם, וואָס סע
פעלן די דאָזיקע זאַכן, דער איז בּלינד, אוּן זעט נאָר וואָס עס איז
נאָענט, ווייל ער האָט פאַרגעסן די רייניקוּנג פוּן זיינע אַלטע
עבירות. איבּערדעם, אחים במשיח, פלייסט אייך נאָך מער, צוּ
מאַכן זיכער אייער בּאַרופוּנג אוּן אויסדערוויילטקייט; וואָרים
אויבּ איר ווּעט דאָס טאָן, ווּעט איר קיינמאָל נישט געשטרויכלט
ווערן. וואָרים אַזוי ווּעט אייך בּרייט געעפנט ווערן דער
אַריינגאַנג אין דער אייבּיקער מלוּכה פוּן אֲדוֹנֵנוּ אוּן מוֹשִׁיעֵנוּ רֶבּי
מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. איבּערדעם ווּעל איך תָּמיד זיין גרייט
אייך צוּ דערמאָנען פוּנוועגן די דאָזיקע זאַכן, הַגַם איר קענט זיי,
אוּן זענט בּאַפעסטיקט אין דעם אֱמת, וואָס איז מיט אייך. אוּן
איך האַלט עס פאַר רעכט, כָּל-זמַן איך בּין אין דעם דאָזיקן
געצעלט, אייך צוּ דערוועקן דוּרך דעם דערמאָנען אייך, ווייל
איך ווייס, אַז דאָס אויסטאָן זיך פוּן מיין געצעלט געשווינד גיך,
אַזוֹיווי אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע האָט מיר
אָנגעצייכנט. אוּן איך ווּעל מיך שטאָרק מִיען, אַז איר זאָלט נאָך
מיין הסטלקות אַלעמאָל זיין בּפּוֹח זיך צוּ דערמאָנען אין די
דאָזיקע זאַכן. וואָרים מיר האָבּן נישט נאָכגעפאָלגט קינצלעך
אויסגעטראַכטע מַעשׂות, בּעת מיר האָבּן אייך אָנגעזאָגט די
מאַכט פוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע אוּן זיין קוּמען,
נייערט מיר זענען געווען אויגן-עֵדות פוּן זיין כּבוד. וואָרים ער

האָט מקַבּל געווען פּון ה', דעם אלוקים הָאָב, כָּבוד און הערלעכקייט, בּעת אַזאַ קוֹל האָט זיך צוּ אים דערטראָגן דּוּרך דער דערהויבּענער הערלעכקייט ׃ דאָס איז מיין געליבּטער זון [דער זון פּון דער אויבּערשטער], אין אים איז מיין וואוילגעפעלן. און דאָס דאָזיקע קוֹל האָבּן מיר געהערט קוּמען פּון שָׁמַיִם, בּעת מיר זענען מיט אים געווען אויף דעם הייליקן הָר. און מיר האָבּן דאָס דָּבָר פּון נבואה נאָך זיכערער, און איר טוּט רעכט, וואָס איר שׂימוּ לב דערויף ווי אויף אַן אוֹר, וואָס לײַכט אין אַ חֹשֶׁךְ אָרט, בּיז דער יוֹם בּרעכט אַריין, און דער מאָרגנשטערן גייט אויף אין אייערע לְבָבוֹת. פאַרשטייט רֵאשִׁית דאָס, אַז קיין שום נבואה פּון די כְּתָבֵי-הַקוֹדֶשׁ האָט אַן אייגענעם בּאַשייֵד, וואָרים קיין שום נבואה איז וועט אַמאָל געקומען דּוּרך דעם רָצון פּון אַ מענטש, נייערט מענטשן האָבּן גערעדט פּון ה' דּוּרך דער הַשׁפָּעָה פּון דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.

ב עס זענען אָבּער אויך אויפגעשטאַנען נבִיאֵי שֶׁקֶר צווישן דעם עם, ווי סע וועלן אויך זיין צווישן אייך מוֹרֵי שֶׁקֶר, וואָס וועלן בּסוֹד אַריינבּרענגען צעשטערנדיקע אַפּיקוֹרסות, און וועלן אַפילו פאַרלייקענען הָאָדוֹן, וואָס האָט זיי אויסגעקויפט, און וועלן בּרענגען אויף זיך אַ גיכע פאַרלענדונג. און אַ סַך וועלן נאָכגיין נאָך זייערע אוּמווערדיקע מַעשׂים, און צוליב זיי וועט דער דֶּרֶךְ פּון דעם אֱמת געלעסטערט ווערן. און אין גִּירִיקייט וועלן זיי מיט אויסגעטראַכטע רייד מאַכן מִסחָר מיט אייך; זייער פּסַק וועט פּון לאַנג אָן נישט אָפּגעלייגט, און זייער פאַרדאַרבּונג דרימלט נישט. וואָרים אויבּ ה' האָט נישט געשוינט די מַלאָכים, בּעת זיי האָבּן געזינדיקט, נייערט האָט זיי אַריינגעוואָרפן אין גיהֶנום, און האָט זיי איבּערגעענטפערט אין גריבּער פּון חַשכות, אויפגעהיט צוּ ווערן פאַר דעם מִשפּט; און האָט נישט געשוינט די אַלטע עוֹלם הַזֶּה, נייערט

האָט מַציל געווען נֹחַן מיט זיבֿן אַנדערע, אַ דָּרְשָׁן פּוּן צֶדֶק, בּעת ער האָט געבּראַכט אַ מַבּול אויף דער עוֹלם הַזֶּה פּוּן די רשָׁעים; אוּן בּעת ער האָט איבּערגעקערט די שטעט פּוּן סדוֹם אוּן עַמוֹרָה אין אַש, האָט ער זיי פאַרמִשפּט חָרוב צוּ ווערן, אוּן האָט זיי געמאַכט פאַר אַ מָשל פאַר יענע, וואָס וועלן לעבּן רִשעוּתדיק אוּן האָט מַציל געווען דעם צַדיק לוֹט, וואָס איז געווען שווער געפּלאָגט דוּרך דעם פאַרשיַיטן לעבּן פּוּן די רשָׁעים, [וואָרים יענער צַדיק, בּעת ער האָט געוואוינט צווישן זיי, האָט זיך יוֹם יוֹם געקוועלט זיין רעכטפאַרטיקע נשָׁמה, בּעת ער האָט געזען אוּן געהערט זייערע בּייזע מַעשׂים]; ה' פאַרשטייט וויאַזוי מַציל צוּ זיין די פרוּמע פּוּן אַ נסָיון, אוּן צוּ האַלטן די רשָׁעים אויף בּאַשטראָפּוּנג בּיז דעם יוֹם-הַדין, אוּן בִּפרַט די, וואָס גייען נאָך דעם פלייש אין דער תַּואווה פּוּן אוּמרייניקייט, אוּן פאַראַכטן הערשאַפט. הָעזֶהדיק זענען זיי, אייַנגעעַקשנט, אוּן ציטערן נישט צוּ לעסטערן שׂרָרות, בּשַׁעת מַלאָכים, הַגַּם גרעסער אין שטאַרקייט אוּן מאַכט, בּרענגען נישט קעגן זיי קיין לעסטערנדיקן מִשפּט פאַר ה'. די דאָזיקע אָבּער, ווי בּאַשעפּענישן אָן שֵׂכל, וואָס זענען געבּוירן געוואָרן ווי פָּשוטע חַיות, געכאָפּט אוּן אוּמגעבּראַכט צוּ ווערן, בּעת זיי לעסטערן אין עִנְיָנים, וואָס זיי פאַרשטייען נישט, וועלן אין זייער צעשטערוּנג זיכער אוּמגעבּראַכט ווערן, אוּן ליידן אוּמרעכט ווי דער שׂכַר פּוּן טאָן אוּמרעכט. זיי האַלטן עס פאַר אַ תַּענוּג צוּ פרעסן דוּרכן יוֹם, זענען פלעקן אוּן מוּמים, אוּן הוּליען אין זייערע שקָרים, בּשַׁעת זיי מאַכן סעוּדות מיט אייך. זיי האָבּן אויגן, וואָס זענען פּוּל מיט זנוּת, אוּן וואָס קענען זיך נישט צוּריקהאַלטן פּוּן עבירה; זיי פאַרכּישופן אוּמבּאַפעסטיקטע נשָׁמות; זיי האָבּן אַ לֵב געוואוינט צוּ גיריקייט; פאַרשאָלטענע

לייט. ווייל זיי האָבן פאַרלאָזן דעם דֶּרֶך-הַיָּשָׁר, זענען זיי פאַרבלאָנדזשעט געוואָרן, אוּן זענען געגאַנגען דעם דֶּרֶךְ פוּן בִּלְעָם בֶּן-בְּעוֹר, וואָס האָט ליב געהאַט דעם שְׂכַר פוּן אומרעכט; ער איז אָבער געשטראָפט געוואָרן פאַר זיין אייגענער פֶּשַׁע׃ אַ שטום אייזל האָט גערעדט מיט אַ מענטשנס קוֹל, אוּן האָט פאַרמיטן דעם שִׁגָּעוֹן פוּן דעם נָבִיא [במדבר כב, כח]. דאָס זענען קוואַלן אָן וואַסער, אוּן נעפּלען געטריבן פוּן אַ שטורעם; פאַר זיי איז אָנגעבּרייט געוואָרן די שטאָק-חֹשֶׁךְ. וואָרים בּעת זיי רעדן אַרויס גרויסע אויפגעשוואָלענע רייד פוּן נישטיקייט, פאַרכִּישופן זיי דורך גלוּסטיקייטן אוּן די תַּאוות פוּן פלייש יענע, וואָס זענען גראָד אַנטרונען פוּן די, וואָס לעבּן אין טָעות. זיי זאָגן זיי צוּ פריַיהייט, בּעת זיי אַליין זענען עֶבֶד פוּן פאַרדאָרבּנקייט; וואָרים פוּן וועמען אַ מענטש ווערט בּייגעקומען, פוּן דעם ווערט ער אויך געבּראַכט אין קנעכטשאַפט. וואָרים אויב נאָכדעם, ווי זיי זענען אַנטרונען פוּן די טומאות פוּן דער עוֹלם הַזֶּה דורך דער דערקענטעניש פוּן הָאָדוֹן אוּן גוֹאֵל רַבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע, ווערן זיי ווידער אַמאָל פאַרוויקלט אין זיי אוּן בּייגעקומען, איז זייער לעצטע מַדרֵגה ערגער ווי די ערשטע. וואָרים סע וואָלט געווען בּעסער פאַר זיי נישט צוּ האָבּן געקענט דעם דֶּרֶךְ פוּן צֶדֶק, איידער נאָכדעם ווי זיי האָבּן אים געקענט, זיך אָפּצוּקערן פוּן דעם הייליקן מצוה, וואָס איז זיי איבּערגעענטפערט געוואָרן. סע האָט געטראָפן מיט זיי לויט דעם אֱמֶת מָשל׃ דער הונט קערט זיך אוּם צוּריק צוּ זיין אייגענער אויסבּרעכונג, אוּן דער חַזיר, וואָס האָט זיך געוואַשן, ווידער צוּ וואַלגערן זיך אין דער בּלאָטע [משלי כו,יא].

ג דאָס איז שוין דער צווייטער בּריוו, טייַער, וואָס איך שרייבּ צוּ אייך; אוּן אין בּיידע פוּן זיי דערוועק איך אוּן דערמאָן אייער

לויטערן פארשטאַנד; כּדי איר זאַלט געדענקען די רייד, וואָס זענען פריער געריעדט געוואָרן דורך די נביאים הקדוֹשִׁים, אוּן דאָס מצוה פוּן הָאדוֹן אוּן גוֹאֵל דורך אייערע שלִחים. רֵאשִׁית זאַלט איר פאַרשטיין דאָס דאָזיקע, אַז אויף דעם סוֹף פוּן די טעג וועלן קוּמען לֵצים מיט זייער ליצָנות, וואָס גייען נאָך זייערע אייגענע תַּאוות, אוּן זאָגן ׃ וואוּ איז די הַבטָחה פוּן זיין קוּמען? וואָרים זינט די אָבות זענען אַנטשלאָפן געוואָרן, איז אַלצדינג געבליבן ווי עס איז געווען פוּן אָנהייב אָן פוּן ששת-ימי-בראשית. וואָרים דאָס פאַרגעסן זיי בּכּיוון, אַז די הימלען זענען געווען פוּן פאַרצייטן, אוּן אַן ערד, וואָס האָט זיך דורך דעם דָּבָר ה' געפוּרעמט פוּן דעם וואַסער אוּן דורך דעם וואַסער, וואָס דורך זיי איז די עוֹלם הַזֶּה, וואָס איז דעמאָלט געווען, אוּמגעקוּמען, בּעת זי איז פאַרפלייצט געוואָרן מיט וואַסער. די הימלען אָבּער, וואָס זענען אַצינד, אוּן די ערד, זענען דורך דעם זעלבּן דָּבָר אויפגעהיט געוואָרן פאַר דעם אֵש, וואָס איז בּאַהאַלטן געוואָרן אויף דעם יוֹם-הַדין אוּן דער פאַרדאַרבּונג פוּן די רשָׁעים. פאַרגעסט אָבּער נישט דאָס איינע, בּאַליבּסע, אַז אייך יוֹם איז בּיי ה' ווי טויזנט יאָר, אוּן טויזנט יאָר ווי איין יוֹם [תהלים צ, ד]. ה' פאַרזאַמט נישט בּנוֹגֵע זיין הַבטָחה, ווי עטלעכע רעכענען פאַרזאַמונג; נייערט איז געדוּלדיק קעגן אייך, ווייל ער וויל נישט, אַז עמיצער זאָל אוּמקוּמען, נייערט, אַז אַלע זאָלן קוּמען צוּ תּשוּבה. אָבּער דער יוֹם פוּן ה' וועט קוּמען ווי אַ גַּנב; אוּן אין אים וועלן די הימלען פאַרשווינדן מיט אַ גָּדוֹל רַעש, אוּן די יסוֹדות וועלן אויפגעלייזט ווערן אין בּרענענדיקער היץ, אוּן די ערד אוּן די ווערק, וואָס זענען אויף איר, וועלן פאַרבּרענט ווערן.

הֱיוֹת ווי אַלע די דאָזיקע זאַכן וועלן אַזוי אויפגעלייזט ווערן, וואָסערע מִינים מענטשן דאַרפט איר זיין אין אַ לעבּן פוּן קדושה

אוּן חֲסִידוּת, בּעת איר דערוואַרט אוּן בּאַגערט שטאַרק דאָס קוּמען פוּן דער יוֹם ה', וואָס דוּרך אים וועלן אויפגעלייזט ווערן די הימלען אין אֵש, אוּן די יסוֹדות צעשמאָלצן ווערן אין ברענענדיקער היץ? מיר אָבּער וואַרטן, לויט זיין הַבטָחה, אויף נייע הימלען אוּן אויף אַ נייער ערד, וואוּ סע וואוינט צֶדֶק.

בּכֵּן, טייַער, הֱיוֹת איר דָּבָר אויף די דאָזיקע זאַכן, שׂימוּ לב, אַז איר זאָלט געפוּנען ווערן אָן אַ פלעק אוּן אָן אַ מוּם פאַר אים בּשָׁלום. אוּן רעכנט די סבלנות פוּן אֲדוֹנֵנוּ פאַר אַ ישׁועה, אַזוֹיווי אויך אוּנדזער באַליבּטער אָח במשיח פּאָוּלוּס [ר' שָׁאוּל] האָט אייך געשריבּן, לויט דער חָכמה, וואָס איז אים געגעבּן געוואָרן, ווי ער טוּט עס אויך אין אַלע זיינע בּריוו, בּעת ער רעדט אין זיי פוּנוועגן די דאָזיקע זאַכן. פאַראַן אין זיי עטלעכע זאַכן וואָס זענען שווער צוּ פאַרשטיין, וואָס די אומפאַרשטענדיקע אוּן נישט שטאַנדהאַפטיקע פאַרדרייען, ווי זיי טוּען אויך די אַנדערע סָפָרים, צוּ זייער אייגענער פאַרדאַרבּונג. איר אָבּער, טייַער, וויל איר וויסט דאָס פוּן פריער, שׂימוּ לב, טאָמער וועט איר, בּעת איר ווערט אַוועקגעטראָגן מיט דעם טָעות פוּן די רשָׁעים, פאַלן פוּן אייער אייגענער שטאַנדהאַפטיקייט. נייערט וואַקסט אין דעם חֶסֶד אוּן דערקענטעניש פוּן אֲדוֹנֵנוּ אוּן גוֹאֵל רֶבּי מלך המָשׁיחַ יהושע/ישוע. אים געהערט דער כָּבוד, סיי אַצינד אוּן ליוֹם עוֹלם. אָמֵן.

יוח"א

א דאָס, וואָס איז געווען פוּן אַנהייבּ אָן, וואָס מיר האָבּן געהערט, וואָס מיר האָבּן געזען מיט אוּנדזערע אויגן, וואָס מיר האָבּן באַטראַכט אוּן אוּנדזערע הענט האָבּן באַרירט, פוּנוועגן דעם מימרא [מימרא דיה', דָּבָר פוּן אלוקים] פוּן חַיים - אוּן דאָס חַיים איז אַנטפּלעקט געוואָרן, אוּן מיר האָבּן געזען, אוּן

זאָגן עֵדות, אוּן זאָגן אייך אָן דאָס חַיי עלום, וואָס איז געווען בּיי דעם אלוקים אבינו, אוּן איז צוּ אוּנדז אַנטפּלעקט
געווָארן - וואָס מיר האָבּן געזען אוּן געהערט, דאָס זאָגן מיר אייך אָן, כּדי איר זאָלט האָבּן התקשרות מיט אוּנדז, אוּן אוּנדזער התקשרות איז מיט אלוקים אבינו אוּן מיט זיין זוּן פּוּן דער אויבּערשטער רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. אוּן די דאָזיקע זאַכן שרייבּן מיר אייך, כּדי אוּנדזער שִׂמְחָה זאָל זיין פּוּל.
אוּן דאָס איז די שלִיחוּת, וואָס מיר האָבּן געהערט פּוּן אים אוּן זאָגן אייך אָן, אַז ה' איז אוֹר, אוּן קיין חֹשֶׁךְ איז אין אים בְּכלַל נישטאָ. אויבּ מיר זאָגן, אַז מיר האָבּן התקשרות מיט אים אוּן גייען אין דער חֹשֶׁךְ, זאָגן מיר שקר, אוּן גייען נישט אין דער דֶּרֶךְ אֱמת. אויבּ אָבּער מיר גייען אין דעם אוֹר, ווי ער איז אין דעם אוֹר, האָבּן מיר התקשרות איינער מיט דעם אַנדערן, אוּן דאָס קרבּן כַּפָּרָה בּלוּט פּוּן יהושע/ישוע, זיין זוּן [דער זוּן פּוּן דער אויבּערשטער] יְטַהֲרנוּ פּוּן אַלע עבירה. אויבּ מיר זאָגן, אַז מיר האָבּן נישט קיין עבירה, נאַרן מיר זיך אַליין אָפּ, אוּן דער אֱמת איז נישט אין אוּנדז. אויבּ מיר זענען זיך מִתוַדה אויף אוּנדזערע עבירה [די ווידוי], איז ער נֶאֱמָן אוּן צַדִּיק לִסְלֹחַ לָנוּ עַל חֲטָאֵינוּ וּלְטַהֵר אוּנדז פּוּן יעדער עָוֹן. אויבּ מיר זאָגן, אַז מיר האָבּן נישט געזינדיקט, מאַכן מיר אים פאַר אַ שַׁקְרָן, אוּן זיין דָּבָר איז נישט אין אוּנדז.

ב קינדערלעך מיינע, די דאָזיקע זאַכן שרייבּ איך אייך, כּדי איר זאָלט נישט זינדיקן. אוּן אויבּ עמיצער זינדיקט, האָבּן מיר אַ מֵליץ בּיי אלוקים הָאָב, רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דעם צַדיק; אוּן ער איז די כַּפָּרָה פאַר אוּנדזערע עבירות, אוּן נישט נאָר פאַר אוּנדזערע אַליין, נייערט אויך פאַר דער גאַנצער עוֹלם הַזֶּה. אוּן דוּרך דעם ווייסן מיר, אַז מיר קענען אים, אויבּ מיר היטן אָפּ זיינע [משיחס] מִצוות. דער, וואָס זאָגט : איך קען אים,

אוּן טוּט נישט אָפּהיטן זיינע מִצוות, איז אַ שַׁקְרָן, אוּן דער אֱמת איז נישט אין אים. וואָר אָבּער סע היט אָפּ זיין דָּבָר, אין אים איז בּאֱמֶת די אַהֲבַת ה' דערפילט געוואָרן. דוּרך דעם ווייסן מיר, אַז מיר זענען אין אים. דער, וואָס זאָגט, אַז ער בּלייבּט אין אים, דאַרף אויך אַליין לעבּן אַזוֹיווי ער האָט געלעבּט.

טיַיער, נישט קיין ניי מצוה שרייבּ איך אייך, נייערט אַן אַלט מצוה, וואָס איר האָט געהאַט פּוּן אָנהייבּ אָן; דאָס אַלטע מצוה איז דאָס דָּבָר, וואָס איר האָט געהערט. ווידער שרייבּ איך אייך אָ ניי מצוה, וואָס דאָס איז אֱמת אין אים אוּן אין אייך, מַחמת די חֹשֶׁךְ פאַרגייט, אוּן דאָס אֱמֶתע אוֹר טוּט שוֹין שיינען. דער, וואָס זאָגט, ער איז אין דעם אוֹר, אוּן האָט פיינע זיין אָח במשיח, איז נאָך אַלץ אין דער חֹשֶׁךְ. דער, וואָס האָט ליבּ זיין אָח במשיח, בּלייבּט אין דעם אוֹר, אוּן עס איז נישטאָ אין אים קיין סִיבּה פּוּן מכשול. דער אָבּער, וואָס האָט פיינט זיין אָח במשיח, איז אין דער חֹשֶׁךְ אוּן גייט אין דער חֹשֶׁךְ, אוּן ווייסט נישט וואוהין ער גייט, מַחמת די חֹשֶׁךְ האָט פאַרבּלענדט זיינע אויגן. איך שטייבּ אייך, קינדערלעך מיינע, מַחמת אייערע עבירות זענען אייך פאַרגעבּן געוואָרן פּוּן זיין נאָמענוועגן. איך שטייבּ אייך, אבות, מַחמת איר קענט אים, וואָס איז פּוּן אָנהייבּ אָן. איך שרייבּ אייך, יוּנגעלייט, מַחמת איר האָט מנַצֵּחַ געווען דעם בייזן. איך האָבּ געשריבּן צוּ אייך, יְלָדים, מַחמת איר קענט דעם אלוקים הָאָב. איך האָבּ געשריבּן צוּ אייך, אבות, מַחמת איר קענט אים, וואָס איז פּוּן אָנהייבּ אָן. איך האָבּ געשריבּן צוּ אייך, יוּנגעלייט, מַחמת איר זענט שטאַרק, אוּן דאָס דָּבָר ה' בּלייבּט אין אייך, אוּן איר האָט מנצח געווען דעם בייזן. האָט נישט ליבּ די עוֹלם הַזֶּה, אויך נישט די זאַכן, וואָס זענען אין דער עוֹלם הַזֶּה. אויבּ עמיצער האָט ליבּ די עוֹלם הַזֶּה, איז די אַהֲבַת אלוקים הָאָב נישט אין אים. וואָרים אַלץ, וואָס

איז אין דער עוֹלם הַזֶּה, די תַּאווה פּון דעם פלייש, אוּן די תַּאווה פּון די אויגן, אוּן די גַאווה פּון לעבּן, איז נישט פּון דעם אלוקים הָאָב, נייערט פּון דער עוֹלם הַזֶּה. אוּן די עוֹלם הַזֶּה פאַרגייט, אוּן איר תַּאווה; דער אָבּער, וואָס טוּט דעם רָצרן ה', פאַרבּליַבּט אויף עוֹלם. יְלָדים, עס איז די לעצטע שָׁעה; אוּן אַזוֹיווי איר האָט געהערט, אַז דער אנטי-משיח קוּמט, אַזוי זענען איצט אויפגעשטאַנען אַ סַך אנטי-משיחס. פּון דעם פאַרשטייען מיר, אַז ס'איז די לעצטע שָׁעה. זיי זענען אַרויסגעגאַנגען פּון אוּנדז, זיי זענען אָבּער נישט געווען פּון אוּנדז. וואָרים אויב זיי וואָלטן געווען פּון אוּנדז, וואָלטן זיי פאַרבּליבּן מיט אוּנדז; זיי זענען אָבּער אַרויסגעגאַנגען, כּדי זיי זאַלן ווערן אַנטפּלעקט, אַז זיי אַלע זענען נישט פּון אוּנדז. אוּן איר האָט אַ זאַלבּונג פּון הקָדוֹש-בָּרוּך-הוּא, אוּן איר אַלע וויסט עס. אוּן האַבּ אייך געשריבּן, נישט מַחמת איר קענט נישט דעם אֱמת, נייערט מַחמת איר קענט אים, אוּן מַחמת קיין שקר איז נישט פּון דעם אֱמת. וועל איז דער שַׁקרָן, אויב נישט דער, וואָס פאַרלייקנט, אַז יהושע/ישוע איז דער רֶבּי מלך המָשיחַ? דער דאָזיקער איז דער אנטי-משיח, וואָס פאַרלייקנט אלוקים הָאָב אוּן דעם דעם זוּן פּון דער אויבּערשטער. וועל סע פאַרלייקנט דעם אלוקים דעם זוּן, האָט אויך נישט דעם אלוקים הָאָב; דער, וואָס איז מוֹדה אין דעם אלוקים זוּן, האָט אויך דעם אלוקים הָאָב. זאָל דאָס, וואָס איר האָט געהערט פּון אָנהייבּ אָן, פאַרבּליַבּן אין אייך. אויב דאָס, וואָס איר האָט געהערט פּון אָנהייבּ אָן, פאַרבּליַבּט אין אייך, וועט איר אויך פאַרבּליַבּן אין דעם אלוקים דעם זוּן אוּן אין דעם אלוקים
הָאָב. אוּן דאָס דאַזיקע איז די הַבטָחה, וואָס ער האָט אוּנדז מַבטיחַ געווען, דאָס חַיי לעלוֹם. די דאַזיקע זאַכן האַבּ איך אייך געשריבּן פּונוועגן די וואָס ווילן אייך

פאַרפירן; אָבער די זאַלבונג, וואָס איר האָט מקבל געווען פון אים, פאַרבליַבט אין אייך, און איר נייטיקט זיך נישט, אַז עמיצער זאָל אייך לערנען; נייערט אַזוַיווי זיין זאַלבונג לערנט אייך פונוועגן אַלצדינג, און איז וואָרהאַפטיק און נישט קיין שקר, און אַזוַיווי זי האָט אייך געלערנט, אַזוי פאַרבליַבט אין אים. און אַצינד, קינדערלעך, פאַרבליַבט אין אים, כדי, ווען ער וועט אַנטפלעקט ווערן, זאַלן מיר האַבן בטָחון, און נישט פאַרשעמט ווערן פאַר אים ביי זיין קומען. אויב איר ווייסט, אַז ער איז צַדִּיק, פאַרשטייט איר, אַז אויך יעדער איינער, וואָס טוט צֶדֶק, איז פון אים געבוירן.

ג זעט מיט וואָס פאַר אַ מִין אַהֲבָה דער אלוקים הָאָב האָט

אונדז מַזּפה געווען, אַז מיר זאַלן גערופן ווערן יְלָדִים פון ה'; און אַזוינע זענען מיר טאַקע. פונוועגן דער דאָזיקער סִיבּה קענט אונדז די עוֹלם הַזֶּה נישט, מַחמת זי האָט אים נישט
געקענט. טייַער, אַצינד זענען מיר יְלָדִים פון ה'; און עס איז נאָך נישט אַנטפלעקט געוואָרן וואָס מיר וועלן זיין. מיר ווייסן, אַז ווען ער וועט אַנטפלעקט ווערן, וועלן מיר זיין גלייך ווי ער; וואָרים מיר וועלן אים זען אַזוַיווי ער איז. און יעדער איינער, וואָס האָט די דאָזיקע תִּקְוָה געשטעלט אויף אים, רייניקט זיך אַליין, זוַיווי ער איז טָהוֹר. יעדער איינער, וואָס טוט זינדיקן, איז עובר די תּוֹרה, און הַחֵטְא איז דאָס עוֹבר זיין אויף דער תּוֹרה. און איר ווייסט, אַז יהושע/ישוע איז אָנטפלעקט געוואָרן, כדי אַוועקצונעמען חֲטָאֵינוּ, און אין אים איז נישטאַ קיין חֵטְא. ווער סע פאַרבליַבט אין אים, זינדיקט נישט, ווער סע זינדיקט, האָט אים נישט געזען, און אויך נישט געקענט. קינדערלעך, לאַז אייך קיינער נישט פאַרפירן. דער, וואָס טוט צֶדֶק, איז צַדִּיק, אַזוַיווי ער איז
צַדִּיק. דער, וואָס באַגייט חֵטְא, איז פון הַשָּׂטָן; וואָרים הַשָּׂטָן

זינדיקט פון אָנהייבּ אָן. צוליבּ דעם איז דער זון פון דער
אויבּערשטער אַנטפּלעקט געוואָרן, כּדי ער זאָל צעשטערן די
מַעשׂים פון הָשָׂטן. וואָר סע איז געבּוירן געוואָרן פון ה', בּאַגייט
נישט קיין חֵטְא, מַחמת זיין זֶרַע פאַרבּלײַבּט אין אים; אזוי ער
קאָן נישט זינדיקן, מַחמת ער איז געבּוירן געוואָרן פון ה'. אין
דעם ווערן אַנטפּלעקט די יְלָדים פון ה' און די יְלָדים פון שָׂטן.
וואָר סע טוט נישט קיין צֶדֶק, איז נישט פון ה', און אויך נישט
דער, וואָס ליבּט נישט זיין אָח. וואַרים דאָס איז די שלִיחות,
וואָס איר האָט געהערט פון אָנהייבּ אָן, אַז מיר זאָלן ליבּ האָבּן
איינער דעם אַנדערן. נישט ווי קַיִן, וואָס איז געווען פון דעם
בייזן, און האָט געהַרגעט זיין אָח [בּראשית ז, ח]. און פאַרוואָס
האָט ער אים געהאַרגעט? מַחמת זיינע מַעשׂים זענען געווען
שלעכט, און זיין בּרודערס
מַעֲשֵׂי צֶדֶק. וואונדערט אייך נישט, אַחים במשיח, אויבּ די עוֹלם
הַזֶּה האָט אייך פיינט. מיר ווייסן, אַז מיר זענען
אַריבּערגעגאַנגען פון מָוֶת צום חַיים, מַחמת מיר האָבּן ליבּ די
אַחים במשיח. דער, וואָס ליבּט נישט, פאַרבּלײַבּט אין
מָוֶת. וואר סע האָט פיינט זיין אָח במשיח, איז אַ רוֹצֵחַ; און איר
ווייסט, אַז אַ רוֹצֵחַ האָט נישט קיין חֶלֶק אין עוֹלם הבָּא.
אין דעם דערקענען מיר אַהֲבָה, מַחמת ער האָט אַוועקגעגעבּן
זיין לעבּן פאַר אונדז; און אויך מיר דאַרפן אַוועקגעבּן אונדזער
לעבּן פאַר די אַחים במשיח. וואר אָבּער סע האָט די גיטער פון
דער עוֹלם הַזֶּה, און זעט זיין אָח במשיח אין נויט, און
פאַרשליסט זיין לֵב קעגן אים, וויאַזוי טוט די אַהֲבַת ה'
פאַרבּלײַבּן אין אים? קינדערלעך, לאָמיר נישט ליבּ האָבּן אין
דָּבָר, אויך נישט מיט דער צונג, נייערט אין מַעשׂים און אֱמת.
דורך דעם דאָזיקן וועלן מיר דערקענען, אַז מיר זענען פון דעם
אֱמת, און וועלן פאַר אים פאַרזיכערן אונדזער לֵב, מַחמת אויבּ

אונדזער לֵב פאַרמִשפּט אונדז, איז ה' גרעסער ווי אונדזער לֵב
און ווייסט
אַלצדינג. טײַער, אויב אונדזער לֵב פאַרמִשפּט אונדז נישט,
האָבן מיר בְּטָחון פאַר ה'; און וואָס מיר בעטן, באַקומען מיר
פון אים, מַחמת מיר היטן אָפּ זיינע מִצוות און טוען דאָס, וואָס
איז וואוילגעפעליק אין זיינע אויגן. און דאָס איז זיינע מִצווה,
אַז מיר זאָלן גלויבן אין דעם נאָמען פון זיין זון [דער זון פון דער
אויבערשטער] רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, און ליב האָבן
איינער דעם אַנדערן, אַזוי ווי ער האָט אונדז געבאָטן. און דער
וואָס האַלט זיינע מִצוות, טוט פאַרבליַבן אין אים, און ער אין
זיי. און אין דעם דערקענען מיר, אַז ער פאַרבליַבט אין אונדז,
דורך דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס ער האָט אונדז געגעבן.

ד טײַער חברים, גלויבט נישט יעדן גייסט, נייערט פּרואווט די
גייסטער, צי זיי זענען פון ה'; מַחמת אַ סַך נְבִיאֵי שֶׁקֶר זענען
אַרויסגעגאַנגען אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין. אין דעם דערקענט
איר דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון ה': יעדער גייסט, וואָס איז מוֹדה, אַז
רֶבי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז געקומען אין דעם פלייש, איז
פון ה'; און יעדער גייסט, וואָס איז נישט מוֹדה אין
יהושע/ישוע, איז נישט פון ה'. און דאָס איז דער גייסט פון דעם
אנטי-משיח, פון דעם, וואָס איר האָט געהערט, אַז ער קומט;
און אַצינד איז ער שוין אין דער עוֹלם הַזֶּה. איר זענט פון ה',
קינדערלעך מיינע, און איר האָט זיי בייגעקומען; מַחמת דער,
וואָס איז אין אייך, איז גרעסער ווי דער, וואָס איז אין דער עוֹלם
הַזֶּה. זיי זענען פון דער עוֹלם הַזֶּה, דעריבער רעדן זיי פון דער
עוֹלם הַזֶּה, און די עוֹלם הַזֶּה הערט זיי. מיר זענען פון ה';
דער, וואָס קען ה', הערט אונדז; דער, וואָס איז נישט פון ה',
הערט אונדז נישט. אין דעם דערקענען מיר דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ פון
אֱמת און דעם גייסט פון טָעות. טײַער חברים, לאָמיר ליב האָבן

איינער דעם אַנדערן; וואָרים אַהֲבָה איז פּון ה', אוּן יעדער איינער, וואָס האָט ליבּ, איז געבוירן געוואָרן פּון ה', אוּן קען ה'. דער, וואָס האָט נישט ליבּ, קען נישט ה'; וואָרים ה' איז אַהֲבָה. אין דעם איז די אַהֲבָה פּון ה' אַנטפּלעקט געוואָרן אין אוּנדז, וואָס ה' האָט געשיקט זיין בֶּן-יָחִיד אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, כּדי מיר זאָלן דורך אים האָבּן חַיים. אין דעם איז אַהֲבָה נישט דאָס, וואָס מיר האָבּן ליבּ געהאַט ה', נייערט וואָס ער האָט אוּנדז ליבּ געהאַט, אוּן האָט געשיקט זיין זוּן פּון דער אויבּערשטער צוּ זיין די קרבּן כַּפָּרָה פאַר אוּנדזערע עבירות. טייַער חברים, אויבּ ה' האָט אוּנדז אַזוי ליבּ געהאַט, בּאַדאַרפן מיר אויך ליבּ האָבּן איינער דעם אַנדערן. קיינער האָט קיינמאָל נישט געזען ה'; אויבּ מיר האָבּן ליבּ איינער דעם אַנדערן, פאַרבּליַבּט ה' אין אוּנדז, אוּן זיין אַהֲבָה ווערט שלֵימוּתדיק אין אוּנדז. אין דעם ווייסן מיר, אַז מיר בּאַרְיֶה אין אים, אוּן ער אין אוּנדז, מַחמת ער האָט אוּנדז געגעבּן פּון זיין רוּחַ הַקוֹדֶשׁ. אוּן מיר האָבּן געזען אוּן זאָגן עֵידות, אַז דער אלוקים אבינו האָט געשיקט דעם זוּן פּון דער אויבּערשטער צוּ זיין דער גּוֹאֵל פּון דער עוֹלם הַזֶּה. דער, וואָס וועט מוֹדה זיין, אַז יהושע/ישוע איז דער זוּן פּון דער אויבּערשטער, ה' פאַרבּליַבּט אין אים, אוּן ער אין ה'. אוּן מיר האָבּן דערקענט אוּן גענגלויבּט אין דער אַהֲבָה, וואָס ה' האָט פאַר אוּנדז. ה' איז אַהֲבָה. אוּן דער, וואָס בּליַבּט אין אַהֲבָה, פאַרבּליַבּט אין ה'; אוּן ה' פארבּליַיבּט אין אים. מיט דעם איז די אַהֲבָה אין אוּנדז געמאַכט געוואָרן גאַנץ, כּדי מיר זאָלן האָבּן בּטָחוֹן אין דעם יום-הַדין; מַחמת אַזוֹיווי ער איז, פּונקט אַזוי זענען מיר אין דער דאָזיקער עוֹלם הַזֶּה. עס איז נישטאָ קיין פַּחד אין אַהֲבָה, נייערט שלֵימוּתדיקע אַהֲבָה טרייַבּט אַרויס דעם פַּחד, מַחמת פַּחד איז פאַרקניפּט מיט שטראָף; אוּן דער, וואָס האָט מוֹרא,

איז נישט געווָארן שלֵימוּתדיק אין
אַהֲבָה. מיר האָבן ליבּ, מַחמת ער האָט אונדז קוֹדם ליבּ געהאַט.
אויבּ עמיצער זאָגט ׃ איך האָבּ ליבּ ה', אוּן האָט פיינט זיין אָח
במשיח, איז ער אַ שַׁקְרָן; וואָרים דער, וואָס האָט נישט ליבּ זיין
אָח במשיח, וועמען ער האָט געזען, קען נישט ליבּ האָבּן ה',
וועמען ער האָט נישט געזען. אוּן די דאָזיקע מִצְוָה האָבּן מיר
פוּן אים, אַז דער, וואָס האָט ליבּ ה', זאָל אויך ליבּ האָבּן זיין אָח
במשיח.

ה וועד סע גלייבּט, אַז יהושע/ישוע איז דער מָשִׁיחַ,

איז געבוירן געווָארן פוּן ה'; אוּן וועד סע האָט ליבּ אלוקים הָאָב
האָט אויך ליבּ דעם, וואָס איז פוּן אים געבוירן געווָארן. אין
דעם דערקענען מיר, אַז מיר האָבּן ליבּ די יְלָדִים פוּן ה' ׃ בּעת
מיר האָבּן ליבּ ה' אוּן זענען מקַיים זיינע מצוֹות. וואָרים דאָס
איז די אַהֲבָה צוּ ה', וואָס מיר האַלטן זיינע מצוֹות; אוּן זיינע
מצוֹות זענען נישט שוועד. וואָרים אַלץ, וואָס איז געבוירן
געווָארן פוּן ה', איז מנַצֵּחַ די עוֹלם הַזֶּה; אוּן דאָס איז דער
נצָחון, וואָס האָט מנַצֵּחַ געווען די עוֹלם הַזֶּה ׃
אוּנדזער אֱמוּנה. אוּן וועד איז דער, וואָס איז מנַצֵּחַ די עוֹלם הַזֶּה,
אויבּ נישט דער, וואָס גלויבּט, אַז יהושע/ישוע איז דער זוּן פוּן
דער אויבּערשטער? דאָס איז דער, וואָס איז געקוּמען דוּרך
מַיִם אוּן דָּם, רֵבִּי מלך המָשִׁיחַ יהושע/ישוע; נישט מיט דעם מַיִם
אַליין, נייערט מיט דעם מַיִם אוּן מיט דעם דָּם. אוּן סע איז
דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, וואָס זאָגט עֵדוּת, מַחמת דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ איז
דער אֱמת. וואָרים עס זענען דריי, וואָס זאָגן עֵדוּת׃ דער רוּחַ
הַקוֹדֶשׁ, אוּן דאָס מַיִם, אוּן דאָס דָּם; אוּן די דריי זענען
איינשטימיק. אויבּ מיר זענען מקַבּל דאָס עֵדוּת פוּן בּני אדם,
איז דאָס עֵדוּת פוּן ה' גרעסער; וואָרים דאָס איז דאָס עֵדוּת פוּן
ה', אַז ער האָט עֵדוּת געזאָגט פוּנוועגן זיין זוּן פוּן דער

אויבערשטער. דער, וואָס גלויבט אין דעם זון פון דער אויבערשטער, האָט דאָס עֵדות אין זיך; דער, וואָס גלריבט נישט ה', האָט אים געמאַכט פאַר אַ שַקרָן, מַחמת ער האָט נישט געגלויבט אין דעם עֵדות, וואָס ה' האָט געזאָגט פונוועגן זיין זון [דער זון פון דער אויבערשטער]. און דאָס איז דאָס עֵדות, אַן ה' האָט אונדז געגעבן חיי עולם, און דאָס דאָזיקע חַיים איז אין זיין זון. דער, וואָס האָט דעם זון [דעם זון פון דער אויבערשטער], האָט דאָס חַיים; דער, וואָס האָט נישט דעם זון פון דער אויבערשטער, האָט נישט דאָס חַיים.

די דאָזיקע זאַכן האָב איך אייך געשריבן, כדי איר זאָלט וויסן, אַז איר האָט חיי עולם, איר, וואָס גלויבט אין דעם נאָמען פון דעם זון פון דער אויבערשטער. און דאָס איז דער בטָחון, וואָס מיר האָבן צו אים, אַז אויב מיר בעטן עפעס לויט זיין רָצון, דערהערט ער אונדז. און אויב מיר ווייסן, אַז ער דערהערט אונדז פונוועגן דעם, וואָס מיר בעטן, ווייסן מיר, אַז מיר האָבן די בַקָשות, וואָס מיר האָבן אים געבעטן.

אויב עמיצער זעט זיין אָח זינדיקן אַ זינד, וואָס איז נישט צום מָוֶת, זאָל ער בעטן, און ה' וועט אים געבן חַיים פאַר די, וואָס זינדיקן נישט צום מָוֶת. עס איז פאַראַן אַ זינד, וואָס איז צום מָוֶת; נישט פונוועגן דעם זאָג איך, אַז ער זאָל בעטן. יעדע אומגערעכטיקייט איז זינד; און עס איז פאַראַן אַ זינד, וואָס איז נישט צום מָוֶת. מיר ווייסן, אַז ווער סע איז געבוירן געוואָרן פון ה', זינדיקט נישט; נייערט דער, וואָס איז געבוירן געוואָרן פון ה', היט זיך אָפּ, און דער בייזער רירט אים נישט אָן.

מיר ווייסן, אַז מיר זענען פון ה', און די גאַנצע עולם הַזֶה ליגט אין דער מאַכט פון דעם בייזן. און מיר ווייסן, אַז דער זון פון דער אויבערשטער איז געקומען, און האָט אונדז געגעבן בִינָה, אַז מיר זאָלן קענען אים, וואָס איז הָאֱמִתִי; און מיר זענען אין

אים, וואָס איז הָאֲמִתִּי, אין זיין זון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע.
דער דאָזיקער איז דער אלוקים הָאֲמִתִּי, און דאָס חַיי עוֹלם.
קינדערלעך, היט אייך פון אֱלִילִים .

יוח"ב

א דער זָקן צו דער אויסדערוויילטער בעל-הבָּיתטע און אירע יְלָדים, וועמען איך האָב באֶמת ליב ; און נישט נאָר איך, נייערט אויך אַלע, וואָס קענען דעם אֶמת; פאַר דעם אֶמת וועגן, וואָס פאַרבלייַבט אין אונדז, און וועט זיין מיט אונדז
לעוֹלם: חֶסֶד, רַחמים, און שָלום זאָלן זיין מיט אונדז פון ה', אלוקים אבינו, און פון רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דעם זון פון אלוקים הָאָב, אין וואָרהאַפטיקייט און אַהֲבַה. איך פריי מיך זייער שטאַרק, וואָס איך האָב געפונען עטלעכע פון דיינע יְלָדים גיין אין דעם אֶמת, אַזוֹיווי מיר האָבן מקַבּל געווען אַ מצווֹה פון אלוקים הָאָב. און איצט בעת איך דיך, בעל-הבָּיתטע, נישט ווי איך וואָלט דיר געשריבן אַ ניי מצווֹה, נייערט דאָס, וואָס מיר האָבן געהאַט פון אָנהייב אָן, אַז מיר זאָלן ליב האָבן איינער דעם אַנדערן. און דאָס דאָזיקע איז אַהֲבַה, אַז מיר זאָלן לעבן לויט זיינע מצוות. דאָס איז די מצוה. אַזוֹיווי איר האָט געהערט פון אָנהייב אָן, אַז איר זאָלט לעבן דערין. וואָרים אַ סַך פאַרפירערס זענען אַרויסגעגאַנגען אין דער עוֹלם הַזֶּה אַריין, וואָס זענען נישט מוֹדה, אַז רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע איז געקומען אין דעם פלייש. דאָס איז דער פאַרפירער און דער אנטי-משיח. שׂימו לב אויף זיך אַליין, כּדי איר זאָלט נישט פאַרלירן דאָס, אויף וואָס מיר האָבן זיך געמיִט, נייערט אַז איר זאָלט מקַבּל זיין אַ פולן שׂכַר. ווער סע גייט ווייטער און פאַרבלייַבט נישט אין דער תּוֹרַת-המשיח, האָט נישט ה'; ווער

סע פאַרבלייבט אין דער תּורה, דער דאָזיקער האָט סיי אלוקים הָאָב אוּן סיי דעם זוּן [דעם זוּן פוּן דער אויבערשטער]. אויב עמיצער קומט צוּ אייך אוּן ברענגט נישט די דאָזיקע תּורה, זאָלט איר אים נישט אויפנעמען אין אייער בֵּית, אוּן אים נישט אָפּגעבּן קיין שָׁלום; וואָרים דער, וואָס גיט אים אָפּ שָׁלום, האָט אַ חֵלֶק אין זיינע בייזע מַעשׂים.

הֶיות ווי איך האָב אייך נאָך אַ סַך צוּ שרייבּן, וויל איך עס אָבּער נישט טאָן מיט פּאַפּיר אוּן טינט; נייערט איך האָף צוּ קוּמען צוּ אייך, אוּן צוּ רעדן פָּנים-אֶל-פָּנים, כּדי אוּנדזער שִׂמְחָה זאָל זיין פוּל. די יְלָדים פוּן דיין אויסדערוויילטער אָחוֹת זאָגן דיר שלום-עליכם.

יוח"ג

א דער זָקן צוּ גאַיוסן, דעם באַליבּטן, וועמען איך האָב באֱמֶת ליב. באַליבּעטער, איך בּין מִתפַּלֵל, אַז דוּ זאָלסט אין אַלצדינג מַצלִיחַ זיין אוּן זיין געזוּנט, אַזוֹיווי דיין נשָׁמה טוּט מַצלִיחַ זיין. וואָרים איך האָב מיך זייער געפרייט, בּעת סע זענען געקוּמען אַחִים במשיח אוּן האָבּן עֵדות געזאָגט אויף דיין וואָרהאַפּטיקייט, אַזוֹיווי דוּ לעבּסט אין דעם אֱמת. קיין גרעסערע שִׂמְחָה ווי די דאָזיקע האָב איך נישט, צוּ הערן פוּן מיינע קינדערלעך, אַז זיי לעבּן אין דעם אֱמת.

באַליבּטער, דוּ טוּסט אַ געטרייע ארבּעט מיט דעם, וואָס דוּ טוּסט פאַר די אַחִים במשיח, אוּן בִּכלַל פאַר פרעמדע, וואָס זאָגן עֵדות אויף דיין אַהֲבָה פאַר דער הברית החדשה קהִילה. דוּ וועסט טאָן רעכט, זיי וויטער צוּ שיקן אויף זייער נסִיעה, ווי עס איז רָאוּי פאַר ה'. מַחמת פוּן זיין נאָמען וועגן זענען זיי אַרויסגעגאַנגען, אוּן האָבּן גאָרניט גענוּמען פוּן די

עַממֶא. מיר דאַרפן דעריבּער מקַבּל זיין אַזוינע, כּדי מיר זאָלן זיין מיטאַרבּעטער פאַר דעם אֱמת. איך האָבּ עפּעס געשריבּן צוּ דער הברית החדשה קהִילה; דיאָטרעפּעס אָבּער, וואָס האָט ליבּ צוּ זיין אַ ר׳אש צווישן זיי, נעמט אוּנדז נישט אוֹיף. בּכֵּן, אויבּ איך וועל קוּמען, וועל איך דערמאָנען זיינע מַעשׂים, וואָס ער טוּט, בּעת ער רייסט אונדז אַראָפּ מיט בּייזע רייד. אוּן ווי דאָס וואָלט נישט געווען גענוּג, נעמט ער אויך נישט אוֹיף די אַחִים במשיח, אוּן יענע, וואָס ווילן עס טאָן, טוּט ער פאַרווערן אוּן זיי אַרויסוואַרפן פוּן דער הברית החדשה קהִילה. בּאַליבּטער, טוּ נישט נאָך דאָס שלעכטע, נייערט דאָס גוּטע. דער, וואָס טוּט גוּטס, איז פוּן ה' ; דער, וואָס טוּט רָעָה, האָט נישט געזען ה'. דעמעטריוּס האָט דאָס עֵדות פוּן אַלעמען, אוּן פוּן דעם אֱמת אַליין; אוּן אויך מיר זאָגן אֵדות, אוּן דוּ ווייסט, אַז אוּנדזער עֵדות איז אֱמת. איך האַבּ געהאַט אַ סַך זאַכן דיר צוּ שרייבּן, נאָר איך וויל זיי נישט שרייבּן מיט טינט אוּן פעדער; איך האָף אָבּער בּאַלד דיך צוּ זען, אוּן מיר וועלן רעדן פָּנים-אֶל-פָּנים. שָׁלום-עליכם. די פריינט גריסן דיך. גריס די פריינט בּיים נאָמען.

יהודה

א יהוּדה, אַן עֶבֶד פוּן רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן אַן אָח פוּן יַעקֹבּן, צוּ די וואָס זענען בּאַרוּפן, טייַער אין ה' דעם אלוקים הָאָב, אוּן אָפּגעהיט פאַר רֶבּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע. רַחמים צוּ אייך אוּן שָׁלום אוּן אַהֲבָה זאָלן זיין געמערט. טייַער חברים, בּשַׁעת איך האָבּ מיר פירגענומען מיט גאַנצער פליַסיקייט אייך צוּ שרייבּן פוּן אוּנדזער געמיינזאַמער ישועת [אלוקינו], האָבּ איך עס געהאַלטן פאַר נייטיק אייך צוּ שרייבּן אוּן אייך דערמאָנען, אַז איר זאָלט נֶאֱבַק פאַר דער

אֱמוּנה, וואָס איז איין מאָל פאַר אַלעמאָל איבערגעענטפערט
געוואָרן צוּ די קדוֹשִׁים. וואָרים סע האָבן זיך צוּ אייך
אַריַינגעשאַרט עטלעכע מענשטן, וואָס זענען פוּן לאַנג פאַרויס
פאַרשריבן געוואָרן צוּ דעם דאָזיקן פּסַק ׃ רשָׁעים, וואָס
פאַרבייַטן דעם חֶסֶד פוּן אלוקינו אין פאַרשייַטקייט, אוּן
פאַרלייקענען אוּנדזער איינציקן מוֹשל אוּן אָדוֹן, רֶבּי מלך
המָשיחַ יהושע/ישוע. איצט וויל איך אייך אָבער דערמאָנען, הַגַם
איר ווייסט אַלצדינג שוֹין פוּן פריער, אַז ה', בּעת ער האָט מַציל
געווען דאָס עם פוּן דעם אֶרֶץ מִצרַיִם, האָט ער דערנאָך
פאַרטיליקט די, וואָס האָבן נישט געגלויבּט. אוּן מַלאָכים, וואָס
האָבן נישט געהיט זייער אייגענע מֶמשָׁלה, נייערט האָבן
פאַרלאָזט זייער אייגן וואוינאָרט, האָט ער געהאַלטן אוּנטער
חוֹשֶׁךְ אין אייביקע שָׁרשָׁרוֹת פאַר דעם מִשפּט פוּן דעם גרויסן
יוֹם. פוּנקט ווי סדוֹם אוּן עַמוֹרה אוּן די שטעט אַרוּם זיי, וואָס
האָבן אויף אַן ענלעכן אוֹפן ווי די דאָזיקע זיך איבערגעגעבן צוּ
זנוּת אוּן זענען גענאַנגען נאָך פרעמדן פלייש, זענען
אַרויסגעשטעלט געוואָרן ווי אַ מָשל, בּעת זיי ליידן שטראָף פוּן
אייביקן אֵש. אויף אַן ענלעכן אוֹפן זענען אויך די דאָזיקע
בַּעלי-חַלוֹמות מטַמא דאָס פלייש, אוּן זענען מבַטל הערשאַפטן
אוּן לעסטערן שְׂרָרות. דער שר-הַמַלאָך מִיכָאֵל אָבער, בּעת ער
האָט זיך געקריגט מיט הָשָׂטן, אוּן זיך מִתוַכֵּחַ געווען פוּנוועגן
דעם גוּפָּה פוּן מֹשה [רבינו], האָט ער זיך נישט דערוועגט
אַרויסצוּברענגען קעגן אים אַ לעסטערנדיקן מִשפּט, נייערט
האָט געזאָגט: ה' זאָל דיך שטראָפן. די דאָזיקע אָבער
לעסטערן דאָס, וואָס זיי קענען נישט, אוּן וואָס זיי פאַרשטייען
בּטֶבע ווי נאַרישע בהֵמות, מיט דעם פאַרדאַרבּן זיי
זיך. ווייֵ איז צוּ זיי! וואָרים זיי זענען געגאַנגען אין דעם דֶּרֶךְ פוּן
קַיִנען, אוּן זענען געלאָפן פאַרשייט צוּליבּ געצאָלטס אין דעם

טָעות פּוּן בִּלעָמען, אוּן זענען אוּמגעקוּמען אין דער
ווידערשפּעניקייט פּוּן קוֹרַחן. דאָס זענען די, וואָס זענען
פאַרבּאָרגענע פּעלזן אוּיף אייערע סעוּדות הָאַהֲבָה, בּעת זיי עסן
מיט אייך, וואָס פּיטערן זיך אַליין אָן מוֹרא; וואָלקנס אָן
וואַסער, אַרוּמגעטריבּן פּוּןווינטן; האַרבּסט-בּיימער אָן פֵּירות,
צוויי מאָל געשטאָרבּענע, אוּיסגעריסענע מיט די
וואָרצלען; ווילדע יַם-כוואַליעס, וואָס שוימען אוּיס זייער
אייגענע חַרפּה; וואַנדערנדיקע שטערן, פאַר וועמען די
שטאָק-חשֶׁךְ איז אוֹיפּבּאַוואָרט געוואָרן לעוֹלם.
אוּן אוּיף די דאָזיקע האָט אויך חַנוֹך, דער זיבּעטער פּוּן אָדָמען,
נבִיאות געזאָגט, אַזוי צוּ זאָגן: זע, ה' איז געקוּמען מיט
צענטויזנטער פּוּן זיינע קדוֹשִׁים, אוּיסצוּפּירן אַ מִשפּט איבּער
אַלע, אוּן צוּ בּאַשטראָפן אַלע רשָׁעים פּוּנוועגן אַלע זייערע
מַעשִׂים פּוּן רִשעות, וואָס זיי האָבּן רִשעוּתדיק געטאָן, אוּן
פּוּנוועגן אַלע האַרטע רייד, וואָס ג-טלאָזע רשָׁעים האָבּן
גערעדט קעגן אים. דאָס זענען מוּרמלערס, וואָס בּאַקלאָגן זיך,
וואָס גייען נאָך זייערע תַּאוות, אוּן זייער מויל רעדט
אוּיפגעבּלאָזענע רייד, אוּן זענען נוֹשֵׂא-פָּנים פּוּן געווינס
וועגן. איך אָבּער, טייַער חברים, געדענקט די רייד, וואָס זענען
פריער גערעדט געוואָרן דוּרך די שלִיחים פּוּן אֲדוֹנֵנוּ רֶבִּי מלך
המָשיחַ יהושע/ישוע. וואָרים זיי האָבּן אייך געזאָגט: אין דער
לעצטער צייט וועלן אוּיפשטיין אָפּשפּעטער, וואָס וועלן גיין נאָך
זייערע אייגענע רִשעוּתדיקע תַּאוות. דאָס זענען די, וואָס מאַכן
אָפּשייִדונגען, גַשמִיוּתדיקע, וואָס האָבּן נישט דעם רוּחַ הַקוֹדֶשׁ.
איר אָבּער, טייַער חברים, בּוּיט אייך אוּיף אין אייער
הייליקסטער אֱמוּנה, זייט מִתפַּלֵל אין דעם
רוּחַ הַקוֹדֶשׁ; האַלט אייך אין דער אַהֲבַת ה', אוּן האָפן אוּיף
דער בּאַרעמהאַרציקייט פּוּן אֲדוֹנֵינוּ רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע

פאַר חיי עוֹלם. אוּן אויף עטלעכע, וואָס זענען אין סָפק, האָט רַחמָנות; אוּן עטלעכע זייט מַציל, רייסט זיי אַרויס פוּן דעם אֵש; אוּן אויף עטלעכע האָט רַחמָנות מיט מוֹרא, אוּן מִיאוסט אייך אויך פאַר דעם געוואַנט, וואָס איז באַפלעקט פוּן דעם פלייש. אוּן צוּ דעם, וואָס איז בִּיכוֹלת אייך אָפּצוּהיטן פוּן מכשול, אוּן אייך צוּ שטעלן אָן אַ מוּם פאַר דעם פָּנים פוּן זיין כבוד מיט שָׂשׂוֹן רָב, צוּ דעם איינציקן אלוקים אחד, אוּנדזער גוֹאֵל, דוּרך רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אֲדוֹנֵנוּ, זאָל זיין כָּבוד, גדוּלה, מֶמשָׁלה אוּן גבוּרה פאַר אַלע צייטן, אַצינד אוּן לעוֹלם וָעד. אָמֵן.

התג'

א די הִתגַלות פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, וואָס ה' האָט אים געגעבּן צוּ ווייזן זיינע עֲבָדִים, זאַכן וואָס דאַרפן בִּקרוב געשען; אוּן ער האָט געשיקט אוּן זיי מוֹדִיע געווען דוּרך זיין מַלאַך צוּ זיין עֶבֶד יוֹחָנָן, וואָס האָט עֵדות געזאָגט פוּנוועגן דעם דָּבָר ה', אוּן פוּנוועגן דעם עֵדות פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, אוּן פוּנוועגן אַלצדינג, וואָס ער האָט געזען. אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס לייענט, אוּן די, וואָס הערן די רייד פוּן דער נבואה, אוּן היטן אָפּ, וואָס איז דערין געשריבּן; וואָרים די צייט האָט ענעענט. יוֹחָנָן צוּ די זיבּן בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות, וואָס זענען אין אַסְיָה ׃ חֶסֶד צוּ אייך אוּן שָׁלום פוּן אים, וואָס איז, אוּן וואָס איז געווען, אוּן וואָס דאַרף קוּמען, אוּן פוּן די זיבּן גייסטער, וואָס זענען פאַר זיין כִּיסא-הַכָּבוֹד, אוּן פוּן רֶבִּי מלך המָשיחַ יהושע/ישוע, דעם עֵדות הַנֶּאֱמָן, דעם בּכוֹר פוּן די מֵתים, אוּן דעם עֶלְיוֹן פוּן די מלָכים פוּן דער ערד. צוּ אים, וואָס האָט אוּנדז ליבּ אוּן האָט אוּנדז אויסגעלייזט פוּן אוּנדזערע עבירות דוּרך זיין דָּם, אוּן

האָט אונדז געמאַכט פאַר אַ מלוכה, פאַר כֹּהֲנים צו זיין אלוקים
און אלוקים הָאָב. צו אים זאל זיין דער כבוד און די מאַכט
לעוֹלמי עוֹלמים. אמן. זע, ער קומט מיט די וואָלקנס [דניאל ז,
יג]. און יעטוועדעס אויג וועט אים זען, און די, וואָס האָבן אים
דורכגעשאָכן [זכריה יב, י]; און אַלע מִשפָּחות פון דער ערד
וועלן קלאָגן איבער אים. אָמֵן וְאָמֵן.
איך בין די אַלֶף און די תָּו, זאָגט ה' אלקים אחד, וואָס איז און
וואָס איז געווען און וואָס דאַרף קומען,א-ל שַׁדַּי.
איך, יוֹחָנָן, אייער אָח במשיח און חַבר מיט אייך אין דעם
קומער און מַלכות און געדולד אין יהושע/ישוע, בין געווען אויף
דעם אינזל, וואָס ווערט אָנגערופן פַּטְמוֹס, פונוועגן
דעם דָּבָר ה' און פונוועגן דעם עֵדות פון יהושע/ישוע. איך בין
געווען אין דעם רוּחַ הקודש אין דעם יוֹם הָאָדוֹן, און איך האָב
געהערט הינטער מיר אַ הויך קוֹל ווי פון אַ שופר, אַזוי צו זאָגן ׃
וואָס דו זעסט, פאַרשרייב אין אַ סֵפר, און שיק עס צו די זיבן
בְּרית חֲדָשָׁה קהִילות ׃ קיין אֶפֶסוֹס, און קיין זְמִירְנָה, און קיין
פֶּרְגָּמוֹס, און קיין תְּיאָטִירָה, און קיין סָרְדִיס, און קיין
פילָדֶלְפְיָה, און קיין לָאוֹדִיקֵאָה. און איך האָב מיך אויסגעדרייט
צו זען דאָס קוֹל, וואָס האָט מיט מיר געערעדט. און ווי איך האָב
מיך אויסגעדרייט, האָב איך געזען זיבן מנוֹרות זָהָב, און אין
דער מיט פון די מנוֹרות - איינעם גלייך ווי אָ בַּר-אֱנָש [דניאל ז,
יג], באַקליידט מיט אַ מַלבוש אַראָפצו ביז די פיס, און
אַרומגעגאַרטלט ביי דער חֲזֶה מיט אַ גאַרטל
זָהָב. און זיין קאָפּ און זיינע האָר זענען געווען ווייס ווי ווייסע
וואָל, ווי שניי, און זיינע אויגן זענען געווען ווי אַ פלאַם פון אֵש,
און זיינע פיס גלייך ווי פּאָלירט מעש, בעת סע גלִיט אין אוֹיוון,
און זיין קוֹל ווי דאָס קוֹל פון אַ סַך
וואַסערן. און ער האָט געהאַט אין זיין רעכטער האַנט זיבן

שטערן; און פון זיין מויל איז אַרויסגעגאַנגען אַ שאַרפע צוויי-שנייַדיקע חֶרֶב; און זיין פָּנים איז געווען ווי די זון, בעת זי שיינט אין איר קראַפט. און בעת איך האָב אים געזען, בין איך געפאַלן צו זיינע פיס ווי אַ טויטער. און ער האָט אַרויפגעלייגט אויף מיר זיין רעכטע האָנט, און געזאָגט: האָב נישט קיין מוֹרא; איך בין דער ערשטער און דער לעצטער און דער לעבעריקער; איך בין געווען טויט, און זע, איך בין לעבעדיק לעוֹלמי-עוֹלמים, און האָב די מַפְתְּחות פון מָוֶת און פון שאוֹל-תַּחתַּיה. שרייב דעריבער וואָס דו האָסט געזען, און וואָס איז פאַראַן, און וואָס סע וועט שפּעטער געשען. דעם סוֹד פון די זיבן שטערן, וואָס דו האָסט געזען אין מיין רעכטער האַנט, און די זיבן מנוֹרות זָהָב: די זיבן שטערן זענען די מַלאָכים פון די זיבן בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות, און די זיבן מנוֹרות זענען די זיבן בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות.

ב צו דעם מַלאך פון דער הברית החדשה קהִילה אין אֶפֶסוֹס שרייב: דאָס דאָזיקע זאָגט דער, וואָס האַלט די זיבן שטערן אין זיין רעכטער האַנט, וואָס גייט אין דער מיט פון די זיבן מנוֹרות זָהָב: איך קען דיינע מַעשׂים און דיין מִי און דיין סבלנות, און אַז דו קענסט נישט פאַרטראָגן קיין רשָׁעים, און האָסט אויסגעפּרוּאווט די, וואָס רופן זיך שלִיחים, און זענען עס נישט, און האָסט זיי אויסגעפונען פאַר כּזְבִים; און דו האָסט געדולד, און האָסט פאַרטראָגן פון מיין נאָמענוועגן, און ביסט נישט געוואָרן מיד. איך האָב אָבער קעגן דיר דאָס, וואָס דו האָסט פאַרלאָזן דיין ערשטע אַהֲבַה. געדענק דעריבער פונוואַנען דו ביסט געפאַלן, און טו תּשובה, און טו די ערשטע מַעשׂים. אויב נישט, וועל איך קומען צו דיר, און וועל אַוועקרוקן דיין מנוֹרה פון איר אָרט, סיידן דו וועסט תּשובה טאָן. דאָס אָבער האָסטו, וואָס דו האָסט פיינט די מַעשׂים פון

די נִיקוֹלָסִים, וועמען אויך איך האָבּ פיינט. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות: דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, דעם וועל איך געבּן צוּ עסן פוּן דעם עֵץ-הַחַיִּים, וואָס איז אין גַּן-עֵדן פוּן ה'.

אוּן צוּ דעם מַלאַך פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין זְמִירְנָה שרייבּ: דאָס דאָזיקע זאָגט דער ערשטער אוּן דער לעצטער, וואָס איז געווען טויט אוּן איז ווידער לעבּעדיק

געוואָרן: איך ווייס פוּן דיין טרויער אוּן דיין אָרעמקייט [דוּ בּיסט אָבּער רייך] אוּן די לעסטערונג פוּן די, וואָס זאָגן, אַז זיי זענען יִידן, אוּן זענען עס נישט, נייערט זענען אַ פאַרזאַמלונג פוּן שָׂטן. האָבּ נישט קיין מוֹרא פאַר דעם, וואָס דוּ וועסט דאַרפן ליידן. זע, הָשָׂטן איז גרייט עטלעכע פוּן אייך אַריַינצוּוואַרפן אין דער בֵּית הַסֹּהַר, כּדי איר זאָלט געפּרוּוועט ווערן, אוּן איר וועט האָבּן צרות צען טעג. זיי געטריי בּיז צוּם מָוֶת, אוּן איך וועל דיר געבּן די עֲטָרֶת הַחַיִּים. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות: דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, וועט נישט ליידן פוּן דעם צווייטן מָוֶת. אוּן צוּ דעם מַלאַך פוּן דער הברית החדשה קהִילה אין פֶּרְגָּמוֹס שרייבּ: דאָס דאָזיקע זאָגט דער, וואָס האָט די שאַרפע צווויי-שנַיידיקע שווערד: איך ווייס, וואוּ דוּ וואוינסט, דאָרט, וואוּ ס'איז דעם שָׂטנס כִּסֵּא; אוּן דוּ האַלטסט פעסט מיין נאָמען, אוּן האָסט נישט פאַרלייקענט מיין אֱמוּנה, אַפילו נישט אין די טעג פוּן אַנְטִפַּס, מיין עֵדות הַנֶּאֱמָן, וואָס איז געהַרגעט געוואָרן צווישן אייך, וואוּ הָשָׂטן וואוינט. איך האָבּ אָבּער עטלעכע זאַכן קעגן דיר, מַחמת דוּ האָסט דאָרטן עטלעכע, וואָס האַלטן די לערנונג פוּן בִּלְעָמען, וואָס האָט געלערנט בָּלָקן צוּ וואַרפן אַ מכשול פאַר די בְּנֵי-ישׂרָאל, צוּ עסן דאָס, וואָס מען האָט מַקריב געווען צוּ אֱלִילִים אוּן צוּ בּאַגיין

זנות. אַזוי אויך האָסטו עטלעכע, וואָס האַלטן פון דער לערנונג פון די נִיקוֹלָסִים. טו דעריבער תּשובה. אויב נישט, קום איך צו דיר אינגיכן, און וועל מִלחָמה האַלטן קעגן זיי מיט דער חֶרֶב פון מיין מויל. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶש זאָגט צו די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות ׃

דער, וואָס איז מנַצֵחַ, דעם וועל איך געבן פון דעם פאַרבאָרגענעם מָן, און איך וועל אים געבן אַ ווייסן שטיין, און אויף דעם שטיין אָנגעשריבן אַ נייעם נאָמען, וואָס קיינער ווייסט נישט, אַחוץ דער, וואָס איז אים מקַבּל. און צו דעם מַלאַך פון דער הברית החדשה קהִילה אין טִיאָטִירָה שרייב ׃ דאָס דאָזיקע זאָגט דער זון פון דער אויבערשטער, וואָס האָט אויגן ווי אַ פלאַם פון אֵש, און זיינע פיס זענען געגליכן צו פּאָלירט מעש׃

איך קען דיינע מַעשִׂים און דיין אַהֲבָה און אֱמונה און עבודת קֹדֶש שרות און סַבְלָנוּת, און אַז דיינע לעצטע מַעשִׂים זענען מער, ווי די ערשטע. איך האָב אָבער עפעס קעגן דיר, מַחמת דו דולדסט דאָס אִשָּׁה אִיזֶבֶל, וואָס רופט זיך אָן אַ נבִיאה, און זי לערנט און פאַרפירט מיינע עבדים צו בּאַגיין זנות, און צו עסן דאָס, וואָס מען האָט מַקריב געווען צו אֱלִילִים. און איך האָב איר געגעבן צייט, אַז זי זאָל תּשובה טאָן; און זי וויל נישט תּשובה טאָן אויף איר זנות. זע, איך וואַרף זי אַריין אין אַ בעט, און די, וואָס זענען מזַנה מיט איר, אין אַ גרויסער צָרה, אויב זיי וועלן נישט תּשובה טאָן אויף זייערע מַעשִׂים. און איך וועל שלאָגן אירע יְלָדים מיט דעם מָוֶת. און אַלע בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות וועלן וויסן, אַז איך בין דער, וואָס פאָרשט די נִירן און די לְבָבוֹת; און איך וועל געבן יעדן איינעם פון אייך לויט אייערע מַעשִׂים. איך אָבער זאָג אייך, די איבעריקע אין טִיאָטִירָה, צו יענע, וואָס האָבן נישט די דאָזיקע לערנונג, וואָס קענען נישט די טיפקייטן פון הָשָׂטן [ווי

זיי זאָגן], איך לייג אויף אייך נישט אַרויף קיין שום אַנדערע מַשׂא. דאָך דאָס, וואָס איר האָט, האַלט פעסט ביז איך קום. אוּן דער, וואָס איז מנַצֵּחַ אוּן דער, וואָס היט אָפּ מיינע ווערק ביז צום סוֹף, אים וועל איך געבּן שלִיטה איבּער די גוֹיים. אוּן ער וועט הערשן איבּער זיי מיט אַ רוּט פוּן אייזן, ווי די כֵּלים פוּן דעם טעפּער ווערן צעבּראָכן אויף פּיצלעך, אַזוֹיווי איך האָבּ אויך מקַבּל געווען פוּן מיין אלוקים
הָאָב; אוּן איך וועל אים געבּן דעם מאָרגנשטערן. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ טוּט זאָגן צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות.

ג אוּן צוּ דעם מַלאך פוּן דער הבּרית החדשה קהִילה אין סַרדִּיס שרייבּ ׃ דאָס דאָזיקע זאָגט דער, וואָס האָט די זיבּן גייסטער פוּן ה' אוּן די זיבּן שטערן ׃ איך קען דיינע מַעשׂים; דוּ האָסט אַ נאָמען, אַז דוּ לעבּסט, אוּן בּיסט טויט. וואך אוּן באַפעסטיק דאָס איבּעריקע, וואָס איז געווען גרייט צוּ שטאַרבּן; וואָרים איך האָבּ נישט געפּוּנען דיינע מַעשׂים גאַנץ פאַר מיין אלוקים. געדענק דעריבּער וויאַזוי דוּ האָסט מקַבּל געווען אוּן געהערט, אוּן היט עס אוּן טוּ תּשובה. אויבּ אָבּער דוּ וועסט נישט זיין שוֹמֵר, וועל איך קומען ווי אַ גַנבּ, אוּן דוּ וועסט נישט וויסן אין וואָסער שָׁעה איך וועל קומען איבּער דיר. דוּ האָסט אָבּער אין סַרדִּיס עטלעכע נעמען, וואָס האָבּן נישט באַפלעקט זייערע מַלבּושים; אוּן זיי וועלן גיין מיט מיר אין ווייַסן, וואָרים זיי זענען זוֹכה. דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, וועט אַזוי אָנגעטאָן ווערן אין ווייַסע מַלבּושים, אוּן איך וועל בּאַיין-אוֹפן נישט אויסמעקן זיין נאָמען פוּן דעם סֵפֶר-הַחַיִּים, אוּן איך וועל מוֹדה זיין זיין נאָמען פאַר מיין אלוקים הָאָב אוּן פאַר זייען מַלאָכים. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות. אוּן צוּ דעם מַלאך פוּן דער הבּרית

החדשה קהִילה פּון פִילָדֶלְפִיָה שרייבּ ׃ דאָס דאָזיקע זאָגט דער, וואָס איז קָדוֹש, דער, וואָס איז וואָרהאַפּטיק, דער, וואָס האָט דעם מַפְתֵּחַ פּון דָוִדן, דער, וואָס עפּענט, אוּן קיינער וועט נישט פאַרשליסן, אוּן וואָס פאַרשליסט, אוּן קיינער עפּענט נישט׃ איך קען דיינע מַעשִׂים - זע, איך האָבּ געשטעלט פאַר דיר אַ געעפּנטע דֶלֶת, וואָס קיינער קאָן נישט פאַרשליסן- וואָרים דוּ האָסט אַ קליינעם כּוֹח, אוּן האָסט געהאַלטען מיין דָבָר, אוּן נישט פאַרלייקענט מיין נאָמען. זע, איך וועל געבּן פּון דעם פאַרזאַמלונג פּון שָטן, פּון יענע, וואָס זאָגן, אַז זיי זענען יִידן, אוּן זענען עס נישט, נייערט זאָגן שקָרים - זע, איך וועל מאַכן, אַז זיי זאָלן קוּמען אוּן זיך בּוקן פאַר דיינע פיס, אוּן זאָלן וויסן, אַז איך האבּ דיך ליבּ. מַחמת דוּ האָסט געהאַלטן דאָס דָבָר פּון מיין סבלנות, וועל איך אויך דיך היטן פּון דער שָעה פּון נסָיון, וואָס וועט קוּמען איבּער דער גאַנצער עוֹלם הַזֶּה צוּ פּרוּאווּן די, וואָס וואוינען אויף דער ערד. איך קוּם בּאַלד; האַלט שטאַרק דאָס, וואָס דוּ האָסט, כּדי קיינער זאָל נישט צוּנעמען דיין עֲטָרָת. דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, דעם וועל איך מאַכן פאַר אַ זיַיל אין דעם הֵיכל פּון מיין אלוקים, אוּן ער וועט מער נישט אַרויסגיין פּון דאָרטן; אוּן איך וועל אויף אים אויפשרייַבּן דעם נאָמען פּון מיין אלוקים, אוּן דעם נאָמען פּון דער שטעטל פּון מיין אלוקים, דאָס נייַע ירוּשָלַיִם, וואָס נידערט אַראָפּ פּון שָמַיִם, פּון מיין אלוקים, אוּן מיין אייגענעם נייַעם נאָמען. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צוּ די בְּרִית חֲדָשָה קהִילות.

אוּן צוּ דעם מַלאַך פּון דער הברית החדשה קהִילה אין לָאוֹדִיקֵאָה שרייבּ ׃ דאָס דאָזיקע זאָגט דער אָמֵן, דער געטרייַער אוּן וואָרהאַפּטיקער עֵדות, דער אָנהייבּ פּון דער בּאַשאַפּונג פּון ה'. איך קען דיינע מַעשִׂים, אַז דוּ בּיסט נישט קאַלט, אויך נישט

הייס; הַלוואַי וואָלטסטו געווען קאַלטן, אָדער
הייס! בִּכֵּן, ווייל דו ביסט לעבלעך, נישט הייס, אויך נישט
קאַלט, וועל איך דיך אויסשפּיַען פון מיין מויל. וואָרום דו
זאַגסט: איך בין רייך, און האַב דערוואַרבן עשִׁירות, און נייטיק
מיך אין גאָרניט, און ווייסט נישט, אַז דו ביסט גראָד עלנט, און
אומגליקלעך און אָרעם, און בלינד, און נאַקעט. בִּכֵּן, ראָט איך
דיר, צו קויפן ביי מיר זָהָב, געלייטערט דורך אֵש, כּדי דו זאַלסט
ווערן רייך; און וויַסע מַלבושים, כּדי דו זאָלסט דיך באַקלייַדן,
און כּדי די בושה פון דיין נאַקעטקייט זאָל נישט אָנטפּלעקט
ווערן; און אויגנזאַלבּ צו זאַלבּן דיינע אויגן, כּדי דו זאָלסט
קענען זען. אַלע, וואָס איך האַב ליבּ, מוסר איך און שטראָף;
זיי דעריבּער אייפעריק און טו תּשובה. זע, איך שטיי בּיי דער
דֶלֶת און קלאַפּ אָן; אויבּ עמיצער הערט מיין קול און טוט
עפענען די דֶלֶת, וועל איך אַרייַנקומען צו אים, און וועל עסן
מיט אים, און ער מיט מיר. דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, דעם וועל איך
געבּן, אַז ער זאָל זיך אַנידערזעצן מיט מיר אויף מיין
כּיסא-הכבוד, אַזוַיווי אויך איך האַב מנַצֵּחַ געווען און האַב מיך
אַנידערגעזעצט מיט מיין אלוקים אָבי אויף זיין
כּיסא-הכבוד. דער, וואָס האָט אַן אויער, זאָל הערן, וואָס דער
רוּחַ הַקוֹדֶשׁ זאָגט צו די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות.

ד נאָכדעם האַב איך געזען, ערשט אַ דֶלֶת איז געשטאַנען אָפן
אין שָׁמַיִם, און דאָס ערשטע קול, וואָס איך האַב געהערט, ווי
פון אַ שופר, האָט גערעדט מיט מיר, און געזאָגט: קום אַרויף
אַהער, און איך וועל דיר ווייזן דאַס, וואָס מוז שפּעטער
געשען. און גלייך בין איך געווען אין דעם רוּחַ הקודש, און
הִנֵּה, עס איז געווען אַוועקגעשטעלט אַ כּיסא-הכבוד אין שָׁמַיִם,
און איינער איז געזעסן אויף דעם כּיסא-הכבוד; און דער, וואָס

איז געזעסן, האָט געהאַט אויף זיך דאָס אויסזען ווי פון אַ יאַספּיס אוּן אַ סאַרדיסשטיין; אוּן אַ רעגנבויגן איז געווען אַרום דעם כּיסא-הכּבוד, ווי דאָס אויסזען פון אַ סמאַראַגד. אוּן אַרום אוּן אַרום דעם כּיסא-הכּבוד זענען געווען פיר אוּן צוואַנציק טראָנען; אוּן אויף די טראָנען האָב איך געזען זיצן פיר אוּן צוואַנציק זקֵנים, אָנגעטאָן אין ווייסע מַלבושים, אוּן אויף זייערע קעפּ עטְרוֹת פון זָהָב. אוּן פון דעם כּיסא-הכּבוד אַרויס גייען בליצן אוּן קוֹלות אוּן דונערן. אוּן זיבן אֵש-פאַקלען האָבן געבראַכט פאַר דעם כּיסא-הכּבוד, וואָס זענען די זיבן גייסטער פון ה' ; אוּן פאַר דעם כּיסא-הכּבוד ווי סע וואַלט געווען אַ ים פון גלאַז, גלייך ווי קריסטאָל. אוּן אין דער מיט פון דעם כּיסא-הכּבוד, אוּן אַרום אוּן אַרום דעם כּיסא-הכּבוד, פיר חַיות פול מיט אויגן פון פאָרנט אוּן פון הינטן. אוּן די ערשטע חַיה איז געווען ווי אַן אַרְיֵה, אוּן די צווייטע חַיה ווי אַן אָקס, אוּן די דריטע חַיה האָט געהאַט אַ פָּנים פון אַ בן-אדם, אוּן די פערטע חַיה איז געווען ווי אַ פליענדיקער אָדלער. אוּן די פיר חַיות, וואָס יעדע איינע פון זיי האָט געהאַט זעקס פליגל, זענען פול מיט אויגן אַרום אוּן אַרום אוּן אינעווייניק. אוּן זיי האָבן יוֹם אוּן לַיְלָה נישט קיין רו, אוּן זאָגן ׃

קָדוש, קָדוש, קָדוש איז ה' צבאות, דער א-ל שַדַי, וואָס איז געווען אוּן וואָס איז אוּן וואָס וועט קומען. אוּן בעת די חַיות האָבן אָפּגעגעבן הערלעכקייט, אוּן כָּבוד, אוּן דאַנקלוּבּ, צו אים וואָס זיצט אויף דעם כּיסא-הכּבוד, וואָס לעבט לעולמי עולמים, פאַלן אַנידער די פיר אוּן צוואַנציק זקֵנים פאַר אים, וואָס זיצט אויף דעם כּיסא-הכּבוד, אוּן בוקן זיך צו אים, וואָס לעבט עולם אוּן עולם, אוּן ווארפן אַנידער זייערע עטְרוֹת פאַר דעם כּיסא-הכּבוד, אוּן זאָגן ׃ רָאוּי בִיסטוּ, אֲדוֹנֵנוּ אוּן אלוקינו, מקַבל צו זיין די הערלעכקייט אוּן דעם כָּבוד אוּן די שטאַרקייט;

וואָרים דוּ האָסט באַשאַפן אַלצדינג, אוּן דוּרך דיין רָצון זענען זיי געווען אוּן זענען באַשאַפן געוואָרן.

ה אוּן איך האָב געזען אין דער רעכטער האַנט פוּן דעם, וואָס איז געזעסן אויף דעם כּיסא-הכבוד, אַ סֵפֶר, באַשריבּן אינעווייניק אוּן פוּן הינטן, אוּן פאַרחַתמעט מיט זיבּן חַתִימות. אוּן איך האָב געזען אַ שטאַרקן מַלאַך, וואָס האָט אויסגערופן מיט אַ הויך קוֹל: ווער איז זוֹכה צוּ עפענען דאָס סֵפֶר אוּן אָפּצוּטאָן פוּן אים די חַתִימות? אוּן קיינער נישט אין שָמַיִם, אָדער אויף דער ערד, אָדער אונטער דער ערד, איז בּכּוֹחַ געווען צוּ עפענען דאָס סֵפֶר, אָדער צוּ קוּקן אויף אים. אוּן איך האָב זייער געווויינט, מַחמת סע האָט זיך נישט געפוּנען קיינער, וואָס זאָל זוֹכה זיין צוּ עפענען דאָס סֵפֶר, אָדער צוּ קוּקן אויף אים. אוּן איינער פוּן די זקֵנים האָט געזאָגט צוּ מיר: ווייַן נישט, זע, דער אַרְיֵה, וואָס איז פוּן דעם שֵבֶט יהוּדה, דער שוֹרֶש פוּן דָוִדן, האָט מנַצֵחַ געווען צוּ עפענען דאָס סֵפֶר אוּן זיינע זיבּן חַתִימות. אוּן איך האָב געזען אין דער מיט פוּן דעם כּיסא-הכבוד אוּן די פיר חַיות, אוּן אין דער מיט פוּן די זקֵנים, אַ שֶה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז] שטיין גלייך ווי סע וואָלט געווען געשאָכטן, אוּן סע האָט זיבּן הערנער אוּן זיבּן אויגן, וואָס זענען די זיבּן גייסטער פוּן ה', אַרויסגעשיקט אויף דער גאַנצער ערד. אוּן סע איז געקוּמען אוּן האָט אַרויסגענוּמען דאָס סֵפֶר פוּן דער רעכטער האַנט ביי דעם, וואָס איז געזעסן אויף דעם כּיסא-הכבוד. אוּן בּעת סע האָט גענוּמען דאָס סֵפֶר, זענען די פיר חַיות אוּן די פיר אוּן צוואַנציק זקֵנים אַנידערגעפאַלן פאַר דעם שֶה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אוּן יעדער איינער האָט געהאַט אַ האַרף אוּן זָהָב בּעקנס פוּל מיט קטוֹרֶת, וואָס זענען די תּפִילות פוּן די קדוֹשִים. אוּן זיי האָבּן געזוּנגען אַ נייעם שִיר, אַזוי צוּ זאָגן:

רָאוי בִּיסטוּ צוּ נעמען דאָס סֵפר אוּן צוּ עפענען זיינע חַתִּימות, וואָרים דוּ בִּיסט געשאָכטן געוואָרן, אוּן מיט דיין [גאוּלה פּדוּת] דָּם האָסטוּ אוסגעקויפט פאַר ה' פוּן יעדן שֵׁבָט, אוּן לָשון, אוּן אוּמה, אוּן עם, אוּן האָסט זיי געמאַכט פאַר אלוקינו אַ מלוּכה אוּן כֹּהֲנים, אוּן זיי וועלן קעניגן אויף דער ערד.

אוּן איך האָב געזען, אוּן איך האָב געהערט אַ קוֹל פוּן אַ סַך מַלאָכים אַרוּם אוּן אַרוּם דעם כִּיסא-הכבוד אוּן די חַיוֹת אוּן די זקֵנים; אוּן זייער צאָל איז געווען צען טויזנט מאָל צען טויזנט, אוּן טויזנטער פוּן טויזנטער, אוּן זיי האָבּן געזאָגט מיט אַ הויך קוֹל: רָאוי איז דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], וואָס איז געשאָכטן געוואָרן, מקַבּל צוּ זיין די מאַכט, אוּן עשִׁירות, אוּן חָכמה, אוּן גבוּרה, אוּן כָּבוד, אוּן הערלעכקייט, אוּן בענטשונג. אוּן יעדע בּרִיאה, וואָס איז אין שָׁמַיִם, אוּן אויף דער ערד, אוּן אונטער דער ערד, אוּן אויף דעם יַם, אוּן אַלצדינג, וואָס איז אין זיי, האָב איך געהערט זאָגן: צוּ אים, וואָס זיצט אויף דעם כיסא-הכבוד, אוּן צוּ דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], איז די בענטשונג, אוּן דער כָּבוד, אוּן די הערלעכקייט, אוּן די מאַכט לעוֹלמֵי עוֹלמים. אוּן די פיר חַיות האָבּן נאָכגעזאָגט: אָמֵן. אוּן די זקֵנים זענען אַנידערגעפאַלן אוּן האָבּן זיך געבּוקט.

ו אוּן איך האָב געזען, בּעת דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז] האָט געעפנט איינע פוּן די זיבּן חַתִּימות; אוּן איך האָב געהערט איינע פוּן די פיר חַיות זאָגן, ווי מיט אַ קוֹל פוּן אַ דונער: קוֹם! אוּן איך האָב געזען, ערשט אַ ווייס פערד, אוּן דער, וואָס איז אויף אים געזעסן, האָט געהאַט אַ בּויגן. אוּן עס איז אים געגעבּן געוואָרן אַ עֲטָרָת; אוּן ער איז אַרויסגעגאַנגען ווי אַ גיבּור, אוּן כּדי מנַצֵּחַ צוּ זיין. אוּן אַז ער האָט געעפנט די צווייטע חַתִּימה האָב איך געהערט די צווייטע חַיה זאָגן: קוֹם! אוּן אַן אַנדער פערד איז אַרויסגעקומען, אַ רויט פערד;

אוּן דעם, וואָס איז אויף אים געזעסן, איז געגעבּן געוואָרן צוּ נעמען דעם שָׁלום פוּן דער ערד, אוּן כּדי זיי זאָלן הַרגענען איינער דעם אַנדערן; אוּן עס איז אים געגעבּן געוואָרן אַ גרויסע חֶרֶב. אוּן אַז ער האָט געעפנט די דריטע חַתִּימה, האָבּ איך געהערט די דריטע חַיה זאָגן ׃ קוֹם! אוּן איך האָבּ געזען, ערשט אַ שוואַרץ פערד; אוּן דער, וואָס איז אויף אים געזעסן, האָט געהאַט אַ וואָגשאָל אין זיין האַנט. אוּן איך האָבּ געהערט, ווי סע וואָלט געווען אַ קוֹל אין דער מיט פוּן די פיר חַיות זאָגן׃ אַ מאָס חִטָּה פאַר אַ דינָר, אוּן דריי מאָס גערשטן פאַר אַ דינָר, אוּן דעם אייל אוּן דעם ווײַן פאַרדאַרבּ נישט.

אוּן אַז ער האָט געעפנט די פערטע חַתִּימה, האָבּ איך געהערט דאָס קוֹל פוּן דער פערטער חַיה זאָגן ׃ קוֹם! אוּן איך האָבּ געזען, ערשט אַ געלבּלעך פערד, אוּן דער, וואָס איז אויף אים געזעסן, זיין נאָמען איז געווען מָוֶת; אוּן דער שאָול-תַּחתִּיה איז אים נאָכגעגאַנגען. אוּן עס איז זיי געגעבּן געוואָרן שלִיטה איבּער דעם פערטן טייל פוּן דער ערד, צוּ טייטן מיט חֶרֶב, אוּן מיט הוּנגער, אוּן מיט מָוֶת, אוּן דוּרך די ווילדע חַיות פוּן דער ערד.

אוּן אַז ער האָט געעפנט די פּינפטע חַתִּימה, האָבּ איך געזען אונטער דעם מִזבֵּחַ די נשָׁמות פוּן די, וואָס זענען געהַרגעט געוואָרן פוּנוועגן דעם דָּבָר פוּן ה', אוּן פוּנוועגן דעם עֵדות, וואָס זיי האָבּן אָפּגעלייגט. אוּן זיי האָבּן געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, אַזוי צוּ זאָגן׃ עַד מָתַי, אֲדֹנָי, אָ אדוֹנִי, דוּ הייליקער אוּן וואַרהאַפּטיקער, וועסטוּ נישט מִשפּטן אוּן זיך נוֹקם זיין פאַר אונדזער דָּם אָן די, וואָס וואוינען אויף דער ערד? אוּן עס איז געגעבּן געוואָרן יעדן מענטש פוּן זיי אַ ווייס קלייד, אוּן עס איז זיי געזאָגט געוואָרן, אַז זיי זאָלן נאָך רוּען אַ קורצע צייט, בּיז אויך זייערע מיטקנעכט אוּן זייערע אַחִים במשיח, וואָס דאַרפן געטייט ווערן אַזוֹיווי זיי, וועלן זערפילן זייער גאַנג.

און איך האַב געזען, בעת ער האָט געעפנט די זעקסטע חַתִימה, און עס איז געווען אַ גריסע ערדציטערניש; און די זון איז געוואָרן שוואַרץ ווי אַ זאַק פון אֲדוֹנִי, און די גאַנצע לבָנה איז געוואָרן ווי דָּם; און די שטערן פון דעם שָׁמַיִם זענען געפאַלן אויף דער ערד, ווי אַ פייַגנבוים וואַרפט אַראָפּ זיינע נישט-צייטיקע פייגן, בעת ער ווערט געטרייסלט פון אַ שטאַרקן ווינט. און דער שָׁמַיִם איז פאַרשוואונדן געוואָרן ווי אַ מגִילה, בעת זי ווערט צונויפגעוויקלט; און אַלע בערג און אינזל זענען אַרויסגערוקט געוואָרן פון זייערע ערטער. און די מלָכים פון דער ערד, און די שָׂרים, און די הויפּטלייַט, און די נגִידים און די תַּקִיפים, און יעדער עֶבֶד און פרייער, האָבן זיך פאַרבאָרגן אין די היילן און אין די פעלזן פון די בערג; און זיי האָבן געזאָגט צו די בערג און צו די פעלזן: פאַלט אויף אונדז און פאַרבאַרגט אונדז פון דעם פָּנים פון דעם, וואָס זיצט אויף דעם כּיסא-הכבוד, און פון דעם גרימצאָרן פון דעם שֶׁה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]! וואָרים דער גרויסטער יוֹם פון זייער גרימצאָרן האָט גענעענט, און ווער קען באַשטיין?

ז און נאָכדעם האָב איך געזען פיר מַלאָכים שטיין ביי די פיר עקן פון דער ערד, און האַלטן די פיר ווינטן פון דער ערד, אַז קיין ווינט זאָל נישט בלאָזן אויף דער ערד, אָדער אויף דעם יַם, אָדער אויף קיין שום בוים. און איך האַב געזען אַן אַנדערן מַלאך אויפגיין פון דעם זונאויפגאַנג, וואָס האָט דעם חוֹתם פון דעם אלוקים חיים; און ער האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל צו די פיר מַלאָכים, וועמען עס איז געגעבן געוואָרן צו באַשעדיקן די ערד און דעם יַם, אַזוי צו זאָגן: באַשעדיקט נישט די ערד, אויך נישט דעם יַם, אויך נישט די ביימער, ביז מיר וועלן האָבן געחַמתמעט די עֶבֶד פון אונדזער אלוקים אויף זייערע

שטערנס. אוּן איך האַב געהערט די צאָל פוּן די, וואָס זענען
געווען פאַרחַתמעט ׃ הונדערט אוּן פיר אוּן פערציק טויזנט,
פאַרחַתמעט פוּן אַלע [אַלע, כל ישראל, רוימער כֵּן, כו] שבטים
פוּן די בּנֵי-יִשׂרָאל ׃ פוּן דעם שֵׁבֶט יהוּדה זענען געווען
פאַרחַתמעט צוועלף טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט ראוּבן צוועלף
טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט גָּד צוועלף טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט אָשֵׁר
צוועלף טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט נפתָּלי צוועלף טויזנט, פוּן דעם
שֵׁבֶט מנַשֶּׁה צוועלף טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט שִׁמעוֹן צוועלף
טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט לֵוִי צוועלף טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט יִשָּׂשכָר
צוועלף טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט זבוּלוּן צוועלף טויזנט, פוּן דעם
שֵׁבֶט יוסף צוועלף טויזנט, פוּן דעם שֵׁבֶט בִּנְיָמִין זענען געווען
פאַרחַתמעט צוועלף טויזנט. נאָכדעם חאָב איך געזען, ערשט אַ
גרויסער הָמוֹן, וואָס קיינער האָט אים נישט געקאָנט
איבּערציילן, פוּן יעדער אוּמה אוּן פוּן אַלע שבָּטים, אוּן פעלקער,
אוּן לשוֹנות, שטיין פאַר דעם כּיסא-הכּבוד אוּן פאַר דעם שֶׂה
[שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אָנגעטאָן אין ווייסע קלייַדער אוּן
פאַלמען אין זייערע הענט; אוּן זיי שרייַען מיט אַ הויך קוֹל,
אַזוי צוּ זאָגן ׃ די ישוּעה געהערט צוּ אלוקינוּ, וואָס זיצט אויף
דעם כּיסא-הכּבוד אוּן צוּ דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]!
אוּן אַלע מַלאָכים זענען געשטאַנען אַרוּם אוּן אַרוּם דעם
כּיסא-הכּבוד אוּן אַרוּם די זקֵנים אוּן די פיר חַיות; אוּן זיי זענען
אַנידערגעפאַלן פאַר דעם כּיסא-הכּבוד אויף זייערע פָּנימער, אוּן
האָבּן זיך געבּוקט צוּ ה', אוּן געזאָגט ׃ אָמֵן! בּענטשונג, אוּן
כּבוד, אוּן חָכמה, אוּן דאַנקלויבּ, אוּן כָּבוד, אוּן גבוּרה, אוּן
מאַכט, געהערן צוּ אלוקינוּ לעולמי עולמים! אָמֵן.
אוּן איינער פוּן די זקֵנים האָט געענטפערט אוּן צוּ מיר געזאָגט ׃
די דאָזיקע, וואָס זענען אָנגעטאָן אין די ווייסע קלייַדער, ווער
זענען זיי אוּן פוּנוואַנען קומען זיי? אוּן איך חאָב געזאָגט צוּ

אים ׃ אֲדוֹנִי, דוּ ווייסט. אוּן ער הָאט צוּ מיר געזָאגט ׃ דָאס זענען דִי, ווָאס קוּמען אַרויס פוּן דער גרויסער צָרה, אוּן זיי הָאבּן געוואַשן זייערע קלייִדער, אוּן הָאבּן זיי געמאַכט ווייס אין דעם דָּם פוּן דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. דעריבּער זענען זיי פאַר דעם כִּיסא-הכבוד פוּן ה', אוּן זיי דינען אים יוֹמָם וָלַיְלָה אין זיין הֵיכל

אוּן דער, ווָאס זיצט אויף דעם כִּיסא-הכבוד, וועט אויסשפּרייטן זיין געצעלט איבּער זיי. זיי וועלן מער נישט הונגערן, אוּן אויך מער נישט דָּארשטן; אויך וועט די זוֹן נישט פאַלן איבּער זיי, אויך נישט קיין שוּם

היץ; ווָארים דָאס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], ווָאס איז אין דער מיט פוּן דעם כִּיסא-הכבוד, וועט זיין זייער רוֹעֶה אוּן וועט זיי פירן צוּ קוואַלן פוּן מַיִם חַיִּים; אוּן ה' וועט אָפּווישן יעדע טרער פוּן זייערע אויגן.

ח אוּן בּעת ער הָאט געעפנט די זיבּנעטע חֲתִימה, איז

געקוּמען אַ שטילקייט אין שָׁמַיִם אַרוּם דעם מֶשֶׁך פוּן אַ האַלבּער שָׁעה. אוּן איך הָאבּ געזען די זיבּן מַלְאָכִים, ווָאס שטייען פאַר ה'; אוּן עס איז זיי געגעבּן געוואָרן זיבּן שוֹפרות.

אוּן אַן אַנדערער מַלְאָך איז געקוּמען אוּן איז געשטאַנען בּיי דעם מִזבֵּחַ, אוּן ער הָאט געהאַט אַ זָהָב פייערפאַן; אוּן עס איז אים געגעבּן געוואָרן אַ סַך קטוֹרֶת, כִּדי ער זָאל עס צוּגעבּן צוּ די תִּפִלות פוּן אַלע קדוֹשִׁים אויף דעם גילדענעם מִזבֵּחַ, ווָאס איז געווען פאַר דעם כִּיסא-הכבוד; אוּן דער רויך פוּן דעם קטוֹרֶת מיט די תִּפִלות פוּן די קדוֹשִׁים זענען אַרויפגעגאַנגען פאַר אלוקים פוּן דעם מַלְאָכ האַנט. אוּן דער מַלְאָך הָאט גענוּמען די פייערפאַן, אוּן ער הָאט זי אָנגעפילט מיט דעם אֵש פוּן דעם מִזבֵּחַ, אוּן זי אַ וואָרף געטאַן אויף דער ערד; אוּן סע זענען געקוּמען דוּנערן, אוּן קוֹלות, אוּן בּליצן, אוּן אַן

ערדציטערניש. אוּן די זיבֿן מַלאָכים, וואָס האָבֿן געהאַט די זיבֿן שׂופֿרות, האָבֿן זיך מֵכין געווען צוּ בלאָזן. אוּן דער ערשטער האָט געבלאָזן: אוּן עס איז געקומען האָגל אוּן אֵש, אויסגעמישט מיט דָּם, אוּן זיי זענען געוואָרפן געוואָרן אויף דער ערד, אוּן אַ דריטער טייל פֿון דער ערד איז פֿאַרברענט געוואָרן, אוּן אַ דריטער טייל פֿון די בֿיימער איז פֿאַרברענט געוואָרן, אוּן דאָס גראַנצע גרינע גראָז איז פֿאַרברענט געוואָרן. אוּן דער צווייטער מַלאַך האָט געבלאָזן: אוּן עס איז געווען ווי אַ גרויסער הָר, וואָס בֿרענט מיט אֵש, וואָלט אַרײַנגעוואָרפן געוואָרן אין יַם אַריין אוּן אַ דריטער טייל פֿון דעם יַם איז געוואָרן דָּם. אוּן עס איז נִפְטָר אַ דריטער טייל פֿון די לעבעדיקע באַשעפענישן אין יַם, אוּן אַ דריטער טייל פֿון די שיפֿן איז צעשטערט געוואָרן. אוּן דער דריטער מַלאַך האָט געבלאָזן: אוּן אַ גרויסער שטערן איז געפאַלן פֿון שָׁמַיִם, וואָס האָט געבֿרענט ווי אַ פאַקל, אוּן ער איז געפאַלן אויף דעם דריטן טייל פֿון די טייכן אוּן אויף די קוואַלן וואַסער. אוּן דער נאָמען פֿון דעם שטערן ווערט אָנגערופֿן ווערמוט; אוּן אַ דריטער טייל פֿון די וואַסערן איז געוואָרן ווערמוט; אוּן אַ סַך מענטשן זענען נִפְטָר פֿון די וואַסערן, מַחמת זיי זענען געמאַכט געוואָרן ביטער. אוּן דער פֿערטער מַלאַך האָט געבלאָזן: אוּן אַ דריטער טייל פֿון דער זון האָט געקריגט אַ זעץ, אוּן אַ דריטער טייל פֿון דער לבָנה, אוּן אַ דריטער טייל פֿון די שטערן, כּדי דער דריטער טייל פֿון זיי זאָל פֿאַרפינצטערט ווערן, אוּן דער יום זאָל נישט שיינען אין זיין דריטן טייל, אוּן די לַיְלָה אויף דעם זעלבֿן אופֿן. אוּן איך האָבֿ געזען, אוּן איך האָבֿ געהערט אַן אָדלער פֿשקר אין מיטן שָׁמַיִם, אוּן זאָגן מיט אָ הויך קוֹל: ווייֵ, ווייֵ, ווייֵ צוּ די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, פֿונוועגן די אַנדערע קוֹלות פֿון דעם שׂופֿר פֿון די דריי מַלאָכים, וואָס דאַרפֿן נאָך בלאָזן.

טאון דער פינפטער מַלאך האָט געבלאָזן ׃ און איך האָב
געזען פאַלן אַ שטערן פון שָׁמַיִם צו דער ערד; און עס איז אים
געגעבן געוואָרן דער מַפְתֵּחַ פון דער שאַכטע פון דעם
תְּהוֹם. און ער האָט געעפנט די שאַכטע פון דעם תְּהוֹם׃ און
עס איז אַרויפגעגאַנגען אַ רויך פון דער שאַכטע, ווי דער רויך
פון אַ גרויסן אוֹיוון; און די זון און די לופט זענען
פאַרפינצטערט געוואָרן דורך דעם רויך פון דער שאַכטע. און
פון דעם רויך זענען אַרויסגעקומען הַיישעריקן אויף דער ערד,
און זיי איז געגעבן געוואָרן מאַכט, ווי סע האָבן מאַכט די
עקדישן פון דער ערד. און עס איז זיי אָנגעזאָגט געוואָרן, אַז זיי
זאָלן נישט שעדיקן דאָס גראָז פון דער ערד, אויך נישט קיין
שום גרינס, אויך נישט קיין שום בוים, נייערט נאָר אַזוינע
מענטשן, וואָס האָבן נישט דעם חוֹתם פון ה׳ אויף זייערע
שטערנס. און עס איז זיי געגעבן געוואָרן, אַז זיי זאָלן זיי נישט
טייטן, נייערט אַז זיי זאָלן געפּייניקט ווערן פינף חֳדָשים; און
זייער פּייניקונג איז געווען ווי די פּייניקונג פון אַן עקדיש, בּעת
ער שטעכט אַ מענטשן. און אין יענע טעג וועלן די מענטשן
זוכן דעם מָוֶת, און וועלן אים באַיִן-אוֹפן נישט געפינען; און זיי
וועלן פאַגערן צו שטאַרבן, און דער מָוֶת וועט פון זיי אַנטרינען.
און דאָס אויסזען פון די הַיישעריקן איז געווען ענלעך צו פערד
אָנגעבּרייט צו מִלחָמה; און אויף זייערע קעפּ, ווי סע וואָלטן
געווען עַטְרוֹת ענלעך צו זָהָב, און זייערע פָּנימער זענען געווען ווי
פָּנימער פון מענטשן. און זיי האָבן געהאַט האָר ווי די האָר
פון נָשים, און זייערע ציין זענען געווען ווי די ציין פון אַרְיֵה.
און זיי האָבן געהאַט שְׁרִיוֹן בַּרְזֶל ווי דאָס וואָלטן געווען שְׁרִיוֹן
בַּרְזֶל פון אייזן, און דער רויש פון זייערע פליגל איז געווען ווי
דער רויש פון רַיִטוועגן מיט אַ סַך פערד, וואָס יאָגן אין
מִלחָמה. און זיי האָבן וויידלען ענלעך צו עקדעשן, און

שטעכערס; אוּן אין זייערע ווייַדלען איז זייער מאַכט צוּ
שעדיקן מענטשן פּינף חֲדָשִׁים. זיי האָבּן געהאַט איבּער זיך
פּאַר אַ מֶלך דעם מַלאַך פּוּן דעם תּהוֹם; זיין נאָמען אויף
לָשון-קוֹדֶשׁ איז אַבַדוֹן, אוּן אין דעם גריכישן לָשון האָט ער
געהאַט דעם נאָמען אַפּוֹלְיוֹן. דער ערשטער ווייטיק איז
אַריבּער; זע, סע קוּמען נאָך צוויי ווייטיקן נאָכדעם. אוּן דער
זעקסטער מַלאַך האָט געבּלאָזן, אוּן איך האָבּ געהערט אַ קוֹל
פּוּן צווישן די פּיר הערנער פּוּן דעם גילדענעם מִזבֵּחַ, וואָס איז
פּאַר ה', זאָגן צוּ דעם זעקסטן מַלאַך, וואָס האָט געהאַט דעם
שׁוֹפר ׃ בּינד אויף די פּיר מַלאָכים,
וואָס זענען געבּוּנדן בּיי דעם גרויסן טייך פְּרָת. אוּן די פּיר
מַלאָכים זענען אויפגעבּוּנדן געווואָרן, וואָס זענען אָנגעבּרייט
געווואָרן אויף דער שָׁעה אוּן יוֹם אוּן חוֹדש אוּן יאָר, כּדי זיי זאָלן
טייטן דעם דריטן טייל מענטשן. אוּן די צאָל פּוּן די כּחוֹת פּוּן
רייַטערס איז געווען צוויימאָל צען טויזנט מאָל צען טויזנט; איך
האָבּ געהערט זייער צָל. אוּן אַזוי האָבּ איך געזען די פּערד אין
דער חָזוֹן , אוּן די, וואָס זענען אויף זיי געזעסן ׃ זיי האָבּן געהאַט
שְׁרִיוֹן בַּרְזֶל ווי פּוּן אֵש אוּן פּוּן תְּכֵלֶת אוּן פּוּן שוועבּל ׃ אוּן די
קעפּ פּוּן די פּערד זענען ווי די קעפּ פּוּן אַרְיֵה, אוּן פּוּן זייערע
מיילער גייט אַרויס אֵש אוּן רויך אוּן
שוועבּל. דוּרך די דאָזיקע דריי מַכּוֹת איז אַ דריטער טייל
מענטשן געטייט געוואָרן, דוּרך דעם אֵש אוּן דעם רויך אוּן דעם
שוועבּל, וואָס זענען אַרויסגעקוּמען פּן זייערע
מיילער. וואָרים דער כּוֹח פּוּן די פּערד איז אין זייער מויל אוּן
אין זייערע ווייַדל; וואָרים זייערע ווייַדל זענען ענלעך צוּ
שלאַנגען, אוּן האָבּן קעפּ, אוּן מיט זיי בּאַשעדיקן זיי.
אוּן די איבּעריקע מענטשן, וואָס זענען נישט געטייט געוואָרן
דוּרך די דאָזיקע מַכּוֹת, האָבּן נישט קיין תּשׁוּבה געטאָן אויף די

מַעשׂים פּון זייערע הענט, אַז זיי זאָלן זיך נישט בּוקן צו שֵׁדים אוּן צו אֱלִילִים פּון זָהָב, אוּן פּון זילבּער, אוּן פּון קוּפּער, אוּן פּון שטיין, אוּן פּון האָלץ, וואָס קענען נישט זען, נישט הערן, נישט גיין; אוּן זיי האָבּן נישט קיין תּשׁוּבה געטאָן אויף זייערע רצחות, נישט אויף זייער כְּישׁוּפמאַנן, נישט אויף זייער זנוּת, נישט אויף זייערע גנֵבות.

כ אוּן איך האָבּ געזען אַן אַנדערן שטאַרקן מַלאך אַראָפּנידערן פּון שָׁמַיִם, אָנגעטאָן מיט אַ וואָלקן; אוּן דער רעגנבּויגן איז געווען אויף זיין קאָפּ, אוּן זיין פָּנים איז געווען ווי די זון, אוּן זיינע פיס ווי זיילן פּון אֵש; אוּן ער האָט געהאַט אין זיין האַנט אַ קליין אָפּן סֵפר. אוּן ער האָט געשטעלט זיין רעכטן פּוּס אויף דעם יַם, אוּן זיין לינקן אויף דער ערד, אוּן ער האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל, ווי סע בּרילט אַן אַרְיֵה. אוּן בּעת ער האָט געשריגן, האָבּן די זיבּן דוּנערן אַרויסגעלאָזן זייערע קוֹלות. אוּן בּעת די זיבּן דוּנערן האָבּן אַרויסגעלאָזן זייערע קוֹלות, בּין איך געווען אָנגעבּרייט צו שרייבּן; אוּן איך האָבּ געהערט אַ קוֹל פּון שָׁמַיִם זאָגן ׃ פאַרחַתמע די זאַכן, וואָס די זיבּן דוּנערן האָבּן אַרויסגערעדט, אוּן פאַרשרייבּ זיי נישט. אוּן דער מַלאך, וואָס איך האָבּ געזען שטיין אויף דעם יַם אוּן אויף דער ערד, האָט אויפגעהויבּן זיין רעכטע האַנט צום שָׁמַיִם, אוּן האָט געשוואוירן בּיי דעם, וואָס לעבּט עוֹלם אוּן עוֹלם, וואָס האָט בּאַשאַפן דעם שָׁמַיִם אוּן די זאַכן, וואָס זענען דרינען, אוּן די ערד אוּן די זאַכן, וואָס זענען דרינען, אוּן דעם יַם אוּן די זאַכן, וואָס זענען דרינען, אַז סע וועט מער נישט זיין קיין צייט, נייערט אין די טעג פּון דעם קוֹל פּון דעם זיבּעטן מַלאך, בּעת ער וועט זיין אָנגעבּרייט צו בּלאָזן, דעמאָלט וועט פאַרענדיקט ווערן דער סוֹד פּון ה׳, לויט ווי ער האָט אָנגעזאָגט

צוּ זיינע קעכט, די נבִיאים. אוּן דאָס קוֹל, וואָס איך האַב געהערט פוּן שָׁמַיִם, האָט ווידער גערעדט מיט מיר, אוּן געזאָגט: גיי, נעם דאָס סֵפר, וואָס איז אָפן אין דער האַנט פוּן דעם מַלאָך, וואָס שטייט אויף דעם יַם אוּן אויף דער ערד. אוּן איך בִּין געגאַנגען צוּם מַלאָך, אוּן האָב אים געזאָגט, אַז ער זאָל מיר געבּן דאָס סֵפֶֽרל. האָט ער צוּ מיר געזאָגט: נעם עס אוּן עס עס אויף, אוּן סע וועט מאַכן בִּיטער דיין בּויך, נאָר אין דיין מויל וועט עס זיין זיס ווי האָניק. אוּן איך האָב גענוּמען דאָס סֵפֶֽרל פוּן דעם מַלאָכס האַנט אוּן האַב עס אויפגעגעסן, אוּן עס איז געווען אין מיין מויל זיס ווי האָניק; אוּן אַז איך האָב עס אויפגעגעסן, איז מיין בּויך געוואָרן בִּיטער. אוּן מע האָט צוּ מיר געזאָגט: דוּ מוּזט ווידער אַמאָל נבִיאוּת זאָגן איבּער אַ סַך אוּמות, אוּן פעלקער, אוּן לשוֹנות, אוּן מלָכים.

יא אוּן מע האָט מיר געגעבּן אַ רוירשטעקל, ענלעך צוּ אַ רוּט, אוּן געזאָגט: שטיי אויף, אוּן מעסט דעם הֵיכל פוּן ה', אוּן דעם מִזבֵּחַ, אוּן די, וואָס דינען דערין. אוּן דעם פאָרהויף, וואָס איז אין דרויסן פוּן דעם הֵיכל, לאָז אויס אוּן מעסט אים נישט, וואָרים ער איז געגעבּן געוואָרן פאַר די עַמָּמים, אוּן זיי וועלן צעטרעטן די קדוֹשִׁים שטעטל צווי אוּן פערציק חֳדָשים. אוּן איך וועל מאַכן מיינע צווי עֵדות, אַז זיי זאָלן נבִיאוּת זאָגן טויזנט צווי הוּנדערט אוּן זעכציק טעג, אָנגעטאָן אין זעק. די דאָזיקע זענען די צווי איֵלבּערטבּיימער אוּן די צווי מנוֹרות, וואָס שטייען פאַר דעם רִבּוֹנו-של-עוֹלם.

אוּן אויבּ עמיצער בּאַגערט זיי צוּ שעדיקן, גייט אַ אֵש אַרויס פוּן זייער מויל אוּן פאַרצערט זייערע פיינט; אוּן אויבּ עמיצער וועט בּאַגערן זיי צוּ שעדיקן, מוּז ער אויף דעם דאָזיקן אוֹפן געטייט ווערן. די דאָזיקע האַבּן די מאַכט צוּ פאַרשליסן דעם שָׁמַיִם, אַז סע זאָל נישט רעגענען אין די טעג פוּן זייער נבִיארת זאָגן;

אוּן זיי האַבּן מאַכט איבּער די וואַסערן, זיי צוּ פאַרקערן אין דָּם, אוּן צוּ שלאָגן די ערד מיט יעדער מַכּה, אַזוי אָפט ווי זיי ווילן נאָר. אוּן אַז זיי וועלן האַבּן פאַרענדיקט זייער עֵדות זאָגן, וועט די חַיה, וואָס קוּמט אַרויף פוּן דעם תְּהוֹם, פאַרפירן מיט זיי מִלחָמה, אוּן זיי מנַצֵּחַ זיין אוּן זיי טייטן. אוּן זייערע טויטע לייַבּער וועלן שקר אין די גאַסן פוּן דער גרויסער שטאָט, וואָס ווערט גייסטיק אָנגערופן סדוֹם אוּן מִצרַיִם, וואוּ אויך זייער אָדוֹן איז אויפהענגע על-דער בּוֹים [דברים כא, כג, שמואל ב יח,יד, זכריה יב, י, דברים כז,כו, ישעיה נג,ד, הִסתַּלְקוּת שֶׁל מָשִׁיחַ] געוואָרן. אוּן פוּן צווישן די אוּמות, אוּן שבָּטים, אוּן לשוֹנות, אוּן פעלקער, קוּקט מענטשן אויף זייערע טויטע לייַבּער דריי אוּן אַ האַלבּ טעג, אוּן זיי לאַזן נישט, אַז זייערע טויטע לייַבּער זאָלן אַריַינגעלייגט ווערן אין אַ
קֶבר. אוּן די, וואָס וואוינען אייף דער ערד, זענען זיך משַׂמֵחַ איבּער זיי אוּן מאַכן זיך לוּסטיק, אוּן זיי וועלן שיקן איינער דעם אַנדערן מַתָּנות, מַחמת די דאָזיקע צוויי נבִיאִים האָבּן געפּייניקט די, וואָס וואוינען אויף דער ערד. אוּן נאָך די דריי אוּן אַ האַלבּ טעג איז דער לעבּנס-אָטעם פוּן ה' אַריַינגעגאַנגען אין זיי, אוּן זיי זענען געשטאַנען אויף זייערע פיס, אוּן גָּדוֹל אֵימה איז געפאַלן אויף די, וואָס האָבּן זיי אָנגעקוּקט. אוּן זיי האָבּן געהערט אַ הויך קוֹל פוּן שָׁמַיִם זאָגן צוּ זיי: קוּמט אַרויף אַהער! אוּן זיי זענען אַרויף אויף דעם וואָלקן אין שָׁמַיִם אַריין, אוּן זייערע שׂוֹנאים האָבּן זיי אַנגעקוּקט. אוּן אין יענער שָׁעה איז געווען אַ גרויסע ערד-ציטערניש, אוּן אַ צענטער טייל פוּן דער שטעטל איז אײַנגעפאַלן, אוּן סע זענען געהַרגעט געוואָרן אין דער ערדציטערניש זיבּן טויזנט פאַרשוינען: אוּן די איבּעריקע זענען דערשראָקן געוואָרן אוּן האָבּן אָפּגעגעבּן כָּבוד צוּ דעם אלוקים פוּן שָׁמַיִם. דער צווייטער וויטיק איז אַריבּער; זע, דער דריטער

ווייטיק קומט באַלד אָן. אוּן דער זיבעטער מַלאך האָט געבלאָזן, אוּן עס זענען געקומען הויכע קוֹלות אין שָׁמַיִם, אַזוי צוּ זאָגן ׃ דאָס מַלכות פּוּן דער עוֹלם הַזֶּה איז געוואָרן דאָס מַלכות פּוּן אֲדוֹנֵנוּ אוּן פּוּן זיין רֶבִּי מלך המָשיחַ; אוּן ער וועט קעניגן אויף עוֹלם אוּן עוֹלם.

אוּן די פיר אוּן צוואַנציק זקֵנים, וואָס זיצן פאַר ה' אויף זייערע טראָנען, זענען געפאַלן אויף זייערע פָּנימער אוּן האָבן אנידערגעפאַלן צוּ ה', אוּן געזאָגט׃ מר דאַנקען דיר, אָ, ה' אלוקים, דוּ א-ל שַׁדַּי, וואָס ביסט אוּן וואָס ביסט געווען, מַחמת דוּ האַסט גענוּמען דיין גרויסע מאַכט אוּן האַסט געטאָן קעניגן. אוּן די עַמָּמים האָבן געצערנט, אוּן געקומען איז דיין גרימצאָרן, אוּן די צייט פּוּן די מֵתים, געמִשפּט צוּ ווערן, אוּן צוּ געבּן דעם שׂכַר צוּ דיינע עֲבָדֶ, די נבִיאים, אוּן צוּ די קדוֹשִׁים, אוּן צוּ די, וואָס האָבן מוֹרא פאַר דיין נאַמען, די קליינע אוּן די גרויסע, אוּן צוּ פאַרדאַרבּן די, וואָס פאַרדאַרבּן די ערד. אוּן עס איז געעפנט געוואָרן דער הֵיכל פּוּן ה' אין שָׁמַיִם, אוּן עס איז געזען געוואָרן אין זיין הֵיכל דער אֲרוֹן-הַבּרית; אוּן סע זענען געקומען בּליצן, אוּן קוֹלות, אוּן דונערן, אוּן אַן ערדציטערניש, אוּן אַ גרויסער האָגל.

יב

אוּן אַ גרויסער צייכן [אוֹת] איז געזען געוואָרן אין שָׁמַיִם׃

אַן אִשָּׁה, אָנגעטאָן מיט דער שֶׁמֶשׁ, אוּן די לבָנה אוּנטער אירע פיס, אוּן אויף איר קאָפּ אַ עֲטָרַת פּוּן צוועלף שטערן. אוּן זי איז געווען אין טראָגן, אוּן זי האָט געשריגן אין ווייען, אוּן אין פּיין פּוּן געווינען. אוּן עס איז געזען געוואָרן אַן אַנדער צייכן [אוֹת] אין שָׁמַיִם ׃ זע, אַ גרויסער, רויטער לינדן-וואָרעם מיט זיבּן קעפּ אוּן צען הערנער, אוּן אויף איר קאָפּ זיבּן דיאדעמס. אוּן איר ווידל ציט דעם דריטן טייל פּוּן די שטערן פּוּן שָׁמַיִם אוּן וואַרפט זיי צוּ דער ערד; אוּן דער לינדן-וואָרעם

שטייט פאַר דעם אִשָּׁה, וואָס דאַרף געווינען, כּדי זי זאָל
פאַרשלינגען איר יֶלֶד, בּעת זי וועט געווינען. אוּן זי האָט
געוואונען אַ בֵּן-זָכר, וואָס וועט הערשן איבּער אַלע עַמָּמים מיט
אַ רוּט פּוּן אייזן; אוּן איר יֶלֶד איז אַרויפגענומען געוואָרן צוּ ה'
אוּן צוּ זיין כּיסא-הכּבוד. אוּן דאָס אִשָּׁה איז אַנטרונען אין דער
מִדבּר אַריין, וואוּ זי האָט געהאַט אַן אָרט, אָנגעבּרייט פּוּן ה',
כּדי מע זאָל זי דאָרט דערנערן טויזנט צוויי הונדערט אוּן זעכציק
טעג. אוּן אין שָׁמַיִם איז געווען מִלחָמה: מִיכָאֵל אוּן זיינע
מַלאָכים האָבּן מִלחָמה געהאַלטן מיט דעם לינדן-וואָרעם; אוּן
דער לינדן-וואָרעם אוּן זיינע מַלאָכים האָבּן מִלחָמה געהאַלטן,
אוּן זיי האָבּן נישט גוֹבר געווען, אוּן זייער אָרט איז אויך מער
נישט געווען צוּ געפינען אין שָׁמַיִם. אוּן דער גרוֹסער
לינדן-וואָרעם איז אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן, דער נָחָש-הַקַדמוֹני,
וואָס וועט אָנגערופן שׂוֹטן אוּן שָׂטן, וואָס פאַרפירט די גאַנצע
עוֹלם הַזֶּה; ער איז אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן צוּ דער ערד, אוּן
זיינע מַלאָכים זענען אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן מיט אים. אוּן איך
האָבּ געהערט אַ הויך קוֹל אין שָׁמַיִם זאָגן: איצט איז געקוּמען די
ישועה, אוּן די מאַכט, אוּן דאָס מַלכוּת פּוּן אלוקינו, אוּן די
מֶמשָׁלה פּוּן זיין רֶבּי מלך המָשיחַ; וואָרים דער באַשוּלדיקער
פּוּן אוּנדערע אַחִים במשיח, וואָס בּאַשוּלדיקט זיי פאַר אלוקינו
יוֹמָם ולַיְלָה, איז אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן; אוּן זיי האָבּן אים
מנַצֵחַ געווען, דוּרך דעם דָּם פּוּן דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג,
ז], אוּן דוּרך דעם דְּבַר פּוּן זייער עֵדוּת זאָגן, אוּן זיי האָבּן נישט
ליבּ געהאַט זייער לעבּן בּיז צוּם מָוֶת. דעריבּער פרייט אייך, אָ
הימלען, אוּן איר וואָס וואוינט אין זיי! וויי צוּ דער ערד אוּן צוּ
דעם יַם, וואָרים דער טייוול האָט אַראָפּגענידערט צוּ אייך מיט
גָּדוֹל גרימצאָרן, וויסנדיק אַז ער האָט נאָר אַ קוּרצע צייט!
אוּן בּעת דער לינדן-וואָרעם האָט געזען, אַז ער איז

אַראָפּגעוואָרפן געוואָרן צוּ דער ערד, האָט ער נאָכגעיאָגט דאָס אִשָּׁה, וואָס האָט געבּוירן דעם בֶּן-זָכר. אוּן עס איז געגעבּן געוואָרן דעם אִשָּׁה די צוויי פליגל פוּן דעם גרויסן אָדלער, כּדי זי זאָל קענען פליען צוּ איר אָרט אין דער מִדבּר אַריין, וואוּ זי ווערט גענערט אויף אַ צייט, אוּן צייטן, אוּן אַ האַלבּע צייט, ווייט פוּן דעם פָּנים פוּן דער שלאַנג. אוּן די שלאַנג האָט אַרויסגעלאָזט פוּן איר מויל וואָסער נאָך דעם אִשָּׁה ווי אַ שטראָם, כּדי זי זאָל אַוועקגעטראָגן ווערן פוּן דעם שטראָם. אוּן די ערד האָט געהאָלפן דעם אִשָּׁה, אוּן די ערד האָט געעפנט איר מויל אוּן האָט פאַרשלוּנגען דעם שטראָם, וואָס דער לינדן-וואַרעם האָט אַרויסגעלאָזט פוּן איר מויל. אוּן דער לינדן-וואָרעם האָט געצערנט אויף דעם אִשָּׁה, אוּן איז אַוועקגעגאַנגען מִלחָמה צוּ האַלטן מיט די איבּעריקע פוּן איר זֶרַע, וואָס היטן אָפּ די מִצוות פוּן ה' אוּן האַלטן דאָס עֵדות פוּן יהושע/ישוע.

יג אוּן איך בּין געשטאַנען אויף דעם זאַמד פוּן דעם יַם. אוּן איך האָבּ געזען אַ חַיה אַרויפקוּמען פוּן דעם יַם, וואָס האָט געהאַט צען הערנער אוּן זיבּן קעפּ, אוּן אויף אירע הערנער צען דיאַדעמס, אוּן אויף אירע קעפּ נעמען פוּן חילוּל-ה'. אוּן די חַיה, וואָט איך האַבּ געזען, איז געווען ענלעך צוּ אַ לעמפּערט, אוּן אירע פיס זענען געווען ווי פוּן אַ בּער, אוּן איר מויל, ווי דאָס מויל פוּן אַן אַרְיֵה. אוּן דער לינדן-וואָרעם האָט איר געגעבּן אירע גבורה אוּן איר כִּסֵא אוּן גָּדוֹל געוועלטיקוּנג. אוּן איך האַבּ געזען איינעם פוּן אירע קעפּ, ווי ער וואָלט דערשלאָגן געוואָרן צוּם טויט, אוּן זיין טויטקלאַפּ איז געהיילט געוואָרן. אוּן די גאַנצע ערד איז נִשתּוֹמם געוואָרן איבּער דער חַיה, אוּן זיי האַבּן אנידערגעפאַלן צוּ דעם לינדן-וואָרעם, מַחמת ער האָט געגעבּן

זיין געוועלטיקונג צו דער חַיה; און זיי האַבּן אנידערגעפאַלן צו דער חיה, אַזוי צו זאָגן : ווער איז גלייך צו דער חַיה? און ווער איז בִּיכוֹלת מיט איר מִלחָמה צו
האַלטן? און עס איז איר געגעבּן געוואָרן אַ מויל צו רעדן גָּדוֹל זאַכן און חִילוּלֵי-ה'; און עס איז איר געגעבּן געוואָון שלִיטה צו געווערן צוויי און פערציק חַדָשים. און זי האָט געעפנט איר מויל מיט חִילוּלֵי-ה', צו לעסטערן זיין נאָמען און זיין מִשכּן, און די, וואָס וואוינען אין שָמַיִם. און עס איז איר געגעבּן געוואָרן צו פאַרפירן מִלחָמה מיט די קדוֹשִים, און זיי מנַצֵחַ צו זיין; און עס איז איר געגעבּן געוואָרן רשות איבּער יעדן שֵבָט און עם און לָשון און אומה. און אַלע, וואָס וואוינען אויף דער ערד, וועלן איר דינען, יעדער מענטש, וואָס זיין נאָמען איז נישט פאַרשריבּן אין דעם סֶפֶר-הַחַייִם פון דעם שֶה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], וואָס איז געשאָכטן געוואָרן זינט די ששת-ימי-בּראשית. אויבּ עמיצער האָט אַן אויער, זאָל ער
הערן; אויבּ עמיצער איז פאַר געפאַנגענשאַפט, אין געפאַנגענשאַפט גייט ער ; אויבּ עמיצער וועט הַרגענען מיט דער חֶרֶב, מוז ער מיט דער חֶרֶב געהַרגעט ווערן [ירמיה טו, ב]. אָט דאָ איז די סבלנות און די אֱמונה פון די קדוֹשִים. און איך האַבּ געזען אַן אַנדערע חַיה אַרויפקומען פון דער ערד און זי האָט געהאַט צוויי הערנער, ענלעך צו אַ שֶה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], און זי האָט גערעדט ווי אַ לינדן-וואָרעם. און זי האָט אויסגענוצט די גאַנצע געוועלטיקונג פון דער ערשטער חַיה אין איר אָנגעזיכט. און זי מאַכט די ערד און די, וואָס וואוינען דערין, צו דינען דער ערשטער חַיה, וואָס איר מָוֶת-קלאַפּ איז געהיילט געוואָרן; און זי טוט גרויסע נִסים, און מאַכט אַפילו אֵש אַראָפּנידערן פון שָמַיִם אויף דער ערד פאַר די מענטשן. און זי פאַרפירט די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, דורך די נִסים,

וואָס זענען איר געגעבן געוואָרן צוּ טאָן פאַר דער חיה, בּעת זי זאָגט צוּ די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, אַז זיי זאַלן מאַכן אַן איקאָנע דער חַיה, וואָס האָט די שלאָג פוּן דער חֶרֶב אוּן האָט געלעבּט. אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן צוּ געבּן אָטעם דער איקאָנע פוּן דער חַיה, כּדי די איקאָנע פוּן דער חַיה זאָל רעדן, אוּן זאָל מאַכן, אַז וויפל סע וועלן נישט דינען דער אִיקאָנע פוּן דער חַיה, זאָלן געטייט ווערן. אוּן זי מאַכט אַלע, סיי די קליינע אוּן די גרויסע, סיי די רייכע אוּן די עֲנִיִּים, סיי די פרייע אוּן די פאַרשקלאַפּטע, אַז סע זאָל זיי געגעבּן ווערן אַ צייכן [אוֹת] אויף זייער רעכטער האַנט, אָדער אויף זייער שטערן, אוּן אַז קיינער זאָל נישט קענען קויפן אָדער פאַרקויפן, הוּץ דער, וואָס האָט דעם צייכן [אוֹת], דאָס הייסט, דעם נאָמען פוּן דער חַיה, אָדער די צאָל פוּן איר נאָמען. דאָ איז חָכמה ׃ דער, וואָס האָט פאַרשטענדעניש, זאָל בּאַרעכענען די צאָל פוּן דער חַיה ׃ וואָרים עס איז די צאָל פוּן אַ מענטשן ׃ אוּן איר צאָל איז זעקס הוּנדערט זעקס אוּן זעכציק.

יד אוּן איך האָבּ געזען, ערשט דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז] שטייט אויף דעם הַר צִיּוֹן, אוּן מיט אים הוּנדערט פיר אוּן פערציק טויזנט, וואָס האָבּן זיין נאָמען אוּן דעם נאָמען פוּן זיין אָב אָנגעשריבּן אויף זייערע שטערנס. אוּן איך האָבּ געהערט אַ קוֹל פוּן שָׁמַיִם, ווי דאָס קוֹל פוּן אַ סַך וואַסערן, אוּן ווי דאָס קוֹל פוּן אַ שטאַרקן דוּנער; אוּן דאָס קוֹל, וואָס איך האָבּ געהערט, איז געווען ווי דאָס קוֹל פוּן האַרפנשפּילער, וואָס שפּילן אויף זייערע האַרפן. אוּן זיי זינגען אַ נייַם שיר פאַר דעם כִּסא-הכּבוד אוּן פאַר די פיר חַיות אוּן די זקֵנים. אוּן קיינער האָט זיך נישט געקענט אויסלערנען דעם שיר, אַחוּץ די הוּנדערט פיר אוּן פערציק טויזנט, וואָס זענען אויסגעקויפט

געווָארן פון דער ערד. די דאָזיקע זענען עס, וואָס זענען נישט פאַראומריניקט געווָארן מיט נָשים, וואָרים זיי זענען אַזוי ווי יונגפרויען . די דאָזיקע זענען עס, וואָס גייען נאָך דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], וואוהין נאָר סע גייט. די דאָזיקע זענען אויסגעקויפט געווָארן פון צווישן מענטשן, ווי בִּכּוּרים פאַר ה' און פאַר דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. אוּן אין זייער מויל איז נישט געפונען געווָארן קיין מִרְמָה, וואָרים זיי זענען אָן אַ מום. אוּן איך האָב געזען אַן אַנדערן מַלאך פליען אין מיטן שָׁמַיִם, וואָס האָט געהאַט בשׂוֹרת עוֹלם אָנצוזאָגן פאַר די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, אוּן פאַר יעדער אוּמה, אוּן שֵׁבָט, אוּן לָשון, אוּן עם. אוּן ער האָט געזאָגט מיט אַ הויך קוֹל ׃ האָט מוֹרא פאַר ה', אוּן גיט אים אָפּ כָּבוד, וואָרים די שָׁעה פון זיין מִשפּט האָט געענעט; אוּן דינט דעם בּוֹרא פון שָׁמַיִם אוּן ערד, דעם יַם אוּן די קוואַלן וואַסער. אוּן אַן אַנדערער, אַ צווייטער מַלאַך איז נאָכגעקומען, וואָס האָט געזאָגט ׃ געפאַלן, געפאַלן איז בָּבֶל די גרויסע, וואָס האָט געמאַכט אַלע אוּמות אָנטרינקען מיט דעם וויין פון דעם גרימצאָרן פון איר זנוּת. אוּן אַן אַנדערער מַלאַך, אַ דריטער, איז נאָכגעקומען נאָך זיי, וואָס האָט געזאָגט מיט אַ הויך קוֹל ׃ אויב עמיצער דינט דער חַיה אוּן איר אִיקאָנע, אוּן באַקומט אַ צייכן [אוֹת] אויף זיין שטערן, אָדער אויף זיין האַנט, וועט ער אויך טרינקען פון דעם וויין פון ה'ס גרימצאָרן, וואָס איז אויסגעגאָסן, נישט געמישט אין דעם כּוֹס פון זיין צאָרן; אוּן ער וועט געפּיניקט ווערן מיט אֵש אוּן שוועבל אין דעם אָנגעזיכט פון די קדוֹשִׁים מַלאָכים, אוּן אין דעם אַנגעזיכט פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. אוּן דער רויך פון זייער פּיניקונג גייט אַרויף לעולמי-עולמים; אוּן די, וואָס דינען דער חַיה אוּן איר איקאָנע, האָבן נישט קיין רוּ יוֹמָם ולַיְלָה, אוּן ווער סע נעמט אָן דעם צייכן [אוֹת] פון איר נאָמען. דאָ איז

די סבלנות פון די קדוֹשִׁים, די, וואָס היטן די מִצוות פון ה' און
די אֱמונה פון יהושע/ישוע. און איך האָב געהערט אַ קוֹל פון
שָׁמַיִם, אַזוי צו זאָגן: שרייב: אַשְׁרֵי איז די טויטע, וואָס שטאַרבן
אין הָאַדוֹן פון איצטמאָל
אָן. כֵּן, זאָגט דער רוּחַ הַקוֹדֶשׁ, כדי זיי זאָלן רוען פון זייערע
מיאוּנגען; וואָרים זייערע מַעשִׂים גייען נאָך מיט זיי. און איך
האָב געזען, ערשט אַ ווייסער וואַלקן, און אויף דעם וואָלקן האָב
איך געזען זיצן איינעם, ענלעך צו אַ בַּר אֱנָשׁ, וואָס האָט געהאַט
אויף זיין קאָפּ אַ עֲטָרַת זָהָב, און אין זיין האַנט אַ שארף
שניידמעסער. און אַן אַנדערער מַלאַך איז אַרויסגעקומען פון
דעם הֵיכל, און האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל צו דעם, וואָס
איז געזעסן אויף דעם וואָלקן: שיק אַרויס דיין שניידמעסער
און שניידּ; וואָרים די שָׁעה פון קָצִיר האָט גענעענט, וואָרים
דער קָצִיר פון דער ערד איז צייטיק [יואל ד, יג]. און דער, וואָס
איז געזעסן אויף דעם וואָלקן, האָט אַ וואָרף געטאָן זיין
שניידמעסער אויף דער ערד, און די ערד איז געשניטן געוואָרן.
און אַן אַנדערער מַלאַך איז אַרויסגעקומען פון דעם הֵיכל אין
שָׁמַיִם, און אויך ער האָט געהאַט אַ שארף שניידמעסער. און אַן
אַנדערער מַלאַך איז אַרויסגעקומען פון דעם מִזבֵּחַ דער, וואָס
האָט געהאַט שלִיטה איבער אֵש; און ער האָט גערופן מיט אַ
הויך קוֹל צו דעם, וואָס האָט געהאַט דאָס שארפע
שניידמעסער, אַזוי צו זאָגן: שיק אַרויס דיין שארף שניידמעסער
און זאַמל צוּנויף די ענגלעך פון די ווינשטאָקן אויף דער ערד,
וואָרים אירע ווינטרויבן זענען אינגאַנצן
צייטיק. און דער מַלאַך האָט אַ וואָרף געטאָן זיין שניידמעסער
צו דער ערד און האָט איינגעזאַמלט דעם ווינשטאָק פון דער
ערד, און האָט אים אַריינגעוואַרפן אין דעם גרויסן
ווינקעלטער פון ה'ס גרימצאָרן. און דער ווינקעלטער איז

געטרעטן געוואָרן אויסער דער שטעטל, אוּן עס איז
אַרויסגעקומען דָּם פוּן דעם ווַיינקעלטער, בּיז צוּ די צוימען פוּן
די פערד, אַזוי ווייט ווי טויזנט זעקס הונדערט אַקער.

טו אוּן איך האָבּ געזען אַן אַנדערן צייכן [אוֹת] אין שָׁמַיִם גָּדוֹל
אוּן וואוּנדערלעך: זיבּן מַלאָכים, ווָאס האָבּן געהאַט די זיבּן
לעצטע מַכּוֹת, ווָאס מיט זיי ווערט פאַרענדיקט דער גרימצאָרן
פוּן ה'. אוּן איך האָבּ געזען ווי סע ווָאלט געווען אַ יַם פוּן גלאָז,
אויסגעמישט מיט אֵש; אוּן די, ווָאס האָבּן גּוֹבר געווען די חַיה,
אוּן איר אִיקאָנע, אוּן די צאָל פוּן איר נאָמען, שטייען בּיי דעם יַם
פוּן גלאָז אוּן האָבּן האַרפן פוּן ה'. אוּן זיי זינגען דאָס געזאַנג
פוּן מֹשה [רבינו], דעם עֶבֶד פוּן ה', אוּן דאָס געזאַנג פוּן דעם שֶׂה
[שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אַזוי צוּ זאָגן: גָּדוֹל אוּן וואוּנדערלעך
זענען דיינע מַעשׂים, אָ, ה' אלקים, דוּ א-ל שַׁדַּי; צַדִּיק אוּן אֱמת
זענען דיינע וועגן, דוּ מֶלך פוּן די אוּמות. ווער זאָל נישט מוֹרא
האָבּן, ה', אוּן רימען דיין נאָמען? ווָאס נאָר דוּ אַליין בּיסט
קָדֶשׁ! ווָאס אַלע אוּמות וועלן קוּמען אוּן זיך בּוקן פאַר דיר;
ווָאס דיינע גערעכטע מִשׁפָּטים זענען אַנטפּלעקט געוואָרן.
אוּן נאָכדעם האָבּ איך געזען, אוּן עס איז געעפנט געוואָרן דער
הֵיכל פוּן דעם מִשכּן-הָעֵדוּת אין הימל; אוּן סע זענען
אַרויסגעקומען פוּן דעם הֵיכל די זיבּן מַלאָכים, ווָאס האָבּן
געהאַט די זיבּן מַכּוֹת, אָנגעטָאָן אין ריינער גלאַנצנדיקער
ליַוונט, אוּן זייערע בּרוּסטן אַרוּמגעגורט מיט זָהָב
גאַרטלען. אוּן איינע פוּן די פיר חַיות האָט געגעבּן די זיבּן
מַלאָכים זיבּן זָהָב בּעקנס, פוּל מיט דעם גרימצאָרן פוּן ה', ווָאס
לעבּט לעולמי-עולמים. אוּן דער הֵיכל איז געוואָרן אָנגעפילט
מיט רויך פוּן דער כּבוד פוּן ה' אוּן פוּן זיין מאַכט; אוּן קיינער
איז נישט געוועזן בִּיכוֹלֶת אַרײַנצוגיין אין דעם הֵיכל, בּיז סע
וועלן זיין אויסגעלאָזט די זיבּן מַכּוֹת פוּן די זיבּן מַלאָכים.

טז אוּן אִיך הָאָבּ געהערט אַ הויך קוֹל פוּן דעם הֵיכל אַרויס זאָגן צוּ די זיבּן מַלאָכים ׃ גייט אוּן גיסט אויס די זיבּן בּעקנס פוּן דעם גרימצאָרן פוּן ה' אויף דער ערד. אוּן דער ערשטער איז געגאַנגען אוּן הָאָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אויף דער ערד ׃ אוּן עס איז געוואָרן אַ פאַרפּעסטיקט אוּן בּייז געשווויר אויף די מענטשן, וואָס הָאָבּן געהאַט דעם צייכן [אוֹת] פוּן דער חַיה אוּן וואָס הָאָבּן אנידערגעפאַלן צוּ איר אִיקאָנע. אוּן דער צווייטער הָאָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אין דעם יַם אַריין׃ אוּן עס איז געוואָרן ווי דאָס דָּם פוּן אַ מֵת, אוּן יעדעס לעבּעדיקע בּאַשעפענישׂ, וואָס איז געווען אין יַם, איז נִפְטָר. אוּן דער דריטער הָאָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אין די טייכן אוּן אין די קוואַלן וואַסער ׃ אוּן עס איז געוואָרן דָּם. אוּן איך הָאָבּ געהערט דעם מַלאַך פוּן די וואַסערן זאָגן ׃ צַדִּיק בּיסטוּ, וואָס בּיסט אוּן בּיסט געווען, דוּ הייליקער, מַחמת דוּ הָאָסט אַזוי געמשפּט; וואָרים זיי הָאָבּן פאַרגאָסן דאָס דָּם פוּן קדוֹשִׁים אוּן נבִיאים, אוּן דָּם הָאָסטוּ זיי געגעבּן צוּ טרינקען; זיי זענען עס ווערט. אוּן איך הָאָבּ געהערט דעם מִזבֵּחַ זאָגן׃ כֵּן, ה' אלקי צְבָאוֹת, אֱמת אוּן צַדִּיק זענען דיינע מִשׁפָּטים! אוּן דער פערטער הָאָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אויף דער זוֹן ׃ אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן צוּ ברענען מענטשן מיט אֵשׁ. אוּן מענטשן זענען געבּרענט געוואָרן מיט גָּדוֹל היץ; אוּן זיי הָאָבּן געלעסטערט דעם נאָמען פוּן ה', וואָס הָאָט די מאַכט איבּער די מַכּות, אוּן זיי הָאָבּן נישט קיין תּשׁוּבה געטאָן, אים אָפּצוּגעבּן כָּבוד. אוּן דער פּינפטער הָאָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אויף דעם כִּסֵּא פוּן דער חַיה ׃ אוּן איר מלוּכה איז פאַרפינצטערט געוואָרן׃ אוּן זיין הָאָבּן צעבּיסן זייערע צונגען פוּן ווייטיק, אוּן זיי הָאָבּן געלעסטערט דעם אלוקים פוּן שָׁמַיִם, צוליבּ זייערע וויטיקן אוּן זייערע געשווירן, אוּן זיי הָאָבּן נישט

קיין תּשובה געטאָן אויף זייערע מַעשׂים. אוּן דער זעקסטער האָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אויף דעם גרויסן טייך פְּרָת: אוּן זיין וואַסער איז אויסגעטרוקנט געוואָרן, כּדי אָנצוּבּרייטן דעם דֶּרֶךְ פאַר די מלָכים פוּן דעם זונאויפגאַנג. אוּן איך האָבּ געזען אַרויסקומען פוּן דעם מויל פוּן דעם לינדן-וואָרעם, אוּן פוּן דעם מויל פוּן דער חַיה, אוּן פוּן דעם מויל פוּן דעם פאַלשן נָביא, דריי שדים, ווי דאָס וואָלטן געווען פרעש. וואָרים זיי זענען גייסטער פוּן שדים, וואָס טוּען צייכנס, אוּן וואָס גייען אַרויס צוּ די מלָכים פוּן דער גאַנצער עוֹלם הַזֶּה, כּדי זיי איינצוּזאַמלען צוּ דער מִלחָמה פוּן דעם גרויסן יוֹם פוּן ה', אלוקי
צְבָאוֹת. [זע, איך קוּם ווי אַ גַנבּ; אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס וואַכט, אוּן וואָס היט זיינע מַלבּושים, כּדי ער זאָל נישט גיין נאַקעט אוּן מען זאָל נישט זען זיין שאַנד!] אוּן זיי האָבּן זיי פאַרזאַמלט אינאיינעם אין דעם אָרט, וואָס ווערט אָנגערופן אויף
לָשון-קוֹדֶש הַר-מגִדוֹ. אוּן דער זיבּעטער האָט אויסגעגאָסן זיין בּעקן אין דער לופט: אוּן עס איז אַרויסגעקומען אַ הויך קיל פוּן הֵיכל פוּן דעם כִּסא-הכבוד, אַזוי צוּ זאָגן; עס איז געשען! אוּן סע זענען געווען בּליצן אוּן קילות אוּן דונערן, אוּן עס איז געווען אַ גרויסע ערדציטערניש, אַזאַ ווי ס'איז נאָך נישט געווען, זינט סע זענען מענטשן אויף דער ערד, אַזאַ גרויסע
ערדציטערניש, אַזאַ געוואַלטיקע. אוּן די גרויסע שטאָט איז צעטיילט געוואָרן אין דריי חֲלָקים, אוּן די שטעט פוּן די אוּמות זענען געפאַלן; אוּן בָּבֶל, די גרויסע, איז געדענקט געוואָרן פאַר ה', איר צוּ געבּן דעם כּוֹס ווייַן פוּן דעם גרים פוּן זיין צאָרן. אוּן יעדע אינזל איז אַנטרונען געוואָרן, אוּן די בּערג זענען נישט געפוּנען געוואָרן. אוּן אַ גרויסער האָגל, יעדער שטיין אַרוּם דער וואָג פוּן אַ צענטנער, אין געפאַלן פוּן שָׁמַיִם אויף די טענטשן. אוּן מענטשן האָבּן געלעסטערט אלוקים, צוליבּ דער

פּלאָג פּון דעם האָגל; וואָרים זיין פּלאָג איז געווען זייער גָּדוֹל.

יז און עס איז געקומען איינער פון די זיבן מַלאָכים, וואָס האַבן געהאַט די זיבן בעקנס, און האָט גערעדט מיט מיר, אַזוי צו זאָגן; קום אַהער, איך ווייל דיר וויזן דעם מִשפּט פון דער גרויסער זוֹנה, וואָס זיצט אויף אַ סַך וואַסערן, מיט וועמען די מלָכים פון דער ערד האַבן מזַנה געווען, און די, וואָס באַוואוינען די ערד, זענען געוואָרן שִיכּור מיר דעם וויין פון איר זנות. און ער האָט מיך אין דעם גייסט אַוועקגעפירט אין אַ מִדבּר אַריין, און איך האָב געזען זיצן אַ אִשָּׁה אויף אַ שארלעך-רויטער חַיה, פול טיט נעמען פון לעסטערונג, און זי האָט געהאַט זיבן קעפּ און צען הערנער. און דאָס אִשָּׁה איז געווען אָנגעטאָן אין פורפור און שארלעך, און באַדעקט מיט זָהָב און אייֵדלשטיינער און פּערל, און האָט געהאַט אין איר האַנט אַ גילדענעם כּוֹס, פול מיט אומווערדיקייטן און אומריניקייט פון איר זנות; און אויף איר שטערן איז געווען אָנגעשריבן אַ נאָמען אַ סוֹד: בָּבֶל, די גרויסע, די טוטער פון די זוֹנות און פון די אומווערדיקייטן פון דער ערד. און איך האָב געזען דאָס אִשָּׁה שִיכּור מיט דעם דָּם פון די קדוֹשִים און מיט דעם דָּם פון די עֵדות פון יהושע/ישוע. און בעת איך האַב זי געזען, האָב איך מיך געוואונדערט מיט אַ גָּדוֹל וואונדער. און דער מַלאך האָט צו מיר געזאָגט: פאַרוואָס האָסטו דיך געוואונדערט? איך וועל דיר זאָגן דעם סוֹד פון דעם אִשָּׁה, און פון דער חַיה, וואָס טראָגט זי, וואָס האָט די זיבן קעפּ און די צען הערנער. די חַיה, וואָס דו האָסט געזען, איז געווען, און איז נישט, און איז גרייט אַרויפצוקומען פון דעם תהוֹם און גיין צו פאַרדאַרבונג; און די, וואָס וואוינען אויף דער ערד, וועמעס נעמען זענען נישט פאַרשריבן געוואָרן אין דעם סֵפֶר-הַחַיִּים זינט דער גרונטפעסטיקונג פון דער עוֹלם הַזֶּה,

וועלן זיך וואונדערן, בעת זיי וועלן זען די חַיה, וויאַזוי זי איז געווען, און איז נישט, און וועט ווידער קומען. דאָ איז דער זִן, וואָס האָט חָכמה ׃ די זיבן קעפּ זענען זיבן בערג, אויף וועלכע דאָס וויב טוט זיצן; און זיי זענען זיבן מלָכים׃ פינף זענען געפאַלן, איינער איז, דער אַנדערער איז נאָך נישט געקומען; און בעת ער וועט קומען, וועט ער פאַרבליַבן אַ קורצע צייט. און די חַיה, וואָס איז געווען, און איז נישט, איז אַליין אויך אַן אַכטע, און איז פון די זיבן, און זי גייט אין פאַרדאַרבונג. און די צען הערנער, וואָס דו האָסט געזען, זענען צען מלָכים, וואָס האַבן נאָך נישט באַקומטען קיין מלוכה, זיי קריגן אָבער געוועלטיקונג ווי מלָכים אויף איין שָעה, אינאיינעם מיט דער חַיה. די דאָזיקע האָבן איין מַחשָבה, און זיי גיבן זייער מאַכט און אויטאָריטעט דער חַיה; זיי וועלן מִלחָמה האַלטן מיט דעם שֶה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], און דאָס שֶה וועט זיי מנַצֵח זיין, וואָרים עס איז אָדון פון אדונים און מֶלך פון מלָכים; און אויך זיי, וואָס זענען מיט אים, וואָס זענען באַרופן און אויסדערווײלט און געטרײַ, וועלן מנַצֵח זיין. און ער האָט צו מיר געזאָגט׃ די וואַסערן, וואָס דו האָסט געזען, וואו די זונה זיצט, זענען פעלקער און המוֹנים, און אומות, און לשוֹנות. און די צען הערנער, וואָס דו האָסט געזען, און די חַיה, די דאָזיקע וועלן פיינט האָבן די זונה און וועלן זי מאַכן וויסט און נאַקעט, און זיי וועלן פאַרצערן איר פלייש און זי פאַרברענען מיט אֵש. וואָרים ה' האָט אריַינגעגעבן אין זייער לֵב צו טאָן זיין עֵצה, און צו קומען צו איין באַראָט, און צו געבן זייער מלוכה דער חַיה, ביז די רייד פון ה' וועלן דערפילט ווערן. און דאָס אִשָה, וואָס דו האסט געזען, איז די גרויסע שטאָט, וואָס רעגירט איבער די מלָכים פון דער ערד.

יח און נאָכדעם האָב איך געזען אַן אַנדערן מַלאך

אַראָפנידערן פּון שָׁמַיִם, וואָס האָט געהאַט גָּדוֹל מאַכט; אוּן די ערד איז באַלויכטן געוואָרן מיט זיין כבוד. אוּן ער האָט געשריגן מיט אַ שטאַרק קוֹל, אַזוי צוּ זאָגן: געפאַלן, געפאַלן איז בָּבֶל, די גרויסע, אוּן איז געוואָרן אַ וואוינאָרט פּון טיַוולאָנים אוּן אַן אויפהאַלט פּון יעדן טָמא גייסט, אוּן אַן אויפהאַלט פּון יעדן אומריינעם אוּן מְיאוסן פויגל. וואָרים דורך דעם וויין פּון דעם גרימצאָרן פּון איר זנוּת זענען אַלע אומות געפאַלן; אוּן די מלָכים פּון דער ערד האָבן מיט איר מזַנה געווען, אוּן די סוֹחרים פּון דער ערד זענען געוואָרן רייך דורך דער מאַכט פּון אירע תַּענוּגים. אוּן איך האָב געהערט אַן אַנדער קוֹל פּון שָׁמַיִם זאָגן: קוּמט אַרויס פּון איר, מיין עם, כּדי איר זאָלט נישט האָבן קיין שוּם חֶלֶק אין אירע עבירה, אוּן כּדי איר זאָלט נישט קריגן פּון אירע מַכּות; וואָרים אירע עבירה האָבן אויך דערגרייכט ביז צוּם שָׁמַיִם, אוּן ה' האָט געדענקט אירע אומגערעכטיקייטן. פאַרגעלט איר אַזוֹיווי זי האָט פאַרגעלט, אוּן כֶּפֶל-כֶּפלִים לויט נאָך אירע מַעשׂים. אין דעם כּוֹס, וואָס זי האָט געמישט, מישט פאַר איר טאָפּלט. אויף אַזויפיל וויפיל די האָט זיך אַליין פאַרהערלעכט אוּן געהאַט תַּענוּג, אויף אַזויפיל גיט איר יסורים אוּן טרויער. וואָרים זי זאָגט אין איר לֵב: איך זיץ אַ מַלכּה, אוּן איך בין נישט קיין אַלמָנה, אוּן וועל בּאֵין-אוֹפן נישט זען קיין טרויער. דעריבּער וועלן אירע מַכּות קומען אין איין יוֹם: מָוֶת אוּן טרויער אוּן הונגער, אוּן זי וועט אין גאַנצן פאַרברענט ווערן אין אֵש; וואָרים שטאַרק איז ה', הָאָדוֹן, וואָס האָט זי געמִשפּט. אוּן די מלָכים פּון דער ערד, וואָס האָבן מיט איר מזַנה געווען אוּן געלעבּט צעלאָזן, וועלן וויינען אוּן קלאָגן איבּער איר, בּעת זיי וועלן קוקן אויף דעם רויך פּון איר ברענען, אוּן שטיין פּון דער וויט פאַר מוֹרא פּון איר פּיין, אוּן זאָגן: וויֵ, וויֵ, די גרויסע שטאָט בָּבֶל, די

שטאַרקע שטאָט! וואָרים אין איין שָׁעה האָט גענעענט דיין מִשפּט. און די סוֹחרים פון דער ערד וויינען און קלאַגן איבּער איר, וואָרים קיינער קויפט נישט מער זייער
סחוֹרה, סחוֹרה פון זָהָב, און זילבּער, אייֵדלשטיינער און פּערל, פיינע לייַוונט, און פּורפּור זייד און שאַרלעך, און אַלערליי דופטיקע געהילצן, און אַלערליי כֵּלים פון עלפאַנטבּיין, און אַלערליי כֵּלים, געמאַכט פון טייערן געהילץ, און פון קופּער, און אייזן, און מאַרמאָר; און צימערינג, און געווירץ, און ווייַרעך, און זאַלבּאייל, און קטוֹרֶת, און וויין, און אייל, און זעמל-מעל, און חִטָּה, און רינדער און שאָף, און פערד, און רייַטוועגן, און עֶבֶד און מענטשלעכע נפָשות. און די פֵּירות, וואָס דיין נשָׁמה האָט נאָך זיי געגלוסט, זענען פאַרשוואונדן פון דיר, און אַלצדינג, וואָס איז געווען זיס און פּרעכטיק, איז פאַרלוירן געוואָרן פון דיר און מע וועט זיי בִּכלַל מער נישט געפינען. די סוֹחרים פון די דאָזיקע זאַכן, וואָס זענען דורך איר רייך געוואָרן, וועלן שטיין פון דער ווייט פאַר מוֹרא פון איר פּיין און וויינען און קלאָגן, און זאָגן : ווייֵ, ווייֵ דער גרויסער שטאָט, וואָס איז געווען אָנגעטאָן אין פיינער לייַוונט, אין פּורפּור און שאַרלעך, און באַדעקט מיט זָהָב און אייֵדלשטיינער און פּערל! וואָרים אין איין שָׁעה איז אַזאַ גָּדוֹל עַשִׁירות חָרוב געוואָרן. און יעדער שיפקאַפּיטאַן, און יעדער מענטש, וואָס פאָרט ערגעצוואוהין, און רוּדערער, און אַלע, וואָס פאַרדינען זייער חַיוּנה פון יַם, זענען געשטאַנען פון דער
ווייט, און זיי האַבּן געשריגן, בּעת זיי האַבּן געקוּקט אויף דעם רויך פון איר ברענען, אַזוי צו זאָגן : וואָסער שטאָט איז ווי די גרויסע שטאָט? און זיי האַבּן געוואָרפן שטויבּ אויף זייערע קעפּ, און געשריגן, בּעת זיי האַבּן געוויינט און געקלאָגט, אַזוי צו זאָגן: ווייֵ, ווייֵ, דער גרויסער שטאָט, וואָס אין איר זענען

אַלע, וואָס האַבן געהאַט שיפן אויף דעם יַם, געוואָרן רייך דורך
איר עַשִׁירות, וואָרים אין איין שָׁעה איז זי חָרוב
געוואָרן. פריי דיך איבער איר, דוּ שָׁמַיִם, אוּן איר קדוֹשִׁים, אוּן
שלִיחים אוּן נבִיאים וואָרים ה' האָט געמִשפּט אייער מִשפּט
אין איר. אוּן אַ שטאַרקער מַלאַך האָט אויפגעהויבן אַ שטיין, ווי
דאָס וואָלט געווען אַ גרויסער מילשטיין, אוּן האָט אים
אַריַינגעוואָרפן אין יַם אַריין, אוּן געזאָגט ׃ אַזוי וועט מיט אַ
שטאַרקן כּוֹח אַנידערגעוואַרפן ווערן בָּבֶל, די גרויסע שטאָט, אוּן
זי וועט מער נישט געפוּנען ווערן. אוּן דאָס קוֹל פוּן
האַרפנשפּילער, אוּן זינגער, אוּן פלייֵטנשפּילער, אוּן
טרוּמייֵטערער, וועט אין דיך מער נישט געהערט ווערן; אוּן
קיין מיַינסטער פוּן קיין שוּם האַנטווערק וועט מען אין דיך
מער נישט געפינען; אוּן דאָס קוֹל פוּן אַ מִיל וועט אין דיר מער
נישט געהערט ווערן; אוּן דאָס אוֹר פוּן אַ לייכטער וועט אין
דיר מער נישט שיינען; אוּן דאָס קוֹל פוּן חָתן אוּן כַּלה וועט
אין דיר מער נישט געהערט ווערן; וואָרים דיינע סוֹחרים זענען
געווען די פירשטן פוּן דער ערד, אוּן מיט דיין כִּישוּף זענען אַלע
אוּמות פאַרפירט געוואָרן. אוּן אין איר איז געפוּנען געוואָרן
דאָס דָּם פוּן נבִיאים אוּן פוּן קדוֹשִׁים, אוּן פוּן אַלע די, וואָס
זענען געהַרגעט געוואָרן אויף דער ערד.

יט נאָכדעם האָב איך געהערט ווי סע וואָלט געווען אַ הויך
קוֹל פוּן אַ גרויסן הַמוֹן אין שָׁמַיִם, אַזוי צו זאָגן׃ הַלֶלוּיָה ! די
ישוּעה אוּן כבוד אוּן מאַכט געהערן צוּ אלוקינו. וואָרים אֱמת
אוּן צַדִּיק זענען זיינע מִשפָּטים; וואָרים ער האָט געמִשפּט די
גרויסע זוֹנה, וואָס האָט פאַרדאָרבן די ערד מיט איר זנוּת, אוּן
ער האָט זיך נוֹקם געווען אין איר פאַר דעם דָּם פוּן זיינע עֲבָדִים.
אוּן אַ צווייט מאָל האָבן זיי געזאַט ׃ הַלֶלוּיָה! אוּן איך רויך גייט
אַרויף לעולמי-עולמים אוּן די פיר אוּן צוואַנציק זקֵנים אוּן די

פיר חַיות זענען אַנידערגעפאַלן אוּן האָבּן אנידערגעפאַלן צוּ ה׳,
וואָס זיצט אויף דעם כִּסא-הכבוד, אוּן האָבּן געזאָגט: אָמֵן.
הַלְלוּיָהּ! אוּן אַ קוֹל איז אַרויסגעקומען פון דעם כִּסא-הכבוד,
אַזוי צוּ זאָגן: לויבּט אלוקינו, אַלע זיינע עבדים, איר וואָס האָט
מוֹרא פאַר אים, די קליינע אוּן די גרויסע.
אוּן איך האָבּ געהערט ווי סע וואָלט געווען דאָס קוֹל פון אַ
גרויסן הַמוֹן אוּן ווי דאָס קוֹל פון אַ סַך וואַסערן, אוּן ווי דאָס
קוֹל פון שטאַרקע דונערן, אַזוי צוּ זאָגן: הַלְלוּיָהּ! וואָרים ה׳
אלקינו, דער א-ל שַדַּי, קיניגט. לאָמיר זיך פריַען אוּן פריילעך
זיין, אוּן אים אָפּגעבּן כָּבוד, וואָרים ענענענט האָט די חַתוּנה פון
דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אוּן זיין כַּלה האָט זיך
אָנגעבּרייט. אוּן עס איז איר געגעבּן געוואָרן, אַז זי זאָל זיך
אָנטאָן אין פיינער ליַוונט, ליכטיק אוּן לויטער; וואָרים די
פיינע ליַוונט זענען די צֶדֶק פון די קדוֹשים. אוּן ער האָט צוּ מיר
געזאָגט : שרייבּ: : אַשְרֵי איז די, וואָס זענען געבּעטן געוואָרן צוּ
דעם חַתוּנה-מאָלצייט פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. אוּן
איך בּין אַנידערגעפאַלן פאַר זיינע פיס, זיך צוּ בּוקן פאַר אים.
אוּן ער האָט צוּ מיר געזאָגט: דאָס זענען אֱמֶת רייד פון ה׳. אוּן
ער האָט צוּ מיר געזאָגט: זע, דוּ טאָרסט עס נישט טאָן! איך
בּין אַ מיטקנעכט מיט דיר אוּן דיינע אַחִים במשיח, וואָס האָבּן
דאָס עֵדות פון יהושע/ישוע. בּוק דיך פאַר ה׳, וואָרים דאָס
עֵדות פון יהושע/ישוע איז דער גייסט פון נבואה.
אוּן איך האָבּ געזען דעם שָׁמַיִם אויפגעעפנט, ערשט אַ ווייס
פערד. אוּן דער, וואָס איז אויף אים געזעסן, איז גערופן געוואָרן
געטריי אוּן וואָרהאַפטיק, אוּן אין צֶדֶק טוּט ער מִשפּטן אוּן
מִלחָמה האַלטן. אוּן זיינע אויגן זענען ווי אַ פלאַם פון אֵש, אוּן
אויף זיין קאָפּ זענען אַ סַך עַטְרוֹת; אוּן ער האָט אויפגעשריבּן אַ
נאָמען, וואָס קיינער קען נישט, אַחוּץ ער

אַליין. אוּן ער איז אָנגעטאָן אין אַ מַלבּוש, בּאַשפּריצט מיט דָּם,
אוּן זיין נאָמען ווערט אָנגערופֿן ׃ דאָס מימרא פוּן
ה'. אוּן די כֹּחוֹת אין שָׁמַיִם זענען אים נאָכגעגאַנגען אויף ווייסע
פערד, בּאַקליידט אין פיינער לינַוונט, ווייס אוּן
לויטער. אוּן פוּן זיין מויל גייט אַרויס אַ שאַרפּע חֶרֶב, כּדי מיט
איר צוּ שלאָגן די גוֹיים; אוּן ער וועט הערשן איבּער זיי מיט אַ
רוט פוּן אייזן [תהלים ב,ח] ׃ אוּן ער טרעט דעם ווײַנקעלטער פוּן
דעם גרימצאָרן פוּן ה', דעם
אלוקי צבאות. אוּן אויף זיין מַלבּוש אוּן אויף זיין דיך איז געווען
בּיי אים אַנגעשריבּן אָ נאָמען׃ מֶלך פוּן מלָכים אוּן אָדוֹן
האדונים. אוּן איך האָבּ געזען אַ מַלאך שטיין אין דער זוֹן, אוּן
ער האָט געשריגן מיט אַ הויך קוֹל אוּן געזאָגט צוּ אַלע פייגל,
וואָס פליען אין מיטן שָׁמַיִם׃ קוּמט, אוּן זאַמלט אייך צוּנויף צוּ
דעם גרויסן מאָלצייט פוּן ה', כּדי איר זאָלט עסן דאָס פלייש
פוּן מלָכים, אוּן דאָס פלייש פוּן הויפּטלײַט, אוּן דאָס פלייש פוּן
גיבּוֹרים, אוּן דאָס פלייש פוּן פערד אוּן פוּן די, וואָס זיצן אויף
זיי, אוּן דאָס פלייש פוּן אַלע בּני אדם, סיי פרייע אוּן סיי עֶבֶד,
סיי קליין אוּן גָּדוֹל. אוּן איך האָבּ געזען די חַיה אוּן די מלָכים
פוּן דער ערד אוּן זייערע כֹּחוֹת פאַרזאַמלט אינאיינעם, מִלחָמה
צוּ האַלטן קעגן אים, וואָס איז געזעסן אויף דעם פערד, אוּן
קעגן זיין חַיל. אוּן די חַיה איז גענומען געוואָרן, אוּן מיט איר
דער פאַלשער נָביא, וואָס האָט געמאַכט די צייכנס פאַר איר,
מיט וועלכער ער האָט אָפּגענאַרט די, וואָס האָבּן אָנגענומען
דעם צייכן [אוֹת] פוּן דער חַיה אוּן די, וואָס האָבּן
אנידערגעפאַלן צוּ איר אִיקאָנע; זיי בּיידע זענען אַרײַנגעוואָרפן
געוואָרן לעבּעדיקערהייט אין דעם טייך פוּן אֵש, וואָס בּרענט
מיט שוועבּל. אוּן די איבּעריקע זענען געטייט געוואָרן מיט
דער חֶרֶב פוּן דעם, וואָס איז געזעסן אויף דעם פערד, די חֶרֶב

וואָס איז אַרויסגעקומען פון זיין מויל; אוּן אַלע פייגל זענען געוואָרן זאַט מיט זייער פלייש.

כ אוּן איך האָב געזען אַ מַלאך אַראָפּנידערן פון שָׁמַיִם, וואָס האָט געהאַט דעם מַפְתֵּחַ פון דעם תְּהוֹם אוּן אַ גרויסע קייט אין זיין האַנט. אוּן ער האָט אָנגעכאַפּט דעם לינדן-וואָרעם, דעם נָחָש-הַקַדמוֹני, וואָס איז דער טייוול אוּן שָׂטָן, אוּן האָט אים געבונדן אויף טויזנט יאָר, אוּן אים אַרײַנגעוואָרפן אין תְּהוֹם אַריין אוּן אים פאַרשלאָסן אוּן פאַרחַתמעט איבער אים, אַז ער זאָל די אוּמות מער נישט פאַרפירן, ביז די טויזנט יאָר וועלן געענדיקט ווערן; דערנאָכדעם מוּז ער באַפרייט ווערן אויף אַ קורצער צייט. אוּן איך האָב געזען טראָנען, אוּן זיי זענען געזעסן אויף זיי, אוּן מִשפּט איז זיי געגעבן געוואָרן; אוּן איך האָב געזען די נשָׁמות פון די, וואָס זענען געקעפּט געוואָרן פונוועגן דעם עֵדות פון יהושע/ישוע אוּן פונוועגן דעם דָּבָר ה', אוּן אַזוינע, וואָס האָבן נישט אנידערגעפאַלן צוּ דער חַיה, אויך נישט צוּ איר אִיקאָנע, אוּן האָבן נישט געקראָגן דעם צייכן [אוֹת] אויף זייער שטערן אוּן אויף זייער האַנט; אוּן זיי זענען לעבעדיק געוואָרן, אוּן האָבן געקיניגט מיט רבי מֶלך המָשיחַ טויזנט יאָר. די איבעריקע פון די טויטע זענען נישט לעבעדיק געוואָרן, ביז די טויזנט יאָר וועלן נישט זיין געענדיקט. דאָס איז דער ערשטער תְּחִיַת-המֵתים. געבענטשט אוּן קָדֵש איז דער, וואָס האָט אַ חֵלֶק אין דעם ערשטן תְּחִיַת-המֵתים. איבער די דאָזיקע האָט דער צווייטער מָוֶת נישט קיין שלִיטה; נייערט זיי וועלן זיין כֹּהַנים פון ה' אוּן פון רבי מֶלך המָשיחַ, אוּן וועלן קיניגן מיט אים טויזנט יאָר. אוּן אַז די טויזנט יאָר ווערן געענדיקט, וועט דער שָׂטָן באַפרייט ווערן פון זיין בֵּית הַסֹּהַר, אוּן וועט אַרויסקומען אָפּצונאַרן די גוֹיים, וואָס זענען אין די פיר עקן פון דער ערד, גוֹג אוּן מָגוֹג, כּדי זיי צונויפצוזאַמלען אינאיינעם צוּ דער מִלחָמה;

זייער צאָל איז ווי דאָס זאַמד פון דעם ים. און זיי זענען
אַרויפגעגאַנגען איבער דער בריים פון דער ערד און האָבן
אַרומגערינגלט דעם לאַגער פון די קדושים און די טייַער שטאָט;
און אַ אש האָט אַראָפּגענידערט פון שָׁמַיִם און האָט זיי
פאַרצערט. און דער שָׂטן, וואָס האָט זיי פאַרפירט, איז
אַריַינגעוואָרפן געוואָרן אין דעם טייך פון אש און שוועבל, וואו
אויך די חיה און דער פאַלשער נָבִיא זענען געווען; און זיי וועלן
געפּייניקט ווערן יום און לַיְלָה לעולמי-עולמים.
און איך האָב געזען אַ גרויסן ווייסן כִּסא-הכבוד, און דעם,
וואָס איז אויף אים געזעסן, פון וועמעס פָּנים די ערד און דער
שָׁמַיִם זענען אַנטרונען געוואָרן; און עס איז פאַר זיי נישט
געפונען געוואָרן קיין פלאַץ. און איך האָב געזען די טויטע, די
גרויסע און די קליינע, שטיין פאַר דעם כִּסא-הכבוד; און ספָרים
זענען געעפנט געוואָרן. און אַן אַנדער סֵפר איז געעפנט געוואָרן,
וואָס איז דאָס סֶפֶר-הַחַיִּים. און די טויטע זענען געמִשפּט
געוואָרן אויף דעם סמַך פון דעם, וואָס איז געווען געשריבן אין
די ספָרים, לויט זייערע מַעשׂים. און דער ים האָט אַרויסגעגעבן
די טויטע, וואָס זענען געווען אין אים; און דער מָוֶת און דער
שאָול-תַּחתִּיה האָבן אַרויסגעגעבן די טויטע, וואָס זענען געווען
אין זיי. און יעדער איז געמִשפּט געוואָרן לויט זיינע מַעשׂים. און
דער מָוֶת און דער שאָול-תַּחתִּיח זענען אַריינגעוואָרפן געוואָרן
אין דעם טייך פון אש. דאָס איז דער צווייטער מָוֶת, דער טייך
פון אש [דניאל יב,ב; ישעיה סו,
כד]. און אויב עמיצער איז נישט געפונען געוואָרן פאַרשריבן
אין דעם סֶפֶר-הַחַיִּים, איז ער אַריַינגעוואָרפן געוואָרן אין דעם
טייך פון אש.

כא און איך האָב געזען אַ שָׁמַיִם חֲדָשִׁים און אַן אֶרֶץ חֲדָשָׁה;
וואָרים דער ערשטער שָׁמַיִם און די ערשטע ערד זענען

פאַרגאַנגען, אוּן דער יַם איז מער נישטאָ. אוּן איך האָב געזען
די הייליקע שטעטל, אַ נײַ ירוּשָׁלַיִם, אַראָפּנידערן פּוּן דעם
שָׁמַיִם פּוּן ה', אָנגעבּרייט ווי אַ כַּלה, וואָס איז אויסגעפּוצט פאַר
איר מאַן. אוּן איך האָב געהערט אַ הויך קוֹל פּוּן דעם
כִּסא-הכבוד אַרויס, אַזוי צוּ זאָגן ׃ הִנֵּה, דאָס מִשכּן פּוּן ה' איז
מיט די מענטשן, אוּן ער וועט וואוינען מיט זיי, אוּן זיי וועלן זיין
זיין עם, אוּן ה' אַליין וועט זיין מיט זיי. אוּן ער וועט אָפּווישן
יעדע טרער פּוּן זייערע אויגן; אוּן קיין מָוֶת וועט מער נישט זיין,
סע וועט אויך נישט זיין קיין טרויער, קיין געווײַן, קיין פּיין,
מַחמת די ערשטע זאַכן זענען פאַרגאַנגען. אוּן דער, וואָס איז
געזעסן אויף דעם כִּסא-הכבוד, האָט געזאָגט׃ הִנֵּה, איך מאַך
אַלצדינג נײַ. אוּן ער האָט געזאָגט׃ שרײַב, וואָרים די דאָזיקע
רייד זענען באַגלויבּט אוּן אֱמת. אוּן ער האָט צוּ מיר געזאָגט׃
עס איז געשען איך בּין די אַלֶף אוּן די תָּו, דער אָנהייב אוּן דער
סוֹף, איך וועל געבּן דעם, וואָס איז דאָרשטיק, פריי פּוּן דעם
קוואַל פּוּן מַיִם חַיִּים. דער, וואָס איז מנַצֵּחַ, וועט יַרשענען די
דאָזיקע זאַכן; אוּן איך וועל זיין זיין אלוקים, אוּן ער וועט זיין
מיין זון. אָבּער פאַר די פַּחדָנים, אוּן אומגלויבּיקע, אוּן
אומווערדיקע, אוּן רוֹצחים, אוּן נואפים, אוּן מכַשפים, אוּן
געצנדינערס, אוּן אַלע שַׁקרָן - זייער חֶלֶק וועט זיין אין דעם
טייך, וואָס בּרענט מיט אֵש אוּן שוועבּל. דאָס איז דער צווייטער
מָוֶת. אוּן עס איז געקומען איינער פּוּן די זיבּן מַלאָכים, וואָס
האָבּן געהאַט די זיבּן בּעקנס, וואָס זענען געווען באַלאָדן מיט די
זיבּן לעצטע מַכּות, אוּן ער האָט גערעדט מיט מיר, אַזוי צוּ זאָגן ׃
קום אַהער, איך וויל דירווייזן די כַּלה, דאָס אִשָּׁה פּוּן דעם שֶׂה
[שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. אוּן ער האָט אין דעם גייסט מיך
אַוועקגעפירט צוּ אַ גרויסן אוּן הויכן הָר, אוּן האָט מיר געוויזן
די קדוֹשִׁים שטעטל ירוּשָׁלַיִם אַראָפּנידערן פּוּן דעם שָׁמַיִם פּוּן ה'

מיט דער כבוד פון ה'; איר ליכטיקייט איז געווען ענלעך צו זייער אַ טייערן שטיין, ווי דאָס וואָלט געווען אַ יאַספיס, קלאָר ווי קריסטאָל. און זי האָט געהאַט אַ גרויסע און הויכע מויער מיט צוועלף טויערן, און בײ די טויערן צוועלף מַלאָכים, און דערויף זענען געווען אָנגעשריבן נעמען, וואָס זענען די נעמען פון די צוועלף שבָטים פון די
בנֵי-ישׂרָאל. אין מִזרח זענען געווען דריי טויערן, און אין צָפון דריי טויערן, און אין דָרום דריי טויערן, און אין מַערב דריי טויערן. און די מויער פון דער שטעטל האָט געהאַט צוועלף יסוֹדות, און אויף זיי צוועלף נעמען פון די צוועלף שלִיחים פון דעם שֶׁה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. און דער, וואָס האָט גערעדט מיט מיר, האָט געהאַט פאַר אַ מאָס אַ זָהָב רוט, צו מעסטן די שטעטל און די טויערן פון איר און איר מויער. און די שטעטל ליגט פיר-עקיג, און די לענג פון איר איז אַזוי גָדוֹל ווי די בריַיט. און ער האָט געמאָסטן די שטעטל מיט דער רוט, צוועלף טויזנט אַקער; די לענג און די בריַיט און די הייך פון איר זענען גלייך. און ער האָט געמאָסטן איר מויער, הונדערט פיר און פערציק איִלן, לויט דער מאָס פון אַ בן אדם, דאָס איז, פון אַ מַלאך. און דאָס געבויי פון איר מויער איז געווען יאַספיס, און די שטעטל איז געווען טָהוֹר זָהָב, ענלעך צו לויטערן גלאָז. די יסוֹדות פון דער שטעטל-מויער זענען געווען באַצירט מיט אַלערליי מִינים טייערע שטיינער ׃ דער ערשטער יסוֹד איז יאַספיס, דער צווייטער סאַפיר, דער דריטער אַגאַט, דער פערטער סמאַראַגד, דער פינפטער סאַרדאָניקס, דער זעקסטער רוּבין, דער זיבעטער כריסאָליט, דער אכטער בערִיל, דער נייַנטער טאָפּאַז, דער צענטער כריזאָפּראַס, דער עלפטער היאַצינט, דער צוועלפטער אַמעטיסט. און די צוועלף טויערן זענען געווען צוועלף פערל; יעדער מענטש פון די פאַרשידענע

טויערן איז געווען פון איין פּערל; און די גאָס פון דער שטעטל איז געווען לויטער זָהָב, ווי דורכזיכטיק גלאָז. און איך האָב אין איר נישט געזען קיין הֵיכל; וואָרים ה' אלקים, דער א-ל שַׁדַּי, און דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], זענען איר הֵיכל. און די שטעטל האָט נישט נייטיק געהאַט, נישט די זון, נישט די לבָנה, צו שיינען אויף איר וואָרים די כבוד פון ה' האָט זי באַלויכטן, און איר אוֹר איז דאָס שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז]. און די אומות וועלן גיין אין איר אוֹר, און די מלָכים פון דער ערד וועלן אין איר אַרײַנבּרענגען זייער כבוד. און אירע טויערן וועלן מער קיינמאָל נישט פאַרשלאָסן ווערן בּייטאָג - וואָרים דאָרט וועט מער נישט זיין קיין לַיְלָה; און זיי וועלן אַרײַנבּרענגען אין איר די כבוד און דעם כָּבוד פון די אומות; און סע וועט אין איר מער קיינמאָל נישט אַרײַנגיין קיין טָמא זאָך, אָדער דער, וואָס טוט אומווערדיקייט און שֶׁקר, נייערט נאָר די, וואָס זענען פאַרשריבּן אין דעם סֵפֶר-הַחַיִּים פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז].

כב און ער האָט מיר געוויזן אַ שטראָם פון מים חַיים, לויטער ווי קריסטאַל, וואָס איז אַרויס פון דעם כִּסא-הכבוד פון ה' און פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז], אין דער מיט פון איר גאַס. און אויף דער זייט און אויף יענער זייט פון דעם שטראָם איז געווען דער עֵץ-הַחַיִּים, וואָס האָט געטראָגן צוועלף מִינים פֵּירות, און ברענגט זיין פרוכט יעדן חוֹדש; און די בלעטער פון דעם בוים זענען געווען פאַר דער היילונג פון די אומות. און סע וועט מער נישט זיין קיין קלָלה. און דער כִּסא-הכבוד פון ה' און פון דעם שֶׂה [שמות יב, ג; ישעיה נג, ז] וועט זיין דרינען, און זיינע עֲבָדִים וועלן אים דינען; און זיי וועלן זען זיין פָּנים, און זיין נאָמען וועט זיין אויף זייערע שטערנס. און סע וועט מער נישט זיין קיין לַיְלָה, און זיי באַדאַרפן נישט קיין אוֹר פון קיין

לייכטער אָדער פּון דער זון; וואָרים ה' אלקים, וועט זיין זייער אור; און זיי וועלן קיניגן לעולמי עולמים. און ער האָט צו מיר געזאָגט: די דאָזיקע רייד זענען באַגלויבט און אֱמת. און ה' אלקים פון די גייסטער פון די נביאים, האָט געשיקט זיין מַלאך צו וויזן זיינע עֲבָדִים דאָס, וואָס מוז בקָרוב געשען. און הִנֵּה, איך קום באַלד. אַשְׁרֵי איז דעם, וואָס היט אָפּ די רייד פון דער נבואה פון דעם דאָזיקן סֵפר. און איך, יוֹחָנָן, בין דער, וואָס האָט געהערט און געזען די דאָזיקע זאַכן. און בעת איך האָב געהערט און געזען, בין איך אַנידערגעפאַלן צו בוקן זיך פאַר די פיס פון דעם מַלאך, וואָס האָט מיר דאָס געוויזן. און ער האָט צו מיר געזאָגט: דו זאָלסט עס נישט טאָן! איך בין אַ מיטקנעכט מיט דיר און מיט דיינע אַחים במשיח, די נביאים, און מיט די, וואָס היטן די רייד פון דעם דאָזיקן סֵפר. בוק דיך צו ה'! און ער האָט צו מיר געזאָגט: פאַרחתמע נישט די רייד פון דער נבואה פון דעם דאָזיקן סֵפר וואָרים די צייט איז נאָענט. דער, וואָס איז אומגערעכט, זאָל ער וויטער טאָן אומגערעכטיקייט; און דער, וואָס איז טָמא, לאָז ער וויטער זיך מטַמא זיין; און דער, וואָס איז אַ צַדיק, לאָז ער טאָן צְדָקָנוּת; און דער, וואָס איז קָדֹשׁ, זאָל ער זיך וויטער הייליקן. הִנֵּה, איך קום באַלד, און מיין שָׂכָר איז מיט מיר, צו פאַרגעלטן יעדן מענטש לויט זיינע מַעשִׂים. איך בין די אַלֶף און די תָּו, דער ערשטער און דער לעצטער, דער אָנהייב און דער סוֹף. אַשְׁרֵי איז די, וואָס וואַשן זייערע קלייַדער, כדי זיי זאָלן האָבן רשות צו דעם עֵץ-הַחַיִּים, און זאָלן אַריַינגיין דורך די טויערן אין דער שטעטל אַריין. דרויסן זענען די כְּלָבִים, און די מכַשפים, און די נואפים, און די רוצחים, און די געצנדינער, און יעדער מענטש, וואָס דאָט ליבּ און גיט זיך אָפּ מיט שֶׁקר.

איך, יהושע/ישוע, האָב געשיקט מיין מַלאך צו אייך מיט דעם

דאָזיקן עֵדות פאַר די בְּרִית חֲדָשָׁה קהִילות. איך בין דער שוֹרֵש
און דער שטאַם פון דוִדן [ישעיה יא, א], דער גלאַנצנדיקער
מאָרגנשטערן. און דער גייסט און די כַּלה זאָגן: קום. און דער,
וואָס הערט, לאָז ער זאָגן: קום. און דער, וואָס איז דאָרשטיק,
לאָז ער קומען; דער, וואָס וויל, לאָז ער נעמען פריי דאָס מים
חַיים. איך זאָג עֵדות יעדן מענטש, וואָס הערט די רייד פון דער
נבואה פון דעם דאָזיקן סֵפר: אויב עמיצער וועט מערן צו זיי,
דעם וועט ה' מערן די מַפּות, וואָס זענען פאַרשויבן אין דעם
דאָזיקן סֵפר; און אויב עמיצער וועט מינערן פון די רייד פון
דעם סֵפר פון דער דאָזיקער נבואה, דעם וועט ה' מינערן זיין
חֵלֶק פון דעם עֵץ-הַחַיִּים און פון דער הייליקער שטעטל, וואָס
זענען פאַרשריבן אין דעם דאָזיקן סֵפר.

דער, וואָס זאָגט עדות אויף די דאָזיקע זאַכן זאָגט: כֵּן, איך קום
באַלד. אָמֵן, קום הָאָדוֹן יהושע/ישוע! דער חֶסֶד הָאָדוֹן
יהושע/ישוע זאָל זיין מיט אייך אַלע. אָמֵן.